

วุฒิสภา

เอกสารประกอบการพิจารณาเบื้องต้น

สำหรับสมาชิกวุฒิสภาได้ใช้ในการติดตามผลการพิจารณา
ร่างพระราชบัญญัติในวาระที่หนึ่ง ชั้นรับหลักการของสภาผู้แทนราษฎร

ร่าง

พระราชบัญญัติ

คุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์

พ.ศ.

(คณะรัฐมนตรี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
และประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง เป็นผู้เสนอ)

อ.พ.(ร) ๑๑/๒๕๖๗

คำนำ

เอกสารประกอบการพิจารณาเบื้องต้นของร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. เสนอโดย คณะรัฐมนตรี และร่างพระราชบัญญัติที่มีสาระสำคัญในทำนองเดียวกัน เสนอโดยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน ๕ ฉบับ ได้แก่

(๑) ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. เสนอโดย คณะรัฐมนตรี ต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗

(๒) ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. เสนอโดย นายเลาฟิ่ง บัณฑิตเทอดสกุล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล กับคณะ ต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๙ สิงหาคม ๒๕๖๖

(๓) ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. เสนอโดย นางสาวปิยะรัฐชย์ ดิยะไพรัช สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย กับคณะ ต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗ (ซึ่งยังมีได้บรรจุระเบียบวาระการประชุมสภาผู้แทนราษฎร)

(๔) ร่างพระราชบัญญัติสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย พ.ศ. เสนอโดย นายศักดิ์ดา แสนมี กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน ๑๒,๘๘๘ คน ต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๗ เมษายน ๒๕๖๔

(๕) ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองสิทธิและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. เสนอโดย นายสุริยันต์ ทองหนูเอียด กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน ๑๔,๙๕๔ คน ต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๖๔

ซึ่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวทั้ง ๕ ฉบับ ได้เข้าสู่การพิจารณาของที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๖ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๒๑ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันพุธที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗

เอกสารประกอบการพิจารณาเบื้องต้นของร่างพระราชบัญญัตินี้ จัดทำขึ้นเพื่อเป็นข้อมูล สำหรับประกอบการพิจารณาของสมาชิกวุฒิสภาในเบื้องต้น ทั้งนี้ ก่อนที่สภาผู้แทนราษฎรจะลงมติเห็นชอบด้วย กับร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. และเสนอให้วุฒิสภาพิจารณาต่อไป ตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ

สำนักกฎหมาย
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
กรกฎาคม ๒๕๖๗

เอกสารประกอบการพิจารณาเบื้องต้น

จัดทำโดย

นางสาวนภาพร ใจสัจจะ	เลขาธิการวุฒิสภา
นายทศพร แยมวงษ์	รองเลขาธิการวุฒิสภา
นายโสภณ ชาทบุษย์จารุ	ผู้อำนวยการสำนักกฎหมาย
นางสาวสุธีรา จินายน	นิติกรชำนาญการพิเศษ
นางสาวณัฐพร สนธิเจริญ	นิติกรปฏิบัติการ
นายทศวิญห์ เกียรติทัตต์	วิทยาการชำนาญการพิเศษ
นางพวงผกา วรศิลป์	เจ้าพนักงานธุรการอาวุโส
นางสาวบุษบา เสือแป้น	เจ้าพนักงานธุรการอาวุโส
นางสาวอลงกรณ์ ต้นเบ็ด	เจ้าพนักงานธุรการอาวุโส
นางภสพร อัครนาวิน	เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน

สารบัญ

หน้า

ส่วนที่ ๑ ประเด็นสำคัญจากการอภิปรายของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่หนึ่ง ชั้นรับหลักการ
ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ.
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

๑. เหตุผลที่จำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้	๑
๒. การอภิปรายของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร	๑๕
๓. การตอบชี้แจง	๑๗
๔. ผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่หนึ่ง ชั้นรับหลักการ	๑๘
๕. ภาพอินโฟกราฟิกสรุปสาระสำคัญ ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)	๒๒

ส่วนที่ ๒ ตารางเปรียบเทียบ

ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)
กับร่างพระราชบัญญัติสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย พ.ศ.
(นายศักดิ์ดา แสนมี กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน ๑๒,๘๘๘ คน เป็นผู้เสนอ)
ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองสิทธิและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ.
(นายสุริยันต์ ทองหนูเอียด กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน ๑๔,๙๕๔ คน เป็นผู้เสนอ)
ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ.
(นายเลาฟั้ง บัณฑิตเทอดสกุล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล กับคณะ เป็นผู้เสนอ)
และร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ.
(นางสาวปิยะรัฐชย์ ตียะไพรัช สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย กับคณะ เป็นผู้เสนอ) - ๑ -

ภาคผนวก

- ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ.
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) (๑)
- ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ.
(นายเลาฟั้ง บัณฑิตเทอดสกุล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล กับคณะ เป็นผู้เสนอ) (๒๖๗)
- ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ.
(นางสาวปิยะรัฐชย์ ตียะไพรัช สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย กับคณะ เป็นผู้เสนอ) (๔๒๓)
- ร่างพระราชบัญญัติสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย พ.ศ.
(นายศักดิ์ดา แสนมี กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน ๑๒,๘๘๘ คน เป็นผู้เสนอ) (๔๕๑)
- ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองสิทธิและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ.
(นายสุริยันต์ ทองหนูเอียด กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน ๑๔,๙๕๔ คน เป็นผู้เสนอ) (๕๐๙)

ส่วนที่ ๑

ประเด็นสำคัญจากการอภิปรายของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
ในวาระที่หนึ่ง ชั้นรับหลักการ

ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์

พ.ศ.

(คณะรัฐมนตรี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
และประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง เป็นผู้เสนอ)

ร่างพระราชบัญญัติ
คุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ.
(คณะรัฐมนตรี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง เป็นผู้เสนอ)

ประเด็นสำคัญจากการอภิปรายของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่หนึ่ง ชั้นรับหลักการ^๑

๑. เหตุผลที่จำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๑.๑ การเสนอร่างพระราชบัญญัติ

ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. เสนอโดยคณะรัฐมนตรี ต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗ และได้เข้าสู่การพิจารณาของที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๖ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๒๑ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) เมื่อวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗ โดยที่ประชุมเห็นชอบให้นำร่างพระราชบัญญัตินี้ทำนองเดียวกันอีก จำนวน ๔ ฉบับ ขึ้นมาพิจารณารวมกันไป ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๕๕ (๒) ข้อ ๒๘ และข้อ ๑๑๗ วรรคสาม^๒ คือ

^๑ สามารถสืบค้นเอกสารแนบระเบียบวาระ เอกสารประกอบการพิจารณา บันทึกการประชุมในวาระที่หนึ่ง ชั้นรับหลักการ และบันทึกการออกเสียงลงคะแนนของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ได้จากเว็บไซต์ LIRT คลังสารสนเทศของสถาบันนิติบัญญัติ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร <https://dl.parliament.go.th> หรือสแกนข้อมูลผ่าน QR CODE หมายเลข ๑ ถึง ๘ ในหน้าที่ ๑๙ ถึงหน้าที่ ๒๑

^๒ ข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๕๕ (๒) ข้อ ๒๘ และข้อ ๑๑๗ วรรคสาม กำหนดไว้ดังนี้

“ข้อ ๕๕ เมื่อที่ประชุมกำลังพิจารณาญัตติโดยอยู่ ห้ามเสนอญัตติอื่นขึ้นมาพิจารณา เว้นแต่ญัตติ ดังต่อไปนี้

ฯลฯ

ฯลฯ

(๒) ขอให้รวมระเบียบวาระการประชุมที่เป็นเรื่องเดียวกัน ทำนองเดียวกัน หรือเกี่ยวเนื่องกันเพื่อพิจารณาพร้อมกัน

ฯลฯ

ฯลฯ

ข้อ ๒๘ การประชุม ให้ที่ประชุมพิจารณาเฉพาะเรื่องที่มีอยู่ในระเบียบวาระการประชุม และต้องดำเนินการพิจารณาตามลำดับระเบียบวาระการประชุมที่จัดไว้ เว้นแต่ที่ประชุมจะลงมติเป็นอย่างอื่น

ข้อ ๑๑๗ การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติในวาระที่หนึ่ง ให้สภาพิจารณาและลงมติว่าจะรับหลักการหรือไม่รับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัตินั้น

ฯลฯ

ฯลฯ

ในกรณีที่สภามีมติให้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติที่มีหลักการทำนองเดียวกันหลายฉบับรวมกัน สภาจะลงมติรับหลักการหรือไม่รับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติแต่ละฉบับหรือทั้งหมดรวมกันก็ได้ และเมื่อสภาได้มีมติรับหลักการแล้ว ให้สภาลงมติว่าจะให้ร่างพระราชบัญญัติฉบับใดเป็นหลักในการพิจารณาในวาระที่สอง”

(๑) ร่างพระราชบัญญัติสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย พ.ศ. เสนอโดย นายศักดิ์ดา แสนมี กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน ๑๒,๘๘๘ คน ต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๗ เมษายน ๒๕๖๔

(๒) ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองสิทธิและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. เสนอโดย นายสุรียนต์ ทองหนูเอียด กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน ๑๔,๙๕๔ คน ต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๗ เมษายน ๒๕๖๔

(๓) ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. เสนอโดย นายเลาฟั้ง บัณฑิตเทอดสกุล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล กับคณะ ต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๙ สิงหาคม ๒๕๖๖

(๔) ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. เสนอโดย นางสาวปิยะรัฐชย์ ดิยะไพรัช สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย กับคณะ ต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗ (ซึ่งยังมีได้บรรจุระเบียบวาระการประชุมสภาผู้แทนราษฎร)

๑.๒ สารสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

ก่อนที่ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรจะพิจารณาร่างพระราชบัญญัติทั้ง ๕ ฉบับนี้ ผู้ปฏิบัติหน้าที่ประธานของที่ประชุมได้อนุญาตให้นางสาวอัญชลี ทำนุรัฐ ผู้อำนวยการกองกฎหมาย สำนักงานปลัดกระทรวงวัฒนธรรม นายอภิรักษ์ ธรรมเสนา ผู้จัดการฝ่ายสื่อสารสังคมและขับเคลื่อนนโยบายสาธารณะ ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน) และนายจิรวุฒิ อรัญยานนท์ ที่ปรึกษารัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม เข้าร่วมชี้แจงต่อที่ประชุม ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๗๖^๓ และได้อนุญาตให้ นายศักดิ์ดา แสนมี นายกิตติศักดิ์ รัตนกระจางศรี นายชูพินิจ เกษมณี นายยงยุทธ สืบทายาท นางนิตยา เอี่ยมการนา นายสุรียนต์ ทองหนูเอียด นายวิทวัส เทพสง นายวรวิทย์ นพแก้ว นางสาววิไลลักษณ์ เยอเบา และนายถาวร หลีกแหลม ตัวแทนของผู้มีสิทธิเลือกตั้ง เข้าชื่อเสนอกฎหมาย เข้าร่วมเป็นผู้เสนอและชี้แจงต่อที่ประชุม ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๑๑๓ วรรคสอง^๔

^๓ ข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๗๖ กำหนดไว้ ดังนี้

“ข้อ ๗๖ ประธานอาจอนุญาตให้นายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีมอบหมายให้บุคคลใด ๆ ชี้แจงข้อเท็จจริง ต่อที่ประชุมประกอบการอภิปรายของนายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีก็ได้”

^๔ ข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๑๑๓ กำหนดไว้ ดังนี้

“ข้อ ๑๑๓ ร่างพระราชบัญญัติที่ผู้มีสิทธิเลือกตั้งเข้าชื่อเสนอ ให้เลขาธิการจัดทำรายงานผลการดำเนินการ ร่างพระราชบัญญัตินั้นเพื่อให้สภาทราบด้วย

ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้แทนของผู้มีสิทธิเลือกตั้งซึ่งเข้าชื่อเสนอร่างพระราชบัญญัตินั้น เป็นผู้เสนอและชี้แจงร่างพระราชบัญญัติต่อที่ประชุม”

ผู้เสนอร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. ได้แถลงถึงหลักการและเหตุผล พร้อมทั้งกล่าวถึงสาระสำคัญและประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับของร่างพระราชบัญญัติที่เสนอทั้ง ๕ ฉบับ สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

๑.๒.๑ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม (นายเสริมศักดิ์ พงษ์พานิช) ได้แถลงหลักการและเหตุผลพร้อมทั้งกล่าวถึงสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. เสนอโดย คณะรัฐมนตรี สรุปได้ ดังนี้

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์

เหตุผล

โดยที่มาตรา ๗๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้รัฐพึงส่งเสริมและให้ความคุ้มครองชาวไทยกลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ ให้มีสิทธิดำรงชีวิตในสังคมตามวัฒนธรรม ประเพณี และวิถีชีวิตดั้งเดิมตามความสมัครใจได้อย่างสงบสุข ไม่ถูกรบกวน ทั้งนี้ เท่าที่ไม่เป็นการขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน หรือเป็นอันตรายต่อความมั่นคงของรัฐหรือสุขภาพอนามัย ดังนั้นสมควรให้มีกฎหมายเพื่อคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ดังกล่าว จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. ที่เสนอโดยคณะรัฐมนตรี ในวาระที่หนึ่ง ชั้นรับหลักการ จำนวน ๓๕ มาตรา มีสาระสำคัญ สรุปได้ ดังนี้

๑. วันใช้บังคับ

พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป (ร่างมาตรา ๒)

๒. กำหนดบทนิยามของคำสำคัญ เช่น

“กลุ่มชาติพันธุ์” หมายความว่า กลุ่มคนที่อาศัยอยู่เป็นกลุ่มเดียวกันหรือหลายกลุ่มซึ่งมีถิ่นฐานในประเทศไทย และมีอัตลักษณ์และการส่งสมทางวัฒนธรรม ภาษา วิถีชีวิต ภูมิปัญญาและความเชื่อตามจารีตประเพณีร่วมกัน ทั้งนี้ ตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

“พื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์” หมายความว่า พื้นที่คุ้มครองให้กลุ่มชาติพันธุ์สามารถดำรงวิถีชีวิตบนฐานภูมิปัญญาและวัฒนธรรมโดยมีการจัดการ อนุรักษ์ และใช้ประโยชน์ในทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน ประกอบด้วยพื้นที่อยู่อาศัย พื้นที่ทำกิน หรือพื้นที่ทางวัฒนธรรมและจิตวิญญาณของกลุ่มชาติพันธุ์

“สมัชชา” หมายความว่า สมัชชากลุ่มชาติพันธุ์แห่งประเทศไทย

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิต

กลุ่มชาติพันธุ์

(ร่างมาตรา ๓)

๓. ผู้รักษาการตามพระราชบัญญัติ

กำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ในส่วนที่เกี่ยวกับหน้าที่ และอำนาจของตน (ร่างมาตรา ๔)

๔. หมวด ๑ บททั่วไป

กำหนดวัตถุประสงค์ของร่างพระราชบัญญัตินี้ เพื่อคุ้มครองชาวไทยกลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ ให้มีสิทธิดำรงชีวิตในสังคมตามวัฒนธรรม ประเพณี และวิถีชีวิตดั้งเดิมตามความสมัครใจ ได้อย่างสงบสุข ไม่ถูกรบกวน รวมถึงมีสิทธิขั้นพื้นฐานและรับรองสิทธิของกลุ่มชาติพันธุ์ ทั้งนี้ การดำเนินการตามวัตถุประสงค์ ให้กระทำได้เท่าที่ไม่เป็นการขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน หรือเป็นอันตรายต่อความมั่นคงของรัฐ หรือสุขภาพอนามัย (ร่างมาตรา ๕)

๕. หมวด ๒ คณะกรรมการคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์

๕.๑ กำหนดให้มี “คณะกรรมการคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์” ประกอบด้วย นายกรัฐมนตรี เป็นประธานกรรมการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม เป็นรองประธานกรรมการ กรรมการโดยตำแหน่ง จำนวน ๙ คน ได้แก่ ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ปลัดกระทรวงการต่างประเทศ ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ปลัดกระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวงยุติธรรม ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ปลัดกระทรวงสาธารณสุข เลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ และผู้อำนวยการศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน ๕ คน ซึ่งนายกรัฐมนตรีแต่งตั้งโดยการสรรหาจากผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับชาติพันธุ์ และเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในด้านกฎหมาย การเกษตร การพัฒนาสังคม มานุษยวิทยา สังคมวิทยา ทรัพยากรธรรมชาติ หรือสิ่งแวดล้อม กรรมการผู้แทนกลุ่มชาติพันธุ์ จำนวน ๖ คน ซึ่งนายกรัฐมนตรีแต่งตั้งโดยการสรรหาของสมาชิกกลุ่มชาติพันธุ์แห่งประเทศไทย กรรมการผู้แทนองค์กรพัฒนาเอกชน จำนวน ๒ คน ซึ่งนายกรัฐมนตรีแต่งตั้งโดยการสรรหาจากองค์กรพัฒนาเอกชนที่เป็นนิติบุคคล ซึ่งจดทะเบียนในประเทศไทยและมีวัตถุประสงค์ไม่เป็นการแสวงหาผลกำไร ซึ่งดำเนินกิจกรรมด้านกลุ่มชาติพันธุ์มาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปี โดยให้ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์และปลัดกระทรวงวัฒนธรรม เป็นกรรมการและเลขานุการ และให้ข้าราชการของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์และกระทรวงวัฒนธรรมที่ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์และปลัดกระทรวงวัฒนธรรมร่วมกันแต่งตั้งไม่เกิน ๒ คน เป็นผู้ช่วยเลขานุการ รวมถึงกำหนดคุณสมบัติและลักษณะต้องห้าม วาระการดำรงตำแหน่ง การพ้นจากตำแหน่ง และการให้นำบทบัญญัติว่าด้วยคณะกรรมการที่มีอำนาจดำเนินการพิจารณาทางปกครองตามกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองมาใช้บังคับแก่การประชุมของคณะกรรมการโดยอนุโลม (ร่างมาตรา ๖ ถึงร่างมาตรา ๙ และร่างมาตรา ๑๑ ถึงร่างมาตรา ๑๒)

๕.๒ กำหนดให้สำนักงานปลัดกระทรวงวัฒนธรรมทำหน้าที่รับผิดชอบงานธุรการของคณะกรรมการคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ (ร่างมาตรา ๑๓)

๕.๓ กำหนดให้คณะกรรมการคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์มีหน้าที่และอำนาจที่สำคัญ เช่น กำหนดนโยบายและมาตรการเกี่ยวกับการคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ เสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรีในการแก้ไขปรับปรุงกฎหมาย กฎ ระเบียบ หรือข้อบังคับเพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ในการคุ้มครองชาวไทยกลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ ให้มีสิทธิดำรงชีวิตในสังคมตามวัฒนธรรมประเพณี และวิถีชีวิตดั้งเดิมตามความสมัครใจได้อย่างสงบสุข ไม่ถูกรบกวน รวมถึงมีสิทธิขั้นพื้นฐานและรับรองสิทธิของกลุ่มชาติพันธุ์ กำกับ ติดตาม และประเมินผลในการดำเนินการตามนโยบายและมาตรการการคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ตามที่คณะกรรมการกำหนด หรือพันธกรณีระหว่างประเทศ ประกาศกำหนดกลุ่มชาติพันธุ์ที่ได้รับความคุ้มครอง ประกาศหรือเพิกถอนพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ ออกระเบียบเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์จากที่ดินและทรัพยากรธรรมชาติสำหรับประชาชนในชุมชนที่อยู่ในพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ กำหนดมาตรการความร่วมมือระหว่างหน่วยงานของรัฐเพื่อประโยชน์ในการจัดให้มีหรือจัดทำข้อมูลวิถีชีวิตและประวัติศาสตร์กลุ่มชาติพันธุ์ พิจารณาเรื่องร้องทุกข์ กำหนดแนวทางและมาตรการในการแก้ไขเยียวยาการละเมิดสิทธิกลุ่มชาติพันธุ์ (ร่างมาตรา ๑๐)

๖. หมวด ๓ สมัชชากลุ่มชาติพันธุ์แห่งประเทศไทย

๖.๑ กำหนดให้มี “สมัชชากลุ่มชาติพันธุ์แห่งประเทศไทย” ประกอบด้วยสมาชิกที่มาจากผู้แทนกลุ่มชาติพันธุ์ซึ่งเลือกกันเองภายในกลุ่มที่ได้ขึ้นทะเบียนไว้กับสำนักงานปลัดกระทรวงวัฒนธรรม จำนวนกลุ่มละไม่เกิน ๕ คน รวมถึงกำหนดคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามวาระการดำรงตำแหน่ง การพ้นจากตำแหน่งของสมัชชาดังกล่าว

๖.๒ กำหนดให้สมัชชากลุ่มชาติพันธุ์แห่งประเทศไทย มีหน้าที่เป็นศูนย์กลางในการประสานงานแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างกลุ่มชาติพันธุ์ และระหว่างกลุ่มชาติพันธุ์กับสังคม ส่งเสริมให้กลุ่มชาติพันธุ์อนุรักษ์หรือฟื้นฟูมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมหรืออัตลักษณ์ทางวัฒนธรรม ภาษา และการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ เสนอแนะนโยบายและมาตรการคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ต่อคณะกรรมการคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ ส่งเสริมและสนับสนุนให้กลุ่มชาติพันธุ์มีส่วนร่วมกับหน่วยงานของรัฐในการจัดการ บำรุงรักษา อนุรักษ์ และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติหรือความหลากหลายทางชีวภาพที่จะเป็นประโยชน์ต่อชุมชนและประเทศชาติอย่างยั่งยืน เผยแพร่และให้ความรู้ความเข้าใจแก่กลุ่มชาติพันธุ์ หน่วยงานของรัฐ และเอกชนในการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน พิจารณาแต่งตั้งผู้แทนสมัชชาในการเข้าร่วมประชุมหรือมีบทบาทในฐานะตัวแทนกลุ่มชาติพันธุ์ ตามพันธกรณีระหว่างประเทศที่ประเทศไทยเป็นภาคี สนับสนุนการจัดทำข้อมูลวิถีชีวิตและประวัติศาสตร์กลุ่มชาติพันธุ์ตามพระราชบัญญัตินี้ เสนอปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาของกลุ่มชาติพันธุ์อันเกี่ยวกับการดำเนินการของรัฐและการจัดทำ

บริการสาธารณะของหน่วยงานของรัฐต่อคณะกรรมการคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ เป็นตัวแทนกลุ่มชาติพันธุ์เกี่ยวกับการร้องทุกข์ที่เกิดจากการกระทำอันเป็นการละเมิดสิทธิกลุ่มชาติพันธุ์ ตลอดจนรายงานปัญหาและผลที่เกิดขึ้นอันเนื่องจากการดำเนินงานใด ๆ ของหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มชาติพันธุ์ต่อคณะกรรมการคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ รวมถึงมีอำนาจตราข้อบังคับ การประชุมและข้อบังคับอื่นที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่ (ร่างมาตรา ๑๔ ถึงร่างมาตรา ๒๑)

๗. หมวด ๔ ข้อมูลวิถีชีวิตและประวัติศาสตร์กลุ่มชาติพันธุ์

๗.๑ กำหนดให้มีการจัดทำข้อมูลวิถีชีวิตและประวัติศาสตร์กลุ่มชาติพันธุ์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานสำคัญ ประกอบการพิสูจน์ข้อเท็จจริงตามกฎหมายในการรับรองสถานะบุคคล การประกาศพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ และการพิจารณาของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการประกาศหรือเปลี่ยนแปลงพื้นที่ ที่มีกฎหมายกำหนดเพื่อการอนุรักษ์หรือการใช้ประโยชน์ในทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การผังเมือง และการดำเนินกิจการอื่นของรัฐที่กระทบต่อวิถีชีวิตของกลุ่มชาติพันธุ์ ตลอดจนเพื่อเผยแพร่ การรับรู้เกี่ยวกับกลุ่มชาติพันธุ์ การส่งเสริมให้มีการเรียนรู้วิถีชีวิตและประวัติศาสตร์ของกลุ่มชาติพันธุ์ และให้ประชาชนได้เกิดความตระหนักในความหลากหลายของกลุ่มชาติพันธุ์ (ร่างมาตรา ๒๒)

๗.๒ กำหนดให้คณะกรรมการคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์แต่งตั้ง “คณะอนุกรรมการจัดทำข้อมูลวิถีชีวิตและประวัติศาสตร์กลุ่มชาติพันธุ์” ประกอบด้วย กรรมการ ซึ่งได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ เป็นประธานอนุกรรมการ อนุกรรมการโดยตำแหน่ง จำนวน ๔ คน ได้แก่ ผู้แทนกรมการปกครอง ผู้แทนกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ ผู้แทนสำนักงานสถิติแห่งชาติ และผู้แทนคณะกรรมการศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน) อนุกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน ๗ คน ซึ่งคณะกรรมการคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์แต่งตั้งจากผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญในด้านสังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ ภาษาและวัฒนธรรม และประวัติศาสตร์ อนุกรรมการผู้แทนสมาชิกกลุ่มชาติพันธุ์แห่งประเทศไทย จำนวน ๒ คน โดยให้ผู้อำนวยการศูนย์มานุษยวิทยา สิรินธร เป็นอนุกรรมการและเลขานุการ และเจ้าหน้าที่ของศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน) ที่ผู้อำนวยการศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร แต่งตั้งไม่เกิน ๒ คน เป็นผู้ช่วยเลขานุการ รวมถึงกำหนดคุณสมบัติ และลักษณะต้องห้าม วาระการดำรงตำแหน่ง และการพ้นจากตำแหน่ง (ร่างมาตรา ๒๓ และร่างมาตรา ๒๔)

๗.๓ กำหนดให้ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน) ทำหน้าที่รับผิดชอบ งานธุรการและงานวิชาการของคณะอนุกรรมการจัดทำข้อมูลวิถีชีวิตและประวัติศาสตร์กลุ่มชาติพันธุ์ โดยให้มีหน้าที่และอำนาจในการจัดเก็บและเผยแพร่ข้อมูลของกลุ่มชาติพันธุ์เกี่ยวกับชุมชน ภูมิปัญญา และอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมและภาษา สนับสนุนและส่งเสริมความร่วมมือ การดำเนินงาน การเผยแพร่ การสร้างความเข้าใจ และแลกเปลี่ยนความรู้เกี่ยวกับวิถีชีวิตของกลุ่มชาติพันธุ์ และการอยู่ร่วมกัน ในสังคมพหุวัฒนธรรม ตลอดจนส่งเสริมสนับสนุนและจัดให้มีการศึกษาวิจัย การพัฒนาศักยภาพ และความเข้มแข็งขององค์กร ชุมชน สตรี เด็ก เยาวชน และผู้นำของกลุ่มชาติพันธุ์ (ร่างมาตรา ๒๖)

๗.๔ กำหนดให้คณะกรรมการจัดทำข้อมูลวิถีชีวิตและประวัติศาสตร์กลุ่มชาติพันธุ์ มีหน้าที่และอำนาจในการจัดทำข้อมูลวิถีชีวิตและประวัติศาสตร์กลุ่มชาติพันธุ์ ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วย ประวัติศาสตร์กลุ่มชาติพันธุ์ พื้นที่ชุมชน พื้นที่อยู่อาศัย พื้นที่ทำกิน พื้นที่ทางวัฒนธรรมและจิตวิญญาณ ข้อมูลบุคคล ข้อมูลวิถีชีวิตและมรดกทางวัฒนธรรมและภาษา และข้อมูลอื่นที่มีความจำเป็นพื้นฐาน โดยคณะกรรมการจัดทำข้อมูลวิถีชีวิตและประวัติศาสตร์กลุ่มชาติพันธุ์อาจแต่งตั้งคณะทำงาน เพื่อปฏิบัติงานอย่างหนึ่งอย่างใดอันอยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการจัดทำข้อมูลวิถีชีวิตและประวัติศาสตร์กลุ่มชาติพันธุ์ก็ได้ (ร่างมาตรา ๒๕)

๘. หมวด ๕ พื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์

๘.๑ กำหนดให้คณะกรรมการคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์มีอำนาจประกาศกำหนดพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ เพื่อประโยชน์ในการคุ้มครองวิถีชีวิตและวัฒนธรรม การรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน การส่งเสริมคุณภาพชีวิตที่ดีบนฐานเศรษฐกิจเชิงวัฒนธรรม และการส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชนตามภูมิปัญญาและวัฒนธรรมของกลุ่มชาติพันธุ์ ทั้งนี้ ก่อนการประกาศพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ ให้ชุมชนจัดทำแผนแม่บทและแผนที่แสดงพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการดังกล่าวกำหนด (ร่างมาตรา ๒๗)

๘.๒ การประกาศพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ตามมาตรา ๒๗ ให้ประชาชน และชุมชนมีสิทธิอยู่อาศัยและใช้ประโยชน์จากที่ดินและทรัพยากรธรรมชาติตามที่กำหนดในธรรมนูญของพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์นั้น โดยต้องดำเนินการตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับพื้นที่ดังกล่าวด้วย (ร่างมาตรา ๒๘)

๘.๓ กำหนดให้ประชาชนในชุมชนที่อยู่ภายในพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ มีสิทธิใช้ประโยชน์จากที่ดินและทรัพยากรธรรมชาติ ตามธรรมนูญของพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ และต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับพื้นที่นั้นกำหนดด้วย เช่น ก่อสร้าง แผ้วถาง หรือกระทำด้วยประการใด ๆ เพื่อการอยู่อาศัย การสาธารณสุข โภค สาธารณูปการ การเกษตรกรรม การประมง การเลี้ยงสัตว์ และกิจกรรมสาธารณะของชุมชน ใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติอื่นในพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ได้ตามความจำเป็นต่อการอุปโภคบริโภคในครัวเรือน เศรษฐกิจชุมชน หรือใช้ในกิจกรรมสาธารณะของชุมชน ปฏิบัติพิธีกรรมตามประเพณีและจิตวิญญาณของกลุ่มชาติพันธุ์ ทั้งนี้ การใช้ประโยชน์ดังกล่าว ต้องเป็นไปอย่างสมดุลและยั่งยืน ไม่ทำลายความหลากหลายทางชีวภาพ หรือส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขตามระเบียบที่คณะกรรมการคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์กำหนด ซึ่งต้องไม่ขัดหรือแย้งกับกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง (ร่างมาตรา ๒๙)

๘.๔ เมื่อคณะกรรมการคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ประกาศพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์แล้ว ให้แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ ซึ่งประกอบด้วยผู้แทนหน่วยงานของรัฐในพื้นที่และผู้แทนของชุมชนในพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ จำนวนไม่น้อยกว่า ๗ คน แต่ไม่เกิน ๑๕ คน โดยให้มีผู้แทนหน่วยงานของรัฐในพื้นที่จำนวนไม่เกิน หนึ่งในสามของจำนวนคณะกรรมการบริหารพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ เพื่อทำหน้าที่บริหารพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ รวมถึงกำหนดคุณสมบัติและลักษณะต้องห้าม วาระการดำรงตำแหน่ง การพ้นจากตำแหน่ง (ร่างมาตรา ๓๐ และร่างมาตรา ๓๑)

๘.๕ กำหนดให้คณะกรรมการบริหารพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ มีหน้าที่และอำนาจในการจัดทำธรรมนูญของพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ จัดให้มีการประเมินผลการดำเนินการตามแผนแม่บทโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ เสนอแนะการปรับปรุงแผนแม่บทต่อคณะกรรมการคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ ประสานงานการรับความช่วยเหลือในด้านต่าง ๆ ที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตของประชาชนในพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์จากหน่วยงานของรัฐหรือเอกชน และสนับสนุนการจัดทำข้อมูลวิถีชีวิตและประวัติศาสตร์กลุ่มชาติพันธุ์ให้แก่คณะกรรมการจัดทำข้อมูลวิถีชีวิตและประวัติศาสตร์กลุ่มชาติพันธุ์และศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน) (ร่างมาตรา ๓๒)

๙. บทเฉพาะกาล

๙.๑ กำหนดให้ในวาระเริ่มแรก คณะกรรมการคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ ประกอบด้วย นายกรัฐมนตรี เป็นประธานกรรมการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม เป็นรองประธานกรรมการ กรรมการ โดยตำแหน่ง จำนวน ๙ คน ได้แก่ ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ปลัดกระทรวงการต่างประเทศ ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ปลัดกระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวงยุติธรรม ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ปลัดกระทรวงสาธารณสุข เลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ และผู้อำนวยการศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร โดยให้ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์และปลัดกระทรวงวัฒนธรรม เป็นกรรมการ และเลขานุการเพื่อปฏิบัติหน้าที่ไปพลางก่อน จนกว่าจะมีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ กรรมการผู้แทนกลุ่มชาติพันธุ์ และกรรมการผู้แทนองค์กรพัฒนาเอกชน ทั้งนี้ ต้องไม่เกิน ๑๘๐ วันนับแต่วันที่ร่างพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (ร่างมาตรา ๓๓)

๙.๒ กำหนดให้นำข้อมูลกลุ่มชาติพันธุ์ซึ่งศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน) ได้จัดทำไว้ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับมาเป็นข้อมูลในการประกาศกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการขึ้นทะเบียนกลุ่มชาติพันธุ์ไปพลางก่อน จนกว่าคณะกรรมการจัดทำข้อมูลวิถีชีวิตและประวัติศาสตร์กลุ่มชาติพันธุ์จะได้จัดทำข้อมูลแล้วเสร็จ (ร่างมาตรา ๓๔)

๙.๓ กำหนดให้สำนักงานปลัดกระทรวงวัฒนธรรมดำเนินการสรรหาและแต่งตั้งสมาชิกสมัชชากลุ่มชาติพันธุ์แห่งประเทศไทยให้ครบองค์ประกอบของสมัชชา และจัดให้มีการประชุมสมัชชาภายใน ๑๘๐ วันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (ร่างมาตรา ๓๕)

๑.๒.๒ นายเลาฟิ่ง บัณฑิตเทอดสกุล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล ได้แถลงถึงหลักการและเหตุผล พร้อมทั้งกล่าวถึงสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง

เหตุผล

ประเทศไทยมีชาติพันธุ์กลุ่มน้อยหลากหลายกลุ่ม อยู่อาศัยกระจายไปตามภูมิภาคต่าง ๆ ซึ่งเป็นกลุ่มที่มีอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรม ภาษา วิถีชีวิต ภูมิปัญญา และความเชื่อตามจารีตประเพณี วัฒนธรรมเป็นของตนเอง ได้แก่ กลุ่มตั้งถิ่นฐานบนพื้นที่สูง กลุ่มที่อาศัยตั้งถิ่นฐานบนเกาะแก่งหรือชายฝั่งซึ่งดำรงชีพด้วยการทำประมงและมีวิถีชีวิตพึ่งพาทรัพยากรธรรมชาติทางทะเล กลุ่มที่อาศัยในป่าซึ่งดำรงชีวิตด้วยการล่าสัตว์และเก็บของป่า และกลุ่มที่ตั้งถิ่นฐานบนพื้นราบซึ่งมีวิถีชีวิตกลมกลืนกับคนไทยทั่วไปแต่ยังคงอัตลักษณ์และวัฒนธรรมของตนเอง

แม้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ จะได้บัญญัติรับรองให้กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง^๕ มีสถานะภาพ^๖ ที่เสมอภาคเท่าเทียมกับบุคคลทั่วไป และมีสิทธิเสรีภาพเช่นเดียวกับบุคคลทั่วไป โดยเฉพาะมาตรา ๒๗ ได้บัญญัติว่าบุคคลย่อมเสมอกันในกฎหมาย มีสิทธิและเสรีภาพและได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายเท่าเทียมกันโดยไม่เลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมด้วยเหตุความแตกต่างทางเชื้อชาติ และมาตรา ๗๐ รัฐพึงส่งเสริมและให้ความคุ้มครองชาวไทยกลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ ให้มีสิทธิดำรงชีวิตในสังคมตามวัฒนธรรม ประเพณี และวิถีชีวิตดั้งเดิมตามความสมัครใจได้อย่างสงบสุข ไม่ถูกรบกวน ประกอบกับประเทศไทยยังให้การรับรองกฎหมายระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง เช่น ปฏิญญาสหประชาชาติว่าด้วยสิทธิชนเผ่าพื้นเมือง ปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน และอนุสัญญาว่าด้วยการจัดการเลือกปฏิบัติทางเชื้อชาติ

^๕ ววรรคตอนตามที่ปรากฏในบันทึกหลักการและเหตุผลประกอบร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายเลาฟิ่ง บัณฑิตเทอดสกุล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

^๖ ถ้อยคำตามที่ปรากฏในบันทึกหลักการและเหตุผลประกอบร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายเลาฟิ่ง บัณฑิตเทอดสกุล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล กับคณะ เป็นผู้เสนอ) ที่ถูกนำมาเป็นคำว่า “สถานภาพ”

แต่กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองในประเทศไทย ก็ยังมีสถานะเป็นพลเมืองชั้นสอง ไม่มีโอกาสเข้าถึงสิทธิต่างๆ บรรดาที่กฎหมายบัญญัติไว้จริง นอกจากนี้ยังมีกฎหมายและนโยบายที่กีดกันสิทธิในที่ดินและทรัพยากร โดยเฉพาะกฎหมายและนโยบายเกี่ยวกับป่าไม้ ทำให้กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองในประเทศไทย ไม่ได้รับการคุ้มครองสิทธิและโอกาสในการพัฒนาคุณภาพชีวิตอย่างแท้จริง เช่น สิทธิในการอยู่อาศัยและใช้ประโยชน์ในที่ดิน สิทธิเข้าถึงบริการสาธารณสุขขั้นพื้นฐาน รวมทั้งขาดการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในกิจกรรมหรือกิจการของรัฐหรือเอกชนที่อาจกระทบต่อสิทธิวิถีชีวิตและชุมชนของกลุ่มชาติพันธุ์

ดังนั้น สมควรให้มีกฎหมายเพื่อส่งเสริมคุ้มครองสิทธิและวิถีชีวิตของกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองในประเทศไทย จำเป็นต้องตราพระราชบัญญัติฉบับนี้

จากนั้น นายเลาฟิ่ง บัณฑิตเทอดสกุล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล ได้กล่าวถึงความจำเป็นและหลักการสำคัญของร่างพระราชบัญญัตินี้ สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

(๑) การประกาศเขตพื้นที่อุทยานทับซ้อนกับที่ทำกินของกลุ่มชาติพันธุ์นั้นส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิตของกลุ่มชาติพันธุ์ ในการเก็บของป่า การนำไม้มาสร้างบ้าน เพราะทำให้วิถีชีวิตดังกล่าวกลายเป็นสิ่งที่ผิดกฎหมาย อันเป็นผลมาจากกฎหมายและนโยบายของรัฐที่ไม่เป็นธรรม นอกจากนี้ยังส่งผลกระทบต่อวัฒนธรรมชุมชน รวมถึงปัญหาการเข้าถึงสิทธิต่าง ๆ จากรัฐ โดยกฎหมายและนโยบายของรัฐที่ไม่เป็นธรรมหรือเลือกปฏิบัตินี้ ยังทำให้เกิดปัญหาด้านอคติทางวัฒนธรรมและความไม่เข้าใจวิถีชนพื้นเมืองของกลุ่มชาติพันธุ์ที่มีมาอย่างต่อเนื่องและยาวนานว่ากลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง ซึ่งเป็นผู้อพยพเข้ามาใหม่เป็นภัยต่อความมั่นคงของประเทศ รวมถึงเป็นผู้ที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดและเป็นผู้ทำลายป่า

(๒) การแก้ไขปัญหาการเลือกปฏิบัติเพราะความแตกต่างของชาติพันธุ์จำเป็นต้องมีกฎหมายรับรองสิทธิให้แก่กลุ่มชาติพันธุ์ ตลอดจนสร้างความตระหนักรู้ให้แก่คนในสังคมไทยไม่ให้มีอคติหรือการสร้างความเกลียดชังที่ไม่ถูกต้องเกี่ยวกับกลุ่มชาติพันธุ์ ซึ่งในประเทศที่พัฒนาแล้วได้มีการออกกฎหมายเพื่อคุ้มครองและรับรองสิทธิของกลุ่มชาติพันธุ์ เช่น ประเทศแคนาดา ประเทศญี่ปุ่น ประเทศนิวซีแลนด์ ประเทศมาเลเซีย ประเทศออสเตรเลีย

(๓) กฎหมายฉบับนี้มีสาระสำคัญ คือ คุ้มครองสิทธิและสร้างกลไกในรูปแบบคณะกรรมการให้ทำหน้าที่เป็นตัวแทนของกลุ่มชาติพันธุ์ รวมถึงการประกาศพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์

๑.๒.๓ นางสาวปิยะรัฐชย์ ดิยะไพรัช สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย ได้แถลงถึงหลักการและเหตุผล พร้อมทั้งได้กล่าวถึงสาระสำคัญและประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับของ ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (นางสาวปิยะรัฐชย์ ดิยะไพรัช สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย กับคณะ เป็นผู้เสนอ) สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์

เหตุผล

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๗๐ ได้บัญญัติให้รัฐ พึงส่งเสริมและให้ความคุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ ให้มีสิทธิดำรงชีวิตในสังคมตามวัฒนธรรม^๗ ประเพณี และวิถีชีวิตดั้งเดิม ตามความสมัครใจได้อย่างสงบสุข ไม่ถูกรบกวน เท่าที่ไม่เป็นการขัด ต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน หรือเป็นอันตรายต่อความมั่นคงของรัฐ หรือสุขภาพอนามัย โดยที่กลุ่มชาติพันธุ์มีความหลากหลายของอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรม ภาษา วิถีชีวิต ภูมิปัญญา และความเชื่อ ตามจารีตประเพณีเป็นของตนเอง มีการตั้งถิ่นฐานกระจายอยู่ตามภูมิภาคต่าง ๆ ซึ่งมีวิถีชีวิตกลมกลืนรวมอยู่ในราชอาณาจักรไทย แม้ที่ผ่านมาจะมีนโยบายและมาตรการในการคุ้มครอง กลุ่มชาติพันธุ์ แต่ยังคงขาดบทกฎหมายเฉพาะที่กำหนดมาตรการอันเหมาะสม ในการปฏิบัติต่อคนเหล่านี้ ในพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ ทำให้ยังมีกลุ่มชาติพันธุ์ในประเทศไทยหลายกลุ่ม ไม่ได้รับ การคุ้มครองสิทธิบางประการเท่าที่ควร เช่น ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ การมีสิทธิอาศัยและใช้ประโยชน์ ในที่ดิน ซึ่งมีการทับซ้อนกับพื้นที่อนุรักษ์หรือพื้นที่ที่อยู่ในการดูแลของทางราชการ ที่ไม่สามารถอนุญาต ให้ประชาชนใช้ประโยชน์ได้ตามกฎหมาย อีกทั้ง ขาดการเข้าถึงบริการสาธารณสุขขั้นพื้นฐาน ตลอดจน ขาดการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในกิจกรรมหรือกิจการของรัฐหรือเอกชน ที่อาจกระทบต่อวิถีชีวิต หรือชุมชนของกลุ่มชาติพันธุ์ เพื่อประโยชน์แห่งการดั่งศักยภาพชุมชนร่วมพัฒนาเศรษฐกิจการค้า และการท่องเที่ยว ควบคู่ไปกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในพื้นที่ชุมชน ประกอบกับรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๗ บัญญัติว่า บุคคลย่อมเสมอกันในกฎหมาย มีสิทธิเสรีภาพและได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายเท่าเทียมกัน และห้ามมิให้เลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรม ต่อบุคคล ไม่ว่าความแตกต่างในเรื่องถิ่นกำเนิด เชื้อชาติ ภาษา ฐานะทางเศรษฐกิจหรือสังคม ความเชื่อ ทางศาสนา ดังนั้น สมควรให้มีกฎหมายเพื่อคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ดังกล่าว จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

^๗ วรรคตอนตามที่ปรากฏในบันทึกหลักการและเหตุผลประกอบร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (นางสาวปิยะรัฐชย์ ดิยะไพรัช สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

จากนั้น นางสาวปิยะรัฐชย์ ดิยะไพรัช สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย ได้กล่าวถึงความจำเป็นและหลักการสำคัญของร่างพระราชบัญญัตินี้ สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

ร่างพระราชบัญญัตินี้มีข้อดี ดังนี้

(๑) ค้ำครองสิทธิ เสรีภาพ และศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ โดยห้ามมิให้มีการเลือกปฏิบัติ เพียดหยาม สร้างความเกลียดชัง รวมทั้งส่งเสริมภูมิปัญญา ความคิดสร้างสรรค์ ภาษา ศิลปวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม และจารีตประเพณีอันดีงาม ตลอดจนส่งเสริมให้มีการบำรุงรักษาและใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติควบคู่กับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและความหลากหลายทางวัฒนธรรม รวมถึงส่งเสริมการมีส่วนร่วมในกระบวนการทางสังคมและการเมืองทุกระดับของกลุ่มชาติพันธุ์

(๒) กำหนดให้หน่วยงานของรัฐร่วมกันให้ความคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ โดยไม่ปล่อยให้กลุ่มชาติพันธุ์ต้องแก้ไขปัญหาด้วยตนเองตามลำพัง

(๓) ตั้งคณะกรรมการคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ โดยมีนายกรัฐมนตรีเป็นประธานกรรมการ และมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม เป็นรองประธานกรรมการ เพื่อแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ให้แก่กลุ่มชาติพันธุ์

(๔) จัดตั้งสมัชชากลุ่มชาติพันธุ์แห่งประเทศไทยเพื่อประสานงานและแลกเปลี่ยนความรู้เกี่ยวกับกลุ่มชาติพันธุ์

(๕) จัดทำข้อมูลวิถีชีวิตและประวัติศาสตร์กลุ่มชาติพันธุ์เพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของกลุ่มชาติพันธุ์

(๖) กำหนดพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ให้มีสิทธิในที่อยู่อาศัยและใช้ประโยชน์จากที่ดินและทรัพยากรธรรมชาติตามที่กำหนดในธรรมนูญของพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ โดยต้องไม่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

(๗) กำหนดความผิดอาญารฐานกระทำการเพียดหยาม สร้างความเกลียดชัง หรือเลือกปฏิบัติเพราะเหตุแห่งความแตกต่างด้านถิ่นกำเนิด เชื้อชาติ ภาษาของกลุ่มชาติพันธุ์ อันเป็นการกระทำที่ละเมิดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ตามที่รัฐธรรมนูญบัญญัติรับรองไว้

(๘) กำหนดบทเฉพาะกาลในช่วงเปลี่ยนผ่านเพื่อให้การบังคับใช้กฎหมายมีประสิทธิภาพ

๑.๒.๔ นายชูพินิจ เกษมณี ตัวแทนผู้มีสิทธิเลือกตั้งเข้าชื่อเสนอกฎหมาย ได้แถลงถึงหลักการและเหตุผล พร้อมทั้งได้กล่าวถึงสาระสำคัญและประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับของร่างพระราชบัญญัติสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย พ.ศ. (นายศักดิ์ดา แสนมี กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งจำนวน ๑๒,๘๘๘ คน เป็นผู้เสนอ) สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย

เหตุผล

โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พันธกรณีระหว่างประเทศที่ประเทศไทยเป็นภาคี และร่วมรับรองปฏิญญาสหประชาชาติว่าด้วยสิทธิชนเผ่าพื้นเมือง ซึ่งที่ประชุมสมัชชาใหญ่แห่งสหประชาชาติให้การรับรองเมื่อวันที่ ๑๓ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๐ ถือเป็นพันธระของรัฐบาลที่จะต้องให้การส่งเสริม คุ้มครอง และปกป้องสิทธิของชนเผ่าพื้นเมืองที่มีอยู่ในประเทศของตน

กลุ่มประชากรชนเผ่าพื้นเมืองในประเทศไทย เป็นชุมชนชาติพันธุ์ท้องถิ่นดั้งเดิมที่ตั้งถิ่นฐานอยู่ในแถบภูเขาคนเฒ่ามายาวนาน มีวิถีชีวิตและวัฒนธรรมที่หลากหลาย มีอัตลักษณ์เฉพาะแตกต่างกันไป กระจายตัวอยู่ตามภูมิภาคต่างๆ กลุ่มประชากรเหล่านี้มีองค์ความรู้และภูมิปัญญา รวมทั้งมีความมุ่งมั่นที่จะอนุรักษ์ พัฒนาและสืบทอดวิถีชีวิต อัตลักษณ์และระบบแบบแผนภูมิปัญญาของตนเอง แต่กลุ่มคนเหล่านี้ส่วนใหญ่ยังเป็นผู้ด้อยหรือขาดโอกาสจากกระบวนการพัฒนาของรัฐ ทำให้ถูกจำกัดสิทธิในการพัฒนา ซึ่งก่อให้เกิดความเหลื่อมล้ำและไม่เป็นธรรมในการดำรงวิถีชีวิตด้วยสถานการณ์ปัจจุบันที่มีการเปลี่ยนแปลงของโลก จึงเกิดการรวมตัวกันของชนเผ่าพื้นเมืองเพื่อแก้ไขปัญหาและกำหนดวิถีชีวิตตนเอง จึงเห็นพ้องกันว่าจำเป็นต้องมีกลไกในการส่งเสริม ประสานงาน และแก้ไขปัญหาของตนเองได้อย่างทั่วถึงทุกด้านและสนองตอบต่อวิถีวัฒนธรรมที่หลากหลาย ทั้งยังสอดคล้องกับเจตนารมณ์ของ มาตรา ๔๓ และ มาตรา ๗๐ แห่งรัฐธรรมนูญราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐ จึงมีความจำเป็นที่ต้องตราพระราชบัญญัตินี้

^๘ วรรคตอนตามที่ปรากฏในบันทึกหลักการและเหตุผลประกอบร่างพระราชบัญญัติสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย พ.ศ. (นายศักดิ์ดา แสนมี กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน ๑๒,๘๘๘ คน เป็นผู้เสนอ)

๑.๒.๕ นายสุรียนต์ ทองหนูเอียด ตัวแทนผู้มีสิทธิเลือกตั้งเข้าชื่อเสนอกฎหมาย
ได้แถลงถึงหลักการและเหตุผล พร้อมทั้งได้กล่าวถึงสาระสำคัญและประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ
ของร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองสิทธิและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ.
(นายสุรียนต์ ทองหนูเอียด กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน ๑๔,๙๕๔ คน เป็นผู้เสนอ) สรุปสาระสำคัญได้
ดังนี้

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วย การคุ้มครองสิทธิและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่า
พื้นเมือง

เหตุผล

ประเทศไทยเป็นสังคมพหุชาติพันธุ์และพหุวัฒนธรรม ประกอบด้วยกลุ่มชาติพันธุ์
และชนเผ่าพื้นเมืองที่มีอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรม ภาษา วิถีชีวิต ภูมิปัญญา และความเชื่อตามจารีตประเพณี
วัฒนธรรมเป็นของตนเอง มีการตั้งถิ่นฐานกระจายอยู่ตามภูมิภาคต่าง ๆ ได้แก่ กลุ่มตั้งถิ่นฐานบนพื้นที่สูง
กลุ่มที่อาศัยตั้งถิ่นฐานบนเกาะแก่งหรือชายฝั่งซึ่งดำรงชีพด้วยการทำประมงและมีวิถีชีวิตพึ่งพา
ทรัพยากรธรรมชาติทางทะเล กลุ่มที่อาศัยในป่าซึ่งดำรงชีวิตด้วยการล่าสัตว์และเก็บของป่า และ
กลุ่มที่ตั้งถิ่นฐานบนพื้นราบซึ่งมีวิถีชีวิตกลมกลืนกับคนไทยทั่วไปแต่ยังคงอัตลักษณ์และวัฒนธรรม
ของตนเอง ซึ่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560^๙ ได้บัญญัติรับรองให้บุคคล
ย่อมเสมอกันในกฎหมาย มีสิทธิและเสรีภาพและได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายเท่าเทียมกัน
โดยไม่เลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมด้วยเหตุความแตกต่างทางเชื้อชาติ มีเสรีภาพบริบูรณ์ในการ
ถือศาสนาและย่อมมีเสรีภาพในการปฏิบัติหรือประกอบพิธีกรรมตามหลักศาสนาของตน มีเสรีภาพ
ในการเดินทางและการเลือกถิ่นที่อยู่ มีเสรีภาพในการประกอบอาชีพ มีเสรีภาพในการรวมกัน
เป็นสมาคม สหกรณ์ สหภาพ องค์กรชุมชน หรือหมู่คณะอื่น และรัฐธรรมนูญยังรับรองสิทธิให้บุคคล
และชุมชนมีสิทธิอนุรักษ์ พื้นฟู หรือส่งเสริมภูมิปัญญา ศิลปะ วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม และ
จารีตประเพณีอันดีงามทั้งของท้องถิ่นและของชาติ มีสิทธิจัดการ บำรุงรักษา และใช้ประโยชน์
จากทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และความหลากหลายทางชีวภาพอย่างสมดุลและยั่งยืน
นอกจากนี้ ประเทศไทยยังให้การรับรองปฏิญญาสหประชาชาติว่าด้วยสิทธิชนเผ่าพื้นเมืองและ
ปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน^{๑๐} และยังให้สัตยาบันเป็นภาคีตามกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิ
ทางเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม และอนุสัญญาว่าด้วยการจัดการเลือกปฏิบัติทางเชื้อชาติ
อนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ รวมทั้งพันธกรณีระหว่างประเทศที่ผูกพันประเทศไทย
ต้องถือปฏิบัติด้วย

^๙ ข้อความตามที่ปรากฏในบันทึกหลักการและเหตุผลประกอบร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองสิทธิและส่งเสริม
วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายสุรียนต์ ทองหนูเอียด กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน ๑๔,๙๕๔ คน เป็นผู้เสนอ)

^{๑๐} วรรคตอนตามที่ปรากฏในบันทึกหลักการและเหตุผลประกอบร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองสิทธิและส่งเสริม
วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายสุรียนต์ ทองหนูเอียด กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน ๑๔,๙๕๔ คน เป็นผู้เสนอ)

เนื่องจากผลจากการพัฒนาประเทศไทยทางด้านเศรษฐกิจและสังคมจากอดีตจนถึงปัจจุบัน ส่งผลให้วิถีชีวิต อัตลักษณ์ทางวัฒนธรรม ประเพณี ภาษาดั้งเดิมของแต่ละกลุ่มชาติพันธุ์ ได้เริ่มจางหายไปจากสังคมและยังถูกเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมด้วยเหตุความแตกต่างแห่งเชื้อชาติและภาษา ทำให้กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองในประเทศไทย ยังมีความด้อยสิทธิและไม่ได้รับการคุ้มครองสิทธิบางประการ เช่น การกำหนดสถานะของบุคคล การมีสิทธิอาศัยและใช้ประโยชน์ในที่ดินซึ่งมีการทับซ้อนกับพื้นที่อนุรักษ์หรือพื้นที่ที่อยู่ในการดูแลของทางราชการที่ไม่สามารถอนุญาตให้ประชาชนใช้ประโยชน์ได้ตามกฎหมาย ขาดการเข้าถึงบริการสาธารณสุขขั้นพื้นฐาน รวมทั้งขาดการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในกิจกรรมหรือกิจการของรัฐหรือเอกชนที่อาจกระทบต่อสิทธิวิถีชีวิตและชุมชนของกลุ่มชาติพันธุ์ ดังนั้น สมควรให้มีกฎหมายเพื่อส่งเสริมคุ้มครองสิทธิและวิถีชีวิตของกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองในประเทศไทย จำเป็นต้องตราพระราชบัญญัติฉบับนี้

๒. การอภิปรายของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

ภายหลังจากที่ผู้เสนอร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. และร่างพระราชบัญญัติที่มีสาระสำคัญทำนองเดียวกันดังกล่าวทั้ง ๔ ฉบับ ได้นำเสนอร่างพระราชบัญญัติต่อที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรแล้ว ได้มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรร่วมอภิปรายแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

(๑) ประเด็นเกี่ยวกับสภาพปัญหาของกลุ่มชาติพันธุ์ในประเทศไทย

(๑.๑) ประเทศไทยเป็นสังคมพหุชาติพันธุ์และพหุวัฒนธรรม ประกอบด้วย กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองที่มีอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรม ภาษา วิถีชีวิต ภูมิปัญญา และความเชื่อตามจารีตประเพณี วัฒนธรรมเป็นของตนเอง มีการตั้งถิ่นฐานกระจายอยู่ตามภูมิภาคต่าง ๆ มากกว่า ๗๐ กลุ่มชาติพันธุ์ เช่น “ชาวเขา” บนดอยสูงภาคเหนือ “ชาวเล” ที่ลอยเรืออยู่ทางภาคใต้ แต่กลับไม่ได้รับการคุ้มครองสิทธิ เช่น สถานะทางกฎหมายของบุคคล สิทธิอาศัยและใช้ประโยชน์ในที่ดินที่ทับซ้อนกับพื้นที่อนุรักษ์หรือที่อยู่ในการดูแลของทางราชการซึ่งไม่อนุญาตให้ประชาชนใช้ประโยชน์ได้ตามกฎหมาย ไม่สามารถเข้าถึงบริการสาธารณสุข และสวัสดิการและสาธารณูปโภคพื้นฐาน เช่น ปัญหาด้านการศึกษาที่กลุ่มชาติพันธุ์ยังขาดแคลนและเข้าไม่ถึงทุนการศึกษาที่ให้แก่ผู้ยากไร้ หรือสิทธิในการเข้าถึงการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการป้องกันโรคระบาด เนื่องจากอยู่ในพื้นที่ที่ห่างไกล เข้าไม่ถึงวัคซีน หรือครุภัณฑ์ทางการแพทย์ที่สามารถใช้ในการป้องกันเชื้อโรค รวมทั้งขาดการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในกิจกรรมหรือกิจการของรัฐหรือเอกชนที่อาจกระทบต่อสิทธิในวิถีชีวิตและชุมชนของกลุ่มชาติพันธุ์

(๑.๒) เนื่องจากหลักสูตรการเรียนการสอนหรือบทเรียนในอดีตส่วนใหญ่มักจะกล่าวถึงกลุ่มชาติพันธุ์ว่ามีภาพลักษณ์ที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด การตัดไม้ทำลายป่า การบุกรุกป่า จึงทำให้คนทั่วไปมีอคติกับกลุ่มชาติพันธุ์และมองว่ากลุ่มชาติพันธุ์เป็น “คนชายขอบ” “พลเมืองชั้นสอง” และ “ชนกลุ่มน้อย” ดังนั้น จึงควรสร้างความตระหนักรู้และสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับภาพลักษณ์ของกลุ่มชาติพันธุ์ให้สังคมรับรู้เสียใหม่

(๒) ประเด็นที่เกี่ยวกับบทบัญญัติในร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. และร่างพระราชบัญญัติที่มีสาระสำคัญทำนองเดียวกันอีก จำนวน ๔ ฉบับ

(๒.๑) การกำหนดบทนิยาม คำว่า “กลุ่มชาติพันธุ์” โดยไม่ใช่คำว่า “ชนเผ่าพื้นเมือง” นั้น เพื่อให้เป็นไปตามที่ประเทศไทยได้ให้การรับรองปฏิญญาสหประชาชาติว่าด้วยสิทธิชนเผ่าพื้นเมือง (United Nations Declaration on the Rights of Indigenous Peoples: UNDRIP) และตามที่ได้เคยแถลงต่อที่ประชุมสหประชาชาติว่าประเทศไทยไม่มี “ชนเผ่าพื้นเมือง” ตามความหมายของปฏิญญาสหประชาชาติว่าด้วยสิทธิชนเผ่าพื้นเมืองเหมือนที่ทวีปอเมริกามีชนเผ่าพื้นเมืองหรืออินเดียนแดงที่ในอดีตได้ก่อสงครามเพื่อแย่งชิงดินแดนกัน เนื่องจากชนเผ่าพื้นเมืองเหล่านี้มีสิทธิในการปกครองตนเองหรือมีรัฐบาลของตนเองได้ ดังนั้น ประเทศไทยจึงมีเผ่าพันธุ์ไทยเพียงเผ่าพันธุ์เดียว ไม่มีชนเผ่าพื้นเมือง นอกจากนี้หากใช้คำว่า “ชนเผ่าพื้นเมือง” จะเป็นภัยต่อความมั่นคง เพราะชนเผ่าพื้นเมืองมีสิทธิในการปกครองตนเองหรือมีรัฐบาลของตนเองได้ รวมทั้งสามารถกำหนดอนาคตทั้งด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมของตนเองได้อย่างอิสระนั่นเอง

(๒.๒) หมวดที่ว่าด้วยคณะกรรมการคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ ควรกำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาเป็นรองประธานกรรมการด้วย เพื่อจะได้นำอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมมาเป็นทุนหรือเศรษฐกิจชาติพันธุ์มาใช้ร่วมกับการพัฒนาเศรษฐกิจการค้าและการท่องเที่ยว ซึ่งเป็น Soft Power อย่างหนึ่ง โดยมุ่งเปลี่ยนปัญหาสังคมให้เป็นโอกาสด้านเศรษฐกิจ รวมทั้งควรมีองค์ประกอบของคณะกรรมการที่มาจากทั้งภาครัฐและภาคประชาชนอย่างเท่าเทียมกัน เพราะหากมีองค์ประกอบของคณะกรรมการจากภาครัฐมากเกินไป อาจทำให้การทำงานไม่มีประสิทธิภาพได้

(๒.๓) กลุ่มชาติพันธุ์ที่ไม่มีสัญชาติ อาจไม่มีคุณสมบัติในการเป็นคณะกรรมการคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ หรือสมาชิกกลุ่มชาติพันธุ์แห่งประเทศไทย ดังนั้น จึงควรมีการพิจารณาบทบาทคุณสมบัติของกรรมการในคณะกรรมการดังกล่าวให้เหมาะสมกับสภาพความเป็นจริง

(๒.๔) ควรให้สมาชิกกลุ่มชาติพันธุ์แห่งประเทศไทยเป็นศูนย์กลางการประสานงานแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างกลุ่มชาติพันธุ์กับกลุ่มชาติพันธุ์ และระหว่างกลุ่มชาติพันธุ์กับสังคม

(๒.๕) หากจะจัดตั้งสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทยซึ่งประกอบด้วยสมาชิกที่มาจากชนเผ่าพื้นเมืองเพื่อให้เกิดการประสานงาน เรียนรู้ร่วมกัน สนับสนุน ติดตาม และผลักดันให้ภารกิจของสภาดังกล่าวกับภาครัฐบรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้ ก็ต้องพิจารณาให้รอบคอบเพื่อป้องกันไม่ให้เป็นอันตรายต่อความมั่นคงของรัฐหรือสร้างความแตกแยกในสังคมภายใต้บทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยที่ว่าประเทศไทยเป็นราชอาณาจักรอันหนึ่งอันเดียวจะแบ่งแยกไม่ได้

(๒.๖) ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. มาตรา ๑๓ (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) กำหนดให้สำนักงานปลัดกระทรวงวัฒนธรรมทำหน้าที่รับผิดชอบงานธุรการของคณะกรรมการคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ แต่ความในมาตรา ๖ วรรคสาม แห่งร่างพระราชบัญญัติเดียวกัน กำหนดให้ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ และปลัดกระทรวงวัฒนธรรม เป็นกรรมการและเลขานุการ ดังนั้น จึงควรแก้ไขเพิ่มเติมความในมาตรา ๑๓

โดยกำหนดให้สำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ทำหน้าที่ร่วมรับผิดชอบงานธุรการของคณะกรรมการคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ด้วย เพื่อให้การทำงานมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

(๓) ข้อดีของการตราพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ.

(๓.๑) ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. เท่าที่ไม่ขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน หรือเป็นอันตรายต่อความมั่นคงของรัฐ หรือสุขภาพอนามัยจะทำให้กลุ่มชาติพันธุ์ที่อาศัยอยู่ในประเทศไทยได้รับการรับรองตามกฎหมาย ซึ่งจะส่งผลให้สามารถดำรงชีวิตตามวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และวัฒนธรรมของตนได้อย่างสงบสุข และไม่ถูกรบกวน

(๓.๒) ร่างพระราชบัญญัตินี้จะกำหนดให้มีพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ซึ่งอยู่มาก่อนการจัดตั้งเขตอนุรักษ์ มีวิถีชีวิตที่อยู่กับธรรมชาติด้วยความเกื้อกูล มีสิทธิในที่อยู่อาศัยและสิทธิในการใช้ประโยชน์ในที่ดินโดยการเก็บหาของป่าจากที่ดินและทรัพยากรธรรมชาติในเขตอนุรักษ์ได้โดยไม่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ทั้งนี้ เพื่อป้องกันไม่ให้อำนาจรัฐถูกบังคับให้ออกจากพื้นที่อาศัยของตนและป้องกันการผสมกลืนทางวัฒนธรรมหรือทำลายวัฒนธรรมของกลุ่มชาติพันธุ์

๓. การตอบชี้แจง

เมื่อสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรอภิปรายเสร็จแล้ว มีผู้ตอบชี้แจง ดังนี้

๓.๑ นายชูพนิจ เกษมณี ตัวแทนผู้มีสิทธิเลือกตั้งเข้าชื่อเสนอกฎหมาย ได้ตอบชี้แจงสรุปสาระสำคัญได้ว่า เนื่องจากประเทศไทยได้รับรองปฏิญญาสหประชาชาติว่าด้วยสิทธิชนเผ่าพื้นเมืองแล้ว โดยความในมาตรา ๔๖ แห่งปฏิญญาสหประชาชาติดังกล่าว ไม่มีถ้อยคำใดที่อาจแปลความได้ว่าการกำหนดบทนิยามคำว่า “ชนเผ่าพื้นเมือง” จะเป็นการให้อำนาจแก่ประชาชน กลุ่มคน หรือบุคคลใด ในการกระทำกิจกรรมหรือการกระทำใด ๆ ที่ขัดต่อปฏิญญาสหประชาชาติดังกล่าวหรือตีความว่าเป็นการให้อำนาจหรือสนับสนุนหรือกระทำใด ๆ ที่ก่อให้เกิดการแตกแยก หรือเป็นอุปสรรค ไม่ว่าจะทั้งหมดหรือส่วนใดส่วนหนึ่งของบูรณภาพทางดินแดนหรือเอกภาพทางการเมืองขององค์อธิปัตย์และรัฐเอกราช ทั้งนี้ ความเป็นชนเผ่าพื้นเมืองซึ่งได้รับการยอมรับจากคนกลุ่มอื่น ๆ นั้นไม่ใช่หน้าที่ของรัฐที่จะเป็นผู้กำหนดความเป็นชนเผ่าพื้นเมืองแต่อย่างใด

๓.๒ นายสุรียนต์ ทองหนูเอียด ตัวแทนผู้มีสิทธิเลือกตั้งเข้าชื่อเสนอกฎหมาย ได้ตอบชี้แจงสรุปสาระสำคัญได้ว่า ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ต้องการสร้างความเป็นธรรมให้แก่กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองเช่นเดียวกับบุคคลทั่วไปในสังคมพหุวัฒนธรรมในการดำรงอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุขตามหลักการที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยและความตกลงระหว่างประเทศที่ประเทศไทยได้ให้การรับรองแล้ว

๓.๓ นายเลาฟิ่ง บัณฑิตเทอดสกุล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล ได้ตอบชี้แจงสรุปสาระสำคัญได้ว่า คำว่า “ชนเผ่าพื้นเมือง” หรือ “Indigenous People” ไม่ใช่คำที่มีวัตถุประสงค์เพื่อต้องการมีสิทธิเหนือดินแดนหรือแยกการปกครองตนเองหรือกลุ่มที่เคยถูกกล่าวหานานาชาติในความหมายอย่างแคบ แต่ปัจจุบันคำว่า “ชนเผ่าพื้นเมือง” ขยายความให้หมายความถึงกลุ่มวัฒนธรรมที่สืบเชื้อสายทางประวัติศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับภูมิภาคนั้นเป็นสำคัญ ดังนั้น การจัดตั้งสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทยจึงเป็นเพียงกลไกหนึ่งที่ทำหน้าที่ส่งเสริมและสนับสนุนให้กลุ่มคนชายขอบมีโอกาสเข้าถึงสิทธิภายใต้กรอบที่กฎหมายกำหนดโดยดำเนินการภายใต้หลักเกณฑ์ของรัฐ ไม่ได้ก่อให้เกิดปัญหาเกี่ยวกับความมั่นคงแต่อย่างใด จึงขอให้หน่วยงานของรัฐและหน่วยงานความมั่นคงไม่ต้องกังวลใจเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว อย่างไรก็ตาม อาจเปลี่ยนชื่อสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทยเป็นชื่ออื่นเพื่อให้เกิดความเหมาะสมได้ เช่น สภาชาติพันธุ์ หรือสมัชชชาชาติพันธุ์

๓.๔ นางสาวปิยะรัฐชย์ ดิยะไพรัช สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย ได้ตอบชี้แจงสรุปสาระสำคัญได้ว่า คณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. สภาผู้แทนราษฎร ที่กำลังจะตั้งขึ้นจะเป็นจุดเริ่มต้นของการแก้ไขปัญหากลุ่มชาติพันธุ์ในประเทศไทยที่มีมาอย่างยาวนาน อันจะทำให้กลุ่มชาติพันธุ์ได้รับการส่งเสริมวิถีชีวิตภายใต้ความหลากหลายทางวัฒนธรรม

๔. ผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่หนึ่ง ชั้นรับหลักการ

มติ ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๖ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๒๑ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) เมื่อวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗ นายเกชา ศักดิ์สมบูรณ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรครวมไทยสร้างชาติ ได้เสนอให้ที่ประชุมแยกลงมติรับหลักการร่างพระราชบัญญัติทั้ง ๕ ฉบับ ทีละฉบับ ซึ่งที่ประชุมได้ลงมติเห็นชอบด้วยคะแนนเสียง ๒๕๗ เสียง ไม่เห็นชอบด้วยคะแนนเสียง ๑๕๗ เสียง งดออกเสียง ๑ เสียง และไม่ลงคะแนนเสียง ๑ เสียง

จากนั้นที่ประชุมได้ลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติทั้ง ๕ ฉบับ ทีละฉบับตามลำดับ ดังนี้

๑. ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้ลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) ด้วยคะแนนเสียง ๔๑๕ เสียง ไม่รับหลักการ ไม่มี และงดออกเสียง ๑ เสียง

๒. ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้ลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย พ.ศ. (นายศักดิ์ดา แสนมี กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน ๑๒,๘๘๘ คน เป็นผู้เสนอ) ด้วยคะแนนเสียง ๓๘๖ เสียง ไม่รับหลักการ ๒๕ เสียง งดออกเสียง ๑ เสียง และไม่ลงคะแนนเสียง ไม่มี

๓. ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้ลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองสิทธิและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายสุริยันต์ ทองหนูเอียด กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน ๑๔,๙๕๔ คน เป็นผู้เสนอ) ด้วยคะแนนเสียง ๓๘๕ เสียง ไม่รับหลักการ ๒๕ เสียง งดออกเสียง ๑ เสียง และไม่ลงคะแนนเสียง ๑ เสียง

๔. ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้ลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายเลาฟั้ง บัณฑิตเทอดสกุล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล กับคณะ เป็นผู้เสนอ) ด้วยคะแนนเสียง ๓๘๙ เสียง ไม่รับหลักการ ๒๕ เสียง งดออกเสียง ๑ เสียง และไม่ลงคะแนนเสียง ๑ เสียง

๕. ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้ลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (นางสาวปิยะรัฐชย์ ดิยะไพรัช สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย กับคณะ เป็นผู้เสนอ) ด้วยคะแนนเสียง ๔๑๒ เสียง ไม่รับหลักการ ไม่มี งดออกเสียง ๑ เสียง และไม่ลงคะแนนเสียง ไม่มี

และมีมติให้ตั้งคณะกรรมการวิสามัญ จำนวน ๔๒ คน เพื่อพิจารณาในวาระที่สอง ชั้นคณะกรรมการการ ทั้งนี้ เนื่องจากมีร่างพระราชบัญญัติซึ่งผู้มีสิทธิเลือกตั้งเข้าชื่อเสนอกฎหมายรวมพิจารณาอยู่ด้วย ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๑๒๒^{๑๑} จำนวนคณะกรรมการวิสามัญต้องประกอบด้วยผู้แทนของผู้มีสิทธิเลือกตั้งซึ่งเข้าชื่อเสนอร่างพระราชบัญญัตินั้นจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวนกรรมการวิสามัญทั้งหมด โดยถือเอาร่างพระราชบัญญัติของคณะรัฐมนตรีเป็นหลักในการพิจารณา มีกำหนดการแปรญัตติภายใน ๑๕ วัน

๑. ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) ซึ่งเป็นเอกสารแนบระเบียบวาระในคราวการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๖ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๒๑ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) เมื่อวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗
<https://qr.senate.go.th/sh/f/?k=01GY7>

^{๑๑} ข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๑๒๒ กำหนดไว้ ดังนี้

“ข้อ ๑๒๒ การเลือกตั้งคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติที่ผู้มีสิทธิเลือกตั้งเข้าชื่อเสนอให้ตั้งจากผู้แทนของผู้มีสิทธิเลือกตั้งซึ่งเข้าชื่อเสนอร่างพระราชบัญญัตินั้นจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวนกรรมการวิสามัญทั้งหมด และให้นำความในข้อ ๑๒๑ (๒) (๓) และวรรคสอง มาใช้บังคับโดยอนุโลม”

๒. ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์และ
ชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายเลาฟั้ง บัณฑิตเทอดสกุล
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล กับคณะ เป็นผู้เสนอ)
ซึ่งเป็นเอกสารแนบระเบียบวาระในคราวการประชุมสภาผู้แทนราษฎร
ชุดที่ ๒๖ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๒๑ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)
เมื่อวันพุธที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗
<https://qr.senate.go.th/sh/f/?k=23PP1>

๓. ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์
พ.ศ. (นางสาวปิยะรัฐชย์ ตียะไพรัช
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย กับคณะ เป็นผู้เสนอ)
ซึ่งเป็นเอกสารแนบระเบียบวาระในคราวการประชุมสภาผู้แทนราษฎร
ชุดที่ ๒๖ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๒๑ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)
เมื่อวันพุธที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗
https://www.senate.go.th/document/Lawdraft/Ext5/5940_0001.PDF

๔. ร่างพระราชบัญญัติสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย พ.ศ.
(นายศักดิ์ดา แสนมี กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง
จำนวน ๑๒,๘๘๘ คน เป็นผู้เสนอ)
ซึ่งเป็นเอกสารแนบระเบียบวาระในคราวการประชุมสภาผู้แทนราษฎร
ชุดที่ ๒๖ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๒๑ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)
เมื่อวันพุธที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗
<https://qr.senate.go.th/sh/f/?k=7VUR8>

๕. ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองสิทธิและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์
และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ.
(นายสุริยันต์ ทองหนูเอียด กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง
จำนวน ๑๔,๙๕๔ คน เป็นผู้เสนอ)
ซึ่งเป็นเอกสารแนบระเบียบวาระในคราวการประชุมสภาผู้แทนราษฎร
ชุดที่ ๒๖ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๒๑ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)
เมื่อวันพุธที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗
<https://qr.senate.go.th/sh/f/?k=YUOL0>

๖. เอกสารประกอบการพิจารณา

ร่างพระราชบัญญัติสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย พ.ศ.

เพิ่มเติม (Supplement) จาก อ.พ. ๔/๒๕๖๖

ของสำนักวิชาการ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร

ชุดที่ ๒๖ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๒๑ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

เมื่อวันพุธที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗

<https://dl.parliament.go.th/handle/20.500.13072/619808>

๗. บันทึกการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๖ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๒๑

(สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) เมื่อวันพุธที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗

https://msbis.parliament.go.th/ewtadmin/ewt/parliament_report/main_warehouse_dll_x.php?aid=11224&mid=4550

๘. บันทึกการออกเสียงลงคะแนนของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

ในการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๖ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๒๑

(สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) เมื่อวันพุธที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗

https://msbis.parliament.go.th/ewtadmin/ewt/parliament_report/main_warehouse_dll_x.php?aid=11223&mid=4550

สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

เหตุผล โดยที่มาตรา ๗๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้รัฐพึงส่งเสริม และให้ความคุ้มครองชาวไทยกลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ ให้มีสิทธิดำรงชีวิตในสังคมตามวัฒนธรรม ประเพณี และวิถีชีวิตดั้งเดิมตามความสมัครใจได้อย่างสงบสุข ไม่ถูกรบกวน ทั้งนี้ เท่าที่ไม่เป็นการขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน หรือเป็นอันตรายต่อความมั่นคงของรัฐหรือสุขภาพอนามัย ดังนั้น สมควรให้มีกฎหมายเพื่อคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ดังกล่าว จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญ

1

กำหนดบทนิยาม ของคำสำคัญ เช่น คำว่า “กลุ่มชาติพันธุ์” “พื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์” “สมัชชา” “คณะกรรมการ”

2

กำหนดวัตถุประสงค์เพื่อคุ้มครองชาวไทยกลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ ให้มีสิทธิดำรงชีวิตในสังคม ตามวัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิตดั้งเดิมโดยไม่ถูกรบกวน รวมถึงมีสิทธิขั้นพื้นฐานและรับรองสิทธิของกลุ่มชาติพันธุ์เท่าที่ไม่เป็นการขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน หรือเป็นอันตรายต่อความมั่นคงของรัฐหรือสุขภาพอนามัย

3

กำหนดให้มีคณะกรรมการระดับนโยบาย เรียกว่า “คณะกรรมการคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์”

4

กำหนดให้มี “สมัชชากลุ่มชาติพันธุ์แห่งประเทศไทย” เพื่อประโยชน์ในการคุ้มครอง ส่งเสริม และมีส่วนร่วมในการกำหนดวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์

5

กำหนดให้มีการจัดทำข้อมูลวิถีชีวิตและประวัติศาสตร์กลุ่มชาติพันธุ์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานสำคัญประกอบการพิสูจน์ข้อเท็จจริงตามกฎหมายในการรับรองสถานะบุคคล การประกาศพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และการพิจารณาของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการประกาศหรือเปลี่ยนแปลงพื้นที่ที่มีกฎหมายกำหนดเพื่อการอนุรักษ์หรือการใช้ประโยชน์ในทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การผังเมือง และการดำเนินกิจการอื่นของรัฐที่กระทบต่อวิถีชีวิตของกลุ่มชาติพันธุ์ ตลอดจนเพื่อเผยแพร่การรับรู้เกี่ยวกับกลุ่มชาติพันธุ์ การส่งเสริมให้มีการเรียนรู้วิถีชีวิตและประวัติศาสตร์ของกลุ่มชาติพันธุ์ และให้ประชาชนได้เกิดความตระหนักในความหลากหลายของกลุ่มชาติพันธุ์

6

กำหนดให้คณะกรรมการคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์มีอำนาจประกาศกำหนดพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ เพื่อประโยชน์ในการคุ้มครองวิถีชีวิตและวัฒนธรรม การรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน

จัดทำโดย สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

ติดตามสาระดี ๆ ได้ที่

สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ.
(คณะรัฐมนตรี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง เป็นผู้เสนอ)

ส่วนที่ ๒

ตารางเปรียบเทียบ

ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ.

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

กับ

ร่างพระราชบัญญัติสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย พ.ศ.

(นายศักดิ์ดา แสนมี่ กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง

จำนวน ๑๒,๘๘๘ คน เป็นผู้เสนอ)

ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองสิทธิและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์

และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ.

(นายสุรียันต์ ทองหนูเอียด กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง

จำนวน ๑๔,๙๕๔ คน เป็นผู้เสนอ)

ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์

และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ.

(นายเลาฟั้ง บัณฑิตเทอดสกุล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล กับคณะ

เป็นผู้เสนอ)

และร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ.

(นางสาวปิยะรัฐชย์ ทิยะไพรัช สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย กับคณะ

เป็นผู้เสนอ)

ตารางเปรียบเทียบ

ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) กับ

ร่างพระราชบัญญัติสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย พ.ศ. (นายศักดิ์ดา แสนมี่ กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 12,888 คน เป็นผู้เสนอ)

ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองสิทธิและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายสุรียนต์ ทองหนูเอียด กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 14,954 คน เป็นผู้เสนอ)

ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายเลาฟิ่ง บัณฑิตเทอดสกุล กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

และร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (นางสาวปิยะรัฐชย์ ดิยะไพรัช กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ สภาชนเผ่าพื้นเมือง แห่งประเทศไทย พ.ศ. (นายศักดิ์ดา แสนมี่ กับประชาชน ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 12,888 คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองสิทธิและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายสุรียนต์ ทองหนูเอียด กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 14,954 คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ ส่งเสริมและคุ้มครอง กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายเลาฟิ่ง บัณฑิตเทอดสกุล กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (นางสาวปิยะรัฐชย์ ดิยะไพรัช กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>
<p>ร่าง พระราชบัญญัติ คุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิต กลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ.</p> <p>โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่า ด้วยการคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิต กลุ่มชาติพันธุ์</p>	<p>ร่าง พระราชบัญญัติสภาชนเผ่าพื้นเมือง <u>แห่งประเทศไทย</u> พ.ศ.</p> <p>โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมาย ว่าด้วยสภาชนเผ่าพื้นเมือง <u>แห่งประเทศไทย</u></p>	<p>ร่าง พระราชบัญญัติ คุ้มครองสิทธิและส่งเสริมวิถีชีวิต กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ.</p> <p>โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมาย ว่าด้วยการคุ้มครองสิทธิและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่า <u>พื้นเมือง</u></p>	<p>ร่าง พระราชบัญญัติ ส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์ <u>และชนเผ่าพื้นเมือง</u> พ.ศ.</p> <p>โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมาย ว่าด้วยการคุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์</p>	<p>ร่าง พระราชบัญญัติ คุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิต กลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ.</p> <p>โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมาย ว่าด้วยการคุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์</p>

* ข้อมูลจากสำนักวิชาการ และกลุ่มงานบริการเอกสารอ้างอิง สำนักกรรมการธิการ ๑ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ซึ่งเป็นเอกสารที่เผยแพร่ในแอปพลิเคชันไลน์กลุ่มคณะกรรมการธิการวิสามัญ พิจารณาร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ สภาชนเผ่าพื้นเมือง แห่งประเทศไทย พ.ศ. (นายศักดิ์ดา แสนมี่ กับประชาชน ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 12,888 คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองสิทธิและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายสุรียนต์ ทองหนูเอียด กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 14,954 คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ ส่งเสริมและคุ้มครอง กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายเลาฟั้ง บัณชิตเทอดสกุล กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (นางสาวปิยะรัฐชย์ ดิยะไพรัช กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>
<p>มาตรา 1 พระราชบัญญัตินี้ เรียกว่า “พระราชบัญญัติคุ้มครอง และส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ.”</p> <p>มาตรา 2 พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้ บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศ ในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป</p> <p>มาตรา 3 ในพระราชบัญญัตินี้ “กลุ่มชาติพันธุ์” หมายความว่า กลุ่มคนที่อาศัยอยู่เป็นกลุ่มเดียวกัน หรือหลายกลุ่ม ซึ่งมีถิ่นฐานในประเทศไทย และมีอัตลักษณ์และการสั่งสม ทางวัฒนธรรม ภาษา วิถีชีวิต</p>	<p>มาตรา 1 พระราชบัญญัตินี้ เรียกว่า “พระราชบัญญัติสภาชนเผ่า พื้นเมืองแห่งประเทศไทย พ.ศ.”</p> <p>มาตรา 2 พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้ บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศ ในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป</p> <p>มาตรา 3 ในพระราชบัญญัตินี้</p>	<p>มาตรา 1 พระราชบัญญัตินี้ เรียกว่า “พระราชบัญญัติคุ้มครอง สิทธิและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ.”</p> <p>มาตรา 2 ในพระราชบัญญัตินี้ ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศ ในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป</p> <p>มาตรา 3 บรรดากฎหมาย กฎ และข้อบังคับใด ๆ ในส่วนที่มีบัญญัติ ไว้แล้วซึ่งขัดหรือแย้งกับบทบัญญัตินี้ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้แทน</p> <p>มาตรา 4 ในพระราชบัญญัตินี้ “กลุ่มชาติพันธุ์” หมายความว่า กลุ่มคนที่อาศัยอยู่เป็นกลุ่มเดียวกัน หรือหลายกลุ่มหรือเป็นชนเผ่าพื้นเมือง ที่ตั้งถิ่นฐานร่วมกันโดยมีวิถีปฏิบัติ ตามจารีตประเพณีสืบทอดจาก</p>	<p>มาตรา 1 พระราชบัญญัตินี้ เรียกว่า “พระราชบัญญัติส่งเสริม และคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่า พื้นเมือง พ.ศ.”</p> <p>มาตรา 2 พระราชบัญญัตินี้ ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศ ในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป</p> <p>มาตรา 3 บรรดากฎหมาย กฎ และข้อบังคับใด ๆ ในส่วนที่มีบัญญัติ ไว้แล้วซึ่งขัดหรือแย้งกับบท แห่งพระราชบัญญัตินี้ ให้ใช้ พระราชบัญญัตินี้แทน</p> <p>มาตรา 4 ในพระราชบัญญัตินี้ “กลุ่มชาติพันธุ์” หมายความว่า กลุ่มคนที่มีอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรม ภาษา ขนบธรรมเนียม ประเพณี วิถีชีวิตและความเชื่อร่วมกัน ทั้งนี้ ให้หมายรวมถึงชนเผ่าพื้นเมืองด้วย</p>	<p>มาตรา 1 พระราชบัญญัตินี้ เรียกว่า “พระราชบัญญัติคุ้มครอง และส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ.”</p> <p>มาตรา 2 พระราชบัญญัตินี้ ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศ ในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป</p> <p>มาตรา 3 ในพระราชบัญญัตินี้ “กลุ่มชาติพันธุ์” หมายความว่า กลุ่มคนชาติไทยที่อาศัยอยู่เป็นกลุ่ม เดียวกันหรือหลายกลุ่ม <u>ซึ่งมีอัตลักษณ์</u> <u>และการสั่งสมทางวัฒนธรรม ภาษา</u> <u>วิถีชีวิต ภูมิปัญญาความคิดสร้างสรรค์</u></p>

<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ สภาชนเผ่าพื้นเมือง แห่งประเทศไทย พ.ศ. (นายศักดิ์ดา แสนมี่ กับประชาชน ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 12,888 คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองสิทธิและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายสุริยันต์ ทองหนูเอียด กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 14,954 คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ ส่งเสริมและคุ้มครอง กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายเลาฟั้ง บัณจิตเทอดสกุล กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (นางสาวปิยะรัฐชย์ ดิยะไพรัช กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>
<p>ภูมิปัญญา และความเชื่อตามจารีต ประเพณีร่วมกัน ทั้งนี้ ตามที่ คณะกรรมการประกาศกำหนด</p> <p>“พื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์” หมายความว่า พื้นที่คุ้มครองให้ กลุ่มชาติพันธุ์สามารถดำรงวิถีชีวิต บนฐานภูมิปัญญาและวัฒนธรรมโดยมี การจัดการ อนุรักษ์ และใช้ประโยชน์ ในทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม</p>		<p><u>บรรพบุรุษ ตลอดจนมีภาษา และแบบแผนทางวัฒนธรรมของตน มาจนถึงปัจจุบัน เป็นกลุ่มคนที่มีความ สืบเนื่องในทางประวัติศาสตร์ อาศัย อยู่ในพื้นที่ใดพื้นที่หนึ่งหรือหลายพื้นที่ และพึ่งพาผูกพันกับทรัพยากรในพื้นที่ นั้น ๆ พวกเขามีใช้กลุ่มครอบงำ ทางสังคมและมีความมุ่งมั่นที่จะ อนุรักษ์ พัฒนา และสืบทอดวิถีชีวิต อัตลักษณ์ ระบบภูมิปัญญา อันเป็นไป ตามแบบแผนทางวัฒนธรรม สถาบัน ทางสังคมและระบบนิเวศของตน รวมทั้งเป็นกลุ่มที่รักษาสันติวัฒนธรรม อันเป็นแนวทางปฏิบัติตามจารีต ประเพณี</u></p> <p>“พื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ และชนเผ่าพื้นเมือง” หมายความว่า พื้นที่อยู่อาศัย พื้นที่ทำกิน หรือพื้นที่ ทางวัฒนธรรมและจิตวิญญาณของ กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง ที่ประกาศตามกฎหมายนี้</p>	<p>“พื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ และชนเผ่าพื้นเมือง” หมายความว่า พื้นที่อยู่อาศัย พื้นที่ทำกิน <u>พื้นที่ใช้ ประโยชน์อย่างอื่น</u> หรือพื้นที่ ทางวัฒนธรรมและจิตวิญญาณของ</p>	<p><u>และความเชื่อตามจารีตประเพณี ร่วมกัน</u></p> <p>“พื้นที่ส่งเสริมและคุ้มครองวิถี ชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์” หมายความว่า พื้นที่คุ้มครองชุมชนให้กลุ่มชาติพันธุ์ สามารถดำรงวิถีชีวิตบนฐานภูมิปัญญา และวัฒนธรรมโดยมีการจัดการ อนุรักษ์ และใช้ประโยชน์ใน</p>

<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ สภาชนเผ่าพื้นเมือง แห่งประเทศไทย พ.ศ. (นายศักดิ์ดา แสนมี่ กับประชาชน ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 12,888 คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองสิทธิและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายสุรียนต์ ทองหนูเอียด กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 14,954 คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ ส่งเสริมและคุ้มครอง กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายเลาฟั้ง บัณจิตต์เทอดสกุล กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (นางสาวปิยะรัฐชย์ ดิยะไพรัช กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>
<p>อย่างยั่งยืน ประกอบด้วยพื้นที่ อยู่อาศัย พื้นที่ทำกิน หรือพื้นที่ ทางวัฒนธรรมและจิตวิญญาณ ของกลุ่มชาติพันธุ์</p>	<p>“ชนเผ่าพื้นเมือง” หมายถึง บุคคล หรือกลุ่มชาติพันธุ์ที่ตั้งถิ่นฐานร่วมกันโดย มีวิถีปฏิบัติตามจารีตประเพณีที่สืบทอด จากบรรพบุรุษ ตลอดจนมีภาษาและ แบบแผนทางวัฒนธรรมของตนเอง มาจนถึงปัจจุบันเป็นกลุ่มคนที่มีความ สืบเนื่องทางประวัติศาสตร์ อาศัยอยู่ใน พื้นที่ใดพื้นที่หนึ่งหรือหลายพื้นที่และ พึ่งพาผูกพันกับทรัพยากรในพื้นที่นั้นๆ* มิได้เป็นกลุ่มครอบงำทางเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และวัฒนธรรม และ พิจารณาตนเองว่ามีความแตกต่างไป จากภาคส่วนอื่น ๆ ของสังคม มีความ มุ่งมั่นที่จะอนุรักษ์ พัฒนา และสืบทอด วิถีชีวิต อัตลักษณ์ ระบบภูมิปัญญาสู่ คนรุ่นอนาคต อันเป็นไปตามแบบแผน</p>	<p>“ชนเผ่าพื้นเมือง” หมายความว่า กลุ่มชาติพันธุ์ที่มีลักษณะอย่างใด อย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้ (1) เป็นกลุ่มคนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ ใดพื้นที่หนึ่งมาก่อนที่จะถูกยึดครอง หรือถูกบังคับให้อพยพโยกย้าย โดยกลุ่มคนที่มีอำนาจในสังคม หรือโดยนโยบายกฎหมายของรัฐ (2) มีวัฒนธรรมที่เด่นชัดและ แตกต่างจากสังคมส่วนใหญ่ โดยรวมถึงภาษา ศาสนา ความเชื่อ วิธีการผลิต รูปแบบโครงสร้างทาง สังคมและสถาบันต่างๆ (3) เคยประสบกับความไม่เป็นธรรม การถูกกีดกัน การแบ่งแยก การทำให้ เป็นชายขอบ หรือการเลือกปฏิบัติ</p>	<p>กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง ที่ประกาศตามกฎหมายนี้ “ชนเผ่าพื้นเมือง” หมายความว่า กลุ่มชาติพันธุ์ที่เป็นกลุ่มคนที่อาศัยอยู่ ในพื้นที่ใดพื้นที่หนึ่งมาก่อนที่ จะถูกยึดครองหรือถูกบังคับให้ อพยพโยกย้าย โดยกลุ่มคนที่มีอำนาจ ในสังคม หรือโดยนโยบายกฎหมาย ของรัฐ</p>	<p>ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม อย่างยั่งยืน ประกอบด้วยพื้นที่อยู่อาศัย พื้นที่ทำกิน หรือพื้นที่ทางวัฒนธรรม และจิตวิญญาณ ของกลุ่มชาติพันธุ์ และได้มีการดำเนินการตามมาตรา 37</p>

* วรรคตอนตามที่ปรากฏในร่างพระราชบัญญัติสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย พ.ศ. (นายศักดิ์ดา แสนมี่ กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน ๑๒,๘๘๘ คน เป็นผู้เสนอ)

<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ สภาชนเผ่าพื้นเมือง แห่งประเทศไทย พ.ศ. (นายศักดิ์ดา แสนมี่ กับประชาชน ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 12,888 คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองสิทธิและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายสุริยันต์ ทองหนูเอียด กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 14,954 คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ ส่งเสริมและคุ้มครอง กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายเลาฟั้ง บัณฑิตเทอดสกุล กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (นางสาวปิยะรัฐชย์ ดิยะไพรัช กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>
	<p><u>ทางวัฒนธรรม สถาบันทางสังคม และ ระบบนิติธรรมของตน รวมทั้งเป็นกลุ่มที่ รักษาสันติวัฒนธรรม อันเป็นแนวปฏิบัติ ตามจารีตประเพณี ยิ่งกว่านั้นยังระบุ ตนเองว่าเป็นชนเผ่าพื้นเมืองและได้รับ การยอมรับจากกลุ่มอื่นๆ*</u></p>	<p><u>โดยเงื่อนไขเหล่านี้�าจยังคงอยู่ใน ปัจจุบันหรือไม่ก็ได้</u> (4) <u>นิยามตัวเองและได้รับการ ยอมรับจากกลุ่มอื่น ๆ หรือหน่วยงาน รัฐว่าเป็นกลุ่มคนเฉพาะ</u> “การเลือกปฏิบัติทางเชื้อชาติ” หมายความว่า การจำแนก การกีดกัน การจำกัด หรือการเลือกโดยตั้งอยู่บน พื้นฐานของเชื้อชาติ สีผิว เชื้อสาย หรือชาติกำเนิดหรือเผ่าพันธุ์กำเนิด ซึ่งมีเจตนาหรือมีผลให้เกิดการระงับ หรือปิดกั้นการเคารพสิทธิมนุษยชน และเสรีภาพขั้นพื้นฐานของบุคคล มาตรการที่รัฐกำหนดเพื่อขจัด อุปสรรคหรือส่งเสริมให้กลุ่มชาติพันธุ์ สามารถใช้สิทธิหรือเสรีภาพได้ เช่นเดียวกับบุคคลอื่น หรือเพื่อ คุ้มครอง หรืออำนวยความสะดวก ให้แก่กลุ่มชาติพันธุ์ ย่อมไม่ถือว่าเป็น การเลือกปฏิบัติทางเชื้อชาติ</p>	<p>“การเลือกปฏิบัติทางเชื้อชาติ” หมายความว่า การจำแนก การกีดกัน การจำกัด หรือการเลือก โดยตั้งอยู่บน พื้นฐานของเชื้อชาติ สีผิว เชื้อสายหรือ ชาติกำเนิดหรือเผ่าพันธุ์กำเนิด ซึ่งมี เจตนาหรือมีผลให้เกิดการระงับหรือ กีดกันการเคารพสิทธิมนุษยชน และ เสรีภาพขั้นพื้นฐานของบุคคล ในด้าน การเมือง เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และในด้านอื่นๆ* ของการดำรงชีวิต ในสังคม รวมทั้งการระงับหรือกีดกัน การใช้สิทธิ์เหล่านั้นอย่างเสมอภาค ของบุคคล มาตรการที่รัฐกำหนดขึ้นเพื่อขจัด อุปสรรคหรือส่งเสริมให้กลุ่มชาติพันธุ์ สามารถใช้สิทธิหรือเสรีภาพ</p>	

* วรรคตอนตามที่ปรากฏในร่างพระราชบัญญัติสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย พ.ศ. (นายศักดิ์ดา แสนมี่ กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน ๑๒,๘๘๘ คน เป็นผู้เสนอ)

**วรรคตอนตามที่ปรากฏในร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายเลาฟั้ง บัณฑิตเทอดสกุล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ สภาชนเผ่าพื้นเมือง แห่งประเทศไทย พ.ศ. (นายศักดิ์ดา แสนมี่ กับประชาชน ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 12,888 คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองสิทธิและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายสุริยันต์ ทองหนูเอียด กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 14,954 คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ ส่งเสริมและคุ้มครอง กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายเลาฟั้ง บัณฑิตเทอดสกุล กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (นางสาวปิยะรัฐชย์ ดิยะไพรัช กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>
<p>“สมัชชา” หมายความว่า สมัชชา กลุ่มชาติพันธุ์แห่งประเทศไทย “สมาชิก” หมายความว่า สมาชิก สมัชชาของกลุ่มชาติพันธุ์แห่งประเทศไทย</p>	<p>“สมาชิก” หมายถึง <u>สมาชิกสภา ชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย</u></p>	<p>“สมาชิก” หมายความว่า สมาชิก สภาชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง แห่งชาติเป็นผู้มีสัญชาติไทยหรือมีถิ่น ที่อยู่ถาวรตามกฎหมาย รวมถึงบุคคล ที่เป็นกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่า พื้นเมืองที่ประสบปัญหาไร้รัฐ ไร้สัญชาติที่อยู่ในระหว่างการพิสูจน์ หรือพัฒนาสถานะบุคคลตามกฎหมาย การกำหนดคุณสมบัติและประเภท ของตัวบุคคลซึ่งเป็นกลุ่มชาติพันธุ์และ ชนเผ่าพื้นเมืองที่ประสบปัญหาไร้รัฐ ไร้สัญชาติที่อยู่ในระหว่างการพิสูจน์ หรือพัฒนาสถานะบุคคล ตามกฎหมายให้เป็นไปตาม กฎกระทรวง</p>	<p><u>ได้เช่นเดียวกับบุคคลอื่น หรือเพื่อ คุ้มครองหรืออำนวยความสะดวก ให้แก่กลุ่มชาติพันธุ์ ย่อมไม่ถือว่าเป็น เป็นการเลือกปฏิบัติทางเชื้อชาติ</u></p> <p>“สมาชิก” หมายความว่า สมาชิก สภาของกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง แห่งชาติ</p>	<p>“สมัชชา” หมายความว่า สมัชชาของกลุ่มชาติพันธุ์แห่งประเทศไทย “สมาชิก” หมายความว่า สมาชิก สมัชชาของกลุ่มชาติพันธุ์แห่งประเทศไทย</p>

<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ สภาชนเผ่าพื้นเมือง แห่งประเทศไทย พ.ศ. (นายศักดิ์ดา แสนมี่ กับประชาชน ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 12,888 คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองสิทธิและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายสุรียนต์ ทองหนูเอียด กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 14,954 คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ ส่งเสริมและคุ้มครอง กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายเลาฟั้ง บัณชิตเทอดสกุล กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (นางสาวปิยะรัฐชย์ ดิยะไพรัช กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>
<p>“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการคุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์</p> <p>“กรรมการ” หมายความว่า กรรมการคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิต กลุ่มชาติพันธุ์</p>	<p>“คณะกรรมการ” หมายถึง คณะกรรมการบริหารสภาชนเผ่า พื้นเมืองแห่งประเทศไทย</p> <p>“คณะผู้อาวุโส” หมายถึง คณะผู้อาวุโสสภาชนเผ่าพื้นเมือง แห่งประเทศไทย</p> <p>“สภาชนเผ่าพื้นเมือง”* หมายถึง สภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย</p>	<p>“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการส่งเสริมคุ้มครองสิทธิ และวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่า พื้นเมือง</p> <p>“กรรมการ” หมายความว่า กรรมการคุ้มครองสิทธิและส่งเสริมวิถีชีวิต กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง</p> <p>“คณะอนุกรรมการ” หมายความว่า คณะอนุกรรมการคุ้มครองสิทธิและ วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่า พื้นเมืองระดับจังหวัด</p> <p>“อนุกรรมการ” หมายความว่า อนุกรรมการคุ้มครองสิทธิและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่า พื้นเมืองระดับจังหวัด</p> <p>“สภา” หมายความว่า สภา ชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองแห่งชาติ</p>	<p>“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการส่งเสริมและคุ้มครอง กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง แห่งชาติ</p> <p>“สภา” หมายความว่า สภากลุ่ม ชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองแห่งชาติ</p>	<p>“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการคุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์</p> <p>“กรรมการ” หมายความว่า กรรมการคุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์</p>

*ถ้อยคำตามที่ปรากฏในร่างพระราชบัญญัติสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย พ.ศ. (นายศักดิ์ดา แสนมี่ กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน ๑๒,๘๘๘ คน เป็นผู้เสนอ) ที่ถูกนำจะเป็นคำว่า “สภาชนเผ่าพื้นเมือง”

<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ สภาชนเผ่าพื้นเมือง แห่งประเทศไทย พ.ศ. (นายศักดิ์ดา แสนมี่ กับประชาชน ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 12,888 คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองสิทธิและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายสุริยันต์ ทองหนูเอียด กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 14,954 คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ ส่งเสริมและคุ้มครอง กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายเลาฟั้ง บัณจิตเทอดสกุล กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (นางสาวปิยะรัฐชย์ ดิยะไพรัช กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>
<p>“หน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์กร มหาชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ</p>	<p><u>**“การประชุมสภา” หมายถึง การประชุม ของสมาชิกสภา คณะกรรมการบริหาร ผู้อาวุโส กองเลขานุการสภา</u></p> <p>“สำนักงาน” หมายถึง สำนักงาน สภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย และให้หมายรวมถึงสำนักงานสภา ในภูมิภาคด้วย</p>	<p><u>“คณะกรรมการสภา” หมายความว่า คณะกรรมการสภาชาติพันธุ์และชน เผ่าพื้นเมืองแห่งชาติ</u></p> <p>“จังหวัด” หมายถึงรวมถึง กรุงเทพมหานคร</p> <p>“หน่วยงานรัฐ” หมายความว่า ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือ หน่วยงานอื่นของรัฐ</p> <p>“สำนักงาน” หมายความว่า สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองสิทธิ และส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และ ชนเผ่าพื้นเมือง</p> <p>“ชุมชน” หมายความว่า กลุ่ม ประชาชนที่รวมตัวกันโดยมี วัตถุประสงค์ร่วมกันเพื่อการจัดการ ด้านเศรษฐกิจสังคมและวัฒนธรรม รวมทั้งการมีส่วนร่วมในการดูแลรักษา ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม</p>	<p><u>“คณะกรรมการสภา” หมายความว่า คณะกรรมการสภากลุ่มชาติพันธุ์และ ชนเผ่าพื้นเมืองแห่งชาติ</u></p> <p>“สำนักงาน” หมายความว่า สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริม และคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่า พื้นเมือง</p> <p>“ชุมชน” หมายความว่า กลุ่ม ประชาชนที่รวมตัวกันโดยมี วัตถุประสงค์ร่วมกันเพื่อการจัดการ ด้านเศรษฐกิจสังคมและวัฒนธรรม รวมทั้งการมีส่วนร่วมในการดูแลรักษา ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม</p>	<p>“หน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือ หน่วยงานอื่นของรัฐ</p>

*วรรคตอนตามที่ปรากฏในร่างพระราชบัญญัติสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย พ.ศ. (นายศักดิ์ดา แสนมี่ กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน ๑๒,๘๘๘ คน เป็นผู้เสนอ)

<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ สภาชนเผ่าพื้นเมือง แห่งประเทศไทย พ.ศ. (นายศักดิ์ดา แสนมี่ กับประชาชน ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 12,888 คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองสิทธิและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายสุรียนต์ ทองหนูเอียด กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 14,954 คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ ส่งเสริมและคุ้มครอง กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายเลาฟั้ง บัณญัติเทอดสกุล กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (นางสาวปิยะรัฐชย์ ดิยะไพรัช กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>
		<p><u>และมีการวางระบบบริหารจัดการและ</u> <u>การส่งเสริมและสนับสนุน</u> “สิทธิชุมชน” หมายความว่า สิทธิ ที่ให้ชุมชนร่วมกันบริหารจัดการ ครอบครอง และใช้ประโยชน์ในที่ดิน ของรัฐ เพื่อสร้างความมั่นคงในการอยู่ อาศัยและการใช้ประโยชน์ในที่ดินของ ชุมชน ซึ่งชุมชนมีหน้าที่ต้องดูแลรักษา ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ตลอดจนปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนด ไว้โดยกฎหมาย และระเบียบที่ เกี่ยวข้อง</p> <p>“ที่ดินของรัฐ” หมายความว่า ที่ดินอันเป็นทรัพย์สินของแผ่นดิน หรือสาธารณสมบัติของแผ่นดินตาม ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ หรือที่ดินที่สงวนหรือหวงห้ามไว้ตาม กฎหมายเฉพาะ</p> <p>“เลขาธิการ” หมายความว่า เลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการ คุ้มครองสิทธิและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่ม ชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง</p>	<p><u>และมีการวางระบบบริหารจัดการและ</u> <u>การส่งเสริมและสนับสนุน</u></p>	

<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ สภาชนเผ่าพื้นเมือง แห่งประเทศไทย พ.ศ. (นายศักดิ์ดา แสนมี่ กับประชาชน ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 12,888 คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองสิทธิและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายสุริยันต์ ทองหนูเอียด กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 14,954 คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ ส่งเสริมและคุ้มครอง กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายเลาฟั้ง บัณจิตเทอดสกุล กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (นางสาวปิยะรัฐชย์ ดิยะไพรัช กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>
<p>“ผู้อำนวยการ” หมายความว่า ผู้อำนวยการศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร “ศูนย์” หมายความว่า ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การ มหาชน) ตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วย การจัดตั้งศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน)</p> <p>“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตาม พระราชบัญญัตินี้</p>	<p><u>มาตรา 4</u> ชนเผ่าพื้นเมืองแต่ละกลุ่ม ชาติพันธุ์มาขึ้นทะเบียนกับสำนักงาน ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่สภาชนเผ่า พื้นเมืองแห่งประเทศไทยกำหนด</p>	<p>“รองเลขาธิการ” หมายความว่า รองเลขาธิการสำนักงาน คณะกรรมการคุ้มครองสิทธิและ ส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชน เผ่าพื้นเมือง</p> <p>“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตาม พระราชบัญญัตินี้</p>	<p>“อธิบดี” หมายความว่า อธิบดี กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ</p> <p>“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตาม พระราชบัญญัตินี้</p>	<p>“ศูนย์” หมายความว่า ศูนย์ มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน)</p> <p>“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตาม พระราชบัญญัตินี้</p>

<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ สภาชนเผ่าพื้นเมือง แห่งประเทศไทย พ.ศ. (นายศักดิ์ดา แสนมี่ กับประชาชน ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 12,888 คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองสิทธิและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายสุรียนต์ ทองหนูเอียด กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 14,954 คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ ส่งเสริมและคุ้มครอง กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายเลาฟั้ง บัณจิตเทอดสกุล กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (นางสาวปิยะรัฐชย์ ดิยะไพรัช กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>
<p>มาตรา 4 ให้รัฐมนตรีว่าการ กระทรวงการพัฒนาสังคมและ ความมั่นคงของมนุษย์และ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ในส่วนที่เกี่ยวกับหน้าที่ และอำนาจของตน</p> <p>หมวด 1 บททั่วไป</p> <hr/>	<p>มาตรา 5 ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการ ตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจ ออกกฎระเบียบเพื่อปฏิบัติการตาม พระราชบัญญัตินี้ กฎระเบียบนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้บังคับใช้ได้</p> <p>หมวด 1 ขอบเขตสิทธิของกลุ่มชาติพันธุ์ และชนเผ่าพื้นเมือง</p> <hr/> <p>ส่วนที่ 1 สิทธิทางวัฒนธรรมและการศึกษา</p> <hr/>	<p>มาตรา 5 ให้นายกรัฐมนตรี รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้และให้ มีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่กับ ออกกฎกระทรวง ระเบียบ หรือ ประกาศเพื่อปฏิบัติการตาม พระราชบัญญัตินี้ กฎกระทรวง ระเบียบ หรือ ประกาศนั้น เมื่อได้ประกาศในราช กิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้</p> <p>หมวด 1 ขอบเขตสิทธิของกลุ่มชาติพันธุ์ และชนเผ่าพื้นเมือง</p> <hr/> <p>ส่วนที่ 1 สิทธิทางวัฒนธรรมและการศึกษา</p> <hr/>	<p>มาตรา 5 ให้รัฐมนตรีว่าการ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความ มั่นคงของมนุษย์ และรัฐมนตรีว่าการ กระทรวงวัฒนธรรม รักษาการตาม พระราชบัญญัตินี้ และมีอำนาจออก กฎกระทรวง ระเบียบ และประกาศ เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ในส่วนที่เกี่ยวกับราชการของ กระทรวงนั้น</p> <p>หมวดที่ 1 การส่งเสริมและคุ้มครอง กลุ่มชาติพันธุ์</p> <hr/>	<p>มาตรา 4 ให้รัฐมนตรี ว่าการกระทรวงวัฒนธรรมรักษาการ ตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มี อำนาจออกประกาศเพื่อปฏิบัติการ ตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ในส่วนที่ เกี่ยวกับอำนาจและหน้าที่ของตน ประกาศนั้นเมื่อได้ประกาศ ในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้</p> <p>หมวด 1 บททั่วไป</p> <hr/>

<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ สภาชนเผ่าพื้นเมือง แห่งประเทศไทย พ.ศ. (นายศักดิ์ดา แสนมี่ กับประชาชน ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 12,888 คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองสิทธิและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายสุรียนต์ ทองหนูเอียด กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 14,954 คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ ส่งเสริมและคุ้มครอง กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายเลาฟิ่ง บัณจิตเทอดสกุล กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (นางสาวปิยะรัฐชย์ ดิยะไพรัช กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>
		<p><u>มาตรา 6</u> กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่า พื้นเมืองมีสิทธิที่จะไม่ถูกบังคับให้ผสม กลมกลืนทางวัฒนธรรม หรือทำลาย วัฒนธรรมของตน ไม่ว่าจากการ กระทำใดๆ* ที่มีเป้าหมายหรือมีผลให้ ต้องพรากกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่า พื้นเมืองจากบูรณภาพแห่งตนหรือ จากคุณค่าทางวัฒนธรรมหรือ อัตลักษณ์ของตน รัฐต้องจัดหาทุกวิถีที่มีประสิทธิภาพ สำหรับการป้องกันและแก้ไขปัญห สำหรับการกระทำใดๆ* ที่มีเป้าหมาย หรือมีผลให้ต้องพรากกลุ่มชาติพันธุ์ จากบูรณภาพแห่งตนหรือจากคุณค่า ทางวัฒนธรรมหรืออัตลักษณ์ของตน รวมทั้งการกระทำใดๆ* ที่เป็นการ บังคับให้มีการผสมกลมกลืน หรือ การรวมพวกทางวัฒนธรรม</p>	<p><u>มาตรา 6</u> การส่งเสริมและ คุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่า พื้นเมือง ต้องสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย พันธกรณี ระหว่างประเทศที่ประเทศไทยผูกพัน โดยแต่ละกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่า พื้นเมือง มีศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิ เสรีภาพ และได้รับการคุ้มครอง อย่างเสมอภาคเท่าเทียมกัน</p> <p><u>มาตรา 7</u> ห้ามมิให้ผู้ใดกระทำ การเหยียดหยาม สร้างความเกลียดชัง หรือเลือกปฏิบัติทางเชื้อชาติต่อ กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง และการกำหนดนโยบาย กฎ ระเบียบ มาตรการ โครงการหรือวิธีปฏิบัติ ของหน่วยงานรัฐ องค์กรเอกชน หรือ องค์กรใดในลักษณะที่เป็นการเหยียด หยาม สร้างความเกลียดชัง หรือเลือก ปฏิบัติทางเชื้อชาติต่อกลุ่มชาติพันธุ์ จะกระทำมิได้</p>	<p><u>มาตรา 5</u> ห้ามมิให้ผู้ใดกระทำ การเหยียดหยาม สร้างความเกลียดชัง หรือเลือกปฏิบัติเพราะเหตุแห่ง ความแตกต่างด้านถิ่นกำเนิด เชื้อชาติ ภาษาของกลุ่มชาติพันธุ์ การกำหนดนโยบาย กฎ ระเบียบ มาตรการ โครงการ หรือวิธีปฏิบัติของ รัฐ ในลักษณะที่เป็นการเหยียดหยาม สร้างความเกลียดชัง หรือการเลือก ปฏิบัติทางเชื้อชาติต่อกลุ่มชาติพันธุ์ จะกระทำมิได้</p>

* วรรคตอนตามที่ปรากฏในร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองสิทธิและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายสุรียนต์ ทองหนูเอียด กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน ๑๔,๙๕๔ คน เป็นผู้เสนอ)

<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ สภาชนเผ่าพื้นเมือง แห่งประเทศไทย พ.ศ. (นายศักดิ์ดา แสนมี่ กับประชาชน ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 12,888 คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองสิทธิและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายสุรียนต์ ทองหนูเอียด กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 14,954 คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ ส่งเสริมและคุ้มครอง กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายเลาฟิ่ง บัณชิตเทอดสกุล กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (นางสาวปิยะรัฐชย์ ดิยะไพรัช กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>
		<p><u>มาตรา 7</u> กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่า พื้นเมืองมีสิทธิในการดำรงรักษา อนุรักษ คุ้มครอง แสดงออก ปฏิบัติ พิธีกรรมและพัฒนา วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม ประเพณี มรดก ทางวัฒนธรรม องค์ความรู้พื้นบ้าน ทรัพย์สินทางปัญญา* ประวัติศาสตร์ ภาษา ธรรมเนียมปฏิบัติ มุขปาฐะ ปรัชญา ระบบตัวเขียน และ วรรณกรรมของตน รวมทั้งการ แสดงออกทางวัฒนธรรม พิธีกรรม ทางจิตวิญญาณ ตามความเชื่อดั้งเดิม และความเชื่อทางศาสนา รัฐต้องมีมาตรการที่มีประสิทธิผล เพื่อให้แน่ใจว่าสิทธินี้จะได้รับการ คุ้มครองและต้องให้แน่ใจว่ากลุ่มชาติ พันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองจะสามารถ เข้าใจมาตรการ ขั้นตอนตามเอกสาร ของทางราชการ นโยบาย และ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง และหากจำเป็น ให้มีการจัดการแปลภาษาให้หรือ โดยวิธีการอื่นที่เหมาะสม</p>	<p><u>การกระทำในลักษณะที่เป็นการ</u> เหยียดหยาม สร้างความเกลียดชัง หรือเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรม ทางเชื้อชาติต่อกลุ่มชาติพันธุ์ตามวรรค หนึ่ง ให้หมายความรวมถึงการกระทำ หรือดเว้นกระทำการ ที่แม้จะมีได้ มุ่งหมายให้เป็นการเหยียดหยาม สร้างความเกลียดชัง หรือเลือกปฏิบัติ ทางเชื้อชาติต่อกลุ่มชาติพันธุ์โดยตรง แต่ผลของการกระทำนั้นทำให้ กลุ่มชาติพันธุ์ต้องเสียสิทธิที่ควรได้รับ เพราะเหตุแห่งการเป็นกลุ่มชาติพันธุ์ ด้วย มาตรการที่รัฐกำหนดเพื่อขจัด อุปสรรคหรือส่งเสริมให้กลุ่มชาติพันธุ์ และชนเผ่าพื้นเมืองสามารถใช้สิทธิ หรือเสรีภาพขั้นพื้นฐานได้อย่างเสมอ ภาคและเท่าเทียมเช่นเดียวกับบุคคล อื่น หรือเพื่อคุ้มครองหรืออำนวยความสะดวก ความสะดวกให้แก่กลุ่มชาติพันธุ์ และชนเผ่าพื้นเมือง ย่อมไม่ถือเป็นการ เลือกปฏิบัติทางเชื้อชาติ ทั้งนี้</p>	<p><u>มาตรา 6</u> กลุ่มชาติพันธุ์มีสิทธิใช้ อนุรักษ พื้นฟู และได้รับการส่งเสริม ภูมิปัญญาความคิดสร้างสรรค์ ภาษา ศิลปวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม** ตลอดจน จารีตประเพณีอันดีงาม ของตน <u>มาตรา 7</u> ชุมชนกลุ่มชาติพันธุ์ มีสิทธิจัดการ บำรุงรักษา ใช้ประโยชน์ จากทรัพยากรธรรมชาติ ควบคู่กับ การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม และ ความหลากหลายทางชีวภาพอย่าง สมดุลและยั่งยืน ตามวิถีชีวิต และ วัฒนธรรมของตน <u>มาตรา 8</u> กลุ่มชาติพันธุ์มีสิทธิ ได้รับการส่งเสริมและพัฒนา คุณภาพชีวิต การเข้าถึงบริการ สาธารณะขั้นพื้นฐานตามสิทธิ ขั้นพื้นฐานและสิทธิมนุษยชน</p>

*ถ้อยคำตามที่ปรากฏในร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองสิทธิและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายสุรียนต์ ทองหนูเอียด กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน ๑๔,๙๕๔ คน เป็นผู้เสนอ) ที่ถูกน่าจะเป็นคำว่า “ปัญญา”

**ถ้อยคำตามที่ปรากฏในร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (นางสาวปิยะรัฐชย์ ดิยะไพรัช สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย กับคณะ เป็นผู้เสนอ) ที่ถูกน่าจะเป็นคำว่า “ขนบธรรมเนียม”

<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ สภาชนเผ่าพื้นเมือง แห่งประเทศไทย พ.ศ. (นายศักดิ์ดา แสนมี่ กับประชาชน ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 12,888 คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองสิทธิและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายสุรียนต์ ทองหนูเอียด กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 14,954 คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ ส่งเสริมและคุ้มครอง กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายเลาฟั้ง บัณจิตเทอดสกุล กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (นางสาวปิยะรัฐชย์ ดิยะไพรัช กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>
		<p><u>มาตรา 8</u> กลุ่มชาติพันธุ์และ ชนเผ่าพื้นเมืองมีสิทธิจัดตั้งและควบคุม ระบบการศึกษาและสถาบันการศึกษา ของตน ในการให้การศึกษาด้วยภาษา ของตนเองในลักษณะที่เหมาะสม กับวิถีทางวัฒนธรรมของการสอนและ การเรียนรู้ของตนเอง ร่วมกับ การศึกษาของรัฐทุกรูปแบบ และทุกระดับโดยปราศจากการเลือก ปฏิบัติ เพื่อให้ปัจเจกบุคคลที่เป็น กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง โดยเฉพาะเด็กและผู้อาศัยอยู่นอก ชุมชนของตนสามารถเข้าถึงการศึกษา ตามแบบแผนวัฒนธรรมและภาษาของ ตนเองได้</p> <p>รัฐต้องร่วมมือกับกลุ่มชาติพันธุ์และ ชนเผ่าพื้นเมือง โดยมีมาตรการที่มี ประสิทธิผลเพื่อให้ปัจเจกบุคคลที่เป็น กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง โดยเฉพาะเด็กและผู้อาศัยอยู่นอก ชุมชนของตนสามารถเข้าถึงการศึกษา</p>	<p>มาตรการดังกล่าว จะต้องไม่ก่อให้เกิด การจู่โจมไว้ซึ่งสิทธิที่แตกต่างกัน ระหว่างกลุ่มเชื้อชาติหรือชาติพันธุ์* ต่าง ๆ และจะต้องสิ้นสภาพไป หลังจากที่ได้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ได้ ตั้งไว้แล้ว</p> <p><u>มาตรา 8</u> ห้ามมิให้ผู้ใดโฆษณา หรือเผยแพร่ทางสื่อมวลชนหรือสื่อ สารสนเทศประเภทใดอันเป็นการ เหยียดหยาม สร้างความเกลียดชัง หรือเลือกปฏิบัติโดยทางเชื้อชาติต่อ กลุ่มชาติพันธุ์ ที่ก่อให้เกิดความ เสียหายแก่ เกียรติยศ ชื่อเสียง ศักดิ์ศรี ความเป็นมนุษย์ หรือสิทธิ ของกลุ่มชาติพันธุ์</p> <p><u>มาตรา 9</u> กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่า พื้นเมืองมีสิทธิใช้ อนุรักษ์ พัฒนา และส่งเสริมภูมิปัญญา ภาษา ศิลปวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม และ จารีตประเพณีอันดีงามของกลุ่มชาติ</p>	<p><u>มาตรา 9</u> กลุ่มชาติพันธุ์ มีสิทธิ ได้รับการส่งเสริมให้มีส่วนร่วม ในกิจกรรมเพื่อประโยชน์ชุมชน และ กิจกรรมที่อาจมีผลกระทบต่อชุมชน และวิถีชีวิตชาติพันธุ์ รวมทั้งได้รับ การคุ้มครองในการเข้าร่วมและดำเนิน กิจกรรม</p> <p><u>มาตรา 10</u> กลุ่มชาติพันธุ์มีสิทธิ ได้รับการส่งเสริมให้มีส่วนร่วม ในกระบวนการทางสังคมและ การเมือง โดยได้รับการจัดสรรที่ คำนึงถึงสัดส่วนของกลุ่มชาติพันธุ์</p>

*ถ้อยคำตามที่ปรากฏในร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายเลาฟั้ง บัณจิตเทอดสกุล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล กับคณะ) ที่ถูกน่าจะเป็นคำว่า “ชาติพันธุ์”

<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ สภาชนเผ่าพื้นเมือง แห่งประเทศไทย พ.ศ. (นายศักดิ์ดา แสนมี่ กับประชาชน ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 12,888 คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองสิทธิและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายสุรียนต์ ทองหนูเอียด กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 14,954 คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ ส่งเสริมและคุ้มครอง กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายเลาฟั้ง บัณฑิตเทอดสกุล กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (นางสาวปิยะรัฐชย์ ดิยะไพรัช กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>
		<p><u>ตามแบบวัฒนธรรมและภาษาของ ตนเองได้</u></p>	<p><u>พันธุ์ ตลอดจนมีหลักสูตรการศึกษา ที่เหมาะสมกับวิถีชีวิตและวัฒนธรรม รวมทั้งมีสิทธิที่จะได้รับการส่งเสริม จากรัฐให้เข้าถึงสิทธิดังกล่าวนี้</u></p> <p>มาตรา 10 กลุ่มชาติพันธุ์และ ชนเผ่าพื้นเมืองมีสิทธิจัดการ บำรุงรักษา และใช้ประโยชน์จาก ทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และความหลากหลาย ทางชีวภาพอย่างสมดุลและยั่งยืน ตามวิถีชีวิตและวัฒนธรรมของตน รวมทั้งมีสิทธิที่จะได้รับการส่งเสริม จากรัฐให้เข้าถึงสิทธิดังกล่าวนี้</p> <p>มาตรา 11 บุคคลหรือชุมชน กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง มีสิทธิที่จะเข้าร่วมในการตัดสินใจ โครงการหรือกิจการใด ๆ ของรัฐหรือ เอกชน การออกกฎหมาย กฎหรือ ระเบียบ หรือเรื่องอื่น ๆ ที่อาจมี ผลกระทบต่อสิทธิและเสรีภาพ</p>	

<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ สภาชนเผ่าพื้นเมือง แห่งประเทศไทย พ.ศ. (นายศักดิ์ดา แสนมี่ กับประชาชน ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 12,888 คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองสิทธิและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายสุริยันต์ ทองหนูเอียด กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 14,954 คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ ส่งเสริมและคุ้มครอง กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายเลาฟั้ง บัณฑิตเทอดสกุล กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (นางสาวปิยะรัฐชย์ ดิยะไพรัช กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>
			<p>โดยทางตรงหรือผ่านผู้แทนที่ได้รับ การคัดเลือกจากบุคคลหรือชุมชน ดังกล่าว</p> <p><u>มาตรา 12</u> กลุ่มชาติพันธุ์และ ชนเผ่าพื้นเมืองที่ได้รับความเสียหาย ตามความในหมวดนี้ มีสิทธิร้องขอต่อ คณะกรรมการ ให้มีคำสั่งให้ยุติ เพิกถอน หรือห้ามมิให้กระทำการนั้น คำสั่งของคณะกรรมการให้เป็นที่สุด</p> <p>การร้องขอตามวรรคหนึ่ง ไม่เป็น การตัดสิทธิผู้ร้องในอันที่จะฟ้องร้อง ดำเนินคดีต่อศาลที่มีเขตอำนาจ โดยให้ศาลมีอำนาจกำหนดค่าเสียหาย อย่างอื่นอันมิใช่ตัวเงินให้แก่กลุ่มชาติพันธุ์ ที่ถูกเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมได้ และหากการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็น ธรรมต่อกลุ่มชาติพันธุ์นั้นเป็นการ กระทำโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่อ อย่างร้ายแรง ศาลจะกำหนด ค่าเสียหายในเชิงลงโทษด้วยก็ได้</p>	

<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ สภาชนเผ่าพื้นเมือง แห่งประเทศไทย พ.ศ. (นายศักดิ์ดา แสนมี่ กับประชาชน ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 12,888 คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองสิทธิและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายสุรียนต์ ทองหนูเอียด กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 14,954 คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ ส่งเสริมและคุ้มครอง กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายเลาฟั้ง บัณฑิตเทอดสกุล กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (นางสาวปิยะรัฐชย์ ดิยะไพรัช กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>
			<p><u>หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข</u> <u>ในการร้องขอ การรวบรวม</u> <u>พยานหลักฐาน การไกล่เกลี่ย และ</u> <u>การวินิจฉัยตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไป</u> <u>ตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด</u> <u>ซึ่งคณะกรรมการอาจจัดให้มี</u> <u>คณะอนุกรรมการปฏิบัติหน้าที่แทนได้</u> <u>ทั้งนี้ องค์กรประกอบ คุณสมบัติและ</u> <u>ลักษณะต้องห้าม การดำรงตำแหน่ง</u> <u>และการพ้นจากตำแหน่ง อำนาจ</u> <u>หน้าที่ และค่าตอบแทนของ</u> <u>คณะอนุกรรมการหรือผู้ไกล่เกลี่ยให้</u> <u>เป็นไปตามที่คณะกรรมการกำหนด</u></p>	<p>หมวด 2 การคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่ม ชาติพันธุ์</p> <hr/>

<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ สภาชนเผ่าพื้นเมือง แห่งประเทศไทย พ.ศ. (นายศักดิ์ดา แสนมี่ กับประชาชน ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 12,888 คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองสิทธิและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายสุริยันต์ ทองหนูเอียด กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 14,954 คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ ส่งเสริมและคุ้มครอง กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายเลาฟั้ง บัณชิตเทอดสกุล กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (นางสาวปิยะรัฐชย์ ดิยะไพรัช กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>
<p>มาตรา 5 การคุ้มครองและ ส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ตาม พระราชบัญญัตินี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ คุ้มครองชาวไทยกลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ ให้มีสิทธิดำรงชีวิตในสังคมตาม วัฒนธรรม ประเพณี และวิถีชีวิต ดั้งเดิมตามความสมัครใจได้อย่าง สงบสุข ไม่ถูกรบกวน รวมถึงมีสิทธิ ขั้นพื้นฐานและรับรองสิทธิของ กลุ่มชาติพันธุ์ ดังต่อไปนี้</p> <p>(1) การได้รับการดูแลและ ไม่ถูกเกลียดชังเหยียดหยาม หรือ เลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรม</p> <p>(2) การอนุรักษ์ภูมิปัญญา ความหลากหลายทางวัฒนธรรม ภาษา วิถีชีวิต และความเชื่อตามจารีต ประเพณี ซึ่งเสี่ยงต่อการสูญหายหรือ เสื่อมค่า</p>				<p>มาตรา 11 การคุ้มครอง และส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ ตามพระราชบัญญัตินี้ มีวัตถุประสงค์ เพื่อการคุ้มครองสิทธิขั้นพื้นฐาน ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ การรับรอง สิทธิของกลุ่มชาติพันธุ์และชุมชน ตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้ หมวด 1 และดังต่อไปนี้</p> <p>(1) การรับรองคุ้มครองศักดิ์ศรี ความเป็นมนุษย์ ที่ไม่ถูกเกลียดชัง เหยียดหยาม หรือเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็น ธรรม เพราะเหตุแห่งความเป็น กลุ่มชาติพันธุ์</p> <p>(2) การอนุรักษ์ ภูมิปัญญา หรือความหลากหลายทางวัฒนธรรม ภาษา วิถีชีวิต และความเชื่อตามจารีต ประเพณี ซึ่งเสี่ยงต่อการสูญหายหรือเสียหาย</p> <p>(3) ส่งเสริมการอนุรักษ์ และการเผยแพร่อัตลักษณ์ท้องถิ่น และการพัฒนาต่อยอดภูมิปัญญา</p>

<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ สภาชนเผ่าพื้นเมือง แห่งประเทศไทย พ.ศ. (นายศักดิ์ดา แสนมี่ กับประชาชน ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 12,888 คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองสิทธิและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายสุริยันต์ ทองหนูเอียด กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 14,954 คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ ส่งเสริมและคุ้มครอง กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายเลาฟั้ง บัณญัติเทอดสกุล กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (นางสาวปิยะรัฐชย์ ดิยะไพรัช กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>
<p>(3) การแสดงออกซึ่งภูมิปัญญา ความหลากหลายทางวัฒนธรรม ภาษา วิถีชีวิต และความเชื่อตามจารีต ประเพณี</p> <p>(4) การจัดการชุมชนและพื้นที่ คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์</p> <p>(5) การจัดการ อนุรักษ์ และใช้ ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และความหลากหลาย ทางชีวภาพตามวิถีชีวิตและวัฒนธรรม อย่างยั่งยืนของชุมชน</p> <p>(6) การมีส่วนร่วมในการบริหาร จัดการ อนุรักษ์ และใช้ประโยชน์จาก ทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมและ ความหลากหลายทางชีวภาพ ในโครงการ กิจกรรมหรือกิจการ ของรัฐหรือเอกชนที่อาจกระทบต่อ วิถีชีวิตหรือชุมชน</p>				<p><u>ความคิดสร้างสรรค์ เพื่อพัฒนาวิถีชีวิต และเศรษฐกิจชุมชน</u></p> <p>(4) การแสดงออกซึ่งภูมิปัญญา ความหลากหลายทางวัฒนธรรม ภาษา วิถีชีวิต และความเชื่อตามจารีต ประเพณี</p> <p>(5) การจัดการชุมชนและ พื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ ตามมาตรา 37</p> <p>(6) การจัดการ อนุรักษ์ และใช้ ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และความหลากหลาย ทางชีวภาพและวัฒนธรรมอย่างยั่งยืน ของชุมชน</p> <p><u>ให้หน่วยงานของรัฐและองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น มีหน้าที่ ดำเนินการหรือร่วมกันดำเนินการ ให้เป็นไปตามวรรคหนึ่ง</u></p> <p>มาตรา 12 หน่วยงานของรัฐ มีภารกิจร่วมกันดำเนินการเพื่อให้มีการ คุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิต</p>

<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ สภาชนเผ่าพื้นเมือง แห่งประเทศไทย พ.ศ. (นายศักดิ์ดา แสนมี่ กับประชาชน ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 12,888 คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองสิทธิและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายสุริยันต์ ทองหนูเอียด กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 14,954 คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ ส่งเสริมและคุ้มครอง กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายเลาฟั้ง บัณชิตเทอดสกุล กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (นางสาวปิยะรัฐชย์ ดิยะไพรัช กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>
<p>(7) การเข้าถึงสาธารณูปโภค ขั้นพื้นฐานและการบริการสาธารณะ ของรัฐ การดำเนินการตามวัตถุประสงค์ ตามวรรคหนึ่ง ให้กระทำได้เท่าที่ ไม่เป็นการขัดต่อความสงบเรียบร้อย หรือศีลธรรมอันดีของประชาชน หรือ เป็นอันตรายต่อความมั่นคงของรัฐ หรือสุขภาพอนามัย</p>		<p style="text-align: center;"><u>ส่วนที่ 2</u> <u>สิทธิในที่ดินและทรัพยากรธรรมชาติ</u></p> <hr style="width: 10%; margin: auto;"/> <p><u>มาตรา 9</u> กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่า พื้นเมืองมีสิทธิเป็นเจ้าของ ใช้ พัฒนาและควบคุมที่ดินและ ทรัพยากรธรรมชาติ ซึ่งพวกเขาได้มา ตามประเพณี หรือจากการที่เคยใช้ ประโยชน์ หรือการครอบครอง หรือ</p>		<p><u>กลุ่มชาติพันธุ์ ให้เป็นไปตามมาตรฐาน และแนวปฏิบัติที่ดีตามที่คณะกรรมการ กำหนด</u> <u>ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐหรือ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีภารกิจตามกฎหมายในการ จัดบริการสาธารณะใดที่เกี่ยวข้องกับ การคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิต กลุ่มชาติพันธุ์ ก็ให้ดำเนินการต่อไปได้ โดยให้คำนึงถึงมาตรฐานและ แนวปฏิบัติที่ดีตามวรรคหนึ่ง</u></p>

<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ สภาชนเผ่าพื้นเมือง แห่งประเทศไทย พ.ศ. (นายศักดิ์ดา แสนมี่ กับประชาชน ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 12,888 คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองสิทธิและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายสุรียนต์ ทองหนูเอียด กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 14,954 คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ ส่งเสริมและคุ้มครอง กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายเลาฟั้ง บัณจิตต์เทอดสกุล กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (นางสาวปิยะรัฐชย์ ดิยะไพรัช กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>
		<p><u>การใช้ตามประเพณีอื่นๆ* รวมทั้งกรณี</u> <u>การได้มาซึ่งสิ่งเหล่านั้นโดยวิธีอื่น</u> <u>ในทำนองเดียวกัน อันรวมถึงพื้นที่</u> <u>ตกทอดมาจากบรรพบุรุษ และมีสิทธิ</u> <u>ที่จะดำรงรักษาและเสริมสร้าง</u> <u>ความเข้มแข็งของความสัมพันธ์ด้าน</u> <u>จิตวิญญาณกับที่ดิน น้ำ ป่าไม้ ทะเล</u> <u>และชายฝั่งทะเล รวมทั้งทรัพยากร</u> <u>ธรรมชาติอื่นๆ* ให้เกิดความสมดุลและ</u> <u>ยั่งยืน เพื่อส่งต่อให้คนในรุ่นต่อไป</u> <u>กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองมี</u> <u>สิทธิที่จะได้รับการคุ้มครอง ปกป้อง</u> <u>และแก้ไขปัญหาสำหรับการกระทำใดๆ*</u> <u>ที่มีเป้าหมายหรือมีผลให้พวกเขาหลุด</u> <u>พ้นจากความเป็นเจ้าของที่ดิน เขต</u> <u>แดนหรือทรัพยากรของตน</u> <u>ไม่ว่ารูปแบบใดๆ* ของการบังคับ</u> <u>เคลื่อนย้ายประชากรซึ่งมีเป้าหมาย</u> <u>หรือมีผลให้เกิดการละเมิด</u> <u>หรือลิดรอนสิทธิใดๆ* ของพวกเขา</u> <u>โดยปราศจากความยินยอมและ</u> <u>ความเห็นชอบโดยอิสระ ล่วงหน้า</u></p>		

* วรรคตอนตามที่ปรากฏในร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองสิทธิและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายสุรียนต์ ทองหนูเอียด กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน ๑๔,๙๕๔ คน เป็นผู้เสนอ)

<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ สภาชนเผ่าพื้นเมือง แห่งประเทศไทย พ.ศ. (นายศักดิ์ดา แสนมี่ กับประชาชน ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 12,888 คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองสิทธิและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายสุรียนต์ ทองหนูเอียด กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 14,954 คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ ส่งเสริมและคุ้มครอง กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายเลาฟั้ง บัณจิตเทอดสกุล กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (นางสาวปิยะรัฐชย์ ดิยะไพรัช กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>
		<p><u>และได้รับการบอกแจ้งของกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองที่เกี่ยวข้อง</u> <u>กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง</u> <u>ผู้ซึ่งถูกพรากวิถีการยังชีพและ</u> <u>การพัฒนาของตนต้องมีสิทธิได้รับ</u> <u>การชดเชยอย่างยุติธรรม โดยจะจัดให้</u> <u>อยู่ในรูปของที่ดินและทรัพยากรที่มี</u> <u>คุณภาพ ขนาดและมีสถานะถูกต้อง</u> <u>ตามกฎหมาย หรือมีการชดเชย</u> <u>ที่เป็นตัวเงิน หรือในลักษณะอื่นๆ</u> <u>ที่เหมาะสม</u> <u>รัฐต้องจัดหากลไกที่มีประสิทธิภาพ</u> <u>สำหรับการป้องกันและแก้ไขปัญหา</u> <u>สำหรับการกระทำใดๆ*</u> <u>ที่มีเป้าหมายหรือมีผลให้พวกเขา</u> <u>หลุดพ้นจากความเป็นเจ้าของที่ดิน</u> <u>เขตแดนหรือทรัพยากรของตน</u> <u>ไม่ว่ารูปแบบใดๆ* ของการบังคับ</u> <u>เคลื่อนย้ายประชากร ซึ่งมีเป้าหมาย</u> <u>หรือมีผลให้เกิดการละเมิด หรือ</u> <u>ลิดรอนสิทธิใดๆ* ของพวกเขา</u> <u>โดยปราศจากความยินยอมและ</u></p>		

* วรรคตอนตามที่ปรากฏในร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองสิทธิและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายสุรียนต์ ทองหนูเอียด กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน ๑๔,๙๕๔ คน เป็นผู้เสนอ)

<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ สภาชนเผ่าพื้นเมือง แห่งประเทศไทย พ.ศ. (นายศักดิ์ดา แสนมี่ กับประชาชน ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 12,888 คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองสิทธิและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายสุรียนต์ ทองหนูเอียด กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 14,954 คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ ส่งเสริมและคุ้มครอง กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายเลาฟั้ง บัณจิตเทอดสกุล กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (นางสาวปิยะรัฐชย์ ดิยะไพรัช กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>
		<p><u>ความเห็นชอบโดยอิสระ ล้วงหน้า</u> <u>และได้รับการบอกแจ้งของกลุ่มชาติ</u> <u>พันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองที่เกี่ยวข้อง</u> <u>รวมทั้งต้องมีมาตรการในการชดเชย</u> <u>เยียวยาความเสียหายอย่างยุติธรรม</u> <u>โดยจะจัดให้อยู่ในรูปของที่ดินและ</u> <u>ทรัพยากรที่มีคุณภาพ ขนาดและ</u> <u>มีสถานะถูกต้องตามกฎหมาย</u> <u>หรือมีการชดเชยที่เป็นตัวเงิน</u> <u>หรือในลักษณะอื่นๆ* ที่เหมาะสม</u></p> <p><u>มาตรา 10 กลุ่มชาติพันธุ์และชน</u> <u>เผ่าพื้นเมืองมีสิทธิในการอนุรักษ์ พื้นฟู</u> <u>และปกป้องสภาพแวดล้อมและ</u> <u>ศักยภาพในการผลิตในที่ดินและ</u> <u>ทรัพยากรธรรมชาติของชุมชน รวมทั้ง</u> <u>ความหลากหลายทางชีวภาพ รวมไปถึง</u> <u>ถึงทรัพยากรมนุษย์และพันธุ์กรรม</u> <u>อื่นๆ* เมล็ดพันธุ์ เวชภัณฑ์ยา</u> <u>ภูมิปัญญาในด้านคุณสมบัติของพันธุ์</u> <u>พืชและพันธุ์สัตว์ของพวกเขา และยังมี</u> <u>สิทธิที่จะรักษา ควบคุม คุ้มครองและ</u></p>		

* วรรคตอนตามที่ปรากฏในร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองสิทธิและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายสุรียนต์ ทองหนูเอียด กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน ๑๔,๙๕๔ คน เป็นผู้เสนอ)

<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ สภาชนเผ่าพื้นเมือง แห่งประเทศไทย พ.ศ. (นายศักดิ์ดา แสนมี่ กับประชาชน ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 12,888 คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองสิทธิและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายสุรียนต์ ทองหนูเอียด กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 14,954 คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ ส่งเสริมและคุ้มครอง กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายเลาฟั้ง บัณชิตเทอดสกุล กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (นางสาวปิยะรัฐชย์ ดิยะไพรัช กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>
		<p><u>พัฒนาทรัพย์สินทางปัญญาของเขาค้อ มรดกทางวัฒนธรรม ความรู้พื้นบ้าน และการแสดงออกทางวัฒนธรรมของพวกเข รัฐต้องจัดตั้งและดำเนินการ โครงการให้ความช่วยเหลือกลุ่มชาติ* พันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองในการอนุรักษ์ และการคุ้มครองสิ่งดังกล่าวโดยไม่มี การเลือกปฏิบัติ</u></p> <p><u>มาตรา 11 กลุ่มชาติพันธุ์และชน เผ่าพื้นเมืองมีสิทธิในการดำรงชีวิตอยู่ สิ่งแวดล้อมที่ดีต่อสุขภาพปลอดจาก มลพิษและวัตถุอันตรายใดๆ** ไม่ว่าจะ เกิดจากการดำเนินโครงการของ ภาคเอกชน หรือโครงการของภาครัฐ หรือโครงการร่วมกันระหว่างภาคเ ชน***และภาครัฐ</u></p> <p><u>รัฐต้องมีมาตรการที่มีประสิทธิภาพ เพื่อให้แน่ใจได้ว่าไม่มีการจัดเก็บหรือ**** ทิ้งวัตถุอันตรายในที่ดิน หรือเขตแดน ของกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง โดยปราศจากความยินยอมและความ</u></p>		

*ถ้อยคำตามที่ปรากฏในร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองสิทธิและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายสุรียนต์ ทองหนูเอียด กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน ๑๔,๙๕๔ คน เป็นผู้เสนอ) ที่ถูกนำมาเป็นคำว่า “กลุ่มชาติพันธุ์”

**วรรคตอนตามที่ปรากฏในร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองสิทธิและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายสุรียนต์ ทองหนูเอียด กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน ๑๔,๙๕๔ คน เป็นผู้เสนอ)

***ถ้อยคำตามที่ปรากฏในร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองสิทธิและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายสุรียนต์ ทองหนูเอียด กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน ๑๔,๙๕๔ คน เป็นผู้เสนอ) ที่ถูกนำมาเป็นคำว่า “ภาคเอกชน”

****ถ้อยคำตามที่ปรากฏในร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองสิทธิและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายสุรียนต์ ทองหนูเอียด กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน ๑๔,๙๕๔ คน เป็นผู้เสนอ) ที่ถูกนำมาเป็นคำว่า “หรือ”

<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ สภาชนเผ่าพื้นเมือง แห่งประเทศไทย พ.ศ. (นายศักดิ์ดา แสนมี่ กับประชาชน ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 12,888 คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองสิทธิและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายสุริยนต์ ทองหนูเอียด กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 14,954 คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ ส่งเสริมและคุ้มครอง กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายเลาฟั้ง บัณจิตเทอดสกุล กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (นางสาวปิยะรัฐชย์ ดิยะไพรัช กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>
		<p><u>เห็นชอบโดยอิสระล่วงหน้า และได้รับ</u> <u>การบอกแจ้งของกลุ่มชาติพันธุ์และ</u> <u>ชนเผ่าพื้นเมืองที่เกี่ยวข้อง และต้องมี</u> <u>มาตรการที่มีประสิทธิภาพตามความ</u> <u>จำเป็นสำหรับการติดตาม ดูแล</u> <u>การรักษาและการฟื้นฟูสุขภาพของ</u> <u>กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง</u> <u>ที่ได้รับผลกระทบจากวัตถุอันตราย</u> <u>ดังกล่าว ต้องได้รับการดำเนินงาน</u> <u>อย่างจริงจังและมีมาตรฐาน</u> <u>รัฐต้องจัดหากลไกที่มีประสิทธิผล</u> <u>สำหรับการชดเชยที่ดีและยุติธรรม</u> <u>สำหรับกิจกรรมดังกล่าว และจัดทา</u> <u>มาตรการที่เหมาะสมในการบรรเทา</u> <u>ผลกระทบในทางลบของ</u> <u>สภาพแวดล้อม เศรษฐกิจ สังคม</u> <u>วัฒนธรรมหรือจิตวิญญาณ</u></p> <p><u>มาตรา 12</u> <u>กลุ่มชาติพันธุ์และชน</u> <u>เผ่าพื้นเมืองมีสิทธิในการดำรงวิถีชีวิต</u> <u>ทางการเกษตรตามวัฒนธรรม</u> <u>ประเพณีดั้งเดิม การดำรงชีวิตในการ</u></p>		

<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ สภาชนเผ่าพื้นเมือง แห่งประเทศไทย พ.ศ. (นายศักดิ์ดา แสนมี่ กับประชาชน ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 12,888 คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองสิทธิและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายสุรียนต์ ทองหนูเอียด กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 14,954 คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ ส่งเสริมและคุ้มครอง กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายเลาฟั้ง บัณญัติเทอดสกุล กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (นางสาวปิยะรัฐชย์ ดิยะไพรัช กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>
		<p><u>ล่าสัตว์ เก็บของป่า การจับปลาตามวิถี ดั้งเดิมที่สืบทอดมาตามภูมิปัญญาของ บรรพบุรุษจากรุ่นสู่รุ่นอันเป็นมรดก ทางวัฒนธรรม โดยไม่เกิดการทำลาย ให้เสียสมดุลหรือเป็นอันตรายต่อ ระบบนิเวศน์ทางธรรมชาติ</u> <u>รัฐต้องจัดให้มีการประกาศหรือ ขึ้นทะเบียนวิธีการทำการเกษตรตาม วัฒนธรรมประเพณี การดำรงชีวิตใน การล่าสัตว์ เก็บของป่า การจับปลา ตามวิถีดั้งเดิมที่สืบทอดมาตามภูมิ ปัญญาตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นมรดก ทางวัฒนธรรมที่ต้องอนุรักษ์และ คุ้มครองให้ดำรงอยู่สืบไป</u></p> <p style="text-align: center;"><u>ส่วนที่ 3</u> <u>สิทธิในการกำหนดตนเอง</u></p> <hr style="width: 10%; margin: auto;"/> <p><u>มาตรา 13</u> <u>กลุ่มชาติพันธุ์และ ชนเผ่าพื้นเมืองมีสิทธิในการกำหนด ตนเอง โดยเหตุแห่งสิทธินั้นพวกเขามี</u></p>		

<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ สภาชนเผ่าพื้นเมือง แห่งประเทศไทย พ.ศ. (นายศักดิ์ดา แสนมี่ กับประชาชน ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 12,888 คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองสิทธิและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายสุรียนต์ ทองหนูเอียด กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 14,954 คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ ส่งเสริมและคุ้มครอง กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายเลาฟั้ง บัณจิตเทอดสกุล กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (นางสาวปิยะรัฐชย์ ดิยะไพรัช กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>
		<p><u>อิสระที่จะกำหนดวิถีการดำรงชีวิตและ</u> <u>ดำเนินการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคมและ</u> <u>วัฒนธรรมของตนได้อย่างอิสระ</u> <u>รวมทั้งการดำรงรักษาและเสริมสร้าง</u> <u>ความเข้มแข็งให้กับสถาบัน</u> <u>ทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคมและ</u> <u>วัฒนธรรมอันมีลักษณะเฉพาะของตน</u> <u>ในขณะที่ยังคงรักษาสีทิวในการมี</u> <u>ส่วนร่วมอย่างเต็มที่ในชีวิตทาง</u> <u>การเมือง เศรษฐกิจ สังคมและ</u> <u>วัฒนธรรมของประเทศ</u> <u>บุคคลของกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่า</u> <u>พื้นเมืองมีสิทธิในการดำรงชีวิต</u> <u>บูรณาทางด้านจิตใจและร่างกาย</u> <u>เสรีภาพและความมั่นคงของบุคคล</u> <u>และมีสิทธิร่วมกันที่จะมีชีวิตอยู่</u> <u>อย่างเสรี สันติและมั่นคง ในฐานะที่</u> <u>เป็นกลุ่มชนเฉพาะและต้องไม่ตกอยู่</u> <u>ภายใต้การกระทำใดอันเป็นความ</u> <u>รุนแรง</u></p>		

<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ สภาชนเผ่าพื้นเมือง แห่งประเทศไทย พ.ศ. (นายศักดิ์ดา แสนมี่ กับประชาชน ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 12,888 คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองสิทธิและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายสุรียนต์ ทองหนูเอียด กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 14,954 คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ ส่งเสริมและคุ้มครอง กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายเลาฟิ่ง บัณชิตเทอดสกุล กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (นางสาวปิยะรัฐชย์ ดิยะไพรัช กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>
		<p><u>มาตรา 14</u> บุคคลที่เป็นกลุ่มชาติพันธุ์ และชนเผ่าพื้นเมืองทุกคนมีสิทธิ ที่จะได้รับสัญชาติไทย และมีสิทธิที่จะ เป็นส่วนหนึ่งของชุมชนพื้นเมืองหรือ ชนชาติไทย อันเป็นไปตาม ขนบธรรมเนียมและประเพณีของ ชุมชนหรือชาติไทยที่เกี่ยวข้องนั้น โดยไม่อาจให้มีการเลือกปฏิบัติใดๆ* เกิดขึ้นจากการใช้สิทธินี้</p> <p style="text-align: center;">ส่วนที่ 4 สิทธิในความเสมอภาค และไม่ถูกเลือกปฏิบัติ</p> <hr style="width: 10%; margin: auto;"/> <p><u>มาตรา 15</u> กลุ่มชาติพันธุ์และ ชนเผ่าพื้นเมืองและบุคคลที่เป็น กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองมี เสรีภาพและความเสมอภาคเท่าเทียม กับกลุ่มคนและบุคคลอื่น ๆ และมีสิทธิ ที่จะใช้สิทธิของเขาโดยปราศจากการ เลือกปฏิบัติในทุกรูปแบบ โดยเฉพาะ</p>		

*วรรคตอนตามที่ปรากฏในร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองสิทธิและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายสุรียนต์ ทองหนูเอียด กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน ๑๔,๙๕๔ คน เป็นผู้เสนอ)

<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ สภาชนเผ่าพื้นเมือง แห่งประเทศไทย พ.ศ. (นายศักดิ์ดา แสนมี่ กับประชาชน ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 12,888 คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองสิทธิและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายสุรียนต์ ทองหนูเอียด กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 14,954 คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ ส่งเสริมและคุ้มครอง กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายเลาฟั้ง บัณจิตเทอดสกุล กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (นางสาวปิยะรัฐชย์ ดิยะไพรัช กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>
		<p><u>บนพื้นฐานของความเป็นกลุ่มชาติพันธุ์ และชนเผ่าพื้นเมืองโดยกำเนิดหรือ โดยอัตลักษณ์ของตน</u> รัฐต้องมีมาตรการที่มีประสิทธิผล โดยการปรึกษาหารือและร่วมมือกับ กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองที่ เกี่ยวข้องเพื่อต่อสู้กับอคติและขจัด การเลือกปฏิบัติและเพื่อส่งเสริม ความอดทนอดกลั้น ความเข้าใจและ ความสัมพันธ์อันดีระหว่างกลุ่มชาติ พันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองกับภาคส่วน อื่นๆ* ทั้งหมดของสังคม และมี มาตรการป้องกันไม่ให้เกิดการโฆษณา ชวนเชื่อในลักษณะส่งเสริมหรือยุยงให้ มีการเลือกปฏิบัติทางชาติพันธุ์และ เชื้อชาติต่อพวกเขา</p> <p>รัฐควรมีมาตรการที่มีประสิทธิผล เพื่อให้แน่ใจว่าสื่อที่เป็นของรัฐสามารถ สะท้อนความหลากหลายทาง วัฒนธรรมกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่า พื้นเมืองได้อย่างถูกต้อง รัฐควร สนับสนุนให้สื่อที่เป็นเจ้าของโดย</p>		

*วรรคตอนตามที่ปรากฏในร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองสิทธิและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายสุรียนต์ ทองหนูเอียด กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน ๑๔,๙๕๔ คน เป็นผู้เสนอ)

<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ สภาชนเผ่าพื้นเมือง แห่งประเทศไทย พ.ศ. (นายศักดิ์ดา แสนมี่ กับประชาชน ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 12,888 คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองสิทธิและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายสุรียนต์ ทองหนูเอียด กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 14,954 คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ ส่งเสริมและคุ้มครอง กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายเลาฟั้ง บัณจิตเทอดสกุล กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (นางสาวปิยะรัฐชย์ ดิยะไพรัช กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>
		<p><u>ภาคเอกชนมีการสะท้อนความ</u> <u>หลากหลายทางวัฒนธรรมของชนเผ่า</u> <u>พื้นเมืองอย่างเพียงพอ โดยต้อง</u> <u>ไม่กระทบกระเทือนต่อเสรีภาพ</u> <u>อันสมบูรณ์ในการแสดงความคิดเห็น</u></p> <p style="text-align: center;"><u>ส่วนที่ 5</u> <u>สิทธิการมีส่วนร่วม</u></p> <hr style="width: 10%; margin: auto;"/> <p><u>มาตรา 16 กลุ่มชาติพันธุ์และชน</u> <u>เผ่าพื้นเมืองมีสิทธิที่จะเข้าร่วมในการ</u> <u>ตัดสินใจในเรื่องต่างๆ* ซึ่งอาจมี</u> <u>ผลกระทบต่อสิทธิของพวกเขา</u> <u>โดยผ่านผู้แทนที่พวกเขาเลือกเอง</u> <u>ตามกระบวนการของตนเองและ</u> <u>ในการดำรงรักษาและพัฒนาสถาบัน</u> <u>ที่ทำหน้าที่ตัดสินใจอันเป็นลักษณะ</u> <u>ของกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง</u> <u>ของตนเอง</u></p> <p><u>กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองมี</u> <u>สิทธิตัดสินใจในการกำหนดอัตลักษณ์</u> <u>หรือสมาชิกภาพที่สอดคล้องตามจารีต</u></p>		

*วรรคตอนตามที่ปรากฏในร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองสิทธิและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายสุรียนต์ ทองหนูเอียด กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน ๑๔,๙๕๔ คน เป็นผู้เสนอ)

<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ สภาชนเผ่าพื้นเมือง แห่งประเทศไทย พ.ศ. (นายศักดิ์ดา แสนมี่ กับประชาชน ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 12,888 คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองสิทธิและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายสุรียนต์ ทองหนูเอียด กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 14,954 คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ ส่งเสริมและคุ้มครอง กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายเลาฟั้ง บัณชิตเทอดสกุล กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (นางสาวปิยะรัฐชย์ ดิยะไพรัช กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>
		<p><u>และประเพณีของตนเอง ในการนี้ต้อง ไม่ทำให้เขาเสียสิทธิในการที่จะได้รับ สัญชาติจากรัฐในประเทศที่เขาอาศัย อยู่ และมีสิทธิในการตัดสินใจเกี่ยวกับ โครงสร้างและการคัดเลือกสมาชิก ภาพของสถาบันตามกระบวนการของ ตนเอง</u></p> <p><u>กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองมี สิทธิในการยอมรับ เคารพ และบังคับ ใช้สนธิสัญญา ข้อตกลงและการจัดการ เชิงสร้างสรรค์อื่นๆ* ดังกล่าว ที่ได้สรุป ร่วมไว้กับรัฐหรือผู้รับช่วงต่อในการ ปกครอง และให้รัฐนับถือและเคารพ ต่อสนธิสัญญา ข้อตกลงและการ จัดการเชิงสร้างสรรค์อื่นๆ ดังกล่าว</u></p> <p><u>รัฐจะต้องปรึกษาและร่วมมือ อย่างสุจริตใจกับกลุ่มชาติพันธุ์และ ชนเผ่าพื้นเมืองที่เกี่ยวข้องโดยผ่าน สถาบันผู้แทนของเขาในการขอรับ ความยินยอมและความเห็นชอบโดย อิสระ ล่วงหน้า และได้รับการบอกแจ้ง ของกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง</u></p>		

*วรรคตอนตามที่ปรากฏในร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองสิทธิและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายสุรียนต์ ทองหนูเอียด กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน ๑๔,๙๕๔ คน เป็นผู้เสนอ)

<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ สภาชนเผ่าพื้นเมือง แห่งประเทศไทย พ.ศ. (นายศักดิ์ดา แสนมี่ กับประชาชน ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 12,888 คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองสิทธิและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายสุริยันต์ ทองหนูเอียด กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 14,954 คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ ส่งเสริมและคุ้มครอง กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายเลาฟั้ง บัณญัติเทอดสกุล กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (นางสาวปิยะรัฐชย์ ดิยะไพรัช กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>
		<p><u>ที่เกี่ยวข้องก่อนที่จะมีการรับรอง และดำเนินการตามมาตรการ ในทางนิติบัญญัติหรือทางปกครองที่ อาจส่งผลกระทบต่อพวกเขา</u></p> <p style="text-align: center;">ส่วนที่ 6 <u>สิทธิในการบริการขั้นพื้นฐานของรัฐ</u></p> <hr style="width: 10%; margin: auto;"/> <p><u>มาตรา 17 กลุ่มชาติพันธุ์และ ชนเผ่าพื้นเมืองมีสิทธิได้รับบริการและ สาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานของรัฐ อย่างเสมอภาค เท่าเทียม ทัวถึงและ เป็นธรรม เพื่อการดำรงชีวิตอย่างปกติ สุข โดยปราศจากการเลือกปฏิบัติ ด้วยเหตุแห่งความเป็นกลุ่มชาติพันธุ์ และชนเผ่าพื้นเมือง</u></p> <p><u>รัฐต้องจัดให้มีบริการและ สาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานแก่กลุ่มชาติ พันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองอย่างเพียงพอ ต่อการดำรงชีวิตอย่างปกติสุข หรือ ตามความจำเป็นเพื่อการยังชีพ</u></p>		

<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ สภาชนเผ่าพื้นเมือง แห่งประเทศไทย พ.ศ. (นายศักดิ์ดา แสนมี่ กับประชาชน ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 12,888 คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองสิทธิและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายสุรียนต์ ทองหนูเอียด กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 14,954 คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ ส่งเสริมและคุ้มครอง กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายเลาฟั้ง บัณชิตเทอดสกุล กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (นางสาวปิยะรัฐชย์ ดิยะไพรัช กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>
<p>หมวด 2 คณะกรรมการคุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์</p> <hr/> <p>มาตรา 6 ให้มีคณะกรรมการ คณะหนึ่ง เรียกว่า “คณะกรรมการ คุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิต กลุ่มชาติพันธุ์” ประกอบด้วย</p> <p>(1) นายกรัฐมนตรี เป็นประธาน กรรมการ</p> <p>(2) รัฐมนตรีว่าการกระทรวง การพัฒนาสังคมและความมั่นคง ของมนุษย์และรัฐมนตรีว่าการ กระทรวงวัฒนธรรม เป็นรองประธาน กรรมการ</p>	<p>โดยต้องขจัดอุปสรรคใดๆที่เกิดขึ้น จากนโยบายและกฎหมาย เพื่อให้ สามารถดำเนินการได้</p> <p>หมวด 2 คณะกรรมการคุ้มครองสิทธิ กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง</p> <hr/> <p>มาตรา 18 ให้มีคณะกรรมการ คณะหนึ่ง เรียกว่า “คณะกรรมการ คุ้มครองสิทธิและส่งเสริมวิถีชีวิต กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง” ประกอบด้วย</p> <p>(1) นายกรัฐมนตรีหรือ รองนายกรัฐมนตรีที่นายกรัฐมนตรี มอบ เป็นประธานกรรมการ</p> <p>(2) ประธานคณะกรรมการ สิทธิมนุษยชนแห่งชาติหรือกรรมการ สิทธิมนุษยชนที่ได้รับมอบหมาย ตามมติเห็นชอบของที่ประชุม</p>	<p>หมวดที่ 2 คณะกรรมการส่งเสริมและคุ้มครอง กลุ่มชาติพันธุ์</p> <hr/> <p>มาตรา 13 ให้มีคณะกรรมการ ส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์ และชนเผ่าพื้นเมืองแห่งชาติ ประกอบด้วย</p> <p>(1) นายกรัฐมนตรีหรือ รองนายกรัฐมนตรีที่นายกรัฐมนตรี มอบหมาย เป็นประธานกรรมการ</p> <p>(2) รัฐมนตรีว่าการกระทรวง การพัฒนาสังคมและความมั่นคงของ มนุษย์ เป็นรองประธานกรรมการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม</p>	<p>หมวด 3 คณะกรรมการ</p> <hr/> <p>มาตรา 13 ให้มี คณะกรรมการคณะหนึ่ง เรียกว่า “คณะกรรมการคุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์” ประกอบด้วย</p> <p>(1) นายกรัฐมนตรีหรือ รองนายกรัฐมนตรีซึ่งนายกรัฐมนตรี มอบหมาย เป็นประธานกรรมการ</p> <p>(2) รัฐมนตรีว่าการกระทรวง วัฒนธรรม เป็นรองประธานกรรมการ</p> <p>(3) รัฐมนตรีว่าการกระทรวง การพัฒนาสังคมและความมั่นคง ของมนุษย์ เป็นรองประธานกรรมการ</p>	

*วรรคตอนตามที่ปรากฏในร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองสิทธิและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายสุรียนต์ ทองหนูเอียด กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน ๑๔,๙๕๔ คน เป็นผู้เสนอ)

<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ สภาชนเผ่าพื้นเมือง แห่งประเทศไทย พ.ศ. (นายศักดิ์ดา แสนมี่ กับประชาชน ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 12,888 คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองสิทธิและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายสุรียนต์ ทองหนูเอียด กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 14,954 คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ ส่งเสริมและคุ้มครอง กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายเลาฟิ่ง บัณชิตเทอดสกุล กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (นางสาวปิยะรัฐชย์ ดิยะไพรัช กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>
<p>(3) กรรมการโดยตำแหน่ง ได้แก่ ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ปลัดกระทรวงการต่างประเทศ ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม ปลัดกระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวงยุติธรรม ปลัดกระทรวง ศึกษาธิการ ปลัดกระทรวงสาธารณสุข เลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ และผู้อำนวยการ</p> <p>(4) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน ห้าคน ซึ่งนายกรัฐมนตรีแต่งตั้ง โดยการสรรหาจากผู้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับชาติพันธุ์ และเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในด้านกฎหมาย การเกษตร การพัฒนาสังคม มานุษยวิทยา สังคมวิทยา ทรัพยากรธรรมชาติ หรือสิ่งแวดล้อม</p>	<p>(3) กรรมการโดยตำแหน่ง ได้แก่ ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี <u>ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและ ความมั่นคงของมนุษย์*</u> ปลัดกระทรวง ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ปลัดกระทรวงมหาดไทย <u>ปลัดกระทรวงวัฒนธรรม</u> ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ และปลัดกระทรวงยุติธรรม</p> <p>(4) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน ห้าคน ซึ่งนายกรัฐมนตรีแต่งตั้งโดย การสรรหาจากผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญ เกี่ยวกับกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่า <u>พื้นเมือง</u> และเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ ด้านมานุษยวิทยา ด้านสังคมวิทยา <u>ด้านการเกษตร ด้านพัฒนาสังคม ด้านกฎหมาย หรือด้านอื่นที่เป็น</u></p>	<p><u>คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ</u> เป็นรองประธาน</p> <p>(3) กรรมการโดยตำแหน่ง ได้แก่ ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี นายกรัฐมนตรี ปลัดกระทรวง มหาดไทย ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม <u>ปลัดกระทรวงวัฒนธรรม</u> <u>ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและ ความมั่นคงของมนุษย์</u> <u>ประธาน คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ</u> <u>เป็นกรรมการ</u></p> <p>(4) ผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งเป็นผู้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ <u>ด้านกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง</u> <u>จำนวนห้าคน โดยคณะรัฐมนตรี</u> <u>แต่งตั้งจากบุคคล**ที่ได้รับการสรรหา</u> <u>ตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด</u> <u>เป็นกรรมการ</u></p>	<p>เป็นรองประธานกรรมการ กรรมการ ผู้ทรงคุณวุฒิตาม (4) เลือกกันเอง หนึ่งคน เป็นรองประธานกรรมการ</p> <p>(4) กรรมการโดยตำแหน่ง ได้แก่ ปลัดสำนัก นายกรัฐมนตรี ปลัดกระทรวง มหาดไทย ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม <u>ปลัดกระทรวงวัฒนธรรม</u> <u>ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและ ความมั่นคงของมนุษย์</u> <u>ประธาน คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ</u> <u>เป็นกรรมการ</u></p> <p>(5) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวนห้าคน ซึ่งนายกรัฐมนตรีแต่งตั้ง โดยการสรรหาจากผู้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับชาติพันธุ์ และเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในด้านกฎหมาย <u>ด้านการเกษตร ด้านพัฒนาสังคม ด้านมานุษยวิทยา ด้านสังคมวิทยา ด้านทรัพยากรธรรมชาติ</u></p>	<p>(4) กรรมการโดยตำแหน่ง ได้แก่ ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี <u>ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและ ความมั่นคงของมนุษย์</u> ปลัดกระทรวง ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ปลัดกระทรวงมหาดไทย <u>ปลัดกระทรวงวัฒนธรรม</u> ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ปลัดกระทรวงสาธารณสุข <u>ปลัดกระทรวงยุติธรรม และเลขาธิการ สภาความมั่นคงแห่งชาติ</u></p>

*ถ้อยคำตามที่ปรากฏในร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองสิทธิและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายสุรียนต์ ทองหนูเอียด กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน ๑๔,๙๕๔ คน เป็นผู้เสนอ) ที่ถูกนำจะเป็นคำว่า “มั่นคงของมนุษย์”

**ถ้อยคำตามที่ปรากฏในร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายเลาฟิ่ง บัณชิตเทอดสกุล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล กับคณะ เป็นผู้เสนอ) ที่ถูกนำจะเป็นคำว่า “บุคคล”

<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ สภาชนเผ่าพื้นเมือง แห่งประเทศไทย พ.ศ. (นายศักดิ์ดา แสนมี่ กับประชาชน ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 12,888 คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองสิทธิและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายสุรียนต์ ทองหนูเอียด กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 14,954 คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ ส่งเสริมและคุ้มครอง กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายเลาฟั้ง บัณฑิตเทอดสกุล กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (นางสาวปิยะรัฐชย์ ดิยะไพรัช กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>
<p>(5) กรรมการผู้แทนกลุ่มชาติพันธุ์ จำนวนหกคน ซึ่งนายกรัฐมนตรีแต่งตั้ง โดยการสรรหาของสมัชชา</p> <p>(6) กรรมการผู้แทนองค์กร พัฒนาเอกชน จำนวนสองคน ซึ่ง นายกรัฐมนตรีแต่งตั้งโดยการสรรหา จากองค์กรพัฒนาเอกชนที่เป็นนิติบุคคล ซึ่งจดทะเบียนในประเทศไทยและ มีวัตถุประสงค์ไม่เป็นการแสวงหา ผลกำไร ซึ่งดำเนินกิจกรรมด้าน กลุ่มชาติพันธุ์มาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปี การสรรหากรรมการตาม (4) (5) และ (6) ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และ วิธีการที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด</p>	<p><u>ประโยชน์ต่อการดำเนินการ ตามพระราชบัญญัตินี้</u></p> <p>(5) ผู้แทนกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่า พื้นเมือง จำนวนเจ็ดคน ซึ่ง นายกรัฐมนตรีแต่งตั้งโดยการสรรหา ของสภาชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง แห่งชาติ</p> <p>(6) ผู้แทนองค์กรพัฒนาเอกชน จำนวนสามคน องค์กรพัฒนาเอกชนตาม (6) จะต้องเป็นนิติบุคคลที่มีวัตถุประสงค์ ไม่แสวงหาผลกำไรและดำเนินกิจกรรม ด้านกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง มาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปี หลักเกณฑ์และวิธีการสรรหา กรรมการตาม (4) (5) และ (6) ให้ เป็นไปตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด</p>	<p>(5) ผู้แทนกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่า พื้นเมืองจำนวนห้าคน โดย คณะรัฐมนตรีแต่งตั้งบุคคลที่ได้รับการ สรรหาตามระเบียบที่คณะกรรมการ กำหนด เป็นกรรมการ</p>	<p><u>ด้านสิ่งแวดล้อม หรือด้านอื่นที่เป็น ประโยชน์ต่อการดำเนินการตาม พระราชบัญญัตินี้</u></p> <p>(6) ผู้แทนกลุ่มชาติพันธุ์ จำนวนเจ็ดคน ซึ่งนายกรัฐมนตรี แต่งตั้งโดยการสรรหาของสมัชชา</p> <p>(7) ผู้แทนองค์กรพัฒนาเอกชน จำนวนสองคน</p> <p>(8) ผู้อำนวยการศูนย์ฯ เป็น กรรมการและเลขาธิการ องค์กรพัฒนาเอกชนตาม (7) ต้องเป็นนิติบุคคลที่มีวัตถุประสงค์ ไม่เป็นการแสวงหาผลกำไรและดำเนิน กิจกรรมด้านกลุ่มชาติพันธุ์มาแล้ว ไม่น้อยกว่าห้าปี</p>	

<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ สภาชนเผ่าพื้นเมือง แห่งประเทศไทย พ.ศ. (นายศักดิ์ดา แสนมี่ กับประชาชน ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 12,888 คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองสิทธิและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายสุริยันต์ ทองหนูเอียด กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 14,954 คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ ส่งเสริมและคุ้มครอง กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายเลาฟั้ง บัณฑิตเทอดสกุล กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (นางสาวปิยะรัฐชย์ ดิยะไพรัช กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>
<p>ให้ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคม และความมั่นคงของมนุษย์และ ปลัดกระทรวงวัฒนธรรม เป็น กรรมการและเลขานุการ และให้ ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและ ความมั่นคงของมนุษย์และ ปลัดกระทรวงวัฒนธรรมร่วมกัน แต่งตั้งข้าราชการของกระทรวง จำนวนไม่เกินสองคนเป็น ผู้ช่วยเลขานุการ</p> <p>มาตรา 7 กรรมการตามมาตรา 6 (4) (5) และ (6) ต้องมีคุณสมบัติและ ไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้</p> <p>(1) มีสัญชาติไทย</p> <p>(2) มีอายุไม่ต่ำกว่าสามสิบห้าปี และไม่เกินเจ็ดสิบปี</p> <p>(3) ไม่เป็นหรือเคยเป็นบุคคล ล้มละลายทุจริต</p> <p>(4) ไม่เป็นคนไร้ความสามารถหรือ คนเสมือนไร้ความสามารถ</p>		<p>ให้เลขาธิการเป็นกรรมการและ เลขานุการ และให้เลขาธิการแต่งตั้ง เจ้าหน้าที่สำนักงานจำนวนไม่เกินสอง คนเป็นผู้ช่วยเลขานุการ</p>	<p>(6) <u>ให้อธิบดีเป็นกรรมการและ</u> เลขานุการ และมีอำนาจแต่งตั้ง ข้าราชการในกรมจำนวน ไม่เกินสองคนเป็นผู้ช่วยเลขานุการ</p>	<p><u>หลักเกณฑ์และวิธีการสรรหา</u> กรรมการตาม (5) (6) และ (7) ให้เป็นไปตามที่รัฐมนตรีประกาศ กำหนด</p>

<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ สภาชนเผ่าพื้นเมือง แห่งประเทศไทย พ.ศ. (นายศักดิ์ดา แสนมี่ กับประชาชน ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 12,888 คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองสิทธิและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายสุริยันต์ ทองหนูเอียด กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 14,954 คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ ส่งเสริมและคุ้มครอง กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายเลาฟั้ง บัณจิตเทอดสกุล กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (นางสาวปิยะรัฐชย์ ดิยะไพรัช กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>
<p>(5) ไม่เคยได้รับโทษจำคุก โดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่โทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำ โดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ</p> <p>มาตรา 8 กรรมการตามมาตรา 6 (4) (5) และ (6) มีวาระการดำรง ตำแหน่งคราวละสี่ปี</p> <p>เมื่อครบกำหนดวาระตามวรรคหนึ่ง หากยังมีได้มีการแต่งตั้งกรรมการตาม มาตรา 6 (4) (5) และ (6) ขึ้นใหม่ ให้กรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่ง ตามวาระ อยู่ในตำแหน่งเพื่อปฏิบัติ หน้าที่ต่อไปจนกว่าจะมีการแต่งตั้ง กรรมการขึ้นใหม่ แต่ต้องไม่เกินเก้าสิบวัน นับแต่วันที่กรรมการผู้นั้นพ้นจาก ตำแหน่งตามวาระ</p>	<p>มาตรา 19 กรรมการตาม มาตรา 18 (4) (5) และ (6) มีวาระ อยู่ในตำแหน่งคราวละสามปี และอาจ ได้รับการแต่งตั้งใหม่อีกได้ แต่จะดำรง ตำแหน่งเกินกว่าสองวาระติดต่อกัน ไม่ได้</p> <p>เมื่อครบกำหนดวาระตามวรรคหนึ่ง หากยังมีได้มีการแต่งตั้งกรรมการ ตามมาตรา 18 (4) (5) และ (6) ขึ้นใหม่ ให้กรรมการซึ่งพ้นจาก ตำแหน่งตามวาระ อยู่ในตำแหน่งเพื่อ ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่ากรรมการซึ่ง ได้รับแต่งตั้งใหม่เข้ารับหน้าที่ แต่ต้อง ไม่เกินเก้าสิบวันนับแต่วันที่กรรมการ ผู้นั้นพ้นจากตำแหน่งตามวาระ</p>	<p>มาตรา 14 กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ และกรรมการผู้แทนกลุ่มชาติพันธุ์มี วาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปี</p> <p>เมื่อครบกำหนดตามวาระในวรรคหนึ่ง หากยังมีได้มีการแต่งตั้งกรรมการ ผู้ทรงคุณวุฒิหรือกรรมการผู้แทน กลุ่มชาติพันธุ์ขึ้นใหม่ ให้กรรมการ ผู้ทรงคุณวุฒิหรือกรรมการผู้แทน กลุ่มชาติพันธุ์ซึ่งพ้นจากตำแหน่งใน วาระนั้นอยู่ในตำแหน่งเพื่อดำเนินงาน ต่อไปจนกว่ากรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ หรือกรรมการผู้แทนกลุ่มชาติพันธุ์ซึ่ง ได้รับตำแหน่งใหม่เข้ารับหน้าที่</p>	<p>มาตรา 14 กรรมการตาม มาตรา 13 (5) (6) และ (7) มีวาระ อยู่ในตำแหน่งคราวละสี่ปี และอาจ ได้รับการแต่งตั้งใหม่อีกได้ แต่จะดำรง ตำแหน่งเกินกว่าสองวาระติดต่อกัน ไม่ได้</p> <p>เมื่อครบกำหนดวาระตาม วรรคหนึ่ง หากยังมีได้มีการแต่งตั้ง กรรมการตามมาตรา 13 (5) (6) และ (7) ขึ้นใหม่ ให้กรรมการซึ่งพ้นจาก ตำแหน่งตามวาระ อยู่ในตำแหน่งเพื่อ ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่ากรรมการซึ่ง ได้รับแต่งตั้งใหม่เข้ารับหน้าที่ แต่ต้อง ไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่ กรรมการผู้นั้นพ้นจากตำแหน่ง ตามวาระ</p>	

<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ สภาชนเผ่าพื้นเมือง แห่งประเทศไทย พ.ศ. (นายศักดิ์ดา แสนมี่ กับประชาชน ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 12,888 คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองสิทธิและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายสุริยันต์ ทองหนูเอียด กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 14,954 คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ ส่งเสริมและคุ้มครอง กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายเลาฟิ่ง บัณชิตเทอดสกุล กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (นางสาวปิยะรัฐชย์ ดิยะไพรัช กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>
<p>ในกรณีที่กรรมการตามวรรคหนึ่ง พ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระ ให้ดำเนินการแต่งตั้งกรรมการประเภท เดียวกันแทนภายในสามสิบวันนับแต่ วันที่ตำแหน่งกรรมการนั้นว่างลง เว้นแต่วาระของกรรมการตามมาตรา 6 (4) (5) และ (6) เหลือไม่ถึงเก้าสิบวัน จะไม่แต่งตั้งกรรมการแทนก็ได้ และให้ ผู้ได้รับแต่งตั้งดำรงตำแหน่งแทนอยู่ใน ตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของ กรรมการซึ่งตนแทน</p> <p>ในกรณีที่กรรมการตามมาตรา 6 (4) (5) และ (6) พ้นจากตำแหน่งก่อน ครบวาระ ให้คณะกรรมการ ประกอบด้วยกรรมการทั้งหมดที่มีอยู่ จนกว่าจะมีการแต่งตั้งกรรมการแทน กรรมการตามมาตรา 6 (4) (5) และ (6) ซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระ อาจได้รับแต่งตั้งอีกได้ แต่จะดำรง ตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระไม่ได้</p>	<p>ในกรณีที่กรรมการตามวรรคหนึ่ง พ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระ ให้ดำเนินการแต่งตั้งกรรมการประเภท เดียวกันแทนภายในสามสิบวันนับแต่ วันที่ตำแหน่งกรรมการนั้นว่างลง และ ให้ผู้ได้รับแต่งตั้งดำรงตำแหน่งแทนอยู่ ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของ กรรมการซึ่งตนแทน</p> <p>ในกรณีที่วาระของกรรมการที่พ้น จากตำแหน่งก่อนครบวาระเหลืออยู่ไม่ ถึงเก้าสิบวัน จะไม่ดำเนินการแต่งตั้ง กรรมการแทนตำแหน่งที่ว่างนั้นก็ได้ และให้คณะกรรมการประกอบด้วย กรรมการเท่าที่เหลืออยู่</p>	<p>กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิและ กรรมการผู้แทนกลุ่มชาติพันธุ์ซึ่งพ้น จากตำแหน่งเพราะครบวาระอาจได้รับ การแต่งตั้งอีกได้ แต่ต้องไม่เกิน สองวาระติดต่อกัน</p> <p>มาตรา 16 ในกรณีที่กรรมการ ผู้ทรงคุณวุฒิหรือกรรมการผู้แทน กลุ่มชาติพันธุ์พ้นจากตำแหน่งก่อน ครบวาระ ให้คณะรัฐมนตรีแต่งตั้ง บุคคลซึ่งมีคุณสมบัติเช่นเดียวกันเป็น กรรมการแทน และให้ผู้ที่ได้รับแต่งตั้ง ให้ดำรงตำแหน่งแทนอยู่ในตำแหน่ง เท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการซึ่ง ตนแทน</p>	<p>ในกรณีที่กรรมการตามวรรคหนึ่ง พ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระ ให้ดำเนินการแต่งตั้งกรรมการประเภท เดียวกันแทนภายในสามสิบวันนับแต่ วันที่ตำแหน่งกรรมการนั้นว่างลง และ ให้ผู้ได้รับแต่งตั้งดำรงตำแหน่งแทนอยู่ ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของ กรรมการซึ่งตนแทน</p> <p>ในกรณีที่วาระของกรรมการ ที่พ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระ เหลืออยู่ไม่ถึงเก้าสิบวัน จะไม่ ดำเนินการแต่งตั้งกรรมการแทน ตำแหน่งที่ว่างนั้นก็ได้ และให้ คณะกรรมการประกอบด้วยกรรมการ เท่าที่เหลืออยู่</p>	

<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ สภาชนเผ่าพื้นเมือง แห่งประเทศไทย พ.ศ. (นายศักดิ์ดา แสนมี่ กับประชาชน ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 12,888 คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองสิทธิและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายสุรียนต์ ทองหนูเอียด กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 14,954 คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ ส่งเสริมและคุ้มครอง กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายเลาฟั้ง บัณชิตเทอดสกุล กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (นางสาวปิยะรัฐชย์ ดิยะไพรัช กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>
<p>มาตรา 9 นอกจากการพ้นจาก ตำแหน่งตามวาระ กรรมการตาม มาตรา 6 (4) (5) และ (6) พ้นจาก ตำแหน่ง เมื่อ</p> <p>(1) ตาย (2) ลาออก (3) คณะกรรมการให้ออกเพราะ บกพร่องต่อหน้าที่ มีความประพฤติ เสื่อมเสียหรือหย่อนความสามารถ (4) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะ ต้องห้ามอย่างหนึ่งอย่างใด ตามมาตรา 7</p>		<p>มาตรา 20 นอกจากการพ้น ตำแหน่งตามวาระ กรรมการตาม มาตรา 18 (4) (5) และ (6) พ้นจาก ตำแหน่ง เมื่อ</p> <p>(1) ตาย (2) ลาออก (6) คณะกรรมการให้ออกเพราะ บกพร่องต่อหน้าที่ มีความประพฤติ เสื่อมเสียหรือหย่อนความสามารถ</p> <p>(3) เป็นบุคคลล้มละลายทุจริต (4) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคน เสมือนไร้ความสามารถ</p>	<p>ในระหว่างที่ยังไม่ได้แต่งตั้ง กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิหรือกรรมการ ผู้แทนกลุ่มชาติพันธุ์แทนตำแหน่งที่ ว่าง ให้คณะกรรมการประกอบด้วย กรรมการเท่าที่เหลืออยู่</p> <p>มาตรา 15 นอกจากการพ้นจาก ตำแหน่งตามวาระตามมาตรา 18 กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิและกรรมการ ผู้แทนกลุ่มชาติพันธุ์พ้นจากตำแหน่ง เมื่อ</p> <p>(1) ตาย (2) ลาออก (3) คณะรัฐมนตรีให้ออกเพราะ บกพร่องหรือไม่สุจริตต่อหน้าที่</p> <p>(4) เป็นบุคคลล้มละลาย คนไร้ความสามารถหรือคนเสมือน ไร้ความสามารถ</p>	<p>มาตรา 15 นอกจากการพ้น ตำแหน่งตามวาระของกรรมการตาม ตาม* 13 (5) (6) และ (7) พ้นจากตำแหน่ง เมื่อ</p> <p>(1) ตาย (2) ลาออก (6) คณะกรรมการให้ออกเพราะ บกพร่องต่อหน้าที่ มีความประพฤติ เสื่อมเสียหรือหย่อนความสามารถ</p> <p>(3) เป็นบุคคลล้มละลายทุจริต (4) เป็นคนไร้ความสามารถหรือ คนเสมือนไร้ความสามารถ</p>

*ถ้อยคำตามที่ปรากฏในร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (นางสาวปิยะรัฐชย์ ดิยะไพรัช สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย กับคณะ เป็นผู้เสนอ) ที่ถูกน่าจะเป็นคำว่า “ตามมาตรา”

<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ สภาชนเผ่าพื้นเมือง แห่งประเทศไทย พ.ศ. (นายศักดิ์ดา แสนมี่ กับประชาชน ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 12,888 คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองสิทธิและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายสุรียนต์ ทองหนูเอียด กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 14,954 คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ ส่งเสริมและคุ้มครอง กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายเลาฟั้ง บัณชิตเทอดสกุล กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (นางสาวปิยะรัฐชย์ ตียะไพรัช กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>
<p>มาตรา 10 คณะกรรมการมีหน้าที่ และอำนาจ ดังต่อไปนี้ (1) กำหนดนโยบายและมาตรการ เกี่ยวกับการคุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์เพื่อเสนอ คณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบ</p>		<p>(5) ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษา ถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่โทษสำหรับ ความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือ ความผิดลหุโทษ</p> <p>มาตรา 21 คณะกรรมการมีอำนาจ และหน้าที่ ดังต่อไปนี้ (1) กำหนดนโยบาย เป้าหมายและ มาตรการการคุ้มครองสิทธิและ ส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชน เผ่าพื้นเมืองตามที่กำหนดไว้ตาม บทบัญญัติในหมวด 1 ตั้งแต่มาตรา 6 ถึงมาตรา 17 และให้สอดคล้องกับ พันธกรณีระหว่างประเทศด้านสิทธิ มนุษยชนที่ประเทศไทยให้การรับรอง และเป็นภาคี เพื่อเสนอต่อ คณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความ เห็นชอบ</p>	<p>มาตรา 18 คณะกรรมการมีหน้าที่ และอำนาจ ดังต่อไปนี้ (1) กำหนดนโยบาย มาตรการ ระเบียบและแผนปฏิบัติงานเพื่อ ส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์ ในทุกหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน ทั้งในส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น</p>	<p>(5) ได้รับโทษจำคุก โดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่โทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำ โดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ</p> <p>มาตรา 16 คณะกรรมการมี อำนาจและหน้าที่ ดังต่อไปนี้ (1) กำหนดนโยบายและ มาตรการการคุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ ในกรณีที่มี ความจำเป็นให้เสนอต่อคณะรัฐมนตรี ให้ความเห็นชอบต่อไป</p>

<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ สภาชนเผ่าพื้นเมือง แห่งประเทศไทย พ.ศ. (นายศักดิ์ดา แสนมี่ กับประชาชน ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 12,888 คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองสิทธิและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายสุรียนต์ ทองหนูเอียด กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 14,954 คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ ส่งเสริมและคุ้มครอง กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายเลาฟั้ง บัณชิตเทอดสกุล กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (นางสาวปิยะรัฐชย์ ดิยะไพรัช กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>
<p>(2) เสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรี ในการแก้ไขปรับปรุงกฎหมาย กฎ ระเบียบ หรือข้อบังคับเพื่อให้เป็นไป ตามวัตถุประสงค์ตามมาตรา 5</p> <p>(3) กำกับ ติดตาม และประเมินผล ในการดำเนินการตามนโยบายและ มาตรการการคุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ตามที่ คณะกรรมการกำหนด หรือพันธกรณี ระหว่างประเทศ</p>	<p>(2) ให้คำแนะนำแก่คณะรัฐมนตรี ในการแก้ไขปรับปรุงกฎหมาย กฎ ระเบียบ หรือข้อบังคับเพื่อให้เป็นไป ตามวัตถุประสงค์<u>ตามบทบัญญัติใน หมวด 1 ตั้งแต่มาตรา 6 ถึงมาตรา 17</u></p> <p>(3) กำกับ ติดตาม และประเมินผล ในการดำเนินการตามนโยบายและ มาตรการการคุ้มครองสิทธิและ ส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชน <u>เผ่าพื้นเมือง</u>ตามที่คณะกรรมการ กำหนด <u>และให้สอดคล้องกับพันธกรณี</u> <u>ระหว่างประเทศด้านสิทธิมนุษยชนที่</u> <u>ประเทศไทยให้การรับรองและเป็น</u> <u>ภาคี</u></p> <p>(4) กำหนดหลักเกณฑ์วิธีการ และ เงื่อนไขในการพิจารณาที่ดินของรัฐ ที่อาจอนุญาตให้ชุมชนกลุ่มชาติพันธุ์ และชนเผ่าพื้นเมืองได้รับสิทธิชุมชน ในการจัดการที่ดินและทรัพยากร ธรรมชาติ</p> <p>(5) กำหนดระเบียบ หลักเกณฑ์ และวิธีการในการตรวจสอบและ</p>	<p>(2) เสนอแนะนโยบายและข้อเสนอ ในการปรับปรุงกฎหมาย กฎ หรือ ข้อบังคับ ต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อให้ เป็นไปตามวัตถุประสงค์ <u>แห่งพระราชบัญญัตินี้</u></p>	<p>(2) เสนอต่อคณะรัฐมนตรี ในการแก้ไขปรับปรุงกฎหมาย กฎ ระเบียบ หรือข้อบังคับเพื่อให้เป็นไป ตามวัตถุประสงค์<u>ตามมาตรา 11</u></p> <p>(3) กำกับ ติดตาม และ ประเมินผลในการดำเนินการตาม นโยบายและมาตรการการคุ้มครอง และส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ ตามที่คณะกรรมการกำหนด <u>เพื่อให้</u> <u>สอดคล้องกับบทบัญญัติแห่งกฎหมาย</u> หรือพันธกรณีระหว่างประเทศ</p>	

<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ สภาชนเผ่าพื้นเมือง แห่งประเทศไทย พ.ศ. (นายศักดิ์ดา แสนมี่ กับประชาชน ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 12,888 คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองสิทธิและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายสุริยันต์ ทองหนูเอียด กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 14,954 คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ ส่งเสริมและคุ้มครอง กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายเลาฟั้ง บัณฑิตเทอดสกุล กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (นางสาวปิยะรัฐชย์ ดิยะไพรัช กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>
<p>(4) ประกาศกำหนดกลุ่มชาติพันธุ์ ที่ได้รับความคุ้มครองตาม พระราชบัญญัตินี้ (5) ประกาศหรือเพิกถอนพื้นที่ คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์</p>		<p><u>พิจารณาความเหมาะสมของชุมชนที่ อาจอนุญาตให้ได้รับสิทธิชุมชนในการ จัดการที่ดินและทรัพยากร ตลอดจน แนวทางในการติดตามการดำเนินงาน ของชุมชนให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนด</u></p> <p>(6) ประกาศพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิต กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองตาม มาตรา 46</p>	<p>(3) เสนอความเห็นและให้ คำปรึกษาต่อรัฐมนตรีผู้รับผิดชอบ เกี่ยวกับนโยบาย กฎหมาย โครงการ หรือการดำเนินการอื่นใดที่อาจมี ผลกระทบต่อกลุ่มชาติพันธุ์</p> <p>(4) ประกาศเขตพื้นที่คุ้มครอง วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่า พื้นเมือง ตามมาตรา 20</p> <p>(5) แต่งตั้งคณะกรรมการส่งเสริม และคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์จังหวัด ตามมาตรา 20 คณะอนุกรรมการ คณะทำงานสอบสวนหาข้อเท็จจริง ตามคำร้องขอตามมาตรา 20 หรือ คณะทำงานอื่นเพื่อปฏิบัติการตามที่ คณะกรรมการมอบหมาย</p>	<p>(4) ประกาศพื้นที่คุ้มครอง วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ตามมาตรา 33</p>

<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ สภาชนเผ่าพื้นเมือง แห่งประเทศไทย พ.ศ. (นายศักดิ์ดา แสนมี่ กับประชาชน ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 12,888 คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองสิทธิและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายสุรียนต์ ทองหนูเอียด กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 14,954 คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ ส่งเสริมและคุ้มครอง กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายเลาฟั้ง บัณจิตเทอดสกุล กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (นางสาวปิยะรัฐชย์ ดิยะไพรัช กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>
<p>(6) ออกระเบียบเกี่ยวกับการใช้ ประโยชน์จากที่ดินและ ทรัพยากรธรรมชาติ ตามมาตรา 29</p> <p>(7) กำหนดมาตรการความร่วมมือ ระหว่างหน่วยงานของรัฐเพื่อ ประโยชน์ในการจัดให้มีหรือจัดทำ ข้อมูลวิถีชีวิตและประวัติศาสตร์ กลุ่มชาติพันธุ์</p>		<p>(7) กำหนดหลักเกณฑ์วิธีการใน การใช้สิทธิชุมชนของกลุ่มชาติพันธุ์ และชนเผ่าพื้นเมืองในการบริหาร จัดการและใช้ประโยชน์จาก ทรัพยากรธรรมชาติและการใช้พื้นที่ คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชน เผ่าพื้นเมืองตามมาตรา 48</p> <p>(8) กำหนดมาตรการความร่วมมือ ระหว่างสำนักงาน สภาชาติพันธุ์และ ชนเผ่าพื้นเมืองแห่งชาติกับหน่วยงาน ของรัฐเพื่อประโยชน์จัดให้มี หรือ จัดทำข้อมูลวิถีชีวิตและประวัติศาสตร์ กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง</p> <p>(9) กำหนดมาตรการและมาตรฐาน แนวปฏิบัติที่ดีเพื่อป้องกันและจัดการ เลือกปฏิบัติต่อกลุ่มชาติพันธุ์และชน เผ่าพื้นเมืองตามมาตรา 15</p>	<p>(6) แต่งตั้งคณะกรรมการสภา กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง โดย หลักเกณฑ์และวิธีการให้เป็นไปตาม ระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด</p>	<p>(5) กำหนดหลักเกณฑ์ การจัดการและการใช้พื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิต กลุ่มชาติพันธุ์</p> <p>(6) กำหนดมาตรการความ ร่วมมือระหว่างศูนย์ฯ กับหน่วยงาน ของรัฐเพื่อประโยชน์จัดให้มี หรือจัดทำข้อมูลวิถีชีวิตและ ประวัติศาสตร์กลุ่มชาติพันธุ์</p> <p>(7) กำหนดมาตรฐานและ แนวปฏิบัติที่ดีต่อกลุ่มชาติพันธุ์ ส่งเสริมศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของ กลุ่มชาติพันธุ์</p>

<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ สภาชนเผ่าพื้นเมือง แห่งประเทศไทย พ.ศ. (นายศักดิ์ดา แสนมี่ กับประชาชน ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 12,888 คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองสิทธิและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายสุรียนต์ ทองหนูเอียด กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 14,954 คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ ส่งเสริมและคุ้มครอง กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายเลาฟิ่ง บัณจิตเทอดสกุล กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (นางสาวปิยะรัฐชย์ ดิยะไพรัช กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>
<p>(8) พิจารณาเรื่องร้องทุกข์ และ กำหนดแนวทางและมาตรการ ในการแก้ไขเยียวยาการละเมิดสิทธิ กลุ่มชาติพันธุ์ (9) จัดให้มีระบบและมาตรการ ในการให้ความช่วยเหลือทางกฎหมาย แก่กลุ่มชาติพันธุ์</p>		<p>(10) พิจารณาเรื่องร้องทุกข์ และ กำหนดแนวทางและมาตรการในการ แก้ไข <u>ชนเชย*</u>และเยียวยาการละเมิด สิทธิกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง (11) จัดให้มีระบบและมาตรการใน การให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายแก่ กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง (12) แต่งตั้งคณะกรรมการ คุ้มครองสิทธิและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่ม ชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองระดับ จังหวัดและคณะกรรมการเฉพาะ เรื่อง หรือแต่งตั้งคณะกรรมการ ที่ ปรึกษา หรือคณะทำงาน เพื่อ ปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใดอันอยู่ใน อำนาจหน้าที่ตามที่คณะกรรมการ มอบหมาย</p>		<p>(8) ส่งเสริมการอนุรักษ์ และพัฒนาอัตลักษณ์ วัฒนธรรม ภูมิปัญญาความคิดสร้างสรรค์ เพื่อเศรษฐกิจการค้า การท่องเที่ยว และสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ชุมชน (9) พิจารณาเรื่องร้องทุกข์ และ กำหนดแนวทางและมาตรการ ในการแก้ไขเยียวยาการละเมิดสิทธิ กลุ่มชาติพันธุ์ (10) จัดให้มีระบบและ มาตรการในการให้ความช่วยเหลือ ทางกฎหมายแก่กลุ่มชาติพันธุ์ (12) แต่งตั้งคณะกรรมการ ที่ปรึกษา หรือคณะทำงาน เพื่อปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใด อันอยู่ในอำนาจหน้าที่ตามที่ คณะกรรมการมอบหมาย</p>

*ถ้อยคำตามที่ปรากฏในร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองสิทธิและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายสุรียนต์ ทองหนูเอียด กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน ๑๔,๙๕๔ คน เป็นผู้เสนอ)
ที่ถูกล่ามจะเป็นคำว่า “ชนเชย”

<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ สภาชนเผ่าพื้นเมือง แห่งประเทศไทย พ.ศ. (นายศักดิ์ดา แสนมี่ กับประชาชน ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 12,888 คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองสิทธิและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายสุรียนต์ ทองหนูเอียด กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 14,954 คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ ส่งเสริมและคุ้มครอง กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายเลาฟั้ง บัณจิตเทอดสกุล กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (นางสาวปิยะรัฐชย์ ดิยะไพรัช กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>
<p>(10) ออกระเบียบหรือประกาศ เพื่อปฏิบัติให้เป็นไปตาม พระราชบัญญัตินี้</p> <p>(11) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่ กฎหมายกำหนดให้เป็นหน้าที่และ อำนาจของคณะกรรมการ หรือตามที่ คณะรัฐมนตรีหรือนายกรัฐมนตรี มอบหมาย</p>		<p>(13) <u>ออกระเบียบกำหนด คุณสมบัติ หลักเกณฑ์และวิธีการ คัดเลือกเลขาธิการและรองเลขาธิการ และดำเนินการคัดเลือกและมีมติให้ ความเห็นชอบเสนอนายกรัฐมนตรี แต่งตั้ง</u></p> <p>(14) ออกระเบียบหรือประกาศเพื่อ ปฏิบัติให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ และดำเนินการอื่นใดที่เกี่ยวกับการ <u>คุ้มครองสิทธิและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่ม ชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง ตามพระราชบัญญัตินี้</u></p>	<p>(7) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมาย กำหนดให้เป็นหน้าที่และอำนาจของ คณะกรรมการหรือตามที่ คณะรัฐมนตรีมอบหมาย</p> <p>(8) <u>ติดตาม ประเมินผลและ ตรวจสอบการดำเนินงานของ คณะกรรมการส่งเสริมและคุ้มครอง กลุ่มชาติพันธุ์จังหวัด รวมทั้งให้ คำแนะนำและเสนอแนะในการ</u></p>	<p>(11) ออกระเบียบหรือประกาศ เพื่อปฏิบัติให้เป็นไปตาม พระราชบัญญัตินี้</p>

<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ สภาชนเผ่าพื้นเมือง แห่งประเทศไทย พ.ศ. (นายศักดิ์ดา แสนมี่ กับประชาชน ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 12,888 คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองสิทธิและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายสุริยันต์ ทองหนูเอียด กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 14,954 คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ ส่งเสริมและคุ้มครอง กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายเลาฟั้ง บัณญัติเทอดสกุล กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (นางสาวปิยะรัฐชย์ ดิยะไพรัช กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>
		<p>มาตรา 22 การประชุม คณะกรรมการ ต้องมีกรรมการ มาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของ จำนวนกรรมการทั้งหมด จึงจะเป็น องค์ประชุม</p>	<p><u>ส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์และ ชนเผ่าพื้นเมือง</u> (9) มีคำสั่งให้เพิกถอนการกระทำ หรือห้ามมิให้มีการกระทำการใด ๆ ตามคำร้องขอตามมาตรา 12 (10) มีหนังสือเรียกบุคคลใดหรือ ผู้แทนหน่วยงานรัฐ มาให้ข้อมูล ชี้แจง ข้อเท็จจริง แสดงความเห็น หรือเรียก ให้ส่งเอกสารใด ๆ เพื่อประโยชน์ใน การดำเนินการส่งเสริมและคุ้มครอง กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง (11) ดำเนินการอื่นใดที่เกี่ยวกับการ การส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์ และชนเผ่าพื้นเมือง</p> <p>มาตรา 17 การประชุม คณะกรรมการต้องมีกรรมการ มาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของ จำนวนกรรมการทั้งหมดจึงเป็นองค์ ประชุม</p>	<p>(13) ดำเนินการอื่นใดที่เกี่ยวกับ การคุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ และชุมชน กลุ่มชาติพันธุ์</p> <p>มาตรา 17 การประชุม คณะกรรมการต้องมีกรรมการมา ประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวน กรรมการทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ ประชุม</p>

<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ สภาชนเผ่าพื้นเมือง แห่งประเทศไทย พ.ศ. (นายศักดิ์ดา แสนมี่ กับประชาชน ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 12,888 คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองสิทธิและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายสุรียนต์ ทองหนูเอียด กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 14,954 คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ ส่งเสริมและคุ้มครอง กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายเลาฟิ่ง บัณฑิตเทอดสกุล กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (นางสาวปิยะรัฐชย์ ดิยะไพรัช กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>
		<p><u>ให้ประธานกรรมการเป็นประธาน</u> <u>ในที่ประชุม ถ้าประธานกรรมการ</u> <u>ไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่</u> <u>ได้ ให้รองประธานกรรมการทำหน้าที่</u> <u>ประธานในที่ประชุม ถ้ารองประธาน</u> <u>กรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจ</u> <u>ปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กรรมการที่มา</u> <u>ประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็น</u> <u>ประธานในที่ประชุม</u> <u>การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้</u> <u>ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่ง</u> <u>ให้มีเสียงหนึ่ง</u> <u>ในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียง</u> <u>เท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุม</u> <u>ออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่ง</u> <u>เป็นเสียงชี้ขาด</u> <u>วิธีการประชุมและการปฏิบัติงาน</u> <u>ของคณะกรรมการ ให้เป็นไปตาม</u> <u>ระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด</u></p>	<p><u>ให้ประธานกรรมการเป็นประธาน</u> <u>ในที่ประชุม ในกรณีที่ประธาน</u> <u>กรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจ</u> <u>ปฏิบัติหน้าที่ได้ให้รองประธาน</u> <u>กรรมการเป็นประธานในที่ประชุม</u> <u>หากรองประธานไม่มาประชุมหรือไม่</u> <u>อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ให้กรรมการซึ่งมา</u> <u>ประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็น</u> <u>ประธานในที่ประชุม</u> <u>การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้</u> <u>ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่ง</u> <u>ให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน</u> <u>ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธาน</u> <u>ในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียง</u> <u>หนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด</u> <u>ให้มีการประชุมคณะกรรมการไม่</u> <u>น้อยกว่าปีละหนึ่งครั้ง</u></p>	<p><u>ให้ประธานกรรมการเป็นประธาน</u> <u>ในที่ประชุม ถ้าประธานกรรมการไม่</u> <u>มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้</u> <u>ให้รองประธานกรรมการทำหน้าที่</u> <u>ประธานในที่ประชุม ถ้ารองประธาน</u> <u>กรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติ</u> <u>หน้าที่ได้ ให้กรรมการที่มาประชุมเลือก</u> <u>กรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่</u> <u>ประชุม</u> <u>การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้</u> <u>ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่ง</u> <u>ให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน</u> <u>ถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่</u> <u>ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่ง</u> <u>เป็นเสียงชี้ขาด</u> <u>วิธีการประชุมและการปฏิบัติงาน</u> <u>ของคณะกรรมการ ให้เป็นไปตาม</u> <u>ระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด</u></p>

<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ สภาชนเผ่าพื้นเมือง แห่งประเทศไทย พ.ศ. (นายศักดิ์ดา แสนมี่ กับประชาชน ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 12,888 คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองสิทธิและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายสุรียนต์ ทองหนูเอียด กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 14,954 คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ ส่งเสริมและคุ้มครอง กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายเลาฟั้ง บัณฑิตเทอดสกุล กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (นางสาวปิยะรัฐชย์ ดิยะไพรัช กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>
<p>มาตรา 11 ให้นำบทบัญญัติว่าด้วย คณะกรรมการที่มีอำนาจดำเนินการ พิจารณาทางปกครองตามกฎหมาย ว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง มาใช้บังคับแก่การประชุมของ คณะกรรมการด้วยโดยอนุโลม</p> <p>มาตรา 12 คณะกรรมการมี อำนาจแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งมีความรู้ ความเชี่ยวชาญให้เป็นที่ปรึกษาของ คณะกรรมการและมีอำนาจแต่งตั้ง คณะอนุกรรมการหรือคณะทำงาน เพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติการอย่างหนึ่ง อย่างใดตามที่คณะกรรมการ มอบหมาย</p> <p>การประชุมของคณะอนุกรรมการ และคณะทำงาน ให้นำความใน มาตรา 11 มาใช้บังคับด้วยโดยอนุโลม</p>		<p>มาตรา 23 ให้ประธานกรรมการ รองประธานกรรมการ และกรรมการ ได้รับเบี้ยประชุมและประโยชน์ ตอบแทนอื่นตามหลักเกณฑ์ที่ คณะรัฐมนตรีกำหนด</p>	<p>มาตรา 19 ให้นำบทบัญญัติมาตรา 17 มาใช้บังคับกับการประชุมของ คณะกรรมการส่งเสริมและคุ้มครอง กลุ่มชาติพันธุ์จังหวัด คณะอนุกรรมการ หรือคณะทำงานโดยอนุโลม</p>	<p>มาตรา 18 ให้ประธานกรรมการ รองประธานกรรมการ และกรรมการ ได้รับเบี้ยประชุมและประโยชน์ ตอบแทนอื่นตามหลักเกณฑ์ที่ คณะรัฐมนตรีกำหนด</p>

<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ สภาชนเผ่าพื้นเมือง แห่งประเทศไทย พ.ศ. (นายศักดิ์ดา แสนมี่ กับประชาชน ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 12,888 คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองสิทธิและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายสุรียนต์ ทองหนูเอียด กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 14,954 คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ ส่งเสริมและคุ้มครอง กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายเลาฟิ่ง บัณฑิตเทอดสกุล กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (นางสาวปิยะรัฐชย์ ดิยะไพรัช กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>
<p>มาตรา 13 ให้สำนักงาน ปลัดกระทรวงวัฒนธรรมทำหน้าที่ รับผิดชอบงานธุรการของ คณะกรรมการ โดยให้มีหน้าที่ และอำนาจ ดังต่อไปนี้</p> <p>(1) จัดทำร่างนโยบายและ มาตรการเพื่อคุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์เสนอต่อ คณะกรรมการเพื่อให้ความเห็นชอบ</p>			<p>มาตรา 24 ให้กรมส่งเสริม วัฒนธรรมทำหน้าที่เป็นสำนักงาน เลขานุการของคณะกรรมการ สำนักงานมีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้</p> <p>(1) รับผิดชอบงานธุรการ การประชุมและการดำเนินงานอื่น ๆ ของคณะกรรมการคุ้มครองสิทธิและ ส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชน เผ่าพื้นเมือง สภาชาติพันธุ์และชนเผ่า พื้นเมืองแห่งชาติ คณะอนุกรรมการ และคณะทำงานชุดต่างที่แต่งตั้งขึ้น ตามพระราชบัญญัติฉบับนี้</p> <p>(2) จัดทำร่างนโยบาย ยุทธศาสตร์ แนวทาง และแผนงานเพื่อคุ้มครอง สิทธิและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ และชนเผ่าพื้นเมืองเสนอต่อ คณะกรรมการเพื่อให้ความ เห็นชอบ</p>	<p>มาตรา 19 ให้ผู้อำนวยการ ศูนย์ ฯ ทำหน้าที่เลขานุการ คณะกรรมการ และให้ศูนย์ทำหน้าที่ ธุรการและงานวิชาการของ คณะกรรมการ หรือคณะอนุกรรมการ ที่คณะกรรมการตั้งขึ้น รวมทั้ง ให้มี อำนาจและหน้าที่ ดังต่อไปนี้</p> <p>(1) จัดทำร่างนโยบาย ยุทธศาสตร์ แนวทาง และแผนงาน เพื่อคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิต กลุ่มชาติพันธุ์เสนอต่อคณะกรรมการ เพื่อให้ความเห็นชอบ</p>

<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ สภาชนเผ่าพื้นเมือง แห่งประเทศไทย พ.ศ. (นายศักดิ์ดา แสนมี่ กับประชาชน ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 12,888 คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองสิทธิและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายสุรียนต์ ทองหนูเอียด กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 14,954 คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ ส่งเสริมและคุ้มครอง กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายเลาฟั้ง บัณจิตเทอดสกุล กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (นางสาวปิยะรัฐชย์ ดิยะไพรัช กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>
<p>(2) ทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางในการ ประสานงานเกี่ยวกับการคุ้มครอง และส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์กับ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง</p> <p>(3) สนับสนุนค่าใช้จ่าย ในการดำเนินงานของสมาชิก และ คณะกรรมการบริหารพื้นที่คุ้มครอง วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์</p>			<p>(3) ประสานงานกับหน่วยงาน ด้านนโยบายและยุทธศาสตร์ของ รัฐบาลและหน่วยงานอื่น ๆ ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และองค์กรระหว่าง ประเทศภายใต้พันธกรณีระหว่าง ประเทศที่ประเทศไทยเป็นภาคีที่ เกี่ยวข้องกับกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่า พื้นเมือง และดำเนินการเพื่อให้เกิด การทำงานร่วมกันในระดับนโยบาย ยุทธศาสตร์และแผนงานตามที่ คณะกรรมการกำหนด</p> <p>(4) สนับสนุนและส่งเสริม ความร่วมมือระหว่างหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และองค์กรด้าน สื่อสารมวลชน ในการดำเนินงาน การเผยแพร่ สร้างความเข้าใจ และ แลกเปลี่ยนความรู้เกี่ยวกับวิถีชีวิตของ กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง และ การอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม</p>	<p>(2) ทำหน้าที่เป็นศูนย์กลาง ในการประสานงานเกี่ยวกับ การคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิต กลุ่มชาติพันธุ์กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง</p> <p>(3) จัดเก็บและเผยแพร่ข้อมูล ของกลุ่มชาติพันธุ์เกี่ยวกับชุมชน ภูมิปัญญา และ อัตลักษณ์ ทางวัฒนธรรมและภาษา</p> <p>(4) สนับสนุนและส่งเสริม ความร่วมมือ การดำเนินงาน การเผยแพร่ สร้างความเข้าใจ และ แลกเปลี่ยนความรู้เกี่ยวกับวิถีชีวิต ของกลุ่มชาติพันธุ์ และการอยู่ร่วมกัน ในสังคมพหุวัฒนธรรม</p>

<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ สภาชนเผ่าพื้นเมือง แห่งประเทศไทย พ.ศ. (นายศักดิ์ดา แสนมี่ กับประชาชน ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 12,888 คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองสิทธิและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายสุริยันต์ ทองหนูเอียด กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 14,954 คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ ส่งเสริมและคุ้มครอง กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายเลาฟั้ง บัณชิตเทอดสกุล กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (นางสาวปิยะรัฐชย์ ดิยะไพรัช กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>
<p>(4) สร้างเครือข่ายความร่วมมือ ระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน ทั้งในระดับท้องถิ่น ระดับภูมิภาค และ ระดับชาติในการคุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์</p> <p>(5) ตรวจสอบความสอดคล้องของ ธรรมนูญของพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิต กลุ่มชาติพันธุ์กับแผนแม่บทและแผนที่ แสดงพื้นที่การจัดการพื้นที่คุ้มครองวิถี ชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ และให้ความเห็นชอบ ธรรมนูญดังกล่าว และเมื่อดำเนินการ เสร็จแล้ว ให้รายงานคณะกรรมการ เพื่อทราบ</p>			<p>(5) ส่งเสริมสนับสนุนและจัดให้มี การวิจัย สํารวจ ศึกษาและวิเคราะห์ ข้อมูลต่าง ๆ ของกลุ่มชาติพันธุ์และชน เผ่าพื้นเมืองเกี่ยวกับชุมชน ภูมิปัญญา และอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมและ ภาษา รวมทั้งการพัฒนาศักยภาพและ ความเข้มแข็ง องค์กรชุมชน สตรี เด็ก เยาวชน และผู้นำกลุ่มชาติพันธุ์และชน เผ่าพื้นเมือง</p>	<p>(5) ส่งเสริมสนับสนุนและจัดให้มี การศึกษาวิจัย การพัฒนาศักยภาพ และความเข้มแข็งองค์กร ชุมชน สตรี เด็ก เยาวชน และผู้นำกลุ่มชาติพันธุ์</p> <p>(6) สร้างเครือข่ายความร่วมมือ ระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน ทั้งในระดับท้องถิ่น ระดับภูมิภาค และ ระดับชาติในการคุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์</p>

<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ สภาชนเผ่าพื้นเมือง แห่งประเทศไทย พ.ศ. (นายศักดิ์ดา แสนมี่ กับประชาชน ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 12,888 คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองสิทธิและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายสุรียนต์ ทองหนูเอียด กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 14,954 คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ ส่งเสริมและคุ้มครอง กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายเลาฟั้ง บัณชิตเทอดสกุล กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (นางสาวปิยะรัฐชย์ ดิยะไพรัช กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>
<p>(6) รับเรื่องร้องทุกข์ที่เกิดจากการ กระทำอันเป็นการละเมิดสิทธิของ กลุ่มชาติพันธุ์และเสนอต่อ คณะกรรมการเพื่อพิจารณา</p> <p>(7) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กำหนด ไว้ในพระราชบัญญัตินี้ รวมทั้ง ปฏิบัติการให้เป็นไปตามหน้าที่ และอำนาจซึ่งกำหนดไว้ใน พระราชบัญญัตินี้ และตามระเบียบ ประกาศ หรือมติของคณะกรรมการ</p>			<p>(6) <u>รับคำร้อง สอบสวนข้อเท็จจริง รวบรวมพยานหลักฐาน จัดทำรายงาน พร้อมความเห็นเสนอต่อคณะกรรมการ ให้คำสั่งตามมาตรา 12</u></p> <p>(7) <u>ติดตามสถานการณ์การละเมิด สิทธิของกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่า พื้นเมือง และจัดทำรายงานพร้อม เสนอความเห็นเสนอต่อคณะกรรมการ เพื่อให้มีคำสั่งเพิกถอนการกระทำ หรือห้ามมิให้กระทำการหรือเพื่อ ประโยชน์ในการดำเนินการตาม พระราชบัญญัตินี้</u></p> <p>(8) <u>ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่กำหนด ไว้ในพระราชบัญญัตินี้หรือตาม กฎหมายอื่น หรือตามที่คณะรัฐมนตรี หรือคณะกรรมการมอบหมาย</u></p>	<p>(7) รับเรื่องร้องทุกข์ที่เกิดจาก การกระทำอันเป็นการละเมิดสิทธิและ ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของกลุ่มชาติ พันธุ์ หรือชุมชนกลุ่มชาติพันธุ์</p> <p>(8) <u>ปฏิบัติงานอื่นตามที่ คณะกรรมการมอบหมาย</u></p>

<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ สภาชนเผ่าพื้นเมือง แห่งประเทศไทย พ.ศ. (นายศักดิ์ดา แสนมี่ กับประชาชน ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 12,888 คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองสิทธิและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายสุรียนต์ ทองหนูเอียด กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 14,954 คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ ส่งเสริมและคุ้มครอง กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายเลาฟั้ง บัณชิตเทอดสกุล กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (นางสาวปิยะรัฐชย์ ดิยะไพรัช กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>
		<p><u>มาตรา 24 ให้คณะกรรมการ</u> <u>แต่งตั้ง “คณะอนุกรรมการคุ้มครอง</u> <u>สิทธิและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์</u> <u>และชนเผ่าพื้นเมืองระดับจังหวัด”</u> <u>โดยคำนึงถึงความจำเป็นและ</u> <u>ความเหมาะสมของแต่ละจังหวัด</u> <u>ตลอดจนการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้อง</u> <u>คณะอนุกรรมการตามวรรคหนึ่ง</u> <u>ประกอบด้วย</u></p> <p>(1) <u>ผู้ว่าราชการจังหวัด</u> <u>เป็นประธานอนุกรรมการ</u></p> <p>(2) <u>ยุติธรรมจังหวัด เป็นรอง</u> <u>ประธานอนุกรรมการ</u></p> <p>(3) <u>วัฒนธรรมจังหวัด และพัฒนา</u> <u>สังคมและความมั่นคงของมนุษย์</u> <u>จังหวัด เป็นอนุกรรมการ</u></p>	<p><u>มาตรา 20 ให้มีคณะกรรมการ</u> <u>ส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์</u> <u>จังหวัด โดยคำนึงถึงความจำเป็นและ</u> <u>ความเหมาะสมของแต่ละจังหวัด</u> <u>ตลอดจนการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้อง</u></p> <p><u>คณะกรรมการส่งเสริมและ</u> <u>คุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์จังหวัด</u> <u>ประกอบด้วย</u></p> <p>(1) <u>นายกองค์การบริหาร</u> <u>ส่วนจังหวัดหรือรองนายก</u> <u>องค์การบริหารส่วนจังหวัด</u> <u>ซึ่งได้รับมอบหมายจาก</u> <u>นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด</u> <u>เป็นประธานกรรมการ</u></p> <p>(2) <u>กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตาม (4)</u> <u>เลือกกันเองหนึ่งคน เป็นรองประธาน</u> <u>กรรมการ</u></p> <p>(3) <u>กรรมการโดยตำแหน่ง ได้แก่</u> <u>พัฒนาการจังหวัด ยุติธรรมจังหวัด</u> <u>ศึกษาธิการจังหวัด ทรพยากรธรรมชาติ</u></p>	

<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ สภาชนเผ่าพื้นเมือง แห่งประเทศไทย พ.ศ. (นายศักดิ์ดา แสนมี่ กับประชาชน ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 12,888 คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองสิทธิและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายสุริยันต์ ทองหนูเอียด กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 14,954 คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ ส่งเสริมและคุ้มครอง กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายเลาฟั้ง บัณจิตต์เทอดสกุล กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (นางสาวปิยะรัฐชย์ ดิยะไพรัช กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>
		<p>(4) ผู้แทนหน่วยงานของรัฐ ซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดเสนอรายชื่อ จำนวนไม่เกินสองคน เป็นอนุกรรมการ</p> <p>(5) ผู้แทนกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่า พื้นเมืองในจังหวัด ซึ่งสภาเสนอรายชื่อ ไม่เกินสามคน เป็นอนุกรรมการ</p> <p>(6) ผู้ทรงคุณวุฒิด้านมานุษยวิทยา ด้านสังคมวิทยา ด้านการเกษตร ด้านพัฒนาสังคม ด้านกฎหมายหรือ ด้านอื่นที่เป็นประโยชน์ต่อการ ดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้ ซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดเสนอรายชื่อ จำนวนไม่เกินสามคน เป็นอนุกรรมการ</p> <p>(7) ผู้แทนภาคประชาสังคมหรือ องค์กรพัฒนาเอกชนด้านชาติพันธุ์และ ชนเผ่าพื้นเมือง ในจังหวัดซึ่งเลือก กันเอง จำนวนไม่เกินสามคน เป็นอนุกรรมการ</p> <p>(8) ผู้อำนวยการศูนย์พัฒนาราษฎร บนพื้นที่สูงจังหวัด เป็นอนุกรรมการ และเลขานุการ</p>	<p>และสิ่งแวดล้อมจังหวัด พัฒนาสังคม และความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด เกษตรจังหวัด เป็นกรรมการ</p> <p>(4) ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวนห้าคน ซึ่งนายองค์การบริหารส่วนจังหวัด แต่งตั้งผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญและ ประสบการณ์ด้านกลุ่มชาติพันธุ์ เป็นกรรมการ</p> <p>(5) ผู้แทนกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่า พื้นเมือง จำนวนห้าคน ซึ่งนายก องค์การบริหารส่วนจังหวัดแต่งตั้ง เป็นกรรมการ</p> <p>(6) วัฒนธรรมจังหวัด เป็น กรรมการและเลขานุการ และให้ กรรมการผู้แทนกลุ่มชาติพันธุ์ตาม (5) เลือกกันเองหนึ่งคนเป็นเลขานุการร่วม</p>	

<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ สภาชนเผ่าพื้นเมือง แห่งประเทศไทย พ.ศ. (นายศักดิ์ดา แสนมี่ กับประชาชน ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 12,888 คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองสิทธิและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายสุรียนต์ ทองหนูเอียด กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 14,954 คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ ส่งเสริมและคุ้มครอง กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายเลาฟั้ง บัณจิตเทอดสกุล กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (นางสาวปิยะรัฐชย์ ดิยะไพรัช กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>
		<p><u>ในกรณีที่จังหวัดใดไม่มีศูนย์พัฒนา ราษฎรบนพื้นที่สูงจังหวัด ให้ผู้ว่า ราชการจังหวัดเสนอชื่อข้าราชการ ในสังกัดสำนักงานพัฒนาสังคมและ ความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดหรือ สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดคนหนึ่ง เพื่อแต่งตั้งเป็นกรรมการและ เลขานุการ</u> <u>หลักเกณฑ์และวิธีการได้มาซึ่ง อนุกรรมการใน (5) และ (6) ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการกำหนด</u></p>	<p><u>มาตรา 21</u> ให้นำบทบัญญัติมาตรา 14 มาตรา 15 และมาตรา 16 มาใช้ บังคับในการดำรงตำแหน่ง การพ้น จากตำแหน่ง การแต่งตั้งกรรมการ แทน ของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ตาม มาตรา 20 โดยอนุโลม เว้นแต่อำนาจ ของคณะรัฐมนตรีตามมาตรา 21 (3) และมาตรา 22 ให้เป็นอำนาจของ นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด แล้วแต่กรณี</p>	

<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ สภาชนเผ่าพื้นเมือง แห่งประเทศไทย พ.ศ. (นายศักดิ์ดา แสนมี่ กับประชาชน ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 12,888 คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองสิทธิและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายสุริยันต์ ทองหนูเอียด กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 14,954 คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ ส่งเสริมและคุ้มครอง กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายเลาฟั้ง บัณชิตเทอดสกุล กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (นางสาวปิยะรัฐชย์ ดิยะไพรัช กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>
		<p>มาตรา 25 คณะกรรมการตาม มาตรา 24 มีอำนาจและหน้าที่ ดังต่อไปนี้</p> <p>(1) เสนอความเห็นต่อ คณะกรรมการเกี่ยวกับการกำหนด นโยบาย มาตรการ ระเบียบ และแผน ปฏิบัติงานเพื่อคุ้มครองสิทธิและ ส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชน เผ่าพื้นเมืองของจังหวัด</p> <p>(2) ให้ความเห็นต่อคณะกรรมการ ในการประกาศพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิต กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง</p> <p>(3) ให้คำปรึกษา แนะนำ และ ประสานงานแก่หน่วยงานของรัฐ หน่วยงานเอกชน กลุ่มชาติพันธุ์และ</p>	<p>มาตรา 22 ให้นำบทบัญญัติ มาตรา 17 มาใช้บังคับกับการประชุม ของคณะอนุกรรมการหรือคณะทำงาน ของคณะกรรมการส่งเสริมและ คุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์จังหวัด โดยอนุโลม</p> <p>มาตรา 23 คณะกรรมการส่งเสริม และคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์จังหวัด มีหน้าที่และอำนาจดังต่อไปนี้</p> <p>(1) เสนอความเห็นต่อ คณะกรรมการเกี่ยวกับการกำหนด นโยบาย มาตรการ ระเบียบและ แผนปฏิบัติงานเพื่อส่งเสริมและ คุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่า พื้นเมือง</p> <p>(2) ให้คำปรึกษา แนะนำ และ ประสานงาน แก่หน่วยงานของทั้ง ภาครัฐและเอกชนในการดำเนินการ</p>	

<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ สภาชนเผ่าพื้นเมือง แห่งประเทศไทย พ.ศ. (นายศักดิ์ดา แสนมี่ กับประชาชน ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 12,888 คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองสิทธิและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายสุริยันต์ ทองหนูเอียด กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 14,954 คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ ส่งเสริมและคุ้มครอง กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายเลาฟั้ง บัณฑิตเทอดสกุล กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (นางสาวปิยะรัฐชย์ ดิยะไพรัช กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>
		<p><u>ชนเผ่าพื้นเมือง ในการดำเนินการ</u> <u>เกี่ยวกับการคุ้มครองสิทธิและส่งเสริม</u> <u>วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่า</u> <u>พื้นเมืองตามบทบัญญัติหมวด 1</u> <u>มาตรา 6 ถึงมาตรา 17</u> (4) ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการ สำรวจและจัดทำข้อมูลพื้นฐานกลุ่ม ชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองของ จังหวัด (5) ดำเนินการอื่นใดตามที่ คณะกรรมการมอบหมาย</p>	<p><u>ใด ๆ ที่เกี่ยวกับกลุ่มชาติพันธุ์หรือ</u> <u>อาจมีผลกระทบต่อกลุ่มชาติพันธุ์และ</u> <u>ชนเผ่าพื้นเมือง</u> (3) สำรวจและจัดทำข้อมูลพื้นฐาน กลุ่มชาติพันธุ์ รวมทั้งกำหนดมาตรการ ระเบียบ และแผนปฏิบัติงานเพื่อ ส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์และ ชนเผ่าพื้นเมืองระดับจังหวัด (4) มีหนังสือเรียกบุคคลใดหรือ ผู้แทนหน่วยงานรัฐ มาให้ข้อมูล ชี้แจง ข้อเท็จจริง แสดงความเห็น หรือเรียก ให้ส่งเอกสารใด ๆ เพื่อประโยชน์ ในการดำเนินการส่งเสริมและคุ้มครอง กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง (5) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมาย กำหนดให้เป็นหน้าที่และอำนาจหรือ ตามที่คณะกรรมการมอบหมาย (6) ให้ความเห็นชอบ คำขอจัดตั้ง เขตพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ และชนเผ่าพื้นเมืองตามมาตรา 26</p>	

<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ สภาชนเผ่าพื้นเมือง แห่งประเทศไทย พ.ศ. (นายศักดิ์ดา แสนมี่ กับประชาชน ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 12,888 คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองสิทธิและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายสุริยันต์ ทองหนูเอียด กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 14,954 คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ ส่งเสริมและคุ้มครอง กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายเลาฟิ่ง บัณชิตเทอดสกุล กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (นางสาวปิยะรัฐชย์ ดิยะไพรัช กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>
		<p><u>มาตรา 26</u> ให้คณะกรรมการ แต่งตั้ง “คณะอนุกรรมการเฉพาะ เรื่อง” ขึ้นคณะหนึ่งหรือหลายคณะ ประกอบด้วย</p> <p>(1) ผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งคณะกรรมการ แต่งตั้ง เป็นประธานอนุกรรมการ เฉพาะเรื่อง</p> <p>(2) ผู้ตรวจราชการสำนัก นายกรัฐมนตรี ซึ่งนายกรัฐมนตรี มอบหมาย เป็นอนุกรรมการ เฉพาะเรื่อง</p>	<p>(7) ดำเนินการอื่นใดที่เกี่ยวข้องกับ การส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์</p> <p><u>มาตรา 25</u> ในการปฏิบัติหน้าที่ ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้กรรมการ และอนุกรรมการและคณะกรรมการ ส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์ จังหวัด เป็นเจ้าพนักงานตามประมวล กฎหมายอาญา</p>	

<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ สภาชนเผ่าพื้นเมือง แห่งประเทศไทย พ.ศ. (นายศักดิ์ดา แสนมี่ กับประชาชน ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 12,888 คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองสิทธิและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายสุริยันต์ ทองหนูเอียด กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 14,954 คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ ส่งเสริมและคุ้มครอง กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายเลาฟั้ง บัณจิตเทอดสกุล กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (นางสาวปิยะรัฐชย์ ดิยะไพรัช กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>
		<p>(3) <u>ผู้แทนหน่วยงานของรัฐ</u> ซึ่งคณะกรรมการเห็นสมควรแต่งตั้ง จำนวนไม่เกินสองคน เป็น <u>อนุกรรมการเฉพาะเรื่อง</u></p> <p>(4) <u>ผู้แทนกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่า</u> <u>พื้นเมือง</u> ซึ่งได้รับการเสนอชื่อจาก <u>สภาไม่เกินสองคน</u> เป็นอนุกรรมการ <u>เฉพาะเรื่อง</u></p> <p>(5) <u>ผู้ทรงคุณวุฒิ</u> จำนวนไม่เกิน <u>ห้าคน</u> ซึ่งมีความรู้ความสามารถใน ด้านที่เป็นประโยชน์ต่อการคุ้มครอง <u>วิถีชีวิตของกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่า</u> <u>พื้นเมืองในเรื่องสถานะบุคคล การ</u> <u>จัดการที่ดินและทรัพยากรธรรมชาติ</u> <u>วัฒนธรรมและภาษา การศึกษา หรือ</u> <u>ด้านอื่นที่คณะกรรมการเห็นสมควร</u> เป็นอนุกรรมการเฉพาะเรื่อง</p> <p>(6) <u>ผู้แทนภาคประชาสังคมหรือ</u> <u>องค์กรพัฒนาเอกชนด้านชาติพันธุ์และ</u> <u>ชนเผ่าพื้นเมือง</u> จำนวนไม่เกินสองคน เป็นอนุกรรมการเฉพาะเรื่อง</p>		

<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ สภาชนเผ่าพื้นเมือง แห่งประเทศไทย พ.ศ. (นายศักดิ์ดา แสนมี่ กับประชาชน ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 12,888 คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองสิทธิและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายสุรียนต์ ทองหนูเอียด กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 14,954 คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ ส่งเสริมและคุ้มครอง กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายเลาฟั้ง บัณจิตเทอดสกุล กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (นางสาวปิยะรัฐชย์ ดิยะไพรัช กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>
		<p><u>ให้เลขาธิการแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ของ สำนักงานคนหนึ่งเป็นอนุกรรมการ เฉพาะเรื่องและเลขานุการ และอาจ แต่งตั้งผู้ช่วยเลขานุการคนหนึ่งหรือ หลายคนก็ได้</u></p> <p><u>การได้มาซึ่งประธานอนุกรม กรรมการเฉพาะเรื่องตาม (1) และ อนุกรรมการตาม (4) และ (5) ให้ สำนักงานเสนอรายชื่อต่อ คณะกรรมการเพื่อพิจารณาแต่งตั้ง</u></p> <p><u>มาตรา 27 ให้คณะอนุกรรมการ เฉพาะเรื่องตามมาตรา 26 มีอำนาจ และหน้าที่ ในการคุ้มครองวิถีชีวิตของ กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองใน เรื่องสถานะบุคคล การจัดการที่ดิน และทรัพยากรธรรมชาติ วัฒนธรรม และภาษา หรือการศึกษา หรือเรื่อง อื่นตามที่คณะกรรมการเห็นสมควร เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ ตามบทบัญญัติหมวด 1 มาตรา 6</u></p>		

<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ สภาชนเผ่าพื้นเมือง แห่งประเทศไทย พ.ศ. (นายศักดิ์ดา แสนมี่ กับประชาชน ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 12,888 คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองสิทธิและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายสุรียนต์ ทองหนูเอียด กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 14,954 คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ ส่งเสริมและคุ้มครอง กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายเลาฟั้ง บัณจิตเทอดสกุล กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (นางสาวปิยะรัฐชย์ ดิยะไพรัช กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>
		<p><u>ถึงมาตรา 17 รวมทั้งให้มีอำนาจและ หน้าที่ ดังต่อไปนี้</u></p> <p>(1) ศึกษาและกำหนดแนวทาง เพื่อประโยชน์ต่อการคุ้มครองวิถีชีวิต ของกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง</p> <p>(2) กำกับ และติดตาม การดำเนินการคุ้มครองวิถีชีวิตของ กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง ตามบทบัญญัติหมวด 1 มาตรา 6 ถึงมาตรา 17 และแนวทางตาม (1)</p> <p>(3) เสนอความเห็นต่อ คณะกรรมการเพื่อ*กำหนดนโยบาย มาตรการ ระเบียบ และแผน ปฏิบัติงานเพื่อคุ้มครองสิทธิและ ส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชน เผ่าพื้นเมืองตามประเด็นที่ได้รับ มอบหมาย หรือที่เกี่ยวข้อง</p> <p>(4) ให้คำปรึกษา แนะนำ และ ประสานงานแก่หน่วยงานของรัฐ หน่วยงานเอกชน หรือกลุ่มชาติพันธุ์ หรือชนเผ่าพื้นเมือง ในการดำเนินการ เกี่ยวกับการคุ้มครองและส่งเสริม</p>		

*ถ้อยคำตามที่ปรากฏในร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองสิทธิและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายสุรียนต์ ทองหนูเอียด กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน ๑๔,๙๕๔ คน เป็นผู้เสนอ)
ที่ถูกนำจะเป็นคำว่า “เพื่อ”

<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ สภาชนเผ่าพื้นเมือง แห่งประเทศไทย พ.ศ. (นายศักดิ์ดา แสนมี่ กับประชาชน ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 12,888 คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองสิทธิและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายสุรียนต์ ทองหนูเอียด กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 14,954 คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ ส่งเสริมและคุ้มครอง กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายเลาฟั้ง บัณชิตเทอดสกุล กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (นางสาวปิยะรัฐชย์ ดิยะไพรัช กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>
<p>หมวด 3 สมัชชากลุ่มชาติพันธุ์แห่งประเทศไทย</p> <hr/> <p>มาตรา 14 เพื่อประโยชน์ในการ คุ้มครอง ส่งเสริม และมีส่วนร่วม ในการกำหนดวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ ให้มีสมัชชาสมัชชาหนึ่ง เรียกว่า</p>	<p>หมวด 1 <u>สภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย</u></p> <hr/> <p>มาตรา 6 ให้มีสภาชนเผ่าพื้นเมือง แห่งประเทศไทย ประกอบด้วยสมาชิก ที่มาจากชนเผ่าพื้นเมืองซึ่งเลือกกันเอง ภายในแต่ละกลุ่มชาติพันธุ์ที่ได้ขึ้น</p>	<p><u>วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่า พื้นเมือง ตามบทบัญญัติหมวด 1 มาตรา 6 ถึงมาตรา 17 และ แนวทางตาม (1) (5) ดำเนินการอื่นใดตามที่ คณะกรรมการมอบหมาย</u></p> <p><u>มาตรา 28</u> ให้นำมาตรา 22 และมาตรา 23 มาใช้บังคับแก่ <u>คณะกรรมการตามมาตรา 24 และคณะกรรมการเฉพาะเรื่อง ตามมาตรา 26 โดยอนุโลม</u></p> <p>หมวด 3 สภาชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง แห่งชาติ</p> <hr/> <p>มาตรา 29 เพื่อประโยชน์ในการ คุ้มครอง ส่งเสริม และมีส่วนร่วมใน การกำหนดวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และ ชนเผ่าพื้นเมือง ให้มีการจัดตั้งสภาชาติ</p>		<p>หมวด 4 สมัชชา</p> <hr/> <p>มาตรา 20 เพื่อประโยชน์ ในการคุ้มครอง ส่งเสริม และ มีส่วนร่วมในการกำหนดวิถีชีวิต กลุ่มชาติพันธุ์ และชุมชนชาติพันธุ์</p>

<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ สภาชนเผ่าพื้นเมือง แห่งประเทศไทย พ.ศ. (นายศักดิ์ดา แสนมี่ กับประชาชน ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 12,888 คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองสิทธิและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายสุรียนต์ ทองหนูเอียด กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 14,954 คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ ส่งเสริมและคุ้มครอง กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายเลาฟั้ง บัณจิตเทอดสกุล กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (นางสาวปิยะรัฐชย์ ดิยะไพรัช กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>
<p>“สมัชชากลุ่มชาติพันธุ์แห่งประเทศไทย” ประกอบด้วย สมาชิกที่มาจากผู้แทน กลุ่มชาติพันธุ์ซึ่งเลือกกันเองภายใน กลุ่มที่ได้ขึ้นทะเบียนไว้กับสำนักงาน ปลัดกระทรวงวัฒนธรรม จำนวนกลุ่มละไม่เกินห้าคน การขึ้นทะเบียนกลุ่มชาติพันธุ์และ การเลือกสมาชิกให้เป็นไปตาม หลักเกณฑ์และวิธีการที่รัฐมนตรี ประกาศกำหนด</p> <p>มาตรา 15 สมาชิกต้องมี คุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้</p> <p>(1) มีสัญชาติไทยหรือเป็นบุคคลซึ่ง มีถิ่นที่อยู่ถาวรในประเทศไทย</p>	<p>ทะเบียนไว้กับสภาแล้ว จำนวนกลุ่มละ ไม่เกินห้าคน</p> <p><u>*การเลือกกันเองตาม วรรคหนึ่งให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และ วิธีการที่สภากำหนด โดยต้องมีสัดส่วน หญิง ชาย และตัวแทนเยาวชนที่เป็น ธรรมภายในกลุ่มชาติพันธุ์เดียวกัน</u></p> <p>มาตรา 7 สมาชิกต้องมีคุณสมบัติ และไม่มีลักษณะต้องห้ามดังต่อไปนี้</p> <p>(1) มีสัญชาติไทยหรือเป็นบุคคลที่มี ถิ่นที่อยู่ถาวรในประเทศไทย</p>	<p><u>พันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองแห่งชาติ</u> ประกอบด้วย สมาชิกที่มาจากผู้แทน กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง ซึ่งเลือกกันเองภายในกลุ่มที่ได้ขึ้น ทะเบียนไว้กับสำนักงาน จำนวนกลุ่มละไม่เกินห้าคน <u>หลักเกณฑ์และวิธีการขึ้นทะเบียน</u> กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง และ การเลือกสมาชิกให้เป็นไปตามที่ รัฐมนตรีประกาศกำหนด</p> <p>มาตรา 30 สมาชิกต้องมีคุณสมบัติ และไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้</p> <p>(ก) <u>คุณสมบัติ</u></p> <p>(1) มีสัญชาติไทย <u>หรือมีถิ่นที่</u> <u>อยู่ถาวรตามกฎหมาย รวมถึงบุคคลที่</u> <u>เป็นกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง</u> <u>ที่ประสบปัญหาไร้รัฐไร้สัญชาติที่อยู่ใน</u> <u>ระหว่างการพิสูจน์หรือพัฒนาสถานะ</u> <u>บุคคลตามกฎหมายการกำหนด</u> <u>คุณสมบัติและประเภทของตัวบุคคล</u> <u>ซึ่งกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองที่</u></p>	<p>ให้มีการจัดตั้งสมัชชา ประกอบด้วย สมาชิกที่มาจากผู้แทนกลุ่มชาติพันธุ์ ซึ่งเลือกกันเองภายในกลุ่มที่ได้ขึ้น ทะเบียนไว้กับคณะกรรมการ จำนวนกลุ่มละไม่เกินห้าคน</p> <p><u>หลักเกณฑ์และวิธีการการขึ้น</u> <u>ทะเบียนกลุ่มชาติพันธุ์ และการเลือก</u> <u>สมาชิกให้เป็นไปตามที่รัฐมนตรี</u> <u>ประกาศกำหนด</u></p> <p>มาตรา 21 สมาชิกต้องมี คุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้</p> <p>(1) มีสัญชาติไทยหรือเป็นบุคคล ที่มีถิ่นที่อยู่ถาวรในประเทศไทย</p>	

*วรรคตอนตามที่ปรากฏในร่างพระราชบัญญัติสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย พ.ศ. (นายศักดิ์ดา แสนมี่ กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน ๑๒,๘๘๘ คน เป็นผู้เสนอ)

<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ สภาชนเผ่าพื้นเมือง แห่งประเทศไทย พ.ศ. (นายศักดิ์ดา แสนมี่ กับประชาชน ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 12,888 คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองสิทธิและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายสุรียนต์ ทองหนูเอียด กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 14,954 คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ ส่งเสริมและคุ้มครอง กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายเลาฟั้ง บัณชิตเทอดสกุล กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (นางสาวปิยะรัฐชย์ ดิยะไพรัช กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>
<p>(2) มีอายุไม่ต่ำกว่าสิบแปดปี (3) เป็นสมาชิกของกลุ่มชาติพันธุ์ ที่ได้ขึ้นทะเบียนไว้ตามมาตรา 14</p> <p>(4) ไม่เป็นหรือเคยเป็นบุคคล ล้มละลายทุจริต</p> <p>(5) ไม่เป็นคนไร้ความสามารถหรือ คนเสมือนไร้ความสามารถ</p> <p>(6) ไม่เป็นผู้ดำรงตำแหน่ง ทางการเมือง สมาชิกสภาท้องถิ่นหรือ ผู้บริหารท้องถิ่น กรรมการหรือผู้ดำรง ตำแหน่งซึ่งรับผิดชอบการบริหาร พรรคการเมือง ที่ปรึกษาพรรคการเมือง หรือเจ้าหน้าที่พรรคการเมือง</p>	<p>(4) มีอายุสิบห้าปีบริบูรณ์ขึ้นไป (3) เป็นชนเผ่าพื้นเมืองในกลุ่มชาติ พันธุ์ที่อยู่ในประเทศไทย</p> <p>(6) ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย ซึ่งศาล ยังไม่สั่งให้พ้นจากคดี คนวิกลจริต หรือ จิตฟั่นเฟือน ไม่สมประกอบ</p> <p>(2) ไม่เป็นบุคคลวิกลจริตหรือจิตฟั่น เฟือนไม่สมประกอบ</p> <p>(5) มีความเสียสละและให้เวลาร่วม กิจการสภาได้</p> <p>(7) ไม่เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา ข้าราชการการเมือง ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดำรงตำแหน่งในพรรคการเมือง หรือ นักบวช</p>	<p><u>ประสบปัญหาไร้รัฐไร้สัญชาติที่อยู่ใน ระหว่างการพิสูจน์หรือพัฒนาสถานะ บุคคลตามกฎหมายให้เป็นไปตาม กฎกระทรวง</u></p> <p>(2) มีอายุสิบแปดปีขึ้นไป (3) เป็นสมาชิกของกลุ่มชาติ พันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองที่ได้ขึ้น ทะเบียนไว้ตามมาตรา 28</p> <p>(ข) ลักษณะต้องห้าม</p> <p>(1) เป็นบุคคลล้มละลายทุจริต</p> <p>(2) เป็นคนไร้ความสามารถ หรือคนเสมือนไร้ความสามารถ</p> <p>(3) เป็นสมาชิกสภาผู้แทน ราษฎร สมาชิกวุฒิสภา ข้าราชการ การเมือง ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่น และกรรมการบริหารพรรค การเมือง</p>		<p>(2) มีอายุสิบแปดปีขึ้นไป (3) เป็นสมาชิกของกลุ่มชาติพันธุ์ ที่ได้ขึ้นทะเบียนไว้ตาม มาตรา 20</p> <p>(4) ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย ทุจริต</p> <p>(5) ไม่เป็นคนไร้ความสามารถ หรือคนเสมือนไร้ความสามารถ</p> <p>(6) ไม่เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทาง การเมือง สมาชิกสภาท้องถิ่นหรือ ผู้บริหารท้องถิ่น</p>

<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ สภาชนเผ่าพื้นเมือง แห่งประเทศไทย พ.ศ. (นายศักดิ์ดา แสนมี่ กับประชาชน ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 12,888 คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองสิทธิและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายสุรียนต์ ทองหนูเอียด กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 14,954 คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ ส่งเสริมและคุ้มครอง กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายเลาฟั้ง บัณชิตเทอดสกุล กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (นางสาวปิยะรัฐชย์ ดิยะไพรัช กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>
<p>มาตรา 16 สมาชิกมีวาระการดำรง ตำแหน่งคราวละสี่ปีนับแต่วันที่ ได้รับเลือก</p> <p>เมื่อครบกำหนดวาระตามวรรคหนึ่ง หากยังมิได้มีการเลือกสมาชิกขึ้นใหม่ ให้สมาชิกซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระ ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะมีการ เลือกสมาชิกขึ้นใหม่</p> <p>ในกรณีที่สมาชิกพ้นจากตำแหน่ง ก่อนครบวาระ ให้สมาชิกประกอบด้วย สมาชิกทั้งหมดที่มีอยู่จนกว่าจะมีการ แต่งตั้งสมาชิกแทน</p> <p>มาตรา 17 นอกจากการพ้นจาก ตำแหน่งตามวาระ สมาชิกพ้นจาก ตำแหน่ง เมื่อ</p> <p>(1) ตาย (2) ลาออก</p>	<p>มาตรา 8 ให้สมาชิกมีวาระการดำรง ตำแหน่งสี่ปีนับแต่วันประกาศรายชื่อ สมาชิกในราชกิจจานุเบกษาและอาจ ได้รับการคัดเลือกใหม่ได้</p> <p>สมาชิกซึ่งพ้นจากตำแหน่งตาม วาระต้องปฏิบัติหน้าที่ต่อไป จนกว่า สมาชิกซึ่งได้รับการเลือกใหม่จะเข้ารับ หน้าที่</p> <p>มาตรา 9 สมาชิกพ้นจากตำแหน่ง ดังต่อไปนี้</p> <p>(1) พ้นตามวาระ (2) ตาย (3) ลาออก</p>	<p>มาตรา 31 สมาชิกมีวาระการดำรง ตำแหน่งคราวละสี่ปีนับแต่วันที่ได้รับ เลือกและอาจได้รับการเลือกใหม่อีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งเกินสามวาระ ติดต่อกันไม่ได้</p> <p>สมาชิกซึ่งพ้นจากตำแหน่งตาม วาระให้ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่า สมาชิกซึ่งได้รับการเลือกใหม่จะเข้ารับ หน้าที่</p> <p>มาตรา 32 สมาชิกพ้นจาก ตำแหน่ง เมื่อ</p> <p>(1) ครบวาระ (2) ตาย (3) ลาออก</p>	<p>มาตรา 22 สมาชิกมีวาระการ ดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปีนับแต่วันที่ ได้รับเลือกและอาจได้รับการเลือกใหม่ อีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งเกิน สามวาระติดต่อกันไม่ได้</p> <p>สมาชิกซึ่งพ้นจากตำแหน่งตาม วาระให้ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่า สมาชิกซึ่งได้รับเลือกใหม่จะเข้ารับ หน้าที่</p> <p>มาตรา 23 สมาชิกพ้นจาก ตำแหน่ง เมื่อ</p> <p>(1) ครบวาระ (2) ตาย (3) ลาออก</p>	

*ถ้อยคำตามที่ปรากฏในร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองสิทธิและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายสุรียนต์ ทองหนูเอียด กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน ๑๔,๙๕๔ คน เป็นผู้เสนอ) ที่ถูกนำจะเป็นคำว่า “เลือก”

<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ สภาชนเผ่าพื้นเมือง แห่งประเทศไทย พ.ศ. (นายศักดิ์ดา แสนมี่ กับประชาชน ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 12,888 คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองสิทธิและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายสุริยันต์ ทองหนูเอียด กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 14,954 คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ ส่งเสริมและคุ้มครอง กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายเลาฟั้ง บัณชิตเทอดสกุล กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (นางสาวปิยะรัฐชย์ ดิยะไพรัช กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>
<p>(3) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะ ต้องห้ามตามมาตรา 15 (4) ขาดการประชุมโดยไม่มีเหตุ อันควรและไม่ได้รับอนุญาตจาก ประธานสามัญสามครั้งติดต่อกัน (5) สมัชชามีมติให้พ้นจากตำแหน่ง ด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่า สองในสามของสมาชิกที่มีอยู่ เพราะ บกพร่องต่อหน้าที่ มีความประพฤติ เสื่อมเสีย หรือหย่อนความสามารถ</p> <p>มาตรา 18 ในกรณีที่สมาชิกจาก กลุ่มชาติพันธุ์ใดพ้นจากตำแหน่ง ก่อนครบวาระ ให้กลุ่มชาติพันธุ์นั้น เลือกบุคคลแทนตำแหน่งที่ว่างลง</p>	<p>(4) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะ ต้องห้ามตามมาตรา 7 (5) สภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย มีมติด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่า สองในสาม ของจำนวนสมาชิกเท่าที่มีอยู่ ให้ถอดถอนออกจากตำแหน่งเพราะเหตุ มีความประพฤติในทางเสื่อมเสียต่อการ ปฏิบัติหน้าที่หรือประพฤติผิดศีลธรรม และจริยธรรมของการเป็นสมาชิก (7)* ถูกถอดถอนโดยกลุ่มชาติพันธุ์** ที่คัดเลือกกันเองตามที่กำหนดใน หลักเกณฑ์ วิธีการคัดเลือกและถอดถอน สมาชิกของสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่ง ประเทศไทย เมื่อบุคคลซึ่งเป็นสมาชิกที่มาจาก กลุ่มชาติพันธุ์ใดพ้นจากตำแหน่งก่อน วาระตามวรรคหนึ่ง ให้กลุ่มชาติพันธุ์***นั้น ทำการคัดเลือกบุคคลอื่นเป็นสมาชิก</p>	<p>(4) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะ ต้องห้ามตามมาตรา 30 (5) ขาดการประชุมโดยไม่มีเหตุอัน ควรและไม่ได้รับอนุญาตจากประธาน สามครั้งติดต่อกัน (6) สภามีมติให้พ้นด้วยคะแนน เสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของ สมาชิกที่มีอยู่ เพราะบกพร่องต่อ หน้าที่ มีความประพฤติเสื่อมเสีย หรือ หย่อนความสามารถ</p> <p>มาตรา 33 ในกรณีที่สมาชิกจาก กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองใด พ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระตาม มาตรา 31 ให้กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่า พื้นเมืองนั้นเลือกบุคคลแทนตำแหน่ง</p>	<p>(4) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะ ต้องห้ามตามมาตรา 21 (5) ขาดการประชุมโดยไม่มีเหตุ อันควรและไม่ได้รับอนุญาตจาก ประธานสามครั้งติดต่อกัน (6) สมัชชามีมติให้พ้นด้วยคะแนน เสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของสมาชิก ที่มีอยู่ เพราะบกพร่องต่อหน้าที่ มี ความประพฤติเสื่อมเสีย หรือหย่อนความสามารถ</p> <p>มาตรา 24 ในกรณีที่สมาชิกจาก กลุ่มชาติพันธุ์ใดพ้นจากตำแหน่งก่อน ครบวาระตามมาตรา 23 ให้กลุ่มชาติ พันธุ์นั้นเลือกบุคคลแทนตำแหน่งที่ว่าง</p>	

*ถ้อยคำตามที่ปรากฏในร่างพระราชบัญญัติสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย พ.ศ. (นายศักดิ์ดา แสนมี่ กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน ๑๒,๘๘๘ คน เป็นผู้เสนอ) ที่ถูกนำจะเป็นคำว่า “(๖)”

**ถ้อยคำตามที่ปรากฏในร่างพระราชบัญญัติสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย พ.ศ. (นายศักดิ์ดา แสนมี่ กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน ๑๒,๘๘๘ คน เป็นผู้เสนอ) ที่ถูกนำจะเป็นคำว่า “กลุ่มชาติพันธุ์”

***ถ้อยคำตามที่ปรากฏในร่างพระราชบัญญัติสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย พ.ศ. (นายศักดิ์ดา แสนมี่ กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน ๑๒,๘๘๘ คน เป็นผู้เสนอ) ที่ถูกนำจะเป็นคำว่า “กลุ่มชาติพันธุ์”

<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ สภาชนเผ่าพื้นเมือง แห่งประเทศไทย พ.ศ. (นายศักดิ์ดา แสนมี่ กับประชาชน ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 12,888 คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองสิทธิและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายสุรียนต์ ทองหนูเอียด กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 14,954 คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ ส่งเสริมและคุ้มครอง กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายเลาฟั้ง บัณฑิตเทอดสกุล กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (นางสาวปิยะรัฐชย์ ดิยะไพรัช กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>
<p>ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่สมาชิกนั้น พ้นจากตำแหน่ง สมาชิกที่ได้รับเลือกตามวรรคหนึ่ง อยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ ของสมาชิกซึ่งตนแทน แต่ถ้าเวลาเหลือน้อยกว่าเก้าสิบวันจะไม่ดำเนินการ เลือกแทนตำแหน่งที่ว่างก็ได้</p> <p>มาตรา 19 ให้มีการประชุม สมัชชาภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ มีการเลือกสมาชิกเพื่อเลือกประธาน สมัชชา รองประธานสมัชชา และ เลขานุการสมัชชา การเลือกประธานสมัชชา รองประธานสมัชชา และเลขานุการ สมัชชาตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตาม หลักเกณฑ์และวิธีการที่สมัชชากำหนด ให้มีการประชุมสมัชชาปีละสองครั้ง เว้นแต่ในกรณีมีเหตุจำเป็น ประธาน หรือสมาชิกไม่น้อยกว่าหนึ่งในห้า</p>	<p>แทนตำแหน่งที่ว่างภายในระยะเวลา สามสิบวัน นับแต่วันพ้นตำแหน่ง สมาชิกที่ได้รับการคัดเลือกเข้ามา แทนให้อยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่ เหลืออยู่ของ*สมาชิกที่ตนแทนแต่ถ้า เวลาเหลือน้อยกว่าเก้าสิบวันไม่ต้อง ดำเนินการเพื่อหาสมาชิกใหม่แทน ตำแหน่งที่ว่าง</p>	<p>ที่ว่างลงภายในระยะเวลาสามสิบวัน นับแต่วันที่สมาชิกนั้นพ้นจากตำแหน่ง สมาชิกที่ได้รับเลือกตามวรรคหนึ่ง อยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ ของสมาชิกซึ่งตนแทน แต่ถ้าเวลา เหลือน้อยกว่าเก้าสิบวันจะ ไม่ดำเนินการเลือกแทนตำแหน่งที่ว่าง ก็ได้</p> <p>มาตรา 34 ให้มีการประชุมสภา ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่มีการเลือก สมาชิก เพื่อเลือกประธาน รองประธาน เลขานุการ และกรรมการบริหารสภา หลักเกณฑ์และวิธีการเลือก ประธาน รองประธาน เลขานุการ และ กรรมการบริหารสภาตามวรรคหนึ่งให้ เป็นไปตามที่สภากำหนด ให้มีการประชุมสภาปีละสองครั้ง เว้นแต่ในกรณีมีเหตุจำเป็น ประธาน หรือสมาชิกไม่น้อยกว่าหนึ่งในห้าอาจ เข้าชื่อเพื่อขอให้มีการประชุมสภาก็ได้</p>	<p>ลงภายในสามสิบวันนับแต่วันที่สมาชิก นั้นพ้นจากตำแหน่ง สมาชิกที่ได้รับเลือกตามวรรคหนึ่ง อยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ ของสมาชิกซึ่งตนแทน แต่ถ้าเวลาเหลือน้อยกว่าเก้าสิบวันจะไม่ดำเนินการ เลือกแทนตำแหน่งที่ว่างก็ได้</p> <p>มาตรา 25 ให้มีการประชุม สมัชชาภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ มีการเลือกสมาชิกเพื่อเลือกประธาน รองประธาน และเลขานุการ และ กรรมการบริหารสมัชชา หลักเกณฑ์และวิธีการเลือก ประธาน รองประธาน เลขานุการ และ กรรมการบริหารสมัชชาตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่สมัชชากำหนด ให้มีการประชุมสมัชชาปีละสอง ครั้ง เว้นแต่ในกรณีมีเหตุจำเป็น ประธานหรือสมาชิกไม่น้อยกว่าหนึ่งใน</p>	

* ถ้อยคำตามที่ปรากฏในร่างพระราชบัญญัติสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย พ.ศ. (นายศักดิ์ดา แสนมี่ กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน ๑๒,๘๘๘ คน เป็นผู้เสนอ) ที่ถูกน่าจะเป็นคำว่า “ของ”

<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ สภาชนเผ่าพื้นเมือง แห่งประเทศไทย พ.ศ. (นายศักดิ์ดา แสนมี่ กับประชาชน ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 12,888 คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองสิทธิและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายสุริยันต์ ทองหนูเอียด กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 14,954 คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ ส่งเสริมและคุ้มครอง กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายเลาฟั้ง บัณชิตเทอดสกุล กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (นางสาวปิยะรัฐชย์ ดิยะไพรัช กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>
<p>อาจเข้าชื่อเพื่อขอให้มีการประชุม สมัชชาก็ได้ ให้นำความในมาตรา 11 มาใช้ บังคับแก่การประชุมของสมัชชาด้วย โดยอนุโลม</p>	<p><u>มาตรา 10</u> บทบาทหน้าที่ของสมาชิก สภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย (1) ประสานงานกับชุมชนและ เครือข่าย*ในกลุ่มชาติพันธุ์ของตนเอง หรือสภาชนเผ่าพื้นเมืองในระดับพื้นที่ รวมทั้งเป็นตัวแทนของสภาในการ ประสานงานและสร้างความร่วมมือกับ บุคคล องค์กร เครือข่ายต่างๆ** ที่เกี่ยวข้องกับกิจการสภาชนเผ่าพื้นเมือง แห่งประเทศไทย (2) จัดทำและปรับปรุงข้อมูลสมาชิก องค์กรที่ขึ้นทะเบียนกับสภาชนเผ่า พื้นเมืองแห่งประเทศไทยให้เป็นปัจจุบัน</p>	<p>การลงมติของที่ประชุมให้ถือเสียง ข้างมาก สมาชิกคนหนึ่งมีเสียงหนึ่งในการ ลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียง เพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด</p>		<p>ห้าอาจเข้าชื่อเพื่อขอให้มีการประชุม สมัชชาก็ได้ การลงมติของที่ประชุมให้ถือ เสียงข้างมาก สมาชิกคนหนึ่งมีเสียง หนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียง เท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออก เสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียง ชี้ขาด</p>

*ถ้อยคำตามที่ปรากฏในร่างพระราชบัญญัติสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย พ.ศ. (นายศักดิ์ดา แสนมี่ กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน ๑๒,๘๘๘ คน เป็นผู้เสนอ) ที่ถูกนำจะเป็นคำว่า “เครือข่าย”

**วรรคตอนตามที่ปรากฏในร่างพระราชบัญญัติสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย พ.ศ. (นายศักดิ์ดา แสนมี่ กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน ๑๒,๘๘๘ คน เป็นผู้เสนอ)

<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ สภาชนเผ่าพื้นเมือง แห่งประเทศไทย พ.ศ. (นายศักดิ์ดา แสนมี่ กับประชาชน ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 12,888 คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองสิทธิและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายสุรียนต์ ทองหนูเอียด กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 14,954 คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ ส่งเสริมและคุ้มครอง กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายเลาฟั้ง บัณฑิตเทอดสกุล กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (นางสาวปิยะรัฐชย์ ดิยะไพรัช กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>
	<p>(3) ร่วมศึกษาสภาพปัญหา รวบรวม ข้อมูลองค์ความรู้ภูมิปัญญาและ ปฏิบัติการที่ดีและจัดทำข้อเสนอแนะต่อ คณะกรรมการบริหารสภาและที่ประชุม* สภา</p> <p>(4) ประชาสัมพันธ์ข้อมูลเกี่ยวกับ สภา ภูมิปัญญา และปฏิบัติการที่ดีของ ชนเผ่าพื้นเมืองให้เครือข่ายในกลุ่มชาติ พันธุ์ของตนเอง สภาชนเผ่าพื้นเมือง ในระดับพื้นที่ ภาครัฐ และสาธารณชน</p> <p>(5) สนับสนุน ติดตาม และผลักดันให้ ภารกิจของสภาบรรลุตามเป้าหมายที่ วางไว้</p> <p>(6) เข้าร่วมกิจกรรมของสภาทุก ระดับและร่วมประชุมสภาชนเผ่าพื้นเมือง แห่งประเทศไทย</p>			

*ถ้อยคำตามที่ปรากฏในร่างพระราชบัญญัติสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย พ.ศ. (นายศักดิ์ดา แสนมี่ กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน ๑๒,๘๘๘ คน เป็นผู้เสนอ) ที่ถูกนำจะเป็นคำว่า “ประชุม”

<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ สภาชนเผ่าพื้นเมือง แห่งประเทศไทย พ.ศ. (นายศักดิ์ดา แสนมี่ กับประชาชน ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 12,888 คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองสิทธิและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายสุริยันต์ ทองหนูเอียด กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 14,954 คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ ส่งเสริมและคุ้มครอง กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายเลาฟ้าง บัณจิตเทอดสกุล กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (นางสาวปิยะรัฐชย์ ดิยะไพรัช กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>
<p>มาตรา 20 สมัชชา มีหน้าที่ ดังต่อไปนี้</p> <p>(1) เป็นศูนย์กลางในการ ประสานงานแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และ สร้างความเข้าใจอันดีระหว่างกลุ่มชาติพันธุ์ และระหว่างกลุ่มชาติพันธุ์กับสังคม</p> <p>(2) ส่งเสริมให้กลุ่มชาติพันธุ์อนุรักษ์ หรือฟื้นฟูมรดกภูมิปัญญา ทางวัฒนธรรมหรืออัตลักษณ์ ทางวัฒนธรรม ภาษา และการจัดการ ทรัพยากรธรรมชาติ</p>	<p><u>หมวด 2</u> <u>หน้าที่และอำนาจของสภาชนเผ่า</u> <u>พื้นเมืองแห่งประเทศไทย</u></p> <p>—————</p> <p>มาตรา 11 สภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่ง ประเทศไทย มีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้</p> <p>(1) ประสานงาน แลกเปลี่ยน เรียนรู้ และเผยแพร่ <u>ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับ</u> <u>กิจการของสภาชนเผ่าพื้นเมือง</u></p>	<p>มาตรา 35 สภามีหน้าที่ ดังต่อไปนี้</p> <p>(1) เป็นศูนย์กลางในการ ประสานงานแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และ สร้างความเข้าใจอันดีระหว่างกลุ่มชาติ พันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง และระหว่าง กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองกับ สังคม</p> <p>(2) ส่งเสริมให้กลุ่มชาติพันธุ์และ <u>ชนเผ่าพื้นเมืองอนุรักษ์หรือฟื้นฟูมรดก</u> <u>ภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมหรือ</u> <u>อัตลักษณ์ทางวัฒนธรรม ภาษา และ</u> <u>การจัดการทรัพยากรธรรมชาติ</u> <u>ภายใต้สิทธิชุมชนของกลุ่มชาติพันธุ์</u> <u>และชนเผ่าพื้นเมืองตามบทบัญญัติ</u> <u>หมวด 1 มาตรา 6 ถึงมาตรา 17</u></p>		<p>มาตรา 26 สมัชชา มีหน้าที่ ดังต่อไปนี้</p> <p>(1) เป็นศูนย์กลางในการ ประสานงานแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และสร้างความเข้าใจอันดีระหว่าง กลุ่มชาติพันธุ์ และระหว่างกลุ่มชาติ พันธุ์หรือชุมชนชาติพันธุ์กับสังคม</p> <p>(2) ส่งเสริมให้กลุ่มชาติพันธุ์ อนุรักษ์หรือฟื้นฟูมรดกภูมิปัญญา ทางวัฒนธรรมหรืออัตลักษณ์ทาง วัฒนธรรม ภาษา ภูมิปัญญาความคิด <u>สร้างสรรค์ และการจัดการและอนุรักษ์</u> <u>ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม</u></p>

<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ สภาชนเผ่าพื้นเมือง แห่งประเทศไทย พ.ศ. (นายศักดิ์ดา แสนมี่ กับประชาชน ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 12,888 คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองสิทธิและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายสุรียนต์ ทองหนูเอียด กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 14,954 คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ ส่งเสริมและคุ้มครอง กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายเลาฟั้ง บัณชิตเทอดสกุล กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (นางสาวปิยะรัฐชย์ ดิยะไพรัช กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>
<p>(3) เสนอแนะนโยบายและ มาตรการคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิต กลุ่มชาติพันธุ์ต่อคณะกรรมการ</p> <p>(4) ส่งเสริมและสนับสนุนให้ กลุ่มชาติพันธุ์มีส่วนร่วมกับหน่วยงาน ของรัฐในการจัดการ บำรุงรักษา อนุรักษ์ และใช้ประโยชน์จาก ทรัพยากรธรรมชาติหรือ ความหลากหลายทางชีวภาพที่จะเป็น ประโยชน์ต่อชุมชนและประเทศชาติ อย่างยั่งยืน</p>	<p>(2) ส่งเสริมการปกครองในระบอบ ประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ ทรงเป็นประมุข</p> <p>(3) คุ้มครองและส่งเสริมสิทธิ มนุษยชนและสิทธิชนเผ่าพื้นเมือง รวมทั้งส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการ ความขัดแย้งและการอยู่ร่วมกันอย่าง สันติ</p> <p>(4) อนุรักษ์ ส่งเสริม และฟื้นฟู อัตลักษณ์ ภาษา ศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญา อาหาร สมุนไพร พันธุ์พืช พื้นที่ทางจิตวิญญาณ และพื้นที่ ทำมาหากินตามจารีตประเพณี ของชนเผ่าพื้นเมือง</p>	<p>(3) เสนอนโยบาย เป้าหมาย มาตรการคุ้มครองสิทธิและส่งเสริมวิถี ชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง ต่อคณะกรรมการ</p> <p>(4) ส่งเสริมและสนับสนุนให้ กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง มีส่วนร่วมกับหน่วยงานของรัฐในการ จัดการ การบำรุงรักษา และการใช้ ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติหรือ ความหลากหลายทางชีวภาพที่จะเป็น ประโยชน์ต่อชุมชนและประเทศชาติ อย่างยั่งยืน</p>	<p>(3) เสนอนโยบาย มาตรการ คุ้มครอง และส่งเสริมวิถีชีวิต กลุ่มชาติพันธุ์ และศักดิ์ศรีความเป็น มนุษย์ของกลุ่มชาติพันธุ์ ต่อ คณะกรรมการ</p> <p>(4) ส่งเสริมและสนับสนุนให้ กลุ่มชาติพันธุ์มีส่วนร่วมกับหน่วยงาน ของรัฐในการจัดการ บำรุงรักษา อนุรักษ์ และใช้ประโยชน์จาก ทรัพยากรธรรมชาติหรือความ หลากหลายทางชีวภาพที่จะเป็น ประโยชน์ต่อชุมชนและประเทศชาติ อย่างยั่งยืน</p>	

<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ สภาชนเผ่าพื้นเมือง แห่งประเทศไทย พ.ศ. (นายศักดิ์ดา แสนมี่ กับประชาชน ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 12,888 คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองสิทธิและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายสุรียนต์ ทองหนูเอียด กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 14,954 คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ ส่งเสริมและคุ้มครอง กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายเลาฟั้ง บัณชิตเทอดสกุล กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (นางสาวปิยะรัฐชย์ ดิยะไพรัช กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>
<p>(5) เผยแพร่และให้ความรู้ ความเข้าใจแก่กลุ่มชาติพันธุ์ หน่วยงานของรัฐ และเอกชน ในการส่งเสริมและรักษาคุณภาพ สิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน</p> <p>(6) พิจารณาแต่งตั้งผู้แทนสมัชชา ในการเข้าร่วมประชุมหรือมีบทบาท ในฐานะตัวแทนกลุ่มชาติพันธุ์ ตามพันธกรณีระหว่างประเทศ ที่ประเทศไทยเป็นภาคี</p> <p>(7) สนับสนุนการจัดทำข้อมูล วิถีชีวิตและประวัติศาสตร์ กลุ่มชาติพันธุ์ตามพระราชบัญญัตินี้</p> <p>(8) เสนอปัญหาและแนวทางแก้ไข ปัญหาของกลุ่มชาติพันธุ์อันเกี่ยวกับการ การดำเนินการของรัฐและการจัดทำ บริการสาธารณะของหน่วยงานของรัฐ ต่อคณะกรรมการ</p>		<p>(5) เผยแพร่และให้ความรู้ ความเข้าใจแก่กลุ่มชาติพันธุ์และชน เผ่าพื้นเมือง หน่วยงานของรัฐ และ เอกชนในการส่งเสริมและรักษา คุณภาพสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุล และยั่งยืน</p> <p>(6) สนับสนุนการจัดทำข้อมูล วิถีชีวิตและประวัติศาสตร์กลุ่มชาติ พันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองตาม พระราชบัญญัตินี้</p> <p>(7) เสนอปัญหาและแนวทางแก้ไข ปัญหาของ*กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่า พื้นเมืองอันเกี่ยวกับการดำเนินการ ของรัฐและการจัดทำบริการสาธารณะ ของหน่วยงานของรัฐต่อ คณะกรรมการ</p>		<p>(5) เผยแพร่และให้ความรู้ ความเข้าใจแก่กลุ่มชาติพันธุ์ หน่วยงานของรัฐ และเอกชน ในการส่งเสริมและรักษาคุณภาพ สิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน</p> <p>(6) พิจารณาแต่งตั้งผู้แทนสมัชชา ในการเข้าร่วมประชุมหรือมีบทบาท ในฐานะตัวแทนกลุ่มชาติพันธุ์ ตามพันธกรณีระหว่างประเทศที่ ประเทศไทยเป็นภาคี</p> <p>(7) สนับสนุนการจัดทำข้อมูล วิถีชีวิตและประวัติศาสตร์กลุ่มชาติ พันธุ์ <u>ตลอดจนภูมิปัญญา</u> <u>ความคิดสร้างสรรค์</u>ของกลุ่มชาติพันธุ์ ตามพระราชบัญญัตินี้</p> <p>(8) เสนอปัญหาและแนวทางแก้ไข ปัญหาของกลุ่มชาติพันธุ์อันเกี่ยวกับการ การดำเนินการของรัฐและการจัดทำ บริการสาธารณะของหน่วยงาน ของรัฐต่อคณะกรรมการ</p>

*ถ้อยคำตามที่ปรากฏในร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองสิทธิและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายสุรียนต์ ทองหนูเอียด กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน ๑๔,๙๕๔ คน เป็นผู้เสนอ) ที่ถูกนำจะเป็นคำว่า “ของ”

<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ สภาชนเผ่าพื้นเมือง แห่งประเทศไทย พ.ศ. (นายศักดิ์ดา แสนมี่ กับประชาชน ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 12,888 คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองสิทธิและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายสุรียนต์ ทองหนูเอียด กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 14,954 คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ ส่งเสริมและคุ้มครอง กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายเลาฟั้ง บัณจิตเทอดสกุล กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (นางสาวปิยะรัฐชย์ ดิยะไพรัช กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>
<p>(9) เป็นตัวแทนกลุ่มชาติพันธุ์ เกี่ยวกับการร้องทุกข์ที่เกิดจากการ กระทำอันเป็นการละเมิดสิทธิ กลุ่มชาติพันธุ์</p> <p>(10) รายงานปัญหาและผลที่ เกิดขึ้นอันเนื่องจากการดำเนินงาน ใด ๆ ของหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง กับกลุ่มชาติพันธุ์ต่อคณะกรรมการ</p>	<p>(5) ศึกษา ติดตาม และประเมินผล กระทบของนโยบาย หรือกิจการหรือ โครงการใดๆ* ที่มีผลกระทบต่อชนเผ่า พื้นเมือง เพื่อจัดทำรายงานและข้อเสนอ ในประเด็นของชนเผ่าพื้นเมืองต่อ คณะรัฐมนตรี รัฐสภา และองค์กร ระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง</p>	<p>(8) เป็นตัวแทนหรือสถาบันอันเป็น ตัวแทนของกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่า พื้นเมือง ในการดำเนินการใดๆ** เกี่ยวกับแก้ไขปัญหาการกระทำอัน เป็นการละเมิดสิทธิต่อกลุ่มชาติพันธุ์ และชนเผ่าพื้นเมืองตามบทบัญญัติ ในหมวด 1 มาตรา 6 ถึงมาตรา 17 ตลอดจนการเข้าเป็นตัวแทนผู้มีอำนาจ ในการดำเนินการทางกฎหมายแทน บุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่เป็นกลุ่มชาติ พันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง</p> <p>(9) รายงานปัญหาและผลที่เกิดขึ้น อันเนื่องจากการดำเนินงานใด ๆ ของ หน่วยงานของรัฐต่อคณะกรรมการ</p>	<p>(9) เป็นตัวแทนกลุ่มชาติพันธุ์ เกี่ยวกับการส่งเสริมสิทธิและศักดิ์ศรี ความเป็นมนุษย์ของกลุ่มชาติพันธุ์</p> <p>(10) รายงานปัญหาและผลที่ เกิดขึ้นอันเนื่องจากการดำเนินงาน ใด ๆ ของหน่วยงานของรัฐต่อ คณะกรรมการ</p>	

*วรรคตอนตามที่ปรากฏในร่างพระราชบัญญัติสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย พ.ศ. (นายศักดิ์ดา แสนมี่ กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน ๑๒,๘๘๘ คน เป็นผู้เสนอ)

**วรรคตอนตามที่ปรากฏในร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองสิทธิและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายสุรียนต์ ทองหนูเอียด กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน ๑๔,๙๕๔ คน เป็นผู้เสนอ)

<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ สภาชนเผ่าพื้นเมือง แห่งประเทศไทย พ.ศ. (นายศักดิ์ดา แสนมี่ กับประชาชน ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 12,888 คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองสิทธิและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายสุรียนต์ ทองหนูเอียด กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 14,954 คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ ส่งเสริมและคุ้มครอง กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายเลาฟั้ง บัณจิตเทอดสกุล กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (นางสาวปิยะรัฐชย์ ดิยะไพรัช กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>
	<p>(6) คุ้มครองและส่งเสริมอาชีพที่ สอดคล้องกับวิถีวัฒนธรรม ส่งเสริม การมีส่วนร่วมในการจัดการบำรุงรักษา และใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และความหลากหลายทาง ชีวภาพตามจารีตประเพณีที่สมคูลและยั่งยืน</p> <p>(7) เป็นกลไกในการแสวงหาความ ร่วมมือในการพิทักษ์และปกป้องสิทธิ มนุษยชน ทรัพย์สินทางปัญญา สิทธิชน เผ่าพื้นเมืองของกลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ ในระดับพื้นที่ ระดับประเทศ และระดับ นานาชาติ รวมทั้งประสานความร่วมมือ กับหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อจัดทำแผนงาน โครงการ หรือกิจกรรมที่เป็นการส่งเสริม วิถีชีวิตและพัฒนาศักยภาพชนเผ่า พื้นเมืองให้กับรัฐและภาคที่เกี่ยวข้อง</p> <p>(8) สนับสนุน ส่งเสริม วิจัย พัฒนา ศักยภาพ และเสริมสร้างความเข้มแข็ง ของแกนนำ องค์กร ชุมชนและเครือข่าย ของชนเผ่าพื้นเมืองในประเทศไทย โดยคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของสตรี และเยาวชน*ชนเผ่าพื้นเมือง</p>			

*ถ้อยคำตามที่ปรากฏในร่างพระราชบัญญัติสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย พ.ศ. (นายศักดิ์ดา แสนมี่ กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน ๑๒,๘๘๘ คน เป็นผู้เสนอ) ที่ถูกนำจะเป็นคำว่า “เยาวชน”

<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ สภาชนเผ่าพื้นเมือง แห่งประเทศไทย พ.ศ. (นายศักดิ์ดา แสนมี่ กับประชาชน ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 12,888 คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองสิทธิและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายสุรียนต์ ทองหนูเอียด กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 14,954 คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ ส่งเสริมและคุ้มครอง กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายเลาฟั้ง บัณฑิตเทอดสกุล กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (นางสาวปิยะรัฐชย์ ดิยะไพรัช กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>
	<p>(9) พัฒนาระบบฐานข้อมูล รวบรวม วิเคราะห์ และสรุปข้อมูลเกี่ยวกับ สถานการณ์ สภาพปัญหาและความ ต้องการของชนเผ่าพื้นเมืองในประเทศ ไทย สำหรับนำไปใช้ในการส่งเสริมและ พัฒนาศักยภาพ และแก้ไขปัญหาที่ ชนเผ่าพื้นเมืองประสบอยู่ รวมทั้ง การประชาสัมพันธ์ต่อสาธารณชนโดยใช้ ระบบสารสนเทศที่เป็นปัจจุบันและ การสื่อสารที่หลากหลาย</p> <p>(10) พิจารณาให้ความเห็นชอบ แผนงาน โครงการ และงบประมาณของ สภาได้อย่างเหมาะสม โดยคำนึงถึงการ ใช้ทรัพยากรให้คุ้มค่า</p> <p>(11) ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดตั้ง สถานศึกษา รวมทั้งการพัฒนาหลักสูตร วิถีวัฒนธรรมของชนเผ่าพื้นเมือง</p> <p>(12) แต่งตั้งคณะผู้อาวุโสสภา คณะที่ปรึกษา คณะอนุกรรมการ และ คณะทำงาน ตามที่สภาเห็นชอบ</p> <p>(13) ออกกฎ ระเบียบ ประกาศ ข้อบังคับตามพระราชบัญญัติ</p>			

<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ สภาชนเผ่าพื้นเมือง แห่งประเทศไทย พ.ศ. (นายศักดิ์ดา แสนมี่ กับประชาชน ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 12,888 คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองสิทธิและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายสุรียนต์ ทองหนูเอียด กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 14,954 คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ ส่งเสริมและคุ้มครอง กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายเลาฟั้ง บัณชิตเทอดสกุล กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (นางสาวปิยะรัฐชย์ ดิยะไพรัช กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>
<p>มาตรา 21 ให้สมาชิกอำนาจตรา ข้อบังคับการประชุมและข้อบังคับอื่น ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่</p> <p>ในการตราข้อบังคับการประชุม และข้อบังคับอื่นตามวรรคหนึ่ง หากมี กรณีที่สมาชิกต้องแต่งตั้งบุคคลไป ดำรงตำแหน่งหรือหน้าที่ใด ในการตรา ข้อบังคับดังกล่าวอย่างน้อยให้สมาชิก คำนึงถึงการมีส่วนร่วมของสตรีด้วย</p>	<p>(14) <u>หน้าที่อื่นตามที่กฎหมาย กำหนด</u></p> <p>หมวด 3 <u>โครงสร้างการบริหารสภาชนเผ่า พื้นเมืองแห่งประเทศไทย</u></p> <hr/>	<p>มาตรา 36 ให้สมาชิกอำนาจตรา ข้อบังคับการประชุมและข้อบังคับอื่น ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่โดยให้ <u>รวมถึงการประชุมสภาระดับกลุ่มชาติ พันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง และระดับ ภูมิภาค</u></p>		<p>มาตรา 27 ให้สมาชิกอำนาจ ตราข้อบังคับการประชุมและข้อบังคับ อื่นที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่ โดยให้รวมถึงการประชุมสมาชิการะดับ <u>กลุ่มชาติพันธุ์ และระดับภูมิภาค</u></p> <p>ในการตราข้อบังคับการประชุม และข้อบังคับอื่นตามวรรคหนึ่ง หากมี กรณีที่สมาชิกต้องแต่งตั้งบุคคลไป ดำรงตำแหน่งหรือหน้าที่ใด ในการตราข้อบังคับดังกล่าวอย่างน้อย ให้สมาชิกคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของ สตรีด้วย</p>

<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ สภาชนเผ่าพื้นเมือง แห่งประเทศไทย พ.ศ. (นายศักดิ์ดา แสนมี่ กับประชาชน ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 12,888 คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองสิทธิและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายสุรียนต์ ทองหนูเอียด กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 14,954 คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ ส่งเสริมและคุ้มครอง กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายเลาฟั้ง บัณจิตเทอดสกุล กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (นางสาวปิยะรัฐชย์ ดิยะไพรัช กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>
	<p><u>มาตรา 12</u> ให้สภาชนเผ่าพื้นเมือง แห่งประเทศไทย มีคณะกรรมการ บริหารสภา จำนวน สิบห้าคน ประกอบด้วย ประธานสภาหนึ่งคน รอง ประธานสภาตามจำนวนภาค เลขานุการ สภาหนึ่งคน และกรรมการบริหารสภา เมื่อมีการประชุมสภาชนเผ่าพื้นเมือง แห่งประเทศไทยเป็นครั้งแรก ให้สมาชิก ที่มีอายุสูงสุดหรือสมาชิกที่มีอายุสูง ลำดับถัดมาเมื่อสมาชิกที่มีอายุสูงสุดละ สิทธิ์ ทำหน้าที่เป็นประธานชั่วคราว เพื่อให้ที่ประชุมสภาคัดเลือก ประธานสภาเป็นไปตามหลักเกณฑ์ การคัดเลือกประธานสภา และให้ผู้ได้รับ เลือกเป็นประธานสภาทำหน้าที่เป็น ประธานที่ประชุมต่อไป ในการประชุมคราวแรก ให้ ประธานสภาเสนอชื่อบุคคลให้ทำหน้าที่ เป็นเลขานุการสภาหนึ่งคนเพื่อให้ที่ ประชุมสภารับรอง และทำหน้าที่ ชั่วคราวจนกว่าจะมีการสรรหาและได้</p>	<p><u>มาตรา 37</u> ให้มีคณะกรรมการ บริหารสภาคณะหนึ่ง ประกอบด้วย ประธานสภาเป็นประธาน และ กรรมการอื่นอีกจำนวนไม่เกินสิบห้า คนซึ่งที่ประชุมสภาเลือกจากสมาชิก โดยคำนึงถึงสัดส่วนจากกลุ่มชาติพันธุ์ และชนเผ่าพื้นเมือง ภูมิภาค เพศ และ ให้เลขานุการสภาเป็นเลขานุการของ คณะกรรมการบริหารสภา</p>		<p><u>มาตรา 28</u> ให้มีคณะกรรมการ บริหารสมัชชาคณะหนึ่ง ประกอบด้วย ประธานสมัชชาเป็นประธาน และ กรรมการอื่นอีกจำนวนไม่เกินสิบห้า คนซึ่งที่ประชุมสมัชชาเลือกจาก สมาชิก โดยคำนึงถึงสัดส่วนจากกลุ่ม ชาติพันธุ์ ภูมิภาค เพศ และให้ เลขานุการสมัชชาเป็นเลขานุการของ คณะกรรมการบริหารสมัชชา</p>

<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ สภาชนเผ่าพื้นเมือง แห่งประเทศไทย พ.ศ. (นายศักดิ์ดา แสนมี่ กับประชาชน ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 12,888 คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองสิทธิและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายสุรียนต์ ทองหนูเอียด กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 14,954 คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ ส่งเสริมและคุ้มครอง กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายเลาฟั้ง บัณจิตเทอดสกุล กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (นางสาวปิยะรัฐชย์ ดิยะไพรัช กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>
	<p><u>เลขาธิการสำนักงานสภามาทำหน้าที่ ต่อไป</u> ให้สมาชิกจากแต่ละภูมิภาคเสนอ รายชื่อตัวแทนในภูมิภาคของตนเองที่ ได้รับการคัดสรรที่เป็นไปตามฉันทามติ ในภาคนั้น โดยเป็นชายหนึ่งคนและ หญิงหนึ่งคนเพื่อให้ที่ประชุมสภาเลือก และรับรองเป็นรองประธานสภา และ กรรมการบริหารสภา และให้ดำเนินการ สรรหากรรมการที่เหลือ เพื่อเป็นคณะ กรรมการบริหารสภาในคราวเดียวกัน โดยคณะกรรมการบริหารสภามีวาระอยู่ ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่ตนเป็นสมาชิก ในการเสนอและสรรหาประธานสภา รองประธานสภา เลขานุการสภา และ คณะกรรมการบริหารสภา ให้คำนึงถึง ความเหมาะสม ประสพการณ์ ความ เชี่ยวชาญ การมีสัดส่วนหญิง ชาย และ เยาวชน และการกระจายตามภูมิภาค อย่างเท่าเทียมกันตามหลักเกณฑ์การ สรรหาคณะกรรมการบริหารสภาฯ</p>			

<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ สภาชนเผ่าพื้นเมือง แห่งประเทศไทย พ.ศ. (นายศักดิ์ดา แสนมี่ กับประชาชน ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 12,888 คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองสิทธิและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายสุรียนต์ ทองหนูเอียด กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 14,954 คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ ส่งเสริมและคุ้มครอง กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายเลาฟั้ง บัณจิตเทอดสกุล กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (นางสาวปิยะรัฐชย์ ดิยะไพรัช กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>
	<p><u>ยกเว้นตำแหน่งเลขานุการที่เป็น เลขานุการโดยตำแหน่ง ผู้แทนของกลุ่มชาติพันธุ์ใดจะเป็น คณะกรรมการเกินกว่าหนึ่งตำแหน่ง ไม่ได้</u></p> <p><u>มาตรา 13</u> คณะกรรมการพ้นจาก ตำแหน่งดังต่อไปนี้</p> <p>(1) พ้นจากตำแหน่งสมาชิก*ตาม มาตรา 9</p> <p>(2) มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา 7</p> <p>(3) ขาดการประชุมโดยไม่มีเหตุอัน ควรและไม่ได้รับอนุญาตจาก ประธานสภาสามครั้งติดต่อกัน</p> <p>(4) ลาออกจากการเป็นกรรมการ</p> <p><u>มาตรา 14</u> คณะกรรมการบริหาร สภาชนเผ่าพื้นเมือง มีหน้าที่และอำนาจ ในการบริหารและดำเนินงานต่าง ๆ ตามที่ประชุมสภาได้ให้ความเห็นชอบ แล้ว</p>	<p><u>มาตรา 38</u> ให้นำความในมาตรา 32 มาใช้กับการพ้นจากตำแหน่ง กรรมการในคณะกรรมการบริหารสภา และอาจพ้นด้วยกรณีอื่นตามที่กำหนด ไว้ในข้อบังคับของสภา</p> <p><u>มาตรา 39</u> คณะกรรมการบริหาร สภามีอำนาจและหน้าที่ในการบริหาร และดำเนินงานของสภาให้เป็นไปตาม มาตรา 35 และที่กำหนดในข้อบังคับ ของสภา</p>		<p><u>มาตรา 29</u> ให้นำความใน มาตรา 24 มาใช้กับการพ้นจาก ตำแหน่งกรรมการในคณะกรรมการ บริหารสมัชชา และอาจพ้น ด้วยกรณีอื่นตามที่กำหนดไว้ใน ข้อบังคับของสมัชชา</p> <p><u>มาตรา 30</u> คณะกรรมการ บริหารสมัชชามีอำนาจและหน้าที่ ในการบริหารและดำเนินงานของ สมัชชาให้เป็นไปตามมาตรา 27 และที่กำหนดในข้อบังคับของสมัชชา</p>

*ถ้อยคำตามที่ปรากฏในร่างพระราชบัญญัติสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย พ.ศ. (นายศักดิ์ดา แสนมี่ กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน ๑๒,๘๘๘ คน เป็นผู้เสนอ) ที่ถูกนำจะเป็นคำว่า “สมาชิก”

<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ สภาชนเผ่าพื้นเมือง แห่งประเทศไทย พ.ศ. (นายศักดิ์ดา แสนมี่ กับประชาชน ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 12,888 คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองสิทธิและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายสุรียนต์ ทองหนูเอียด กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 14,954 คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ ส่งเสริมและคุ้มครอง กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายเลาฟั้ง บัณญัติเทอดสกุล กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (นางสาวปิยะรัฐชย์ ดิยะไพรัช กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>
	<p><u>มาตรา 15</u> ให้คณะกรรมการมีการ ประชุมตามภารกิจอย่างน้อยสามเดือน ต่อครั้ง ประธานสภาเป็นผู้เรียกประชุม คณะกรรมการ ทั้งนี้องค์ประชุม และ การลงมติของที่ประชุมคณะกรรมการ ให้ใช้หลักการฉันทามติหรือ รูปแบบอื่น ๆ ตามที่ประชุม คณะกรรมการบริหารสภาเห็นสมควร</p> <p><u>มาตรา 16</u> ประธานสภามีหน้าที่และ อำนาจดังต่อไปนี้</p> <p>(1) ดำเนินการประชุมและมีอำนาจ ออกคำสั่งใด ๆ ตามความจำเป็นในการ ประชุมสภาและคณะกรรมการ ให้เป็นไปตามข้อบังคับของสภา</p> <p>(2) เป็นผู้แทนสภาในการติดต่อ ประสานงานในนามของสภากับบุคคล และหน่วยงานภายนอก</p> <p>(3) ปฏิบัติงานอื่นๆ* ตามที่ได้รับ มอบหมายจากสภา</p>			

* วรรคตอนตามที่ปรากฏในร่างพระราชบัญญัติสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย พ.ศ. (นายศักดิ์ดา แสนมี่ กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน ๑๒,๘๘๘ คน เป็นผู้เสนอ)

<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ สภาชนเผ่าพื้นเมือง แห่งประเทศไทย พ.ศ. (นายศักดิ์ดา แสนมี่ กับประชาชน ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 12,888 คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองสิทธิและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายสุรียนต์ ทองหนูเอียด กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 14,954 คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ ส่งเสริมและคุ้มครอง กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายเลาฟั้ง บัณฑิตเทอดสกุล กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (นางสาวปิยะรัฐชย์ ดิยะไพรัช กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>
	<p><u>มาตรา 17</u> รองประธานสภามีหน้าที่ และอำนาจแทนประธานสภาในกรณีที่ ประธานสภาไม่สามารถทำหน้าที่ได้ ทั้งนี้ให้รองประธานสภาตามลำดับ ความอาวุโสเป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่แทน ประธานสภา หรือปฏิบัติการตามที่ ประธานสภามอบหมาย</p> <p><u>มาตรา 18</u> เลขานุการสภามีหน้าที่ และอำนาจจัดเตรียมการประชุม จัดทำ รายงานการประชุม ติดต่อประสานงาน และรับผิดชอบงานธุรการของสภา</p> <p><u>มาตรา 19</u> ภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวัน นับแต่วันที่มีการประกาศพระราชบัญญัตินี้ ให้ดำเนินการประชุมสภาครั้งแรก ให้เป็นไปตามมาตรา 12 ให้มีการประชุมสภาสัมัยสามัญปีละ สองครั้ง</p>			

<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ สภาชนเผ่าพื้นเมือง แห่งประเทศไทย พ.ศ. (นายศักดิ์ดา แสนมี่ กับประชาชน ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 12,888 คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองสิทธิและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายสุรียนต์ ทองหนูเอียด กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 14,954 คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ ส่งเสริมและคุ้มครอง กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายเลาฟั้ง บัณฑิตเทอดสกุล กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (นางสาวปิยะรัฐชย์ ดิยะไพรัช กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>
	<p><u>คณะกรรมการอำนวยการให้มีกร ประชุมสภาสมาชิกวิสามัญ เมื่อมีเหตุ จำเป็นที่ต้องมีการปรึกษาหารือ เป็นการเร่งด่วน</u></p> <p><u>คณะกรรมการต้องจัดให้มีการ ประชุมสภาสมาชิกวิสามัญ เมื่อสมาชิก เข้าชื่อกันจำนวนหนึ่งในห้าของจำนวน สมาชิกสภาที่มีอยู่ขอให้มีการประชุม สภา</u></p> <p><u>มาตรา 20 การประชุมสภา ต้อง กระทำโดยเปิดเผยและต้องมีสมาชิก มาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของ สมาชิกเท่าที่มีอยู่ จึงจะเป็นองค์ประชุม</u></p> <p><u>ให้ประธานสภาเป็นประธานในที่ ประชุม ถ้าประธานสภาไม่อยู่หรือไม่อาจ ปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประธานสภา ตามลำดับอาวุโสหนึ่งคนเป็นผู้ปฏิบัติ หน้าที่แทนประธานสภา</u></p> <p><u>การลงมติ ให้ถือหลักฉันทามติ ยกเว้นเป็นเรื่องเกี่ยวกับการเงิน แผนงาน โครงการ หรือเรื่องอื่นใดที่มี</u></p>			

<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ สภาชนเผ่าพื้นเมือง แห่งประเทศไทย พ.ศ. (นายศักดิ์ดา แสนมี่ กับประชาชน ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 12,888 คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองสิทธิและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายสุรียนต์ ทองหนูเอียด กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 14,954 คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ ส่งเสริมและคุ้มครอง กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายเลาฟั้ง บัณฑิตเทอดสกุล กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (นางสาวปิยะรัฐชย์ ดิยะไพรัช กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>
	<p><u>ลักษณะเป็นงานประจำ ให้ถือเสียงข้าง มากเป็นประมาณ โดยสมาชิกหนึ่งคนให้ มีหนึ่งเสียงในการลงคะแนนและในกรณี ที่คะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ ประชุมเป็นผู้ตัดสินชี้ขาด</u> <u>ในการพิจารณาว่าเรื่องโดยยกเว้นไม่ ต้องใช้หลักอันตามมติ ให้ประธานนำเรื่อง ดังกล่าวหารือกับคณะผู้อาวุโสเพื่อหาข้อ ยุติ ความเห็นของคณะผู้อาวุโสถือเป็น ที่สุด</u> <u>มาตรา 21 สภาชนเผ่าพื้นเมือง</u> <u>คณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ และ</u> <u>คณะทำงานที่สภาแต่งตั้งสามารถเชิญ</u> <u>ข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของ</u> <u>หน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ</u> <u>รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น</u> <u>หรือบุคคลหนึ่งบุคคลใดมาให้ข้อเท็จจริง</u> <u>หรือแสดงความคิดเห็นหรือให้จัดส่ง</u> <u>เอกสาร หรือข้อมูลเพื่อประกอบการ</u> <u>พิจารณาได้ตามที่เห็นสมควร ให้</u> <u>ข้าราชการ พนักงาน หรือ*ลูกจ้างของ</u></p>			

*ถ้อยคำตามที่ปรากฏในร่างพระราชบัญญัติสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย พ.ศ. (นายศักดิ์ดา แสนมี่ กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน ๑๒,๘๘๘ คน เป็นผู้เสนอ) ที่ถูกนำจะเป็นคำว่า “หรือ”

<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ สภาชนเผ่าพื้นเมือง แห่งประเทศไทย พ.ศ. (นายศักดิ์ดา แสนมี่ กับประชาชน ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 12,888 คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองสิทธิและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายสุริยันต์ ทองหนูเอียด กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 14,954 คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ ส่งเสริมและคุ้มครอง กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายเลาฟั้ง บัณจิตเทอดสกุล กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (นางสาวปิยะรัฐชย์ ดิยะไพรัช กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>
	<p><u>หน่วยราชการหน่วยงานของรัฐ</u> <u>รัฐวิสาหกิจหรือราชการส่วนท้องถิ่นให้</u> <u>ความร่วมมือแก่สภาชนเผ่าพื้นเมือง*</u> <u>คณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ และ</u> <u>คณะทำงานที่สภาชนเผ่าพื้นเมืองแต่งตั้ง</u></p> <p><u>มาตรา 22 ให้สมาชิกคณะกรรมการ</u> <u>คณะอนุกรรมการ คณะผู้อาวุโส และ</u> <u>คณะทำงานที่สภาแต่งตั้งได้รับเบี้ย</u> <u>ประชุม**และให้มีสิทธิเบิกค่าใช้จ่าย</u> <u>ในการดำเนินงานตามที่กำหนดในพระ</u> <u>ราชกฤษฎีกาที่เกี่ยวข้อง</u></p> <p><u>มาตรา 23 สภา มี***อำนาจตรา</u> <u>และแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับการประชุม</u> <u>และข้อบังคับอื่นที่เกี่ยวข้อง</u></p> <p>หมวดที่ 4 <u>คณะผู้อาวุโสสภาชนเผ่าพื้นเมือง</u> <u>แห่งประเทศไทย</u></p>			

*ถ้อยคำตามที่ปรากฏในร่างพระราชบัญญัติสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย พ.ศ. (นายศักดิ์ดา แสนมี่ กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน ๑๒,๘๘๘ คน เป็นผู้เสนอ) ที่ถูกนำจะเป็นคำว่า “สภาชนเผ่าพื้นเมือง”

**ถ้อยคำตามที่ปรากฏในร่างพระราชบัญญัติสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย พ.ศ. (นายศักดิ์ดา แสนมี่ กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน ๑๒,๘๘๘ คน เป็นผู้เสนอ) ที่ถูกนำจะเป็นคำว่า “ประชุม”

***ถ้อยคำตามที่ปรากฏในร่างพระราชบัญญัติสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย พ.ศ. (นายศักดิ์ดา แสนมี่ กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน ๑๒,๘๘๘ คน เป็นผู้เสนอ) ที่ถูกนำจะเป็นคำว่า “มี”

<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ สภาชนเผ่าพื้นเมือง แห่งประเทศไทย พ.ศ. (นายศักดิ์ดา แสนมี่ กับประชาชน ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 12,888 คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองสิทธิและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายสุริยันต์ ทองหนูเอียด กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 14,954 คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ ส่งเสริมและคุ้มครอง กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายเลาฟั้ง บัณชิตเทอดสกุล กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (นางสาวปิยะรัฐชย์ ดิยะไพรัช กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>
	<p><u>มาตรา 24</u> คณะกรรมการบริหาร สภา หรือสำนักงานสภา อาจพิจารณา เชิญผู้อาวุโสที่ผู้ทรงภูมิปัญญาของ ชนเผ่าพื้นเมือง นักพัฒนา หรือ นักวิชาการด้านชาติพันธุ์และชนเผ่า พื้นเมือง จำนวน สิบห้าคนเสนอให้ที่ ประชุมสภารับรองเป็นคณะผู้อาวุโส ของสภา *การได้มาซึ่งคณะผู้อาวุโสให้คำนึงถึง สัดส่วน เพศ ความเชี่ยวชาญ การกระจายไปตามกลุ่มชาติพันธุ์และ ภูมิภาคอย่างเหมาะสม โดยคำนึงถึง การยอมรับตามระบบจารีตประเพณีของ กลุ่มชาติพันธุ์หรือภูมิกษณัณท์ และให้ ดำรงตำแหน่งตามวาระของสมาชิก สภาฯสมัยนั้น**</p>	<p><u>มาตรา 40</u> ให้สภาแต่งตั้ง คณะผู้อาวุโส จำนวนไม่เกินยี่สิบห้าคน การแต่งตั้งคณะผู้อาวุโสตามวรรค หนึ่ง ให้คำนึงถึงสัดส่วนของกลุ่มชาติ พันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง ภูมิภาค และเพศ หลักเกณฑ์และวิธีการคัดเลือก ผู้อาวุโสให้เป็นไปตามข้อบังคับ ของสภา ผู้อาวุโสตามวรรคหนึ่งมีวาระ การดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปีนับแต่ วันที่ได้รับเลือกและอาจได้รับการ เลือกใหม่อีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่ง เกินสามวาระติดต่อกันไม่ได้ ผู้อาวุโสซึ่งพ้นจากตำแหน่งตาม วาระให้ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่า ผู้อาวุโสซึ่งได้รับการเลือกใหม่จะเข้า รับหน้าที่</p>		

*วรรคตอนตามที่ปรากฏในร่างพระราชบัญญัติสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย พ.ศ. (นายศักดิ์ดา แสนมี่ กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน ๑๒,๘๘๘ คน เป็นผู้เสนอ)

**วรรคตอนตามที่ปรากฏในร่างพระราชบัญญัติสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย พ.ศ. (นายศักดิ์ดา แสนมี่ กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน ๑๒,๘๘๘ คน เป็นผู้เสนอ)

<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ สภาชนเผ่าพื้นเมือง แห่งประเทศไทย พ.ศ. (นายศักดิ์ดา แสนมี่ กับประชาชน ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 12,888 คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองสิทธิและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายสุรียนต์ ทองหนูเอียด กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 14,954 คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ ส่งเสริมและคุ้มครอง กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายเลาฟั้ง บัณชิตเทอดสกุล กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (นางสาวปิยะรัฐชย์ ดิยะไพรัช กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>
	<p><u>มาตรา 25</u> ผู้อาวุโส มีคุณสมบัติ ดังต่อไปนี้ (1) เป็นผู้รู้ ผู้มีความเชี่ยวชาญ เกี่ยวกับชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง หรือปราชญ์ชาวบ้าน (2) มีความประพฤติดี เป็นแบบอย่าง และได้รับการยอมรับจากกลุ่มชาติพันธุ์ หรือเครือข่ายชนเผ่าพื้นเมือง (3) มีความเสียสละ และมีจิตอาสา (4) เป็นชนเผ่าพื้นเมือง หรือ ผู้ที่ คุณประโยชน์ให้กับกลุ่มชาติพันธุ์และชน เผ่าพื้นเมือง <u>มาตรา 26</u> คณะผู้อาวุโส มีบทบาท หน้าที่ดังนี้ (1) ให้คำปรึกษาหารือ ให้ความ คิดเห็นและข้อเสนอแนะแก่สมาชิกสภา คณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ คณะทำงาน และสำนักงานสภา ในเรื่อง ต่างๆ* ที่เกี่ยวข้อง</p>	<p><u>มาตรา 41</u> ผู้อาวุโสตามมาตรา 40 ต้องมีคุณสมบัติ ดังต่อไปนี้ (1) เป็นผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญ เกี่ยวกับกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่า พื้นเมือง <u>และ**หรือเป็นผู้ทรงภูมิปัญญา</u> ของกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง (2) มีความประพฤติและเป็น แบบอย่างที่ดี (3) มีความเสียสละและมีจิตอาสา (4) อื่นๆ*** ตามที่สภากำหนด <u>มาตรา 42</u> คณะผู้อาวุโส มีหน้าที่ อำนาจดังนี้ (1) ให้คำปรึกษาหารือ ให้ความ คิดเห็นและข้อเสนอแนะแก่สมาชิก คณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ คณะทำงาน และสำนักงานสภา ใน เรื่องต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง</p>		

*วรรคตอนตามที่ปรากฏในร่างพระราชบัญญัติสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย พ.ศ. (นายศักดิ์ดา แสนมี่ กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน ๑๒,๘๘๘ คน เป็นผู้เสนอ)

**ถ้อยคำตามที่ปรากฏในร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองสิทธิและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายสุรียนต์ ทองหนูเอียด กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน ๑๔,๙๕๔ คน เป็นผู้เสนอ)

***วรรคตอนตามที่ปรากฏในร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองสิทธิและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายสุรียนต์ ทองหนูเอียด กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน ๑๔,๙๕๔ คน เป็นผู้เสนอ)

<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ สภาชนเผ่าพื้นเมือง แห่งประเทศไทย พ.ศ. (นายศักดิ์ดา แสนมี่ กับประชาชน ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 12,888 คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองสิทธิและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายสุริยันต์ ทองหนูเอียด กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 14,954 คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ ส่งเสริมและคุ้มครอง กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายเลาฟั้ง บัณญัติเทอดสกุล กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (นางสาวปิยะรัฐชย์ ดิยะไพรัช กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>
	<p>(2) <u>ให้ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ต่อแผนงานและแผนงบประมาณของ สภา</u> (3) <u>ไกล่เกลี่ยกรณีที่เกิดข้อพิพาท หรือมีความคิดเห็นที่แตกต่างไม่สามารถ หาข้อยุติตามที่สมาชิก คณะกรรมการ และเจ้าหน้าที่สำนักงานสภาร้องขอ</u> (4) <u>เข้าร่วมประชุมสภา การประชุม กรรมการบริหารสภา และการประชุม สำนักงานสภาตามที่ร้องขอ</u> (5) <u>กำกับ ติดตาม และประเมินผล การดำเนินงานตามที่ได้รับมอบหมาย จากสภาหรือคณะกรรมการและรายงาน ต่อคณะกรรมการหรือที่ประชุมสภา</u></p>	<p>(2) <u>ไกล่เกลี่ยกรณีที่เกิดข้อพิพาท หรือมีความคิดเห็นที่แตกต่างไม่ สามารถหาข้อยุติได้ ตามที่สมาชิก คณะกรรมการ หรือเจ้าหน้าที่ สำนักงานสภาชาติพันธุ์และชนเผ่า พื้นเมืองแห่งชาติร้องขอ และให้ข้อ วินิจฉัยของคณะผู้อาวุโสเป็นที่สิ้นสุด</u></p>		

<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ สภาชนเผ่าพื้นเมือง แห่งประเทศไทย พ.ศ. (นายศักดิ์ดา แสนมี่ กับประชาชน ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 12,888 คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองสิทธิและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายสุรียนต์ ทองหนูเอียด กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 14,954 คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ ส่งเสริมและคุ้มครอง กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายเลาฟั้ง บัณจิตเทอดสกุล กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (นางสาวปิยะรัฐชย์ ดิยะไพรัช กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>
	<p><u>หมวด 5</u> <u>สำนักงานสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่ง</u> <u>ประเทศไทย</u></p> <hr/> <p><u>มาตรา 27</u> ให้มีสำนักงานสภาชนเผ่า พื้นเมืองแห่งประเทศไทยเป็นหน่วยงาน นิติบุคคลและอยู่ภายใต้การอำนวยการ ของคณะกรรมการบริหารสภา</p> <p><u>มาตรา 28</u> สำนักงานสภา ให้มี หน้าที่ดังต่อไปนี้</p> <p>(1) จัดทำแผนงาน โครงการตามมติ ของสภา เพื่อเสนอคณะกรรมการ พิจารณาดำเนินการและเสนอต่อสภา ตามมาตรา 11</p> <p>(2) อำนวยความสะดวกแก่สมาชิก สภา คณะกรรมการบริหารสภา คณะผู้อาวุโส และรับผิดชอบในงาน ธุรการและการดำเนินจัดประชุมของ สภาชนเผ่าพื้นเมือง*แห่งประเทศไทย</p>			

*ถ้อยคำตามที่ปรากฏในร่างพระราชบัญญัติสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย พ.ศ. (นายศักดิ์ดา แสนมี่ กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน ๑๒,๘๘๘ คน เป็นผู้เสนอ) ที่ถูกนำจะเป็นคำว่า “สภาชนเผ่าพื้นเมือง”

<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ สภาชนเผ่าพื้นเมือง แห่งประเทศไทย พ.ศ. (นายศักดิ์ดา แสนมี่ กับประชาชน ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 12,888 คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองสิทธิและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายสุรียนต์ ทองหนูเอียด กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 14,954 คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ ส่งเสริมและคุ้มครอง กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายเลาฟั้ง บัณญัติเทอดสกุล กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (นางสาวปิยะรัฐชย์ ดิยะไพรัช กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>
	<p>(3) จัดทำรายงานประจำปีเกี่ยวกับ ผลงานและอุปสรรคในการดำเนินงาน ของสภา เพื่อเสนอต่อสมาชิกสภา คณะรัฐมนตรีและรัฐสภา</p> <p>(4) ประสานงาน ให้ความร่วมมือ และบริการทางวิชาการให้แก่สภาและ ภาคีที่เกี่ยวข้อง</p> <p>* (5) ประชาสัมพันธ์และเฝ้าระวัง กระบวนการขึ้นทะเบียนและจัดทำคู่มือ หลักเกณฑ์การสรรหาสมาชิกตามที่ได้รับ มอบหมายจากสภา</p> <p>(6) จัดให้มีฐานข้อมูลประชากรชน เผ่าพื้นเมืองในประเทศไทยในด้านต่าง ๆ ทั้งในระดับกลุ่มชาติพันธุ์และในภาพรวม</p> <p>(7) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่สภาชนเผ่า พื้นเมืองแห่งประเทศไทยมอบหมาย</p> <p>มาตรา 29 ให้มีเลขาธิการสำนักงาน เป็นผู้ควบคุมดูแลโดยทั่วไปซึ่งกิจการ ของสำนักงาน และมีอำนาจกำหนด ระเบียบที่เกี่ยวข้องในการบริหารจัดการ</p>			

*วรรคตอนตามที่ปรากฏในร่างพระราชบัญญัติสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย พ.ศ. (นายศักดิ์ดา แสนมี่ กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน ๑๒,๘๘๘ คน เป็นผู้เสนอ)

<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ สภาชนเผ่าพื้นเมือง แห่งประเทศไทย พ.ศ. (นายศักดิ์ดา แสนมี่ กับประชาชน ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 12,888 คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองสิทธิและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายสุรียนต์ ทองหนูเอียด กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 14,954 คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ ส่งเสริมและคุ้มครอง กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายเลาฟั้ง บัณจิตเทอดสกุล กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (นางสาวปิยะรัฐชย์ ดิยะไพรัช กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>
	<p><u>สำนักงาน โดยความเห็นชอบของ คณะกรรมการ</u> <u>*ให้เลขธิการสำนักงานเป็นเลขานุการ สภาโดยตำแหน่ง</u> <u>**คุณสมบัติ การสรรหาและการแต่งตั้ง เลขธิการสำนักงานสภา ให้เป็นไปตาม หลักเกณฑ์และวิธีการที่สภากำหนด</u></p> <p style="text-align: center;"><u>หมวด 6</u> <u>กองทุนสภาชนเผ่าพื้นเมือง</u> <u>แห่งประเทศไทย</u></p> <hr style="width: 20%; margin: auto;"/> <p><u>มาตรา 30 ให้จัดตั้งกองทุนสภาชน เผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย มีฐานะ เป็นนิติบุคคล เพื่อส่งเสริมสิทธิและ คุ้มครองวิถีชีวิตของชนเผ่าพื้นเมืองใน ประเทศไทย โดยมีวัตถุประสงค์ ดังต่อไปนี้</u></p>			

*วรรคตอนตามที่ปรากฏในร่างพระราชบัญญัติสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย พ.ศ. (นายศักดิ์ดา แสนมี่ กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน ๑๒,๘๘๘ คน เป็นผู้เสนอ)

**วรรคตอนตามที่ปรากฏในร่างพระราชบัญญัติสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย พ.ศ. (นายศักดิ์ดา แสนมี่ กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน ๑๒,๘๘๘ คน เป็นผู้เสนอ)

<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ สภาชนเผ่าพื้นเมือง แห่งประเทศไทย พ.ศ. (นายศักดิ์ดา แสนมี่ กับประชาชน ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 12,888 คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองสิทธิและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายสุรียนต์ ทองหนูเอียด กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 14,954 คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ ส่งเสริมและคุ้มครอง กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายเลาฟั้ง บัณญัติเทอดสกุล กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (นางสาวปิยะรัฐชย์ ดิยะไพรัช กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>
	<p>(1) คุ้มครอง ส่งเสริมและสนับสนุน การฟื้นฟูอัตลักษณ์ ภาษา มรดกภูมิ ปัญญาทางวัฒนธรรม พื้นที่ทางจิต วิญญาณของชนเผ่าพื้นเมือง</p> <p>(2) ส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษา วิจัย และจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อ พัฒนาศักยภาพแกนนำชุมชน องค์กร และเครือข่ายของชนเผ่าพื้นเมืองใน ประเทศไทย</p> <p>(3) คุ้มครอง ส่งเสริม และสนับสนุน เรื่องอาชีพ การจัดการ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิตของชน เผ่าพื้นเมืองที่สอดคล้องกับวิถีวัฒนธรรม ตนเอง</p> <p>(4) ส่งเสริมและสนับสนุนการจัด การเลือกปฏิบัติ การจัดการความขัดแย้ง การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างวัฒนธรรม และการอยู่ร่วมกันอย่างสันติวัฒนธรรม</p> <p>(5) เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของ สภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย ตามมาตรา 11</p>			

<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ สภาชนเผ่าพื้นเมือง แห่งประเทศไทย พ.ศ. (นายศักดิ์ดา แสนมี่ กับประชาชน ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 12,888 คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองสิทธิและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายสุรียนต์ ทองหนูเอียด กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 14,954 คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ ส่งเสริมและคุ้มครอง กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายเลาฟั้ง บัณชิตเทอดสกุล กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (นางสาวปิยะรัฐชย์ ดิยะไพรัช กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>
	<p><u>กองทุน ประกอบด้วยเงินและ ทรัพย์สิน ดังต่อไปนี้</u> (1) เงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้บริจาคให้ เพื่อสมทบกองทุนโดยไม่มีเงื่อนไข (2) ดอกผลหรือรายได้อื่น (3) เงินและทรัพย์สินอื่นที่ตกเป็นของ กองทุน</p> <p><u>มาตรา 31</u> ให้คณะกรรมการกองทุน ประกอบด้วย กรรมการสภาที่คัดเลือก กันเองจำนวนเจ็ดคน ผู้แทนสำนัก นายกรัฐมนตรีจำนวนหนึ่งคน ผู้แทน สำนักงบประมาณจำนวนหนึ่งคน และ ผู้เชี่ยวชาญด้านบริหารจัดการกองทุน และด้านชนเผ่าพื้นเมืองด้านละหนึ่งคน การแต่งตั้ง วาระการดำรงตำแหน่ง และการพ้นจากตำแหน่งของ คณะกรรมการกองทุน ตามวรรคหนึ่งให้ เป็นไปตามระเบียบที่สภาชนเผ่าพื้นเมือง* แห่งประเทศไทยกำหนด</p>			

*ถ้อยคำตามที่ปรากฏในร่างพระราชบัญญัติสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย พ.ศ. (นายศักดิ์ดา แสนมี่ กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน ๑๒,๘๘๘ คน เป็นผู้เสนอ) ที่ถูกนำจะเป็นคำว่า “สภาชนเผ่าพื้นเมือง”

<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ สภาชนเผ่าพื้นเมือง แห่งประเทศไทย พ.ศ. (นายศักดิ์ดา แสนมี่ กับประชาชน ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 12,888 คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองสิทธิและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายสุรียนต์ ทองหนูเอียด กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 14,954 คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ ส่งเสริมและคุ้มครอง กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายเลาฟั้ง บัณญัติเทอดสกุล กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (นางสาวปิยะรัฐชย์ ดิยะไพรัช กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>
	<p><u>มาตรา 32</u> การดำเนินด้านการเงิน ของสภา ให้อยู่ภายใต้การติดตาม ตรวจสอบ และประเมินของสำนักงาน คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน เงินและทรัพย์สินตามมาตรา 30 วรรคสอง ให้ส่งเข้ากองทุน</p> <p><u>มาตรา 33</u> บรรดาอสังหาริมทรัพย์ที่ กองทุนได้มาตามมาตรา 30 วรรคสอง โดยมีผู้บริจาคให้หรือได้มาโดยการซื้อ ด้วยเงินรายได้ของกองทุน หรือ แลกเปลี่ยนกับทรัพย์สินของกองทุน ให้ เป็นกรรมสิทธิ์ของกองทุน</p> <p><u>มาตรา 34</u> ให้จัดทำบัญชี รายงาน การเงินของกองทุนที่ผู้ตรวจสอบบัญชี รับรองแล้วเสนอต่อคณะ กรรมการบริหารสภาและที่ประชุมสภา</p>			

<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ สภาชนเผ่าพื้นเมือง แห่งประเทศไทย พ.ศ. (นายศักดิ์ดา แสนมี่ กับประชาชน ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 12,888 คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองสิทธิและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายสุรียนต์ ทองหนูเอียด กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 14,954 คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ ส่งเสริมและคุ้มครอง กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายเลาฟั้ง บัณชิตเทอดสกุล กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (นางสาวปิยะรัฐชย์ ดิยะไพรัช กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>
<p>หมวด 4 ข้อมูลวิถีชีวิตและประวัติศาสตร์ กลุ่มชาติพันธุ์</p> <hr/> <p>มาตรา 22 การจัดทำข้อมูลวิถีชีวิต และประวัติศาสตร์กลุ่มชาติพันธุ์ มีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้</p> <p>(1) เพื่อคุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์</p> <p>(2) เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานสำคัญ เพื่อประกอบการพิสูจน์ข้อเท็จจริงตาม กฎหมายในการรับรองสถานะบุคคล</p> <p>(3) เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานสำคัญ ในการประกาศพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิต กลุ่มชาติพันธุ์</p> <p>(4) เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานสำคัญ เพื่อประกอบการพิจารณาของ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการประกาศ</p>		<p>หมวด 4 ข้อมูลวิถีชีวิตและประวัติศาสตร์กลุ่ม ชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง</p> <hr/> <p>มาตรา 43 การจัดทำข้อมูลวิถีชีวิต และประวัติศาสตร์กลุ่มชาติพันธุ์และ ชนเผ่าพื้นเมือง มีวัตถุประสงค์ ดังต่อไปนี้</p> <p>(1) เพื่อการคุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่า พื้นเมืองตามบทบัญญัติในหมวด 1 มาตรา 6 ถึงมาตรา 17</p> <p>(2) เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานสำคัญใน การพิสูจน์ข้อเท็จจริงตามกฎหมาย ในการรับรองสถานะบุคคล</p> <p>(3) เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานสำคัญใน การประกาศพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิต กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง</p> <p>(4) เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานสำคัญใน การประกาศและเพิกถอนเขตพื้นที่ที่มี กฎหมายกำหนดเพื่อการอนุรักษ์หรือ</p>		<p>หมวด 5 ข้อมูลวิถีชีวิตประวัติศาสตร์ กลุ่มชาติพันธุ์</p> <hr/>

<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ สภาชนเผ่าพื้นเมือง แห่งประเทศไทย พ.ศ. (นายศักดิ์ดา แสนมี่ กับประชาชน ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 12,888 คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองสิทธิและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายสุรียนต์ ทองหนูเอียด กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 14,954 คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ ส่งเสริมและคุ้มครอง กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายเลาฟั้ง บัณจิตเทอดสกุล กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (นางสาวปิยะรัฐชย์ ดิยะไพรัช กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>
<p>หรือเปลี่ยนแปลงพื้นที่ที่มีกฎหมาย กำหนดเพื่อการอนุรักษ์หรือการใช้ ประโยชน์ในทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม การผังเมือง และ การดำเนินกิจการอื่นของรัฐที่กระทบ ต่อวิถีชีวิตของกลุ่มชาติพันธุ์ (5) เพื่อเผยแพร่การรับรู้เกี่ยวกับ กลุ่มชาติพันธุ์ การส่งเสริมให้มีการ เรียนรู้วิถีชีวิตและประวัติศาสตร์ของ กลุ่มชาติพันธุ์ และให้ประชาชน ได้เกิดความตระหนักใน ความหลากหลายของกลุ่มชาติพันธุ์</p> <p>มาตรา 23 ให้คณะกรรมการ แต่งตั้งคณะอนุกรรมการขึ้นคณะหนึ่ง เรียกว่า “คณะอนุกรรมการจัดทำ ข้อมูลวิถีชีวิตและประวัติศาสตร์ กลุ่มชาติพันธุ์” ประกอบด้วย (1) กรรมการซึ่งได้รับมอบหมาย จากคณะกรรมการ เป็นประธาน อนุกรรมการ</p>		<p>การใช้ประโยชน์ในทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม การผังเมือง และ การดำเนินกิจการอื่นของรัฐที่กระทบ ต่อวิถีชีวิตของกลุ่มชาติพันธุ์และชน เผ่าพื้นเมือง</p> <p>มาตรา 44 ให้มีคณะกรรมการขึ้น คณะหนึ่ง เรียกว่า “คณะกรรมการ จัดทำข้อมูลวิถีชีวิตและประวัติศาสตร์ กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง” ประกอบด้วย (1) กรรมการซึ่งได้รับมอบหมาย จากคณะกรรมการ เป็นประธาน</p>		<p>มาตรา 31 ให้คณะกรรมการ จัดทำข้อมูลวิถีชีวิตและประวัติศาสตร์ กลุ่มชาติพันธุ์ เพื่อการคุ้มครองและ ส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ และเพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานในการ พิสูจน์ข้อเท็จจริงเพื่อรับรองสถานะ บุคคลและเพื่อประกาศพื้นที่คุ้มครอง วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ รวมถึงเพื่อ การประกาศและเพิกถอนเขตพื้นที่ที่มี</p>

<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ สภาชนเผ่าพื้นเมือง แห่งประเทศไทย พ.ศ. (นายศักดิ์ดา แสนมี่ กับประชาชน ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 12,888 คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองสิทธิและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายสุริยันต์ ทองหนูเอียด กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 14,954 คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ ส่งเสริมและคุ้มครอง กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายเลาฟั้ง บัณชิตเทอดสกุล กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (นางสาวปิยะรัฐชย์ ดิยะไพรัช กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>
<p>(2) อนุกรรมการโดยตำแหน่ง ได้แก่ ผู้แทนกรมการปกครอง ผู้แทนกรม พัฒนาสังคมและสวัสดิการ ผู้แทน สำนักงานสถิติแห่งชาติ และผู้แทน คณะกรรมการศูนย์มานุษยวิทยา สิรินธร</p> <p>(3) อนุกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวนเจ็ดคน ซึ่งคณะกรรมการ แต่งตั้งจากผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญ ในด้านสังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ ภาษาและวัฒนธรรม และ ประวัติศาสตร์</p> <p>(4) อนุกรรมการผู้แทนสมัชชา จำนวนสองคน ให้ผู้อำนวยการเป็นอนุกรรมการ และเลขานุการ และให้ผู้อำนวยการ</p>	<p>(2) กรรมการซึ่งเป็นผู้แทน คณะกรรมการศูนย์มานุษยวิทยา สิรินธร (องค์การมหาชน)</p> <p>(3) กรรมการโดยตำแหน่ง ได้แก่ อธิบดีกรมการปกครอง อธิบดีกรม พัฒนาสังคมและสวัสดิการ และ ผู้อำนวยการสำนักงานสถิติแห่งชาติ</p> <p>(4) กรรมการจำนวนสองคน ซึ่ง เป็นผู้แทนคณะกรรมการบริหารสภา</p> <p>(5) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน เจ็ดคน ซึ่งคณะกรรมการแต่งตั้งจาก ผู้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ ด้านสังคมศาสตร์ ด้านมนุษยศาสตร์ ด้านภาษาและวัฒนธรรม และ ด้านประวัติศาสตร์</p> <p>ให้เลขาธิการเป็นกรรมการและ เลขานุการ และให้เลขาธิการแต่งตั้ง</p>	<p>(2) กรรมการซึ่งเป็นผู้แทน คณะกรรมการศูนย์มานุษยวิทยา สิรินธร (องค์การมหาชน)</p> <p>(3) กรรมการโดยตำแหน่ง ได้แก่ อธิบดีกรมการปกครอง อธิบดีกรม พัฒนาสังคมและสวัสดิการ และ ผู้อำนวยการสำนักงานสถิติแห่งชาติ</p> <p>(4) กรรมการจำนวนสองคน ซึ่ง เป็นผู้แทนคณะกรรมการบริหารสภา</p> <p>(5) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน เจ็ดคน ซึ่งคณะกรรมการแต่งตั้งจาก ผู้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ ด้านสังคมศาสตร์ ด้านมนุษยศาสตร์ ด้านภาษาและวัฒนธรรม และ ด้านประวัติศาสตร์</p> <p>ให้เลขาธิการเป็นกรรมการและ เลขานุการ และให้เลขาธิการแต่งตั้ง</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ ส่งเสริมและคุ้มครอง กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายเลาฟั้ง บัณชิตเทอดสกุล กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>กฎหมายกำหนด เพื่อการอนุรักษ์ หรือการใช้ประโยชน์ใน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การผังเมืองและการดำเนินการอื่น ที่กระทบต่อวิถีชีวิตของกลุ่มชาติพันธุ์ ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วย ประวัติศาสตร์กลุ่มชาติพันธุ์ พื้นที่ ชุมชน พื้นที่อยู่อาศัย พื้นที่ทำกิน พื้นที่ทางวัฒนธรรมและจิตวิญญาณ ข้อมูลบุคคล ข้อมูลวิถีชีวิตและมรดก ทางวัฒนธรรมและภาษา และข้อมูลอื่นที่มีความจำเป็นพื้นฐาน ในการดำเนินงานตามวรรคหนึ่ง คณะกรรมการ อาจแต่งตั้ง คณะอนุกรรมการและคณะทำงาน เพื่อปฏิบัติงานอย่างใดอย่างหนึ่ง อันอยู่ในอำนาจหน้าที่ของ คณะกรรมการ ก็ได้</p>

<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ สภาชนเผ่าพื้นเมือง แห่งประเทศไทย พ.ศ. (นายศักดิ์ดา แสนมี่ กับประชาชน ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 12,888 คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองสิทธิและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายสุริยันต์ ทองหนูเอียด กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 14,954 คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ ส่งเสริมและคุ้มครอง กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายเลาฟั้ง บัณชิตเทอดสกุล กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (นางสาวปิยะรัฐชย์ ดิยะไพรัช กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>
<p>แต่งตั้งเจ้าหน้าที่ของศูนย์จำนวน ไม่เกินสองคนเป็นผู้ช่วยเลขานุการ</p> <p>มาตรา 24 คุณสมบัติและ ลักษณะต้องห้าม วาระและการดำรง ตำแหน่ง และการพ้นจากตำแหน่งของ อนุกรรมการจัดทำข้อมูลวิถีชีวิตและ ประวัติศาสตร์กลุ่มชาติพันธุ์ ตามมาตรา 23 (3) และ (4) และ การประชุมของคณะอนุกรรมการ จัดทำข้อมูลวิถีชีวิตและประวัติศาสตร์ กลุ่มชาติพันธุ์ ให้นำความในมาตรา 7 มาตรา 8 มาตรา 9 และมาตรา 11 มาใช้บังคับด้วยโดยอนุโลม</p> <p>มาตรา 25 ให้คณะอนุกรรมการ จัดทำข้อมูลวิถีชีวิตและประวัติศาสตร์ กลุ่มชาติพันธุ์ มีหน้าที่และอำนาจ ในการจัดทำข้อมูลวิถีชีวิตและ ประวัติศาสตร์กลุ่มชาติพันธุ์ ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วย ประวัติศาสตร์กลุ่มชาติพันธุ์ พื้นที่</p>		<p>เจ้าหน้าที่ของสำนักงานเป็น ผู้ช่วยเลขานุการ</p> <p>มาตรา 45 ให้คณะกรรมการจัดทำ ข้อมูลวิถีชีวิตและประวัติศาสตร์ กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองตาม มาตรา 44 มีอำนาจและหน้าที่ในการ จัดทำข้อมูลวิถีชีวิตและประวัติศาสตร์ กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วย</p>		<p>มาตรา 32 ให้คณะกรรมการ ช่วยเหลือให้คำแนะนำ กลุ่มชาติพันธุ์ ให้ได้รับการคุ้มครองศักดิ์ศรี ความเป็นมนุษย์ ในฐานะคนไทย อย่างเท่าเทียมกัน</p>

<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ สภาชนเผ่าพื้นเมือง แห่งประเทศไทย พ.ศ. (นายศักดิ์ดา แสนมี่ กับประชาชน ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 12,888 คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองสิทธิและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายสุรียนต์ ทองหนูเอียด กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 14,954 คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ ส่งเสริมและคุ้มครอง กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายเลาฟั้ง บัณชิตเทอดสกุล กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (นางสาวปิยะรัฐชย์ ดิยะไพรัช กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>
<p>ชุมชน พื้นที่อยู่อาศัย พื้นที่ทำกิน พื้นที่ทางวัฒนธรรมและจิตวิญญาณ ข้อมูลบุคคล ข้อมูลวิถีชีวิตและมรดก ทางวัฒนธรรมและภาษา และข้อมูล อื่นที่มีความจำเป็นพื้นฐาน</p> <p>ในการดำเนินงานตามวรรคหนึ่ง คณะอนุกรรมการจัดทำข้อมูลวิถีชีวิต และประวัติศาสตร์กลุ่มชาติพันธุ์ อาจแต่งตั้งคณะทำงาน เพื่อปฏิบัติงาน อย่างหนึ่งอย่างใดอันอยู่ในหน้าที่และ อำนาจของคณะอนุกรรมการจัดทำ ข้อมูลวิถีชีวิตและประวัติศาสตร์ กลุ่มชาติพันธุ์ก็ได้</p>		<p>ประวัติศาสตร์กลุ่มชาติพันธุ์และ ชนเผ่าพื้นเมือง พื้นที่ชุมชน พื้นที่อยู่ อาศัย พื้นที่ทำกิน พื้นที่ทางวัฒนธรรม และจิตวิญญาณ ข้อมูลบุคคล ข้อมูล วิถีชีวิตและมรดกทางวัฒนธรรมและ ภาษา และข้อมูลอื่นที่มีความจำเป็น พื้นฐาน</p> <p>ในการดำเนินงานตามวรรคหนึ่ง คณะกรรมการจัดทำข้อมูลวิถีชีวิตและ ประวัติศาสตร์กลุ่มชาติพันธุ์<u>และชน*</u> <u>เผ่าพื้นเมือง</u>ตามมาตรา 44 อาจ แต่งตั้งคณะอนุกรรมการและ คณะทำงาน เพื่อปฏิบัติงานอย่างใด อย่างหนึ่งอันอยู่ในอำนาจหน้าที่ของ คณะกรรมการจัดทำข้อมูลวิถีชีวิตและ ประวัติศาสตร์กลุ่มชาติพันธุ์<u>และชน</u> <u>เผ่าพื้นเมือง</u></p>		

*ถ้อยคำตามที่ปรากฏในร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองสิทธิและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายสุรียนต์ ทองหนูเอียด กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน ๑๔,๙๕๔ คน เป็นผู้เสนอ)
ที่ดูน่าจะเป็นคำว่า “ชนเผ่าพื้นเมือง”

<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ สภาชนเผ่าพื้นเมือง แห่งประเทศไทย พ.ศ. (นายศักดิ์ดา แสนมี่ กับประชาชน ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 12,888 คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองสิทธิและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายสุริยันต์ ทองหนูเอียด กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 14,954 คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ ส่งเสริมและคุ้มครอง กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายเลาฟั้ง บัณชิตเทอดสกุล กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (นางสาวปิยะรัฐชย์ ดิยะไพรัช กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>
<p>มาตรา 26 ให้ศูนย์ทำหน้าที่ รับผิดชอบงานธุรการและงานวิชาการ ของคณะกรรมการจัดทำข้อมูล วิถีชีวิตและประวัติศาสตร์กลุ่มชาติพันธุ์ โดยให้มีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้</p> <p>(1) จัดเก็บและเผยแพร่ข้อมูล ของกลุ่มชาติพันธุ์เกี่ยวกับชุมชน ภูมิปัญญา และอัตลักษณ์ทาง วัฒนธรรมและภาษา</p> <p>(2) สนับสนุนและส่งเสริม ความร่วมมือ การดำเนินงาน การเผยแพร่สร้างความเข้าใจ และ แลกเปลี่ยนความรู้เกี่ยวกับวิถีชีวิตของ กลุ่มชาติพันธุ์ และการอยู่ร่วมกัน ในสังคมพหุวัฒนธรรม</p> <p>(3) ส่งเสริมสนับสนุนและจัดให้มี การศึกษาวิจัย การพัฒนาศักยภาพ และความเข้มแข็งขององค์กร ชุมชน สตรี เด็ก เยาวชน และผู้นำของ กลุ่มชาติพันธุ์</p>				

<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ สภาชนเผ่าพื้นเมือง แห่งประเทศไทย พ.ศ. (นายศักดิ์ดา แสนมี่ กับประชาชน ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 12,888 คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองสิทธิและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายสุริยันต์ ทองหนูเอียด กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 14,954 คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ ส่งเสริมและคุ้มครอง กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายเลาฟั้ง บัณจิตเทอดสกุล กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (นางสาวปิยะรัฐชย์ ดิยะไพรัช กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>
<p>หมวดที่ 5 พื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์</p> <hr/> <p>มาตรา 27 เพื่อประโยชน์ในการ คุ้มครองวิถีชีวิตและวัฒนธรรม การรักษาทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน การส่งเสริม คุณภาพชีวิตที่ดีบนฐานเศรษฐกิจ เชิงวัฒนธรรม และการส่งเสริม ความเข้มแข็งของชุมชนตามภูมิปัญญา และวัฒนธรรมของกลุ่มชาติพันธุ์ คณะกรรมการมีอำนาจประกาศ กำหนดพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์</p>	<p>หมวดที่ 5 พื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ และชนเผ่าพื้นเมือง</p> <hr/> <p>มาตรา 46 เพื่อประโยชน์ในการ คุ้มครองวิถีชีวิตและวัฒนธรรม การรักษาทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน การส่งเสริมคุณภาพชีวิตที่ดีบน ฐานเศรษฐกิจเชิงวัฒนธรรม และ การส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชน ตามภูมิปัญญาและวัฒนธรรมของ กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง คณะกรรมการมีอำนาจกำหนดพื้นที่ คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ และชนเผ่าพื้นเมือง</p>	<p>หมวด 3 พื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ และชนเผ่าพื้นเมือง</p> <hr/> <p>มาตรา 26 เพื่อประโยชน์ในการ คุ้มครองวิถีชีวิตและวัฒนธรรม การรักษาทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน การส่งเสริม คุณภาพชีวิตที่ดีบนฐานเศรษฐกิจ เชิงวัฒนธรรมและการส่งเสริม ความเข้มแข็งของชุมชนตามภูมิปัญญา และวัฒนธรรมของกลุ่มชาติพันธุ์<u>และ</u> <u>ชนเผ่าพื้นเมือง รัฐมนตรีโดยความ</u> <u>เห็นชอบของคณะกรรมการ มีอำนาจ</u> <u>ประกาศเขตพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิต</u> <u>กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองขึ้น</u> <u>ในพื้นที่ชุมชนหนึ่งๆ หรือหลายชุมชน</u> <u>รวมกันได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความ</u> <u>เหมาะสมในการบริหารจัดการ และ</u> <u>ความเห็นชอบของประชาชนในพื้นที่</u> <u>เป้าหมาย โดยออกเป็นประกาศกระทรวง</u></p>	<p>หมวดที่ 6 พื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์</p> <hr/> <p>มาตรา 33 เพื่อประโยชน์ ในการคุ้มครองวิถีชีวิตและวัฒนธรรม <u>การส่งเสริมศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์</u> การรักษาทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน การส่งเสริม คุณภาพชีวิตที่ดี บนฐานเศรษฐกิจ เชิงวัฒนธรรม และการส่งเสริมความ เข้มแข็งของชุมชนตามภูมิปัญญาและ วัฒนธรรม <u>ตลอดจนการพัฒนาต่อยอด</u> <u>ภูมิปัญญาของกลุ่มชาติพันธุ์</u> คณะกรรมการมีอำนาจกำหนดพื้นที่ คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ <u>คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์</u> <u>ตามวรรคหนึ่งต่อไป โดยให้ทำเป็น</u> <u>ประกาศของคณะกรรมการ</u></p>	

<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ สภาชนเผ่าพื้นเมือง แห่งประเทศไทย พ.ศ. (นายศักดิ์ดา แสนมี่ กับประชาชน ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 12,888 คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองสิทธิและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายสุริยันต์ ทองหนูเอียด กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 14,954 คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ ส่งเสริมและคุ้มครอง กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายเลาฟั้ง บัณฑิตเทอดสกุล กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (นางสาวปิยะรัฐชย์ ดิยะไพรัช กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>
<p>ก่อนการประกาศพื้นที่คุ้มครอง วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ ให้ชุมชนจัดทำ แผนแม่บทและแผนที่แสดงพื้นที่ การจัดการพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิต กลุ่มชาติพันธุ์ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ และวิธีการที่กำหนดในระเบียบของ คณะกรรมการ ให้สำนักงานปลัดกระทรวง วัฒนธรรมสนับสนุนชุมชนในการจัดทำ แผนแม่บทและแผนที่แสดงพื้นที่ การจัดการพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิต กลุ่มชาติพันธุ์ โดยขอให้หน่วยงาน ของรัฐในพื้นที่มีส่วนร่วมในการจัดทำ แผนแม่บทและแผนที่ดังกล่าวด้วย เมื่อดำเนินการตามวรรคสองเสร็จแล้ว ให้สำนักงานปลัดกระทรวงวัฒนธรรม เสนอแผนแม่บทและแผนที่ตามวรรคสอง ต่อคณะกรรมการเพื่อประกอบการ พิจารณาประกาศพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิต กลุ่มชาติพันธุ์ตามวรรคหนึ่งต่อไป</p>		<p>ก่อนการประกาศพื้นที่คุ้มครอง วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่า พื้นเมือง ให้ชุมชนจัดทำแผนแม่บท <u>ว่าด้วยการจัดการพื้นที่คุ้มครองวิถี ชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง โดยให้สำนักงานสนับสนุนการจัดทำ แผนแม่บทดังกล่าว</u> เมื่อจัดทำแผนแม่บทเสร็จแล้วให้ สำนักงานเสนอต่อคณะกรรมการเพื่อ ประกาศพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติ พันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองตามวรรคหนึ่ง ต่อไป โดยให้ทำเป็นประกาศของ คณะกรรมการ และในกรณีที่ทำเป็นจะ ให้มีแผนที่แนบท้ายประกาศด้วยก็ได้</p>		

<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ สภาชนเผ่าพื้นเมือง แห่งประเทศไทย พ.ศ. (นายศักดิ์ดา แสนมี่ กับประชาชน ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 12,888 คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองสิทธิและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายสุริยันต์ ทองหนูเอียด กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 14,954 คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ ส่งเสริมและคุ้มครอง กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายเลาฟิ่ง บัณฑิตเทอดสกุล กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (นางสาวปิยะรัฐชย์ ดิยะไพรัช กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>
			<p><u>มาตรา 27 ให้ชุมชนยื่นคำขอเขต</u> <u>ประกาศเขตพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิต</u> <u>กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง</u> <u>พร้อมด้วยระเบียบและแผนแม่บท</u> <u>ว่าด้วยการบริหารจัดการพื้นที่คุ้มครอง</u> <u>วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่า</u> <u>พื้นเมืองต่อสำนักงาน</u> <u>แผนแม่บทตามวรรคหนึ่ง</u> <u>อย่างน้อยต้องประกอบด้วย สิทธิและ</u> <u>หน้าที่ของประชาชนในพื้นที่การ</u> <u>จัดการที่ดินอยู่อาศัยและทำกิน</u> <u>การจัดการพื้นที่วัฒนธรรมและ</u> <u>จิตวิญญาณ การจัดการพื้นที่สงวนและ</u> <u>รักษาทรัพยากรธรรมชาติและ</u> <u>สิ่งแวดล้อม การทำนุบำรุงรักษาและ</u> <u>สืบทอดศิลปวัฒนธรรมและภาษา</u> <u>มาตรการป้องกันและบรรเทาความ</u> <u>เสียหาย มาตรการบังคับใช้ระเบียบ</u> <u>การบริหารจัดการพื้นที่คุ้มครองวิถี</u> <u>ชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง</u> <u>รวมทั้งมาตรการลงโทษสำหรับ</u> <u>ผู้กระทำละเมิดต่อธรรมนูญดังกล่าว</u></p>	

<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ สภาชนเผ่าพื้นเมือง แห่งประเทศไทย พ.ศ. (นายศักดิ์ดา แสนมี่ กับประชาชน ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 12,888 คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองสิทธิและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายสุริยันต์ ทองหนูเอียด กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 14,954 คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ ส่งเสริมและคุ้มครอง กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายเลาฟั้ง บัณฑิตเทอดสกุล กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (นางสาวปิยะรัฐชย์ ดิยะไพรัช กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>
<p>มาตรา 28 การประกาศพื้นที่ คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ตาม มาตรา 27 ให้ประชาชนและชุมชน มีสิทธิอยู่อาศัยและใช้ประโยชน์ จากที่ดินและทรัพยากรธรรมชาติ ตามที่กำหนดในธรรมนูญของพื้นที่ คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์นั้น โดยต้องดำเนินการตามกฎหมายที่ เกี่ยวข้องกับพื้นที่ดังกล่าวด้วย</p>		<p>มาตรา 47 การประกาศพื้นที่ คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชน เผ่าพื้นเมืองตามมาตรา 46 ให้ ประชาชนและชุมชนมีสิทธิอยู่อาศัย และใช้ประโยชน์จากที่ดินและ ทรัพยากรธรรมชาติตามที่กำหนดใน ธรรมนูญของพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิต กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองนั้น และไม่สามารถจำหน่ายโอนสิทธิ ดังกล่าวให้แก่บุคคลใดได้ เว้นแต่การ สืบทอดทางมรดกแก่ทายาทโดยธรรม</p>	<p><u>ทั้งนี้ ต้องไม่ขัดหรือแย้งกับระเบียบที่ เสนอต่อคณะกรรมการ การยื่นคำขอ การตรวจสอบและ พิจารณาคำขอ การออกประกาศ การ ติดตามประเมินผล* และการยกเลิก หรือเพิกถอนพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่ม ชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง ให้เป็นไป ตามเงื่อนไข หลักเกณฑ์และวิธีการที่ คณะกรรมการประกาศกำหนด</u></p>	<p>มาตรา 34 การประกาศ พื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ ตามมาตรา 34 ให้ประชาชนและ ชุมชนมีสิทธิอยู่อาศัยและใช้ประโยชน์ จากที่ดินและทรัพยากรธรรมชาติ ตามที่กำหนดในธรรมนูญของพื้นที่ คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์นั้น <u>และ ไม่สามารถจำหน่ายโอนสิทธิ ดังกล่าวให้แก่บุคคลใดได้ เว้นแต่การสืบทอดทางมรดกแก่ ทายาทโดยธรรม โดยก่อนการ ประกาศพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติ</u></p>

*ถ้อยคำตามที่ปรากฏในร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายเลาฟั้ง บัณฑิตเทอดสกุล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล กับคณะ เป็นผู้เสนอ) ที่ถูกนำจะเป็นคำว่า
“ประเมินผล”

<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ สภาชนเผ่าพื้นเมือง แห่งประเทศไทย พ.ศ. (นายศักดิ์ดา แสนมี่ กับประชาชน ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 12,888 คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองสิทธิและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายสุริยันต์ ทองหนูเอียด กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 14,954 คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ ส่งเสริมและคุ้มครอง กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายเลาฟั้ง บัณชิตเทอดสกุล กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (นางสาวปิยะรัฐชย์ ดิยะไพรัช กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>
<p>มาตรา 29 ประชาชนในชุมชน ที่อยู่ภายในพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิต กลุ่มชาติพันธุ์ มีสิทธิใช้ประโยชน์จาก ที่ดินและทรัพยากรธรรมชาติในเรื่อง ดังต่อไปนี้ ตามธรรมนูญของพื้นที่ คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และต้อง ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กฎหมายที่ เกี่ยวข้องกับพื้นที่นั้นกำหนดด้วย</p> <p>(1) ก่อสร้าง แฝ้วถาง หรือกระทำ ด้วยประการใด ๆ เพื่อการอยู่อาศัย การสาธารณสุข โภค สาธารณูปการ การเกษตรกรรม การประมง การเลี้ยงสัตว์ และกิจกรรมสาธารณะของชุมชน</p>		<p>มาตรา 48 ให้ประชาชนในชุมชนที่ อยู่ภายในพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่ม ชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง มีสิทธิใช้ ประโยชน์จากที่ดินและ ทรัพยากรธรรมชาติ ตามธรรมนูญของ พื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ และชนเผ่าพื้นเมือง ดังต่อไปนี้</p> <p>(1) ก่อสร้าง แฝ้วถาง หรือกระทำ ด้วยประการใด ๆ เพื่อการอยู่อาศัย การสาธารณสุข โภค สาธารณูปการ การเกษตรกรรม การประมง การเลี้ยง สัตว์และกิจกรรมสาธารณะของชุมชน</p>		<p>พินธิ* ให้ชุมชนจัดทำแผนแม่บทและ แผนที่การจัดการพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิต กลุ่มชาติพันธุ์** ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด โดยให้ศูนย์ได้ประสานหน่วยงานของ รัฐในพื้นที่ได้สนับสนุนชุมชนในการ จัดทำแผนแม่บทและแผนที่ดังกล่าวด้วย</p> <p>มาตรา 35 ให้ประชาชนใน ชุมชนที่อยู่ภายในพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิต กลุ่มชาติพันธุ์ มีสิทธิใช้ประโยชน์จาก ที่ดินและทรัพยากรธรรมชาติ ตามธรรมนูญของพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิต กลุ่มชาติพันธุ์ ดังต่อไปนี้</p> <p>(1) ก่อสร้าง แฝ้วถาง หรือ กระทำด้วยประการใด ๆ เพื่อการอยู่ อาศัย การสาธารณสุข โภค สาธารณูปการ การเกษตรกรรม การ ประมง การเลี้ยงสัตว์และกิจกรรม สาธารณะของชุมชน</p>

* ถ้อยคำตามที่ปรากฏในร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (นางสาวปิยะรัฐชย์ ดิยะไพรัช สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย กับคณะ เป็นผู้เสนอ) ที่ถูกนำจะเป็นคำว่า "กลุ่มชาติพันธุ์"

** ถ้อยคำตามที่ปรากฏในร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (นางสาวปิยะรัฐชย์ ดิยะไพรัช สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย กับคณะ เป็นผู้เสนอ) ที่ถูกนำจะเป็นคำว่า "กลุ่มชาติพันธุ์"

<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ สภาชนเผ่าพื้นเมือง แห่งประเทศไทย พ.ศ. (นายศักดิ์ดา แสนมี่ กับประชาชน ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 12,888 คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองสิทธิและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายสุรียนต์ ทองหนูเอียด กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 14,954 คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ ส่งเสริมและคุ้มครอง กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายเลาฟั้ง บัณชิตเทอดสกุล กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (นางสาวปิยะรัฐชย์ ดิยะไพรัช กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>
<p>(2) ใช้ประโยชน์จาก ทรัพยากรธรรมชาติอื่นในพื้นที่ คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ได้ตาม ความจำเป็นต่อการอุปโภคบริโภค ในครัวเรือน เศรษฐกิจชุมชน หรือ ใช้ในกิจกรรมสาธารณะของชุมชน</p> <p>(3) ปฏิบัติพิธีกรรมตามประเพณี และจิตวิญญาณของกลุ่มชาติพันธุ์</p> <p>(4) การอื่นตามที่คณะกรรมการ กำหนด</p>	<p>(2) กระทำด้วยประการใด ๆ เพื่อ การทำกินตามวิถีชีวิตและวัฒนธรรม</p> <p>(3) การใช้ประโยชน์จาก ทรัพยากรธรรมชาติอื่นในพื้นที่ คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชน เผ่าพื้นเมืองทำได้ตามความจำเป็นต่อ การอุปโภคบริโภคในครัวเรือน เศรษฐกิจในครัวเรือนและชุมชน หรือ ใช้ในกิจกรรมสาธารณะของชุมชน</p> <p>(4) ชักน้ำหรือบังคับน้ำจากทางน้ำ ลำน้ำ ลำห้วย หนอง หรือบึง เพื่อ ประโยชน์ในการอุปโภคบริโภค การเกษตรกรรม การเลี้ยงสัตว์ และ กิจกรรมสาธารณะของชุมชน</p> <p>(5) ปลุกต้นไม้หรือ*พฤษชาติอื่น ๆ</p> <p>(6) ปฏิบัติพิธีกรรมตามประเพณี และจิตวิญญาณของกลุ่มชาติพันธุ์ และชนเผ่าพื้นเมือง</p> <p>(7) การอื่นตามที่คณะกรรมการ กำหนด</p>	<p>(2) กระทำด้วยประการใด ๆ เพื่อการทำกินตามวิถีชีวิต วัฒนธรรม และศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์</p> <p>(3) การใช้ประโยชน์จาก ทรัพยากรธรรมชาติอื่นในพื้นที่คุ้มครอง วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ทำได้ตามความ จำเป็นต่อการอุปโภคบริโภคใน ครัวเรือน เศรษฐกิจชุมชน หรือใช้ใน กิจกรรมสาธารณะของชุมชน</p> <p>(4) ชักน้ำหรือบังคับน้ำจากทางน้ำ ลำน้ำ ลำห้วย หนอง หรือบึง เพื่อ ประโยชน์ในการอุปโภคบริโภค การเกษตรกรรม การเลี้ยงสัตว์ และ กิจกรรมสาธารณะของชุมชน</p> <p>(5) ปลุกต้นไม้หรือพฤษชาติอื่น ๆ</p> <p>(6) ปฏิบัติพิธีกรรมตามประเพณี และจิตวิญญาณของกลุ่มชาติพันธุ์</p> <p>(7) การอื่นตามที่คณะกรรมการ กำหนด</p>	<p>(2) กระทำด้วยประการใด ๆ เพื่อการทำกินตามวิถีชีวิต วัฒนธรรม และศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์</p> <p>(3) การใช้ประโยชน์จาก ทรัพยากรธรรมชาติอื่นในพื้นที่คุ้มครอง วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ทำได้ตามความ จำเป็นต่อการอุปโภคบริโภคใน ครัวเรือน เศรษฐกิจชุมชน หรือใช้ใน กิจกรรมสาธารณะของชุมชน</p> <p>(4) ชักน้ำหรือบังคับน้ำจากทางน้ำ ลำน้ำ ลำห้วย หนอง หรือบึง เพื่อ ประโยชน์ในการอุปโภคบริโภค การเกษตรกรรม การเลี้ยงสัตว์ และ กิจกรรมสาธารณะของชุมชน</p> <p>(5) ปลุกต้นไม้หรือพฤษชาติอื่น ๆ</p> <p>(6) ปฏิบัติพิธีกรรมตามประเพณี และจิตวิญญาณของกลุ่มชาติพันธุ์</p> <p>(7) การอื่นตามที่คณะกรรมการ กำหนด</p>	<p>(2) กระทำด้วยประการใด ๆ เพื่อการทำกินตามวิถีชีวิต วัฒนธรรม และศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์</p> <p>(3) การใช้ประโยชน์จาก ทรัพยากรธรรมชาติอื่นในพื้นที่คุ้มครอง วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ทำได้ตามความ จำเป็นต่อการอุปโภคบริโภคใน ครัวเรือน เศรษฐกิจชุมชน หรือใช้ใน กิจกรรมสาธารณะของชุมชน</p> <p>(4) ชักน้ำหรือบังคับน้ำจากทางน้ำ ลำน้ำ ลำห้วย หนอง หรือบึง เพื่อ ประโยชน์ในการอุปโภคบริโภค การเกษตรกรรม การเลี้ยงสัตว์ และ กิจกรรมสาธารณะของชุมชน</p> <p>(5) ปลุกต้นไม้หรือพฤษชาติอื่น ๆ</p> <p>(6) ปฏิบัติพิธีกรรมตามประเพณี และจิตวิญญาณของกลุ่มชาติพันธุ์</p> <p>(7) การอื่นตามที่คณะกรรมการ กำหนด</p>

*ถ้อยคำตามที่ปรากฏในร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองสิทธิและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายสุรียนต์ ทองหนูเอียด กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน ๑๔,๙๕๔ คน เป็นผู้เสนอ)
ที่ถูกนำมาเป็นคำว่า “หรือ”

<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ สภาชนเผ่าพื้นเมือง แห่งประเทศไทย พ.ศ. (นายศักดิ์ดา แสนมี่ กับประชาชน ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 12,888 คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองสิทธิและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายสุริยันต์ ทองหนูเอียด กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 14,954 คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ ส่งเสริมและคุ้มครอง กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายเลาฟั้ง บัณชิตเทอดสกุล กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (นางสาวปิยะรัฐชย์ ดิยะไพรัช กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>
<p>การใช้ประโยชน์ตามวรรคหนึ่ง ต้องเป็นไปอย่างสมดุลและยั่งยืน ไม่ทำลายความหลากหลายทาง ชีวภาพ หรือส่งผลกระทบต่อ สิ่งแวดล้อม และให้เป็นไปตาม หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขตาม ระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด ซึ่งต้องไม่ขัดหรือแย้งกับกฎหมายอื่น ที่เกี่ยวข้อง</p>		<p>การใช้ประโยชน์ตามวรรคหนึ่ง ต้องเป็นไปอย่างสมดุลและยั่งยืน ไม่ทำลายความหลากหลายทาง ชีวภาพ หรือส่งผลกระทบต่อ สิ่งแวดล้อม และให้เป็นไปตาม หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขตาม ระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด <u>ในกรณีที่กฎหมายใดบัญญัติให้การ กระทำหรือการงดเว้นการกระทำตาม วรรคหนึ่ง เป็นความผิดหรือต้องรับผิด ตามกฎหมายนั้น หากผู้มีสิทธิอยู่อาศัย และใช้ประโยชน์จากที่ดินและ ทรัพยากรธรรมชาติตามที่กำหนดใน ธรรมนูญของพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิต กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง เป็นผู้กระทำหรืองดเว้นการกระทำนั้น ให้ถือว่าไม่มีเจตนาในการกระทำ ความผิดและไม่ต้องรับผิดตาม กฎหมายนั้น</u></p>		<p>การใช้ประโยชน์ตามวรรคหนึ่ง ต้องเป็นไปอย่างสมดุลและยั่งยืน ไม่ทำลายความหลากหลาย ทางชีวภาพ หรือส่งผลกระทบต่อ สิ่งแวดล้อม และให้เป็นไปตาม หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขตาม ระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด <u>ในกรณีที่กฎหมายใดบัญญัติ ให้การกระทำหรือการงดเว้น การกระทำตามวรรคหนึ่ง เป็นความผิดหรือต้องรับผิดตาม กฎหมาย หากผู้มีสิทธิอยู่อาศัยและ ใช้ประโยชน์จากที่ดินและ ทรัพยากรธรรมชาติตามที่กำหนด ในธรรมนูญของพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิต กลุ่มชาติพันธุ์ เป็นผู้กระทำ หรืองดเว้นการกระทำ เมื่อเจ้าหน้าที่ ของรัฐได้กล่าวตักเตือน และผู้นั้น ยินยอมแก้ไขการกระทำไม่ให้ เข้า องค์ประกอบความผิดแห่งกฎหมาย ให้ถือว่าผู้นั้นไม่มีเจตนาในการ</u></p>

<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ สภาชนเผ่าพื้นเมือง แห่งประเทศไทย พ.ศ. (นายศักดิ์ดา แสนมี่ กับประชาชน ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 12,888 คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองสิทธิและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายสุริยันต์ ทองหนูเอียด กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 14,954 คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ ส่งเสริมและคุ้มครอง กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายเลาฟั้ง บัณจิตเทอดสกุล กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (นางสาวปิยะรัฐชย์ ดิยะไพรัช กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>
<p>มาตรา 30 เมื่อคณะกรรมการประกาศ พื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์แล้ว ให้คณะกรรมการแต่งตั้ง คณะกรรมการบริหารพื้นที่คุ้มครอง วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ ซึ่งประกอบด้วย ผู้แทนหน่วยงานของรัฐในพื้นที่และ ผู้แทนของชุมชนในพื้นที่คุ้มครองวิถี ชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ จำนวนไม่น้อยกว่า เจ็ดคนแต่ไม่เกินสิบห้าคน โดยให้มี ผู้แทนหน่วยงานของรัฐในพื้นที่จำนวน ไม่เกินหนึ่งในสามของจำนวนคณะกรรมการ บริหารพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิต กลุ่มชาติพันธุ์ ให้ที่ประชุมคณะกรรมการบริหาร พื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ เลือกกรรมการคนหนึ่งซึ่งเป็นผู้แทน ของชุมชนในพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิต กลุ่มชาติพันธุ์ ให้ทำหน้าที่ประธาน</p>		<p>มาตรา 49 เมื่อคณะกรรมการ ประกาศพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติ พันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองแล้วให้ คณะกรรมการแต่งตั้งคณะกรรมการ บริหารพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติ พันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง ซึ่ง ประกอบด้วยตัวแทนของชุมชน ในพื้นที่ จำนวนไม่น้อยกว่าเจ็ดคน แต่ไม่เกินสิบห้าคน <u>เพื่อทำหน้าที่</u> <u>บริหารพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิต</u> <u>กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง</u></p>		<p><u>กระทำความผิดอันเป็นเหตุให้ต้องรับ ผิดตามกฎหมายนั้น</u></p> <p>มาตรา 36 เมื่อคณะกรรมการ ประกาศพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิต กลุ่มชาติพันธุ์แล้วให้คณะกรรมการ แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารพื้นที่ คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ ซึ่ง ประกอบด้วยผู้แทนหน่วยงานของรัฐ ในพื้นที่และผู้แทนของชุมชนในพื้นที่ คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ จำนวน ไม่น้อยกว่าเจ็ดคนแต่ไม่เกินสิบห้าคน <u>เพื่อทำหน้าที่ประสานกับหน่วย ราชการหรือหน่วยงานของรัฐ ที่เกี่ยวข้องอันเกี่ยวกับ</u> <u>พระราชบัญญัตินี้</u> ให้ที่ประชุมคณะกรรมการ บริหารพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิต กลุ่มชาติพันธุ์ เลือกกรรมการคนหนึ่ง ซึ่งเป็นผู้แทนของชุมชน ในพื้นที่ คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ ให้ทำ</p>

<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ สภาชนเผ่าพื้นเมือง แห่งประเทศไทย พ.ศ. (นายศักดิ์ดา แสนมี่ กับประชาชน ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 12,888 คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองสิทธิและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายสุรียนต์ ทองหนูเอียด กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 14,954 คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ ส่งเสริมและคุ้มครอง กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายเลาฟั้ง บัณจิตเทอดสกุล กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (นางสาวปิยะรัฐชย์ ดิยะไพรัช กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>
<p>กรรมการบริหารพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิต กลุ่มชาติพันธุ์ คณะกรรมการบริหารพื้นที่ คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ ตามวรรคหนึ่ง ให้ทำหน้าที่บริหาร พื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์</p>			<p><u>มาตรา 28</u> เมื่อคณะกรรมการได้ กำหนดให้พื้นที่ใดเป็นพื้นที่คุ้มครอง วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่า พื้นเมืองตามมาตรา 26 แล้ว ให้ ประชาชนและชุมชนมีสิทธิอยู่อาศัย และใช้ประโยชน์ที่ดินและ ทรัพยากรธรรมชาติ ตามที่กำหนดไว้ ในระเบียบและแผนแม่บทว่าด้วย การบริหารจัดการพื้นที่คุ้มครองวิถี ชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง นั้น และไม่สามารถจำหน่ายจ่ายโอน สิทธิดังกล่าวให้แก่บุคคลใด ได้ เว้นแต่การสืบทอดทางมรดกแก่ ทายาทโดยธรรม</p>	<p>หน้าที่ประธานคณะกรรมการบริหาร พื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ คณะกรรมการบริหารพื้นที่ คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ ตามวรรคหนึ่ง ให้ทำหน้าที่บริหาร พื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์</p>

<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ สภาชนเผ่าพื้นเมือง แห่งประเทศไทย พ.ศ. (นายศักดิ์ดา แสนมี่ กับประชาชน ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 12,888 คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองสิทธิและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายสุริยันต์ ทองหนูเอียด กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 14,954 คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ ส่งเสริมและคุ้มครอง กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายเลาฟั้ง บัณฑิตเทอดสกุล กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (นางสาวปิยะรัฐชย์ ดิยะไพรัช กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>
			<p><u>การใช้ประโยชน์ที่ดินและ</u> <u>ทรัพยากรธรรมชาติตามวรรคหนึ่ง</u> <u>ต้องเป็นไปอย่างสมดุลและยั่งยืน</u> <u>ไม่ทำลายความสมดุลของระบบนิเวศน์</u> <u>และความหลากหลายทางชีวภาพ หรือ</u> <u>ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมอย่าง</u> <u>ร้ายแรง</u></p> <p>หากประชาชนในชุมชนที่อยู่ภายใน พื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และ ชนเผ่าพื้นเมืองกระทำการใด ๆ อันเป็นการฝ่าฝืนต่อระเบียบว่าด้วย การบริหารจัดการพื้นที่คุ้มครอง วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่า พื้นเมืองนั้น หรือบุคคลภายนอกชุมชน เข้าไปกระทำการใด ๆ โดยไม่ได้รับ ความยินยอมจากคณะกรรมการบริหาร พื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และ ชนเผ่าพื้นเมือง อันเป็นการละเมิด ต่อกฎหมายทั่วไปหรือกฎหมายเฉพาะ สำหรับพื้นที่นั้น ๆ บุคคลดังกล่าว จะไม่ได้รับการคุ้มครองตาม</p>	

<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ สภาชนเผ่าพื้นเมือง แห่งประเทศไทย พ.ศ. (นายศักดิ์ดา แสนมี่ กับประชาชน ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 12,888 คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองสิทธิและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายสุรียนต์ ทองหนูเอียด กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 14,954 คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ ส่งเสริมและคุ้มครอง กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายเลาฟั้ง บัณฑิตเทอดสกุล กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (นางสาวปิยะรัฐชย์ ดิยะไพรัช กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>
			<p>พระราชบัญญัตินี้* โดยให้ถือว่าบุคคล ดังกล่าวมีความผิดและต้องได้รับโทษ ตามกฎหมายนั้น ๆ</p> <p>มาตรา 29 เมื่อคณะกรรมการ ประกาศพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิต กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองแห่ง ใดแล้ว ให้คณะกรรมการส่งเสริมและ คุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่า พื้นเมืองจังหวัด หรือคณะกรรมการ ในกรณีที่จังหวัดใดไม่มีคณะกรรมการ ส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์และ ชนเผ่าพื้นเมืองจังหวัด แต่งตั้ง คณะกรรมการชุดหนึ่ง ซึ่งประกอบด้วย ตัวแทนของชุมชนในพื้นที่ จำนวน ไม่น้อยกว่าเจ็ดคน แต่ไม่เกินสิบห้าคน เพื่อทำหน้าที่บริหารพื้นที่คุ้มครอง วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่า พื้นเมืองแห่งนั้น</p>	

*ถ้อยคำตามที่ปรากฏในร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายเลาฟั้ง บัณฑิตเทอดสกุล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล กับคณะ เป็นผู้เสนอ) ที่ถูกนำจะเป็นคำว่า
“พระราชบัญญัตินี้”

<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ สภาชนเผ่าพื้นเมือง แห่งประเทศไทย พ.ศ. (นายศักดิ์ดา แสนมี่ กับประชาชน ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 12,888 คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองสิทธิและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายสุริยันต์ ทองหนูเอียด กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 14,954 คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ ส่งเสริมและคุ้มครอง กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายเลาฟั้ง บัณฑิตเทอดสกุล กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (นางสาวปิยะรัฐชย์ ดิยะไพรัช กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>
<p>มาตรา 31 คุณสมบัติและลักษณะ ต้องห้าม วาระและการดำรงตำแหน่ง และการพ้นจากตำแหน่งของ กรรมการบริหารพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิต กลุ่มชาติพันธุ์ และการประชุมของ คณะกรรมการบริหารพื้นที่คุ้มครอง วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ ให้เป็นไปตาม ระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด</p> <p>มาตรา 32 ให้คณะกรรมการ บริหารพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ มีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้ (1) จัดทำธรรมนูญของพื้นที่ คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ โดยอย่างน้อยต้องประกอบด้วย สิทธิและหน้าที่ของประชาชนในพื้นที่ ทำกิน พื้นที่อยู่อาศัย พื้นที่วัฒนธรรม และจิตวิญญาณ และพื้นที่สงวนและ รักษาทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม การทำนุบำรุงรักษา สืบทอดศิลปวัฒนธรรมและภาษา มาตรการบังคับใช้ธรรมนูญในพื้นที่</p>		<p>มาตรา 50 ให้คณะกรรมการ บริหารพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติ พันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง มีอำนาจและ หน้าที่ ดังต่อไปนี้ (1) จัดทำธรรมนูญของพื้นที่ คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชน เผ่าพื้นเมือง โดยอย่างน้อยต้อง ประกอบด้วย สิทธิและหน้าที่ของ ประชาชนในพื้นที่ทำกิน พื้นที่อยู่ อาศัย พื้นที่วัฒนธรรมและจิตวิญญาณ และพื้นที่สงวนและรักษา ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การทำนุบำรุงรักษาสืบทอด</p>	<p>มาตรา 30 ให้คณะกรรมการ บริหารพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติ พันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองมีอำนาจและ หน้าที่ ดังต่อไปนี้</p>	<p>มาตรา 37 ให้คณะกรรมการ บริหารพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิต กลุ่มชาติพันธุ์ มีอำนาจและหน้าที่ ดังต่อไปนี้ (1) จัดทำธรรมนูญของพื้นที่ คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ โดยอย่างน้อยต้องประกอบด้วยสิทธิ และหน้าที่ของประชาชนในพื้นที่ทำ กิน พื้นที่อยู่อาศัย พื้นที่วัฒนธรรมและ จิตวิญญาณ และพื้นที่สงวน และรักษา ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การทำนุบำรุงรักษาสืบทอด ศิลปวัฒนธรรมและภาษา มาตรการ</p>

<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ สภาชนเผ่าพื้นเมือง แห่งประเทศไทย พ.ศ. (นายศักดิ์ดา แสนมี่ กับประชาชน ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 12,888 คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองสิทธิและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายสุริยันต์ ทองหนูเอียด กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 14,954 คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ ส่งเสริมและคุ้มครอง กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายเลาฟั้ง บัณฑิตเทอดสกุล กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (นางสาวปิยะรัฐชย์ ดิยะไพรัช กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>
<p>คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ ทั้งนี้ เท่าที่ไม่เป็นการขัดต่อความสงบเรียบร้อย หรือศีลธรรมอันดีของประชาชน หรือเป็นอันตรายต่อความมั่นคงของรัฐ หรือสุขภาพอนามัย และต้องไม่ขัด หรือแย้งกับแผนแม่บทและ แผนที่แสดงพื้นที่การจัดการพื้นที่ คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ ตามมาตรา 27</p> <p>(2) จัดให้มีการประเมินผล การดำเนินการตามแผนแม่บท โดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในพื้นที่ คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์</p> <p>(3) เสนอแนะการปรับปรุงแผน แม่บทต่อคณะกรรมการ</p>	<p>ศิลปวัฒนธรรมและภาษา มาตราการ บังคับใช้ธรรมนูญในพื้นที่คุ้มครอง วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่า พื้นเมือง ทั้งนี้ ต้องไม่ขัดหรือแย้งกับ แผนแม่บทที่เสนอต่อคณะกรรมการ ตามมาตรา 46</p> <p>(2) จัดให้มีการประเมินผลการ ดำเนินการตามแผนแม่บทโดยการมี ส่วนร่วมของชุมชนในพื้นที่คุ้มครองวิถี ชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง</p> <p>(3) เสนอแนะการปรับปรุงแผน แม่บทต่อคณะกรรมการ</p>	<p>(1) ทบทวนและพัฒนาแผนแม่บท การบริหารจัดการพื้นที่คุ้มครองวิถี ชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง</p> <p>(2) จัดให้มีการประเมินผลการ ดำเนินการตามแผนแม่บทโดยการมี ส่วนร่วมของชุมชนในพื้นที่คุ้มครองวิถี ชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง</p>	<p>บังคับใช้ธรรมนูญในพื้นที่คุ้มครองวิถี ชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์</p> <p>(2) จัดให้มีการประเมินผลการ ดำเนินการตามแผนแม่บท โดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในพื้นที่ คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์</p> <p>(3) เสนอแนะการปรับปรุงแผน แม่บทต่อคณะกรรมการ</p>	

<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ สภาชนเผ่าพื้นเมือง แห่งประเทศไทย พ.ศ. (นายศักดิ์ดา แสนมี่ กับประชาชน ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 12,888 คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองสิทธิและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายสุริยันต์ ทองหนูเอียด กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 14,954 คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ ส่งเสริมและคุ้มครอง กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายเลาฟั้ง บัณจิตเทอดสกุล กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (นางสาวปิยะรัฐชย์ ดิยะไพรัช กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>
<p>(4) ประสานงานการรับ ความช่วยเหลือในด้านต่าง ๆ ที่จำเป็น ต่อการดำรงชีวิตของประชาชน ในพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ จากหน่วยงานของรัฐหรือเอกชน</p> <p>(5) สนับสนุนการจัดทำข้อมูล วิถีชีวิตและประวัติศาสตร์กลุ่มชาติพันธุ์ ให้แก่คณะกรรมการจัดทำ ข้อมูลวิถีชีวิตและประวัติศาสตร์ กลุ่มชาติพันธุ์และศูนย์</p>	<p>(4) ประสานงานการรับความ ช่วยเหลือในด้านต่าง ๆ ที่จำเป็นต่อ การดำรงชีวิตของประชาชนในพื้นที่ คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชน เผ่าพื้นเมือง จากคณะอนุกรรมการ จังหวัดตามมาตรา 25 คณะอนุกรรมการเฉพาะเรื่องตาม มาตรา 27 และหน่วยงานของรัฐหรือ เอกชน</p> <p>(5) สนับสนุนการจัดทำข้อมูลวิถี ชีวิตและประวัติศาสตร์กลุ่มชาติพันธุ์ และชนเผ่าพื้นเมืองให้แก่ คณะกรรมการจัดทำข้อมูลวิถีชีวิตและ ประวัติศาสตร์กลุ่มชาติพันธุ์และชน เผ่าพื้นเมืองและสำนักงาน</p>	<p>(3) ประสานงานการรับความ ช่วยเหลือในด้านต่าง ๆ ที่จำเป็นต่อ การดำรงชีวิตของประชาชนในพื้นที่ คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และ ชนเผ่าพื้นเมือง จากคณะอนุกรรมการ จังหวัดตามมาตรา 25 คณะอนุกรรมการเฉพาะเรื่องตาม มาตรา 27 และหน่วยงานของรัฐหรือ เอกชน</p> <p>(4) สนับสนุนการจัดทำข้อมูลวิถี ชีวิตและประวัติศาสตร์กลุ่มชาติพันธุ์ และชนเผ่าพื้นเมือง</p> <p>(5) ยื่นคำขอต่อคณะกรรมการ ให้สั่งยกเลิกพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่ม ชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง โดย ความเห็นชอบของสมาชิกด้วยเสียง สองในสาม</p>	<p>(4) ประสานงานการรับความ ช่วยเหลือในด้านต่าง ๆ ที่จำเป็นต่อ การดำรงชีวิตของประชาชนในพื้นที่ คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์จาก หน่วยงานของรัฐหรือเอกชน</p> <p>(5) สนับสนุนการจัดทำข้อมูลวิถี ชีวิตและประวัติศาสตร์ กลุ่มชาติพันธุ์ การคุ้มครองศักดิ์ศรี ความเป็นมนุษย์ให้แก่คณะกรรมการ</p>	

<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ สภาชนเผ่าพื้นเมือง แห่งประเทศไทย พ.ศ. (นายศักดิ์ดา แสนมี่ กับประชาชน ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 12,888 คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองสิทธิและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายสุรียนต์ ทองหนูเอียด กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 14,954 คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ ส่งเสริมและคุ้มครอง กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายเลาฟั้ง บัณชิตเทอดสกุล กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (นางสาวปิยะรัฐชย์ ดิยะไพรัช กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>
		<p><u>หมวด 6</u> <u>สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองสิทธิ</u> <u>และส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และ</u> <u>ชนเผ่าพื้นเมือง</u></p> <hr/> <p><u>มาตรา 51</u> ให้จัดตั้งสำนักงาน คณะกรรมการคุ้มครองสิทธิและ ส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชน เผ่าพื้นเมือง ขึ้นเป็นหน่วยงานของรัฐ ที่ไม่เป็นส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจ ตามกฎหมายว่าด้วยวิธิการ งบประมาณหรือกฎหมายอื่น ให้สำนักงานมีฐานะเป็นนิติบุคคลและ อยู่ในกำกับของนายกรัฐมนตรี กิจการ ของสำนักงานไม่อยู่ภายใต้บังคับ แห่งกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครอง แรงงาน กฎหมายว่าด้วยแรงงาน สัมพันธ์ กฎหมายว่าด้วย การประกันสังคมและกฎหมายว่าด้วย เงินทดแทน แต่พนักงานและลูกจ้าง ของสำนักงานต้องได้รับประโยชน์ต่อ</p>		

<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ สภาชนเผ่าพื้นเมือง แห่งประเทศไทย พ.ศ. (นายศักดิ์ดา แสนมี่ กับประชาชน ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 12,888 คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองสิทธิและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายสุรียนต์ ทองหนูเอียด กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 14,954 คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ ส่งเสริมและคุ้มครอง กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายเลาฟั้ง บัณจิตเทอดสกุล กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (นางสาวปิยะรัฐชย์ ดิยะไพรัช กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>
		<p><u>แทนไม่น้อยกว่าที่กำหนดไว้ใน กฎหมายดังกล่าว</u></p> <p><u>มาตรา 52 ให้สำนักงานมีหน้าที่ และอำนาจ ดังต่อไปนี้</u></p> <p>(1) <u>รับผิดชอบงานธุรการของ คณะกรรมการคุ้มครองสิทธิและ ส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชน เผ่าพื้นเมือง สภาชาติพันธุ์และชนเผ่า พื้นเมืองแห่งชาติ และคณะกรรมการ จัดทำข้อมูลวิถีชีวิตและประวัติศาสตร์ กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง</u></p> <p>(2) <u>จัดทำร่างนโยบาย ยุทธศาสตร์ แนวทาง และแผนงานเพื่อคุ้มครอง สิทธิและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ และชนเผ่าพื้นเมืองเสนอต่อ คณะกรรมการเพื่อให้เห็นชอบ</u></p> <p>(3) <u>ประสานงานกับหน่วยงานด้าน นโยบายและยุทธศาสตร์ของรัฐบาล และหน่วยงานอื่น ๆ ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และองค์กรระหว่าง ประเทศภายใต้พันธกรณีระหว่าง</u></p>		

<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ สภาชนเผ่าพื้นเมือง แห่งประเทศไทย พ.ศ. (นายศักดิ์ดา แสนมี่ กับประชาชน ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 12,888 คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองสิทธิและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายสุริยันต์ ทองหนูเอียด กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 14,954 คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ ส่งเสริมและคุ้มครอง กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายเลาฟั้ง บัณจิตเทอดสกุล กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (นางสาวปิยะรัฐชย์ ดิยะไพรัช กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>
		<p><u>ประเทศที่ประเทศไทยเป็นภาคี ที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง และดำเนินการเพื่อให้เกิดการทำงานร่วมกันในระดับนโยบาย ยุทธศาสตร์และแผนงานตามที่คณะกรรมการกำหนด</u> (4) สนับสนุนและส่งเสริมความร่วมมือระหว่างหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และองค์กรด้านสื่อสารมวลชน ในการดำเนินงานการเผยแพร่ สร้างความเข้าใจ และแลกเปลี่ยนความรู้เกี่ยวกับวิถีชีวิตของกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง และการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม (5) ส่งเสริมสนับสนุนและจัดให้มีการวิจัย สํารวจ ศึกษาและวิเคราะห์ ข้อมูลต่าง ๆ ของกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองเกี่ยวกับชุมชน ภูมิปัญญา และอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมและภาษา รวมทั้งการพัฒนาศักยภาพและความเข้มแข็ง องค์กรชุมชน สตรี เด็ก</p>		

<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ สภาชนเผ่าพื้นเมือง แห่งประเทศไทย พ.ศ. (นายศักดิ์ดา แสนมี่ กับประชาชน ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 12,888 คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองสิทธิและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายสุรียนต์ ทองหนูเอียด กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 14,954 คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ ส่งเสริมและคุ้มครอง กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายเลาฟั้ง บัณจิตเทอดสกุล กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (นางสาวปิยะรัฐชย์ ดิยะไพรัช กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>
		<p><u>เยาวชน และผู้นำกลุ่มชาติพันธุ์และชน เผ่าพื้นเมือง</u> (6) รับเรื่องร้องทุกข์ที่เกิดจากการ กระทำอันเป็นการละเมิดสิทธิของกลุ่ม ชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองตาม บทบัญญัติในหมวด 1 มาตรา 6 ถึง มาตรา 17 รวมทั้งติดตามสถานการณ์ การละเมิดสิทธิของกลุ่มชาติพันธุ์และ ชนเผ่าพื้นเมือง และดำเนินการจัดทำ รายงานเสนอต่อคณะกรรมการ พิจารณา เพื่อประโยชน์ในการ ดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้ (7) ดำเนินการเพื่อให้มีการประชุม สภาสภา*ชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง แห่งชาติ และการสนับสนุนการจัด ประชุมสภาชาติพันธุ์และชนเผ่า พื้นเมืองเฉพาะพื้นที่ และเฉพาะ ประเด็นปัญหาของกลุ่มชาติพันธุ์และ ชนเผ่าพื้นเมือง ให้บรรลุผล (8) สนับสนุนค่าใช้จ่ายในการ ดำเนินงานของสภา คณะกรรมการ บริหารสภา คณะผู้อาวุโส และ</p>		

*ถ้อยคำตามที่ปรากฏในร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองสิทธิและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายสุรียนต์ ทองหนูเอียด กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน ๑๔,๙๕๔ คน เป็นผู้เสนอ)

<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ สภาชนเผ่าพื้นเมือง แห่งประเทศไทย พ.ศ. (นายศักดิ์ดา แสนมี่ กับประชาชน ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 12,888 คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองสิทธิและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายสุรียนต์ ทองหนูเอียด กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 14,954 คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ ส่งเสริมและคุ้มครอง กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายเลาฟั้ง บัณจิตเทอดสกุล กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (นางสาวปิยะรัฐชย์ ดิยะไพรัช กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>
		<p><u>คณะกรรมการบริหารพื้นที่คุ้มครองวิถี ชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง</u> (9) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่กำหนด ไว้ในพระราชบัญญัตินี้หรือตาม กฎหมายอื่น หรือตามที่คณะรัฐมนตรี หรือคณะกรรมการมอบหมาย</p> <p><u>มาตรา 53</u> รายได้ของสำนักงาน ประกอบด้วย</p> <p>(1) <u>เงินอุดหนุนทั่วไปที่รัฐบาล จัดสรรให้ตามความเหมาะสม เป็นรายปี</u></p> <p>(2) <u>เงินหรือทรัพย์สินที่มี ผู้บริจาคให้</u></p> <p>(3) <u>เงินหรือทรัพย์สินอื่นที่ตกเป็น ของสำนักงาน</u></p> <p>(4) <u>รายได้จากการดำเนินกิจการ ของสำนักงาน</u></p> <p>(5) <u>ดอกผลของเงินหรือทรัพย์สิน ตาม (1) (2) (3) และ (4)</u></p>		

*ถ้อยคำตามที่ปรากฏในร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองสิทธิและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายสุรียนต์ ทองหนูเอียด กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน ๑๔,๙๕๔ คน เป็นผู้เสนอ) ที่ถูกนำจะเป็นคำว่า “หรือ”

<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ สภาชนเผ่าพื้นเมือง แห่งประเทศไทย พ.ศ. (นายศักดิ์ดา แสนมี่ กับประชาชน ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 12,888 คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองสิทธิและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายสุริยันต์ ทองหนูเอียด กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 14,954 คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ ส่งเสริมและคุ้มครอง กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายเลาฟั้ง บัณญัติเทอดสกุล กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (นางสาวปิยะรัฐชย์ ดิยะไพรัช กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>
		<p><u>มาตรา 54</u> บรรดารายได้ของ สำนักงานตามมาตรา 53 ไม่เป็น รายได้ที่ต้องนำส่งกระทรวงการคลัง ตามกฎหมายว่าด้วยเงินคงคลังและ กฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ ทรัพย์สินของสำนักงานไม่อยู่ใน ความรับผิดชอบแห่งการบังคับคดีและ บุคคลใดจะยกอายุความขึ้นเป็น ข้อต่อสู้สำนักงานในเรื่องทรัพย์สินของ สำนักงานมิได้</p> <p><u>บรรดาอสังหาริมทรัพย์ที่สำนักงาน ได้มาโดยมีผู้บริจาคให้ หรือได้มาโดย การซื้อ หรือแลกเปลี่ยนจากรายได้ ตามมาตรา 53 (2) (3) (4) หรือ (5) ของสำนักงานให้เป็นกรรมสิทธิ์ของ สำนักงาน</u></p> <p><u>ให้สำนักงานมีอำนาจในการ ปกครอง ดูแล บำรุงรักษา ไร่ และ จัดหาประโยชน์จากทรัพย์สินของ สำนักงาน</u></p> <p><u>บรรดาอสังหาริมทรัพย์ที่สำนักงาน ได้มาโดยใช้เงินรายได้ตามมาตรา 53 (1)</u></p>		

<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ สภาชนเผ่าพื้นเมือง แห่งประเทศไทย พ.ศ. (นายศักดิ์ดา แสนมี่ กับประชาชน ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 12,888 คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองสิทธิและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายสุริยันต์ ทองหนูเอียด กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 14,954 คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ ส่งเสริมและคุ้มครอง กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายเลาฟั้ง บัณญัติเทอดสกุล กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (นางสาวปิยะรัฐชย์ ดิยะไพรัช กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>
		<p><u>ให้ตกเป็นที่ราชพัสดุ แต่สำนักงานมี อำนาจในการปกครอง ดูแล บำรุงรักษา ใช้ และจัดหาประโยชน์ได้</u></p> <p><u>มาตรา 55 การเก็บรักษาและ การใช้จ่ายเงินของสำนักงานให้เป็นไป ตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด การบัญชีของสำนักงาน ให้จัดทำ ตามหลักสากลตามแบบและ หลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกำหนด และต้องจัดให้มีการตรวจสอบภายใน เกี่ยวกับการเงิน การบัญชี และการ พัสดุของสำนักงาน ตลอดจนรายงาน ผลการตรวจสอบให้คณะกรรมการ ทราบอย่างน้อยปีละครั้ง</u></p> <p><u>ให้สำนักงานจัดทำงบการเงินซึ่ง อย่างน้อยต้องประกอบด้วยงบดุลและ บัญชีทำการส่งผู้สอบบัญชีภายในหนึ่ง ร้อยยี่สิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชี ของทุกปี</u></p> <p><u>ในทุกรอบปีให้สำนักงานการตรวจ เงินแผ่นดินหรือบุคคลภายนอกตามที่</u></p>		

<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ สภาชนเผ่าพื้นเมือง แห่งประเทศไทย พ.ศ. (นายศักดิ์ดา แสนมี่ กับประชาชน ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 12,888 คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองสิทธิและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายสุริยันต์ ทองหนูเอียด กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 14,954 คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ ส่งเสริมและคุ้มครอง กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายเลาฟั้ง บัณจิตเทอดสกุล กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (นางสาวปิยะรัฐชย์ ดิยะไพรัช กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>
		<p><u>คณะกรรมการแต่งตั้งด้วยความเห็นชอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเป็นผู้สอบบัญชีและประเมินผลการใช้จ่ายเงินและทรัพย์สินของสำนักงาน โดยให้แสดงความคิดเห็นเป็นข้อวิเคราะห์ว่าการใช้จ่ายดังกล่าวเป็นไปตามวัตถุประสงค์ ประหยัด และได้ผลตามเป้าหมายเพียงใด แล้วทำรายงานผลการสอบบัญชีเสนอต่อคณะกรรมการ</u> <u>ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชีของทุกปี ให้สำนักงานทำรายงานประจำปีเสนอต่อ</u> <u>คณะกรรมการเพื่อเสนอต่อรัฐมนตรีเพื่อทราบ โดยแสดงงบการเงินและบัญชีทำการที่ผู้สอบบัญชีรับรองว่าถูกต้องแล้ว พร้อมทั้งรายงานของผู้สอบบัญชี รวมทั้งแสดงผลงานของสำนักงานในปีที่ล่วง*มาด้วย</u></p>		

*ถ้อยคำตามที่ปรากฏในร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองสิทธิและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายสุริยันต์ ทองหนูเอียด กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน ๑๔,๙๕๔ คน เป็นผู้เสนอ) ที่ถูกนำจะเป็นคำว่า “ล่วง”

<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ สภาชนเผ่าพื้นเมือง แห่งประเทศไทย พ.ศ. (นายศักดิ์ดา แสนมี่ กับประชาชน ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 12,888 คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองสิทธิและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายสุรียนต์ ทองหนูเอียด กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 14,954 คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ ส่งเสริมและคุ้มครอง กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายเลาฟั้ง บัณจิตเทอดสกุล กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (นางสาวปิยะรัฐชย์ ดิยะไพรัช กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>
		<p><u>มาตรา 56</u> ให้มีเลขาธิการคนหนึ่ง เป็นผู้รับผิดชอบการบริหารงานของ สำนักงานขึ้นตรงต่อคณะกรรมการ มี หน้าที่ควบคุมดูแลโดยทั่วไปซึ่งงาน ของสำนักงาน และเป็นผู้บังคับบัญชา พนักงานและลูกจ้างในสำนักงาน โดย อาจมีรองเลขาธิการตามจำนวนที่ คณะกรรมการกำหนดเป็นผู้ช่วย สั่ง และปฏิบัติงานตามที่เลขาธิการ มอบหมายก็ได้</p> <p>คุณสมบัติของเลขาธิการและรอง เลขาธิการ หลักเกณฑ์และวิธีการ คัดเลือกเลขาธิการและรองเลขาธิการ ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการ กำหนด</p> <p>ให้นายกรัฐมนตรีมีอำนาจแต่งตั้ง เลขาธิการจากบุคคลที่คณะกรรมการ คัดเลือก และมีมติให้ความเห็นชอบ แล้ว</p> <p>เลขาธิการมีอำนาจแต่งตั้ง รองเลขาธิการโดยความเห็นชอบของ คณะกรรมการ</p>		

<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ สภาชนเผ่าพื้นเมือง แห่งประเทศไทย พ.ศ. (นายศักดิ์ดา แสนมี่ กับประชาชน ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 12,888 คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองสิทธิและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายสุริยันต์ ทองหนูเอียด กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 14,954 คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ ส่งเสริมและคุ้มครอง กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายเลาฟั้ง บัณฑิตเทอดสกุล กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (นางสาวปิยะรัฐชย์ ดิยะไพรัช กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>
		<p><u>มาตรา 57 ให้เลขาธิการมีวาระ</u> <u>การดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปี และ</u> <u>อาจได้รับแต่งตั้งอีกได้ แต่จะดำรง</u> <u>ตำแหน่งเกินสองวาระติดต่อกันมิได้</u> <u>เมื่อเลขาธิการพ้นจากตำแหน่ง ให้</u> <u>รองเลขาธิการพ้นจากตำแหน่งด้วย</u> <u>เมื่อตำแหน่งเลขาธิการว่างลงและ</u> <u>ยังไม่มีกรรมการแต่งตั้งเลขาธิการคนใหม่</u> <u>ให้คณะกรรมการแต่งตั้งกรรมการคน</u> <u>หนึ่งเป็นผู้รักษาการแทน</u> <u>ในกรณีที่เลขาธิการไม่อาจปฏิบัติ</u> <u>หน้าที่ได้ ให้รองเลขาธิการที่คณะ</u> <u>กรรมการบริหารกำหนดเป็นผู้รักษา</u> <u>การแทน แต่ถ้าไม่มีรองเลขาธิการหรือ</u> <u>รองเลขาธิการไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้</u> <u>ให้คณะกรรมการแต่งตั้งพนักงานของ</u> <u>สำนักงานคนหนึ่งเป็นผู้รักษาการแทน</u></p>		

<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ สภาชนเผ่าพื้นเมือง แห่งประเทศไทย พ.ศ. (นายศักดิ์ดา แสนมี่ กับประชาชน ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 12,888 คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองสิทธิและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายสุรียนต์ ทองหนูเอียด กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 14,954 คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ ส่งเสริมและคุ้มครอง กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายเลาฟั้ง บัณชิตเทอดสกุล กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (นางสาวปิยะรัฐชย์ ดิยะไพรัช กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>
		<p><u>มาตรา 58</u> นอกจากการพ้นจาก ตำแหน่งตามวาระแล้วเลขาธิการพ้น จากตำแหน่งเมื่อ</p> <ol style="list-style-type: none"> (1) ตาย (2) ลาออก (3) ถูกจำคุก (4) ไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่าง มีประสิทธิภาพ หรือไม่ผ่านการ ประเมิน ทั้งนี้ ตามระเบียบที่ คณะกรรมการกำหนด <p><u>มาตรา 59</u> เลขาธิการมีหน้าที่และ อำนาจ ดังต่อไปนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> (1) บริหารกิจการของสำนักงานให้ เป็นไปตามกฎหมาย นโยบาย มติ ข้อบังคับ ระเบียบหรือประกาศของ คณะกรรมการ (2) จัดทำแผนงานหลัก แผนการ ดำเนินงาน แผนการเงินและ งบประมาณประจำปีของสำนักงาน เสนอคณะกรรมการบริหารเพื่ออนุมัติ 		

<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ สภาชนเผ่าพื้นเมือง แห่งประเทศไทย พ.ศ. (นายศักดิ์ดา แสนมี่ กับประชาชน ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 12,888 คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองสิทธิและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายสุรียนต์ ทองหนูเอียด กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 14,954 คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ ส่งเสริมและคุ้มครอง กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายเลาฟั้ง บัณญัติเทอดสกุล กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (นางสาวปิยะรัฐชย์ ดิยะไพรัช กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>
		<p>(3) <u>ดำเนินการเกี่ยวกับการ</u> <u>บริหารงานบุคคล การเงิน</u> <u>การงบประมาณและการบริหารด้าน</u> <u>อื่นของสำนักงาน ตามระเบียบที่คณะ</u> <u>กรรมการบริหารกำหนด</u></p> <p>(4) <u>วางระเบียบเกี่ยวกับการ</u> <u>ดำเนินงานของสำนักงานเท่าที่ไม่ขัด</u> <u>หรือแย้งกับกฎหมาย นโยบาย มติ</u> <u>ข้อบังคับ ระเบียบหรือประกาศของ</u> <u>คณะกรรมการ</u></p> <p>(5) <u>ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่</u> <u>คณะกรรมการมอบหมาย</u></p> <p><u>มาตรา 60 เงินเดือนและประโยชน์</u> <u>ตอบแทนอื่นของเลขาธิการให้</u> <u>คณะกรรมการกำหนดตามหลักเกณฑ์</u> <u>ที่คณะรัฐมนตรีกำหนด</u></p> <p><u>มาตรา 61 ให้เลขาธิการเป็นผู้แทน</u> <u>ของสำนักงานในกิจการของสำนักงาน</u> <u>ที่เกี่ยวข้องกับบุคคลภายนอก แต่</u> <u>เลขาธิการจะมอบหมายให้บุคคลใด</u></p>		

<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ สภาชนเผ่าพื้นเมือง แห่งประเทศไทย พ.ศ. (นายศักดิ์ดา แสนมี่ กับประชาชน ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 12,888 คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองสิทธิและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายสุรียนต์ ทองหนูเอียด กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 14,954 คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ ส่งเสริมและคุ้มครอง กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายเลาฟั้ง บัณจิตเทอดสกุล กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (นางสาวปิยะรัฐชย์ ดิยะไพรัช กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>
<p>บทเฉพาะกาล</p> <hr/> <p>มาตรา 33 ในวาระเริ่มแรก ให้คณะกรรมการคุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ประกอบด้วย กรรมการตามมาตรา 6 (1) (2) (3) และวรรคสาม เพื่อปฏิบัติหน้าที่ ไปพลางก่อน จนกว่าจะมีการแต่งตั้ง กรรมการตามมาตรา 6 (4) (5) และ</p>	<p>บทเฉพาะกาล</p> <hr/>	<p>ปฏิบัติงานในเรื่องใดแทนตามระเบียบ ที่คณะกรรมการกำหนดก็ได้</p> <p>บทเฉพาะกาล</p> <hr/> <p>มาตรา 62 ในวาระเริ่มแรกให้ คณะกรรมการประกอบด้วย กรรมการ ตามมาตรา 18 (1) (2) และ (3) และ ให้ผู้อำนวยการศูนย์มานุษยวิทยา สิรินธร (องค์การมหาชน) เป็นกรรมการ และเลขานุการ เพื่อปฏิบัติหน้าที่ของ คณะกรรมการตามพระราชบัญญัตินี้ไป</p>	<p>บทเฉพาะกาล</p> <hr/> <p>มาตรา 31 ในวาระเริ่มแรกให้ คณะกรรมการประกอบด้วย กรรมการ ตามมาตรา 13 (1) (2) (3) และ (6) เป็นกรรมการและเลขานุการ เพื่อ ปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการตาม พระราชบัญญัตินี้ไปพลางก่อน จนกว่า จะมีการแต่งตั้งกรรมการตามมาตรา 13</p>	<p>หมวด 7 บทกำหนดโทษ</p> <hr/> <p>มาตรา 38 ผู้ใดฝ่าฝืน หรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา 5 ต้องระวาง โทษจำคุกไม่เกินหกเดือนหรือปรับ ไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p> <p>บทเฉพาะกาล</p> <hr/> <p>มาตรา 39 ในวาระเริ่มแรก ให้คณะกรรมการประกอบด้วย กรรมการตามมาตรา 13 (1) (2) (3) และ (4) เพื่อปฏิบัติหน้าที่ของ คณะกรรมการตามพระราชบัญญัตินี้ ไปพลางก่อน จนกว่าจะมีการแต่งตั้ง กรรมการมาตรา 13 (5) (6) และ (7)</p>

<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ สภาชนเผ่าพื้นเมือง แห่งประเทศไทย พ.ศ. (นายศักดิ์ดา แสนมี่ กับประชาชน ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 12,888 คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองสิทธิและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายสุริยันต์ ทองหนูเอียด กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 14,954 คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ ส่งเสริมและคุ้มครอง กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายเลาฟั้ง บัณจิตเทอดสกุล กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (นางสาวปิยะรัฐชย์ ดิยะไพรัช กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>
<p>(6) ทั้งนี้ ต้องไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบ วันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้ บังคับ</p> <p>มาตรา 34 ในวาระเริ่มแรก ให้นำข้อมูลกลุ่มชาติพันธุ์ซึ่งศูนย์ มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน) ตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการจัดตั้ง ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การ มหาชน) ได้จัดทำไว้ในวันก่อนวันที่ พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ มาเป็นข้อมูลในการประกาศกำหนด หลักเกณฑ์และวิธีการขึ้นทะเบียน กลุ่มชาติพันธุ์ของรัฐมนตรีตามมาตรา 14 วรรคสอง ไปพลางก่อน จนกว่า คณะอนุกรรมการจัดทำข้อมูลวิถีชีวิต และประวัติศาสตร์กลุ่มชาติพันธุ์ จะได้จัดทำข้อมูลแล้วเสร็จ</p>	<p>พลาถก่อน จนกว่าจะมีการแต่งตั้ง กรรมการตามมาตรา 18 (4) (5) และ (6) จัดตั้งสำนักงานและแต่งตั้ง <u>เลขาธิการ</u>ตามมาตรา 51 และ<u>มาตรา</u> <u>56</u> ทั้งนี้ ต้องไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบ วันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้ บังคับ</p> <p>มาตรา 64 ในวาระเริ่มแรก ให้นำข้อมูลกลุ่มชาติพันธุ์<u>และชนเผ่า</u> <u>พื้นเมือง</u>ซึ่งศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน) ได้จัดทำ ไว้ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ มาเป็นข้อมูลในการประกาศกำหนด หลักเกณฑ์และการขึ้นทะเบียนกลุ่มชาติ พันธุ์<u>และชนเผ่าพื้นเมือง</u> <u>ของรัฐมนตรี</u>ตามมาตรา 29 วรรคสอง ไปพลางก่อน จนกว่าคณะกรรมการ จัดทำข้อมูลวิถีชีวิตและประวัติศาสตร์ กลุ่มชาติพันธุ์<u>และชนเผ่าพื้นเมือง</u>จะได้ จัดทำข้อมูลแล้วเสร็จ</p>	<p>(4) (5) <u>แล้วเสร็จ</u> ทั้งนี้ ต้องไม่เกิน หนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่ พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ</p>	<p>ทั้งนี้ ต้องไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบวัน นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ ใช้บังคับ</p>	

<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ สภาชนเผ่าพื้นเมือง แห่งประเทศไทย พ.ศ. (นายศักดิ์ดา แสนมี่ กับประชาชน ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 12,888 คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองสิทธิและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายสุริยันต์ ทองหนูเอียด กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 14,954 คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ ส่งเสริมและคุ้มครอง กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายเลาฟั้ง บัณจิตเทอดสกุล กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (นางสาวปิยะรัฐชย์ ดิยะไพรัช กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>
<p>มาตรา 35 ให้สำนักงาน ปลัดกระทรวงวัฒนธรรมดำเนินการ สรรหาและแต่งตั้งสมาชิกสมัชชา กลุ่มชาติพันธุ์แห่งประเทศไทย ให้ครบองค์ประกอบของสมัชชา กลุ่มชาติพันธุ์แห่งประเทศไทยตาม มาตรา 14 และจัดให้มีการประชุม สมัชชากลุ่มชาติพันธุ์แห่งประเทศไทย ครั้งแรก ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวัน นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ</p>	<p>มาตรา 35 ในวาระเริ่มแรกให้ สำนักงานเลขาธิการสภาที่มีอยู่ ดำเนินการเลือกสมาชิกสภาภายใน เก้าสิบวัน และให้ดำเนินการจัดตั้ง สำนักงานตามพระราชบัญญัตินี้ภายใน หนึ่งปี นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้ บังคับ รวมถึงดำเนินการรวบรวมจัดทำ ทะเบียนประชากรชนเผ่าพื้นเมือง</p> <p>มาตรา 36 โครงสร้างและการ บริหารจัดการสภา อาจมีการแก้ไขและ ปรับปรุงให้เหมาะสมกับสถานการณ์และ ข้อเท็จจริงของสมาชิกในภูมิภาค โดยให้ เป็นไปตามมติของที่ประชุมสภา</p>	<p>มาตรา 65 ให้สภาชนเผ่าพื้นเมือง แห่งประเทศไทยซึ่งสมาคมศูนย์รวม การศึกษาและวัฒนธรรมของชาวไทย ภูเขาในประเทศไทยที่ได้ดำเนินการ บริหารและจัดการอยู่ก่อนวันที่ พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ทำหน้าที่ สภาชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง แห่งชาติตามพระราชบัญญัตินี้ ไป พลางก่อน จนกว่าจะได้มีการแต่งตั้ง สภาชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง แห่งชาติตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ต้องไม่เกินเก้าสิบวันนับแต่วันที่ พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ</p>		<p>มาตรา 41 ให้ดำเนินการ สรรหาและแต่งตั้งสมาชิกสมัชชา ให้ครบองค์ประกอบของสมัชชาตาม มาตรา 20 ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวัน นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ</p>

<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ สภาชนเผ่าพื้นเมือง แห่งประเทศไทย พ.ศ. (นายศักดิ์ดา แสนมี่ กับประชาชน ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 12,888 คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองสิทธิและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายสุรียนต์ ทองหนูเอียด กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 14,954 คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ ส่งเสริมและคุ้มครอง กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายเลาฟั้ง บัณจิตเทอดสกุล กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (นางสาวปิยะรัฐชย์ ดิยะไพรัช กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>
		<p><u>มาตรา 63</u> ในวาระเริ่มแรก ให้สำนัก งบประมาณจัดสรรงบประมาณจาก งบประมาณรายจ่ายบูรณาการหรือ งบประมาณรายจ่ายงบกลางให้แก่ ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การ มหาชน) และหน่วยงานของรัฐที่ เกี่ยวข้องตามความจำเป็นในปีนั้นเพื่อ ปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้</p> <p><u>มาตรา 66</u> ให้เขตพื้นที่วัฒนธรรม พิเศษตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 3 สิงหาคม พ.ศ. 2553 เขตพื้นที่ วัฒนธรรมพิเศษตามมติ คณะอนุกรรมการแก้ไขปัญหาความ มั่นคงในที่อยู่อาศัย พื้นที่ทำกิน และ พื้นที่ทางจิตวิญญาณของกลุ่มชาติพันธุ์ ชาวเลและชาวกะเหรี่ยง และพื้นที่ ส่งเสริมและคุ้มครองวิถีชีวิตวัฒนธรรม กลุ่มชาติพันธุ์ตามบันทึกข้อตกลงว่า ด้วยความร่วมมือ “ส่งเสริมและ คุ้มครองวิถีชีวิตวัฒนธรรมกลุ่มชาติ</p>	<p><u>มาตรา 32</u> ให้เขตพื้นที่วัฒนธรรม พิเศษตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 3 สิงหาคม พ.ศ. 2553 เขตพื้นที่ วัฒนธรรมพิเศษตามมติ คณะอนุกรรมการแก้ไขปัญหาความ มั่นคงในที่อยู่อาศัย พื้นที่ทำกิน และ พื้นที่ทางจิตวิญญาณของกลุ่มชาติพันธุ์ ชาวเลและชาวกะเหรี่ยง และพื้นที่ ส่งเสริมและคุ้มครองวิถีชีวิตวัฒนธรรม กลุ่มชาติพันธุ์ตามบันทึกข้อตกลงว่า ด้วยความร่วมมือ “ส่งเสริมและ คุ้มครองวิถีชีวิตวัฒนธรรมกลุ่มชาติ</p>	<p><u>มาตรา 40</u> ในวาระเริ่มแรก ให้สำนักงบประมาณจัดสรร งบประมาณ ให้ส่วนราชการหรือ หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องกับ วัตถุประสงค์ตามมาตรา 11 สำหรับ ความจำเป็นในปีนั้น เพื่อปฏิบัติหน้าที่ ตามพระราชบัญญัตินี้ โดยอาจเสนอ ต่อคณะรัฐมนตรีให้เบิกจ่ายจากงบ กลางไปพลางก่อน ก็ได้</p> <p><u>*มาตรา 43</u> ให้เขตพื้นที่ วัฒนธรรมพิเศษตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 3 สิงหาคม พุทธศักราช 2553 เขตพื้นที่วัฒนธรรมพิเศษตาม มติคณะอนุกรรมการแก้ไขปัญหา ความมั่นคงในที่อยู่อาศัย พื้นที่ทำกิน และพื้นที่ทางจิตวิญญาณของ กลุ่มชาติพันธุ์ชาวเลและชาวกะเหรี่ยง และพื้นที่ส่งเสริมและคุ้มครองวิถีชีวิต วัฒนธรรมกลุ่มชาติพันธุ์ตามบันทึก ข้อตกลงว่าด้วยความร่วมมือ “ส่งเสริม และคุ้มครองวิถีชีวิต</p>

*ถ้อยคำตามที่ปรากฏในร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (นางสาวปิยะรัฐชย์ ดิยะไพรัช สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย กับคณะ เป็นผู้เสนอ)
ที่ถูกลบจะเป็นคำว่า “มาตรา 42”

<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ สภาชนเผ่าพื้นเมือง แห่งประเทศไทย พ.ศ. (นายศักดิ์ดา แสนมี่ กับประชาชน ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 12,888 คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองสิทธิและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายสุรียนต์ ทองหนูเอียด กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 14,954 คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ ส่งเสริมและคุ้มครอง กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายเลาฟั้ง บัณชิตเทอดสกุล กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (นางสาวปิยะรัฐชย์ ดิยะไพรัช กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>
		<p><u>พันธุ์” ระหว่างกระทรวง</u> <u>ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม</u> <u>กระทรวงวัฒนธรรม สถาบันพัฒนา</u> <u>องค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) ศูนย์</u> <u>มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน)</u> <u>สถาบันวิจัยสังคม จุฬาลงกรณ์</u> <u>มหาวิทยาลัย มูลนิธิชุมชนไท</u> <u>มูลนิธิพัฒนาภาคเหนือ เครือข่าย</u> <u>กะเหรี่ยง และเครือข่ายชาวเล ลงวันที่</u> <u>28 พฤศจิกายน พ.ศ. 2563 ซึ่งได้จัด</u> <u>ตั้งอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้</u> <u>บังคับ เป็นพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่ม</u> <u>ชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองตาม</u> <u>มาตรา 46 ไปพลางก่อน และให้ศูนย์</u> <u>มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน)</u> <u>ร่วมกับชุมชนจัดทำแผนแม่บทและ</u> <u>ธรรมนูญว่าด้วยการจัดการพื้นที่</u> <u>คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชน</u> <u>เผ่าพื้นเมืองให้แล้วเสร็จภายในหนึ่ง</u> <u>ร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่</u> <u>พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เพื่อเสนอ</u> <u>ต่อคณะกรรมการพิจารณาให้ความเห็นชอบ</u></p>	<p><u>พันธุ์” ระหว่างกระทรวง</u> <u>ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม</u> <u>กระทรวงวัฒนธรรม สถาบันพัฒนา</u> <u>องค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) ศูนย์</u> <u>มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน)</u> <u>สถาบันวิจัยสังคม จุฬาลงกรณ์</u> <u>มหาวิทยาลัย มูลนิธิชุมชนไท มูลนิธิ</u> <u>พัฒนาภาคเหนือ เครือข่ายกะเหรี่ยง</u> <u>และเครือข่ายชาวเล ลงวันที่ 28</u> <u>พฤศจิกายน พ.ศ. 2563 ซึ่งได้จัดตั้งอยู่</u> <u>ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ</u> <u>เป็นพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์</u> <u>และชนเผ่าพื้นเมืองตามมาตรา 26 ไป</u> <u>พลางก่อน และให้ศูนย์มานุษยวิทยาสิ</u> <u>รินธร (องค์การมหาชน) ร่วมกับชุมชน</u> <u>จัดทำแผนแม่บทและระเบียบว่าด้วย</u> <u>การจัดการพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่ม</u> <u>ชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองให้แล้ว</u> <u>เสร็จภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่</u> <u>วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เพื่อ</u> <u>เสนอต่อคณะกรรมการพิจารณาให้</u> <u>ความเห็นชอบเป็นพื้นที่คุ้มครอง</u></p>	<p><u>วัฒนธรรมกลุ่มชาติพันธุ์” ลงวันที่ 28</u> <u>พฤศจิกายน พ.ศ. 2563 ซึ่งได้จัด</u> <u>ตั้งอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้</u> <u>บังคับ เป็นพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิต</u> <u>กลุ่มชาติพันธุ์ตามมาตรา 34</u> <u>ไปพลางก่อน จนกว่าคณะกรรมการ</u> <u>จะมีการประกาศกำหนดเป็นอย่างอื่น</u> <u>ทั้งนี้ คณะกรรมการต้องประกาศ</u> <u>กำหนดพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิต</u> <u>กลุ่มชาติพันธุ์ตามพระราชบัญญัตินี้</u> <u>ให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งปี นับตั้งแต่</u> <u>วันที่มีคณะกรรมการ</u> <u>ตามพระราชบัญญัตินี้ เป็นวาระแรก</u></p>

<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ สภาชนเผ่าพื้นเมือง แห่งประเทศไทย พ.ศ. (นายศักดิ์ดา แสนมี่ กับประชาชน ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 12,888 คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองสิทธิและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายสุรียนต์ ทองหนูเอียด กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 14,954 คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ ส่งเสริมและคุ้มครอง กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายเลาฟั้ง บัณชิตเทอดสกุล กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (นางสาวปิยะรัฐชย์ ดิยะไพรัช กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>
		<p><u>วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่า พื้นเมืองตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่ พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ</u></p>	<p><u>วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่า พื้นเมืองตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ภายในหนึ่งปีนับแต่วันพระราชบัญญัติ นี้ใช้บังคับ</u></p>	

สำนักวิชาการ และ
นางสาวธนอภินันท์ มหาวัฒนาภกุล
ผู้ช่วยเลขานุการตามข้อบังคับฯ ข้อ 93 วรรคสี่
ผู้จัดทำ

นายรัฐภูมิ คำศรี
ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานบริการเอกสารอ้างอิง
ผู้ตรวจทาน

ภาคผนวก

- ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ.
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)
- ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ.
(นายเลาฟั้ง บัณฑิตเทอดสกุล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล เป็นผู้เสนอ)
- ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ.
(นางสาวปิยะรัฐชย์ ดิยะไพรัช สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย เป็นผู้เสนอ)
- ร่างพระราชบัญญัติสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย พ.ศ.
(นายศักดิ์ดา แสนมี กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน ๑๒,๘๘๘ คน เป็นผู้เสนอ)
- ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองสิทธิและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์
และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ.
(นายสุริยันต์ ทองหนูเอียด กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน ๑๔,๙๕๔ คน
เป็นผู้เสนอ)

ร่าง
พระราชบัญญัติ
คุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ.
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

(สำเนา)

เลขรับ ๓๒๓๘/๒๕๖๗ วันที่ ๒๐ ก.พ. ๒๕๖๗
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

ที่ นร ๐๕๐๓/๓๘๕๗

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ.

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัติฯ และเอกสารประกอบในเรื่องนี้

ด้วยคณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาลงมติให้เสนอร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. ต่อสภาผู้แทนราษฎรเป็นเรื่องด่วน ดังที่ได้ส่งมาพร้อมนี้

จึงขอเสนอร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว พร้อมด้วยบันทึกหลักการและเหตุผล บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ และเอกสารเกี่ยวกับการดำเนินการตามมาตรา ๗๗ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาเพื่อขอได้โปรดนำเสนอสภาผู้แทนราษฎรพิจารณาเป็นเรื่องด่วนต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ลงชื่อ)

เศรษฐา ทวีสิน

(นายเศรษฐา ทวีสิน)

นายกรัฐมนตรี

กองนิติธรรม

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๑๓๔๒

โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๕๘

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ : saraban@soc.go.th

สำเนาถูกต้อง

(นายสมิทธิชัย จันทรเพ็ญ)

ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานระเบียบวาระ

สำนักการประชุม

นางสาวพิชญธยาน์ จันทรเพ็ญ/เจ้าของเรื่อง
กลุ่มงานพระราชบัญญัติและนิติ ๑
นางสาวจิราภา หมอชาติ/พิมพ์
นางภัทรพร กล่อมเสนาะ/ทาน
นายอัครพล ยอดบุญ/ตรวจ

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์
พ.ศ.

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์

เหตุผล

โดยที่มาตรา ๗๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้รัฐพึงส่งเสริมและให้ความคุ้มครองชาวไทยกลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ ให้มีสิทธิดำรงชีวิตในสังคมตามวัฒนธรรม ประเพณี และวิถีชีวิตดั้งเดิมตามความสมัครใจได้อย่างสงบสุข ไม่ถูกรบกวน ทั้งนี้ เท่าที่ไม่เป็นการขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน หรือเป็นอันตรายต่อความมั่นคงของรัฐ หรือสุขภาพอนามัย ดังนั้น สมควรให้มีกฎหมายเพื่อคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ดังกล่าว จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ร่าง

พระราชบัญญัติ

คุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์

พ.ศ.

.....
.....
.....

.....
.....
.....

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์

.....
.....

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิต
กลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ.”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศ
ในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“กลุ่มชาติพันธุ์” หมายความว่า กลุ่มคนที่อาศัยอยู่เป็นกลุ่มเดียวกันหรือหลายกลุ่ม
ซึ่งมีถิ่นฐานในประเทศไทย และมีอัตลักษณ์และการสั่งสมทางวัฒนธรรม ภาษา วิถีชีวิต ภูมิปัญญา
และความเชื่อตามจารีตประเพณีร่วมกัน ทั้งนี้ ตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

“พื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์” หมายความว่า พื้นที่คุ้มครองให้กลุ่มชาติพันธุ์
สามารถดำรงวิถีชีวิตบนฐานภูมิปัญญาและวัฒนธรรมโดยมีการจัดการ อนุรักษ์ และใช้ประโยชน์
ในทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน ประกอบด้วยพื้นที่อยู่อาศัย พื้นที่ทำกิน หรือพื้นที่
ทางวัฒนธรรมและจิตวิญญาณของกลุ่มชาติพันธุ์

“สมัชชา” หมายความว่า สมัชชากลุ่มชาติพันธุ์แห่งประเทศไทย

“สมาชิก” หมายความว่า สมาชิกสมัชชากลุ่มชาติพันธุ์แห่งประเทศไทย

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิต

กลุ่มชาติพันธุ์

“กรรมการ” หมายความว่า กรรมการคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์

“หน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ

“ผู้อำนวยการ” หมายความว่า ผู้อำนวยการศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร

“ศูนย์” หมายความว่า ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน)

ตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการจัดตั้งศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน)

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคง
ของมนุษย์และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้
ทั้งนี้ ในส่วนที่เกี่ยวกับหน้าที่และอำนาจของตน

หมวด ๑

บททั่วไป

มาตรา ๕ การคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ตามพระราชบัญญัตินี้
มีวัตถุประสงค์เพื่อคุ้มครองชาวไทยกลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ ให้มีสิทธิดำรงชีวิตในสังคมตามวัฒนธรรม
ประเพณี และวิถีชีวิตดั้งเดิมตามความสมัครใจได้อย่างสงบสุข ไม่ถูกรบกวน รวมถึงมีสิทธิขั้นพื้นฐาน
และรับรองสิทธิของกลุ่มชาติพันธุ์ ดังต่อไปนี้

(๑) การได้รับการดูแลและไม่ถูกเกลียดชังเหยียดหยาม หรือเลือกปฏิบัติ
โดยไม่เป็นธรรม

(๒) การอนุรักษ์ภูมิปัญญา ความหลากหลายทางวัฒนธรรม ภาษา วิถีชีวิต
และความเชื่อตามจารีตประเพณี ซึ่งเสี่ยงต่อการสูญหายหรือเสื่อมค่า

(๓) การแสดงออกซึ่งภูมิปัญญา ความหลากหลายทางวัฒนธรรม ภาษา วิถีชีวิต
และความเชื่อตามจารีตประเพณี

(๔) การจัดการชุมชนและพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์

(๕) การจัดการ อนุรักษ์ และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม
และความหลากหลายทางชีวภาพตามวิถีชีวิตและวัฒนธรรมอย่างยั่งยืนของชุมชน

(๖) การมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ อนุรักษ์ และใช้ประโยชน์จากทรัพยากร
ธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมและความหลากหลายทางชีวภาพในโครงการ กิจกรรมหรือกิจการของรัฐ
หรือเอกชนที่อาจกระทบต่อวิถีชีวิตหรือชุมชน

(๗) การเข้าถึงสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานและการบริการสาธารณะของรัฐ

การดำเนินการตามวัตถุประสงค์ตามวรรคหนึ่ง ให้กระทำได้เท่าที่ไม่เป็นการขัด
ต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน หรือเป็นอันตรายต่อความมั่นคงของรัฐ
หรือสุขภาพอนามัย

หมวด ๒

คณะกรรมการคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์

มาตรา ๖ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่ง เรียกว่า “คณะกรรมการคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์” ประกอบด้วย

(๑) นายกรัฐมนตรี เป็นประธานกรรมการ

(๒) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม เป็นรองประธานกรรมการ

(๓) กรรมการโดยตำแหน่ง ได้แก่ ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ปลัดกระทรวงการต่างประเทศ ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ปลัดกระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวงยุติธรรม ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ปลัดกระทรวงสาธารณสุข เลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ และผู้อำนวยการ

(๔) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวนห้าคน ซึ่งนายกรัฐมนตรีแต่งตั้งโดยการสรรหาจากผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับชาติพันธุ์ และเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในด้านกฎหมาย การเกษตร การพัฒนาสังคม มานุษยวิทยา สังคมวิทยา ทรัพยากรธรรมชาติ หรือสิ่งแวดล้อม

(๕) กรรมการผู้แทนกลุ่มชาติพันธุ์ จำนวนหกคน ซึ่งนายกรัฐมนตรีแต่งตั้งโดยการสรรหาของสมาชิก

(๖) กรรมการผู้แทนองค์กรพัฒนาเอกชน จำนวนสองคน ซึ่งนายกรัฐมนตรีแต่งตั้งโดยการสรรหาจากองค์กรพัฒนาเอกชนที่เป็นนิติบุคคลซึ่งจดทะเบียนในประเทศไทยและมีวัตถุประสงค์ไม่เป็นการแสวงหาผลกำไร ซึ่งดำเนินกิจกรรมด้านกลุ่มชาติพันธุ์มาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปี

การสรรหากรรมการตาม (๔) (๕) และ (๖) ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

ให้ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์และปลัดกระทรวงวัฒนธรรม เป็นกรรมการและเลขานุการ และให้ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์และปลัดกระทรวงวัฒนธรรมร่วมกันแต่งตั้งข้าราชการของกระทรวงจำนวนไม่เกินสองคน เป็นผู้ช่วยเลขานุการ

มาตรา ๗ กรรมการตามมาตรา ๖ (๔) (๕) และ (๖) ต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

(๑) มีสัญชาติไทย

(๒) มีอายุไม่ต่ำกว่าสามสิบห้าปีและไม่เกินเจ็ดสิบปี

(๓) ไม่เป็นหรือเคยเป็นบุคคลล้มละลายทุจริต

(๔) ไม่เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

(๕) ไม่เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่โทษสำหรับ

ความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

มาตรา ๘ กรรมการตามมาตรา ๖ (๔) (๕) และ (๖) มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปี

เมื่อครบกำหนดวาระตามวรรคหนึ่ง หากยังมิได้มีการแต่งตั้งกรรมการตามมาตรา ๖ (๔) (๕) และ (๖) ขึ้นใหม่ ให้กรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระ อยู่ในตำแหน่งเพื่อปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะมีการแต่งตั้งกรรมการขึ้นใหม่ แต่ต้องไม่เกินเก้าสิบวันนับแต่วันที่กรรมการผู้นั้นพ้นจากตำแหน่งตามวาระ

ในกรณีที่กรรมการตามวรรคหนึ่งพ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระ ให้ดำเนินการแต่งตั้งกรรมการประเภทเดียวกันแทนภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ตำแหน่งกรรมการนั้นว่างลง เว้นแต่วาระของกรรมการตามมาตรา ๖ (๔) (๕) และ (๖) เหลือไม่ถึงเก้าสิบวัน จะไม่แต่งตั้งกรรมการแทนก็ได้ และให้ผู้ได้รับแต่งตั้งแทนตำแหน่งที่ว่างอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการซึ่งตนแทน

ในกรณีที่กรรมการตามมาตรา ๖ (๔) (๕) และ (๖) พ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระ ให้คณะกรรมการประกอบด้วยกรรมการทั้งหมดที่มีอยู่จนกว่าจะมีการแต่งตั้งกรรมการแทน

กรรมการตามมาตรา ๖ (๔) (๕) และ (๖) ซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระ อาจได้รับแต่งตั้งอีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระไม่ได้

มาตรา ๙ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการตามมาตรา ๖ (๔) (๕) และ (๖) พ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) คณะกรรมการให้ออกเพราะบกพร่องต่อหน้าที่ มีความประพฤติเสื่อมเสียหรือหย่อนความสามารถ

(๔) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามอย่างหนึ่งอย่างใดตามมาตรา ๗

มาตรา ๑๐ คณะกรรมการมีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดนโยบายและมาตรการเกี่ยวกับการคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์เพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบ

(๒) เสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรีในการแก้ไขปรับปรุงกฎหมาย กฎ ระเบียบหรือข้อบังคับเพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๕

(๓) กำกับ ติดตาม และประเมินผลในการดำเนินการตามนโยบายและมาตรการการคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ตามที่คณะกรรมการกำหนด หรือพันธกรณีระหว่างประเทศ

(๔) ประกาศกำหนดกลุ่มชาติพันธุ์ที่ได้รับความคุ้มครองตามพระราชบัญญัตินี้

(๕) ประกาศหรือเพิกถอนพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์

(๖) ออกระเบียบเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์จากที่ดินและทรัพยากรธรรมชาติ

ตามมาตรา ๒๙

(๗) กำหนดมาตรการความร่วมมือระหว่างหน่วยงานของรัฐเพื่อประโยชน์ในการจัดให้มีหรือจัดทำข้อมูลวิถีชีวิตและประวัติศาสตร์กลุ่มชาติพันธุ์

(๘) พิจารณาเรื่องร้องทุกข์ และกำหนดแนวทางและมาตรการในการแก้ไขเยียวยา การละเมิดสิทธิกลุ่มชาติพันธุ์

(๙) จัดให้มีระบบและมาตรการในการให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายแก่ กลุ่มชาติพันธุ์

(๑๐) ออกระเบียบหรือประกาศเพื่อปฏิบัติให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

(๑๑) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นหน้าที่และอำนาจ ของคณะกรรมการ หรือตามที่คณะรัฐมนตรีหรือนายกรัฐมนตรีมอบหมาย

มาตรา ๑๑ ให้นำบทบัญญัติว่าด้วยคณะกรรมการที่มีอำนาจดำเนินการพิจารณา ทางปกครองตามกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองมาใช้บังคับแก่การประชุม ของคณะกรรมการด้วยโดยอนุโลม

มาตรา ๑๒ คณะกรรมการมีอำนาจแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งมีความรู้ความเชี่ยวชาญ ให้เป็นที่ปรึกษาของคณะกรรมการและมีอำนาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการหรือคณะทำงาน เพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

การประชุมของคณะอนุกรรมการและคณะทำงาน ให้นำความในมาตรา ๑๑ มาใช้บังคับด้วยโดยอนุโลม

มาตรา ๑๓ ให้สำนักงานปลัดกระทรวงวัฒนธรรมทำหน้าที่รับผิดชอบงานธุรการ ของคณะกรรมการ โดยให้มีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) จัดทำร่างนโยบายและมาตรการเพื่อคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ เสนอต่อคณะกรรมการเพื่อให้ความเห็นชอบ

(๒) ทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางในการประสานงานเกี่ยวกับการคุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

(๓) สนับสนุนค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานของสมาชิก และคณะกรรมการบริหารพื้นที่ คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์

(๔) สร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างภาครัฐและภาคเอกชนทั้งในระดับท้องถิ่น ระดับภูมิภาค และระดับชาติในการคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์

(๕) ตรวจสอบความสอดคล้องของธรรมนูญของพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ กับแผนแม่บทและแผนที่แสดงพื้นที่การจัดการพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ และให้ความเห็นชอบ ธรรมนูญดังกล่าว และเมื่อดำเนินการเสร็จแล้ว ให้รายงานคณะกรรมการเพื่อทราบ

(๖) รับเรื่องร้องทุกข์ที่เกิดจากการกระทำอันเป็นการละเมิดสิทธิของกลุ่มชาติพันธุ์ และเสนอต่อคณะกรรมการเพื่อพิจารณา

(๗) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ รวมทั้งปฏิบัติการ ให้เป็นไปตามหน้าที่และอำนาจซึ่งกำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ และตามระเบียบ ประกาศ หรือมติ ของคณะกรรมการ

หมวด ๓

สมาชิกกลุ่มชาติพันธุ์แห่งประเทศไทย

มาตรา ๑๔ เพื่อประโยชน์ในการคุ้มครอง ส่งเสริม และมีส่วนร่วมในการกำหนด วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ ให้มีสมาชิกสมาชิกหนึ่ง เรียกว่า “สมาชิกกลุ่มชาติพันธุ์แห่งประเทศไทย” ประกอบด้วย สมาชิกที่มาจากผู้แทนกลุ่มชาติพันธุ์ซึ่งเลือกกันเองภายในกลุ่มที่ได้ขึ้นทะเบียนไว้กับ สำนักงานปลัดกระทรวงวัฒนธรรม จำนวนกลุ่มละไม่เกินห้าคน

การขึ้นทะเบียนกลุ่มชาติพันธุ์และการเลือกสมาชิกให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ และวิธีการที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

มาตรา ๑๕ สมาชิกต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

- (๑) มีสัญชาติไทยหรือเป็นบุคคลซึ่งมีถิ่นที่อยู่ถาวรในประเทศไทย
- (๒) มีอายุไม่ต่ำกว่าสิบแปดปี
- (๓) เป็นสมาชิกของกลุ่มชาติพันธุ์ที่ได้ขึ้นทะเบียนไว้ตามมาตรา ๑๔
- (๔) ไม่เป็นหรือเคยเป็นบุคคลล้มละลายทุจริต
- (๕) ไม่เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ
- (๖) ไม่เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง สมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น

กรรมการหรือผู้ดำรงตำแหน่งซึ่งรับผิดชอบการบริหารพรรคการเมือง ที่ปรึกษาพรรคการเมือง หรือเจ้าหน้าที่พรรคการเมือง

มาตรา ๑๖ สมาชิกมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปีนับแต่วันที่ได้รับเลือก

เมื่อครบกำหนดวาระตามวาระหนึ่ง หากยังมีได้มีการเลือกสมาชิกขึ้นใหม่

ให้สมาชิกซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะมีการเลือกสมาชิกขึ้นใหม่

ในกรณีที่สมาชิกพ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระ ให้สมาชิกประกอบด้วยสมาชิก ทั้งหมดที่มีอยู่จนกว่าจะมีการแต่งตั้งสมาชิกแทน

มาตรา ๑๗ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ สมาชิกพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออก
- (๓) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๕
- (๔) ขาดการประชุมโดยไม่มีเหตุอันควรและไม่ได้รับอนุญาตจากประธานสมาชิก

สามครั้งติดต่อกัน

(๕) สมาชิกมีมติให้พ้นจากตำแหน่งด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสาม ของสมาชิกที่มีอยู่ เพราะบกพร่องต่อหน้าที่ มีความประพฤติเสื่อมเสีย หรือหย่อนความสามารถ

มาตรา ๑๘ ในกรณีที่สมาชิกจากกลุ่มชาติพันธุ์ใดพ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระ ให้กลุ่มชาติพันธุ์นั้นเลือกบุคคลแทนตำแหน่งที่ว่างลงในสามสิบวันนับแต่วันที่สมาชิกนั้นพ้นจากตำแหน่ง

สมาชิกที่ได้รับเลือกตามวรรคหนึ่ง อยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของสมาชิกซึ่งตนแทน แต่ถ้าเวลาเหลือน้อยกว่าเก้าสิบวันจะไม่ดำเนินการเลือกแทนตำแหน่งที่ว่างก็ได้

มาตรา ๑๙ ให้มีการประชุมสมัชชาภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่มีการเลือกสมาชิกเพื่อเลือกประธานสมัชชา รองประธานสมัชชา และเลขานุการสมัชชา

การเลือกประธานสมัชชา รองประธานสมัชชา และเลขานุการสมัชชาตามวรรคหนึ่งให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่สมัชชากำหนด

ให้มีการประชุมสมัชชาปีละสองครั้ง เว้นแต่ในกรณีมีเหตุจำเป็น ประธานหรือสมาชิกไม่น้อยกว่าหนึ่งในห้าอาจเข้าชื่อเพื่อขอให้มีการประชุมสมัชชาก็ได้

ให้นำความในมาตรา ๑๑ มาใช้บังคับแก่การประชุมของสมัชชาด้วยโดยอนุโลม

มาตรา ๒๐ สมัชชา มีหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) เป็นศูนย์กลางในการประสานงานแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างกลุ่มชาติพันธุ์ และระหว่างกลุ่มชาติพันธุ์กับสังคม

(๒) ส่งเสริมให้กลุ่มชาติพันธุ์อนุรักษ์หรือฟื้นฟูมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม หรืออัตลักษณ์ทางวัฒนธรรม ภาษา และการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ

(๓) เสนอแนะนโยบายและมาตรการคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ต่อคณะกรรมการ

(๔) ส่งเสริมและสนับสนุนให้กลุ่มชาติพันธุ์มีส่วนร่วมกับหน่วยงานของรัฐในการจัดการ บำรุงรักษา อนุรักษ์ และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติหรือความหลากหลายทางชีวภาพที่จะเป็นประโยชน์ต่อชุมชนและประเทศชาติอย่างยั่งยืน

(๕) เผยแพร่และให้ความรู้ความเข้าใจแก่กลุ่มชาติพันธุ์ หน่วยงานของรัฐ และเอกชนในการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน

(๖) พิจารณาแต่งตั้งผู้แทนสมัชชาในการเข้าร่วมประชุมหรือมีบทบาทในฐานะตัวแทนกลุ่มชาติพันธุ์ ตามพันธกรณีระหว่างประเทศที่ประเทศไทยเป็นภาคี

(๗) สนับสนุนการจัดทำข้อมูลวิถีชีวิตและประวัติศาสตร์กลุ่มชาติพันธุ์ตามพระราชบัญญัตินี้

(๘) เสนอปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาของกลุ่มชาติพันธุ์อันเกี่ยวกับการดำเนินการของรัฐและการจัดทำบริการสาธารณะของหน่วยงานของรัฐต่อคณะกรรมการ

(๙) เป็นตัวแทนกลุ่มชาติพันธุ์เกี่ยวกับการร้องทุกข์ที่เกิดจากการกระทำอันเป็นการละเมิดสิทธิกลุ่มชาติพันธุ์

(๑๐) รายงานปัญหาและผลที่เกิดขึ้นอันเนื่องจากการดำเนินงานใด ๆ ของหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มชาติพันธุ์ต่อคณะกรรมการ

มาตรา ๒๑ ให้สมาชิกมีอำนาจตราข้อบังคับการประชุมและข้อบังคับอื่นที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่

ในการตราข้อบังคับการประชุมและข้อบังคับอื่นตามวรรคหนึ่ง หากมีกรณีที่สมาชิกต้องแต่งตั้งบุคคลไปดำรงตำแหน่งหรือหน้าที่ใด ในการตราข้อบังคับดังกล่าวอย่างน้อยให้สมาชิกคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของสตรีด้วย

หมวด ๔

ข้อมูลวิถีชีวิตและประวัติศาสตร์กลุ่มชาติพันธุ์

มาตรา ๒๒ การจัดทำข้อมูลวิถีชีวิตและประวัติศาสตร์กลุ่มชาติพันธุ์ มีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

- (๑) เพื่อคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์
- (๒) เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานสำคัญเพื่อประกอบการพิสูจน์ข้อเท็จจริงตามกฎหมาย

ในการรับรองสถานะบุคคล

- (๓) เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานสำคัญในการประกาศพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์
- (๔) เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานสำคัญเพื่อประกอบการพิจารณาของหน่วยงาน

ที่เกี่ยวข้องในการประกาศหรือเปลี่ยนแปลงพื้นที่ที่มีกฎหมายกำหนดเพื่อการอนุรักษ์หรือการใช้ประโยชน์ในทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การผังเมือง และการดำเนินกิจการอื่นของรัฐที่กระทบต่อวิถีชีวิตของกลุ่มชาติพันธุ์

(๕) เพื่อเผยแพร่การรับรู้เกี่ยวกับกลุ่มชาติพันธุ์ การส่งเสริมให้มีการเรียนรู้วิถีชีวิตและประวัติศาสตร์ของกลุ่มชาติพันธุ์ และให้ประชาชนได้เกิดความตระหนักในความหลากหลายของกลุ่มชาติพันธุ์

มาตรา ๒๓ ให้คณะกรรมการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการขึ้นคณะหนึ่ง เรียกว่า “คณะอนุกรรมการจัดทำข้อมูลวิถีชีวิตและประวัติศาสตร์กลุ่มชาติพันธุ์” ประกอบด้วย

- (๑) กรรมการซึ่งได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการ เป็นประธานอนุกรรมการ
- (๒) อนุกรรมการโดยตำแหน่ง ได้แก่ ผู้แทนกรมการปกครอง ผู้แทนกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ ผู้แทนสำนักงานสถิติแห่งชาติ และผู้แทนคณะกรรมการศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร
- (๓) อนุกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวนเจ็ดคน ซึ่งคณะกรรมการแต่งตั้งจากผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญในด้านสังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ ภาษาและวัฒนธรรม และประวัติศาสตร์
- (๔) อนุกรรมการผู้แทนสมาชิก จำนวนสองคน

ให้ผู้อำนวยการเป็นอนุกรรมการและเลขานุการ และให้ผู้อำนวยการแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ของศูนย์จำนวนไม่เกินสองคนเป็นผู้ช่วยเลขานุการ

มาตรา ๒๔ คุณสมบัติและลักษณะต้องห้าม วาระและการดำรงตำแหน่ง และการพ้นจากตำแหน่งของอนุกรรมการจัดทำข้อมูลวิถีชีวิตและประวัติศาสตร์กลุ่มชาติพันธุ์ ตามมาตรา ๒๓ (๓) และ (๔) และการประชุมของคณะอนุกรรมการจัดทำข้อมูลวิถีชีวิต

และประวัติศาสตร์กลุ่มชาติพันธุ์ ให้นำความในมาตรา ๗ มาตรา ๘ มาตรา ๙ และมาตรา ๑๑ มาใช้บังคับด้วยโดยอนุโลม

มาตรา ๒๕ ให้คณะกรรมการจัดทำข้อมูลวิถีชีวิตและประวัติศาสตร์กลุ่มชาติพันธุ์ มีหน้าที่และอำนาจในการจัดทำข้อมูลวิถีชีวิตและประวัติศาสตร์กลุ่มชาติพันธุ์ ซึ่งอย่างน้อย ต้องประกอบด้วย ประวัติศาสตร์กลุ่มชาติพันธุ์ พื้นที่ชุมชน พื้นที่อยู่อาศัย พื้นที่ทำกิน พื้นที่ทางวัฒนธรรมและจิตวิญญาณ ข้อมูลบุคคล ข้อมูลวิถีชีวิตและมรดกทางวัฒนธรรมและภาษา และข้อมูลอื่นที่มีความจำเป็นพื้นฐาน

ในการดำเนินงานตามวรรคหนึ่ง คณะกรรมการจัดทำข้อมูลวิถีชีวิตและประวัติศาสตร์กลุ่มชาติพันธุ์อาจแต่งตั้งคณะทำงาน เพื่อปฏิบัติงานอย่างหนึ่งอย่างใดอันอยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการจัดทำข้อมูลวิถีชีวิตและประวัติศาสตร์กลุ่มชาติพันธุ์ก็ได้

มาตรา ๒๖ ให้ศูนย์ทำหน้าที่รับผิดชอบงานธุรการและงานวิชาการของคณะกรรมการจัดทำข้อมูลวิถีชีวิตและประวัติศาสตร์กลุ่มชาติพันธุ์ โดยให้มีหน้าที่และอำนาจดังต่อไปนี้

(๑) จัดเก็บและเผยแพร่ข้อมูลของกลุ่มชาติพันธุ์เกี่ยวกับชุมชน ภูมิปัญญา และอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมและภาษา

(๒) สนับสนุนและส่งเสริมความร่วมมือ การดำเนินงาน การเผยแพร่ สร้างความเข้าใจ และแลกเปลี่ยนความรู้เกี่ยวกับวิถีชีวิตของกลุ่มชาติพันธุ์ และการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม

(๓) ส่งเสริมสนับสนุนและจัดให้มีการศึกษาวิจัย การพัฒนาศักยภาพ และความเข้มแข็งขององค์กร ชุมชน สตรี เด็ก เยาวชน และผู้นำของกลุ่มชาติพันธุ์

หมวด ๕

พื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์

มาตรา ๒๗ เพื่อประโยชน์ในการคุ้มครองวิถีชีวิตและวัฒนธรรม การรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน การส่งเสริมคุณภาพชีวิตที่ดีบนฐานเศรษฐกิจเชิงวัฒนธรรม และการส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชนตามภูมิปัญญาและวัฒนธรรมของกลุ่มชาติพันธุ์ คณะกรรมการมีอำนาจประกาศกำหนดพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์

ก่อนการประกาศพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ ให้ชุมชนจัดทำแผนแม่บท และแผนที่แสดงพื้นที่การจัดการพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในระเบียบของคณะกรรมการ

ให้สำนักงานปลัดกระทรวงวัฒนธรรมสนับสนุนชุมชนในการจัดทำแผนแม่บท และแผนที่แสดงพื้นที่การจัดการพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ โดยขอให้หน่วยงานของรัฐในพื้นที่มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนแม่บทและแผนที่ดังกล่าวด้วย

เมื่อดำเนินการตามวรรคสองเสร็จแล้ว ให้สำนักงานปลัดกระทรวงวัฒนธรรมเสนอแผนแม่บทและแผนที่ตามวรรคสองต่อคณะกรรมการเพื่อประกอบการพิจารณาประกาศพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ตามวรรคหนึ่งต่อไป

มาตรา ๒๘ การประกาศพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ตามมาตรา ๒๗ ให้ประชาชนและชุมชนมีสิทธิอยู่อาศัยและใช้ประโยชน์จากที่ดินและทรัพยากรธรรมชาติตามที่กำหนดในธรรมนูญของพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์นั้น โดยต้องดำเนินการตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับพื้นที่ดังกล่าวด้วย

มาตรา ๒๙ ประชาชนในชุมชนที่อยู่ภายในพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ มีสิทธิใช้ประโยชน์จากที่ดินและทรัพยากรธรรมชาติในเรื่องดังต่อไปนี้ ตามธรรมนูญของพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับพื้นที่นั้นกำหนดด้วย

(๑) ก่อสร้าง แผ้วถาง หรือกระทำด้วยประการใด ๆ เพื่อการอยู่อาศัย การสาธารณสุข โภค การสาธารณสุข การเกษตรกรรม การประมง การเลี้ยงสัตว์ และกิจกรรมสาธารณะของชุมชน

(๒) ใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติอื่นในพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ได้ตามความจำเป็นต่อการอุปโภคบริโภคในครัวเรือน เศรษฐกิจชุมชน หรือใช้ในกิจกรรมสาธารณะของชุมชน

(๓) ปฏิบัติพิธีกรรมตามประเพณีและจิตวิญญาณของกลุ่มชาติพันธุ์

(๔) การอื่นตามที่คณะกรรมการกำหนด

การใช้ประโยชน์ตามวรรคหนึ่ง ต้องเป็นไปอย่างสมดุลและยั่งยืน ไม่ทำลายความหลากหลายทางชีวภาพ หรือส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด ซึ่งต้องไม่ขัดหรือแย้งกับกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง

มาตรา ๓๐ เมื่อคณะกรรมการประกาศพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์แล้ว ให้คณะกรรมการแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ ซึ่งประกอบด้วยผู้แทนหน่วยงานของรัฐในพื้นที่และผู้แทนของชุมชนในพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ จำนวนไม่น้อยกว่าเจ็ดคนแต่ไม่เกินสิบห้าคน โดยให้มีผู้แทนหน่วยงานของรัฐในพื้นที่จำนวนไม่เกินหนึ่งในสามของจำนวนคณะกรรมการบริหารพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์

ให้ที่ประชุมคณะกรรมการบริหารพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์เลือกกรรมการคนหนึ่งซึ่งเป็นผู้แทนของชุมชนในพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ ให้ทำหน้าที่ประธานกรรมการบริหารพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์

คณะกรรมการบริหารพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ตามวรรคหนึ่ง ให้ทำหน้าที่บริหารพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์

มาตรา ๓๑ คุณสมบัติและลักษณะต้องห้าม วาระและการดำรงตำแหน่ง และการพ้นจากตำแหน่งของกรรมการบริหารพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ และการประชุมของคณะกรรมการบริหารพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๓๒ ให้คณะกรรมการบริหารพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ มีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) จัดทำธรรมนูญของพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ โดยอย่างน้อยต้องประกอบด้วย สิทธิและหน้าที่ของประชาชนในพื้นที่ทำกิน พื้นที่อยู่อาศัย พื้นที่วัฒนธรรมและจิตวิญญาณ และพื้นที่สงวนและรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การทำนุบำรุงรักษา สืบทอดศิลปวัฒนธรรมและภาษา มาตรการบังคับใช้ธรรมนูญในพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ ทั้งนี้ เท่าที่ไม่เป็นการขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน หรือเป็นอันตรายต่อความมั่นคงของรัฐ หรือสุขภาพอนามัย และต้องไม่ขัดหรือแย้งกับแผนแม่บทและแผนที่แสดงพื้นที่การจัดการพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ตามมาตรา ๒๗

(๒) จัดให้มีการประเมินผลการดำเนินการตามแผนแม่บทโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์

(๓) เสนอแนะการปรับปรุงแผนแม่บทต่อคณะกรรมการ

(๔) ประสานงานการรับความช่วยเหลือในด้านต่าง ๆ ที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตของประชาชนในพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์จากหน่วยงานของรัฐหรือเอกชน

(๕) สนับสนุนการจัดทำข้อมูลวิถีชีวิตและประวัติศาสตร์กลุ่มชาติพันธุ์ให้แก่คณะกรรมการจัดทำข้อมูลวิถีชีวิตและประวัติศาสตร์กลุ่มชาติพันธุ์และศูนย์

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๓๓ ในวาระเริ่มแรก ให้คณะกรรมการคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ประกอบด้วยกรรมการตามมาตรา ๖ (๑) (๒) (๓) และวรรคสาม เพื่อปฏิบัติหน้าที่ไปพลางก่อน จนกว่าจะมีการแต่งตั้งกรรมการตามมาตรา ๖ (๔) (๕) และ (๖) ทั้งนี้ ต้องไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๓๔ ในวาระเริ่มแรก ให้นำข้อมูลกลุ่มชาติพันธุ์ซึ่งศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน) ตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการจัดตั้งศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน) ได้จัดทำไว้ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับมาเป็นข้อมูลในการประกาศกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการขึ้นทะเบียนกลุ่มชาติพันธุ์ของรัฐมนตรีตามมาตรา ๑๔ วรรคสอง ไปพลางก่อน จนกว่าคณะกรรมการจัดทำข้อมูลวิถีชีวิตและประวัติศาสตร์กลุ่มชาติพันธุ์จะได้จัดทำข้อมูลแล้วเสร็จ

มาตรา ๓๕ ให้สำนักงานปลัดกระทรวงวัฒนธรรมดำเนินการสรรหาและแต่งตั้งสมาชิกสมัชชากลุ่มชาติพันธุ์แห่งประเทศไทย ให้ครบองค์ประกอบของสมัชชากลุ่มชาติพันธุ์แห่งประเทศไทยตามมาตรา ๑๔ และจัดให้มีการประชุมสมัชชากลุ่มชาติพันธุ์แห่งประเทศไทยครั้งแรก ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

.....
นายกรัฐมนตรี

บันทึกวิเคราะห์สรุป

สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ.

คณะรัฐมนตรีมีมติให้เสนอร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. ต่อสภาผู้แทนราษฎร และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้จัดทำบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติฯ ดังต่อไปนี้

๑. เหตุผลและความจำเป็นในการเสนอร่างพระราชบัญญัติ

โดยที่มาตรา ๗๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้รัฐพึงส่งเสริมและให้ความคุ้มครองชาวไทยกลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ ให้มีสิทธิดำรงชีวิตในสังคมตามวัฒนธรรม ประเพณี และวิถีชีวิตดั้งเดิมตามความสมัครใจได้อย่างสงบสุข ไม่ถูกรบกวน ทั้งนี้ เท่าที่ไม่เป็นการขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน หรือเป็นอันตรายต่อความมั่นคงของรัฐ หรือสุขภาพอนามัย ดังนั้น สมควรให้มีกฎหมายเพื่อคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตของกลุ่มชาติพันธุ์ดังกล่าว

๒. สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

ร่างพระราชบัญญัตินี้มีสาระสำคัญเป็นการคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ โดยแบ่งออกเป็น ๖ หมวด จำนวน ๓๕ มาตรา มีสาระสำคัญ ดังต่อไปนี้

๒.๑ หมวด ๑ บททั่วไป (ร่างมาตรา ๕)

กำหนดวัตถุประสงค์ของร่างพระราชบัญญัตินี้ เพื่อคุ้มครองชาวไทยกลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ ให้มีสิทธิดำรงชีวิตในสังคมตามวัฒนธรรม ประเพณี และวิถีชีวิตดั้งเดิมตามความสมัครใจได้อย่างสงบสุข ไม่ถูกรบกวน รวมถึงมีสิทธิขั้นพื้นฐานและรับรองสิทธิของกลุ่มชาติพันธุ์ ทั้งนี้ การดำเนินการตามวัตถุประสงค์ตามวรรคหนึ่ง ให้กระทำได้เท่าที่ไม่เป็นการขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน หรือเป็นอันตรายต่อความมั่นคงของรัฐ หรือสุขภาพอนามัย

๒.๒ หมวด ๒ คณะกรรมการคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ (ร่างมาตรา ๖ ถึงร่างมาตรา ๑๓)

(๑) กำหนดให้มีคณะกรรมการระดับนโยบาย เรียกว่า “คณะกรรมการคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์” โดยมีหน้าที่และอำนาจในการกำหนดนโยบายและมาตรการเกี่ยวกับการคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์เพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบเสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรีในการแก้ไขปรับปรุงกฎหมาย กฎ ระเบียบ หรือข้อบังคับเพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของร่างพระราชบัญญัตินี้ กำกับ ติดตาม และประเมินผลในการดำเนินการตามนโยบายและมาตรการการคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ตามที่คณะกรรมการกำหนดหรือพันธกรณีระหว่างประเทศ ประกาศกำหนดกลุ่มชาติพันธุ์ที่ได้รับความคุ้มครองตามร่างพระราชบัญญัตินี้ ประกาศหรือเพิกถอนพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พิจารณาเรื่องร้องทุกข์ และกำหนดแนวทาง

และมาตรการในการแก้ไขเยียวยาการละเมิดสิทธิกลุ่มชาติพันธุ์ ตลอดจนการอกระเบียบหรือประกาศเพื่อปฏิบัติให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

(๒) คณะกรรมการดังกล่าว ประกอบด้วย นายกรัฐมนตรี เป็นประธาน กรรมการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม เป็นรองประธานกรรมการ กรรมการโดยตำแหน่ง จำนวน ๙ คน กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวนห้าคน ซึ่งนายกรัฐมนตรีแต่งตั้งโดยการสรรหาจากผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับชาติพันธุ์ และเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในด้านกฎหมาย การเกษตร การพัฒนาสังคม มานุษยวิทยา สังคมวิทยา ทรัพยากรธรรมชาติ หรือสิ่งแวดล้อม กรรมการผู้แทนกลุ่มชาติพันธุ์ จำนวนหกคน กรรมการผู้แทนองค์กรพัฒนาเอกชน จำนวนสองคน และให้ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์และปลัดกระทรวงวัฒนธรรม เป็นกรรมการและเลขานุการ

(๓) กำหนดให้สำนักงานปลัดกระทรวงวัฒนธรรมทำหน้าที่รับผิดชอบงานธุรการของคณะกรรมการ โดยให้มีหน้าที่และอำนาจ เช่น การจัดทำร่างนโยบายและมาตรการเพื่อคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์เสนอต่อคณะกรรมการเพื่อให้ความเห็นชอบ การทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางในการประสานงานเกี่ยวกับการคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สนับสนุนค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานของสมัชชา และคณะกรรมการบริหารพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ สร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน ทั้งในระดับท้องถิ่น ระดับภูมิภาค และระดับชาติในการคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ รวมทั้งตรวจสอบความสอดคล้องของธรรมนูญของพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์กับแผนแม่บทและแผนที่แสดงพื้นที่การจัดการพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ และให้ความเห็นชอบธรรมนูญดังกล่าว ตลอดจนรับเรื่องร้องทุกข์ที่เกิดจากการกระทำอันเป็นการละเมิดสิทธิของกลุ่มชาติพันธุ์ และเสนอต่อคณะกรรมการเพื่อพิจารณา

๒.๓ หมวด ๓ สมัชชากลุ่มชาติพันธุ์แห่งประเทศไทย

กำหนดให้มี “สมัชชากลุ่มชาติพันธุ์แห่งประเทศไทย” ประกอบด้วย สมาชิกที่มาจากผู้แทนกลุ่มชาติพันธุ์ซึ่งเลือกกันเองภายในกลุ่มที่ได้ขึ้นทะเบียนไว้กับสำนักงานปลัดกระทรวงวัฒนธรรม จำนวนกลุ่มละไม่เกินห้าคน โดยมีหน้าที่ เช่น การเสนอแนะนโยบายและมาตรการคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ต่อคณะกรรมการคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ ส่งเสริมให้กลุ่มชาติพันธุ์อนุรักษ์หรือฟื้นฟูมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมหรืออัตลักษณ์ทางวัฒนธรรม ภาษา และการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ การส่งเสริมและสนับสนุนให้กลุ่มชาติพันธุ์มีส่วนร่วมกับหน่วยงานของรัฐในการจัดการ บำรุงรักษา อนุรักษ์ และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ หรือความหลากหลายทางชีวภาพที่จะเป็นประโยชน์ต่อชุมชนและประเทศชาติอย่างยั่งยืน การเผยแพร่และให้ความรู้ความเข้าใจแก่กลุ่มชาติพันธุ์ หน่วยงานของรัฐ และเอกชนในการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน การพิจารณาแต่งตั้งผู้แทนสมัชชาในการเข้าร่วมประชุมหรือมีบทบาทในฐานะตัวแทนกลุ่มชาติพันธุ์ ตามพันธกรณีระหว่างประเทศที่ประเทศไทยเป็นภาคี การสนับสนุนการจัดทำข้อมูลวิถีชีวิตและประวัติศาสตร์กลุ่มชาติพันธุ์ตามพระราชบัญญัตินี้ การเสนอปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาของกลุ่มชาติพันธุ์อันเกี่ยวกับการดำเนินการของรัฐ และการจัดทำบริการสาธารณะของหน่วยงานของรัฐต่อคณะกรรมการคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ ตลอดจนรายงานปัญหาและผลที่เกิดขึ้นอันเนื่องจากการดำเนินงานใด ๆ

ของหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มชาติพันธุ์ต่อคณะกรรมการคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์

๒.๔ หมวด ๔ ข้อมูลวิถีชีวิตและประวัติศาสตร์กลุ่มชาติพันธุ์ (ร่างมาตรา ๒๒ ถึงร่างมาตรา ๒๖)

(๑) กำหนดให้มีการจัดทำข้อมูลวิถีชีวิตและประวัติศาสตร์กลุ่มชาติพันธุ์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานสำคัญประกอบการพิสูจน์ข้อเท็จจริงตามกฎหมายในการรับรองสถานะบุคคล การประกาศพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ และการพิจารณาของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการประกาศหรือเปลี่ยนแปลงพื้นที่ที่มีกฎหมายกำหนดเพื่อการอนุรักษ์หรือการใช้ประโยชน์ในทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การผังเมือง และการดำเนินกิจการอื่นของรัฐที่กระทบต่อวิถีชีวิตของกลุ่มชาติพันธุ์ ตลอดจนเพื่อเผยแพร่การรับรู้เกี่ยวกับกลุ่มชาติพันธุ์ การส่งเสริมให้มีการเรียนรู้วิถีชีวิตและประวัติศาสตร์ของกลุ่มชาติพันธุ์ และให้ประชาชนได้เกิดความตระหนักในความหลากหลายของกลุ่มชาติพันธุ์

(๒) กำหนดให้คณะกรรมการคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์แต่งตั้งคณะอนุกรรมการขึ้นคณะหนึ่ง เรียกว่า “คณะอนุกรรมการจัดทำข้อมูลวิถีชีวิตและประวัติศาสตร์กลุ่มชาติพันธุ์” ประกอบด้วย กรรมการซึ่งได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการ เป็นประธานอนุกรรมการ อนุกรรมการโดยตำแหน่ง จำนวน ๔ คน อนุกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน ๗ คน ซึ่งคณะกรรมการแต่งตั้งจากผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญในด้านสังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ ภาษา และวัฒนธรรม และประวัติศาสตร์ อนุกรรมการผู้แทนสมัชชา จำนวน ๒ คน และให้ผู้อำนวยการศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร เป็นอนุกรรมการและเลขานุการ โดยคณะกรรมการดังกล่าวมีหน้าที่และอำนาจในการจัดทำข้อมูลวิถีชีวิตและประวัติศาสตร์กลุ่มชาติพันธุ์ ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วย ประวัติศาสตร์กลุ่มชาติพันธุ์ พื้นที่ชุมชน พื้นที่อยู่อาศัย พื้นที่ทำกิน พื้นที่ทางวัฒนธรรมและจิตวิญญาณ ข้อมูลบุคคล ข้อมูลวิถีชีวิตและมรดกทางวัฒนธรรมและภาษา และข้อมูลอื่นที่มีความจำเป็นพื้นฐาน

(๓) กำหนดให้ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน) ทำหน้าที่รับผิดชอบงานธุรการและงานวิชาการของคณะอนุกรรมการจัดทำข้อมูลวิถีชีวิตและประวัติศาสตร์กลุ่มชาติพันธุ์ โดยให้มีหน้าที่และอำนาจ เช่น การจัดเก็บและเผยแพร่ข้อมูลของกลุ่มชาติพันธุ์เกี่ยวกับชุมชน ภูมิปัญญา และอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมและภาษา การสนับสนุนและส่งเสริมความร่วมมือ การดำเนินงาน การเผยแพร่ การสร้างความเข้าใจ และการแลกเปลี่ยนความรู้เกี่ยวกับวิถีชีวิตของกลุ่มชาติพันธุ์ และการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม ตลอดจนการส่งเสริมสนับสนุนและจัดให้มีการศึกษาวิจัย การพัฒนาศักยภาพและความเข้มแข็งขององค์กร ชุมชน สตรี เด็ก เยาวชน และผู้นำของกลุ่มชาติพันธุ์

๒.๕ หมวด ๕ พื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ (ร่างมาตรา ๒๗ ถึงร่างมาตรา ๓๒)

(๑) กำหนดให้คณะกรรมการคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ มีอำนาจประกาศกำหนดพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ เพื่อประโยชน์ในการคุ้มครองวิถีชีวิตและวัฒนธรรม การรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน การส่งเสริมคุณภาพชีวิตที่ดี บนฐานเศรษฐกิจเชิงวัฒนธรรม และการส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชนตามภูมิปัญญาและวัฒนธรรมของกลุ่มชาติพันธุ์ รวมทั้งกำหนดขั้นตอน หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการกำหนดพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์

(๒) ในกรณีที่มีการประกาศพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ในพื้นที่ที่มีการประกาศให้เป็นพื้นที่อนุรักษ์ตามกฎหมายใด หากจะมีการให้ประชาชนและชุมชนมีสิทธิอยู่อาศัยและใช้ประโยชน์จากที่ดินและทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่นั้น ก็ต้องมีการดำเนินการตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับพื้นที่ดังกล่าวด้วย เช่น หากมีการประกาศพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ในเขตอุทยานแห่งชาติ ก่อนที่ประชาชนและชุมชนจะมีสิทธิอยู่อาศัยและใช้ประโยชน์จากที่ดินและทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่นั้น ก็ต้องมีการดำเนินการตามมาตรา ๖๔ แห่งพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ ก่อน หรือหากมีการประกาศพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า ก่อนที่ประชาชนและชุมชนจะมีสิทธิอยู่อาศัยและใช้ประโยชน์จากที่ดินและทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่นั้น ก็ต้องมีการดำเนินการตามมาตรา ๑๒๑ แห่งพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๖๒ ก่อน

(๓) กำหนดให้ประชาชนในชุมชนที่อยู่ภายในพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์มีสิทธิใช้ประโยชน์จากที่ดินและทรัพยากรธรรมชาติ ตามธรรมเนียมของพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ และต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับพื้นที่นั้นกำหนดด้วย ทั้งนี้ การใช้ประโยชน์ดังกล่าว ต้องเป็นไปอย่างสมดุลและยั่งยืน ไม่ทำลายความหลากหลายทางชีวภาพ หรือส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขตามระเบียบที่คณะกรรมการคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์กำหนด

(๔) กำหนดให้คณะกรรมการคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ ซึ่งประกอบด้วยผู้แทนหน่วยงานของรัฐในพื้นที่และผู้แทนของชุมชนในพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ จำนวนไม่น้อยกว่าเจ็ดคนแต่ไม่เกินสิบห้าคน โดยให้มีผู้แทนหน่วยงานของรัฐในพื้นที่จำนวนไม่เกินหนึ่งในสามของจำนวนคณะกรรมการบริหารพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ เพื่อทำหน้าที่บริหารพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ในแต่ละพื้นที่ นอกจากนี้ ยังมีหน้าที่และอำนาจในการจัดให้มีการประเมินผลการดำเนินการตามแผนแม่บทโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ การเสนอแนะการปรับปรุงแผนแม่บทต่อคณะกรรมการธรรมนูญของพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ การประสานงานการรับความช่วยเหลือในด้านต่าง ๆ ที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตของประชาชนในพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์จากหน่วยงานของรัฐหรือเอกชน

(๕) กำหนดให้มีธรรมนูญของพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์โดยการจัดทำของคณะกรรมการบริหารพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์แต่ละพื้นที่ อย่างน้อยต้องประกอบด้วยสิทธิและหน้าที่ของประชาชนในพื้นที่ทำกิน พื้นที่อยู่อาศัย พื้นที่วัฒนธรรมและจิตวิญญาณ และพื้นที่สงวนและรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การทำนุบำรุงรักษาศิลปวัฒนธรรมและภาษา มาตรการบังคับใช้ธรรมนูญในพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ ทั้งนี้ เเท่าที่ไม่เป็นการขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน หรือเป็นอันตรายต่อความมั่นคงของรัฐหรือสุขภาพอนามัย และต้องไม่ขัดหรือแย้งกับแผนแม่บทและแผนที่แสดงพื้นที่การจัดการพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ โดยเมื่อจัดทำธรรมนูญดังกล่าวแล้ว ให้สำนักงานปลัดกระทรวงวัฒนธรรมตรวจสอบความสอดคล้องของธรรมนูญของพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์กับแผนแม่บทและแผนที่แสดงพื้นที่การจัดการพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ และให้ความเห็นชอบธรรมนูญดังกล่าว และเมื่อดำเนินการเสร็จแล้ว ให้รายงานคณะกรรมการคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์เพื่อทราบ

๒.๖ บทเฉพาะกาล (ร่างมาตรา ๓๓ ถึงร่างมาตรา ๓๕)

(๑) กำหนดให้คณะกรรมการคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ ประกอบด้วยประธานกรรมการ รองประธานกรรมการ กรรมการโดยตำแหน่ง และปลัดกระทรวง การพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์และปลัดกระทรวงวัฒนธรรม เป็นกรรมการและเลขานุการ ตามร่างมาตรา ๖ (๑) (๒) (๓) และวรรคสอง เพื่อปฏิบัติหน้าที่ไปพลางก่อน จนกว่าจะมีการแต่งตั้ง กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ กรรมการผู้แทนกลุ่มชาติพันธุ์ และกรรมการผู้แทนองค์กรพัฒนาเอกชน ตามร่างมาตรา ๖ (๔) (๕) และ (๖) ทั้งนี้ ต้องไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่ร่างพระราชบัญญัตินี้ ใช้บังคับ

(๒) กำหนดให้นำข้อมูลกลุ่มชาติพันธุ์ซึ่งศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน) ได้จัดทำไว้ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับมาเป็นข้อมูลในการประกาศกำหนด หลักเกณฑ์และวิธีการขึ้นทะเบียนกลุ่มชาติพันธุ์ไปพลางก่อน จนกว่าคณะอนุกรรมการจัดทำข้อมูล วิถีชีวิตและประวัติศาสตร์กลุ่มชาติพันธุ์จะได้จัดทำข้อมูลแล้วเสร็จ

(๓) กำหนดระยะเวลาเร่งรัดให้สำนักงานปลัดกระทรวงวัฒนธรรมดำเนินการ สรรหาและแต่งตั้งสมาชิกสมัชชา ให้ครบองค์ประกอบของสมัชชาภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่ร่างพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

๓. การดำเนินการตามพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒

๓.๑ การรับฟังความคิดเห็นและการเปิดเผยผลการรับฟังความคิดเห็น

กระทรวงวัฒนธรรม โดยศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน) ได้มีการ ดำเนินการรับฟังความคิดเห็น ดังนี้

(๑) การจัดเวทีรับฟังความคิดเห็น ๓ รูปแบบ ได้แก่ รูปแบบเวทีประชุมรับฟัง ความคิดเห็น รูปแบบระบบสื่อสารทางไกล และรูปแบบการรับฟังความเห็นในระดับพื้นที่ชุมชน ชาติพันธุ์

(๒) การรับฟังความคิดเห็นในระบบออนไลน์ผ่านเว็บไซต์ศูนย์มานุษยวิทยา สิรินธร (องค์การมหาชน) ระหว่างวันที่ ๒ - ๒๒ สิงหาคม ๒๕๖๔ เป็นระยะเวลา ๒๐ วัน

(๓) การจัดประชุมและรับฟังความคิดเห็นหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เมื่อวันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๖๕

(๔) การรับฟังความคิดเห็นในระบบออนไลน์ผ่านเว็บไซต์ศูนย์มานุษยวิทยา สิรินธร (องค์การมหาชน) และเว็บไซต์กระทรวงวัฒนธรรม ระหว่างวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน - ๘ ธันวาคม ๒๕๖๕ เป็นระยะเวลา ๒๐ วัน

กระทรวงวัฒนธรรม โดยศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน) จัดทำ รายงานสรุปผลการรับฟังความคิดเห็นต่อร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติ พันธุ์ พ.ศ. ทั้งนี้ รายละเอียดของการรับฟังความคิดเห็นปรากฏตามสรุปผลการรับฟัง ความคิดเห็นประกอบร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ.

ในการนี้ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้นำผลการรับฟังความคิดเห็น ดังกล่าวมาประกอบการพิจารณาด้วยแล้ว

๓.๒ การตรวจสอบความจำเป็นในการตรากฎหมายและการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย

กระทรวงวัฒนธรรม โดยศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน) ได้ดำเนินการตรวจสอบความจำเป็นในการตรากฎหมายและการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมายตามพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒ สรุปผลได้ดังนี้

(๑) ร่างพระราชบัญญัตินี้มีความจำเป็นต้องตราขึ้นเพื่อให้สอดคล้องกับแนวนโยบายแห่งรัฐตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๗๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ทั้งนี้ เพื่อเป็นการคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์

(๒) ร่างพระราชบัญญัตินี้ไม่มีบทบัญญัติบางประการที่เป็นการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยบัญญัติรับรองไว้

(๓) ร่างพระราชบัญญัตินี้มีความจำเป็นต้องใช้ระบบคณะกรรมการเพื่อให้มีการตัดสินใจในลักษณะองค์กรกลุ่มในเรื่องเกี่ยวกับนโยบาย อย่างไรก็ตาม ร่างพระราชบัญญัตินี้ไม่มีการใช้ระบบอนุญาตในกฎหมายและไม่มีการกำหนดโทษอาญา

๔. ประโยชน์ที่ประชาชนจะได้รับ

ร่างพระราชบัญญัตินี้มีผลทำให้ชาวไทยกลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ ได้รับการส่งเสริมและได้รับความคุ้มครองให้มีสิทธิดำรงชีวิตในสังคมตามวัฒนธรรม ประเพณี และวิถีชีวิตดั้งเดิมตามความสมัครใจได้อย่างสงบสุข ไม่ถูกรบกวน นอกจากนี้ ยังเป็นการสร้างความสมานฉันท์ในสังคมพหุวัฒนธรรมและยังเป็นการลดช่องว่างทางสังคมด้วย

รายงานการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมายของ
ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ.

จัดทำโดย

ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน)

กระทรวงวัฒนธรรม

สารบัญ

หน้า

ส่วนที่ ๑ เหตุผลความจำเป็นที่ต้องตรากฎหมายและผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย	
๑. สภาพปัญหา สาเหตุของปัญหา และผลกระทบของปัญหา	๒
๑.๑ สภาพปัญหาของกลุ่มชาติพันธุ์ในประเทศไทย	๒
๑.๒ สาเหตุของปัญหา	๕
๑.๓ ผลกระทบของปัญหา	๖
๑.๔ ความจำเป็นของการมีร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ.	๘
๑.๕ หลักการของร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ.	๑๐
๒. วัตถุประสงค์และเป้าหมายของการแทรกแซง	๑๐
๓. การแก้ปัญหาในปัจจุบัน	๑๒
๓.๑ พัฒนาการนโยบายกลุ่มชาติพันธุ์ในประเทศไทย	๑๒
๓.๒ แนวทางการแก้ไขปัญหากลุ่มชาติพันธุ์ในปัจจุบัน	๑๓
๓.๓ ข้อสังเกตการเกี่ยวกับการดำเนินนโยบายชาติพันธุ์	๑๔
๔. การรับฟังความคิดเห็น	๑๕
๔.๑ ได้รับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องแล้ว	๑๕
๔.๒ ได้นำผลการรับฟังความคิดเห็นมาประกอบการวิเคราะห์ผลกระทบแล้ว	๑๖
๕. ความสัมพันธ์หรือความใกล้เคียงกับกฎหมายอื่น	๑๗
๖. ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย	๒๐
๖.๑ กฎหมายนี้จำกัดสิทธิและเสรีภาพ หรือก่อให้เกิด หน้าที่หรือภาระอะไรแก่ใครบ้าง	๒๐
๖.๒ มีมาตรการป้องกัน แก้ไข คุ้มครอง หรือเยียวยาให้แก่ ผู้ได้รับผลกระทบตามข้อ ๖.๑ อย่างไร	๒๐
๖.๓ กฎหมายนี้จะก่อให้เกิดประโยชน์แก่ประเทศ สังคม หรือประชาชนอย่างไร	๒๐
๗. ความพร้อมและต้นทุนของรัฐในการปฏิบัติตามและบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมาย	๒๒
๗.๑ หน่วยงานผู้รับผิดชอบพระราชบัญญัติ	๒๒
๗.๒ แนวทางและระยะเวลาเตรียมการในการปฏิบัติตามหรือ บังคับการให้เป็นไปตามกฎหมาย	๒๒
๗.๓ แนวทางและระยะเวลาในการสร้างความเข้าใจให้แก่ประชาชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตามและการบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมาย	๒๔
๗.๔ ต้นทุนหรือค่าใช้จ่ายที่คาดว่าจะต้องใช้ในการปฏิบัติตาม และบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมายในระยะ ๓ ปีแรก	๒๖

๘. ผลกระทบโดยรวมที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย	๒๗
๘.๑ ผลกระทบต่อเศรษฐกิจ	๒๗
๘.๒ ผลกระทบต่อสังคม	๒๗
๘.๓ ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมหรือสุขภาพ	๒๗
ส่วนที่ ๒ เหตุผลความจำเป็นในการใช้ระบบอนุญาต ระบบคณะกรรมการ การกำหนดโทษอาญาและการให้เจ้าหน้าที่ของรัฐมีดุลพินิจ	๒๘
๙. เหตุผลความจำเป็นในการใช้ระบบอนุญาต	๒๘
๑๐. เหตุผลความจำเป็นในการใช้ระบบคณะกรรมการ	๒๘
๑๐.๑ ประเภทของคณะกรรมการตามร่างพระราชบัญญัติคุ้มครอง และส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ.	๒๘
๑๐.๒ คณะกรรมการตามร่างพระราชบัญญัติคุ้มครอง และส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ.	๒๙
๑๑. เหตุผลความจำเป็นในการกำหนดโทษอาญา	๓๐
๑๒. เหตุผลความจำเป็นในการกำหนดให้เจ้าหน้าที่ของรัฐมีดุลพินิจ ในการออกคำสั่งทางปกครองหรือดำเนินกิจการทางปกครอง	๓๐

ภาคผนวก

หน้า

ก. ตารางสรุปต้นทุนหรือค่าใช้จ่ายที่คาดว่าจะต้องใช้ในการปฏิบัติตาม
และบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมายในระยะ ๓ ปีแรก

๓๒

รายงานการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย

ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ.

 กฎหมายใหม่ แก้ไข/ปรับปรุง ยกเลิก

หน่วยงานของรัฐผู้เสนอร่างกฎหมาย กระทรวงวัฒนธรรม

ความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติและแผนการปฏิรูปประเทศ

 สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติในเรื่อง

ยุทธศาสตร์ชาติที่ ๔ การสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นพลังทางสังคม อันมีเป้าหมายให้ประเทศไทยมีความเท่าเทียมและเสมอภาคในสังคม เสริมสร้างทุนทางสังคมผ่านการมีส่วนร่วมทุกภาคส่วนและเปิดโอกาสให้ภาคีต่าง ๆ ร่วมเป็นกลไกสำคัญในการจัดการปัญหาความเหลื่อมล้ำและการสร้างความเป็นธรรมทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ

 สอดคล้องกับแผนการปฏิรูปประเทศในเรื่อง

แผนปฏิรูปด้านสังคม เรื่องและประเด็นปฏิรูปที่ ๔ ระบบสร้างเสริมชุมชนเข้มแข็ง กิจกรรมที่ ๔ ส่งเสริมและให้ความคุ้มครองชาวไทยกลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ ตามการรับรองในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๗๐ รัฐพึงส่งเสริมและให้ความคุ้มครองชาวไทยกลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ ให้มีสิทธิดำรงชีวิตในสังคมตามวัฒนธรรม ประเพณีและวิถีชีวิตดั้งเดิมตามความสมัครใจได้อย่างสงบสุข ไม่ถูกรบกวน ทั้งนี้ เท่าที่ไม่เป็นการขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน หรือเป็นอันตราย ต่อความมั่นคงของรัฐ หรือสุขภาพอนามัย

ส่วนที่ ๑

เหตุผลความจำเป็นที่ต้องตรากฎหมายและผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย

๑. สภาพปัญหา สาเหตุของปัญหา และผลกระทบของปัญหา

๑.๑ สภาพปัญหาของกลุ่มชาติพันธุ์ในประเทศไทย

ประเทศไทยมีกลุ่มชาติพันธุ์มากกว่า ๖๐ กลุ่มชาติพันธุ์ มีประชากรที่นิยามตนเองว่าเป็นกลุ่มชาติพันธุ์ประมาณ ๑๐,๐๐๐,๐๐๐ คน หรือ ๑ ใน ๗ ของประชากรประเทศ มีวิถีชีวิตที่คล้ายคลึงและแตกต่างกันไป โดยสภาพเศรษฐกิจ-สังคมตามจารีตประเพณี มีวิถีชีวิตที่ปรับตัวเข้ากับฐานทรัพยากรธรรมชาติและสภาพภูมิสังคมที่ตั้งถิ่นฐาน โดยสามารถแบ่งกลุ่มชาติพันธุ์ตามสภาพที่อยู่อาศัยได้ ๔ กลุ่ม ได้แก่

- **กลุ่มชาติพันธุ์บนพื้นที่สูง** เป็นกลุ่มชาติพันธุ์ที่ตั้งถิ่นฐานตามแนวเทือกเขา และบนพื้นที่สูงทางภาคเหนือและภาคตะวันตก พึ่งพาธรรมชาติและป่าไม้เป็นหลัก มีภูมิปัญญาการเกษตรบนพื้นที่สูงที่พึ่งพาธรรมชาติเรียกว่า “ไร่หมุนเวียน” โดยปัจจุบัน FAO ประกาศให้ไร่หมุนเวียนเป็นระบบวนเกษตรที่มีสร้างความยั่งยืนให้กับระบบนิเวศ และกระทรวงวัฒนธรรมได้ประกาศยกย่องให้ “คี-ฉี่ย” ระบบเกษตรแบบไร่หมุนเวียนของชาวปกากะญอ เป็นมรดกทางภูมิปัญญาของชาติเมื่อปี ๒๕๕๖ ปัจจุบันมีกลุ่มชาติพันธุ์ที่อาศัยอยู่บนพื้นที่สูงจำนวน ๑๘ กลุ่ม ได้แก่ ได้แก่ ๑) กะยั่น ๒) กะเยอ ๓) กำมู ๔) คะฉิ่น ๕) ดาราอาง ๖) ปกากะญอ ๗) ปะโอ ๘) โพล่ง ๙) ม้ง ๑๐) ลัวะ (มัล ปรัย) ๑๑) อิวเมี่ยน ๑๒) ละว้า ๑๓) ลัวะ (ละเวือะ) ๑๔) ลาหู่ ๑๕) ลีซู ๑๖) อ่าข่า ๑๗) อาเคอะ ๑๘) จีนยูนนาน
- **กลุ่มชาติพันธุ์บนพื้นที่ราบ** ส่วนใหญ่อาศัยอยู่บริเวณที่ราบลุ่มเหมาะแก่การเพาะปลูก และเป็นกลุ่มชาติพันธุ์กลุ่มใหญ่ที่มีวิถีชีวิตกลมกลืนกับคนไทยทั่วไป ประกอบอาชีพเกษตรกรรม และมีการทำงานหัตถศิลป์ต่าง ๆ ปัจจุบันวัฒนธรรมความเป็นอยู่ของกลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ ในพื้นที่ราบเปลี่ยนแปลงไปในแบบสังคมเมือง ส่งผลให้วัฒนธรรมท้องถิ่นมีแนวโน้มที่จะสูญหายไป เช่น การแต่งกาย ประเพณี ความเชื่อ โดยเฉพาะการห้ามใช้ภาษาของท้องถิ่น ซึ่งมีผลทำให้ชุมชนเกิดความอ่อนแอ ปัจจุบันมีกลุ่มประชากรที่อาศัยอยู่บนพื้นที่ราบและนิยามตัวเองเป็นกลุ่มชาติพันธุ์ จำนวน ๓๗ กลุ่ม ได้แก่ ๑) ก่อ (อิมปี้) ๒) กะซอง ๓) กะเลิง ๔) กูย ๕) ขแมร์ลือ ๖) จีน ๗) ไทเบ็ง ๘) ซอง ๙) ซะโฮจ ๑๐) ซ่าเร ๑๑) โซ่ทะเว็ง ๑๒) ญ้อ ๑๓) ญ้อกร ๑๔) เยอ ๑๕) ไทหย่า ๑๖) ไทโคราช ๑๗) ไทดำ ๑๘) ไทซิ่น ๑๙) ไทยพวน ๒๐) ไทยวน ๒๑) ยอง ๒๒) ไทลื้อ ๒๓) ไทใหญ่ ๒๔) บรู ๒๕) บีซู ๒๖) ปลัง ๒๗) ผู้ไท ๒๘) มลายู ๒๙) มอญ ๓๐) ไทโย้ย ๓๑) ลาวครั้ง ๓๒) ลาวแง้ว ๓๓) ลาวเวียง ๓๔) เวียด ๓๕) แสก ๓๖) ลื้อ และ ๓๗) ไทอ่อง
- **กลุ่มชาติพันธุ์ที่ตั้งถิ่นฐานตามหมู่เกาะหรือชายฝั่งทะเล** เป็นกลุ่มชาติพันธุ์ที่ถูกเรียกรวม ๆ ว่า “ชาวเล” มีวิถีชีวิตในการดำรงชีพแบบดั้งเดิม เช่น การตกปลา ดำน้ำแทงปลา หาหอย อย่างไรก็ตาม ด้วยบริบททางสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมประเพณีและความเชื่อ ซึ่งพิธีกรรมหรือวัฒนธรรม ประเพณีดั้งเดิมของกลุ่มชาติพันธุ์ชาวเลกำลังสูญหายไป ปัจจุบันกลุ่มชาติพันธุ์ที่ถูกเรียกรวม ๆ ว่า

“ชาวเล” โดยสามารถแบ่งเป็นกลุ่มย่อยได้ ๓ กลุ่ม ได้แก่ ๑) มอแกน ๒) มอแกลน และ ๓) อูรักลาโว้ย

- **กลุ่มชาติพันธุ์ที่อาศัยในป่า** เป็นกลุ่มชาติพันธุ์ที่มีลักษณะทางวัฒนธรรมแบบเฉพาะที่เรียกว่า วัฒนธรรมหาของป่า - ล่าสัตว์ (hunting – Gather culture) โดยเป็นกลุ่มสุดท้ายในประเทศไทยที่ยังคงลักษณะเฉพาะ คือ การเก็บหาพืชพรรณธรรมชาติในการอุปโภคบริโภค ล่าสัตว์ด้วยกระบอกไม้ซางและลูกดอก ไม่มีการเพาะปลูก เลี้ยงสัตว์ หรือเก็บกักตุนอาหาร โดยภาพรวมกลุ่มชาติพันธุ์ที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ป่าเปรียบเป็นคนชายขอบของการพัฒนา และมีวิถีชีวิตเคลื่อนย้ายหมุนเวียนอยู่ในป่าตามฤดูกาล อย่างไรก็ตามพัฒนาการทางสังคมที่เกิดขึ้น โดยเฉพาะการบุกรุกพื้นที่ป่ามากขึ้นส่งผลให้วิถีชีวิตของกลุ่มชาติพันธุ์ที่อยู่ในป่าถูกบังคับให้ ย้ายถิ่นก่อนเวลาที่จำเป็น และการปฏิสัมพันธ์กับคนภายนอก ทำให้เริ่มรู้จักบริโภควัตถุดิบที่หลากหลาย เริ่มเปลี่ยนวิถีชีวิตแบบดั้งเดิมมาเป็นวิถีแบบกึ่งสังคมเมืองมากขึ้น อย่างไรก็ตาม บางส่วนในกลุ่มดังกล่าวยังคงประสบปัญหาการปรับตัวเข้าสู่สังคมเมือง ปัจจุบันมีกลุ่มชาติพันธุ์ที่ยังอาศัยอยู่ในป่า ๒ กลุ่ม ได้แก่ ๑) มานี ส่วนใหญ่จะอาศัยอยู่ในเขตป่าบริเวณเทือกเขาบรรทัด พื้นที่จังหวัดตรัง สตูล สงขลา และพัทลุง และ ๒) มละบริ ส่วนใหญ่อาศัยอยู่ในเขตป่าในพื้นที่ภาคเหนือ โดยเฉพาะในเขตจังหวัดน่าน

ทั้งนี้ ด้วยสภาพวิถีชีวิตและวัฒนธรรมที่แตกต่างของกลุ่มชาติพันธุ์ ทำให้กลุ่มชาติพันธุ์ในประเทศไทยต้องเผชิญกับสภาพปัญหาที่หลากหลาย ซับซ้อน และเปราะบาง โดยสามารถแบ่งสภาพปัญหาของกลุ่มชาติพันธุ์ในประเทศไทยได้ ๒ มิติ ดังนี้

(๑) มิติปัญหาเชิงวัฒนธรรม

สภาพปัญหาเชิงวัฒนธรรมของกลุ่มชาติพันธุ์ เป็นปัญหาที่เกิดจากความไม่เข้าใจในวิถีชีวิตและวัฒนธรรมที่แตกต่างกันของกลุ่มชาติพันธุ์ ทำให้พี่น้องกลุ่มชาติพันธุ์ต้องเผชิญกับการถูกลดทอนหรือด้อยค่าคุณค่าทางวัฒนธรรม เช่น การถูกดูถูกเหยียดหยามจากความไม่เข้าใจในวิถีชีวิตที่แตกต่าง การถูกมองว่าวิถีชีวิตและวัฒนธรรมของกลุ่มชาติพันธุ์ไม่สอดคล้องกับบริบทสังคมในบุคคลปัจจุบัน ทำให้มรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมของกลุ่มชาติพันธุ์โดยเฉพาะอย่างยิ่งภาษาและภูมิปัญญาที่เป็นเสมือน “ต้นทุนทางวัฒนธรรม” ของกลุ่มชาติพันธุ์เริ่มสูญหายไป ทั้งนี้ แม้จะเป็นปัญหาเชิงวัฒนธรรมแต่การสูญเสียอัตลักษณ์ทำให้กลุ่มชาติพันธุ์สูญเสียความภาคภูมิใจในความเป็นชาติพันธุ์ขาดความเชื่อมั่นในภูมิปัญญา ทำให้กลุ่มชาติพันธุ์ส่วนใหญ่จึงละทิ้งวิถีภูมิปัญญาดั้งเดิม ส่งผลต่อความสามารถในการพึ่งพาตนเองบนฐานภูมิปัญญาและวัฒนธรรม เพราะการสูญเสียอัตลักษณ์เท่ากับการสูญเสียองค์ความรู้และภูมิปัญญา ทำให้กลุ่มชาติพันธุ์จากที่เคยมีความสามารถในการพึ่งพาตนเองได้ในอดีต กลับต้องมีสถานภาพเป็นผู้พึ่งพิงที่ไม่มีความสามารถดูแลและพึ่งพาตนเองได้ เป็นการลดทอนศักยภาพของกลุ่มชาติพันธุ์

นอกจากจะเป็นการลดทอนศักยภาพของกลุ่มชาติพันธุ์เองแล้ว สถานการณ์ปัญหาเชิงวัฒนธรรมของกลุ่มชาติพันธุ์ยังมีความสำคัญอย่างยิ่งในแง่การเป็นเงื่อนไขนำไปสู่ความขัดแย้งเชิงวัฒนธรรมและอาจจะเป็นปัจจัยที่ก่อให้เกิดความรุนแรงได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสถานการณ์ปัจจุบันที่มีความก้าวหน้าของเทคโนโลยีทางการสื่อสาร การไม่ส่งเสริมความเข้าใจในความหลากหลายทางวัฒนธรรมอาจกลายเป็นเงื่อนไขนำไปสู่ความเข้าใจผิดและกลายเป็นปัญหาที่กระทบต่อความสงบสุขของชาติ ดังนั้น การสนับสนุนและเปิดพื้นที่ให้กลุ่มชาติพันธุ์ได้แสดงออกถึงอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรม ควบคู่กับการสร้างความเข้าใจในวิถีวัฒนธรรม

ที่แตกต่างกันของกลุ่มชาติพันธุ์ จึงเป็นแนวทางสำคัญในการเตรียมสังคมไทยให้มีความพร้อมยอมรับความหลากหลายทางวัฒนธรรมที่ช่วยส่งเสริมให้สังคมไทยสามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างสงบสุข

(๒) มิติปัญหาเชิงโครงสร้าง

ปัญหาในเชิงวัฒนธรรมดังกล่าวข้างต้น เป็นปัจจัยและเงื่อนไขสำคัญของความเหลื่อมล้ำและกลายเป็นปัญหาเชิงโครงสร้างที่กลุ่มชาติพันธุ์ในประเทศไทยต้องเผชิญอยู่ในปัจจุบัน โดยรากฐานสำคัญของปัญหาเชิงโครงสร้างที่กลุ่มชาติพันธุ์ในประเทศไทยต้องเผชิญ คือ การมีสถานะบุคคล ซึ่งแม้ที่ผ่านมาหน่วยงานรัฐได้มีความมุ่งมั่นในการแก้ไขปัญหาด้านสถานะบุคคลของกลุ่มชาติพันธุ์มาอย่างต่อเนื่อง แต่ยังคงพบว่ามีกลุ่มชาติพันธุ์จำนวนมากที่ยังมีฐานะเป็น “บุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียน” และปรากฏผ่านข้อมูลเชิงสถิติของสำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง จำนวน ๕๓๙,๖๙๖ คน^๓ แม้ว่าบางส่วนจะได้รับการขึ้นทะเบียนบุคคล ได้รับเลขประจำตัว ๑๓ หลัก แต่ตัวเลขที่ขึ้นต้นแสดงว่าเป็นบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียน ซึ่งไม่มีสิทธิในความเป็นพลเมืองไทย เช่น กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าชนกลุ่มน้อยที่ขึ้นต้นด้วยเลข ๖ และ ๗ กลุ่มคนไร้รากเหง้า หรือคนที่ไม่มีสถานะทางทะเบียนราษฎรขึ้นต้นด้วยเลข ๐ ด้วยเหตุนี้ สถานภาพการเป็นบุคคลไร้สัญชาติของกลุ่มชาติพันธุ์ในประเทศไทย ทำให้เป็นปัญหาการเข้าถึง **บริการขั้นพื้นฐานของรัฐ** เช่น สิทธิด้านการศึกษา สิทธิในหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า และสิทธิในการรับการสงเคราะห์ช่วยเหลือ เช่น เงินสงเคราะห์ผู้สูงอายุ เบี้ยยังชีพคนพิการ และการกู้ยืมเงินจากกองทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษา เป็นต้น จนกลายเป็นปัญหาที่ทำให้เกิดความเหลื่อมล้ำในสังคมไทย

สถานการณ์ปัญหาเชิงโครงสร้างที่สำคัญของกลุ่มชาติพันธุ์ในประเทศไทย คือ **การขาดความมั่นคงในที่อยู่อาศัยและที่ดินทำกิน** ซึ่งเป็นปัญหาที่เกิดจากการพัฒนาไปสู่ระบอบเศรษฐกิจแบบทุนนิยมนับตั้งแต่แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๐๔ - ๒๕๐๖) จนกระทั่งถึงแผนพัฒนาฉบับปัจจุบัน (ฉบับที่ ๑๒ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) ในยุคแรกของแผนพัฒนาฯ รัฐได้มีนโยบายเปิดป่าเพื่อให้เกษตรกรสัมปทานป่าไม้ จากเหตุการณ์สำคัญข้างต้นจึงเป็นจุดเริ่มต้นของการกีดกันกลุ่มชาติพันธุ์ออกจากสิทธิการใช้ทรัพยากรที่เป็นวิถีชีวิตดั้งเดิมของกลุ่มชาติพันธุ์ที่เคยอาศัยและพึ่งพาป่าในการดำรงชีพ และมีการอพยพผู้คนออกจากป่าในช่วงปี ๒๕๓๗ ตามแผนแม่บทเพื่อการพัฒนาสิ่งแวดล้อมและการควบคุมพืชเสพติดบนพื้นที่สูงโดยกรมป่าไม้ ต่อมาตั้งแต่ทศวรรษ ๒๕๐๐ ภาครัฐได้มีการส่งเสริมการปลูกพืชพาณิชย์เชิงเดี่ยวควบคู่กับการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน เช่น ถนน และเขื่อน เป็นต้น นโยบายการพัฒนาข้างต้นทำให้ประเทศสูญเสียพื้นที่ป่าอย่างรวดเร็ว และส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิตของกลุ่มชาติพันธุ์ที่ส่วนใหญ่ดำรงชีพอยู่ในเขตพื้นที่อนุรักษ์ อาทิ อุทยานแห่งชาติ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า ป่าสงวนแห่งชาติ เขตห้ามล่า ที่รัฐบาลออกกฎหมายประกาศในภายหลัง สถานการณ์ปัญหาการขาดความมั่นคงในที่อยู่อาศัยและที่ดินทำกินนี้ ในปัจจุบันได้กลายเป็นปัญหาที่สร้างความขัดแย้งในหลายพื้นที่ ซึ่งหากรัฐไม่ให้ความสำคัญหรือมีแนวทางที่ชัดเจนในการแก้ไขปัญหาอาจเป็นเงื่อนไขนำไปสู่ปัญหาความขัดแย้งรุนแรงในอนาคตได้ ดังนั้น การมีพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ โดยใช้มิติทางวัฒนธรรมเป็นเครื่องมือในการส่งเสริมสิทธิทางวัฒนธรรมและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของกลุ่มชาติพันธุ์ จึงถือเป็นการวางกลไกในการจัดการปัญหาดังกล่าวที่อาจทวีความรุนแรงขึ้นในอนาคต

๑.๒ สาเหตุของปัญหา

สถานการณ์ปัญหาของกลุ่มชาติพันธุ์มีรากฐานมาจากอคติของสังคมที่ไม่เข้าใจในวิถีวัฒนธรรมที่แตกต่างของกลุ่มชาติพันธุ์ จนกลายเป็นปัญหาอคติที่มีต่อกลุ่มชาติพันธุ์ โดยพบว่าสังคมไทยยังมีความเข้าใจผิดเกี่ยวกับกลุ่มชาติพันธุ์ในประเทศไทย ๓ ประการ ได้แก่

ประการแรก การเข้าใจว่ากลุ่มชาติพันธุ์เป็นคนต่างด้าวไม่ใช่คนไทย ทั้งที่จริงแล้วกลุ่มชาติพันธุ์เป็นกลุ่มคนดั้งเดิมที่อาศัยอยู่ในแผ่นดินไทยมาเป็นเวลาช้านาน และมีประวัติศาสตร์เป็นส่วนหนึ่งในการสร้างชาติไทยให้เป็นปึกแผ่นมาจนถึงปัจจุบัน การมองว่ากลุ่มชาติพันธุ์เป็นคนอื่นจึงผลักดันให้กลุ่มชาติพันธุ์มีความเป็นอื่นที่แตกต่าง เป็นรากฐานทำให้สังคมไทยเป็นสังคมที่เปราะบาง สุ่มเสี่ยงที่จะเกิดปัญหาความขัดแย้งจากความแตกต่างทางวัฒนธรรม ดังนั้น การสร้างความเข้าใจใหม่ว่าสังคมไทยเป็นสังคมพหุวัฒนธรรมที่หล่อหลอมมาจากความหลากหลายของผู้คนและวัฒนธรรม จึงถือว่ามีผลจำเป็นที่จะเป็นการวางรากฐานให้สังคมไทยมีความมั่นคงในสังคมอย่างยั่งยืน ลดปัญหาความขัดแย้งที่มีแนวโน้มจะรุนแรงขึ้นในอนาคต และเป็นการหลอมรวมศักยภาพของผู้คนที่หลากหลายเป็น “พลัง” ในการพัฒนาประเทศอย่างเข้มแข็งและยั่งยืน

ประการที่สอง การเข้าใจว่ากลุ่มชาติพันธุ์ส่วนใหญ่เป็นผู้ค้ายาเสพติด ทั้งที่จริงแล้วมีกลุ่มชาติพันธุ์เพียงส่วนน้อยเท่านั้นที่เกี่ยวข้องกับปัญหาเสพติด และการที่กลุ่มชาติพันธุ์บางกลุ่มต้องหันไปเป็นผู้ค้ายาเสพติดเป็นปัญหาเชิงโครงสร้างทางสังคมที่มีความเหลื่อมล้ำ ที่ทำให้กลุ่มชาติพันธุ์ไม่สามารถเข้าถึงทรัพยากรอย่างเป็นธรรม ต้องหันไปพึ่งการค้ายาเสพติดจนเกิดเป็นความเข้าใจผิดว่ากลุ่มชาติพันธุ์เป็นผู้ค้ายาเสพติด นอกจากนี้ ความเข้าใจผิดว่ากลุ่มชาติพันธุ์เป็นผู้ค้ายาเสพติด ยังมีสาเหตุสำคัญมาจากนโยบายด้านความมั่นคงในอดีตที่มุ่งสร้างความมั่นคงตามแนวชายแดนที่สร้างภาพเชิงลบให้กลุ่มชาติพันธุ์ ดังนั้น หากรัฐมีแนวนโยบายคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ให้มีคุณภาพชีวิตดีขึ้นแล้ว นอกจากเป็นการแก้ปัญหายาเสพติดที่เป็นปัญหาเชิงโครงสร้างจากรากฐานความเหลื่อมล้ำในสังคมแล้ว การสร้างความเข้มแข็งและสำนึกความเป็นไทยให้กับกลุ่มชาติพันธุ์ ยังเป็นกลไกสำคัญของการสร้างความมั่นคงจากฐานรากที่มีศักยภาพในการเป็นแนวป้องกันความมั่นคงชายแดนให้กับประเทศไทยอย่างยั่งยืน

ประการสุดท้าย การเข้าใจว่ากลุ่มชาติพันธุ์เป็นผู้ทำลายป่าไม้และทรัพยากรธรรมชาติ เพราะความไม่เข้าใจในวิถีเกษตรกรรมและภูมิปัญญาของกลุ่มชาติพันธุ์บนพื้นที่สูงที่มีวิถีการทำไร่หมุนเวียน ทำให้เกิดความเข้าใจผิดว่าเป็นการทำไร่เลื่อนลอย ทั้งที่จริงแล้วเป็นวิถีการทำเกษตรดั้งเดิมของกลุ่มชาติพันธุ์ ซึ่งมีผลการศึกษาเชิงวิชาการยืนยันแล้วว่ามีส่วนสำคัญในการรักษาความหลากหลายทางชีวภาพ และสร้างความสมดุลให้กับทรัพยากรธรรมชาติ ในขณะที่แนวโน้มบริบทสังคมโลกหันมาสนใจให้ความสำคัญกับวิถีภูมิปัญญาและวัฒนธรรมของกลุ่มชาติพันธุ์ในการจัดการและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ โดยมองว่าวิถีของกลุ่มชาติพันธุ์ที่มีภูมิปัญญาในการอยู่ร่วมกับธรรมชาติมีส่วนสำคัญในการรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รวมถึงความหลากหลายทางชีวภาพ จึงเห็นว่ารัฐบาลของหลายประเทศได้หันมากำหนดนโยบายส่งเสริมวิถีชีวิตและภูมิปัญญาของกลุ่มชาติพันธุ์ในการจัดการและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รัฐบาลไทยจึงควรให้ความสำคัญและเห็นถึงคุณค่าของวิถีชีวิตและภูมิปัญญาของกลุ่มชาติพันธุ์ และกำหนดเป็นนโยบายในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมบนฐานภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม ผ่านการมีกฎหมายคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ ที่จะเปิดโอกาสให้กลุ่มชาติพันธุ์ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการใช้วิถีชีวิตและภูมิปัญญาในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน

๑.๓ ผลกระทบของปัญหา

การศึกษาแนวโน้มความเสี่ยงของสังคมไทยในระยะเวลา ๑๐ ปี ข้างหน้า ได้แสดงให้เห็นว่า กลุ่มประชากรที่มีความเสี่ยงสูงในด้านความมั่นคงของมนุษย์ได้แก่ ผู้สูงอายุ เกษตรกร แรงงานนอกระบบ แรงงานข้ามชาติกลุ่มชาติพันธุ์ และประชากรในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ทั้งนี้ กลุ่มชาติพันธุ์ เป็นกลุ่มที่มีความมั่นคงของมนุษย์ต่ำกว่ากลุ่มประชากรอื่น ๆ มาโดยตลอด อันเนื่องมาจากข้อจำกัดด้านสิทธิพื้นฐาน ด้านสถานะบุคคล ประชากรกลุ่มนี้จึงเป็นช่องว่างด้านข้อมูลและมักจะไม่ปรากฏตัวตนในการวิเคราะห์แนวโน้ม และสถานการณ์ต่าง ๆ ทั้งนี้ เพราะกลุ่มชาติพันธุ์เป็นกลุ่มที่ถูกกระบวนการทางสังคมผลักดันให้ตกอยู่ใน สถานะบุคคลชายขอบ ถูกกลืนรอนสิทธิความเป็นมนุษย์ สิทธิความเป็นพลเมืองและสิทธิทางวัฒนธรรม กลุ่มชาติพันธุ์จึงมีความเปราะบาง สุ่มเสี่ยงต่อความไม่มั่นคงในชีวิต และจิตใจในระดับรุนแรง

เมื่อคำนึงถึงแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงที่กระทบต่อความมั่นคงของมนุษย์ใน ๑๐ ปี ข้างหน้า โดยเฉพาะอย่างยิ่งความท้าทายจากระบบทุนนิยมโลกาภิวัตน์ การเปลี่ยนแปลงของทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม และภาวะโลกร้อน ภายใต้บริบทนี้กลุ่มชาติพันธุ์ซึ่งเป็นชนกลุ่มน้อยจะมีความสามารถในการรับมือ กับการเปลี่ยนแปลงข้างต้นน้อยกว่าประชากรส่วนใหญ่ของประเทศ ผนวกกับบริบทของภัยคุกคามรูปแบบใหม่ ที่ครอบคลุมภัยคุกคามทางเศรษฐกิจ ภัยคุกคามจากโรคระบาด ที่รัฐบาลได้เตรียมการบริหารจัดการโครงสร้าง ระบบต่าง ๆ เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นในอนาคต จึงมีข้อกังวลว่าประชากรกลุ่มชาติพันธุ์ที่เป็น คนชายขอบทั้งด้านสถานภาพและกายภาพอยู่ระหว่างรอยต่อของประเทศ ห่างไกลจากศูนย์กลางความเจริญ ศูนย์กลางอำนาจการปกครอง ยังไม่ได้รับการปฏิบัติในฐานะ “ผู้มีส่วนได้เสีย” ในการร่วมคิดกำหนดอนาคต ของตนเองในประเด็นสำคัญต่อการดำรงชีวิต เช่น การจัดการที่ดิน มรดกทางวัฒนธรรม การศึกษา และ โครงข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศ แนวโน้มความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นกับประชากรกลุ่มชาติพันธุ์จึงมีประเด็นที่ต้อง พิจารณา ๓ ประเด็น ได้แก่

ประเด็นแรก ความเสี่ยงที่ไม่มีสถานะทางกฎหมาย การไม่ได้รับสถานะทางกฎหมายของ กลุ่มชาติพันธุ์ หรือเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า “บุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียน” เกิดจากการตกหล่นทางทะเบียน ตั้งแต่อดีตใน ๔ กลุ่มคือ (๑) กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าชนกลุ่มน้อย (๒) คนไร้รากเหง้า หรือคนที่ไม่มีสถานะ ทางทะเบียนราษฎร (๓) แรงงานข้ามชาติจากสามประเทศเพื่อนบ้าน (พม่า กัมพูชา ลาว) และ (๔) ผู้อพยพ ลี้ภัยจากประเทศพม่า แม้ว่าบางส่วนจะได้รับการขึ้นทะเบียนบุคคล ได้รับเลข ๑๓ หลัก แต่ก็ขึ้นต้นด้วยตัว เลขที่แสดงว่าเป็นบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียน ซึ่งไม่มีสิทธิในความเป็นพลเมืองไทย ความเสี่ยงในแง่มุม ของคนกลุ่มนี้นอกจากความเสี่ยงทางการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม ที่มาจากการไม่ได้รับการรับสิทธิพื้นฐานแล้ว ในเบื้องต้นคนกลุ่มนี้ยังต้องเผชิญกับความเสี่ยงที่เกิดมาจากความไม่มั่นคงทั้งด้านสถานภาพและจิตใจอีกด้วย

ประเด็นที่สอง ความเสี่ยงจากการขาดสิทธิทางวัฒนธรรม และอคติทางชาติพันธุ์ ความเสี่ยงเรื่องการขาดสิทธิทางวัฒนธรรมนับเป็นความเสี่ยงร่วมกันของกลุ่มชาติพันธุ์ ทั้งที่อยู่บนพื้นที่ราบ และที่อยู่บนพื้นที่เขตอนุรักษ์ เช่น อุทยานแห่งชาติ ความเสี่ยงในลักษณะนี้เกิดขึ้นมาจากกระบวนการสร้าง ชาติของรัฐไทยตั้งแต่อดีตที่ผ่านมา ซึ่งพยายามสร้าง “อัตลักษณ์ความเป็นไทยจากส่วนกลาง” รวมทั้งพยายาม สวมทับอัตลักษณ์ดังกล่าวให้กับกลุ่มคนต่าง ๆ ในประเทศไทย ผลข้างเคียงจากกระบวนการสร้างชาติของรัฐ ไทย คือ การปลูกฝังอคติทางชาติพันธุ์ที่คนไทยส่วนกลางมีต่อกลุ่มชาติพันธุ์ รากเหง้าของอคติในลักษณะนี้ สะท้อนได้จากระบบการศึกษาจากส่วนกลางที่ขาดการตระหนัก เรียนรู้และเคารพในวัฒนธรรมและความหลากหลาย ทางชาติพันธุ์ของไทย อคติดังกล่าวยังได้รับการผลิตซ้ำจากการนำเสนอของสื่อสารมวลชนที่ไม่ตระหนักใน ความอ่อนไหวทางวัฒนธรรม และสุ่มเสี่ยงต่อการละเมิดสิทธิมนุษยชนของกลุ่มชาติพันธุ์ สภาพปัญหาในเรื่อง

สิทธิทางวัฒนธรรมของกลุ่มชาติพันธุ์ในยุคปัจจุบันจึงมีพลวัตมากขึ้น เนื่องมาจากการขยายตัวของการท่องเที่ยว ซึ่งในด้านหนึ่งแม้ว่าจะทำให้ภาครัฐหันมาให้ความสนใจวัฒนธรรมย่อยของกลุ่มชาติพันธุ์มากขึ้น แต่ในอีกด้านหนึ่งแนวทางในการสนับสนุนวัฒนธรรมของกลุ่มชาติพันธุ์มักมีลักษณะของ “การทำวัฒนธรรมให้เป็นสินค้า” ซึ่งมุ่งเน้นแต่การแสวงหากำไร และขาดการให้ความเคารพในสิทธิทางวัฒนธรรมของกลุ่มชาติพันธุ์

ประเด็นสุดท้าย ความเสี่ยงจากการขาดสิทธิในทรัพยากรและความไม่มั่นคงทางเศรษฐกิจ ที่มักเกิดขึ้นกับกลุ่มชาติพันธุ์ที่อยู่ในเขตพื้นที่อนุรักษ์ เนื่องจากที่ดินดั้งเดิมที่กลุ่มชาติพันธุ์อยู่อาศัยและทำกิน มักจะอยู่ในเขตพื้นที่อนุรักษ์ เช่น อุทยานแห่งชาติที่รัฐบาลออกกฎหมายประกาศในภายหลัง ทำให้กลุ่มชาติพันธุ์ไม่สามารถได้รับเอกสารสิทธิในที่ดินของตนเองได้แม้ว่าจะมีมติคณะรัฐมนตรี เรื่องแนวนโยบายในการฟื้นฟูวิถีชีวิตชาวกะเหรี่ยง หรือแนวนโยบายในการฟื้นฟูวิถีชีวิตชาวเล ที่ให้ยุติการจับกุมและให้ความคุ้มครองกับชุมชนในพื้นที่ข้อพิพาทที่ทำกิน แต่ก็ยังไม่ได้มีการปฏิบัติที่เป็นรูปธรรม นอกจากความเสี่ยงในเรื่องที่ดินและทรัพยากรแล้ว อิทธิพลจากการเกษตรกรรมเชิงพาณิชย์ที่ถูกลามเข้ามายังพื้นที่ของกลุ่มชาติพันธุ์ ส่งผลให้กลุ่มชาติพันธุ์จำนวนมากต้องประสบกับภาวะหนี้สิน จากการที่ต้องพึ่งพาวัตถุดิบราคาสูงไม่ว่าจะเป็นปุ๋ย ยาฆ่าแมลง เมล็ดพันธุ์จากนายทุน ขณะเดียวกันยังไม่สามารถกำหนดราคาสินค้าเกษตรที่ขายได้ รวมทั้งต้องเผชิญกับความเสี่ยงจากภัยธรรมชาติทำให้การเก็บเกี่ยวไม่เป็นผล ความเสี่ยงในอนาคตของกลุ่มชาติพันธุ์ หากไม่ได้รับการแก้ไขจึงมีแนวโน้มที่จะต้องเป็นกลุ่มที่ประสบกับวิกฤตหนี้สินขาดความมั่นคงในการดำรงชีวิต

การเกิดผลกระทบดังกล่าวทำให้เกิดแนวโน้มความเสี่ยงแก่กลุ่มชาติพันธุ์ในเรื่องวิถีชีวิต และอัตลักษณ์ความเป็นชาติพันธุ์ที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต หากสถานการณ์ปัญหาของกลุ่มชาติพันธุ์ไม่ได้รับการแก้ไข โดยมีแนวนโยบายและกฎหมายที่ชัดเจน ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่ออย่างสำคัญกับประเทศใน ๓ มิติ ได้แก่

(๑) มิติผลกระทบเชิงสังคม สถานการณ์ปัญหาของกลุ่มชาติพันธุ์ส่งผลกระทบต่อในมิติเชิงสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่งความไม่เข้าใจในวิถีวัฒนธรรมที่แตกต่างของกลุ่มชาติพันธุ์ ประกอบกับการสร้างภาพลักษณ์เชิงลบที่มีต่อกลุ่มชาติพันธุ์ รวมทั้งแนวนโยบายของรัฐในการจัดการปัญหาของกลุ่มชาติพันธุ์ที่ผ่านมา ไม่สอดคล้องกับความต้องการและเหมาะสมกับวิถีวัฒนธรรมของกลุ่มชาติพันธุ์ ทำให้กลุ่มชาติพันธุ์ไม่สามารถเข้าถึงการบริการของรัฐอย่างเสมอภาค รวมทั้ง ไม่สามารถเข้าถึงปัจจัยพื้นฐานในการดำรงชีวิต โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากทรัพยากรที่ดินไม่ว่าจะเป็นที่อยู่อาศัยหรือที่ทำกิน นอกจากนี้ การที่สังคมไม่เข้าใจในวิถีชีวิตและวัฒนธรรมที่แตกต่างของกลุ่มชาติพันธุ์ ทำให้วิถีวัฒนธรรมและภูมิปัญญาของกลุ่มชาติพันธุ์ที่เป็น “อัตลักษณ์” และเปรียบเสมือน “ทุนทางวัฒนธรรม” ของกลุ่มชาติพันธุ์ถูกด้อยค่าและลดทอนความสำคัญ ไม่ได้รับการคุ้มครองและส่งเสริมจากรัฐอย่างเป็นระบบ กลุ่มชาติพันธุ์ส่วนใหญ่จึงขาดความภาคภูมิใจในอัตลักษณ์ ความเป็นชาติพันธุ์และละทิ้งวิถีภูมิปัญญาดั้งเดิม ทำให้สูญเสียศักยภาพในการพึ่งพาตนเองบนฐานทุนทางวัฒนธรรม กลายเป็นกลุ่มคนเปราะบาง ขาดความมั่นคงในปัจจัยพื้นฐานของการดำรงชีวิต เป็นข้อจำกัดในการพัฒนาคุณภาพชีวิตให้ดีขึ้น ส่งผลให้เกิดปัญหาความเหลื่อมล้ำที่เป็นผลกระทบเชิงสังคม การมีกฎหมายคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ จึงมีความสำคัญที่จะสร้างสังคมแห่งความเสมอภาคลดปัญหาความเหลื่อมล้ำที่เป็นผลกระทบเชิงสังคมของประเทศอย่างยั่งยืน

(๒) มิติผลกระทบเชิงเศรษฐกิจ การที่กลุ่มชาติพันธุ์ถูกลดทอนศักยภาพในการพึ่งตนเองบนฐานภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม ส่งผลกระทบต่อเนืองกลายเป็นผลกระทบเชิงเศรษฐกิจ เพราะการวางรากฐานการพัฒนาเศรษฐกิจของชาติอย่างยั่งยืนต้องให้ความสำคัญกับการพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก คือ การพัฒนาระบบเศรษฐกิจชุมชนท้องถิ่นให้มีความเข้มแข็งมีศักยภาพในการแข่งขันสามารถพึ่งพาตนเองได้รับประโยชน์จากการพัฒนาอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม เพื่อยกระดับมาตรฐานการครองชีพและความเป็นอยู่ของ

ประชาชนในชุมชนให้ดีขึ้น แต่ในสถานการณ์ปัจจุบันที่กลุ่มชาติพันธุ์ยังมีข้อจำกัดในการเข้าถึงปัจจัยการผลิตขั้นพื้นฐาน โดยเฉพาะขาดความมั่นคงในที่ทำกินและที่อยู่อาศัย ทำให้ศักยภาพของกลุ่มชาติพันธุ์ในฐานะพลเมืองของประเทศที่ควรเป็น “พลังสร้างสรรค์” ในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศถูกกดทอนลง ส่งผลต่อความสามารถทางการแข่งขันของประเทศ เป็นข้อจำกัดในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศอย่างยั่งยืนเป็นผลกระทบเชิงเศรษฐกิจ ดังนั้น การมีกฎหมายคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ จึงเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากที่เป็นพื้นฐานในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศอย่างมั่นคงและยั่งยืน นอกจากนี้ การที่กลุ่มชาติพันธุ์ได้รับการคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตทำให้วิถีภูมิปัญญาได้รับการส่งเสริมให้เป็น “ทุนทางวัฒนธรรม” ของชาติ เพื่อใช้ประโยชน์ในการพัฒนาเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์ที่สามารถสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน

(๓) มิติผลกระทบเชิงความมั่นคง ความไม่เข้าใจและไม่ยอมรับวิถีชีวิตและวัฒนธรรมที่แตกต่างของกลุ่มชาติพันธุ์เป็นรากฐานของอคติทางวัฒนธรรมในสังคมไทย ที่เป็นสาเหตุที่ของการเลือกปฏิบัติต่อกลุ่มชาติพันธุ์ทำให้กลุ่มชาติพันธุ์เกิดความรู้สึกถึงความเหลื่อมล้ำ เกิดความรู้สึกแปลกแยกและไม่ได้รับความเป็นธรรม ประกอบกับการที่สังคมไทยถูกปลูกฝังด้วยอคติทางวัฒนธรรมที่ทำให้กลุ่มชาติพันธุ์ถูกมองด้วยความเป็นอื่น จึงทำให้ปัญหาเรื่องชาติพันธุ์เป็นสาเหตุสำคัญประการหนึ่งที่ทำให้เกิดความขัดแย้งในสังคมไทยที่นำไปสู่ความรุนแรง ทั้งความรุนแรงทางตรงหรือความรุนแรงเชิงกายภาพ เช่น การใช้กำลังทำร้ายร่างกายและการดูถูกเหยียดหยามกลุ่มชาติพันธุ์ เป็นต้น และความรุนแรงเชิงโครงสร้าง ที่ทำให้กลุ่มชาติพันธุ์ไม่สามารถเข้าถึงสิทธิและโอกาสที่จะทำให้ชีวิตมีคุณภาพได้เท่าเทียมกับคนกลุ่มอื่น โดยที่กลไกเหล่านี้เกิดขึ้นเป็นส่วนหนึ่งในกฎระเบียบทางกฎหมาย มาตรการ บรรทัดฐานต่าง ๆ ของสังคม โดยที่มีความรุนแรงเชิงวัฒนธรรม ซึ่งเป็นค่านิยมของสังคมเป็นกลไกกำกับให้เป็นเสมือนว่าทั้งความรุนแรงเชิงกายภาพและความรุนแรงเชิงโครงสร้างเป็นเรื่องปกติที่ไม่ได้เป็นปัญหาของสังคม ซึ่งสถานการณ์ปัญหากลุ่มชาติพันธุ์ที่เป็นสาเหตุของความขัดแย้งที่ดำรงอยู่สังคมไทยในลักษณะดังกล่าว ทำให้เป็นปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของชาติในระยะยาว เพราะหากสังคมไทยยังมีความเปราะบางเสี่ยงจะเกิดความขัดแย้งรุนแรงก็จะส่งผลกระทบต่อความมั่นคงทางสังคม เศรษฐกิจและการเมือง การมีกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ จึงเป็นเสมือนการวางแนวทางการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งที่มีแนวโน้มจะเกิดขึ้นในอนาคต ในลักษณะการสร้างกลไกเชิงโครงสร้างในระดับกฎหมาย เพื่อลดเงื่อนไขทางสังคมที่จะนำไปสู่ความขัดแย้งรุนแรงและส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของชาติในระยะยาว

๑.๔ ความจำเป็นของการมีพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์

สถานการณ์ปัญหาของกลุ่มชาติพันธุ์และผลกระทบที่เกิดขึ้น ได้แสดงให้เห็นถึงความจำเป็นที่ประเทศไทยจำเป็นต้องมีกฎหมายที่ให้ความคุ้มครองชาวไทยกลุ่มชาติพันธุ์ในฐานะที่เป็นพลเมืองของชาติ เพื่อให้ได้รับความคุ้มครองอย่างทั่วถึงเป็นธรรมและเสมอภาค ทั้งนี้ ความจำเป็นที่ประเทศไทยต้องมีกฎหมายคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ ๓ ประการดังนี้

ประการแรก ความจำเป็นในแง่สถานการณ์ปัญหาของกลุ่มชาติพันธุ์ ที่อาจส่งผลกระทบต่อการพัฒนาประเทศหากไม่มีกฎหมายเฉพาะในการคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ ทั้งนี้ เพราะในปัจจุบันกลุ่มชาติพันธุ์ในประเทศไทยกำลังเผชิญกับปัญหาการถูกละเมิดสิทธิทางวัฒนธรรมอันเป็นส่วนหนึ่งของสิทธิมนุษยชน ด้วยอคติที่ถูกลองว่าเป็นคนต่างด้าวไม่ใช่คนไทย ทั้งที่จริงแล้วกลุ่มชาติพันธุ์ต่างอาศัยอยู่ในแผ่นดินไทย มาเป็นเวลาช้านาน การถูกลองว่าเป็นผู้ค้ายาเสพติดอันเป็นภาพลักษณ์ที่สืบเนื่องจากสถานการณ์ความมั่นคงของประเทศเพื่อนบ้าน ที่ทำให้กลุ่มชาติพันธุ์ถูกเข้าใจว่าเป็นผู้ค้ายาเสพติด การถูกลองว่าเป็น

ผู้ทำลายป่าไม้ด้วยความไม่เข้าใจในวิถีเกษตรกรรมและภูมิปัญญาของกลุ่มชาติพันธุ์ ทั้งปัญหาการขาดความมั่นคงในที่อยู่อาศัยและพื้นที่ทำกิน เพราะถูกจำกัดการเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติตามวิถีวัฒนธรรม ปัญหาการเข้าถึงสิทธิพื้นฐานในฐานะพลเมือง เพราะยังมีกลุ่มชาติพันธุ์อีกหลายกลุ่มที่ยังได้ไม่รับสัญชาติไทยหรือแม้แต่มีสัญชาติไทย แต่การตั้งถิ่นฐานในถิ่นทุรกันดารที่ไม่ได้รับการพัฒนาทำให้กลุ่มชาติพันธุ์ไม่สามารถเข้าถึงบริการต่าง ๆ ของรัฐที่พึงได้รับตามสิทธิพื้นฐานในฐานะพลเมือง ที่สำคัญไปกว่านั้น ปัญหาสำคัญของกลุ่มชาติพันธุ์คือการสูญเสียอัตลักษณ์และภูมิปัญญา อันเป็นต้นทุนสำคัญในการพึ่งพาตนเองของกลุ่มชาติพันธุ์ ทำให้ปัจจุบันกลุ่มชาติพันธุ์ต้องสูญเสียศักยภาพในการพึ่งพาตนเอง ซึ่งเป็นสาเหตุที่ทำให้เกิดปัญหาอื่น ๆ ตามมา ดังนั้น การมีกฎหมายเพื่อคุ้มครองสิทธิทางวัฒนธรรมของกลุ่มชาติพันธุ์ จึงถือเป็นเรื่องสำคัญที่จะช่วยส่งเสริมศักยภาพของกลุ่มชาติพันธุ์ให้มีความสามารถในการพึ่งพาตนเอง และเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศ

ประการที่สอง ความจำเป็นในแง่ของการดำเนินการตามแนวนโยบายแห่งรัฐที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ ยุทธศาสตร์ชาติ และนโยบายของรัฐบาล ทั้งนี้ เพราะพระราชบัญญัติฉบับนี้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๗๐ ที่ระบุว่า “รัฐพึงส่งเสริมและให้ความคุ้มครองชาวไทยกลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ ให้มีสิทธิดำรงชีวิตในสังคมตามวัฒนธรรม ประเพณี และวิถีชีวิตดั้งเดิมตามความสมัครใจได้อย่างสงบสุข ไม่ถูกรบกวน ทั้งนี้ เท่าที่ไม่เป็นการขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน หรือเป็นอันตรายต่อความมั่นคงของรัฐ หรือสุขภาพอนามัย” ประกอบกับมาตรา ๒๗ ไม่ให้มีการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคล ไม่ว่าจะด้วยเหตุความแตกต่างในเรื่องถิ่นกำเนิด เชื้อชาติ ภาษา ฯลฯ มาตรา ๔๓ บุคคลและชุมชนย่อมมีสิทธิอนุรักษ์พื้นฟูหรือส่งเสริมภูมิปัญญา ศิลปะ วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมและจารีตประเพณีอันดีงาม รวมทั้งจัดการ บำรุงรักษา และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมและความหลากหลายทางชีวภาพอย่างสมดุลและยั่งยืน มาตรา ๕๗ รัฐต้องอนุรักษ์พื้นฟู ส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นและ ศิลปะ วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม และจารีตประเพณีอันดีงาม รวมทั้ง อนุรักษ์ คุ้มครอง บำรุงรักษา พื้นฟู บริหารจัดการ และใช้หรือจัดให้มีการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และความหลากหลายทางชีวภาพให้เกิดประโยชน์อย่างสมดุลและยั่งยืน โดยต้องให้ประชาชนและชุมชนในท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมดำเนินการ นอกจากนี้ ยังสอดคล้องกับ ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ในเรื่องการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม” โดยเน้นการเพิ่มขีดความสามารถของชุมชนท้องถิ่นในการพัฒนา การพึ่งตนเอง และการจัดการตนเองเพื่อสร้างสังคมคุณภาพ

ประการที่สาม ความจำเป็นในแง่การดำเนินการตามพันธะสัญญาระหว่างประเทศที่รัฐบาลไทยได้ให้สัตยาบันไว้ อาทิ สนธิสัญญาด้านสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศที่ประเทศไทยได้เข้าร่วมหลายฉบับ ส่วนที่เกี่ยวข้องโดยตรงเกี่ยวกับเรื่องความคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์ คือ กติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม (International Covenant on Economic, Social and Cultural Rights - ICESCR) อนุสัญญาว่าด้วยการขจัดการเลือกปฏิบัติทางเชื้อชาติในทุกรูปแบบ (Convention on the Elimination of All Forms of Racial Discrimination - CERD) และนอกจากนี้ ประเทศไทยยังได้สนับสนุนหลักการปฏิญญาสหประชาชาติว่าด้วยสิทธิชนเผ่าพื้นเมือง (United Nations Declaration on the Rights of Indigenous Peoples - UNDRIP) ความจำเป็นในแง่จึงมีความสำคัญที่ทำให้บทบาทของประเทศไทยได้รับการยอมรับจากองค์กรระหว่างประเทศว่าได้ดำเนินการตามข้อตกลงต่าง ๆ ที่รัฐบาลไทยได้ให้สัตยาบันและรับรองไว้

๑.๕ หลักการของพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์

กฎหมายคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ มีเจตนารมณ์ให้เป็นกฎหมาย “ส่งเสริม” ตามหลักการของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๗๐ โดยมุ่งให้ความคุ้มครองของชาวไทยกลุ่มชาติพันธุ์ให้มีสิทธิเสมอภาคกันอย่างไม่เลือกปฏิบัติ อันเป็นพื้นฐานหลักสิทธิมนุษยชน โดยวางหลักการและแนวทางในการคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์ ที่เน้นสร้างกลไกการมีส่วนร่วมในการคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์อย่างเป็นระบบมีความชัดเจนและมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับวิถีชีวิต สถานการณ์ปัญหาและความต้องการของกลุ่มชาติพันธุ์ โดยมีหลักการสำคัญ ๓ ประการ คือ

ประการแรก หลักการ “คุ้มครองสิทธิทางวัฒนธรรม” ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้มุ่งให้ความคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์ในการเลือกดำรงชีวิตตามวิถีวัฒนธรรมของตน โดยไม่ถูกคุกคามหรือถูกเลือกปฏิบัติ จากที่ถูกมองด้วยอคติและความเข้าใจที่คลาดเคลื่อนต่อวิถีวัฒนธรรมของกลุ่มชาติพันธุ์ ทำให้กลุ่มชาติพันธุ์ ถูกละเมิดสิทธิในด้านต่าง ๆ การให้การคุ้มครองสิทธิทางวัฒนธรรมจึงเป็นแนวทางหนึ่งในการรักษาคุณภาพทางสังคม อีกทั้ง ยังเป็นการส่งเสริมทุนทางวัฒนธรรมของชาติ

ประการที่สอง หลักการ “ส่งเสริมศักยภาพกลุ่มชาติพันธุ์” โดยปรับกระบวนการทัศนในการทำความเข้าใจกลุ่มชาติพันธุ์จากเดิมที่พิจารณาจากกลุ่มชาติพันธุ์ในฐานะผู้ด้อยโอกาสหรือล้าหลัง มาเป็นการเข้าใจในกลุ่มชาติพันธุ์ด้วยทัศนที่มองเห็นและเข้าใจถึงศักยภาพของกลุ่มชาติพันธุ์ และปรับแนวทางในการคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์จากแนวทาง “การสงเคราะห์” ที่ทำให้กลุ่มชาติพันธุ์ต้องสูญเสียความสามารถในการพึ่งพาตนเองมาเป็นแนวทาง “เสริมศักยภาพ” ให้กลุ่มชาติพันธุ์เข้ามามีส่วนร่วม ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ จึงวางกลไกให้กลุ่มชาติพันธุ์มีส่วนร่วมในการวางแผนและกำหนดแนวทางในการคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ ให้สอดคล้องและเหมาะสมกับสถานการณ์ทางสังคมและสภาพปัญหาของกลุ่มชาติพันธุ์ โดยอยู่บนหลักการของการเชื่อมั่นในความรู้และศักยภาพของกลุ่มชาติพันธุ์ ซึ่งเป็นแนวทางการสร้างความยั่งยืนให้ชุมชนกลุ่มชาติพันธุ์เป็น “พลัง” ในการสร้างความมั่นคงให้กับประเทศ สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ด้านความมั่นคงในประเด็นการสร้างกลไกภาคประชาชนในการเสริมความมั่นคงของชาติ

ประการที่สาม หลักการ “สร้างความเสมอภาคบนความหลากหลายทางวัฒนธรรม” ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้มุ่งลดความเหลื่อมล้ำในสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่งการลดปัญหาความเหลื่อมล้ำที่เกิดจากอคติที่มีต่อกลุ่มชาติพันธุ์และทำให้ต้องเผชิญกับปัญหาที่หลากหลายในปัจจุบัน ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ จึงถือเป็นแนวทางที่สอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืนของสหประชาชาติในเป้าหมายที่ ๑๐ การลดความเหลื่อมล้ำภายใต้หลักการของความเสมอภาคในการจัดสรรทรัพยากรให้สอดคล้องกับศักยภาพของคนที่มีความหลากหลาย

๒. วัตถุประสงค์และเป้าหมายของการแทรกแซง

ด้วยกลุ่มชาติพันธุ์มีอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรม ภาษา วิถีชีวิต ภูมิปัญญา และความเชื่อตามจารีตประเพณีเป็นของตนเอง เป็นกลุ่มประชากรที่มีความเปราะบาง ยังด้อยสิทธิและยังไม่ได้รับการคุ้มครองสิทธิบางประการ เช่น การกำหนดสถานะของบุคคล การมีสิทธิอาศัย และการใช้ประโยชน์ในที่ดิน ซึ่งมีการทับซ้อนกับพื้นที่อนุรักษ์หรือพื้นที่ที่อยู่ในการดูแลของทางราชการ ที่ไม่สามารถอนุญาตให้ประชาชนใช้ประโยชน์ได้ตามกฎหมาย ขาดการเข้าถึงบริการสาธารณะขั้นพื้นฐาน รวมทั้งขาดการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในกิจกรรมหรือกิจการของรัฐหรือเอกชนที่อาจกระทบต่อวิถีชีวิตหรือชุมชนของกลุ่มชาติพันธุ์ ด้วยเหตุดังกล่าว

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยจึงให้ความคุ้มครองโดยบัญญัติให้ไม่เลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมทางเชื้อชาติ และกำหนดให้รัฐพึงส่งเสริมและให้ความคุ้มครอง

การจัดทำพระราชบัญญัติฉบับนี้ จึงถือเป็นแนวนโยบายแห่งรัฐที่จะต้องให้ความคุ้มครองวิถีชีวิตชาวไทยกลุ่มชาติพันธุ์ ตามที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๗๐ โดยมีวัตถุประสงค์และเป้าหมายของการมีกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ ๕ ประการดังนี้

(๑) เพื่อให้รัฐมีแนวนโยบายที่ชัดเจนในการคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตชาวไทยกลุ่มชาติพันธุ์ ตามหลักการที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๗๐ ประกอบมาตรา ๒๗ มาตรา ๔๓ และมาตรา ๕๗ บนฐานแนวคิด ความมั่นคงมนุษย์ (Human Security) ที่ชาวไทยกลุ่มชาติพันธุ์ทุกกลุ่มต้องได้รับหลักประกันด้านสิทธิ ความปลอดภัย การสนองต่อความจำเป็นขั้นพื้นฐาน สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีศักดิ์ศรี ตลอดจนได้รับโอกาสอย่างเท่าเทียมในการพัฒนาศักยภาพของตน

(๒) เพื่อให้สอดคล้องกับข้อตกลงระหว่างประเทศที่รัฐบาลไทยได้รับรองไว้ เช่น อนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยการขจัดการเลือกปฏิบัติทางเชื้อชาติในทุกรูปแบบ (Convention on the Elimination of all Forms of Racial Discrimination หรือ CERD) ซึ่งในแผนการปฏิบัติตามข้อเสนอแนะที่ประเทศไทยได้ตอบรับและคำมั่นโดยสมัครใจภายใต้กลไกการตรวจสอบสิทธิมนุษยชนระหว่างรัฐบาลภายใต้สภาสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ (Human Rights Council) หรือ Universal Periodic Review (UPR) รอบที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๖๘) รัฐบาลไทยได้ให้คำรับรองว่าจะดำเนินการร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. และนำไปดำเนินการให้สอดคล้องกับกฎหมายและมาตรฐานสิทธิมนุษยชน นอกจากนี้การมีกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ ยังเป็นไปตามหลักการของปฏิญญาสหประชาชาติว่าด้วยสิทธิของชนเผ่าพื้นเมือง (United Nations Declaration on the Rights of Indigenous Peoples หรือ UNDRIP) ที่รัฐบาลให้การสนับสนุนหลักการของปฏิญญาดังกล่าว

(๓) เพื่อให้เป็นแนวปฏิบัติที่ชัดเจนสำหรับเจ้าหน้าที่รัฐ ในการกำหนดมาตรการในการคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิต ที่สอดคล้องกับวิถีวัฒนธรรมของกลุ่มชาติพันธุ์ ไม่ละเมิดสิทธิและไม่เป็นการเลือกปฏิบัติต่อกลุ่มชาติพันธุ์ บนพื้นฐานของการยอมรับและเคารพความแตกต่างหลากหลายทางวัฒนธรรมของกลุ่มชาติพันธุ์ว่าเป็นองค์ประกอบสำคัญในสังคมพหุวัฒนธรรมของไทย ถือเป็นแนวทางการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งทางวัฒนธรรมที่มีแนวโน้มรุนแรงขึ้นในอนาคต ด้วยการสร้างกลไกเชิงโครงสร้างที่กฎหมาย เพื่อลดเงื่อนไขทางสังคมที่อาจนำไปสู่ความขัดแย้งรุนแรงและส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของชาติในระยะยาว

(๔) เพื่อประโยชน์ในการคุ้มครองวิถีชีวิตและวัฒนธรรม การรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน การส่งเสริมคุณภาพชีวิตที่ตีบนฐานเศรษฐกิจเชิงวัฒนธรรม และการส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชนบนฐานภูมิปัญญาและวัฒนธรรมของกลุ่มชาติพันธุ์ ซึ่งปัจจัยสำคัญในการเพิ่มขีดความสามารถทางการแข่งขันของประเทศ ด้วยการพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากที่เป็นพื้นฐานในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศอย่างมั่นคงและยั่งยืน

(๕) เพื่อสนับสนุนหลักการเรื่องความหลากหลายทางวัฒนธรรมและการอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุข และเป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืนของสหประชาชาติ โดยเฉพาะเรื่อง “สังคมสงบสุข ยุติธรรม ไม่แบ่งแยก เพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน” เป็นการสร้างสังคมแห่งความเสมอภาคลดปัญหาความเหลื่อมล้ำที่เป็นตัวจุดรั้งการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน

๓. การแก้ปัญหาในปัจจุบัน

๓.๑ พัฒนาการนโยบายกลุ่มชาติพันธุ์ในประเทศไทย

สังคมไทยให้การยอมรับการมีอยู่ของกลุ่มชาติพันธุ์ในดินแดนประเทศไทยมาโดยตลอดอย่างต่อเนื่องดังเห็นได้จากหลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่มีการระบุถึงการมีอยู่ของกลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ มาตั้งแต่สมัยอยุธยา กระทั่งเมื่อมีการสำรวจประชากรครั้งแรกในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ก็มีการระบุถึงการมีอยู่ของกลุ่มชาติพันธุ์โดยเรียกว่า “ชาวเขา” อย่างไรก็ตามแม้ประเทศไทยจะยอมรับการมีอยู่ของกลุ่มชาติพันธุ์ก็ตาม แต่รัฐไทยไม่เคยมีนโยบายที่ชัดเจนเกี่ยวกับกลุ่มชาติพันธุ์ในประเทศไทย จนกระทั่งในปี ๒๕๐๒ จึงมีการจัดตั้ง “คณะกรรมการสงเคราะห์ชาวเขา” พร้อมกับบัญญัติศัพท์ “ชาวเขา” (Hill Tribes) ขึ้นใช้เรียกบรรดากลุ่มชาติพันธุ์บนพื้นที่สูงของประเทศไทย ประกอบด้วย กะเหรี่ยง อาข่า ม้ง ลาหู่ อาข่า ถิ่น ลีซู ลัวะ ขมุ และมลาบรี ต่อมาได้มีการจัดตั้งเป็น “กองสงเคราะห์ชาวเขา” ขึ้นในปี ๒๕๐๖ เพื่อเปิดดำเนินการศูนย์พัฒนาและสงเคราะห์ชาวเขาขึ้นในจังหวัดต่าง ๆ ที่มีชาวเขาคาศัยอยู่ และจัดส่งหน่วยพัฒนาและสงเคราะห์ชาวเขาเคลื่อนที่เข้าปฏิบัติการถึงในหมู่บ้าน นอกจากนี้ ยังมีการจัดตั้งสถาบันวิจัยชาวเขาขึ้น เพื่อเป็นหน่วยงานทางวิชาการในการพัฒนาองค์ความรู้เกี่ยวกับกลุ่มชาติพันธุ์ในประเทศไทย

ทั้งนี้ มีข้อสังเกตว่า ในยุคเริ่มต้นของนโยบายด้านชาติพันธุ์ รัฐไทยให้ความสำคัญกับเรื่องการสร้างสำนึกความเป็นพลเมืองไทย เนื่องจากมองว่า ชาวเขาเป็นกลุ่มคนที่มีวัฒนธรรมประเพณีและวิถีชีวิตแตกต่างไปจากสังคมส่วนใหญ่ ทั้งยังอยู่ห่างไกลจากการเข้าถึงของหน่วยราชการ และโดยทั่วไปยังขาดสำนึกของความเป็นพลเมืองไทย จึงได้มีมาตรการต่าง ๆ เพื่อสร้างสำนึกความเป็นพลเมืองไทย โดยในปี ๒๕๑๙ รัฐบาลได้ประกาศใช้ “นโยบายรวมพวก” (Integration Policy) ในการพัฒนาชาวเขา โดยมุ่งพัฒนาชาวเขาให้เป็นพลเมืองที่มีคุณภาพสามารถช่วยเหลือตนเองได้และยังคงรักษาวัฒนธรรมประเพณีของตนไว้ได้ รูปธรรมของการพัฒนาชาวเขาในยุคแรกของรัฐบาล คือ การจัดตั้งนิคมสร้างตนเองสงเคราะห์ชาวเขาและการดำเนินโครงการหลวง ที่เป่าหมายให้กลุ่มชาติพันธุ์ชาวเขามีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

ต่อมาภายหลังมีพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๔๕ และมีการจัดตั้งกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ภารกิจงานชาวเขาซึ่งเดิมเคยอยู่ในสังกัดของกรมประชาสงเคราะห์ได้ถูกยุบเลิกไป และเปลี่ยนเป็นกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ โดยในระยะแรกได้มีการจัดตั้ง “สำนักกิจการชาติพันธุ์” ขึ้นภายในกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ ทำหน้าที่ในการจัดการองค์ความรู้และพัฒนาสารสนเทศด้านชาติพันธุ์ เพื่อการพัฒนาสังคมและการเสริมสร้างความสมานฉันท์ของคนในชาติ พัฒนานโยบายการจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบายด้านชาติพันธุ์ของประเทศตามข้อตกลงข้อสัญญา อนุสัญญาระหว่างประเทศ สนับสนุนองค์กรกลุ่มชาติพันธุ์ ในการสร้างความเข้มแข็งและพัฒนาเครือข่ายกลุ่มชาติพันธุ์ และจัดให้มีระบบเฝ้าระวังและเตือนภัยทางสังคมในประเด็นการละเมิดรัฐธรรมนูญและอนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยการขจัดการเลือกปฏิบัติทางเชื้อชาติทุกรูปแบบ ต่อมาภายหลังได้ยุบเลิกสำนักกิจการชาติพันธุ์ ทำให้งานด้านชาติพันธุ์ของรัฐบาลขาดหน่วยงานกลางในการประสานการทำงาน ในขณะที่ศูนย์พัฒนาและสงเคราะห์ชาวเขาเดิม ได้เปลี่ยนเป็นศูนย์พัฒนาราชกรบนพื้นที่สูง ภายใต้กองพัฒนาสังคมกลุ่มเป้าหมายพิเศษ กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ กระทรวงการพัฒนาสังคมและสวัสดิการ มีบทบาทในการส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพชีวิตของกลุ่มชาติพันธุ์บนพื้นที่สูง ซึ่งเป็นกลุ่มชาติพันธุ์บางกลุ่มเท่านั้นไม่ครอบคลุมถึงกลุ่มชาติพันธุ์กลุ่มอื่น ๆ ที่ไม่ได้อยู่ในพื้นที่สูง

๓.๒ แนวทางการแก้ไขปัญหากลุ่มชาติพันธุ์ในปัจจุบัน

แม้รัฐบาลไทยจะให้ความสำคัญกับกลุ่มชาติพันธุ์ และมีแนวนโยบายรวมทั้งมาตรการต่าง ๆ ในการแก้ไขปัญหากลุ่มชาติพันธุ์อย่างเป็นรูปธรรมมาตั้งแต่ปี ๒๕๐๒ แต่แนวทางการแก้ไขปัญหาให้ความสำคัญกับมิติความมั่นคงโดยมุ่งให้การพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีกับกลุ่มชาติพันธุ์ และสร้างสำนึกความเป็นพลเมืองไทย โดยไม่ได้ให้ความสำคัญกับการคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตในฐานะทุนทางวัฒนธรรมของกลุ่มชาติพันธุ์ ทำให้การแก้ไขปัญหาไม่สอดคล้องกับบริบทและความต้องการของกลุ่มชาติพันธุ์ เกิดเป็นปัญหาอื่น ๆ ตามมา และส่งผลกระทบต่อทั้งในเชิงสังคม เศรษฐกิจ และการเมือง

ดังนั้น ในปี ๒๕๕๓ กระทรวงวัฒนธรรม จึงเสนอแนวทางการแก้ไขปัญหากลุ่มชาติพันธุ์ ด้วยมิติวัฒนธรรม โดยให้ความสำคัญกับการรักษาความสมดุลระหว่างการคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิต กลุ่มชาติพันธุ์ในฐานะทุนทางวัฒนธรรม การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน และการพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีบนฐานภูมิปัญญาวัฒนธรรม เพื่อให้เกิดการแก้ไขปัญหากลุ่มชาติพันธุ์แบบองค์รวม และครอบคลุมกลุ่มชาติพันธุ์ทุกกลุ่ม โดยเบื้องต้นได้เสนอนำร่องกับกลุ่มชาติพันธุ์ ๒ กลุ่ม คือ กลุ่มชาติพันธุ์ ชาวเลและกลุ่มชาติพันธุ์ชาวกะเหรี่ยง โดยกำหนดให้เป็นแนวนโยบายฟื้นฟูวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ชาวเล ตามมติ คณะรัฐมนตรี ๒ มิถุนายน ๒๕๕๓ และแนวนโยบายฟื้นฟูวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ชาวกะเหรี่ยง ตามมติคณะรัฐมนตรี ๓ สิงหาคม ๒๕๕๓ โดยกำหนดแนวทางในการแก้ไขปัญหากลุ่มชาติพันธุ์ไว้ ๕ ด้านประกอบด้วย

(๑) **ด้านอัตลักษณ์ชาติพันธุ์และวัฒนธรรม** ส่งเสริมและสนับสนุนกลุ่มชาติพันธุ์ในเรื่อง อัตลักษณ์ชาติพันธุ์ (Ethnic identity) และวัฒนธรรมของกลุ่มชาติพันธุ์ว่าเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมชาติ ที่มีความหลากหลาย รวมทั้งส่งเสริมสังคมให้มีความเข้าใจในการอยู่ร่วมกันแบบพหุวัฒนธรรม โดยให้เรียนรู้ อัตลักษณ์วัฒนธรรมของกลุ่มชาติพันธุ์

(๒) **ด้านการจัดการทรัพยากร** เพิกถอนพื้นที่ที่รัฐประกาศเป็นพื้นที่ป่าไม้อุรุกษ์ ป่าสงวน ซึ่งทับซ้อนกับที่ทำกินและที่อยู่อาศัยของกลุ่มชาติพันธุ์ ที่มีข้อเท็จจริงจากการพิสูจน์อย่างเป็นที่ประจักษ์แล้วว่าได้อยู่อาศัย ดำเนินชีวิต และใช้ประโยชน์ในที่ตั้งกล่าวมาเป็นเวลานาน หรือก่อนที่รัฐจะประกาศ กฎหมายหรือนโยบายทับซ้อนพื้นที่ดังกล่าว รวมทั้งยุติการจับกุมและให้ความคุ้มครองกับชุมชนกลุ่มชาติพันธุ์ ที่เป็นชุมชนท้องถิ่นดั้งเดิมที่อยู่ในพื้นที่ข้อพิพาทเรื่องที่ทำกินในพื้นที่ดั้งเดิม

นอกจากนี้ ยังเสนอให้มีการตั้งคณะกรรมการหรือกลไกการทำงาน เพื่อกำหนดเขตพื้นที่ ในการทำกิน การอยู่อาศัย และการดำเนินวิถีชีวิตตามวัฒนธรรมแห่งชาติ (Demarcation Committee/Mechanism) เพื่อจัดการข้อพิพาทการใช้ประโยชน์หรือการถือครองพื้นที่ของชุมชนกลุ่มชาติพันธุ์กับหน่วยงานรัฐ ซึ่งมีองค์ประกอบ ที่เน้นกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชนผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง นักวิชาการ ผู้ปฏิบัติงานทางด้านวัฒนธรรมและด้าน สิทธิมนุษยชน ตลอดจนนักมานุษยวิทยาและสังคมวิทยา โดยกำหนดอำนาจหน้าที่มุ่งเน้นการส่งเสริมแนว ทางการจัดการความขัดแย้งในเชิงสร้างสรรค์ (Constructive Dialogue) เพื่อส่งเสริมความหลากหลายทางชีวภาพ เช่น การรักษาความหลากหลายของการสร้างพันธุ์พืช การสร้างความมั่นคงทางอาหาร และการสร้างความสมดุล ของระบบนิเวศ และการส่งเสริมสนับสนุนและยอมรับการใช้ประโยชน์ในพื้นที่และการจัดการของชุมชน ท้องถิ่นดั้งเดิม เช่น การออกโฉนดชุมชน เป็นต้น

(๓) **ด้านสิทธิในสัญชาติ** เร่งรัด พิจารณาขอเป็นคนต่างด้าวมีถิ่นที่อยู่ถาวรในประเทศไทย และได้รับใบสำคัญประจำตัวคนต่างด้าว รวมทั้ง บุตรที่เกิดในประเทศไทยขอสัญชาติไทย ตามกฎหมายสัญชาติ มาตรา ๗ ทวิ

(๔) **ด้านการสืบทอดมรดก** ส่งเสริมศูนย์วัฒนธรรมชุมชน โดยเชื่อมโยงและสอดคล้องกับวิถีชีวิตกับฐานคิดดั้งเดิมให้เป็นศูนย์วัฒนธรรมที่มีชีวิต สนับสนุนงบประมาณในการจัดตั้งศูนย์วัฒนธรรมชุมชน และการทำกิจกรรมของกลุ่มเครือข่ายวัฒนธรรมของกลุ่มชาติพันธุ์ และที่สำคัญคือการกำหนดพื้นที่เขตวัฒนธรรมพิเศษสำหรับกลุ่มชาติพันธุ์ (เขตพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์)

(๕) **ด้านการเข้าถึงสิทธิขั้นพื้นฐานด้านการศึกษาและสาธารณสุข** ส่งเสริมนโยบาย “พหุภาษา” เพื่อให้เกิดการยอมรับและเข้าใจในภาษาพูดและภาษาเขียนของกลุ่มชาติพันธุ์ เพื่อส่งเสริมความเข้าใจในความแตกต่างของกลุ่มชาติพันธุ์ รวมทั้งปรับปรุงแบบของโรงเรียนให้เกิดความเหมาะสมกับชุมชน เพื่อพัฒนาหลักสูตรแบบบูรณาการทั้งด้านภาษาและวัฒนธรรม ขณะที่ในด้านสาธารณสุข คือ สนับสนุนให้มีการจัดสรรงบประมาณรายหัวตามหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้าให้กลุ่มชาติพันธุ์

ทั้งนี้ แม้มติคณะรัฐมนตรีดังกล่าวจะกำหนดให้เป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาของกลุ่มชาติพันธุ์ ชาวเลและกะเหรี่ยง แต่ก็ได้กำหนดไว้ในมติคณะรัฐมนตรีด้วยเช่นกันว่า แนวนโยบายดังกล่าวสามารถนำไปปรับใช้กับกลุ่มชาติพันธุ์อื่นที่มีปัญหาคล้ายคลึงกันได้ ดังนั้นมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าว จึงถือเป็นแนวนโยบายหลักในการแก้ไขปัญหาของกลุ่มชาติพันธุ์ในปัจจุบัน

อย่างไรก็ดี มติคณะรัฐมนตรีว่าด้วยแนวนโยบายฟื้นฟูวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ชาวเลและกะเหรี่ยงดังกล่าว เป็นเพียงแนวนโยบายที่มีผลบังคับใช้กับส่วนราชการที่เกี่ยวข้องตามมติคณะรัฐมนตรีเท่านั้น อีกทั้งสถานการณ์ปัญหาของกลุ่มชาติพันธุ์มีความหลากหลาย ซับซ้อนและเปราะบาง มีกฎหมายที่เกี่ยวข้องหลายฉบับ การกำหนดแนวนโยบายในระดับที่เป็นมติคณะรัฐมนตรี ทำให้การแก้ไขปัญหาของกลุ่มชาติพันธุ์ในปัจจุบันมีข้อจำกัดเชิงกฎหมาย และเป็นการแก้ไขปัญหาเชิงประเด็นมากกว่าเป็นการแก้ไขปัญหาเชิงโครงสร้าง ส่งผลให้การดำเนินงานตามแนวนโยบายฟื้นฟูวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ชาวเลและกะเหรี่ยง ไม่สามารถดำเนินการแก้ไขปัญหาให้เป็นรูปธรรมรวมทั้งยังส่งผลให้เกิดความซับซ้อนของสถานการณ์ปัญหาของกลุ่มชาติพันธุ์ในมิติอื่น ๆ ตามมาอย่างต่อเนื่อง ดังนั้น จึงมีความจำเป็นที่ต้องมีกฎหมายให้การคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ เพื่อให้การแก้ไขปัญหาของกลุ่มชาติพันธุ์ในประเทศไทยเป็นการแก้ไขปัญหาเชิงโครงสร้างที่มีแนวทางที่ชัดเจนและเป็นรูปธรรม

๓.๓ ข้อสังเกตการเกี่ยวกับการดำเนินนโยบายชาติพันธุ์

การพัฒนานโยบายด้านชาติพันธุ์และแนวทางการแก้ไขปัญหาของกลุ่มชาติพันธุ์ของประเทศไทยในปัจจุบันมีข้อสังเกตเกี่ยวกับการดำเนินนโยบายชาติพันธุ์ ๒ ประการ คือ

ประการแรก มโนทัศน์เกี่ยวกับกลุ่มชาติพันธุ์ของประเทศไทยยังจำกัดอยู่เพียงความเข้าใจว่า กลุ่มชาติพันธุ์เป็นกลุ่มประชากรที่อาศัยอยู่ในพื้นที่สูงและในป่า ทั้งที่จริงประเทศไทยมีประชากรกลุ่มชาติพันธุ์มากถึง ๖๐ กลุ่ม ตั้งถิ่นฐานอยู่ทั้งในพื้นที่สูง พื้นที่ราบ เกาะแก่งและชายฝั่ง รวมถึงในป่า แต่ละกลุ่มชาติพันธุ์ต่างมีวิถีวัฒนธรรมที่หลากหลายและมีสภาพปัญหาที่แตกต่างกัน ทำให้ที่ผ่านมากำหนดนโยบายเกี่ยวกับกลุ่มชาติพันธุ์จึงจำกัดอยู่เฉพาะในกลุ่มประชากรชาติพันธุ์บนพื้นที่สูงและในป่า ในขณะที่กลุ่มชาติพันธุ์กลุ่มอื่นๆ ที่กระจายกันอยู่ตามภูมิภาคต่าง ๆ รัฐบาลยังไม่เคยมีแนวนโยบายที่ชัดเจนและเป็นรูปธรรม

อย่างไรก็ดี การกำหนดนโยบายต่อกลุ่มชาติพันธุ์บนพื้นที่สูงและในป่าก็มีลักษณะเชิงควบคุมดูแล ภายใต้กระบวนทัศน์ความมั่นคงมากกว่าการกำหนดนโยบายเพื่อส่งเสริมศักยภาพบนฐานภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมของกลุ่มชาติพันธุ์ ทำให้การแก้ไขปัญหาของกลุ่มชาติพันธุ์ที่ผ่านมาไม่สามารถแก้ไขปัญหา กลุ่มชาติพันธุ์ในประเทศไทยได้อย่างเป็นระบบและไม่ครอบคลุมทุกกลุ่มชาติพันธุ์ที่กระจายกันอยู่ตามภูมิภาคต่าง ๆ

ส่งผลให้กลุ่มชาติพันธุ์ประสบปัญหาทั้งในเชิงวัฒนธรรมที่ต้องสูญเสียอัตลักษณ์และภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม และประสบปัญหาเชิงโครงสร้างที่มาจากความเหลื่อมล้ำ กลายเป็นกลุ่มประชากรที่มีความอ่อนแอ เพราะบาง และไม่สามารถพึ่งพาตนเองได้

ประการที่สอง แนวทางในการแก้ไขปัญหาของกลุ่มชาติพันธุ์ที่ผ่านมาเป็นการแก้ไขปัญหาเชิงประเด็น ที่มีข้อจำกัดในเชิงกฎหมาย โดยไม่พิจารณาว่ากลุ่มชาติพันธุ์เป็นกลุ่มประชากรเฉพาะที่มีอัตลักษณ์ทาง วัฒนธรรม ทำให้ที่ผ่านมาประเทศไทยไม่เคยมีส่วนราชการที่มีบทบาทในการดูแลงานด้านชาติพันธุ์โดยตรง แม้ จะมีความพยายามในการจัดตั้งหน่วยงานขึ้นในกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ แต่ก็ยุติบทบาท ไปและหน่วยงานที่ทำงานเกี่ยวกับชาติพันธุ์อยู่ในปัจจุบัน แต่ก็มีขอบเขตการทำงานจำกัดเฉพาะกลุ่มชาติพันธุ์ บนพื้นที่สูง ทำให้การแก้ไขปัญหาของกลุ่มชาติพันธุ์ไม่สอดคล้องและเหมาะสมกับสถานการณ์ปัญหาที่ หลากหลายซับซ้อนและเปราะบางของกลุ่มชาติพันธุ์ จึงจำเป็นต้องมีหน่วยงานรับผิดชอบโดยตรง ทำหน้าที่ ติดตามและประเมินสถานการณ์ปัญหาของกลุ่มชาติพันธุ์อย่างต่อเนื่อง เพื่อกำหนดแนวทางในการแก้ไขปัญหา ที่เหมาะสมและสอดคล้องกับสถานการณ์ปัญหาของกลุ่มชาติพันธุ์ที่ชัดเจนและเป็นรูปธรรม

ข้อสังเกตทั้ง ๒ ประการดังกล่าว จึงถือเป็นความจำเป็นที่ต้องมีกฎหมายคุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ เพื่อให้การแก้ไขปัญหาของกลุ่มชาติพันธุ์ ซึ่งเป็นกลุ่มประชากรที่มีลักษณะเฉพาะทาง วัฒนธรรม ได้รับการแก้ไขปัญหาในระดับโครงสร้าง เพื่อลดผลกระทบที่อาจจะเกิดขึ้นจากแนวทางการแก้ไข ปัญหาเชิงประเด็นที่ไม่สอดคล้องและเหมาะสมกับวิถีชีวิตวัฒนธรรมและสถานการณ์ปัญหาของกลุ่มชาติพันธุ์ ทั้งนี้ การมีกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ จะเป็นแนวทางที่สำคัญในการลด ปัญหาความขัดแย้งรุนแรงที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคต รวมทั้งการลดความเหลื่อมล้ำจากการกำหนดนโยบาย ของรัฐที่ไม่สอดคล้องกับวิถีวัฒนธรรมของกลุ่มชาติพันธุ์ที่มีความแตกต่างหลากหลาย

๔. การรับฟังความคิดเห็น

ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. เป็นกฎหมายใหม่ ซึ่งการจัดทำร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว ได้ดำเนินการตามหลักการของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๗๗ วรรคสอง ในกระบวนการจัดทำร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้จึงจัดให้มีการรับฟัง ความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้อง การวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมายอย่างรอบด้านและเป็นระบบ รวมทั้งเปิดเผยผลการรับฟังความคิดเห็นและการวิเคราะห์นั้นต่อประชาชน โดยนำความเห็นที่ได้จากการรับฟังมา ประกอบการพิจารณาในกระบวนการตรากฎหมายทุกขั้นตอน ซึ่งมีการดำเนินงานดังนี้

๔.๑ ได้รับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องแล้ว

การจัดทำร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. ได้ดำเนินการ ตามหลักการของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๗๗ วรรคสอง โดยจัดให้มีการรับฟัง ความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้อง ๔ กลุ่ม ประกอบด้วย ๑.ประชาชนกลุ่มชาติพันธุ์ ๒.ส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง ๓.สถาบันวิชาการและองค์กรภาคประชาสังคมที่ทำงานด้านชาติพันธุ์ และ ๔.ประชาชนทั่วไป ซึ่งมีการรับฟัง ความคิดเห็นโดยแบ่งออกเป็น ๒ ระยะ ได้แก่

ก่อนการเสนอเรื่องเข้าสู่กระบวนการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี ในกระบวนการยกร่าง พระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. เพื่อให้ร่างพระราชบัญญัติมีเนื้อหาที่สอดคล้อง กับสถานการณ์และความต้องการของประชากรกลุ่มชาติพันธุ์ รวมทั้งเป็นการส่งเสริมกระบวนการมีส่วนร่วมใน

การจัดทำร่างพระราชบัญญัติของทุกภาคส่วน ได้จัดให้มีกระบวนการรับฟังความคิดเห็นร่างพระราชบัญญัติ จำนวน ๓๓ ครั้ง และรับฟังผ่านช่องทางเว็บไซต์ ๑ ครั้ง ระหว่างวันที่ ๒ - ๒๒ สิงหาคม ๒๕๖๔

หลังการเสนอเรื่องเข้าสู่กระบวนการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี เมื่อมีการยกร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์เสร็จเป็นที่เรียบร้อยแล้ว กระทรวงวัฒนธรรมมีหนังสือที่ วธ ๐๗๐๐/๑๙๕๖ ลงวันที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๖๕ เสนอร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. เพื่อให้คณะรัฐมนตรีพิจารณา ต่อมาสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีมีหนังสือ ที่ นร ๐๕๐๓/๑๘๓๓๖ ลงวันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๖๕ แจ้งว่า หน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีข้อเสนอเพิ่มเติมเกี่ยวกับหลักการของร่างพระราชบัญญัติ จึงให้กระทรวงวัฒนธรรมรับร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวไปหารือร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ได้ข้อยุติก่อนนำเสนอคณะรัฐมนตรี กระทรวงวัฒนธรรมจึงมอบหมายให้ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน) ดำเนินการประชุมหารือร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จึงได้จัดเวทีเปิดการรับฟังร่างพระราชบัญญัติฉบับปรับปรุงที่ปรับแก้ตามความเห็นของภาคส่วนที่เกี่ยวข้องอีก ๑ ครั้ง และรับฟังผ่านช่องทางเว็บไซต์ ๑ ครั้ง ระหว่างวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน - ๘ ธันวาคม ๒๕๖๕

ในการรับฟังความคิดเห็นทั้งสองระยะ มีจำนวนครั้งในการจัดเวทีรับฟังความคิดเห็นจำนวนทั้งสิ้น ๓๔ ครั้ง โดยจำแนกเป็นกระบวนการรับฟังความคิดเห็นดังนี้

๑. การจัดเวทีรับฟังความคิดเห็นโดยศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน) จำนวน ๑๗ ครั้ง ซึ่งมีผู้ร่วมรับฟังและแสดงความคิดเห็นจำนวน ๒,๗๐๖ คน

๒. การจัดการรับฟังความคิดเห็นในระดับพื้นที่ชุมชนชาติพันธุ์ จำนวน ๑๖ ครั้ง ซึ่งมีผู้ร่วมรับฟังและแสดงความคิดเห็นจำนวน ๒๘๒ คน

๓. การรับฟังความคิดเห็นผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศระบบออนไลน์ผ่านเว็บไซต์ของศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน) จำนวน ๒ ครั้ง ได้แก่ ครั้งที่หนึ่ง ผ่านเว็บไซต์ของศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน) ระหว่างวันที่ ๒ - ๒๒ สิงหาคม ๒๕๖๔ โดยมีผู้ให้ความเห็นจำนวน ๓๒ คน และ เนื่องจากได้มีการปรับปรุงแก้ไขเนื้อความร่างพระราชบัญญัติตามความเห็นของทุกภาคส่วน ทำให้ต้องมีการรับฟังความคิดเห็นร่างพระราชบัญญัติฉบับที่ปรับปรุงแก้ไขอีกครั้ง จึงเปิดรับฟังความคิดเห็นประชาชนทั่วไป ครั้งที่สอง ผ่านเว็บไซต์ของศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน) และ เว็บไซต์กระทรวงวัฒนธรรม ระหว่างวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน - ๘ ธันวาคม ๒๕๖๕ โดยมีผู้ให้ความเห็นจำนวน ๔๔ คน กล่าวโดยสรุป มีผู้ให้ความเห็นผ่านช่องทางเว็บไซต์ทั้งสองครั้งรวมจำนวนทั้งสิ้น **๗๖ คน** และมีผู้ร่วมรับฟังและแสดงความคิดเห็นในรูปแบบเวทีต่าง ๆ รวมทั้งสิ้น **๓,๐๖๔ คน** รายละเอียดการรับฟังความคิดเห็นปรากฏในเอกสาร “รายงานสรุปผลการรับฟังความคิดเห็นต่อร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิต กลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ.” (แยกเล่ม)

๔.๒ ได้นำผลการรับฟังความคิดเห็นมาประกอบการวิเคราะห์ผลกระทบแล้ว

จากการรับฟังความเห็นต่อร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. ทั้งสองระยะ มีประเด็นความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ต่อการจัดทำร่างพระราชบัญญัติ ดังนี้

ก่อนการเสนอเรื่องเข้าสู่กระบวนการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี มีประเด็นความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ต่อการจัดทำร่างพระราชบัญญัติ ๓ ประเด็น ได้แก่ (๑) ประเด็นเรื่องคำนิยาม “กลุ่มชาติพันธุ์”

ตามมาตรา ๓ (๒) ประเด็นเรื่องสมัชชากลุ่มชาติพันธุ์แห่งประเทศไทย ตามมาตรา ๑๔ - ๒๖ และ (๓) ประเด็นเรื่องพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ ตามมาตรา ๓๐ - ๓๔

หลังการเสนอเรื่องเข้าสู่กระบวนการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี เนื่องจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องยังมีข้อสังเกตเพิ่มเติม ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน) จึงได้นำความเห็นและข้อสังเกตที่ได้จากการรับฟังความคิดเห็นระยะก่อนการเสนอเรื่องเข้าสู่กระบวนการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี มาพิจารณาปรับปรุงแก้ไขร่างพระราชบัญญัติฯ ตามข้อสั่งการของรองนายกรัฐมนตรี (วิษณุ เครืองาม) และรับฟังความเห็นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและประชาชนทั่วไปผ่านเว็บไซต์อีกครั้ง ทั้งนี้ จากการรับฟังความคิดเห็นในช่วงที่สองหลังเสนอเรื่องเข้า ครม. พบประเด็นความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ต่อการจัดทำร่างพระราชบัญญัติที่ไม่เป็นไปในทิศทางเดียวกันเพียงประเด็นเดียว คือ เรื่อง “การใช้ถ้อยคำในร่างมาตรา ๓๒” โดยมีความเห็นแบ่งออกเป็น ๒ แนวทาง คือ **แนวทางที่หนึ่ง** ให้คงเนื้อความในร่างมาตรา ๓๒ ไว้ตามเดิม เนื่องจากมีความเหมาะสมและเป็นไปตามเจตนารมณ์ของร่างพระราชบัญญัติฯ ที่มุ่งให้ความคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์แล้ว และ **แนวทางที่สอง** เห็นควรให้ปรับแก้เนื้อความในวรรคท้ายของร่างมาตรา ๓๒ ตามข้อเสนอกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ทั้งนี้ เนื่องจากมีความเห็นที่แตกต่างกันในประเด็นเรื่อง “การใช้ถ้อยคำ” จึงมีการคงเนื้อความในร่างมาตรา ๓๒ ไว้เช่นเดิม เพื่อให้กระบวนการพิจารณาขั้นตอนต่อไปมีการพิจารณาประเด็นนี้อย่างรอบคอบยิ่งขึ้น

ทั้งนี้ ในคราวประชุมคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗ ได้อนุมัติหลักการร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. ตามที่กระทรวงวัฒนธรรมเสนอ และส่งให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณาเป็นเรื่องด่วน โดยให้รับความเห็นของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติไปประกอบการพิจารณา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาจึงมีหนังสือถึงหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง แต่งตั้งผู้แทนมาชี้แจงรายละเอียดเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว เมื่อวันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้นำความเห็นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาประกอบการตรวจพิจารณาร่างกฎหมาย โดยได้มีการปรับแก้ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. เพื่อสอดคล้องกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๗๐ และให้สอดคล้องกับกฎหมายที่เกี่ยวข้องตามข้อเสนอแนะของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รายละเอียดปรากฏในเอกสาร “รายงานสรุปผลการรับฟังความคิดเห็นต่อร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ.” (แยกเล่ม)

๕. ความสัมพันธ์หรือความใกล้เคียงกับกฎหมายอื่น

ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. เป็นร่างกฎหมายที่มีความสัมพันธ์หรือใกล้เคียงกับกฎหมายอื่น ๘ ฉบับ ดังนี้

๕.๑ พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษามรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม พ.ศ. ๒๕๕๙

พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษามรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม พ.ศ. ๒๕๕๙ มาตรา ๔ ได้หลักการเกี่ยวกับการส่งเสริมและรักษามรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม ภาษา พิธีกรรม ศิลปวัฒนธรรม ความรู้ และการปฏิบัติเกี่ยวกับธรรมชาติ กฎหมายฉบับนี้จึงมีหลักการและเหตุผลที่สอดคล้องกับร่างพระราชบัญญัติ

คุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. มาตรา ๕ (๒) และ (๓) ที่บัญญัติหลักการเกี่ยวกับภูมิปัญญาความหลากหลายทางวัฒนธรรม ภาษา วิถีชีวิต ความเชื่อตามจารีตประเพณีของกลุ่มชาติพันธุ์ ซึ่งร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้จึงไม่เข้าซ้อนกับการดำเนินการตามพระราชพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษามรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม พ.ศ. ๒๕๕๙

๕.๒ พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕

พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๖ (๔) และ (๕) ได้บัญญัติหลักการเกี่ยวกับประโยชน์ในการส่งเสริมและรักษาสิ่งแวดล้อมของชาติ บุคคลมีสิทธิและหน้าที่ในการให้ความร่วมมือ และช่วยเหลือเจ้าพนักงานในการปฏิบัติหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม และการปฏิบัติตามกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม กฎหมายฉบับนี้จึงมีหลักการและเหตุผลที่สอดคล้องกับร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. มาตรา ๕ (๕) และ (๖) มาตรา ๒๘ และมาตรา ๒๙ วรรคสอง ซึ่งได้บัญญัติหลักการเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการและใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และความหลากหลายทางชีวภาพในโครงการ กิจกรรมหรือกิจการของรัฐหรือเอกชนที่กระทบต่อวิถีชีวิตหรือชุมชน และมีการกำหนดเกี่ยวกับการรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน ไม่ทำลายความหลากหลายทางชีวภาพ หรือส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และการส่งเสริมคุณภาพชีวิตที่ดีของกลุ่มชาติพันธุ์ ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้จึงสนับสนุนการดำเนินการตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นบนฐานองค์ความรู้และภูมิปัญญาของกลุ่มชาติพันธุ์ ในการบริหารจัดการและใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน

๕.๓ พระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒

พระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ มีวัตถุประสงค์เพื่อการสงวน อนุรักษ์คุ้มครอง และบำรุงรักษา รวมไปถึงการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติ ระบบนิเวศ และความหลากหลายทางชีวภาพในพื้นที่ อุทยานแห่งชาติ วนอุทยาน สวนพฤกษศาสตร์ และสวนรุกขชาติ ให้เกิดประโยชน์อย่างสมดุลและยั่งยืน กฎหมายฉบับนี้จึงมีหลักการและเหตุผลที่สอดคล้องกับร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. มาตรา ๒๗ มาตรา ๒๘ และมาตรา ๒๙ ที่วางหลักการให้มีการกำหนดเขตพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ เพื่อประโยชน์ในการคุ้มครองวิถีชีวิตและวัฒนธรรม การรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน การส่งเสริมคุณภาพชีวิตที่ดีบนฐานเศรษฐกิจเชิงวัฒนธรรม และการส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชนตามวิถีภูมิปัญญาและวัฒนธรรมของกลุ่มชาติพันธุ์ โดยกำหนดหลักเกณฑ์และกระบวนการให้ชุมชนกลุ่มชาติพันธุ์ที่มีความพร้อมต้องจัดทำข้อมูลชุมชน และจัดทำแผนแม่บทพร้อมทั้งแผนที่แสดงพื้นที่การจัดการพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ เสนอต่อคณะกรรมการคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์พิจารณา ก่อนประกาศเขตพื้นที่ ทั้งนี้ การประกาศเขตพื้นที่ดังกล่าวไม่ได้เป็นการยกเลิกหรือเพิกถอนพื้นที่คุ้มครองเพื่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ตามพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ และมีส่วนส่งเสริมและสนับสนุนให้การดำเนินการตามกฎหมายดังกล่าวมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

๕.๔ พระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๖๒

พระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๖๒ มีวัตถุประสงค์เพื่อให้มีการสงวน อนุรักษ์คุ้มครองและบำรุงรักษาเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า และเขตห้ามล่าสัตว์ป่า และการบริหารจัดการสัตว์ป่า ทรัพยากรธรรมชาติ ระบบนิเวศ และความหลากหลายทางชีวภาพในพื้นที่คุ้มครอง และนอกพื้นที่คุ้มครอง (เมือง พื้นที่เกษตรกรรม)

ให้เกิดประโยชน์สูงสุดและยั่งยืน กฎหมายฉบับนี้จึงมีหลักการและเหตุผลที่สอดคล้องกับร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. มาตรา ๒๗ มาตรา ๒๘ และมาตรา ๒๙ ที่วางหลักการให้มีการกำหนดเขตพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ เพื่อประโยชน์ในการคุ้มครองวิถีชีวิตและวัฒนธรรม การรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน การส่งเสริมคุณภาพชีวิตที่ดีบนฐานเศรษฐกิจเชิงวัฒนธรรม และการส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชนตามวิถีภูมิปัญญาและวัฒนธรรมของกลุ่มชาติพันธุ์ โดยกำหนดหลักเกณฑ์และกระบวนการให้ชุมชนกลุ่มชาติพันธุ์ที่มีความพร้อมต้องจัดทำข้อมูลชุมชน และจัดทำแผนแม่บทพร้อมทั้งแผนที่แสดงพื้นที่การจัดการพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ เสนอต่อคณะกรรมการคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์พิจารณา ก่อนประกาศเขตพื้นที่ ทั้งนี้ การประกาศเขตพื้นที่ดังกล่าวไม่ได้เป็นการยกเลิกหรือเพิกถอนพื้นที่คุ้มครองเพื่อให้การสงวน อนุรักษ์ คุ้มครองและบำรุงรักษาเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า และเขตห้ามล่าสัตว์ป่า และการบริหารจัดการสัตว์ป่า ทรัพยากรธรรมชาติ ระบบนิเวศ และความหลากหลายทางชีวภาพ ตามพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๖๒ และมีส่วนส่งเสริมและสนับสนุนให้การดำเนินการตามกฎหมายดังกล่าวมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

๕.๕ พระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ. ๒๕๘๔

พระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ. ๒๕๘๔ มีวัตถุประสงค์ในการรักษาทรัพยากรธรรมชาติและป่าไม้ จึงกำหนดหลักเกณฑ์และขอบเขตในการใช้ป่าไม้ไว้ในพระราชบัญญัติฯ เพื่อให้เกิดประโยชน์อันดีต่อพื้นที่ป่าและทรัพยากรธรรมชาติ กฎหมายฉบับนี้จึงมีหลักการและเหตุผลที่สอดคล้องกับร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. มาตรา ๒๘ และมาตรา ๒๙ ซึ่งได้วางหลักการส่งเสริมและสนับสนุนให้กลุ่มชาติพันธุ์ในเขตพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ใช้ประโยชน์จากที่ดินและทรัพยากรธรรมชาติได้ โดยต้องเป็นไปตามแผนแม่บทและธรรมนุญพื้นที่วางหลักเกณฑ์การใช้ประโยชน์อันเป็นผลดีต่อทรัพยากรธรรมชาติและหลีกเลี่ยงการแผ้วถางทำลายจนเกิดความเสียหาย ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้จึงมีความมุ่งหมายและวัตถุประสงค์เดียวกันและไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ. ๒๕๘๔

๕.๖ พระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗

พระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ มีวัตถุประสงค์ในการควบคุมและรักษาที่ดินซึ่งเป็นป่าสงวน การทำไม้ และการเก็บหาของป่า จึงกำหนดหลักเกณฑ์และขอบเขตในการดำเนินการใด ๆ ในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติไว้ เพื่อให้เกิดประโยชน์อันดีต่อพื้นที่และทรัพยากรธรรมชาติในป่าสงวน กฎหมายฉบับนี้จึงมีหลักการและเหตุผลที่สอดคล้องกับร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. มาตรา ๒๘ และมาตรา ๒๙ ซึ่งได้วางหลักการส่งเสริมและสนับสนุนให้กลุ่มชาติพันธุ์ในเขตพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ใช้ประโยชน์จากที่ดินและทรัพยากรธรรมชาติได้ โดยต้องเป็นไปตามแผนแม่บทและธรรมนุญพื้นที่วางหลักเกณฑ์การใช้ประโยชน์อันเป็นผลดีต่อทรัพยากรธรรมชาติและหลีกเลี่ยงการแผ้วถางทำลายจนเกิดความเสียหาย และละเว้นจากการกระทำต้องห้ามตามกฎหมายว่าด้วยป่าสงวนแห่งชาติ ซึ่งเป็นความมุ่งหมายและวัตถุประสงค์เดียวกับพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ ทั้งนี้ การกำหนดเขตพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ เป็นการให้สิทธิชุมชนชาติพันธุ์ในฐานะชุมชนดั้งเดิมอยู่อาศัยและใช้ประโยชน์จากที่ดินและทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ โดยไม่กระทบต่อหลักการอนุรักษ์ที่กำหนดไว้ตามพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗

๕.๗ พระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๔

พระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๔ ได้วางหลักการเกี่ยวกับการจัดเก็บข้อมูลทะเบียนประวัติราษฎร เพื่อประโยชน์ในการเก็บรักษาและควบคุมการทะเบียนราษฎร การตรวจสอบพิสูจน์ตัวบุคคลและประมวลผลข้อมูลทะเบียนประวัติราษฎร กฎหมายฉบับนี้จึงมีหลักการและเหตุผลที่สอดคล้องกับร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. มาตรา ๒๕ ซึ่งได้วางหลักการในการจัดทำข้อมูลทะเบียนประวัติ การขึ้นทะเบียนประวัติศาสตร์กลุ่มชาติพันธุ์ เพื่อนำไปสู่การบันทึกข้อมูลทะเบียนประวัติราษฎร และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการตรวจสอบพิสูจน์ตัวบุคคลและการขึ้นทะเบียนข้อมูลประวัติราษฎรได้ โดยกำหนดให้มีคณะกรรมการจัดทำข้อมูลวิถีชีวิตและประวัติศาสตร์กลุ่มชาติพันธุ์ ทำหน้าที่ในการจัดทำข้อมูลพื้นฐาน ในการพิสูจน์ข้อเท็จจริงตามกฎหมายในการรับรองสถานะบุคคลเพื่อให้เกิดการเสริมข้อมูลในการจัดทำทะเบียนราษฎร ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้จึงเป็นการส่งเสริมสนับสนุนการจัดทำฐานข้อมูลทะเบียนราษฎรให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

๕.๘ พระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘

พระราชบัญญัติพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ ได้วางหลักการและเงื่อนไขการได้สัญชาติไทย โดยกระบวนการได้สัญชาติจะต้องอาศัยข้อมูลและประวัติรายบุคคลเพื่อนำไปพิจารณาให้สัญชาติไทยกฎหมายฉบับนี้จึงมีหลักการและเหตุผลที่สอดคล้องกับร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. มาตรา ๒๕ ซึ่งได้วางหลักการจัดเก็บข้อมูลทะเบียนประวัติรายบุคคล เพื่อเป็นฐานข้อมูลชุมชนและอาจใช้ประโยชน์ในการขอพิสูจน์สิทธิในสัญชาติได้ นำไปสู่แก้ไขปัญหาเกี่ยวกับสถานะบุคคล โดยมีคณะกรรมการจัดทำข้อมูลวิถีชีวิต และประวัติศาสตร์กลุ่มชาติพันธุ์ซึ่งทำหน้าที่จัดทำข้อมูลพื้นฐานสำคัญในการพิสูจน์ข้อเท็จจริงสำคัญในการรับรองสถานะบุคคล ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้จึงเป็นการส่งเสริมสนับสนุนการรับรองสถานภาพบุคคลให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

๖. ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย

๖.๑ กฎหมายนี้จำกัดสิทธิและเสรีภาพ หรือก่อให้เกิดหน้าที่หรือภาระอะไรแก่ใครบ้าง

ร่างพระราชบัญญัตินี้ไม่มีบทบัญญัติที่เป็นการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของประชาชน เนื่องด้วยร่างพระราชบัญญัติมีความมุ่งหมายในการคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตของกลุ่มชาติพันธุ์ โดยมีบทบัญญัติให้รับรองสิทธิขั้นพื้นฐานและสิทธิทางวัฒนธรรมเพื่อให้กลุ่มชาติพันธุ์มีสิทธิและความเสมอภาค ไม่ถูกเลือกปฏิบัติอย่างไม่เป็นธรรมไม่ว่าจากภาครัฐหรือภาคเอกชน ดังนั้น จึงก่อให้เกิดหน้าที่แก่รัฐที่ต้องดำเนินการตามกฎหมายเพื่อให้เกิดการคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตของกลุ่มชาติพันธุ์ตามเจตนารมณ์ของร่างพระราชบัญญัตินี้

๖.๒ มีมาตรการป้องกัน แก้ไข คุ้มครอง หรือเยียวยาให้แก่ผู้ได้รับผลกระทบตามข้อ ๖.๑ อย่างไร

- ไม่มี

๖.๓ กฎหมายนี้จะก่อให้เกิดประโยชน์แก่ประเทศ สังคม หรือประชาชนอย่างไร

๑) ประโยชน์แก่ประเทศ หากร่างพระราชบัญญัตินี้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่มุ่งหมายจะก่อให้เกิดประโยชน์แก่ประเทศใน ๓ ด้าน ได้แก่

ด้านที่หนึ่ง ด้านการสงวนรักษามรดกทางวัฒนธรรมของชาติ ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้กำหนดหลักการในคุ้มครอง อนุรักษ์และส่งเสริม ศิลปวัฒนธรรม อัตลักษณ์ และวิถีชีวิตบนพื้นฐานภูมิปัญญา

และวัฒนธรรมที่มีความหลากหลายของกลุ่มชาติพันธุ์ จึงเป็นการสงวนรักษามรดกทางวัฒนธรรมของชาติอย่างยั่งยืน

ด้านที่สอง ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจของชาติบนฐานภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม หลักการสำคัญของร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ การส่งเสริมศักยภาพของกลุ่มชาติพันธุ์ให้มีส่วนร่วมในการพัฒนาชาติบนฐานภูมิปัญญา จึงเป็นประโยชน์แก่ประเทศในแง่การพัฒนาและใช้ประโยชน์จากทุนทางวัฒนธรรมและภูมิปัญญาของกลุ่มชาติพันธุ์ให้เกิดการสร้างสรรคคุณค่าและสร้างมูลค่า รวมทั้งส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์บนฐานภูมิปัญญาและวัฒนธรรม ทำให้การพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากของประเทศเป็นไปอย่างยั่งยืนเกิดเป็นความมั่งคั่งบนฐานทรัพยากรทางวัฒนธรรมที่หลากหลายของประเทศ

ด้านที่สาม ด้านการสร้างความมั่นคงให้กับประเทศ หลักการและเป้าหมายสำคัญของร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ การสร้างความเสมอภาคบนความหลากหลายทางวัฒนธรรม ที่มุ่งส่งเสริมให้สังคมเกิดความเข้าใจความแตกต่างและยอมรับความหลากหลายที่เป็นรากฐานของปัญหาความขัดแย้งในสังคมไทย ดังนั้น การมีกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ จึงเป็นการวางแนวทางการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งที่มีแนวโน้มจะเกิดขึ้นในอนาคต ในลักษณะการสร้างกลไกเชิงโครงสร้างในระดับกฎหมายเพื่อลดเงื่อนไขทางสังคมที่จะนำไปสู่ความขัดแย้งรุนแรง เป็นประโยชน์ในการสร้างความมั่นคงให้กับประเทศ

๒) ประโยชน์แก่สังคม หากร่างพระราชบัญญัตินี้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่มุ่งหมายจะก่อให้เกิดประโยชน์แก่สังคม ๒ ประการได้แก่

ประการแรก ประโยชน์ในแง่การสร้างความสมานฉันท์ในสังคมพหุวัฒนธรรม หลักการสำคัญของพระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ การส่งเสริมให้สังคมเรียนรู้ความหลากหลายทางวัฒนธรรม เพื่อให้เกิดความเข้าใจพร้อมการยอมรับและเคารพความแตกต่างทางวัฒนธรรม ไม่ดูถูกเหยียดหยามทางวัฒนธรรม เป็นการวางรากฐานทางความคิดให้คนไทยเห็นคุณค่าของความหลากหลาย มีทักษะชีวิตที่จะดำรงอยู่ในสังคมที่มีความแตกต่างทั้งทางชาติพันธุ์ วัฒนธรรม ความคิด ความเชื่อ วิถีและเพศวิถี เป็นประโยชน์ในการสร้างการเปลี่ยนสังคมไทยให้หลุดพ้นจากการเป็นสังคมเปราะบางที่มีปัจจัยเสี่ยงจากความแตกต่างที่อาจทำให้เกิดปัญหาความขัดแย้งรุนแรงอย่างต่อเนื่องเป็นเงื่อนไขข้อด้อยการพัฒนาความสามารถทางการแข่งขันของประเทศ

ประการที่สอง ประโยชน์ในแง่การลดช่องว่างของความเหลื่อมล้ำในสังคม เป้าหมายที่สำคัญประการหนึ่งของร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ การส่งเสริมศักยภาพของกลุ่มชาติพันธุ์ในประเทศไทยให้มีความสามารถในการพึ่งพาตนเองได้บนฐานทุนทางวัฒนธรรม ทั้งในระดับของการนำทุนทางวัฒนธรรมมาต่อยอดให้เป็นมูลค่าทางเศรษฐกิจและในระดับของการนำเอาองค์ความรู้และวิถีภูมิปัญญาท้องถิ่น มาพัฒนาต่อยอดเป็นนวัตกรรมทางสังคมในการจัดการปัญหาของชุมชน เพื่อลดการพึ่งพาปัจจัยจากภายนอก เป็นการสร้างความเข้มแข็งให้สังคมไทยโดยใช้ชุมชนเป็นฐานราก เป็นสังคมที่มีความเข้มแข็งและมีขีดความสามารถทางการแข่งขันในระดับสูงอย่างยั่งยืน

๓) ประโยชน์แก่ประชาชน หากร่างพระราชบัญญัตินี้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่มุ่งหมายจะก่อให้เกิดประโยชน์แก่ประชาชนใน ๒ กลุ่มดังนี้

กลุ่มแรก ประชาชนกลุ่มชาติพันธุ์ เป็นกลุ่มประชาชนที่ได้รับประโยชน์โดยตรงจากร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ โดยจะได้ประโยชน์ทั้งในแง่ของการได้รับการคุ้มครองสิทธิทางวัฒนธรรมสามารถดำรงวิถีชีวิตและวัฒนธรรมของตน โดยไม่ถูกคุกคามหรือถูกเลือกปฏิบัติ สามารถอนุรักษ์ภูมิปัญญา ภาษา วิถีชีวิต และความเชื่อตามจารีตประเพณี มีความสามารถในการพึ่งพาตนเองได้บนฐานทุนทางวัฒนธรรม

ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญทำให้กลุ่มชาติพันธุ์มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น โดยมีศักยภาพและมีโอกาสที่จะแสวงหาความต้องการของตนเองและสร้างรายได้ที่เพียงพอในการดำรงชีวิต

นอกจากนี้ ประชาชนกลุ่มชาติพันธุ์ยังได้ประโยชน์จากการได้รับการคุ้มครองสิทธิขั้นพื้นฐานและการบริการสาธารณะของรัฐอย่างเสมอภาคในฐานะพลเมืองไทย เช่น สิทธิอยู่อาศัย สิทธิทำกิน และสิทธิในการใช้ประโยชน์จากที่ดินและทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน ทำให้มีกลุ่มชาติพันธุ์มีศักยภาพมากพอที่จะดูแลรับผิดชอบตนเองและพัฒนาคุณภาพชีวิตได้ดียิ่งขึ้น รวมทั้งมีส่วนร่วมในการวางแผนและกำหนดแนวทางการพัฒนาที่อาจส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิตของกลุ่มชาติพันธุ์ มากกว่านั้นการมีระบบฐานข้อมูลวิถีชีวิตและประวัติศาสตร์กลุ่มชาติพันธุ์ ยังทำให้กลุ่มชาติพันธุ์มีข้อมูลสำคัญที่สามารถนำมาใช้ในการยืนยันข้อเท็จจริงสำหรับการพิสูจน์สิทธิในสัญชาติได้อีกด้วย

กลุ่มที่สอง ประชาชนทั่วไป เป็นกลุ่มประชาชนที่ได้รับประโยชน์โดยอ้อมจากร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ โดยได้รับประโยชน์จากผลกระทบของความรุนแรงที่เกิดขึ้นจากความขัดแย้งทางชาติพันธุ์ ทั้งความรุนแรงทางตรงหรือความรุนแรงเชิงกายภาพ เช่น การใช้กำลังทำร้ายร่างกายและการถูกเหยียดหยาม และความรุนแรงเชิงโครงสร้างที่เป็นเงื่อนไขไปสู่ความเหลื่อมล้ำที่ส่งผลกระทบต่อทั้งทางสังคม เศรษฐกิจและการเมือง การมีกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ จึงเป็นประโยชน์กับประชาชนทั่วไปในแง่การลดปัญหาความขัดแย้งรุนแรงที่ส่งผลกระทบต่อประชาชนทั่วไปในสังคม

นอกจากนี้ การที่กลุ่มชาติพันธุ์ได้รับการส่งเสริมศักยภาพสามารถพึ่งพาตนเองได้ ทำให้กลุ่มชาติพันธุ์มีศักยภาพในการพัฒนาเป็นกำลังคนที่มีสมรรถนะสูงของชาติ เป็น “พลัง” ร่วมพัฒนาประเทศให้มีความก้าวหน้าทั้งในเชิงเศรษฐกิจและสังคมอย่างมีเสถียรภาพ เกิดประโยชน์กับประชาชนคนไทยทุกกลุ่มจะมีความคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น มีความมั่นคงในการดำรงชีวิตอย่างยั่งยืนบนฐานของการใช้ศักยภาพทุนทางวัฒนธรรมของประเทศอย่างเต็มประสิทธิภาพ

๗. ความพร้อมและต้นทุนของรัฐในการปฏิบัติตามและบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมาย

๗.๑ หน่วยงานผู้รับผิดชอบพระราชบัญญัติ

ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ มีหน่วยงานที่รับผิดชอบ ได้แก่ กระทรวงวัฒนธรรม โดย ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน) ในฐานะหน่วยงานที่ได้รับมอบหมายให้เป็นหน่วยงานรับผิดชอบการจัดทำร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. ตามประกาศแผนปฏิรูปประเทศด้านสังคม เมื่อวันที่ ๖ เมษายน ๒๕๖๑ รวมทั้งเป็นหน่วยงานหลักในการขับเคลื่อนแนวนโยบายฟื้นฟูวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ชาวเล ตามมติคณะรัฐมนตรี ๒ มิถุนายน ๒๕๕๓ และแนวนโยบายฟื้นฟูวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ชาวกะเหรี่ยง ตามมติคณะรัฐมนตรี ๓ สิงหาคม ๒๕๕๓ และกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ในฐานะหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตราษฎรบนพื้นที่สูง

๗.๒ แนวทางและระยะเวลาเตรียมการในการปฏิบัติตามหรือบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมาย

ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. มีหลักการและแนวปฏิบัติในการคุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์หลายประการ เพื่อเตรียมการในการปฏิบัติตามหรือบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมาย ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน) ในฐานะหน่วยงานรับผิดชอบได้กำหนดแนวทางและระยะเวลาในการเตรียมการในด้านต่าง ๆ ดังนี้

๑) การเตรียมความพร้อมด้านสมัชชาของกลุ่มชาติพันธุ์แห่งประเทศไทย ตามบทบัญญัติของร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ กำหนดให้มีสมัชชาของกลุ่มชาติพันธุ์แห่งประเทศไทย ตามมาตรา ๑๔ โดยในบทเฉพาะกาล มาตรา ๓๕ กำหนดให้สำนักงานปลัดกระทรวงวัฒนธรรมดำเนินการสรรหาและแต่งตั้งสมาชิกสมัชชา ให้ครบองค์ประกอบของสมัชชาตามมาตรา ๑๔ ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัติใช้บังคับ

การเตรียมการในส่วนของการขับเคลื่อนการสร้างเครือข่ายชาติพันธุ์ โดยมีการจัดประชุมเครือข่ายกลุ่มชาติพันธุ์ในระดับภูมิภาคและระดับเครือข่ายเผ่า เพื่อสร้างความเข้าใจกลไกการทำงานในรูปแบบสมัชชาของกลุ่มชาติพันธุ์แห่งประเทศไทยตามร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ รวมทั้งศึกษาศักยภาพและข้อจำกัดของกลุ่มชาติพันธุ์กลุ่มต่าง ๆ เพื่อเตรียมความพร้อมในการกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการขึ้นทะเบียนกลุ่มชาติพันธุ์ และการเลือกสมาชิกสมัชชาของกลุ่มชาติพันธุ์ตามร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้

๒) การเตรียมความพร้อมด้านข้อมูลวิถีชีวิตและประวัติศาสตร์ของกลุ่มชาติพันธุ์ ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ กำหนดให้มีการจัดทำข้อมูลวิถีชีวิตและประวัติศาสตร์ของกลุ่มชาติพันธุ์ โดยในบทเฉพาะกาล มาตรา ๓๔ กำหนดว่า ในวาระเริ่มแรก ให้นำข้อมูลกลุ่มชาติพันธุ์ซึ่งศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน) ได้จัดทำไว้ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับมาเป็นข้อมูลในการประกาศกำหนดหลักเกณฑ์และการขึ้นทะเบียนกลุ่มชาติพันธุ์ของรัฐมนตรีไปพลางก่อน จนกว่าคณะกรรมการจัดทำข้อมูลวิถีชีวิตและประวัติศาสตร์ของกลุ่มชาติพันธุ์จะได้จัดทำข้อมูลแล้วเสร็จ

การเตรียมการในส่วนนี้ ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน) ได้ดำเนินการทั้งในส่วนของการสังเคราะห์ชื่อเรียกและจำนวนกลุ่มชาติพันธุ์ในประเทศไทย ร่วมกับสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย และนักวิชาการด้านชาติพันธุ์ เพื่อเตรียมกระบวนการและแนวทางการรับรองการขึ้นทะเบียนสมาชิกสมัชชาชาติพันธุ์แห่งประเทศไทย รวมทั้งมีการเตรียมการในส่วนของการพัฒนาระบบฐานข้อมูลเพื่อรองรับการจัดทำข้อมูลวิถีชีวิตและประวัติศาสตร์ของกลุ่มชาติพันธุ์ โดยมีการจัดทำข้อมูลพื้นฐานกลุ่มชาติพันธุ์ในประเทศไทยครอบคลุมข้อมูลประวัติศาสตร์ของกลุ่มชาติพันธุ์ และข้อมูลวิถีชีวิตและมรดกทางวัฒนธรรมและภาษา

๓) การเตรียมความพร้อมด้านการกำหนดเขตพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ เพื่อประโยชน์ในการคุ้มครองวิถีชีวิตและวัฒนธรรม การรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน การส่งเสริมคุณภาพชีวิตที่ดีบนฐานเศรษฐกิจเชิงวัฒนธรรม และการส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชนตามภูมิปัญญาและวัฒนธรรมของกลุ่มชาติพันธุ์ ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้กำหนดให้มีการประกาศเขตพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ และกำหนดแนวทางการประกาศเขตพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์

การเตรียมการในส่วนนี้ ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน) ได้ดำเนินการทั้งในส่วนของการสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับเขตพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ โดยจัดให้มีการประชุมเครือข่ายเขตพื้นที่วัฒนธรรมพิเศษที่จัดตั้งขึ้นแล้วเพื่อทำความเข้าใจหลักการ และแนวปฏิบัติในการกำหนดเขตพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ รวมทั้งการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการกระบวนการจัดทำข้อมูลและจัดทำแผนแม่บทชุมชน ให้มีความพร้อมเป็นไปตามเงื่อนไขของพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ของร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ และยังได้สร้างความเข้าใจกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องโดยเฉพาะกรมอุทยานแห่งชาติสัตว์ป่าและพันธุ์พืช กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ในฐานะที่เป็นหน่วยงานที่มีบทบาทดูแลพื้นที่อนุรักษ์ตามกฎหมายที่มีมาก่อนหน้านี้ โดยมีการทำบันทึกข้อตกลงร่วมกันในการผลักดันการประกาศเขตพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ตามร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ เพื่อสร้างพื้นที่รูปธรรมในการทำงานร่วมกันระหว่างชุมชนกลุ่มชาติพันธุ์และ

ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องในการกำหนดเขตพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ให้เป็นไปตามหลักการและแนวปฏิบัติ ตามพระราชบัญญัติฉบับนี้

๔) เตรียมความพร้อมของชุมชนชาติพันธุ์และภาคีเครือข่ายด้านชาติพันธุ์ เนื่องจาก การคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ ตามพระราชบัญญัติฉบับนี้ กลุ่มชาติพันธุ์ต้องมีความพร้อมในเรื่อง ของการจัดทำข้อมูลพื้นที่ การจัดทำแผนบริหารจัดการพื้นที่ และแผนบริหารจัดการใช้ประโยชน์และการอนุรักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติ จึงต้องมีการเตรียมความพร้อมชุมชนด้วยการทำกระบวนการฝึกอบรมให้แก่ ผู้นำชุมชน เยาวชน คนในชุมชน และภาคีเครือข่ายชาติพันธุ์ ให้สามารถเข้าใจเครื่องมือการเก็บข้อมูลและจัดการข้อมูล ในระดับเบื้องต้นได้ด้วยตนเอง กระบวนการเตรียมความพร้อมชุมชนเป็นการหนุนเสริมทั้งด้านศักยภาพและ ความรู้ให้กับชุมชน ทำให้คนในชุมชนสามารถทราบถึงอาณาบริเวณการใช้ประโยชน์พื้นที่ในรูปแบบต่าง ๆ ซึ่งทำให้ชุมชนสามารถสื่อสารกับสังคมถึงแนวทางการใช้ประโยชน์ในพื้นที่ของตนเองได้ รวมไปถึงทำให้ สามารถบริหารจัดการพื้นที่ได้อย่างเหมาะสม ทั้งนี้ กระบวนการเตรียมความพร้อมชุมชน นอกจากจะทำให้ ชุมชนเข้าถึงสิทธิหน้าที่ตามพระราชบัญญัติฉบับนี้แล้ว ยังเป็นการเตรียมความพร้อมชุมชนในการกำหนดพื้นที่ คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ตามหลักการและแนวปฏิบัติของร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้

๕) เตรียมความพร้อมของส่วนราชการ (หน่วยงานระดับพื้นที่ สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัด) ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน) ได้ดำเนินงานตามแนวนโยบายฟื้นฟูวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ ตามมติคณะรัฐมนตรี ๒ มิถุนายน ๒๕๕๓ และ ๓ สิงหาคม ๒๕๕๓ ร่วมกับสำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดที่มี ชาวเลและชาวกะเหรี่ยงอาศัยอยู่จำนวน ๒๐ จังหวัด โดยสำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดเป็นหน่วยงานระดับพื้นที่ ที่ดำเนินงานใกล้ชิดกับกลุ่มชาติพันธุ์ โดยมีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมประเพณีวัฒนธรรมของกลุ่มชาติพันธุ์ ถือว่าเป็นกลไกราชการระดับพื้นที่ที่สำคัญอีกกลไกหนึ่ง

ทั้งนี้ ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน) ได้สร้างความเข้าใจให้กับหน่วยงาน ภายใต้อำนาจวัฒนธรรม ถึงข้อบังคับและแนวทางปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ของพระราชบัญญัติฯ โดยทำการ ชี้แจงและสร้างความเข้าใจถึงหลักการ กลไกการบริหารจัดการ และแนวทางการดำเนินงานในระดับพื้นที่ ประกอบกับการเตรียมความพร้อมให้กับเจ้าหน้าที่ สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัด โดยใช้กลไกการดำเนินงาน ด้านการฟื้นฟูวิถีชีวิตชาวเลและชาวกะเหรี่ยง เป็นกระบวนการเตรียมความพร้อมแบบมีส่วนร่วม ดำเนินการให้ เจ้าหน้าที่สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดเรียนรู้ถึงกระบวนการเก็บข้อมูลและการจัดการข้อมูลชุมชน ตามกระบวนการ ของพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พร้อมทั้งเป็นการสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายภาครัฐ ภาควิชาการ และกลุ่มชาติพันธุ์ในพื้นที่

๗.๓ แนวทางและระยะเวลาในการสร้างความเข้าใจให้แก่ประชาชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง กับการปฏิบัติตามและการบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมาย

ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. เป็นกฎหมายใหม่ที่มี สาระสำคัญเกี่ยวข้องกับทั้งประชาชนกลุ่มชาติพันธุ์ ประชาชนทั่วไป และส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง เพื่อประโยชน์ ในการสร้างความเข้าใจ ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน) ในฐานะหน่วยงานรับผิดชอบในการจัดทำ ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ได้มีแนวทางและระยะเวลาในการสร้างความเข้าใจกับกลุ่มต่าง ๆ ดังนี้

๑) แนวทางการสร้างความเข้าใจกับประชาชนกลุ่มชาติพันธุ์ กลุ่มเป้าหมายหลักที่ได้รับ ผลกระทบโดยตรงจากร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ ประชาชนกลุ่มชาติพันธุ์ ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน) จึงได้กำหนดแนวทางการสร้างความเข้าใจกับประชาชนกลุ่มชาติพันธุ์ไว้ ๓ แนวทาง ดังนี้

แนวทางแรก การจัดเวทีสร้างความเข้าใจกับกลุ่มชาติพันธุ์ โดยพิจารณาถึงข้อจำกัดของชุมชนกลุ่มชาติพันธุ์ที่บางกลุ่มอาศัยอยู่ในพื้นที่ห่างไกลไม่สามารถเข้าถึงระบบเทคโนโลยีทางการสื่อสารได้ การจัดประชุมสร้างความเข้าใจกับกลุ่มชาติพันธุ์จึงจัดทั้งในรูปแบบการประชุมเครือข่ายกลุ่มชาติพันธุ์ ซึ่งดำเนินการโดยศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน) โดยตรง และการจัดเวทีสร้างความเข้าใจในโอกาสจัดกิจกรรมต่าง ๆ ที่มีการรวมตัวกันของเครือข่ายกลุ่มชาติพันธุ์ ทั้งในระดับส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และในระดับชุมชนชาติพันธุ์ ทั้งในรูปแบบของการจัดเวทีในพื้นที่กลุ่มชาติพันธุ์และการจัดเวทีออนไลน์ เพื่อให้สร้างความเข้าใจกับกลุ่มชาติพันธุ์ให้ทั่วถึงทุกกลุ่มชาติพันธุ์ทุกพื้นที่

อย่างไรก็ดี การจัดเวทีสร้างความเข้าใจกับกลุ่มชาติพันธุ์ เป็นกระบวนการที่ดำเนินการมาอย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่ช่วงของการสำรวจสถานการณ์ปัญหาของกลุ่มชาติพันธุ์ในพื้นที่ต่าง ๆ และนำมาประมวลเป็นข้อมูลพื้นฐานในการจัดทำร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ เพื่อให้เนื้อหาของพระราชบัญญัติฉบับนี้สอดคล้องและเหมาะสมกับสถานการณ์และความต้องการของกลุ่มชาติพันธุ์ และเมื่อมีการยกร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้เสร็จได้มีการจัดเวทีสร้างความเข้าใจอย่างต่อเนื่อง กระบวนการดังกล่าวมีส่วนสำคัญในการสร้างการตระหนักรู้ให้กับกลุ่มชาติพันธุ์และเห็นถึงความสำคัญของร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ รวมถึง เป็นการสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมจากภาคประชาชนในการร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้

แนวทางที่สอง การจัดการอบรมนักสื่อสารชาติพันธุ์ โดยจัดกิจกรรมอบรมผู้นำเครือข่าย และเยาวชนกลุ่มชาติพันธุ์ ที่มีศักยภาพด้านการสื่อสาร มีเป้าหมายเพื่อให้ นักสื่อสารชาติพันธุ์มีบทบาทเป็นผู้สื่อสารสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ไปยังกลุ่มชาติพันธุ์ในชุมชนต่าง ๆ เนื่องจากพิจารณาเห็นว่ากลุ่มชาติพันธุ์ส่วนใหญ่มีข้อจำกัดด้านภาษา การฝึกอบรมนักสื่อสารชาติพันธุ์จึงเป็นแนวทางที่สำคัญในการสื่อสารให้กลุ่มชาติพันธุ์ได้มีความเข้าใจอย่างทั่วถึง

แนวทางที่สาม การผลิตสื่อส่งเสริมความเข้าใจ การสร้างความเข้าใจกับกลุ่มชาติพันธุ์นั้น นอกจากการจัดเวทีสร้างความเข้าใจและการอบรมนักสื่อสารชาติพันธุ์แล้ว ยังได้มีการจัดทำสื่อส่งเสริมความเข้าใจในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อเป็นสื่อเผยแพร่ไปยังกลุ่มชาติพันธุ์และเป็นเครื่องมือให้นักสื่อสารชาติพันธุ์ที่ผ่านการอบรมได้นำไปใช้ในการสื่อสารต่อกับกลุ่มชาติพันธุ์ในพื้นที่ โดยจัดทำเป็นสื่อทั้งในรูปแบบสื่อสิ่งพิมพ์ ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. แอนิเมชัน (Animation) ที่มีเนื้อหาเข้าใจง่ายเพื่อสื่อสารกับกลุ่มชาติพันธุ์ และวิดีโอต้นขนาดสั้นจำนวน ๓ เรื่องเพื่อเผยแพร่ทำความเข้าใจกับกลุ่มชาติพันธุ์ โดยนำเสนอทั้งทางสื่อออนไลน์ และนำเสนอในโอกาสของการจัดกิจกรรมสื่อสารความเข้าใจในระดับพื้นที่

๒) แนวทางการสร้างความเข้าใจกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. มีความเกี่ยวข้องกับส่วนราชการหลายหน่วยงานและกฎหมายหลายฉบับ การสร้างความเข้าใจกับส่วนราชการที่เกี่ยวข้องจึงมีความสำคัญอย่างยิ่ง ทั้งนี้ แนวทางการสร้างความเข้าใจกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ดำเนินการใน ๓ แนวทาง ดังนี้

แนวทางแรก การจัดประชุมส่วนราชการที่เกี่ยวข้องเพื่อสร้างความเข้าใจและรับฟังความคิดเห็นต่อร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ทั้งในระดับภาพรวมโดยเชิญหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจากทุกกระทรวงเข้าร่วมรับฟังสาระสำคัญและให้ความคิดเห็นกับร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ และในระดับหน่วยงานโดยจัดเวทีประชุมร่วมกับส่วนราชการที่เกี่ยวข้องและได้รับผลกระทบโดยตรงกับร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ได้แก่ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และ

สภาความมั่นคงแห่งชาติ เพื่อรับฟังความคิดเห็นและประเด็นข้อกังวล และนำมาปรับให้ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้มีความสอดคล้องและเป็นประโยชน์กับกฎหมายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง นอกจากนี้ยังได้มีการจัดส่งร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ไปยังส่วนราชการพิจารณาให้ความเห็นประกอบการยกร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ด้วย

แนวทางที่สอง การสื่อสารสร้างความเข้าใจบทบาทหน้าที่ตามร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับกระทรวงวัฒนธรรม โดยเฉพาะในส่วนของสำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดซึ่งเป็นหน่วยงานระดับปฏิบัติการที่ทำงานในระดับพื้นที่ โดยจัดให้มีการอบรมเชิงปฏิบัติการการจัดทำแผนแม่บทบริหารจัดการเขตพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ เพื่อให้สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดเข้าใจหลักการและแนวปฏิบัติในการประกาศเขตพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ รวมทั้งจัดอบรมเชิงปฏิบัติการเจ้าหน้าที่สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดในการบริหารจัดการข้อมูลวิถีชีวิตและประวัติศาสตร์กลุ่มชาติพันธุ์ เพื่อสร้างความเข้าใจแนวทางการบริหารจัดการข้อมูลและดำเนินการสำรวจข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับกลุ่มชาติพันธุ์ในพื้นที่ เพื่อเตรียมความพร้อมในการจัดทำข้อมูลวิถีชีวิตและประวัติศาสตร์กลุ่มชาติพันธุ์ตามพระราชบัญญัติฉบับนี้

แนวทางที่สาม การจัดทำเอกสารข้อเสนอเชิงนโยบาย เพื่อสื่อสารกับส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ให้เห็นถึงความสำคัญและความจำเป็นของการมีร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ รวมถึงประโยชน์ที่ประเทศชาติจะได้รับทั้งทางตรงและทางอ้อมจากการดำเนินการต่าง ๆ ของร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ โดยมีการจัดทำเอกสารข้อเสนอเชิงนโยบายทั้งในระดับชาติ ระดับท้องถิ่น รวมทั้งข้อเสนอเชิงนโยบายระดับหน่วยงานภาคเอกชนที่เกี่ยวข้อง เพื่อสร้างความเข้าใจและผลักดันให้เกิดกลไกสนับสนุนร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้

๓) แนวทางการสร้างความเข้าใจกับประชาชนทั่วไป ดังที่กล่าวมาแล้วว่าสังคมไทยยังขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกลุ่มชาติพันธุ์ การสร้างความเข้าใจให้กลุ่มประชาชนทั่วไปเข้าใจร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. จึงมีความสำคัญอย่างยิ่ง สำหรับแนวทางในการสร้างความเข้าใจกับประชาชนทั่วไปได้ดำเนินการใน ๒ แนวทาง ดังนี้

แนวทางแรก การสื่อสารสาธารณะ (Public Communication) โดยจัดทำสื่อส่งเสริมความเข้าใจในรูปแบบต่าง ๆ ทั้งแอนิเมชันที่มีเนื้อหาเข้าใจง่ายเพื่อสื่อสารกับกลุ่มชาติพันธุ์ และวีดิทัศน์ขนาดสั้นจำนวน ๓ เรื่อง เพื่อเผยแพร่ทำความเข้าใจกับกลุ่มชาติพันธุ์ โดยนำเสนอทั้งทางสื่อออนไลน์ด้วยพิจารณาเห็นว่าในสถานการณ์ปัจจุบันพื้นที่สื่อออนไลน์สามารถเข้าถึงกลุ่มประชากรส่วนใหญ่ได้มากกว่าสื่อกระแสหลัก และสามารถสร้างกระแสการรับรู้ได้อย่างต่อเนื่อง โดยมีการเผยแพร่ผ่านสื่อออนไลน์ในหลายช่องทางเพื่อให้เข้าถึงกลุ่มเป้าหมายที่หลากหลาย

แนวทางที่สอง การชี้แนะสาธารณะผ่านสื่อ (Media advocacy) โดยร่วมมือกับเครือข่ายสื่อมวลชนกำหนดให้ประเด็นชาติพันธุ์เป็นวาระแห่งชาติ เพื่อสื่อสารทำความเข้าใจถึงสถานการณ์ปัญหาของกลุ่มชาติพันธุ์และตระหนักผลกระทบที่อาจจะเกิดขึ้นหากไม่มีร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ รวมทั้งนำเสนอให้สังคมมีความเข้าใจถึงความจำเป็นและประโยชน์ที่ได้จากการมีร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้

๗.๔ ต้นทุนหรือค่าใช้จ่ายที่คาดว่าจะต้องใช้ในการปฏิบัติตามและบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมาย
ในระยะ ๓ ปีแรก

เนื่องจากประเทศไทยมีกลุ่มชาติพันธุ์มากกว่า ๖๐ กลุ่มชาติพันธุ์ มีประชากรรวมประมาณ ๑๐,๐๐๐,๐๐๐ คน หรือ ๑ ใน ๗ ของประชากรประเทศ ประกอบกับสถานการณ์ปัญหาของกลุ่มชาติพันธุ์มีความหลากหลาย ซับซ้อนและเปราะบาง และการดำเนินการตามร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้มีความสำคัญ

ในแง่การวางรากฐานทางความคิดให้คนไทยเห็นคุณค่าของความหลากหลาย มีทักษะชีวิตที่จะดำรงอยู่ในสังคมที่มีความแตกต่าง ที่เป็นปัจจัยสำคัญในการผลักดันการพลิกโฉมประเทศให้หลุดพ้นจากการเป็นสังคมเปราะบางที่มีความเสี่ยงเกิดปัญหาความขัดแย้งให้เป็นประเทศที่มีความเข้มแข็งจากฐานรากและมีขีดความสามารถทางการแข่งขันในระดับสูงอย่างยั่งยืน ซึ่งส่งผลประโยชน์ต่อประเทศในระยะยาวทั้งในด้านการเมือง เศรษฐกิจและสังคม

การดำเนินการในการปฏิบัติและบังคับให้เป็นไปตามกฎหมายอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลในระยะเวลา ๓ ปีแรก **ต้องใช้อัตรากำลังในการดำเนินงาน ๑๖ อัตรา ซึ่งเป็นอัตรากำลังที่มีอยู่แล้วใน ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน) ๓ อัตรา และมีอัตรากำลังที่ต้องเพิ่มขึ้นอีก ๑๓ อัตรา** โดยมีต้นทุนหรือค่าใช้จ่ายคาดว่าจะต้องใช้ในการปฏิบัติตามและบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมายในระยะ ๓ ปีแรก จำนวน ๓๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท (สามร้อยล้านบาทถ้วน) (รายละเอียดปรากฏในภาคผนวก)

๘. ผลกระทบโดยรวมที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย

๘.๑ ผลกระทบต่อเศรษฐกิจ

การมุ่งเน้นส่งเสริมศักยภาพของกลุ่มชาติพันธุ์ ซึ่งมีวิถีชีวิต ภูมิปัญญา และอัตลักษณ์ที่โดดเด่นของชุมชนในการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน ถือเป็นทุนทางวัฒนธรรมของชุมชนที่มีความสำคัญและสามารถนำองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรอย่างยั่งยืนมาพัฒนาและยกระดับให้เป็นเศรษฐกิจชุมชนหรือการพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก ที่จะทำให้เกิดการกระจายรายได้อย่างทั่วถึงในกลุ่มชาติพันธุ์ซึ่งถูกจัดให้เป็นกลุ่มเปราะบาง ให้เป็นกลุ่มชาติพันธุ์ที่มีความเข้มแข็งสามารถพึ่งพาตนเองได้

๘.๒ ผลกระทบต่อสังคม

การคุ้มครองสิทธิทางวัฒนธรรม การส่งเสริมศักยภาพของกลุ่มชาติพันธุ์ และการสร้างความเสมอภาคบนความหลากหลายทางวัฒนธรรม หลักการข้างต้นเป็นการสร้างความเป็นธรรมและลดความเหลื่อมล้ำที่เกิดขึ้นในสังคม อีกทั้งเป็นการเพิ่มขีดความสามารถของกลุ่มชาติพันธุ์ซึ่งมีรากฐานของทุนทางวัฒนธรรมที่เข้มแข็งมาใช้ในการรักษาทรัพยากรธรรมชาติและการพัฒนาคุณภาพชีวิต ซึ่งเป็นแนวทางหนึ่งในการสร้างสังคมที่มีคุณภาพ

๘.๓ ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมหรือสุขภาพ

ร่างพระราชบัญญัตินี้มุ่งเน้นในการปรับเปลี่ยนมโนทัศน์ของผู้คนที่มีความเข้าใจคลาดเคลื่อนเกี่ยวกับกลุ่มชาติพันธุ์ว่าเป็น “ผู้ทำลายป่า” เปลี่ยนเป็น “ผู้ดูแลรักษาป่า” โดยใช้กลไกการมีส่วนร่วมแบบบูรณาการจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาชน ภาคประชาสังคม และภาควิชาการ ในการทำงานร่วมกันเพื่อการธำรงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ควบคู่กับการธำรงรักษาวิถีชีวิตวัฒนธรรมของกลุ่มชาติพันธุ์ ซึ่งเป็นแนวทางหนึ่งในการพัฒนาที่จะก่อให้เกิดความสมดุลระหว่างความมั่นคงของทรัพยากรและความมั่นคงของมนุษย์ นอกจากนี้ การให้คุ้มครองสิทธิทางวัฒนธรรมยังเป็นการสร้างโอกาสให้เกิดการพัฒนาองค์ความรู้ของกลุ่มชาติพันธุ์ โดยเฉพาะภูมิปัญญาด้านสมุนไพรไปสู่การวิจัยท้องถิ่นเพื่อต่อยอดนวัตกรรม ยกย่องเป็นผลิตภัณฑ์ชุมชนที่สามารถสร้างรายได้ให้กับชุมชนชาติพันธุ์ ซึ่งเป็นแนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตให้กลุ่มชาติพันธุ์ไปสู่ความอยู่ดีมีสุข

ส่วนที่ ๒

เหตุผลความจำเป็นในการใช้ระบบอนุญาต ระบบคณะกรรมการ
การกำหนดโทษอาญา และการให้เจ้าหน้าที่ของรัฐมีดุลพินิจ

๙. เหตุผลความจำเป็นในการใช้ระบบอนุญาต

- ไม่มี

๑๐. เหตุผลความจำเป็นในการใช้ระบบคณะกรรมการ

คณะกรรมการ คือ กลุ่มบุคคลที่กำหนดขึ้นเพื่อให้ดำเนินการด้านบริหารหรือกระทำการบางอย่าง โดยมีเป้าหมายร่วมกัน มีความสัมพันธ์ร่วมกันอย่างใดอย่างหนึ่ง ความเป็นอิสระในการแลกเปลี่ยนแนวความคิดระหว่างกรรมการด้วยกัน รวมทั้งต่างมีอิทธิพลซึ่งกันและกันเพื่อนำไปสู่เป้าหมายเดียวกัน การนำระบบ คณะกรรมการมาใช้ในวัตถุประสงค์และบทบาทหน้าที่ที่แตกต่างตามอำนาจหน้าที่ที่ได้รับมอบจากกฎหมายหรือกฎหมายหลายประการ เช่น ให้คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ในการบริหารจัดการ ให้คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ในการกำหนดนโยบาย ให้คณะกรรมการให้คำปรึกษา ให้คณะกรรมการทำหน้าที่ผู้เชี่ยวชาญในการจัดทำข้อมูลหรือพิจารณาเฉพาะเรื่อง ให้คณะกรรมการทำหน้าที่สะท้อนการมีส่วนร่วมในความเห็นและความต้องการของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องหลายฝ่าย หรือให้คณะกรรมการมีอำนาจในการปฏิบัติการระดับพื้นที่

สำหรับการทำหลักการคณะกรรมการในร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. ได้กำหนดให้มีการใช้ระบบคณะกรรมการในประเภทและรูปแบบที่แตกต่างกันเพื่อให้บรรลุความมุ่งหมายของร่างพระราชบัญญัติฯ โดยมีรายละเอียดดังนี้

๑๐.๑ ประเภทของคณะกรรมการตามร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ.

การพิจารณาประเภทของคณะกรรมการตามรูปแบบการทำงานของคณะกรรมการหรือองค์กรที่ชื่ออื่นและมีฐานะเช่นเดียวกับคณะกรรมการแบ่งออกได้ ๕ ประเภท ได้แก่

ประเภทที่ ๑ คณะกรรมการนโยบายเป็นคณะกรรมการที่จัดตั้งขึ้นเพื่อกำหนดนโยบาย มาตรการ และกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ตามที่กฎหมายกำหนด

ประเภทที่ ๒ คณะกรรมการที่ปรึกษาเป็นคณะกรรมการที่จัดตั้งขึ้นเพื่อให้คำปรึกษาแก่ผู้มีอำนาจตามกฎหมายในการกำหนดนโยบาย มาตรการ และความเห็นต่าง ๆ รวมถึงนำเสนอข้อมูลที่สำคัญเพื่อประกอบการพิจารณาเรื่องราวต่าง ๆ แก่คณะกรรมการนโยบายด้วย

ประเภทที่ ๓ คณะกรรมการผู้เชี่ยวชาญจัดตั้งขึ้นเพื่อจัดทำฐานข้อมูลสำคัญที่ต้องอาศัยความรู้ ความสามารถ ทักษะ และความเชี่ยวชาญในการพิจารณาเฉพาะเรื่องสำหรับเรื่องที่ต้องใช้ความรู้ของผู้ที่มีความเชี่ยวชาญในเรื่องนั้น ๆ

ประเภทที่ ๔ คณะกรรมการจัดตั้งขึ้นเพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วมและสะท้อนการรับฟังความคิดเห็นของภาคประชาชนและหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง

ประเภทที่ ๕ คณะกรรมการปฏิบัติการระดับพื้นที่จัดตั้งขึ้นเพื่อการบริหาร ดูแล และจัดการพื้นที่ที่กฎหมายกำหนด

๑๐.๒ คณะกรรมการตามร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ.

ร่างพระราชบัญญัตินี้ได้กำหนดคณะกรรมการไว้ ๔ รูปแบบคณะกรรมการ ดังนี้

(๑) คณะกรรมการคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ (มาตรา ๖) เป็นคณะกรรมการ นโยบายที่จัดตั้งขึ้นเพื่อความจำเป็นในการกำหนดนโยบาย มาตรการ และกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ในการคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ เพื่อให้หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องตามร่างพระราชบัญญัตินี้ สามารถปฏิบัติงานได้อย่าง บรรลุความมุ่งหมายของร่างพระราชบัญญัตินี้ และเป็นคณะกรรมการระดับสูงที่มีอำนาจอย่างเบ็ดเสร็จในการ พิจารณาเรื่องราวต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มชาติพันธุ์ (มาตรา ๑๐)

(๒) คณะอนุกรรมการจัดทำข้อมูลวิถีชีวิตและประวัติศาสตร์กลุ่มชาติพันธุ์ (มาตรา ๒๓) เป็นคณะอนุกรรมการที่เป็นผู้เชี่ยวชาญตั้งขึ้นเพื่อความจำเป็นในการจัดทำข้อมูลวิถีชีวิตและประวัติศาสตร์ กลุ่มชาติพันธุ์ ซึ่งต้องใช้ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน เช่น ด้านมานุษยวิทยา ด้านสังคมวิทยา ด้านการเกษตร ด้านพัฒนาสังคม ด้านกฎหมาย หรือด้านอื่นที่เป็นประโยชน์ต่อกลุ่มชาติพันธุ์ และผู้รู้ซึ่งสามารถประสานข้อมูล กลุ่มชาติพันธุ์จากสมาชิก เนื่องจากข้อมูลที่ต้องจัดทำนั้นอย่างน้อยต้องประกอบด้วย ประวัติศาสตร์กลุ่มชาติพันธุ์ พื้นที่ชุมชน พื้นที่อยู่อาศัย พื้นที่ทำกิน พื้นที่ทางวัฒนธรรมและจิตวิญญาณ ข้อมูลบุคคล ข้อมูลวิถีชีวิตและ มรดกทางวัฒนธรรมและภาษา และข้อมูลอื่นที่มีความจำเป็นพื้นฐาน เพื่อประโยชน์และความจำเป็น อันเกี่ยวกับการรับรองสถานะบุคคลกลุ่มชาติพันธุ์และการอนุรักษ์รักษาไว้ซึ่งวิถีชีวิตวัฒนธรรมและภาษาของ กลุ่มชาติพันธุ์ (มาตรา ๒๒)

(๓) สมัชชา (มาตรา ๑๔) เป็นคณะกรรมการสำหรับการมีส่วนร่วมและสะท้อนการรับฟังความ คิดเห็นของประชาชนจัดตั้งขึ้นเพื่อความจำเป็นสำหรับการมีส่วนร่วมของกลุ่มชาติพันธุ์และเป็นศูนย์กลางใน การประสานงานแลกเปลี่ยนเรียนรู้ สร้างความเข้าใจอันดีระหว่างกลุ่มชาติพันธุ์ และระหว่างกลุ่มชาติพันธุ์กับ สังคม เสนอนโยบาย มาตรการคุ้มครอง และแนวทางการแก้ปัญหาของกลุ่มชาติพันธุ์ ส่งเสริมการอนุรักษ์หรือ ฟื้นฟูมรดกภูมิปัญญาของกลุ่มชาติพันธุ์ เผยแพร่ความรู้ความเข้าใจแก่กลุ่มชาติพันธุ์และหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมถึงการแต่งตั้งตัวแทนสมัชชาเป็นตัวแทนกลุ่มชาติพันธุ์ในคณะกรรมการต่าง ๆ เช่น คณะกรรมการ คุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ และคณะกรรมการจัดทำข้อมูลวิถีชีวิตและประวัติศาสตร์ กลุ่มชาติพันธุ์ (มาตรา ๒๐)

(๔) คณะกรรมการบริหารพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ (มาตรา ๓๐) เป็นคณะกรรมการ ปฏิบัติการระดับพื้นที่ที่จัดตั้งขึ้นเพื่อความจำเป็นในการจัดทำธรรมนูญของพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ ในแต่ละพื้นที่จัดให้มีการประเมินผลการดำเนินการตามแผนแม่บทโดยการมีส่วนร่วมของกลุ่มชาติพันธุ์ สนับสนุนการจัดทำข้อมูลวิถีชีวิตและประวัติศาสตร์กลุ่มชาติพันธุ์ แก่คณะกรรมการจัดทำข้อมูลวิถีชีวิตและ ประวัติศาสตร์กลุ่มชาติพันธุ์ รวมถึง ประสานงานการรับความช่วยเหลือต่าง ๆ ที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตของ ประชาชนในพื้นที่คุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ เพื่อให้เกิดพื้นที่ทำกิน พื้นที่อาศัย พื้นที่วัฒนธรรม และจิตวิญญาณ พื้นที่สรวงและรักษาทรัพยากรธรรมชาติให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่ธรรมนูญพื้นที่ได้กำหนดไว้ (มาตรา ๓๒)

๑๑. เหตุผลความจำเป็นในการกำหนดโทษอาญา

- ไม่มี

๑๒. เหตุผลความจำเป็นในการกำหนดให้เจ้าหน้าที่ของรัฐมีดุลพินิจในการออกคำสั่งทางปกครองหรือ
ดำเนินกิจการทางปกครอง

- ไม่มี

ข้าพเจ้าขอรับรองว่าข้อมูลที่ปรากฏในรายงานนี้เป็นข้อมูลที่ได้จากการตรวจสอบ และวิเคราะห์
อย่างถี่ถ้วนแล้ว

ลงชื่อ.....

(นายโกมลบุตร จิ่งเสถียรทรัพย์)

ผู้อำนวยการศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน)

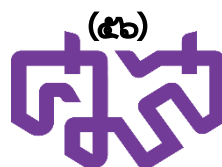
หน่วยงานผู้รับผิดชอบ ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน)

เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ นายอภิรักษ์ ธรรมเสนา

โทร. ๐๙๔ ๕๑๔ ๔๑๕๓

อีเมล apinan.t@Sac.or.th

ภาคผนวก

(๕๖)
ตารางงบประมาณรายละเอียดการคำนวณต้นทุนหรือค่าใช้จ่ายในระยะ ๓ ปี
ของร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ.

หมวด/รายการ	รายละเอียดงบประมาณ	วงเงินงบประมาณ			
		ปีที่ ๑	ปีที่ ๒	ปีที่ ๓	รวม
รวม ๑) บริหารจัดการ + ๒) งบดำเนินการ		๑๑๑,๒๓๑,๖๐๐	๙๑,๘๕๙,๒๐๐	๙๖,๙๐๙,๒๐๐	๓๐๐,๐๐๐,๐๐๐
๑) งบบริหารจัดการ		๑๖,๔๖๑,๖๐๐	๙,๘๓๙,๒๐๐	๙,๓๓๙,๒๐๐	๓๕,๖๔๐,๐๐๐
๑.๑) งบบุคลากร	(๑) เจ้าหน้าที่วุฒิปริญญาตรี (๑๘,๕๐๐ บาท x ๘ คน x ๑๒ เดือน)	๑,๗๗๖,๐๐๐	๑,๗๗๖,๐๐๐	๑,๗๗๖,๐๐๐	๕,๓๒๘,๐๐๐
	(๒) เจ้าหน้าที่วุฒิปริญญาโท (๒๓,๗๐๐ บาท x ๘ คน x ๑๒ เดือน)	๒,๒๗๕,๒๐๐	๒,๒๗๕,๒๐๐	๒,๒๗๕,๒๐๐	๖,๘๒๕,๖๐๐
๑.๒) ค่าใช้สอย	(๑) งบครุภัณฑ์ เครื่องคอมพิวเตอร์โน้ตบุ๊ก สำหรับงานประมวลผล	๘๐๐,๐๐๐			๘๐๐,๐๐๐
	(๒) ชุดโปรแกรมระบบปฏิบัติการสำหรับเครื่องคอมพิวเตอร์, ชุดโปรแกรมจัดการสำนักงาน, ชุดโปรแกรมป้องกันไวรัส	๒๘๘,๐๐๐	๒๘๘,๐๐๐	๒๘๘,๐๐๐	๘๖๔,๐๐๐
	(๓) งบครุภัณฑ์โสตทัศน	๕๑๒,๔๐๐			๕๑๒,๔๐๐
	(๔) งบครุภัณฑ์สำนักงาน	๕๖๐,๐๐๐			๕๖๐,๐๐๐
	(๕) อุปกรณ์เทคโนโลยีสำรวจจัดการข้อมูล	๒๕๐,๐๐๐			๒๕๐,๐๐๐
	(๖) งบพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อรองรับการพัฒนารฐานข้อมูล ประวัติศาสตร์และวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์	๑๐,๐๐๐,๐๐๐	๕,๕๐๐,๐๐๐	๕,๐๐๐,๐๐๐	๒๐,๕๐๐,๐๐๐
๒) งบดำเนินการ		๙๔,๓๗๐,๐๐๐	๘๒,๐๒๐,๐๐๐	๘๗,๕๗๐,๐๐๐	๒๖๔,๓๖๐,๐๐๐
๒.๑) งบบริหารจัดการประชุม	(๑) คณะกรรมการคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์	๒๕๐,๐๐๐	๒๕๐,๐๐๐	๒๕๐,๐๐๐	๗๕๐,๐๐๐
	(๒) คณะกรรมการจัดทำข้อมูลวิถีชีวิตและประวัติศาสตร์กลุ่มชาติพันธุ์	๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	๖๐๐,๐๐๐

หมวด/รายการ	รายละเอียดงบประมาณ	วงเงินงบประมาณ			
		ปีที่ ๑	ปีที่ ๒	ปีที่ ๓	รวม
คณะกรรมการและ อนุกรรมการตาม กลไก พ.ร.บ.	(๓) คณะอนุกรรมการจัดทำข้อมูลวิถีชีวิตและประวัติศาสตร์กลุ่มชาติพันธุ์ (จำนวน ๘ คณะ ซึ่งพิจารณาแต่งตั้งโดยคณะกรรมการจัดทำข้อมูล วิถีชีวิตและประวัติศาสตร์กลุ่มชาติพันธุ์)	๖๗๐,๐๐๐	๖๗๐,๐๐๐	๖๗๐,๐๐๐	๒,๐๑๐,๐๐๐
๒.๒) งบดำเนินงาน ด้านสมัชชากลุ่มชาติ พันธุ์แห่งประเทศไทย	(๑) งบดำเนินการสรรหาสมาชิกสมัชชากลุ่มชาติพันธุ์แห่งประเทศไทย (๖๓ กลุ่ม กลุ่มละ ๕๐๐๐๐)	๓,๑๕๐,๐๐๐			๓,๑๕๐,๐๐๐
	(๒) งบสนับสนุนการจัดประชุมสมัชชากลุ่มชาติพันธุ์แห่งประเทศไทย (ปีละ ๒ ครั้ง)	๓,๐๐๐,๐๐๐	๓,๐๐๐,๐๐๐	๓,๐๐๐,๐๐๐	๙,๐๐๐,๐๐๐
	(๓) งบอุดหนุนการดำเนินงานสมัชชากลุ่มชาติพันธุ์	๒,๐๐๐,๐๐๐	๒,๐๐๐,๐๐๐	๒,๐๐๐,๐๐๐	๖,๐๐๐,๐๐๐
๒.๓) งบพัฒนา ฐานข้อมูลประวัติศาสตร์ และวิถีชีวิตกลุ่มชาติ พันธุ์	(๑) งบสนับสนุนการจัดทำข้อมูลพื้นฐานประวัติศาสตร์และวิถีชีวิต กลุ่มชาติพันธุ์	๓๑,๕๐๐,๐๐๐	๑๘,๙๐๐,๐๐๐	๙,๔๕๐,๐๐๐	๕๙,๘๕๐,๐๐๐
	(๒) งบพัฒนาเครือข่ายฐานข้อมูลประวัติศาสตร์และวิถีชีวิต กลุ่มชาติพันธุ์ระดับตำบล	๑๕,๐๐๐,๐๐๐	๒๐,๐๐๐,๐๐๐	๓๐,๐๐๐,๐๐๐	๖๕,๐๐๐,๐๐๐
	(๓) งบสนับสนุนงานศึกษาวิจัยด้านชาติพันธุ์	๑๒,๐๐๐,๐๐๐	๑๒,๐๐๐,๐๐๐	๑๒,๐๐๐,๐๐๐	๓๖,๐๐๐,๐๐๐
๒.๔) งบส่งเสริม กลไกการคุ้มครอง วิถีชีวิตและพัฒนา ศักยภาพกลุ่มชาติพันธุ์	(๑) งบสื่อสารสังคมเพื่อส่งเสริมความเข้าใจวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์	๑๒,๐๐๐,๐๐๐	๑๐,๐๐๐,๐๐๐	๑๐,๐๐๐,๐๐๐	๓๒,๐๐๐,๐๐๐
	(๒) งบส่งเสริมศักยภาพเครือข่ายกลุ่มชาติพันธุ์	๑๕,๐๐๐,๐๐๐	๑๕,๐๐๐,๐๐๐	๒๐,๐๐๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐,๐๐๐

ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน)

กระทรวงวัฒนธรรม

ศูนย์

รายงานสรุป
ผลการรับฟังความคิดเห็นต่อ
ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ.

จัดทำโดย

ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน)
กระทรวงวัฒนธรรม

สารบัญ

	หน้า
รายงานสรุปการรับฟังความคิดเห็น	
๑. วิธีการรับฟังความคิดเห็น	๑
๑.๑ ขั้นตอน ก่อน เสนอเรื่องเข้าสู่กระบวนการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี	๑
๑.๒ ขั้นตอน หลัง เสนอเรื่องเข้าสู่กระบวนการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี	๑
๒. จำนวนครั้งและระยะเวลาในการรับฟังความคิดเห็น	๓
๒.๑ การรับฟังความคิดเห็น ก่อน เสนอเรื่องเข้าสู่กระบวนการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี	๔
๒.๒ การรับฟังความคิดเห็น หลัง เสนอเรื่องเข้าสู่กระบวนการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี	๘
๓. พื้นที่กลุ่มเป้าหมายในการรับฟังความคิดเห็น	๑๐
๓.๑ พื้นที่กลุ่มเป้าหมายในการรับฟังความคิดเห็น ก่อน เสนอเรื่องเข้าสู่กระบวนการพิจารณา ของคณะรัฐมนตรี	๑๐
๓.๒ พื้นที่กลุ่มเป้าหมายในการรับฟังความคิดเห็น หลัง เสนอเรื่องเข้าสู่กระบวนการพิจารณา ของคณะรัฐมนตรี	๑๑
๔. ประเด็นที่มีการรับฟังความคิดเห็น	๑๑
๔.๑ ก่อน เสนอเรื่องเข้าสู่กระบวนการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี	๑๑
๔.๒ หลัง เสนอเรื่องเข้าสู่กระบวนการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี	๑๑
๕. ข้อคัดค้านหรือความเห็นของหน่วยงานและผู้เกี่ยวข้องในแต่ละประเด็น	๑๒
๕.๑ ความเห็นของหน่วยงานและผู้เกี่ยวข้อง ก่อน เสนอเรื่องเข้าสู่กระบวนการพิจารณา ของคณะรัฐมนตรี	๑๒
๕.๒ ความเห็นของหน่วยงานและผู้เกี่ยวข้อง หลัง เสนอเรื่องเข้าสู่กระบวนการพิจารณา ของคณะรัฐมนตรี ครั้งที่ ๑	๑๔
๕.๓ ความเห็นของหน่วยงานและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง หลัง เสนอเรื่องเข้าสู่กระบวนการพิจารณา ของคณะรัฐมนตรี ครั้งที่ ๒	๒๘
๖. คำชี้แจงเหตุผลรายประเด็น	๒๙
๖.๑ คำชี้แจงเหตุผลรายประเด็นจากการรับฟังความคิดเห็น ก่อน เสนอเรื่อง เข้าสู่กระบวนการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี	๒๙
๖.๒ คำชี้แจงเหตุผลรายประเด็นจากการรับฟังความคิดเห็น หลัง เสนอเรื่อง เข้าสู่กระบวนการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี	๓๒
๗. การนำผลการรับฟังความคิดเห็นมาประกอบการพิจารณา	๓๓
๗.๑ การปรับแก้ร่างพระราชบัญญัติตามความเห็นผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ก่อน เสนอเรื่อง เข้าสู่กระบวนการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี	๓๓
๗.๒ การปรับแก้ร่างพระราชบัญญัติตามความเห็นผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง หลัง เสนอเรื่อง เข้าสู่กระบวนการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี	๓๔

๗.๒ การปรับแก้ร่างพระราชบัญญัติตามการตรวจพิจารณาของ
สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

๓๔

ภาคผนวก

๑. สรุปรายการรับฟังความคิดเห็นร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ วันอาทิตย์ที่ ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ ณ ชุมชนชาวเลเกาะหลีเป๊ะ ตำบลเกาะสาหร่าย อำเภอเมือง จังหวัดสตูล	๕๘
๒. สรุปรายการรับฟังความคิดเห็นร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ วันพุธที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๖๓ ณ ชุมชนกะเหรี่ยง บ้านภูเหม็น (พุ่มยง) ตำบลทองหลาง อำเภอห้วยคต จังหวัดอุทัยธานี	๖๒
๓. สรุปรายการรับฟังความคิดเห็นร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ การประชุมสมาชิกสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย เพื่อสร้างความเข้าใจและ การมีส่วนร่วมต่อร่างกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง เมื่อวันที่ ๑๓ - ๑๔ มีนาคม ๒๕๖๔ ณ โรงแรมมิราเคิลแกรนด์ คอนเวนชั่น เขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร	๖๔
๔. สรุปรายการรับฟังความคิดเห็นร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ วันพุธที่ ๗ เมษายน ๒๕๖๔ กลุ่มชาติพันธุ์ภาคเหนือบนพื้นที่สูง ณ ศูนย์ไทใหญ่ศึกษา จังหวัดแม่ฮ่องสอน	๗๗
๕. สรุปรายการรับฟังความคิดเห็นร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ วันอังคารที่ ๙ มีนาคม ๒๕๖๔ ณ ห้องประชุม Mayfair Ballroom C ชั้น ๑๑ โรงแรม เดอะเบอร์เคลีย์ ประตูน้ำ	๘๓
๖. สรุปรายการรับฟังความคิดเห็นร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ การประชุมร่วมกับสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติ เพื่อรับฟังความคิดเห็นของ หน่วยงานและสร้างความเข้าใจต่อ (ร่าง) พระราชบัญญัติ คุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิต กลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. วันจันทร์ที่ ๗ มิถุนายน ๒๕๖๔ ณ สำนักงานสภาพัฒนาการ เศรษฐกิจแห่งชาติ	๘๖
๗. สรุปรายการรับฟังความคิดเห็นของกระทรวงการต่างประเทศต่อร่างพระราชบัญญัติคุ้มครอง และ ส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ.	๘๙
๘. สรุปรายการรับฟังความคิดเห็นของสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ต่อพระราชบัญญัติ คุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ.	๙๑
๙. สรุปรายการรับฟังความคิดเห็นของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ต่อ ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ.	๙๒

	หน้า
๑๐. สรุปความเห็นของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ.	๙๔
๑๑. สรุปการรับฟังความคิดเห็นร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. ภาคอีสาน วันพฤหัสบดีที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๖๔ เวลา	๙๖
๑๒. สรุปการรับฟังความคิดเห็นร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. ภาคใต้ วันพฤหัสบดีที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๖๔ เวลา	๑๐๓
๑๓. สรุปผลการรับฟังความคิดเห็นร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ระดับภาค ภาคเหนือพื้นที่สูง เมื่อวันที่ ๗ เมษายน ๒๕๖๔	๑๐๖
๑๔. สรุปผลการรับฟังความคิดเห็นร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ระดับภาค (เหนือราบ) เมื่อวันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๖๔	๑๑๒
๑๕. สรุปการรับฟังความคิดเห็นร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. ภาคกลาง ภาคตะวันออก และภาคตะวันตก วันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๖๔ เวลา	๑๒๘
๑๖. สรุปผลการประชุมหารือร่วมกับกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อรับฟังความคิดเห็น ต่อ (ร่าง) พระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. วันพุธที่ ๑๘ สิงหาคม ๒๕๖๔ ผ่านระบบสื่อสารทางไกล	๑๓๑
๑๗. สรุปการรับฟังความคิดเห็นร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ระดับภาค (กลุ่มสตรีชนเผ่า) ผ่านระบบสื่อสารทางไกล เมื่อวันที่ ๑๗ สิงหาคม ๒๕๖๔	๑๓๔
๑๘. สรุปการรับฟังต่อความคิดเห็นร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. ... ออนไลน์ผ่านเว็บไซต์ของหน่วยงาน “ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน)” ครั้งที่ ๑ ก่อนเสนอเรื่องเข้า ครม.	๑๕๔
๑๙. สรุปการประชุมหารือประเด็นเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. ร่วมกับส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง เมื่อวันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๖๕ ณ ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน)	๑๖๑
๒๐. สรุปการรับฟังต่อความคิดเห็นร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. ... ออนไลน์ผ่านเว็บไซต์ของหน่วยงาน “ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน)” ครั้งที่ ๒ หลังเสนอเรื่องเข้า ครม.	๑๘๔
๒๑. ภาพการประชุมการรับฟังความคิดเห็นภาคีเครือข่ายองค์กรด้านชาติพันธุ์ เมื่อวันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๖๔ ผ่านระบบสื่อสารทางไกล	๑๘๘
๒๒. ภาพการประชุมการอบรมนักสื่อสารชาติพันธุ์เพื่อสื่อสารและขับเคลื่อน (ร่าง) พระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. เมื่อวันที่ ๑๗ กรกฎาคม ๒๕๖๔ ผ่านระบบสื่อสารทางไกลอิเล็กทรอนิกส์	๑๘๙

รายงานสรุปผลการรับฟังความคิดเห็น

ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. เป็นกฎหมายใหม่ ซึ่งดำเนินการตามแนวนโยบายแห่งรัฐ ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๗๐ ที่กำหนดให้ “รัฐพึงส่งเสริมและความคุ้มครองชาวไทยกลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆ ให้มีสิทธิดำรงชีวิตในสังคมวัฒนธรรม ประเพณี และวิถีชีวิตดั้งเดิมตามความสมัครใจได้อย่างสงบสุข ไม่ถูกรบกวน ทั้งนี้ เท่าที่ไม่เป็นการขัดข้องต่อความสงบเรียบร้อย หรือศีลธรรมอันดีของประชาชน หรือเป็นอันตรายต่อความมั่นคงของรัฐ หรือสุขภาพอนามัย” อีกทั้งยังเป็นการดำเนินการ ตามประกาศแผนปฏิรูปประเทศด้านสังคม เมื่อวันที่ ๖ เมษายน ๒๕๖๑ เรื่องและประเด็นปฏิรูปที่ ๔: ระบบสร้างเสริมชุมชนเข้มแข็ง กิจกรรมที่ ๔ ส่งเสริมและให้ความคุ้มครองชาวไทยกลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ นอกจากนี้ ร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวยังสอดคล้องกับตำแหน่งนโยบายของรัฐบาลต่อรัฐสภา เมื่อวันที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๖๖ ที่ว่ารัฐบาลจะให้ความสำคัญกับความเท่าเทียมขอทุกคนทุกกลุ่ม ไม่ว่าจะเป็กลุ่มเปราะบาง คนพิการ ผู้สูงอายุ และกลุ่มชาติพันธุ์ โดยจะดูแลให้มีเกียรติ มีศักดิ์ศรี มีวาม มีรายได้ และมีคุณภาพชีวิตที่ดีกว่าเดิมด้วย “สวัสดิการโดยรัฐ”

ทั้งนี้ การดำเนินการจัดทำร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ได้ดำเนินการตามหลักการของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๗๗ วรรคสอง โดยจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้อง วิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมายอย่างรอบด้านและเป็นระบบ รวมทั้ง เปิดเผยผลการรับฟังความคิดเห็นต่อประชาชน พร้อมทั้งนำผลการดำเนินงานที่ได้ในข้างต้นมาประกอบการพิจารณาในกระบวนการตรากฎหมายทุกขั้นตอน โดยมีรายละเอียดดังนี้

๑. วิธีรับฟังความคิดเห็น

๑.๑ ขั้นตอนก่อนเสนอเรื่องเข้าสู่กระบวนการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี

ในขั้นตอนก่อนการเสนอร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. ต่อคณะรัฐมนตรี มีการจัดรับฟังความคิดเห็นของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง โดยมีการจัดรับฟังความคิดเห็นเป็น ๒ วิธี ดังนี้

วิธีที่ ๑ การจัดเวทีรับฟังความคิดเห็น โดยแบ่งออกเป็น ๓ รูปแบบ ได้แก่

- ๑) รูปแบบเวทีประชุมรับฟังความคิดเห็น
- ๒) รูปแบบระบบสื่อสารทางไกล
- ๓) รูปแบบการรับฟังความเห็นในระดับพื้นที่ชุมชนชาติพันธุ์

วิธีที่ ๒ การรับฟังความคิดเห็นในระบบออนไลน์ผ่านเว็บไซต์ ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน) ระหว่างวันที่ ๒ - ๒๒ สิงหาคม ๒๕๖๔

๑.๒ ขั้นตอนหลังเสนอเรื่องเข้าสู่กระบวนการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี

กระทรวงวัฒนธรรม โดย ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน) ผู้รับผิดชอบจัดทำร่างพระราชบัญญัติฯ มีหนังสือ กระทรวงวัฒนธรรมมีหนังสือ ที่ วธ ๐๗๐๐/๑๙๕๖ ลงวันที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๖๕ เสนอร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. เพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา ต่อมา สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี มีหนังสือ ที่ นร ๐๕๐๓/๑๓๔๕๒ ลงวันที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๖๕ แจ้งให้ กระทรวงวัฒนธรรม จัดทำแผนบริหารจัดการ

กิจกรรม มาตรการ หรือโครงการ ประมาณการรายจ่าย แหล่งเงินที่ใช้ตลอดระยะเวลาดำเนินการ ตามมาตรา ๒๗ แห่งพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ ศูนย์ฯ จึงจัดทำแผนบริหารจัดการกิจกรรม มาตรการ หรือโครงการ ประมาณการรายจ่าย แหล่งเงินที่ใช้ตลอดระยะเวลาดำเนินการ และมีหนังสือกระทรวง วัฒนธรรม ที่ วธ ๐๗๐๐/๒๕๒๗ ลงวันที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๖๕ เสนอรายละเอียดข้อมูลที่หน่วยงานของรัฐต้อง เสนอพร้อมกับการขออนุมัติต่อคณะรัฐมนตรี ตามมาตรา ๒๗ แห่งพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ ต่อคณะรัฐมนตรี

ในขั้นตอนการเสนอร่างพระราชบัญญัติฯ ต่อคณะรัฐมนตรี สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ได้ดำเนินการสอบถามความเห็นหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยผลการดำเนินการข้างต้นนั้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ยังมีประเด็นข้อเสนอมเพิ่มเติม สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี จึงมีหนังสือ ที่ นร ๐๕๐๓/๑๘๓๓๖ ลงวันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๖๕ แจ้งต่อกระทรวงวัฒนธรรมว่า ตามที่กระทรวงวัฒนธรรมได้เสนอร่างพระราชบัญญัติ คຸ້ມຄອງและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. และข้อมูลตามมาตรา ๒๗ แห่งพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ นั้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องยังมีข้อเสนอมเพิ่มเติมเกี่ยวกับหลักการของ ร่างพระราชบัญญัติที่สมควรพิจารณาให้ได้ข้อยุติก่อนเสนอร่างพระราชบัญญัติต่อคณะรัฐมนตรี รองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) สั่งและปฏิบัติราชการแทนนายกรัฐมนตรี พิจารณาแล้วมีคำสั่งให้กระทรวงวัฒนธรรมรับ ร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวไปหารือร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ได้ข้อยุติก่อนเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรี ทั้งนี้ กระทรวงวัฒนธรรม จึงมอบหมายให้ ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน) ดำเนินการตามคำสั่งรอง นายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) โดยมีวิธีการรับฟังความคิดเห็นหลังเสนอเรื่องเข้า ครม. ๒ วิธีการ ดังนี้

วิธีที่ ๑ การจัดประชุมและรับฟังความคิดเห็นหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เมื่อวันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๖๕ โดยมีหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมประชุมและพิจารณาให้ความเห็นต่อ ร่างพระราชบัญญัติคຸ້ມຄອງและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. ฉบับที่ปรับปรุงแก้ไขใหม่ ตามความเห็นของภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง จำนวนทั้งสิ้น ๑๖ หน่วยงาน ซึ่งผลการหารือที่ ประชุมเห็นชอบในหลักการและเจตนารมณ์ของร่าง พระราชบัญญัติฯ โดยมีมติให้ปรับแก้ร่างพระราชบัญญัติฯ ตามความเห็นของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง และมีมติให้ สงวนความเห็นของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ในประเด็นเรื่องการใช้ถ้อยคำในร่างมาตรา ๓๒ โดยให้คงเนื้อความเดิมไว้ให้พิจารณาในขั้นต่อไป

วิธีที่ ๒ การรับฟังความคิดเห็นในระบบออนไลน์ผ่านเว็บไซต์ ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การ มหาชน) และเว็บไซต์ กระทรวงวัฒนธรรม ระหว่างวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน - ๘ ธันวาคม ๒๕๖๕

อย่างไรก็ดีภายหลังการปรับปรุงแก้ไขร่างพระราชบัญญัติคຸ້ມຄອງและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ และเปิดรับฟังความคิดเห็นในระบบออนไลน์ดังกล่าวข้างต้นแล้ว กระทรวงวัฒนธรรม โดย ศูนย์มานุษยวิทยา สิรินธร (องค์การมหาชน) นำข้อเสนอแนะและความคิดเห็นที่ได้รับมาปรับปรุงร่างพระราชบัญญัติฯ และเสนอต่อ คณะรัฐมนตรีอีกครั้ง โดยมีหนังสือกระทรวงวัฒนธรรมที่ วธ ๐๗๐๐/๙๙๓ ลงวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖ เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติคຸ້ມຄອງและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ.

ต่อมาได้มีพระราชกฤษฎีกา ยุบสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๖ เมื่อวันที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๖๖ สำนัก เลขาธิการคณะรัฐมนตรีมีหนังสือที่ นร ๐๕๐๓/๑๒๔๔๓ ลงวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๖๖ เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติ คຸ້ມຄອງและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. แจ้งว่า ด้วยคณะรัฐมนตรีเห็นชอบแนวทางปฏิบัติอัน เนื่องมาจากการยุบสภาผู้แทนราษฎร ซึ่งแนวทางดังกล่าวได้กำหนดให้การเสนอร่างกฎหมายใหม่โดยเฉพาะร่าง พระราชบัญญัติซึ่งเป็นเรื่องในทางนโยบาย ไม่เห็นสมควรดำเนินการในระหว่างยุบสภาผู้แทนราษฎร จึงคืนร่าง พระราชบัญญัติพร้อมความเห็นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และแจ้งว่า หากประสงค์จะเสนอร่างพระราชบัญญัติ

ดังกล่าวต่อคณะรัฐมนตรี ให้เสนอเรื่องอีกครั้งเมื่อมีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งคณะรัฐมนตรีชุดใหม่

เมื่อมีพระราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งคณะรัฐมนตรีชุดใหม่ กระทรวงวัฒนธรรม โดยศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน) ได้มีหนังสือที่ วธ ๐๗๐๐/๔ ลงวันที่ ๔ มกราคม ๒๕๖๗ เสนอร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา ทั้งนี้ในคราวประชุมคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗ ได้อนุมัติหลักการร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. ตามที่กระทรวงวัฒนธรรมเสนอ และส่งให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณาเป็นเรื่องด่วน โดยให้ความเห็นของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติไปประกอบการพิจารณา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาจึงมีหนังสือถึงหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง แต่งตั้งผู้แทนมาชี้แจงรายละเอียดเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว เมื่อวันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้นำความเห็นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาประกอบการตรวจพิจารณาร่างกฎหมาย ดังปรากฏรายละเอียดตามร่างที่สำนักงานกฤษฎีกาตรวจพิจารณาแล้ว เรื่องเสรีจที ๒๑๗/๒๕๖๗

๒. จำนวนครั้งและระยะเวลาในการรับฟังความคิดเห็น

การรับฟังความคิดเห็นร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. มีการดำเนินงาน ๒ ระยะ คือ

ระยะก่อนเสนอเรื่องเข้าสู่กระบวนการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี การรับฟังความคิดเห็นก่อนเสนอร่างพระราชบัญญัติต่อคณะรัฐมนตรี มีการจัดเวทีรับฟังความคิดเห็นจำนวนทั้งสิ้น ๓๓ ครั้ง และรับฟังความคิดเห็นผ่านช่องทางเว็บไซต์จำนวน ๑ ครั้ง ระหว่างวันที่ ๒ - ๒๒ สิงหาคม ๒๕๖๔

ระยะหลังเสนอเรื่องเข้าสู่กระบวนการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี หลังจากการเสนอร่างพระราชบัญญัติต่อคณะรัฐมนตรี ตามกระบวนการของสำนักงานเลขาธิการคณะรัฐมนตรี จะต้องนำร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ถามความเห็นของส่วนราชการที่เกี่ยวข้องอีกครั้ง เพื่อจัดทำเป็นข้อเสนอประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี ซึ่งในกระบวนการข้างต้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องยังมีข้อสังเกตบางประการ รองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) พิจารณาแล้ว มีคำสั่งให้ กระทรวงวัฒนธรรม โดย ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน) รับร่างพระราชบัญญัติหารือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ได้ข้อสรุป จึงมีการจัดประชุมและรับฟังความคิดเห็นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจำนวน ๑ ครั้ง เมื่อวันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๖๕ ทั้งนี้ เนื่องจากมีการปรับปรุงแก้ไขร่างพระราชบัญญัติฯ จึงมีการรับฟังความคิดเห็นประชาชนทั่วไปผ่านเว็บไซต์ของ ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน) www.sac.or.th และเว็บไซต์ของกระทรวงวัฒนธรรม www2.m-culture.go.th/th และได้มีการเปิดเผยรายงานสรุปผลการรับฟังความคิดเห็นต่อร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. และรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมายของร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. ต่อสาธารณะด้วย

ทั้งนี้ จำนวนครั้งในการรับฟังความคิดเห็นของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้รวมทั้งสองช่วงมีจำนวนทั้งสิ้น ๓๔ ครั้ง โดยมีผู้ให้ความเห็นในรูปแบบเวที จำนวน ๒,๙๘๘ คน และมีผู้ร่วมให้ความเห็นผ่านเว็บไซต์ ๒ ครั้ง รวม ๗๖ คน กล่าวโดยสรุปมีผู้ร่วมให้ความเห็นต่อร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้

จำนวนทั้งสิ้น ๓,๐๖๔ คน โดยมีรายละเอียดของเวทีรับฟังความคิดเห็น จำนวนครั้ง และวันเวลาในการรับฟังความคิดเห็นทั้งสองระยะ ดังนี้

๒.๑ การรับฟังความคิดเห็นก่อนเสนอเรื่องเข้าสู่กระบวนการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี มีรูปแบบการดำเนินงานแบ่งออกเป็น ๒ วิธี ดังนี้

วิธีที่ ๑ การจัดเวทีรับฟังความคิดเห็น จำนวน ๑๖ ครั้ง ซึ่งมีผู้เข้าร่วมรับฟังและให้ความคิดเห็นจำนวน ๒,๖๗๑ คน

ก. การจัดเวทีประชุมรับฟังความคิดเห็น จำนวน ๖ ครั้ง ซึ่งมีผู้เข้าร่วมรับฟังความคิดเห็นจำนวน ๑,๐๙๐ คน ประกอบด้วย

(๑) เวทีสื่อสารสร้างความเข้าใจและรับฟังความคิดเห็นต่อร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ ในงานวันรวมญาติชาวเล ครั้งที่ ๑๑ ณ ชุมชนชาวเลเกาะหลีเป๊ะ ตำบลเกาะสาหร่าย อำเภอเมือง จังหวัดสตูล เมื่อวันที่ ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ มีผู้เข้าร่วมรับฟังและให้ความคิดเห็นจำนวน ๕๐๐ คน

(๒) เวทีสื่อสารสร้างความเข้าใจและรับฟังความคิดเห็นต่อร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ การสถาปนาพื้นที่เขตวัฒนธรรมพิเศษชุมชนกะเหรี่ยงบ้านภูเหม็น (พูเมียง) ณ บ้านภูเหม็น อำเภอห้วยคต จังหวัดอุทัยธานี เมื่อวันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๖๓ มีผู้เข้าร่วมรับฟังและให้ความคิดเห็นจำนวน ๒๐๐ คน

(๓) การประชุมสมาชิกสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทยเพื่อสร้างความเข้าใจและการมีส่วนร่วมต่อร่างกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับ กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง ณ โรงแรมมิราเคิลแกรนด์ คอนเวนชั่น เขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร เมื่อวันที่ ๑๔ มีนาคม ๒๕๖๔ โดยมีกลุ่มชาติพันธุ์ที่เป็นสมาชิกชนเผ่าพื้นเมือง ๔๒ กลุ่มชาติพันธุ์ จำนวน ๒๕๐ คน ร่วมรับฟังและให้ความคิดเห็น

(๔) การสร้างความเข้าใจและรับฟังความคิดเห็นต่อร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (ภาคเหนือพื้นที่สูง) ณ ศูนย์ไทใหญ่ศึกษา จังหวัดแม่ฮ่องสอน เมื่อวันที่ ๗ เมษายน ๒๕๖๔ มีตัวแทนกลุ่มชาติพันธุ์เข้าร่วมรับฟังและให้ความคิดเห็น ๘ กลุ่มชาติพันธุ์ ประกอบด้วย กลุ่มชาติพันธุ์ไทยใหญ่ ปะโอ ละเวือะ ลีซู ลาหู่ กะแย ลัวะ และกะยาง รวมจำนวน ๕๐ คน

(๕) การรับฟังความคิดเห็นของส่วนราชการต่อร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ ณ ห้องประชุม Mayfair Ballroom C ชั้น ๑๑ โรงแรม เดอะเบอร์เคลีย์ ประตูน้ำ เมื่อวันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๖๔ โดยมีส่วนราชการที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมประชุมจำนวน ๒๖ หน่วยงาน ๖๐ คน

(๖) การประชุมหารือร่วมกับสำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ เพื่อรับฟังความคิดเห็นของหน่วยงานต่อร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. เมื่อที่ ๗ มิถุนายน ๒๕๖๔ ณ สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติฯ อาคารรัฐประศาสนภักดี (อาคาร B) มีผู้เข้าร่วมประชุมให้ความคิดเห็นจำนวน ๓๐ คน

ข. การจัดเวทีประชุมรับฟังความคิดเห็นทางระบบสื่อสารทางไกล Application ZOOM
จำนวน ๑๑ ครั้ง

การจัดเวทีประชุมรับฟังความคิดเห็นทางระบบสื่อสารทางไกล ซึ่งเป็นการดำเนินการใน
ระยะที่หนึ่งเท่านั้น โดยมีผู้ร่วมรับฟังและให้ความคิดเห็น จำนวน ๑,๕๘๑ คน ประกอบด้วย

(๑) การประชุมรับฟังความคิดเห็นภาคีเครือข่ายองค์กรด้านชาติพันธุ์ ผ่านระบบสื่อสารทางไกล
อิเล็กทรอนิกส์ เมื่อวันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๖๔ โดยมีผู้เข้าร่วมรับฟังและให้ความคิดเห็น จำนวน ๗๒ คน

(๒) การอบรมนักสื่อสารชาติพันธุ์เพื่อสื่อสารและขับเคลื่อนร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและ
ส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. ผ่านระบบสื่อสารทางไกลอิเล็กทรอนิกส์ เมื่อวันที่ ๑๗ กรกฎาคม ๒๕๖๔
โดยมีผู้เข้าร่วมรับฟังและให้ความคิดเห็น จำนวน ๕๒ คน

(๓) การขับเคลื่อนพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ชาวเลและการรับฟังความคิดเห็น
ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. ผ่านระบบสื่อสารทางไกลอิเล็กทรอนิกส์
เมื่อวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๔ โดยมีผู้เข้าร่วมรับฟังและให้ความคิดเห็น จำนวน ๓๑ คน

(๔) การรับฟังความคิดเห็นร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์
พ.ศ. ระดับภูมิภาคอีสาน ผ่านระบบสื่อสารทางไกลอิเล็กทรอนิกส์ เมื่อวันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๖๔
โดยมีผู้เข้าร่วมรับฟังและให้ความคิดเห็น จำนวน ๒๕ คน

(๕) การรับฟังความคิดเห็นร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์
พ.ศ. ระดับภูมิภาคใต้ ผ่านระบบสื่อสารทางไกลอิเล็กทรอนิกส์ เมื่อวันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๖๔ โดยมีผู้เข้าร่วม
รับฟังและให้ความคิดเห็น จำนวน ๓๒ คน

(๖) การรับฟังความคิดเห็นร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์
พ.ศ. ระดับภูมิภาคเหนือบนพื้นที่สูง งานวันชนเผ่าพื้นเมือง ปี ๒๕๖๔ ผ่านระบบสื่อสารทางไกล
อิเล็กทรอนิกส์ เมื่อวันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๖๔ มีผู้เข้าร่วมรับฟังและให้ความคิดเห็น จำนวน ๔๔ คน

(๗) การรับฟังความคิดเห็นร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์
พ.ศ. ระดับภูมิภาคเหนือบนพื้นที่ราบ ผ่านระบบสื่อสารทางไกลอิเล็กทรอนิกส์ เมื่อวันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๖๔
โดยมีผู้เข้าร่วมรับฟังและให้ความคิดเห็น จำนวน ๓๕ คน

(๘) การรับฟังความคิดเห็นร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์
พ.ศ. ระดับภูมิภาคกลาง ตะวันตก ตะวันออก ผ่านระบบสื่อสารทางไกลอิเล็กทรอนิกส์ เมื่อวันที่ ๗
สิงหาคม ๒๕๖๔ โดยมีผู้เข้าร่วมรับฟังและให้ความคิดเห็น จำนวน ๓๒ คน

(๙) การรับฟังความคิดเห็นร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์
พ.ศ. ผ่านระบบสื่อสารทางไกลอิเล็กทรอนิกส์ เมื่อวันที่ ๙ สิงหาคม ๒๕๖๔ โดยมีผู้เข้าร่วมรับฟังและ
ให้ความคิดเห็น จำนวน ๑,๒๐๐ คน

(๑๐) การรับฟังความคิดเห็นร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์
พ.ศ. กลุ่มเครือข่ายสตรีชนเผ่าแห่งประเทศไทยผ่านระบบสื่อสารทางไกลอิเล็กทรอนิกส์ เมื่อวันที่ ๑๗
สิงหาคม ๒๕๖๔ โดยมีผู้เข้าร่วมรับฟังและให้ความคิดเห็น จำนวน ๕๐ คน

(๑๑) การประชุมหารือร่วมกับกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อรับฟังความคิดเห็นต่อร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. เมื่อวันที่ ๑๘ สิงหาคม ๒๕๖๔ โดยมีผู้เข้าร่วมรับฟังและให้ความคิดเห็น จำนวน ๓๘ คน

ค. การจัดการรับฟังความเห็นในระดับพื้นที่ชุมชนชาติพันธุ์ จำนวน ๑๖ ครั้ง

การจัดเวทีรับฟังความเห็นระดับพื้นที่ ด้วยประชากรกลุ่มชาติพันธุ์เป็นกลุ่มประชากรที่มีความหลากหลายและบางส่วนอาศัยอยู่ในพื้นที่ห่างไกล รวมถึงกลุ่มประชากรจำนวนหนึ่งที่มีข้อจำกัดด้านการสื่อสารผ่านภาษาไทย ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน) จึงจัดโครงการอบรมนักสื่อสารชาติพันธุ์เพื่อพัฒนาศักยภาพผู้นำกลุ่มชาติพันธุ์ให้มีความสามารถในการสื่อสารสร้างความเข้าใจให้กับกลุ่มชาติพันธุ์ในพื้นที่ต่าง ๆ เกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. โดยสนับสนุนงบประมาณและสื่อให้ผู้นำกลุ่มชาติพันธุ์จัดเวทีสื่อสารสร้างความเข้าใจและรับฟังความคิดเห็นในระดับชุมชนกลุ่มชาติพันธุ์ โดยมีการจัดเวทีในระดับพื้นที่จำนวน ๑๖ ครั้ง มีผู้เข้าร่วมรับฟังและให้ความคิดเห็น จำนวน ๒๘๒ คน เป็นการดำเนินการในระยะที่หนึ่งเท่านั้น ซึ่งมีรายละเอียดของการรับฟังความคิดเห็นระดับพื้นที่ ดังนี้

ภาคอีสาน มีการจัดเวทีสื่อสารสร้างความเข้าใจกับกลุ่มชาติพันธุ์ เกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. ระดับเครือข่ายกลุ่มชาติพันธุ์ในภาคอีสาน จำนวน ๑๐ ครั้ง โดยมีเครือข่ายกลุ่มชาติพันธุ์ในพื้นที่ภาคอีสานและผู้แทนชุมชนกลุ่มชาติพันธุ์เข้าร่วมรับฟังและให้ความคิดเห็น จำนวน ๑๐๐ คน ดังนี้

- ๑) เวทีกลุ่มชาติพันธุ์โซ่ทะวี่ง เมื่อวันที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๖๔
- ๒) เวทีกลุ่มชาติพันธุ์กะเลิง ณ เทศบาลตำบลกุดแฮด อำเภอกุดบาก จังหวัดสกลนคร เมื่อวันที่ ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๖๔
- ๓) เวทีกลุ่มชาติพันธุ์ภูไท จังหวัดสกลนคร เมื่อวันที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๖๔
- ๔) เวทีกลุ่มชาติพันธุ์ญ้อ ณ ที่ทำการเครือข่ายญ้อ บ้านน้ำลาด หมู่ ๔ ตำบลนาทรายกุด อำเภอเทพสถิต จังหวัดชัยภูมิ เมื่อวันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๖๔
- ๕) เวทีกลุ่มชาติพันธุ์ไทอ้อ ณ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ ตำบลบะหว้า อำเภอบ้านนาถ จังหวัดสกลนคร เมื่อวันที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๖๔
- ๖) เวทีกลุ่มชาติพันธุ์เส็กสูมาลย์ ณ บ้านนายสิทธิชัย บ้านโพธิ์ไพศาล เมื่อวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๔
- ๗) เวทีกลุ่มชาติพันธุ์ไทพวน ณ ศูนย์วัฒนธรรมไทยพวน เมื่อวันที่ ๒๙ กรกฎาคม ๒๕๖๔
- ๘) เวทีกลุ่มชาติพันธุ์ไทโย้ย ณ ศูนย์การเรียนรู้ชุมชนเทศบาล ตำบลอากาศ อำเภอบ้านนาถ จังหวัดสกลนคร เมื่อวันที่ ๓๐ กรกฎาคม ๒๕๖๔
- ๙) เวทีกลุ่มชาติพันธุ์กวย ชมรมชาวกวย จังหวัดสุรินทร์ เมื่อวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๔
- ๑๐) เวทีกลุ่มชาติพันธุ์ไทแสก ณ ๑๔ หมู่ ๕ ตำบลท่าเรือ อำเภอนาหว้า จังหวัดนครพนม วันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๖๔

ภาคกลาง ภาคตะวันออกและภาคตะวันตก มีการจัดเวทีสื่อสารสร้างความเข้าใจกับกลุ่มชาติพันธุ์เกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. ระดับพื้นที่ภาคกลาง ภาคตะวันออกและภาคตะวันตก จำนวน ๕ ครั้ง โดยมีผู้แทนกลุ่มชาติพันธุ์ในภาคกลาง ภาคตะวันออกและภาคตะวันตก เข้าร่วมรับฟังและให้ความคิดเห็น จำนวน ๑๕๐ คน ดังนี้

- ๑) เวทีชุมชนบางกะมา ตำบลบ้านบึง อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี เมื่อวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๖๔
- ๒) เวทีชุมชนโป่งกระทิง ตำบลบ้านบึง อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี เมื่อวันที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๖๔
- ๓) เวทีชุมชนห้วยกระซู ตำบลยางน้ำก๊าดเหนือ อำเภอนองหญ้าปล้อง จังหวัดเพชรบุรี เมื่อวันที่ ๔ สิงหาคม ๒๕๖๔
- ๔) เวทีชุมชนซับตัวหนอง ตำบลบ้านบึง อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี เมื่อวันที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๖๔
- ๕) เวทีชุมชนป่าผาก ตำบลวังยาว อำเภอด่านช้าง จังหวัดสุพรรณบุรี เมื่อวันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๖๔

ภาคใต้ มีการจัดเวทีสื่อสารสร้างความเข้าใจกับกลุ่มชาติพันธุ์ เกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. ระดับพื้นที่ภาคใต้ จำนวน ๑ ครั้ง โดยมีผู้แทนกลุ่มชาติพันธุ์และชุมชนชาติพันธุ์ในพื้นที่ภาคใต้ร่วมรับฟังและให้ความคิดเห็น จำนวน ๓๒ คน

วิธีที่ ๒ การรับฟังความคิดเห็นในระบบออนไลน์

การรับฟังความคิดเห็นในระบบออนไลน์ผ่านเว็บไซต์ของศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน) ระหว่างวันที่ ๒ - ๒๒ สิงหาคม ๒๕๖๔ มีผู้ให้ความคิดเห็นจำนวนทั้งสิ้น ๓๒ คน โดยมีรายละเอียดดังนี้

- ประชาชนทั่วไป จำนวน ๒๐ คน	คิดเป็นร้อยละ ๖๒.๕๐
- นักวิชาการ/นักวิจัย จำนวน ๓ คน	คิดเป็นร้อยละ ๙.๓๘
- นักเรียน/นักศึกษา จำนวน ๓ คน	คิดเป็นร้อยละ ๙.๓๘
- หน่วยงานรัฐ จำนวน ๒ คน	คิดเป็นร้อยละ ๖.๒๕
- องค์กรพัฒนาเอกชน จำนวน ๒ คน	คิดเป็นร้อยละ ๖.๒๕
- หน่วยงานภาคเอกชน จำนวน ๑ คน	คิดเป็นร้อยละ ๓.๑๒
- กลุ่มชาติพันธุ์ จำนวน ๑ คน	คิดเป็นร้อยละ ๓.๑๒

ก. ความเห็นต่อหลักการของร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. ผู้เข้าร่วมให้ความคิดเห็น ๓๒ คน ให้ความเห็นต่อประเด็นนี้ ดังนี้

- เห็นด้วย ๓๐ คน	คิดเป็นร้อยละ ๙๓.๗๕
- ไม่เห็นด้วย ๑ คน	คิดเป็นร้อยละ ๓.๑๓
- ไม่ระบุความเห็น ๑ คน	คิดเป็นร้อยละ ๓.๑๓

ข. ความเห็นต่อหลักการคุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ ตามหมวด ๑ ผู้เข้าร่วมให้ความคิดเห็น ๓๒ คน ให้ความเห็นต่อประเด็นนี้ ดังนี้

- เห็นด้วย ๓๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๙๖.๘๗
- ไม่เห็นด้วย ๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๓.๑๓

ค. ความเห็นต่อกลไกการคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ ตามหมวด ๒ ผู้เข้าร่วมให้ความคิดเห็น ๓๒ คน ให้ความเห็นต่อประเด็นนี้ ดังนี้

- เห็นด้วย ๓๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๙๓.๗๕
- ไม่เห็นด้วย ๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๖.๒๕

ง. ความเห็นต่อสมัชชากลุ่มชาติพันธุ์แห่งประเทศไทย ตามหมวด ๓ ผู้เข้าร่วมให้ความคิดเห็น ๓๒ คน ให้ความเห็นต่อประเด็นนี้ ดังนี้

- เห็นด้วย ๒๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๙๐.๖๒
- ไม่เห็นด้วย ๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๙.๓๘

จ. ความเห็นต่อการทำข้อมูลวิถีชีวิตและประวัติศาสตร์กลุ่มชาติพันธุ์ ตามหมวด ๔ ผู้เข้าร่วมให้ความคิดเห็น ๓๒ คน ให้ความเห็นต่อประเด็นนี้ ดังนี้

- เห็นด้วย ๓๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๙๓.๗๕
- ไม่เห็นด้วย ๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๖.๒๕

ฉ. ความเห็นต่อการกำหนดเขตพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ ตามหมวด ๕ ผู้เข้าร่วมให้ความคิดเห็น ๓๒ คน ให้ความเห็นต่อประเด็นนี้ ดังนี้

- เห็นด้วย ๒๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๙๐.๖๒
- ไม่เห็นด้วย ๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๖.๒๕
- ไม่ระบุความเห็น ๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๓.๑๓

๒.๒ การรับฟังความคิดเห็นหลังเสนอเรื่องเข้าสู่กระบวนการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี

ตามที่ได้มีการดำเนินการรับฟังความคิดเห็นร่างพระราชบัญญัติเสร็จเรียบร้อยแล้ว ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน) จึงเสนอร่างพระราชบัญญัติให้คณะรัฐมนตรีพิจารณา ทั้งนี้ ตามกระบวนการของสำนักงานเลขาธิการคณะรัฐมนตรี จะต้องนำร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ถามความเห็นของส่วนราชการที่เกี่ยวข้องอีกครั้ง เพื่อจัดทำเป็นข้อเสนอประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี โดยจากการสอบถามความเห็นหน่วยงานยังมีข้อสังเกตบางประการ รองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) พิจารณาแล้วมีคำสั่งให้ กระทรวงวัฒนธรรม รับร่างพระราชบัญญัติหารือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ได้ข้อสรุป ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน) จึงได้นำความเห็นและข้อสังเกตที่ได้จากการรับฟังความคิดเห็นช่วงที่หนึ่ง ก่อนเสนอเรื่องเข้า ครม. นำมาปรับปรุงแก้ไขร่างพระราชบัญญัติฯ พร้อมทั้งรับฟังความเห็นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและประชาชนทั่วไป ผ่านเว็บไซต์ของศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน) และเว็บไซต์ของกระทรวงวัฒนธรรม www2.m-culture.go.th/th

ทั้งนี้ เนื่องจากมีการปรับปรุงแก้ไขร่างพระราชบัญญัติฯ จึงมีการจัดรับฟังความคิดเห็นอีกครั้ง โดยมีรูปแบบการรับฟังความคิดเห็น ๒ วิธี ได้แก่ **วิธีที่ ๑** การจัดเวทีรับฟังความคิดเห็นกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และ **วิธีที่ ๒** การรับฟังความคิดเห็นในระบบออนไลน์ โดยมีรายละเอียดดังนี้

วิธีที่ ๑ การจัดเวทีรับฟังความคิดเห็นกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

การจัดเวทีประชุมหารือประเด็นเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. ร่วมกับส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง เมื่อวันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๖๕ ณ ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน) และผ่านระบบสื่อสารทางไกล ซึ่งมีหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมประชุม ๑๖ หน่วยงาน จำนวน ๓๕ คน โดยเป็นรับฟังความคิดเห็นของส่วนราชการที่เกี่ยวข้องหลังจากมีการปรับปรุงแก้ไขร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้

วิธีที่ ๒ การรับฟังความคิดเห็นในระบบออนไลน์

การรับฟังความคิดเห็นในระบบออนไลน์ผ่านเว็บไซต์ของศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน) และเว็บไซต์ของกระทรวงวัฒนธรรม www.2-m-culture.go.th/th ระหว่างวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน - ๘ ธันวาคม ๒๕๖๕ มีผู้เข้าร่วมให้ความคิดเห็นจำนวนทั้งสิ้น ๔๔ คน โดยมีรายละเอียด ดังนี้

- ประชาชนทั่วไป จำนวน ๒๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๖.๘
- หน่วยงานภาครัฐ จำนวน ๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๑.๔
- องค์กรพัฒนาเอกชน จำนวน ๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๓.๖
- นักวิชาการ/นักวิจัย จำนวน ๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๘.๒

ก. ความเห็นต่อหลักการของร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. ผู้เข้าร่วมให้ความคิดเห็น ๔๔ คน ให้ความเห็นต่อประเด็นนี้ ดังนี้

- เห็นด้วย ๔๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐

ข. ความเห็นต่อหลักการคุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ ตามหมวด ๑ ผู้เข้าร่วมให้ความคิดเห็น ๔๔ คน ให้ความเห็นต่อประเด็นนี้ ดังนี้

- เห็นด้วย ๔๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐

ค. ความเห็นต่อกลไกการคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ ตามหมวด ๒ ผู้เข้าร่วมให้ความคิดเห็น ๔๔ คน ให้ความเห็นต่อประเด็นนี้ ดังนี้

- เห็นด้วย ๔๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๙๗.๗๒
- ไม่เห็นด้วย ๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๒.๒๗

ง. ความเห็นต่อสมัชชากลุ่มชาติพันธุ์แห่งประเทศไทย ตามหมวด ๓ ผู้เข้าร่วมให้ความคิดเห็น ๔๔ คน ให้ความเห็นต่อประเด็นนี้ ดังนี้

- เห็นด้วย ๔๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐

จ. ความเห็นต่อการทำข้อมูลวิถีชีวิตและประวัติศาสตร์กลุ่มชาติพันธุ์ ตามหมวด ๔ ผู้เข้าร่วมให้ความคิดเห็น ๔๔ คน ให้ความเห็นต่อประเด็นนี้ ดังนี้

- เห็นด้วย ๔๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐

ฉ. ความเห็นต่อการกำหนดเขตพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ ตามหมวด ๕ ผู้เข้าร่วมให้ความคิดเห็น ๔๔ คน ให้ความเห็นต่อประเด็นนี้ ดังนี้

- เห็นด้วย ๔๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐

๓. พื้นที่กลุ่มเป้าหมายในการรับฟังความคิดเห็น

๓.๑ พื้นที่กลุ่มเป้าหมายในการรับฟังความคิดเห็นก่อนเสนอเรื่องเข้าสู่กระบวนการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี

เนื่องจากประเด็นเรื่องชาติพันธุ์เป็นประเด็นที่มีผู้มีส่วนเกี่ยวข้องหลากหลาย ประกอบกับประชากรกลุ่มชาติพันธุ์กระจายตัวตั้งถิ่นฐานในภูมิภาคต่าง ๆ ของประเทศไทย ดังนั้น เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการเปิดรับฟังความคิดเห็นต่อร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. จึงได้มีการรับฟังความคิดเห็นผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว ๔ กลุ่ม ประกอบด้วย

๑) ประชาชนกลุ่มชาติพันธุ์ เป็นผู้เกี่ยวข้องที่จะได้รับผลกระทบโดยตรงจากร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ โดยปัจจุบันประเทศไทยมีกลุ่มชาติพันธุ์มากกว่า ๖๐ กลุ่มชาติพันธุ์ มีจำนวนประชากรประมาณ ๖,๑๐๐,๐๐๐ คนหรือร้อยละ ๙.๖๘ ของประชากรประเทศ การรับฟังความคิดเห็นจากประชาชนกลุ่มชาติพันธุ์ จึงมีความสำคัญอย่างยิ่ง จึงได้มีการจัดการรับฟังความคิดเห็นประชากรกลุ่มชาติพันธุ์ในระดับภูมิภาค ๔ ภูมิภาค ได้แก่ ภูมิภาคเหนือ ภาคอีสาน ภาคใต้ และ ภาคกลาง ตะวันออก-ตะวันตก ซึ่งการดำเนินการรับฟังความคิดเห็นกับกลุ่มชาติพันธุ์ได้ดำเนินการตั้งแต่ การรวบรวมข้อมูลสถานการณ์ปัญหาและความต้องการของกลุ่มชาติพันธุ์ เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับประกอบการยกร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ทั้งนี้ หลังจากรับฟังความคิดเห็นได้มีการนำความคิดเห็นที่ได้จากประชาชนกลุ่มชาติพันธุ์มาประกอบการพิจารณาปรับปรุงแก้ไขร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ให้มีความสอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของกลุ่มชาติพันธุ์ นอกจากนี้ กระบวนการรับฟังความคิดเห็นยังเป็นกระบวนการสำคัญในการสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ให้แก่กลุ่มชาติพันธุ์อีกด้วย

๒) ส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง เนื่องจากที่ผ่านมามีส่วนราชการที่มีบทบาทและภารกิจที่เกี่ยวข้องกับชาติพันธุ์หลายหน่วยงาน ประกอบกับแต่ละส่วนราชการมีข้อกำหนดในการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์ปัญหาของกลุ่มชาติพันธุ์ที่หลากหลาย จึงต้องมีการรับฟังความคิดเห็นของส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะในประเด็นข้อกำหนดต่าง ๆ ที่มีความสัมพันธ์กับวิถีชีวิตของกลุ่มชาติพันธุ์ เพื่อเป็นประโยชน์ในการจัดทำร่างพระราชบัญญัติที่สอดคล้องกับข้อกำหนดอื่น ๆ ที่มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้อง รวมถึงเป็นการทำความเข้าใจกับส่วนราชการถึงหลักการและความจำเป็นที่ต้องมีกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์

๓) สถาบันวิชาการและองค์กรภาคประชาสังคมที่ทำงานด้านชาติพันธุ์ เนื่องจากสถานการณ์ปัญหาของกลุ่มชาติพันธุ์มีความหลากหลาย ซับซ้อน และมีความเปราะบาง จึงมีสถาบันวิชาการหลายแห่ง ดำเนินการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับกลุ่มชาติพันธุ์ในประเทศไทยอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งมีองค์กรภาคประชาสังคมดำเนินงานด้านชาติพันธุ์ที่มีบทบาทในการทำงานที่แตกต่างกัน ซึ่งการเปิดรับฟังความเห็นจากสถาบันวิชาการและองค์กรภาคประชาสังคมที่ทำงานด้านชาติพันธุ์ จึงมีความสำคัญในแง่ที่จะเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาผลกระทบต่าง ๆ ที่อาจจะเกิดขึ้นจากการมีพระราชบัญญัติฉบับนี้ได้

๔) ประชาชนทั่วไป เป็นกลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในแง่ที่ต้องสร้างความเข้าใจกับประชาชนทั่วไปถึงเหตุผลและความจำเป็นที่ต้องมีกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ รวมทั้งการเปิดรับฟังความเห็นจากประชาชนทั่วไป จะเป็นกระบวนการที่ทำให้ประชาชนทั่วไปได้เข้าถึงกฎหมายสามารถให้ความคิดเห็นที่หลากหลายและเป็นประโยชน์ต่อการจัดทำร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้

๓.๒ พื้นที่กลุ่มเป้าหมายในการรับฟังความคิดเห็นหลังเสนอเรื่องเข้าสู่กระบวนการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี

หลังเสนอเรื่องเข้าสู่กระบวนการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี มีการปรับแก้เนื้อความในร่างพระราชบัญญัติ จึงมีการเปิดรับฟังความคิดเห็นผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับร่างพระราชบัญญัติ อีกครั้ง ประกอบด้วย

๑) **หน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง** เนื่องจากหน่วยงานราชการมีบทบาทและภารกิจที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองและส่งเสริมกลุ่มชาติพันธุ์ จึงต้องมีการรับฟังความคิดเห็นและสร้างความเข้าใจถึงหลักการการคุ้มครองและส่งเสริมกลุ่มชาติพันธุ์ ประกอบหน่วยงานการมีความเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับหลักการของร่างพระราชบัญญัติ จึงได้มีการหารือและรับฟังความคิดเห็นของส่วนราชการอีกครั้ง ตามคำสั่งข้อสั่งการของรองนายกรัฐมนตรี (วิชณุ เครืองาม)

๒) **ประชาชนทั่วไป** เนื่องจากมีการปรับปรุงเนื้อความในร่างพระราชบัญญัติ จึงต้องมีการเปิดรับฟังความคิดเห็นของประชาชนทั่วไปอีกครั้ง เพื่อสร้างความเข้าใจในเนื้อความและกลไกที่ปรับปรุงแก้ไขใหม่ พร้อมทั้งเป็นการสร้างความเข้าใจถึงเหตุผลและความจำเป็นที่ต้องมีกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์

๔. ประเด็นที่มีการรับฟังความคิดเห็น

๔.๑ ก่อนเสนอเรื่องเข้าสู่กระบวนการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี

๑. ประเด็นเรื่อง "หลักการและเจตนารมณ์" ของร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้
๒. ประเด็นหมวด ๑ ว่าด้วยหลักการคุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ ตามมาตรา ๓ และ ๕
๓. ประเด็นหมวด ๒ ว่าด้วยกลไกการคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ ทั้งระดับนโยบายและระดับปฏิบัติการ ตามมาตรา ๗ มาตรา ๑๓ และมาตรา ๑๖
๔. ประเด็นหมวด ๓ ว่าด้วยการจัดตั้งสมัชชากลุ่มชาติพันธุ์แห่งประเทศไทย ตามมาตรา ๑๙ - ๓๑
๕. ประเด็นหมวด ๔ ว่าด้วยการจัดทำข้อมูลวิถีชีวิตและประวัติศาสตร์กลุ่มชาติพันธุ์ ตามมาตรา ๓๒ - ๓๔
๖. ประเด็นหมวด ๕ ว่าด้วยการกำหนดเขตพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ ตามมาตรา ๓๕ - ๓๙

๔.๒ หลังเสนอเรื่องเข้าสู่กระบวนการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี

๑. ประเด็นเรื่อง "หลักการและเจตนารมณ์" ของร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้
๒. ประเด็นหมวด ๑ ว่าด้วยหลักการคุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ ตามร่างมาตรา ๓ และ ๕
๓. ประเด็นหมวด ๒ ว่าด้วยกลไกการคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ระดับนโยบายตามร่างมาตรา ๗
๔. ประเด็นหมวด ๓ ว่าด้วยการจัดตั้งสมัชชากลุ่มชาติพันธุ์แห่งประเทศไทย ตามร่างมาตรา ๑๔ - ๒๖
๕. ประเด็นหมวด ๔ ว่าด้วยการจัดทำข้อมูลวิถีชีวิตและประวัติศาสตร์กลุ่มชาติพันธุ์ ตามร่างมาตรา ๒๗ - ๒๙
๖. ประเด็นหมวด ๕ ว่าด้วยการกำหนดเขตพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ ตามร่างมาตรา ๓๐ - ๓๔

๕. ข้อคัดค้านหรือความเห็นของหน่วยงานและผู้เกี่ยวข้องในแต่ละประเด็น

จากการรับฟังความคิดเห็นผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งช่วงก่อนเสนอเรื่องเข้าสู่กระบวนการพิจารณาของ คณะรัฐมนตรี และ ช่วงหลังเสนอเรื่องเข้าสู่กระบวนการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกภาคส่วนเห็นชอบในหลักการและเจตนารมณ์ของร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ในการเป็นกฎหมาย “ส่งเสริม” อันมีหลักการสำคัญ ๓ ประการ ได้แก่ ๑. หลักการคุ้มครองสิทธิทางวัฒนธรรม ๒. หลักการส่งเสริมศักยภาพกลุ่มชาติพันธุ์ และ ๓. หลักการสร้างความสะดวกภาคบนความหลากหลายทางวัฒนธรรม อันเป็นแนวทางการคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์ตามหลักการของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ โดยสามารถจำแนกความเห็นของหน่วยงานและผู้เกี่ยวข้องในแต่ละประเด็นตามห้วงเวลาที่เสนอร่างพระราชบัญญัติเข้าสู่กระบวนการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีได้ดังนี้

๕.๑ ความเห็นของหน่วยงานและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ก่อนเสนอเรื่องเข้าสู่กระบวนการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี

ในการจัดเวทีรับฟังความคิดเห็นจำนวน ๓๓ ครั้ง และผ่านทางเว็บไซต์ ๑ ครั้ง ผู้ให้ความเห็นทั้งประชาชนกลุ่มชาติพันธุ์ ส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง สถาบันวิชาการ และองค์กรภาคประชาสังคมที่ทำงานด้านชาติพันธุ์ เห็นชอบในหลักการและสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ โดยส่วนใหญ่มีความเห็นเป็นไปในทิศทางเดียวกันว่า ชาวไทยกลุ่มชาติพันธุ์ถือเป็นพลเมืองไทยที่ควรได้รับการคุ้มครองสิทธิทางวัฒนธรรม และได้รับการพัฒนาคุณภาพชีวิตเช่นเดียวกับพลเมืองไทยทุกคนอย่างมีความเสมอภาคตามหลักการของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๗๐ โดยการรับฟังความคิดเห็นช่วงที่หนึ่ง ก่อนเสนอเรื่องเข้า ครม. พบประเด็นที่มีการถกเถียงจำนวน ๓ ประเด็น ได้แก่ ๑. ประเด็นเรื่องคำนิยาม “กลุ่มชาติพันธุ์” ๒. ประเด็นเรื่องสมัชชาของกลุ่มชาติพันธุ์แห่งประเทศไทย และ ๓. ประเด็นเรื่องพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ โดยมีรายละเอียดดังนี้

ก. ประเด็นคำนิยาม “กลุ่มชาติพันธุ์” ในร่างมาตรา ๓ โดยส่วนใหญ่เห็นด้วยกับการนิยามคำว่า “กลุ่มชาติพันธุ์” ที่ว่า “กลุ่มคนที่อาศัยอยู่เป็นกลุ่มเดียวกันหรือหลายกลุ่มหรือเป็นชนเผ่าพื้นเมืองซึ่งมีอัตลักษณ์และการสั่งสมทางวัฒนธรรม ภาษา วิถีชีวิต ภูมิปัญญา และความเชื่อตามจารีตประเพณีร่วมกัน” อย่างไรก็ตามมีประเด็นถกเถียงในเรื่องของคำว่า “ชนเผ่าพื้นเมือง” ที่รวมอยู่ในนิยามคำว่า “กลุ่มชาติพันธุ์” ซึ่งจากการรับฟังความคิดเห็นมีความคิดเห็นแบ่งออกเป็น ๒ กลุ่ม คือ

กลุ่มที่หนึ่ง เห็นควรให้บัญญัติคำว่า “ชนเผ่าพื้นเมือง” ไว้ในนิยามกลุ่มชาติพันธุ์ โดยมีความเห็นว่าเป็นคำที่มีนัยยะครอบคลุมถึงกลุ่มคนที่มีถิ่นฐานดั้งเดิมในประเทศไทย

กลุ่มที่สอง ไม่เห็นด้วยกับการบัญญัติคำว่า “ชนเผ่าพื้นเมือง” ไว้ในนิยามกลุ่มชาติพันธุ์ โดยมีความเห็นว่า คำว่า “ชนเผ่าพื้นเมือง” เป็นคำที่มีความหมายโดยนัยของคำว่า “กลุ่มชาติพันธุ์” ซึ่งหากไม่มีการระบุคำว่าชนเผ่าพื้นเมืองก็สามารถเข้าใจได้ว่าหมายรวมถึงชนเผ่าพื้นเมืองด้วย โดยกระทรวงการต่างประเทศมีความเห็นว่า เนื่องจากกลุ่มชาติพันธุ์ในประเทศไทยมิได้เป็น “ชนเผ่าพื้นเมือง” ตามนัยของปฏิญญาสากลแห่งสหประชาชาติว่าด้วยสิทธิชนเผ่าพื้นเมือง (United Nations Declaration on the Rights of Indigenous Peoples) ที่เชื่อมโยงกับกลุ่มชนที่ได้รับความอยุติธรรมทางประวัติศาสตร์ จึงไม่สอดคล้องกับบริบทของไทยที่คนทุกกลุ่มต่างก็อาศัยอยู่ร่วมกันในประเทศไทยมาแต่ดั้งเดิม การให้คำจำกัดความจึงต้องมีความรัดกุมเพียงพอเพื่อป้องกันความเข้าใจคลาดเคลื่อน

ข. ประเด็นเรื่องสมัชชาของกลุ่มชาติพันธุ์แห่งประเทศไทย จากการจัดเวทีรับฟังความคิดเห็น กลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้ง ๓ กลุ่ม ผู้ให้ความคิดเห็นส่วนใหญ่ทั้งประชาชนกลุ่มชาติพันธุ์ ส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง สถาบันวิชาการและองค์กรภาคประชาสังคมที่ทำงานด้านชาติพันธุ์ เห็นด้วยกับหลักการของการที่มีศูนย์กลางเพื่อดำเนินงานในด้านการประสานงาน งานนโยบาย การบริหารจัดการ ตลอดจนการแก้ไขปัญหาของกลุ่มชาติพันธุ์ ผ่านการสร้างกลไกการมีส่วนร่วมของกลุ่มชาติพันธุ์เพื่อให้มีบทบาทสำคัญและเชื่อมประสานการทำงานกับคณะกรรมการคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ ตามร่างมาตรา ๗ อย่างไม่ดี มีประเด็นถกแถลงในแง่ของกลไกดังกล่าวว่าจะมีลักษณะเป็น “สมัชชาของกลุ่มชาติพันธุ์แห่งประเทศไทย” หรือ “สภาของกลุ่มชาติพันธุ์แห่งประเทศไทย”

ทั้งนี้ ในกลุ่มที่เห็นว่าควรเป็น “สมัชชาของกลุ่มชาติพันธุ์แห่งประเทศไทย” มีความเห็นว่าลักษณะของการมีส่วนร่วมในรูปแบบของ “สมัชชา” มีลักษณะของการเป็นศูนย์กลางเพื่อดำเนินงานในด้านการประสานงาน งานนโยบาย การบริหารจัดการ ตลอดจนการแก้ไขปัญหาของกลุ่มชาติพันธุ์ ที่เปิดโอกาสให้กลุ่มชาติพันธุ์ได้เข้ามามีส่วนร่วม ส่วนกลุ่มที่เห็นว่าควรเป็น “สภาของกลุ่มชาติพันธุ์แห่งประเทศไทย” มีความเห็นว่า “สภา” เป็นคำที่สื่อความหมายให้เห็นถึงลักษณะของความเป็นสถาบันหรือองค์กรมากกว่าคำว่า “สมัชชา”

ค. ประเด็นเรื่องพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. ได้กำหนดหลักการ วิธีการ และเงื่อนไขการดำรงวิถีชีวิตดั้งเดิมของกลุ่มชาติพันธุ์ ไว้ในหมวดที่ ๕ พื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ และบทเฉพาะกาลซึ่งในประเด็นดังกล่าวนี้มีประเด็นความเห็นที่แตกต่างเป็น ๒ กลุ่ม ดังนี้

กลุ่มที่หนึ่ง ประชากรกลุ่มชาติพันธุ์สถาบันวิชาการและองค์กรภาคประชาสังคมที่ทำงานด้านชาติพันธุ์ เห็นด้วยกับหลักการ วิธีการ และเงื่อนไข ของการกำหนดเขตพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ โดยเห็นว่า กลุ่มชาติพันธุ์มีฐานะเป็นกลุ่มคนท้องถิ่นดั้งเดิมที่อยู่อาศัยในพื้นที่มาก่อนที่รัฐจะประกาศให้เป็นพื้นที่อนุรักษ์ หรือเป็นพื้นที่เพื่อการใช้ประโยชน์อื่นของรัฐ จึงควรให้ความคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์ให้มีความมั่นคงในที่อยู่อาศัย ที่ดิน ที่ทำกิน และพื้นที่จิตวิญญาณที่ได้อยู่อาศัยมาก่อน ประกอบกับเมื่อพิจารณาตามเจตนารมณ์ของกฎหมายที่เกี่ยวกับการจัดการพื้นที่อนุรักษ์ เช่น พระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ ต่างให้ความสำคัญกับการคุ้มครองสิทธิของกลุ่มคนท้องถิ่นดั้งเดิมที่อยู่มาก่อนการประกาศอุทยานแห่งชาติ โดยกำหนดให้มีการกันพื้นที่ของชุมชนออกก่อนการประกาศ นอกจากนี้ พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ที่มีพระราชดำรัส เรื่อง “คนกับป่า” ใจความตอนหนึ่งว่า “ในป่าสงวนฯ ซึ่งทางราชการได้ขีดเส้นว่าเป็นป่าสงวนหรือป่าจำแนก แต่เมื่อเราขีดเส้นไว้ ประชาชนก็อยู่ในนั้นแล้ว เราเอากฎหมายป่าสงวนฯ ไปบังคับคนที่อยู่ในป่าที่ยังไม่ได้สงวนทีหลังโดยขีดเส้นบนกระดาษก็ยังดูชอบกลอยู่ เมื่อมีปัญหาเกิดขึ้นเมื่อขีดเส้นแล้ว ประชาชนที่อยู่ในนั้นก็กลายเป็นผู้ฝ่าฝืนกฎหมายไป ถ้าดูในทางกฎหมายเขาก็ฝ่าฝืน เพราะว่าตรามาเป็นกฎหมายโดยชอบธรรม แต่ว่าถ้าตามธรรมชาติใครเป็นผู้ทำผิดกฎหมายก็ผู้ที่ขีดเส้นนั่นเอง เพราะว่าคนที่อยู่ในป่านั้น เขาอยู่มาก่อนเขามีสิทธิในทางเป็นมนุษย์ หมายความว่าทางราชการบุกรุกบุคคล ไม่ใช่บุคคลบุกรุกกฎหมายบ้านเมือง”

ทั้งนี้ หากพิจารณาตามหลักการของร่างพระราชบัญญัติเห็นได้ว่า การกำหนดเขตพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์นั้นมีหลักการว่า เป็นไปเพื่อประโยชน์ในการคุ้มครองวิถีชีวิตและวัฒนธรรม การรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน การส่งเสริมคุณภาพชีวิตที่ดีบนฐานเศรษฐกิจเชิงวัฒนธรรม และการส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชนตามภูมิปัญญาและวัฒนธรรมของกลุ่มชาติพันธุ์ รวมทั้งยังกำหนดเงื่อนไขไว้ว่า การประกาศพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ให้ประชาชนและชุมชนมีสิทธิอยู่

อาศัยและใช้ประโยชน์จากที่ดินและทรัพยากรธรรมชาติตามที่กำหนดในธรรมนูญของพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์นั้น และไม่สามารถจำหน่ายโอนสิทธิดังกล่าวให้แก่บุคคลใดได้ เว้นแต่การสืบทอดทางมรดกแก่ทายาทโดยธรรม จึงเห็นว่าการกำหนดให้มีเขตพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ เป็นแนวทางการแก้ไขปัญหาของกลุ่มชาติพันธุ์อย่างยั่งยืน และช่วยลดปัญหาความเหลื่อมล้ำที่อาจนำไปสู่ความขัดแย้งในสังคมไทย รวมทั้งยังเป็นกลไกสนับสนุนให้กลุ่มชาติพันธุ์ได้ใช้ศักยภาพในมิติของภูมิปัญญาเข้ามามีส่วนร่วมกับส่วนราชการในการบริหารจัดการ และอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน

กลุ่มที่สอง ส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง แม้เห็นด้วยกับหลักการของเขตพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ แต่มีข้อกังวลใน ๓ ประเด็น ดังนี้

(๑) ประเด็นทางกฎหมายโดยเฉพาะการประกาศพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ที่อาจทับซ้อนกับพื้นที่อนุรักษ์ที่ประกาศตามกฎหมายที่มีมาก่อนร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ.

(๒) ประเด็นเรื่องกระบวนการกำหนดเขตพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ โดยมีความเห็นว่าควรกำหนดลักษณะของพื้นที่ว่าพื้นที่ลักษณะใดที่จะได้รับการคุ้มครองตามพระราชบัญญัติฉบับนี้ รวมทั้งการกำหนดหลักเกณฑ์ของธรรมนูญ โดยให้ระบุขั้นตอนและวิธีการจัดทำธรรมนูญของพื้นที่คุ้มครอง พร้อมทั้งให้มีการบัญญัติแนวทางดำเนินงานในกรณีที่มีการ “หักท้วงเรื่องการประกาศเขตพื้นที่คุ้มครองฯ” และการกำหนดเป้าหมายของการใช้ประโยชน์ในพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์

(๓) ประเด็นข้อกังวลเรื่องการบังคับใช้กฎหมาย ตามร่างมาตรา ๓๒ เนื่องจากเป็นการยกเว้นองค์ประกอบความรับผิดชอบทางอาญาในเรื่องเจตนา

๕.๒ ความเห็นของหน่วยงานและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง หลังเสนอเรื่องเข้าสู่กระบวนการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี ครั้งที่ ๑

เนื่องจากหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องยังมีประเด็นความเห็นเกี่ยวกับหลักการของร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. รองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) ปฏิบัติราชการแทนนายกรัฐมนตรีจึงได้มีคำสั่งมอบหมายให้กระทรวงวัฒนธรรม โดย ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน) รับร่างพระราชบัญญัติไปทำการหารือร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ได้ข้อสรุปในประเด็นดังกล่าวก่อนนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา ศูนย์ฯ จึงเชิญหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหารือและรับฟังความเห็นต่อร่างพระราชบัญญัติฉบับที่ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของภาคส่วนที่เกี่ยวข้องอีกครั้ง ซึ่งในการประชุมหารือเมื่อวันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๖๕ มีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมประชุมและให้ความเห็นต่อร่างพระราชบัญญัติจำนวนทั้งสิ้น ๑๖ หน่วยงาน ดังนี้

- ๑) กระทรวงศึกษาธิการ
- ๒) กระทรวงกลาโหม
- ๓) กระทรวงการคลัง
- ๔) กระทรวงการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- ๕) กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม
- ๖) กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
- ๗) กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม
- ๘) กระทรวงมหาดไทย

- ๙) กระทรวงสาธารณสุข
- ๑๐) สำนักงบประมาณ
- ๑๑) สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
- ๑๒) สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (ก.พ.)
- ๑๓) สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.)
- ๑๔) สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
- ๑๕) สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
- ๑๖) สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

ศูนย์ฯ จึงได้นำความเห็นและข้อสังเกตที่ได้จากการรับฟังความคิดเห็น มาพิจารณาปรับปรุงแก้ไข ร่างพระราชบัญญัติฯ พร้อมทั้งรับฟังความเห็นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและประชาชนทั่วไปผ่านเว็บไซต์อีกครั้ง ทั้งนี้ จากการรับฟังความคิดเห็นทั้งสองช่วง ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกภาคส่วนเห็นชอบในหลักการและเจตนารมณ์ ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ โดยการรับฟังความคิดเห็นในช่วงที่สอง หลังเสนอเรื่องเข้า ครม. พบความคิดเห็นที่ไม่เป็นไปในทิศทางเดียวกันเพียงประเด็นเดียว คือ เรื่อง “การใช้ถ้อยคำในร่างมาตรา ๓๒” โดยมีความเห็นแบ่งออกเป็น ๒ แนวทาง ดังนี้

แนวทางที่หนึ่ง ให้คงเนื้อความในร่างมาตรา ๓๒ ไว้ตามเดิม เนื่องจากมีความเหมาะสมและเป็นไปตามเจตนารมณ์ของร่างพระราชบัญญัติฯ ที่มุ่งให้ความคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์แล้ว

แนวทางที่สอง เห็นควรให้ปรับแก้เนื้อความในวรรคท้ายของร่างมาตรา ๓๒ ตามข้อเสนอกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ทั้งนี้ เนื่องจากมีความเห็นที่แตกต่างกันในประเด็นเรื่อง “การใช้ถ้อยคำ” จึงมีการคงเนื้อความในร่างมาตรา ๓๒ ไว้เช่นเดิม เพื่อให้กระบวนการพิจารณาขั้นต่อไปมีการพิจารณาประเด็นนี้อย่างรอบคอบยิ่งขึ้น อย่างไรก็ตาม รมว.ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้เสนอแนะและการปรับปรุงเนื้อความในร่างพระราชบัญญัติ ดังนี้

๑. ประเด็นเรื่องนิยามคำศัพท์ เชื่อมโยงกับร่างมาตรา ๓ ได้แก่ “ชนเผ่าพื้นเมือง” และ “พื้นที่คุ้มครอง”

๑.๑ ข้อสังเกตของหน่วยงาน

ในร่างมาตรา ๓ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องตั้งข้อสังเกตเกี่ยวกับเรื่องการใช้คำนิยามของคำว่า “ชนเผ่าพื้นเมือง” และ “พื้นที่คุ้มครอง” จำนวน ๓ หน่วยงาน ดังนี้

๑. สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
๒. กระทรวงอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม
๓. กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

โดยมีข้อเสนอแนะและข้อสังเกตให้ทบทวนเรื่องการกำหนดและการใช้คำนิยามของคำว่า “กลุ่มชาติพันธุ์” และ “ชนเผ่าพื้นเมือง” ในร่างพระราชบัญญัติฯ โดยให้พิจารณาควบคู่กับข้อสงวนของประเทศไทยในพันธกรณีที่ประเทศไทยเข้าร่วมเป็นภาคี อย่างไรก็ตาม การให้คำนิยามของคำว่า “กลุ่มชาติพันธุ์” ต้องมีความรัดกุมเพียงพอเพื่อป้องกันความเข้าใจคลาดเคลื่อน และในส่วนของคำนิยามคำว่า “พื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์” ให้เพิ่มคำนิยามที่ระบุถึงวัตถุประสงค์ของการประกาศพื้นที่ เพื่อให้สอดคล้องกับหลักการของร่างพระราชบัญญัติ

๑.๒ การดำเนินการปรับปรุงแก้ไขร่างพระราชบัญญัติ

๑. ตัดคำว่า “ชนเผ่าพื้นเมือง” ในนิยามกลุ่มชาติพันธุ์
๒. เพิ่มนิยามศัพท์เกี่ยวกับ “พื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์” เพื่อให้ครอบคลุมถึงวัตถุประสงค์ของการใช้พื้นที่มากยิ่งขึ้น

ร่างพระราชบัญญัติฉบับก่อนเสนอเรื่องเข้า ครม.	ร่างพระราชบัญญัติฉบับหลังเสนอเรื่องเข้า ครม.
<p>ร่างมาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้</p> <p>“กลุ่มชาติพันธุ์” หมายความว่า กลุ่มคนที่อาศัยอยู่เป็นกลุ่มเดียวกันหรือหลายกลุ่มหรือเป็นชนเผ่าพื้นเมือง ซึ่งมีอัตลักษณ์และการสั่งสมทางวัฒนธรรม ภาษา วิถีชีวิต ภูมิปัญญา และความเชื่อตามจารีตประเพณีร่วมกัน</p> <p>“ชุมชน” หมายความว่า ชุมชนท้องถิ่นหรือชุมชนท้องถิ่นดั้งเดิม</p> <p>“พื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์” หมายความว่า พื้นที่ที่อยู่อาศัย พื้นที่ทำกิน หรือพื้นที่ทางวัฒนธรรมและจิตวิญญาณของกลุ่มชาติพันธุ์</p> <p>“สมัชชา” หมายความว่า สมัชชากลุ่มชาติพันธุ์แห่งประเทศไทย</p> <p>“สมาชิก” หมายความว่า สมาชิกสมัชชากลุ่มชาติพันธุ์แห่งประเทศไทย</p> <p>“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์</p> <p>“กรรมการ” หมายความว่า กรรมการคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์</p> <p>“จังหวัด” หมายความว่า รวมถึง กรุงเทพมหานคร</p> <p>“หน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ</p> <p>“ผู้อำนวยการ” หมายความว่า ผู้อำนวยการศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร</p> <p>“ศูนย์” หมายความว่า ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน)</p> <p>“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้</p>	<p>ร่างมาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้</p> <p>“กลุ่มชาติพันธุ์” หมายความว่า กลุ่มคนที่อาศัยอยู่เป็นกลุ่มเดียวกันหรือหลายกลุ่ม หรือเป็นชนเผ่าพื้นเมือง ซึ่งมีอัตลักษณ์และการสั่งสมทางวัฒนธรรม ภาษา วิถีชีวิต ภูมิปัญญา และความเชื่อตามจารีตประเพณีร่วมกัน</p> <p>“ชุมชน” หมายความว่า ชุมชนท้องถิ่นหรือชุมชนท้องถิ่นดั้งเดิม</p> <p>“พื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์” หมายความว่า พื้นที่คุ้มครองให้กลุ่มชาติพันธุ์สามารถดำรงวิถีชีวิตบนฐานภูมิปัญญาและวัฒนธรรมโดยมีการจัดการ อนุรักษ์ และใช้ประโยชน์ในทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน ประกอบด้วยพื้นที่อยู่อาศัย พื้นที่ทำกิน หรือพื้นที่ทางวัฒนธรรมและจิตวิญญาณของกลุ่มชาติพันธุ์ และได้มีการดำเนินการตามมาตรา ๓๐</p> <p>“สมัชชา” หมายความว่า สมัชชากลุ่มชาติพันธุ์แห่งประเทศไทย</p> <p>“สมาชิก” หมายความว่า สมาชิกสมัชชากลุ่มชาติพันธุ์แห่งประเทศไทย</p> <p>“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์</p> <p>“กรรมการ” หมายความว่า กรรมการคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์</p> <p>“จังหวัด” หมายความว่ารวมถึง กรุงเทพมหานคร</p> <p>“หน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ</p> <p>“ผู้อำนวยการ” หมายความว่า ผู้อำนวยการศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร</p> <p>“ศูนย์” หมายความว่า ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน)</p> <p>“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้</p>

๒. ประเด็นเรื่องการกำหนดวัตถุประสงค์การคุ้มครอง เชื่อมโยงกับร่างมาตรา ๕

๒.๑ ข้อสังเกตของหน่วยงาน

ร่างมาตรา ๕ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ข้อสังเกตในประเด็นเรื่องการกำหนดวัตถุประสงค์ของการคุ้มครองและส่งเสริม จำนวน ๓ หน่วยงาน ได้แก่

๑. สำนักงานสภาพัฒนาการคลังแห่งชาติ
๒. กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม
๓. กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

มีข้อเสนอแนะให้ทบทวนเรื่องการดำเนินงานของภาครัฐ ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองและส่งเสริมกลุ่มชาติพันธุ์ โดยให้คำนึงถึงกับสิทธิและเสรีภาพในการแสดงออกซึ่งวัฒนธรรม ประกอบกับให้เพิ่มเรื่องการอนุรักษ์ควบคู่กับการใช้ประโยชน์ในทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๒.๒ การดำเนินการปรับปรุงแก้ไขร่างพระราชบัญญัติ

๑. เพิ่มอนุมาตรา (๓) ขึ้นมาหนึ่งอนุมาตรา

๒. เพิ่มคำว่า “อนุรักษ์” ในอนุมาตรา (๕) และ (๖)

ร่างพระราชบัญญัติฉบับก่อนเสนอเรื่องเข้า ครม.	ร่างพระราชบัญญัติฉบับหลังเสนอเรื่องเข้า ครม.
<p>ร่างมาตรา ๕ การคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ตามพระราชบัญญัตินี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อการคุ้มครองสิทธิขั้นพื้นฐานและรับรองสิทธิของกลุ่มชาติพันธุ์ ดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) การได้รับการดูแลและไม่ถูกเกลียดชังเหยียดหยาม หรือเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรม</p> <p>(๒) การอนุรักษ์ภูมิปัญญาหรือความหลากหลายทางวัฒนธรรม ภาษา วิถีชีวิต และความเชื่อตามจารีตประเพณี ซึ่งเสี่ยงต่อการสูญหายหรือเสียหาย</p> <p>(๓) การจัดการชุมชนและพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ตามมาตรา ๓๕</p> <p>(๔) การจัดการและใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และความหลากหลายทางชีวภาพตามวิถีชีวิตและวัฒนธรรมอย่างยั่งยืนของชุมชน</p> <p>(๕) การมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการและใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมและความหลากหลายทางชีวภาพในโครงการ กิจกรรมหรือกิจการของรัฐหรือเอกชนที่อาจกระทบต่อวิถีชีวิตหรือชุมชน</p> <p>(๖) การเข้าถึงสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานและการบริการสาธารณะของรัฐ</p> <p>ให้หน่วยงานของรัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่ดำเนินการหรือร่วมกันดำเนินการให้เป็นไปตามวรรคหนึ่ง</p>	<p>ร่างมาตรา ๕ การคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ตามพระราชบัญญัตินี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อการคุ้มครองสิทธิขั้นพื้นฐานและรับรองสิทธิของกลุ่มชาติพันธุ์ ดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) การได้รับการดูแลและไม่ถูกเกลียดชังเหยียดหยาม หรือเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรม</p> <p>(๒) การอนุรักษ์ ภูมิปัญญาหรือความหลากหลายทางวัฒนธรรม ภาษา วิถีชีวิต และความเชื่อตามจารีตประเพณี ซึ่งเสี่ยงต่อการสูญหายหรือเสียหาย</p> <p>(๓) การแสดงออกซึ่งภูมิปัญญา ความหลากหลายทางวัฒนธรรม ภาษา วิถีชีวิต และความเชื่อตามจารีตประเพณี</p> <p>(๔) การจัดการชุมชนและพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ตามมาตรา ๓๐</p> <p>(๕) การจัดการ อนุรักษ์ และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และความหลากหลายทางชีวภาพตามวิถีชีวิตและวัฒนธรรมอย่างยั่งยืนของชุมชน</p> <p>(๖) การมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ อนุรักษ์ และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมและความหลากหลายทางชีวภาพในโครงการ กิจกรรมหรือกิจการของรัฐหรือเอกชนที่อาจกระทบต่อวิถีชีวิตหรือชุมชน</p> <p>(๗) การเข้าถึงสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานและการบริการสาธารณะของรัฐ</p> <p>ให้หน่วยงานของรัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่ดำเนินการหรือร่วมกันดำเนินการให้เป็นไปตามวรรคหนึ่ง</p>

๓. ประเด็นเรื่องกลไกในรูปแบบคณะกรรมการ

๓.๑ **ข้อสังเกตของหน่วยงาน** ในประเด็นเรื่องกลไกคณะกรรมการมีหน่วยงานตั้งข้อสังเกตและข้อเสนอเพิ่มเติมจำนวน ๘ หน่วยงาน ดังนี้

๑. กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม
๒. กระทรวงการคลัง
๓. กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๔. กระทรวงสาธารณสุข
๕. สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
๖. สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.)
๗. สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และ คณะกรรมการปฏิรูปประเทศ
สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
๘. สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

โดยมีข้อสังเกตและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ๓ ประการ ซึ่งเชื่อมโยงกับร่างมาตรา ๗ ๑๔ ๒๒ ๒๖ ๒๗ และ ๓๔ ดังนี้

ประการที่หนึ่ง ร่างพระราชบัญญัติมีกลไกในรูปแบบคณะกรรมการฯ มากเกินความจำเป็น ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและลดขั้นตอนการดำเนินงาน จึงมีข้อเสนอแนะให้ทบทวน กลไกคณะกรรมการให้มีเพียงตามความจำเป็นเท่านั้น

ประการที่สอง องค์ประกอบเกี่ยวกับคณะกรรมการคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ โดยมีข้อสังเกต ๒ ประเด็น ซึ่งเชื่อมโยงกับร่างมาตรา ๗ ดังนี้

- (๑) ให้มีการเพิ่มองค์ประกอบของคณะกรรมการ **ด้านสาธารณสุขและผู้ทรงคุณวุฒิ ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม** พร้อมทั้งให้มีหน่วยงานที่กำกับดูแลพื้นที่ **อนุรักษ์ร่วมเป็นกรรมการด้วย**
- (๒) ให้มีการทบทวนสัดส่วนของคณะกรรมการโดยพิจารณาความสมดุลระหว่างภาครัฐและ ภาคเอกชน พร้อมทั้งให้มีหลักเกณฑ์ที่ชัดเจนในการกำหนดจำนวนผู้แทนของกลุ่มชาติพันธุ์ เนื่องจากมีกลุ่มชาติพันธุ์มีจำนวนหลายกลุ่ม

ประการที่สาม อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการคุ้มครองและส่งเสริมฯ ตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการฯ ในการประกาศพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ ตามร่างมาตรา ๓๐ เสนอแนะให้มีการขอความเห็นจากส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง และรับฟังความเห็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เพื่อเป็นชุดข้อมูลประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการ

๓.๒ การดำเนินการปรับปรุงแก้ไขร่างพระราชบัญญัติ ดังนี้

๑) **ปรับแก้การดำเนินงานในรูปแบบคณะกรรมการโดยคงไว้ซึ่งคณะกรรมการเท่าที่จำเป็นเท่านั้น** จึงได้ทำการตัดคณะกรรมการออกจำนวน ๒ ชุด ได้แก่

- (๑) คณะอนุกรรมการคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ระดับจังหวัด (เดิมปรากฏอยู่ในร่างมาตรา ๑๓)
- (๒) คณะอนุกรรมการเฉพาะเรื่อง (เดิมปรากฏอยู่ในร่างมาตรา ๑๕)

ทั้งนี้ ได้คงไว้ซึ่งคณะกรรมการที่สำคัญจำนวน ๒ ชุด ดังนี้

- (๑) คณะกรรมการคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ ร่างมาตรา ๗ (กลไกระดับนโยบาย)
- (๒) คณะกรรมการจัดทำข้อมูลวิถีชีวิตและประวัติศาสตร์กลุ่มชาติพันธุ์ ร่างมาตรา ๒๗ (กลไกระดับวิชาการ)

๒) ปรับเพิ่มและลดองค์ประกอบของคณะกรรมการในร่างมาตรา ๗ ดังนี้

- (๑) เพิ่ม “**กระทรวงสาธารณสุข**” ร่วมเป็นกรรมการโดยตำแหน่ง
- (๒) ผู้ทรงคุณวุฒิ เพิ่ม “**ด้านทรัพยากรธรรมชาติ**”
- (๓) ผู้แทนกลุ่มชาติพันธุ์ จากเดิมจำนวน ๗ คน ปรับลดเหลือจำนวน **๒ คน** ทั้งนี้ ในการสรรหา ผู้แทนกลุ่มชาติพันธุ์นายกรัฐมนตรีเป็นผู้แต่งตั้งโดยการสรรหาของมัชชา ซึ่งสมัชชาจะประกอบไปด้วยตัวแทนกลุ่มชาติพันธุ์ทั้ง ๖๐ กลุ่ม ที่ได้ทำการขึ้นทะเบียนกับศูนย์ฯ

๓) จากข้อเสนอแนะในประการที่สามเรื่องอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการคุ้มครองและส่งเสริมฯ

ซึ่งมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมให้มีการขอความเห็นจากหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องก่อนประกาศพื้นที่คุ้มครอง ทั้งนี้ เนื่องจากการจัดตั้งพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ตามเนื้อความในร่างมาตรา ๓๐ นั้น ต้องมีการจัดทำข้อมูลชุมชน แผนแม่บทการบริหารจัดการพื้นที่ โดยจะสามารถประกาศเป็นพื้นที่คุ้มครองได้ก็ต้องผ่านการพิจารณาเห็นชอบจากคณะกรรมการคุ้มครองและส่งเสริมฯ ซึ่งในองค์ประกอบของคณะกรรมการฯ มีหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องร่วมเป็นกรรมการโดยตำแหน่งอยู่แล้ว จึงสามารถขอความเห็นชอบหรือข้อมูลประกอบอื่นใดเพื่อสนับสนุนการพิจารณาประกาศเป็น “พื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์” ได้

ร่างพระราชบัญญัติฉบับก่อนเสนอเรื่องเข้า ครม.	ร่างพระราชบัญญัติฉบับหลังเสนอเรื่องเข้า ครม.
<p>ร่างมาตรา ๗ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่ง เรียกว่า “คณะกรรมการคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์” ประกอบด้วย</p> <p>(๑) นายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรีซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมาย เป็นประธานกรรมการ</p> <p>(๒) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม เป็นรองประธานกรรมการ</p> <p>(๓) กรรมการโดยตำแหน่ง ได้แก่ ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ปลัดกระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวงวัฒนธรรม ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ และเลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ</p> <p>(๔) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวนห้าคน ซึ่งนายกรัฐมนตรีแต่งตั้งโดยการสรรหาผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับชาติพันธุ์ และเป็นผู้ทรงคุณวุฒิด้านกฎหมาย ด้านการเกษตร ด้านพัฒนาสังคม ด้านมานุษยวิทยา ด้านสังคมวิทยา ด้านสิ่งแวดล้อม หรือด้านอื่นที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้</p> <p>(๕) ผู้แทนกลุ่มชาติพันธุ์ จำนวนเจ็ดคน ซึ่งนายกรัฐมนตรีแต่งตั้งโดยการสรรหาของสมัชชา</p> <p>(๖) ผู้แทนองค์กรพัฒนาเอกชน จำนวนสองคน องค์กรพัฒนาเอกชนตาม (๖) ต้องเป็นนิติบุคคลที่มีวัตถุประสงค์ไม่เป็นการแสวงหาผลกำไร และดำเนินกิจกรรมด้านกลุ่มชาติพันธุ์มาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปี</p> <p>หลักเกณฑ์และวิธีการสรรหากรรมการตาม (๔) (๕) และ (๖) ให้เป็นไปตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด</p>	<p>ร่างมาตรา ๗ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่ง เรียกว่า “คณะกรรมการคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์” ประกอบด้วย</p> <p>(๑) นายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรีซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมาย เป็นประธานกรรมการ</p> <p>(๒) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม เป็นรองประธานกรรมการ</p> <p>(๓) กรรมการโดยตำแหน่ง ได้แก่ ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ปลัดกระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวงวัฒนธรรม ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ปลัดกระทรวงสาธารณสุข และเลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ</p> <p>(๔) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวนห้าคน ซึ่งนายกรัฐมนตรีแต่งตั้งโดยการสรรหาผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับชาติพันธุ์ และเป็นผู้ทรงคุณวุฒิด้านกฎหมาย ด้านการเกษตร ด้านพัฒนาสังคม ด้านมานุษยวิทยา ด้านสังคมวิทยา ด้านทรัพยากรธรรมชาติ ด้านสิ่งแวดล้อม หรือด้านอื่นที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้</p> <p>(๕) ผู้แทนกลุ่มชาติพันธุ์ จำนวนเจ็ดหกคน ซึ่งนายกรัฐมนตรีแต่งตั้งโดยการสรรหาของสมัชชา</p> <p>(๖) ผู้แทนองค์กรพัฒนาเอกชน จำนวนสองคน องค์กรพัฒนาเอกชนตาม (๖) ต้องเป็นนิติบุคคลที่มีวัตถุประสงค์ไม่เป็นการแสวงหาผลกำไร และดำเนินกิจกรรมด้านกลุ่มชาติพันธุ์มาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปี</p> <p>หลักเกณฑ์และวิธีการสรรหากรรมการตาม (๔) (๕) และ (๖) ให้เป็นไปตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด</p>

ร่างพระราชบัญญัติฉบับก่อนเสนอเรื่องเข้า ครม.	ร่างพระราชบัญญัติฉบับหลังเสนอเรื่องเข้า ครม.
<p>ให้ผู้อำนวยความสะดวกเป็นกรรมการและเลขานุการ และให้ผู้อำนวยความสะดวกแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ของศูนย์ จำนวนไม่เกินสองคนเป็นผู้ช่วยเลขานุการ ในกรณีที่เห็นสมควรผู้อำนวยความสะดวก โดยความเห็นชอบของอธิบดีกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ อาจแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ของกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการเป็นผู้ช่วยเลขานุการด้วยก็ได้</p>	<p>ให้ผู้อำนวยความสะดวกเป็นกรรมการและเลขานุการ และให้ผู้อำนวยความสะดวกแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ของศูนย์ จำนวนไม่เกินสองคนเป็นผู้ช่วยเลขานุการ ในกรณีที่เห็นสมควรผู้อำนวยความสะดวก โดยความเห็นชอบของอธิบดีกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ อาจแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ของกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการเป็นผู้ช่วยเลขานุการด้วยก็ได้</p>
<p>ร่างมาตรา ๓๒ การจัดทำข้อมูลวิถีชีวิตและประวัติศาสตร์กลุ่มชาติพันธุ์มีวัตถุประสงค์ ดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) เพื่อการคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ตาม มาตรา ๕</p> <p>(๒) เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานสำคัญในการพิสูจน์ข้อเท็จจริงตามกฎหมายในการรับรองสถานะบุคคล</p> <p>(๓) เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานสำคัญในการประกาศพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์</p> <p>(๔) เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานสำคัญในการประกาศและเพิกถอนเขตพื้นที่ที่มีกฎหมายกำหนดเพื่อการอนุรักษ์หรือการใช้ประโยชน์ในทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การผังเมือง และการดำเนินกิจการอื่นของรัฐที่กระทบต่อวิถีชีวิตของกลุ่มชาติพันธุ์</p>	<p>ร่างมาตรา ๒๗ การจัดทำข้อมูลวิถีชีวิตและประวัติศาสตร์กลุ่มชาติพันธุ์ มีวัตถุประสงค์ ดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) เพื่อการคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ตาม มาตรา ๕</p> <p>(๒) เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานสำคัญในการพิสูจน์ข้อเท็จจริงตามกฎหมายในการรับรองสถานะบุคคล</p> <p>(๓) เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานสำคัญในการประกาศพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์</p> <p>(๔) เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานสำคัญในการประกาศและเพิกถอนเขตพื้นที่ที่มีกฎหมายกำหนดเพื่อการอนุรักษ์หรือการใช้ประโยชน์ในทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การผังเมือง และการดำเนินกิจการอื่นของรัฐที่กระทบต่อวิถีชีวิตของกลุ่มชาติพันธุ์</p> <p>(๕) เพื่อเผยแพร่การรับรู้เกี่ยวกับกลุ่มชาติพันธุ์ การส่งเสริมให้มีการเรียนรู้วิถีชีวิตและประวัติศาสตร์ของกลุ่มชาติพันธุ์ และให้ประชาชนได้เกิดความตระหนักในความหลากหลายของกลุ่มชาติพันธุ์</p>

๔. ประเด็นเรื่องสมัชชา เกี่ยวกับคุณสมบัติและหน้าที่ของสมัชชา โดยเชื่อมโยงกับร่างมาตรา ๑๕ และ ๒๐

๔.๑ ข้อสังเกตของหน่วยงาน

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีข้อสังเกตเกี่ยวกับคุณสมบัติของสมาชิกสมัชชา ในประเด็นเรื่องลักษณะต้องห้าม โดยมีข้อสังเกตและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ๒ ประการ ดังนี้

ประการที่หนึ่ง ร่างมาตรา ๑๕ คุณสมบัติของสมาชิกในประเด็นเรื่องลักษณะต้องห้าม มีข้อเสนอให้เพิ่มเติมเนื้อความว่าต้องไม่เป็นบุคคลผู้ซึ่งเคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุด และไม่เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง สมาชิกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้ดำรงตำแหน่งซึ่งรับผิดชอบการบริหารพรรคการเมือง ที่ปรึกษาพรรคการเมือง หรือเจ้าหน้าที่ของพรรคการเมือง

ประการที่สอง ร่างมาตรา ๒๐ หน้าที่ของสมัชชา ในอนุมาตรา (๔) ได้กล่าวถึงการจัดการและการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติฯ จึงเห็นควรให้ค้ำนึ่งถึงประเด็นเรื่อง “การอนุรักษ์” เพิ่มเติมประเด็นดังกล่าวควบคู่ไปด้วย

๔.๒ การดำเนินการปรับปรุงแก้ไขร่างพระราชบัญญัติ

- ๑) ปรับปรุงเนื้อความในร่างมาตรา ๑๕ (ข) ลักษณะต้องห้าม อนุมาตรา (๓)
- ๒) ตามข้อเสนอแนะได้มีการปรับปรุงเนื้อความในร่างมาตรา ๒๐ โดยมีการเพิ่มถ้อยคำว่า “อนุรักษ์” ในอนุมาตรา (๔) โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ร่างพระราชบัญญัติฉบับก่อนเสนอเรื่องเข้า ครม.	ร่างพระราชบัญญัติฉบับหลังเสนอเรื่องเข้า ครม.
<p>ร่างมาตรา ๒๐ สมาชิกต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้</p> <p>(ก) คุณสมบัติ</p> <p>(๑) มีสัญชาติไทยหรือเป็นบุคคลที่มีถิ่นที่อยู่ถาวรในประเทศไทย</p> <p>(๒) มีอายุสิบแปดปีขึ้นไป</p> <p>(๓) เป็นสมาชิกของกลุ่มชาติพันธุ์ที่ได้ขึ้นทะเบียนไว้ตามมาตรา ๑๙</p> <p>(ข) ลักษณะต้องห้าม</p> <p>(๑) เป็นบุคคลล้มละลายทุจริต</p> <p>(๒) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ</p> <p>(๓) เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา ข้าราชการการเมือง ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และกรรมการบริหารพรรคการเมือง</p>	<p>ร่างมาตรา ๑๕ สมาชิกต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามดังต่อไปนี้</p> <p>(ก) คุณสมบัติ</p> <p>(๑) มีสัญชาติไทยหรือเป็นบุคคลที่มีถิ่นที่อยู่ถาวรในประเทศไทย</p> <p>(๒) มีอายุสิบแปดปีขึ้นไป</p> <p>(๓) เป็นสมาชิกของกลุ่มชาติพันธุ์ที่ได้ขึ้นทะเบียนไว้ตามมาตรา ๑๔</p> <p>(ข) ลักษณะต้องห้าม</p> <p>(๑) เป็นบุคคลล้มละลายทุจริต</p> <p>(๒) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ</p> <p>(๓) เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง สมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นกรรมการหรือผู้ดำรงตำแหน่งซึ่งรับผิดชอบการบริหารพรรคการเมือง ที่ปรึกษาพรรคการเมืองหรือเจ้าหน้าที่พรรคการเมือง</p>
<p>ร่างมาตรา ๒๕ สมัชชา มีหน้าที่ ดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) เป็นศูนย์กลางในการประสานงานแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างกลุ่มชาติพันธุ์ และระหว่างกลุ่มชาติพันธุ์กับสังคม</p> <p>(๒) ส่งเสริมให้กลุ่มชาติพันธุ์อนุรักษ์หรือฟื้นฟูมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมหรืออัตลักษณ์ทางวัฒนธรรม ภาษา และการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ</p> <p>(๓) เสนอนโยบาย มาตรการคุ้มครอง และส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ต่อคณะกรรมการ</p> <p>(๔) ส่งเสริมและสนับสนุนให้กลุ่มชาติพันธุ์มีส่วนร่วมกับหน่วยงานของรัฐในการจัดการ บำรุงรักษา และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติหรือความหลากหลายทางชีวภาพที่จะเป็นประโยชน์ต่อชุมชนและประเทศชาติอย่างยั่งยืน</p> <p>(๕) เผยแพร่และให้ความรู้ความเข้าใจแก่กลุ่มชาติพันธุ์หน่วยงานของรัฐ และเอกชนในการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน</p> <p>(๖) พิจารณาแต่งตั้งผู้แทนสมัชชาในการเข้าร่วมประชุมหรือมีบทบาทในฐานะตัวแทนกลุ่มชาติพันธุ์หรือชนเผ่าพื้นเมือง ตามพันธกรณีระหว่างประเทศที่ประเทศไทยเป็นภาคี</p> <p>(๗) สนับสนุนการจัดทำข้อมูลวิถีชีวิตและประวัติศาสตร์กลุ่มชาติพันธุ์ตามพระราชบัญญัตินี้</p> <p>(๘) เสนอปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหากลุ่มชาติพันธุ์อันเกี่ยวกับการดำเนินการของรัฐและการจัดทำบริการสาธารณะของหน่วยงานของรัฐต่อคณะกรรมการ</p> <p>(๙) เป็นตัวแทนกลุ่มชาติพันธุ์เกี่ยวกับการกระทำอันเป็นการละเมิดสิทธิกลุ่มชาติพันธุ์ตามมาตรา ๕</p> <p>(๑๐) รายงานปัญหาและผลที่เกิดขึ้นอันเนื่องจากการดำเนินงานใด ๆ ของหน่วยงานของรัฐต่อคณะกรรมการ</p>	<p>ร่างมาตรา ๒๐ สมัชชา มีหน้าที่ ดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) เป็นศูนย์กลางในการประสานงานแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างกลุ่มชาติพันธุ์ และระหว่างกลุ่มชาติพันธุ์กับสังคม</p> <p>(๒) ส่งเสริมให้กลุ่มชาติพันธุ์อนุรักษ์หรือฟื้นฟูมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมหรืออัตลักษณ์ทางวัฒนธรรม ภาษา และการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ</p> <p>(๓) เสนอนโยบาย มาตรการคุ้มครอง และส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ต่อคณะกรรมการ</p> <p>(๔) ส่งเสริมและสนับสนุนให้กลุ่มชาติพันธุ์มีส่วนร่วมกับหน่วยงานของรัฐในการจัดการ บำรุงรักษา อนุรักษ์ และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติหรือความหลากหลายทางชีวภาพที่จะเป็นประโยชน์ต่อชุมชนและประเทศชาติอย่างยั่งยืน</p> <p>(๕) เผยแพร่และให้ความรู้ความเข้าใจแก่กลุ่มชาติพันธุ์หน่วยงานของรัฐ และเอกชนในการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน</p> <p>(๖) พิจารณาแต่งตั้งผู้แทนสมัชชาในการเข้าร่วมประชุมหรือมีบทบาทในฐานะตัวแทนกลุ่มชาติพันธุ์หรือชนเผ่าพื้นเมือง ตามพันธกรณีระหว่างประเทศที่ประเทศไทยเป็นภาคี</p> <p>(๗) สนับสนุนการจัดทำข้อมูลวิถีชีวิตและประวัติศาสตร์กลุ่มชาติพันธุ์ตามพระราชบัญญัตินี้</p> <p>(๘) เสนอปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหากลุ่มชาติพันธุ์อันเกี่ยวกับการดำเนินการของรัฐและการจัดทำบริการสาธารณะของหน่วยงานของรัฐต่อคณะกรรมการ</p> <p>(๙) เป็นตัวแทนกลุ่มชาติพันธุ์เกี่ยวกับการกระทำอันเป็นการละเมิดสิทธิกลุ่มชาติพันธุ์ตามมาตรา ๕</p> <p>(๑๐) รายงานปัญหาและผลที่เกิดขึ้นอันเนื่องจากการดำเนินงานใด ๆ ของหน่วยงานของรัฐต่อคณะกรรมการ</p>

๕. ประเด็นเรื่องวัตถุประสงค์การจัดเก็บข้อมูลกลุ่มชาติพันธุ์ เชื่อมโยงกับร่างมาตรา ๒๗

๕.๑ ข้อสังเกตของหน่วยงาน

ในร่างมาตรา ๒๗ มีหน่วยงานราชการจำนวน ๓ หน่วยงาน ให้ความเห็นในประเด็นเรื่อง วัตถุประสงค์ของการจัดทำข้อมูลกลุ่มชาติพันธุ์ ได้แก่

๑. สำนักงานสภาพความมั่นคงแห่งชาติ
๒. กระทรวงอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม
๓. กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

โดยมีข้อสังเกตและข้อเสนอแนะ ๓ ประการ ดังนี้

๑. ให้มีการเพิ่มความถี่เกี่ยวกับการเผยแพร่ข้อมูลกลุ่มชาติพันธุ์ให้สาธารณชนทราบ
๒. ให้มีการพิจารณาว่าจะดำเนินการจัดทำข้อมูลใดบ้าง มีหน่วยงานหรือองค์กรใดทำหน้าที่ ในการจัดทำข้อมูล ดูแลรักษา รวมถึงการอนุญาตให้เข้าถึงข้อมูล
๓. ให้มีการพิจารณา เนื้อความในร่างอนุมาตรา (๔) ที่ได้กล่าวถึงประโยชน์ของข้อมูลกลุ่มชาติพันธุ์ ที่สามารถนำไปเป็นข้อมูลพื้นฐานสำคัญในการประกาศและเพิกถอนเขตพื้นที่กฎหมายกำหนด โดยมีข้อห่วง กังวลว่าอาจเป็นการกระทำที่ขัดต่อกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับพื้นที่อนุรักษ์ที่มีอยู่

๕.๒ การดำเนินการปรับปรุงแก้ไขร่างพระราชบัญญัติ

๑. ได้เพิ่มอนุมาตรา (๕) ขึ้นมาหนึ่งอนุมาตรา โดยระบุถึงหน้าที่ในการสื่อสารเพื่อให้เกิด การตระหนักและเกิดการส่งเสริมความหลากหลายทางชาติพันธุ์
๒. ตามข้อเสนอแนะให้มีการพิจารณาว่าจะมีหน่วยงานใดที่จะทำหน้าที่จัดเก็บ รักษา และสามารถเข้าถึงชุดข้อมูลได้นั้น ประเด็นข้างต้นสามารถระบุไว้ในระเบียบที่จักต้องดำเนินการจัดทำภายหลัง พระราชบัญญัติประกาศใช้บังคับได้
๓. ในการจัดเก็บข้อมูลกลุ่มชาติพันธุ์เป็นการจัดเก็บชุดข้อมูลพื้นฐาน ซึ่งสามารถนำชุดข้อมูลนี้ เป็นข้อมูลพื้นฐานสำคัญเพื่อประกอบการพิจารณาเพิกถอนเขตพื้นที่ ทั้งนี้ อำนาจตัดสินใจในการเพิกถอน เขตพื้นที่จะอยู่กับหน่วยงานที่ดูแลรับผิดชอบพื้นที่นั้น ๆ ซึ่งข้อมูลพื้นฐานที่ได้จัดทำดังกล่าวเป็นชุดข้อมูล สำคัญสามารถใช้ประกอบการพิจารณาการเพิกถอนเขตพื้นที่ เป็นต้น

โดยมีรายละเอียดในการปรับแก้ ดังนี้

ร่างพระราชบัญญัติฉบับก่อนเสนอเรื่องเข้า ครม.	ร่างพระราชบัญญัติฉบับหลังเสนอเรื่องเข้า ครม.
<p>ร่างมาตรา ๓๒ การจัดทำข้อมูลวิถีชีวิตและประวัติศาสตร์กลุ่ม ชาติพันธุ์ มีวัตถุประสงค์ ดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) เพื่อการคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ตาม มาตรา ๕</p> <p>(๒) เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานสำคัญในการพิสูจน์ข้อเท็จจริงตาม กฎหมายในการรับรองสถานะบุคคล</p> <p>(๓) เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานสำคัญในการประกาศพื้นที่คุ้มครอง วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์</p> <p>(๔) เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานสำคัญในการประกาศและเพิกถอน เขตพื้นที่ที่มีกฎหมายกำหนดเพื่อการอนุรักษ์หรือการใช้ประโยชน์ใน</p>	<p>ร่างมาตรา ๒๗ การจัดทำข้อมูลวิถีชีวิตและประวัติศาสตร์กลุ่ม ชาติพันธุ์ มีวัตถุประสงค์ ดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) เพื่อการคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ตาม มาตรา ๕</p> <p>(๒) เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานสำคัญในการพิสูจน์ข้อเท็จจริงตาม กฎหมายในการรับรองสถานะบุคคล</p> <p>(๓) เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานสำคัญในการประกาศพื้นที่คุ้มครอง วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์</p> <p>(๔) เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานสำคัญในการประกาศและเพิกถอนเขต พื้นที่ที่มีกฎหมายกำหนดเพื่อการอนุรักษ์หรือการใช้ประโยชน์ใน</p>

ร่างพระราชบัญญัติฉบับก่อนเสนอเรื่องเข้า ครม.	ร่างพระราชบัญญัติฉบับหลังเสนอเรื่องเข้า ครม.
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การผังเมือง และการดำเนินกิจการอื่นของรัฐที่กระทบต่อวิถีชีวิตของกลุ่มชาติพันธุ์	ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การผังเมือง และการดำเนินกิจการอื่นของรัฐที่กระทบต่อวิถีชีวิตของกลุ่มชาติพันธุ์ (๕) เพื่อเผยแพร่การรับรู้เกี่ยวกับกลุ่มชาติพันธุ์ การส่งเสริมให้มีการเรียนรู้วิถีชีวิตและประวัติศาสตร์ของกลุ่ม ชาติพันธุ์ และให้ประชาชนได้เกิดความตระหนักในความหลากหลายของกลุ่มชาติพันธุ์

๖.ประเด็นเรื่องพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ เชื่อมโยงกับหมวด ๕ มาตรา ๓๐ – ๓๔

๖.๑ ข้อสังเกตของหน่วยงาน

มีหน่วยงานราชการให้ความเห็นใน หมวด ๕ (มาตรา ๓๐ – ๓๔) โดยจำแนกข้อสังเกตและความเห็นเพิ่มเติมได้ ๓ ประการ ดังนี้

ประการที่หนึ่ง เรื่องมาตรการประกาศพื้นที่คุ้มครอง โดยมีส่วนราชการให้ข้อสังเกตและความเห็นเพิ่มเติมจำนวน ๖ หน่วยงาน ดังนี้

๑. กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๒. สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
๓. สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
๔. สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
๕. สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.)
๖. สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

ทั้งนี้ หน่วยงานมีข้อสังเกตในประเด็นเกี่ยวกับสิทธิการใช้ประโยชน์ที่ดินและทรัพยากรธรรมชาติ ความทับซ้อนกับกฎหมายฉบับอื่น แนวทางการนำไปสู่การปฏิบัติ และมาตรการกำกับตรวจสอบพื้นที่ซึ่งเชื่อมโยงกับร่างมาตรา ๓๐

ประการที่สอง เรื่องการใช้ประโยชน์จากที่ดินและทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่คุ้มครอง เชื่อมโยงกับมาตรา ๓๒ โดยมีส่วนราชการให้ข้อสังเกตและความเห็นเพิ่มเติมจำนวน ๓ หน่วยงาน ดังนี้

๑. กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
๒. กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๓. สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

ทั้งนี้ หน่วยงานมีข้อสังเกตเรื่องการใช้ประโยชน์จากที่ดินและทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่คุ้มครอง ดังนี้

(๑) การมีสิทธิอยู่อาศัย และใช้ประโยชน์จากที่ดินและทรัพยากรธรรมชาติ ต้องไม่ทำลายความหลากหลายทางชีวภาพหรือส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม เพื่อเป็นการป้องกันปัญหาการใช้พื้นที่ทับซ้อนกับพื้นที่ที่ถูกประกาศกำหนดเขตพื้นที่ตามกฎหมายอื่น

(๒) ให้คณะกรรมการคุ้มครองและส่งเสริมฯ ตรวจสอบสิทธิการใช้ประโยชน์ที่ดินจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการออกเอกสารสิทธิ์ที่ดินประเภทต่าง ๆ ก่อนให้มีการประกาศกำหนดพื้นที่คุ้มครองฯ การกระทำใด ๆ ในพื้นที่อนุรักษ์ที่เกี่ยวข้องกับวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์จะต้องไม่ขัดต่อกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง

(๓) ให้มีการกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการใช้ประโยชน์จากที่ดินและทรัพยากรธรรมชาติ
 (๔) ในวรรคท้ายของมาตราที่ว่าด้วยเรื่องการกำหนดให้ผู้กระทำหรืองดเว้นการกระทำ ไม่ถือเป็นความผิดและไม่ต้องรับโทษนั้น ไม่สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐ ตามมาตรา ๒๗ บุคคลย่อม เสมอภาคกันในทางกฎหมาย มีสิทธิและเสรีภาพในการได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายเท่าเทียมกัน

ประการที่สาม เรื่องความชัดเจนในการจัดทำธรรมนูญของพื้นที่คุ้มครอง เชื่อมโยงกับร่างมาตรา ๓๔ โดยมีส่วนราชการให้ความเห็นจำนวน ๒ หน่วยงาน ได้แก่ ๑.สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี และ ๒.กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยมีข้อสังเกตให้พิจารณาเรื่องความชัดเจนว่าผู้ใดหรือหน่วยงานใดจะเป็นผู้ให้การรับรองหรือวินิจฉัยชี้ขาดว่าธรรมนูญที่ได้จัดขึ้นนั้น จะไปขัดหรือแย้งหรือเป็นไปตามกรอบหลักการของร่างพระราชบัญญัติที่ได้เสนอต่อคณะกรรมการ ทั้งนี้ ธรรมนูญที่ได้จัดทำขึ้นจะต้องไม่ขัดกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยและไม่เป็นการกีดรอนสิทธิของกลุ่มประชาชนในพื้นที่

๖.๒ การดำเนินการปรับปรุงแก้ไขร่างพระราชบัญญัติ ดังนี้

ในการพิจารณาความเหมาะสมเรื่องการจัดทำธรรมนูญได้มีการปรับปรุงเนื้อความในร่างมาตรา ๑๓ ๓๐ ๓๓ และ ๓๔ โดยการเพิ่มเนื้อความให้มีกลไกที่เชื่อมโยงกับหลักเกณฑ์และระเบียบของคณะกรรมการในการประกาศพื้นที่คุ้มครอง โดยชุมชนจะต้องจัดทำแผนแม่แบบและแผนที่แสดงการใช้ประโยชน์ในพื้นที่คุ้มครองเสนอต่อคณะกรรมการพิจารณาเห็นชอบ ประกอบกับได้เพิ่มองค์ประกอบของคณะกรรมการบริหารพื้นที่คุ้มครองในร่างมาตรา ๓๓ โดยการเพิ่มหน่วยงานของรัฐในพื้นที่ดำเนินการร่วมกับชุมชน เพื่อจัดทำธรรมนูญของพื้นที่และเพิ่มหน้าที่รับผิดชอบของ คมส. ในการให้ความเห็นชอบและตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างธรรมนูญพื้นที่คุ้มครองกับแผนแม่บทพื้นที่คุ้มครองให้มีความสอดคล้องกัน จึงมีการปรับปรุงแก้ไขเนื้อความในร่างมาตราดังต่อไปนี้

๑. ร่างมาตรา ๑๓ (๘) และ (๙)
๒. ร่างมาตรา ๓๐
๓. ร่างมาตรา ๓๒
๔. ร่างมาตรา ๓๓
๕. ร่างมาตรา ๓๔

ร่างพระราชบัญญัติฉบับก่อนเสนอเรื่องเข้า ครม.	ร่างพระราชบัญญัติฉบับหลังเสนอเรื่องเข้า ครม.
<p>ร่างมาตรา ๑๘ ให้ศูนย์ทำหน้าที่รับผิดชอบงานธุรการและงานวิชาการของคณะกรรมการ และคณะอนุกรรมการเฉพาะเรื่องตามมาตรา ๑๕ รวมทั้งให้มีอำนาจและหน้าที่ ดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) จัดทำร่างนโยบาย ยุทธศาสตร์ แนวทาง และแผนงานเพื่อคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์เสนอต่อคณะกรรมการ เพื่อให้ความเห็นชอบ</p> <p>(๒) ทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางในการประสานงานเกี่ยวกับการคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง</p> <p>(๓) จัดเก็บและเผยแพร่ข้อมูลของกลุ่มชาติพันธุ์เกี่ยวกับชุมชน ภูมิปัญญา และ อัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมและภาษา</p>	<p>ร่างมาตรา ๑๓ ให้ศูนย์ทำหน้าที่รับผิดชอบงานธุรการและงานวิชาการของคณะกรรมการ และคณะอนุกรรมการ เฉพาะเรื่องตาม มาตรา ๑๕ รวมทั้งให้มีอำนาจและหน้าที่ ดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) จัดทำร่างนโยบาย ยุทธศาสตร์ แนวทาง และแผนงานเพื่อคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์เสนอต่อคณะกรรมการ เพื่อให้ความเห็นชอบ</p> <p>(๒) ทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางในการประสานงานเกี่ยวกับการคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง</p> <p>(๓) จัดเก็บและเผยแพร่ข้อมูลของกลุ่มชาติพันธุ์เกี่ยวกับชุมชน ภูมิปัญญา และ อัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมและภาษา</p>

ร่างพระราชบัญญัติฉบับก่อนเสนอเรื่องเข้า ครม.	ร่างพระราชบัญญัติฉบับหลังเสนอเรื่องเข้า ครม.
<p>(๔) สนับสนุนและส่งเสริมความร่วมมือ การดำเนินงาน การเผยแพร่ สร้างความเข้าใจ และแลกเปลี่ยนความรู้เกี่ยวกับวิถีชีวิตของกลุ่มชาติพันธุ์ และการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม</p> <p>(๕) ส่งเสริมสนับสนุนและจัดให้มีการศึกษาวิจัย การพัฒนา ศักยภาพและความเข้มแข็ง องค์กร ชุมชน สตรี เด็ก เยาวชน และผู้นำกลุ่มชาติพันธุ์</p> <p>(๖) สนับสนุนค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานของสมาชิก คณะกรรมการบริหารสมาชิก คณะผู้อาวุโส และคณะกรรมการบริหารพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์</p> <p>(๗) สร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างภาครัฐและภาคเอกชนทั้งในระดับท้องถิ่น ระดับภูมิภาค และระดับชาติในการคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์</p> <p>(๘) รับเรื่องร้องทุกข์ที่เกิดจากการกระทำอันเป็นการละเมิดสิทธิของกลุ่มชาติพันธุ์ตามมาตรา ๕ และเสนอต่อคณะกรรมการเพื่อพิจารณา</p> <p>(๙) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ รวมทั้งปฏิบัติการให้เป็นไปตามอำนาจและหน้าที่ซึ่งกำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ และตามระเบียบ ประกาศ หรือมติของคณะกรรมการและคณะอนุกรรมการตามมาตรา ๑๕</p> <p>(๑๐) ปฏิบัติงานอื่นตามที่คณะกรรมการมอบหมาย</p>	<p>(๔) สนับสนุนและส่งเสริมความร่วมมือ การดำเนินงาน การเผยแพร่ สร้างความเข้าใจ และแลกเปลี่ยนความรู้เกี่ยวกับวิถีชีวิตของกลุ่มชาติพันธุ์ และการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม</p> <p>(๕) ส่งเสริมสนับสนุนและจัดให้มีการศึกษาวิจัย การพัฒนา ศักยภาพและความเข้มแข็ง องค์กร ชุมชน สตรี เด็ก เยาวชน และผู้นำกลุ่มชาติพันธุ์</p> <p>(๖) สนับสนุนค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานของสมาชิก คณะกรรมการบริหารสมาชิก คณะผู้อาวุโส และคณะกรรมการบริหารพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์</p> <p>(๗) สร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างภาครัฐและภาคเอกชนทั้งในระดับท้องถิ่น ระดับภูมิภาค และระดับชาติในการคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์</p> <p>(๘) ตรวจสอบความสอดคล้องกับแผนแม่บทและแผนที่พื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ ในการจัดทำธรรมนูญของคณะกรรมการบริหารพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ตามมาตรา ๓๔ (๑)</p> <p>(๙) ให้ความเห็นชอบธรรมนูญของคณะกรรมการบริหารพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์</p> <p>(๑๐) รับเรื่องร้องทุกข์ที่เกิดจากการกระทำอันเป็นการละเมิดสิทธิของกลุ่มชาติพันธุ์ตามมาตรา ๕ และเสนอต่อคณะกรรมการเพื่อพิจารณา</p> <p>(๑๑) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ รวมทั้งปฏิบัติการให้เป็นไปตามอำนาจและหน้าที่ซึ่งกำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ และตามระเบียบ ประกาศ หรือมติของคณะกรรมการ</p> <p>(๑๒) ปฏิบัติงานอื่นตามที่คณะกรรมการมอบหมาย</p>
<p>ร่างมาตรา ๓๕ เพื่อประโยชน์ในการคุ้มครองวิถีชีวิตและวัฒนธรรม การรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน การส่งเสริมคุณภาพชีวิตที่ดีบนฐานเศรษฐกิจเชิงวัฒนธรรม และการส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชนตามภูมิปัญญาและวัฒนธรรมของกลุ่มชาติพันธุ์ คณะกรรมการมีอำนาจกำหนดพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์</p> <p>ก่อนการประกาศพื้นที่ คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ ให้ชุมชนจัดทำแผนแม่บทและแผนที่แสดงพื้นที่การจัดการพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ โดยให้ศูนย์สนับสนุนการจัดทำแผนแม่บทดังกล่าว</p>	<p>ร่างมาตรา ๓๐ เพื่อประโยชน์ในการคุ้มครองวิถีชีวิตและวัฒนธรรม การรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน การส่งเสริมคุณภาพชีวิตที่ดีบนฐานเศรษฐกิจเชิงวัฒนธรรม และการส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชนตามภูมิปัญญาและวัฒนธรรมของกลุ่มชาติพันธุ์ คณะกรรมการมีอำนาจกำหนดพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์</p> <p>ก่อนการประกาศพื้นที่ คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ ให้ชุมชนจัดทำแผนแม่บทและแผนที่แสดงพื้นที่การจัดการพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในระเบียบของคณะกรรมการ</p> <p>ให้ศูนย์สนับสนุน ชุมชน ในการจัดทำ แผนแม่บทและแผนที่แสดงพื้นที่การจัดการพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ โดยอาจขอให้หน่วยงานของรัฐในพื้นที่มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนแม่บทและแผนที่ดังกล่าวด้วยก็ได้</p>

ร่างพระราชบัญญัติฉบับก่อนเสนอเรื่องเข้า ครม.	ร่างพระราชบัญญัติฉบับหลังเสนอเรื่องเข้า ครม.
<p>เมื่อดำเนินการตามวรรคสองเสร็จแล้วให้ศูนย์เสนอต่อคณะกรรมการเพื่อประกาศพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ตามวรรคหนึ่งต่อไป โดยให้ทำเป็นประกาศของคณะกรรมการ</p>	<p>เมื่อดำเนินการตามวรรคสองเสร็จแล้ว ให้ศูนย์เสนอต่อคณะกรรมการเพื่อประกาศพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ตามวรรคหนึ่งต่อไป โดยให้ทำเป็นประกาศของคณะกรรมการ</p>
<p>ร่างมาตรา ๓๗ ให้ประชาชนในชุมชนที่อยู่ภายในพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ มีสิทธิใช้ประโยชน์จากที่ดินและทรัพยากรธรรมชาติ ตามธรรมเนียมของพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ ดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) ก่อสร้าง แผ้วถาง หรือกระทำด้วยประการใด ๆ เพื่อการอยู่อาศัย การสาธารณสุข โภคสาธารณสุข การเกษตรกรรม การประมง การเลี้ยงสัตว์และกิจกรรมสาธารณะของชุมชน</p> <p>(๒) กระทำด้วยประการใด ๆ เพื่อการทำกินตามวิถีชีวิตและวัฒนธรรม</p> <p>(๓) การใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติอื่นในพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ทำได้ตามความจำเป็นต่อการอุปโภคบริโภคในครัวเรือน เศรษฐกิจชุมชน หรือใช้ในกิจกรรมสาธารณะของชุมชน</p> <p>(๔) ชักน้ำหรือบังคับน้ำจากทางน้ำ ลำน้ำ ลำห้วย หนอง หรือบึง เพื่อประโยชน์ในการอุปโภคบริโภค การเกษตรกรรม การเลี้ยงสัตว์ และกิจกรรมสาธารณะของชุมชน</p> <p>(๕) ปลุกต้นไม้หรือพฤษชาติอื่น ๆ</p> <p>(๖) ปฏิบัติพิธีกรรมตามประเพณีและจิตวิญญาณของกลุ่มชาติพันธุ์</p> <p>(๗) การอื่นตามที่คณะกรรมการกำหนด</p> <p>การใช้ประโยชน์ตามวรรคหนึ่ง ต้องเป็นไปอย่างสมดุลและยั่งยืน ไม่ทำลายความหลากหลายทางชีวภาพ หรือส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด</p> <p>ในกรณีที่ถูกกฎหมายโดยบัญญัติให้การกระทำหรือการงดเว้นการกระทำตามวรรคหนึ่งเป็นความผิดหรือต้องรับผิดตามกฎหมายนั้น หากผู้มีสิทธิอยู่อาศัยและใช้ประโยชน์จากที่ดินและทรัพยากรธรรมชาติตามที่กำหนดในธรรมเนียมของพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ เป็นผู้กระทำหรืองดเว้นการกระทำนั้น ให้ถือว่าไม่มีเจตนาในการกระทำความผิดและไม่ต้องรับผิดตามกฎหมายนั้น</p>	<p>ร่างมาตรา ๓๒ ให้ประชาชนในชุมชนที่อยู่ภายในพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ มีสิทธิใช้ประโยชน์จากที่ดินและทรัพยากรธรรมชาติ ตามธรรมเนียมของพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ ดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) ก่อสร้าง แผ้วถาง หรือกระทำด้วยประการใด ๆ เพื่อการอยู่อาศัย การสาธารณสุข โภคสาธารณสุข การเกษตรกรรม การประมง การเลี้ยงสัตว์และกิจกรรมสาธารณะของชุมชน</p> <p>(๒) กระทำด้วยประการใด ๆ เพื่อการทำกินตามวิถีชีวิตและวัฒนธรรม</p> <p>(๓) การใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติอื่นในพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ทำได้ตามความจำเป็นต่อการอุปโภคบริโภคในครัวเรือน เศรษฐกิจชุมชน หรือใช้ในกิจกรรมสาธารณะของชุมชน</p> <p>(๔) ชักน้ำหรือบังคับน้ำจากทางน้ำ ลำน้ำ ลำห้วย หนอง หรือบึง เพื่อประโยชน์ในการอุปโภคบริโภค การเกษตรกรรม การเลี้ยงสัตว์ และกิจกรรมสาธารณะของชุมชน</p> <p>(๕) ปลุกต้นไม้หรือพฤษชาติอื่น ๆ</p> <p>(๖) ปฏิบัติพิธีกรรมตามประเพณีและจิตวิญญาณของกลุ่มชาติพันธุ์</p> <p>(๗) การอื่นตามที่คณะกรรมการกำหนด</p> <p>การใช้ประโยชน์ตามวรรคหนึ่ง ต้องเป็นไปอย่างสมดุลและยั่งยืน ไม่ทำลายความหลากหลายทางชีวภาพ หรือส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด</p> <p>ในกรณีที่ถูกกฎหมายโดยบัญญัติให้การกระทำหรือการงดเว้นการกระทำตามวรรคหนึ่งเป็นความผิดหรือต้องรับผิดตามกฎหมายนั้น หากผู้มีสิทธิอยู่อาศัยและใช้ประโยชน์จากที่ดินและทรัพยากรธรรมชาติตามที่กำหนดในธรรมเนียมของพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ เป็นผู้กระทำหรืองดเว้นการกระทำนั้น ให้ถือว่าไม่มีเจตนาในการกระทำความผิดและไม่ต้องรับผิดตามกฎหมายนั้น</p>
<p>ร่างมาตรา ๓๘ เมื่อคณะกรรมการประกาศพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์แล้วให้คณะกรรมการแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ ซึ่งประกอบด้วยตัวแทนของชุมชนในพื้นที่ จำนวนไม่น้อยกว่าเจ็ดคนแต่ไม่เกินสิบห้าคน เพื่อทำหน้าที่บริหารพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์</p>	<p>ร่างมาตรา ๓๓ เมื่อคณะกรรมการประกาศพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์แล้วให้คณะกรรมการแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ ซึ่งประกอบด้วย ผู้แทนหน่วยงานของรัฐในพื้นที่และผู้แทน ของชุมชนในพื้นที่ คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ จำนวนไม่น้อยกว่าเจ็ดคนแต่ไม่เกินสิบห้าคน โดยให้มีผู้แทนหน่วยงานของรัฐในพื้นที่จำนวนไม่เกินกว่าหนึ่งในสามของจำนวนคณะกรรมการบริหารพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์</p>

ร่างพระราชบัญญัติฉบับก่อนเสนอเรื่องเข้า ครม.	ร่างพระราชบัญญัติฉบับหลังเสนอเรื่องเข้า ครม.
	<p style="text-align: center;">ให้ที่ประชุมคณะกรรมการบริหารพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์เลือกกรรมการคนหนึ่งซึ่งเป็นผู้แทนของชุมชนในพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ ให้ทำหน้าที่ประธานคณะกรรมการบริหารพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์</p> <p style="text-align: center;">คณะกรรมการบริหารพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ตามวรรคหนึ่งให้ทำหน้าที่บริหารพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์</p>
<p>ร่างมาตรา ๓๓ ให้คณะกรรมการบริหารพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ มีอำนาจและหน้าที่ ดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) จัดทำธรรมนูญของพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ โดยอย่างน้อยต้องประกอบด้วย สิทธิและหน้าที่ของประชาชนในพื้นที่ทำกิน พื้นที่อยู่อาศัย พื้นที่วัฒนธรรมและจิตวิญญาณ และพื้นที่สงวนและรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การทำนุบำรุงรักษาสืบทอดศิลปวัฒนธรรมและภาษา มาตรการบังคับใช้ธรรมนูญในพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ ทั้งนี้ ต้องไม่ขัดหรือแย้งกับแผนแม่บทที่เสนอต่อคณะกรรมการ ตามมาตรา ๓๕</p> <p>(๒) จัดให้มีการประเมินผลการดำเนินการตามแผนแม่บทโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์</p> <p>(๓) เสนอแนะการปรับปรุงแผนแม่บทต่อคณะกรรมการ</p> <p>(๔) ประสานงานการรับความช่วยเหลือในด้านต่าง ๆ ที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตของประชาชนในพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ จากคณะอนุกรรมการคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ระดับจังหวัดตามมาตรา ๑๓ คณะอนุกรรมการเฉพาะเรื่องตามมาตรา ๑๕ และหน่วยงานของรัฐหรือเอกชน</p> <p>(๕) สนับสนุนการจัดทำข้อมูลวิถีชีวิตและประวัติศาสตร์กลุ่มชาติพันธุ์ให้แก่คณะกรรมการจัดทำข้อมูลวิถีชีวิตและประวัติศาสตร์กลุ่มชาติพันธุ์และศูนย์</p>	<p>ร่างมาตรา ๓๔ ให้คณะกรรมการบริหารพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ มีอำนาจและหน้าที่ ดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) จัดทำธรรมนูญของพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ โดยอย่างน้อยต้องประกอบด้วย สิทธิและหน้าที่ของประชาชนในพื้นที่ทำกิน พื้นที่อยู่อาศัย พื้นที่วัฒนธรรมและจิตวิญญาณ และพื้นที่สงวนและรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การทำนุบำรุงรักษาสืบทอดศิลปวัฒนธรรมและภาษา มาตรการบังคับใช้ธรรมนูญในพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ ทั้งนี้ ต้องไม่ขัดหรือแย้งกับแผนแม่บทและแผนที่แสดงพื้นที่การจัดการพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ที่เสนอต่อคณะกรรมการ ตามมาตรา ๓๐</p> <p>(๒) จัดให้มีการประเมินผลการดำเนินการตามแผนแม่บทโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์</p> <p>(๓) เสนอแนะการปรับปรุงแผนแม่บทต่อคณะกรรมการ</p> <p>(๔) ประสานงานการรับความช่วยเหลือในด้านต่าง ๆ ที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตของประชาชนในพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ จากคณะอนุกรรมการคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ระดับจังหวัดตามมาตรา ๑๓ คณะอนุกรรมการเฉพาะเรื่องตามมาตรา ๑๕ และหน่วยงานของรัฐหรือเอกชน</p> <p>(๕) สนับสนุนการจัดทำข้อมูลวิถีชีวิตและประวัติศาสตร์กลุ่มชาติพันธุ์ให้แก่คณะกรรมการจัดทำข้อมูลวิถีชีวิตและประวัติศาสตร์กลุ่มชาติพันธุ์และศูนย์</p>

เนื่องจากการพิจารณาเนื้อความในร่างมาตรา ๓๒ ที่ประชุมมีความคิดเห็นที่ไม่เป็นไปในทิศทางเดียวกัน ในเรื่อง “การใช้ถ้อยคำในร่างมาตรา ๓๒” โดย กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ขอสงวนความเห็นในร่างมาตรา ๓๒ ซึ่งที่ประชุมมีความเห็นแบ่งออกเป็น ๒ แนวทาง คือ

แนวทางที่หนึ่ง ให้คงเนื้อความในร่างมาตรา ๓๒ ไว้ตามเดิม เนื่องจากมีความเหมาะสมและเป็นไปตามเจตนารมณ์ของร่างพระราชบัญญัติที่มุ่งให้ความคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์

แนวทางที่สอง เห็นควรให้ปรับแก้เนื้อความในวรรคท้ายของร่างมาตรา ๓๒ ตามข้อเสนอของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ทั้งนี้ เนื่องจากมีความเห็นที่แตกต่างในประเด็นเรื่อง “การใช้ถ้อยคำ” ที่ประชุมจึงมีมติให้คงเนื้อความร่างมาตรา ๓๒ ไว้เช่นเดิม โดยให้มีการจัดทำความเห็นของทั้ง ๒ แนวทาง โดยละเอียด เพื่อให้กระบวนการพิจารณาขึ้นไปมีการพิจารณาประเด็นนี้อย่างรอบคอบยิ่งขึ้น

๗. ประเด็นที่เกี่ยวข้องกับบทเฉพาะกาล

๗.๑ ข้อสังเกตของหน่วยงาน

๑) ประเด็นเรื่องถ้อยคำเกี่ยวกับการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายสำหรับการปฏิบัติงานตามข้อบัญญัติของพระราชบัญญัตินี้ ซึ่งเชื่อมโยงกับร่างมาตรา ๓๖ มีหน่วยงานราชการให้ข้อสังเกตและข้อเสนอเพิ่มเติมจำนวน ๒ หน่วยงาน คือ ๑.สำนักงานงบประมาณ และ ๒.กระทรวงการคลัง ซึ่งมีข้อเสนอแนะให้มีการพิจารณาตัดถ้อยคำที่ได้มีการกำหนดประเภทงบประมาณ เนื่องจากการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประเภทใดก็ตาม จะเป็นไปตามแนวทางการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายตามความจำเป็นและความเหมาะสม นอกจากนี้ ในส่วนของการดำเนินงานตามร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้มีข้อเสนอเพิ่มเติม โดยเห็นควรให้มีการกำหนดชื่อหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องให้มีความชัดเจน เนื่องจากจะมีความสัมพันธ์กับการจัดสรรงบประมาณ ประกอบกับเพื่อเป็นประโยชน์ในการบังคับใช้กฎหมายต่อไป

๒) ประเด็นเกี่ยวกับสถานะทางกฎหมายของของสถานเฝ้าพื้นเมือง ซึ่งเชื่อมโยงกับร่างมาตรา ๓๘ โดยสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ให้ข้อสังเกตในร่างมาตรา ๓๘ (หรือร่างมาตรา ๔๓ เดิม) ตามเนื้อความที่กำหนดให้สถานเฝ้าปฏิบัติหน้าที่แทนสมัชชาในวาระเริ่มแรก สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ มีข้อสังเกตถึงความเหมาะสมในด้านสถานะทางกฎหมายของของสถานเฝ้าพื้นเมือง

๗.๒ การดำเนินการปรับปรุงแก้ไขร่างพระราชบัญญัติ ดังนี้

๑) ปรับปรุงเนื้อความในร่างมาตรา ๓๖

๒) ยกร่างมาตรา ๓๘ ขึ้นใหม่ เพื่อก่อให้เกิดความเหมาะสม

โดยมีรายละเอียดในการปรับปรุงแก้ไข ดังนี้

ร่างพระราชบัญญัติฉบับก่อนเสนอเรื่องเข้า ครม.	ร่างพระราชบัญญัติฉบับหลังเสนอเรื่องเข้า ครม.
ร่างมาตรา ๔๑ ในวาระเริ่มแรก ให้สำนักงานงบประมาณจัดสรรงบประมาณจากงบประมาณรายจ่ายบูรณาการหรืองบประมาณรายจ่ายงบกลางให้แก่ศูนย์และหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องตามความจำเป็นในปีนั้นเพื่อปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้	ร่างมาตรา ๓๖ ในวาระเริ่มแรก ให้สำนักงานงบประมาณจัดสรรงบประมาณให้ศูนย์และหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องกับ วัตถุประสงค์ตามมาตรา ๕ สำหรับความจำเป็นในปีนั้น เพื่อปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้
ร่างมาตรา ๔๓ ให้สถานเฝ้าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย ซึ่งสมาคมศูนย์รวมการศึกษาและวัฒนธรรมของชาวไทยภูเขาในประเทศไทยที่ได้ดำเนินการบริหารและจัดการอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ทำหน้าที่สมัชชาตามพระราชบัญญัตินี้ไปพลางก่อน จนกว่าจะได้มีการแต่งตั้งสมัชชาตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ต้องไม่เกินเก้าสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ	ร่างมาตรา ๓๘ ให้ศูนย์ดำเนินการสรรหาและแต่งตั้ง สมาชิกสมัชชา ให้ครบองค์ประกอบของ สมัชชาตามมาตรา ๑๔ ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

อย่างไรก็ดี เมื่อได้มีการปรับลดกลไกคณะกรรมการให้คงเหลือคณะกรรมการตามความจำเป็น (คงเหลือคณะกรรมการเพียง ๒ คณะ คือ ๑. คณะกรรมการคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ และ ๒. คณะกรรมการจัดทำข้อมูลวิถีชีวิตและประวัติศาสตร์กลุ่มชาติพันธุ์) ส่งผลให้งบประมาณในการดำเนินงานในระยะ ๓ ปี

ของร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. มีจำนวนลดลง จากเดิมมีความจำเป็นที่ต้องใช้งบประมาณดำเนินงานในระยะ ๓ ปี เป็นเงินจำนวน ๕๐๐,๐๐๐,๐๐๐ ล้านบาท (ห้าร้อยล้านบาทถ้วน) เมื่อปรับลดกลไกคณะกรรมการทำให้ความจำเป็นที่ต้องใช้งบประมาณดำเนินงานในระยะ ๓ ปี ลดลงไปด้วย จึงมีจำนวนงบประมาณที่จำเป็นต้องใช้ดำเนินงานในระยะ ๓ ปี เป็นยอดเงินสุทธิ จำนวน ๓๐๐,๐๐๐,๐๐๐ ล้านบาท (สามร้อยล้านบาทถ้วน)

๕.๓ ความเห็นของหน่วยงานและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องหลังเสนอเรื่องเข้าสู่กระบวนการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี ครั้งที่ ๒

ตามที่ กระทรวงวัฒนธรรมมีหนังสือที่ วธ ๐๗๐๐/๙๙๓ ลงวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖ เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. ได้เสนอร่างพระราชบัญญัติต่อคณะรัฐมนตรีอีกครั้ง สำนักงานเลขาธิการคณะรัฐมนตรีมีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๓/ว(ล)๔๗๒๙ ลงวันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖ แจ้งเวียนถามความเห็นหน่วยงานเกี่ยวข้องต่อร่างพระราชบัญญัติฯ ต่อมาได้มีพระราชกฤษฎีกายุบสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๖ เมื่อวันที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๖๖ สำนักงานเลขาธิการคณะรัฐมนตรีมีหนังสือที่ นร ๐๕๐๓/ว๑๒๕ ลงวันที่ ๒๓ มีนาคม ๒๕๖๖ เรื่อง แนวทางปฏิบัติอันเนื่องมาจากการยุบสภาผู้แทนราษฎร และได้มีหนังสือสำนักงานเลขาธิการคณะรัฐมนตรีที่ นร ๐๕๐๓/๑๒๔๔๓ ลงวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๖๖ เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. แจ้งว่า ด้วยคณะรัฐมนตรีเห็นชอบแนวทางปฏิบัติอันเนื่องมาจากการยุบสภาผู้แทนราษฎร ซึ่งแนวทางดังกล่าวได้กำหนดให้การเสนอร่างกฎหมายใหม่โดยเฉพาะร่างพระราชบัญญัติซึ่งเป็นเรื่องในทางนโยบาย ไม่เห็นสมควรดำเนินการในระหว่างยุบสภาผู้แทนราษฎร

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีมีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๓/ว(ล)๔๗๒๙ ลงวันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖ แจ้งเวียนถามความเห็นหน่วยงานเกี่ยวข้องต่อร่างพระราชบัญญัติฯ จำนวน ๑๕ หน่วยงาน ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องให้ความเห็นชอบในหลักการของร่างพระราชบัญญัติฯ ทั้งนี้ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีข้อสังเกตการใช้ถ้อยคำในร่างมาตรา ๓๒ วรรคท้าย อย่างไรก็ตาม อย่างไรก็ดี ข้อสังเกตดังกล่าวได้มีการพิจารณาร่วมกันของส่วนราชการที่เกี่ยวข้องแล้ว เมื่อวันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๖๕ โดยมีมติให้คงเนื้อความในร่างมาตรา ๓๒ ไว้ เพื่อเสนอพิจารณาในขั้นการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี

เนื้อความร่างมาตรา ๓๒

ร่างมาตรา ๓๒ ให้ประชาชนในชุมชนที่อยู่ภายในพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ มีสิทธิใช้ประโยชน์จากที่ดินและทรัพยากรธรรมชาติ ตามธรรมเนียมของพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ ดังต่อไปนี้

- (๑) ก่อสร้าง แผ้วถาง หรือกระทำด้วยประการใด ๆ เพื่อการอยู่อาศัย การสาธารณสุขปศุสัตว์ สาธารณูปโภค การเกษตรกรรม การประมง การเลี้ยงสัตว์และกิจกรรมสาธารณะของชุมชน
- (๒) กระทำด้วยประการใด ๆ เพื่อการทำกินตามวิถีชีวิตและวัฒนธรรม
- (๓) การใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติอื่นในพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ทำได้ตามความจำเป็นต่อการอุปโภคบริโภคในครัวเรือน เศรษฐกิจชุมชน หรือใช้ในกิจกรรมสาธารณะของชุมชน
- (๔) ชักน้ำหรือบังคับน้ำจากทางน้ำ ลำน้ำ ลำห้วย หนอง หรือบึง เพื่อประโยชน์ในการอุปโภคบริโภค การเกษตรกรรม การเลี้ยงสัตว์ และกิจกรรมสาธารณะของชุมชน

- (๕) ปลุกต้นไม้หรือพฤษชาติอื่น ๆ
- (๖) ปฏิบัติพิธีกรรมตามประเพณีและจิตวิญญาณของกลุ่มชาติพันธุ์
- (๗) การอื่นตามที่คณะกรรมการกำหนด

การใช้ประโยชน์ตามวรรคหนึ่ง ต้องเป็นไปอย่างสมดุลและยั่งยืน ไม่ทำลายความหลากหลายทางชีวภาพ หรือส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

ในกรณีที่กฎหมายใดบัญญัติให้การกระทำหรือการงดเว้นการกระทำตามวรรคหนึ่ง เป็นความผิดหรือต้องรับผิดตามกฎหมายนั้น หากผู้มีสิทธิอยู่อาศัยและใช้ประโยชน์จากที่ดินและทรัพยากรธรรมชาติตามที่กำหนดในธรรมนูญของพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ เป็นผู้กระทำหรืองดเว้นการกระทำนั้น ให้ถือว่าไม่มีเจตนาในการกระทำความผิดและไม่ต้องรับผิดตามกฎหมายนั้น

๖. คำชี้แจงเหตุผลรายประเด็น

จากการรับฟังความคิดเห็นทั้งสองช่วงมีคำชี้แจงเหตุผลข้อสังเกตรายประเด็น ดังนี้

๖.๑ คำชี้แจงเหตุผลรายประเด็นจากการรับฟังความคิดเห็นก่อนเสนอเรื่องเข้าสู่กระบวนการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี

ก. ประเด็นคำนิยาม “กลุ่มชาติพันธุ์” ในร่างมาตรา ๓

จากประเด็นความเห็นที่มีต่อคำนิยามกลุ่มชาติพันธุ์ที่มีประเด็นถกเถียงเป็น ๒ กลุ่มดังกล่าวมาแล้ว ในการวิเคราะห์ผลกระทบ ได้นำประเด็นดังกล่าวมาพิจารณาประกอบแล้วมีความเห็นว่าร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. มีเจตนารมณ์ให้เป็นกฎหมาย “ส่งเสริม” ตามหลักการของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๗๐ ที่กำหนดให้ “รัฐพึงส่งเสริมและให้ความคุ้มครองชาวไทยกลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ ให้มีสิทธิดำรงชีวิตในสังคมตามวัฒนธรรม ประเพณี และวิถีชีวิตดั้งเดิมตามความสมัครใจได้อย่างสงบสุข ไม่ถูกรบกวนทั้งนี้ เท่าที่ไม่เป็นการขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน หรือเป็นอันตรายต่อความมั่นคงของรัฐ หรือสุขภาพอนามัย” ประกอบมาตรา ๕๗ ที่วางหลักการให้ชุมชนท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ ป่าไม้ และส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น ศิลปะ วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมและจารีตประเพณีอันดีงามของท้องถิ่นและของชาติ รวมทั้งการอนุรักษ์ คุ้มครอง บำรุงรักษา ป่าไม้ บริหารจัดการ และใช้หรือจัดให้มีการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และความหลากหลายทางชีวภาพ ให้เกิดประโยชน์อย่างสมดุลและยั่งยืน

ในกรณีของร่างมาตรา ๓ ของร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. นิยามคำว่า “กลุ่มชาติพันธุ์” โดยหมายรวมถึง “ชนเผ่าพื้นเมือง” ด้วยนั้น ได้พิจารณาจากข้อเท็จจริงว่าประวัติศาสตร์ของประเทศไทยหลอมรวมความเป็นชาติขึ้นจากความหลากหลายของกลุ่มชาติพันธุ์ที่ตั้งถิ่นฐานดั้งเดิมอยู่ในดินแดนประเทศไทยมาช้านาน “ชนเผ่าพื้นเมือง” ในที่นี้จึงมีความหมายถึงกลุ่มคนท้องถิ่นดั้งเดิมที่ตั้งถิ่นฐานอยู่ในดินแดนประเทศไทยและมีประวัติศาสตร์สัมพันธ์กับการร่วมก่อตั้งรัฐชาติไทย สามารถอ้างอิงได้จากหลักฐานทางประวัติศาสตร์และโบราณคดี ที่แสดงให้เห็นว่าดินแดนของประเทศไทยในอดีตเป็นดินแดนที่มีผู้คนอาศัยมาต่อเนื่องยาวนานและเป็นกลุ่มคนพื้นเมืองดั้งเดิม

นอกจากนี้ เมื่อพิจารณาตามนัยของปฏิญญาแห่งสหประชาชาติว่าด้วยสิทธิชนเผ่าเมืองดั้งเดิม (United Nations Declaration on The Rights of Indigenous People: UNDRIP) ซึ่งปัจจุบันสหประชาชาติได้เปิดกว้างให้ชนเผ่าพื้นเมืองสามารถระบุตนเองได้ (Self-Identification) การระบุว่าชนเผ่าพื้นเมืองในร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ จึงเป็นการคุ้มครองสิทธิในการนิยามตนเองของกลุ่มชาติพันธุ์ในประเทศไทยที่นิยามตนเองว่าเป็นชนเผ่าพื้นเมือง โดยมีได้มีความหมายโดยนัยเชื่อมโยงกับกลุ่มคนที่ได้รับความยุติธรรมทางประวัติศาสตร์เช่นเดียวกับกรณีชนเผ่าพื้นเมืองในบริบทต่างประเทศ

การระบุว่า “ชนเผ่าพื้นเมือง” ไว้ในนิยาม “กลุ่มชาติพันธุ์” ตามร่างมาตรา ๓ จึงมีเจตนารมณ์ต้องการแสดงให้เห็นถึงการยอมรับการมีอยู่ของกลุ่มคนที่ตั้งถิ่นฐานดั้งเดิมที่อาศัยอยู่ในดินแดนประเทศไทยมาเป็นเวลาช้านาน ซึ่งเป็นการแสดงให้เห็นถึงความหลากหลายทางวัฒนธรรม และเพื่อประโยชน์ในการสร้างสำนึกความเป็นไทยให้กับคนทุกกลุ่มที่ตั้งถิ่นฐานในดินแดนประเทศไทยมาอย่างต่อเนื่อง และควรได้รับการคุ้มครองในฐานะพลเมืองไทยอย่างเสมอภาคกันโดยไม่เลือกปฏิบัติ

ข. ประเด็นเรื่องสมัชชากลุ่มชาติพันธุ์แห่งประเทศไทย

ความเห็นที่มีต่อประเด็นเรื่องสมัชชากลุ่มชาติพันธุ์แห่งประเทศไทยนั้น เป็นประเด็นเรื่องการเลือกใช้ถ้อยคำระหว่างคำว่า “สมัชชา” กับ “สภา” ขณะที่ในแง่ของหลักการทุกภาคส่วนเห็นด้วยกับการสร้างกลไกการมีส่วนร่วมของกลุ่มชาติพันธุ์ที่มีบทบาทเป็นศูนย์กลางประสานงานการบริหารจัดการแก้ไขปัญหาของกลุ่มชาติพันธุ์ โดยเป็นกลไกประสานการทำงานระหว่างเครือข่ายกลุ่มชาติพันธุ์ในฐานะภาคประชาชนกับคณะกรรมการคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ในฐานะภาคนโยบาย

อย่างไรก็ดี มีความเห็นของภาคประชาชนส่วนหนึ่งมีประเด็นข้อกังวลถึงสถานะทางกฎหมายที่ชัดเจนของ “สมัชชาชาติพันธุ์แห่งประเทศไทย” ว่า องค์การที่จัดตั้งขึ้นมีสถานะอย่างไรซึ่งจะส่งผลต่อสิทธิและหน้าที่ขององค์กรที่พึงมีหรือพึงได้รับตามกฎหมายอื่น ๆ ในส่วนของภาคประชาชน และมีความเห็นว่า “สมัชชา” มีลักษณะเป็นพื้นที่สำหรับการปรึกษาหารือตามวาระที่กำหนด ส่วนคำว่า “สภา” เป็นคำที่สะท้อนถึง “การมีอำนาจและหน้าที่ของสมาชิกสภาต้องรับผิดชอบ” นอกเหนือจากการประชุมตามวาระ นอกจากนี้คำว่า “สภาชนเผ่าพื้นเมือง” ได้มีการใช้มาเป็นระยะเวลาอันยาวนาน มีโครงสร้างและตัวตนที่ชัดเจน รวมถึงเป็นที่รับรู้ของกลุ่มชาติพันธุ์ในที่สาธารณะ

ทั้งนี้ ในร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. ได้พิจารณาใช้ถ้อยคำว่า “สมัชชากลุ่มชาติพันธุ์แห่งประเทศไทย” โดยพิจารณาจากหลักการมีส่วนร่วมของกลุ่มชาติพันธุ์ในลักษณะของคณะที่ประชุม โดยใช้ระบบการประชุมและลงความเห็นเพื่อให้ความเห็น ให้คำแนะนำ และให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาในด้านต่าง ๆ สมัชชาจึงเป็นพื้นที่ของการแสดงความคิดเห็นและการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจร่วมกัน เป็นรูปแบบของ “กลไกการมีส่วนร่วมของกลุ่มชาติพันธุ์” ที่ทุกคนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ

นอกจากนี้ ในการตราบทบัญญัติเกี่ยวกับ “สมัชชากลุ่มชาติพันธุ์แห่งประเทศไทย” ในร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ได้พิจารณานำเอาหลักการและแนวคิดของ “สภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย” ซึ่งเป็นองค์กรภาคประชาชนที่ดำเนินการอยู่ในขณะนี้มาพิจารณา โดยนำเอาหลักการและรูปแบบของสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทยมาบัญญัติไว้ในร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ทั้งเรื่องของการสรรหาสมาชิกสมัชชา บทบาทหน้าที่ของสมัชชา การแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารสมัชชา และคณะผู้อาวุโสสมัชชา เพื่อให้เกิดกลไกการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนเครือข่ายกลุ่มชาติพันธุ์ในการแก้ไขปัญหาของกลุ่มชาติพันธุ์

ค. ประเด็นเรื่องพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์

จากการรับฟังความคิดเห็นในประเด็นเรื่องพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ แม้โดยส่วนใหญ่เห็นด้วยกับหลักการของเขตพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ แต่ก็ได้มีหลายส่วนราชการที่มีความเห็นถึงข้อกังวลเกี่ยวกับกฎหมายที่เกี่ยวข้องและกระบวนการประกาศเขตพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ โดยเฉพาะประเด็นข้อกังวลเรื่องการบังคับใช้กฎหมาย เนื่องจากเป็นการยกเว้นองค์ประกอบความรับผิดชอบในรายงาน

ทั้งนี้ ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. ได้ให้ความสำคัญอย่างยิ่งกับประเด็นข้อกังวลของส่วนราชการ โดยได้มีการนำข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องมาพิจารณาอย่างรอบด้าน และกำหนดเป็นหลักการของเขตพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ว่าการกำหนดเขตพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ ต้องเป็นไปเพื่อประโยชน์ในการคุ้มครองวิถีชีวิตและวัฒนธรรม การรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน การส่งเสริมคุณภาพชีวิตที่ดีบนฐานเศรษฐกิจเชิงวัฒนธรรม และการส่งเสริม รวมทั้งยังกำหนดมาตราในการกำหนดเขตพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ไว้ในร่างมาตรา ๓๐ วรคสองและวรคสามไว้ด้วยว่า ก่อนการประกาศพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ ให้ชุมชนจัดทำแผนแม่บทและแผนที่แสดงพื้นที่การจัดการพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และต้องเสนอแผนดังกล่าวให้คณะกรรมการคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ เป็นผู้พิจารณาให้ความเห็นชอบและประกาศเป็นเขตพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ จึงเห็นได้ว่ากลไกการประกาศเขตพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ เป็นกลไกที่มีขั้นตอนชัดเจนและมีการพิจารณาจากคณะกรรมการที่มีส่วนราชการที่เกี่ยวข้องร่วมเป็นคณะกรรมการอยู่ จึงเป็นอีกประกันว่ามีกลไกการพิจารณาที่จะไม่ส่งผลกระทบต่อมิติอื่น ๆ ตามมา

ขณะที่ประเด็นข้อกังวลเรื่องการประกาศพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ที่อาจทับซ้อนกับพื้นที่ที่มีการประกาศเป็นพื้นที่อนุรักษ์ หรือพื้นที่ประเภทอื่นตามกฎหมายที่มีมาก่อนการบังคับใช้ร่างพระราชบัญญัติฉบับนั้น ในร่างมาตรา ๓๑ ของ ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ได้กำหนดหลักการว่า ให้ประชาชนและชุมชนมีสิทธิอยู่อาศัยและใช้ประโยชน์จากที่ดินและทรัพยากรธรรมชาติตามที่กำหนดในธรรมนูญของพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ ในฐานะที่กลุ่มชาติพันธุ์เป็นกลุ่มคนดั้งเดิมที่อาศัยตั้งถิ่นฐานมาก่อนการประกาศพื้นที่อนุรักษ์หรือพื้นที่ประเภทอื่นตามกฎหมาย โดยไม่มีบทบัญญัติใดที่ไปยกเลิกหรือเพิกถอนพื้นที่อนุรักษ์หรือพื้นที่ประเภทอื่นตามกฎหมาย อีกทั้งยังกำหนดไว้ด้วยว่าประชาชนและชุมชนในเขตพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ ซึ่งอาจอยู่ในพื้นที่ทับซ้อนกับพื้นที่อนุรักษ์หรือพื้นที่ประเภทอื่นตามกฎหมาย ไม่สามารถจำหน่ายจ่ายโอนสิทธิดังกล่าวให้แก่บุคคลใดได้เว้นแต่การสืบทอดทางมรดกแก่ทายาทโดยธรรม จึงเป็นอีกประกันว่าการประกาศเขตพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ตามร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ จะไม่ส่งผลกระทบต่อการบริหารจัดการพื้นที่อนุรักษ์หรือพื้นที่ประเภทอื่นตามกฎหมาย

สำหรับประเด็นข้อกังวลเรื่องการบังคับใช้กฎหมาย เนื่องจากเป็นหลักการการยกเว้นองค์ประกอบความรับผิดชอบในรายงานนั้น การบัญญัติร่างมาตรา ๓๒ ได้กำหนดหลักการของสิทธิที่มีแต่ดั้งเดิม เนื่องจากในการใช้ประโยชน์ในพื้นที่ตามพระราชบัญญัติฉบับอื่นและพระราชบัญญัติฉบับนี้ มีความเกี่ยวข้องและซ้อนทับกันในเชิงของพื้นที่ จึงมีความจำเป็นที่จะต้องบัญญัติเรื่องการยกเว้นในการมีเจตนาที่จะกระทำความผิดตามพระราชบัญญัติฉบับอื่น ให้กับผู้อยู่อาศัยในพื้นที่โดยสุจริตได้รับการคุ้มครองจากพระราชบัญญัติฉบับนี้ ดังนั้น “หลักการยกเว้น” จึงเป็นการยกเว้นพระราชบัญญัติฉบับอื่น ๆ ที่ขัดต่อการดำรงวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ เพื่อให้กลุ่มชาติพันธุ์สามารถดำเนินกิจกรรมบางประการตามประเพณีวัฒนธรรมที่อาจจะขัดกับพระราชบัญญัติบาง

ฉบับ ให้สามารถดำเนินต่อไปได้ในพื้นที่ที่ประกาศเป็นพื้นที่คุ้มครอง ซึ่งต้องเป็นไปตามหลักการและเงื่อนไขของธรรมนูญที่ได้กำหนดไว้ในร่างมาตรา ๓๑ ด้วยเช่นกัน

๖.๒ คำชี้แจงเหตุผลรายประเด็นจากการรับฟังความคิดเห็นหลังเสนอเรื่องเข้าสู่กระบวนการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี

จากการรับฟังความคิดเห็นผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกภาคส่วนทั้งสองช่วง พบความเห็นที่ไม่เป็นไปในทิศทางเดียวกันเพียงประเด็นเดียว คือ เรื่อง “การใช้ถ้อยคำในร่างมาตรา ๓๒” โดยกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีข้อสังเกตเรื่องการใช้ถ้อยคำทางกฎหมายในเรื่องของ “การเจตนาหรือไม่เจตนา” เนื่องจากเป็นประเด็นที่สัมพันธ์กับการยกเว้นองค์ประกอบความรับผิดชอบทางอาญาในเรื่องเจตนา ประเด็นข้างต้นอาจทำให้ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้มีสถานะเป็นการยกเว้นการกระทำความผิดได้ จึงมีข้อเสนอให้ปรับถ้อยคำและตัดเนื้อความท้ายวรรคสามในร่างมาตรา ๓๒

ในประเด็นข้างต้นที่เกี่ยวกับหลักการเรื่องการยกเว้นองค์ประกอบของการเจตนาหรือไม่เจตนา นั้น ได้มีการบัญญัติหลักการลักษณะดังกล่าวไว้ในพระราชบัญญัติฉบับอื่น ๆ เช่นกัน อาทิ พระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ ๒๕๖๒ ซึ่งการบัญญัติหลักการในร่างมาตรา ๓๒ จึงเป็นเพียง “การเน้นย้ำในหลักการ” ดังกล่าว มิได้เป็นการยกเลิกข้อบังคับทางกฎหมายหรือทำให้กฎหมายที่ใช้บังคับอยู่เกิดความเสียหาย การบัญญัติหลักการดังกล่าวจึงเป็นการป้องกันการตีความโดยใช้กฎหมายหลายฉบับที่ทำให้มีการตีความไม่เป็นไปในทิศทางเดียวกัน อย่างไรก็ดี การตีความถ้อยคำคำว่า “พื้นที่” ของพระราชบัญญัติแต่ละฉบับกับลักษณะของ “พื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์” ก็อาจมีการตีความแตกต่างได้ การระบุเนื้อความตามร่างมาตรา ๓๒ จึงเป็นการขยายความในเรื่อง “หลักการพื้นที่คุ้มครอง” ว่ามิใช่เรื่องหลักการที่มีลักษณะนามธรรมเพียงมิติเดียว แต่มีลักษณะที่เป็นรูปธรรมในด้านการใช้ประโยชน์รูปแบบอื่น ๆ ที่นอกเหนือจากมิติด้านพิธีกรรม เช่น การเป็นพื้นที่ทำกิน พื้นที่อนุรักษ์ และพื้นที่ใช้ประโยชน์อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับวิถีชีวิต เช่น การทำแนวป้องกันไฟ เป็นต้น ซึ่งกิจกรรมในข้างต้นสามารถดำเนินการได้ หากเป็นการกระทำภายใต้กติกาและกลไกของการเป็นพื้นที่คุ้มครองอย่างเป็นลำดับ โดยเริ่มต้นจากกระบวนการจัดทำข้อมูล การตรวจสอบพื้นที่ การจัดทำธรรมนูญชุมชน การจัดทำแผนแม่บทพื้นที่คุ้มครอง จนไปสู่กระบวนการรับรองพื้นที่คุ้มครองที่ต้องผ่านการเห็นชอบของคณะกรรมการระดับชาติ ซึ่งกระบวนการดังกล่าวจะเป็นการสร้างกลไกการมีส่วนร่วมให้ชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมหารือและหาข้อสรุปร่วมกัน

นอกจากนี้ การดำเนินกิจกรรมของกลุ่มชาติพันธุ์ในพื้นที่คุ้มครองฯ จะดำเนินการภายใต้กติกาของ “คณะกรรมการคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ (ระดับชาติ)” ที่ต้องให้ความเห็นชอบใน “แผนแม่บทและธรรมนูญ” ของพื้นที่คุ้มครองฯ โดยหลักเกณฑ์ข้างต้นจะเป็นมาตรการกำกับให้กลุ่มชาติพันธุ์ดำเนินการตามกฎหมายได้อย่างถูกต้อง ดังนั้น การบัญญัติหลักการตามร่างมาตรา ๓๒ เพื่อเป็นการป้องกันมิให้เกิดปัญหาเรื่องการตีความและการถูกดำเนินคดี จึงจำเป็นต้องกำหนดหลักการว่า “หากการกระทำนั้นเป็นไปโดยความสุจริตตามแผนแม่บทและธรรมนูญของพื้นที่คุ้มครองฯ จะไม่มีความผิด” โดยเป็นไปตามหลักเกณฑ์ของคณะกรรมการระดับชาติ ทั้งนี้ หากมีการกระทำที่เป็นการละเมิดพระราชบัญญัติฉบับอื่น ๆ เช่น มีการลักลอบเข้าในเขตพื้นที่นอกเหนือจากพื้นที่ที่กำหนดไว้ในแผนพื้นที่คุ้มครอง ก็จะถูกดำเนินคดีตามพระราชบัญญัติที่มีอยู่ เพราะฉะนั้นในการบัญญัติเนื้อความตามร่างมาตรา ๓๒ จึงเป็นเนื้อความที่ประสานกับพระราชบัญญัติฉบับอื่นที่ใช้บังคับอยู่ก่อน และเป็นการมุ่งคุ้มครองเฉพาะพื้นที่ที่มีความเจาะจง ซึ่งเป็นพื้นที่ที่มีการกำหนดขอบเขตและมีการจัดทำแผนร่วมกัน ดังนั้น เมื่อทุกภาคส่วนเห็นชอบในหลักการร่วมกันแล้ว มีเพียงความเห็นที่

ไม่เป็นไปในทิศทางเดียวกัน “เรื่องการใช้ถ้อย” จึงได้คงเนื้อความในร่างมาตรา ๓๒ เพื่อให้ประเด็นดังกล่าวได้รับการพิจารณาอย่างรอบคอบถี่ถ้วนในขั้นต่อไป

๗. การนำผลการรับฟังความคิดเห็นมาประกอบการพิจารณา

จากการรับฟังความคิดเห็นต่อร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. ทั้งสองช่วง มีประเด็นความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ต่อการจัดทำร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ ใน ๓ ประเด็น ได้แก่ (๑) ประเด็นเรื่องคำนิยาม “กลุ่มชาติพันธุ์” (๒) ประเด็นเรื่องสมัชชากลุ่มชาติพันธุ์ แห่งประเทศไทย และ (๓) ประเด็นเรื่องพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ กระทรวงวัฒนธรรม โดยศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน) ได้นำความเห็นและข้อสังเกตดังกล่าวมาประกอบการปรับปรุงแก้ไขร่างพระราชบัญญัติ ดังนี้

๗.๑ การปรับแก้ร่างพระราชบัญญัติตามความเห็นผู้มีส่วนเกี่ยวข้องก่อนการนำเสนอเรื่องเข้าสู่กระบวนการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี

๑. ปรับแก้ร่างมาตรา ๓ นิยามคำศัพท์ ตัดถ้อยคำว่า “ชนเผ่าพื้นเมือง” และเพิ่มนิยามความหมาย “พื้นที่คุ้มครอง”
๒. ปรับแก้ร่างมาตรา ๕ วัตถุประสงค์การคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ โดยเพิ่มเนื้อความในอนุมาตรา (๓) และเพิ่มคำว่า “อนุรักษ์” ในมาตรา (๕) และ (๖)
๓. ปรับแก้ร่างมาตรา ๗ คณะกรรมการ ทำการเพิ่มถ้อยคำ “ปลัดกระทรวงสาธารณสุข” เป็นกรรมการโดยตำแหน่ง และเพิ่มถ้อยคำว่า “ด้านทรัพยากรธรรมชาติ” ในอนุมาตรา (๔) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
๔. ปรับแก้ร่างมาตรา ๑๓ หน้าที่รับผิดชอบ ส.ส. ปรับเพิ่มอนุมาตราขึ้นใหม่ (๒) อนุมาตรา ได้แก่ อนุมาตรา (๘) และ (๙)
๕. ปรับแก้ร่างมาตรา ๑๕ คุณสมบัติของสมาชิกสมัชชา โดยปรับปรุงเนื้อความในอนุมาตรา (๓) ทั้งหมด
๖. ปรับแก้ร่างมาตรา ๒๗ วัตถุประสงค์ของการจัดทำข้อมูลวิถีชีวิตและประวัติศาสตร์กลุ่มชาติพันธุ์ โดยเพิ่มอนุมาตราขึ้นหนึ่งอนุมาตราเป็น “อนุมาตรา (๕)”
๗. ปรับแก้เนื้อความในร่างมาตรา ๓๐ พื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์
๘. ปรับเพิ่มเนื้อความในร่างมาตรา ๓๓ การประกาศพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์
๙. ปรับแก้ร่างมาตรา ๓๔ คณะกรรมการบริหารพื้นที่คุ้มครอง ปรับแก้เนื้อความในอนุมาตรา (๑)
๑๐. ปรับแก้เนื้อความในร่างมาตรา ๓๘ ทั้งหมด
๑๑. ตัดกลไกกรรมการใน “คณะอนุกรรมการระดับจังหวัด” และ “คณะอนุกรรมการเฉพาะเรื่อง” ทำให้จำนวนมาตราในร่างพระราชบัญญัติลดลง
๑๒. ปรับแก้รายละเอียดงบประมาณการดำเนินงาน ต้นทุนหรือค่าใช้จ่ายที่คาดว่าจะต้องใช้ ในการปฏิบัติตามและบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมายในระยะ ๓ ปีแรก

เนื่องจากการปรับปรุงแก้ไขร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ได้ตัดกลไกคณะกรรมการบางประเภทออก ส่งผลให้ต้องปรับเลขมาตราใหม่ทั้งหมด ด้วยเหตุนี้ร่างพระราชบัญญัติฉบับที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วจึงประกอบด้วยสาระสำคัญ ๕ หมวด ๓๙ มาตรา

๗.๒ การปรับแก้ร่างพระราชบัญญัติตามความเห็นผู้มีส่วนเกี่ยวข้องหลังเสนอเรื่องเข้าสู่กระบวนการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี

ในการรับฟังความคิดเห็นระยะที่ ๒ มีการปรับปรุงแก้ไขร่างพระราชบัญญัติตามข้อเสนอแนะของภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง โดยได้มีการปรับลดกลไกคณะกรรมการให้คงเหลือคณะกรรมการตามความจำเป็น (คงเหลือคณะกรรมการเพียง ๒ คณะ คือ ๑. คณะกรรมการคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ และ ๒. คณะกรรมการจัดทำข้อมูลวิถีชีวิตและประวัติศาสตร์กลุ่มชาติพันธุ์) ส่งผลให้งบประมาณในการดำเนินงานในระยะ ๓ ปี ของร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. มีจำนวนลดลง จากเดิมมีความจำเป็นที่ต้องใช้งบประมาณดำเนินงานในระยะ ๓ ปี เป็นเงินจำนวน ๕๐๐,๐๐๐,๐๐๐ ล้านบาท (ห้าร้อยล้านบาทถ้วน) เมื่อปรับลดกลไกคณะกรรมการทำให้ความจำเป็นที่ต้องใช้งบประมาณดำเนินงานในระยะ ๓ ปี ลดลงไปด้วย จึงมีจำนวนงบประมาณที่จำเป็นต้องใช้ดำเนินงานในระยะ ๓ ปี เป็นยอดเงินสุทธิ จำนวน ๓๐๐,๐๐๐,๐๐๐ ล้านบาท (สามร้อยล้านบาทถ้วน)

ทั้งนี้ ในกระบวนการรับฟังความคิดเห็นช่วงที่สอง หลังเสนอเรื่องเข้า ครม. ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกภาคส่วนเห็นชอบในหลักการและเนื้อความตามร่างพระราชบัญญัติฉบับที่ปรับปรุงแก้ไข โดยคงเหลือเพียงประเด็นเรื่อง “การใช้ถ้อยคำในร่างมาตรา ๓๒” ประเด็นเดียว ที่มีความเห็นไม่เป็นไปในทิศทางเดียวกัน อย่างไรก็ตาม ได้นำความเห็นของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกภาคส่วนที่ได้จากการรับฟังทั้งสองช่วงดังกล่าวมาประกอบการพิจารณาการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมายของร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. ด้วยแล้ว

๗.๓ การปรับแก้ร่างพระราชบัญญัติตามการตรวจพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ในคราวประชุมคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗ ได้อนุมัติหลักการร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. ตามที่กระทรวงวัฒนธรรมเสนอ และส่งให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณาเป็นเรื่องด่วน โดยให้ความเห็นของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และสำนักงานสภาพความมั่นคงแห่งชาติไปประกอบการพิจารณา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาจึงมีหนังสือถึงหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง แต่งตั้งผู้แทนมาชี้แจงรายละเอียดที่เกี่ยวข้องกับร่างพระราชบัญญัตินี้ เมื่อวันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้นำความเห็นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาประกอบการตรวจพิจารณาร่างกฎหมาย โดยได้มีการปรับแก้ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. เพื่อสอดคล้องกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๗๐ และให้สอดคล้องกับกฎหมายที่เกี่ยวข้องของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

(๑) บทนิยาม (ร่างมาตรา ๓) แก้ไขเพิ่มเติมบทนิยามคำว่า “กลุ่มชาติพันธุ์” และ “หน่วยงานของรัฐ” ให้ชัดเจนและครบถ้วนยิ่งขึ้น และตัดนิยามคำว่า “ชุมชน” ออก เนื่องจากมีความหมายเป็นการทั่วไป จึงไม่มีความจำเป็นต้องกำหนดนิยามคำนี้ไว้

(๒) มาตรารักษาการ (ร่างมาตรา ๔) กำหนดเพิ่มให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม เนื่องจากกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ทำหน้าที่รักษาการร่วมกับรัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม

พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์เป็นหน่วยงานที่มีภารกิจที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการพัฒนาคุณภาพชีวิต และจัดสวัสดิการสังคมให้แก่กลุ่มชาติพันธุ์

(๓) หมวด ๑ บททั่วไป

(๓.๑) แก้ไขเพิ่มเติมวัตถุประสงค์ในการคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ให้ชัดเจนและสอดคล้องกับมาตรา ๗๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ร่างมาตรา ๕)

(๓.๒) ตัดร่างมาตรา ๖ เดิม ออก เนื่องจากภารกิจของหน่วยงานของรัฐ ย่อมเป็นไปตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง จึงไม่จำเป็นต้องกำหนดไว้

(๔) หมวด ๒ คณะกรรมการคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์

(๔.๑) กำหนดเพิ่มให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เป็นรองประธานกรรมการ และกำหนดให้ปลัดกระทรวงการต่างประเทศ และปลัดกระทรวงยุติธรรม เป็นกรรมการ โดยตำแหน่ง เนื่องจากมีภารกิจเกี่ยวข้องกับการดำเนินการของคณะกรรมการดังกล่าว ทั้งนี้ ตามข้อสังเกตของสำนักงานสภาพัฒนาการแห่งชาติ นอกจากนี้ ได้กำหนดให้ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์และปลัดกระทรวงวัฒนธรรม เป็นกรรมการและเลขานุการของคณะกรรมการ แทนผู้อำนวยการศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร เนื่องจากร่างกฎหมายฉบับนี้มีการใช้อำนาจรัฐในหลายเรื่อง จึงควรกำหนดให้หน่วยงานระดับกระทรวงเป็นผู้รับผิดชอบและขับเคลื่อนภารกิจแทนองค์การมหาชน (ร่างมาตรา ๖)

(๔.๒) กำหนดให้คณะกรรมการมีหน้าที่ประกาศกำหนดกลุ่มชาติพันธุ์ที่ได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายนี้ เพื่อความชัดเจนว่ากลุ่มใดเป็นกลุ่มชาติพันธุ์ ทั้งนี้ ตามข้อสังเกต ของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ นอกจากนี้ ได้แก้ไขหน้าที่และอำนาจ ของคณะกรรมการให้มีความชัดเจนยิ่งขึ้น (ร่างมาตรา ๑๐)

(๔.๓) กำหนดให้สำนักงานปลัดกระทรวงวัฒนธรรมทำหน้าที่รับผิดชอบงานธุรการของคณะกรรมการ แทนศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร เพื่อให้หน่วยงานระดับกระทรวง เป็นผู้รับผิดชอบและขับเคลื่อนภารกิจ และแก้ไขหน้าที่และอำนาจให้สอดคล้องกับภารกิจ (ร่างมาตรา ๑๓) นอกจากนี้ ได้แก้ไขคุณสมบัติและลักษณะต้องห้าม วาระและการดำรงตำแหน่ง การพ้นจากตำแหน่ง และการประชุมของคณะกรรมการให้ เป็นไปตามแนวทางการร่างกฎหมายของสำนักงานฯ

(๕) หมวด ๓ สมัชชากลุ่มชาติพันธุ์แห่งประเทศไทย

(๕.๑) แก้ไขหน้าที่และอำนาจของสมัชชาให้มีความสอดคล้องกับภารกิจที่ต้องดำเนินการ เพื่อความชัดเจนยิ่งขึ้น (ร่างมาตรา ๒๐)

(๒) ตัดคณะกรรมการบริหารสมัชชา (ร่างมาตรา ๒๒ เดิม) ออก เนื่องจาก มีหน้าที่และอำนาจซ้ำซ้อนกับสมัชชา เพื่อมิให้มีการตั้งคณะกรรมการเกินความจำเป็น

(๖) หมวด ๔ ข้อมูลวิถีชีวิตและประวัติศาสตร์กลุ่มชาติพันธุ์

(๖.๑) แก้ไขวัตถุประสงค์ของการจัดทำข้อมูลวิถีชีวิตและประวัติศาสตร์กลุ่มชาติพันธุ์ให้ชัดเจนยิ่งขึ้น ทั้งนี้ ผู้แทนศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธรฯ ชี้แจงว่า ข้อมูลวิถีชีวิตและประวัติศาสตร์ กลุ่มชาติพันธุ์ที่จัดเก็บ จะไม่รวมไปถึงข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มชาติพันธุ์ จึงไม่จำเป็นต้องกำหนดกลไกหรือมาตรการที่ต้องดำเนินการให้สอดคล้องกับกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล (ร่างมาตรา ๒๒ และร่างมาตรา ๒๕)

(๖.๒) แก้ไขรูปแบบการแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำข้อมูลวิถีชีวิตและประวัติศาสตร์กลุ่มชาติพันธุ์ เป็นให้แต่งตั้งเป็น “คณะอนุกรรมการจัดทำข้อมูลวิถีชีวิตและประวัติศาสตร์ กลุ่มชาติพันธุ์” แทน เพื่อมิให้มีการตั้งคณะกรรมการเกินความจำเป็น และกำหนดเพิ่มให้ ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธรฯ ทำหน้าที่รับผิดชอบงานธุรการและงานวิชาการของคณะอนุกรรมการดังกล่าว รวมทั้งกำหนดหน้าที่และอำนาจที่ต้อง

ดำเนินการให้สอดคล้องกับภารกิจที่ต้องดำเนินการ (ร่างมาตรา ๒๓ และร่างมาตรา ๒๖) นอกจากนี้ ได้กำหนดคุณสมบัติและลักษณะต้องห้าม วาระและการดำรงตำแหน่ง การพ้นจากตำแหน่ง และการประชุมของ คณะอนุกรรมการให้เป็นไปตามแนวทาง การร่างกฎหมายของสำนักงานฯ

(๗) หมวด ๕ พื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์

(๗.๑) กำหนดให้สำนักงานปลัดกระทรวงวัฒนธรรมเป็นหน่วยงานรับผิดชอบเกี่ยวกับการ ดำเนินการประกาศพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ แทนศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธรฯ เพื่อให้สอดคล้องกับ การกำหนดให้หน่วยงานระดับกระทรวงเป็นผู้รับผิดชอบและขับเคลื่อนภารกิจตามกฎหมาย (ร่างมาตรา ๒๗)

(๗.๒) ตัดการกำหนดให้สิทธิอยู่อาศัยและใช้ประโยชน์จากที่ดินและทรัพยากร ธรรมชาติ ตามที่กำหนดในธรรมนูญของพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์สามารถสืบทอดทางมรดกทางทายาทโดย ธรรม ออก ทั้งนี้ เพื่อให้สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของร่างพระราชบัญญัติฯ ที่มีวางหลักให้สิทธิอยู่อาศัยและใช้ ประโยชน์จากที่ดินและทรัพยากรธรรมชาติดังกล่าวเป็นของชุมชน แต่มิได้เป็นของบุคคลหนึ่งบุคคลใดเป็นการ เฉพาะเจาะจง (ร่างมาตรา ๓๑ (เดิม))

(๗.๓) แก้ไขเพิ่มเติมการกำหนดสิทธิใช้ประโยชน์จากที่ดินและทรัพยากรธรรมชาติของ ประชาชนในชุมชนที่อยู่ภายในพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ จากเดิมที่กำหนดให้ต้องเป็นไปตามที่กำหนด ไว้ในธรรมนูญของพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์เท่านั้น เป็นกำหนดให้ต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กฎหมายที่ เกี่ยวข้องกับพื้นที่นั้นกำหนดด้วย ทั้งนี้ เพื่อให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ ในการกำหนดพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิต กลุ่มชาติพันธุ์ตามร่างพระราชบัญญัตินี้ เพื่อให้สอดคล้องกับหลักการของการกำหนดพื้นที่ดังกล่าวไม่ได้มีผล เป็นการเพิกถอนพื้นที่อนุรักษ์ที่มีการกำหนดไว้แล้วตามกฎหมายอื่น เพียงแต่ประสงค์ให้กลุ่มชาติพันธุ์สามารถ เข้าไปใช้ประโยชน์และมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการพื้นที่ดังกล่าวได้ภายใต้ขอบเขตของพื้นที่ที่มีการตกลง ร่วมกัน ประกอบกับในปัจจุบันก็ได้มีการดำเนินโครงการเกี่ยวกับการจัดให้ประชาชนอยู่อาศัยหรือทำกินใน พื้นที่อนุรักษ์ต่าง ๆ ตามกลไกที่บัญญัติไว้กฎหมายที่เกี่ยวข้อง เช่น มาตรา ๖๔ แห่งพระราชบัญญัติอุทยาน แห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ ที่กำหนดให้มีการจัดทำโครงการเกี่ยวกับการอนุรักษ์รักษาทรัพยากรธรรมชาติภายใน อุทยานแห่งชาติโดยมิได้สิทธิในที่ดินนั้นเพื่อช่วยเหลือบุคคลที่ไม่มีที่ดิน ทำกินและได้อยู่อาศัยหรือทำกินในเขต อุทยานแห่งชาติ และมาตรา ๑๒๑ แห่งพระราชบัญญัติ สงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๖๒ ที่กำหนดให้มี การจัดทำโครงการเกี่ยวกับการอนุรักษ์และดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติภายในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าหรือเขต ห้ามล่าสัตว์ป่าโดยมิได้สิทธิในที่ดินนั้นเพื่อช่วยเหลือประชาชนที่ไม่มีที่ดินทำกินและได้อยู่อาศัยหรือทำกินใน เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าหรือเขตห้ามล่าสัตว์ป่าที่มีการประกาศกำหนดมาก่อนวันที่พระราชบัญญัติสงวนและ คุ้มครองสัตว์ป่าฯ ใช้บังคับ ทั้งนี้ ตามที่ผู้แทนกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (กรมอุทยาน แห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช) ชี้แจง (ร่างมาตรา ๒๘ และร่างมาตรา ๒๙)

(๗.๔) ตัดการกำหนดบทยกเว้นความผิด (ร่างมาตรา ๓๒ เดิม) ออก เนื่องจาก ไม่สอดคล้อง กับหลักความเสมอภาคกันในทางกฎหมายและรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และอาจมีผลเป็นการเอื้อ ประโยชน์ต่อกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งเป็นการเฉพาะ หรือเป็นการสร้างโอกาสทางอ้อมต่อการแสวงหาผลประโยชน์จาก ทรัพยากรในพื้นที่

(๘) บทเฉพาะกาล

(๘.๑) ตัดบทเฉพาะกาลที่กำหนดให้สำนักงบประมาณจัดสรรงบประมาณ ให้ศูนย์และ หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง (ร่างมาตรา ๓๖ เดิม) ออก เนื่องจากเป็นเรื่องทางปฏิบัติ ที่หน่วยงานสามารถ เสนอขอตั้งงบประมาณเพื่อขอรับการจัดสรรงบประมาณจากสำนักงบประมาณ ตามภารกิจหรือโครงการที่ ได้รับมอบหมายอยู่แล้ว

(๘.๒) ตัดบทเฉพาะกาลที่กำหนดรองรับให้เขตพื้นที่วัฒนธรรมพิเศษตาม มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๓ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ เขตพื้นที่วัฒนธรรมพิเศษตามมติคณะอนุกรรมการแก้ไขปัญหาความมั่นคงในที่อยู่อาศัย พื้นที่ทำกิน และพื้นที่ทางจิตวิญญาณของกลุ่มชาติพันธุ์ชาวเลและชาวกะเหรี่ยง และพื้นที่ส่งเสริมและคุ้มครองวิถีชีวิตวัฒนธรรมกลุ่มชาติพันธุ์ตาม บันทึกข้อตกลงว่าด้วยความร่วมมือส่งเสริมและคุ้มครองวิถีชีวิตวัฒนธรรมกลุ่มชาติพันธุ์ ระหว่างกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงวัฒนธรรม สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน) สถาบันวิจัยสังคม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มูลนิธิชุมชนไทย มูลนิธิพัฒนาภาคเหนือ เครือข่ายกะเหรี่ยง และเครือข่ายชาวเล ลงวันที่ ๒๘ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๓ ซึ่งได้จัดตั้งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เป็นพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิต กลุ่มชาติพันธุ์ตามกฎหมายนี้ไปพลางก่อน เนื่องจากปรากฏข้อเท็จจริงว่า บันทึกข้อตกลงว่าด้วยความร่วมมือดังกล่าวได้สิ้นอายุแล้ว และเพื่อให้ทุกกลุ่มชาติพันธุ์สามารถดำเนินการเพื่อเข้าสู่ระบบการคุ้มครองตามกฎหมายนี้พร้อมกัน และแม้ว่าร่างพระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับแล้ว ก็ไม่มีผลกระทบต่อกลุ่มชาติพันธุ์หรือสิทธิของกลุ่มชาติพันธุ์ที่ได้รับความคุ้มครองไว้ตามบันทึกข้อตกลงว่าด้วยความร่วมมือดังกล่าว (ร่างมาตรา ๓๙ เดิม)

ทั้งนี้การปรับแก้การปรับแก้ร่างพระราชบัญญัติตามการตรวจพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา มีรายละเอียดดังนี้

ร่างพระราชบัญญัติฯ ที่เสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา	ร่างพระราชบัญญัติฯ ที่ปรับแก้ตามการตรวจพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
<p style="text-align: center;">หลักการ</p> <p>ให้มีกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์</p>	<p style="text-align: center;">หลักการ</p> <p>ให้มีกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์</p>
<p style="text-align: center;">เหตุผล</p> <p>โดยที่กลุ่มชาติพันธุ์มีอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรม ภาษา วิถีชีวิต ภูมิปัญญา และความเชื่อตามจารีตประเพณีเป็นของตนเอง มีการตั้งถิ่นฐานกระจายอยู่ตามภูมิภาคต่าง ๆ ได้แก่ กลุ่มตั้งถิ่นฐานบนพื้นที่สูง ที่มีวิถีระบบการเกษตรแบบพื้นที่สูงและพึ่งพาทรัพยากรป่าไม้ กลุ่มที่อาศัยตั้งถิ่นฐานบนเกาะแก่งหรือชายฝั่งซึ่งดำรงชีพด้วยการทำประมงและมีวิถีชีวิตพึ่งพาทรัพยากรธรรมชาติทางทะเล กลุ่มที่อาศัยในป่าซึ่งดำรงชีพด้วยการเก็บของป่า และกลุ่มที่ตั้งถิ่นฐานบนพื้นราบซึ่งมีวิถีชีวิตกลมกลืนกับคนไทยทั่วไปแต่ยังคงอัตลักษณ์และวัฒนธรรมของตนเองอยู่ แม้ที่ผ่านมาจะมีนโยบายและมาตรการในการคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์ แต่ความไม่เข้าใจในวิถีวัฒนธรรมที่แตกต่างของกลุ่มชาติพันธุ์ ทำให้การกำหนดนโยบายไม่สอดคล้องกับวิถีชีวิตและวัฒนธรรมของกลุ่มชาติพันธุ์ ทำให้ยังมีกลุ่มชาติพันธุ์ในประเทศไทยอีกหลายกลุ่มไม่ได้รับการคุ้มครองสิทธิบางประการ เช่น การกำหนดสถานะของบุคคล การมีสิทธิอาศัยและใช้ประโยชน์ในที่ดินซึ่ง</p>	<p style="text-align: center;">เหตุผล</p> <p>โดยที่มาตรา ๗๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้รัฐพึงส่งเสริมและให้ความคุ้มครองชาวไทยกลุ่มชาติพันธุ์ ต่าง ๆ ให้มีสิทธิดำรงชีวิตในสังคมตามวัฒนธรรม ประเพณี และวิถีชีวิตดั้งเดิมตามความสมควรได้อย่างสงบสุข ไม่ถูกรบกวน ทั้งนี้ เท่าที่ไม่เป็นการขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน หรือเป็นอันตรายต่อความมั่นคงของรัฐ หรือสุขภาพอนามัย ดังนั้นสมควรให้มีกฎหมายเพื่อคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ดังกล่าว จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้</p>

ร่างพระราชบัญญัติฯ ที่เสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา	ร่างพระราชบัญญัติฯ ที่ปรับแก้ตามการตรวจพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
<p>มีการทับซ้อนกับพื้นที่อนุรักษ์หรือพื้นที่ที่อยู่ในการดูแลของทางราชการที่ไม่สามารถอนุญาตให้ประชาชนใช้ประโยชน์ได้ตามกฎหมาย ขาดการเข้าถึงบริการสาธารณะขั้นพื้นฐาน รวมทั้งขาดการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในกิจกรรมหรือกิจการของรัฐหรือเอกชนที่อาจกระทบต่อวิถีชีวิตหรือชุมชนของกลุ่มชาติพันธุ์ ด้วยเหตุดังกล่าวรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยจึงให้ความคุ้มครองโดยบัญญัติให้ไม่เลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมทางเชื้อชาติ และกำหนดให้รัฐพึงส่งเสริมและให้ความคุ้มครองชาวไทยกลุ่มชาติพันธุ์มีสิทธิดำรงชีวิตในสังคมตามวัฒนธรรม ประเพณี และวิถีชีวิตดั้งเดิม ดังนั้น สมควรให้มีกฎหมายเพื่อคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตของกลุ่มชาติพันธุ์ดังกล่าว จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้</p>	
หมวดหนึ่ง บททั่วไป	
<p>มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ.”</p>	<p>มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิต กลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ.”</p>
<p>มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป</p>	<p>มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศ ในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป</p>
<p>มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้</p> <p>“กลุ่มชาติพันธุ์” หมายความว่า กลุ่มคนที่อาศัยอยู่เป็นกลุ่มเดียวกันหรือหลายกลุ่ม ซึ่งมีอัตลักษณ์และการสั่งสมทางวัฒนธรรม ภาษา วิถีชีวิต ภูมิปัญญา และความเชื่อตามจารีตประเพณีร่วมกัน</p> <p>“ชุมชน” หมายความว่า ชุมชนท้องถิ่นหรือชุมชนท้องถิ่นดั้งเดิม</p> <p>“พื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์” หมายความว่า พื้นที่คุ้มครองให้กลุ่มชาติพันธุ์สามารถดำรงวิถีชีวิตบนฐานภูมิปัญญาและวัฒนธรรมโดยมีการจัดการ อนุรักษ์ และใช้ประโยชน์ในทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน ประกอบด้วยพื้นที่ที่อยู่อาศัย พื้นที่ทำกิน หรือพื้นที่ทางวัฒนธรรมและจิตวิญญาณของกลุ่มชาติพันธุ์ และได้มีการดำเนินการตามมาตรา ๓๐</p> <p>“สมัชชา” หมายความว่า สมัชชากลุ่มชาติพันธุ์แห่งประเทศไทย</p>	<p>มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้</p> <p>“กลุ่มชาติพันธุ์” หมายความว่า กลุ่มคนที่อาศัยอยู่เป็นกลุ่มเดียวกันหรือหลายกลุ่ม ซึ่งมีถิ่นฐานในประเทศไทย และมีอัตลักษณ์และการสั่งสมทางวัฒนธรรม ภาษา วิถีชีวิต ภูมิปัญญา และความเชื่อตามจารีตประเพณีร่วมกัน ทั้งนี้ตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด</p> <p>“พื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์” หมายความว่า พื้นที่คุ้มครองให้กลุ่มชาติพันธุ์สามารถดำรงวิถีชีวิตบนฐานภูมิปัญญาและวัฒนธรรมโดยมีการจัดการ อนุรักษ์ และใช้ประโยชน์ ในทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน ประกอบด้วยพื้นที่ที่อยู่อาศัย พื้นที่ทำกิน หรือพื้นที่ทางวัฒนธรรมและจิตวิญญาณของกลุ่มชาติพันธุ์</p> <p>“สมัชชา” หมายความว่า สมัชชากลุ่มชาติพันธุ์แห่งประเทศไทย</p> <p>“สมาชิกร” หมายความว่า สมาชิกรสมัชชากลุ่มชาติพันธุ์แห่งประเทศไทย</p>

ร่างพระราชบัญญัติฯ ที่เสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา	ร่างพระราชบัญญัติฯ ที่ปรับแก้ตามการตรวจพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
<p>“สมาชิก” หมายความว่า สมาชิกสมัชชากลุ่มชาติพันธุ์แห่งประเทศไทย</p> <p>“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์</p> <p>“กรรมการ” หมายความว่า กรรมการคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์</p> <p>“หน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ</p> <p>“ผู้อำนวยการ” หมายความว่า ผู้อำนวยการศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร</p> <p>“ศูนย์” หมายความว่า ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน)</p> <p>“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้</p>	<p>“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิต กลุ่มชาติพันธุ์</p> <p>“กรรมการ” หมายความว่า กรรมการคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์</p> <p>“หน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ <u>องค์การมหาชน องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น</u> หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ</p> <p>“ผู้อำนวยการ” หมายความว่า ผู้อำนวยการศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร</p> <p>“ศูนย์” หมายความว่า ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน) ตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการจัดตั้งศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน)</p> <p>“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้</p>
<p>มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และมีอำนาจออกประกาศเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ในส่วนที่เกี่ยวกับอำนาจและหน้าที่ของตน</p> <p>ประกาศนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้</p>	<p>มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคง ของมนุษย์ และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ในส่วนที่เกี่ยวกับหน้าที่และอำนาจของตน</p>
<p>มาตรา ๕ การคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ตามพระราชบัญญัตินี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อการคุ้มครองสิทธิขั้นพื้นฐานและรับรองสิทธิของกลุ่มชาติพันธุ์ ดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) การได้รับการดูแลและไม่ถูกเกลียดชังเหยียดหยาม หรือเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรม</p> <p>(๒) การอนุรักษ์ ภูมิปัญญาหรือความหลากหลายทางวัฒนธรรม ภาษา วิถีชีวิต และความเชื่อตามจารีตประเพณี ซึ่งเสี่ยงต่อการสูญหายหรือเสียหาย</p> <p>(๓) การแสดงออกซึ่งภูมิปัญญา ความหลากหลายทางวัฒนธรรม ภาษา วิถีชีวิต และความเชื่อตามจารีตประเพณี</p> <p>(๔) การจัดการชุมชนและพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ตามมาตรา ๓๐</p> <p>(๕) การจัดการ อนุรักษ์ และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และความหลากหลายทางชีวภาพตามวิถีชีวิตและวัฒนธรรมอย่างยั่งยืนของชุมชน</p>	<p>มาตรา ๕ การคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ตามพระราชบัญญัตินี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อคุ้มครอง <u>ชาวไทยกลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ ให้มีสิทธิดำรงชีวิตในสังคมตามวัฒนธรรม ประเพณี และวิถีชีวิตดั้งเดิมตามความสมัครใจ ได้อย่างสงบสุข ไม่ถูกรบกวน รวมถึงมีสิทธิขั้นพื้นฐานและ</u>รับรองสิทธิของกลุ่มชาติพันธุ์ ดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) การได้รับการดูแลและไม่ถูกเกลียดชังเหยียดหยาม หรือเลือกปฏิบัติ โดยไม่เป็นธรรม</p> <p>(๒) การอนุรักษ์ภูมิปัญญา ความหลากหลายทางวัฒนธรรม ภาษา วิถีชีวิต และความเชื่อตามจารีตประเพณี ซึ่งเสี่ยงต่อการสูญหายหรือเสื่อมค่า</p> <p>(๓) การแสดงออกซึ่งภูมิปัญญา ความหลากหลายทางวัฒนธรรม ภาษา วิถีชีวิต และความเชื่อตามจารีตประเพณี</p> <p>(๔) การจัดการชุมชนและพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์</p>

ร่างพระราชบัญญัติฯ ที่เสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา	ร่างพระราชบัญญัติฯ ที่ปรับแก้ตามการตรวจพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
<p>(๖) การมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ อนุรักษ์ และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมและความหลากหลายทางชีวภาพในโครงการ กิจกรรมหรือกิจการของรัฐหรือเอกชนที่อาจกระทบต่อวิถีชีวิตหรือชุมชน</p> <p>(๗) การเข้าถึงสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานและบริการสาธารณะของรัฐ</p> <p>ให้หน่วยงานของรัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่ดำเนินการหรือร่วมกันดำเนินการให้เป็นไปตามวรรคหนึ่ง</p>	<p>(๕) การจัดการ อนุรักษ์ และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และความหลากหลายทางชีวภาพตามวิถีชีวิตและวัฒนธรรมอย่างยั่งยืนของชุมชน</p> <p>(๖) การมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ อนุรักษ์ และใช้ประโยชน์จากทรัพยากร ธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมและความหลากหลายทางชีวภาพในโครงการ กิจกรรมหรือกิจการของรัฐ หรือเอกชนที่อาจกระทบต่อวิถีชีวิตหรือชุมชน</p> <p>(๗) การเข้าถึงสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานและบริการสาธารณะของรัฐ</p> <p>การดำเนินการตามวัตถุประสงค์ตามวรรคหนึ่ง ให้กระทำได้เท่าที่ไม่เป็นการขัด ต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน หรือเป็นอันตรายต่อความมั่นคงของรัฐ หรือสุขภาพอนามัย</p>
<p>มาตรา ๖ ให้หน่วยงานของรัฐมีภารกิจร่วมกันดำเนินการเพื่อให้มีการคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ให้เป็นไปตามมาตรฐานและแนวปฏิบัติที่ดีตามที่คณะกรรมการกำหนด</p> <p>ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีภารกิจตามกฎหมายในการจัดบริการสาธารณะใดที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ก็ให้ดำเนินการต่อไปได้ โดยให้คำนึงถึงมาตรฐานและแนวปฏิบัติที่ดีตามวรรคหนึ่ง</p>	<p>ตัด</p>
<p>หมวดสอง</p> <p>คณะกรรมการคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์</p>	
<p>มาตรา ๗ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่ง เรียกว่า “คณะกรรมการคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์” ประกอบด้วย</p> <p>(๑) นายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรี ซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมาย เป็นประธานกรรมการ</p> <p>(๒) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม เป็นรองประธานกรรมการ</p> <p>(๓) กรรมการโดยตำแหน่ง ได้แก่ ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ปลัดกระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวง</p>	<p>มาตรา ๖ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่ง เรียกว่า “คณะกรรมการคุ้มครอง และส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์” ประกอบด้วย</p> <p>(๑) นายกรัฐมนตรี เป็นประธานกรรมการ</p> <p>(๒) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม เป็นรองประธานกรรมการ</p> <p>(๓) กรรมการโดยตำแหน่ง ได้แก่ ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี <u>ปลัดกระทรวงการต่างประเทศ</u> ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ปลัดกระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวงยุติธรรม ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ</p>

ร่างพระราชบัญญัติฯ ที่เสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา	ร่างพระราชบัญญัติฯ ที่ปรับแก้ตามการตรวจพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
<p>วัฒนธรรม ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ปลัดกระทรวงสาธารณสุข และเลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ</p> <p>(๔) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวนห้าคน ซึ่งนายกรัฐมนตรีแต่งตั้งโดยการสรรหาผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับชาติพันธุ์ และเป็นผู้ทรงคุณวุฒิด้านกฎหมาย ด้านการเกษตร ด้านพัฒนาสังคม ด้านมานุษยวิทยา ด้านสังคมวิทยา ด้านทรัพยากรธรรมชาติ ด้านสิ่งแวดล้อม หรือด้านอื่น ที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้</p> <p>(๕) ผู้แทนกลุ่มชาติพันธุ์ จำนวนหกคน ซึ่งนายกรัฐมนตรีแต่งตั้งโดยการสรรหาของสมาชิก</p> <p>(๖) ผู้แทนองค์กรพัฒนาเอกชน จำนวนสองคน องค์กรพัฒนาเอกชนตาม (๖) ต้องเป็นนิติบุคคลที่มีวัตถุประสงค์ไม่เป็นการแสวงหาผลกำไร และดำเนินกิจกรรมด้านกลุ่มชาติพันธุ์มาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปี</p> <p>หลักเกณฑ์และวิธีการสรรหากรรมการตาม (๔) (๕) และ (๖) ให้เป็นไปตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด</p> <p>ให้ผู้อำนวยการเป็นกรรมการและเลขานุการ และให้ผู้อำนวยการแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ของศูนย์ จำนวนไม่เกินสองคน เป็นผู้ช่วยเลขานุการ</p>	<p>ปลัดกระทรวงสาธารณสุข เลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ และ<u>ผู้อำนวยการ</u></p> <p>(๔) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวนห้าคน ซึ่งนายกรัฐมนตรีแต่งตั้งโดยการสรรหา จากผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับชาติพันธุ์ และเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในด้านกฎหมาย การเกษตร การพัฒนาสังคม มานุษยวิทยา สังคมวิทยา ทรัพยากรธรรมชาติ หรือสิ่งแวดล้อม</p> <p>(๕) กรรมการผู้แทนกลุ่มชาติพันธุ์ จำนวนหกคน ซึ่งนายกรัฐมนตรีแต่งตั้ง โดยการสรรหาของสมาชิก</p> <p>(๖) กรรมการผู้แทนองค์กรพัฒนาเอกชน จำนวนสองคน ซึ่งนายกรัฐมนตรีแต่งตั้ง โดยการสรรหาจากองค์กรพัฒนาเอกชนที่เป็นนิติบุคคลซึ่งจดทะเบียนในประเทศไทยและมีวัตถุประสงค์ไม่เป็นการแสวงหาผลกำไร ซึ่งดำเนินกิจกรรมด้านกลุ่มชาติพันธุ์มาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปี</p> <p>การสรรหากรรมการตาม (๔) (๕) และ (๖) ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการ ที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด</p> <p><u>ให้ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์และปลัดกระทรวงวัฒนธรรม เป็นกรรมการและเลขานุการ และให้ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์และปลัดกระทรวงวัฒนธรรมร่วมกันแต่งตั้งข้าราชการของกระทรวงจำนวนไม่เกินสองคนเป็นผู้ช่วยเลขานุการ</u></p>
-	<p>มาตรา ๗ กรรมการตามมาตรา ๖ (๔) (๕) และ (๖) ต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) มีสัญชาติไทย</p> <p>(๒) มีอายุไม่ต่ำกว่าสามสิบห้าปีและไม่เกินเจ็ดสิบปี</p> <p>(๓) ไม่เป็นหรือเคยเป็นบุคคลล้มละลายทุจริต</p> <p>(๔) ไม่เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ</p> <p>(๕) ไม่เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่โทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ</p>
<p>มาตรา ๘ กรรมการตามมาตรา ๗ (๔) (๕) และ (๖) มีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสามปี และอาจได้รับการแต่งตั้งใหม่อีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งเกินกว่าสองวาระติดต่อกันไม่ได้</p>	<p>มาตรา ๘ กรรมการตามมาตรา ๖ (๔) (๕) และ (๖) มีวาระการดำรงตำแหน่ง คราวละ<u>สี่ปี</u></p> <p>เมื่อครบกำหนดวาระตามวาระหนึ่ง หากยังมีได้มีการแต่งตั้งกรรมการ ตามมาตรา ๖ (๔) (๕) และ (๖) ขึ้นใหม่ ให้</p>

ร่างพระราชบัญญัติฯ ที่เสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา	ร่างพระราชบัญญัติฯ ที่ปรับแก้ตามการตรวจพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
<p>เมื่อครบกำหนดวาระตามวรรคหนึ่ง หากยังมีได้มีการแต่งตั้งกรรมการตามมาตรา ๗ (๔) (๕) และ (๖) ขึ้นใหม่ ให้กรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระ อยู่ในตำแหน่งเพื่อปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่ากรรมการซึ่งได้รับแต่งตั้งใหม่เข้ารับหน้าที่ แต่ต้องไม่เกินเก้าสิบวันนับแต่วันที่กรรมการผู้นั้นพ้นจากตำแหน่งตามวาระ</p> <p>ในกรณีที่กรรมการตามวรรคหนึ่งพ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระ ให้ดำเนินการแต่งตั้งกรรมการประเภทเดียวกันแทนภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ตำแหน่งกรรมการนั้นว่างลง และให้ผู้ได้รับแต่งตั้งดำรงตำแหน่งแทนอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการซึ่งตนแทน</p> <p>ในกรณีที่วาระของกรรมการที่พ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระเหลืออยู่ไม่ถึงเก้าสิบวันจะไม่ดำเนินการแต่งตั้งกรรมการแทนตำแหน่งที่ว่างนั้นก็ได้ และให้คณะกรรมการประกอบด้วยกรรมการเท่าที่เหลืออยู่</p>	<p>กรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระ อยู่ในตำแหน่งเพื่อปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะมีการแต่งตั้งกรรมการขึ้นใหม่ แต่ต้องไม่เกินเก้าสิบวันนับแต่วันที่กรรมการผู้นั้นพ้นจากตำแหน่งตามวาระ</p> <p>ในกรณีที่กรรมการตามวรรคหนึ่งพ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระ ให้ดำเนินการแต่งตั้งกรรมการประเภทเดียวกันแทนภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ตำแหน่งกรรมการนั้นว่างลง เว้นแต่วาระของกรรมการตามมาตรา ๖ (๔) (๕) และ (๖) เหลือไม่ถึงเก้าสิบวัน จะไม่แต่งตั้งกรรมการแทนก็ได้ และให้ผู้ได้รับแต่งตั้งแทนตำแหน่งที่ว่างอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการซึ่งตนแทน</p> <p>ในกรณีที่กรรมการตามมาตรา ๖ (๔) (๕) และ (๖) พ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระให้คณะกรรมการประกอบด้วยกรรมการทั้งหมดที่มีอยู่จนกว่าจะมีการแต่งตั้งกรรมการแทน</p> <p>กรรมการตามมาตรา ๖ (๔) (๕) และ (๖) ซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระ อาจได้รับแต่งตั้งอีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระไม่ได้</p>
<p>มาตรา ๙ นอกจากการพ้นตำแหน่งตามวาระ กรรมการตามมาตรา ๗ (๔) (๕) และ (๖) พ้นจากตำแหน่ง เมื่อ</p> <p>(๑) ตาย</p> <p>(๒) ลาออก</p> <p>(๓) เป็นบุคคลล้มละลายทุจริต</p> <p>(๔) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ</p> <p>(๕) ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่โทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ</p> <p>(๖) คณะกรรมการให้ออกเพราะบกพร่องต่อหน้าที่ มีความประพฤติเสื่อมเสียหรือหย่อนความสามารถ</p>	<p>มาตรา ๙ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการตามมาตรา ๖ (๔) (๕) และ (๖) พ้นจากตำแหน่ง เมื่อ</p> <p>(๑) ตาย</p> <p>(๒) ลาออก</p> <p>(๓) คณะกรรมการให้ออกเพราะบกพร่องต่อหน้าที่ มีความประพฤติเสื่อมเสีย หรือหย่อนความสามารถ</p> <p>(๔) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามอย่างหนึ่งอย่างใดตามมาตรา ๗</p>
<p>มาตรา ๑๐ คณะกรรมการมีอำนาจและหน้าที่ดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) กำหนดนโยบายและมาตรการการคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ ในกรณีที่มีความจำเป็นให้เสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบต่อไป</p>	<p>มาตรา ๑๐ คณะกรรมการมีหน้าที่และอำนาจดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) กำหนดนโยบายและมาตรการเกี่ยวกับการคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ เพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบ</p>

ร่างพระราชบัญญัติฯ ที่เสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา	ร่างพระราชบัญญัติฯ ที่ปรับแก้ตามการตรวจพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
<p>(๒) ให้คำแนะนำแก่คณะรัฐมนตรีในการแก้ไขปรับปรุงกฎหมาย กฎ ระเบียบ หรือข้อบังคับเพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๕</p> <p>(๓) กำกับ ติดตาม และประเมินผลในการดำเนินการตามนโยบายและมาตรการการคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ตามที่คณะกรรมการกำหนด หรือพันธกรณีระหว่างประเทศ</p> <p>(๔) ประกาศพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ตามมาตรา ๓๐</p> <p>(๕) กำหนดหลักเกณฑ์การจัดการและการใช้พื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ตามมาตรา ๓๒</p> <p>(๖) กำหนดมาตรการความร่วมมือระหว่างศูนย์กับหน่วยงานของรัฐเพื่อประโยชน์จัดให้มีหรือจัดทำข้อมูลวิถีชีวิตและประวัติศาสตร์กลุ่มชาติพันธุ์</p> <p>(๗) กำหนดมาตรฐานและแนวปฏิบัติที่ดีต่อกลุ่มชาติพันธุ์ ตามมาตรา ๖</p> <p>(๘) พิจารณาเรื่องร้องทุกข์ และกำหนดแนวทางและมาตรการในการแก้ไขเยียวยาการละเมิดสิทธิกลุ่มชาติพันธุ์ตามมาตรา ๕</p> <p>(๙) จัดให้มีระบบและมาตรการในการให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายแก่กลุ่มชาติพันธุ์</p> <p>(๑๐) ออกระเบียบหรือประกาศเพื่อปฏิบัติให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้</p> <p>(๑๑) แต่งตั้งคณะอนุกรรมการ ที่ปรึกษา หรือคณะทำงาน เพื่อปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใดอันอยู่ในอำนาจหน้าที่ตามที่คณะกรรมการมอบหมาย</p> <p>(๑๒) ดำเนินการอื่นใดที่เกี่ยวกับการคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์</p>	<p>(๒) เสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรีในการแก้ไขปรับปรุงกฎหมาย กฎ ระเบียบ หรือข้อบังคับเพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๕</p> <p>(๓) กำกับ ติดตาม และประเมินผลในการดำเนินการตามนโยบายและมาตรการ การคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ตามที่คณะกรรมการกำหนด หรือพันธกรณีระหว่างประเทศ</p> <p>(๔) ประกาศกำหนดกลุ่มชาติพันธุ์ที่ได้รับความคุ้มครองตามพระราชบัญญัตินี้</p> <p>(๕) ประกาศหรือเพิกถอนพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์</p> <p>(๖) ออกระเบียบเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์จากที่ดินและทรัพยากรธรรมชาติ ตามมาตรา ๒๙</p> <p>(๗) กำหนดมาตรการความร่วมมือระหว่างหน่วยงานของรัฐเพื่อประโยชน์ ในการจัดให้มีหรือจัดทำข้อมูลวิถีชีวิตและประวัติศาสตร์กลุ่มชาติพันธุ์</p> <p>(๘) พิจารณาเรื่องร้องทุกข์ และกำหนดแนวทางและมาตรการในการแก้ไขเยียวยาการละเมิดสิทธิกลุ่มชาติพันธุ์</p> <p>(๙) จัดให้มีระบบและมาตรการในการให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายแก่ กลุ่มชาติพันธุ์</p> <p>(๑๐) ออกระเบียบหรือประกาศเพื่อปฏิบัติให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้</p> <p>(๑๑) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นหน้าที่ และอำนาจ ของคณะกรรมการ หรือตามที่คณะรัฐมนตรีหรือนายกรัฐมนตรีมอบหมาย</p>
<p>มาตรา ๑๑ การประชุมคณะกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม</p> <p>ให้ประธานกรรมการเป็นประธานในที่ประชุม ถ้าประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประธานกรรมการทำหน้าที่ประธานในที่ประชุม ถ้ารองประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้</p>	<p>มาตรา ๑๑ ให้นำบทบัญญัติว่าด้วยคณะกรรมการที่มีอำนาจดำเนินการพิจารณาทางปกครองตามกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองมาใช้บังคับแก่การประชุม ของคณะกรรมการด้วยโดยอนุโลม</p>

ร่างพระราชบัญญัติฯ ที่เสนอคณะกรรมการพิจารณา	ร่างพระราชบัญญัติฯ ที่ปรับแก้ตามการตรวจพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
<p>กรรมการที่มาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม</p> <p>การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด</p> <p>วิธีการประชุมและการปฏิบัติงานของคณะกรรมการให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด</p>	
<p>มาตรา ๑๒ ให้ประธานกรรมการ รองประธานกรรมการ และกรรมการ ได้รับเบี้ยประชุมและประโยชน์ตอบแทนอื่นตามหลักเกณฑ์ที่คณะรัฐมนตรีกำหนด</p>	
<p style="text-align: center;">-</p>	<p>มาตรา ๑๒ คณะกรรมการมีอำนาจแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งมีความรู้ความเชี่ยวชาญ ให้เป็นที่ปรึกษาของคณะกรรมการและมีอำนาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการหรือคณะทำงาน เพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่คณะกรรมการมอบหมาย</p> <p>การประชุมของคณะอนุกรรมการและคณะทำงาน ให้นำความในมาตรา ๑๑ มาใช้บังคับด้วยโดยอนุโลม</p>
<p>มาตรา ๑๓ ให้ศูนย์ทำหน้าที่รับผิดชอบงานธุรการ และงานวิชาการของคณะกรรมการ และคณะอนุกรรมการ รวมทั้งให้มีอำนาจและหน้าที่ ดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) จัดทำร่างนโยบาย ยุทธศาสตร์ แนวทาง และแผนงานเพื่อคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์เสนอต่อคณะกรรมการเพื่อให้ความเห็นชอบ</p> <p>(๒) ทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางในการประสานงานเกี่ยวกับการคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง</p> <p>(๓) จัดเก็บและเผยแพร่ข้อมูลของกลุ่มชาติพันธุ์เกี่ยวกับชุมชน ภูมิปัญญา และ อัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมและภาษา</p> <p>(๔) สนับสนุนและส่งเสริมความร่วมมือ การดำเนินงาน การเผยแพร่ สร้างความเข้าใจ และแลกเปลี่ยนความรู้เกี่ยวกับวิถีชีวิตของกลุ่มชาติพันธุ์ และการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม</p>	<p>มาตรา ๑๓ ให้สำนักงานปลัดกระทรวงวัฒนธรรมทำหน้าที่รับผิดชอบงานธุรการของคณะกรรมการ โดยให้มีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) จัดทำร่างนโยบายและมาตรการเพื่อคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์เสนอต่อคณะกรรมการเพื่อให้ความเห็นชอบ</p> <p>(๒) ทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางในการประสานงานเกี่ยวกับการคุ้มครองและส่งเสริม วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง</p> <p>(๓) สนับสนุนค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานของสมัชชาและคณะกรรมการบริหารพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์</p> <p>(๔) สร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างภาครัฐและภาคเอกชนทั้งในระดับท้องถิ่น ระดับภูมิภาค และระดับชาติ ในการคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์</p> <p>(๕) ตรวจสอบความสอดคล้องของธรรมนูญของพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์กับแผนแม่บทและแผนที่แสดงพื้นที่การจัดการพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ และให้</p>

ร่างพระราชบัญญัติฯ ที่เสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา	ร่างพระราชบัญญัติฯ ที่ปรับแก้ตามการตรวจพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
<p>(๕) ส่งเสริมสนับสนุนและจัดให้มีการศึกษาวิจัย การพัฒนาศักยภาพและความเข้มแข็ง องค์กร ชุมชน สตรี เด็ก เยาวชน และผู้นำกลุ่มชาติพันธุ์</p> <p>(๖) สนับสนุนค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานของสมัชชา คณะกรรมการบริหารสมัชชา คณะผู้อาวุโส และ คณะกรรมการบริหารพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์</p> <p>(๗) สร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างภาครัฐและภาคเอกชนทั้งในระดับท้องถิ่น ระดับภูมิภาค และระดับชาติ ในการคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์</p> <p>(๘) ตรวจสอบความสอดคล้องกับแผนแม่บทและแผนที่พื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ ในการจัดทำ ธรรมนูญของคณะกรรมการบริหารพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ตามมาตรา ๓๔ (๑)</p> <p>(๙) ให้ ความเห็นชอบธรรมนูญของ คณะกรรมการบริหารพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์</p> <p>(๑๐) รับเรื่องร้องทุกข์ที่เกิดจากการกระทำอันเป็นการละเมิดสิทธิของกลุ่มชาติพันธุ์ตามมาตรา ๕ และเสนอต่อ คณะกรรมการเพื่อพิจารณา</p> <p>(๑๑) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กำหนดไว้ใน พระราชบัญญัตินี้ รวมทั้งปฏิบัติการให้เป็นไปตามอำนาจและหน้าที่ซึ่งกำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ และตามระเบียบ ประกาศ หรือมติของคณะกรรมการ</p> <p>(๑๒) ปฏิบัติงานอื่นตามที่คณะกรรมการมอบหมาย</p>	<p>ความเห็นชอบธรรมนูญดังกล่าว <u>และเมื่อดำเนินการเสร็จแล้ว ให้รายงานคณะกรรมการเพื่อทราบ</u></p> <p>(๖) รับเรื่องร้องทุกข์ที่เกิดจากการกระทำอันเป็นการละเมิดสิทธิของกลุ่มชาติพันธุ์ และเสนอต่อคณะกรรมการเพื่อพิจารณา</p> <p>(๗) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กำหนดไว้ใน พระราชบัญญัตินี้ รวมทั้งปฏิบัติการให้เป็นไปตามหน้าที่และอำนาจซึ่งกำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ และตามระเบียบ ประกาศ หรือมติของคณะกรรมการ</p>
หมวด ๓ สมัชชากลุ่มชาติพันธุ์แห่งประเทศไทย	
<p>มาตรา ๑๔ เพื่อประโยชน์ในการคุ้มครอง ส่งเสริม และมีส่วนร่วมในการกำหนดวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ ให้มีการ จัดตั้งสมัชชา ประกอบด้วย สมาชิกที่มาจากผู้แทนกลุ่ม ชาติพันธุ์ซึ่งเลือกกันเองภายในกลุ่มที่ได้ขึ้นทะเบียนไว้กับศูนย์ จำนวนกลุ่มละไม่เกินห้าคน</p> <p>หลักเกณฑ์และวิธีการขึ้นทะเบียนกลุ่มชาติพันธุ์ และ การเลือกสมาชิกให้เป็นไปตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด</p>	<p>มาตรา ๑๔ เพื่อประโยชน์ในการคุ้มครอง ส่งเสริม และมีส่วนร่วมในการกำหนด วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ <u>ให้มี สมัชชาสมัชชาหนึ่ง เรียกว่า “สมัชชากลุ่มชาติพันธุ์แห่ง ประเทศไทย”</u> ประกอบด้วย สมาชิกที่มาจากผู้แทนกลุ่มชาติ พันธุ์ ซึ่งเลือกกันเองภายในกลุ่มที่ได้ขึ้นทะเบียนไว้กับ สำนักงานปลัดกระทรวงวัฒนธรรม จำนวนกลุ่มละไม่เกินห้า คน</p> <p>การขึ้นทะเบียนกลุ่มชาติพันธุ์และการเลือกสมาชิกให้ เป็นไปตามหลักเกณฑ์ และวิธีการที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด</p>
<p>มาตรา ๑๕ สมาชิกต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะ ต้องห้าม ดังต่อไปนี้</p>	<p>มาตรา ๑๕ สมาชิกต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะ ต้องห้าม ดังต่อไปนี้</p>

ร่างพระราชบัญญัติฯ ที่เสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา	ร่างพระราชบัญญัติฯ ที่ปรับแก้ตามการตรวจพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
<p>(ก) คุณสมบัติ</p> <p>(๑) มีสัญชาติไทยหรือเป็นบุคคลที่มีถิ่นที่อยู่ถาวรในประเทศไทย</p> <p>(๒) มีอายุสิบแปดปีขึ้นไป</p> <p>(๓) เป็นสมาชิกของกลุ่มชาติพันธุ์ที่ได้ขึ้นทะเบียนไว้ตามมาตรา ๑๔</p> <p>(ข) ลักษณะต้องห้าม</p> <p>(๑) เป็นบุคคลล้มละลายทุจริต</p> <p>(๒) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ</p> <p>(๓) เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง สมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น กรรมการหรือผู้ดำรงตำแหน่งซึ่งรับผิดชอบการบริหารพรรคการเมือง ที่ปรึกษาพรรคการเมือง หรือเจ้าหน้าที่พรรคการเมือง</p>	<p>(๑) มีสัญชาติไทยหรือเป็นบุคคลซึ่งมีถิ่นที่อยู่ถาวรในประเทศไทย</p> <p>(๒) มีอายุไม่ต่ำกว่าสิบแปดปี</p> <p>(๓) เป็นสมาชิกของกลุ่มชาติพันธุ์ที่ได้ขึ้นทะเบียนไว้ตามมาตรา ๑๔</p> <p>(๔) ไม่เป็นหรือเคยเป็นบุคคลล้มละลายทุจริต</p> <p>(๕) ไม่เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ</p> <p>(๖) ไม่เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง สมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น กรรมการหรือผู้ดำรงตำแหน่งซึ่งรับผิดชอบการบริหารพรรคการเมือง ที่ปรึกษาพรรคการเมือง หรือเจ้าหน้าที่พรรคการเมือง</p>
<p>มาตรา ๑๖ สมาชิกมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปีนับแต่วันที่ได้รับเลือกและอาจได้รับการเลือกใหม่อีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งเกินสามวาระติดต่อกันไม่ได้</p> <p>สมาชิกซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระให้ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าสมาชิกซึ่งได้รับการเลือกใหม่จะเข้ารับหน้าที่</p>	<p>มาตรา ๑๖ สมาชิกมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปีนับแต่วันที่ได้รับเลือก</p> <p>เมื่อครบกำหนดวาระตามวาระหนึ่ง หากยังมีได้มีการเลือกสมาชิกขึ้นใหม่ ให้สมาชิกซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะมีการเลือกสมาชิกขึ้นใหม่</p> <p>ในกรณีที่สมาชิกพ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระ ให้สมาชิกประกอบด้วยสมาชิกทั้งหมดที่มีอยู่จนกว่าจะมีการแต่งตั้งสมาชิกแทน</p>
<p>มาตรา ๑๗ สมาชิกพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ</p> <p>(๑) ครบวาระ</p> <p>(๒) ตาย</p> <p>(๓) ลาออก</p> <p>(๔) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๕</p> <p>(๕) ขาดการประชุมโดยไม่มีเหตุอันควรและไม่ได้รับอนุญาตจากประธานสามครั้งติดต่อกัน</p> <p>(๖) สมาชิกมีมติให้พ้นด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของสมาชิกที่มีอยู่ เพราะบกพร่องต่อหน้าที่ มีความประพฤติเสื่อมเสีย หรือหย่อนความสามารถ</p>	<p>มาตรา ๑๗ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระสมาชิกพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ</p> <p>(๑) ตาย</p> <p>(๒) ลาออก</p> <p>(๓) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๕</p> <p>(๔) ขาดการประชุมโดยไม่มีเหตุอันควรและไม่ได้รับอนุญาตจากประธานสมาชิก สามครั้งติดต่อกัน</p> <p>(๕) สมาชิกมีมติให้พ้นจากตำแหน่งด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสาม ของสมาชิกที่มีอยู่ เพราะบกพร่องต่อหน้าที่ มีความประพฤติเสื่อมเสีย หรือหย่อนความสามารถ</p>
<p>มาตรา ๑๘ ในกรณีที่สมาชิกจากกลุ่มชาติพันธุ์ได้พ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระตามมาตรา ๑๖ ให้กลุ่มชาติพันธุ์นั้น</p>	<p>มาตรา ๑๘ ในกรณีที่สมาชิกจากกลุ่มชาติพันธุ์ได้พ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระ ให้กลุ่มชาติพันธุ์นั้นเลือกบุคคล</p>

ร่างพระราชบัญญัติฯ ที่เสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา	ร่างพระราชบัญญัติฯ ที่ปรับแก้ตามการตรวจพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
<p>เลือกบุคคลแทนตำแหน่งที่ว่างลงภายในระยะเวลาสามสิบวัน นับแต่วันที่สมาชิกนั้นพ้นจากตำแหน่ง</p> <p>สมาชิกที่ได้รับเลือกตามวรรคหนึ่ง อยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของสมาชิกซึ่งตนแทน แต่ถ้าเวลาเหลือน้อยกว่าเก้าสิบวันจะไม่ดำเนินการเลือกแทนตำแหน่งที่ว่างก็ได้</p>	<p>แทนตำแหน่งที่ว่างลงภายในสามสิบวันนับแต่วันที่สมาชิกนั้นพ้นจากตำแหน่ง</p> <p>สมาชิกที่ได้รับเลือกตามวรรคหนึ่ง อยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของสมาชิก ซึ่งตนแทน แต่ถ้าเวลาเหลือน้อยกว่าเก้าสิบวันจะไม่ดำเนินการเลือกแทนตำแหน่งที่ว่างก็ได้</p>
<p>มาตรา ๑๙ ให้มีการประชุมสมัชชาภายในเก้าสิบวัน นับแต่วันที่มีการเลือกสมาชิกเพื่อเลือกประธาน รองประธาน เลขานุการ และกรรมการบริหารสมัชชา</p> <p>หลักเกณฑ์และวิธีการเลือกประธาน รองประธาน เลขานุการ และกรรมการบริหารสมัชชาตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่สมัชชากำหนด</p> <p>ให้มีการประชุมสมัชชาปีละสองครั้ง เว้นแต่ในกรณีมีเหตุจำเป็น ประธานหรือสมาชิกไม่น้อยกว่าหนึ่งในห้าอาจเข้าชื่อเพื่อขอให้มีการประชุมสมัชชาก็ได้</p> <p>การลงมติของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก สมาชิกคนหนึ่งมีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด</p>	<p>มาตรา ๑๙ ให้มีการประชุมสมัชชาภายในเก้าสิบวัน นับแต่วันที่มีการเลือกสมาชิกเพื่อเลือกประธานสมัชชา รองประธานสมัชชา และเลขานุการสมัชชา</p> <p>การเลือกประธานสมัชชา รองประธานสมัชชา และเลขานุการสมัชชาตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่สมัชชากำหนด</p> <p>ให้มีการประชุมสมัชชาปีละสองครั้ง เว้นแต่ในกรณีมีเหตุจำเป็น ประธานหรือสมาชิกไม่น้อยกว่าหนึ่งในห้าอาจเข้าชื่อเพื่อขอให้มีการประชุมสมัชชาก็ได้</p> <p>ให้นำความในมาตรา ๑๑ มาใช้บังคับแก่การประชุมของสมัชชาด้วยโดยอนุโลม</p>
<p>มาตรา ๒๐ สมัชชา มีหน้าที่ ดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) เป็นศูนย์กลางในการประสานงานแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างกลุ่มชาติพันธุ์ และระหว่างกลุ่มชาติพันธุ์กับสังคม</p> <p>(๒) ส่งเสริมให้กลุ่มชาติพันธุ์อนุรักษ์หรือฟื้นฟูมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมหรืออัตลักษณ์ทางวัฒนธรรม ภาษา และการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ</p> <p>(๓) เสนอนโยบาย มาตรการคุ้มครอง และส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ต่อคณะกรรมการ</p> <p>(๔) ส่งเสริมและสนับสนุนให้กลุ่มชาติพันธุ์มีส่วนร่วมกับหน่วยงานของรัฐในการจัดการ บำรุงรักษา อนุรักษ์ และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ หรือความหลากหลายทางชีวภาพที่จะเป็นประโยชน์ต่อชุมชนและประเทศชาติอย่างยั่งยืน</p> <p>(๕) เผยแพร่และให้ความรู้ความเข้าใจแก่กลุ่มชาติพันธุ์ หน่วยงานของรัฐ และเอกชนในการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน</p>	<p>มาตรา ๒๐ สมัชชา มีหน้าที่ ดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) เป็นศูนย์กลางในการประสานงานแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และสร้างความเข้าใจอันดี ระหว่างกลุ่มชาติพันธุ์ และระหว่างกลุ่มชาติพันธุ์กับสังคม</p> <p>(๒) ส่งเสริมให้กลุ่มชาติพันธุ์อนุรักษ์หรือฟื้นฟูมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม หรืออัตลักษณ์ทางวัฒนธรรม ภาษา และการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ</p> <p>(๓) เสนอแนะนโยบายและมาตรการคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ ต่อคณะกรรมการ</p> <p>(๔) ส่งเสริมและสนับสนุนให้กลุ่มชาติพันธุ์มีส่วนร่วมกับหน่วยงานของรัฐ ในการจัดการ บำรุงรักษา อนุรักษ์ และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ หรือความหลากหลาย ทางชีวภาพที่จะเป็นประโยชน์ต่อชุมชนและประเทศชาติอย่างยั่งยืน</p> <p>(๕) เผยแพร่และให้ความรู้ความเข้าใจแก่กลุ่มชาติพันธุ์ หน่วยงานของรัฐ และเอกชนในการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน</p>

ร่างพระราชบัญญัติฯ ที่เสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา	ร่างพระราชบัญญัติฯ ที่ปรับแก้ตามการตรวจพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
<p>(๖) พิจารณาแต่งตั้งผู้แทนสมาชิกในการเข้าร่วมประชุมหรือมีบทบาทในฐานะตัวแทนกลุ่มชาติพันธุ์ ตามพันธกรณีระหว่างประเทศที่ประเทศไทยเป็นภาคี</p> <p>(๗) สนับสนุนการจัดทำข้อมูลวิถีชีวิตและประวัติศาสตร์กลุ่มชาติพันธุ์ตามพระราชบัญญัตินี้</p> <p>(๘) เสนอปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาของกลุ่มชาติพันธุ์อันเกี่ยวกับการดำเนินการของรัฐและการจัดทำบริการสาธารณะของหน่วยงานของรัฐต่อคณะกรรมการ</p> <p>(๙) เป็นตัวแทนกลุ่มชาติพันธุ์เกี่ยวกับการกระทำอันเป็นการละเมิดสิทธิกลุ่มชาติพันธุ์ ตามมาตรา ๕</p> <p>(๑๐) รายงานปัญหาและผลที่เกิดขึ้นอันเนื่องจากการดำเนินงานใด ๆ ของหน่วยงานของรัฐต่อคณะกรรมการ</p>	<p>(๖) พิจารณาแต่งตั้งผู้แทนสมาชิกในการเข้าร่วมประชุมหรือมีบทบาทในฐานะตัวแทนกลุ่มชาติพันธุ์ ตามพันธกรณีระหว่างประเทศที่ประเทศไทยเป็นภาคี</p> <p>(๗) สนับสนุนการจัดทำข้อมูลวิถีชีวิตและประวัติศาสตร์กลุ่มชาติพันธุ์ ตามพระราชบัญญัตินี้</p> <p>(๘) เสนอปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาของกลุ่มชาติพันธุ์อันเกี่ยวกับ การดำเนินการของรัฐและการจัดทำบริการสาธารณะของหน่วยงานของรัฐต่อคณะกรรมการ</p> <p>(๙) เป็นตัวแทนกลุ่มชาติพันธุ์เกี่ยวกับการร้องทุกข์ที่เกิดจากการกระทำ อันเป็นการละเมิดสิทธิกลุ่มชาติพันธุ์</p> <p>(๑๐) รายงานปัญหาและผลที่เกิดขึ้นอันเนื่องจากการดำเนินงานใด ๆ ของหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มชาติพันธุ์ต่อคณะกรรมการ</p>
<p>มาตรา ๒๑ ให้สมาชิกมีอำนาจตราข้อบังคับการประชุมและข้อบังคับอื่นที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่ โดยให้รวมถึงการประชุมสมัชชาระดับกลุ่มชาติพันธุ์ และระดับภูมิภาค</p> <p>ในการตราข้อบังคับการประชุมและข้อบังคับอื่นตามวรรคหนึ่ง หากมีกรณีที่สมาชิกต้องแต่งตั้งบุคคลไปดำรงตำแหน่งหรือหน้าที่ใด ในการตราข้อบังคับดังกล่าวอย่างน้อยให้สมาชิกคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของสตรีด้วย</p>	<p>มาตรา ๒๑ ให้สมาชิกมีอำนาจตราข้อบังคับการประชุมและข้อบังคับอื่นที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่</p> <p>ในการตราข้อบังคับการประชุมและข้อบังคับอื่นตามวรรคหนึ่ง หากมีกรณีที่สมาชิก ต้องแต่งตั้งบุคคลไปดำรงตำแหน่งหรือหน้าที่ใด ในการตราข้อบังคับดังกล่าวอย่างน้อยให้สมาชิกคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของสตรีด้วย</p>
<p>มาตรา ๒๒ ให้มีคณะกรรมการบริหารสมัชชาคณะหนึ่ง ประกอบด้วย ประธานสมัชชา เป็นประธาน และกรรมการอื่นอีกจำนวนไม่เกินสิบห้าคนซึ่งที่ประชุมสมัชชาเลือกจากสมาชิก โดยคำนึงถึงสัดส่วนจากกลุ่มชาติพันธุ์ ภูมิภาค เพศ และให้เลขานุการสมัชชาเป็นเลขานุการของคณะกรรมการบริหารสมัชชา</p>	ตัด
<p>มาตรา ๒๓ ให้นำความในมาตรา ๑๗ มาใช้กับการพ้นจากตำแหน่งกรรมการในคณะกรรมการบริหารสมัชชา และอาจพ้นด้วยกรณีอื่นตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับของสมัชชา</p>	ตัด
<p>มาตรา ๒๔ คณะกรรมการบริหารสมัชชามีอำนาจและหน้าที่ในการบริหารและดำเนินงาน ของสมัชชาให้เป็นไปตามมาตรา ๒๐ และที่กำหนดในข้อบังคับของสมัชชา</p>	ตัด
<p>มาตรา ๒๕ ให้สมัชชาแต่งตั้งคณะผู้อาวุโส จำนวนไม่เกินยี่สิบห้าคน เพื่อทำหน้าที่ให้คำปรึกษาแก่สมัชชาในการ</p>	ตัด

ร่างพระราชบัญญัติฯ ที่เสนอคณะกรรมการพิจารณา	ร่างพระราชบัญญัติฯ ที่ปรับแก้ตามการตรวจพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
<p>ดำเนินงานคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ และการดำเนินงานของสมาชิก รวมทั้งทำหน้าที่ไกล่เกลี่ยประเด็นปัญหาที่ไม่สามารถหาข้อยุติในสมาชิกได้</p> <p>การแต่งตั้งคณะผู้อาวุโสตามวรรคหนึ่ง ให้คำนึงถึงสัดส่วนของกลุ่มชาติพันธุ์ ภูมิภาค และเพศ</p>	
<p>มาตรา ๒๖ ผู้อาวุโส ตามมาตรา ๒๕ ต้องมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) เป็นผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับกลุ่มชาติพันธุ์หรือเป็นผู้ทรงภูมิปัญญาชาติพันธุ์</p> <p>(๒) มีความประพฤติและเป็นแบบอย่างที่ดี</p> <p>(๓) มีความเสียสละและมีจิตอาสา</p>	ตัด
หมวด ๔ ข้อมูลวิถีชีวิตและประวัติศาสตร์กลุ่มชาติพันธุ์	
<p>มาตรา ๒๗ การจัดทำข้อมูลวิถีชีวิตและประวัติศาสตร์กลุ่มชาติพันธุ์ มีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) เพื่อการคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ตามมาตรา ๕</p> <p>(๒) เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานสำคัญในการพิสูจน์ข้อเท็จจริงตามกฎหมายในการรับรองสถานะบุคคล</p> <p>(๓) เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานสำคัญในการประกาศพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์</p> <p>(๔) เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานสำคัญในการประกาศและเพิกถอนเขตพื้นที่ที่มีกฎหมายกำหนดเพื่อการอนุรักษ์หรือการใช้ประโยชน์ในทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การผังเมือง และการดำเนินกิจการอื่นของรัฐที่กระทบต่อวิถีชีวิตของกลุ่มชาติพันธุ์</p> <p>(๕) เพื่อเผยแพร่การรับรู้เกี่ยวกับกลุ่มชาติพันธุ์ การส่งเสริมให้มีการเรียนรู้วิถีชีวิตและประวัติศาสตร์ของกลุ่มชาติพันธุ์ และให้ประชาชนได้เกิดความตระหนักในความหลากหลายของกลุ่มชาติพันธุ์</p>	<p>มาตรา ๒๒ การจัดทำข้อมูลวิถีชีวิตและประวัติศาสตร์กลุ่มชาติพันธุ์ มีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) เพื่อคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์</p> <p>(๒) เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานสำคัญ<u>เพื่อประกอบการ</u> พิสูจน์ข้อเท็จจริงตามกฎหมาย ในการรับรองสถานะบุคคล</p> <p>(๓) เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานสำคัญในการประกาศพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์</p> <p>(๔) เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานสำคัญ<u>เพื่อประกอบการพิจารณาของหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้องในการประกาศหรือเปลี่ยนแปลงพื้นที่ที่มีกฎหมายกำหนดเพื่อการอนุรักษ์หรือการใช้ประโยชน์ในทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การผังเมือง และการดำเนินกิจการอื่นของรัฐที่กระทบต่อวิถีชีวิตของกลุ่มชาติพันธุ์</u></p> <p>(๕) เพื่อเผยแพร่การรับรู้เกี่ยวกับกลุ่มชาติพันธุ์ การส่งเสริมให้มีการเรียนรู้วิถีชีวิตและประวัติศาสตร์ของกลุ่มชาติพันธุ์ และให้ประชาชนได้เกิดความตระหนักในความหลากหลาย ของกลุ่มชาติพันธุ์</p>
<p>มาตรา ๒๘ ให้มีคณะกรรมการขึ้นคณะหนึ่ง เรียกว่า “คณะกรรมการจัดทำข้อมูลวิถีชีวิตและประวัติศาสตร์กลุ่มชาติพันธุ์” ประกอบด้วย</p> <p>(๑) กรรมการซึ่งได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการเป็นประธาน</p> <p>(๒) กรรมการซึ่งเป็นผู้แทนคณะกรรมการศูนย์</p>	<p>มาตรา ๒๓ <u>ให้คณะกรรมการแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นคณะหนึ่ง เรียกว่า “คณะกรรมการจัดทำข้อมูลวิถีชีวิตและประวัติศาสตร์กลุ่มชาติพันธุ์”</u> ประกอบด้วย</p> <p>(๑) กรรมการซึ่งได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการเป็นประธานอนุกรรมการ</p>

ร่างพระราชบัญญัติฯ ที่เสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา	ร่างพระราชบัญญัติฯ ที่ปรับแก้ตามการตรวจพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
<p>(๓) กรรมการโดยตำแหน่ง ได้แก่ อธิบดีกรมการปกครอง อธิบดีกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ และผู้อำนวยการสำนักงานสถิติแห่งชาติ</p> <p>(๔) กรรมการจำนวนสองคน ซึ่งเป็นผู้แทนคณะกรรมการบริหารสมัชชา</p> <p>(๕) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวนเจ็ดคน ซึ่งคณะกรรมการแต่งตั้งจากผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญด้านสังคมศาสตร์ ด้านมนุษยศาสตร์ ด้านภาษาและวัฒนธรรม และด้านประวัติศาสตร์</p> <p>ให้ผู้อำนวยการเป็นกรรมการและเลขานุการ และให้ผู้อำนวยการแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ของศูนย์ เป็นผู้ช่วยเลขานุการ</p>	<p>(๒) อนุกรรมการโดยตำแหน่ง ได้แก่ ผู้แทนกรมการปกครอง ผู้แทนกรมพัฒนาสังคม และสวัสดิการ ผู้แทนสำนักงานสถิติแห่งชาติ และผู้แทนคณะกรรมการศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร</p> <p>(๓) อนุกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวนเจ็ดคน ซึ่งคณะกรรมการแต่งตั้งจากผู้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญในด้านสังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ ภาษาและวัฒนธรรม และประวัติศาสตร์</p> <p>(๔) อนุกรรมการผู้แทนสมัชชา จำนวนสองคน ให้ผู้อำนวยการเป็นอนุกรรมการและเลขานุการ และให้ผู้อำนวยการแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ของศูนย์จำนวนไม่เกินสองคน เป็นผู้ช่วยเลขานุการ</p>
-	<p>มาตรา ๒๔ คุณสมบัติและลักษณะต้องห้าม วาระและการดำรงตำแหน่ง และการพ้นจากตำแหน่งของอนุกรรมการจัดทำข้อมูลวิถีชีวิตและประวัติศาสตร์กลุ่มชาติพันธุ์ ตามมาตรา ๒๓ (๓) และ (๔) และการประชุมของคณะอนุกรรมการจัดทำข้อมูลวิถีชีวิตและประวัติศาสตร์กลุ่มชาติพันธุ์ ให้นำความในมาตรา ๗ มาตรา ๘ มาตรา ๙ และมาตรา ๑๑ มาใช้บังคับด้วยโดยอนุโลม</p>
<p>มาตรา ๒๙ ให้คณะกรรมการจัดทำข้อมูลวิถีชีวิตและประวัติศาสตร์กลุ่มชาติพันธุ์ตามมาตรา ๒๘ มีอำนาจและหน้าที่ในการจัดทำข้อมูลวิถีชีวิตและประวัติศาสตร์กลุ่มชาติพันธุ์ ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วย ประวัติศาสตร์กลุ่มชาติพันธุ์ พื้นที่ชุมชน พื้นที่อยู่อาศัย พื้นที่ทำกิน พื้นที่ทางวัฒนธรรมและจิตวิญญาณ ข้อมูลบุคคล ข้อมูลวิถีชีวิตและมรดกทางวัฒนธรรมและภาษา และข้อมูลอื่นที่มีความจำเป็นพื้นฐาน</p> <p>ในการดำเนินงานตามวรรคหนึ่ง คณะกรรมการจัดทำข้อมูลวิถีชีวิตและประวัติศาสตร์กลุ่มชาติพันธุ์ตามมาตรา ๒๘ อาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการและคณะทำงานเพื่อปฏิบัติงานอย่างใดอย่างหนึ่งอันอยู่ในอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการจัดทำข้อมูลวิถีชีวิตและประวัติศาสตร์กลุ่มชาติพันธุ์ก็ได้</p>	<p>มาตรา ๒๕ ให้คณะอนุกรรมการจัดทำข้อมูลวิถีชีวิตและประวัติศาสตร์กลุ่มชาติพันธุ์ มีหน้าที่และอำนาจในการจัดทำข้อมูลวิถีชีวิตและประวัติศาสตร์กลุ่มชาติพันธุ์ ซึ่งอย่างน้อย ต้องประกอบด้วย ประวัติศาสตร์กลุ่มชาติพันธุ์ พื้นที่ชุมชน พื้นที่อยู่อาศัย พื้นที่ทำกิน พื้นที่ทางวัฒนธรรมและจิตวิญญาณ ข้อมูลบุคคล ข้อมูลวิถีชีวิตและมรดกทางวัฒนธรรมและภาษา และข้อมูลอื่นที่มีความจำเป็นพื้นฐาน</p> <p>ในการดำเนินงานตามวรรคหนึ่ง คณะอนุกรรมการจัดทำข้อมูลวิถีชีวิตและประวัติศาสตร์กลุ่มชาติพันธุ์อาจแต่งตั้งคณะทำงาน เพื่อปฏิบัติงานอย่างหนึ่งอย่างใดอันอยู่ในหน้าที่และอำนาจ ของคณะอนุกรรมการจัดทำข้อมูลวิถีชีวิตและประวัติศาสตร์กลุ่มชาติพันธุ์ก็ได้</p>
-	<p>มาตรา ๒๖ ให้ศูนย์ทำหน้าที่รับผิดชอบงานธุรการและงานวิชาการ ของคณะอนุกรรมการจัดทำข้อมูลวิถีชีวิต</p>

ร่างพระราชบัญญัติฯ ที่เสนอคณะกรรมการพิจารณา	ร่างพระราชบัญญัติฯ ที่ปรับแก้ตามการตรวจพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
	<p>และประวัติศาสตร์กลุ่มชาติพันธุ์ โดยให้มีหน้าที่และอำนาจดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) จัดเก็บและเผยแพร่ข้อมูลของกลุ่มชาติพันธุ์เกี่ยวกับชุมชน ภูมิปัญญา และอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมและภาษา</p> <p>(๒) สนับสนุนและส่งเสริมความร่วมมือ การดำเนินงาน การเผยแพร่ สร้างความเข้าใจ และแลกเปลี่ยนความรู้เกี่ยวกับวิถีชีวิตของกลุ่มชาติพันธุ์ และการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม</p> <p>(๓) ส่งเสริมสนับสนุนและจัดให้มีการศึกษาวิจัย การพัฒนาศักยภาพ และความเข้มแข็งขององค์กร ชุมชน สตรี เด็ก เยาวชน และผู้นำของกลุ่มชาติพันธุ์</p>
<p>หมวด ๕ พื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์</p>	
<p>มาตรา ๓๐ เพื่อประโยชน์ในการคุ้มครองวิถีชีวิตและวัฒนธรรม การรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน การส่งเสริมคุณภาพชีวิตที่ตติบนฐานเศรษฐกิจเชิงวัฒนธรรม และการส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชนตามภูมิปัญญาและวัฒนธรรมของกลุ่มชาติพันธุ์ คณะกรรมการมีอำนาจกำหนดพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์</p> <p>ก่อนการประกาศพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ ให้ชุมชนจัดทำแผนแม่บทและแผนที่แสดงพื้นที่การจัดการพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในระเบียบของคณะกรรมการ</p> <p>ให้ศูนย์สนับสนุนชุมชนในการจัดทำแผนแม่บทและแผนที่แสดงพื้นที่การจัดการพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ โดยขอให้หน่วยงานของรัฐในพื้นที่มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนแม่บทและแผนที่ดังกล่าวด้วย</p> <p>เมื่อดำเนินการตามวรรคสองเสร็จแล้ว ให้ศูนย์เสนอต่อคณะกรรมการเพื่อประกาศพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ตามวรรคหนึ่งต่อไป โดยให้ทำเป็นประกาศของคณะกรรมการ</p>	<p>มาตรา ๒๗ เพื่อประโยชน์ในการคุ้มครองวิถีชีวิตและวัฒนธรรม การรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน การส่งเสริมคุณภาพชีวิตที่ตติบนฐานเศรษฐกิจ เชิงวัฒนธรรม และการส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชนตามภูมิปัญญาและวัฒนธรรมของกลุ่มชาติพันธุ์ คณะกรรมการมีอำนาจประกาศกำหนดพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์</p> <p>ก่อนการประกาศพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ ให้ชุมชนจัดทำแผนแม่บท และแผนที่แสดงพื้นที่การจัดการพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในระเบียบของคณะกรรมการ</p> <p>ให้สำนักงานปลัดกระทรวงวัฒนธรรมสนับสนุนชุมชนในการจัดทำแผนแม่บท และแผนที่แสดงพื้นที่การจัดการพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ โดยขอให้หน่วยงานของรัฐในพื้นที่ มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนแม่บทและแผนที่ดังกล่าวด้วย</p> <p>เมื่อดำเนินการตามวรรคสองเสร็จแล้ว ให้สำนักงานปลัดกระทรวงวัฒนธรรมเสนอแผนแม่บทและแผนที่ตามวรรคสองต่อคณะกรรมการเพื่อประกอบการพิจารณาประกาศพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ตามวรรคหนึ่งต่อไป</p>
<p>มาตรา ๓๑ การประกาศพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ตามมาตรา ๓๐ ให้ประชาชนและชุมชนมีสิทธิอยู่อาศัยและใช้ประโยชน์จากที่ดินและทรัพยากรธรรมชาติ</p>	<p>มาตรา ๒๘ การประกาศพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ตามมาตรา ๒๗ ให้ประชาชนและชุมชนมีสิทธิอยู่อาศัยและใช้ประโยชน์จากที่ดินและทรัพยากรธรรมชาติตามที่</p>

ร่างพระราชบัญญัติฯ ที่เสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา	ร่างพระราชบัญญัติฯ ที่ปรับแก้ตามการตรวจพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
<p>ชาติตามที่กำหนดในธรรมนูญของพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์นั้น และไม่สามารถจำหน่ายจ่ายโอนสิทธิดังกล่าวให้แก่บุคคลใดได้ เว้นแต่การสืบทอดทางมรดกแก่ทายาทโดยธรรม</p>	<p>กำหนดในธรรมนูญของพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์นั้น โดยต้องดำเนินการตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง กับพื้นที่ดังกล่าวด้วย</p>
<p>มาตรา ๓๒ ให้ประชาชนในชุมชนที่อยู่ภายในพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ มีสิทธิใช้ประโยชน์จากที่ดินและทรัพยากรธรรมชาติ ตามธรรมนูญของพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ ดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) ก่อสร้าง แผ้วถาง หรือกระทำด้วยประการใด ๆ เพื่อการอยู่อาศัย การสาธารณสุข ปุ๋ยหมัก การเกษตรกรรม การประมง การเลี้ยงสัตว์ และกิจกรรมสาธารณะของชุมชน</p> <p>(๒) กระทำด้วยประการใด ๆ เพื่อการทำกินตามวิถีชีวิตและวัฒนธรรม</p> <p>(๓) การใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติอื่นในพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ทำได้ ตามความจำเป็นต่อการอุปโภคบริโภคในครัวเรือน เศรษฐกิจชุมชน หรือใช้ในกิจกรรมสาธารณะของชุมชน</p> <p>(๔) ชักน้ำหรือบังคับน้ำจากทางน้ำ ลำน้ำ ลำห้วยหนอง หรือบึง เพื่อประโยชน์ในการอุปโภคบริโภค การเกษตรกรรม การเลี้ยงสัตว์ และกิจกรรมสาธารณะของชุมชน</p> <p>(๕) ปลูกต้นไม้หรือพืชมงคลชนิดอื่น ๆ</p> <p>(๖) ปฏิบัติพิธีกรรมตามประเพณีและจิตวิญญาณของกลุ่มชาติพันธุ์</p> <p>(๗) การอื่นตามที่คณะกรรมการกำหนด</p> <p>การใช้ประโยชน์ตามวรรคหนึ่ง ต้องเป็นไปอย่างสมดุลและยั่งยืน ไม่ทำลายความหลากหลายทางชีวภาพ หรือส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด</p> <p>ในกรณีที่กฎหมายใดบัญญัติให้การกระทำหรือการงดเว้นการกระทำตามวรรคหนึ่ง เป็นความผิดหรือต้องรับผิดตามกฎหมายนั้น หากผู้มีสิทธิอยู่อาศัยและใช้ประโยชน์จากที่ดินและทรัพยากรธรรมชาติตามที่กำหนดในธรรมนูญของพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ เป็นผู้กระทำหรืองดเว้นการกระทำนั้น ให้ถือว่าไม่มีเจตนาในการกระทำผิดและไม่ต้องรับผิดตามกฎหมายนั้น</p>	<p>มาตรา ๒๙ ประชาชนในชุมชนที่อยู่ภายในพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ มีสิทธิใช้ประโยชน์จากที่ดินและทรัพยากรธรรมชาติในเรื่องดังต่อไปนี้ ตามธรรมนูญของพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับพื้นที่นั้นกำหนดด้วย</p> <p>(๑) ก่อสร้าง แผ้วถาง หรือกระทำด้วยประการใด ๆ เพื่อการอยู่อาศัย การสาธารณสุข ปุ๋ยหมัก การเกษตรกรรม การประมง การเลี้ยงสัตว์ และกิจกรรมสาธารณะของชุมชน</p> <p>(๒) ใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติอื่นในพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ได้ตามความจำเป็นต่อการอุปโภคบริโภคในครัวเรือน เศรษฐกิจชุมชน หรือใช้ในกิจกรรมสาธารณะ ของชุมชน</p> <p>(๓) ปฏิบัติพิธีกรรมตามประเพณีและจิตวิญญาณของกลุ่มชาติพันธุ์</p> <p>(๔) การอื่นตามที่คณะกรรมการกำหนด</p> <p>การใช้ประโยชน์ตามวรรคหนึ่ง ต้องเป็นไปอย่างสมดุลและยั่งยืน ไม่ทำลาย ความหลากหลายทางชีวภาพ หรือส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด ซึ่งต้องไม่ขัดหรือแย้งกับกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง</p>

ร่างพระราชบัญญัติฯ ที่เสนอคณะกรรมการพิจารณา	ร่างพระราชบัญญัติฯ ที่ปรับแก้ตามการตรวจพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
<p>มาตรา ๓๓ เมื่อคณะกรรมการประกาศพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ แล้วให้คณะกรรมการแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ ซึ่งประกอบด้วยผู้แทนหน่วยงานของรัฐในพื้นที่และผู้แทนของชุมชนในพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ จำนวนไม่น้อยกว่าเจ็ดคนแต่ไม่เกินสิบห้าคน โดยให้มีผู้แทนหน่วยงานของรัฐในพื้นที่จำนวนไม่เกินกว่าหนึ่งในสามของจำนวนคณะกรรมการบริหารพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์</p> <p>ให้ที่ประชุมคณะกรรมการบริหารพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์เลือกกรรมการคนหนึ่งซึ่งเป็นผู้แทนของชุมชนในพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ ให้ทำหน้าที่ประธานคณะกรรมการบริหารพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์</p> <p>คณะกรรมการบริหารพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ ตามวรรคหนึ่งให้ทำหน้าที่บริหารพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์</p>	<p>มาตรา ๓๐ เมื่อคณะกรรมการประกาศพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ แล้ว ให้คณะกรรมการแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ ซึ่งประกอบด้วยผู้แทนหน่วยงานของรัฐในพื้นที่และผู้แทนของชุมชนในพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ จำนวน ไม่น้อยกว่าเจ็ดคนแต่ไม่เกินสิบห้าคน โดยให้มีผู้แทนหน่วยงานของรัฐในพื้นที่จำนวนไม่เกิน หนึ่ง ในสามของจำนวนคณะกรรมการบริหารพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์</p> <p>ให้ที่ประชุมคณะกรรมการบริหารพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์เลือกกรรมการ คนหนึ่งซึ่งเป็นผู้แทนของชุมชนในพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ ให้ทำหน้าที่ประธานกรรมการ บริหารพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์</p> <p>คณะกรรมการบริหารพื้นที่ คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ตามวรรคหนึ่ง ให้ทำหน้าที่บริหารพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์</p>
-	<p>มาตรา ๓๑ คุณสมบัติและลักษณะต้องห้าม วาระ และการดำรงตำแหน่ง และการพ้นจากตำแหน่งของกรรมการบริหารพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ และการประชุม ของคณะกรรมการบริหารพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด</p>
<p>มาตรา ๓๔ ให้คณะกรรมการบริหารพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ มีอำนาจและหน้าที่ ดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) จัดทำธรรมนูญของพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ โดยอย่างน้อยต้องประกอบด้วย สิทธิและหน้าที่ของประชาชนในพื้นที่ทำกิน พื้นที่อยู่อาศัย พื้นที่วัฒนธรรม และ จิต วิ ญ ญา ณ และ พื้ น ที่ ส ง ว น และ ร ัก ข า ทรพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การทำนุบำรุงรักษา สืบ ทอด ศิล วัฒนธรรม และ ภาษา มาตรการบังคับใช้ธรรมนูญในพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ ทั้งนี้ ต้องไม่ขัดหรือแย้ง กับแผนแม่บทและแผนที่แสดงพื้นที่การจัดการพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ ที่เสนอต่อคณะกรรมการ ตามมาตรา ๓๐</p> <p>(๒) จัดให้มีการประเมินผลการดำเนินการตามแผนแม่บทโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์</p>	<p>มาตรา ๓๒ ให้คณะกรรมการบริหารพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ มีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) จัดทำธรรมนูญของพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ โดยอย่างน้อย ต้องประกอบด้วย สิทธิและหน้าที่ของประชาชนในพื้นที่ทำกิน พื้นที่อยู่อาศัย พื้นที่วัฒนธรรม และจิตวิญญาณ และพื้นที่สงวนและรักษาทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม การทำนุบำรุงรักษา สืบทอดศิลปวัฒนธรรม และภาษา มาตรการบังคับใช้ธรรมนูญในพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ ทั้งนี้ เเท่าที่ไม่เป็นการขัดต่อความสงบเรียบร้อย หรือศีลธรรมอันดีของประชาชน หรือเป็นอันตรายต่อความ มั่นคงของรัฐ หรือสุขภาพอนามัย และต้องไม่ขัดหรือแย้งกับ แผนแม่บทและแผนที่แสดงพื้นที่การจัดการพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ตามมาตรา ๒๗</p>

ร่างพระราชบัญญัติฯ ที่เสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา	ร่างพระราชบัญญัติฯ ที่ปรับแก้ตามการตรวจพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
<p>(๓) เสนอแนะการปรับปรุงแผนแม่บทต่อคณะกรรมการ</p> <p>(๔) ประสานงานการรับความช่วยเหลือในด้านต่าง ๆ ที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตของประชาชนในพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์จากหน่วยงานของรัฐหรือเอกชน</p> <p>(๕) สนับสนุนการจัดทำข้อมูลวิถีชีวิตและประวัติศาสตร์กลุ่มชาติพันธุ์ให้แก่คณะกรรมการจัดทำข้อมูลวิถีชีวิตและประวัติศาสตร์กลุ่มชาติพันธุ์และศูนย์</p>	<p>(๒) จัดให้มีการประเมินผลการดำเนินการตามแผนแม่บทโดยการมีส่วนร่วม ของชุมชนในพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์</p> <p>(๓) เสนอแนะการปรับปรุงแผนแม่บทต่อคณะกรรมการ</p> <p>(๔) ประสานงานการรับความช่วยเหลือในด้านต่าง ๆ ที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต ของประชาชนในพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์จากหน่วยงานของรัฐหรือเอกชน</p> <p>(๕) สนับสนุนการจัดทำข้อมูลวิถีชีวิตและประวัติศาสตร์กลุ่มชาติพันธุ์ให้แก่คณะกรรมการจัดทำข้อมูลวิถีชีวิตและประวัติศาสตร์กลุ่มชาติพันธุ์และศูนย์</p>
บทเฉพาะกาล	
<p>มาตรา ๓๕ ในวาระเริ่มแรก ให้คณะกรรมการประกอบด้วย กรรมการตามมาตรา ๗ (๑) (๒) และ (๓) และให้ผู้อำนวยการเป็นกรรมการและเลขานุการ เพื่อปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการตามพระราชบัญญัตินี้ไปพลางก่อน จนกว่าจะมีการแต่งตั้งกรรมการตามมาตรา ๗ (๔) (๕) และ (๖) ทั้งนี้ ต้องไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ</p>	<p>มาตรา ๓๓ ในวาระเริ่มแรก ให้คณะกรรมการคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิต กลุ่มชาติพันธุ์ประกอบด้วย กรรมการตามมาตรา ๖ (๑) (๒) (๓) และวรรคสาม เพื่อปฏิบัติหน้าที่ ไปพลางก่อน จนกว่าจะมีการแต่งตั้งกรรมการตามมาตรา ๖ (๔) (๕) และ (๖) ทั้งนี้ ต้องไม่เกิน หนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ</p>
<p>มาตรา ๓๖ ในวาระเริ่มแรก ให้สำนักงบประมาณจัดสรรงบประมาณให้ศูนย์และหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องกับวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๕ สำหรับความจำเป็นในปีนั้น เพื่อปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้</p>	ตัด
<p>มาตรา ๓๗ ในวาระเริ่มแรก ให้นำข้อมูลกลุ่มชาติพันธุ์ซึ่งศูนย์ได้จัดทำไว้ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับมาเป็นข้อมูลในการประกาศกำหนดหลักเกณฑ์และการขึ้นทะเบียนกลุ่มชาติพันธุ์ของรัฐมนตรีตามมาตรา ๑๔ วรรคสอง ไปพลางก่อน จนกว่าคณะกรรมการจัดทำข้อมูลวิถีชีวิตและประวัติศาสตร์กลุ่มชาติพันธุ์จะได้จัดทำข้อมูลแล้วเสร็จ</p>	<p>มาตรา ๓๔ ในวาระเริ่มแรก ให้นำข้อมูลกลุ่มชาติพันธุ์ซึ่งศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน) ตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการจัดตั้งศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน) ได้จัดทำไว้ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับมาเป็นข้อมูลในการประกาศกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการขึ้นทะเบียนกลุ่มชาติพันธุ์ของรัฐมนตรีตามมาตรา ๑๔ วรรคสอง ไปพลางก่อน จนกว่าคณะกรรมการจัดทำข้อมูลวิถีชีวิตและประวัติศาสตร์กลุ่มชาติพันธุ์จะได้จัดทำข้อมูลแล้วเสร็จ</p>
<p>มาตรา ๓๘ ให้ศูนย์ดำเนินการสรรหาและแต่งตั้งสมาชิกสมัชชา ให้ครบองค์ประกอบของสมัชชาตามมาตรา ๑๔ ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ</p>	<p>มาตรา ๓๕ ให้สำนักงานปลัดกระทรวงวัฒนธรรมดำเนินการสรรหาและแต่งตั้งสมาชิกสมัชชากลุ่มชาติพันธุ์แห่งประเทศไทย ให้ครบองค์ประกอบของสมัชชากลุ่มชาติพันธุ์แห่งประเทศไทยตามมาตรา ๑๔ และจัดให้มีการประชุม</p>

ร่างพระราชบัญญัติฯ ที่เสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา	ร่างพระราชบัญญัติฯ ที่ปรับแก้ตามการตรวจพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
	สมัชชากลุ่มชาติพันธุ์แห่งประเทศไทย ครั้งแรก ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ
<p>มาตรา ๓๙ ให้เขตพื้นที่วัฒนธรรมพิเศษตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๓ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ เขตพื้นที่วัฒนธรรมพิเศษตามมติคณะอนุกรรมการแก้ไขปัญหาความมั่นคงในที่อยู่อาศัย พื้นที่ทำกิน และพื้นที่ทางจิตวิญญาณของกลุ่มชาติพันธุ์ชาวเลและชาวกะเหรี่ยง และพื้นที่ส่งเสริมและคุ้มครองวิถีชีวิตวัฒนธรรมกลุ่มชาติพันธุ์ตามบันทึกข้อตกลงว่าด้วยความร่วมมือ “ส่งเสริมและคุ้มครองวิถีชีวิตวัฒนธรรมกลุ่มชาติพันธุ์” ระหว่างกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงวัฒนธรรม สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน) สถาบันวิจัยสังคม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มูลนิธิชุมชนไทย มูลนิธิพัฒนาภาคเหนือ เครือข่ายกะเหรี่ยง และเครือข่ายชาวเล ลงวันที่ ๒๘ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๓ ซึ่งได้จัดตั้งอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เป็นพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ตามมาตรา ๓๐ ไปพลางก่อน และให้ศูนย์ร่วมกับชุมชนจัดทำแผนแม่บทและธรรมนูญว่าด้วยการจัดการพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เพื่อเสนอต่อคณะกรรมการพิจารณาให้ความเห็นชอบเป็นพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ</p>	<p>ตัด</p>

.....

ฝ่ายสื่อสารสังคมและขับเคลื่อนนโยบายสาธารณะ
ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน)
กระทรวงวัฒนธรรม

ภาคผนวก

กระบวนการรับฟังความคิดเห็น
ก่อนเสนอเรื่องเข้าสู่กระบวนการ
พิจารณาของคณะกรรมการ

สรุปการรับฟังความคิดเห็นร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์

วันอาทิตย์ที่ ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๓

ณ ชุมชนชาวเลเกาะหลีเป๊ะ ตำบลเกาะสาหร่าย อำเภอเมือง จังหวัดสตูล

๑.สรุปสาระสำคัญและความเห็นที่ได้จากการรับฟังร่างพระราชบัญญัติฯ

งานวันรวมญาติชาวเล ครั้งที่ ๑๑ จัดขึ้นที่เกาะหลีเป๊ะ จังหวัดสตูล ด้วยเหตุผลที่มีความประสงค์จะสื่อสารสภาพปัญหาในพื้นที่ให้กับผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงานในระดับนโยบาย ได้ทราบถึงปัญหาในพื้นที่และร่วมกันหาแนวทางในการแก้ไขปัญหาให้เหมาะสมกับพื้นที่ ซึ่งในการจัดงานครั้งนี้มีความแตกต่างไปจากการจัดงานครั้งอื่น ๆ โดยมีวาระสำคัญในการลงนามในบันทึกข้อตกลงว่าด้วยความร่วมมือในการ “ส่งเสริมและคุ้มครองวิถีชีวิตวัฒนธรรมกลุ่มชาติพันธุ์” ระหว่าง กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงวัฒนธรรม สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน) สถาบันวิจัยสังคม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มูลนิธิชุมชนไท มูลนิธิพัฒนาภาคเหนือ เครือข่ายกลุ่มชาติพันธุ์ชาวกะเหรี่ยงและเครือข่ายกลุ่มชาติพันธุ์ชาวเล เพื่อให้สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๗๐ และมีแนวปฏิบัติที่เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒ มิถุนายน ๒๕๕๓ และเมื่อวันที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๕๓ เรื่อง แนวนโยบายฟื้นฟูวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ชาวเลและชาวกะเหรี่ยง ซึ่งมีข้อตกลงในการประสานความร่วมมือทั้งสิ้น ๓ ประการ ได้แก่

๑. สนับสนุนและผลักดันให้มีกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริม และคุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ เพื่อประโยชน์ในการคุ้มครองสิทธิทางวัฒนธรรม สนับสนุนการสร้างเสริมความเข้มแข็งของชุมชน เครือข่ายเข้าถึงการพัฒนาที่อยู่อาศัย เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ โดยให้ควบคู่กับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพื่อให้เกิดความยั่งยืน

๒. ส่งเสริมสิทธิการมีส่วนร่วมของกลุ่มชาติพันธุ์ในการจัดการ บำรุงรักษา อนุรักษ์ และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และความหลากหลายทางชีวภาพอย่างสมดุลบนฐานภูมิปัญญาวัฒนธรรมของกลุ่มชาติพันธุ์ โดยมีการจัดทำแผนแม่บทบริหารจัดการพื้นที่ และการจัดทำกติกาชุมชนเพื่อประกาศเป็น “พื้นที่ส่งเสริมและคุ้มครองวิถีชีวิตวัฒนธรรมกลุ่มชาติพันธุ์”

๓. ส่งเสริมกลุ่มชาติพันธุ์ให้เข้าถึงสิทธิขั้นพื้นฐาน เเร่งรัดการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งในพื้นที่ ซึ่งอยู่ในความรับผิดชอบของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และส่งเสริมให้กลุ่มชาติพันธุ์ใช้ต้นทุนทางวัฒนธรรมในการพัฒนาคุณภาพชีวิต โดยรักษาสมดุลระหว่างการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและ การสืบทอดวิถีภูมิปัญญาวัฒนธรรม

นอกจากการลงนามเพื่อสร้างความร่วมมือกันในการแก้ไขปัญหาแล้ว งานวันรวมญาติชาวเลครั้งนี้ ยังถือเป็นพื้นที่แรกที่ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธรและคณะทำงานยกร่างพระราชบัญญัติ ได้นำเจตนารมณ์หลักการ และรายละเอียดของร่างพระราชบัญญัติ ชี้แจงให้กับกลุ่มชาติพันธุ์ชาวเลและกลุ่มชาติพันธุ์อื่น ๆ ในงาน โดยการชี้แจงครั้งนี้ได้เปิดพื้นที่ในการรับฟังปัญหาและความต้องการของกลุ่มชาติพันธุ์ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับ พ.ร.บ. ฉบับนี้โดยตรง ซึ่งกลุ่มชาติพันธุ์ชาวเลเกาะหลีเป๊ะ ชาวกะเหรี่ยงจากภาคเหนือ ภาคตะวันตก กลุ่มชาติพันธุ์ม้งนิ จากจังหวัดพัทลุง และชาวเลจากพื้นที่จังหวัดอื่น ได้ร่วมให้ความเห็นและเสนอความ

ต้องการที่ประสงค์ให้ปรากฏใน พ.ร.บ.คุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ ซึ่งประเด็นที่เป็นข้อห่วงกังวล คือ เรื่องการเข้าถึงสิทธิและการรับรองสิทธิต่าง ๆ ของกลุ่มชาติพันธุ์ โดยมีการเน้นย้ำถึงสิทธิในที่อยู่อาศัย ที่ทำกิน และสิทธิในการดำรงวิถีชีวิตตามจารีตประเพณีดั้งเดิม โดยมีรายละเอียดดังนี้

๑) สิทธิในที่อยู่อาศัย ให้กลุ่มชาติพันธุ์มีสิทธิในการอยู่อาศัยครอบคลุมทั้งพื้นที่อยู่อาศัยตามฤดูกาล และพื้นที่อยู่อาศัยถาวร โดยมีมาตรฐานตามร่างพระราชบัญญัติฯ ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ร่างมาตรา ๕

๒) สิทธิในพื้นที่ทำกิน ให้ชาวเลมีสิทธิในที่ทำกินโดยครอบคลุมพื้นที่ทำกินทางทะเลและพื้นที่ทำกินทางเกษตรบนบก โดยเฉพาะการอนุญาตให้ชาวเลสามารถจับปลาและสัตว์น้ำในน่านน้ำระยะใกล้ฝั่งได้ โดยมีข้อเสนอให้มีการทำปะการังเทียมในเขตน้ำลึกระยะไกลออกไปจากฝั่ง จากเดิมที่มีการสร้างแนวปะการังเทียมในเขตน้ำตื้นทำให้ชาวเลไม่สามารถทำประมงบริเวณนั้นได้ จึงเสนอให้มีการทำปะการังเทียมในบริเวณน่านน้ำที่ลึกออกไป เพื่อเพิ่มบริเวณหาปลาที่ปลอดภัยลดความเสี่ยงของการเผชิญกับพายุให้แก่ชาวเล และให้ชาวเลได้มีสิทธิในการเข้าไปจับปลาตามเกาะแก่งต่าง ๆ เพื่อดำรงตามวิถีชีวิตตามวัฒนธรรมดั้งเดิมได้ โดยมีมาตรฐานตามร่างพระราชบัญญัติฯ ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ร่างมาตรา ๕ และร่างมาตรา ๓๗

๓) การมีสิทธิในพื้นที่จิตวิญญาณ (พื้นที่ฝังศพ) ให้กลุ่มชาติพันธุ์สามารถเข้าไปประกอบพิธีกรรมตามความเชื่อ และสามารถฝังศพได้ในพื้นที่จิตวิญญาณ พื้นที่สุสานได้ตามเดิม ข้อเสนอนี้มีสาเหตุมาจากความเดือดร้อนของชาวเลบนเกาะหลีเป๊ะที่มีปัญหากับผู้ประกอบการ ที่ถือครองกรรมสิทธิเหนือพื้นที่จิตวิญญาณของชาวเล ทำให้ถูกห้ามไม่ให้มีการฝังศพและการเข้าไปยังพื้นที่บริเวณสุสาน (มีเพียงสุสานโต๊ะคีรีเท่านั้นที่เข้าไปได้และอนุญาตให้มีการฝังศพเฉพาะลูกหลานสายตรงเท่านั้น) ชาวเลจึงมีความต้องการให้มีการคุ้มครองพื้นที่จิตวิญญาณ เพื่อให้ชาวเลได้เข้าไปดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ตามจารีตประเพณีเช่นเดิม โดยมีมาตรฐานตามร่างพระราชบัญญัติฯ ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ร่างมาตรา ๕ และร่างมาตรา ๓๗

๔) สิทธิในการใช้ประโยชน์จากที่ดินและทรัพยากรธรรมชาติ ด้วยเงื่อนไขของการอยู่ในพื้นที่อุทยานทำให้ชาวเลไม่สามารถใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติได้ตามเดิม ถูกสั่งห้ามจากเจ้าหน้าที่ จึงมีข้อเสนอว่าอยากให้ชาวเลได้มีสิทธิในการใช้ประโยชน์จากไม้ล้ม (ไม้ที่หักโค่นตามธรรมชาติ) หรือ ไม้ลอยที่ลอยมาตามน้ำ สำหรับซ่อมแซมบ้านหรือเรือที่ใช้ในการดำรงชีวิต โดยมีมาตรฐานตามร่างพระราชบัญญัติฯ ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ร่างมาตรา ๕ และร่างมาตรา ๓๗

๕) สิทธิในการเข้าถึงบริการสุขภาพ ในกรณีของชาวเลมักจะประสบกับโรคน้ำหนึบ จึงอยากให้มีแนวทางในการรักษาเบื้องต้นที่ถูกต้องเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดภาวะพิการ รวมไปถึง กลุ่มชาติพันธุ์กลุ่มอื่นที่มีบัตรเลขศูนย์ ให้พวกเขาสามารถเข้าถึงบริการรักษาพยาบาลขั้นพื้นฐานได้อย่างทั่วถึง โดยมีมาตรฐานตามร่างพระราชบัญญัติฯ ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ร่างมาตรา ๕

๖) การศึกษาที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ หลายพื้นที่มีหลักสูตรท้องถิ่นที่ส่งเสริมให้เยาวชนได้เรียนรู้วิถีชีวิตของกลุ่มชาติพันธุ์ตนเอง หากแต่ยังไม่ได้มีรับรองและการสนับสนุนด้านงบประมาณจากการศึกษาส่วนกลาง จึงมีข้อเสนอให้มีการจัดตั้งกรมหรือกองในการศึกษาดูแลรับผิดชอบเรื่องหลักสูตรท้องถิ่น และระบบการศึกษาของกลุ่มชาติพันธุ์โดยเฉพาะ โดยมีมาตรฐานตามร่างพระราชบัญญัติฯ ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ร่าง มาตรา ๕

๗) การมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายพัฒนาและการบริหารจัดการพื้นที่ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยให้ชาวบ้านในพื้นที่ได้เข้ามาเป็นส่วนหนึ่งในการกำหนด เห็นชอบ และร่วมวางแผนทางการพัฒนาพื้นที่ เพื่อสร้างการมีส่วนร่วม สร้างประโยชน์ คำนึงถึงวัฒนธรรม และป้องกันผลเสีย

ที่อาจกระทบต่อกลุ่มคนดั้งเดิมที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ โดยมีมาตรการตามร่างพระราชบัญญัติฯ ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ร่างมาตรา ๕

๘) **สิทธิในการเลือกดำรงชีวิตตามวิถีดั้งเดิม** สิทธิในการดำรงวิถีชีวิตที่กลุ่มชาติพันธุ์สามารถเลือกดำรงชีวิตในลักษณะใดก็ได้ตามความสมัครใจ โดย พ.ร.บ. จะต้องมีการคุ้มครองด้านที่อยู่อาศัยที่ทำกิน อาชีพ การดำรงชีวิต และแนวทางในการดำเนินชีวิตตามวิถีดั้งเดิมแก่กลุ่มชาติพันธุ์ โดยมีมาตรการตามร่างพระราชบัญญัติฯ ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ร่างมาตรา ๕

๙) **บทบาทของสตรี** เนื่องจากสตรีในแต่ละกลุ่มชาติพันธุ์มีบทบาทในการขับเคลื่อนงานและสะท้อนถึงปัญหาค่อนข้างมาก จึงมีข้อเสนอในเรื่องความเสมอภาคตามหลักสากล เห็นควรให้มีการเพิ่มบทบาทและสัดส่วนของสตรี ให้มีสัดส่วนจำนวนหนึ่งในคณะกรรมการที่ได้จัดตั้งใน พ.ร.บ. ฉบับนี้ เพื่อทำหน้าที่เป็นกระบอกเสียงในการสะท้อนและหาแนวทางในการแก้ไขปัญหากลุ่มสตรีชาติพันธุ์ โดยมีมาตรการตามร่างพระราชบัญญัติฯ ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ร่างมาตรา ๑๙

๑๐) **การออกกฎหมายหรือระเบียบเฉพาะพื้นที่** เพื่อให้มีความสอดคล้องกับปัญหาในแต่ละพื้นที่ เมื่อมี พ.ร.บ. แล้วอาจจะต้องมีการออกระเบียบหรือประกาศเฉพาะพื้นที่ สำหรับพื้นที่ที่มีนักท่องเที่ยว เป็นการสร้างกฎเพื่อให้นักท่องเที่ยวเกิดการเคารพต่อวัฒนธรรมของชุมชนท้องถิ่นในพื้นที่สำหรับผู้ประกอบการในพื้นที่บริเวณเชื่อมต่อกับเขตชุมชนชาติพันธุ์ จะต้องมีการมีระเบียบออกมาเพื่อกำหนดสัดส่วนของผู้ประกอบการ กำหนดสัดส่วนภาษี เพื่อนำเงินรายได้ส่วนต่างนั้นกลับมาพัฒนาชุมชนชาติพันธุ์หรือชุมชนใกล้เคียงที่ถูกพัฒนาเป็นพื้นที่เพื่อการท่องเที่ยว

๑๑) **การยกเลิกกฎหมายหรือระเบียบบางประการที่ละเมิดสิทธิทางวัฒนธรรม** สิทธิของชุมชน โดยเฉพาะกฎหมายของกรมอุทยานฯ ที่คุ้มครองเพียงต้นไม้และสัตว์ป่า โดยที่ไม่คำนึงถึงวัฒนธรรมของกลุ่มคนที่อาศัยและพึ่งพาทรัพยากรธรรมชาติ

๑๒) **การเพิ่มมาตรการเยียวยากลุ่มชาติพันธุ์ที่ได้รับผลกระทบจากนโยบายของรัฐ**
ใน พ.ร.บ. ฉบับนี้

จากการรับฟังความเห็นของร่าง พ.ร.บ.ฯ ในงานวันรวมญาติชาวเลสะท้อนให้เห็นถึงข้อห่วงกังวลของกลุ่มชาติพันธุ์ที่มีต่อวิถีชีวิต ที่อยู่อาศัย ที่ทำกิน และพื้นที่จิตวิญญาณ ซึ่งหลักการในข้างต้นคณะกรรมการร่างพระราชบัญญัติฯ ได้ทำการเขียนไว้ในร่างมาตราต่าง ๆ แล้ว หากแต่มีประเด็นพิจารณาเพิ่มเติม อาทิ **เรื่องมรดกทางวัฒนธรรม** ตาม พ.ร.บ. ส่งเสริมและรักษามรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม พ.ศ. ๒๕๕๙ และ **เรื่องการประมง** ตาม พ.ร.บ. การประมง พ.ศ. ๒๕๕๘

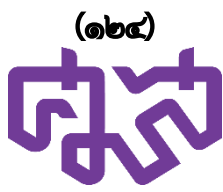
ฝ่ายสื่อสารสังคมและขับเคลื่อนนโยบายสาธารณะ
ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน) (ศมส.)

พฤศจิกายน ๒๕๖๓

ภาพการประชุม

การรับฟังความคิดเห็นชาวเลต่อร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ.
ในงานวันรวมญาติชาวเล ครั้งที่ ๑๑ ณ ชุมชนชาวเลเกาะหลีเป๊ะ ตำบลเกาะสาหร่าย อำเภอเมือง จังหวัดสตูล
เมื่อวันที่ ๒๙ พ.ย. ๒๕๖๓

(๑๒๔)

สรุปรายการรับฟังความคิดเห็นร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์

วันพุธที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๖๓

ณ ชุมชนกะเหรี่ยงบ้านภูเหม็น (พุ่มยง) ตำบลทองหลาง อำเภอห้วยคต จังหวัดอุทัยธานี

๑. สรุปรายการสำคัญและความคิดเห็นที่ได้จากการรับฟังร่างพระราชบัญญัติฯ

การรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของกลุ่มชาติพันธุ์ชาวกะเหรี่ยง (โพล่ว) ในงาน “การสถาปนาพื้นที่เขตวัฒนธรรมพิเศษชุมชนกะเหรี่ยงบ้านภูเหม็น (พุ่มยง)” ณ บ้านภูเหม็น อ.ห้วยคต จ.อุทัยธานี เมื่อวันที่ ๙ ธันวาคม พ.ศ.๒๕๖๓ โดยชาวกะเหรี่ยงในพื้นที่ได้เสนอความต้องการที่อยากให้ปรากฏในร่างพระราชบัญญัติ ทั้งสิ้น ๕ ประเด็นหลัก ดังนี้

๑) สิทธิในการดำรงวิถีชีวิตตามจารีตประเพณีดั้งเดิมของตน มีความประสงค์ให้ พ.ร.บ.คุ้มครองวิถีชีวิตที่พึงพาทรัพยากรธรรมชาติอันเป็นไปตามจารีตประเพณีดั้งเดิม โดยมีข้อห่วงกังวลถึงอุปสรรคในการประกอบพิธีกรรม อาทิ พิธีสมุนไพรรักษาบ้าน และซึ้ง ที่เป็นองค์ประกอบสำคัญในการทำเทียนเพื่อบูชาสิ่งศักดิ์สิทธิ์ ซึ่งต้องเข้าไปเก็บในบริเวณเขตป่าของอุทยาน ทำให้ชาวบ้านกังวลใจว่าจะไม่สามารถทำการเก็บได้เนื่องจากผิดกฎหมายของอุทยาน โดยมีมาตราตามร่างพระราชบัญญัติฯ ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ร่างมาตรา ๕ ร่างมาตรา ๓๕ และร่างมาตรา ๓๗

๒) สิทธิในการเข้าถึงความหลากหลายทางพันธุ์พืชในพื้นที่อุทยาน พ.ร.บ.ฉบับนี้จะคุ้มครองชาวบ้านให้สามารถเข้าถึงพืชพรรณที่อยู่ในเขตป่าอนุรักษ์ สามารถเก็บเพื่อบริโภค เพื่อประกอบพิธีกรรม และใช้ประโยชน์เพื่อสรรพคุณทางยาได้หรือไม่ (พ.ร.บ.คุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ.๒๕๕๒) โดยมีมาตราตามร่างพระราชบัญญัติฯ ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ร่างมาตรา ๓๕ และร่างมาตรา ๓๗

๓) สิทธิในการปกป้องพืชไร่และผลทางการเกษตรของตนจากสัตว์ป่า ด้วย พ.ร.บ.ป่าไม้ และ พ.ร.บ. อุทยานฯ ที่คุ้มครองเพียงต้นไม้และสัตว์ป่าแต่ไม่มีการคุ้มครองกลุ่มคนที่อยู่กับป่า ทำให้เกิดเงื่อนไขมากมายที่กลายมาเป็นข้อจำกัดของคนที่ย้ายอยู่กับป่า ประกอบกับระยะหลังได้มีสัตว์ป่าเข้ามากินผลผลิตก่อให้เกิดความเสียหายทางการเกษตร จึงมีการตั้งของสิ่งกีดขวางหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะมีแนวทางในการช่วยเหลืออย่างไร หรือชาวบ้านในพื้นที่สามารถกระทำการสิ่งใดเพื่อเป็นการปกป้องพืชไร่ของตนเองไว้ได้บ้าง ซึ่งใน พ.ร.บ.คุ้มครองและส่งเสริมฯ จะกล่าวถึงมาตรการการป้องกัน การเผชิญเหตุ หรือมาตรการการเยียวยาเมื่อได้ผลกระทบในเรื่องนี้หรือไม่ โดยมีมาตราตามร่างพระราชบัญญัติฯ ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ร่างมาตรา ๓๕ และร่างมาตรา ๓๗

๔) การส่งเสริมในเรื่องของอัตลักษณ์ วัฒนธรรม ภาษาพูดและเขียน ของกลุ่มชาติพันธุ์ โดยมีมาตราตามร่างพระราชบัญญัติฯ ที่เกี่ยวข้องได้แก่ ร่างมาตรา ๓๕ และร่างมาตรา ๓๗

๕) เรื่องกองทุนฟื้นฟูเกษตรกร เสนอให้การศึกษาเรื่องงบประมาณอุดหนุนของกองทุนเนื่องจากกลุ่มชาติพันธุ์ที่เป็นเกษตรกรได้เข้าร่วมกับกองทุนฟื้นฟูเกษตรกรนี้จำนวนมาก หากแต่กลับมิได้รับการคุ้มครองและสามารถเข้าถึงสิทธิในประโยชน์ต่าง ๆ ได้เท่าที่ควร จึงเสนอให้มีการศึกษาระเบียบและแนวทางในการฟื้นฟูของกองทุน

ฝ่ายสื่อสารสังคมและขับเคลื่อนนโยบายสาธารณะ
ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน) (ศมส.)

ธันวาคม ๒๕๖๓

ภาพการประชุม

การรับฟังความคิดเห็นของชุมชนกะเหรี่ยงบ้านภูเหม็น (พุ่มไย้ง) ต่อร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. ณ บ้านภูเหม็น อำเภอห้วยคต จังหวัดอุทัยธานี เมื่อวันที่ ๙ ธ.ค. ๒๕๖๓

.....

สรุปการรับฟังความคิดเห็นเห็นร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์
การประชุมสมาชิกสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย เพื่อสร้างความเข้าใจ
และการมีส่วนร่วมต่อร่างกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง
เมื่อวันที่ ๑๓ - ๑๔ มีนาคม ๒๕๖๔
ณ โรงแรมมิราเคิลแกรนด์ คอนเวนชั่น เขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร

ด้วย ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน) (ศมส.) ร่วมกับเครือข่ายสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย จัดประชุมสมาชิกสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย เพื่อทำการสร้างความเข้าใจและสร้างการมีส่วนร่วมต่อร่างกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง ๓ ฉบับ ได้แก่ ๑.(ร่าง) พระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. ... ยกร่างโดย ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน) (ศมส.) ๒.(ร่าง) พระราชบัญญัติสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย พ.ศ. ... ยกร่างโดย สภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย (สชพ.) และ ๓.(ร่าง) พระราชบัญญัติส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. ... ยกร่างโดย คณะกรรมการสิทธิการกิจการเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ ผู้พิการ กลุ่มชาติพันธุ์ และความหลากหลายทางเพศ สภาผู้แทนราษฎร (กมธ.) เมื่อวันที่ ๑๓ - ๑๔ มีนาคม ๒๕๖๔ ณ โรงแรมมิราเคิลแกรนด์ คอนเวนชั่น เขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร นั้น

การประชุมครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างความเข้าใจในเนื้อหาและหลักการในตัวกฎหมาย รวมไปถึงเป็นการรับฟังความคิดเห็นของกลุ่มชาติพันธุ์สมาชิกในสภาชนเผ่าพื้นเมือง ที่มีต่อร่าง พ.ร.บ.คุ้มครองและส่งเสริมฯ ที่ยกร่างโดย ศมส. ซึ่งการประชุมครั้งนี้มีผู้เข้าร่วมประกอบด้วย ๑.สมาชิกสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย มากกว่า ๓๙ กลุ่มชาติพันธุ์ ๒.สมาชิกสภาชนเผ่าพื้นเมืองในระดับพื้นที่ ๓.คณะกรรมการบริหารกิจการสภา ๔.ผู้อาวุโสของสภาชนเผ่าพื้นเมือง ๕.กองเลขานุการสภาชนเผ่าพื้นเมือง ๖.ผู้แทนองค์กรพัฒนาเอกชนและเครือข่ายภาคประชาสังคม ๗.สื่อมวลชน และ ๘.สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ซึ่งบัดนี้ การประชุมได้แล้วเสร็จ ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน) จึงขอนำเรียนสรุปสาระสำคัญที่ได้จากการประชุมโดยมีรายละเอียด ดังนี้

สรุปสาระสำคัญของการประชุม

การประชุมครั้งนี้ถือเป็นเวทีการรับฟังความคิดเห็นและการสร้างความเข้าใจให้แก่ภาคประชาชนพื้นที่แรก จึงมีการจัดแบ่งประเด็นหารือและรับฟังออกเป็น ๒ สองส่วน คือ ส่วนแรก เป็นการชี้แจงถึงเจตนารมณ์หลักการ และกลไกการทำงานต่าง ๆ ภายใน พ.ร.บ. ทั้ง ๓ ฉบับ โดยเน้นการสร้างความเข้าใจในร่าง พ.ร.บ. คุ้มครองและส่งเสริมฯ (ศมส.) ซึ่งมีการจัดรูปแบบการรับฟังความคิดเห็นแบบแบ่งกลุ่มย่อย โดยจัดแบ่งผู้เข้าร่วมประชุมเป็นกลุ่มตามภูมิศาสตร์การตั้งถิ่นฐานของกลุ่มชาติพันธุ์ จำแนกได้ ๕ ภูมิภาค ได้แก่ ๑.กลุ่มชาติพันธุ์ที่อาศัยอยู่ในภาคเหนือพื้นที่สูง ๒.ภาคเหนือพื้นที่ราบ ๓.ภาคกลางและภาคตะวันตก ๔.ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และ ๕.ภาคใต้ เพื่อทำการชี้แจงในข้อสังเกตและรับฟังข้อเสนอแนะเบื้องต้นของพื้นที่ จากนั้นเป็นการสรุปข้อสังเกตต่าง ๆ เพื่อนำเสนอต่อคณะกรรมการยกร่างฯ อภิปรายชี้แจงตอบข้อสังเกต และทำการบันทึกข้อเสนอของผู้เข้าร่วมประชุม ส่วนที่สอง เป็นการหารือถึงแนวทางการรับฟังร่างกฎหมาย คุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. ... (ศมส.) โดยเปิดพื้นที่การมีส่วนร่วมให้กับกลุ่มชาติพันธุ์ร่วมเสนอแนวทางการจัดเวทีรับฟังกฎหมาย เพื่อให้มีความเหมาะสมและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อกลุ่มชาติพันธุ์ ทั้งนี้

ที่ประชุมได้มีการสรุปถึงความแตกต่างของร่าง พ.ร.บ. ทั้ง ๓ ฉบับ ซึ่งผู้เข้าร่วมประชุมได้มีการตั้งข้อสังเกตและข้อเสนอแนะในประเด็นต่าง ๆ ทั้งสิ้น ๕ ประเด็นหลัก โดยมีรายละเอียดดังนี้

๑. ความแตกต่างของ พ.ร.บ. ทั้ง ๓ ฉบับ

องค์ประกอบของ ร่าง พ.ร.บ. ทั้ง ๓ ฉบับ ๑.ร่าง พ.ร.บ. ฉบับที่ดำเนินการโดย คมส. ประกอบไปด้วย ๕ หมวด ๑ บทเฉพาะกาล ๔๔ มาตรา ๒.ร่าง พ.ร.บ. ฉบับที่ดำเนินการโดย สขพ. ประกอบไปด้วย ๖ หมวด ๑ บทเฉพาะกาล ๔๐ มาตรา และ ๓.ร่าง พ.ร.บ. ฉบับที่ดำเนินการโดย กมธ. ประกอบไปด้วย ๕ หมวด ๑ บทเฉพาะกาล ๕๕ มาตรา โดย ร่าง พ.ร.บ. ทั้งสามฉบับมีเจตนารมณ์เช่นเดียวกัน คือ ยึดหลักการของการมีส่วนร่วม การส่งเสริม การคุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ และการสร้างความเสมอภาคบนความหลากหลายทางวัฒนธรรม ซึ่งเป็นหลักการที่สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ยุทธศาสตร์ชาติ และพันธกรณีระหว่างประเทศที่ไทยร่วมเป็นภาคี อย่างไรก็ตาม ร่าง พ.ร.บ. ทั้ง ๓ ฉบับมีความแตกต่างในรายละเอียดของตัวบทกฎหมายบางประการ ดังนี้

๑. การใช้คำว่า “สภา” หรือ “สมัชชา” โดย ร่าง พ.ร.บ. ของ สขพ. ใช้คำว่า สภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย ร่าง พ.ร.บ. กมธ. ใช้คำว่า สภากลุ่มชาติพันธุ์ และ ร่าง พ.ร.บ. ของ คมส. ใช้คำว่า สมัชชา โดยหลักการแล้วทั้งสองคำมีกลไกการทำงานเช่นเดียวกัน หากแต่จะแตกต่างกันในเรื่องของรูปแบบการจัดตั้งองค์กร

๒. การจัดทำฐานข้อมูลของกลุ่มชาติพันธุ์ โดยร่าง พ.ร.บ. ของ สขพ. และ กมธ. มีหลักการการจัดทำข้อมูลโดยทั่วไป แต่ในส่วนของ คมส. ได้มี การกำหนดรูปแบบและแนวทางการดำเนินการที่ชัดเจน และเป็นข้อมูลพื้นฐานสำคัญเชื่อมโยงกับการแก้ไขปัญหาในเรื่องต่าง ๆ หลายด้าน อาทิ เรื่องการพิสูจน์สถานะบุคคล และการจัดพื้นที่คุ้มครอง เป็นต้น

๓. การกำหนดพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ โดย ร่าง พ.ร.บ. ของ คมส. ได้มีการกำหนดให้มีพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ ซึ่งได้กล่าวถึงสิทธิที่จะได้ใช้ประโยชน์ในทรัพยากรธรรมชาติ โดยมีต้องยกเลิกหรือแก้ไขกฎหมายต่าง ๆ แต่ในข้อเท็จจริงและในทางปฏิบัติยังไม่ได้รับการยอมรับจากหน่วยงานภาครัฐมากนัก

๔. การกำหนดบทลงโทษ มีเพียงในร่างของ กมธ. เท่านั้น

๕. หน่วยงานผู้รับผิดชอบหลักใน พ.ร.บ.

ร่าง พ.ร.บ. คมส. กำหนดให้กระทรวงวัฒนธรรม และกระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เป็นผู้รับผิดชอบ ร่าง พ.ร.บ. สขพ. กำหนดให้สำนักงานสภาชนเผ่าพื้นเมืองเป็นผู้รับผิดชอบ และร่าง พ.ร.บ. กมธ. กำหนดให้กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เป็นผู้รับผิดชอบ

๒. ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะจากที่ประชุม ๕ ประเด็นหลัก คือ

๒.๑ ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะในประเด็นเรื่องการเลือกใช้ “ถ้อยคำ” และ “การนิยามคำศัพท์”

๑.๑ การใช้นิยามคำศัพท์ของคำว่า “กลุ่มชาติพันธุ์” และ “ชนเผ่าพื้นเมือง”

๑) ข้อสังเกตเรื่องการเลือกใช้นิยามศัพท์ระหว่างคำว่า “กลุ่มชาติพันธุ์” และ “ชนเผ่าพื้นเมือง” ว่าสองคำมีความหมายแตกต่างกันอย่างไร มีนัยยะของการเลือกใช้คำอย่างไร และสามารถใช้พร้อมกันทั้งสองคำ “กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง” ได้หรือไม่

๒) ข้อสังเกตเรื่องการนิยามความหมายของคำว่า “กลุ่มชาติพันธุ์” ในร่างมาตรา ๓ เนื้อความว่า “หรือเป็นชนเผ่าพื้นเมือง” ในส่วนนี้ เห็นควรให้มีการนำเนื้อความของ พ.ร.บ.สภาชนเผ่าพื้นเมืองฯ ร่างมาตรา ๓ “ชนเผ่าพื้นเมือง” มาบูรณาการในการให้ความหมายของคำนิยาม โดยมีการเสนอแนะให้เพิ่มเนื้อความ ได้แก่ ๑. การอยู่อาศัยในพื้นที่ใดพื้นที่หนึ่งหรือหลายพื้นที่ เนื่องจากมีบางกลุ่มชาติพันธุ์ที่มีการเคลื่อนย้ายจากพื้นที่ป่ามาดำรงชีพในพื้นที่เมือง ๒. การมีวิถีชีวิตที่ผูกพันกับทรัพยากรในพื้นที่นั้น ๆ เพื่อสะท้อนให้เห็นอัตลักษณ์ที่แตกต่างจากกลุ่มชาติพันธุ์ชาวจีน ชาวมุสลิม และ ๓. การมิได้เป็นกลุ่มครอบงำทางเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และวัฒนธรรม โดยอภิปรายว่าเป็นความหมายครอบคลุมและบ่งชี้ถึงความเป็นชนเผ่าพื้นเมืองมากกว่า

๓) ประเด็นเรื่องความเหมาะสมของการเลือกใช้คำนิยามเพื่อสื่อความหมาย ที่ประชุมได้สังเกตเห็น ถึงความเหมาะสมของการใช้คำศัพท์ที่สามารถสื่อความหมายได้ครอบคลุมทุกกลุ่มชาติพันธุ์ประเทศไทย ทั้งนี้ ประเด็นเรื่องนิยามคำศัพท์ที่ประชุมได้มีข้อเสนอแนะต่อคณะทำงานยกร่างเพิ่มเติมว่า ให้มีการพิจารณาถึงความเหมาะสมของความหมายและความเหมาะสมของการผลักดัน พ.ร.บ. ให้เกิดการบังคับใช้โดยมีทัศนคติที่เปิดกว้างต่อการเลือกใช้คำอื่นที่นอกเหนือจากคำว่าชนเผ่าพื้นเมืองได้ ถ้าหากสามารถใช้คำว่าชนเผ่าพื้นเมืองได้ ในน่านิยามของ พ.ร.บ.ชนเผ่าพื้นเมืองมาปรับใช้

๑.๒ การใช้นิยามคำศัพท์ของคำว่า “สมัชชา” และ “สภา” ที่ประชุมมีความเห็นต่อเรื่องการใช้ว่า “สมัชชา” และ “สภา” แบ่งออกเป็นสองความเห็น คือ

๑) ความเห็นที่หนึ่ง ที่ประชุมส่วนใหญ่เห็นควรให้ใช้คำว่า “สภา” โดยเห็นว่าสภาเป็นกระบวนการมีส่วนร่วมของชนเผ่าพื้นเมือง ประกอบกับการบ่งชี้ให้เห็นถึงความเชื่อมโยงกับร่าง พ.ร.บ. สภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย โดยมีการอภิปรายว่าการจัดตั้งองค์กรในรูปแบบของสภา จะทำให้สมาชิกมีความชัดเจนในบทบาทหน้าที่การดำเนินงานและมีรูปแบบการบริหารจัดการแบบ “ฉันทามติหรือฉันทานุมัติ” ซึ่งเป็นการดำเนินงานที่ชัดเจนมากกว่าการจัดตั้งในรูปแบบ “สมัชชา”

๒) ความเห็นที่สอง เสนอให้เลือกใช้คำที่ทุกฝ่ายยอมรับได้ โดยให้ยึดหลักการในบทบาทหน้าที่และการดำเนินงานของ “สภาชนเผ่าพื้นเมือง” ไว้ ซึ่งเห็นชอบถึงกลไกการทำงานในระดับจังหวัดและระดับประเด็นตามร่าง พ.ร.บ.คุ้มครองและส่งเสริมฯ (คสมส.)

๑.๓ เห็นชอบเพิ่มคำนิยามที่เกี่ยวข้องกับประเด็นเรื่อง “พหุวัฒนธรรม” และ “พหุชาติพันธุ์”

๒.๒ ข้อสังเกตเรื่องกลไกคณะกรรมการในร่าง พ.ร.บ.คุ้มครองและส่งเสริมฯ (คสมส.)

๑) ประเด็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของการมีกลไกคณะกรรมการระดับชาติ ตามความในร่างมาตรา ๗ ที่ประชุมได้ตั้งข้อสังเกตเกี่ยวกับกลไกคณะกรรมการของ พ.ร.บ. ทั้งสามฉบับ โดยได้ตั้งข้อสังเกตว่ามีเพียงร่าง พ.ร.บ.คุ้มครองและส่งเสริมฯ คสมส. เท่านั้น ที่มีกลไกคณะกรรมการระดับชาติโดยมีนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน ซึ่งมีข้อสังเกตว่าการมีคณะกรรมการชุดนี้จะส่งผลดีหรือส่งผลเสียต่อกลุ่มชาติพันธุ์อย่างไร

๒) ประเด็นเกี่ยวกับคณะกรรมการคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ระดับจังหวัด ร่างมาตรา ๑๓ โดยมีการกำหนดหน่วยงานผู้รับผิดชอบเป็นกรรมการและเลขานุการ ๒ กระทรวง คือ กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ และกระทรวงวัฒนธรรม ซึ่งในประเด็นนี้ที่ประชุมได้พิจารณาถึงจุดอ่อนและจุดแข็งของหน่วยงาน ประกอบกับพันธกิจและแนวนโยบายของทั้งสองหน่วยงาน ซึ่งทำให้เห็นถึงบทบาท ภารกิจ และเป้าประสงค์ของการดำเนินงานที่ค่อนข้างแตกต่างกัน จึงมีข้อห่วงกังวลถึงกลไกการ

คุ้มครองและการแก้ไขปัญหาภายใน พ.ร.บ. ที่อยู่ในความรับผิดชอบของทั้งสองหน่วยงานอาจจะไม่เป็นไปในทิศทางเดียวกัน

๓) ข้อสังเกตในประเด็นเรื่องสัดส่วนของกลุ่มชาติพันธุ์ในคณะกรรมการระดับจังหวัด ตามเนื้อความในร่างมาตรา ๑๓ อนุมาตรา (๔) ที่มีการกำหนดไว้ไม่เกิน ๓ คน ในข้อเท็จจริงแต่ละจังหวัดจะมีกลุ่มชาติพันธุ์หลากหลายกลุ่มและจำนวนมากน้อยไม่เท่ากัน กรณีเช่นนี้สมาชิกที่มีอำนาจในการเสนอตัวแทนกลุ่มชาติพันธุ์จะมีแนวทางในการบริการจัดการอย่างไร

๔) ข้อสังเกตในประเด็นเกี่ยวกับกลไกการปฏิบัติงานระดับพื้นที่ พบว่ากลไกเหล่านั้นทำให้เกิดปัญหาและความซับซ้อนของระบบ ซึ่งใน พ.ร.บ. ฉบับนี้จะสามารถหลีกเลี่ยงปัญหาในลักษณะดังกล่าวได้อย่างไร

๕) เสนอให้มีการพิจารณาเพิ่มสัดส่วนของผู้แทนกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง ในกลไกระดับต่าง ๆ โดยให้มีการกำหนดสัดส่วนของหญิงชายให้ชัดเจน

๖) เสนอให้มีการกำหนดระยะเวลาในการดำรงตำแหน่งของคณะกรรมการระดับต่าง ๆ ให้ชัดเจน

๗) เสนอให้มีการเพิ่มบทบาทหน้าที่ของหน่วยงานภาครัฐในเรื่องต่าง ๆ ให้เหมาะสม อาทิ เพิ่มบทบาทของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

๘) เสนอให้มีการเพิ่มหน้าที่และอำนาจในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการรับเรื่องร้องเรียน

๒.๓ ข้อสังเกตเรื่องการขัดแย้งกันทางกฎหมายที่มีการบังคับใช้ในพื้นที่ ปัญหาเรื่องพื้นที่ซ้อนทับในกรณีเรื่องที่ดินทำกินและที่อยู่อาศัยตามแนวทางการคุ้มครองพื้นที่วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ หมวด ๕

๑) ข้อสังเกตในประเด็นเรื่องการขัดกันทางกฎหมายระหว่างร่าง พ.ร.บ. คุ้มครองและส่งเสริมฯ ฉบับนี้ กับกฎหมายของกระทรวงทรัพยากรฯ กรมอุทยาน และกรมป่าไม้ ในทางปฏิบัติพบเจ้าหน้าที่ยังมีการจับกุมชาวบ้าน และมีการกันเขตพื้นที่โดยที่ไม่แจ้งแก่ชาวบ้านก่อนล่วงหน้า จึงมีข้อห่วงกังวลว่าในภาคพื้นที่จะมีปัญหาเรื่องที่ดินทำกินไม่เพียงพอต่อความต้องการของสมาชิก เนื่องจากมีอัตราการเกิดภายในเพิ่มขึ้นแต่ถูกจำกัดเรื่องที่ดินที่ไม่สามารถใช้ประโยชน์ได้เพียงพอต่อความต้องการ ซึ่งในกรณีเช่นนี้ พ.ร.บ. คุ้มครองและส่งเสริมฯ ฉบับนี้จะมีแนวทางในการแก้ไขปัญหาเรื่องคุณภาพชีวิตของกลุ่มชาติพันธุ์อย่างไร

๒) ในกรณีที่เจ้าหน้าที่ป่าไม้ดำเนินงานโครงการสำรวจการครอบครองที่ดินในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ ภายใต้คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ (คทช.) โดยได้ทำการสำรวจชุมชนและยึดถือหลักการที่ว่าด้วยการให้ชุมชนสามารถถือครองที่ดินได้เพียง ๒๐ ปี ปฏิบัติการนี้มีส่วนเชื่อมโยงกับ พ.ร.บ. ฉบับนี้หรือไม่อย่างไร และหรือ พ.ร.บ. ฉบับนี้ส่งผลได้บ้างต่อโครงการนี้

๓) พ.ร.บ. ฉบับนี้จะสามารถครอบคลุมถึงการสร้างโครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภค ในพื้นที่อุทยานฯ และพื้นที่ห่างไกลได้หรือไม่

๔) ปัญหาพื้นที่ทับซ้อนกันในการใช้ประโยชน์ที่ดินและแม่น้ำระหว่างกลุ่มชาติพันธุ์กับกลุ่มชาติพันธุ์ กลุ่มชาติพันธุ์กับชาวบ้านบริเวณใกล้เคียง และกลุ่มชาติพันธุ์กับนักท่องเที่ยว จะมีการบริหารจัดการอย่างไร

๒.๔ ข้อสังเกตต่อประเด็นเรื่องพื้นที่คุ้มครองทางวัฒนธรรม

๑) เสนอให้มีการเพิ่มเนื้อความที่ครอบคลุมถึงศักดิ์ศรีชาติพันธุ์ สิทธิขั้นพื้นฐาน และการนิรโทษกรรม เนื่องจากพื้นที่อยู่อาศัยและที่ทำกินของกลุ่มชาติพันธุ์มักประสบปัญหาความเดือดร้อนการบุกรุกพื้นที่

ทั้ง ๆ ที่พื้นที่บริเวณนั้นเป็นที่อยู่และทำกินมาตั้งแต่ต้น จึงเห็นควรให้มีการนิโทษกรรมในกรณีของกลุ่มชาติพันธุ์ ถูกฟ้องดำเนินคดีต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับที่อยู่อาศัย ที่ทำกิน และพื้นที่จิตวิญญาณ

๒) ข้อเสนอต่อมาตรา ๓๖ เนื้อความว่า “ให้ประชาชนและชุมชนสามารถใช้ประโยชน์จากที่ดินและทรัพยากรธรรมชาติตามที่ธรรมนุญกำหนด” ในมาตรานี้เห็นชอบให้มีการขยายเนื้อความให้มีความครอบคลุมถึง “ภูเขาและพื้นที่ทางทะเล”

๓) การจัดทำธรรมนุญชุมชน มีข้อสังเกตในกรณีที่กลุ่มชาติพันธุ์ที่อาศัยพื้นที่ผสมผสานกับบุคคลที่มีใช้กลุ่มชาติพันธุ์ หรือมีหลาย ๆ ชุมชนที่ใช้พื้นที่ทับซ้อนกัน จะมีมาตรการหรือการบริหารจัดการอย่างไร โดยมีข้อเสนอให้มีการกำหนดหลักเกณฑ์เรื่องการบริหารจัดการทรัพยากรในพื้นที่ให้ชัดเจน

๔) ในกรณีที่พื้นที่นั้นเป็นพื้นที่อยู่อาศัยและทำกินของกลุ่มชาติพันธุ์ หากแต่ยังมีได้ถูกประกาศเป็นเขตพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ตามหมวด ๕ จะสามารถกระทำการหรือได้รับการคุ้มครองตามมาตรา ๓๗ ได้หรือไม่

๒.๕ ข้อเสนอต่อประเด็นเรื่องการศึกษา

๑) เห็นควรให้มีการเพิ่มเนื้อหาเกี่ยวกับประเด็นเรื่องการศึกษา หลักสูตรภาษาชาติพันธุ์และหลักสูตรท้องถิ่นที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ โดยเสนอให้มีการบรรจุไว้ในหลักสูตรการเรียนขั้นพื้นฐานในระดับชาติและระดับท้องถิ่น เพื่อเป็นการสร้างความเข้าใจในวิถีของกลุ่มชาติพันธุ์ รวมไปถึงให้มีการกำหนดมาตรการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องของกลุ่มชาติพันธุ์ในสถานศึกษาด้วย

๒) เห็นควรให้มีการกำหนดสิทธิพิเศษด้านการศึกษาให้กับเด็กและเยาวชนกลุ่มชาติพันธุ์

๓. การดำเนินงานขับเคลื่อนและการรับฟังความคิดเห็นร่างพ.ร.บ.ฯ ในระยะต่อไป

จากการหารือระหว่าง คมส. และสภาชนเผ่าพื้นเมือง ที่ประชุมได้ลงมติให้มีการจัดเวทีรับฟังผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งในระดับในภูมิภาคทั้ง ๕ ภูมิภาค และในระดับกลุ่มชาติพันธุ์ในพื้นที่ต่าง ๆ โดยมีแผนงานขับเคลื่อน ๓ แผนงาน ดังนี้

๑. แผนการเปิดเวทีรับฟังความเห็นในระดับพื้นที่และภูมิภาค ซึ่งจะมีทั้งการรับฟังความเห็นในเวทีระดับภูมิภาค โดยเป็นไปตามภูมิภาคตามที่กำหนดร่วมกัน คือ ๕ ภูมิภาค และเวทีย่อยแต่ละพื้นที่รวมประมาณ ๑๐ พื้นที่ ได้แก่ ๑.ภาคเหนือพื้นที่สูง ๒.ภาคเหนือพื้นที่ราบ ๓.ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ๔.ภาคกลางและตะวันตก และ ๕.ภาคใต้ และเวทีย่อยของกลุ่มชาติพันธุ์อาข่าและม้ง โดยพื้นที่อื่น ๆ จะทำการพิจารณาตามลักษณะการตั้งถิ่นฐานและจำนวนประชากรในพื้นที่เป็นองค์ประกอบสำคัญ

๒. แผนการขับเคลื่อนในระดับนโยบายร่วมกับหน่วยงานภาครัฐ คณะรัฐมนตรี และรัฐสภา โดยการทำงานกับสภาผู้แทนราษฎรและคณะกรรมการ และการสร้างความเข้าใจกับส่วนราชการ ๔ หน่วยงาน ประกอบด้วย ๑) กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ๒) กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ๓) สำนักงานสภาพัฒนาการแห่งชาติ และ ๔) กระทรวงวัฒนธรรม

๓. แผนการสื่อสารความเข้าใจกับสาธารณะและการสร้างกระแสสังคม โดยการจัดทำสื่อภาพเคลื่อนไหว (animation) และแผ่นพับในภาษาท้องถิ่นหรือภาษาของกลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ เพื่อสร้างความเข้าใจให้ทั่วถึงทุกพื้นที่

๒. ความเห็นของผู้เข้าร่วมประชุมโดยละเอียด

ความเห็นที่ ๑ นายเกรียงไกร นำเสนอประเด็นชวนคิด ใน ๔ ส่วน คือ (๑) หลักการสำคัญ คือ การมีส่วนร่วมอย่างจริงจัง (๒) การกำหนดกลไกต่าง ๆ มิได้มีนัยแสดงถึงการปกครองตนเองแบบแบ่งแยก แต่เป็นการใช้กลไกในการบริหารจัดการเพื่อให้เกิดเป้าหมาย และวัตถุประสงค์ในการดำเนินการที่สอดคล้องกับวิถีชีวิต (๓) การดำเนินการใด ๆ มิได้เป็นไปเพื่อการมีลักษณะจำเพาะ หรือมีการยกเว้น หรือการปฏิบัติที่ทำให้เหนือ หรือผิดแผกต่างไปจากอื่น ๆ แต่เป็นการทำเพื่อลดความเหลื่อมล้ำที่มีอยู่จริง และ (๔) การกำหนดนิยาม/คำ ความหมายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ทั้งคำว่า “ชาติพันธุ์” และ “ชนเผ่าพื้นเมือง”

ความเห็นที่ ๒ นายเคน นำเสนอความเห็น การเพิ่มเติมในส่วนที่เกี่ยวกับคุณความงาม/คุณูปการของการมีกลุ่มชาติพันธุ์/ชนเผ่าพื้นเมือง

ความเห็นที่ ๓ นายวุฒิ นำเสนอความเห็นในส่วนเริ่มต้นของการนำเสนอความเป็นมา ควรเน้นที่ลักษณะการทำให้เห็น ลด หรือละลายมายาคติ เจตนารมณ์ และการเขียน อาทิ ร่างฯ ของ สมส. เริ่มจากการนำเสนอวิถีดั้งเดิม ในขณะที่ ร่างฯ ของ กมธ. เน้นการทำให้เห็นความหลากหลาย เป็นสำคัญ ซึ่งจะเชื่อมโยงกับหน่วยงาน หรือกลไกต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

ความเห็นที่ ๔ นายมานพ และ นายณัฐพล นำเสนอความเห็นในส่วนการดำเนินการพัฒนากฎหมายในส่วนที่เกี่ยวข้องของสภาผู้แทนราษฎร โดยมีการนำเสนอรายงานจากกลไกต่าง ๆ ทั้ง คณะกรรมาธิการ คณะอนุกรรมาธิการ รวมถึงกลไกสามัญ และวิสามัญต่าง ๆ ซึ่งครอบคลุมสถานการณ์ ความห่วงใย หรือความกังวลต่าง ๆ แต่ทั้งนี้ กระบวนการทำงานในการนำเสนอร่าง พ.ร.บ. ทั้ง ๓ ฉบับ เป็นส่วนที่จะช่วยให้เกิดการเรียนรู้ เปรียบเทียบ และนำไปสู่การปรับปรุงต่าง ๆ จนสามารถสกัดเป็นร่างฯ ที่ได้รับการยอมรับ และนำเสนอไปตามขั้นตอนที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ ตามขั้นตอนการดำเนินการออกกฎหมายจะใช้ร่างของรัฐ (ดำเนินการและพัฒนาโดย สมส.) เป็นหลัก ในขณะที่มีร่างเทียบเคียง ซึ่งหากมีกระบวนการยื่นเรื่องนำเสนอกับกลไกอื่น ๆ (อาทิ พรรคการเมืองฝ่ายรัฐบาล) อาจจะเป็นอีกหนึ่งแนวทางในการดำเนินการ

ความเห็นที่ ๕ นายวิทวัส นำเสนอความเห็นเพิ่มเติมว่า ร่าง พ.ร.บ.ฯ ที่พัฒนาและจัดทำโดย สมส. เป็นส่วนหนึ่งที่พัฒนาจากกระบวนการเคลื่อนไหว หรือการดำเนินการของภาคประชาชน หรือภาคประชาสังคม

ความเห็นที่ ๖ นายสุรินทร์ นำเสนอเพิ่มเติม ในส่วนร่างมาตรา ๓๒ (๔) ของ ร่าง พ.ร.บ. ที่พัฒนาและจัดทำโดย สมส. ในส่วนของการจัดทำข้อมูลวิถีชีวิตและประวัติศาสตร์กลุ่มชาติพันธุ์ “เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานสำคัญในการประกาศและเพิกถอนเขตพื้นที่ที่มีกฎหมายกำหนด” เพื่อการอนุรักษ์หรือการใช้ประโยชน์ในทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การผังเมืองและการดำเนินกิจการอื่นของรัฐที่กระทบต่อวิถีชีวิตของกลุ่มชาติพันธุ์ ซึ่งในส่วนนี้ หากนำมาพิจารณาและเชื่อมโยงกับประเด็นการบังคับใช้กฎหมายที่เป็นอยู่ ณ ปัจจุบัน อาจจะใช้ในส่วนของการแก้ไขปัญหา หรือการจัดการข้อพิพาทที่ดินและป่า แต่ควรปรับเปลี่ยนเป็น “เพื่อการแสดงสิทธิในการถือครอง และการใช้ประโยชน์ในพื้นที่ ที่อยู่อาศัยและที่ทำกิน” เนื่องจากลักษณะการออกกฎหมาย หรือการบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวกับทรัพยากรป่าไม้ (ตั้งแต่ปี ๒๕๔๔ เป็นต้นมา) เป็นลักษณะของการกำหนดการออกเอกสารสิทธิ์จากการแจ้งการถือครองหรือการทำกินเป็นสำคัญ แต่มิได้แสดงสิทธิในการทำกินหรือการถือครองตามวิถีชีวิตของกลุ่มชาติพันธุ์/ชนเผ่าพื้นเมือง

ความเห็นที่ ๗ นายอภิรักษ์ (๑) “ชนเผ่าพื้นเมือง หรือชนดั้งเดิม” ว่า (๑.๑) การสะท้อนนัยยะของการมีประชาชน หรือกลุ่มคนในพื้นที่ใด ๆ ก่อนการประกาศเป็นรัฐชาติ ซึ่งในส่วนของการศึกษาประวัติศาสตร์ของประเทศไทย ทำให้เห็นว่า ประเทศไทยไม่มีชนกลุ่มใดที่มีสถานะเป็นชนเผ่าพื้นเมืองหรือชนดั้งเดิม เนื่องจากไม่พบ

หลักฐานชัดเจนว่า มีการถือครองของกลุ่มชนใดมาก่อน และ (๑.๒) ความจำเป็นต้องทำความเข้าใจที่เหมาะสม คือ การพิจารณาว่าจะดำเนินการ หรือเสนอให้เห็น “แนวทางร่วมกัน” ซึ่งคำว่า “ชนเผ่าพื้นเมือง” เพื่อให้เกิดการดำเนินงานร่วมกันอย่างสมดุล และการต้องปะทะกับอุดมการณ์รัฐชาติ หรือชาตินิยม และ

(๒) ร่าง พ.ร.บ.ฯ ที่ คมส. นำเสนอให้เห็นลักษณะการใช้ชีวิตแบบดั้งเดิม (primitive society) เพื่อแสดงให้เห็นลักษณะการพึ่งพิง และใช้ทรัพยากรเพื่อการอยู่อาศัย และการดำรงชีวิตแบบยั่งยืน ในขณะที่จำเป็นต้องสื่อสารสร้างความเข้าใจ แกไขความเข้าใจหรือความผิดที่ผิดพลาด (มายาคติ) ทั้งในระดับสังคมทั่วไป ระดับกลุ่มชุมชน และระดับบุคคล ซึ่งส่วนนี้ จะทำให้เห็นแนวทางในการขับเคลื่อนต่าง ๆ ร่วมกัน

(๓) การดำเนินการที่จะไปหลังจากนี้ คือ การติดตามหลักการ เจตนารมณ์ หรือข้อบัญญัติที่เห็นพ้องร่วมกัน ในการตรากฎหมายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

ความเห็นที่ ๘ นายศักดิ์ดา การกำหนดนิยาม “ชนเผ่าพื้นเมือง” เป็นส่วนที่เกิดจากการนำเสนอตัวตน และกำหนดตนเอง การเลือกใช้คำในภาษาไทย คือ ชนเผ่าพื้นเมือง โดยพยายามหาคำที่เทียบเคียงกับคำสากล คือ

(๑) “Indigenous peoples” แต่ในส่วนของ “ชนเผ่าพื้นเมือง” ตามบริบทของการเลือกใช้ ในสังคมไทย มีพัฒนาการมาจากทั้งคำว่า “ชนเผ่า” หรือ “ชนพื้นเมือง” ซึ่งอาจจะถอดความคิดเบื้องหลัง โดยไม่ได้แสดงนัยหรือโยงกับการเป็นผู้อยู่ใต้ หรือถูกล่าอาณานิคมแต่อย่างใด

(๒) คุญูปการของร่าง พ.ร.บ. ทั้ง ๓ ฉบับ คือ การสร้าง หรือกำหนดแนวทางที่ชัดเจนในการดำเนินการเกี่ยวกับกลุ่มชาติพันธุ์ในประเทศไทย ซึ่งเป็นส่วนขยายเพิ่มเติมจากบทบัญญัติ หรือหลักการใหญ่ ๆ ที่มีอยู่ทั้งในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ และพันธกรณี/สนธิสัญญาหลักต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

ความเห็นที่ ๙ นางสาวสุณี (๑) กระบวนการพัฒนา จัดทำ และขับเคลื่อนร่าง พ.ร.บ. ทั้ง ๓ ฉบับ มีกระบวนการที่ดีในส่วนของกรสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมอย่างจริงจัง โดยใน พ.ร.บ.ฯ ฉบับ สขพ. มีการนำเสนอดั้งแต่ปี ๒๕๕๕ เป็นต้นมา และมีการทำกระบวนการกับกลไกต่าง ๆ (อาทิ คณะกรรมการปฏิรูปกฎหมาย) และการดำเนินการทำข้อเสนอผ่านกลไกรัฐบาล จนทำให้เกิดการพัฒนาและจัดทำอีก ๒ ร่าง ทั้งในส่วนที่ดำเนินการและพัฒนาโดย คมส. และโดย กมธ. ซึ่งจะช่วยให้เกิดการพัฒนา การเปรียบเทียบ โดยในส่วนที่เห็นทั้ง ๓ ร่าง คือ การมีคำว่า “สภาฯ” และ “กลไก” ที่กำหนดด้วยกลุ่มชาติพันธุ์ แต่ในขณะที่ ยังจำเป็นต้องติดตาม ทำความเข้าใจในทุกกระบวนการเพื่อมิให้เนื้อหาสาระต่าง ๆ ที่จำเป็น หรือสำคัญ ถูกตัด หรือลดทอน (๒) กระบวนการยื่น ร่าง พ.ร.บ. ฉบับ สขพ. ยังคงต้องดำเนินการต่อ โดยหารายชื่อเพิ่มเติมตามที่กำหนดเป้าหมาย ๑๕,๐๐๐ ราย และนำเสนอต่อประธานสภาผู้แทนราษฎรต่อไป

ความเห็นที่ ๑๐ นายชูพนิจ (๑) จากการศึกษา หรือสำรวจข้อเท็จจริงทั้งหมดที่ผ่านมา ประเทศไทย ยังไม่มีกฎหมายใด ๆ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับชนเผ่าพื้นเมือง เฉกเช่นกับบริบทของการเมืองในสังคมโลก ที่ในช่วงประมาณ ๒๐ ปีที่ผ่านมา มักจะไม่ได้มีกฎหมาย หรือนโยบายใด ๆ ที่เกี่ยวกับความเป็นชนพื้นเมืองมากนัก แต่ในหลาย ๆ ประเทศ ที่มีการทบทวนประวัติศาสตร์ เขตแดน หรือการพัฒนาารัฐชาติ รวมถึงการทบทวนกลุ่มที่มีอยู่ในประเทศต่าง ๆ ทำให้เกิดการสร้างคำที่เป็นกลาง (generic) ในการเรียกขาน ซึ่งในการนำเสนอในการประชุมสหประชาชาติ (นิยามจากการนำเสนอของ Martinez Cobo) มีการนำคำว่า “indigenous peoples” มาปรับใช้ ซึ่งในส่วนของประเทศไทย ใช้คำว่า “ชนพื้นเมือง” แม้จะเป็นการประดิษฐ์ขึ้นใหม่ แต่รัฐพึงคิด และทบทวน อาทิ ในประเทศไทยมีกลุ่มวัฒนธรรมที่มีเอกลักษณ์หรือถูกครอบงำทางสังคม อาทิ มลาบรี หรือมันนิ ในขณะที่การพิจารณาตรา/บัญญัติกฎหมายของไทย กลับมองข้าม

การมีอยู่ของประชากรหรือกลุ่มคนในลักษณะดังกล่าว แต่กลับเน้นการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติ (ป่าไม้ และที่ดิน) เป็นสำคัญ ส่งผลให้เกิดการคุกคามในหลาย ๆ รูปแบบ มองข้ามข้อเท็จจริงในลักษณะดังกล่าว และส่งผลกระทบต่อมารองรับสถานะบุคคล รวมถึงการพิจารณาสัญชาติไทย

(๒) ร่าง พ.ร.บ. ทั้ง ๓ ฉบับ มีส่วนที่เทียบเคียง คือ

(๒.๑) มีการกล่าวถึงถึง พันธกรณี/ตราสารระหว่างประเทศ (แต่อยู่ในส่วนที่ต่างกัน) โดยครอบคลุมประเด็นส่งเสริมและคุ้มครอง แต่ในประเทศไทยยังไม่มีมิติของการคุ้มครอง

(๒.๒) การใช้คำว่า “สภา” (สพข. และ กมธ. ใช้คำนี้) “สมัชชา” (คมส. ใช้) ซึ่งเป็นกลไกในการทำงาน แต่ในส่วนของร่างฯ สพข. มีการกำหนด บทบาทหน้าที่ของสมาชิก

(๒.๓) มีการกล่าวถึงการจัดทำฐานข้อมูลต่าง ๆ โดยทั่วไป แต่ในส่วนของ คมส. กำหนดรูปแบบและแนวทางการดำเนินการที่ชัดเจน โดยมีเป้าหมาย เพื่อเป็นการปรับปรุง ติดตามพลวัตการเปลี่ยนแปลง และสามารถกำหนดแนวทางในการดำเนินการได้ชัดเจน และเหมาะสมมากยิ่งขึ้น

(๒.๔) ร่างฯ คมส. กำหนดให้มีการกำหนดพื้นที่ดูแลหรือคุ้มครองทางวัฒนธรรม ซึ่งมีการดูแลไปถึงระบบสิทธิที่ได้รับการดูแล คุ้มครอง ทั้งการใช้สอยทรัพยากรธรรมชาติ หรืออื่น ๆ โดยไม่ต้องไปยกเลิก หรือแก้ไขกฎหมายต่าง ๆ [แต่ในข้อเท็จจริงยังมีการต่อต้าน หรือไม่ได้รับการยอมรับจากหน่วยงานรัฐมากนัก เนื่องจากยังคงใช้อำนาจ หรือปฏิบัติตามกฎหมายที่หน่วยงานนั้น ๆ เป็นผู้รักษาการณีกฎหมายอยู่เป็นสำคัญ

(๒.๕) ร่างฯ ทั้ง ๓ ฉบับ เน้นที่การจัดการตนเอง (self-governance) เป็นสำคัญ

(๒.๖) ร่างฯ ของ กมธ. มีการกำหนดบทลงโทษ

(๒.๗) ร่างฯ ทั้ง ๓ ฉบับ มีบทเฉพาะกาลกำหนดให้มีการดำเนินการของ สพข. ไปพลาง ๆ ก่อน จนกว่าจะมีการกำหนด หรือตั้งกลไกตามกฎหมาย

ความเห็นที่ ๑๑ นายวิวัฒน์ และนายเกรียงไกร มีความเห็นในการเน้นย้ำกระบวนการคิด และมีส่วนร่วมอย่างจริงจังของสภาชนเผ่าฯ โดยขอให้นำความเห็น ข้อเสนอแนะต่าง ๆ ไปปรับ หรือพิจารณาร่วมกัน และให้ความสำคัญกับข้อเสนอในประเด็นหลัก ๆ อาทิ ชนเผ่าพื้นเมือง สภา และอื่น ๆ เพื่อให้เกิดการถกเถียง และนำไปสู่การทำความเข้าใจร่วมกัน รวมทั้งการพิจารณาให้ความสำคัญกับสัดส่วนของผู้แทนกลุ่มชาติพันธุ์ และชนเผ่าพื้นเมืองอยู่ในกลไกต่าง ๆ

ความเห็นที่ ๑๒ นายไวยิ่ง มีความเห็นในการให้ความสำคัญกับการใช้คำเรียกตามที่สภาชนเผ่าฯ โดยเฉพาะคำว่า “สภา” และระบบการบริหารจัดการที่ใช้คำว่า “ฉันทามติ หรือฉันทานุมัติ”

ความเห็นที่ ๑๓ นางสาวชุตินา และนายปณัฏชัย มีความเห็นว่า การรับฟังความคิดเห็นควรมีกระบวนการย่อหรือนำเสนอเนื้อหาเพื่อให้เกิดความเข้าใจง่าย และทำเครื่องมือสนับสนุนกระบวนการทำความเข้าใจ

ความเห็นที่ ๑๔ ดร.ประหยัด มีความเห็นว่า แกนนำหรือสมาชิกของสภาชนเผ่าฯ ควรทำความเข้าใจเนื้อหาจริง ๆ ในการทำงาน ของ ร่าง พ.ร.บ.ฯ และนำไปขยายผลกับสมาชิกอย่างจริงจัง

ความเห็นที่ ๑๕ นายสุพจน์ มีความเห็นว่า การดำเนินการใด ๆ ทั้งการจัดทำร่างพระราชบัญญัติฯ และการขับเคลื่อน ควรคำนึงถึงการรักษาอัตลักษณ์ ตัวตนของเครือข่ายชนเผ่าฯ

ความเห็นของผู้เข้าร่วมประชุมจากการแบ่งกลุ่มย่อยระดับภาค ๕ กลุ่ม

๑. กลุ่มย่อยภาคเหนือพื้นที่สูง มีผู้เข้าร่วม ๓๕ คน มีความเห็น ทั้งสิ้น ๔ ประเด็น ดังนี้

๑. ชื่อพระราชบัญญัติ ขนเผ่าพื้นเมืองมีความเห็นด้วยกับชื่อพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ.

๒. นิยาม กลุ่มชาติพันธุ์ เห็นควรให้ร่างพระราชบัญญัติของศูนย์ฯ นำเอาเนื้อความคำนิยามคำว่า “ชนเผ่าพื้นเมือง” ในร่างของสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทยมาบูรณาการให้เกิดความสมบูรณ์ ทั้งนี้ มีข้อเสนอให้เพิ่มประเด็น ๑) การอยู่อาศัยในพื้นที่ใดพื้นที่หนึ่งหรือหลายพื้นที่มาประกอบค่านาม เนื่องจากมีบางกลุ่มชาติพันธุ์ที่มีการเคลื่อนย้ายจากพื้นที่ป่ามาดำรงชีพในพื้นที่เมือง ๒) การมีวิถีชีวิตที่ผูกพันกับทรัพยากรในพื้นที่ เพื่อสะท้อนให้เห็นอัตลักษณ์ที่แตกต่างจากกลุ่มชาติพันธุ์ เช่น ชาวจีน ชาวมุสลิม และ ๓) การมิได้เป็นกลุ่มครอบงำทางเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และวัฒนธรรม

ทั้งนี้ ในประเด็นคำนิยาม มีผู้เข้าร่วมประชุมบางส่วนมีข้อเสนอให้พิจารณาถึงโอกาสที่จะสามารถทำให้ร่างพระราชบัญญัตินี้ถูกบังคับใช้ หากมีความจำเป็นเพื่อให้เกิดการยอมรับจากหน่วยงานรัฐก็สามารถเปิดกว้างรับคำอื่นที่นอกเหนือจากคำว่า ชนเผ่าพื้นเมืองได้

๓. “สมัชชา” กับ “สภา”

เวทีการประชุมกลุ่มย่อยมีมติให้ใช้คำว่า “สภา” เพื่อให้มีความเชื่อมโยงกับร่างของสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย อีกทั้งมองว่า บทบาทของสภาเป็นองค์กรที่มีบทบาทมากกว่าการเป็นสมัชชาที่ทำหน้าที่เป็นเพียงที่ประชุมถกเถียงในประเด็นต่างๆ และยุติในวงประชุม นั้น โดยไม่มีการขับเคลื่อนเพื่อนำไปสู่การแก้ไขปัญหาของกลุ่มชาติพันธุ์

๔. กลไกอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ

๔.๑ คณะกรรมการคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ เวทีการประชุมกลุ่มย่อยได้มีการเปรียบเทียบความแตกต่างของกลไกข้างต้น มีความเห็นว่า ร่างพระราชบัญญัติสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทยไม่มีกลไกดังกล่าว ซึ่งแตกต่างจากร่างพระราชบัญญัติฯ (ฉบับคณะกรรมการภารกิจเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ ผู้พิการ กลุ่มชาติพันธุ์ และผู้มีความหลากหลายทางเพศ สภาผู้แทนราษฎร) และ (ร่าง) พระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (ฉบับที่ดำเนินการโดยศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร) ความแตกต่างข้างต้นจึงนำมาสู่การตั้งข้อสังเกตในประเด็นจุดอ่อน จุดแข็ง รวมทั้งข้อดีและข้อเสียของการมีคณะกรรมการระดับชาติ

๔.๒ คณะกรรมการคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ระดับจังหวัด มีความเห็น ให้คงความยืดหยุ่นกลไกกรรมการและเลขานุการระหว่างผู้อำนวยการศูนย์พัฒนาราชกรบนพื้นที่สูง และสำนักงานวัฒนธรรมจังหวัด เนื่องจากการทำงานของทั้งสองหน่วยงานมีจุดอ่อนและจุดแข็งที่ต่างกันตามบริบทเฉพาะพื้นที่

ทั้งนี้ ที่ประชุมกลุ่มย่อยมีข้อสังเกตเกี่ยวกับในประเด็นสัดส่วนของกลุ่มชาติพันธุ์ ในคณะอนุกรรมการระดับจังหวัด จำนวน ๓ คน ในกรณีที่แต่ละจังหวัดมีจำนวนกลุ่มชาติพันธุ์มากขึ้นน้อยแตกต่างกัน สมัชชาจะดำเนินการอย่างไร

๕. ร่างมาตรา ๕ ที่ประชุมกลุ่มย่อยมีข้อเสนอให้นำเนื้อความในหมวดการส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์ จากร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. ... (ฉบับคณะกรรมการกิจการเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ ผู้พิการ กลุ่มชาติพันธุ์ และผู้มีความหลากหลายทางเพศ สภาผู้แทนราษฎร) มาบูรณาการ ในมาตรา ๔ และ หมวด ๕ ในร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (ฉบับดำเนินการโดย คมส.)

๒. กลุ่มย่อยภาคเหนือพื้นราบ

๑. ความห่วงกังวล

๑.๑ เมื่อ พ.ร.บ. ฉบับนี้เสร็จจะคุ้มครองพื้นที่ตาม พ.ร.บ. อุทยาน และ กระบวนการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนตามนโยบายคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ (คทช.) ได้หรือไม่

๑.๒ พ.ร.บ. ฉบับนี้จะครอบคลุมถึงพื้นที่หมู่บ้านที่ไม่มีไฟฟ้า การพัฒนา ถนน ในชนบทได้หรือไม่ เช่น กรณีในจังหวัดแม่ฮ่องสอน เช่น ตำบลห้วยบุลึง (เรื่องไฟฟ้า) หมู่บ้านแม่สวยอู๋ ย่อมบ้านห้วยเสือเต่า (ไม่มีไฟฟ้า ถนน) บ้านห้วยแก้วล่าง ต.ผาปอง (อยู่ในเขตป่าสงวน)

๒. คำถาม

๒.๑ ตามความในร่างมาตรา ๓๗ หากพื้นที่นั้นยังมิได้ประกาศเป็นเขตคุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ จะได้รับการคุ้มครองตามเนื้อความในร่างมาตรา ๓๗ หรือไม่

๒.๒ กรณีเรื่องของที่ดิน

๑) การทำรังวัดของกระทรวงทรัพยากรฯ ไม่เป็นไปตามการใช้ประโยชน์จริงของชาวบ้าน จึงมีข้อห่วงกังวลว่าในภายภาคหน้าที่ดินทำกินจะไม่เพียงพอต่อความต้องการของสมาชิกภายในที่มีการขยายเพิ่มขึ้น

๒) หากกฎหมายมีการขัดกันทางกฎหมายของกระทรวงทรัพยากรฯ กรมอุทยาน กรมป่าไม้ จะมีการดำเนินคดีจับกุมหรือไม่ ซึ่งในทางปฏิบัติของเจ้าหน้าที่พบว่ามีการจับกุมชาวบ้าน และทำการกันเขตพื้นที่โดยที่ไม่แจ้งแก่ชาวบ้านก่อนล่วงหน้า

๓) ในกรณีที่เจ้าหน้าที่ป่าไม้ดำเนินงานโครงการสำรวจการครอบครองที่ดินในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ ภายใต้คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ (คทช.) ได้ทำการสำรวจชุมชนโดยมีหลักการว่า ให้ชุมชนสามารถถือครองที่ดินได้เพียง ๒๐ ปี ปฏิบัติการนี้มีส่วนเชื่อมโยงกับ พ.ร.บ. ฉบับนี้หรือไม่ เชื่อมโยงอย่างไร หรือ พ.ร.บ.ฉบับนี้ มีผลอย่างไรบ้างต่อโครงการนี้

๒.๓ ข้อสงสัย หากนำเรื่องกำหนดโทษและการดำเนินคดีระบุไว้ใน พ.ร.บ. ฉบับนี้ จะเป็นเหตุที่ทำให้กฎหมายฉบับนี้ไม่ผ่านการพิจารณาได้หรือไม่

๒.๔ ประเด็นเรื่องการเลือกใช้นิยามศัพท์ระหว่างคำว่า กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง มีผลแตกต่างกันอย่างไร โดยมีข้อเสนอว่าหากเรื่องใช้คำใดคำหนึ่ง ให้เลือกใช้คำที่สามารถเป็นไปได้มากที่สุด และถ้าหากมีคำว่าสาขานเผ่าพื้นเมืองระบุอยู่ด้วยนั้น ให้เลือกใช้นิยามคำศัพท์ชนเผ่าพื้นเมืองจากร่าง พ.ร.บ. ฉบับของสาขานเผ่าพื้นเมือง

๓. ข้อเสนอ

๓.๑ เสนอให้นำร่างมาตรา ๓ ของกรมการมาบรรจุไว้ในร่างของ คมส.

๓.๒ หากมีการนิยามคำว่าชนเผ่าพื้นเมืองให้นำนิยามศัพท์ของสาขานเผ่ามาใช้

๓.กลุ่มย่อยภาคกลาง และตะวันตก

๑. ร่างมาตรา ๓ เห็นควรให้คงนิยามคำว่า “ชนเผ่าพื้นเมือง”

๒. ข้อเสนอ ที่ประชุมกลุ่มย่อยมีข้อเสนอทั้งสิ้น ๘ ประเด็น ดังนี้

๑) การกำหนดยุทธศาสตร์ในการพัฒนาข้อมูล ประวัติ กลุ่มชาติพันธุ์

๒) การนิยามครอบคลุม “พหุวัฒนธรรม” “พหุชาติพันธุ์”

๓) การเพิ่มเติมหน้าที่และอำนาจในการรับเรื่องร้องเรียน

๔) การเพิ่มเติมบทบาทหน้าที่ของหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง อาทิ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

๕) การกำหนดหลักเกณฑ์เรื่องการบริหารจัดการทรัพยากร

๖) การจัดการเรื่องการเรียนรู้การสอนภาษา หลักสูตรท้องถิ่น

๗) การมีบทลงโทษในกรณีที่ไม่มีการปฏิบัติ (เทียบเคียง ม.๑๕๗)

๘) การคำนึงถึงสัดส่วนคนทำงานที่เป็นกลุ่มชาติพันธุ์ รวมถึงการกำหนดสัดส่วนหญิงชาย

๔.กลุ่มย่อยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

๑. ความครอบคลุมของสถานการณ์ปัญหา ที่ประชุมมีความเห็นว่า ร่างพระราชบัญญัตินี้พัฒนาจากสถานการณ์พื้นฐานในแต่ละพื้นที่ อาทิ ปัญหาหรือข้อพิพาทพื้นที่ดิน พื้นที่ทำกิน ปัญหาสถานะบุคคล ส่วนใหญ่เป็นปัญหาของกลุ่มชาติพันธุ์ในพื้นที่ภาคเหนือ และภาคใต้) ปัญหาการสูญหายของอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรม และปัญหาด้านสิทธิความเสมอภาค

๒. หมวด ๓ สมัชชา ที่ประชุมกลุ่มย่อยมีความเห็นว่า ให้มีการพิจารณาจากคำที่ทุกฝ่ายสามารถยอมรับได้ โดยยังคงมีลักษณะ คือ “สภา” และมีกลไกระดับจังหวัด หรือระดับประเด็น

๓. ร่างมาตรา ๔ ที่ประชุมกลุ่มย่อยมีข้อเสนอให้มีความเชื่อมโยงกับรัฐธรรมนูญว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

๔. การสูญหายของอัตลักษณ์ทางภาษา วัฒนธรรม ประเพณี จำนวน ๑๖ กลุ่มชาติพันธุ์ ที่อยู่ในภาวะวิกฤตทางภาษา ทำให้ภาษามีแนวโน้มอยู่ในภาวะใกล้สูญหายไปพร้อมกับภูมิปัญญาและองค์ความรู้ท้องถิ่น ได้แก่ กะซอง ของ ชัมเร ชอ้ง ขมุ เลอเวือะ ก่อง แสก โซ (ทะวืง) ญฮุกร มอแกน อูร์กลาไวยจ มานี อิมปี้ มลาปรี และปี่ชู ซึ่งส่วนใหญ่เป็นกลุ่มชาติพันธุ์ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ที่ประชุม เห็นควรให้เนื้อหาในร่างพระราชบัญญัตินี้ เกี่ยวข้องกับประเด็นด้านการศึกษา หรือหลักสูตรท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องมากยิ่งขึ้น

๕. ร่างมาตรา ๑๘ ที่ประชุมกลุ่มย่อยมีข้อเสนอให้มีการพิจารณาบทบาทหน้าที่ของศูนย์อย่างรอบคอบเพื่อให้เกิดความชัดเจนมากยิ่งขึ้น

๖. ข้อพิพาทเกี่ยวกับที่ดิน ในกลุ่มชาติพันธุ์ญฮุกร ตั้งแต่ปี ๒๕๙๘ ใช้ที่ดินเป็นเอกสาร สค.๑ ปัจจุบันข้อพิพาทข้างต้นยังไม่ได้รับการแก้ไขปัญหา รวมทั้งปัญหาพื้นที่ทับซ้อนในการใช้ประโยชน์ในกลุ่มชาติพันธุ์ญฮุกร กลุ่มชาติพันธุ์กูย และกลุ่มชาติพันธุ์ภูไท

๕.กลุ่มย่อยภาคใต้

๑. หมวด ๕ พื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ มีข้อเสนอให้เพิ่มเติมเนื้อความที่ครอบคลุมถึงศักดิ์ศรีชาติพันธุ์ และสิทธิขั้นพื้นฐาน และการนิรโทษกรรมกรณีการกระทำความผิด หรือถูกฟ้องคดีต่าง ๆ

๒. ร่างมาตรา ๓๖ ที่ประชุมกลุ่มย่อยมีความเห็นให้มีการขยายเนื้อความในร่างมาตรา ๓๖ ให้มีความครอบคลุมภูเขาและพื้นที่ทางทะเล รวมทั้ง

๓. การจัดทำธรรมนูญชุมชน ที่ประชุมกลุ่มย่อยมีข้อสังเกตในกรณีของกลุ่มชาติพันธุ์ที่อาศัยพื้นที่ผสมผสานกับบุคคลที่มีเชื้อกลุ่มชาติพันธุ์ หรือมีหลาย ๆ ชุมชนที่ใช้พื้นที่ทับซ้อนกัน

๔. การศึกษาของกลุ่มชาติพันธุ์ ที่ประชุมกลุ่มย่อย มีข้อเสนอให้เพิ่มเติมในประเด็นการส่งเสริมทั้งระดับชาติและระดับท้องถิ่น โดยเฉพาะระบบการศึกษาต้องมีหลักสูตรทั้งระดับชาติ และท้องถิ่น ที่มีเรื่องราวของชาติพันธุ์ และสร้างความเข้าใจในวิถีของชาติพันธุ์ การมีมาตรการต่าง ๆ ในสถานศึกษา ต้องสร้างความเท่าเทียมและเสมอภาค ไม่แบ่งแยกต้องไม่สร้างมายาคติ หรือความเกลียดชัง การกำหนดโควตาพิเศษสำหรับเด็กและเยาวชนของกลุ่มชาติพันธุ์ และกลไกและหลักสูตรการศึกษาที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์

.....

ฝ่ายสื่อสารสังคมและขับเคลื่อนนโยบายสาธารณะ
ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (ศมส.)
มีนาคม ๒๕๖๔

ภาพการประชุม

การรับฟังความคิดเห็นของสมาชิกสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย เพื่อสร้างความเข้าใจและการมีส่วนร่วมต่อร่างกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง ณ โรงแรมมิราเคิลแกรนด์ คอนเวนชัน เขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร เมื่อวันที่ ๑๔ มีนาคม ๒๕๖๔

.....

สรุปการรับฟังความคิดเห็นเห็นร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์

วันพุธที่ ๗ เมษายน ๒๕๖๔

กลุ่มชาติพันธุ์ภาคเหนือบนพื้นที่สูง ณ ศูนย์ไทใหญ่ศึกษา จังหวัดแม่ฮ่องสอน

.....

ด้วยศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน) (ศมส.) ร่วมกับสภาชาติพันธุ์แม่ฮ่องสอน จัดประชุมเพื่อสร้างความเข้าใจและรับฟังความคิดเห็นเห็นร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. ... ให้กับภาคีเครือข่ายกลุ่มชาติพันธุ์ภาคเหนือบนพื้นที่สูง เมื่อวันที่ ๗ เมษายน ๒๕๖๔ ณ ศูนย์ไทใหญ่ศึกษา จังหวัดแม่ฮ่องสอน โดยการประชุมครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างความเข้าใจในร่างพระราชบัญญัติฯ รับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของตัวแทนกลุ่มชาติพันธุ์ ๙ กลุ่ม ประกอบไปด้วยกลุ่มชาติพันธุ์ไทใหญ่ ปะโอ ละเวือะ ลีซู ลาหู่ กะแย ลาหู่ ลีวะ และกะยาง

การประชุมในครั้งนี้เป็นการประชุมในรูปแบบของการสร้างความเข้าใจและการรับฟังความคิดเห็น ซึ่งมีตัวแทนจากคณะจัดทำร่างพระราชบัญญัติฯ นายอภิรักษ์ ธรรมเสนา เป็นผู้นำเสนอความเป็นมาเจตนารมณ์ และหลักการสำคัญของการยกร่างพระราชบัญญัติฯ ประกอบกับการอภิปรายถึงกลไกการแก้ไขปัญหาภายในร่างพระราชบัญญัติฯ และแนวทางการดำเนินงานตามที่พระราชบัญญัติฯ รับรอง ซึ่งที่ประชุมได้ทำการแลกเปลี่ยนและตั้งข้อสังเกตในประเด็นต่าง ๆ ประกอบกับให้ข้อเสนอแนะด้านการบริหารจัดการและกระบวนการดำเนินงานขับเคลื่อนพระราชบัญญัติฯ ทั้งนี้ ศมส. ได้ทำการบันทึกความเห็นในประเด็นต่าง ๆ ประกอบด้วยข้อสังเกตและข้อเสนอแนะหลัก จำนวน ๕ ประเด็น ดังนี้

๑. ข้อสังเกตในประเด็นเรื่องนิยามคำศัพท์/กลุ่มชาติพันธุ์ ความตามร่างมาตรา ๓

๑.๑ นายรอน ข้อห่วงกังวลเรื่องการตีความกฎหมายคลาดเคลื่อนไม่เป็นไปตามเจตนารมณ์ที่กฎหมายระบุไว้ในแต่ละมาตรา จึงเสนอแนะให้มีการเพิ่มนิยามคำศัพท์ให้กับ “คำศัพท์ที่มีลักษณะเฉพาะ” เช่น ยั่งยืนยาวนาน เป็นต้น เพื่อเป็นการอธิบายความหมายให้กับผู้ปฏิบัติงานจะได้ไม่เกิดการตีความกฎหมายคลาดเคลื่อนไปจากเจตนารมณ์ที่ได้ตั้งไว้

๑.๒ นายปลงชัย ข้อเสนอแนะเรื่อง “กลุ่มคน” ให้มีการเพิ่มคำนิยามที่หมายรวมถึงกลุ่มชาติพันธุ์ที่กำลังรอสถานะบุคคล และให้มีการใช้นิยามคำศัพท์ที่มีลักษณะเปิดกว้าง โดยให้คำนึงถึงกลุ่มคนที่ไม่ได้เรียกตัวเองว่ากลุ่มชาติพันธุ์ เช่น ชนเผ่า คนผู้ไทย เป็นต้น

๑.๓ นายรอน พระราชบัญญัตินี้ถือเป็นพระราชบัญญัติเฉพาะกิจหรือไม่ โดยมีการอภิปรายข้อสงสัยว่า หากในอนาคตประเทศไทยเมื่อทุกคนในประเทศไทยไม่ใช่ชาติพันธุ์ ไม่มีกลุ่มคนใดเรียกตนเองว่า “กลุ่มชาติพันธุ์” แล้ว กฎหมายฉบับนี้จะยังคงบทบาทอยู่หรือไม่ และในขณะที่ถ้าทุกคนในประเทศไทยมองว่าตนเองเป็นชาติพันธุ์กฎหมายฉบับนี้จะมีความหมายอยู่หรือไม่ และกฎหมายฉบับนี้จะมีมาตรการในการคัดกรองอย่างไร ๑.๔ ข้อเสนอให้ใช้คำว่า “ชาติพันธุ์” และ “ชนเผ่าพื้นเมือง” ซึ่งที่ประชุมมี ๒ ความเห็น คือ

ความเห็นที่หนึ่ง นางวนิจชญา เสนอให้ใช้คำว่า ชนเผ่าพื้นเมือง โดยได้อภิปรายว่าจะทำให้ชนเผ่าพื้นเมืองได้รับการคุ้มครองตามสิทธิที่ปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิชนเผ่าพื้นเมืองรับรอง เช่น การใช้สิทธิในเรื่องการถือครองที่ดินตามบรรพบุรุษ เป็นต้น จึงเห็นควรให้มีการใช้คำว่า “ชนเผ่าพื้นเมือง” หรือใช้คำว่า ชนเผ่าพื้นเมืองควบคู่กับคำว่ากลุ่มชาติพันธุ์ เพื่อให้ได้รับการคุ้มครองตามสิทธิดังกล่าว

ความเห็นที่สอง นายประเสริฐ เพื่อให้การขับเคลื่อนพระราชบัญญัติล่ง สำหรับแม่ฮ่องสอนไม่ติดขัดว่าจะใช้คำนิยามใด โดยมีความเห็นว่าการใช้คำว่า “ชนเผ่าพื้นเมือง” เป็นคำที่มีนัยยะแสดงถึงการลดทอน การดูหมิ่น และการถูกกดทับ จึงเห็นควรว่าหากใช้คำว่า “ชาติพันธุ์” จะเป็นคำที่มีความหมาย

๒. ข้อเสนอแนะในประเด็นเรื่องสัดส่วนของกลุ่มชาติพันธุ์ ความตามร่างมาตรา ๑๙

๒.๑ **นางวนิจญา และนางอ่อนศรี** มีความเห็นสอดคล้องกันในเรื่องของการเพิ่มสัดส่วนของสตรีและเยาวชนในคณะกรรมการระดับจังหวัด โดยอภิปรายว่าเนื่องจากบางเหตุการณ์เกิดขึ้นและกระทบกับเยาวชนและสตรีชนเผ่าโดยตรง เช่น เรื่องประเพณีคลุมถุงชน ฯลฯ เสนอให้มีการเปิดพื้นที่ให้กับเยาวชนได้เป็นกระบอกเสียงในเรื่องที่ส่งผลกระทบต่อตัวเอง อีกทั้งพระราชบัญญัติฉบับนี้จะบังคับใช้ในช่วงอายุของพวกเขา เสียงของเยาวชนจึงมีความสำคัญ จึงเห็นควรให้มีการระบุสัดส่วนของเยาวชนและสตรีให้ชัดเจน หรือให้มีการระบุในเนื้อความว่า “ให้มีการคำนึงถึงสัดส่วนของเยาวชนและสตรี”

๒.๒ **นายกันตพงศ์** เสนอให้มีเกณฑ์การคัดเลือกที่ชัดเจน โดยเสนอให้มีการระบุให้ชัดเจนว่าทุกพื้นที่ ทุกจังหวัดที่มีกลุ่มชาติพันธุ์ จะต้องมีตัวแทนกลุ่มชาติพันธุ์อยู่ในโครงสร้างคณะกรรมการ

๒.๓ **นายรอน** การคัดเลือกตัวแทนกลุ่มชาติพันธุ์เสนอให้ใช้ระบบการคัดเลือกในรูปแบบของการเลือกตัวแทนของทุกกลุ่มชาติพันธุ์ในระดับจังหวัด จังหวัดละ ๕ คน โดยให้ตัวแทนทั้ง ๕ คน มีอำนาจหน้าที่ในการจัดตั้งคณะทำงาน และคัดเลือกตัวแทนกลุ่มชาติพันธุ์ทุกกลุ่มในพื้นที่เข้ามาช่วยเหลืองานตามที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการฯ ซึ่งระบบการเลือกตัวแทนเช่นนี้จะมีความเหมาะสมกับกลุ่มชาติพันธุ์ เนื่องจากในการคัดเลือกตัวแทนกลุ่มชาติพันธุ์ละ ๕ คนนั้น มีข้อจำกัดหลายเรื่อง เช่น สัดส่วนของตัวแทนจำนวน ๕ คน บางชาติพันธุ์อาจไม่พร้อมด้านคน ด้านองค์ความรู้ และด้านบริหารจัดการ จึงเสนอให้ใช้ “ระบบคัดเลือกตัวแทนทุกกลุ่มชาติพันธุ์” ในพื้นที่ระดับจังหวัด ภูมิภาค และระดับชาติ โดยตัวแทนนั้นจะเป็นผู้ดูแลกลุ่มชาติพันธุ์อื่น ๆ ในจังหวัด ซึ่งจะต้องทราบรายละเอียดว่าภายในจังหวัดนั้น ๆ มีกี่กลุ่มชาติพันธุ์ อีกทั้งลักษณะของกลุ่มคนที่มีการเคลื่อนย้ายตามปัจจัยต่าง ๆ จึงเห็นควรว่าจะต้องคำนึงถึงการดูแลในระดับจังหวัดมากกว่าระดับกลุ่ม ในส่วนของ และเรื่องตัวแทนเยาวชนและสตรีนั้น เป็นกลไกระดับชุมชนที่จะต้องมีการอยู่แล้วจึงไม่ห่วงกังวล แต่เห็นควรให้คำนึงถึงเรื่อง “กลุ่มคน” ระดับจังหวัดให้มีการดูแลที่ครอบคลุมซึ่งในขณะเดียวกันระบบการคัดเลือกตัวแทนเช่นนี้มีจุดอ่อนที่ “ตัวแทนที่เป็นบุคคล” จะสามารถสรรหาบุคคลที่มีองค์ความรู้ ความสามารถ และความเหมาะสมในการบริการกิจการต่าง ๆ

๒.๔ **นางวนิจญา** ตั้งข้อสังเกตเรื่องค่าตอบแทนในการดำเนินงานของตัวแทนกลุ่มชาติพันธุ์ในสมัยชาว่าจะต้องมีค่าตอบแทนอย่างไร เนื่องจากตัวแทนจะมีค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปปฏิบัติงาน

๓. ข้อเสนอแนะในประเด็นเรื่องการส่งเสริมและการคุ้มครอง ความตามร่างมาตรา ๕ และ ๓๗

๓.๑ ในเรื่องการส่งเสริมและการคุ้มครอง บทบาทหน้าที่นี้จะอยู่ในความรับผิดชอบของหน่วยงานใด โดยมีการเสนอแนะให้มีการจัดตั้งสำนักงานคุ้มครองและส่งเสริมสำหรับบริหารจัดการกิจกรรม (ส่วนกลาง) และจัดตั้งศูนย์รับเรื่องร้องทุกข์ในพื้นที่เพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่กลุ่มชาติพันธุ์ในพื้นที่

๓.๒ ให้มีความคุ้มครองความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ให้มีการดูแลจากรัฐให้ทั่วถึง ประกอบการให้กลุ่มชาติพันธุ์เข้าไปเป็นส่วนหนึ่งในการบริหารจัดการ การระดมความคิดเพื่อแก้ไขปัญหาของตัวเอง ที่ผ่านมามีกลุ่มชาติพันธุ์ประสบปัญหาภาครัฐมักจะสรรหาแนวทางการแก้ไขปัญหาใหม่ ๆ ขึ้นเอง ซึ่งมักจะไม่สอดคล้องกับบริบทพื้นที่และไม่สามารถใช้แก้ไขปัญหาได้อย่างยั่งยืน

๓.๓ นางสาวพรรณรัตน์ ตั้งข้อสังเกต ๓ เรื่อง ได้แก่ ๑.เรื่องการส่งเสริมความเสมอภาค
 ในความเป็นพลเมืองไทยตามพระราชบัญญัตินี้ อาจจะต้องมีการเตรียมตัวตอบคำถามกับสังคมว่าเป็น
 เรื่องการทำให้กลุ่มชาติพันธุ์มีสิทธิเท่าเทียมกับพลเมืองไทยอื่น ๆ โดยที่มีได้ให้สิทธิพิเศษเหนือใคร ๒.เรื่องการ
 คัดกรองวัฒนธรรม เห็นควรให้มีการพิจารณาในประเด็นเรื่อง “วัฒนธรรมที่ไม่ควรส่งเสริม” เช่น เรื่องการ
 คลุมถุงชน และประเพณีการดูดสาว เป็นต้น ซึ่งเป็นวัฒนธรรมเหล่าที่ละเมิดสิทธิมนุษยชน จึงเสนอแนะให้เพิ่ม
 เนื้อความว่า “วัฒนธรรมที่ไม่ควรส่งเสริมด้วย” ๓.เรื่องการณรงค์ด้านวิชาการ เรื่องการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ
 ด้วยวิถีของกลุ่มชาติพันธุ์ที่มีระบบและโลกทัศน์เกี่ยวกับการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติ ซึ่งภาควิชาการ
 ได้มีการศึกษาและรณรงค์ให้คนส่วนใหญ่เข้าใจว่าคนสามารถอยู่ร่วมกับป่าได้ จึงเห็นควรให้มีการรณรงค์สร้าง
 ความเข้าใจดังกล่าวให้กับหน่วยงานภาครัฐด้วยเช่นกัน เพื่อเป็นการสร้างมโนทัศน์ใหม่ให้แก่กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้มองกลุ่มชาติพันธุ์เป็นภาคีในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ มากกว่ามองว่าเป็นคู่แข่ง
 ซึ่งจะทำให้เกิดมโนทัศน์ว่าการอยู่กับป่าของกลุ่มชาติพันธุ์ก็เป็นการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติได้เช่นกัน

๓.๔ นายปณชัย เรื่องการพัฒนาและการส่งเสริมด้านการท่องเที่ยว ที่ผ่านมามีการส่งเสริม
 ด้านการท่องเที่ยวที่ไม่สอดคล้องกับพื้นที่ มีการเลือกนำเสนอประเพณีวัฒนธรรมเพียงกลุ่มชาติพันธุ์ใดชาติพันธุ์
 หนึ่งทำให้ประวัติศาสตร์และการรับรู้ด้านวัฒนธรรมของหลาย ๆ กลุ่มชาติพันธุ์ถูกหลงลืมไป จึงเห็นควรให้มี
 การส่งเสริมและสนับสนุนวัฒนธรรมของกลุ่มชาติพันธุ์ที่หลากหลาย

๓.๕ เรื่องการใช้ประโยชน์และการมีส่วนร่วมของชาติพันธุ์ อยากรัฐช่วยส่งเสริมให้ชุมชนมี
 การมีส่วนร่วมในการวางแผนงานที่เกี่ยวกับกลุ่มชาติพันธุ์ทุกเรื่อง เนื่องจากมีข้อกังวลเรื่องการถูกตัดตอนสิทธิ
 เกี่ยวกับการใช้ประโยชน์ในทรัพยากรธรรมชาติออกไป

๓.๖ การปกป้องคุ้มครองภูมิปัญญา ให้มีการพัฒนาส่งเสริมองค์ความรู้ใหม่ นวัตกรรมเพื่อ
 พัฒนาสุขภาพ ชีวีต เพื่อเพิ่มมูลค่าและผลผลิตของกลุ่มชาติพันธุ์

๓.๗ นางอ่อนศรี การคุ้มครองเศรษฐกิจชุมชน เศรษฐกิจชุมชนบางอย่างขัดกับหลักกฎหมาย
 ของประเทศแต่เป็นช่องทางการสร้างรายได้ให้กับชาวบ้านปัญหานี้จะมีแนวทางอย่างไรต่อไป จึงเสนอแนะให้
 รัฐช่วยส่งเสริมเรื่องการทำข้าวแช่ ที่เป็นช่องทางในการสร้างรายได้ของชาวบ้าน

๔. ข้อเสนอแนะในประเด็นเรื่องการยกเว้นทางกฎหมายและบทลงโทษ

๔.๑ นายณรงค์เดช มาตรา ๓๗ วรรค ๓ ได้กล่าวถึงการนิรโทษกรรมหรือการยกเว้นกฎหมาย
 ให้กับประชาชน จะสามารถยกเว้นกฎหมายในลักษณะเดียวกันให้กับหน่วยงานในท้องถิ่นได้ด้วยหรือไม่
 เนื่องจากการสร้างถนนในพื้นที่ป่าหรือเขตอุทยานนั้น หน่วยงานท้องถิ่นยังคงต้องยึดหลักกฎหมายของกรม
 อุทยาน อีกทั้งหน่วยปฏิบัติในท้องถิ่นที่ต้องทำตามพระราชบัญญัตินี้ๆ ก็มีได้อำนาจบอกว่าสามารถปฏิบัติได้
 จึงเห็นควรให้เพิ่มวรรคท้ายของมาตรา ๕ ระบุให้ชัดเจนเช่นเดียวกับวรรคท้ายของมาตรา ๓๗ โดยให้ระบุว่า
 “หน่วยงานท้องถิ่นสามารถดำเนินการสร้างถนนในพื้นที่ป่าได้ ทั้งนี้ การกระทำใดที่เกี่ยวกับโครงสร้างพื้นฐาน
 ในพื้นที่อยู่อาศัยของกลุ่มชาติพันธุ์นั้นขัดแย้งกับพระราชบัญญัติฉบับอื่นใดให้ใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้แทน ”
 เป็นต้น

๔.๒ นางวนิจชญา กลไกในการเข้าถึงกระบวนการทางกฎหมายของกลุ่มชาติพันธุ์ นอกจาก
 คณะกรรมการบริหารระดับชาติแล้ว มีช่องทางเข้าชื่อที่ให้กลุ่มชาติพันธุ์สามารถเข้าถึงกระบวนการทางกฎหมาย
 ได้ง่ายและสบายใจได้หรือไม่ จึงเสนอแนะให้ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ระบุถึงแนวทางการเข้าถึงกระบวนการ
 ยุติธรรม ข้อบังคับทางกฎหมาย และช่องทางการร้องเรียนให้แก่กลุ่มชาติพันธุ์

๔.๓ นางวนิจชญา เสนอแนะให้มีการเพิ่มเรื่องบทลงโทษในพระราชบัญญัตินี้ และให้มีระบุเรื่องมาตรการเยียวยาหากกลุ่มชาติพันธุ์ถูกละเมิด เช่น ประเด็นด้านสิทธิมนุษยชน การประทุษร้ายการได้รับผลกระทบจากนโยบายของรัฐ และการได้รับผลกระทบจากการเข้าไม่ถึงสวัสดิการของรัฐ เป็นต้น จะสามารถใช้กลไกของกฎหมายฉบับนี้ร้องเรียนได้หรือไม่ นางอ่อนศรี ศรีอำพร มีความเห็นสอดคล้องในเรื่องบทลงโทษ โดยอภิปรายตัวอย่างเพิ่มเติมในกรณีของ เด็ก และสตรี ที่ถูกขูด ซึ่งในความเป็นจริงยังพบปัญหานี้อยู่ในหลายพื้นที่ จึงเห็นควรให้มีบทลงโทษเพื่อเป็นการแก้ปัญหาที่ไม่ควรจะเกิดขึ้นในยุคสมัยนี้แล้ว

๕. ข้อเสนอต่อประเด็นเรื่องพื้นที่คุ้มครองทางวัฒนธรรม นางวนิจชญา ตั้งข้อสังเกตเรื่องเขตพื้นที่วัฒนธรรมพิเศษหากพื้นที่ของกลุ่มชาติพันธุ์หรือชนเผ่าพื้นเมือง ที่ไม่ได้ขึ้นทะเบียนเป็นพื้นที่คุ้มครองทางวัฒนธรรม จะได้รับการคุ้มครองตามพระราชบัญญัตินี้หรือไม่

๕. ข้อเสนอแนะในประเด็นเรื่องการผลักดันร่างพระราชบัญญัติ

๕.๑ การรณรงค์สร้างความเข้าใจ

๕.๑.๑ นางอ่อนศรี เสนอแนะให้มีกระบวนการสร้างความเข้าใจในร่างพระราชบัญญัติให้ครอบคลุมทุกกลุ่มชาติพันธุ์ เพื่อเป็นการสร้างความรู้และสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมให้กับกลุ่มชาติพันธุ์

๕.๑.๒ การสร้างความเข้าใจพระราชบัญญัติ การไม่เข้าใจถึงที่มาและความสำคัญของพระราชบัญญัติคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์ ว่ามีประโยชน์และมีความสำคัญต่อชาวบ้านกลุ่มชาติพันธุ์อย่างไร ประกอบกับการมีร่างพระราชบัญญัติ ที่เกี่ยวข้องของกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองมากถึง ๓ ฉบับ ก่อให้เกิดความสับสนและสร้างความเข้าใจคลาดเคลื่อนให้แก่ชาวบ้านกลุ่มชาติพันธุ์ว่าควรจะต้องยึดร่างฉบับใด

๕.๒ กระบวนการผลักดันร่างกฎหมาย

๕.๒.๑ นายวรินทร์ มีข้อห่วงกังวล ๓ เรื่อง ได้แก่ ๑.เรื่องกระบวนการผลักดันกฎหมาย กังวลว่าเมื่อพระราชบัญญัตินี้เข้าสู่กระบวนการวินิจฉัยในสภาจะเกิดการดัดแปรเนื้อความจนไม่คงรูปเดิมตามที่ประชาชนได้มีส่วนร่วมให้ความเห็น โดยได้อภิปรายเพิ่มเติมในกรณีตัวอย่างพระราชบัญญัติป่าชุมชนให้ที่ประชุมทราบ ว่าท้ายที่สุดแล้วเนื้อความในพระราชบัญญัตินี้ไม่เป็นไปตามเจตนารมณ์ตามที่ยกร่าง ๒.เรื่องการระบุงroupชาติพันธุ์ในร่างพระราชบัญญัติ ในส่วนนี้มีข้อห่วงกังวลเรื่องการคุ้มครองเกรงว่าจะไม่ครอบคลุมทุกกลุ่มชาติพันธุ์ ๓.เรื่องหน่วยงานผู้รับผิดชอบตามพระราชบัญญัตินี้ เมื่อทราบแน่ชัดแล้วว่าหน่วยงานใดเป็นผู้รับผิดชอบ มีความประสงค์ให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบได้มีการสานสัมพันธ์ทำความรู้จักกับกลุ่มชาติพันธุ์ในพื้นที่มาก ๆ เพื่อไม่ให้เกิดช่องว่างทางความสัมพันธ์

๕.๒.๒ นางยา ข้อห่วงกังวลเรื่องเงื่อนไขที่ทำให้กฎหมายบังคับใช้ไม่ได้ผล ๒ เรื่อง ได้แก่ ๑.เมื่อพระราชบัญญัติใช้บังคับแล้วในทางปฏิบัติจะเป็นไปตามที่ประชาชนได้ร่วมยกร่างกันหรือไม่ ประชาชนจะสามารถใช้ได้จริงหรือไม่ และ ๒.เมื่อพระราชบัญญัติฉบับนี้บังคับใช้แล้วแต่เจ้าหน้าที่ยังปฏิบัติเช่นเดิม กลุ่มชาติพันธุ์ก็ไม่สามารถใช้ประโยชน์จากพระราชบัญญัติฉบับนี้ได้เช่นกัน ในข้อเท็จจริงรัฐบาลได้ทำการลงสัตยาบันในปฏิญญาฯ หลายฉบับแต่ก็ได้ปฏิบัติตาม ประกอบการปฏิบัติการหน้าที่ของเจ้าหน้าที่หลายหน่วย ยังไม่เป็นไปตามที่กฎหมายต่าง ๆ ระบุไว้ จึงมีข้อห่วงกังวลว่าเมื่อพระราชบัญญัติฉบับนี้บังคับใช้แล้ว แต่ประชาชนไม่สามารถใช้กฎหมายนี้ได้จริง กลับเป็นไปตามกฎหมายฉบับ ๆ อื่นที่บังคับใช้ก่อนหน้านี้ การมีพระราชบัญญัติฉบับนี้ก็ไม่มีความหมายต่อกลุ่มชาติพันธุ์ จึงอยากได้ความมั่นใจว่ากลุ่มชาติพันธุ์จะได้ประโยชน์จากพระราชบัญญัติฉบับนี้โดยตรง โดยได้อภิปรายเพิ่มเติมในส่วนช่องทางการร้องทุกข์ว่า

กลุ่มชาติพันธุ์ส่วนหนึ่งทราบว่าต้องร้องทุกข์ผ่านช่องทางใด หากแต่หน่วยงานภาครัฐหลาย ๆ หน่วยมักมีทัศนคติว่ากลุ่มชาติพันธุ์คือตัวปัญหา จึงทำให้กลุ่มชาติพันธุ์เองไม่กล้าออกไปเรียกร้องหรือเป็นกระบอกเสียงให้กับสิ่งใด

๕.๓ แนวทางการสร้างความเข้าใจร่างพระราชบัญญัติฯ

๕.๓.๑ เสนอแนะให้มีการจัดเวทีเพื่อทำการอบรม สร้างความเข้าใจ และรับฟังความคิดเห็นร่างพระราชบัญญัติฯ ให้กับทุกกลุ่มชาติพันธุ์

๕.๓.๒ เสนอแนะให้มีการจัดทำสื่อเพื่อใช้ในการสื่อสารสาธารณะ เช่น การจัดทำภาพเคลื่อนไหว แผ่นพับ หรือหนังสือในรูปแบบเข้าใจง่าย เพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์ของพระราชบัญญัติ ประกอบกับจัดทำสื่อเสียง (เสียงสเปค) เพื่อเผยแพร่ทางวิทยุกระจายเสียงของหมู่บ้าน โดยให้เลือกใช้ภาษาที่สอดคล้องกับลักษณะของกลุ่มคนในพื้นที่ ซึ่งกลุ่มชาติพันธุ์ในจังหวัดแม่ฮ่องสอนใช้ภาษาถิ่นภาคเหนือเป็นภาษากลางในการสื่อสาร ในส่วนของปัจเจกบุคคลที่เป็นพื้นที่้องสำคัญเชื่อมระหว่างรัฐและชาวบ้านในพื้นที่แม่ฮ่องสอน คือ อาจารย์ประเสริฐ ประดิษฐ์ ซึ่งสามารถใช้ช่องทางการกระจายข่าวเสียงตามสายของอาจารย์ประเสริฐได้

๕.๓.๓ ด้วยพื้นที่จังหวัดแม่ฮ่องสอนเป็นพื้นที่เฉพาะ กลุ่มชาติพันธุ์แต่ละกลุ่มอาศัยอยู่ในพื้นที่ห่างไกล จึงเสนออีกหนึ่งกลไกสำคัญในการสื่อสารพระราชบัญญัติให้เกิดความครอบคลุมทุกพื้นที่ คือ “การประชุมหมู่บ้านประจำเดือน” เป็นพื้นที่ที่สามารถสื่อสาร สร้างความเข้าใจ และขอข้อเสนอแนะชาวบ้านต่อพระราชบัญญัติฯ จากนั้นผู้นำชุมชนจะทำการสรุปข้อเสนอแนะและส่งกลับไปยัง คมส. แต่กลไกนี้จะสำคัญที่สุดต้องมีกระบวนการอบรมให้กับผู้นำชุมชน เพื่อสร้างพื้นที่เรียนรู้ แลกเปลี่ยน ซึ่งหลังจากนั้นผู้นำชุมชนจะต้องกลับมาสร้างทีมงานสื่อสาร สร้างแกนนำ สร้างกิจกรรม และคิดรูปแบบการสื่อสารที่เหมาะสมกับพื้นที่ เช่น สื่อบทเพลง หรือกลอน เป็นต้น เพื่อนำสารเหล่านั้นสื่อสารให้กับลูกบ้าน โดยจะมีพื้นที่สาธารณะสำหรับใช้สื่อสารและปัจเจกบุคคลที่สามารถเข้าถึงทุกพื้นที่ได้ อาทิ สถานศึกษา โรงเรียน อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) และปราชญ์ชาวบ้าน

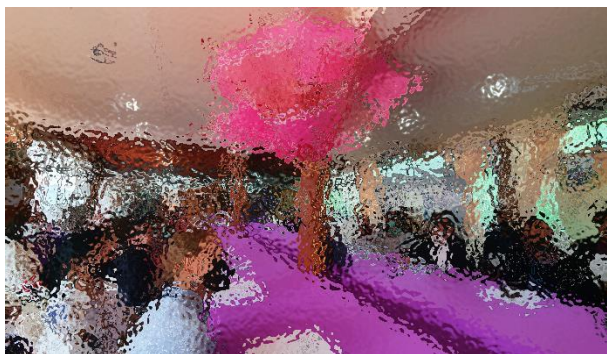
๕.๓.๔ การจัดตั้งศูนย์ประสานงานด้านการประชาสัมพันธ์ร่างพระราชบัญญัติฯ โดย คมส. และ ศูนย์ไทยใหญ่ศึกษา ซึ่งในอนาคตอยากให้มีการจัดตั้งศูนย์ให้ความรู้ด้านกฎหมายแก่กลุ่มชาติพันธุ์ ในส่วนของการแก้ไขปัญหาเสนอแนะให้ “ศูนย์พัฒนาราชกรบนพื้นที่สูง” เป็นตัวแทนประสานงานขับเคลื่อนเรื่องนี้

๕.๓.๕ นายปณชัย สถานการณ์ปัจจุบันกลุ่มชาติพันธุ์ถูกเฝ้าระวังเรื่องการเคลื่อนไหวในด้านต่าง ๆ จากหน่วยงานในประเทศและภายนอกประเทศ จึงเสนอให้มีการกำหนดยุทธศาสตร์ในการดำเนินงานร่วมกัน และเสนอให้มีช่องทางการติดตามข่าวสาร การกระจายข่าว เพื่อติดตามความก้าวหน้าของกระบวนการผลักดันร่างพระราชบัญญัติฯ อีกทั้งให้ช่องนี้เป็นพื้นที่กลางสำหรับใช้ในการประสานขอความร่วมมือของกลุ่มชาติพันธุ์ เรื่องต่าง ๆ ประกอบกับให้มีการจัดทำสายด่วนเพื่อเป็นพื้นที่สาธารณะในการติดต่อสอบถาม ให้คำปรึกษาแก่กลุ่มชาติพันธุ์

๕.๓.๖ ที่ประชุมมีความเห็นเกี่ยวกับกระบวนการหลังทำประชาพิจารณ์เสร็จเรียบร้อย ให้คณะทำงานจัดทำร่างฯ กลับมาชี้แจงอภิปรายต่อกลุ่มชาติพันธุ์อีกครั้งหนึ่งว่า ได้มีการปรับแก้ตามข้อเสนอในส่วนใดบ้าง ส่วนใดที่ไม่ปรับแก้ หรือมีการพิจารณาตัดเนื้อความเหล่านั้นออกเพราะสาเหตุใด

ภาพการประชุม

การสร้างความเข้าใจและรับฟังความเห็นต่อ (ร่าง) พระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (ภาคเหนือพื้นที่สูง) ณ ศูนย์ไทใหญ่ศึกษา จังหวัดแม่ฮ่องสอน เมื่อวันที่ ๗ เมษายน ๒๕๖๔ โดยมีผู้เข้าร่วมประชุมทั้งสิ้น ๕๐ คน

ฝ่ายสื่อสารสังคมและขับเคลื่อนนโยบายสาธารณะ
ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน) (ศมส.)
เมษายน ๒๕๖๔

สรุปการรับฟังความคิดเห็นร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์

วันอังคารที่ ๙ มีนาคม ๒๕๖๔

ณ ห้องประชุม Mayfair Ballroom C ชั้น ๑๑ โรงแรม เดอะเบอร์เคลีย์ ประตูน้ำ

.....

ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน) ได้จัดประชุมรับฟังความคิดเห็นส่วนราชการต่อ (ร่าง) พระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. ... ในวันอังคารที่ ๙ มีนาคม ๒๕๖๔ ณ โรงแรม เดอะเบอร์เคลีย์ ประตูน้ำ ซึ่งมีคณะกรรมการกรรมาธิการร่างเป็นประธานในการประชุม และมีส่วนราชการ เข้าร่วมประชุมทั้งสิ้น ๓๐ หน่วยงาน ๒๔ กระทรวง ทั้งนี้ การประชุมได้แล้วเสร็จ ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน) จึงขอนำเรียนสรุปสาระสำคัญของการประชุม ดังนี้

๑.สรุปสาระสำคัญและความเห็นที่ได้จากการรับฟังร่างพระราชบัญญัติฯ

การประชุมครั้งนี้มีประเด็นพิจารณาสำคัญทั้งสิ้น ๓ ประเด็น ได้แก่ ๑) ประเด็นเรื่องกรอบ การคุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ ๒) ประเด็นเรื่องกลไกคณะกรรมการชุดต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเชื่อมโยงกับ หน่วยงาน และ ๓) ประเด็นของมาตรการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับหน่วยงานภาครัฐ อาทิ เรื่องการจัดทำ ข้อมูลกลุ่มชาติพันธุ์ และเรื่องกำหนดเขตพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ ในการประชุมครั้งนี้มีความ ประสงค์เพื่อขอความเห็นของส่วนราชการที่มีส่วนได้ส่วนเสียและมีภารกิจเชื่อมโยงกับ (ร่าง) พ.ร.บ. ฉบับนี้ ทั้งนี้ ความเห็นของส่วนราชการมิได้ขัดข้องในหลักการของ พ.ร.บ. เพราะเป็นไปตามมาตรา ๗๐ และเป็นไป ตามแผนปฏิรูปประเทศ แต่ได้มีการตั้งข้อสังเกตและข้อห่วงกังวลในประเด็นต่าง ๆ ทั้งสิ้น ๖ เรื่อง ดังนี้

๑. ข้อสังเกตในประเด็นเรื่องนิยามคำศัพท์ตามเนื้อหาความในมาตรา ๓

๑.๑ การตั้งข้อสังเกตต่อการนิยามความหมายของคำว่า “กลุ่มชาติพันธุ์” ควรมีความชัดเจนว่า เป็นชาติพันธุ์กลุ่มใดบ้างที่จะได้รับการคุ้มครองส่งเสริม และกลุ่มชาติพันธุ์ไทยมลายูได้รับการคุ้มครอง ตาม พ.ร.บ. ฉบับนี้หรือไม่

๑.๒ การตั้งข้อสังเกตต่อ คำว่า “ชนเผ่าพื้นเมือง” ที่ประชุมตั้งข้อสังเกตถึงการมีอยู่ของ “ชนเผ่าพื้นเมือง” โดยส่วนราชการส่วนใหญ่ได้เสนอให้มีการพิจารณาตัดคำว่าชนเผ่าพื้นเมืองออก จากนิยาม กลุ่มชาติพันธุ์ดังปรากฏในมาตรา ๓ เพื่อให้มีความสอดคล้องกับบริบทของประเทศไทย เนื่องจากกลุ่มชาติพันธุ์ ในประเทศไทยมิได้เป็นชนเผ่าพื้นเมืองตามนัยของปฏิญญาสหประชาชาติว่าด้วยสิทธิชนพื้นเมืองดั้งเดิม (United Nations Declaration on the Rights of Indigenous Peoples: UNDRIP) ซึ่งถ้อยคำ “indigenous” จะ ผูกโยงกับกลุ่มชนเผ่าพื้นเมืองที่ได้รับความทุกข์ทรมานจากความอยุติธรรมในประวัติศาสตร์ (historic injustices) จากการล่าอาณานิคมหรือยึดครองพื้นที่ (colonization) "

๒.ข้อเสนอแนะในประเด็นเรื่องกลไกของคณะกรรมการ ตามมาตรา ๗ มาตรา ๑๓ และมาตรา ๑๕

๒.๑ ข้อเสนอแนะเรื่องสัดส่วน ที่ประชุมได้ตั้งข้อสังเกตถึงความเหมาะสมเกี่ยวกับสัดส่วนของ กรรมการในกลไกทั้ง ๔ กลไก ได้แก่ ๑) คณะกรรมการระดับชาติ ๒) คณะอนุกรรมการระดับจังหวัด ๓) คณะอนุกรรมการเฉพาะเรื่อง และ ๔) คณะกรรมการจัดทำข้อมูลวิถีชีวิตและประวัติศาสตร์กลุ่มชาติพันธุ์ โดยเห็นควรให้พิจารณาปรับเพิ่มสัดส่วนของหน่วยงานภาครัฐ ดังนี้

๒.๒.๑ คณะกรรมการระดับชาติ ตามมาตรา ๗ ควรเพิ่มกระทรวงการต่างประเทศ กระทรวงยุติธรรม และกระทรวงการคลัง ร่วมเป็นกรรมการ

๒.๒.๒ คณะกรรมการจัดทำข้อมูลวิถีชีวิตและประวัติศาสตร์กลุ่มชาติพันธุ์ ตามมาตรา ๓๓ ควรเพิ่ม กรมสอบสวนคดีพิเศษ (DSI) สำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ (องค์การมหาชน) (GISTDA) เป็นกรรมการ ในส่วนของผู้เชี่ยวชาญควรเพิ่ม ผู้เชี่ยวชาญด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ผู้เชี่ยวชาญด้านสิทธิมนุษยชน

๓. ข้อสังเกตในประเด็นเรื่องความทับซ้อนของอำนาจสั่งการ

เนื่องจาก พ.ร.บ. ฉบับนี้มีรัฐมนตรีรักษาการร่วมสองกระทรวง (กระทรวงวัฒนธรรมและกระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์) จึงมีข้อห่วงกังวลว่าอาจจะมีการทับซ้อนกันในเรื่องของอำนาจสั่งการ หน่วยงานภาครัฐหลายหน่วยงานมีความเห็นตรงกันว่า ควรกำหนดบทบาทหน้าที่ให้ชัดเจน เนื่องจากอำนาจการสั่งการนี้จะเชื่อมโยงกับการออกระเบียบหรือประกาศตามอำนาจของ พ.ร.บ. ที่มักจะปฏิบัติตามแนวนโยบายของแต่ละกระทรวง ประกอบกับภารกิจและบทบาทหน้าที่ของหน่วยงานที่รับผิดชอบก็มีส่วนสำคัญต่อแนวทางในการดำเนินงานด้านต่าง ๆ ด้วยเช่นกัน

๔. ข้อสังเกตในประเด็นเรื่องการขัดแย้งกับกฎหมายอื่น

ที่ประชุมมีการทักท้วงเนื้อความในมาตรา ๓๗ โดยอภิปรายว่า เนื้อความในมาตราดังกล่าวมีการหักล้างกับพ.ร.บ. อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น ๑) พ.ร.บ. อุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ และ ๒) พ.ร.บ. ที่ราชพัสดุ พ.ศ. ๒๕๖๒ รวมทั้งเนื้อความในมาตรา ๓๗ วรรคท้าย มีความขัดแย้งกับหลักการของกฎหมายอาญา ซึ่งเป็นประเด็นที่มีความขัดแย้งกับหลักการในมาตรา ๗๐ ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐ ในเนื้อความตอนท้ายที่ระบุว่า “ทั้งนี้ เท่าที่ไม่เป็นการขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน หรือเป็นอันตรายต่อความมั่นคงของรัฐ หรือสุขภาพอนามัย” ดังนั้น ในการร่างกฎหมายควรมีการพิจารณากฎหมายอื่นขัดหรือแย้ง หรือกฎหมายอื่นที่มีความสอดคล้องกับการร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว

๕. ข้อสังเกตในประเด็นเรื่องการจัดทำข้อมูลวิถีชีวิตและประวัติศาสตร์กลุ่มชาติพันธุ์ ตามมาตรา ๓๒-๓๔

ในประเด็นนี้ หน่วยงานภาครัฐมิได้ขัดต่อหลักการในการจัดทำฐานข้อมูลวิถีชีวิตและประวัติศาสตร์กลุ่มชาติพันธุ์ โดยเห็นควรให้เพิ่มสัดส่วนของหน่วยงานภาครัฐเข้าร่วมเป็นคณะกรรมการ และเห็นควรให้พิจารณาปรับหมวด ๔ ข้อมูลวิถีชีวิตและประวัติศาสตร์กลุ่มชาติพันธุ์ ให้เป็นมาตราหนึ่งใน พ.ร.บ. ฉบับนี้แทน เนื่องจาก พ.ร.บ. ฉบับนี้ อาจมีการบังคับใช้ระยะยาว ส่วนการจัดทำข้อมูลฯ อาจเกิดขึ้นในช่วงระยะเวลาใดเวลาหนึ่งเท่านั้น จึงเห็นควรให้ปรับลดเหลือเพียงมาตราหนึ่งเท่านั้น

๖. ข้อห่วงกังวลในประเด็นเรื่องพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ ตามมาตรา ๓๕ และมาตรา ๓๗

ที่ประชุมมีข้อห่วงกังวลถึงการประกาศเขตพื้นที่คุ้มครอง เกรงว่าในภายภาคหน้าหากมีกลุ่มคนจำนวนหนึ่งมีความต้องการเป็นกลุ่มชาติพันธุ์ เพื่อจะได้รับสิทธิในการคุ้มครองตาม พ.ร.บ. ฉบับนี้ จะมีแนวในการกลั่นกรองและป้องกันอย่างไร ประกอบกับหากกลุ่มชาติพันธุ์ที่อาศัยอยู่ในเขตพื้นที่เฝ้าระวังของทางภาครัฐ (พื้นที่สีแดง) จะมีการมาตราในการบริหารจัดการอย่างไร ในประเด็นเรื่องเขตพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์จะต้องมีการพิจารณาเงื่อนไขด้านความมั่นคง เงื่อนไขทางกฎหมายของหน่วยงานในพื้นที่ และเงื่อนไขของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ ด้วยเช่นกัน เพื่อไม่ก่อให้เกิดการขัดกันในด้านกฎหมาย

ภาพการประชุม

การรับฟังความคิดเห็นของส่วนราชการต่อร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ ณ ห้องประชุม Mayfair Ballroom C ชั้น ๑๑ โรงแรม เดอะเบอร์เคลีย์ ประตูน้ำ เมื่อวันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๖๕

ฝ่ายสื่อสารสังคมและขับเคลื่อนนโยบายสาธารณะ
ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน) (ศมส.)
มีนาคม ๒๕๖๕

สรุปการรับฟังความคิดเห็นร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์
การประชุมร่วมกับสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์
และสร้างความเข้าใจต่อ (ร่าง) พระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ.
วันจันทร์ที่ ๗ มิถุนายน ๒๕๖๔ ณ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์
ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติฯ อาคารรัฐประศาสนภักดี (อาคาร B)

ตามที่ คณะทำงานจัดทำ (ร่าง) พระราชบัญญัติส่งเสริมและอนุรักษ์วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ.
ได้ประชุมร่วมกับสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ (สมช.) เพื่อรับฟังความคิดเห็นของหน่วยงานด้านความ
มั่นคงต่อ (ร่าง) พระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. เมื่อวันที่ ๗ มิถุนายน
๒๕๖๔ นั้น ที่ประชุมได้มีการรับความคิดเห็นและการสร้างความเข้าใจในพระราชบัญญัติฯ ซึ่งสำนักงานสภา
ความมั่นคงแห่งชาติได้ให้ประเด็นสังเกต ๓ กรอบสำคัญแก่คณะทำงานจัดทำร่างฯ ดังนี้

ความเห็นของสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์

๑. กรอบแนวคิดพื้นฐานที่นำมาสู่การยกร่าง

ข้อมูลและข้อเท็จจริงพื้นฐานประกอบร่างพระราชบัญญัติยังไม่ครอบคลุมต่อการเปลี่ยนแปลงใน
สถานการณ์ปัจจุบัน สภาพปัญหาที่จะนำมาสู่กฎหมายควรชี้ให้เห็นถึงข้อเท็จจริงของสถานการณ์ปัจจุบัน เช่น
สภาพปัญหา ผลกระทบ และปัจจัยแวดล้อม เป็นต้น กรอบแนวคิดพื้นฐานในการยกร่างจึงควรคำนึงถึงปัจจัย
แวดล้อมต่าง ๆ ที่ส่งผลให้เกิดการปรับตัวของกลุ่มชาติพันธุ์ต่อบริบทที่เปลี่ยนแปลง ทั้งเรื่องสภาพพื้นที่ การ
แพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID -19) และความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีอย่างเฉียบพลัน
รวมถึงความชัดเจนของข้อมูลการกำหนดขอบเขตของกลุ่มชาติพันธุ์ที่จะอยู่ภายใต้พระราชบัญญัติฉบับนี้

๒. กรอบเนื้อหาของร่างพระราชบัญญัติ ๕ ประเด็น

๒.๑ นิยามคำศัพท์

๑) เห็นควรให้พิจารณาคำว่า “ชนเผ่าพื้นเมือง” อีกครั้ง เนื่องจากไม่สอดคล้องกับ
เจตนารมณ์ของประเทศไทยที่แสดงต่อสหประชาชาติว่าประเทศไทยไม่มี “ชนเผ่าพื้นเมือง” ดังนั้น การ
บัญญัติกฎหมายโดยมีถ้อยคำดังกล่าวอาจขัดกับท่าทีที่ผ่านมาของประเทศ จึงควรมีการพิจารณาประเด็นนี้
อย่างรอบคอบ

๒) คำว่า “กลุ่มชาติพันธุ์” ในร่างพระราชบัญญัติฯ หากอ้างอิงตามรัฐธรรมนูญ
พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๗๐ ที่ระบุไว้ว่า “รัฐพึงส่งเสริมชาวไทยกลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ” ในที่นี้หมายถึง กลุ่มคนที่
มีสถานะบุคคลหรือไม่ จึงมีข้อสังเกตต่อว่าพระราชบัญญัติฉบับนี้ จะจำกัดเฉพาะกลุ่มชาติพันธุ์ที่ได้สถานะ
บุคคลแล้วหรือไม่อย่างไร

๒.๒ กลไกของคณะกรรมการและคณะอนุกรรมการ

๑) ควรพิจารณาเรื่องสัดส่วนของคณะกรรมการและคณะอนุกรรมการในแต่ละระดับ ให้มีความ
ครอบคลุมทุกกลุ่มและมีสัดส่วนที่เหมาะสมกับผู้แทนภาครัฐ เช่น คณะกรรมการบริหารพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิต
กลุ่มชาติพันธุ์ เห็นควรให้เพิ่มสัดส่วนของผู้แทนภาครัฐให้มีความเหมาะสมกับผู้แทนจากชุมชน

๒) ควรพิจารณาไกลในระดับคณะกรรมการเฉพาะเรื่องอีกครั้ง โดยมีข้อห่วงกังวลในเรื่องของโครงสร้างคณะกรรมการเฉพาะเรื่องในพื้นที่ที่ไม่มีศูนย์พัฒนาราชกรบนพื้นที่สูง ซึ่งได้ให้อำนาจผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้แต่งตั้งเจ้าหน้าที่มาปฏิบัติหน้าที่ จึงมีข้อห่วงกังวลว่าหน่วยงานในระดับพื้นที่จะมีความพร้อมทางด้านบุคลากรและกระบวนการดำเนินงานมากนักน้อยเพียงใด จึงเห็นควรให้มีการพิจารณาโครงสร้างของคณะกรรมการเฉพาะเรื่องอย่างละเอียด เพื่อลดความซ้ำซ้อนในการดำเนินงาน

๓) มีข้อห่วงกังวลต่อกลไกเชิงปฏิบัติของคณะกรรมการระดับชาติ ในเรื่องของการกำหนดเขตพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ ในการงดเว้นโทษหรือเว้นการบังคับใช้กฎหมายอื่นที่ขัดต่อธรรมนูญของพื้นที่ ซึ่งในกระบวนการพิจารณากำหนดเขตพื้นที่และการรับรองธรรมนูญของพื้นที่คุ้มครองฯ หน่วยงานที่ร่วมเป็นคณะกรรมการฯ ย่อมพิจารณาแนวทางต่าง ๆ บนฐานกฎหมายขององค์กর্তันสังกัด จึงมีข้อห่วงกังวลในเชิงปฏิบัติว่าจะสามารถหาทางออกของข้อจำกัดต่าง ๆ ได้มากน้อยเพียงใด ซึ่ง สมช. มีความเห็นว่าในเชิงการแก้ไขปัญหาข้างต้นอาจต้องมีการหารือรายละเอียดในประเด็นต่าง ๆ ร่วมกับกรมอุทยานฯ กรมป่าไม้ และกรมธนารักษ์ เกี่ยวกับการกำหนดเขตทำพื้นที่คุ้มครองฯ ตาม (ร่าง) พระราชบัญญัติฉบับนี้ว่าจะมีช่องว่างทางกฎหมายของแต่ละหน่วยงานอย่างไรบ้าง

๒.๓ การจัดทำฐานข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มชาติพันธุ์ เนื้อความตาม หมวด ๔ เห็นว่าในการจัดทำฐานข้อมูลเป็นอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายปกติของหน่วยงาน ที่สามารถดำเนินการในรูปแบบโครงการได้ และการดำเนินงานจัดเก็บข้อมูลมีจุดสิ้นสุดของการทำงาน จึงเห็นควรว่าการจัดทำข้อมูลให้อยู่ในรูปแบบของนโยบายหรือคำสั่งทางบริหาร นำมาใช้ในการบริหารจัดการจะมีความยืดหยุ่นมากกว่าการบัญญัติขึ้นเป็นพระราชบัญญัติที่ต้องบังคับใช้ อย่างไรก็ตาม สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเห็นด้วยเป็นอย่างยิ่งในเรื่องของการจัดทำข้อมูล โดยเฉพาะข้อมูลด้านประชากรกลุ่มชาติพันธุ์ และแผนที่การกระจายตัวอาศัยตามภูมิศาสตร์ต่าง ๆ ของกลุ่มชาติพันธุ์

๒.๔ หมวด ๕ พื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ ข้อสังเกตในเรื่องของการกำหนดเขตพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ เห็นควรให้มีการพิจารณาถึงหลักประชากรศาสตร์ หากประชากรในพื้นที่คุ้มครองฯ มีการขยายตัวขึ้น เขตพื้นที่ที่ได้กำหนดไว้ในเบื้องต้นจำเป็นจะต้องขยายเพิ่มเติมหรือไม่ ด้วยลักษณะการขยายตัวของกลุ่มประชากรและการเคลื่อนย้ายเข้าออกจากพื้นที่ตามบริบทที่เปลี่ยนแปลงพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ยังคงสอดคล้องกับลักษณะประชาชนในพื้นที่อยู่หรือไม่ ในขณะที่เดียวกันหากมีกลุ่มคนอื่นเรียกชื่อเขตพื้นที่คุ้มครองทางวัฒนธรรม โดยใช้สิทธิว่าได้รับผลกระทบตามมาตรา ๕ จะมีมาตรการในการคัดกรองอย่างไร

๒.๕ ความชัดเจนของงบประมาณดำเนินงานใน (ร่าง) พระราชบัญญัติฯ ตามเนื้อความในมาตรา ๔๑ ความว่า “ในวาระเริ่มแรก ให้สำนักงบประมาณจัดสรรงบประมาณจากงบประมาณรายจ่ายบูรณาการหรืองบประมาณรายจ่ายงบกลางให้แก่ศูนย์และหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องตามความจำเป็นในปีนั้นเพื่อปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้” เห็นควรให้มีการพิจารณาถ้อยคำเกี่ยวกับการจัดสรรงบประมาณใหม่ควรมีการระบุให้ชัดเจนว่าในการดำเนินงานช่วงปีแรกของการใช้บังคับพระราชบัญญัติและปีถัดไปจะเป็นอย่างไรใช้งบประมาณประเภทใด เนื่องจากงบประมาณรายจ่ายบูรณาการกับงบกลางมีลักษณะการใช้ กรอบวิธีการ และการบริหารที่แตกต่างกัน

ทั้งนี้ เมื่อทำการพิจารณาแนวทางการดำเนินงานต่าง ๆ ในร่างพระราชบัญญัติฯ เห็นถึงการอุดหนุนงบประมาณผ่านการดำเนินงานของศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร ๓ ลักษณะ ได้แก่ ด้านวิชาการ ด้านธุรการ และการสนับสนุนการดำเนินงานของสมัชชา ซึ่งลักษณะการดำเนินงานในข้างต้นยังไม่มีมีความชัดเจน

ว่ามีกระบวนการการสนับสนุนเครือข่ายในลักษณะใดบ้าง เพราะการดำเนินงานภายใต้พระราชบัญญัติฯ จะมีผลผูกพันกับงบประมาณตลอดไป จึงเห็นควรให้พิจารณาเรื่องถ้อยคำและงบประมาณใน มาตรา ๔๑ อีกครั้ง เพื่อก่อให้เกิดความชัดเจนต่อการจัดสรรงบประมาณ

๓. กรอบกระบวนการรับฟัง

๑) ควรมีการได้รับฟังความคิดเห็นอย่างรอบด้านครอบคลุมกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกกลุ่ม เพื่อให้ได้ความเห็นประกอบร่างพระราชบัญญัติฯ อย่างครบถ้วน

๒) คำวินิจฉัยผลกระทบที่อาจจะเกิดขึ้นภายหลังจากการใช้บังคับพระราชบัญญัติฉบับนี้ จะส่งผลกระทบต่อกลุ่มคนใดบ้าง ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่ได้ผลประโยชน์โดยตรงและได้ผลกระทบโดยตรงคือใครบ้าง ในส่วนพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ต้องมีการคำนึงถึงผลกระทบเช่นเดียวกัน จึงต้องมีการรับฟังกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียก่อนการจัดทำพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ เพื่อให้เป็นไปตามแนวทางของ มาตรา ๗๗ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

ภาพการประชุม

ฝ่ายสื่อสารสังคมและขับเคลื่อนนโยบายสาธารณะ
ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน)
(ศมส.)

สรุป

สรุปความเห็นของกระทรวงการต่างประเทศ

ต่อร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ.

.....

ตามที่ ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน) ได้มีหนังสือถึงกระทรวงการต่างประเทศ (กต.) เพื่อขอความอนุเคราะห์ข้อมูลด้านกฎหมายระหว่างประเทศ ปฏิญญาสากล หรือพันธกรณีระหว่างประเทศ ซึ่งมีผลผูกพันกับประเทศไทย พร้อมทั้งขอข้อมูลด้านการใช้นิยามคำศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มชาติพันธุ์ต่อองค์กรระหว่างประเทศ เพื่อใช้ประกอบข้อมูลในการจัดทำร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. ซึ่งกระทรวงการต่างประเทศได้มีหนังสือตอบกลับ โดยชี้แจงถึง ๑.พันธกรณีระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มชาติพันธุ์ ๒.การกล่าวถึงคำว่า “กลุ่มชาติพันธุ์” ในเวทีระหว่างประเทศ และ ๓.ความเห็นเรื่องคำนิยามในพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

๑.พันธกรณีระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มชาติพันธุ์ ได้แก่

๑.๑ อนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยการจัดการเลือกปฏิบัติทางเชื้อชาติในทุกรูปแบบ (Convention on the Elimination of All Forms of Racial Discrimination - CERD) ซึ่งไทยได้เป็นภาคีตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๔๖ โดยมีผลผูกพันตามกฎหมายระหว่างประเทศ แม้ในอนุสัญญา CERD ไม่ได้กล่าวถึงคำนิยามของกลุ่มชาติพันธุ์เป็นการเฉพาะ แต่กระทรวงการต่างประเทศได้กล่าวถึงคำว่า “กลุ่มชาติพันธุ์ในประเทศ (domestic ethnic groups)” ตามพันธกรณีของไทยต่ออนุสัญญาดังกล่าวในหลายบริบท โดยคำนึงวัตถุประสงค์ของอนุสัญญา ในเรื่องของการป้องกันการถูกเลือกปฏิบัติซึ่งเกิดขึ้นได้กับทุกกลุ่มบุคคลและชนกลุ่มชนต่าง ๆ อาทิ กลุ่มชาติพันธุ์ม้ง กะเหรี่ยง ลาหู่ จินยูนาน มาลาญมุสลิม ฯลฯ ในการอ้างถึงกลุ่มชาติพันธุ์ในบริบทของอนุสัญญาฯของกระทรวงการต่างประเทศ จึงมีจุดประสงค์เพื่อให้กลุ่มบุคคลข้างต้นได้รับความคุ้มครองอย่างครบถ้วน

๑.๒ ปฏิญญาสหประชาชาติว่าด้วยสิทธิชนเผ่าพื้นเมือง (United Nations Declaration on the Rights of indigenous Peoples: UNDRIP) ไทยได้ร่วมลงคะแนนเสียงสนับสนุนแต่ไม่ได้ร่วมอุปถัมภ์ปฏิญญาฯ ซึ่งเป็นการประกาศเจตนารมณ์ทางการเมืองว่า รัฐบาลสนับสนุนหลักการของปฏิญญาฯ ในการปกป้องของกลุ่มชาติพันธุ์ในกรณีที่กลุ่มชาติพันธุ์เป็นกลุ่มชนพื้นเมืองดั้งเดิม แม้ไม่ได้มีพันธกรณีระหว่างประเทศที่ต้องปฏิบัติตาม

๒.การกล่าวถึงคำว่า “กลุ่มชาติพันธุ์” ในเวทีระหว่างประเทศกระทรวงการต่างประเทศได้กล่าวถึงกลุ่มบุคคลที่มีความยืดโยงทางเชื้อชาติและวัฒนธรรมหลายรูปแบบอย่างระมัดระวัง โดยคำเรียกกลุ่มชนในแต่ละรูปแบบมีรายละเอียดแตกต่างกันและไม่สามารถใช้แทนกันได้ในทุกบริบท อาทิ กลุ่มชาติพันธุ์ (ethnic groups) ชนพื้นเมือง (indigenous groups/people) หรือ ชนเผ่า (tribal groups) ฯลฯ

๓.ความเห็นเรื่องคำนิยามกลุ่มชาติพันธุ์ในพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. กระทรวงการต่างประเทศเห็นควรให้มีการพิจารณาคำว่า “ชนเผ่าพื้นเมือง” อีกครั้ง เพื่อให้มีความสอดคล้องกับบริบทของประเทศไทย เนื่องจากกลุ่มชาติพันธุ์ในประเทศไทยมิได้เป็น “ชนเผ่าพื้นเมือง” ตามนัยของปฏิญญาฯ ที่เชื่อมโยงกับกลุ่มชนที่ได้รับความอยุติธรรมทางประวัติศาสตร์ (historic injustices) กล่าวคือมักเป็นกลุ่มคนที่มีถิ่นฐานอยู่ในพื้นที่หนึ่ง ๆ และถูกขับไล่รุกรานโดยชนอีกกลุ่มหนึ่งที่เข้ามาภายหลัง จึงไม่สอดคล้องกับบริบทของไทยซึ่งคนทุกกลุ่มต่างก็อาศัยอยู่ร่วมกันในประเทศไทยมาแต่ดั้งเดิม โดยไม่ได้มี

ชนกลุ่มใดเป็นผู้รุกรานจากต่างถิ่น จึงเห็นควรให้มีการจำกัดนิยามของกลุ่มชาติพันธุ์ให้ครอบคลุมบุคคลต่าง ๆ ที่มีเอกลักษณ์และอัตลักษณ์ทางเชื้อชาติและวัฒนธรรม เพื่อให้ไทยสามารถป้องกันจากการเลือกปฏิบัติ ซึ่งสอดคล้องกับการปฏิบัติตามพันธกรณีระหว่างประเทศในการคุ้มครองและส่งเสริมสิทธิของกลุ่มบุคคลดังกล่าว ดังนั้นคำจำกัดความควรรัดกุมเพียงพอเพื่อป้องกันความเข้าใจคลาดเคลื่อน

.....

ฝ่ายสื่อสารสังคมและขับเคลื่อนนโยบายสาธารณะ
ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน)
(ศมส.)

สรุปความเห็นของสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
ต่อพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ.

.....

ตามที่ สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติได้เข้าร่วมประชุมรับฟังความคิดเห็นต่อพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. เมื่อวันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๖๔ ณ โรงแรม เดอะ เบอร์เคลีย์ ประตูน้ำ กรุงเทพมหานคร นั้น สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติได้จัดทำความเห็นเพิ่มเติมเป็นลายลักษณ์อักษรมายัง ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน) โดยมีรายละเอียดดังนี้

๑.ร่างมาตรา ๓ เห็นควรให้นิยามคำว่า “ชนเผ่าพื้นเมือง” ให้มีความชัดเจนว่าหมายความว่า “ชนเผ่าพื้นเมืองดั้งเดิมหรือประชากรชาติท้องถิ่นดั้งเดิม (indigenous peoples)” หรือประสงค์หมายความว่า “ชนพื้นเมือง (tribe)” หรือ “กลุ่มชาติพันธุ์ (ethnic groups)”

๒.ร่างมาตรา ๓๗ อาจทำให้มีปัญหาในเรื่องการบังคับใช้กฎหมาย เนื่องจากการยกเว้นองค์ประกอบความรับผิดชอบทางอาญาในเรื่องเจตนา อีกทั้งอาจก่อให้เกิดประเด็นเรื่องความเสมอภาคและการไม่เลือกปฏิบัติ ดังนี้

๒.๑ การให้สิทธิพิเศษโดยการกำหนดเขตพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ ควรคำนึงถึงสิทธิของประชาชนซึ่งเป็นผู้ที่อาศัยอยู่ในชุมชนบริเวณรอบพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ซึ่งอาจได้รับผลกระทบด้วย

๒.๒ การกำหนดพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ในบริเวณใดบริเวณหนึ่งเป็นที่แน่นอน อาจไม่สอดคล้องกับวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์บางกลุ่มที่ต้องมีการโยกย้ายถิ่นฐานตามช่วงเวลา ส่งผลให้ไม่สามารถดำเนินชีวิตตามวัฒนธรรมประเพณีดั้งเดิม ซึ่งจะไม่เป็นไปตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๗๐ ที่มุ่งให้ความคุ้มครองชาวไทยกลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ ให้มีสิทธิดำรงชีวิตในสังคมวัฒนธรรม ประเพณี และวิถีชีวิตดั้งเดิมตามความสมัครใจได้อย่างสงบสุขไม่ถูกรบกวน

.....

ฝ่ายสื่อสารสังคมและขับเคลื่อนนโยบายสาธารณะ
ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน) (คมส.)
กรกฎาคม ๒๕๖๔

คู่มือ

สรุปความเห็นของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ต่อร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ.

.....

ตามที่ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ได้เข้าร่วมประชุมรับฟังความคิดเห็นต่อพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. เมื่อวันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๖๔ ณ โรงแรม เดอะ เบอร์เคลีย์ ประตูน้ำ กรุงเทพมหานคร นั้น กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ได้จัดทำความเห็นเป็นลายลักษณ์อักษรมายังศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน) โดยมีรายละเอียดทั้งสิ้น ๕ ประเด็น ดังนี้

๑.ประเด็นเรื่องคำนิยามตามร่างมาตรา ๓ คำจำกัดความของคำว่า “กลุ่มชาติพันธุ์” ว่า กลุ่มคนที่อาศัยอยู่เป็นกลุ่มเดียวกันหรือหลายกลุ่ม หรือเป็นชนเผ่าพื้นเมือง ซึ่งมีอัตลักษณ์และการส่งสมทางวัฒนธรรม ภาษา วิถีชีวิต ภูมิปัญญา ความเชื่อ และวิถีตามจารีตประเพณีร่วมกัน จะขัดแย้งกับพันธกรณีระหว่างประเทศที่ไทยเป็นภาคี เนื่องจากจุดยืนประเทศไทยไม่มีชนเผ่าพื้นเมือง

๒.ประเด็นสังเกตเรื่องสัดส่วนของคณะกรรมการและอนุกรรมการ ในร่างมาตรา ๗ มาตรา ๑๓ และมาตรา ๑๕ มีสัดส่วนที่ไม่สมดุลกัน ซึ่งคณะกรรมการและอนุกรรมการในพระราชบัญญัติฯ มีหน้าที่และอำนาจในเรื่องการประกาศพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ ซึ่งพื้นที่ดังกล่าวมีผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จึงเห็นควรให้มีการเพิ่มกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในมาตรา ๗

๓.ประเด็นสังเกตใน หมวด ๕ พื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์

๓.๑ การกำหนดพื้นที่คุ้มครองทับซ้อนกับพื้นที่ของหน่วยงานภาครัฐ ในการประกาศพื้นที่คุ้มครองได้ให้อำนาจคณะกรรมการฯ เป็นผู้กำหนดพื้นที่ โดยมีได้มีการกำหนดว่าพื้นที่ไว้แต่ต้นแสดงว่าสามารถกำหนดพื้นที่ทั่วไปได้ ไม่ว่าจะพื้นที่นั้นจะอยู่ในความดูแลตามหน้าที่และอำนาจของหน่วยงานของรัฐหรือไม่ ซึ่งหากไปกำหนดพื้นที่คุ้มครองทับซ้อนกับพื้นที่ของหน่วยงานอื่น ย่อมมีปัญหาขัดแย้งในการปฏิบัติงานในหน้าที่และอำนาจตามกฎหมายกับหน่วยงาน จึงมีข้อห่วงกังวลเกี่ยวกับผลกระทบต่อการทำงานของหน่วยงานรัฐ ภายหลังจากการกำหนดพื้นที่คุ้มครอง

๓.๒ การประกาศกำหนดพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ ตามมาตรา ๓๕ มาตรา ๓๖ และมาตรา ๓๗ ควรมีการสอบถามความเห็นและความยินยอมจากหน่วยงานภาครัฐรับผิดชอบดูแลพื้นที่ รวมทั้งรับฟังความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียชุมชนที่เกี่ยวข้อง เนื่องจากอาจมีผลกระทบต่อพื้นที่ชุมชนใกล้เคียง

๓.๓ มาตรา ๓๗ ที่กล่าวว่า “หากผู้ที่มีสิทธิอยู่อาศัยและใช้ประโยชน์จากที่ดินและทรัพยากรธรรมชาติตามที่กำหนดในธรรมนูญของพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์เป็นผู้กระทำหรืองดเว้นการกระทำนั้น ให้ถือว่าไม่มีเจตนาในการกระทำความผิดและไม่ต้องรับผิดตามกฎหมายนั้น” เนื้อความข้างต้นเป็นการหักล้างกับบทบัญญัติของกฎหมายอื่น โดยทำการยกเลิกความผิดที่ได้ระบุไว้ในพระราชบัญญัติอื่น หากกำหนดยกเว้นความรับผิดชอบให้กับกลุ่มบุคคลเพียงบางกลุ่มตามร่างพระราชบัญญัตินี้ อาจขัดต่อมาตรา ๗๐ จึงเห็นว่าไม่อาจจะกำหนดให้หักล้างความผิดต่อบทบัญญัติของกฎหมายอื่นได้

๔. ประเด็นเรื่องความไม่สมดุลในสัดส่วนคณะกรรมการบริหารพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ โดยเห็นว่าการแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารพื้นที่คุ้มครองฯ ตามเนื้อความในมาตรา ๓๘ มีสัดส่วนที่ไม่สมดุล เนื่องจากมีการแต่งตั้งคณะกรรมการจากตัวแทนของชุมชนในพื้นที่ทั้งหมด มีหน้าที่ในการบริหารพื้นที่และมีอำนาจหน้าที่ในการจัดทำธรรมนูญ เพื่อการใช้ประโยชน์จากที่ดินและทรัพยากรธรรมชาติตามมาตรา ๓๗ จึงเห็นว่าการกำหนดธรรมนูญโดยกลุ่มชุมชนที่อาศัยในพื้นที่คุ้มครองซึ่งเป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียฝ่ายเดียว โดยไม่มีบุคคลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้าไปมีส่วนร่วม อาจทำให้เกิดปัญหาและผลกระทบต่อการใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติ และเกิดความขัดแย้งต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ จึงเห็นควรให้มีการกำหนดสัดส่วนของคณะกรรมการบริหารพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ ที่ประกอบด้วยผู้แทนจากหน่วยงานภาครัฐและภาคประชาชนในสัดส่วนที่เท่าเทียมกัน อีกทั้งให้เพิ่มสัดส่วนของผู้ทรงคุณวุฒิด้านทรัพยากรธรรมชาติหรือด้านสิ่งแวดล้อมร่วมด้วย เพื่อให้การเสนอข้อมูลก่อนการประกาศพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์เป็นไปอย่างรอบด้าน

๕. ประเด็นเรื่องบทเฉพาะกาลในมาตรา ๔๔ ในการกำหนดพื้นที่ส่งเสริมและคุ้มครองวิถีชีวิตวัฒนธรรมกลุ่มชาติพันธุ์ตามบันทึกข้อตกลงว่าด้วยความร่วมมือ “ส่งเสริมและคุ้มครองวิถีชีวิตวัฒนธรรมกลุ่มชาติพันธุ์” ระหว่างกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงวัฒนธรรม สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน) สถาบันวิจัยสังคม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มูลนิธิชุมชนไท มูลนิธิพัฒนาภาคเหนือ เครือข่ายกะเหรี่ยง และเครือข่ายชาวเล ลงวันที่ ๒๘ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๓” นั้น เห็นว่าการกำหนดพื้นที่ดังกล่าวเป็นพื้นที่นำร่องภายใต้บันทึกข้อตกลงดังกล่าว ไม่มีกระบวนการจัดตั้งที่มีการร่วมกันพิจารณาตรวจสอบจากหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง หากจะกำหนดเป็นพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ตามมาตรา ๓๕ อาจจะนำไปสู่ความขัดแย้งกับบทบัญญัติของกฎหมายอื่น ซึ่งจะไม่เป็นไปตามเจตนารมณ์ของร่างพระราชบัญญัตินี้ ที่มีสถานะเป็นกฎหมาย “ส่งเสริม” จึงเห็นว่าการไม่ควรกำหนดในบทเฉพาะกาลให้เป็นพื้นที่คุ้มครองตามมาตรา ๓๕

ทั้งนี้ หากร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. มีผลบังคับใช้แล้ว โดยพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์มีการยกเว้นกฎหมายสิ่งแวดล้อมนั้น จะเป็นการบังคับใช้แก่บุคคลหรือกลุ่มบุคคลใดเป็นการเฉพาะเจาะจงเพียงเท่านั้น ซึ่งกรณีนี้ทุกคนควรอยู่ภายใต้กฎหมายเดียวกันอย่างเท่าเทียม หากปฏิบัติต่อบุคคลที่แตกต่างกันในสาระสำคัญอย่างเดียวกันก็ดี ย่อมขัดกับหลักความเสมอภาค

.....
ฝ่ายสื่อสารสังคมและขับเคลื่อนนโยบายสาธารณะ
ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน) (คมส.)
มิถุนายน ๒๕๖๔

คู่มือ

สรุปความเห็นของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ.

.....

ตามที่ ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน) ได้จัดเวทีรับฟังความคิดเห็นของส่วนราชการ เมื่อวันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๖๔ ณ โรงแรม เดอะ เบอร์เคลีย์ ประตูน้ำ กรุงเทพมหานคร เมื่อการประชุมแล้วเสร็จ ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร ได้ทำหนังสือเพื่อขอความเห็นส่วนราชการโดยละเอียดอีกครั้ง ซึ่งกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ได้จัดทำความเห็นเป็นลายลักษณ์อักษรมายังศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน) ด้วยเช่นกัน ทั้งขอแนะนำเรียนสาระสำคัญความเห็นกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยประกอบไปด้วย ๑.ความเห็นของสำนักงานปลัดกระทรวงฯ ๒.ความเห็นของกรมอุทยานแห่งชาติสัตว์ป่า และพันธุ์พืช และ ๓.ความเห็นของกรมป่าไม้ ดังนี้

สาระสำคัญ

๑.ประเด็นเรื่องคำนิยามตามร่างมาตรา ๓ คำจำกัดความของคำว่า “กลุ่มชาติพันธุ์” ว่า กลุ่มคนที่อาศัยอยู่เป็นกลุ่มเดียวกันหรือหลายกลุ่ม หรือเป็นชนเผ่าพื้นเมือง ซึ่งมีอัตลักษณ์และการสั่งสมทางวัฒนธรรม ภาษา วิถีชีวิต ภูมิปัญญา ความเชื่อ และวิถีตามจารีตประเพณีร่วมกัน จะขัดแย้งกับพันธกรณีระหว่างประเทศที่ไทยเป็นภาคี เนื่องจากจุดยืนประเทศไทยไม่มีชนเผ่าพื้นเมือง

๒.ประเด็นสังเกตเรื่องสัดส่วนของคณะกรรมการและอนุกรรมการ ในร่างมาตรา ๗ มาตรา ๑๓ และมาตรา ๑๕ มีสัดส่วนที่ไม่สมดุลกัน ซึ่งคณะกรรมการและอนุกรรมการในพระราชบัญญัติฯ มีหน้าที่และอำนาจในเรื่องการประกาศพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ ซึ่งพื้นที่ดังกล่าวมีผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จึงเห็นควรให้มีการเพิ่มกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในมาตรา ๗

๓.ประเด็นสังเกตใน หมวด ๕ พื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์

๓.๑ การกำหนดพื้นที่คุ้มครองทับซ้อนกับพื้นที่ของหน่วยงานภาครัฐ ในการประกาศพื้นที่คุ้มครองได้ให้อำนาจคณะกรรมการฯ เป็นผู้กำหนดพื้นที่ โดยมีได้มีการกำหนดว่าพื้นที่ไว้แต่ต้นแสดงว่าสามารถกำหนดพื้นที่ทั่วไปได้ ไม่ว่าพื้นที่นั้นจะอยู่ในความดูแลตามหน้าที่และอำนาจของหน่วยงานของรัฐหรือไม่ ซึ่งหากไปกำหนดพื้นที่คุ้มครองทับซ้อนกับพื้นที่ของหน่วยงานอื่น ย่อมมีปัญหาขัดแย้งในการปฏิบัติงานในหน้าที่และอำนาจตามกฎหมายกับหน่วยงาน จึงมีข้อห่วงกังวลเกี่ยวกับผลกระทบต่อการทำงานของหน่วยงานรัฐภายหลังจากการกำหนดพื้นที่คุ้มครอง

๓.๒ การประกาศกำหนดพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ ตามมาตรา ๓๕ มาตรา ๓๖ และมาตรา ๓๗ ควรมีการสอบถามความเห็นและความยินยอมจากหน่วยงานภาครัฐรับผิดชอบดูแลพื้นที่ รวมทั้งรับฟังความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียชุมชนที่เกี่ยวข้อง เนื่องจากอาจมีผลกระทบต่อพื้นที่ชุมชนใกล้เคียง

๓.๓ มาตรา ๓๗ ที่กล่าวว่า “หากผู้ที่มีสิทธิอยู่อาศัยและใช้ประโยชน์จากที่ดินและทรัพยากรธรรมชาติตามที่กำหนดในธรรมนูญของพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์เป็นผู้กระทำหรืองดเว้นการกระทำนั้น ให้ถือว่าไม่มีเจตนาในการกระทำความผิดและไม่ต้องรับผิดตามกฎหมายนั้น” เนื้อความข้างต้นเป็นการหักล้างกับบทบัญญัติของกฎหมายอื่น โดยทำการยกเลิกความผิดที่ได้ระบุไว้ในพระราชบัญญัติอื่น

หากกำหนดยกเว้นความรับผิดชอบให้กับกลุ่มบุคคลเพียงบางกลุ่มตามร่างพระราชบัญญัตินี้ อาจขัดต่อมาตรา ๗๐ จึงเห็นว่าไม่อาจจะกำหนดให้หักล้างความผิดต่อบทบัญญัติของกฎหมายอื่นได้

๔.ประเด็นเรื่องความไม่สมดุลในสัดส่วนคณะกรรมการบริหารพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์
โดยเห็นว่าการแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารพื้นที่คุ้มครองฯ ตามเนื้อความในมาตรา ๓๘ มีสัดส่วนที่ไม่สมดุล เนื่องจากมีการแต่งตั้งคณะกรรมการจากตัวแทนของชุมชนในพื้นที่ทั้งหมด มีหน้าที่ในการบริหารพื้นที่และมีอำนาจหน้าที่ในการจัดทำธรรมนูญ เพื่อการใช้ประโยชน์จากที่ดินและทรัพยากรธรรมชาติตามมาตรา ๓๗ จึงเห็นว่าการกำหนดธรรมนูญโดยกลุ่มชุมชนที่อาศัยในพื้นที่คุ้มครองซึ่งเป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียฝ่ายเดียว โดยไม่มีบุคคลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้าไปมีส่วนร่วม อาจทำให้เกิดปัญหาและผลกระทบต่อการใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติ และเกิดความขัดแย้งต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ จึงเห็นควรให้มีการกำหนดสัดส่วนของคณะกรรมการบริหารพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ ที่ประกอบด้วยผู้แทนจากหน่วยงานภาครัฐและภาคประชาชนในสัดส่วนที่เท่าเทียมกัน อีกทั้งให้เพิ่มสัดส่วนของผู้ทรงคุณวุฒิด้านทรัพยากรธรรมชาติหรือด้านสิ่งแวดล้อมร่วมด้วย เพื่อให้การเสนอข้อมูลก่อนการประกาศพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์เป็นไปอย่างรอบด้าน

๕.ประเด็นเรื่องบทเฉพาะกาลในมาตรา ๔๔ ในการกำหนดพื้นที่ส่งเสริมและคุ้มครองวิถีชีวิตวัฒนธรรมกลุ่มชาติพันธุ์ตามบันทึกข้อตกลงว่าด้วยความร่วมมือ “ส่งเสริมและคุ้มครองวิถีชีวิตวัฒนธรรมกลุ่มชาติพันธุ์” ระหว่างกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงวัฒนธรรม สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน) สถาบันวิจัยสังคม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มูลนิธิชุมชนไท มูลนิธิพัฒนาภาคเหนือ เครือข่ายกะเหรี่ยง และเครือข่ายชาวเล ลงวันที่ ๒๘ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๓” นั้น เห็นว่าการกำหนดพื้นที่ดังกล่าวเป็นพื้นที่นำร่องภายใต้บันทึกข้อตกลงดังกล่าว ไม่มีกระบวนการจัดตั้งที่มีการร่วมกันพิจารณาตรวจสอบจากหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง หากจะกำหนดเป็นพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ตามมาตรา ๓๕ อาจจะนำไปสู่ความขัดแย้งกับบทบัญญัติของกฎหมายอื่น ซึ่งจะไม่เป็นไปตามเจตนารมณ์ของร่างพระราชบัญญัตินี้ ที่มีสถานะเป็นกฎหมาย “ส่งเสริม” จึงเห็นว่าไม่ควรกำหนดในบทเฉพาะกาลให้เป็นพื้นที่คุ้มครองตามมาตรา ๓๕

ทั้งนี้ หากร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. มีผลบังคับใช้แล้ว โดยพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์มีการยกเว้นกฎหมายสิ่งแวดล้อมนั้น จะเป็นการบังคับใช้แก่บุคคลหรือกลุ่มบุคคลใดเป็นการเฉพาะเจาะจงเพียงเท่านั้น ซึ่งกรณีนี้ทุกคนควรอยู่ภายใต้กฎหมายเดียวกันอย่างเท่าเทียม หากปฏิบัติต่อบุคคลที่แตกต่างกันในสาระสำคัญอย่างเดียวกันก็ดี ย่อมขัดกับหลักความเสมอภาค

.....
ฝ่ายสื่อสารสังคมและขับเคลื่อนนโยบายสาธารณะ
ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน) (คมส.)
มิถุนายน ๒๕๖๔

คู่มือ

สรุปการรับฟังความคิดเห็นร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ....

ภาคอีสาน วันพฤหัสบดีที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๖๔ เวลา ๐๙.๐๐ - ๑๖.๐๐ น.

๑. สรุปสาระสำคัญและความคิดเห็นที่ได้จากการรับฟังร่างพระราชบัญญัติฯ

ตามที่ ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน) ร่วมกับสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย ได้จัดเวทีเพื่อรับฟังความคิดเห็นของภาคประชาชนต่อ (ร่าง) พระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. ... เมื่อวันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๖๔ นั้น กลุ่มชาติพันธุ์ในภาคอีสาน มีข้อเสนอ ๔ ประเด็นหลัก ดังนี้

๑. การคุ้มครองมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม ให้มีการขึ้นทะเบียนหรือจดลิขสิทธิ์ อาทิ ความรู้เกี่ยวกับตำรับยาสมุนไพรพื้นบ้าน กลองตุ้มของกลุ่มชาติพันธุ์ผู้ไท การรำลายกลองกลุ่มชาติพันธุ์ไทใต้การรำของกลองเลงของชาวไทโย้ย เป็นต้น

๒. การส่งเสริมการดำรงอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมของกลุ่มชาติพันธุ์ โดยมีข้อเสนอให้มีเครื่องมือและรูปแบบในการสืบทอดทางวัฒนธรรมให้มีประสิทธิภาพ ดังนี้

๑) การส่งเสริมหลักสูตรท้องถิ่นในสถาบันการศึกษาที่มีความต่อเนื่องในการดำเนินงาน รวมทั้งมีการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นที่เปิดโอกาสให้กลุ่มชาติพันธุ์มีส่วนร่วมในการออกแบบหลักสูตรเพื่อให้สอดคล้องกับวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์

๒) การส่งเสริมให้ศูนย์เรียนรู้วัฒนธรรมกลุ่มชาติพันธุ์ที่มีชีวิต ที่ทำหน้าที่เชื่อมโยงกับสถาบันการศึกษาเพื่อหนุนเสริมศักยภาพของการจัดทำหลักสูตรท้องถิ่น

๓) การสนับสนุนงบประมาณ โดยเฉพาะค่าตอบแทนให้กับผู้รู้ในชุมชน ปราชญ์ชาวบ้าน ที่ทำหน้าที่ถ่ายทอดองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์

๔) การส่งเสริมศักยภาพของเด็กและเยาวชนในการสืบทอดมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม

๓. การจัดตั้งศูนย์ประสานงานกลางของกลุ่มชาติพันธุ์เพื่อดำเนินการพัฒนาศักยภาพของกลุ่มชาติพันธุ์ โดยตรง อาทิ การพัฒนายกระดับมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมไปสู่การสร้างคุณค่าและสร้างมูลค่าเพิ่ม

๔. การส่งเสริมให้มีการจัดทำฐานข้อมูลกลุ่มชาติพันธุ์ที่เป็นระบบ อาทิ ข้อมูลประวัติศาสตร์ชาติพันธุ์ จำนวนชุมชนชาติพันธุ์ จำนวนประชากร เป็นต้น

๒. ความเห็นของผู้เข้าร่วมประชุมโดยละเอียด

๑. กลุ่มชาติพันธุ์โซ่ทะวืง

คุณพรนิภา เยาวชนกลุ่มชาติพันธุ์โซ่ทะวืง เห็นด้วยกับร่างพระราชบัญญัติฯ ที่เปิดโอกาสให้กลุ่มชาติพันธุ์สามารถแสดงออกทางอัตลักษณ์ได้ ทั้งนี้ มีความต้องการให้ร่างพระราชบัญญัติครอบคลุมถึงการจัดทำหลักสูตรท้องถิ่น การจัดตั้งศูนย์วัฒนธรรมกลุ่มชาติพันธุ์ และการสนับสนุนงบประมาณ

๒. กลุ่มชาติพันธุ์ผู้ไท

คุณจรรยา กล่าวถึงเครือข่ายความเข้มแข็งของกลุ่มชาติพันธุ์ผู้ไทข้ามพรมแดนรัฐชาติ ภายใต้ชื่อ “สมาคมผู้ไทโลก” ที่ที่เครือข่ายทั้งภายในกลุ่มชาติพันธุ์และเครือข่ายกับกลุ่มชาติพันธุ์อื่น ซึ่งเครือข่ายชาติพันธุ์

ข้างต้นจะช่วยเสริมพลังให้กลุ่มชาติพันธุ์มีความเข้มแข็ง ประกอบกับหากร่างพระราชบัญญัติฯ ใช้บังคับ จะเป็นเครื่องมือสำคัญที่กลุ่มชาติพันธุ์สามารถนำมาใช้ในการดำรงรักษาอัตลักษณ์กลุ่มชาติพันธุ์ได้ จึงเห็นด้วยกับหลักการของร่างพระราชบัญญัติฯ ที่มีการคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ ทั้งนี้ มีความเห็นเพิ่มเติมให้มีการส่งเสริมการสืบทอดทุนวัฒนธรรม ด้วยการส่งเสริมหลักสูตรท้องถิ่น เพื่อสร้างความเสมอภาคบนความหลากหลายทางวัฒนธรรม การสืบทอดองค์ความรู้หมอพื้นบ้าน การส่งเสริมการปลูกเมล็ดฝ้ายและลายผ้าคราม ซึ่งปัจจุบันกลุ่มชาติพันธุ์ผู้ไทวัยรุ่นได้กลายเป็นผู้ประกอบการผู้ไทสองฝั่งโขงในการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ฝ้ายอ้อมคราม

คุณสวาท ผู้อาวุโสกลุ่มชาติพันธุ์ ได้บอกเล่าเรื่องราววิถีชีวิตของชาวผู้ไทในอดีตที่มีมรดกภูมิปัญญาที่สำคัญคือ การทอผ้า ซึ่งเห็นควรให้มีการสืบทอดภูมิปัญญาด้านการทอผ้ามาสู่คนรุ่นลูกหลาน

คุณอภิชาติ เยาวชนกลุ่มชาติพันธุ์ที่เป็นผู้สืบทอดวัฒนธรรมประเพณีการทำขันหมากเบ็งเพื่อสร้างรายได้ทางเศรษฐกิจ ทั้งนี้ มีความต้องการฟื้นฟูวัฒนธรรมประเพณีเหยาของกลุ่มชาติพันธุ์ผู้ไทที่มีภาวะใกล้สูญหาย

คุณธนาพันธ์ เยาวชนต้นกล้ากลุ่มชาติพันธุ์ผู้ไท มีความเห็นว่า กลุ่มชาติพันธุ์ผู้ไทมีมรดก ภูมิปัญญาที่สำคัญคือ “กลองตุ้ม” เป็นศูนย์รวมจิตใจของกลุ่มชาติพันธุ์ผู้ไทเซโปน นอกจากนี้กลุ่มชาติพันธุ์ผู้ไทยังมีความเข้มแข็งของการทอผ้าที่มี “ลายผ้า” เป็นของตนเอง นอกจากนี้ ยังเห็นว่า “สมาคมผู้ไทโลก” ถือเป็นเครือข่ายทางสังคมที่มีความสำคัญที่ทำให้กลุ่มชาติพันธุ์ผู้ไททุกทั่วทุกสารทิศได้มีโอกาสมาพบปะและสืบทอดประเพณีร่วมกัน จากทุนทางวัฒนธรรมของกลุ่มชาติพันธุ์ข้างต้น จึงมีความต้องการให้มีการส่งเสริมการสืบทอดวัฒนธรรมของกลุ่มชาติพันธุ์ผู้ไท โดยการสร้างศูนย์วัฒนธรรมผู้ไทเซโปน ซึ่งเป็นการสร้างความเป็นเจ้าของร่วมกันของกลุ่มชาติพันธุ์ผู้ไทจากทุกหมู่บ้านที่มีบรรพบุรุษมาจากเมืองเซโปน สปป.ลาว

๓. กลุ่มชาติพันธุ์ผู้ฮกกร

คุณพนม เห็นด้วยกับร่างพระราชบัญญัติฯ ทั้งนี้ มีความต้องการให้มีการจัดตั้งศูนย์เรียนรู้วัฒนธรรมชุมชนที่มีชีวิต ในการถ่ายทอดเรื่องความวิถีชีวิตของกลุ่มชาติพันธุ์ โดยเฉพาะการอนุรักษ์ภาษา

คุณสุระศักดิ์ มีข้อเสนอ ๔ ประการ ดังนี้

๑) การทบทวน**บทบาทของโรงเรียน**ในการจัดทำหลักสูตรท้องถิ่น เนื่องจากการดำเนินงานที่ผ่านมามักประสบปัญหาด้านการขาดแคลนงบประมาณและการพัฒนาหลักสูตรไม่สอดคล้องกับวิถีชีวิตของชาวผู้ฮกกร ทำให้การดำเนินงานขาดความต่อเนื่อง จึงมีข้อเสนอเสนอจึงเสนอให้มีการจัดทำหลักสูตรท้องถิ่นที่เปิดโอกาสให้กลุ่มชาติพันธุ์ผู้ฮกกรมีส่วนร่วมในการออกแบบหลักสูตร

๒) การมีหลักสูตรท้องถิ่นที่มีบุคลากรทางการสอนที่มาจากกลุ่มชาติพันธุ์ผู้ฮกกรหรือเป็นบุคคลที่ผ่านกระบวนการฝึกอบรมและมีความเข้าใจในวิถีชีวิตของกลุ่มชาติพันธุ์

๓) บทบาทของผู้อำนวยการโรงเรียนมีความเชื่อมโยงสัมพันธ์กับชุมชน โดยให้ความสำคัญกับการฟื้นฟูวัฒนธรรมประเพณี

๔) ความเชื่อมโยงระหว่างโรงเรียนและชุมชน กล่าวคือ การจัดทำหลักสูตรท้องถิ่นในโรงเรียนมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ชุมชนต้องมีศูนย์เรียนรู้วัฒนธรรมกลุ่มชาติพันธุ์ เพื่อให้เกิดการทำงานแบบบูรณาการ โดยมีผู้รู้จากชุมชนทำหน้าที่เป็นวิทยากรในการถ่ายทอดเรื่องราววิถีชีวิตของกลุ่มชาติพันธุ์ อาทิ การถ่ายทอดองค์ความรู้เกี่ยวกับความหลากหลายของมันพื้นบ้าน ข้าวไร่ การจักสาน ตำรายาสมุนไพร การทำขนม การตัดเย็บเสื้อผ้า การฟ้อนรำ เป็นต้น มรดกภูมิปัญญาวัฒนธรรมข้างต้นมีความจำเป็นต้องมีกระบวนการถ่ายทอด

ระหว่างผู้ใหญ่ไปสู่เด็กและเยาวชน เพื่อให้คนรุ่นหลังได้มีการสานต่อการส่งเสริมและอนุรักษ์มรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม

คุณสุรดา มีความต้องการให้มีการส่งเสริมศักยภาพของเด็กและเยาวชน ทั้งนี้ ได้สะท้อนความเห็นของเด็กและเยาวชนที่ต้องการให้มีศูนย์เรียนรู้แบบครบวงจร โดยเฉพาะการมีพิพิธภัณฑ์ของกลุ่มชาติพันธุ์ อยุธยา เพื่อจัดเก็บสิ่งของมีค่าของกลุ่มชาติพันธุ์ให้คนรุ่นหลังได้เรียนรู้เรื่องราววิถีชีวิต เช่น กำไลข้อมือ เป็นต้น

๔. กลุ่มชาติพันธุ์ไทยอ

นายประหยัดทรัพย์ เห็นว่า ปัจจุบันกลุ่มชาติพันธุ์ประสบปัญหาด้านการสืบทอดทางวัฒนธรรม จึงมีความต้องการให้มีการบรรจุหลักสูตรท้องถิ่นไว้ในระบบโรงเรียน หลักสูตรข้างต้นควรมีเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับวิถีชีวิต อัตลักษณ์ทางวัฒนธรรม และทุนทางวัฒนธรรมของกลุ่มชาติพันธุ์ เช่น องค์ความรู้ในการทอผ้าฝ้ายอมคราม การอนุรักษ์การแต่งกาย เป็นต้น

คุณสุกิจ มีความต้องการ ดังนี้

- ๑) การส่งเสริมให้มีหลักสูตรท้องถิ่นมีความเชื่อมโยงระหว่างโรงเรียนกับชุมชน
- ๒) การเปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตร
- ๓) การมีผู้รู้ในชุมชนเป็นวิทยากรในการถ่ายทอดความรู้ การถ่ายทอดทางวัฒนธรรมจะเกิดขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ ต้องมีความเชื่อมโยงระหว่างโรงเรียนและศูนย์เรียนรู้ วัฒนธรรมในชุมชน
- ๔) การมีงบประมาณในการพัฒนาศักยภาพชีวิตของผู้รู้หรือผู้อาวุโสในชุมชนให้สามารถรับค่าตอบแทนจากการถ่ายทอดองค์ความรู้
- ๕) การเปิดโอกาสให้เยาวชนกลุ่มชาติพันธุ์มีส่วนร่วมเป็นคณะกรรมการจัดกิจกรรมในการสืบทอดทางวัฒนธรรม

๕. กลุ่มชาติพันธุ์กวย

คุณสนอง อาจารย์คณะเทคนิคการแพทย์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี รองประธานชมรมชาวกวยแห่งประเทศไทย มีความเห็นในด้านการคุ้มครองและการส่งเสริม ดังนี้

การคุ้มครอง

- ๑) สิทธิในการรวบรวมประวัติศาสตร์ชาติพันธุ์
- ๒) การคุ้มครองมรดกภูมิปัญญาภาษาวัฒนธรรม ประเพณี ความเชื่อ อาทิ ภาษากวย การแต่งกาย การคล้องขาง (ปะกำขาง) การไหว้บรรพบุรุษ โคนตา การไหว้เจ้าที่ แทรนหญ่จู้ฮะ (ตะกูด) ความเชื่อด้านจิตวิญญาณ (แกลม) เป็นต้น

การส่งเสริม

- ๑) การส่งเสริมหลักสูตรท้องถิ่น ในการเรียนรู้ประวัติศาสตร์กลุ่มชาติพันธุ์กวยซึ่งเป็นข้อมูลที่แท้จริงและมีความเป็นปัจจุบัน รวมทั้งมีการส่งเสริมหลักสูตรภาษากวยในโรงเรียนทุกชุมชนที่มีกลุ่มชาติพันธุ์อาศัยอยู่
- ๒) การส่งเสริมวัฒนธรรมประเพณีและความเชื่อของกลุ่มชาติพันธุ์กวย อาทิ การแต่งกาย การเลี้ยงขางบ้าน และการแสดงความสามารถของขาง ประเพณีการแซนโถนตา ประเพณีการแต่งงานของ

ชาวช่าง ความเชื่อด้านจิตวิญญาณ เช่น แกลม/ หมุดหมัด/สะเอง ความเชื่อเรื่องการขอฝนด้วยการเคารพ ตะก้อด

ทั้งนี้ มีความเห็นว่า มรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมที่ต้องได้รับความคุ้มครองประกอบด้วย ภาษา การแต่งกาย ทรัพย์สินทางปัญญา และคชสาร

๖. กลุ่มชาติพันธุ์ไทพวน

คุณเตชินทร์ มีความต้องการให้มีการส่งเสริมวัฒนธรรมประเพณีไทพวนอย่างยั่งยืน

ผู้แทนจากชมรมไทพวนบ้านผือ จังหวัดอุดรธานี มีความต้องการ ดังนี้

๑) การส่งเสริมวัฒนธรรมประเพณี อาทิ การส่งเสริมแหล่งเรียนรู้ การส่งเสริมกิจกรรมของ พิพิธภัณฑ์ไทพวนบ้านผือ การส่งเสริมแหล่งเรียนรู้การทอผ้าลวดลายที่สะท้อนอัตลักษณ์ท้องถิ่น การย้อมผ้า ด้วยน้ำส้มควันไม้ เป็นต้น

๒) การจัดสรรงบประมาณให้กับกลุ่มชาติพันธุ์โดยตรง

๓) หน่วยงานราชการควรมีการส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ในระบบการศึกษา

๗. กลุ่มชาติพันธุ์ไทโย้ย

นายวีระพงษ์ ผู้แทนกลุ่มชาติพันธุ์ไทโย้ยได้สะท้อนทุนวัฒนธรรมของชาวไทโย้ย ผ่านศูนย์วัฒนธรรม ชาวไทโย้ย ที่มีการจัดแสดงวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ อาทิ การจัดแสดงเกี่ยวกับผ้าไหมมัดหมี่ลายโบราณ ย้อมสี ธรรมชาติ เครื่องปั้นดินเผา กลองเลง ไห อุน คนโท อุปกรณ์เครื่องมือ วิถีชีวิต เครื่องมือหาปลา ซึ่งเป็นมรดก ภูมิปัญญาวัฒนธรรมชาวไทโย้ย

นายพัฒนายุทธ ผู้แทนกลุ่มชาติพันธุ์ไทโย้ย สะท้อนให้ความเข้มแข็งของกลุ่มชาติพันธุ์ ผ่านการจัดตั้ง ศูนย์วัฒนธรรมไทโย้ย การจัดหลักสูตรท้องถิ่น ปัจจุบันอยู่ระหว่างการพัฒนาหลักสูตรร่วมกับมหาวิทยาลัยมหิดล การสนับสนุนจากท้องถิ่นด้านงบประมาณ และการถ่ายทอดวิถีชีวิตสามรุ่นวัย อาทิ วัยเด็กและเยาวชน วัยกลางคน และวัยสูงอายุ เพื่อสร้างความเข้มแข็งทางวัฒนธรรม ทั้งนี้ ผู้แทนจากกลุ่มชาติพันธุ์ไทโย้ย มีความเห็นต่อร่างพระราชบัญญัติในมาตรการคุ้มครองและการส่งเสริม ดังนี้

การคุ้มครอง

๑) การศึกษา รวบรวม สืบเคราะห์ **ประวัติศาสตร์กลุ่มชาติพันธุ์ไทโย้ย** ให้เป็นที่ยอมรับจาก ภาคส่วนราชการ

๒) การรวบรวมภาษา ปัจจุบันมีการดำเนินโครงการร่วมกับมหาวิทยาลัยมหิดล

๓) การคุ้มครองมรดกภูมิปัญญาวัฒนธรรม อาทิ งานฝีมือ งานช่าง รวมทั้งการคุ้มครองพื้นที่ ทางจิตวิญญาณ (พื้นที่ดอนปู่ตา) ที่สูญหายไปเนื่องจากโครงการพัฒนาของรัฐ ทำให้ประเพณี และพิธีกรรมสูญหายไป

การส่งเสริม

๑) การส่งเสริมวิถีวัฒนธรรมไทโย้ย ๘ มิติ ประกอบด้วย

- มิติที่อยู่อาศัยและการตั้งถิ่นฐาน เกี่ยวข้องกับประวัติศาสตร์ความเป็นมาและการตั้ง ถิ่นฐานของกลุ่มชาติพันธุ์

- มิติผ้าทอพื้นบ้านและงานหัตถกรรม ผ้ามัดหมี่ย้อมครามจากสีธรรมชาติ ลวดลายดั้งเดิม และลวดลายสมัยใหม่ประยุกต์ให้สามารถตอบสนองความต้องการของตลาด ปัจจุบันมีการสั่งซื้อสินค้าจำนวนมาก โดยเฉพาะการสั่งซื้อจากคิงพาวเวอร์ (KING POWER) และประเทศญี่ปุ่น

- มิติวิถีชีวิตและการทำมาหากิน จากศักยภาพด้านการเป็นพื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความหลากหลายทางชีวภาพอาชีพร่วมใหญ่ของชาวไทโย้ยทำนา ทำประมง เป็นพื้นที่รอยต่อกับลำน้ำยามกับแม่น้ำสงคราม

- มิติภูมิปัญญาท้องถิ่น มีจุดเด่นเรื่องการกินปลาลำน้ำยามและแม่น้ำสงคราม การมีสมุนไพรรักษาโรค มีผลิตภัณฑ์ข้าวเม่า ซึ่งเป็นอัตลักษณ์สำคัญของกลุ่มชาติพันธุ์ไทโย้ย

- มิติฮีตเก่าครองหลัง ที่มีความคล้ายคลึงกับความเชื่อของชาวอีสาน

- มิติด้านความเชื่อ พลังศรัทธา เช่น ความเชื่อทางพระพุทธศาสนา มีความเชื่อเรื่องผีไทย ผีลาว ผีจีน ซึ่งสะท้อนให้เห็นความผสมผสานทางความเชื่อในพื้นที่เดียวกัน รวมทั้งความเชื่อที่เกี่ยวข้องกับจักรวาลวิทยา การไหลเรือไฟ พิธีกรรมที่เกี่ยวข้องกับการเกิดจนกระทั่งตาย - มิติภาษาไทโย้ย ที่มีเฉพาะภาษาพูดแต่ไม่มีภาษาเขียน

- มิติศิลปะการแสดงพื้นบ้าน ชาวไทโย้ยมีกลองเลงในการแสดงบุญประเพณีบุญผะเหวด บุญแข่งเรืองานไหลเรือไฟ ที่ทุกชุมชนมีการนำกลองเลงมาใช้ในการแสดง

๒) การส่งเสริมพัฒนาศักยภาพกลุ่มชาติพันธุ์ โดยการนำเอาทุนทางวัฒนธรรมมาสร้างเป็นมูลค่าเพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิต รวมทั้งการส่งเสริมบทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) ให้มีส่วนร่วมในการส่งเสริมศักยภาพกลุ่มชาติพันธุ์ ด้วยการบรรจุแผนพัฒนาดังกล่าวไว้ในแผนของ อปท.

๘. กลุ่มชาติพันธุ์ไทโส้ (กุดชุมพล)

นายสิทธิชัย ผู้แทนกลุ่มชาติพันธุ์ไทโส้ มีความเห็นด้วยกับร่างพระราชบัญญัติฯ โดยมีความเห็นเพิ่มเติมให้มีการส่งเสริมการดำรงรักษาอัตลักษณ์ทางภาษา วัฒนธรรม โดยเฉพาะ พิธีเหยา และการรำล่ายกลอง ที่ต้องไม่ถูกละเมิดสิทธิ

๙. กลุ่มชาติพันธุ์ไทแสก

นายปรีชา มีความต้องการให้มีการส่งเสริมการอนุรักษ์ภาษาแสก ปัจจุบันมีการดำเนินโครงการร่วมกับมหาวิทยาลัยมหิดล อย่างไรก็ตามมีความต้องการให้มีศูนย์เรียนรู้ เพื่อเป็นพื้นที่ในการจัดแสดงเรื่องราววิถีชีวิตชาวแสก โดยเฉพาะมิติด้านภาษา และดนตรีชาติพันธุ์ ที่เห็นควรให้มีการถ่ายทอดสู่คนรุ่นหลังในช่วงวันเสาร์และอาทิตย์

๑๐. กลุ่มชาติพันธุ์กะเลิง

นายสำเริง มีความเห็นต่อร่างพระราชบัญญัติฯ ดังนี้

๑) หลักการและเจตนารมณ์ เห็นด้วยอย่างยิ่งกับหลักการและเจตนารมณ์ของร่างพระราชบัญญัติ เนื่องจากเป็นการเปิดโอกาสให้ชุมชนกลุ่มชาติพันธุ์สามารถแสดงออกทางวัฒนธรรมของตนเอง

๒) หมวดที่ ๑ หลักการคุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ มีความเห็นด้วยอย่างยิ่ง โดยเฉพาะในมาตรา 5 เนื่องจากกลุ่มชาติพันธุ์มีวัฒนธรรมความเชื่อ ประเพณี ที่มีอัตลักษณ์เป็นของตนเอง จึงควรได้รับการคุ้มครอง

๓) หมวดที่ ๒ กลไกการคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ เห็นด้วยกับกลไกและการปฏิบัติการเพื่อให้การส่งเสริมและคุ้มครองเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

๔) หมวด ๓ กลไกการสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมของกลุ่มชาติพันธุ์ เห็นด้วยอย่างยิ่งที่สมัชชา ต้องประกอบด้วยผู้รู้เกี่ยวกับชาติพันธุ์ของตนเอง

๕) หมวด ๔ การจัดทำข้อมูลวิถีชีวิตและประวัติศาสตร์กลุ่มชาติพันธุ์ เห็นด้วยอย่างยิ่งเนื่องจากกลุ่มชาติพันธุ์ส่วนใหญ่ไม่มีการจัดเก็บข้อมูลกลุ่มชาติพันธุ์อย่างเป็นระบบ

๖) หมวด ๕ การกำหนดเขตพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ เห็นด้วยอย่างยิ่ง

นายชัยยุทธ มีความต้องการได้รับการคุ้มครองและส่งเสริม ๒ ประการ ดังนี้

๑) การส่งเสริมให้มีการจัดหลักสูตรท้องถิ่นเพื่อเรียนรู้วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์

๒) การคุ้มครองมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม อาทิ อาหารและพืชสมุนไพรประจำกลุ่มชาติพันธุ์ ที่มีสรรพคุณในการป้องกันการติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID – 19) แต่กลับมีข้อจำกัดในการนำมาใช้ในการสร้างรายได้ให้กับชุมชนเนื่องจากไม่ได้รับการรับรองจากองค์การอาหารและยา

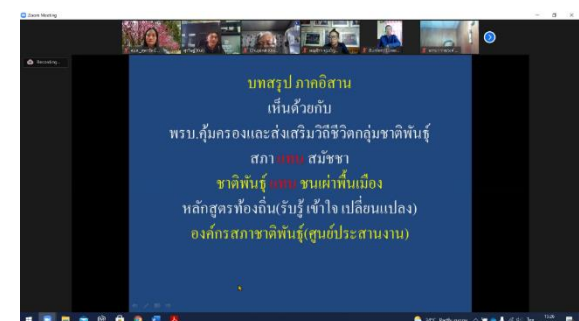
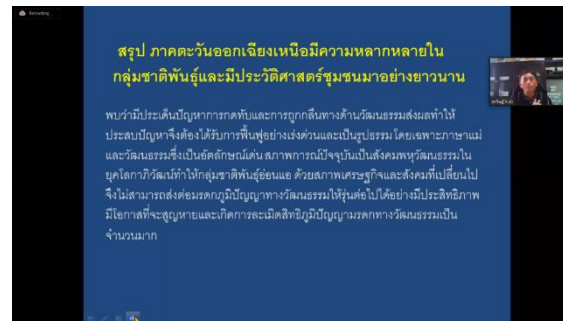
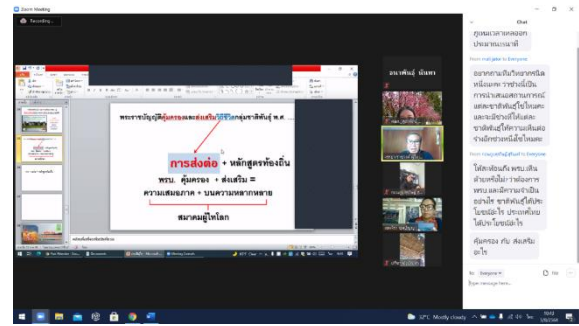
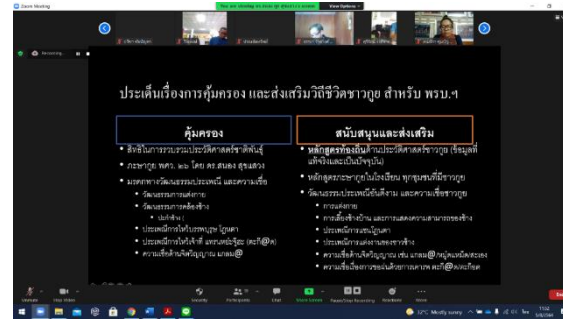
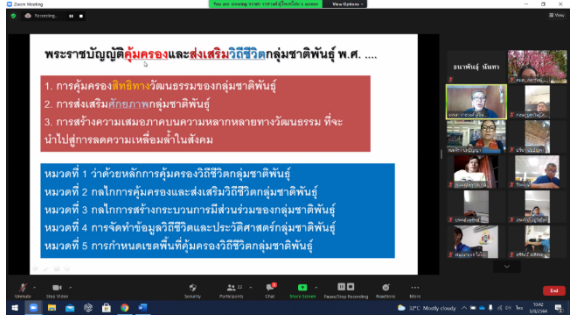
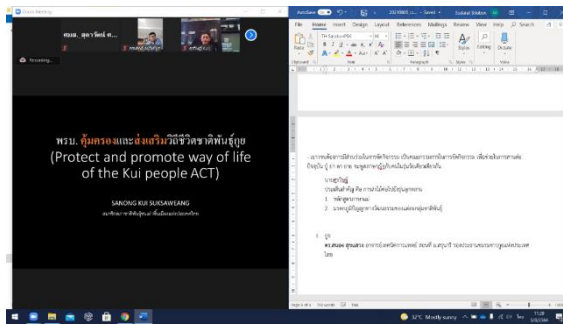
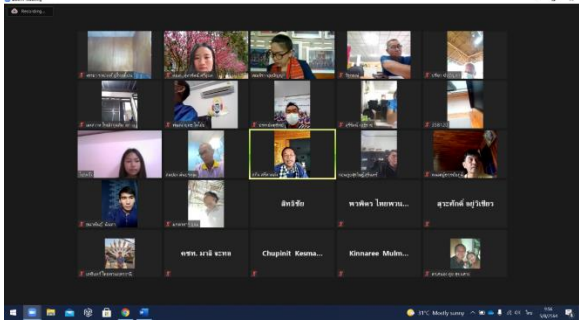
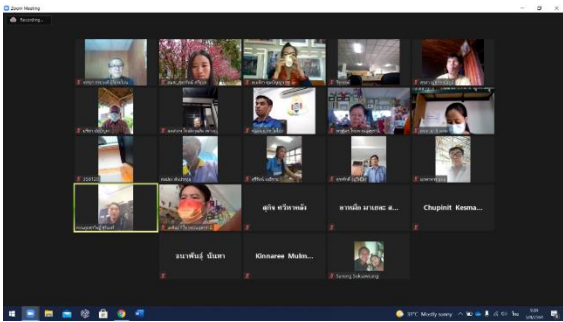
.....

ฝ่ายสื่อสารสังคมและขับเคลื่อนนโยบายสาธารณะ
ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน) (ศมส.)

สิงหาคม ๒๕๖๔

ภาพการประชุม

การรับฟังความคิดเห็น (ร่าง) พระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ.
ระดับภูมิภาคอีสาน ผ่านระบบสื่อสารทางไกลอิเล็กทรอนิกส์ วันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๖๔

คู่มือ

สรุปการรับฟังความคิดเห็นร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ.

ภาคใต้ วันพฤหัสบดีที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๖๔ เวลา ๐๙.๐๐ - ๑๖.๐๐ น.

ผ่านระบบสื่อสารทางไกลอิเล็กทรอนิกส์

สรุปสาระสำคัญและความคิดเห็นที่ได้จากการรับฟังร่างพระราชบัญญัติฯ

ตามที่ ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน) ร่วมกับสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย ได้จัดเวทีเพื่อรับฟังความคิดเห็นของภาคประชาชนต่อ (ร่าง) พระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. ... เมื่อวันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๖๔ นั้น กลุ่มชาติพันธุ์ในภาคใต้ จำนวน ๔๐ คน มีความเห็น ๔ ประเด็นหลัก ดังนี้

๑. ความเห็นต่อร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. ...

กลุ่มชาติพันธุ์ในภาคใต้ ส่วนใหญ่เห็นด้วยกับร่าง พ.ร.บ. ฯ จำนวน ๔๐ คน โดยมีความเห็นเพิ่มเติมว่า ปัจจุบันกลุ่มชาติพันธุ์ชาวเล ประสบปัญหาด้านความไม่มั่นคงในที่อยู่อาศัย พื้นที่ทำกิน และพื้นที่ทางจิตวิญญาณ เนื่องจากอาศัยอยู่ในพื้นที่ที่ถูกหน่วยงานรัฐประกาศเป็นพื้นที่อุทยานแห่งชาติ การไม่มีเอกสารสิทธิในที่อยู่อาศัยจึงเป็นปัญหาสำคัญที่ทำให้กลุ่มชาติพันธุ์ประสบปัญหาการเข้าถึงสิทธิขั้นพื้นฐาน การถูกเจ้าหน้าที่รัฐจำกัดสิทธิทางวัฒนธรรม การขาดโอกาสในการมีส่วนร่วมทางสังคม การถูกเลือกปฏิบัติจากประเด็นปัญหาข้างต้น กลุ่มชาติพันธุ์ในภาคใต้จึงมีความเห็นว่า ร่าง พ.ร.บ. ฉบับนี้สามารถคุ้มครองและส่งเสริมให้ชาวเลมีสิทธิในพื้นที่อยู่อาศัย พื้นที่ทำกิน และพื้นที่ทางจิตวิญญาณ รวมถึงมีสิทธิได้รับการศึกษา การเข้าถึงสถานะบุคคลได้อย่างเท่าเทียมและทั่วถึง การมีส่วนร่วมในการกำหนดการพัฒนาคุณภาพชีวิตของตน เพื่อให้กลุ่มชาติพันธุ์มีความเข้มแข็งและมีความภาคภูมิใจในตนเอง

๒. ประเด็นที่ต้องการได้รับ “การคุ้มครอง”

๑) การคุ้มครองพื้นที่อยู่อาศัย พื้นที่ทำกิน พื้นที่วัฒนธรรมและพื้นที่จิตวิญญาณ เพื่อให้กลุ่มชาติพันธุ์มีความมั่นคงในชีวิต ดังนี้

๑.๑) การคุ้มครองที่อยู่อาศัย โดยการเสนอให้มีการจัดทำพระราชบัญญัติที่อยู่อาศัยเพื่อคุ้มครองการสร้างที่อยู่อาศัยตามวิถีกลุ่มชาติพันธุ์ที่ใช้วัสดุจากธรรมชาติและคำนึงถึงความยั่งยืนของทรัพยากรธรรมชาติ ซึ่งปัจจุบันพื้นที่อยู่อาศัยของกลุ่มชาติพันธุ์เป็นพื้นที่ของรัฐ

๑.๒) การคุ้มครองพื้นที่ทำกิน อาทิ พื้นที่เกษตรกรรม สวนผสม แปลงผัก พื้นที่ทำกินในทะเลพื้นที่

๑.๓) การคุ้มครองพื้นที่วัฒนธรรมและพื้นที่ทางจิตวิญญาณ อาทิ ศาลบรรพบุรุษ สุสาน ลานพิธีกรรม ซึ่งเป็นพื้นที่ศักดิ์สิทธิ์ของกลุ่มชาติพันธุ์ที่ถูกภาคเอกชนบุกรุกด้วยการออกเอกสารสิทธิ์ทับซ้อนพื้นที่

ทั้งนี้ กลุ่มชาติพันธุ์ภาคใต้ มีข้อเสนอให้มีการขับเคลื่อนพื้นที่คุ้มครองทางวัฒนธรรมกลุ่มชาติพันธุ์อย่างเป็นทางการและได้รับการยอมรับเพื่อให้กลุ่มชาติพันธุ์มีสิทธิในการใช้ทรัพยากรจากป่าเพื่อการดำรงชีพตามวิถีดั้งเดิม

๒) การคุ้มครองมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม ที่ครอบคลุมวิถีวัฒนธรรม ภาษา ความเชื่อ ประเพณี

๓) ประเด็นที่ต้องการให้มี “การส่งเสริม”

๑) การส่งเสริมสิทธิขั้นพื้นฐาน ดังนี้

๑.๑) การส่งเสริมให้กลุ่มชาติพันธุ์สามารถเข้าถึงสิทธิขั้นพื้นฐานเพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิต อาทิ การมีบัตรประจำตัวประชาชน ระบบสาธารณสุขปกเอบ และการเข้าถึงบริการสุขภาพ ที่เห็นควรให้มีการจ้างงานตัวแทนกลุ่มชาติพันธุ์ในการทำหน้าที่เป็นล่ามและพี่เลี้ยงโดยเฉพาะการจัดทาล่าม

๑.๒) การส่งเสริมสิทธิคนพิการ ผู้สูงอายุ เยาวชนและเด็กกลุ่มชาติพันธุ์

๑.๓) การส่งเสริมการศึกษา โดยมีกระบวนการเตรียมความพร้อมก่อนเข้าสู่ระบบการศึกษาเพื่อให้เด็กกลุ่มชาติพันธุ์สามารถปรับตัวได้

๑.๔) การเปิดโอกาสให้กลุ่มชาติพันธุ์มีส่วนร่วมในการออกแบบหลักสูตรการศึกษาทางเลือกที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์

๑.๕) การส่งเสริมอาชีพ โดยมุ่งส่งเสริมให้เกิดการรวมกลุ่มและนำเอาอัตลักษณ์หรือทุนทางวัฒนธรรมของแต่ละกลุ่มชาติพันธุ์มาใช้ในการสร้างอาชีพเพื่อให้เกิดระบบเศรษฐกิจชุมชนที่สามารถพึ่งพาตนเองได้

๒) การส่งเสริมกลไกในการแก้ไขปัญหากลุ่มชาติพันธุ์

๒.๑) การส่งเสริมการทำงานร่วมกันระหว่างหน่วยงานของรัฐและกลุ่มชาติพันธุ์

๒.๒) การส่งเสริมกลไกระบบพี่เลี้ยงในการสนับสนุนการคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์

๒.๓) การส่งเสริมอัตลักษณ์ทางภาษากลุ่มชาติพันธุ์

๒.๔) การส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการกำหนดการใช้ประโยชน์จากที่ดินและทรัพยากรธรรมชาติ

๔) ข้อเสนอแนะด้านอื่นๆ กลุ่มชาติพันธุ์ในภาคใต้ มีความเห็น ๓ ประการดังนี้

ประการแรก เห็นควรให้เพิ่ม มติคณะรัฐมนตรีว่าด้วยการฟื้นฟูวิถีชีวิตชาวเล ๒ มิถุนายน ๒๕๕๓ ไว้ในมาตรา ๔๔ ของร่าง พ.ร.บ.ฯ

ประการที่สอง เห็นควรให้เพิ่มสัดส่วนของสมาชิกในหมวด ๓ ให้มีความเหมาะสม เนื่องจากเห็นว่าการจัดตั้งกลไกข้างต้นควรมีความครอบคลุมทุกพื้นที่ที่มีกลุ่มชาติพันธุ์อาศัยอยู่

ประการที่สาม เห็นควรให้มีการระบุกรอบระยะเวลาในการดำเนินการแก้ไขปัญหาและการพัฒนาของกลุ่มชาติพันธุ์ให้มีความชัดเจน

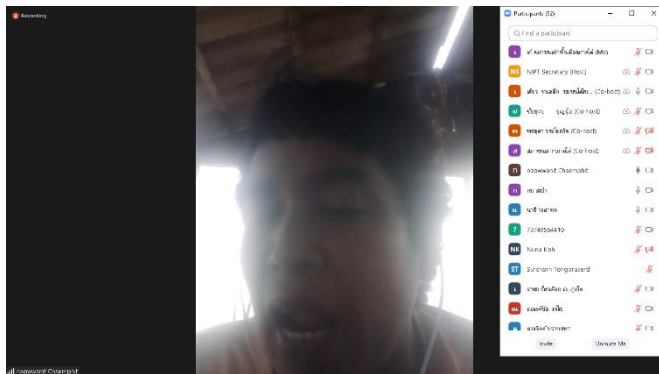
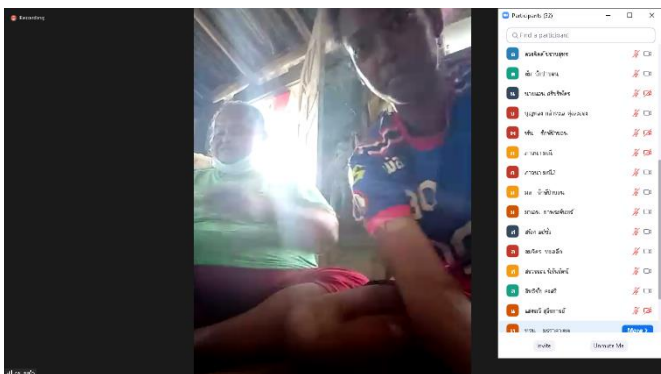
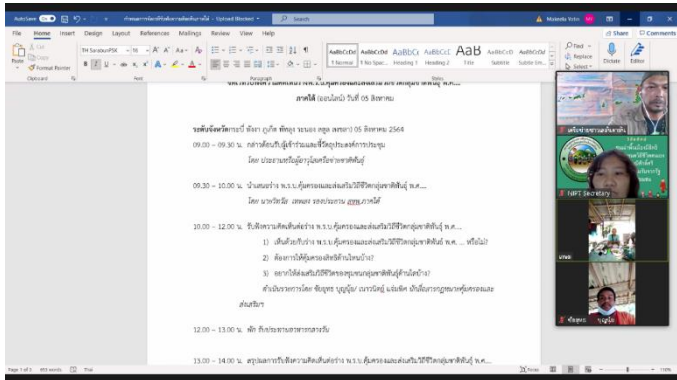
.....

ฝ่ายสื่อสารสังคมและขับเคลื่อนนโยบายสาธารณะ
ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน) (คมส.)

สิงหาคม ๒๕๖๔

ภาพการประชุม

การรับฟังความคิดเห็น (ร่าง) พระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ.
ระดับภูมิภาคใต้ ผ่านระบบสื่อสารทางไกลอิเล็กทรอนิกส์ วันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๖๔

ฝ่ายสื่อสารสังคมและขับเคลื่อนนโยบายสาธารณะ
ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน) (ศมส.)
สิงหาคม ๒๕๖๔

คู่มือ

สรุปผลการรับฟังความคิดเห็นร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ ระดับภาค ภาคเหนือพื้นที่สูง เมื่อวันที่ ๗ เมษายน ๒๕๖๔

การประชุมเพื่อรับฟังความคิดเห็นต่อ (ร่าง) พระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์
ในระดับภาค เครือข่ายกลุ่มชาติพันธุ์ในระดับภาค ภาคเหนือพื้นที่สูง ได้จัดขึ้นในวันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๖๔
โดยใช้ระบบZoom มีเข้าร่วมจำนวน ๓๘ คน จาก ๑๐ กลุ่มชาติพันธุ์ ได้แก่ ม้ง คะฉิ่น ลเวีอะ ถิ่น ละหู่ ลีซู อาข่า
ดาราอาง เมียน และปกากะญอ โดยมีความเห็นต่อ (ร่าง) พระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิต
กลุ่มชาติพันธุ์ ในประเด็นดังต่อไปนี้

๑. หลักการและเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติ

(ร่าง) พระราชบัญญัตินี้ บัญญัติขึ้นตามหลักของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๗๐
โดยมีหลักการ ๓ ประการ คือ ๑) หลักการ “คุ้มครองสิทธิทางวัฒนธรรม” ๒) หลักการ “ส่งเสริมศักยภาพ
กลุ่มชาติพันธุ์” ๓) หลักการ “สร้างความเสมอภาคบนความหลากหลายทางวัฒนธรรม” และมีแนวทางสร้าง
กลไกการมีส่วนร่วมเพื่อให้การคุ้มครองชาวไทยกลุ่มชาติพันธุ์ทุกกลุ่มอย่างความเสมอภาคไม่ถูกเลือกปฏิบัติ
เพื่อให้สอดคล้องกับวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์

ท่านเห็นด้วยหรือไม่ต่อ "หลักการและเจตนารมณ์" ของร่างพระราชบัญญัตินี้

เห็นชอบในหลักการ เนื่องจากเป็นกฎหมายที่จะส่งเสริมศักยภาพของชนเผ่าพื้นเมืองและสนับสนุน
การจัดการตนเองด้านต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นการถ่ายทอดสืบทอดวัฒนธรรม การจัดการและใช้ประโยชน์
ทรัพยากรธรรมชาติ รวมถึงการเข้าถึงสิทธิขั้นพื้นฐาน นอกจากนั้นยังเป็นการเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กลไก
การขับเคลื่อนงานของชนเผ่าพื้นเมืองในระดับชุมชน ระดับภาค และระดับชาติ และยังเป็นกฎหมายที่จะ
คุ้มครองไม่ให้ชุมชนชนเผ่าพื้นเมืองได้รับผลกระทบจากการดำเนินงานและการพัฒนาตามนโยบายของรัฐและ
เอกชน พร้อมทั้งมีการมีการประกาศพื้นที่คุ้มครองวัฒนธรรมซึ่งจะเป็นยืนยันถึงมาตรการที่เป็นการส่งเสริม
และคุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ โดยมีข้อเสนอ ดังนี้

๑. ให้เพิ่มการเชื่อมโยงกับพันธกรณีและข้อผูกพันระหว่างประเทศ โดยเฉพาะปฏิญญาสหประชาชาติ
ว่าด้วยสิทธิชนเผ่าพื้นเมืองที่รัฐบาลไทยร่วมรับรองไปเมื่อปี พ.ศ.๒๕๕๐ และพัฒนาการของ
เครือข่ายชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย และสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย
๒. คำนิยาม เสนอให้ใช้ “ชนเผ่าพื้นเมือง” เนื่องจากคำนิยาม “กลุ่มชาติพันธุ์” นั้น ครอบคลุม
ทุกคนในโลกเป็นชาติพันธุ์ใดชาติพันธุ์หนึ่ง เป็นการนิยามแสดงลักษณะร่วมในด้านวัฒนธรรม
ประเพณี ภาษา จึงไม่ได้สะท้อนลักษณะเฉพาะหรือตัวตนของชนเผ่าพื้นเมืองแต่อย่างใด
ส่วนคำว่า “ชนเผ่าพื้นเมือง” สะท้อนถึงการที่ไม่ใช่กลุ่มที่ครอบงำทางสังคม เศรษฐกิจ และ
วัฒนธรรม และเป็นคำในความหมายสากลที่ได้รับการรับรองจากสภารบขององค์การสหประชาชาติ
(UN) ทั้งนี้กฎหมายและข้อตกลงระหว่างประเทศทุกฉบับ จะระบุถึงการคุ้มครองส่งเสริมสิทธิ
ชนเผ่าพื้นเมือง ไม่มีการระบุชาติพันธุ์ เช่น ข้อตกลงปารีส ซึ่งสามารถเป็นการบังคับทางกฎหมาย
ระหว่างประเทศได้ และประเทศไทยก็เซ็นรับรองแล้ว รวมถึงยังมีกลไกไทยชนเผ่าพื้นเมืองใน
UN คือ Permanent Forum on Indigenous Issues มีผู้เชี่ยวชาญพิเศษ Special Rapporteur

on the rights of indigenous peoples และมีวันชนเผ่าพื้นเมืองประจำปี ทุกวันที่ ๙ สิงหาคม และที่สำคัญคือเป็นคำที่เครือข่ายชนเผ่าพื้นเมืองใช้มาตลอด และใช้อย่างเป็นทางการกว่า ๒๐ ปี เป็นที่รู้จักในทางสาธารณะและหน่วยงานต่าง ๆ และที่สำคัญคือเป็นการที่ชนเผ่าพื้นเมืองใช้เรียกตัวเอง

๓. นอกจากนี้ให้เพิ่มเติมความหมายในคำนิยามให้ครอบคลุม “ชนเผ่าพื้นเมืองทั้งที่มีสัญชาติมีถิ่นที่อยู่ถาวรในประเทศไทย และกลุ่มคนไร้รัฐไร้สัญชาติที่อยู่ในระหว่างการพิสูจน์หรือพัฒนาสถานะบุคคลตามกฎหมาย”

๒. ความเห็นของกลุ่มชาติพันธุ์ต่อ หมวด ๑ ว่าด้วยหลักการคุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ ตามมาตรา ๕ ท่านเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยอย่างไร

เห็นชอบในหลักการ โดยได้มีข้อเสนอต่อมาตรา ๕ (๔) เดิมคือ (๔) การจัดการและใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและหลากหลายทางชีวภาพตามวิถีชีวิตและวัฒนธรรมอย่างยั่งยืนของชุมชน โดยมีความเห็นว่าเนื่องจากชนเผ่าพื้นเมืองมีการปรับเปลี่ยนวิถีชีวิตไปมาก มีข้อห่วงกังวลว่าจะเป็นการจำกัดสิทธิของชนเผ่าพื้นเมืองในด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ เช่น การจัดทำที่พัก และสถานที่ท่องเที่ยว เป็นต้น ดังนั้น กฎหมายฉบับนี้จะครอบคลุมกิจกรรมการข้างต้นหรือไม่ จึงเสนอให้เพิ่มคำว่า “เศรษฐกิจเชิงวัฒนธรรม หรืออนุรักษ์” ทั้งนี้ในส่วนของบทบัญญัติที่ว่าด้วยการคุ้มครองสิทธิของกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง ควรมีความชัดเจนและควรเพิ่มบทลงโทษในกรณีที่นโยบายรัฐ หน่วยงานรัฐ หรือเจ้าหน้าที่รัฐ รวมไปถึงจนถึงองค์กรพัฒนาเอกชนดำเนินการที่เป็นการละเมิดสิทธิของชนเผ่าพื้นเมือง

๓. ความเห็นของกลุ่มชาติพันธุ์ต่อ หมวด ๒ ว่าด้วยกลไกการคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ ทั้งระดับนโยบาย และระดับปฏิบัติการ ตามมาตรา ๗ มาตรา ๑๓ และมาตรา ๑๖ ท่านเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยอย่างไร

๑. ข้อเสนอต่อมาตรา ๗ “คณะกรรมการคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์” ซึ่งเห็นด้วยกับหลักการของมาตรา ๗ โดยเห็นควรว่าสัดส่วนขององค์ประกอบในอนุมาตรา (๔) (๕) และ (๖) ควรจะเป็นสัดส่วนที่อยู่ฝ่ายภาคประชาชนมากกว่า ซึ่งสามารถแจ้งได้ว่าสัดส่วนดังกล่าวมาจากภาคส่วนที่มีทัศนคติที่ดีต่อชนเผ่าพื้นเมือง จึงมีข้อเสนอเพิ่มเติมดังนี้

- ๑.๑ อนุมาตรา (๓) กรรมการโดยตำแหน่ง ให้เพิ่มเติม “ประธานสมัชชา/สภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย”
- ๑.๒ อนุมาตรา (๔) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ให้เพิ่มเติม “ด้วยความเห็นชอบของสมัชชา/สภา”
- ๑.๓ อนุมาตรา (๕) ผู้แทนกลุ่มชาติพันธุ์จำนวนเจ็ดคนให้ปรับเป็น “หกคน”
- ๑.๔ อนุมาตรา (๖) ผู้แทนองค์กรพัฒนาเอกชน เพิ่มเติม “ด้วยความเห็นชอบของสมัชชา/สภา”
- ๑.๕ วรรคท้ายเนื้อความว่า “การมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ” เสนอให้เพิ่มเนื้อความว่า “โดยให้สภาชนเผ่าพื้นเมืองส่งตัวแทนมาร่วมอยู่ในกลไกสำนักงาน”

๒. ข้อเสนอต่อมาตรา ๑๐ อำนาจและหน้าที่คณะกรรมการคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ มีข้อเสนอ ให้เพิ่มเติมเนื้อความในอนุมาตรา (๑๒) ว่า “เผยแพร่ข้อมูลและประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างความเข้าใจที่ดีระหว่างกลุ่มต่าง ๆ ในสังคม”

๓. ข้อเสนอต่อมาตรา ๑๓ องค์ประกอบของคณะอนุกรรมการคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ ระดับจังหวัด โดยมีข้อเสนอเพิ่มเติมเนื้อความ ดังนี้

๑. อนุมาตรา (๖) ผู้แทนภาคประชาสังคมหรือองค์กรพัฒนาเอกชนด้านชาติพันธุ์ เห็นควรให้เพิ่มเนื้อความว่า “ด้วยความเห็นชอบจากสมัชชา/สภา”
๒. วรรคสองฝ่ายเลขานุการเห็นควรเพิ่มเนื้อความว่า “โดยให้มีรองเลขานุการเป็นสัดส่วนที่มาจากองค์กรที่มาจากเครือข่ายชนเผ่าพื้นเมือง”
๓. วรรคสามเนื้อความว่า “หลักเกณฑ์และวิธีการได้มาซึ่งอนุกรรมการใน (๕) และ (๖) ให้เป็นไปตามที่รัฐมนตรีกำหนด” โดยได้มีข้อสังเกตว่า รัฐมนตรีจะทำการกำหนดอย่างไรและกำหนดโดยกระทรวงใด

๔. ข้อเสนอต่อมาตรา ๑๔ อำนาจหน้าที่ของคณะอนุกรรมการคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ระดับจังหวัด โดยมีข้อเสนอให้เพิ่มเนื้อความในอนุมาตรา (๕) ความว่า “เผยแพร่ข้อมูลและประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างความเข้าใจที่ตรงกันระหว่างกลุ่มต่าง ๆ ในสังคม”

๕. ข้อเสนอต่อมาตรา ๑๖ อำนาจและหน้าที่ของคณะกรรมการเฉพาะเรื่อง เสนอให้ปรับแก้เนื้อความ ดังนี้ “ในการคุ้มครองวิถีชีวิตของกลุ่มชาติพันธุ์ในเรื่องสถานะบุคคล การจัดการและใช้ประโยชน์จากที่ดินและทรัพยากรธรรมชาติ การศึกษา วัฒนธรรมและภาษา ส่งเสริมการเข้าถึงสิทธิขั้นพื้นฐานและความเท่าเทียมทางสังคม และส่งเสริมกิจการสำหรับเด็ก เยาวชน สตรี กลุ่มผู้มีความหลากหลายทางเพศ และผู้พิการ หรือเรื่องอื่นตามที่คณะกรรมการเห็นสมควร เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๕ รวมทั้งให้มีอำนาจและหน้าที่ ดังต่อไปนี้”

๔. ความเห็นของกลุ่มชาติพันธุ์ต่อ หมวด ๓ ว่าด้วยการจัดตั้งสมัชชากลุ่มชาติพันธุ์แห่งประเทศไทย ตามมาตรา ๑๙ - ๓๑ ท่านเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยอย่างไร

๑. ข้อเสนอต่อหมวดที่ ๓ “สมัชชา” ไม่เห็นด้วย โดยเสนอให้ปรับถ้อยคำจาก “สมัชชา” เป็น “สภา” เนื่องจากคำว่า “สมัชชา” มีลักษณะเป็นพื้นที่หรือเวทีสำหรับปรึกษาหารือตามวาระที่กำหนด ส่วนคำว่า “สภา” เป็นคำที่สะท้อนถึงการมีอำนาจและหน้าที่ของสมาชิกสภาต้องรับผิดชอบนอกเหนือจากการประชุมตามวาระเท่านั้น และสภาชนเผ่าพื้นเมืองนั้นมีการใช้มานาน มีกลไก โครงสร้าง และตัวตนที่ชัดเจน รวมถึงยังเป็นที่ยอมรับของกลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ และสาธารณชนแล้ว

นอกจากนั้น ในร่างพระราชบัญญัติไม่มีการกำหนดสถานะทางกฎหมายที่ชัดเจนขององค์กร “สมัชชาชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง” ทำให้มีข้อห่วงกังวลว่า สมัชชาชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองซึ่งเป็นองค์กรที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายนั้นมีสถานะอย่างไร เป็นองค์กรนิติบุคคล หรือเป็นองค์การมหาชน ซึ่งจะส่งผลต่อสิทธิและหน้าที่ขององค์กรที่พึงมีหรือพึงได้รับตามกฎหมายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

๒. ข้อเสนอต่อมาตรา ๑๙ การเลือกสมาชิกที่มาจากผู้แทนกลุ่มชาติพันธุ์ตามข้อบัญญัติในมาตรา ๑๙ นั้น เห็นควรให้เพิ่มเนื้อความว่า “ให้คำนึงถึงสัดส่วนด้านเพศและวัย”

๓. ข้อเสนอต่อมาตรา ๒๐ เกี่ยวกับคุณสมบัติของสมาชิก โยมีข้อสังเกตว่าคุณสมบัติที่กำหนดไว้นั้นไม่ครอบคลุมกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง ซึ่งเป็นคนไร้รัฐไร้สัญชาติซึ่งอยู่ระหว่างการพิสูจน์หรือพัฒนาสิทธิในสถานะบุคคลตามกฎหมาย โดยเสนอให้การปรับแก้เนื้อความคุณสมบัติของสมาชิก (ก) (๑) ให้ใช้ถ้อยคำว่า “มีสัญชาติไทยหรือมีถิ่นที่อยู่ถาวรตามกฎหมาย เพิ่มเติม รวมถึงบุคคลที่เป็นกลุ่มชาติพันธุ์หรือชนเผ่าพื้นเมืองที่ประสบปัญหาไร้รัฐไร้สัญชาติที่อยู่ในระหว่างการพิสูจน์หรือพัฒนาสถานะบุคคลตามกฎหมาย”

ซึ่งการกำหนดคุณสมบัติและประเภทของตัวบุคคล ซึ่งเป็นกลุ่มชาติพันธุ์หรือชนเผ่าพื้นเมืองที่ประสบปัญหา ไร้รัฐไร้สัญชาติที่อยู่ในระหว่างการพิสูจน์หรือพัฒนาสถานะบุคคลตามกฎหมายให้เป็นไปตามกฎกระทรวง

๔. ข้อเสนอต่อมาตรา ๒๕ เห็นชอบในหลักการ ซึ่งมีข้อกังวลเกี่ยวกับความอิสระในการบริหารจัดการ โดยมีข้อเสนอให้เพิ่มเติมเนื้อความ ดังนี้

๑. อนุมาตรา (๒) เห็นควรให้เพิ่มเนื้อความว่า “ส่งเสริมให้กลุ่มชาติพันธุ์อนุรักษ์หรือฟื้นฟูหรือพัฒนาจากฐานมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมหรืออัตลักษณ์ทางวัฒนธรรม ภาษา และการจัดการและใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ”
๒. อนุมาตรา (๕) เห็นควรให้เพิ่มเนื้อความว่า “รวบรวมข้อมูลสถานการณ์ องค์ความรู้ และปฏิบัติการในระดับพื้นที่ เผยแพร่และให้ความรู้ความเข้าใจแก่กลุ่มชาติพันธุ์ หน่วยงานของรัฐ และเอกชนในการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน”
๓. อนุมาตรา (๙) เห็นควรให้เพิ่มเนื้อความว่า “ติดตาม เฝ้าระวัง รายงานปัญหาและผลที่เกิดขึ้นอันเนื่องจากการดำเนินงานใด ๆ ของหน่วยงานของรัฐต่อคณะกรรมการ และติดตามผลการดำเนินการตามพันธกรณีและข้อตกลงระหว่างประเทศ”
๔. อนุมาตรา (๑๐) เห็นควรให้เพิ่มเนื้อความว่า “พิจารณาให้ความเห็นชอบกลไกต่าง ๆ ตามมาตรา ๗ (๓) (๔) (๖) และมาตรา ๑๓ (๖)”

๕. ข้อเสนอต่อมาตรา ๓๐ ให้เพิ่มจำนวนเป็น “ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน ๒๕ คน”

๕. ความเห็นของกลุ่มชาติพันธุ์ต่อ หมวด ๔ ว่าด้วยการจัดทำข้อมูลวิถีชีวิตและประวัติศาสตร์ กลุ่มชาติพันธุ์ ตามมาตรา ๓๒ - ๓๔ ท่านเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยอย่างไร เห็นชอบในหลักการ โดยมีข้อเสนอต่อมาตรา ๓๒ การจัดทำข้อมูลวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ ในอนุมาตรา (๔) โดยเห็นควรให้เพิ่มเนื้อความว่า “เพื่อสร้างการเรียนรู้ เผยแพร่ และประชาสัมพันธ์ให้เกิดความเข้าใจที่ตรงระหว่างกลุ่มต่าง ๆ ในสังคมพหุวัฒนธรรม”

๖. ความเห็นของกลุ่มชาติพันธุ์ต่อ หมวด ๕ ว่าด้วยการกำหนดเขตพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิต กลุ่มชาติพันธุ์ ตามมาตรา ๓๕ - ๓๙ ท่านเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยอย่างไร เห็นชอบในหลักการ โดยมีข้อเสนอดังนี้

๑. ข้อเสนอต่อมาตรา ๓๕ เสนอว่า คำว่า “เศรษฐกิจเชิงวัฒนธรรม” ที่ปรากฏในมาตรา ๓๕ ต้องมีการทำให้มีความชัดเจนมากขึ้น โดยมีข้อห่วงกังวลว่าปัจจุบันมีชุมชนที่ได้มีการพัฒนาเศรษฐกิจในรูปแบบต่าง ๆ และอาจไม่ได้ครอบคลุมในนิยามเศรษฐกิจเชิงวัฒนธรรม เช่น การทำพื้นที่ท่องเที่ยว การทำที่พัก อย่างกรณีภูทับเบิก ม่อนแจ่ม เป็นต้น นอกจากนี้ ชนเผ่าพื้นเมืองส่วนใหญ่มีการปรับเปลี่ยนวิถีชีวิตไปมาก ดังนั้น ควรมีการนิยามความหมายของ “เศรษฐกิจเชิงวัฒนธรรม” ให้มีความชัดเจนและครอบคลุมกับบริบทในปัจจุบัน และเสนอให้เพิ่ม “เศรษฐกิจเชิงวัฒนธรรมและนวัตกรรม” โดยหากมีพื้นที่ที่อยู่ในคุ้มครองวัฒนธรรม สามารถพัฒนาเป็นพื้นที่เศรษฐกิจแบบใหม่ที่ไม่ใช่ในลักษณะนายทุน แต่ต้องดำเนินการที่สอดคล้องกับวิถีชีวิต และภูมิปัญญา สำหรับการจัดทำแผนแม่บทเสนอให้ เมื่อจัดทำแผนแม่บทเสร็จแล้วให้กลไกระดับต่าง ๆ เสนอต่อคณะกรรมการ เพื่อประกาศพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ตามวรรคหนึ่งต่อไป โดยที่ศูนย์มีหน้าที่เฝ้าอำนวยความสะดวกและสนับสนุนกระบวนการจัดทำแผนแม่บท

๒. ข้อเสนอต่อมาตรา ๓๖ การประกาศพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ตามมาตรา ๓๕ ให้ประชาชนและชุมชนมีสิทธิอยู่อาศัยและใช้ประโยชน์จากที่ดินและทรัพยากรธรรมชาติตามที่กำหนด ในธรรมนูญของพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์นั้น และไม่สามารถจำหน่ายจ่ายโอนสิทธิดังกล่าวให้แก่บุคคล

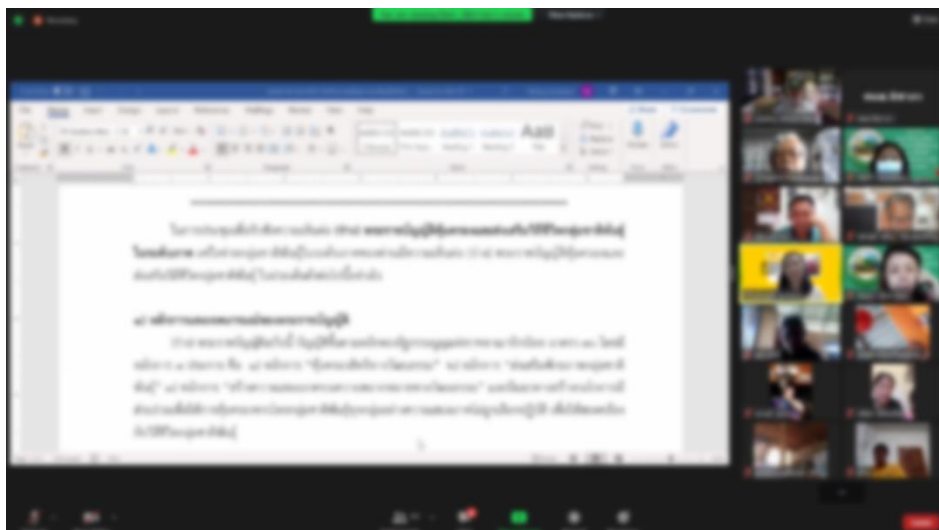
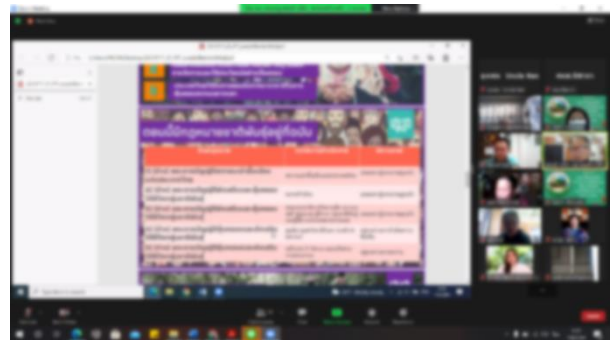
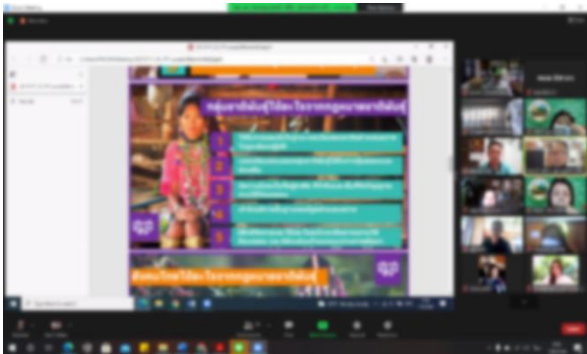
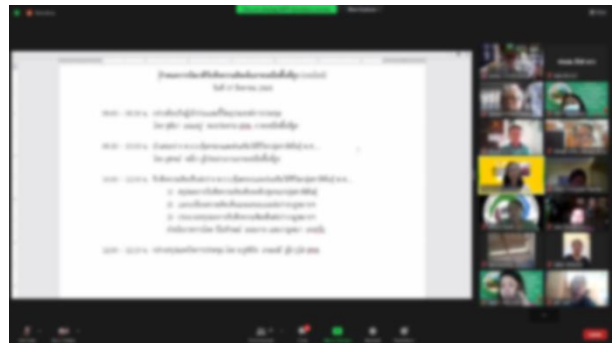
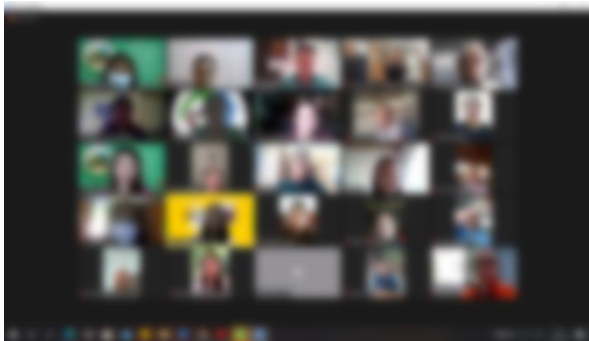
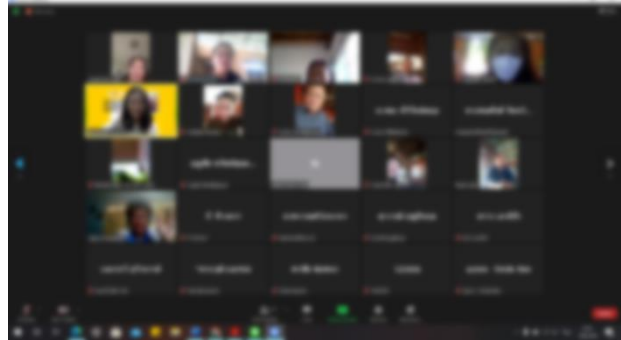
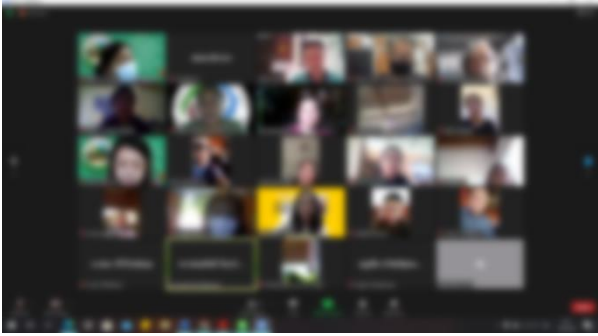
ได้ได้ เว้นแต่การสืบทอดทางมรดกแก่ทายาทโดยธรรม และเพิ่มเติม “การบริจาคเพื่อใช้สาธารณะประโยชน์ และการแบ่งปันที่ดินให้แก่ผู้ไร้ที่ดินทำกิน”

ฝ่ายสื่อสารสังคมและขับเคลื่อนนโยบายสาธารณะ
ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (ศมส.)
เมษายน ๒๕๖๔

ภาพการประชุม

การรับฟังความคิดเห็น (ร่าง) พระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ.
ระดับภูมิภาคเหนือบนพื้นที่สูง งานวันชนเผ่าพื้นเมือง ปี ๒๕๖๔ ผ่านระบบสื่อสารทางไกลอิเล็กทรอนิกส์
เมื่อวันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๖๔ โดยมีผู้เข้าร่วมประชุม ๔๔ คน

.....

สรุปผลการรับฟังความคิดเห็นร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์
ระดับภาค (เหนือราบ) เมื่อวันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๖๔

ในการประชุมเพื่อรับฟังความคิดเห็นต่อ (ร่าง) พระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์
ในระดับภาค เครือข่ายกลุ่มชาติพันธุ์ในระดับภาคมีความเห็นต่อ (ร่าง) พระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริม
วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ ดังนี้

ส่วนที่หนึ่ง ที่มาและความสำคัญ

สืบเนื่องจากเครือข่ายชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย (คชท.) ร่วมกับภาคีองค์กรและเครือข่าย
ที่ทำงานเกี่ยวข้องกับกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง ได้จัดกิจกรรมรณรงค์ให้รัฐและสาธารณะชนเข้าใจ
ปัญหาและสถานการณ์ที่ชนเผ่าพื้นเมืองในประเทศไทยประสบอยู่ตลอดจนเป็นการสร้างการยอมรับตัวตน
อัตลักษณ์ และคุณค่าวิถีวัฒนธรรมและเคารพสิทธิชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย (สขพ.) ขึ้น เพื่อเป็นกลไก
หลักของชนเผ่าพื้นเมืองที่ทำหน้าที่ในการผลักดันนโยบายและกฎหมายส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และ
ประสานความร่วมมือกับภาคีทุกภาคส่วนในการปกป้องคุ้มครองสิทธิมนุษยชน รวมทั้งสนับสนุนการจัดการ
แก้ไขปัญหาที่ชนเผ่าพื้นเมืองประสบอยู่อย่างจริงจัง โดยมีภารกิจที่สำคัญประการหนึ่งคือ

การยกย่องและผลักดันให้มีกฎหมายส่งเสริมสิทธิชนเผ่าพื้นเมืองในประเทศไทยขึ้นมาภายใต้ชื่อ
“(ร่าง) พระราชบัญญัติสภาพชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย พ.ศ.” ซึ่งในขณะนี้อยู่ระหว่างการชักชวน
ผู้มีสิทธิ์เลือกตั้งร่วมเข้าชื่อเสนอกฎหมายและจากการจัดประชุมสมาชิกชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย
เพื่อสร้างความเข้าใจการมีส่วนร่วมต่อร่างกฎหมายที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับกลุ่มชาติและชนเผ่าพื้นเมืองขึ้นใน
ระหว่างวันที่ ๑๓-๑๔ มีนาคม ๒๕๖๔ ณ โรงแรมมิราเคิล แกรนด์ กรุงเทพมหานคร มีความเห็นร่วมกันว่าควร
จัดเวทีสร้างความเข้าใจในระดับภาคโดยเฉพาะร่าง พรบ.คุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ.
(ฉบับ สมส.) ซึ่งมีความเกี่ยวข้องและส่งผลกระทบต่อชนเผ่าพื้นเมืองและกลุ่มชาติพันธุ์ในประเทศไทย
จึงมีความจำเป็นในการรับฟังความคิดเห็นกับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ก่อนเข้าสู่กระบวนการของรัฐสภาต่อไป
จึงได้จัดเวทีประชุมระดับภาคเหนือขึ้นมีวัตถุประสงค์

๑. ให้สมาชิกชนเผ่าพื้นเมือง ภาคเหนือราบ ได้มีส่วนร่วมพิจารณาให้ความเห็นต่อร่างพระราชบัญญัติ
คุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตและทำความเข้าใจในสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติฉบับ สมส.
๒. เป็นเวทีแลกเปลี่ยนปรึกษาหารือและหาข้อสรุปเกี่ยวกับสถานการณ์และปัญหาที่มีผลกระทบต่อ
วิถีกลุ่มชาติพันธุ์และร่วมกันแสวงหาทางออก

ส่วนที่สอง สถานการณ์โดยทั่วไปของกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง

ในเขตภาคเหนือราบสภาพปัญหาของกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองในเขตภาคเหนือราบ
ส่วนใหญ่ยังเป็นปัญหาลักษณะเดิมที่ยังไม่ได้รับการแก้ไข ซึ่งได้แก่ปัญหาที่ทำกิน สิทธิในการถือครองที่ดิน
การขาดปัจจัยเนื่องจากสภาพยากจน การไม่มีสัญชาติ (บัตรประชาชน) ทำให้ขาดสวัสดิการที่จำเป็นที่ควร
จะได้รับจากรัฐ ขัดขวางในการจัดการเมล็ดพันธุ์พืช

ปัญหาการได้รับสัญชาติ ยังมีกลุ่มที่ตกสำรวจสภาพตามกฎหมาย มีการเข้าใจคลาดเคลื่อนว่าไม่ใช่
คนไทย จึงให้เสียสิทธิในการได้รับสวัสดิการที่จำเป็น การจัดทำข้อมูลพื้นฐานไม่ครอบคลุม โดยเฉพาะเด็กในวัย

เรียนไม่ได้รับเงินอุดหนุนการศึกษา และในสถานการณ์โควิด ๑๙ ไม่ได้รับสวัสดิการที่รัฐเยียวยาและท้องถิ่นจัดให้

ปัญหาการถูกจับกุมในเรื่องที่ทำกิน ที่ดิน เช่นกรณีเหมืองแร่ ยังนโยบายบายของรัฐที่ไม่เอื้อและทำให้เกิดผลกระทบต่อกลุ่มชนเผ่าพื้นเมือง ที่มีวิถีชีวิตในการประกอบอาชีพและวิถีทางวัฒนธรรมที่หลากหลายของชนเผ่า

ส่วนที่สาม การรับฟังความคิดเห็นร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ระดับภาคของภาคเหนือพื้นที่ราบ เห็นควรให้ปรับแก้ถ้อยคำตามข้อเสนอของที่ประชุม โดยรายละเอียดการแก้ไขถ้อยคำปรากฏตามเอกสารแนบนี้

ฝ่ายสื่อสารสังคมและขับเคลื่อนนโยบายสาธารณะ
ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (ศมส.)
สิงหาคม ๒๕๖๔

(เอกสารแนบภาคเหนือพื้นที่ราบ)
(ร่าง) พระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริม
วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. ...

บันทึกหลักการและเหตุผล

ประกอบร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์

พ.ศ.

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์

เหตุผล

โดยที่กลุ่มชาติพันธุ์มีอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรม ภาษา วิถีชีวิต ภูมิปัญญา และความเชื่อตามจารีตประเพณีเป็นของตนเอง มีการตั้งถิ่นฐานกระจายอยู่ตามภูมิภาคต่าง ๆ ได้แก่ กลุ่มตั้งถิ่นฐานบนพื้นที่สูง กลุ่มที่อาศัยตั้งถิ่นฐานบนเกาะแก่งหรือชายฝั่งซึ่งดำรงชีพด้วยการทำประมงและมีวิถีชีวิตพึ่งพาทรัพยากรธรรมชาติทางทะเล กลุ่มที่อาศัยในป่าซึ่งดำรงชีพด้วยการล่าสัตว์และเก็บของป่า และกลุ่มที่ตั้งถิ่นฐานบนพื้นที่ราบซึ่งมีวิถีชีวิตกลมกลืนกับคนไทยทั่วไปแต่ยังคงอัตลักษณ์และวัฒนธรรมของตนเองอยู่ กลุ่มชาติพันธุ์ดังกล่าวมีความด้อยสิทธิและยังไม่ได้รับการคุ้มครองสิทธิบางประการ เช่น การกำหนดสถานะของบุคคล การมีสิทธิอาศัยและใช้ประโยชน์ในที่ดินซึ่งมีการทับซ้อนกับพื้นที่อนุรักษ์หรือพื้นที่ที่อยู่ในการดูแลของทางราชการที่ไม่สามารถอนุญาตให้ประชาชนใช้ประโยชน์ได้ตามกฎหมาย ขาดการเข้าถึงบริการสาธารณสุขขั้นพื้นฐาน รวมทั้งขาดการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในกิจกรรมหรือกิจการของรัฐหรือเอกชนที่อาจกระทบต่อวิถีชีวิตหรือชุมชนของกลุ่มชาติพันธุ์ ด้วยเหตุดังกล่าวรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยจึงให้ความคุ้มครองโดยบัญญัติให้ไม่เลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมทางเชื้อชาติ และกำหนดให้รัฐพึงส่งเสริมและให้ความคุ้มครองชาวไทยกลุ่มชาติพันธุ์มีสิทธิดำรงชีวิตในสังคมตามวัฒนธรรม ประเพณี และวิถีชีวิตดั้งเดิม ดังนั้น สมควรให้มีกฎหมายเพื่อคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตของกลุ่มชาติพันธุ์ดังกล่าว จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ร่าง
พระราชบัญญัติ
คุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง
พ.ศ.

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และ
ชนเผ่าพื้นเมือง

.....
มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิต
กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ.”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา
เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้
“กลุ่มชาติพันธุ์” หมายความว่า กลุ่มคนที่อาศัยอยู่เป็นกลุ่มเดียวกันหรือหลายกลุ่มหรือ
เป็นชนเผ่าพื้นเมือง ซึ่งมีอัตลักษณ์และการส่งสมทางวัฒนธรรม ภาษา วิถีชีวิต ภูมิปัญญา ความเชื่อ และ
วิถีชีวิตตามจารีตประเพณีร่วมกัน

“กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง”

“ชุมชน” หมายความว่า ชุมชนท้องถิ่นหรือชุมชนท้องถิ่นดั้งเดิม

“พื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง” หมายความว่า พื้นที่อยู่อาศัย พื้นที่
ทำกิน หรือพื้นที่ทางวัฒนธรรมและจิตวิญญาณของกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง

“สมัชชา” หมายความว่า สมัชชากลุ่มชาติพันธุ์แห่งประเทศไทย

“สภา” หมายความว่า สภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย

“สมาชิก” หมายความว่า สมาชิกสมัชชาสภากลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์
และชนเผ่าพื้นเมือง

“กรรมการ” หมายความว่า กรรมการคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง

“จังหวัด” หมายความว่า กรุงเทพมหานคร

“หน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ

“ผู้อำนวยการ” หมายความว่า ผู้อำนวยการศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร

“ศูนย์” หมายความว่า ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน)

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรมและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนา
สังคมและความมั่นคงของมนุษย์รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกประกาศเพื่อปฏิบัติการ
ตามพระราชบัญญัตินี้

ประกาศนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑ บททั่วไป

มาตรา ๕ การคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ **และชนเผ่าพื้นเมือง** ตามพระราชบัญญัตินี้ **รวมทั้งพันธกรณีระหว่างประเทศที่ประเทศไทยผูกพัน** มีวัตถุประสงค์เพื่อการคุ้มครองสิทธิขั้นพื้นฐานและรับรองสิทธิของกลุ่มชาติพันธุ์ **และชนเผ่าพื้นเมือง** ดังต่อไปนี้

(๑) การได้รับการดูแลและ **สิทธิส่วนรวม สิทธิและอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรม สิทธิในการศึกษา สุขภาพ การจ้างงาน และภาษาอย่างเสรี** และ **ไม่ถูกเกลียดชัง** เหยียดหยามหรือเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรม

(๒) การอนุรักษ์ภูมิปัญญาหรือความหลากหลายทาง **ชีวภาพ เมล็ดพันธุ์** วัฒนธรรม ภาษา วิถีชีวิต และความเชื่อตามจารีตประเพณี ซึ่งเสี่ยงต่อการสูญหายและเสียหาย

(๓) การจัดการชุมชนและพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ **และชนเผ่าพื้นเมือง** ตามมาตรา ๓๕

(๔) การจัดการและใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและ ความหลากหลายทางชีวภาพ **และพื้นที่ของบรรพชน** ตามวิถีชีวิตและวัฒนธรรมอย่างยั่งยืนของชุมชน

(๕) การมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการและใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและ ความหลากหลายทางชีวภาพในโครงการ กิจกรรมหรือกิจการของรัฐหรือเอกชนที่อาจกระทบต่อวิถีชีวิตหรือชุมชน

(๖) การเข้าถึงสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานและการบริการสาธารณะของรัฐ

ให้หน่วยงานของรัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่ดำเนินการหรือร่วมกันดำเนินการให้เป็นไปตามวรรคหนึ่ง

มาตรา ๖ ให้หน่วยงานของรัฐมีภารกิจร่วมกันดำเนินการเพื่อให้มีการคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ **และชนเผ่าพื้นเมือง** ให้เป็นไปตามมาตรฐานและแนวปฏิบัติที่ดีตามที่คณะกรรมการกำหนด

ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีภารกิจตามกฎหมายในการจัดบริการสาธารณะใดที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ **และชนเผ่าพื้นเมือง** ก็ให้ดำเนินการต่อไปได้ โดยให้คำนึงถึงมาตรฐานและแนวปฏิบัติที่ดีตามวรรคหนึ่ง

หมวด ๒ คณะกรรมการ

มาตรา ๗ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่ง เรียกว่า “คณะกรรมการคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ **และชนเผ่าพื้นเมือง**” ประกอบด้วย

(๑) นายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรีซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมาย เป็นประธานกรรมการ

(๒) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม **และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์** เป็นรองประธานกรรมการ

(๓) กรรมการโดยตำแหน่ง ได้แก่ ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ปลัดกระทรวงมหาดไทย

ปลัดกระทรวงวัฒนธรรม ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ **ปลัดกระทรวงยุติธรรม ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ปลัดกระทรวงสาธารณสุข** และเลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ (๑๐ คน)

(๔) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ **จำนวนห้าคน** ซึ่งนายกรัฐมนตรีแต่งตั้งโดยการสรรหาผู้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับชาติพันธุ์**และชนเผ่าพื้นเมือง** และเป็นผู้ทรงคุณวุฒิด้านมานุษยวิทยา ด้านสังคมวิทยา ด้านการเกษตร ด้านพัฒนาสังคม ด้านกฎหมาย หรือด้านอื่นที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้ **โดยต้องเป็นบุคคลที่ชนเผ่าพื้นเมืองให้การยอมรับ**

(๕) ผู้แทนกลุ่มชาติพันธุ์**และชนเผ่าพื้นเมือง จำนวนภูมิภาคละ ๒ เขตคน และผู้แทนเยาวชน ๑ คน** ซึ่งนายกรัฐมนตรีแต่งตั้งโดยการสรรหาของ**สมัชชาสภา โดยคำนึงถึงสัดส่วนหญิงชาย (๑๑ คน)**

(๖) ผู้แทนองค์กรพัฒนาเอกชน **จำนวนสองคน**

องค์กรพัฒนาเอกชนตาม (๖) ต้องเป็นนิติบุคคลที่มีวัตถุประสงค์ไม่เป็นการแสวงหาผลกำไร และดำเนินกิจกรรมด้านกลุ่มชาติพันธุ์**และชนเผ่าพื้นเมือง**มาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปี **และต้องได้รับการยอมรับจากสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย**

หลักเกณฑ์และวิธีการสรรหากรรมการตาม (๔) (๕) และ (๖) ให้เป็นไปตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

ให้ผู้อำนวยการเป็นกรรมการและเลขานุการ และให้ผู้อำนวยการแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ของศูนย์ และเจ้าหน้าที่ของกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการจำนวนไม่เกินสองคนเป็นผู้ช่วยเลขานุการ

มาตรา ๘ กรรมการตามมาตรา ๗ (๔) (๕) และ (๖) มีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละ **สามสี่ปี** และอาจได้รับการแต่งตั้งใหม่อีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งเกินกว่าสองวาระติดต่อกันไม่ได้

เมื่อครบกำหนดวาระตามวาระหนึ่ง หากยังมีได้มีการแต่งตั้งกรรมการตามมาตรา ๗ (๔) (๕) และ (๖) ขึ้นใหม่ ให้กรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระ อยู่ในตำแหน่งเพื่อปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่ากรรมการซึ่งได้รับแต่งตั้งใหม่เข้ารับหน้าที่ แต่ต้องไม่เกินเก้าสิบวันนับแต่วันที่กรรมการผู้นั้นพ้นจากตำแหน่งตามวาระ

ในกรณีที่กรรมการตามวาระหนึ่งพ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระ ให้ดำเนินการแต่งตั้งกรรมการประเภทเดียวกันแทนภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ตำแหน่งกรรมการนั้นว่างลง และให้ผู้ได้รับแต่งตั้งดำรงตำแหน่งแทนอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการซึ่งตนแทน

ในกรณีที่วาระของกรรมการที่พ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระเหลืออยู่ไม่ถึงเก้าสิบวัน จะไม่ดำเนินการแต่งตั้งกรรมการแทนตำแหน่งที่ว่างนั้นก็ได้ และให้คณะกรรมการประกอบด้วยกรรมการเท่าที่เหลืออยู่

มาตรา ๙ นอกจากการพ้นตำแหน่งตามวาระ กรรมการตามมาตรา ๗ (๔) (๕) และ (๖) พ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) เป็นบุคคลล้มละลายทุจริต

(๔) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

(๕) ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก**ในคดีแพ่งและอาญาร้ายแรง** เว้นแต่โทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

(๖) คณะกรรมการให้ออกเพราะบกพร่องต่อหน้าที่ มีความประพฤติเสื่อมเสียหรือหย่อนความสามารถ

มาตรา ๑๐ คณะกรรมการมีอำนาจและหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดนโยบายและมาตรการการคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ **และชนเผ่าพื้นเมือง** ในกรณีที่มีความจำเป็นให้เสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบต่อไป

(๒) ให้คำแนะนำแก่คณะรัฐมนตรีในการแก้ไขปรับปรุงกฎหมาย กฎ ระเบียบ หรือข้อบังคับ เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๕

(๓) กำกับ ติดตาม และประเมินผลในการดำเนินการตามนโยบายและมาตรการการคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ **และชนเผ่าพื้นเมือง** ตามที่คณะกรรมการกำหนด หรือพันธกรณีระหว่างประเทศ

(๔) ประกาศพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ **และชนเผ่าพื้นเมือง** ตามมาตรา ๓๕

(๕) กำหนดหลักเกณฑ์การจัดการและการใช้พื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ **และชนเผ่าพื้นเมือง** ตามมาตรา ๓๗

(๖) กำหนดมาตรการความร่วมมือระหว่างศูนย์กับหน่วยงานของรัฐเพื่อประโยชน์จัดให้มีหรือจัดทำข้อมูลวิถีชีวิตและประวัติศาสตร์กลุ่มชาติพันธุ์ **และชนเผ่าพื้นเมือง**

(๗) กำหนดมาตรฐานและแนวปฏิบัติที่ดีต่อกลุ่มชาติพันธุ์ **และชนเผ่าพื้นเมือง** ตามมาตรา ๖

(๘) พิจารณาเรื่องร้องทุกข์ และกำหนดแนวทางและมาตรการในการแก้ไขเยียวยาการละเมิดสิทธิกลุ่มชาติพันธุ์ **และชนเผ่าพื้นเมือง** ตามมาตรา ๕

(๙) จัดให้มีระบบและมาตรการในการให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายแก่กลุ่มชาติพันธุ์ **และชนเผ่าพื้นเมือง**

(๑๐) ออกระเบียบหรือประกาศเพื่อปฏิบัติให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

(๑๑) แต่งตั้งคณะอนุกรรมการคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ **และชนเผ่าพื้นเมือง** ระดับจังหวัดและคณะอนุกรรมการเฉพาะเรื่อง หรือแต่งตั้งคณะอนุกรรมการ ที่ปรึกษา หรือคณะทำงาน เพื่อปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใดอันอยู่ในอำนาจหน้าที่ตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

(๑๒) ดำเนินการอื่นใดที่เกี่ยวกับการคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิต กลุ่มชาติพันธุ์ **และชนเผ่าพื้นเมือง**

มาตรา ๑๑ การประชุมคณะกรรมการ ต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม

ให้ประธานกรรมการเป็นประธานในที่ประชุม ถ้าประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประธานกรรมการทำหน้าที่ประธานในที่ประชุม ถ้ารองประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กรรมการที่มาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

วิธีการประชุมและการปฏิบัติงานของคณะกรรมการ ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๑๒ ให้ประธานกรรมการ รองประธานกรรมการ กรรมการ และ **คณะอนุกรรมการระดับจังหวัด** ได้รับเบี้ยประชุมและประโยชน์ตอบแทนอื่นตามหลักเกณฑ์ที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

มาตรา ๑๓ ให้คณะกรรมการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ **และชนเผ่าพื้นเมือง** ระดับจังหวัด โดยคำนึงถึงความจำเป็นและความเหมาะสมของแต่ละจังหวัด ตลอดจนการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้อง

คณะอนุกรรมการคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ **และชนเผ่าพื้นเมือง** ระดับจังหวัด ตามวรรคหนึ่ง ประกอบด้วย

(๑) ผู้ว่าราชการจังหวัด เป็นประธานอนุกรรมการ **(๑ คน)**

(๒) วัฒนธรรมจังหวัด และพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด เป็นอนุกรรมการ **(๒ คน)**

(๓) ผู้แทนหน่วยงานของรัฐ ซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดเสนอรายชื่อจำนวนไม่เกินสองคน เป็นอนุกรรมการ **(๒ คน)**

(๔) ผู้แทนกลุ่มชาติพันธุ์ **และชนเผ่าพื้นเมือง** ในจังหวัด **โดยคำนึงถึงสัดส่วนหญิงชาย และเยาวชน** ซึ่ง **สมัชชาสภา** เสนอรายชื่อไม่เกิน **สาม** คน เป็นอนุกรรมการ

(๕) ผู้ทรงคุณวุฒิด้านมานุษยวิทยา ด้านสังคมวิทยา ด้านการเกษตร ด้านพัฒนาสังคม ด้านกฎหมาย หรือด้านอื่นที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้ ซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดเสนอรายชื่อจำนวนไม่เกินสามคน เป็นอนุกรรมการ **โดยต้องเป็นบุคคลที่สภาชนเผ่าพื้นเมืองให้การยอมรับ**

(๖) ผู้แทนภาคประชาสังคมหรือองค์กรพัฒนาเอกชนด้านชาติพันธุ์ชน **และเผ่าพื้นเมือง** ในจังหวัดซึ่งเลือกกันเอง จำนวนไม่เกินสามคน เป็นอนุกรรมการ **โดยต้องเป็นบุคคลที่สภาชนเผ่าพื้นเมืองให้การยอมรับ**

ผู้อำนวยการศูนย์พัฒนาราษฎรบนพื้นที่สูงจังหวัด เป็นกรรมการและเลขานุการ ในกรณีที่จังหวัดใดไม่มีศูนย์พัฒนาราษฎรบนพื้นที่สูงจังหวัด ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเสนอชื่อข้าราชการในสังกัดสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดหรือสำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดคนหนึ่งเพื่อแต่งตั้งเป็นกรรมการและเลขานุการ

หลักเกณฑ์และวิธีการได้มาซึ่งอนุกรรมการใน (๕) และ (๖) ให้เป็นไปตามที่รัฐมนตรีกำหนด

มาตรา ๑๔ คณะอนุกรรมการคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ **และชนเผ่าพื้นเมือง** ระดับจังหวัดตามมาตรา ๑๓ มีอำนาจและหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) เสนอความเห็นต่อคณะกรรมการเกี่ยวกับการกำหนดนโยบาย มาตรการ ระเบียบ และแผนปฏิบัติงานเพื่อคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ **และชนเผ่าพื้นเมือง** ของจังหวัด

(๒) ให้ความเห็นต่อคณะกรรมการในการประกาศพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ **และชนเผ่าพื้นเมือง**

(๓) ให้คำปรึกษา แนะนำ และประสานงานแก่หน่วยงานของรัฐ หน่วยงานเอกชน และกลุ่มชาติพันธุ์ **และชนเผ่าพื้นเมือง** ในการดำเนินการเกี่ยวกับการคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ **และชนเผ่าพื้นเมือง** ตามมาตรา ๕

(๔) ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการสำรวจและจัดทำข้อมูลพื้นฐานกลุ่มชาติพันธุ์ **และชนเผ่าพื้นเมือง** ของจังหวัด

(๕) ดำเนินการอื่นใดตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

มาตรา ๑๕ ให้คณะกรรมการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเฉพาะเรื่องขึ้นคณะหนึ่งหรือหลายคณะ ประกอบด้วย

(๑) ผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งคณะกรรมการแต่งตั้ง เป็นประธานอนุกรรมการ

(๒) ผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี ซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมาย เป็นอนุกรรมการ

(๓) ผู้แทนหน่วยงานของรัฐ ซึ่งคณะกรรมการเห็นสมควรแต่งตั้ง จำนวนไม่เกินสองคน เป็นอนุกรรมการ

(๔) ผู้แทนกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง ซึ่งได้รับการเสนอชื่อจากสภาไม่เกินสองคน เป็นอนุกรรมการ

(๕) ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวนไม่เกินห้าคน ซึ่งมีความรู้ความสามารถในด้านที่เป็นประโยชน์ต่อการคุ้มครองวิถีชีวิตของกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง ในเรื่องสถานะบุคคล การจัดการที่ดินและทรัพยากรธรรมชาติ วัฒนธรรมและภาษา การศึกษา หรือด้านอื่นที่คณะกรรมการเห็นสมควร เป็นอนุกรรมการ

(๖) ผู้แทนภาคประชาสังคมหรือองค์กรพัฒนาเอกชนด้านชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง จำนวนไม่เกินสองคน เป็นอนุกรรมการ

ให้ผู้บัญชาการแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ของศูนย์คนหนึ่งเป็นอนุกรรมการและเลขานุการ และอาจแต่งตั้งผู้ช่วยเลขานุการคนหนึ่งหรือหลายคนก็ได้

การได้มาซึ่งประธานอนุกรรมการตาม (๑) และอนุกรรมการตาม (๔) และ (๕) ให้ศูนย์เสนอรายชื่อต่อคณะกรรมการเพื่อพิจารณาแต่งตั้ง

มาตรา ๑๖ ให้คณะอนุกรรมการเฉพาะเรื่องตามมาตรา ๑๕ มีอำนาจและหน้าที่ ในการคุ้มครองวิถีชีวิตของกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง ในเรื่องสถานะบุคคล การจัดการที่ดินและทรัพยากรธรรมชาติ วัฒนธรรมและภาษา หรือการศึกษา หรือเรื่องอื่นตามที่คณะกรรมการเห็นสมควร เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ ตามมาตรา ๕ รวมทั้งให้มีอำนาจและหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) ศึกษาและกำหนดแนวทางเพื่อประโยชน์ต่อการคุ้มครองวิถีชีวิตของกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง

(๒) กำกับ และติดตาม การดำเนินการคุ้มครองวิถีชีวิตของกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง ตามมาตรา ๕ และแนวทางตาม (๑)

(๓) เสนอความเห็นต่อคณะกรรมการเพื่อกำหนดนโยบาย มาตรการ ระเบียบ และแผนปฏิบัติงานเพื่อคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง ตามประเด็นที่ได้รับมอบหมาย หรือที่เกี่ยวข้อง

(๔) ให้คำปรึกษา แนะนำ และประสานงานแก่หน่วยงานของรัฐ หน่วยงานเอกชน หรือกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง ในการดำเนินการเกี่ยวกับการคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง ตามมาตรา ๕ และแนวทางตาม (๑)

(๕) ดำเนินการอื่นใดตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

มาตรา ๑๗ ให้นำมาตรา ๑๑ และมาตรา ๑๒ มาใช้บังคับแก่คณะอนุกรรมการตามมาตรา ๑๓ และมาตรา ๑๕ โดยอนุโลม

มาตรา ๑๘ ให้ศูนย์ทำหน้าที่รับผิดชอบงานธุรการและงานวิชาการของคณะกรรมการ และ คณะอนุกรรมการเฉพาะเรื่องตามมาตรา ๑๕ รวมทั้งให้มีอำนาจและหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) จัดทำร่างนโยบาย ยุทธศาสตร์ แนวทาง และแผนงานเพื่อคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิต กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง เสนอต่อคณะกรรมการเพื่อให้ความเห็นชอบ

(๒) ทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางในการประสานงานเกี่ยวกับการคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิต กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

(๓) จัดเก็บและเผยแพร่ข้อมูลของกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง เกี่ยวกับชุมชน ภูมิปัญญา และ อัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมและภาษา

(๔) สนับสนุนและส่งเสริมความร่วมมือ การดำเนินงาน การเผยแพร่ สร้างความเข้าใจ และ แลกเปลี่ยนความรู้เกี่ยวกับวิถีชีวิตของกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง และการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม

(๕) ส่งเสริมสนับสนุนและจัดให้มีการศึกษาวิจัย การพัฒนาศักยภาพและความเข้มแข็ง องค์กร ชุมชน สตรี เด็ก เยาวชน และผู้นำกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง

(๖) สนับสนุนค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานของสมัชชา คณะกรรมการบริหารสมัชชา คณะผู้อาวุโส และคณะกรรมการบริหารพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง

(๗) สร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างภาครัฐและภาคเอกชนทั้งในระดับท้องถิ่น ระดับภูมิภาค และระดับชาติในการคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง

(๘) รับเรื่องร้องทุกข์ที่เกิดจากการกระทำอันเป็นการละเมิดสิทธิของกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง ตามมาตรา ๕ และเสนอต่อคณะกรรมการเพื่อพิจารณา

(๙) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ รวมทั้งปฏิบัติการให้เป็นไปตาม อำนาจและหน้าที่ซึ่งกำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ และตามระเบียบ ประกาศ หรือมติของคณะกรรมการและ คณะอนุกรรมการตามมาตรา ๑๕

(๑๐) ปฏิบัติงานอื่นตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

หมวด ๓ สมัชชา สภา

มาตรา ๑๙ เพื่อประโยชน์ในการคุ้มครอง ส่งเสริม และมีส่วนร่วมในการกำหนดวิถีชีวิต กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง ให้มีการจัดตั้งสมัชชา สภา ประกอบด้วย สมาชิกที่มาจากผู้แทนกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง ซึ่งเลือกกันเองภายในกลุ่มที่ได้ขึ้นทะเบียนไว้กับศูนย์ จำนวนกลุ่มละไม่เกินห้าคน

หลักเกณฑ์และวิธีการขึ้นทะเบียนกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง และการเลือกสมาชิกให้เป็นไปตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

มาตรา ๒๐ สมาชิกต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

(ก) คุณสมบัติ

(๑) มีสัญชาติไทยหรือเป็นบุคคลที่มีถิ่นที่อยู่ถาวรในประเทศไทย

(๒) มีอายุสิบแปดปีขึ้นไป

(๓) เป็นสมาชิกของกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง ที่ได้ขึ้นทะเบียนไว้ตามมาตรา ๑๙

(ข) ลักษณะต้องห้าม

(๑) เป็นบุคคลล้มละลายทุจริต

(๒) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

(๓) เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา ข้าราชการการเมือง ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และกรรมการบริหารพรรคการเมือง

มาตรา ๒๑ สมาชิกมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปีนับแต่วันที่ได้รับเลือกและอาจได้รับการเลือกใหม่อีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งเกินสามวาระติดต่อกันไม่ได้

สมาชิกซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระให้ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าสมาชิกซึ่งได้รับการเลือกใหม่จะเข้ารับหน้าที่

มาตรา ๒๒ สมาชิกพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

(๑) ครบวาระ

(๒) ตาย

(๓) ลาออก

(๔) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๒๐

(๕) ขาดการประชุมโดยไม่มีเหตุอันควรและไม่ได้รับอนุญาตจากประธานสามครั้งติดต่อกัน

(๖) **สมัชชาสภา** มีมติให้พ้นด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของสมาชิกที่มีอยู่ เพราะบกพร่องต่อหน้าที่ มีความประพฤติเสื่อมเสีย หรือหย่อนความสามารถ

มาตรา ๒๓ ในกรณีที่สมาชิกจากกลุ่มชาติพันธุ์ **และชนเผ่าพื้นเมือง** ใดพ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระตาม มาตรา ๒๑ ให้กลุ่มชาติพันธุ์นั้นเลือกบุคคลแทนตำแหน่งที่ว่างลงภายในระยะเวลาสามสิบวัน นับแต่วันที่สมาชิกนั้นพ้นจากตำแหน่ง

สมาชิกที่ได้รับเลือกตามวรรคหนึ่ง อยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของสมาชิกซึ่งตนแทน แต่ถ้าเวลาเหลือน้อยกว่าเก้าสิบวันจะไม่ดำเนินการเลือกแทนตำแหน่งที่ว่างก็ได้

มาตรา ๒๔ ให้มีการประชุมสมัชชาภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่มีการเลือกสมาชิกเพื่อเลือกประธาน รองประธาน เลขาธิการ และกรรมการบริหาร **สมัชชาสภา**

หลักเกณฑ์และวิธีการเลือกประธาน รองประธาน เลขาธิการ และกรรมการบริหาร **สมัชชาสภา** ตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่ **สมัชชาสภา** กำหนด

ให้มีการประชุม **สมัชชาสภา** ปีละสองครั้ง เว้นแต่ในกรณีมีเหตุจำเป็นประธานหรือสมาชิกไม่น้อยกว่าหนึ่งในห้าอาจเข้าชื่อเพื่อขอให้มีการประชุม **สมัชชาสภา** ก็ได้

การลงมติของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก สมาชิกคนหนึ่งมีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

มาตรา ๒๕ **สมัชชาสภา** มีหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) เป็นศูนย์กลางในการประสานงานแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างกลุ่มชาติพันธุ์ **และชนเผ่าพื้นเมือง** และระหว่างกลุ่มชาติพันธุ์ **และชนเผ่าพื้นเมือง** กับสังคม

(๒) ส่งเสริมให้กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง อนุรักษ์หรือฟื้นฟูมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมหรืออัตลักษณ์ทางวัฒนธรรม ภาษา และการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ

(๓) เสนอนโยบาย มาตรการคุ้มครอง และส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง ต่อคณะกรรมการ

(๔) ส่งเสริมและสนับสนุนให้กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง มีส่วนร่วมกับหน่วยงานของรัฐในการจัดการ การบำรุงรักษา และการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติหรือความหลากหลายทางชีวภาพที่จะเป็นประโยชน์ต่อชุมชนและประเทศชาติอย่างยั่งยืน

(๕) เผยแพร่และให้ความรู้ความเข้าใจแก่กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง หน่วยงานของรัฐ และเอกชนในการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน

(๖) สนับสนุนการจัดทำข้อมูลวิถีชีวิตและประวัติศาสตร์กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง ตามพระราชบัญญัตินี้

(๗) เสนอปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาของกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง อันเกี่ยวกับการดำเนินการของรัฐและการจัดทำบริการสาธารณะของหน่วยงานของรัฐต่อคณะกรรมการ

(๘) เป็นตัวแทนกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง เกี่ยวกับการกระทำอันเป็นการละเมิดสิทธิกลุ่มชาติพันธุ์ ตามมาตรา ๕

(๙) รายงานปัญหาและผลที่เกิดขึ้นอันเนื่องจากการดำเนินงานใด ๆ ของหน่วยงานของรัฐต่อคณะกรรมการ

มาตรา ๒๖ ให้สมัชชา-สภา มีอำนาจตราข้อบังคับการประชุมและข้อบังคับอื่นที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่ โดยให้รวมถึงการประชุมสมัชชา-สภา ระดับกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง และระดับภูมิภาค

มาตรา ๒๗ ให้มีคณะกรรมการบริหารสมัชชา-สภา คณะหนึ่ง ประกอบด้วย ประธานสมัชชา-สภา เป็นประธาน และกรรมการอื่นอีกจำนวนไม่เกินสิบห้าคนซึ่งที่ประชุมสมัชชา-สภา เลือกจากสมาชิก โดยคำนึงถึงสัดส่วนจากกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง ภูมิภาค เพศ และให้เลขานุการสมัชชาเป็นเลขานุการของคณะกรรมการบริหารสมัชชา-สภา

มาตรา ๒๘ ให้นำความในมาตรา ๒๒ มาใช้กับการพ้นจากตำแหน่งกรรมการในคณะกรรมการบริหารสมัชชา-สภา และอาจพ้นด้วยกรณีอื่นตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับของสมัชชา-สภา

มาตรา ๒๙ คณะกรรมการบริหารสมัชชา-สภา มีอำนาจและหน้าที่ในการบริหารและดำเนินงาน ของสมัชชา-สภา ให้เป็นไปตามมาตรา ๒๕ และที่กำหนดในข้อบังคับของสมัชชา-สภา

มาตรา ๓๐ ให้สมัชชาแต่งตั้งคณะผู้อาวุโส จำนวนไม่เกินยี่สิบห้าคน เพื่อทำหน้าที่ให้คำปรึกษาแก่สมัชชาในการดำเนินงานคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง และการดำเนินงานของสมัชชา-สภา รวมทั้งทำหน้าที่ไกล่เกลี่ยประเด็นปัญหาที่ไม่สามารถหาข้อยุติในสมัชชา-สภา ได้

การแต่งตั้งคณะผู้อาวุโสตามวรรคหนึ่ง ให้คำนึงถึงสัดส่วนของกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง ภูมิภาค และเพศ

มาตรา ๓๑ ผู้อาวุโส ตามมาตรา ๓๐ ต้องมีคุณสมบัติ ดังต่อไปนี้

- (๑) เป็นผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง หรือเป็นผู้ทรงภูมิปัญญาชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง
- (๒) มีความประพฤติและเป็นแบบอย่างที่ดี
- (๓) มีความเสียสละและมีจิตอาสา

หมวด ๔ ข้อมูลวิถีชีวิตและประวัติศาสตร์กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง

มาตรา ๓๒ การจัดทำข้อมูลวิถีชีวิตและประวัติศาสตร์กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง มีวัตถุประสงค์ ดังต่อไปนี้

- (๑) เพื่อการคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง ตามมาตรา ๕
- (๒) เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานสำคัญในการพิสูจน์ข้อเท็จจริงตามกฎหมายในการรับรองสถานะบุคคล
- (๓) เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานสำคัญในการประกาศพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ และชนเผ่าพื้นเมือง
- (๔) เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานสำคัญในการประกาศและเพิกถอนเขตพื้นที่ที่มีกฎหมายกำหนดเพื่อการอนุรักษ์หรือการใช้ประโยชน์ในทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การผังเมือง และการดำเนินกิจการอื่นของรัฐที่กระทบต่อวิถีชีวิตของกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง

มาตรา ๓๓ ให้มีคณะกรรมการขึ้นคณะหนึ่ง เรียกว่า “คณะกรรมการจัดทำข้อมูลวิถีชีวิตและประวัติศาสตร์กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง” ประกอบด้วย

- (๑) กรรมการซึ่งได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการ เป็นประธาน
 - (๒) กรรมการซึ่งเป็นผู้แทนคณะกรรมการศูนย์
 - (๓) กรรมการโดยตำแหน่ง ได้แก่ อธิบดีกรมการปกครอง อธิบดีกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ และผู้อำนวยการสำนักงานสถิติแห่งชาติ
 - (๔) กรรมการจำนวนสองคน ซึ่งเป็นผู้แทนคณะกรรมการบริหารสมัชชา-สภา
 - (๕) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวนเจ็ดคน ซึ่งคณะกรรมการแต่งตั้งจากผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญด้านสังคมศาสตร์ ด้านมนุษยศาสตร์ ด้านภาษาและวัฒนธรรม และด้านประวัติศาสตร์
- ให้ผู้อำนวยความสะดวกเป็นกรรมการและเลขานุการ และให้ผู้อำนวยความสะดวกตั้งเจ้าหน้าที่ของศูนย์เป็นผู้ช่วยเลขานุการ

มาตรา ๓๔ ให้คณะกรรมการจัดทำข้อมูลวิถีชีวิตและประวัติศาสตร์กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง ตามมาตรา ๓๓ มีอำนาจและหน้าที่ในการจัดทำข้อมูลวิถีชีวิตและประวัติศาสตร์กลุ่มชาติพันธุ์ ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วย ประวัติศาสตร์กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง พื้นที่ชุมชน พื้นที่อยู่อาศัย พื้นที่

ทำกิน พื้นที่ทางวัฒนธรรมและจิตวิญญาณ ข้อมูลบุคคล ข้อมูลวิถีชีวิตและมรดกทางวัฒนธรรมและภาษา ข้อมูลผู้ทำคุณประโยชน์ให้กับประเทศชาติ และข้อมูลอื่นที่มีความจำเป็นพื้นฐาน

ในการดำเนินงานตามวรรคหนึ่ง คณะกรรมการจัดทำข้อมูลวิถีชีวิตและประวัติศาสตร์กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง ตามมาตรา ๓๓ อาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการและคณะทำงาน เพื่อปฏิบัติงานอย่างใดอย่างหนึ่งอันอยู่ในอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการจัดทำข้อมูลวิถีชีวิตและประวัติศาสตร์กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง

หมวด ๕ พื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง

มาตรา ๓๕ เพื่อประโยชน์ในการคุ้มครองวิถีชีวิตและวัฒนธรรม การรักษาทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน การส่งเสริมคุณภาพชีวิตที่ดีบนฐานเศรษฐกิจเชิงวัฒนธรรม และการส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชนตามภูมิปัญญาและวัฒนธรรมของกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง คณะกรรมการมีอำนาจกำหนดพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง

ก่อนการประกาศพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง ให้ชุมชนจัดทำแผนแม่บทว่าด้วยการจัดการพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง โดยให้ศูนย์สนับสนุนการจัดการจัดทำแผนแม่บทดังกล่าว

เมื่อจัดทำแผนแม่บทเสร็จแล้วให้ศูนย์เสนอต่อคณะกรรมการเพื่อประกาศพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง ตามวรรคหนึ่งต่อไป โดยให้ทำเป็นประกาศของคณะกรรมการ และในกรณีที่เป็นจะให้ให้มีแผนที่แนบท้ายประกาศด้วยก็ได้

มาตรา ๓๖ การประกาศพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง ตามมาตรา ๓๕ ให้ประชาชนและชุมชนมีสิทธิอยู่อาศัยและใช้ประโยชน์จากที่ดินและทรัพยากรธรรมชาติตามที่กำหนดในธรรมนูญของพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง นั้น และไม่สามารถจำหน่ายจ่ายโอนสิทธิดังกล่าวให้แก่บุคคลใดได้ เว้นแต่การสืบทอดทางมรดกแก่ทายาทโดยธรรม หรือแบ่งปันให้ผู้ไร้ที่ดินในชุมชน หรือจำหน่ายจ่ายโอนให้กับคนในชุมชนเท่านั้น

มาตรา ๓๗ ให้ประชาชนในชุมชนที่อยู่ภายในพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง มีสิทธิใช้ประโยชน์จากที่ดินและทรัพยากรธรรมชาติ ตามธรรมนูญของพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง ดังต่อไปนี้

(๑) ก่อสร้าง แฝ้วถาง หรือกระทำด้วยประการใด ๆ เพื่อการอยู่อาศัย การสาธารณสุขปโภค สาธารณูปการ การเกษตรกรรม การประมง การเลี้ยงสัตว์และกิจกรรมสาธารณะของชุมชน

(๒) กระทำด้วยประการใด ๆ เพื่อการทำกินตามวิถีชีวิตและวัฒนธรรม

(๓) การใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติอื่นในพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง ทำได้ตามความจำเป็นต่อการอุปโภคบริโภคในครัวเรือน เศรษฐกิจชุมชน หรือใช้ในกิจกรรมสาธารณะของชุมชน

(๔) ชักน้ำหรือบังคับน้ำจากทางน้ำ ลำน้ำ ลำห้วย หนอง หรือบึง เพื่อประโยชน์ในการอุปโภค บริโภค การเกษตรกรรม การเลี้ยงสัตว์ กิจกรรมสาธารณะของชุมชน **และการพัฒนานวัตกรรมทางเศรษฐกิจ บนฐานวัฒนธรรมและวิถีชีวิตชุมชนที่ยั่งยืน**

(๕) ปลุกต้นไม้หรือพฤษชาติอื่น ๆ

(๖) ปฏิบัติพิธีกรรมตามประเพณีและจิตวิญญาณของกลุ่มชาติพันธุ์**และชนเผ่าพื้นเมือง**

(๗) การอื่นตามที่คณะกรรมการกำหนด

การใช้ประโยชน์ตามวรรคหนึ่ง ต้องเป็นไปอย่างสมดุลและยั่งยืน ไม่ทำลายความหลากหลาย ทางชีวภาพ หรือส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขตาม ระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

ในกรณีที่กฎหมายได้บัญญัติให้การกระทำหรือการงดเว้นการกระทำตามวรรคหนึ่ง เป็นความผิดหรือต้องรับผิดชอบตามกฎหมายนั้น หากผู้มีสิทธิอยู่อาศัยและใช้ประโยชน์จากที่ดินและ ทรัพยากรธรรมชาติตามที่กำหนดในธรรมนูญของพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์**และชนเผ่าพื้นเมือง** เป็นผู้กระทำหรืองดเว้นการกระทำนั้น ให้ถือว่าไม่มีเจตนาในการกระทำความผิดและไม่ต้องรับผิดชอบ ตามกฎหมายนั้น

มาตรา ๓๘ เมื่อคณะกรรมการประกาศพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์**และชนเผ่าพื้นเมือง** แล้วให้คณะกรรมการแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์**และชนเผ่าพื้นเมือง** ซึ่งประกอบด้วยตัวแทนของชุมชนในพื้นที่**โดยให้มีสัดส่วนหญิงชายและเยาวชน** จำนวนไม่น้อยกว่า เจ็ดคนแต่ไม่เกินสิบห้าคน เพื่อทำหน้าที่บริหารพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์**และชนเผ่าพื้นเมือง**

มาตรา ๓๙ ให้คณะกรรมการบริหารพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์**และชนเผ่าพื้นเมือง** มี อำนาจและหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) จัดทำธรรมนูญของพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์**และชนเผ่าพื้นเมือง** โดยอย่างน้อย ต้องประกอบด้วย สิทธิและหน้าที่ของประชาชนในพื้นที่ทำกิน พื้นที่อยู่อาศัย พื้นที่วัฒนธรรมและจิตวิญญาณ **พื้นที่บรรพชน** และพื้นที่สงวนและรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การทำนุบำรุงรักษาสืบทอด ศิลปวัฒนธรรมและภาษา มาตรการบังคับใช้ธรรมนูญในพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์**และชนเผ่าพื้นเมือง** ทั้งนี้ ต้องไม่ขัดหรือแย้งกับแผนแม่บทที่เสนอต่อคณะกรรมการ ตามมาตรา ๓๕

(๒) จัดให้มีการประเมินผลการดำเนินการตามแผนแม่บทโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในพื้นที่ คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์**และชนเผ่าพื้นเมือง**

(๓) เสนอแนะการปรับปรุงแผนแม่บทต่อคณะกรรมการ

(๔) ประสานงานการรับความช่วยเหลือในด้านต่าง ๆ ที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตของประชาชน ในพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์**และชนเผ่าพื้นเมือง** จากคณะอนุกรรมการคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิต กลุ่มชาติพันธุ์**และชนเผ่าพื้นเมือง** ระดับจังหวัดตามมาตรา ๑๓ คณะอนุกรรมการเฉพาะเรื่องตามมาตรา ๑๕ และหน่วยงานของรัฐหรือเอกชน

(๕) สนับสนุนการจัดทำข้อมูลวิถีชีวิตและประวัติศาสตร์กลุ่มชาติพันธุ์**และชนเผ่าพื้นเมือง** ให้แก่คณะกรรมการจัดทำข้อมูลวิถีชีวิตและประวัติศาสตร์กลุ่มชาติพันธุ์**และชนเผ่าพื้นเมือง** และศูนย์

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๔๐ ในวาระเริ่มแรก ให้คณะกรรมการประกอบด้วย กรรมการตามมาตรา ๗ (๑) (๒) และ (๓) และให้ผู้อำนวยการเป็นกรรมการและเลขานุการ เพื่อปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการตามพระราชบัญญัตินี้ไปพลางก่อน จนกว่าจะมีการแต่งตั้งกรรมการตามมาตรา ๗ (๔) (๕) และ (๖) ทั้งนี้ ต้องไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๔๑ ในวาระเริ่มแรก ให้สำนักงบประมาณจัดสรรงบประมาณจากงบประมาณรายจ่ายบูรณาการหรืองบประมาณรายจ่ายงบกลางให้แก่ศูนย์และหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องตามความจำเป็นในปีนั้นเพื่อปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔๒ ในวาระเริ่มแรก ให้นำข้อมูลกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง ซึ่งศูนย์ได้จัดทำไว้ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับมาเป็นข้อมูลในการประกาศกำหนดหลักเกณฑ์และการขึ้นทะเบียนกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง ของรัฐมนตรีตามมาตรา ๑๙ วรรคสอง ไปพลางก่อน จนกว่าคณะกรรมการจัดทำข้อมูลวิถีชีวิตและประวัติศาสตร์กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง จะได้จัดทำข้อมูลแล้วเสร็จ

มาตรา ๔๓ ให้สภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทยซึ่งสมาคมศูนย์รวมการศึกษาและวัฒนธรรมของชาวไทยภูเขาในประเทศไทยที่ได้ดำเนินการบริหารและจัดการอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ทำหน้าที่สมัชชาตามพระราชบัญญัตินี้ ไปพลางก่อน จนกว่าจะได้มีการแต่งตั้งสมัชชาสภาตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ต้องไม่เกินเก้าสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๔๔ ให้เขตพื้นที่วัฒนธรรมพิเศษตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๓ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ เขตพื้นที่วัฒนธรรมพิเศษตามมติคณะอนุกรรมการแก้ไขปัญหาความมั่นคงในที่อยู่อาศัยพื้นที่ทำกิน และพื้นที่ทางจิตวิญญาณของกลุ่มชาติพันธุ์ชาวเลและชาวกะเหรี่ยง และพื้นที่ส่งเสริมและคุ้มครองวิถีชีวิตวัฒนธรรมกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง ตามบันทึกข้อตกลงว่าด้วยความร่วมมือ “ส่งเสริมและคุ้มครองวิถีชีวิตวัฒนธรรมกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง” ระหว่างกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงวัฒนธรรม สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน) สถาบันวิจัยสังคม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มูลนิธิชุมชนไท มูลนิธิพัฒนาภาคเหนือ เครือข่ายกะเหรี่ยง และเครือข่ายชาวเล ลงวันที่ ๒๘ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๓ ซึ่งได้จัดตั้งอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เป็นพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง ตามมาตรา ๓๕ ไปพลางก่อน และให้ศูนย์ร่วมกับชุมชนจัดทำแผนแม่บทและธรรมนูญว่าด้วยการจัดการพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง ให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เพื่อเสนอต่อคณะกรรมการพิจารณาให้ความเห็นชอบเป็นพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิต กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง ตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

คู่มือ

สรุปการรับฟังความคิดเห็นร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ....

ภาคกลาง ภาคตะวันออก และภาคตะวันตก

วันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๖๔ เวลา ๑๗.๓๐ - ๒๑.๓๐ น.

๑. สรุปสาระสำคัญและความคิดเห็นที่ได้จากการรับฟังร่างพระราชบัญญัติฯ

ตามที่ ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน) ร่วมกับสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย ได้จัดเวทีเพื่อรับฟังความคิดเห็นของภาคประชาชนต่อ (ร่าง) พระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. ... เมื่อวันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๖๔ นั้น กลุ่มชาติพันธุ์ในภาคกลาง ภาคตะวันออก และภาคตะวันตก มีข้อเสนอประเด็นหลัก ๕ ประเด็น ดังนี้

๑. ประเด็นด้านการส่งเสริม - การคุ้มครอง

๑) การส่งเสริมการเข้าถึงสถานะบุคคล โดยเสนอให้ พ.ร.บ. ฉบับนี้ สามารถจัดตั้งกลไกในการแก้ไขปัญหาด้านสถานะบุคคล โดยเฉพาะกระบวนการได้มาซึ่งสถานะบุคคลของกลุ่มชาติพันธุ์ที่มีความโปร่งใส เป็นธรรม ลดขั้นตอนกระบวนการในพิสูจน์สัญชาติ เพื่อให้กลุ่มชาติพันธุ์สามารถเข้าถึงได้อย่างครอบคลุม รวมทั้ง มีข้อเสนอให้ใช้มิติทางวัฒนธรรมในการพิสูจน์สถานะบุคคล อาทิ การยืนยันตำแหน่งที่อยู่อาศัยด้วยระบบระบุตำแหน่งบนพื้นโลก (GPS)

๒) การดำรงอัตลักษณ์วัฒนธรรมที่ใกล้สูญหาย เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรม ทำให้คนรุ่นใหม่ขาดความตระหนักในรากเหง้าของบรรพบุรุษ จึงมีข้อเสนอ ๒ ประการ ดังนี้

ประการแรก การส่งเสริมให้มีการสอนภาษาและวัฒนธรรมของกลุ่มชาติพันธุ์ บรรจุไว้ในหลักสูตรการเรียนการสอนของกระทรวงศึกษาธิการ

ประการที่สอง การส่งเสริมให้เด็กและเยาวชนมีความตระหนักและภาคภูมิใจ ในการรักษารากเหง้าทางวัฒนธรรมของกลุ่มชาติพันธุ์ตน

๓) การส่งเสริมการเข้าถึงพื้นที่อยู่อาศัยและพื้นที่ทำกิน ส่งเสริมให้เกิด “สิทธิหน้าหมู” เพื่อให้กลุ่มชาติพันธุ์มีสิทธิที่จะได้ใช้ประโยชน์ร่วมกันในผืนป่าและในที่ดิน

๔) การคุ้มครองมรดกภูมิปัญญาวัฒนธรรม

๕) การกำหนดลักษณะพื้นที่ของกลุ่มชาติพันธุ์ ที่ได้รับผลกระทบจากการพัฒนาจากโครงการของรัฐและเอกชน โดยเสนอให้มีการกำหนดรูปแบบพื้นที่เพื่อกำหนดลักษณะการพัฒนาที่อาจส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ ดังเช่น การกำหนดชั้นคุณภาพลุ่มน้ำเพื่อป้องกันการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างไม่มีประสิทธิภาพและขาดการพิจารณาในด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ

๖) การสื่อสารเพื่อสร้างความเข้าใจและลดอคติที่มีต่อกลุ่มชาติพันธุ์ เสนอให้มีการใช้ช่องทางการสื่อสารในระบบออนไลน์เพื่อสร้างการรับรู้การมีอยู่ของกลุ่มชาติพันธุ์ในฐานะการเป็นคนไทย

๒. ประเด็นคำนิยาม ที่ประชุมมีความเห็น ดังนี้

แนวทางที่ ๑ เห็นด้วยกับร่าง พ.ร.บ. ที่นำคำนิยามของคำว่า “ชนเผ่าพื้นเมือง” ใช้แทนการระบุ คำว่า “ชนเผ่าพื้นเมือง” เนื่องจากเห็นว่า แนวทางข้างต้นเป็นกลวิธีในการขับเคลื่อนกฎหมาย

แนวทางที่ ๒ เสนอให้มีการระบุคำว่า “ชนเผ่าพื้นเมือง” ในร่าง พ.ร.บ. เนื่องจากถ้อยคำดังกล่าวเป็นคำที่เป็นที่รู้จักและถูกใช้ในบริบทสังคมโลกอย่างแพร่หลาย

๓. ประเด็น “สภา” “สมัชชา” ที่ประชุมมีความเห็น ดังนี้

แนวทางที่ ๑ มีความเห็นว่า สามารถใช้ได้ทั้งคำว่า “สภา” และ “สมัชชา” ทั้งนี้ขอให้ยึดถือหลักการของการเป็นพื้นที่ในการระดมความคิดเห็นเพื่อขับเคลื่อนการคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์

แนวทางที่ ๒ มีความเห็นให้ใช้คำว่า “สภา” เนื่องจากเห็นว่า สภาเป็นการทำงานอย่างต่อเนื่อง อีกทั้งเป็นกลไกที่สภาชนเผ่าพื้นเมืองร่วมดำเนินการมา ในขณะที่สมัชชาเป็นการจัดประชุมที่มีการประชุม ๑ ปี ต่อครั้ง

๔. กลไกการมีส่วนร่วม

๑) การจัดตั้งองค์กรด้านชาติพันธุ์ในแต่ละกลุ่มชาติพันธุ์ เพื่อเชื่อมโยงการทำงานในการขับเคลื่อนการคุ้มครองและพัฒนาศักยภาพของกลุ่มชาติพันธุ์ให้มีความทั่วถึงในระดับชุมชน

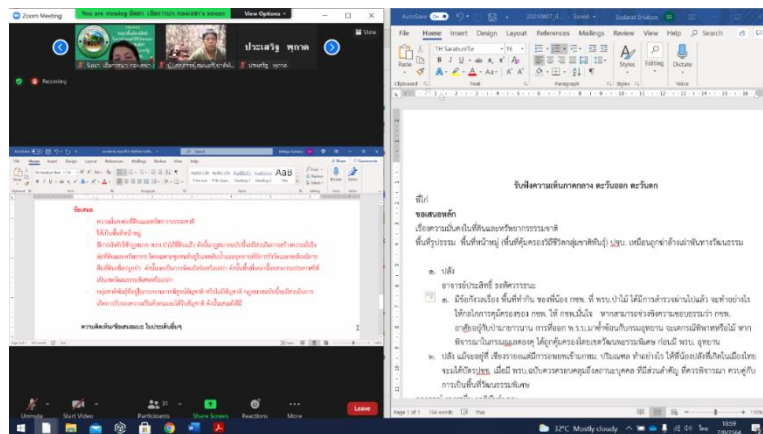
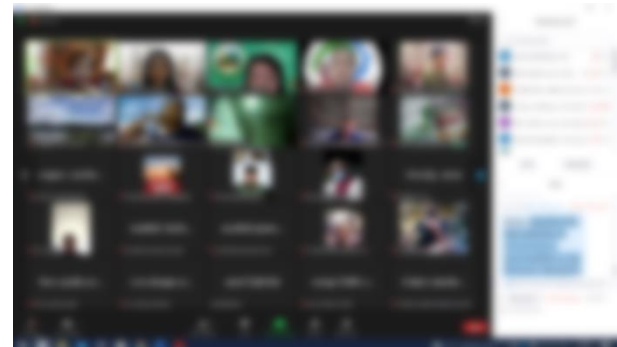
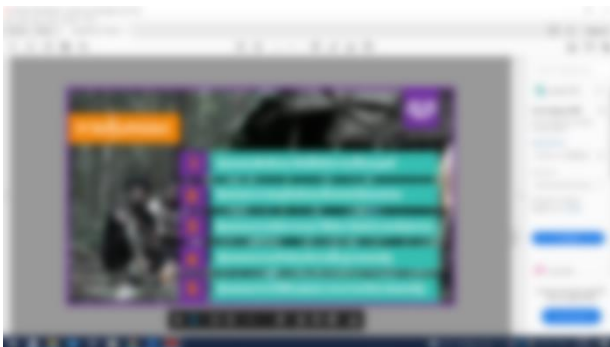
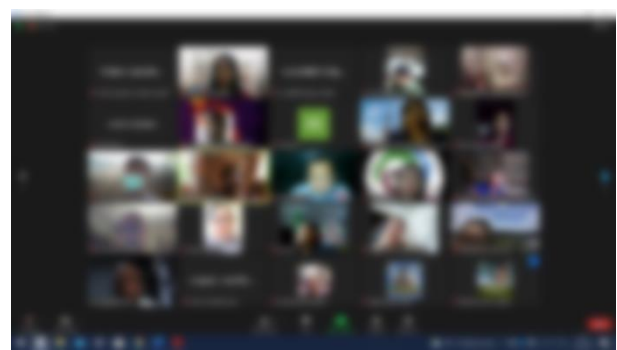
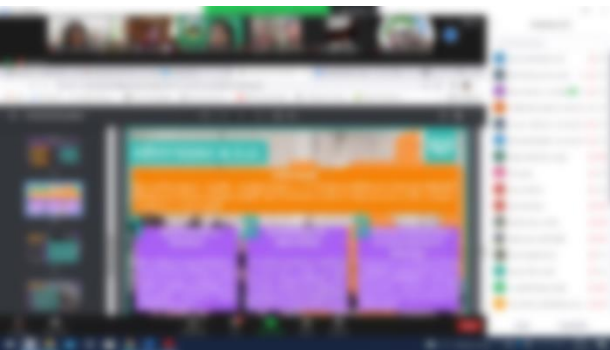
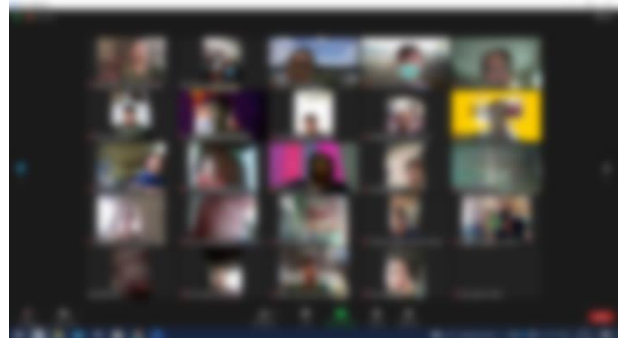
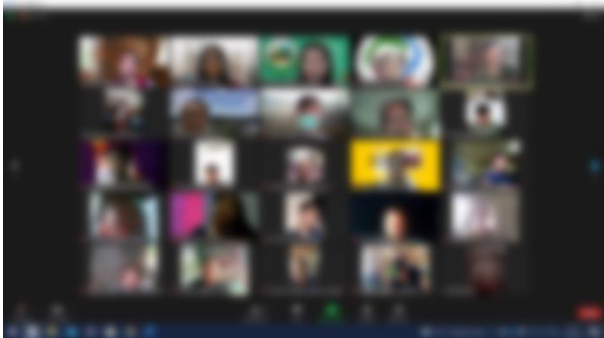
๒) การมีส่วนร่วมด้านข้อมูลวิถีชีวิตและประวัติศาสตร์กลุ่มชาติพันธุ์ มีข้อเสนอต่อมาตรา ๔๒ ที่ให้นำข้อมูลกลุ่มชาติพันธุ์ซึ่งศูนย์ได้จัดทำไว้ ข้อมูลข้างต้นต้องเปิดโอกาสให้กลุ่มชาติพันธุ์ในฐานะเจ้าของวัฒนธรรมเป็นผู้ให้ข้อมูลและรับรองข้อมูลดังกล่าว

๕. ข้อห่วงกังวล เนื้อความในมาตรา ๓๗ - ๓๙ ที่มีความทับซ้อนกับพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ เนื้อความใน มีความทับซ้อนและอาจทำให้เกิดข้อพิพาทกับกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช อาทิ พื้นที่เขตพื้นที่วัฒนธรรมพิเศษบ้านเลตองคุ แม้ว่าได้รับการคุ้มครองก่อนมีพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ ในขณะที่เขตพื้นที่วัฒนธรรมพิเศษที่จะมีการขับเคลื่อนให้เกิดขึ้นภายใต้ร่าง พ.ร.บ.ฉบับนี้ ซึ่งเป็นการขับเคลื่อนที่เกิดขึ้นภายหลัง พ.ร.บ. อุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ จะได้รับการยอมรับหรือไม่ ทั้งนี้ เห็นควรให้มีการออกแบบแนวทางในการสร้างความมั่นใจในการคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์ให้ได้รับความคุ้มครอง

ฝ่ายสื่อสารสังคมและขับเคลื่อนนโยบายสาธารณะ
ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (ศมส.)
สิงหาคม ๒๕๕๖๔

ภาพการประชุม

การรับฟังความคิดเห็น (ร่าง) พระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ.
ระดับภูมิภาคกลาง ตะวันตก ตะวันออก ผ่านระบบสื่อสารทางไกลอิเล็กทรอนิกส์ เมื่อวันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๖๔

คู่มือ

สรุปผลการประชุมหารือร่วมกับกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อรับฟังความคิดเห็น
ต่อ (ร่าง) พระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ.
วันพุธที่ ๑๘ สิงหาคม ๒๕๖๔ ผ่านระบบสื่อสารทางไกลอิเล็กทรอนิกส์

.....

ตามที่ คณะทำงานจัดทำ (ร่าง) พระราชบัญญัติส่งเสริมและอนุรักษ์วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. ได้ประชุมหารือร่วมกับกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (ทส.) เพื่อรับฟังความคิดเห็นของหน่วยงานด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (ทส.) เพื่อรับฟังความคิดเห็นของหน่วยงานด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (ทส.) เพื่อรับฟังความคิดเห็นของหน่วยงานด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (ทส.) เมื่อวันที่ ๑๘ สิงหาคม ๒๕๖๔ นั้น ที่ประชุมได้มีการรับความคิดเห็นและการสร้างความเข้าใจในพระราชบัญญัติฯ ซึ่งกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้ให้ประเด็นข้อเสนอ ข้อเสนอแนะและข้อห่วงกังวล ๔ ประการ ดังนี้

๑. สรุปสาระสำคัญและความคิดเห็นที่ได้จากการรับฟังร่างพระราชบัญญัติฯ

๑) ประเด็นหลักการของร่างพระราชบัญญัติฯ มีข้อเสนอให้เพิ่มหลักการความเสมอภาค ความเป็นธรรม และการไม่เลือกปฏิบัติไว้ในร่างพระราชบัญญัติฯ

๒) ประเด็นเรื่องคำนิยามตามร่างมาตรา ๓ คำจำกัดความของคำว่า “กลุ่มชาติพันธุ์” หมายความว่า กลุ่มคนที่อาศัยอยู่เป็นกลุ่มเดียวกันหรือหลายกลุ่ม หรือเป็นชนเผ่าพื้นเมือง ซึ่งมีอัตลักษณ์และการสังฆทางวัฒนธรรม ภาษา วิถีชีวิต ภูมิปัญญา ความเชื่อ และวิถีตามจารีตประเพณีร่วมกัน ในประเด็นข้างต้นกระทรวงการต่างประเทศ สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ และกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ได้ให้ความเห็นไว้อย่างชัดเจนเกี่ยวกับจุดยืนประเทศไทยไม่มีชนเผ่าพื้นเมือง

๓) ประเด็นสังเกตเรื่องสัดส่วนของคณะกรรมการและอนุกรรมการ ในร่างมาตรา ๗ มีสัดส่วนที่ไม่สมดุลเนื่องจากคณะกรรมการและอนุกรรมการในพระราชบัญญัติฯ มีหน้าที่และอำนาจในเรื่องการประกาศพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พื้นที่ดังกล่าวมีผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จึงเห็นควรให้มีผู้ทรงคุณวุฒิด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในมาตรา ๗

๔) ประเด็นหมวด ๕ พื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ มีข้อห่วงกังวลและข้อเสนอ ดังนี้

๑) ข้อเสนอแนะในมาตรา ๓๖ ในเรื่องการจัดทำรายงานข้อมูลเบื้องต้น เห็นควรให้มีการระบุบทลงโทษเพื่อป้องกันการกระทำความผิดในรูปแบบดังกล่าว

๒) ข้อห่วงกังวลในมาตรา ๓๗ วรรคท้าย เกี่ยวข้องกับการให้สิทธิในพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ โดยการกำหนดพื้นที่คุ้มครองฯ มีความทับซ้อนกับพื้นที่ที่มีกฎหมายเฉพาะของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ที่ดูแลด้านการอนุรักษ์และคุ้มครองพื้นที่ที่มีข้อห้ามและข้อผ่อนปรนระบุไว้ชัดเจน ในพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๖๔ และพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๑๒๑ ที่กำหนดภายใต้หลักความเสมอภาคของประชาชนให้มีสิทธิอยู่อาศัยและทำกิน ในประเด็นข้างต้นมีข้อเสนอ ๓ แนวทาง ดังนี้

แนวทางที่หนึ่ง ข้อเสนอเรื่องการคำนึงถึงความสอดคล้องกับกฎหมายเฉพาะในพื้นที่ โดยเห็นควรให้การกำหนดพื้นที่คุ้มครองฯ ภายใต้ร่างพระราชบัญญัตินี้ ควรมีความสอดคล้องกับกฎหมายเฉพาะที่บังคับใช้ในพื้นที่

แนวทางที่สอง ข้อเสนอให้ตัดเนื้อความในมาตรา ๓๗ วรรคท้าย เนื่องจากร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้มีเป้าหมายในการทำงานสนับสนุนกลไกการดำเนินงานร่วมกับพระราชบัญญัติอื่นที่บังคับใช้ในพื้นที่ ทั้งนี้ จึงเห็นว่าหากการพิจารณาอย่างรอบด้านในกระบวนการก่อนการจัดทำธรรมนูญของพื้นที่คุ้มครองและสามารถสร้างความเชื่อมั่นได้ว่ากลุ่มชาติพันธุ์ไม่มีการกระทำความผิดตามกฎหมายหลัก เห็นควรให้ตัดเนื้อความในมาตรา ๓๗ วรรคท้าย

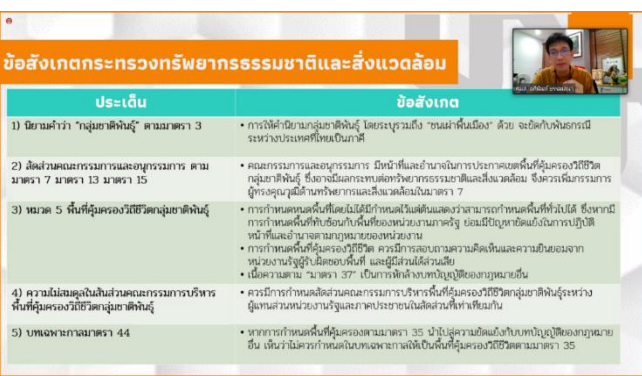
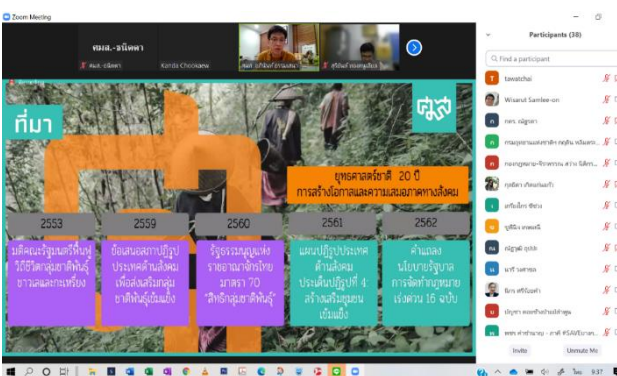
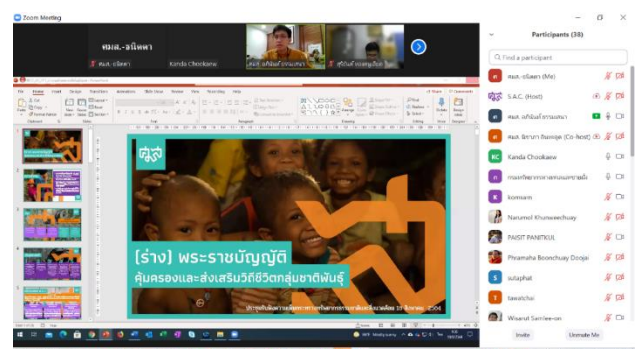
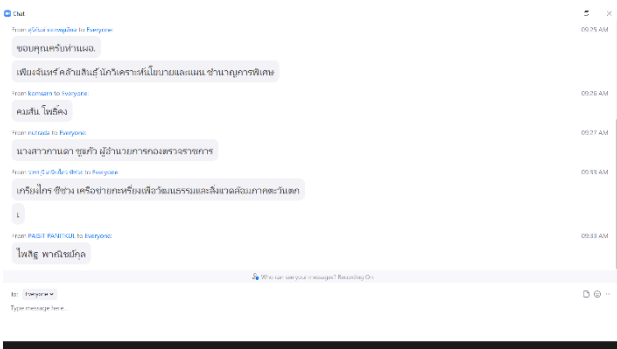
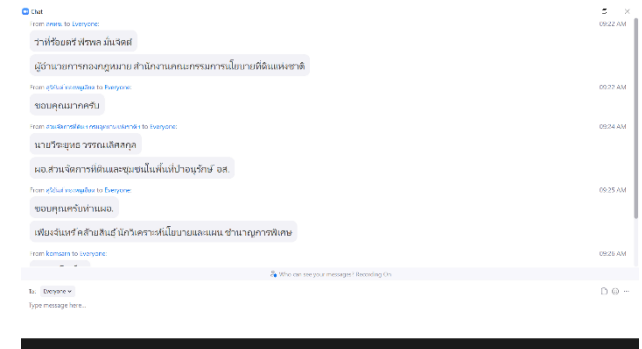
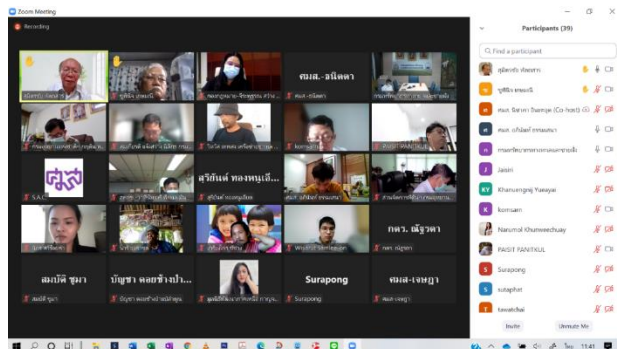
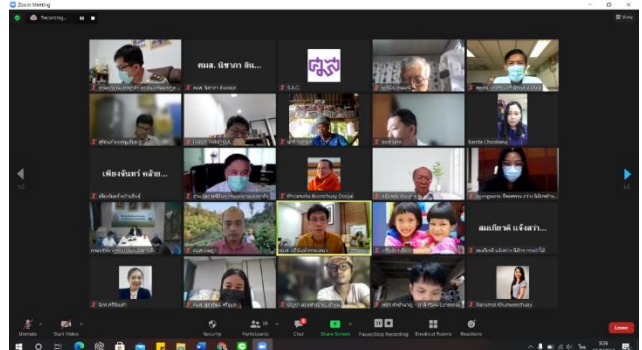
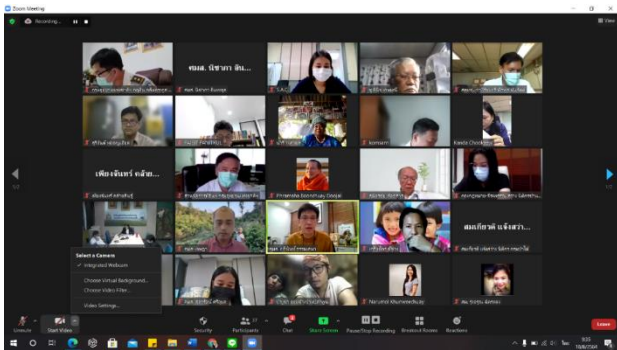
แนวทางที่สาม ข้อเสนอให้ระบุเนื้อความที่มีลักษณะเฉพาะในมาตรา ๓๗ วรรคท้าย เนื่องจากเนื้อความดังกล่าวมีความเชื่อมโยงกับกฎหมายฉบับอื่นที่มีบทลงโทษทางอาญา การเขียนในลักษณะกว้างอาจเป็นช่องว่างในการตีความ

- ๓) ข้อเสนอในการบัญญัติ “หลักเกณฑ์ธรรมนูญ” ของพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์
- ๓.๑. ให้มีการการระบุขั้นตอนและวิธีการจัดทำธรรมนูญของพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์
 - ๓.๒. ให้มีการระบุกระบวนการดำเนินการในกรณีที่มีการทักท้วงเรื่องการประกาศเขตพื้นที่เกิดขึ้น
 - ๓.๓. ให้มีการระบุลักษณะของพื้นที่ที่สามารถประกาศเป็นพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์

.....

ฝ่ายสื่อสารสังคมและขับเคลื่อนนโยบายสาธารณะ
ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน) (คมส.)
สิงหาคม ๒๕๖๔

การรับฟังความคิดเห็น (ร่าง) พระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เมื่อวันที่ ๑๘ สิงหาคม ๒๕๖๔

ประเด็น	ข้อสังเกต
1) ยืนยันคำว่า "กลุ่มชาติพันธุ์" ตามมาตรา 3	• การให้คำนิยามกลุ่มชาติพันธุ์ โดยระบุรวมถึง "ชนชาติพื้นเมือง" ด้วย จะขัดกับพันธกรณีระหว่างประเทศที่มีอยู่
2) ดึงตัวแทนคณะกรรมการอนุกรรมการ ตาม มาตรา 7 มาตรา 13 มาตรา 15	• คณะกรรมการอนุกรรมการ มีหน้าที่และอำนาจในการประกาศเขตพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ ซึ่งอาจมีกรรมการที่มาจากหน่วยงานและระดับชั้นต่างๆ
3) หมวด 5 ที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์	• การกำหนดเขตพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์จะต้องพิจารณาจากพื้นที่ที่มีความสำคัญทางวัฒนธรรมและวิถีชีวิตของกลุ่มชาติพันธุ์ที่มีความโดดเด่นและมีความสำคัญทางประวัติศาสตร์และวิถีชีวิตของกลุ่มชาติพันธุ์ • การกำหนดเขตพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิต กลุ่มชาติพันธุ์ ควรมีการสอบถามความคิดเห็นและความยินยอมจากหน่วยงานรัฐผู้รับผิดชอบพื้นที่ และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย • เนื้อหาตาม มาตรา 37: เป็นการที่อ้างบทบัญญัติของกฎหมายอื่น
4) ความไม่สอดคล้องกันระหว่างคณะกรรมการบริหาร ที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์	• การมีการกำหนดตัวแทนคณะกรรมการบริหาร ที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ผู้รับฟังความคิดเห็นหน่วยงานรัฐและทางราชการในสัดส่วนที่เท่าเทียมกัน
5) บทเฉพาะกาล มาตรา 44	• หากมีการกำหนดพื้นที่คุ้มครองตามมาตรา 35 ไปแล้วแต่ยังไม่ทันที่บทบัญญัติของกฎหมายอื่น เห็นว่าไม่ครบถ้วนในบางเรื่องอาจทำได้ในพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตตามมาตรา 35

คู่มือ

สรุปการรับฟังความคิดเห็นร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์
ระดับภาค (กลุ่มสตรีชนเผ่า) ผ่านระบบสื่อทางไกล เมื่อวันที่ ๑๗ สิงหาคม ๒๕๖๔

ในการประชุมเพื่อรับฟังความคิดเห็นต่อ (ร่าง) พระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิต
กลุ่ม ชาติพันธุ์ในระดับภาค เครือข่ายกลุ่มชาติพันธุ์ในระดับภาคมีความเห็นต่อ (ร่าง) พระราชบัญญัติ
คุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ ดังนี้

ส่วนที่หนึ่ง ที่มาและความสำคัญ

กลุ่มสตรีชนเผ่าพื้นเมือง ส่วนใหญ่ประสบปัญหาในเรื่องของการสื่อสาร และอาศัยอยู่ในพื้นที่ห่างไกล
ทำให้ไม่สามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ได้ ทำให้ไม่สามารถเข้าร่วมเวที
ทำความเข้าใจ และรับฟังความคิดเห็นต่อร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้เท่าที่ควร สตรีชนเผ่าถือเป็นกลุ่มบุคคลที่มี
บทบาทสำคัญในการสืบทอด ถ่ายทอด ดำรงอัตลักษณ์ และวิถีชีวิตความเป็นชนเผ่า โดยเฉพาะภูมิปัญญา
ที่เกี่ยวข้องกับระบบการเกษตร การเก็บรักษาเมล็ดพันธุ์ ภูมิปัญญาความรู้ด้านพืชสมุนไพร งานหัตถกรรม
รวมถึงบทเพลงดั้งเดิมต่าง ๆ จึงมีความจำเป็นที่ต้องเปิดพื้นที่ให้ผู้หญิงชนเผ่าได้มีความเข้าใจอย่างถ่องแท้ต่อ
ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ที่จะมีผลต่อวิถีชีวิตและความเป็นอยู่ของกลุ่มชาติพันธุ์ในอนาคต โดยมีผู้เข้าร่วม
รับฟังและให้ความคิดเห็นต่อร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริม จำนวน ๔๙ คน ๒๒ กลุ่มชาติพันธุ์
โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๑. ตัวแทนแกนนำสตรีชนเผ่าภาคเหนือ จำนวน ๒๐ คน
๒. ตัวแทนแกนนำสตรีชนเผ่าภาคใต้ จำนวน ๕ คน
๓. ตัวแทนแกนนำสตรีชนเผ่าภาคตะวันตก จำนวน ๕ คน
๔. ตัวแทนแกนนำสตรีชนเผ่าภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน ๔ คน
๕. เจ้าหน้าที่ และคณะกรรมการเครือข่ายสตรีชนเผ่าแห่งประเทศไทย จำนวน ๖ คน
๖. วิทยากรผู้เชี่ยวชาญด้านร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. ...
ผู้ดำเนินรายการ จำนวน ๓ คน

ส่วนที่สอง สถานการณ์โดยทั่วไปของสตรีชนเผ่าพื้นเมือง

ประเทศไทยเป็นที่อยู่อาศัยของชนเผ่าพื้นเมืองต่าง ๆ มากกว่า ๖๐ กลุ่ม อย่างไรก็ตาม คำว่า
ชนเผ่าพื้นเมืองยังไม่ได้รับการยอมรับอย่างเป็นทางการจากรัฐ โดยมีเพียงกลุ่มชาติพันธุ์ ๙ กลุ่ม ที่อาศัยอยู่ใน
ภาคเหนือที่ได้รับการยอมรับว่าเป็นชนกลุ่มน้อย การไม่ยอมรับการมีอยู่และตัวตนของกลุ่มชนเผ่าพื้นเมือง
ทำให้กลุ่มคนเหล่านี้บางส่วนยังไม่ได้รับสัญชาติไทย และเข้าไม่ถึงการบริการขั้นพื้นฐานต่าง ๆ เช่น
การรักษาพยาบาล และการศึกษา เพราะรัฐไม่มีการจัดหาบริการเหล่านี้ให้ในพื้นที่ที่พวกเขาอาศัยอยู่ รวมถึง
ค่าใช้จ่ายในการเข้ารับบริการมีราคาสูง นอกจากนี้ การไม่ยอมรับในตัวตนของพวกเขาทำให้พวกเขาไม่สามารถ
ใช้และเป็นเจ้าของทรัพยากรโดยเฉพาะทรัพยากรที่ดิน และป่าไม้ที่พวกเขาอาศัยอยู่ และใช้ในการทำมาหากิน
สืบทอดมาหลายชั่วอายุคน

ชนเผ่าพื้นเมืองไม่เพียงแต่ถูกมองว่าเป็นคนชายขอบ ไม่ใช่คนไทย ไม่มีการศึกษา และยากจนเท่านั้น แต่พวกเขายังถูกมองว่าเป็นนักค้ายาเสพติด และเป็นกลุ่มชนที่ทำลายป่าไม้ของประเทศ ทั้งที่ในความเป็นจริงแล้วพื้นที่ป่าที่อุดมสมบูรณ์ที่สุดของประเทศไทยมักอยู่ในบริเวณที่ชนเผ่าพื้นเมืองเหล่านี้อาศัยอยู่และทำมาหากินเพื่อเลี้ยงชีวิต การที่เจ้าหน้าที่รัฐไม่เข้าใจวิถีชีวิต อัตลักษณ์ และตัวตนของกลุ่มคนเหล่านี้ ทำให้โครงการต่าง ๆ ของรัฐที่เข้ามาในชุมชนไม่ได้เป็นโครงการที่ตรงกับความต้องการ และทักษะความสามารถของพวกเขา โครงการส่งเสริมการทำเกษตรพาณิชย์เชิงเดี่ยวในชุมชนเผ่า เป็นตัวอย่างหนึ่งที่สร้างความเปลี่ยนแปลงในวิถีชีวิต ความเป็นอยู่ และอัตลักษณ์ตัวตนของกลุ่มคนเหล่านี้เป็นอย่างมาก เพราะเป็นการเกษตรที่ต้องใช้ทุนสูง และมักต้องใช้วัสดุอุปกรณ์และเทคโนโลยีที่ชุมชนไม่มี จึงต้องหาซื้อจากข้างนอก จนทำให้ชาวบ้านส่วนหนึ่งต้องเป็นหนี้เป็นสิน และต้องขายที่ดินขายทรัพย์สินอื่น ๆ เพื่อเอามาใช้หนี้ และสุดท้ายต้องกลายเป็นเพียงแรงงานรายวันในเมืองหรือเป็นแรงงานให้กับบริษัทการเกษตรขนาดใหญ่เท่านั้น เด็ก สตรี ผู้สูงอายุ และผู้พิการชนเผ่า กลายเป็นผู้รับผลกระทบด้านลบจากการเปลี่ยนแปลงเหล่านี้โดยตรงอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ โดยเฉพาะสตรีชนเผ่า พวกเขาไม่ได้เป็นเพียงแค่ลูกสาว เป็นแรงงานหลักที่ต้องคอยช่วยเหลือพ่อแม่ในการทำเกษตรเชิงพาณิชย์นี้เท่านั้น แต่พวกเขายังเป็นภรรยา และเป็นแม่ของลูกที่ต้องคอยดูแลปากท้องและทุกข์สุขของทุกคนในครอบครัว การเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตจึงทำให้ผู้หญิงเหล่านี้ต้องมีภาระเพิ่มมากขึ้น และเกิดปัญหาด้านสุขภาพจิต เช่นเกิดความเครียด กังวลกับความเปลี่ยนแปลง และภาระการงานที่เพิ่มขึ้นอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

วัฒนธรรมของสังคมชนเผ่าส่วนใหญ่เป็นสังคมชายเป็นใหญ่ โดยสังคมมีการเลี้ยงดูและให้คุณค่าความหมายของผู้ชายและผู้หญิงแตกต่างกัน โดยผู้หญิงและผู้ชายจะถูกเลี้ยงดูและมีการแบ่งบทบาทหน้าที่ตามเพศสภาพอย่างชัดเจนตั้งแต่เด็ก พื้นที่ของผู้ชายผูกติดกับพื้นที่สาธารณะ และพื้นที่ของผู้หญิงผูกติดกับบ้าน ผู้ชายถูกให้คุณค่าว่ามีความสำคัญและมีสถานะทางสังคมสูงกว่าผู้หญิง และเป็นผู้นำของครอบครัว ในทางตรงกันข้าม ผู้หญิงถูกให้คุณค่าว่าเป็นผู้ช่วยของผู้ชาย และมีหน้าที่หลักคือรับผิดชอบงาน เมื่อผู้หญิงถูกให้ความสำคัญน้อยกว่าผู้ชาย ทำให้ผู้หญิงมีโอกาสน้อยในการเรียนรู้และมีส่วนร่วมในการตัดสินใจภายในครอบครัวและเรื่องที่เกี่ยวข้องกับชุมชนน้อยกว่าผู้ชาย หรือแทบไม่มีส่วนร่วมเลย

การเลี้ยงดู การปลูกฝังบทบาทหน้าที่ของผู้หญิง และผู้ชายในสังคมชนเผ่าตั้งแต่เด็ก ได้สร้างให้เกิดบทบาทหน้าที่และพื้นที่แก่ผู้หญิงและผู้ชายในสังคมที่แตกต่างกันในเชิงอำนาจอย่างชัดเจน ในสังคมชนเผ่าบางกลุ่ม เช่น ม้ง และอาข่า ชีวิตและความเป็นความตายของผู้หญิงอยู่ภายใต้การตัดสินใจของผู้ชายแทบทุกอย่าง ไม่ว่าจะเป็นการตัดสินใจของพ่อ สามี และลูกชาย ทำให้ผู้หญิงชนเผ่าส่วนใหญ่แทบไม่มีพื้นที่อิสระทางความคิดเป็นของตนเอง การที่พวกเขาจะตัดสินใจใด ๆ ต้องอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของผู้ชายที่กำกับดูแลผู้หญิงเหล่านั้น ไม่ว่าจะเป็นพ่อ สามี หรือลูกชาย เมื่อผู้หญิงไม่มีพื้นที่ อำนาจ และอิสรภาพในการตัดสินใจเกี่ยวกับชีวิตและความเป็นอยู่ของตนเอง ผู้หญิงจึงมักถูกกระทำความรุนแรงเมื่อพวกเขาพยายามที่จะลุกขึ้นมาคิด และตัดสินใจเกี่ยวกับชีวิตของพวกเขาด้วยตัวเธอเอง เช่น เรื่องการมีลูก เป็นต้น ผู้หญิงชนเผ่าส่วนใหญ่ไม่สามารถตัดสินใจได้ว่าอยากมีลูกกี่คน ทุกอย่างอยู่ที่ผู้ชายคือสามีเป็นคนตัดสินใจ หรือแม้แต่เรื่องการตรวจภายใน ในสังคมชนเผ่าบางชนเผ่า ผู้หญิงไม่กล้าไปตรวจภายในเพราะผู้ชายซึ่งเป็นสามีไม่ยอมให้ไปตรวจ เพราะถือว่าร่างกายของผู้หญิงเป็นของผู้ชาย (สามี) เท่านั้น จึงห้ามให้ชายอื่นเห็น และหากภรรยาแอบไปตรวจและสามีรู้ ก็จะทำให้เกิดความรุนแรงขึ้น ไม่ว่าจะเป็นการทุบตีทำร้าย หรือด่าทอผู้หญิง (ภรรยา) ตลอดจนการนำเรื่องไปบอกกล่าวแก่บิดามารดาและญาติพี่น้องของฝ่ายหญิงเพื่อให้การสั่งสอนกับฝ่ายผู้หญิงต่อไป

ดังนั้น ผู้หญิงชาติพันธุ์ชนกลุ่มน้อย (ชนเผ่าพื้นเมือง) ถูกกดทับสองระดับคือ ภายในที่เกิดจากวัฒนธรรมชายเป็นใหญ่ของสังคมตัวเอง และจากนโยบายหรือวิถีคิดของระบบหรือสถาบันต่าง ๆ ของรัฐไทย เช่น ระบบสวัสดิการสังคม ระบบเศรษฐกิจ ระบบการศึกษา ระบบของกฎหมายและกระบวนการยุติธรรมและระบบสาธารณสุข รวมถึงสื่อกระแสหลักที่มีฐานอคติการดูถูกเหยียดหยามและตีตราอัตลักษณ์และวิถีชีวิตคนชาติพันธุ์ชนกลุ่มน้อยเป็นฐานเดิม ผู้หญิงชนเผ่าจึงประสบกับความรุนแรงและแรงกดดันรูปแบบต่าง ๆ ทั้งโดยตรงและโดยอ้อมจากระบบบริการต่าง ๆ ของสังคมไทยกระแสหลัก ความรุนแรงทับซ้อนทั้งจากภายในวัฒนธรรมของตนเองและวัฒนธรรมไทยกระแสหลักส่งผลกระทบต่อความปลอดภัย ความมั่นคง ความก้าวหน้าและโอกาสในการพัฒนาศักยภาพของผู้หญิงชาติพันธุ์

ส่วนที่สาม การรับฟังความคิดเห็นร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ระดับภาคของกลุ่มชาติพันธุ์ระดับภาค ภาคเหนือพื้นที่ราบ

๑. หลักการและเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติ

(ร่าง) พระราชบัญญัติฉบับนี้ บัญญัติขึ้นตามหลักของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๗๐ โดยมีหลักการ ๓ ประการ คือ ๑) หลักการ “คุ้มครองสิทธิทางวัฒนธรรม” ๒) หลักการ “ส่งเสริมศักยภาพกลุ่มชาติพันธุ์” ๓) หลักการ “สร้างความเสมอภาคบนความหลากหลายทางวัฒนธรรม” และมีแนวทางสร้างกลไกการมีส่วนร่วมเพื่อให้การคุ้มครองชาวไทยกลุ่มชาติพันธุ์ทุกกลุ่มอย่างความเสมอภาคไม่ถูกเลือกปฏิบัติ เพื่อให้สอดคล้องกับวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์

ท่านเห็นด้วยหรือไม่ต่อ "หลักการและเจตนารมณ์" ของร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้

เห็นชอบในหลักการทั้ง ๓ ประการ เนื่องจากเพราะเป็นหลักการที่เอื้อให้กลุ่มชาติพันธุ์และ ชนเผ่าพื้นเมืองได้รับการคุ้มครอง มีสิทธิในการดำรงวิถีชีวิตตามประเพณี วัฒนธรรม และสามารถพัฒนาชนเผ่าพื้นเมืองได้รับการคุ้มครอง มีสิทธิในการดำรงวิถีชีวิตตามประเพณี วัฒนธรรม และสามารถพัฒนาศักยภาพตนเองไปพร้อมกับสังคมที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรมได้

๒. ความเห็นของกลุ่มชาติพันธุ์ต่อ หมวด ๑ ว่าด้วยหลักการคุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ตามเนื้อความในมาตรา ๕ ท่านเห็นด้วยหรือไม่ อย่างไร

เห็นชอบในหลักการ เนื่องจากกลุ่มชนเผ่าพื้นเมืองมีอัตลักษณ์ทางภาษา วัฒนธรรม วิถีชีวิต และภูมิปัญญา ดังนั้น หลักการในร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้จะทำให้กลุ่มชาติพันธุ์ไม่ถูกเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมสามารถเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการและใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่ร่วมกับรัฐได้อีกทั้งสามารถเข้าถึงบริการสาธารณสุขขั้นพื้นฐานของรัฐได้อีกด้วย

๓. ความเห็นของกลุ่มชาติพันธุ์ต่อ หมวด ๒ ว่าด้วยกลไกการคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ ทั้งระดับนโยบาย และระดับปฏิบัติการ ตามมาตรา ๗ มาตรา ๑๓ และมาตรา ๑๖ ท่านเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยอย่างไร

เห็นชอบในหลักการ ในการมีคณะกรรมการมาตรา ๗ โดยมีนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน โดยเสนอให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงมนุษย์ เป็นรองประธาน และเป็นผู้รับผิดชอบผลักดันเสนอร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ อีกทั้ง ควรเพิ่มกรรมการผู้แทนชาติพันธุ์ให้มีเยาวชนและสตรี โดยให้คำนึงถึงสัดส่วนที่เหมาะสม

๔. ความเห็นของกลุ่มชาติพันธุ์ต่อ หมวด ๓ ว่าด้วยการจัดตั้งสมัชชากลุ่มชาติพันธุ์แห่งประเทศไทย ตามมาตรา ๑๙ - ๓๑ ท่านเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยอย่างไร

เห็นชอบในหลักการ ในการตั้งสมัชชาเพื่อก่อให้เกิดประโยชน์ในการดำเนินงาน การคุ้มครอง และการส่งเสริมกลุ่มชาติพันธุ์ ซึ่งสมัชชาจะเป็นศูนย์กลางในการประสานงาน เสนอนโยบาย มาตรการ ตลอดจนสร้างความรู้ความเข้าใจแก่กลุ่มชาติพันธุ์ หน่วยงานของรัฐ เอกชน ตลอดจนแนวทางการแก้ปัญหา และการรายงานผล ทั้งนี้ ในการแต่งตั้งผู้อาวุโสเห็นควรให้คำนึงถึงผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับกลุ่มชาติพันธุ์ และชนเผ่าพื้นเมืองโดยเฉพาะ

๕. ความเห็นของกลุ่มชาติพันธุ์ต่อ หมวด ๔ ว่าด้วยการจัดทำข้อมูลวิถีชีวิตและประวัติศาสตร์ กลุ่มชาติพันธุ์ ตามมาตรา ๓๒ - ๓๔ ท่านเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยอย่างไร

เห็นชอบในหลักการ เนื่องจากเห็นถึงความจำเป็นอย่างยิ่งในการจัดทำข้อมูลที่ถูกต้องและข้อมูลที่ เป็นปัจจุบันมากที่สุด เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์ด้านการจัดการทรัพยากรในเขตพื้นที่อาศัยของกลุ่มชาติพันธุ์ โดยเฉพาะสำคัญอย่างข้อมูลบุคคล ข้อมูลเขตพื้นที่คุ้มครอง และข้อมูลเศรษฐกิจของชุมชน

๖. ความเห็นของกลุ่มชาติพันธุ์ต่อ หมวด ๕ ว่าด้วยการกำหนดเขตพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ ตามมาตรา ๓๕ - ๓๙ ท่านเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยอย่างไร

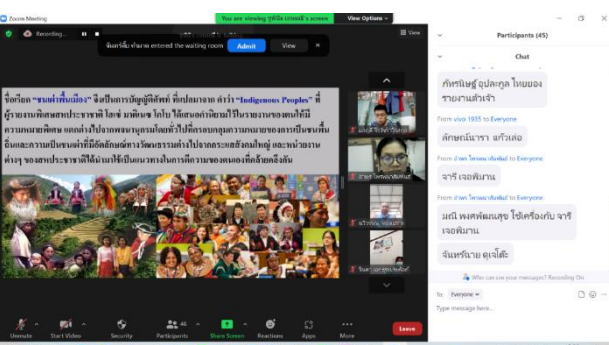
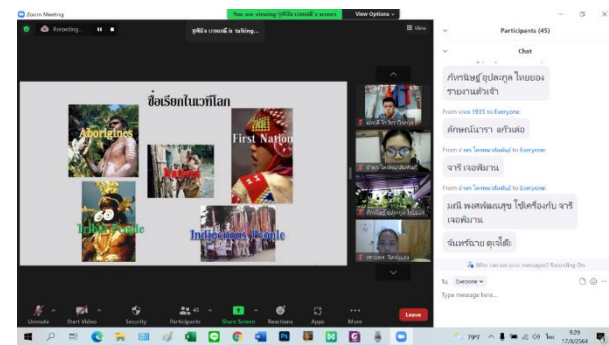
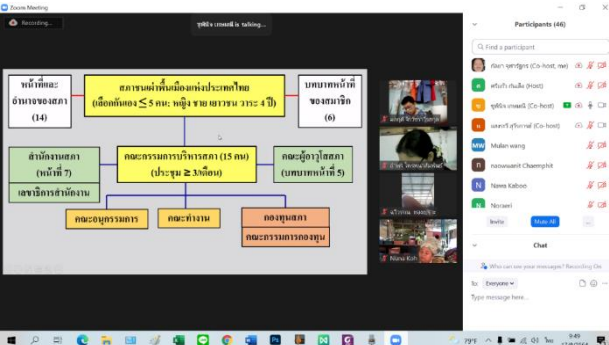
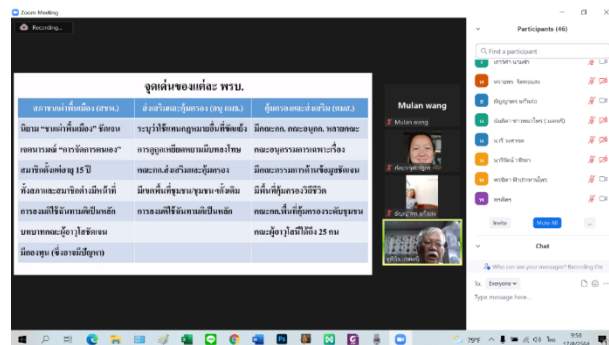
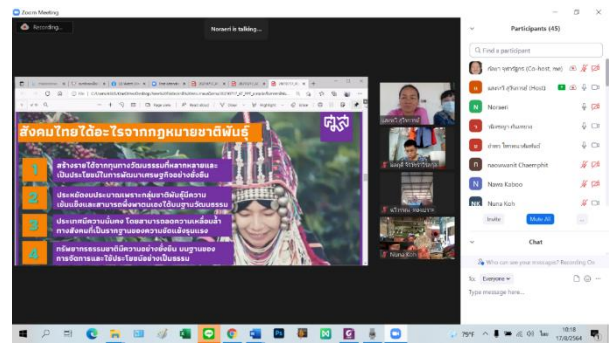
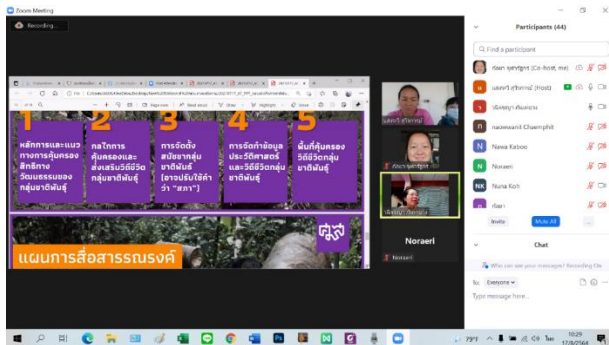
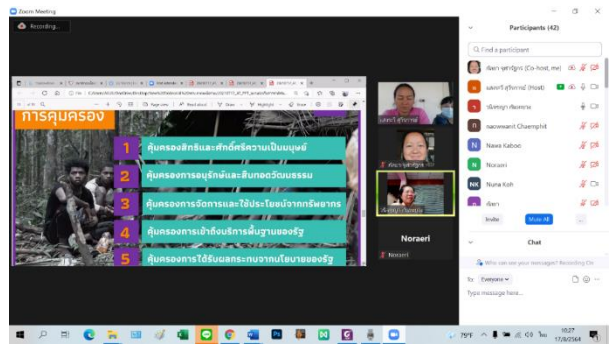
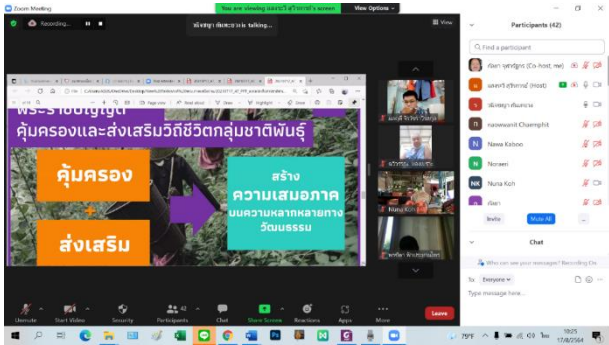
เห็นชอบในหลักการ เนื่องจากเป็นการคุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ให้มีสิทธิและใช้ประโยชน์ใน ที่ดินและในทรัพยากรธรรมชาติร่วมกัน

๗. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะ ในประเด็นอื่นๆ

๑. เห็นควรให้มีการกำหนดคำว่า “ชนเผ่าพื้นเมือง” หลังคำว่า “ชาติพันธุ์”
๒. เห็นควรให้ใช้คำว่า “สภา” แทนคำว่า “สมัชชา”
๓. เห็นควรให้ปรับแก้ถ้อยคำตามข้อเสนอของที่ประชุม โดยรายละเอียดการแก้ไขถ้อยคำปรากฏ ตามเอกสารแนบนี้

ฝ่ายสื่อสารสังคมและขับเคลื่อนนโยบายสาธารณะ
ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (ศมส.)
สิงหาคม ๒๕๖๔

การรับฟังความคิดเห็น (ร่าง) พระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ.
 กลุ่มเครือข่ายสตรีชนเผ่าแห่งประเทศไทย ผ่านระบบสื่อสารทางไกลอิเล็กทรอนิกส์
 เมื่อวันที่ ๑๗ สิงหาคม ๒๕๖๔ โดยมีผู้เข้าร่วมประชุมจำนวน ๕๐ คน

(เอกสารแนบสตรีชนเผ่า)

(ร่าง) พระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริม

วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. ...

บันทึกหลักการและเหตุผล

ประกอบร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์

พ.ศ.

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์

เหตุผล

โดยที่กลุ่มชาติพันธุ์มีอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรม ภาษา วิถีชีวิต ภูมิปัญญา และความเชื่อตามจารีตประเพณีเป็นของตนเอง มีการตั้งถิ่นฐานกระจายอยู่ตามภูมิภาคต่าง ๆ ได้แก่ กลุ่มตั้งถิ่นฐานบนพื้นที่สูง กลุ่มที่อาศัยตั้งถิ่นฐานบนเกาะแก่งหรือชายฝั่งซึ่งดำรงชีพด้วยการทำประมงและมีวิถีชีวิตพึ่งพาทรัพยากรธรรมชาติทางทะเล กลุ่มที่อาศัยในป่าซึ่งดำรงชีพด้วยการล่าสัตว์และเก็บของป่า และกลุ่มที่ตั้งถิ่นฐานบนพื้นราบซึ่งมีวิถีชีวิตกลมกลืนกับคนไทยทั่วไปแต่ยังคงอัตลักษณ์และวัฒนธรรมของตนเองอยู่ กลุ่มชาติพันธุ์ดังกล่าวมีความด้อยสิทธิและยังไม่ได้รับการคุ้มครองสิทธิบางประการ เช่น การกำหนดสถานะของบุคคล การมีสิทธิอาศัยและใช้ประโยชน์ในที่ดินซึ่งมีการทับซ้อนกับพื้นที่อนุรักษ์หรือพื้นที่อยู่ในการดูแลของทางราชการที่ไม่สามารถอนุญาตให้ประชาชนใช้ประโยชน์ได้ตามกฎหมาย ขาดการเข้าถึงบริการสาธารณสุขขั้นพื้นฐาน รวมทั้งขาดการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในกิจกรรมหรือกิจการของรัฐหรือเอกชนที่อาจกระทบต่อวิถีชีวิตหรือชุมชนของกลุ่มชาติพันธุ์ ด้วยเหตุดังกล่าวรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยจึงให้ความคุ้มครองโดยบัญญัติให้ไม่เลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมทางเชื้อชาติ และกำหนดให้รัฐพึงส่งเสริมและให้ความคุ้มครองชาวไทยกลุ่มชาติพันธุ์มีสิทธิดำรงชีพในสังคมตามวัฒนธรรม ประเพณี และวิถีชีวิตดั้งเดิม ดังนั้น สมควรให้มีกฎหมายเพื่อคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตของกลุ่มชาติพันธุ์ดังกล่าว จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ร่าง
พระราชบัญญัติ
คุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง
พ.ศ.

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชน
เผ่าพื้นเมือง

.....
มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติ
พันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ.”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา
เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“กลุ่มชาติพันธุ์” หมายความว่า กลุ่มคนที่อาศัยอยู่เป็นกลุ่มเดียวกันหรือหลายกลุ่มหรือเป็น
ชนเผ่าพื้นเมือง ซึ่งมีอัตลักษณ์และการสั่งสมทางวัฒนธรรม ภาษา วิถีชีวิต ภูมิปัญญา ความเชื่อ และวิถีชีวิต
ตามจารีตประเพณีร่วมกัน

“ชนเผ่าพื้นเมือง” ถึง บุคคลหรือกลุ่มชาติพันธุ์ที่ตั้งถิ่นฐานร่วมกันโดยมีวิถีปฏิบัติตามจารีต
ประเพณีที่สืบทอดจากบรรพบุรุษ ตลอดจนมีภาษาและแบบแผนทางวัฒนธรรมของตนเองมาจนถึงปัจจุบัน
เป็นกลุ่มคนที่มีความสืบเนื่องทางประวัติศาสตร์ อาศัยอยู่ในพื้นที่ใดพื้นที่หนึ่งหรือหลายพื้นที่และพึ่งพาผูกพัน
กับทรัพยากรในพื้นที่นั้นๆ มิได้เป็นกลุ่มครอบงำทางเศรษฐกิจ สังคมการเมือง และวัฒนธรรม และพิจารณา
ตนเองว่ามีความแตกต่างไปจากภาคส่วนอื่นๆ ของสังคมมีความมุ่งมั่นที่จะอนุรักษ์ พัฒนา และสืบทอดวิถีชีวิต
อัตลักษณ์ ระบบภูมิปัญญาสู่คนรุ่นอนาคตอันเป็นไปตามแบบแผนทางวัฒนธรรม สถาบันทางสังคม และระบบ
นิติธรรมของตน รวมทั้งเป็นกลุ่มที่รักษาสันติวัฒนธรรม อันเป็นแนวปฏิบัติตามจารีตประเพณี ยิ่งกว่านั้น ยัง
ระบุตัวตนเองว่าเป็นชนเผ่าพื้นเมืองและได้รับการ ยอมรับจากกลุ่มอื่นๆ

“ชุมชน” หมายความว่า ชุมชนท้องถิ่นหรือชุมชนท้องถิ่นดั้งเดิม

“พื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง” หมายความว่า พื้นที่อยู่อาศัย พื้นที่
ทำกิน หรือพื้นที่ทางวัฒนธรรมและจิตวิญญาณของกลุ่มชาติพันธุ์ “สมัชชา” หมายความว่า สมัชชาของกลุ่มชาติ
พันธุ์แห่งประเทศไทย

“สภา” หมายความว่า สภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย

“สมาชิก” หมายความว่า สมาชิกสมัชชาสภาของกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์
และชนเผ่าพื้นเมือง

“กรรมการ” หมายความว่า กรรมการคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง

“จังหวัด” หมายความว่า กรุงเทพมหานคร

“หน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ

“ผู้อำนวยการ” หมายความว่า ผู้อำนวยการศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร

“ศูนย์” หมายความว่า ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน)

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรมและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกประกาศเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

ประกาศนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑ บททั่วไป

มาตรา ๕ การคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองตามพระราชบัญญัตินี้ พันธกรณีระหว่างประเทศที่ประเทศไทยผูกพัน มีวัตถุประสงค์เพื่อการคุ้มครองสิทธิขั้นพื้นฐานและรับรองสิทธิของกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง ดังต่อไปนี้

(๑) การได้รับการดูแลและไม่ถูกเกลียดชัง เหยียดหยามหรือเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรม

(๒) การอนุรักษ์ภูมิปัญญาหรือความหลากหลายทางชีวภาพ เมล็ดพันธุ์ วัฒนธรรม ภาษา วิถีชีวิต และความเชื่อตามจารีตประเพณี ซึ่งเสี่ยงต่อการสูญหายและเสียหาย

(๓) การจัดการชุมชนและพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองตามมาตรา ๓๕

(๔) การจัดการและใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและความหลากหลายทางชีวภาพตามวิถีชีวิตและวัฒนธรรมอย่างยั่งยืนของชุมชน

(๕) การมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการและใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและความหลากหลายทางชีวภาพในโครงการ กิจกรรมหรือกิจการของรัฐหรือเอกชนที่อาจกระทบต่อวิถีชีวิตหรือชุมชน

(๖) การเข้าถึงสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานและการบริการสาธารณะของรัฐ

ให้หน่วยงานของรัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่ดำเนินการหรือร่วมกันดำเนินการให้เป็นไปตามวรรคหนึ่ง

มาตรา ๖ ให้หน่วยงานของรัฐมีภารกิจร่วมกันดำเนินการเพื่อให้มีการคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองให้เป็นไปตามมาตรฐานและแนวปฏิบัติที่ดีตามที่คณะกรรมการกำหนด

ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีภารกิจตามกฎหมายในการจัดบริการสาธารณะใดที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองก็ให้ดำเนินการต่อไปได้ โดยให้คำนึงถึงมาตรฐานและแนวปฏิบัติที่ดีตามวรรคหนึ่ง

หมวด ๒ คณะกรรมการ

มาตรา ๗ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่ง เรียกว่า “คณะกรรมการคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง” ประกอบด้วย

(๑) นายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรีซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมาย เป็นประธานกรรมการ
(๒) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม **พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์** เป็นรองประธานกรรมการ

(๓) กรรมการโดยตำแหน่ง ได้แก่ ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ปลัดกระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวงวัฒนธรรม ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ และเลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ

(๔) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ **จำนวนห้าคน** ซึ่งนายกรัฐมนตรีแต่งตั้งโดยการสรรหาผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง และเป็นผู้ทรงคุณวุฒิด้านมานุษยวิทยา ด้านสังคมวิทยา ด้านการเกษตร ด้านพัฒนาสังคม ด้านกฎหมาย หรือด้านอื่นที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้ **โดย๓๕๖ต้องเป็นบุคคลที่ชนเผ่าพื้นเมืองให้การยอมรับ**

(๕) ผู้แทนกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง จำนวน **๙ เจ็ดคน** ซึ่งนายกรัฐมนตรีแต่งตั้งโดยการสรรหาของ **สมัชชาสภา โดยคำนึงถึงสัดส่วนหญิงชาย**

(๖) ผู้แทนองค์กรพัฒนาเอกชน **จำนวนสองคน**

องค์กรพัฒนาเอกชนตาม (๖) ต้องเป็นนิติบุคคลที่มีวัตถุประสงค์ไม่เป็นการแสวงหาผลกำไร และดำเนินกิจกรรมด้านกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองมาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปี **และ**

หลักเกณฑ์และวิธีการสรรหากรรมการตาม (๔) (๕) และ (๖) ให้เป็นไปตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

ให้อำนวยการเป็นกรรมการและเลขานุการ และให้อำนวยการแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ของศูนย์ และเจ้าหน้าที่ของกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการจำนวนไม่เกินสองคนเป็นผู้ช่วยเลขานุการ

มาตรา ๘ กรรมการตามมาตรา ๗ (๔) (๕) และ (๖) มีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละ **สามปี** และอาจได้รับการแต่งตั้งใหม่อีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งเกินกว่าสองวาระติดต่อกันไม่ได้

เมื่อครบกำหนดวาระตามวรรคหนึ่ง หากยังมีได้มีการแต่งตั้งกรรมการตามมาตรา ๗ (๔) (๕) และ (๖) ขึ้นใหม่ ให้กรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระ อยู่ในตำแหน่งเพื่อปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่ากรรมการซึ่งได้รับแต่งตั้งใหม่เข้ารับหน้าที่ แต่ต้องไม่เกินเก้าสิบวันนับแต่วันที่กรรมการผู้นั้นพ้นจากตำแหน่งตามวาระ

ในกรณีที่กรรมการตามวรรคหนึ่งพ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระ ให้ดำเนินการแต่งตั้งกรรมการประเภทเดียวกันแทนภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ตำแหน่งกรรมการนั้นว่างลง และให้ผู้ที่ได้รับแต่งตั้งดำรงตำแหน่งแทนอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการซึ่งตนแทน

ในกรณีที่วาระของกรรมการที่พ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระเหลืออยู่ไม่ถึงเก้าสิบวัน จะไม่ดำเนินการแต่งตั้งกรรมการแทนตำแหน่งที่ว่างนั้นก็ได้ และให้คณะกรรมการประกอบด้วยกรรมการเท่าที่เหลืออยู่

มาตรา ๙ นอกจากการพ้นตำแหน่งตามวาระ กรรมการตามมาตรา ๗ (๔) (๕) และ (๖) พ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออก
- (๓) เป็นบุคคลล้มละลายทุจริต
- (๔) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ
- (๕) ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่โทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

(๖) คณะกรรมการให้ออกเพราะบกพร่องต่อหน้าที่ มีความประพฤติเสื่อมเสียหรือหย่อนความสามารถ

มาตรา ๑๐ คณะกรรมการมีอำนาจและหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดนโยบายและมาตรการการคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง ในกรณีที่มีความจำเป็นให้เสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบต่อไป

(๒) ให้คำแนะนำแก่คณะรัฐมนตรีในการแก้ไขปรับปรุงกฎหมาย กฎ ระเบียบ หรือข้อบังคับ เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๕

(๓) กำกับ ติดตาม และประเมินผลในการดำเนินการตามนโยบายและมาตรการการคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองตามที่คณะกรรมการกำหนด หรือพันธกรณีระหว่างประเทศ

(๔) ประกาศพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองตามมาตรา ๓๕

(๕) กำหนดหลักเกณฑ์การจัดการและการใช้พื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองตามมาตรา ๓๗

(๖) กำหนดมาตรการความร่วมมือระหว่างศูนย์กับหน่วยงานของรัฐเพื่อประโยชน์จัดให้มีหรือจัดทำข้อมูลวิถีชีวิตและประวัติศาสตร์กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง

(๗) กำหนดมาตรฐานและแนวปฏิบัติที่ดีต่อกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง ตามมาตรา ๖

(๘) พิจารณาเรื่องร้องทุกข์ และกำหนดแนวทางและมาตรการในการแก้ไขเยียวยาการละเมิดสิทธิกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองตามมาตรา ๕

(๙) จัดให้มีระบบและมาตรการในการให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายแก่กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง

(๑๐) ออกระเบียบหรือประกาศเพื่อปฏิบัติให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

(๑๑) แต่งตั้งคณะกรรมการคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองระดับจังหวัดและคณะกรรมการเฉพาะเรื่อง หรือแต่งตั้งคณะกรรมการ ที่ปรึกษา หรือคณะทำงาน เพื่อปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใดอันอยู่ในอำนาจหน้าที่ตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

(๑๒) ดำเนินการอื่นใดที่เกี่ยวกับการคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง

มาตรา ๑๑ การประชุมคณะกรรมการ ต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม

ให้ประธานกรรมการเป็นประธานในที่ประชุม ถ้าประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประธานกรรมการทำหน้าที่ประธานในที่ประชุม ถ้ารองประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กรรมการที่มาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

วิธีการประชุมและการปฏิบัติงานของคณะกรรมการ ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๑๒ ให้ประธานกรรมการ รองประธานกรรมการ กรรมการ และได้รับเบี้ยประชุมและประโยชน์ตอบแทนอื่นตามหลักเกณฑ์ที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

มาตรา ๑๓ ให้คณะกรรมการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองระดับจังหวัด โดยคำนึงถึงความจำเป็นและความเหมาะสมของแต่ละจังหวัด ตลอดจนการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้อง

คณะอนุกรรมการคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองระดับจังหวัด ตามวรรคหนึ่ง ประกอบด้วย

- (๑) ผู้ว่าราชการจังหวัด เป็นประธานอนุกรรมการ
- (๒) วัฒนธรรมจังหวัด และพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด เป็นอนุกรรมการ
- (๓) ผู้แทนหน่วยงานของรัฐ ซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดเสนอรายชื่อจำนวนไม่เกินสองคน เป็นอนุกรรมการ

(๔) ผู้แทนกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองในจังหวัด ซึ่ง**สมัครสมาชิก**เสนอรายชื่อไม่เกินสองคน เป็นอนุกรรมการ **โดยคำนึงถึงสัดส่วนหญิงชาย และเยาวชน**

(๕) ผู้ทรงคุณวุฒิด้านมานุษยวิทยา ด้านสังคมวิทยา ด้านการเกษตร ด้านพัฒนาสังคม ด้านกฎหมาย หรือด้านอื่นที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้ ซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดเสนอรายชื่อจำนวนไม่เกินสามคน เป็นอนุกรรมการ

(๖) ผู้แทนภาคประชาสังคมหรือองค์กรพัฒนาเอกชนด้านชาติพันธุ์ชนและเผ่าพื้นเมือง ในจังหวัดซึ่งเลือกกันเอง จำนวนไม่เกินสามคน เป็นอนุกรรมการ **โดยต้องเป็นบุคคลที่สภาชนเผ่าพื้นเมืองให้การยอมรับ**

ผู้อำนวยการศูนย์พัฒนาราชภูมรบนพื้นที่สูงจังหวัด เป็นกรรมการและเลขานุการ ในกรณีที่จังหวัดใดไม่มีศูนย์พัฒนาราชภูมรบนพื้นที่สูงจังหวัด ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเสนอชื่อข้าราชการในสังกัดสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดหรือสำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดคนหนึ่งเพื่อแต่งตั้งเป็นกรรมการและเลขานุการ

หลักเกณฑ์และวิธีการได้มาซึ่งอนุกรรมการใน (๕) และ (๖) ให้เป็นไปตามที่รัฐมนตรีกำหนด

มาตรา ๑๔ คณะอนุกรรมการคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองระดับจังหวัดตามมาตรา ๑๓ มีอำนาจและหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) เสนอความเห็นต่อคณะกรรมการเกี่ยวกับการกำหนดนโยบาย มาตรการ ระเบียบ และแผนปฏิบัติงานเพื่อคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองของจังหวัด

(๒) ให้ความเห็นต่อคณะกรรมการในการประกาศพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง

(๓) ให้คำปรึกษา แนะนำ และประสานงานแก่หน่วยงานของรัฐ หน่วยงานเอกชน และกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองในการดำเนินการเกี่ยวกับการคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง ตามมาตรา ๕

(๔) ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการสำรวจและจัดทำข้อมูลพื้นฐานกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองของจังหวัด

(๕) ดำเนินการอื่นใดตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

มาตรา ๑๕ ให้คณะกรรมการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเฉพาะเรื่องขึ้นคณะหนึ่งหรือหลายคณะ ประกอบด้วย

(๑) ผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งคณะกรรมการแต่งตั้ง เป็นประธานอนุกรรมการ
 (๒) ผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี ซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมาย เป็นอนุกรรมการ
 (๓) ผู้แทนหน่วยงานของรัฐ ซึ่งคณะกรรมการเห็นสมควรแต่งตั้ง จำนวนไม่เกินสองคน เป็นอนุกรรมการ

(๔) ผู้แทนกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง ซึ่งได้รับการเสนอชื่อจากสมัชชาสภาไม่เกินสองคน เป็นอนุกรรมการ

(๕) ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวนไม่เกินห้าคน ซึ่งมีความรู้ความสามารถในด้านที่เป็นประโยชน์ต่อการคุ้มครองวิถีชีวิตของกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง ในเรื่องสถานะบุคคล การจัดการที่ดินและทรัพยากรธรรมชาติ วัฒนธรรมและภาษา การศึกษา หรือด้านอื่นที่คณะกรรมการเห็นสมควร เป็นอนุกรรมการ

(๖) ผู้แทนภาคประชาสังคมหรือองค์กรพัฒนาเอกชนด้านชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง จำนวนไม่เกินสองคน เป็นอนุกรรมการ

ให้ผู้อำนวยการแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ของศูนย์คนหนึ่งเป็นอนุกรรมการและเลขานุการ และอาจแต่งตั้งผู้ช่วยเลขานุการคนหนึ่งหรือหลายคนก็ได้

การได้มาซึ่งประธานอนุกรรมการตาม (๑) และอนุกรรมการตาม (๔) และ (๕) ให้ศูนย์เสนอรายชื่อต่อคณะกรรมการเพื่อพิจารณาแต่งตั้ง

มาตรา ๑๖ ให้คณะอนุกรรมการเฉพาะเรื่องตามมาตรา ๑๕ มีอำนาจและหน้าที่ ในการคุ้มครองวิถีชีวิตของกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง ในเรื่องสถานะบุคคล การจัดการที่ดินและทรัพยากรธรรมชาติ วัฒนธรรมและภาษา หรือการศึกษา หรือเรื่องอื่นตามที่คณะกรรมการเห็นสมควร เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ ตามมาตรา ๕ รวมทั้งให้มีอำนาจและหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) ศึกษาและกำหนดแนวทางเพื่อประโยชน์ต่อการคุ้มครองวิถีชีวิตของกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง

(๒) กำกับ และติดตาม การดำเนินการคุ้มครองวิถีชีวิตของกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง ตามมาตรา ๕ และแนวทางตาม (๑)

(๓) เสนอความเห็นต่อคณะกรรมการเพื่อกำหนดนโยบาย มาตรการ ระเบียบ และแผนปฏิบัติงานเพื่อคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง ตามประเด็นที่ได้รับมอบหมาย หรือที่เกี่ยวข้อง

(๔) ให้คำปรึกษา แนะนำ และประสานงานแก่หน่วยงานของรัฐ หน่วยงานเอกชน หรือ กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง ในการดำเนินการเกี่ยวกับการคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง ตามมาตรา ๕ และแนวทางตาม (๑)

(๕) ดำเนินการอื่นใดตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

มาตรา ๑๗ ให้นำมาตรา ๑๑ และมาตรา ๑๒ มาใช้บังคับแก่คณะกรรมการตามมาตรา ๑๓ และมาตรา ๑๕ โดยอนุโลม

มาตรา ๑๘ ให้ศูนย์ทำหน้าที่รับผิดชอบงานธุรการและงานวิชาการของคณะกรรมการ และ คณะอนุกรรมการเฉพาะเรื่องตามมาตรา ๑๕ รวมทั้งให้มีอำนาจและหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) จัดทำร่างนโยบาย ยุทธศาสตร์ แนวทาง และแผนงานเพื่อคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิต กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง เสนอต่อคณะกรรมการเพื่อให้ความเห็นชอบ

(๒) ทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางในการประสานงานเกี่ยวกับการคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิต กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

(๓) จัดเก็บและเผยแพร่ข้อมูลของกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง เกี่ยวกับชุมชน ภูมิปัญญา และ อัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมและภาษา

(๔) สนับสนุนและส่งเสริมความร่วมมือ การดำเนินงาน การเผยแพร่ สร้างความเข้าใจ และ แลกเปลี่ยนความรู้เกี่ยวกับวิถีชีวิตของกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง และการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม

(๕) ส่งเสริมสนับสนุนและจัดให้มีการศึกษาวิจัย การพัฒนาศักยภาพและความเข้มแข็ง องค์กร ชุมชน สตรี เด็ก เยาวชน และผู้นำกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง

(๖) สนับสนุนค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานของสมัชชา คณะกรรมการบริหารสมัชชา คณะผู้อาวุโส และคณะกรรมการบริหารพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง

(๗) สร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างภาครัฐและภาคเอกชนทั้งในระดับท้องถิ่น ระดับภูมิภาค และระดับชาติในการคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง

(๘) รับเรื่องร้องทุกข์ที่เกิดจากการกระทำอันเป็นการละเมิดสิทธิของกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง ตามมาตรา ๕ และเสนอต่อคณะกรรมการเพื่อพิจารณา

(๙) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ รวมทั้งปฏิบัติการให้เป็นไปตาม อำนาจและหน้าที่ซึ่งกำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ และตามระเบียบ ประกาศ หรือมติของคณะกรรมการและ คณะอนุกรรมการตามมาตรา ๑๕

(๑๐) ปฏิบัติงานอื่นตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

หมวด ๓-**สมัชชา สภา**

มาตรา ๑๙ เพื่อประโยชน์ในการคุ้มครอง ส่งเสริม และมีส่วนร่วมในการกำหนดวิถีชีวิต กลุ่มชาติพันธุ์**และชนเผ่าพื้นเมือง** ให้มีการจัดตั้ง**สมัชชา สภา** ประกอบด้วย สมาชิกที่มาจากผู้แทนกลุ่มชาติพันธุ์**และชนเผ่าพื้นเมือง** ซึ่งเลือกกันเองภายในกลุ่มที่ได้ขึ้นทะเบียนไว้กับศูนย์ จำนวนกลุ่มละไม่เกินห้าคน หลักเกณฑ์และวิธีการขึ้นทะเบียนกลุ่มชาติพันธุ์**และชนเผ่าพื้นเมือง** และการเลือกสมาชิกให้เป็นไปตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

มาตรา ๒๐ สมาชิกต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

(ก) คุณสมบัติ

- (๑) มีสัญชาติไทยหรือเป็นบุคคลที่มีถิ่นที่อยู่ถาวรในประเทศไทย
- (๒) มีอายุสิบแปดปีขึ้นไป
- (๓) เป็นสมาชิกของกลุ่มชาติพันธุ์**และชนเผ่าพื้นเมือง** ที่ได้ขึ้นทะเบียนไว้ตามมาตรา ๑๙

(ข) ลักษณะต้องห้าม

- (๑) เป็นบุคคลล้มละลายทุจริต
- (๒) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ
- (๓) เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา ข้าราชการการเมือง ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และกรรมการบริหารพรรคการเมือง

มาตรา ๒๑ สมาชิกมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปีนับแต่วันที่ได้รับเลือกและอาจได้รับการเลือกใหม่อีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งเกินสามวาระติดต่อกันไม่ได้

สมาชิกซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระให้ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าสมาชิกซึ่งได้รับการเลือกใหม่จะเข้ารับหน้าที่

มาตรา ๒๒ สมาชิกพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

- (๑) ครบวาระ
- (๒) ตาย
- (๓) ลาออก
- (๔) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๒๐
- (๕) ขาดการประชุมโดยไม่มีเหตุอันควรและไม่ได้รับอนุญาตจากประธานสามครั้งติดต่อกัน
- (๖) **สมัชชาสภา** มีมติให้พ้นด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของสมาชิกที่มีอยู่ เพราะบกพร่องต่อหน้าที่ มีความประพฤติเสื่อมเสีย หรือหย่อนความสามารถ

มาตรา ๒๓ ในกรณีที่สมาชิกจากกลุ่มชาติพันธุ์**และชนเผ่าพื้นเมือง** ใดพ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระตาม มาตรา ๒๑ ให้กลุ่มชาติพันธุ์นั้นเลือกบุคคลแทนตำแหน่งที่ว่างลงภายในระยะเวลาสามสิบวัน นับแต่วันที่สมาชิกนั้นพ้นจากตำแหน่ง

สมาชิกที่ได้รับเลือกตามวรรคหนึ่ง อยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของสมาชิกซึ่งตนแทน แต่ถ้าเวลาเหลือน้อยกว่าเก้าสิบวันจะไม่ดำเนินการเลือกแทนตำแหน่งที่ว่างก็ได้

มาตรา ๒๔ ให้มีการประชุมสมัชชาภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่มีการเลือกสมาชิก เพื่อเลือกประธาน รองประธาน เลขานุการ และกรรมการบริหาร**สมัชชาสภา**

หลักเกณฑ์และวิธีการเลือกประธาน รองประธาน เลขานุการ และกรรมการบริหาร**สมัชชาสภา**ตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่**สมัชชาสภา**กำหนด

ให้มีการประชุม**สมัชชาสภา**ปีละสองครั้ง เว้นแต่ในกรณีมีเหตุจำเป็นประธานหรือสมาชิกไม่น้อยกว่าหนึ่งในห้าอาจเข้าชื่อเพื่อขอให้มีการประชุม**สมัชชาสภา**ก็ได้

การลงมติของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก สมาชิกคนหนึ่งมีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

มาตรา ๒๕ **สมัชชาสภา** มีหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) เป็นศูนย์กลางในการประสานงานแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างกลุ่มชาติพันธุ์**และชนเผ่าพื้นเมือง** และระหว่างกลุ่มชาติพันธุ์**และชนเผ่าพื้นเมือง**กับสังคม

(๒) ส่งเสริมให้กลุ่มชาติพันธุ์**และชนเผ่าพื้นเมือง** อนุรักษ์หรือฟื้นฟูมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมหรืออัตลักษณ์ทางวัฒนธรรม ภาษา และการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ

(๓) เสนออนโยบาย มาตรการคุ้มครอง และส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์**และชนเผ่าพื้นเมือง** ต่อคณะกรรมการ

(๔) ส่งเสริมและสนับสนุนให้กลุ่มชาติพันธุ์**และชนเผ่าพื้นเมือง** มีส่วนร่วมกับหน่วยงานของรัฐในการจัดการ การบำรุงรักษา และการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติหรือความหลากหลายทางชีวภาพที่จะเป็นประโยชน์ต่อชุมชนและประเทศชาติอย่างยั่งยืน

(๕) เผยแพร่และให้ความรู้ความเข้าใจแก่กลุ่มชาติพันธุ์**และชนเผ่าพื้นเมือง** หน่วยงานของรัฐ และเอกชนในการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน

(๖) สนับสนุนการจัดทำข้อมูลวิถีชีวิตและประวัติศาสตร์กลุ่มชาติพันธุ์**และชนเผ่าพื้นเมือง** ตามพระราชบัญญัตินี้

(๗) เสนอปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาของกลุ่มชาติพันธุ์**และชนเผ่าพื้นเมือง** อันเกี่ยวกับการดำเนินการของรัฐและการจัดทำบริการสาธารณะของหน่วยงานของรัฐต่อคณะกรรมการ

(๘) เป็นตัวแทนกลุ่มชาติพันธุ์**และชนเผ่าพื้นเมือง** เกี่ยวกับการกระทำอันเป็นการละเมิดสิทธิกลุ่มชาติพันธุ์ ตามมาตรา ๕

(๙) รายงานปัญหาและผลที่เกิดขึ้นอันเนื่องจากการดำเนินงานใด ๆ ของหน่วยงานของรัฐต่อคณะกรรมการ

มาตรา ๒๖ ให้**สมัชชาสภา** มีอำนาจตราข้อบังคับการประชุมและข้อบังคับอื่นที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่ โดยให้รวมถึงการประชุม**สมัชชาสภา**ระดับกลุ่มชาติพันธุ์**และชนเผ่าพื้นเมือง** และระดับภูมิภาค

มาตรา ๒๗ ให้มีคณะกรรมการบริหาร**สมัชชาสภา** คณะหนึ่ง ประกอบด้วย ประธาน**สมัชชาสภา** เป็นประธาน และกรรมการอื่นอีกจำนวนไม่เกินสิบห้าคนซึ่งที่ประชุม**สมัชชาสภา**เลือกจากสมาชิก โดย

คำนึงถึงสัดส่วนจากกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง ภูมิภาค เพศ และให้เลขานุการสมัชชาเป็นเลขานุการของ คณะกรรมการบริหารสมัชชาสภา

มาตรา ๒๘ ให้นำความในมาตรา ๒๒ มาใช้กับการพ้นจากตำแหน่งกรรมการใน คณะกรรมการบริหารสมัชชาสภา และอาจพ้นด้วยกรณีอื่นตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับของสมัชชาสภา

มาตรา ๒๙ คณะกรรมการบริหารสมัชชาสภา มีอำนาจและหน้าที่ในการบริหารและ ดำเนินงาน ของสมัชชาสภาให้เป็นไปตามมาตรา ๒๕ และที่กำหนดในข้อบังคับของสมัชชาสภา

มาตรา ๓๐ ให้สมัชชาแต่งตั้งคณะผู้อาวุโส จำนวนไม่เกินยี่สิบห้าคน เพื่อทำหน้าที่ ให้คำปรึกษาแก่สมัชชาในการดำเนินงานคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง และการดำเนินงานของสมัชชาสภา รวมทั้งทำหน้าที่ไกล่เกลี่ยประเด็นปัญหาที่ไม่สามารถหาข้อยุติในสมัชชาสภา ได้

การแต่งตั้งคณะผู้อาวุโสตามวรรคหนึ่ง ให้คำนึงถึงสัดส่วนของกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง ภูมิภาค และเพศ

มาตรา ๓๑ ผู้อาวุโส ตามมาตรา ๓๐ ต้องมีคุณสมบัติ ดังต่อไปนี้

- (๑) เป็นผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง หรือเป็นผู้ทรง ภูมิปัญญาชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง
- (๒) มีความประพฤติและเป็นแบบอย่างที่ดี
- (๓) มีความเสียสละและมีจิตอาสา

หมวด ๔ ข้อมูลวิถีชีวิตและประวัติศาสตร์กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง

มาตรา ๓๒ การจัดทำข้อมูลวิถีชีวิตและประวัติศาสตร์กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง มี วัตถุประสงค์ ดังต่อไปนี้

- (๑) เพื่อการคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง ตามมาตรา ๕
- (๒) เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานสำคัญในการพิสูจน์ข้อเท็จจริงตามกฎหมายในการรับรองสถานะบุคคล
- (๓) เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานสำคัญในการประกาศพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชน เผ่าพื้นเมือง
- (๔) เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานสำคัญในการประกาศและเพิกถอนเขตพื้นที่ที่มีกฎหมายกำหนด เพื่อการอนุรักษ์หรือการใช้ประโยชน์ในทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การผังเมือง และการดำเนินกิจการอื่น ของรัฐที่กระทบต่อวิถีชีวิตของกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง

มาตรา ๓๓ ให้มีคณะกรรมการขึ้นคณะหนึ่ง เรียกว่า “คณะกรรมการจัดทำข้อมูลวิถีชีวิตและ ประวัติศาสตร์กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง” ประกอบด้วย

- (๑) กรรมการซึ่งได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการ เป็นประธาน

(๒) กรรมการซึ่งเป็นผู้แทนคณะกรรมการศูนย์

(๓) กรรมการโดยตำแหน่ง ได้แก่ อธิบดีกรมการปกครอง อธิบดีกรมพัฒนาสังคม

และสวัสดิการ และผู้อำนวยการสำนักงานสถิติแห่งชาติ

(๔) กรรมการจำนวนสองคน ซึ่งเป็นผู้แทนคณะกรรมการบริหาร**สมัชชา-สภา**

(๕) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวนเจ็ดคน ซึ่งคณะกรรมการแต่งตั้งจากผู้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญด้านสังคมศาสตร์ ด้านมนุษยศาสตร์ ด้านภาษาและวัฒนธรรม และด้านประวัติศาสตร์

ให้ผู้อำนวยการเป็นกรรมการและเลขานุการ และให้ผู้อำนวยการแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ของศูนย์ เป็นผู้ช่วยเลขานุการ

มาตรา ๓๔ ให้คณะกรรมการจัดทำข้อมูลวิถีชีวิตและประวัติศาสตร์กลุ่มชาติพันธุ์**และชนเผ่าพื้นเมือง** ตามมาตรา ๓๓ มีอำนาจและหน้าที่ในการจัดทำข้อมูลวิถีชีวิตและประวัติศาสตร์กลุ่มชาติพันธุ์ ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วย ประวัติศาสตร์กลุ่มชาติพันธุ์**และชนเผ่าพื้นเมือง** พื้นที่ชุมชน พื้นที่อยู่อาศัย พื้นที่ทำกิน พื้นที่ทางวัฒนธรรมและจิตวิญญาณ ข้อมูลบุคคล ข้อมูลวิถีชีวิตและมรดกทางวัฒนธรรมและภาษา **ข้อมูลผู้ทำคุณประโยชน์ให้กับประเทศชาติ** และข้อมูลอื่นที่มีความจำเป็นพื้นฐาน

ในการดำเนินงานตามวรรคหนึ่ง คณะกรรมการจัดทำข้อมูลวิถีชีวิตและประวัติศาสตร์กลุ่มชาติพันธุ์**และชนเผ่าพื้นเมือง** ตามมาตรา ๓๓ อาจแต่งตั้งคณะกรรมการและคณะทำงาน เพื่อปฏิบัติงาน อย่างใดอย่างหนึ่งอันอยู่ในอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการจัดทำข้อมูลวิถีชีวิตและประวัติศาสตร์กลุ่มชาติพันธุ์**และชนเผ่าพื้นเมือง**

หมวด ๕ พื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์**และชนเผ่าพื้นเมือง**

มาตรา ๓๕ เพื่อประโยชน์ในการคุ้มครองวิถีชีวิตและวัฒนธรรม การรักษาทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน การส่งเสริมคุณภาพชีวิตที่สืบฐานเศรษฐกิจเชิงวัฒนธรรม และการส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชนตามภูมิปัญญาและวัฒนธรรมของกลุ่มชาติพันธุ์**และชนเผ่าพื้นเมือง** คณะกรรมการมีอำนาจกำหนดพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์**และชนเผ่าพื้นเมือง**

ก่อนการประกาศพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์**และชนเผ่าพื้นเมือง** ให้ชุมชนจัดทำแผนแม่บทว่าด้วยการจัดการพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์**และชนเผ่าพื้นเมือง** โดยให้ศูนย์สนับสนุนการจัดทำแผนแม่บทดังกล่าว

เมื่อจัดทำแผนแม่บทเสร็จแล้วให้ศูนย์เสนอต่อคณะกรรมการเพื่อประกาศพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์**และชนเผ่าพื้นเมือง** ตามวรรคหนึ่งต่อไป โดยให้ทำเป็นประกาศของคณะกรรมการ และในกรณีที่เป็นจะให้มีแผนที่แนบท้ายประกาศด้วยก็ได้

มาตรา ๓๖ การประกาศพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์**และชนเผ่าพื้นเมือง** ตามมาตรา ๓๕ ให้ประชาชนและชุมชนมีสิทธิอยู่อาศัยและใช้ประโยชน์จากที่ดินและทรัพยากรธรรมชาติตามที่กำหนดในธรรมนูญของพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์**และชนเผ่าพื้นเมือง** นั้น และไม่สามารถจำหน่ายโอนสิทธิดังกล่าวให้แก่บุคคลใดได้ เว้นแต่การสืบทอดทางมรดกแก่ทายาทโดยธรรม

มาตรา ๓๗ ให้ประชาชนในชุมชนที่อยู่ภายในพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ **และชนเผ่าพื้นเมือง** มีสิทธิใช้ประโยชน์จากที่ดินและทรัพยากรธรรมชาติ ตามธรรมนูญของพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ **และชนเผ่าพื้นเมือง** ดังต่อไปนี้

(๑) ก่อสร้าง แฝ้วถ่าง หรือกระทำด้วยประการใด ๆ เพื่อการอยู่อาศัย การสาธารณสุขปโภค สาธารณูปการ การเกษตรกรรม การประมง การเลี้ยงสัตว์และกิจกรรมสาธารณะของชุมชน

(๒) กระทำด้วยประการใด ๆ เพื่อการทำกินตามวิถีชีวิตและวัฒนธรรม

(๓) การใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติอื่นในพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ **และชนเผ่าพื้นเมือง** ทำได้ตามความจำเป็นต่อการอุปโภคบริโภคในครัวเรือน เศรษฐกิจชุมชน หรือใช้ในกิจกรรม สาธารณะของชุมชน

(๔) ชักน้ำหรือบังคับน้ำจากทางน้ำ ลำน้ำ ลำห้วย หนอง หรือบึง เพื่อประโยชน์ในการอุปโภค บริโภค การเกษตรกรรม การเลี้ยงสัตว์ กิจกรรมสาธารณะของชุมชน

(๕) ปลูกต้นไม้หรือพืชมงคลชนิดอื่น ๆ

(๖) ปฏิบัติพิธีกรรมตามประเพณีและจิตวิญญาณของกลุ่มชาติพันธุ์ **และชนเผ่าพื้นเมือง**

(๗) การอื่นตามที่คณะกรรมการกำหนด

การใช้ประโยชน์ตามวรรคหนึ่ง ต้องเป็นไปอย่างสมดุลและยั่งยืน ไม่ทำลายความหลากหลายทางชีวภาพ หรือส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

ในกรณีที่กฎหมายใดบัญญัติให้การกระทำหรือการงดเว้นการกระทำตามวรรคหนึ่ง เป็นความผิดหรือต้องรับผิดตามกฎหมายนั้น หากผู้มีสิทธิอยู่อาศัยและใช้ประโยชน์จากที่ดินและ ทรัพยากรธรรมชาติตามที่กำหนดในธรรมนูญของพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ **และชนเผ่าพื้นเมือง** เป็นผู้กระทำหรืองดเว้นการกระทำนั้น ให้ถือว่าไม่มีเจตนาในการกระทำความผิดและไม่ต้องรับผิดตาม กฎหมายนั้น

มาตรา ๓๘ เมื่อคณะกรรมการประกาศพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ **และชนเผ่าพื้นเมือง** แล้วให้คณะกรรมการแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ **และชนเผ่าพื้นเมือง** ซึ่งประกอบด้วยตัวแทนของชุมชนในพื้นที่ **โดยให้มีสัดส่วนหญิงชายและเยาวชน** จำนวนไม่น้อยกว่า เจ็ดคนแต่ไม่เกินสิบห้าคน เพื่อทำหน้าที่บริหารพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิต กลุ่มชาติพันธุ์ **และชนเผ่าพื้นเมือง**

มาตรา ๓๙ ให้คณะกรรมการบริหารพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ **และชนเผ่าพื้นเมือง** มีอำนาจและหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) จัดทำธรรมนูญของพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ **และชนเผ่าพื้นเมือง** โดยอย่างน้อย ต้องประกอบด้วย สิทธิและหน้าที่ของประชาชนในพื้นที่ทำกิน พื้นที่อยู่อาศัย พื้นที่วัฒนธรรมและจิตวิญญาณ **พื้นที่บรรพชน** และพื้นที่สงวนและรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การทำนุบำรุงรักษาศิลปอด ศิลปวัฒนธรรมและภาษา มาตรการบังคับใช้ธรรมนูญในพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ **และชนเผ่าพื้นเมือง** ทั้งนี้ ต้องไม่ขัดหรือแย้งกับแผนแม่บทที่เสนอต่อคณะกรรมการ ตามมาตรา ๓๕

(๒) จัดให้มีการประเมินผลการดำเนินการตามแผนแม่บทโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในพื้นที่ คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ **และชนเผ่าพื้นเมือง**

(๓) เสนอแนะการปรับปรุงแผนแม่บทต่อคณะกรรมการ

(๔) ประสานงานการรับความช่วยเหลือในด้านต่าง ๆ ที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตของประชาชนในพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ **และชนเผ่าพื้นเมือง** จากคณะกรรมการคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ **และชนเผ่าพื้นเมือง** ระดับจังหวัดตามมาตรา ๑๓ คณะอนุกรรมการเฉพาะเรื่องตามมาตรา ๑๕ และหน่วยงานของรัฐหรือเอกชน

(๕) สนับสนุนการจัดทำข้อมูลวิถีชีวิตและประวัติศาสตร์กลุ่มชาติพันธุ์ **และชนเผ่าพื้นเมือง** ให้แก่คณะกรรมการจัดทำข้อมูลวิถีชีวิตและประวัติศาสตร์กลุ่มชาติพันธุ์ **และชนเผ่าพื้นเมือง** และศูนย์

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๔๐ ในวาระเริ่มแรก ให้คณะกรรมการประกอบด้วย กรรมการตามมาตรา ๗ (๑) (๒) และ (๓) และให้ผู้อำนวยความสะดวกเป็นกรรมการและเลขานุการ เพื่อปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการตามพระราชบัญญัตินี้ไปพลางก่อน จนกว่าจะมีการแต่งตั้งกรรมการตามมาตรา ๗ (๔) (๕) และ (๖) ทั้งนี้ ต้องไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๔๑ ในวาระเริ่มแรก ให้สำนักงบประมาณจัดสรรงบประมาณจากงบประมาณรายจ่ายบูรณาการหรืองบประมาณรายจ่ายงบกลางให้แก่ศูนย์และหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องตามความจำเป็นในปีนั้นเพื่อปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔๒ ในวาระเริ่มแรก ให้นำข้อมูลกลุ่มชาติพันธุ์ **และชนเผ่าพื้นเมือง** ซึ่งศูนย์ได้จัดทำไว้ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับมาเป็นข้อมูลในการประกาศกำหนดหลักเกณฑ์และการขึ้นทะเบียนกลุ่มชาติพันธุ์ **และชนเผ่าพื้นเมือง** ของรัฐมนตรีตามมาตรา ๑๙ วรรคสอง ไปพลางก่อน จนกว่าคณะกรรมการจัดทำข้อมูลวิถีชีวิตและประวัติศาสตร์กลุ่มชาติพันธุ์ **และชนเผ่าพื้นเมือง** จะได้จัดทำข้อมูลแล้วเสร็จ

มาตรา ๔๓ ให้สภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทยซึ่งสมาคมศูนย์รวมการศึกษาและวัฒนธรรมของชาวไทยภูเขาในประเทศไทยที่ได้ดำเนินการบริหารและจัดการอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ทำหน้าที่สมัชชาตามพระราชบัญญัตินี้ ไปพลางก่อน จนกว่าจะได้มีการแต่งตั้ง **สมัชชาสภา** ตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ต้องไม่เกินเก้าสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๔๔ ให้เขตพื้นที่วัฒนธรรมพิเศษตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๓ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ เขตพื้นที่วัฒนธรรมพิเศษตามมติคณะอนุกรรมการแก้ไขปัญหาความมั่นคงในที่อยู่อาศัย พื้นที่ทำกิน และพื้นที่ทางจิตวิญญาณของกลุ่มชาติพันธุ์ชาวเลและชาวกะเหรี่ยง และพื้นที่ส่งเสริมและคุ้มครองวิถีชีวิตวัฒนธรรมกลุ่มชาติพันธุ์ **และชนเผ่าพื้นเมือง** ตามบันทึกข้อตกลงว่าด้วยความร่วมมือ “ส่งเสริมและคุ้มครองวิถีชีวิตวัฒนธรรมกลุ่มชาติพันธุ์ **และชนเผ่าพื้นเมือง**” ระหว่างกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงวัฒนธรรม สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน) สถาบันวิจัยสังคม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มูลนิธิชุมชนไท มูลนิธิพัฒนาภาคเหนือ เครือข่ายกะเหรี่ยง และเครือข่ายชาวเล ลงวันที่ ๒๘ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๓ ซึ่งได้จัดตั้งอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เป็นพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ **และชนเผ่าพื้นเมือง** ตามมาตรา

๓๕ ไปพลาทก่อน และให้ศูนย์ร่วมกับชุมชนจัดทำแผนแม่บทและธรรมนูญว่าด้วยการจัดการพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์**และชนเผ่าพื้นเมือง** ให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เพื่อเสนอต่อคณะกรรมการพิจารณาให้ความเห็นชอบเป็นพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิต กลุ่มชาติพันธุ์**และชนเผ่าพื้นเมือง** ตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

.....
นายกรัฐมนตรี

สรุปการรับฟังต่อความคิดเห็นร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. ...
ออนไลน์ผ่านเว็บไซต์ของหน่วยงาน “ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน)” ครั้งที่ ๑

ในกระบวนการการรับฟังความคิดเห็นต่อ (ร่าง) พระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน) ได้ดำเนินงานรับฟังความคิดเห็นของกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย รูปแบบออนไลน์ ผ่านเว็บไซต์ของหน่วยงาน “ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน)” เป็นระยะเวลา ๒๐ วัน โดยมีผู้ร่วมให้แสดงความคิดเห็นจำนวน ๓๒ คน เห็นด้วยกับ พระราชบัญญัติฯ จำนวน ๓๑ คน (คิดเป็นร้อยละ ๙๖.๘๘) และ ไม่เห็นด้วยจำนวน ๑ คน (คิดเป็นร้อยละ ๓.๑๒) มีรายละเอียดความเห็นทั้ง ๗ ประเด็น ดังนี้

๑. ความเห็นต่อหลักการร่างพระราชบัญญัติ

ผู้ให้ความเห็นส่วนใหญ่เห็นด้วยต่อหลักการของร่าง พ.ร.บ. จำนวน ๒๕ คน โดยมีความเห็นเพิ่มเติมว่าในบริบทสังคมไทยนั้น ประชาชนทุกคนควรมีเสรีภาพเท่าเทียมกัน รองลงมาเห็นด้วยอย่างยิ่งต่อหลักการของร่าง พ.ร.บ. จำนวน ๕ คน เนื่องจากเห็นว่าเกี่ยวข้องกับสิทธิที่มนุษยชาติจะได้รับอย่างเท่าเทียมกัน ทั้งนี้ เป็นที่น่าสังเกตว่า มีผู้ไม่เห็นด้วยกับหลักการของร่าง พ.ร.บ. จำนวน ๑ คน โดยให้เหตุผลว่า คนไทยเกิดจากการผสมผสานของผู้คนทุกกลุ่ม การเป็นประชาชนชาวไทยจึงไม่ควรแบ่งแยกเป็นกลุ่มชาติพันธุ์ และมีผู้ไม่ระบุความเห็น จำนวน ๑ คน

๒. ความเห็นต่อหมวด ๑ ว่าด้วยหลักการคุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ ตามร่างมาตรา ๕

ผู้ให้ความเห็นส่วนใหญ่เห็นด้วยกับหมวด ๑ ว่าด้วยหลักการคุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ ตามร่างมาตรา ๕ จำนวน ๓๑ คน โดยให้ความเห็นเพิ่มเติม ๒ ประการ ดังนี้

ประการแรก กลุ่มชาติพันธุ์ ถือเป็นกลุ่มคนที่เกิดอยู่บนผืนแผ่นดินไทย หากมีร่าง พ.ร.บ. ฉบับนี้จะสามารถลดความเหลื่อมล้ำทางสังคมและส่งเสริมสิทธิชนเผ่าพื้นเมืองในสังคมไทยเพิ่มมากขึ้น โดยเฉพาะการคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตทางวัฒนธรรมของกลุ่มชาติพันธุ์ที่จะนำมาสู่ความมั่นคงทั้งในระดับปัจเจกบุคคล ระดับครอบครัว และระดับชุมชน ทั้งนี้ การคุ้มครองและส่งเสริมสิทธิทางวัฒนธรรมควรตั้งอยู่บนหลักการพื้นฐานด้านมนุษยธรรม

ประการที่สอง กฎหมายฉบับอื่นที่ขัดหรือแย้งกับร่าง พ.ร.บ.ฉบับนี้เห็นควรให้ยกเลิกกฎหมายฉบับอื่น

นอกจากนี้ เป็นที่น่าสังเกตว่ามีผู้ไม่เห็นด้วยกับร่าง พ.ร.บ. นี้ จำนวน ๑ คน โดยมองว่ากฎหมายดังกล่าวเป็นการสร้างความแตกแยกให้เกิดขึ้นในสังคมไทย

๓. ความเห็นต่อหมวด ๒ ว่าด้วยกลไกการคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ ทั้งระดับนโยบาย และระดับปฏิบัติการ ตามร่างมาตรา ๗ ร่างมาตรา ๑๓ และร่างมาตรา ๑๖

ผู้ให้ความเห็นส่วนใหญ่เห็นด้วยกับหมวด ๒ ว่าด้วยกลไกการคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ ทั้งระดับนโยบาย และระดับปฏิบัติการ ตามร่างมาตรา ๗ ๑๓ และ ๑๖ จำนวน ๓๐ คน โดยมีความเห็นเพิ่มเติม ๓ ประการ ดังนี้

ประการแรก มองว่า กลุ่มชาติพันธุ์ คือ คนไทย ที่มีวิถีชีวิตวัฒนธรรมและอัตลักษณ์ที่แตกต่างกัน ถือเป็นความสวยงามและเป็นสิ่งที่มีการสืบทอดมาอย่างยาวนาน เห็นควรให้มีการส่งเสริมทำให้เกิดการเรียนรู้และสร้างพลังขับเคลื่อนให้ชุมชนชาติพันธุ์สามารถธำรงรักษาวิถีชีวิตที่ที่ตังงามสืบต่อไป

ประการที่สอง เห็นควรให้เพิ่มจำนวนผู้แทนกลุ่มชาติพันธุ์ในมาตรา ๗ คณะกรรมการคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ ที่มี ๗ คนนั้น ซึ่งเป็นสัดส่วนที่น้อยเมื่อเปรียบเทียบกับจำนวนกลุ่มชาติพันธุ์ในไทยที่มีมากถึง ๖๓ กลุ่ม

ประการที่สาม ข้อเสนอในการเลือกบุคคลที่เข้ามาทำหน้าที่ตามร่างมาตรา ๗ ๑๓ และ ๑๖ ขอให้คำนึงถึงคุณสมบัติด้านความสามารถและการเห็นคุณค่าของวัฒนธรรมกลุ่มชาติพันธุ์

ทั้งนี้ มีผู้ไม่เห็นด้วย จำนวน ๒ คน โดยมีความเห็นเพิ่มเติมว่า กลไกเชิงโครงสร้างดังกล่าวไม่ได้มุ่งทำให้ชนเผ่าพื้นเมืองมีสิทธิในการกำหนดตนเองอย่างแท้จริง เนื่องจากเป็นโครงการการทำงานจากบนลงล่างซึ่งไม่สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของร่าง พ.ร.บ.ฉบับนี้ที่มุ่งส่งเสริมสิทธิชนเผ่าพื้นเมือง รวมถึงมีผู้ให้ความเห็นว่ากลไกข้างต้นเป็นการสร้างความแตกแยก

๔. ความเห็นต่อหมวด ๓ ว่าด้วยการจัดตั้งสมัชชากลุ่มชาติพันธุ์แห่งประเทศไทย ตามร่างมาตรา ๑๙ - ๓๑

ผู้ให้ความเห็นส่วนใหญ่เห็นด้วยกับหมวด ๓ ว่าด้วยการจัดตั้งสมัชชากลุ่มชาติพันธุ์แห่งประเทศไทย ตามร่างมาตรา ๑๙ - ๓๑ จำนวน ๒๙ คน โดยมีความเห็นเพิ่มเติม ๒ ประการ ดังนี้

ประการแรก เห็นด้วยกับโครงสร้างของสมัชชาที่มีสมาชิกแต่ละกลุ่มชาติพันธุ์ และมีคณะผู้อาวุโสเป็นที่ปรึกษา รวมทั้งการมีกระบวนการสรรหาที่มาจากกลุ่มชาติพันธุ์

ประการที่สอง เห็นด้วยกับการจัดตั้งสมัชชากลุ่มชาติพันธุ์แห่งประเทศไทย ซึ่งเป็นองค์กรที่มีความสำคัญในการเป็นพื้นที่ในการนำเสนอปัญหา การแลกเปลี่ยน และการหาแนวทางแก้ไขปัญหาร่วมกัน ทั้งนี้ ในการจัดตั้งสมัชชา ควรประกอบด้วยสัดส่วนของผู้แทนกลุ่มชาติพันธุ์ที่มีความเท่าเทียมกัน

นอกจากนี้ มีผู้ไม่เห็นด้วยกับ หมวด ๓ ว่าด้วยการจัดตั้งสมัชชากลุ่มชาติพันธุ์แห่งประเทศไทย ตามร่างมาตรา ๑๙ - ๓๑ จำนวน ๓ คน โดยมีความเห็นเพิ่มเติมให้ใช้คำว่า “สภาชาติพันธุ์” แทนคำว่า “สมัชชากลุ่มชาติพันธุ์” รวมทั้งมีผู้ให้ความเห็นว่าการจัดตั้งสมัชชากลุ่มชาติพันธุ์เป็นการสร้างความแตกแยก

๕. ความเห็นต่อหมวด ๔ ว่าด้วยการจัดทำข้อมูลวิถีชีวิตและประวัติศาสตร์กลุ่มชาติพันธุ์ ตามร่างมาตรา ๓๒ - ๓๔

ผู้ให้ความเห็นส่วนใหญ่เห็นด้วยกับหมวด ๔ ว่าด้วยการจัดทำข้อมูลวิถีชีวิตและประวัติศาสตร์กลุ่มชาติพันธุ์ ตามร่างมาตรา ๓๒ - ๓๔ จำนวน ๓๐ คน โดยมีความเห็นเพิ่มเติม ๒ ประการ ดังนี้

ประการแรก เห็นควรให้มีการต่อยอดหลักสูตรท้องถิ่น

ประการที่สอง เห็นควรให้มีการส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีกลุ่มชาติพันธุ์มากกว่าร้อยละ ๗๐ ของประชากรในพื้นที่ มีการจัดตั้งศูนย์วัฒนธรรมของกลุ่มชาติพันธุ์เพื่อเป็นฐานข้อมูลในตำบลเพื่อให้คนรุ่นใหม่สามารถสืบทอดมรดกภูมิปัญญาวัฒนธรรมกลุ่มชาติพันธุ์ทั้งในมิติภาษา วิถีชีวิต และวัฒนธรรม รวมทั้งเป็นข้อมูลสำคัญในการแสดงอัตลักษณ์ให้คนภายนอกได้เรียนรู้วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ได้สะดวกมากขึ้น

นอกจากนี้ผู้ไม่เห็นด้วยกับหมวด ๔ ว่าด้วยการจัดทำข้อมูลวิถีชีวิตและประวัติศาสตร์กลุ่มชาติพันธุ์ ตามร่างมาตรา ๓๒ - ๓๔ จำนวน ๒ คน โดยมีความเห็นเพิ่มเติมว่าการจัดทำข้อมูลวิถีชีวิตและประวัติศาสตร์กลุ่มชาติพันธุ์ควรเป็นหน้าของสมัชชา และผู้ให้ความเห็นว่าการจัดทำข้อมูลวิถีชีวิตและประวัติศาสตร์กลุ่มชาติพันธุ์เป็นการสร้างความแตกแยก

๖. ความเห็นต่อหมวด ๕ ว่าด้วยการกำหนดเขตพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ ตามร่างมาตรา ๓๕ - ๓๙

ผู้ให้ความเห็นส่วนใหญ่เห็นด้วยกับเนื้อความในหมวด ๕ ว่าด้วยการกำหนดเขตพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ ตามร่างมาตรา ๓๕ - ๓๙ จำนวน ๒๘ คน และไม่แสดงความเห็น จำนวน ๑ คน โดยมีรายละเอียดความเห็น ๒ ประการ เพิ่มเติม ดังนี้

ประการแรก เห็นควรให้ยกเลิกพื้นที่อุทยานแห่งชาติที่มีการประกาศทับซ้อนพื้นที่ชุมชน เนื่องจากการบังคับใช้พระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ เป็นปัญหาสำคัญในการพัฒนาและอนุรักษ์วัฒนธรรมกลุ่มชาติพันธุ์

ประการที่สอง เห็นควรให้มีการระบุเนื้อความเพิ่มเติมว่าในการประกาศพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ ต้องให้ผู้แทนจากกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช และ/หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มาร่วมรับฟัง พิจารณาและร่วมจัดทำแผนแม่บทหรือธรรมนูญพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ เพื่อสร้างความเข้าใจร่วมกันและเพื่อหลีกเลี่ยงปัญหาที่อาจเกิดขึ้นระหว่างกลุ่มชาติพันธุ์หรือกลุ่มชนพื้นเมืองในพื้นที่ และหน่วยงานราชการในอนาคต

ทั้งนี้ มีผู้ไม่เห็นด้วยกับเนื้อความในหมวด ๕ ว่าด้วยการกำหนดเขตพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ ตามร่างมาตรา ๓๕ - ๓๙ จำนวน ๓ คน โดยมีความเห็นเพิ่มเติมว่าภายใต้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ชาวไทยทุกคนต้องมีความเท่าเทียมกันในทุกพื้นที่ โดยไม่ควรมีการแบ่งเขตพื้นที่คุ้มครองเฉพาะกลุ่มชาติพันธุ์

๗. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะ ในประเด็นอื่นๆ

จากการรับฟังความเห็นต่อร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ มีผู้ให้ข้อเสนอแนะ ดังนี้

๑. ประเด็นการส่งเสริมและคุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ มีข้อเสนอแนะ ๔ ประการ ดังนี้

๑) การส่งเสริมให้กลุ่มชาติพันธุ์สามารถเข้าถึงสิทธิขั้นพื้นฐานดังที่ประชาชนทั่วไปได้รับ
๒) การส่งเสริมให้เกิดความเสมอภาคบนพื้นฐานความเป็นมนุษย์
๓) การสร้างเสริมความเข้มแข็งให้กลุ่มชาติพันธุ์ทุกกลุ่มอย่างเท่าเทียมกัน ในการสนับสนุนและส่งเสริมการดำรงอัตลักษณ์และสืบทอดทางวัฒนธรรมให้กับคนรุ่นหลัง อาทิ การจัดทำหลักสูตรท้องถิ่น และการส่งเสริมปราชญ์ชาวบ้านในแต่ละกลุ่มชาติพันธุ์ให้มีบทบาทในการถ่ายทอดองค์ความรู้ให้กับเด็กและเยาวชนกลุ่มชาติพันธุ์ เพื่อให้เกิดกระบวนการเรียนรู้และสร้างความภาคภูมิใจในการสืบทอดมรดกทางวัฒนธรรมอย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถยกระดับไปสู่การสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจด้วยทุนวัฒนธรรม

๔) การส่งเสริมการศึกษาเพื่อให้กลุ่มชาติพันธุ์สามารถรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของสังคม ในยุคปัจจุบัน ที่กลุ่มชาติพันธุ์มักถูกเอารัดเอาเปรียบและถูกดูหมิ่นเหยียดหยามจากคนภายนอกว่าเป็นกลุ่มคนที่ไม่มีการศึกษา

๒. ประเด็นบทบาทของหน่วยงานรัฐและภาคเอกชน

๑) เห็นควรให้ร่าง พ.ร.บ. นี้ มีการสนับสนุนกลไกเชิงนโยบายที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มชาติพันธุ์ โดยการเปิดโอกาสให้ภาครัฐและภาคเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการเสนอแนวทางการแก้ไขปัญหาด้านวิถีชีวิตดั้งเดิมของกลุ่มชาติพันธุ์ รวมถึงการจัดตั้งศูนย์อำนวยการในแต่ละกลุ่มชาติพันธุ์ เพื่อทำงานเชื่อมโยงกับกลไกเชิงนโยบาย อาทิ นโยบายของศูนย์พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ให้ประชาชนมีสิทธิเข้าถึง แลกเปลี่ยนเรียนรู้และเพื่อสืบสานวัฒนธรรมทางภาษาการแต่งกายวิถีชีวิตรวมถึงสิ่งอื่นๆในพื้นที่ที่ทำกินก็ดิสริทอย่างอื่นใดที่อยู่ภายใต้กฎหมายอื่นก็ดีหรือกฎหมายไม่เปิดช่องให้กระทำได้ดี ทั้งทั้งนี้ให้สอดคล้องกับจารีตประเพณีดั้งเดิมของชุมชนและท้องถิ่นนั้น

๒) หน่วยงานภาครัฐควรเร่งดำเนินการพัฒนาสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานให้เกิดขึ้นทันทีภายหลังจากร่าง พ.ร.บ. ฉบับนี้บังคับใช้เพื่อแก้ไขปัญหาความเหลื่อมล้ำ

๓. ประเด็นการใช้คำว่า “กลุ่มชาติพันธุ์”

ความเห็นที่ ๑ ไม่เห็นด้วยกับการใช้คำดังกล่าว เนื่องจากกลุ่มชาติพันธุ์ที่เกิดในประเทศไทยได้รับสิทธิการเป็นพลเมืองไทยเช่นเดียวกับคนไทยกลุ่มอื่น ๆ จึงไม่มีความจำเป็นต้องใช้คำว่า “กลุ่มชาติพันธุ์”

ความเห็นที่ ๒ คำนิยามของคำว่า “กลุ่มชาติพันธุ์” มีข้อเสนอให้ระบุเนื้อความเพิ่มเติมจากคำนิยามที่มีอยู่เดิมเพื่อให้เกิดความชัดเจนมากขึ้น ความว่า “เป็นกลุ่มชาติพันธุ์ที่มีอำนาจต่อรองทางการเมืองหรือการเข้าถึงทรัพยากรต่าง ๆ ในประเทศ “ด้อยกว่า” หรือ “น้อยกว่า” กลุ่มชาติพันธุ์หลักของประเทศ หรือเป็น “กลุ่มคนชายขอบ” ที่ขาดโอกาสในการเข้าถึงทรัพยากรหลักหรือถูกเลือกปฏิบัติในเรื่องสิทธิหรือสวัสดิการต่าง ๆ หรือเป็น “กลุ่มชนพื้นเมือง” ที่อาศัยและมีวิถีชีวิตดั้งเดิมของตนเองในพื้นที่นั้น ๆ มาอย่างยาวนานตั้งแต่ต้นก่อนที่จะประกาศเป็นเขตพื้นที่ต่าง ๆ ของรัฐชาติ”

๔. ประเด็นการจัดตั้งสมัชชา กลุ่มชาติพันธุ์

ไม่เห็นด้วยในการจัดตั้งสมัชชากลุ่มชาติพันธุ์ เนื่องจากองค์กรดังกล่าวไม่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ และอาจส่งผลกระทบต่อความเป็นคนไทยหากมีองค์กรอิสระเกิดขึ้น ทั้งนี้ จึงเห็นวามาตรการภายใต้ร่าง พ.ร.บ. นี้บรรลุเป้าหมายในด้านการคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์แล้ว

๕. ประเด็นหมวด ๔ และหมวด ๕

เห็นควรให้เพิ่มเติมด้านการศึกษา ที่ต้องมีการออกแบบหลักสูตรที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ ที่เปิดโอกาสให้กลุ่มชาติพันธุ์สามารถเรียนรู้ทั้งหลักสูตรแกนกลางและหลักสูตรวิถีชีวิตเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนในการพัฒนาศักยภาพของกลุ่มชาติพันธุ์

๖. ประเด็นความขัดแย้งระหว่างกลุ่มชาติพันธุ์และคนไทยพื้นราบ

การมีพระราชบัญญัติเฉพาะที่ให้การคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ จะก่อให้เกิดปัญหาให้กับสังคมเพิ่มมากขึ้น อาทิ กรณีตัวอย่างความขัดแย้งจากการใช้ทรัพยากรพื้นที่ต้นน้ำระหว่างกลุ่มชาติพันธุ์ชาวไทยภูเขากับคนไทยพื้นราบในอำเภोजอมทอง จังหวัดเชียงใหม่

ฝ่ายสื่อสารสังคมและขับเคลื่อนนโยบายสาธารณะ
ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (ศมส.)

เอกสารแนบ
ข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของผู้ร่วมแสดงความเห็น

๑. ผู้ร่วมให้ความเห็น จำนวน ๓๒ คน

๒. เพศ

ผู้ให้ความเห็นทั้งหมด ๓๒ คน จำแนกได้ คือ

- ๒.๑) เพศชาย ๒๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๗๕
- ๒.๒) เพศหญิง ๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๘.๘
- ๒.๓) ไม่ต้องการระบุเพศ ๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๖.๓

๓. อายุ จำแนกได้ คือ

- ๓.๑) อายุ ๒๑-๕๙ ปี จำนวน ๒๘ คน
- ๓.๒) อายุ ๖๐ ปี ขึ้นไป จำนวน ๒ คน
- ๓.๓) อายุ ๑๒ - ๒๐ ปี จำนวน ๑ คน
- ๓.๔) ไม่ระบุอายุ จำนวน ๑ คน

๔. อาชีพ/สังกัด

- ๔.๑) ประชาชนทั่วไป จำนวน ๒๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๖๒.๕
- ๔.๒) นักวิชาการ/นักวิจัย จำนวน ๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๙.๔
(ศูนย์ศึกษานิติศาสตร์ ม.ทักษิณ, ศูนย์ศึกษาประวัติศาสตร์และภูมิปัญญาไทย, มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี)
- ๔.๓) นักเรียน/นักศึกษา จำนวน ๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๙.๔
(มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, มหาวิทยาลัยรามคำแหง)
- ๔.๔) หน่วยงานรัฐ จำนวน ๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๖.๓
(การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอมก๋อย (กศน.), สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต ๑)
- ๔.๕) องค์กรพัฒนาเอกชน จำนวน ๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๖.๓
(สภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย, สภาวัฒนธรรมอำเภอขุนยี่)
- ๔.๖) หน่วยงานภาคเอกชน จำนวน ๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๓.๑
(Hear & Found Co., Ltd)
- ๔.๗) กลุ่มชาติพันธุ์ ชนเผ่าพื้นเมือง จำนวน ๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๓.๑

๕. ความเกี่ยวข้องกับร่างพระราชบัญญัติฯ

- ๕.๑) ในฐานะการเป็นประชาชนทั่วไป จำนวน ๑๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๓.๘
- ๕.๒) ในฐานะประชาชนกลุ่มชาติพันธุ์ จำนวน ๑๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๑.๓
- ๕.๓) ในฐานะสถาบันวิชาการ จำนวน ๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๙.๔
- ๕.๔) ในฐานะหน่วยงานราชการ จำนวน ๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๖.๓
- ๕.๕) ในฐานะองค์กรพัฒนาเอกชน จำนวน ๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๓.๑
- ๕.๖) ในฐานะชาติพันธุ์ชนเผ่าพื้นเมือง จำนวน ๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๓.๑

๖. กลุ่มชาติพันธุ์ จำนวน ๑๐ กลุ่มชาติพันธุ์

ผู้ให้ความเห็นในส่วนของประชาชนกลุ่มชาติพันธุ์ จำนวน ๑๐ กลุ่มชาติพันธุ์ ประกอบด้วย

๑) กลุ่มชาติพันธุ์กะเหรี่ยง ๔ คน	๖) กะเหรี่ยงโพลั่ว ๑ คน
๒) อ่าข่า ๓ คน	๗) ปกาเกอะญอ ๑ คน
๓) ล่าหู่ ๓ คน	๘) มอญ ๒ คน
๔) ผู้ไท ๒ คน	๙) เมี่ยน ๑ คน
๕) กูยและเขมร ๒ คน	๑๐) มานี ๑ คน

.....

กระบวนการรับฟังความคิดเห็น
หลังเสนอเรื่องเข้าสู่กระบวนการ
พิจารณาของคณะรัฐมนตรี

คู่มือ

สรุปการประชุมหารือประเด็นเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. ร่วมกับส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง
เมื่อวันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๖๕ ณ ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน) และผ่านระบบสื่อสารทางไกล

๑. เรื่องเดิม

อ้างถึง หนังสือ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๓/๑๘๓๓๖ ลงวันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๖๕ เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. โดย สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี (สลค.) แจ้งว่า รองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) ปฏิบัติราชการแทนนายกรัฐมนตรี มีคำสั่งมอบหมายให้กระทรวงวัฒนธรรมรับร่างพระราชบัญญัติฯ ดำเนินการหารือร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ได้ข้อสรุปของร่างพระราชบัญญัติฯ ก่อนนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา นั้น

๒. ข้อเท็จจริง

กระทรวงวัฒนธรรม ได้มอบหมายให้ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน) (ศมส.) ในฐานะหน่วยงานผู้รับผิดชอบหลักรับข้อเสนอของหน่วยราชการมาทำการปรับปรุงแก้ไขในร่างพระราชบัญญัติฯ ให้มีความเหมาะสม เมื่อดำเนินการดังกล่าวแล้วเสร็จ ศมส. จึงเชิญหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องประชุมหารือเพื่อชี้แจงร่างพระราชบัญญัติฯ ที่ได้ปรับปรุงแก้ไข ซึ่งจัดประชุมหารือแล้ว เมื่อวันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๖๕ โดยที่ประชุมหารือทั้งสิ้น ๗ ประเด็น ได้แก่

๑. ประเด็นเรื่องนิยามศัพท์ “ชนเผ่าพื้นเมือง” และ “พื้นที่คุ้มครอง” ตามร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (ร่างมาตรา ๓)

๒. ประเด็นเรื่องวัตถุประสงค์การคุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ ตามร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (ร่างมาตรา ๕)

๓. ประเด็นเรื่องกลไกคณะกรรมการและคณะอนุกรรมการชุดต่าง ๆ โดยให้ พิจารณาให้เหลือเท่าที่จำเป็นและเหมาะสมกับการดำเนินการให้มีประสิทธิภาพ ตามร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (ร่างมาตรา ๗ ๑๔ ๒๒ ๒๖ ๒๗ และ ๓๔)

๔. ประเด็นเรื่องสมัชชา เกี่ยวกับคุณสมบัติและหน้าที่ของสมัชชาตามร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (ร่างมาตรา ๑๔ และ ๒๐)

๕. ประเด็นเรื่องการจัดทำฐานข้อมูลวิถีชีวิตและประวัติศาสตร์กลุ่มชาติพันธุ์ ตามร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (ร่างมาตรา ๒๗)

๖. ประเด็นเรื่องพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ ตามร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (ร่างมาตรา ๓๐ - ๓๔)

๗. ประเด็นข้อสังเกตของบทเฉพาะกาล ตามร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (ร่างมาตรา ๓๖ และ ๔๓)

โดยมีรายละเอียดการปรับแก้ดังนี้

๑. ประเด็นเรื่องนิยามคำศัพท์ เชื่อมโยงกับร่างมาตรา ๓ ได้แก่ “ชนเผ่าพื้นเมือง” และ “พื้นที่คุ้มครอง”

๑.๑ ข้อสังเกตของหน่วยงานราชการ

ในร่างมาตรา ๓ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องตั้งข้อสังเกตเกี่ยวกับเรื่องการให้คำนิยามของคำว่า “ชนเผ่าพื้นเมือง” และ “พื้นที่คุ้มครอง” จำนวน ๓ หน่วยงาน ดังนี้

๑. สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
๒. กระทรวงอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม
๓. กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

โดยมีข้อเสนอแนะและข้อสังเกตให้ทบทวนเรื่องการกำหนดและการใช้คำนิยามของคำว่า “กลุ่มชาติพันธุ์” และ “ชนเผ่าพื้นเมือง” ในร่างพระราชบัญญัติฯ โดยให้พิจารณาควบคู่กับข้อสงวนของประเทศ ไทยในพันธกรณีที่ประเทศไทยเข้าร่วมเป็นภาคี อย่างไรก็ตาม การให้คำนิยามของคำว่า “กลุ่มชาติพันธุ์” ต้องมีความรัดกุมเพียงพอเพื่อป้องกันความเข้าใจคลาดเคลื่อน และในส่วนของคำนิยามคำว่า “พื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์” ให้เพิ่มคำนิยามที่ระบุถึงวัตถุประสงค์ของการประกาศพื้นที่ เพื่อให้สอดคล้องกับหลักการของร่างพระราชบัญญัติ

๑.๒ การดำเนินการปรับปรุงแก้ไขร่างพระราชบัญญัติ

๑. ตัดคำว่า “ชนเผ่าพื้นเมือง” ในนิยามกลุ่มชาติพันธุ์
๒. เพิ่มนิยามศัพท์เกี่ยวกับ “พื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์” เพื่อให้ครอบคลุมถึงวัตถุประสงค์ของการใช้พื้นที่มากยิ่งขึ้น

ร่างพระราชบัญญัติฉบับก่อนเสนอเรื่องเข้า ครม.	ร่างพระราชบัญญัติฉบับหลังเสนอเรื่องเข้า ครม.
<p>ร่างมาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้</p> <p>“กลุ่มชาติพันธุ์” หมายความว่า กลุ่มคนที่อาศัยอยู่เป็นกลุ่มเดียวกันหรือหลายกลุ่มหรือเป็นชนเผ่าพื้นเมือง ซึ่งมีอัตลักษณ์และการสั่งสมทางวัฒนธรรม ภาษา วิถีชีวิต ภูมิปัญญา และความเชื่อตามจารีตประเพณีร่วมกัน</p> <p>“ชุมชน” หมายความว่า ชุมชนท้องถิ่นหรือชุมชนท้องถิ่นดั้งเดิม</p> <p>“พื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์” หมายความว่า พื้นที่อยู่อาศัย พื้นที่ทำกิน หรือพื้นที่ทางวัฒนธรรมและจิตวิญญาณของกลุ่มชาติพันธุ์</p> <p>“สมัชชา” หมายความว่า สมัชชากลุ่มชาติพันธุ์แห่งประเทศไทย</p> <p>“สมาชิก” หมายความว่า สมาชิกสมัชชากลุ่มชาติพันธุ์แห่งประเทศไทย</p> <p>“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์</p> <p>“กรรมการ” หมายความว่า กรรมการคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์</p> <p>“จังหวัด” หมายความว่า รวมถึง กรุงเทพมหานคร</p>	<p>ร่างมาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้</p> <p>“กลุ่มชาติพันธุ์” หมายความว่า กลุ่มคนที่อาศัยอยู่เป็นกลุ่มเดียวกันหรือหลายกลุ่ม หรือเป็นชนเผ่าพื้นเมือง ซึ่งมีอัตลักษณ์และการสั่งสมทางวัฒนธรรม ภาษา วิถีชีวิต ภูมิปัญญา และความเชื่อตามจารีตประเพณีร่วมกัน</p> <p>“ชุมชน” หมายความว่า ชุมชนท้องถิ่นหรือชุมชนท้องถิ่นดั้งเดิม</p> <p>“พื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์” หมายความว่า พื้นที่คุ้มครองให้กลุ่มชาติพันธุ์สามารถดำรงวิถีชีวิตบนฐานภูมิปัญญาและวัฒนธรรมโดยมีการจัดการ อนุรักษ์ และใช้ประโยชน์ในทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน ประกอบด้วยพื้นที่อยู่อาศัย พื้นที่ทำกิน หรือพื้นที่ทางวัฒนธรรมและจิตวิญญาณของกลุ่มชาติพันธุ์ และได้มีการดำเนินการตามมาตรา ๓๐</p> <p>“สมัชชา” หมายความว่า สมัชชากลุ่มชาติพันธุ์แห่งประเทศไทย</p> <p>“สมาชิก” หมายความว่า สมาชิกสมัชชากลุ่มชาติพันธุ์แห่งประเทศไทย</p> <p>“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์</p> <p>“กรรมการ” หมายความว่า กรรมการคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์</p> <p>“จังหวัด” หมายความว่า รวมถึง กรุงเทพมหานคร</p>

ร่างพระราชบัญญัติฉบับก่อนเสนอเรื่องเข้า ครม.	ร่างพระราชบัญญัติฉบับหลังเสนอเรื่องเข้า ครม.
<p>“หน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ</p> <p>“ผู้อำนวยการ” หมายความว่า ผู้อำนวยการศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร</p> <p>“ศูนย์” หมายความว่า ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน)</p> <p>“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้</p>	<p>“หน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ</p> <p>“ผู้อำนวยการ” หมายความว่า ผู้อำนวยการศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร</p> <p>“ศูนย์” หมายความว่า ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน)</p> <p>“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้</p>

๒. ประเด็นเรื่องการกำหนดวัตถุประสงค์การคุ้มครอง เชื่อมโยงกับร่างมาตรา ๕

๒.๑ ข้อสังเกตของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ร่างมาตรา ๕ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ข้อสังเกตในประเด็นเรื่องการกำหนดวัตถุประสงค์ของการคุ้มครอง และส่งเสริม จำนวน ๓ หน่วยงาน ได้แก่

๑. สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
๒. กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม
๓. กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

มีข้อเสนอแนะให้ทบทวนเรื่องการดำเนินงานของภาครัฐ ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองและส่งเสริม กลุ่มชาติพันธุ์ โดยให้คำนึงถึงกับสิทธิและเสรีภาพในการแสดงออกซึ่งวัฒนธรรม ประกอบกับให้เพิ่มเรื่องการอนุรักษ์ ควบคู่กับการใช้ประโยชน์ในทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๒.๒ การดำเนินการปรับปรุงแก้ไขร่างพระราชบัญญัติ

๑. เพิ่มอนุมาตรา (๓) ขึ้นมาหนึ่งอนุมาตรา
๒. เพิ่มคำว่า “อนุรักษ์” ในอนุมาตรา (๕) และ (๖)

ร่างพระราชบัญญัติฉบับก่อนเสนอเรื่องเข้า ครม.	ร่างพระราชบัญญัติฉบับหลังเสนอเรื่องเข้า ครม.
<p>ร่างมาตรา ๕ การคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ ตามพระราชบัญญัตินี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อการคุ้มครองสิทธิขั้นพื้นฐาน และรับรองสิทธิของกลุ่มชาติพันธุ์ ดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) การได้รับการดูแลและไม่ถูกเกลียดชังเหยียดหยาม หรือเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรม</p> <p>(๒) การอนุรักษ์ภูมิปัญญาหรือความหลากหลายทางวัฒนธรรม ภาษา วิถีชีวิต และความเชื่อตามจารีตประเพณี ซึ่งเสี่ยงต่อการสูญหายหรือเสียหาย</p> <p>(๓) การจัดการชุมชนและพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ ตามมาตรา ๓๕</p> <p>(๔) การจัดการและใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และความหลากหลายทางชีวภาพตามวิถีชีวิตและวัฒนธรรมอย่างยั่งยืนของชุมชน</p>	<p>ร่างมาตรา ๕ การคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ ตามพระราชบัญญัตินี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อการคุ้มครองสิทธิขั้นพื้นฐาน และรับรองสิทธิของกลุ่มชาติพันธุ์ ดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) การได้รับการดูแลและไม่ถูกเกลียดชังเหยียดหยาม หรือเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรม</p> <p>(๒) การอนุรักษ์ ภูมิปัญญาหรือความหลากหลายทางวัฒนธรรม ภาษา วิถีชีวิต และความเชื่อตามจารีตประเพณี ซึ่งเสี่ยงต่อการสูญหายหรือเสียหาย</p> <p>(๓) การแสดงออกซึ่งภูมิปัญญา ความหลากหลายทางวัฒนธรรม ภาษา วิถีชีวิต และความเชื่อตามจารีตประเพณี</p> <p>(๔) การจัดการชุมชนและพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ ตามมาตรา ๓๐</p>

ร่างพระราชบัญญัติฉบับก่อนเสนอเรื่องเข้า ครม.	ร่างพระราชบัญญัติฉบับหลังเสนอเรื่องเข้า ครม.
<p>(๕) การมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการและใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมและความหลากหลายทางชีวภาพในโครงการ กิจกรรมหรือกิจการของรัฐหรือเอกชนที่อาจกระทบต่อวิถีชีวิตหรือชุมชน</p> <p>(๖) การเข้าถึงสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานและการบริการสาธารณะของรัฐ</p> <p>ให้หน่วยงานของรัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่ดำเนินการหรือร่วมกันดำเนินการให้เป็นไปตามวรรคหนึ่ง</p>	<p>(๕) การจัดการ อนุรักษ์ และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และความหลากหลายทางชีวภาพตามวิถีชีวิตและวัฒนธรรมอย่างยั่งยืนของชุมชน</p> <p>(๖) การมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ อนุรักษ์ และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมและความหลากหลายทางชีวภาพในโครงการ กิจกรรมหรือกิจการของรัฐหรือเอกชนที่อาจกระทบต่อวิถีชีวิตหรือชุมชน</p> <p>(๗) การเข้าถึงสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานและการบริการสาธารณะของรัฐ</p> <p>ให้หน่วยงานของรัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่ดำเนินการหรือร่วมกันดำเนินการให้เป็นไปตามวรรคหนึ่ง</p>

๓. ประเด็นเรื่องกลไกในรูปแบบคณะกรรมการ

๓.๑ **ข้อสังเกตของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง** ในประเด็นเรื่องกลไกคณะกรรมการมีหน่วยงานตั้งข้อสังเกตและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมจำนวน ๘ หน่วยงาน ดังนี้

๑. กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม
๒. กระทรวงการคลัง
๓. กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๔. กระทรวงสาธารณสุข
๕. สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
๖. สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.)
๗. สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และ คณะกรรมการปฏิรูปประเทศ
สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
๘. สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

โดยมีข้อสังเกตและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ๓ ประการ ซึ่งเชื่อมโยงกับร่างมาตรา ๗ ๑๔ ๒๒ ๒๖ ๒๗ และ ๓๔ ดังนี้

ประการที่หนึ่ง ร่างพระราชบัญญัติมีกลไกในรูปแบบคณะกรรมการฯ มากเกินความจำเป็น ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและลดขั้นตอนการดำเนินงาน จึงมีข้อเสนอแนะให้ทบทวนกลไกคณะกรรมการให้มีเพียงตามความจำเป็นเท่านั้น

ประการที่สอง องค์ประกอบเกี่ยวกับคณะกรรมการคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ โดยมีข้อสังเกต ๒ ประเด็น ซึ่งเชื่อมโยงกับร่างมาตรา ๗ ดังนี้

- (๑) ให้มีการเพิ่มองค์ประกอบของคณะกรรมการ **ด้านสาธารณสุขและผู้ทรงคุณวุฒิ ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม** พร้อมทั้งให้มีหน่วยงานที่กำกับดูแลพื้นที่อนุรักษ์ร่วมเป็นกรรมการด้วย

- (๒) ให้มีการทบทวนสัดส่วนของคณะกรรมการโดยพิจารณาความสมดุลระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน พร้อมทั้งให้มีหลักเกณฑ์ที่ชัดเจนในการกำหนดจำนวนผู้แทนของกลุ่มชาติพันธุ์ เนื่องจากมีกลุ่มชาติพันธุ์มีจำนวนหลายกลุ่ม

ประการที่สาม อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการคุ้มครองและส่งเสริมฯ ตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการฯ ในการประกาศพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ ตามร่างมาตรา ๓๐ เสนอแนะให้มีการขอความเห็นจากส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง และรับฟังความเห็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เพื่อเป็นชุดข้อมูลประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการ

๓.๒ การดำเนินการปรับปรุงแก้ไขร่างพระราชบัญญัติ ดังนี้

๑) **ปรับแก้การดำเนินงานในรูปแบบคณะกรรมการโดยคงไว้ซึ่งคณะกรรมการเท่าที่จำเป็นเท่านั้น** จึงได้ทำการตัดคณะกรรมการออกจำนวน ๒ ชุด ได้แก่

- (๑) คณะอนุกรรมการคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ระดับจังหวัด (เดิมปรากฏอยู่ในร่างมาตรา ๑๓)
- (๒) คณะอนุกรรมการเฉพาะเรื่อง (เดิมปรากฏอยู่ในร่างมาตรา ๑๕)

ทั้งนี้ ได้คงไว้ซึ่งคณะกรรมการที่สำคัญจำนวน ๒ ชุด ดังนี้

- (๑) คณะกรรมการคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ ร่างมาตรา ๗ (กลไกระดับนโยบาย)
- (๒) คณะกรรมการจัดทำข้อมูลวิถีชีวิตและประวัติศาสตร์กลุ่มชาติพันธุ์ ร่างมาตรา ๒๗ (กลไกระดับวิชาการ)

๒) **ได้ปรับเพิ่มและลดองค์ประกอบของคณะกรรมการในร่างมาตรา ๗ ดังนี้**

- (๑) เพิ่ม “**กระทรวงสาธารณสุข**” ร่วมเป็นกรรมการโดยตำแหน่ง
- (๒) ผู้ทรงคุณวุฒิ เพิ่ม “**ด้านทรัพยากรธรรมชาติ**”
- (๓) ผู้แทนกลุ่มชาติพันธุ์ ปรับลดจากเดิมจำนวน ๗ คน ปรับลดเหลือจำนวน **๖ คน** ทั้งนี้ ในการสรรหาผู้แทนกลุ่มชาติพันธุ์นายกรัฐมนตรีเป็นผู้แต่งตั้งโดยการสรรหาของมีชชา ซึ่งสมัชชาจะประกอบไปด้วยตัวแทนกลุ่มชาติพันธุ์ทั้ง ๖๐ กลุ่ม ที่ได้ทำการขึ้นทะเบียนกับศูนย์ฯ

๓) จากข้อเสนอแนะในประการที่สามเรื่องอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการคุ้มครองและส่งเสริมฯ ซึ่งมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมให้มีการขอความเห็นจากหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องก่อนประกาศพื้นที่คุ้มครอง ทั้งนี้ เนื่องจากการจัดตั้งพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ตามเนื้อความในร่างมาตรา ๓๐ นั้น ต้องมีการจัดทำข้อมูลชุมชน แผนแม่บทการบริหารจัดการพื้นที่ โดยจะสามารถประกาศเป็นพื้นที่คุ้มครองได้ก็ต้องผ่านการพิจารณาเห็นชอบจากคณะกรรมการคุ้มครองและส่งเสริมฯ ซึ่งในองค์ประกอบของคณะกรรมการฯ มีหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องร่วมเป็นกรรมการโดยตำแหน่งอยู่แล้ว จึงสามารถขอความเห็นชอบหรือข้อมูลประกอบอื่นใดเพื่อสนับสนุนการพิจารณาประกาศเป็น “พื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์” ได้

ร่างพระราชบัญญัติฉบับก่อนเสนอเรื่องเข้า ครม.	ร่างพระราชบัญญัติฉบับหลังเสนอเรื่องเข้า ครม.
<p>ร่างมาตรา ๗ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่ง เรียกว่า “คณะกรรมการคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์” ประกอบด้วย</p> <p>(๑) นายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรีซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมาย เป็นประธานกรรมการ</p>	<p>ร่างมาตรา ๗ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่ง เรียกว่า “คณะกรรมการคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์” ประกอบด้วย</p> <p>(๑) นายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรีซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมาย เป็นประธานกรรมการ</p>

ร่างพระราชบัญญัติฉบับก่อนเสนอเรื่องเข้า ครม.	ร่างพระราชบัญญัติฉบับหลังเสนอเรื่องเข้า ครม.
<p>(๒) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม เป็นรองประธานกรรมการ</p> <p>(๓) กรรมการโดยตำแหน่ง ได้แก่ ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ปลัดกระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวงวัฒนธรรม ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ และเลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ</p> <p>(๔) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวนห้าคน ซึ่งนายกรัฐมนตรี แต่งตั้งโดยการสรรหาผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับชาติพันธุ์ และเป็นผู้ทรงคุณวุฒิด้านกฎหมาย ด้านการเกษตร ด้านพัฒนาสังคม ด้านมานุษยวิทยา ด้านสังคมวิทยา ด้านสิ่งแวดล้อม หรือด้านอื่นที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้</p> <p>(๕) ผู้แทนกลุ่มชาติพันธุ์ จำนวนเจ็ดคน ซึ่งนายกรัฐมนตรี แต่งตั้งโดยการสรรหาของสมาชิก</p> <p>(๖) ผู้แทนองค์กรพัฒนาเอกชน จำนวนสองคน องค์กรพัฒนาเอกชนตาม (๖) ต้องเป็นนิติบุคคลที่มี วัตถุประสงค์ไม่เป็นการแสวงหาผลกำไร และดำเนินกิจกรรมด้าน กลุ่มชาติพันธุ์มาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปี</p> <p>หลักเกณฑ์และวิธีการสรรหากรรมการตาม (๔) (๕) และ (๖) ให้เป็นไปตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด</p> <p>ให้ผู้อำนวยความสะดวกเป็นกรรมการและเลขานุการ และให้ผู้อำนวยความสะดวกแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ของศูนย์ จำนวนไม่เกินสองคนเป็นผู้ช่วยเลขานุการ ในกรณีที่เห็นสมควรผู้อำนวยความสะดวก โดยความเห็นชอบของอธิบดีกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ อาจแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ของกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการเป็นผู้ช่วยเลขานุการด้วยก็ได้</p>	<p>(๒) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม เป็นรองประธานกรรมการ</p> <p>(๓) กรรมการโดยตำแหน่ง ได้แก่ ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ปลัดกระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวงวัฒนธรรม ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ปลัดกระทรวงสาธารณสุข และเลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ</p> <p>(๔) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวนห้าคน ซึ่งนายกรัฐมนตรี แต่งตั้งโดยการสรรหาผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับชาติพันธุ์ และเป็นผู้ทรงคุณวุฒิด้านกฎหมาย ด้านการเกษตร ด้านพัฒนาสังคม ด้านมานุษยวิทยา ด้านสังคมวิทยา ด้านทรัพยากรธรรมชาติ ด้านสิ่งแวดล้อม หรือด้านอื่นที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้</p> <p>(๕) ผู้แทนกลุ่มชาติพันธุ์ จำนวนเจ็ดหกคน ซึ่งนายกรัฐมนตรี แต่งตั้งโดยการสรรหาของสมาชิก</p> <p>(๖) ผู้แทนองค์กรพัฒนาเอกชน จำนวนสองคน องค์กรพัฒนาเอกชนตาม (๖) ต้องเป็นนิติบุคคลที่มี วัตถุประสงค์ไม่เป็นการแสวงหาผลกำไร และดำเนินกิจกรรมด้าน กลุ่มชาติพันธุ์มาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปี</p> <p>หลักเกณฑ์และวิธีการสรรหากรรมการตาม (๔) (๕) และ (๖) ให้เป็นไปตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด</p> <p>ให้ผู้อำนวยความสะดวกเป็นกรรมการและเลขานุการ และให้ผู้อำนวยความสะดวกแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ของศูนย์ จำนวนไม่เกินสองคนเป็นผู้ช่วยเลขานุการ ในกรณีที่เห็นสมควรผู้อำนวยความสะดวก โดยความเห็นชอบของอธิบดีกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ อาจแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ของกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการเป็นผู้ช่วยเลขานุการด้วยก็ได้</p>
<p>ร่างมาตรา ๓๒ การจัดทำข้อมูลวิถีชีวิตและประวัติศาสตร์กลุ่มชาติพันธุ์มีวัตถุประสงค์ ดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) เพื่อการคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ตาม มาตรา ๕</p> <p>(๒) เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานสำคัญในการพิสูจน์ข้อเท็จจริงตามกฎหมายในการรับรองสถานะบุคคล</p> <p>(๓) เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานสำคัญในการประกาศพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์</p> <p>(๔) เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานสำคัญในการประกาศและเพิกถอน เขตพื้นที่ที่มีกฎหมายกำหนดเพื่อการอนุรักษ์หรือการใช้ประโยชน์ ในทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การผังเมือง และการดำเนินกิจการอื่นของรัฐที่กระทบต่อวิถีชีวิตของกลุ่มชาติพันธุ์</p>	<p>ร่างมาตรา ๒๗ การจัดทำข้อมูลวิถีชีวิตและประวัติศาสตร์ กลุ่มชาติพันธุ์ มีวัตถุประสงค์ ดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) เพื่อการคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ตาม มาตรา ๕</p> <p>(๒) เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานสำคัญในการพิสูจน์ข้อเท็จจริงตามกฎหมายในการรับรองสถานะบุคคล</p> <p>(๓) เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานสำคัญในการประกาศพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์</p> <p>(๔) เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานสำคัญในการประกาศและเพิกถอน เขตพื้นที่ที่มีกฎหมายกำหนดเพื่อการอนุรักษ์หรือการใช้ประโยชน์ ในทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การผังเมือง และการดำเนินกิจการอื่นของรัฐที่กระทบต่อวิถีชีวิตของกลุ่มชาติพันธุ์</p> <p>(๕) เพื่อเผยแพร่การรับรู้เกี่ยวกับกลุ่มชาติพันธุ์ การส่งเสริมให้มีการเรียนรู้วิถีชีวิตและประวัติศาสตร์ของกลุ่มชาติพันธุ์ และให้ประชาชนได้เกิดความตระหนักในความหลากหลายของกลุ่มชาติพันธุ์</p>

๔. ประเด็นเรื่องสมัชชา เกี่ยวกับคุณสมบัติและหน้าที่ของสมัชชา โดยเชื่อมโยงกับร่างมาตรา ๑๕ และ ๒๐

๔.๑ ข้อสังเกตของหน่วยงานราชการ

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีข้อสังเกตเกี่ยวกับคุณสมบัติของสมาชิกสมัชชา ในประเด็นเรื่องลักษณะต้องห้าม โดยมีข้อสังเกตและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ๒ ประการ ดังนี้

ประการที่หนึ่ง ร่างมาตรา ๑๕ คุณสมบัติของสมาชิกในประเด็นเรื่องลักษณะต้องห้าม มีข้อเสนอให้เพิ่มเติมเนื้อความว่าต้องไม่เป็นบุคคลผู้ซึ่งเคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุด และไม่เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง สมาชิกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้ดำรงตำแหน่งซึ่งรับผิดชอบการบริหารพรรคการเมือง ที่ปรึกษาพรรคการเมือง หรือเจ้าหน้าที่ของพรรคการเมือง

ประการที่สอง ร่างมาตรา ๒๐ หน้าที่ของสมัชชา ในอนุมาตรา (๔) ได้กล่าวถึงการจัดการและการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติฯ จึงเห็นควรให้คำนึงถึงประเด็นเรื่อง “การอนุรักษ์” เพิ่มเติมประเด็นดังกล่าวควบคู่ไปด้วย

๔.๒ การดำเนินการปรับปรุงแก้ไขร่างพระราชบัญญัติ

- ๑) ปรับปรุงเนื้อความในร่างมาตรา ๑๕ (ข) ลักษณะต้องห้าม อนุมาตรา (๓)
- ๒) ตามข้อเสนอแนะได้มีการปรับปรุงเนื้อความในร่างมาตรา ๒๐ โดยมีการเพิ่มถ้อยคำว่า “อนุรักษ์” ในอนุมาตรา (๔) โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ร่างพระราชบัญญัติฉบับก่อนเสนอเรื่องเข้า ครม.	ร่างพระราชบัญญัติฉบับหลังเสนอเรื่องเข้า ครม.
<p>ร่างมาตรา ๒๐ สมาชิกต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้</p> <p>(ก) คุณสมบัติ</p> <p>(๑) มีสัญชาติไทยหรือเป็นบุคคลที่มีถิ่นที่อยู่ถาวรในประเทศไทย</p> <p>(๒) มีอายุสิบแปดปีขึ้นไป</p> <p>(๓) เป็นสมาชิกของกลุ่มชาติพันธุ์ที่ได้ขึ้นทะเบียนไว้ตามมาตรา ๑๙</p> <p>(ข) ลักษณะต้องห้าม</p> <p>(๑) เป็นบุคคลล้มละลายทุจริต</p> <p>(๒) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ</p> <p>(๓) เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา ข้าราชการการเมือง ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และกรรมการบริหารพรรคการเมือง</p>	<p>ร่างมาตรา ๑๕ สมาชิกต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้</p> <p>(ก) คุณสมบัติ</p> <p>(๑) มีสัญชาติไทยหรือเป็นบุคคลที่มีถิ่นที่อยู่ถาวรในประเทศไทย</p> <p>(๒) มีอายุสิบแปดปีขึ้นไป</p> <p>(๓) เป็นสมาชิกของกลุ่มชาติพันธุ์ที่ได้ขึ้นทะเบียนไว้ตาม มาตรา ๑๔</p> <p>(ข) ลักษณะต้องห้าม</p> <p>(๑) เป็นบุคคลล้มละลายทุจริต</p> <p>(๒) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ</p> <p>(๓) เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง สมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น กรรมการหรือผู้ดำรงตำแหน่งซึ่งรับผิดชอบการบริหารพรรคการเมือง ที่ปรึกษาพรรคการเมือง หรือเจ้าหน้าที่พรรคการเมือง</p>
<p>ร่างมาตรา ๒๕ สมัชชา มีหน้าที่ ดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) เป็นศูนย์กลางในการประสานงานแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างกลุ่มชาติพันธุ์ และระหว่างกลุ่มชาติพันธุ์กับสังคม</p> <p>(๒) ส่งเสริมให้กลุ่มชาติพันธุ์อนุรักษ์หรือฟื้นฟูมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมหรืออัตลักษณ์ทางวัฒนธรรม ภาษา และการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ</p>	<p>ร่างมาตรา ๒๐ สมัชชา มีหน้าที่ ดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) เป็นศูนย์กลางในการประสานงานแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างกลุ่มชาติพันธุ์ และระหว่างกลุ่มชาติพันธุ์กับสังคม</p> <p>(๒) ส่งเสริมให้กลุ่มชาติพันธุ์อนุรักษ์หรือฟื้นฟูมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมหรืออัตลักษณ์ทางวัฒนธรรม ภาษา และการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ</p>

ร่างพระราชบัญญัติฉบับก่อนเสนอเรื่องเข้า ครม.	ร่างพระราชบัญญัติฉบับหลังเสนอเรื่องเข้า ครม.
<p>(๓) เสนอนโยบาย มาตรการคุ้มครอง และส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ต่อคณะกรรมการ</p> <p>(๔) ส่งเสริมและสนับสนุนให้กลุ่มชาติพันธุ์มีส่วนร่วมกับหน่วยงานของรัฐในการจัดการ การบำรุงรักษา และการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติหรือความหลากหลายทางชีวภาพที่จะเป็นประโยชน์ต่อชุมชนและประเทศชาติอย่างยั่งยืน</p> <p>(๕) เผยแพร่และให้ความรู้ความเข้าใจแก่กลุ่มชาติพันธุ์หน่วยงานของรัฐ และเอกชนในการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน</p> <p>(๖) พิจารณาแต่งตั้งผู้แทนสมาชิกในการเข้าร่วมประชุมหรือมีบทบาทในฐานะตัวแทนกลุ่มชาติพันธุ์หรือชนเผ่าพื้นเมือง ตามพันธกรณีระหว่างประเทศที่ประเทศไทยเป็นภาคี</p> <p>(๗) สนับสนุนการจัดทำข้อมูลวิถีชีวิตและประวัติศาสตร์กลุ่มชาติพันธุ์ตามพระราชบัญญัตินี้</p> <p>(๘) เสนอปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาของกลุ่มชาติพันธุ์อันเกี่ยวกับการดำเนินการของรัฐและการจัดทำบริการสาธารณะของหน่วยงานของรัฐต่อคณะกรรมการ</p> <p>(๙) เป็นตัวแทนกลุ่มชาติพันธุ์เกี่ยวกับการกระทำอันเป็นการละเมิดสิทธิกลุ่มชาติพันธุ์ตามมาตรา ๕</p> <p>(๑๐) รายงานปัญหาและผลที่เกิดขึ้นอันเนื่องจากการดำเนินงานใด ๆ ของหน่วยงานของรัฐต่อคณะกรรมการ</p>	<p>(๓) เสนอนโยบาย มาตรการคุ้มครอง และส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ต่อคณะกรรมการ</p> <p>(๔) ส่งเสริมและสนับสนุนให้กลุ่มชาติพันธุ์มีส่วนร่วมกับหน่วยงานของรัฐในการจัดการ บำรุงรักษา อนุรักษ์ และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติหรือความหลากหลายทางชีวภาพที่จะเป็นประโยชน์ต่อชุมชนและประเทศชาติอย่างยั่งยืน</p> <p>(๕) เผยแพร่และให้ความรู้ความเข้าใจแก่กลุ่มชาติพันธุ์หน่วยงานของรัฐ และเอกชนในการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน</p> <p>(๖) พิจารณาแต่งตั้งผู้แทนสมาชิกในการเข้าร่วมประชุมหรือมีบทบาทในฐานะตัวแทนกลุ่มชาติพันธุ์หรือชนเผ่าพื้นเมือง ตามพันธกรณีระหว่างประเทศที่ประเทศไทยเป็นภาคี</p> <p>(๗) สนับสนุนการจัดทำข้อมูลวิถีชีวิตและประวัติศาสตร์กลุ่มชาติพันธุ์ตามพระราชบัญญัตินี้</p> <p>(๘) เสนอปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาของกลุ่มชาติพันธุ์อันเกี่ยวกับการดำเนินการของรัฐและการจัดทำบริการสาธารณะของหน่วยงานของรัฐต่อคณะกรรมการ</p> <p>(๙) เป็นตัวแทนกลุ่มชาติพันธุ์เกี่ยวกับการกระทำอันเป็นการละเมิดสิทธิกลุ่มชาติพันธุ์ตามมาตรา ๕</p> <p>(๑๐) รายงานปัญหาและผลที่เกิดขึ้นอันเนื่องจากการดำเนินงานใด ๆ ของหน่วยงานของรัฐต่อคณะกรรมการ</p>

๕. ประเด็นเรื่องวัตถุประสงค์การจัดเก็บข้อมูลกลุ่มชาติพันธุ์ เชื่อมโยงกับร่างมาตรา ๒๗

๕.๑ ข้อสังเกตของหน่วยงานราชการ

ในร่างมาตรา ๒๗ มีหน่วยงานราชการจำนวน ๓ หน่วยงาน ให้ความเห็นในประเด็นเรื่องวัตถุประสงค์ของการจัดทำข้อมูลกลุ่มชาติพันธุ์ ได้แก่

๑. สำนักงานสภาพความมั่นคงแห่งชาติ
๒. กระทรวงอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม
๓. กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

โดยมีข้อสังเกตและข้อเสนอแนะ ๓ ประการ ดังนี้

๑. ให้มีการเพิ่มความถี่เกี่ยวกับการเผยแพร่ข้อมูลกลุ่มชาติพันธุ์ให้สาธารณชนทราบ
๒. ให้มีการพิจารณาว่าจะดำเนินการจัดทำข้อมูลใดบ้าง มีหน่วยงานหรือองค์กรใดทำหน้าที่ในการจัดทำข้อมูล ดูแลรักษา รวมถึงการอนุญาตให้เข้าถึงข้อมูล
๓. ให้มีการพิจารณา เนื้อความในร่างอนุมาตรา (๔) ที่ได้กล่าวถึงประโยชน์ของข้อมูลกลุ่มชาติพันธุ์ที่สามารถนำไปเป็นข้อมูลพื้นฐานสำคัญในการประกาศและเพิกถอนเขตพื้นที่กฎหมายกำหนด โดยมีข้อห่วงกังวลว่าอาจเป็นการกระทำที่ขัดต่อกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับพื้นที่อนุรักษ์ที่มีอยู่

๕.๒ การดำเนินการปรับปรุงแก้ไขร่างพระราชบัญญัติ

๑. ได้เพิ่มอนุมาตรา (๕) ขึ้นมาหนึ่งอนุมาตรา โดยระบุถึงหน้าที่ในการสื่อสารเพื่อให้เกิดการตระหนักและเกิดการส่งเสริมความหลากหลายทางชาติพันธุ์

๒. ตามข้อเสนอแนะให้มีการพิจารณาว่าจะมีหน่วยงานใดที่จะทำหน้าที่จัดเก็บ รักษา และสามารถเข้าถึงชุดข้อมูลได้นั้น ประเด็นข้างต้นสามารถระบุไว้ในระเบียบที่จักต้องดำเนินการจัดทำภายหลังพระราชบัญญัติประกาศใช้บังคับได้

๓. ในการจัดเก็บข้อมูลกลุ่มชาติพันธุ์เป็นการจัดเก็บชุดข้อมูลพื้นฐาน ซึ่งสามารถนำชุดข้อมูลนี้เป็นข้อมูลพื้นฐานสำคัญเพื่อประกอบการพิจารณาเพิกถอนเขตพื้นที่ ทั้งนี้ อำนาจตัดสินใจในการเพิกถอนเขตพื้นที่จะอยู่กับหน่วยงานที่ดูแลรับผิดชอบพื้นที่นั้น ๆ ซึ่งข้อมูลพื้นฐานที่ได้จัดทำดังกล่าวเป็นชุดข้อมูลสำคัญสามารถใช้ประกอบการพิจารณาการเพิกถอนเขตพื้นที่ เป็นต้น

โดยมีรายละเอียดในการปรับแก้ ดังนี้

ร่างพระราชบัญญัติฉบับก่อนเสนอเรื่องเข้า ครม.	ร่างพระราชบัญญัติฉบับหลังเสนอเรื่องเข้า ครม.
<p>ร่างมาตรา ๓๒ การจัดทำข้อมูลวิถีชีวิตและประวัติศาสตร์กลุ่มชาติพันธุ์ มีวัตถุประสงค์ ดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) เพื่อการคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ตามมาตรา ๕</p> <p>(๒) เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานสำคัญในการพิสูจน์ข้อเท็จจริงตามกฎหมายในการรับรองสถานะบุคคล</p> <p>(๓) เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานสำคัญในการประกาศพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์</p> <p>(๔) เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานสำคัญในการประกาศและเพิกถอนเขตพื้นที่ที่มีกฎหมายกำหนดเพื่อการอนุรักษ์หรือการใช้ประโยชน์ในทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การผังเมือง และการดำเนินกิจการอื่นของรัฐที่กระทบต่อวิถีชีวิตของกลุ่มชาติพันธุ์</p>	<p>ร่างมาตรา ๒๗ การจัดทำข้อมูลวิถีชีวิตและประวัติศาสตร์กลุ่มชาติพันธุ์ มีวัตถุประสงค์ ดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) เพื่อการคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ตามมาตรา ๕</p> <p>(๒) เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานสำคัญในการพิสูจน์ข้อเท็จจริงตามกฎหมายในการรับรองสถานะบุคคล</p> <p>(๓) เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานสำคัญในการประกาศพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์</p> <p>(๔) เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานสำคัญในการประกาศและเพิกถอนเขตพื้นที่ที่มีกฎหมายกำหนดเพื่อการอนุรักษ์หรือการใช้ประโยชน์ในทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การผังเมือง และการดำเนินกิจการอื่นของรัฐที่กระทบต่อวิถีชีวิตของกลุ่มชาติพันธุ์</p> <p>(๕) เพื่อเผยแพร่การรับรู้เกี่ยวกับกลุ่มชาติพันธุ์ การส่งเสริมให้มีการเรียนรู้วิถีชีวิตและประวัติศาสตร์ของกลุ่มชาติพันธุ์ และให้ประชาชนได้เกิดความตระหนักในความหลากหลายของกลุ่มชาติพันธุ์</p>

๖. ประเด็นเรื่องพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ เชื่อมโยงกับหมวด ๕ มาตรา ๓๐ - ๓๔

๖.๑ ข้อสังเกตของหน่วยงานราชการ

มีหน่วยงานราชการให้ความเห็นใน หมวด ๕ (มาตรา ๓๐ - ๓๔) โดยจำแนกข้อสังเกตและความเห็นเพิ่มเติมได้ ๓ ประการ ดังนี้

ประการที่หนึ่ง เรื่องมาตรการประกาศพื้นที่คุ้มครอง โดยมีส่วนราชการให้ข้อสังเกตและความเห็นเพิ่มเติมจำนวน ๖ หน่วยงาน ดังนี้

๑. กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๒. สำนักงานสภาพความมั่นคงแห่งชาติ

๓. สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
๔. สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
๕. สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.)
๖. สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

ทั้งนี้ หน่วยงานมีข้อสังเกตในประเด็นเกี่ยวกับสิทธิการใช้ประโยชน์ที่ดินและทรัพยากรธรรมชาติ ความทับซ้อนกับกฎหมายฉบับอื่น แนวทางการนำไปสู่การปฏิบัติ และมาตรการกำกับตรวจสอบพื้นที่ ซึ่งเชื่อมโยงกับร่างมาตรา ๓๐

ประการที่สอง เรื่องการใช้ประโยชน์จากที่ดินและทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่คุ้มครอง เชื่อมโยงกับมาตรา ๓๒ โดยมีส่วนราชการให้ข้อสังเกตและความเห็นเพิ่มเติมจำนวน ๓ หน่วยงาน ดังนี้

๑. กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
๒. กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๓. สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

ทั้งนี้ หน่วยงานมีข้อสังเกตเรื่องการใช้ประโยชน์จากที่ดินและทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่คุ้มครอง ดังนี้

(๑) การมีสิทธิอยู่อาศัย และใช้ประโยชน์จากที่ดินและทรัพยากรธรรมชาติ ต้องไม่ทำลาย ความหลากหลายทางชีวภาพหรือส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม เพื่อเป็นการป้องกันปัญหาการใช้พื้นที่ทับซ้อน กับพื้นที่ที่ถูกประกาศกำหนดเขตพื้นที่ตามกฎหมายอื่น

(๒) ให้คณะกรรมการคุ้มครองและส่งเสริมตรวจสอบสิทธิการใช้ประโยชน์ที่ดินจากหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้องกับการออกเอกสารสิทธิ์ที่ดินประเภทต่าง ๆ ก่อนให้มีการประกาศกำหนดพื้นที่คุ้มครองฯ การกระทำใด ๆ ในพื้นที่อนุรักษ์ที่เกี่ยวข้องกับวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์จะต้องไม่ขัดต่อกฎหมายและระเบียบ ที่เกี่ยวข้อง

(๓) ให้มีการกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการใช้ประโยชน์จากที่ดินและทรัพยากรธรรมชาติ

(๔) ในวรรคท้ายของมาตราที่ว่าด้วยเรื่องกำหนดให้ผู้กระทำหรืองดเว้นการกระทำ ไม่ถือเป็นความผิดและไม่ต้องรับโทษนั้น ไม่สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐ ตามมาตรา ๒๗ บุคคลย่อม เสมอภาคกันในทางกฎหมาย มีสิทธิและเสรีภาพในการได้รับความคุ้มครอง ตามกฎหมายเท่าเทียมกัน

ประการที่สาม เรื่องความชัดเจนในการจัดทำธรรมนูญของพื้นที่คุ้มครอง เชื่อมโยงกับร่างมาตรา ๓๔ โดยมีส่วนราชการให้ความเห็นจำนวน ๒ หน่วยงาน ได้แก่ ๑.สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี และ ๒.กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยมีข้อสังเกตให้พิจารณาเรื่องความชัดเจนว่าผู้ใดหรือ หน่วยงานใดจะเป็นผู้ให้การรับรองหรือวินิจฉัยชี้ขาดว่าธรรมนูญที่ได้จัดขึ้นนั้น จะไปขัดหรือแย้งหรือเป็นไปตาม กรอบหลักการของร่างพระราชบัญญัติที่ได้เสนอต่อคณะกรรมการ ทั้งนี้ ธรรมนูญที่ได้จัดทำขึ้นจะต้องไม่ขัดกับ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยและไม่เป็นการลดทอนสิทธิของกลุ่มประชาชนในพื้นที่

๖.๒ การดำเนินการปรับปรุงแก้ไขร่างพระราชบัญญัติ ดังนี้

ในการพิจารณาความเหมาะสมเรื่องการจัดทำธรรมนูญได้มีการปรับปรุงเนื้อความในร่างมาตรา ๑๓ ๓๐ ๓๓ และ ๓๔ โดยการเพิ่มเนื้อความให้มีกลไกที่เชื่อมโยงกับหลักเกณฑ์และระเบียบของคณะกรรมการในการประกาศพื้นที่คุ้มครอง โดยชุมชนจะต้องจัดทำแผนแม่แบบและแผนที่แสดงการใช้ประโยชน์ในพื้นที่คุ้มครองเสนอต่อคณะกรรมการพิจารณาเห็นชอบ ประกอบกับได้เพิ่มองค์ประกอบของคณะกรรมการบริหารพื้นที่คุ้มครองในร่างมาตรา ๓๓ โดยการเพิ่มหน่วยงานของรัฐในพื้นที่ดำเนินการร่วมกับชุมชน เพื่อจัดทำธรรมนูญของพื้นที่และเพิ่มหน้าที่รับผิดชอบของ คมส. ในการให้ความเห็นชอบและตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างธรรมนูญพื้นที่คุ้มครองกับแผนแม่บทพื้นที่คุ้มครองให้มีความสอดคล้องกัน จึงมีการปรับปรุงแก้ไขเนื้อความในร่างมาตราดังต่อไปนี้

๑. ร่างมาตรา ๑๓ (๘) และ (๙)

๒. ร่างมาตรา ๓๐

๓. ร่างมาตรา ๓๒

๔. ร่างมาตรา ๓๓

๕. ร่างมาตรา ๓๔

ร่างพระราชบัญญัติฉบับก่อนเสนอเรื่องเข้า ครม.	ร่างพระราชบัญญัติฉบับหลังเสนอเรื่องเข้า ครม.
<p>ร่างมาตรา ๑๘ ให้ศูนย์ทำหน้าที่รับผิดชอบงานธุรการและงานวิชาการของคณะกรรมการ และคณะอนุกรรมการเฉพาะเรื่องตามมาตรา ๑๕ รวมทั้งให้มีอำนาจและหน้าที่ ดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) จัดทำร่างนโยบาย ยุทธศาสตร์ แนวทาง และแผนงานเพื่อคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์เสนอต่อคณะกรรมการเพื่อให้ความเห็นชอบ</p> <p>(๒) ทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางในการประสานงานเกี่ยวกับการคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง</p> <p>(๓) จัดเก็บและเผยแพร่ข้อมูลของกลุ่มชาติพันธุ์เกี่ยวกับชุมชน ภูมิปัญญา และ อัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมและภาษา</p> <p>(๔) สนับสนุนและส่งเสริมความร่วมมือ การดำเนินงาน การเผยแพร่ สร้างความเข้าใจ และแลกเปลี่ยนความรู้เกี่ยวกับวิถีชีวิตของกลุ่มชาติพันธุ์ และการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม</p> <p>(๕) ส่งเสริมสนับสนุนและจัดให้มีการศึกษาวิจัย การพัฒนา ศักยภาพและความเข้มแข็ง องค์กร ชุมชน สตรี เด็ก เยาวชน และ ผู้นำกลุ่มชาติพันธุ์</p> <p>(๖) สนับสนุนค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานของสมัชชาคณะกรรมการบริหารสมัชชา คณะผู้อาวุโส และคณะกรรมการบริหารพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์</p> <p>(๗) สร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างภาครัฐและภาคเอกชนทั้งในระดับท้องถิ่น ระดับภูมิภาค และระดับชาติในการคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์</p>	<p>ร่างมาตรา ๑๓ ให้ศูนย์ทำหน้าที่รับผิดชอบงานธุรการและงานวิชาการของคณะกรรมการ และคณะอนุกรรมการ เฉพาะเรื่องตามมาตรา ๑๕ รวมทั้งให้มีอำนาจและหน้าที่ ดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) จัดทำร่างนโยบาย ยุทธศาสตร์ แนวทาง และแผนงานเพื่อคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์เสนอต่อคณะกรรมการเพื่อให้ความเห็นชอบ</p> <p>(๒) ทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางในการประสานงานเกี่ยวกับการคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง</p> <p>(๓) จัดเก็บและเผยแพร่ข้อมูลของกลุ่มชาติพันธุ์เกี่ยวกับชุมชน ภูมิปัญญา และ อัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมและภาษา</p> <p>(๔) สนับสนุนและส่งเสริมความร่วมมือ การดำเนินงาน การเผยแพร่ สร้างความเข้าใจ และแลกเปลี่ยนความรู้เกี่ยวกับวิถีชีวิตของกลุ่มชาติพันธุ์ และการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม</p> <p>(๕) ส่งเสริมสนับสนุนและจัดให้มีการศึกษาวิจัย การพัฒนา ศักยภาพและความเข้มแข็ง องค์กร ชุมชน สตรี เด็ก เยาวชน และ ผู้นำกลุ่มชาติพันธุ์</p> <p>(๖) สนับสนุนค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานของสมัชชาคณะกรรมการบริหารสมัชชา คณะผู้อาวุโส และคณะกรรมการบริหารพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์</p> <p>(๗) สร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างภาครัฐและภาคเอกชนทั้งในระดับท้องถิ่น ระดับภูมิภาค และระดับชาติในการคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์</p>

ร่างพระราชบัญญัติฉบับก่อนเสนอเรื่องเข้า ครม.	ร่างพระราชบัญญัติฉบับหลังเสนอเรื่องเข้า ครม.
<p>(๘) รับเรื่องร้องทุกข์ที่เกิดจากการกระทำอันเป็นการละเมิดสิทธิของกลุ่มชาติพันธุ์ตามมาตรา ๕ และเสนอต่อคณะกรรมการเพื่อพิจารณา</p> <p>(๙) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ รวมทั้งปฏิบัติการให้เป็นไปตามอำนาจและหน้าที่ซึ่งกำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ และตามระเบียบ ประกาศ หรือมติของคณะกรรมการและคณะอนุกรรมการตามมาตรา ๑๕</p> <p>(๑๐) ปฏิบัติงานอื่นตามที่คณะกรรมการมอบหมาย</p>	<p>(๘) ตรวจสอบความสอดคล้องกับแผนแม่บทและแผนที่พื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ ในการจัดทำธรรมนูญของคณะกรรมการบริหารพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ตามมาตรา ๓๔ (๑)</p> <p>(๙) ให้ความเห็นชอบธรรมนูญของคณะกรรมการบริหารพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์</p> <p>(๑๐) รับเรื่องร้องทุกข์ที่เกิดจากการกระทำอันเป็นการละเมิดสิทธิของกลุ่มชาติพันธุ์ตามมาตรา ๕ และเสนอต่อคณะกรรมการเพื่อพิจารณา</p> <p>(๑๑) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ รวมทั้งปฏิบัติการให้เป็นไปตามอำนาจและหน้าที่ซึ่งกำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ และตามระเบียบ ประกาศ หรือมติของคณะกรรมการ</p> <p>(๑๒) ปฏิบัติงานอื่นตามที่คณะกรรมการมอบหมาย</p>
<p>ร่างมาตรา ๓๕ เพื่อประโยชน์ในการคุ้มครองวิถีชีวิตและวัฒนธรรม การรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน การส่งเสริมคุณภาพชีวิตที่ดีบนฐานเศรษฐกิจเชิงวัฒนธรรม และการส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชนตามภูมิปัญญาและวัฒนธรรมของกลุ่มชาติพันธุ์ คณะกรรมการมีอำนาจกำหนดพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์</p> <p>ก่อนการประกาศพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ ให้ชุมชนจัดทำแผนแม่บทและแผนที่แสดงพื้นที่การจัดการพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ โดยให้ศูนย์สนับสนุนการจัดการจัดทำแผนแม่บทดังกล่าว</p> <p>เมื่อดำเนินการตามวรรคสองเสร็จแล้ว ให้ศูนย์เสนอต่อคณะกรรมการเพื่อประกาศพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ตามวรรคหนึ่งต่อไป โดยให้ทำเป็นประกาศของคณะกรรมการ</p>	<p>ร่างมาตรา ๓๐ เพื่อประโยชน์ในการคุ้มครองวิถีชีวิตและวัฒนธรรม การรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน การส่งเสริมคุณภาพชีวิตที่ดีบนฐานเศรษฐกิจเชิงวัฒนธรรม และการส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชนตามภูมิปัญญาและวัฒนธรรมของกลุ่มชาติพันธุ์ คณะกรรมการมีอำนาจกำหนดพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์</p> <p>ก่อนการประกาศพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ ให้ชุมชนจัดทำแผนแม่บทและแผนที่แสดงพื้นที่การจัดการพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในระเบียบของคณะกรรมการ</p> <p>ให้ศูนย์สนับสนุน ชุมชน ในการจัดทำ แผนแม่บทและแผนที่แสดงพื้นที่การจัดการพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ โดยอาจขอให้หน่วยงานของรัฐในพื้นที่มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนแม่บทและแผนที่ดังกล่าวด้วยก็ได้</p> <p>เมื่อดำเนินการตามวรรคสองเสร็จแล้ว ให้ศูนย์เสนอต่อคณะกรรมการเพื่อประกาศพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ตามวรรคหนึ่งต่อไป โดยให้ทำเป็นประกาศของคณะกรรมการ</p>
<p>ร่างมาตรา ๓๗ ให้ประชาชนในชุมชนที่อยู่ภายในพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ มีสิทธิใช้ประโยชน์จากที่ดินและทรัพยากรธรรมชาติ ตามธรรมนูญของพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ ดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) ก่อสร้าง แผ้วถาง หรือกระทำด้วยประการใด ๆ เพื่อการอยู่อาศัย การสาธารณสุขโภชนาการ การเกษตรกรรม การประมง การเลี้ยงสัตว์และกิจกรรมสาธารณะของชุมชน</p> <p>(๒) กระทำด้วยประการใด ๆ เพื่อการทำกินตามวิถีชีวิตและวัฒนธรรม</p> <p>(๓) การใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติอื่นในพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ทำได้ตามความจำเป็นต่อการอุปโภค</p>	<p>ร่างมาตรา ๓๒ ให้ประชาชนในชุมชนที่อยู่ภายในพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ มีสิทธิใช้ประโยชน์จากที่ดินและทรัพยากรธรรมชาติ ตามธรรมนูญของพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ ดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) ก่อสร้าง แผ้วถาง หรือกระทำด้วยประการใด ๆ เพื่อการอยู่อาศัย การสาธารณสุขโภชนาการ การเกษตรกรรม การประมง การเลี้ยงสัตว์และกิจกรรมสาธารณะของชุมชน</p> <p>(๒) กระทำด้วยประการใด ๆ เพื่อการทำกินตามวิถีชีวิตและวัฒนธรรม</p> <p>(๓) การใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติอื่นในพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ทำได้ตามความจำเป็นต่อการอุปโภค</p>

ร่างพระราชบัญญัติฉบับก่อนเสนอเรื่องเข้า ครม.	ร่างพระราชบัญญัติฉบับหลังเสนอเรื่องเข้า ครม.
<p>บริโภคในครัวเรือน เศรษฐกิจชุมชน หรือใช้ในกิจกรรมสาธารณะของชุมชน</p> <p>(๔) ชักน้ำหรือบังคับน้ำจากทางน้ำ ลำน้ำ ลำห้วย หนอง หรือบึง เพื่อประโยชน์ในการอุปโภคบริโภค การเกษตรกรรม การเลี้ยงสัตว์ และกิจกรรมสาธารณะของชุมชน</p> <p>(๕) ปลูกต้นไม้หรือพฤษชาติอื่น ๆ</p> <p>(๖) ปฏิบัติพิธีกรรมตามประเพณีและจิตวิญญาณของกลุ่มชาติพันธุ์</p> <p>(๗) การอื่นตามที่คณะกรรมการกำหนด</p> <p>การใช้ประโยชน์ตามวรรคหนึ่ง ต้องเป็นไปอย่างสมดุลและยั่งยืน ไม่ทำลายความหลากหลายทางชีวภาพ หรือส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด</p> <p>ในกรณีที่กฎหมายได้บัญญัติให้การกระทำหรือการงดเว้นการกระทำตามวรรคหนึ่งเป็นความผิดหรือต้องรับผิดตามกฎหมายนั้น หากผู้มีสิทธิอยู่อาศัยและใช้ประโยชน์จากที่ดินและทรัพยากรธรรมชาติตามที่กำหนดในธรรมนูญของพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ เป็นผู้กระทำหรืองดเว้นการกระทำนั้น ให้ถือว่าไม่มีเจตนาในการกระทำความผิดและไม่ต้องรับผิดตามกฎหมายนั้น</p>	<p>บริโภคในครัวเรือน เศรษฐกิจชุมชน หรือใช้ในกิจกรรมสาธารณะของชุมชน</p> <p>(๔) ชักน้ำหรือบังคับน้ำจากทางน้ำ ลำน้ำ ลำห้วย หนอง หรือบึง เพื่อประโยชน์ในการอุปโภคบริโภค การเกษตรกรรม การเลี้ยงสัตว์ และกิจกรรมสาธารณะของชุมชน</p> <p>(๕) ปลูกต้นไม้หรือพฤษชาติอื่น ๆ</p> <p>(๖) ปฏิบัติพิธีกรรมตามประเพณีและจิตวิญญาณของกลุ่มชาติพันธุ์</p> <p>(๗) การอื่นตามที่คณะกรรมการกำหนด</p> <p>การใช้ประโยชน์ตามวรรคหนึ่ง ต้องเป็นไปอย่างสมดุลและยั่งยืน ไม่ทำลายความหลากหลายทางชีวภาพ หรือส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด</p> <p>ในกรณีที่กฎหมายได้บัญญัติให้การกระทำหรือการงดเว้นการกระทำตามวรรคหนึ่งเป็นความผิดหรือต้องรับผิดตามกฎหมายนั้น หากผู้มีสิทธิอยู่อาศัยและใช้ประโยชน์จากที่ดินและทรัพยากรธรรมชาติตามที่กำหนดในธรรมนูญของพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ เป็นผู้กระทำหรืองดเว้นการกระทำนั้น ให้ถือว่าไม่มีเจตนาในการกระทำความผิดและไม่ต้องรับผิดตามกฎหมายนั้น</p>
<p>ร่างมาตรา ๓๘ เมื่อคณะกรรมการประกาศพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์แล้วให้คณะกรรมการแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ ซึ่งประกอบด้วยตัวแทนของชุมชนในพื้นที่ จำนวนไม่น้อยกว่าเจ็ดคนแต่ไม่เกินสิบห้าคน เพื่อทำหน้าที่บริหารพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์</p>	<p>ร่างมาตรา ๓๓ เมื่อคณะกรรมการประกาศพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์แล้วให้คณะกรรมการแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ ซึ่งประกอบด้วย ผู้แทนหน่วยงานของรัฐในพื้นที่และผู้แทน ของชุมชนในพื้นที่ คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ จำนวนไม่น้อยกว่าเจ็ดคนแต่ไม่เกินสิบห้าคน โดยให้มีผู้แทนหน่วยงานของรัฐในพื้นที่จำนวนไม่เกินกว่าหนึ่งในสามของจำนวนคณะกรรมการบริหารพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์</p> <p>ให้ที่ประชุมคณะกรรมการบริหารพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์เลือกกรรมการคนหนึ่งซึ่งเป็นผู้แทนของชุมชนในพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ ให้ทำหน้าที่ประธานคณะกรรมการบริหารพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์</p> <p>คณะกรรมการบริหารพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ตามวรรคหนึ่งให้ ทำหน้าที่บริหารพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์</p>
<p>ร่างมาตรา ๓๙ ให้คณะกรรมการบริหารพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ มีอำนาจและหน้าที่ ดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) จัดทำธรรมนูญของพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ โดยอย่างน้อยต้องประกอบด้วย สิทธิและหน้าที่ของประชาชนในพื้นที่ทำกิน พื้นที่อยู่อาศัย พื้นที่วัฒนธรรมและจิตวิญญาณ และพื้นที่สงวนและรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การทำนุบำรุงรักษาสืบทอดศิลปวัฒนธรรมและภาษา มาตรการบังคับใช้</p>	<p>ร่างมาตรา ๓๔ ให้คณะกรรมการบริหารพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ มีอำนาจและหน้าที่ ดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) จัดทำธรรมนูญของพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ โดยอย่างน้อยต้องประกอบด้วย สิทธิและหน้าที่ของประชาชนในพื้นที่ทำกิน พื้นที่อยู่อาศัย พื้นที่วัฒนธรรมและจิตวิญญาณ และพื้นที่สงวนและรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การทำนุบำรุงรักษาสืบทอดศิลปวัฒนธรรมและภาษา มาตรการบังคับใช้</p>

ร่างพระราชบัญญัติฉบับก่อนเสนอเรื่องเข้า ครม.	ร่างพระราชบัญญัติฉบับหลังเสนอเรื่องเข้า ครม.
<p>ธรรมนูญในพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ ทั้งนี้ ต้องไม่ขัดหรือแย้งกับแผนแม่บทที่เสนอต่อคณะกรรมการ ตามมาตรา ๓๕</p> <p>(๒) จัดให้มีการประเมินผลการดำเนินการตามแผนแม่บท โดยมีส่วนร่วมของชุมชนในพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์</p> <p>(๓) เสนอแนะการปรับปรุงแผนแม่บทต่อคณะกรรมการ</p> <p>(๔) ประสานงานการรับความช่วยเหลือในด้านต่าง ๆ ที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตของประชาชนในพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ จากคณะอนุกรรมการคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ระดับจังหวัดตามมาตรา ๑๓ คณะอนุกรรมการเฉพาะเรื่องตามมาตรา ๑๕ และหน่วยงานของรัฐหรือเอกชน</p> <p>(๕) สนับสนุนการจัดทำข้อมูลวิถีชีวิตและประวัติศาสตร์กลุ่มชาติพันธุ์ให้แก่คณะกรรมการจัดทำข้อมูลวิถีชีวิตและประวัติศาสตร์กลุ่มชาติพันธุ์และศูนย์</p>	<p>ธรรมนูญในพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ ทั้งนี้ ต้องไม่ขัดหรือแย้งกับแผนแม่บทและแผนที่แสดงพื้นที่การจัดการพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ที่เสนอต่อคณะกรรมการ ตามมาตรา ๓๐</p> <p>(๒) จัดให้มีการประเมินผลการดำเนินการตามแผนแม่บทโดย การมีส่วนร่วมของชุมชนในพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์</p> <p>(๓) เสนอแนะการปรับปรุงแผนแม่บทต่อคณะกรรมการ</p> <p>(๔) ประสานงานการรับความช่วยเหลือในด้านต่าง ๆ ที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตของประชาชนในพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ จากคณะอนุกรรมการคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ระดับจังหวัดตามมาตรา ๑๓ คณะอนุกรรมการเฉพาะเรื่องตามมาตรา ๑๕ และหน่วยงานของรัฐหรือเอกชน</p> <p>(๕) สนับสนุนการจัดทำข้อมูลวิถีชีวิตและประวัติศาสตร์กลุ่มชาติพันธุ์ให้แก่คณะกรรมการจัดทำข้อมูลวิถีชีวิตและประวัติศาสตร์กลุ่มชาติพันธุ์และศูนย์</p>

เนื่องจากการพิจารณาเนื้อความในร่างมาตรา ๓๒ ที่ประชุมมีความคิดเห็นที่ไม่เป็นไปในทิศทางเดียวกัน ในเรื่อง “การใช้ถ้อยคำในร่างมาตรา ๓๒” โดย กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ขอสงวนความในมาตรา ๓๒ โดยที่ประชุมมีความเห็นแบ่งออกเป็น ๒ แนวทาง ดังนี้

แนวทางที่หนึ่ง ให้คงเนื้อความในร่างมาตรา ๓๒ ไว้ตามเดิม เนื่องจากมีความเหมาะสม และเป็นไปตามเจตนารมณ์ของร่างพระราชบัญญัติฯ ที่มุ่งให้ความคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์แล้ว

แนวทางที่สอง เห็นควรให้ปรับแก้เนื้อความในวรรคท้ายของร่างมาตรา ๓๒ ตามข้อเสนอกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ทั้งนี้ เนื่องจากมีความเห็นที่แตกต่างกันในประเด็นเรื่อง “การใช้ถ้อยคำ” ที่ประชุมจึงมีมติให้คงเนื้อความร่างมาตรา ๓๒ ไว้เช่นเดิม โดยให้มีการจัดทำความเห็นของทั้ง ๒ แนวทาง โดยละเอียด เพื่อให้กระบวนการพิจารณาขั้นต่อไปมีการพิจารณาประเด็นนี้อย่างรอบคอบยิ่งขึ้น

๗. ประเด็นที่เกี่ยวข้องกับบทเฉพาะกาล

๗.๑ ข้อสังเกตของหน่วยงานราชการ

- ๑) ประเด็นเรื่องถ้อยคำเกี่ยวกับการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายสำหรับการปฏิบัติงานตามข้อบัญญัติของพระราชบัญญัตินี้ ซึ่งเชื่อมโยงกับร่างมาตรา ๓๖ มีหน่วยงานราชการให้ข้อสังเกตและข้อเสนอเพิ่มเติม ๒ หน่วยงาน คือ ๑.สำนักงบประมาณ และ ๒.กระทรวงการคลัง ซึ่งมีข้อเสนอแนะให้มีการพิจารณาตัดถ้อยคำที่ได้มีการกำหนดประเภทงบประมาณ เนื่องจากการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประเภทใดก็ตาม จะเป็นไปตามแนวทางการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายตามความจำเป็นและความเหมาะสม นอกจากนี้ ในส่วนของการดำเนินงานตามร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้มีข้อเสนอเพิ่มเติม โดยเห็นควรให้มีการกำหนดชื่อหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องให้มีความชัดเจน เนื่องจากจะมีความสัมพันธ์กับการจัดสรรงบประมาณ ประกอบกับเพื่อเป็นประโยชน์ในการบังคับใช้กฎหมายต่อไป

๒) ประเด็นเกี่ยวกับสถานะทางกฎหมายของของเอกชนเผ่าพื้นเมือง ซึ่งเชื่อมโยงกับร่างมาตรา ๓๘ โดยสำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ ให้ข้อสังเกตในร่างมาตรา ๓๘ (หรือร่างมาตรา ๔๓ เดิม) ตามเนื้อความที่กำหนดให้เอกชนเผ่าปฏิบัติหน้าที่แทนสมาชิกในวาระเริ่มแรก สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ มีข้อสังเกตถึงความเหมาะสมในด้านสถานะทางกฎหมายของของเอกชนเผ่าพื้นเมือง

๗.๒ การดำเนินการปรับปรุงแก้ไขร่างพระราชบัญญัติ ดังนี้

๑) ปรับปรุงเนื้อความในร่างมาตรา ๓๖

๒) ยกร่างมาตรา ๓๘ ขึ้นใหม่ เพื่อความเหมาะสม

โดยมีรายละเอียดในการปรับปรุงแก้ไข ดังนี้

ร่างพระราชบัญญัติฉบับเดิม	การดำเนินการปรับปรุงแก้ไข
ร่างมาตรา ๔๑ ในวาระเริ่มแรก ให้สำนักงบประมาณจัดสรรงบประมาณจากงบประมาณรายจ่ายบูรณาการหรืองบประมาณรายจ่ายงบกลางให้แก่ศูนย์และหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องตามความจำเป็นในปีนั้นเพื่อปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้	ร่างมาตรา ๓๖ ในวาระเริ่มแรก ให้สำนักงบประมาณจัดสรรงบประมาณให้ศูนย์และหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องกับวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๕ สำหรับความจำเป็นในปีนั้น เพื่อปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้
ร่างมาตรา ๔๓ ให้เอกชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย ซึ่งสมาคมศูนย์รวมการศึกษาและวัฒนธรรมของชาวไทยภูเขาในประเทศไทยที่ได้ดำเนินการบริหารและจัดการอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ทำหน้าที่สมาชิกตามพระราชบัญญัตินี้ไปพลางก่อน จนกว่าจะได้มีการแต่งตั้งสมาชิกตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ต้องไม่เกินเก้าสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ	ร่างมาตรา ๓๘ ให้ศูนย์ดำเนินการสรรหาและแต่งตั้งสมาชิกสมาชิกให้ครบองค์ประกอบของสมาชิกตามมาตรา ๑๔ ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

อย่างไรก็ดี เมื่อได้มีการปรับลดกลไกคณะกรรมการให้คงเหลือคณะกรรมการตามจำเป็น (คงเหลือคณะกรรมการเพียง ๒ คณะ คือ ๑. คณะกรรมการคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ และ ๒. คณะกรรมการจัดทำข้อมูลวิถีชีวิตและประวัติศาสตร์กลุ่มชาติพันธุ์) ส่งผลให้งบประมาณในการดำเนินงานในระยะ ๓ ปีของร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. มีจำนวนลดลง จากเดิมมีความจำเป็นที่ต้องใช้งบประมาณดำเนินงานในระยะ ๓ ปี เป็นเงินจำนวน ๕๐๐ ล้านบาท (ห้าร้อยล้านบาทถ้วน) เมื่อปรับลดกลไกคณะกรรมการทำให้ความจำเป็นที่ต้องใช้งบประมาณดำเนินงานในระยะ ๓ ปี ลดลงไปด้วย จึงมีจำนวนงบประมาณที่จำเป็นต้องใช้ดำเนินงานในระยะ ๓ ปี เป็นยอดเงินสุทธิ จำนวน ๓๐๐ ล้านบาท (สามร้อยล้านบาทถ้วน)

ทั้งนี้ ในกระบวนการรับฟังความคิดเห็นช่วงที่สอง หลังเสนอเรื่องเข้า ครม. ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกภาคส่วนเห็นชอบในหลักการและเนื้อความตามร่างพระราชบัญญัติฉบับที่ปรับปรุงแก้ไขใหม่ โดยคงเหลือเพียงประเด็นเรื่อง “การใช้ถ้อยคำในร่างมาตรา ๓๒” ประเด็นเดียว ที่มีความเห็นไม่เป็นไปในทิศทางเดียวกัน อย่างไรก็ตาม ความเห็นของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกภาคส่วนที่ได้จากการรับฟังทั้งสองช่วง ได้นำมาใช้ประกอบการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจจะเกิดขึ้นจากกฎหมายของร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. ด้วย

๓. ผลการหารือ

ที่ประชุมมีมติเห็นชอบร่างพระราชบัญญัติฯ ตามที่ คมส. ปรับปรุงแก้ไข โดย กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ขอสงวนความเห็นในร่างมาตรา ๓๒ โดยมีข้อสังเกตเพิ่มเติมเกี่ยวกับการใช้ถ้อยคำในวรรคท้ายของร่างมาตรา ๓๒ จึงขอสงวนประเด็นดังกล่าวไว้ ซึ่งที่ประชุมพิจารณาแล้วเห็นว่าประเด็นดังกล่าวเป็นประเด็นข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับแนวนโยบายแห่งรัฐในการส่งเสริมและให้ความคุ้มครองชาวไทยกลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๗๐ จึงมีมติให้สงวนความเห็นของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และคงเนื้อความของร่างพระราชบัญญัติไว้ตามเดิม โดยให้มีการนำความเห็นในประเด็นที่เกี่ยวข้องของทุกฝ่ายเสนอต่อรองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม)

๔. ความเห็นต่อร่างมาตรา ๓๒

ในประเด็นร่างมาตรา ๓๒ มีความเห็นเป็นสองแนวทาง คือ แนวทางที่หนึ่ง เห็นควรให้คงเนื้อความตามเดิม เพื่อให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของร่างพระราชบัญญัติฯ ที่มุ่งให้ความคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์ และ แนวทางที่สอง เห็นควรให้ตัดเนื้อความตามข้อเสนอกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยมีความเห็นโดยละเอียดดังนี้

ความเห็นที่ ๑ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม: ในการดำเนินการใด ๆ ตามอนุมาตรา (๑) ถึงอนุมาตรา (๗) การกระทำนั้นเป็นการใช้ประโยชน์ในพื้นที่ควรให้คณะกรรมการกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขของการใช้ประโยชน์ เนื่องจากการกระทำบางอย่างในอนุมาตรา (๑) ถึงอนุมาตรา (๗) อาจส่งผลต่อสิ่งแวดล้อมและทำลายระบบความหลากหลายทางชีวภาพ

นอกจากนี้ ในการประกาศพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ควรกำหนดให้มีการถามความเห็นจากหน่วยงานรัฐที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งการรับฟังความคิดเห็นและการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้เสียชุมชนที่เกี่ยวข้องและประชาชน เพื่อนำมาประกอบการพิจารณาจัดทำประกาศพื้นที่คุ้มครอง

ความเห็นที่ ๒ ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน): กิจกรรมต่าง ๆ ที่ดำเนินการในพื้นที่คุ้มครอง จะถูกกำหนดไว้ในแผนแม่บทพื้นที่คุ้มครองอีกชั้นหนึ่ง โดยจะต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการที่ทำหน้าที่กำกับดูแลเกี่ยวกับกิจกรรมที่สามารถกระทำได้และกิจกรรมที่ไม่สามารถกระทำได้ เมื่อพิจารณาอำนาจและหน้าที่ของคณะกรรมการในร่างมาตรา ๑๐ อนุมาตรา (๕) ควบคู่แล้ว จะเห็นว่ากิจกรรมตามร่างมาตรา ๓๒ อนุมาตรา (๑) ถึง อนุมาตรา (๗) จะต้องถูกกำหนดไว้ในหลักเกณฑ์ของคณะกรรมการระดับชาติเป็นผู้เห็นชอบการดำเนินการในพื้นที่

ทั้งนี้ ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้อาจเรียกได้ว่าเป็นกฎหมายแม่ซึ่งต้องมีการออกข้อบังคับ โดยให้คณะกรรมการกำหนดร่างระเบียบหลักเกณฑ์การประกาศพื้นที่คุ้มครอง ซึ่งในร่างระเบียบหลักเกณฑ์ จะทำการกำหนดรายละเอียดในส่วนนี้ โดยเฉพาะในการจัดทำแผนพื้นที่คุ้มครองที่จักต้องมีการรับฟังความคิดเห็น ส่วนในกฎหมายแม่มีได้ระบุดetailดังกล่าวไว้ หากแต่จะทำการระบุในลักษณะกว้างไว้ในมาตรา ๑๐ อนุมาตรา (๕) กำหนดหลักเกณฑ์การจัดการและการใช้พื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ตามมาตรา ๓๒ ในส่วนของการออกแบบหลักเกณฑ์จะทำการกำหนดในชั้นของคณะกรรมการ

ความเห็นที่ ๓ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม: ในส่วนของวรรคท้ายที่ระบุ ว่า “กรณีที่มีการกระทำใด ๆ ไม่ถือเป็นเจตนาในการกระทำผิด” โดยฝ่ายเลขานุการได้แจ้งต่อที่ประชุมว่า เจตนาในการประกาศพื้นที่คุ้มครองฯ ไม่มีเจตนายกเลิกเพิกถอนพื้นที่ตามกฎหมายที่มีอยู่เดิมแต่อย่างใด และมีใช้การยกเว้นการกระทำผิด หากแต่เป็นการประกาศในรูปนามธรรมเพื่อให้กลุ่มชาติพันธุ์สามารถดำรงชีวิต ตามจารีตประเพณีของตนเองในพื้นที่นั้นได้ ดังนั้น ในวรรคท้ายที่ยังคงเนื้อความดังกล่าวอาจตีความได้ว่า ไม่เป็นไปตามเจตนาที่คณะทำงานฯ ได้กล่าวไว้แม้จะระบุว่ามีเจตนาในการกระทำผิด ดังเช่นในพระราชบัญญัติ อุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ กับพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ ซึ่งปัจจุบันพระราชบัญญัติทั้ง ๒ ฉบับ มีผลบังคับใช้ตั้งแต่ปี ๒๕๖๒ ได้กำหนดไว้ในมาตรา ๖๔ และมาตรา ๖๕ ว่าในพื้นที่ที่อยู่อาศัยที่ทำกิน ของราษฎร หรือพื้นที่ที่ราษฎรใช้ประโยชน์ หากเป็นที่อยู่อาศัย พื้นที่ทำกิน หรือแม้แต่พื้นที่ใช้ประโยชน์ของ ราษฎรถือว่า ไม่มีเจตนาในการทำผิดในกฎหมายที่เจ้าของพื้นที่ได้เขียนไว้แล้ว รวมทั้งกฎหมายอื่นของกระทรวง ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม อาทิ พระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ หรือพระราชบัญญัติ ป่าไม้ พ.ศ. ๒๕๖๒ การกระทำผิดที่ได้รับการยกเว้นได้ถูกระบุไว้ในตัวบทของกฎหมายของเจ้าพื้นที่ที่อยู่แล้ว ทั้งนี้ ตามความเห็นของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีความเห็นเสนอให้ตัดเนื้อความในวรรค ท้ายออก เนื่องจากกฎหมายที่ใช้กำกับดูแลพื้นที่ได้อำนวยประโยชน์ให้กับราษฎรที่อยู่อาศัยทำกินโดยยกเว้น การกระทำผิดไว้แล้ว จึงไม่มีความจำเป็นในการระบุเนื้อความดังกล่าวไว้ในร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ที่มี ลักษณะการให้ความคุ้มครองตามจารีตประเพณี ซึ่งไม่มีเจตนาในการเพิกถอนพื้นที่และไม่ได้ยกเว้นความผิด ตามกฎหมายของเจ้าของพื้นที่ จึงขอให้ฝ่ายเลขานุการได้ทบทวนความเห็นของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม อีกครั้ง

ความเห็นที่ ๔ นักวิชาการกฎหมาย: ตามเนื้อความวรรคท้ายในร่างมาตรา ๓๒ หากกฎหมายเดิมได้มีการระบุไว้แล้ว ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้จึงเป็นเพียงการเน้นย้ำเนื้อความเพิ่มเติม เนื่องจากพื้นที่ที่กลุ่มชาติพันธุ์ที่ดำเนินการในรูปแบบของพื้นที่คุ้มครองนี้ โดยหลักการควรจะได้รับการคุ้มครอง โดยเฉพาะในเรื่องของการที่จะไม่ถูกดำเนินคดี แม้ว่ากฎหมายเดิมจะระบุไว้แล้วหากแต่ก็มีความจำเป็นที่ต้อง เน้นย้ำ เนื่องจากพื้นที่ที่ปรากฏอยู่ในกฎหมายแต่ละฉบับมีความแตกต่างกับเขตพื้นที่คุ้มครองของกลุ่มชาติพันธุ์ ที่ได้รับการรับรองหรืออาจมีพื้นที่บางส่วนที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการตามกฎหมายเดิม แต่มีได้อยู่ใน ความหมายของพื้นที่ที่ไม่ได้รับการยกเว้นตามกฎหมายนั้น แต่ในขณะเดียวกันเป็นที่พื้นที่ที่ถูกประกาศใน กฎหมายฉบับนี้ การระบุเนื้อความดังกล่าวจึงเป็นการขยายความเข้าใจว่าหากกลุ่มชาติพันธุ์ทำตามกฎหมาย และกติกา มิได้มีเจตนาในการละเมิดกฎหมายที่มีอยู่ กล่าวคือ กลุ่มชาติพันธุ์ต้องได้รับการคุ้มครองตาม พระราชบัญญัติฉบับนี้ เพราะฉะนั้น การเขียนเนื้อความในลักษณะดังกล่าวจึงเป็นการเน้นย้ำหลักการ แม้ว่า กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจะกล่าวว่า ตามกฎหมายเดิมได้มีการอำนวยความสะดวกให้ราษฎร แล้ว หากแต่คำว่า “พื้นที่” ในพระราชบัญญัติแต่ละฉบับกับพื้นที่ที่อยู่ในพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ อาจมีการตีความแตกต่างกันได้ หลักการเรื่องพื้นที่คุ้มครองดังกล่าวจึงไม่ใช่เรื่องหลักการนามธรรมเพียงอย่าง เดียวแต่มีการใช้ประโยชน์ในรูปแบบอื่นนอกเหนือจากเรื่องพิธีกรรม อาทิ พื้นที่ทำกิน พื้นที่อนุรักษ์ และพื้นที่ ดำเนินการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการทำแนวป้องกันไฟฟ้า ซึ่งสามารถดำเนินการได้หากเป็นการกระทำภายใต้ ธรรมนูญของพื้นที่คุ้มครองฯ ที่ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการฯ เนื้อความในวรรคท้ายจึงเป็นการเขียน ย้ำเพื่อให้เกิดความเข้าใจดีต้องมีการตีความในหลักการหลายครั้ง

ทั้งนี้ การดำเนินกิจกรรมของกลุ่มชาติพันธุ์จะต้องอยู่ภายใต้กติกาของคณะกรรมการระดับชาติ ที่ได้ให้ความเห็นชอบในแผนแม่บทและธรรมนูญของพื้นที่คุ้มครองฯ จะเห็นว่าหลักเกณฑ์ดังกล่าว จะควบคุมกลุ่มชาติพันธุ์ให้ดำเนินการตามกฎหมายให้ถูกต้อง เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาในการตีความและการถูกดำเนินคดีเนื่องจากการกระทำภายใต้กฎหมายนี้ จึงจำเป็นต้องกำหนดหลักการว่าหากการกระทำนั้นเป็นไปโดยความสุจริตตามแผนแม่บทและธรรมนูญของพื้นที่คุ้มครองจะไม่มี ความผิด ซึ่งเป็นไปตามหลักเกณฑ์ของคณะกรรมการระดับชาติ จึงต้องมีการกำหนดหลักการการรับผิดชอบทางอาญาเรื่องของเจตนาเช่นเดียวกับกฎหมายอื่น

ความเห็นที่ ๕ ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน): ก่อนการระบุงการกระทำหรือละเว้นการกระทำจะมีกลไกและกระบวนการเป็นลำดับ โดยเริ่มต้นจากกระบวนการจัดทำแผนแม่บทพื้นที่คุ้มครองจนไปสู่กระบวนการรับรองพื้นที่ ซึ่งกระบวนการดังกล่าวจะมีการประชุมปรึกษาหารือร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะผู้แทนจากกรมอุทยานสัตว์ป่าและพันธุ์พืช ที่จะต้องเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำแผนแม่บทและธรรมนูญให้เป็นข้อตกลงที่ยอมรับร่วมกัน หากสามารถบรรลุข้อตกลงตามกฎหมายฉบับนี้แล้วจะเป็นข้อผูกพันร่วมกันว่า หากชุมชนชาติพันธุ์ดำเนินการตามกระบวนการที่กำหนดของคณะกรรมการฯ แล้ว ภาคส่วนที่เกี่ยวข้องจะต้องยอมรับในกระบวนการดังกล่าวให้เป็นข้อตกลงร่วมกัน ดังนั้น การระบุเนื้อความในวรรคท้ายของร่างมาตรา ๓๒ เป็นการแสดงให้เห็นว่าไม่มีเจตนาในการกระทำความผิดซึ่งเป็นการเน้นย้ำหลักการ นอกจากนี้ ยังเป็นการแสดงความปรารถนาดีว่าร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้มีเจตนาตามที่ได้กล่าวไว้ หากในขั้นตอนของการจัดทำข้อมูลวิถีชีวิตและประวัติศาสตร์กลุ่มชาติพันธุ์ ขั้นตอนการจัดทำแผนแม่บท และการจัดทำธรรมนูญพื้นที่ เปิดโอกาสให้หน่วยงานในพื้นที่ร่วมประชุมปรึกษาหารือกันอย่างต่อเนื่อง จะทำให้เกิดเป็นข้อตกลงร่วมกัน หากมีการกระทำความผิดเกิดขึ้นต้องเริ่มการพิสูจน์ตั้งแต่ขั้นตอนการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนและทำธรรมนูญ ที่กลุ่มชาติพันธุ์ได้ร่วมดำเนินการกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง หากการกระทำนั้นเป็นการตั้งใจที่จะกระทำความผิดหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถโต้แย้ง หรือไม่ให้การรับรองตั้งแต่กระบวนการดังกล่าวได้ การระบุเนื้อความในวรรคท้ายจึงเป็นการช่วยให้ประชาชนกลุ่มชาติพันธุ์ซึ่งอยู่ภายใต้การใช้บังคับของร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ มีความมั่นใจว่าหากพวกเขาได้ทำตามขั้นตอน นับตั้งแต่การเชิญหน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมรับฟังและร่วมชี้แจงในการทำแผนแม่บทและธรรมนูญในการใช้ประโยชน์ร่วมกัน ทั้งนี้ เพื่อสื่อถึงความปรารถนาดีการระบุเนื้อความดังกล่าวไว้จึงเป็นการเน้นย้ำ มิได้มีเจตนาในการกระทำความผิดหรือมุ่งสร้างสถานการณ์ยกเว้นแต่อย่างใด

ความเห็นที่ ๖ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม: มีความเห็นสอดคล้องกับหลักการของร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ทุกประการ ทั้งในเรื่องของวิธีการ ลำดับ ขั้นตอน และเจตนา หากแต่ประเด็นที่กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีข้อทักท้วงสำคัญ คือ เรื่องที่เกี่ยวข้องกับ “การระบุเนื้อความในกฎหมาย” กล่าวคือ เมื่อเจตนาในการตราพระราชบัญญัติฉบับนี้มุ่งให้เกิดการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนแม่บทพื้นที่คุ้มครอง ดังนั้น คำว่า “เจตนาหรือไม่เจตนา” จึงไม่มีความจำเป็นที่จะต้องระบุ เนื่องจากในตัวบทที่กำกับเรื่องพื้นที่ได้กำหนดไว้ว่า การกระทำใดที่ผิดแล้วต้องลงโทษ การกระทำใดผิดแล้วได้รับการยกเว้น และการกระทำใดไม่ถือว่าเป็นความผิด ในการจัดทำแผนแม่บทจึงต้องเป็นไปตามกฎหมายของพื้นที่ อีกทั้ง ในร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ไม่มีบทลงโทษทางอาญา แต่กลับมีการระบุเนื้อความในการยกเว้นการกระทำผิดตามร่างมาตรา ๓๒ นี้ ซึ่งมีความลึกลับจึงเห็นควรให้ตัดเนื้อความในท้ายวรรคสามออก

ความเห็นที่ ๗ นักวิชาการกฎหมาย: การเขียนเนื้อความในวรรคท้ายแม้ว่าจะเป็นการบัญญัติซ้ำ หากแต่จะเป็นการป้องกันการตีความโดยใช้กฎหมายหลายฉบับแล้วมีการตีความไม่ไปในทิศทางเดียวกัน การบัญญัติเนื้อความดังกล่าวจึงเป็นการเน้นย้ำว่า ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้มีหลักการเช่นเดียวกับพระราชบัญญัติฉบับอื่น หากตัดเนื้อความในวรรคท้ายออกจะเกิดการตีความตามข้อกฎหมายว่าการกระทำภายใต้พื้นที่คุ้มครองที่ระบุไว้ในแผนแม่บทและธรรมนูญมีความผิดตามพระราชบัญญัตินั้นหรือไม่ เนื่องจากหลักการของพื้นที่คุ้มครองมิได้ยกเลิกกฎหมายเดิมและไม่ได้เป็นการเพิกถอนเขตพื้นที่เดิม การบัญญัติเน้นย้ำอีกครั้งจึงเป็นการเน้นถึงหลักการที่ควรต้องปฏิบัติ เพื่อป้องกันการตีความหลายครั้งจากกฎหมายหลายฉบับ ซึ่งมีเนื้อหาบางส่วนที่อาจจะแตกต่างกัน การบัญญัติเนื้อความดังกล่าวในวรรคท้ายจึงมิใช่เรื่องที่ทำให้การบังคับใช้กฎหมายที่มีอยู่แล้วเกิดความเสียหาย ทั้งนี้ หากมีการกระทำที่เป็นการละเมิดพระราชบัญญัติฉบับอื่น ๆ เช่น หากมีการลักลอบเข้าไปในเขตพื้นที่นอกเหนือจากพื้นที่ที่กำหนดไว้ในเขตพื้นที่คุ้มครองก็จะถูกดำเนินคดีตามพระราชบัญญัติที่มีอยู่แล้วเช่นเดิม การบัญญัติในลักษณะนี้จึงผสานไปกับพระราชบัญญัติที่มีอยู่ และเป็นการเน้นย้ำว่าหลักการดังกล่าวได้ผ่านกระบวนการเห็นชอบหลายระดับแล้ว

ความเห็นที่ ๘ ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน): ในส่วนของการคงคำว่า “ไม่มีเจตนาในการกระทำผิด” เพื่อเป็นการเน้นย้ำให้เห็นชัดว่า กระบวนการต่าง ๆ ที่ทุกฝ่ายได้ร่วมกันดำเนินการจะไม่ถูกตีความว่าเจตนากระทำผิด ซึ่งจะมีการป้องกันมิให้เกิดการละเมิดตั้งแต่กระบวนการจัดทำแผนและการจัดทำธรรมนูญ โดยเน้นย้ำในตัวบทกฎหมายให้มีความชัดเจนมากขึ้น เพื่อให้ภาคส่วนที่เกี่ยวข้องมีความเชื่อมั่นว่า กระบวนการจัดทำแผนและการจัดทำธรรมนูญจะเกี่ยวข้องกับการกำหนดการกระทำ ว่าการกระทำใดสามารถกระทำได้ และการกระทำใดที่ไม่สามารถกระทำได้ ทั้งนี้ หากการกระทำมีความผิดโดยที่คณะกรรมการบริหารพื้นที่คุ้มครองมิได้มีเจตนาตั้งแต่ต้น ในการตัดเนื้อความวรรคท้ายออกจะเป็นการที่ต้องรับผิดชอบตามพระราชบัญญัตินั้น หากแต่มีการคงเนื้อความในวรรคท้ายไว้จะเป็นเจตนาที่เปิดโอกาสให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการนี้ ซึ่งเป็นการให้เกียรติและศักดิ์ศรีกับกระบวนการที่ได้กระทำตามกฎหมาย รวมทั้งเป็นการสร้างความเชื่อมั่นและสร้างความรู้สึกที่ดีให้กับภาคส่วนที่เกี่ยวข้องในการเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำแผนแม่บทพื้นที่คุ้มครอง

ความเห็นที่ ๙ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม: ในทางเจตนา วิธีปฏิบัติ และหลักเกณฑ์ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เห็นชอบในหลักการมิได้มีข้อคิดเห็นแตกต่างจาก ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน) เพียงแต่มีข้อทักท้วงในเรื่องลักษณะการเขียนกฎหมาย ซึ่งมีสถานะยกเว้นการกระทำใดนั้น โดยเฉพาะกฎหมายอาญาซึ่งในร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้มีเจตนารมณ์มุ่งส่งเสริมสนับสนุนและไม่มีบทลงโทษอาญา ดังนั้น ในการระบุเนื้อความโดยยกเว้นองค์ประกอบการกระทำผิดอาญาไว้ในร่างมาตรา ๓๒ ดังกล่าว จึงไม่มีความจำเป็นต้องระบุไว้ในร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้

ความเห็นที่ ๑๐ ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน): ในเรื่องวิธีการเขียนกฎหมายมีความสำคัญ แม้ว่าร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้จะมุ่งเน้นที่การคุ้มครองและส่งเสริม หากแต่ในกระบวนการส่งเสริมและคุ้มครองต้องให้เกิดประโยชน์สูงสุด ซึ่งควรจะทำให้กระบวนการส่งเสริมและคุ้มครองสื่อความหมายถึงเจตนาที่บริสุทธิ์ เช่น ออกแบบกลไกให้หน่วยงานในพื้นที่ที่เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำและพิจารณาแผนร่วมกัน สร้างความเชื่อมั่นร่วมกันว่าสิ่งที่ร่วมกันยกร่างในแผนแม่บทนี้มีได้

เป็นการยกเว้นความผิด แต่ให้ถือว่าไม่มีเจตนาในการกระทำความผิด ซึ่งเป็นมาตรการด้านการส่งเสริมและคุ้มครอง เพื่อให้ผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียสามารถเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการดูแลพื้นที่ได้อย่างรอบคอบและรัดกุม จึงขออนุญาตคงเนื้อความว่า “ให้ถือว่าไม่มีเจตนาในการกระทำความผิด” ส่วนเนื้อความทำยวรรคที่ว่า ด้วยเรื่องการไม่ต้องรับผิดตามกฎหมายนั้น มีความเห็นเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ทุกประการว่าไม่ควรยกเว้นความผิดตามกฎหมายอื่น เพื่อแสดงถึงเจตนารมณ์ของกฎหมายที่มุ่งเน้นให้เกิดการมีส่วนร่วม ซึ่งเนื้อความในร่างมาตรา ๓๒ ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน) มีเจตนาบริสุทธิ์มิได้มองว่ากลไกดังกล่าวจะเอื้อประโยชน์ให้ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง หรือสร้างสภาวะยกเว้นใด ๆ จึงมีความเห็นให้คงเนื้อความไว้เพื่อแสดงถึงจิตวิญญาณแห่งกฎหมาย (the Spirit of Laws) ที่ปรากฏอยู่ในตัวบทกฎหมาย

ความเห็นที่ ๑๑ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม: ในเชิงหลักการและเจตนารมณ์มีความเห็นเป็นไปในทิศทางเดียวกับ ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน) ทุกประการ แต่มีข้อสังเกตในวิธีการเขียนกฎหมายทั้งนี้ ขอให้พิจารณาเนื้อความในร่างมาตรา ๓๒ วรรคท้าย ว่าสอดคล้องตามเจตนาหรือไม่ โดยร่างมาตรา ๓๒ วรรคท้ายได้มีการกำหนดให้ไม่ต้องรับผิด ซึ่งหากไม่มีเจตนาเขียนให้เป็นการยกเว้นการกระทำความผิดจึงไม่มีความจำเป็นต้องเขียนซ้ำในร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ เนื่องจากการกระทำตาม อนุมาตรา (๑) ถึง อนุมาตรา (๗) ของร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ได้มีการบัญญัติยกเว้นไว้แล้วในพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ หากมีการบัญญัติซ้ำอีกครั้งจะหมายความว่าร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้มีขอบเขตเกินบทบัญญัติรัฐธรรมนูญ หากมีการปรับปรุงเนื้อความในร่างมาตรานี้ จะทำให้เนื้อความในวรรคท้ายเป็นไปตามเจตนาที่ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธรได้แถลงในที่ประชุม ทั้งนี้ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จึงขอยืนยันความเห็นตาม ว่าเนื้อความในวรรคท้ายของมาตรา ๓๒ เป็นเรื่องที่เกินบทบัญญัติรัฐธรรมนูญ หากเจตนาให้เป็นไปในทิศทางเดียวกันเห็นควรให้เขียนกฎหมายให้มีความถูกต้องชัดเจน เป็นไปตามถ้อยแถลง

ความเห็นที่ ๑๒ นักวิชาการกฎหมาย: ข้อมูลทางวิชาการเกี่ยวกับเนื้อความทำยวรรคมิใช่ประเด็นเรื่องรัฐธรรมนูญแต่เป็นเรื่องโครงสร้างความรับผิดทางอาญาตามพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายอาญา พ.ศ. ๒๕๔๙ ที่กล่าวถึงหลักการที่บุคคลจะรับผิดทางอาญาหรือไม่นั้น ขึ้นอยู่ที่กฎหมายบัญญัติว่ากรณีนั้นยกเว้นความผิดหรือยกเว้นโทษ ซึ่งหลักการตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายอาญา พ.ศ. ๒๕๔๙ มาตรา ๕๙ ก็มีไม่ได้ระบุว่า หลักเกณฑ์ข้อนี้ขัดแย้งกับหลักกฎหมาย เนื่องจากหลักการนี้เป็นหลักการที่ยึดตามประมวลกฎหมายอาญา ดังนั้น ในมิติของวิชาการมีข้อสนับสนุนชัดเจนว่าหลักการดังกล่าวมิได้ขัดกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐ การระบุเนื้อความข้างต้นจึงเป็นไปเพื่อป้องกันการตีความกฎหมายหลายฉบับที่มีความแตกต่างของบริบทกฎหมาย เช่น ประเด็นที่เกี่ยวข้องกับพื้นที่ หากตีความกฎหมายเดิมอาจไม่ได้หมายรวมถึงพื้นที่คุ้มครองซึ่งเป็นพื้นที่ทางวัฒนธรรม เป็นต้น

นอกจากนี้ จะเห็นได้ว่าในการดำเนินการภายในพื้นที่คุ้มครองวัฒนธรรมที่มีข้อตกลงร่วมกัน หากมีการกระทำความผิดจะถือว่าไม่มีเจตนาในการกระทำความผิดก็คงมิได้ เนื่องจากเป็นการดำเนินการตามภายใต้กรอบของร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ที่มีหลักการครอบคลุมทั้งวรรคหนึ่งและวรรคสองแล้ว เนื้อความตอนต้นของวรรคหนึ่งจึงเป็นเนื้อความสำคัญที่สะท้อนถึงหลักการเพื่อป้องกันการตีความในกฎหมายหลายฉบับ

ซึ่งการตีความของเจ้าหน้าที่แต่ละพื้นที่ในแต่ละกฎหมายจะมีดุลยพินิจที่แตกต่างกัน ดังนั้น การที่ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้มุ่งคุ้มครองเฉพาะพื้นที่ที่มีความเจาะจง เป็นพื้นที่ที่มีการกำหนดขอบเขต และมีการจัดทำแผนร่วมกับการเขียนหลักการตามที่ได้กล่าวมาในข้างต้น จึงเป็นหลักการเดียวกันกับพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายอาญา พ.ศ. ๒๕๔๙ มาตรา ๕๙ เพื่อเป็นการป้องกันไม่ให้เกิดการปรับโทษ เนื่องจากไม่ได้มีเจตนาละเมิดพระราชบัญญัติฉบับอื่น

ความเห็นที่ ๑๓ ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน): เนื้อความที่ได้บัญญัติไว้ดังกล่าวมิได้มีเจตนาให้ยกเว้นหรือเป็นการสร้างเงื่อนไขให้ยกเว้น จึงขออนุญาตคงเนื้อความเดิมตามที่ได้ปรับแก้และตัดเนื้อความท้ายวรรคสามความว่า “และไม่ต้องรับผิดชอบตามกฎหมายนั้น” ซึ่งเป็นเนื้อความในลักษณะที่อาจจะก่อให้เกิดความเข้าใจผิดได้ และอาจจะเป็นเนื้อความที่สื่อไปในทิศทางของการสร้างข้อยกเว้นมากจนเกินไป ส่วนเนื้อความในต้นประโยคนั้นเป็นเพียงการอ้างอิงว่า หากการกระทำนั้นมีความผิดให้ถือว่าไม่มีเจตนา โดยถือว่ากระบวนการที่ได้ร่วมกันจัดทำแผนและจัดทำธรรมนูญ ได้มีการจัดทำมาตรการและแนวทางที่ผ่านกระบวนการพิจารณากลั่นกรองเจตนาแล้วว่า ไม่มีเจตนาที่จะละเมิดกฎหมายในส่วนใดส่วนหนึ่ง การบัญญัติเนื้อความดังกล่าวเพื่อแสดงให้เห็นถึงการมีส่วนร่วมในทุกกระบวนการของทุกฝ่าย

อนึ่ง คณะทำงานฯ มีความกังวลในประเด็นดังกล่าวเช่นกัน เนื่องจากพระราชบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับประเด็นดังกล่าวมีหลายฉบับ เฉพาะนั้นกรณีของการยกเว้นย่อมมีความแตกต่างไปตามพระราชบัญญัติแต่ละฉบับ รวมทั้งในอนาคตอาจมีเทศบัญญัติท้องถิ่นประกาศใช้เพิ่มเติม กรณีเช่นนี้หากมีการระบุกระบวนการต่าง ๆ ที่สะท้อนถึงเจตนาที่ได้กระทำผิดให้มีความชัดเจน อาจเป็นสิ่งที่ดีจะทำให้ร่างพระราชบัญญัตินี้มีความสวยงามและมีความหมาย ซึ่งจะทำให้ประชาชนมีความหวังที่จะเข้ามามีส่วนร่วมซึ่งเป็นขั้นตอนสำคัญของการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์และส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ควบคู่กับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

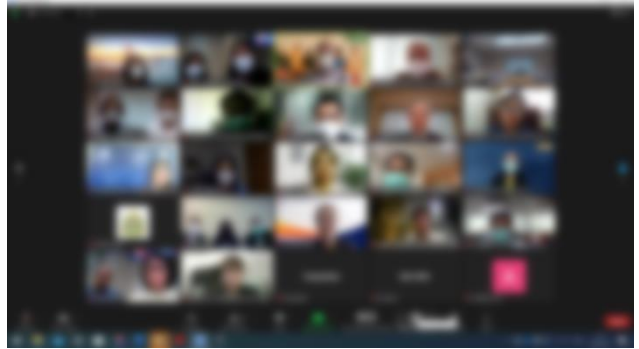
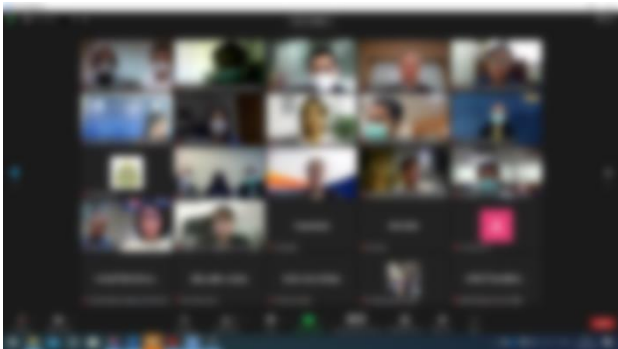
อย่างไรก็ตาม ด้านหนึ่งหากการจัดทำแผนแม่บทพื้นที่คุ้มครองและธรรมนูญพื้นที่คุ้มครองฯ ซึ่งมีหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมและเห็นชอบทุกกระบวนการ ประกอบกับแผนและธรรมนูญดังกล่าวได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการระดับชาติแล้ว หากแต่ในทางปฏิบัติยังมีการตีความว่าการกระทำดังกล่าวเป็น “การกระทำผิด” ความผิดดังกล่าวจะถือเป็นความผิดร่วมกันของทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องหรือไม่ เนื่องจากแผนแม่บทที่จัดทำขึ้นได้ผ่านการพิจารณาด้วยความรอบคอบและทุกฝ่ายเห็นชอบร่วมกันแล้ว จะถือเป็นความผิดของชาวบ้านฝ่ายเดียวหรือเป็นความผิดของคณะกรรมการทุกฝ่าย ดังนั้น หากมองว่าทุกภาคส่วนได้มีความพยายามร่วมมือกันในการจัดทำแผนแม่บทอย่างรอบคอบแล้ว ในการคงเนื้อความว่า “ไม่มีเจตนาที่จะกระทำความผิด” ก็เพื่อเป็นกลไกหนึ่งในการสร้างความเชื่อมั่นให้กับทุกฝ่าย

ความเห็นที่ ๑๔ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา: ในประเด็นนี้มีความเห็นเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน) โดยเห็นควรให้คงเนื้อความในร่างมาตรา ๓๒ วรรคท้ายไว้ เพื่อให้เห็นว่าประเด็นดังกล่าวยังคงเป็นประเด็นที่จะต้องนำไปพิจารณาต่อไป เนื่องจากร่างพระราชบัญญัตินี้จะต้องเสนอให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาเห็นชอบ หากกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ยังมีข้อทักท้วงหรือข้อห่วงกังวลใดเพิ่มเติมอาจเสนอความเห็นดังกล่าวไปยังคณะรัฐมนตรีเช่นเดียวกันกับในขั้นการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา หากยังคงเนื้อความดังกล่าวไว้จะทำให้เห็นว่าประเด็นดังกล่าวยังมีข้อห่วงกังวลของหน่วยงานก็จะทำให้มีการพิจารณาอย่างรัดกุมมากขึ้น

อย่างไรก็ตาม ในความเห็นส่วนตัวพิจารณาแล้วว่าร่างมาตรา ๓๒ อนุมาตรา (๓) ได้ระบุว่า “การอื่นตามที่คณะกรรมการกำหนด” นั้นไม่อาจทราบได้ว่าการที่คณะกรรมการกำหนดให้ใช้สิทธิประโยชน์ในพื้นที่นั้น จะเกี่ยวข้องกับประเด็นใดและเป็นไปตามร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้หรืออยู่ภายใต้พระราชบัญญัติฉบับอื่นหรือไม่ ในส่วนของถ้อยคำในวรรคท้ายมีข้อสังเกตว่า การเขียนเนื้อความว่า “ไม่มีเจตนาในการกระทำความผิด” อาจพิจารณาได้ว่าความผิดนั้นอาจเกิดจากการไม่เจตนาก็ได้ อย่างไรก็ตาม ตามพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๖๔ ที่ระบุว่า “การแผ้วถางหรือกระทำด้วยประการใด ๆ หากการกระทำดังกล่าวเป็นไปเพื่อการดำรงชีพอย่างเป็นปกติสุข และได้ปฏิบัติตามกฎระเบียบที่อธิบดีกำหนดโดยการเห็นชอบของคณะกรรมการแล้วผู้นั้นไม่ต้องรับโทษ” ซึ่งหมายความว่า โดยเจตนาของเขาไม่ได้ระบุว่าบุคคลที่กระทำการใด ๆ นั้น ไม่มีความผิดแต่เป็นความผิดที่ไม่ต้องรับโทษ ซึ่งทำให้มีความชัดเจนมากขึ้น เนื่องจากถ้อยคำดังกล่าวได้มีการใช้ในพระราชบัญญัติฉบับอื่นแล้ว ดังนั้น การคงถ้อยคำดังกล่าวไว้เพื่อให้มีการพิจารณาถ้อยคำอย่างถี่ถ้วนอีกครั้งว่าเจตนารมณ์ของร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้มีความต้องการในลักษณะใด ซึ่งจากการรับฟังความเห็นของคณะทำงานฯ (ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน) จะเห็นว่าเจตนารมณ์มุ่งเน้นให้เห็นว่าการกระทำนั้นไม่มีความผิดไม่ต้องรับโทษ จึงเห็นควรให้คงเนื้อความนี้ไว้เพื่อให้มีการพิจารณาโดยละเอียดควบคู่กับพระราชบัญญัติฉบับอื่น

ดังนั้น เห็นควรให้คงเนื้อความในวรรคท้ายนี้ไว้ เพื่อจะทำให้กระบวนการพิจารณาในชั้นอื่นมีการพิจารณาในประเด็นนี้อย่างรอบคอบรัดกุมมากยิ่งขึ้น

ภาพการประชุม

ฝ่ายสื่อสารสังคมและขับเคลื่อนนโยบายสาธารณะ
ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน)

สรุป

สรุปการรับฟังต่อความคิดเห็นร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. ...
ออนไลน์ผ่านเว็บไซต์ของหน่วยงาน “ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน)”
ครั้งที่ ๒ หลังเสนอเรื่องเข้า ครม.

ในกระบวนการการรับฟังความคิดเห็นต่อ (ร่าง) พระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน) ได้ดำเนินงานรับฟังความคิดเห็นของกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย รูปแบบออนไลน์ ผ่านเว็บไซต์ของหน่วยงาน “ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน)” โดยมีผู้ร่วมให้ แสดงความคิดเห็นจำนวน ๔๔ คน เห็นด้วยกับ พระราชบัญญัติฯ จำนวน ๔๔ คน โดยมีรายละเอียดความเห็น รายมาตรา ดังนี้

๑. ความเห็นต่อหลักการร่างพระราชบัญญัติ ผู้ให้ความเห็นทั้ง ๔๔ คน เห็นด้วยกับหลักการของ ร่างพระราชบัญญัติ โดยให้ความเห็นว่าเนื่องจากวัฒนธรรมของกลุ่มชาติพันธุ์ส่วนหนึ่งเปราะบาง และถูก คุกคามจากกระแสการพัฒนาที่ไม่เข้าใจถึงวิถีชีวิตและไม่เห็นคุณค่าของหลักคิดที่แตกต่างจากสังคมใหญ่

๒. ความเห็นต่อหมวด ๑ ว่าด้วยหลักการคุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ (ตามร่างมาตรา ๕) ผู้ให้ ความเห็นทั้ง ๔๔ คน เห็นด้วยกับหมวด ๑ ว่าด้วยหลักการคุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ ตามมาตรา ๕ โดยให้ ความเห็นเพิ่มเติมว่า เรื่องการคุ้มครองและส่งเสริมกลุ่มชาติพันธุ์ซึ่งเป็นคนส่วนน้อยที่อาศัยในประเทศไทย เป็นเรื่องสำคัญ ต้องมีการยกระดับคุณภาพชีวิต เพื่อให้มีสิทธิและเสรีภาพเทียบเท่าประชาชนทั่วไป ว่าจะต้อง มีการคุ้มครองและส่งเสริม

๓. ความเห็นต่อหมวด ๒ ว่าด้วยกลไกการคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ ผู้ให้ความเห็น ทั้ง ๔๔ คน เห็นด้วยกับหลักการของหมวด ๒ จำนวน ๔๓ คน โดยให้ความเห็นว่า การให้ผู้แทนกลุ่มชาติพันธุ์ ร่วมเป็นกรรมการ เพื่อสามารถได้สะท้อนความต้องการให้ภาครัฐทราบ และสามารถคุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติ พันธุ์ได้อย่างตรงจุด และมีผู้แสดงความคิดเห็นไม่เห็นด้วยจำนวน ๑ คน โดยไม่ได้ให้ความเห็นเพิ่มเติม

๔. ความเห็นต่อหมวด ๓ ว่าด้วยการจัดตั้งสมัชชากลุ่มชาติพันธุ์แห่งประเทศไทย ตามมาตรา ๑๔ - ๒๖ ผู้ให้ความเห็นทั้ง ๔๔ คน เห็นด้วยกับหลักการของหมวด ๓ โดยให้ความเห็นสนับสนุนเพิ่มเติมว่า เนื่องจาก จะได้มีแกนนำในการดำเนินงานพัฒนาวิถีชีวิตของกลุ่มชาติพันธุ์

๕. ความเห็นต่อหมวด ๔ ว่าด้วยการจัดทำข้อมูลวิถีชีวิตและประวัติศาสตร์กลุ่มชาติพันธุ์ ตามมาตรา ๒๗ - ๒๙ ผู้ให้ความเห็นทั้ง ๔๔ คน เห็นด้วยกับหลักการของหมวด ๔ โดยให้ความเห็นสนับสนุน เพิ่มเติมว่า หากไม่มีการจัดทำประวัติศาสตร์เยาวชนรุ่นหลังจะไม่รู้จักรากเหง้าของตนเอง พร้อมทั้งจะทำให้ ข้อมูลที่ตรงกับวิถีวัฒนธรรมของกลุ่มนั้น

๖. ความเห็นต่อหมวด ๕ ว่าด้วยการกำหนดเขตพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ ตามมาตรา ๓๐ - ๓๔ ผู้ให้ความเห็นทั้ง ๔๔ คน เห็นด้วยกับหลักการของหมวด ๕ โดยให้ความเห็นสนับสนุนเพิ่มเติมว่า จะได้มีขอบเขตการคุ้มครองในเชิงพื้นที่

๗. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะ ในประเด็นอื่นๆ

จากการรับฟังความคิดเห็นต่อร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ มีผู้ให้ข้อเสนอแนะ ดังนี้

- ๗.๑ ควรมีการส่งเสริมในการเปิดพื้นที่ของกลุ่มชาติพันธุ์เป็นแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมของชุมชน เพื่อให้ได้มีโอกาสในการอนุรักษ์ สืบทอด ขนบธรรมเนียมประเพณี นำทุนทางวัฒนธรรมมาสร้างรายได้ สร้างอาชีพ ได้อย่างยั่งยืน
- ๗.๒ เร่งดำเนินการตามระยะเวลาที่กำหนดในแผนยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี แผนปฏิรูปสังคม และเพื่อสังครัฐธรรมนูญ มาตรา ๗๐
- ๗.๓ ทุกคน ควรมีประเพณี วัฒนธรรม วิถีของตนเอง ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้จึงเป็นร่างพระราชบัญญัติที่ดีอย่างยิ่ง ก่อให้เกิดการพัฒนาคุณภาพชีวิต ความเสมอภาคกับกลุ่มชาติพันธุ์และเป็นประโยชน์ต่อประชาชน
- ๗.๔ ควรเร่งพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ เพราะการแก้ไขปัญหาและการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์จำเป็นต้องมีกฎหมายรองรับ
- ๗.๘ ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ช่วยให้มีพื้นที่ที่พัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น และสามารถพัฒนาคุณภาพชีวิตกลุ่มพี่น้องชาติพันธุ์

ฝ่ายสื่อสารสังคมและขับเคลื่อนนโยบายสาธารณะ
ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (ศมส.)

เอกสารแนบ ข้อมูลพื้นฐานของผู้ร่วมแสดงความเห็น
ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้ความเห็น

๑. ผู้ร่วมให้ความเห็น จำนวน ๔๔ คน

๒. เพศ

ผู้ให้ความเห็นทั้งหมด ๔๔ คน จำแนกได้ คือ

- ๒.๑) เพศชาย ๒๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๗.๗
- ๒.๒) เพศหญิง 6 คน คิดเป็นร้อยละ ๕๒.๓

๓. อายุ จำแนกได้ คือ

- ๓.๑) อายุ ๑๒ - ๒๐ ปี จำนวน ๓ คน
- ๓.๒) อายุ ๒๑- ๕๙ ปี จำนวน ๓๕ คน
- ๓.๓) อายุ ๖๐ ปี ขึ้นไป จำนวน ๖ คน

๔. อาชีพ/สังกัด

- ๔.๑) ประชาชนทั่วไป จำนวน ๒๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๖.๘
(UNESCO Bangkok, กรรมการหมู่บ้าน, เครือข่ายชาวเล อันดามัน, องค์กรพัฒนาเอกชน, เครือข่ายชุมชนเพื่อการปฏิรูปการสังคมและการเมือง (คปสม.))
- ๔.๒) หน่วยงานภาครัฐ จำนวน ๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๑.๔
(กระทรวงวัฒนธรรม, สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัด, สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดอุทัยธานี, สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดเชียงราย)
- ๔.๓) องค์กรพัฒนาเอกชน จำนวน ๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๓.๖
(สภาองค์กรชุมชน, เครือข่ายชุมชนเพื่อการปฏิรูปการสังคมและการเมือง (คปสม.), กำนัน, มูลนิธิชุมชนไท, มูลนิธิพัฒนาภาคเหนือ)
- ๔.๔) นักวิชาการ/นักวิจัย จำนวน ๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๘.๒
(โรงเรียนบ้านเกาะหลี่เป๊ะ, สำนักงานวัฒนธรรม จ.พังงา, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, สาขาวิชาศิลปะภาพถ่าย และสื่อทัศนภาพ วิทยาลัยการออกแบบ ม.รังสิต)

๕. ความเกี่ยวข้องกับร่างพระราชบัญญัติฯ

- ๕.๑) ในฐานะการเป็นประชาชนทั่วไป จำนวน ๑๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๔.๑
- ๕.๒) ในฐานะประชาชนกลุ่มชาติพันธุ์ จำนวน ๑๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๕
- ๕.๓) ในฐานะสถาบันวิชาการ จำนวน ๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๑.๔
- ๕.๔) ในฐานะหน่วยงานราชการ จำนวน ๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๑.๔
- ๕.๕) ในฐานะองค์กรพัฒนาเอกชน จำนวน ๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๕.๙
- ๕.๖) ในฐานะเคยประชาชนกลุ่มชาติพันธุ์ จำนวน ๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๒.๓

๖. กลุ่มชาติพันธุ์ จำนวน ๕ กลุ่มชาติพันธุ์

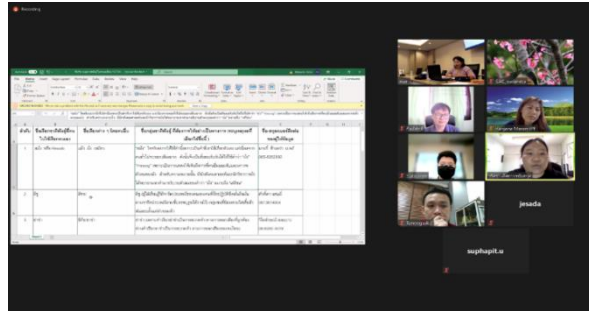
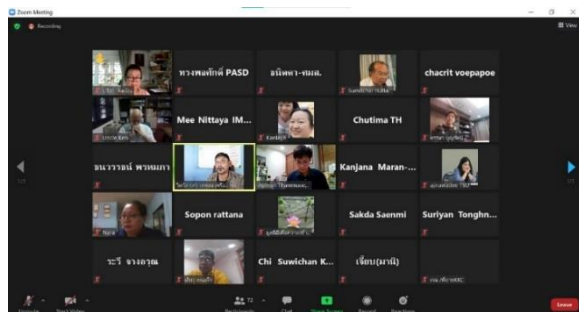
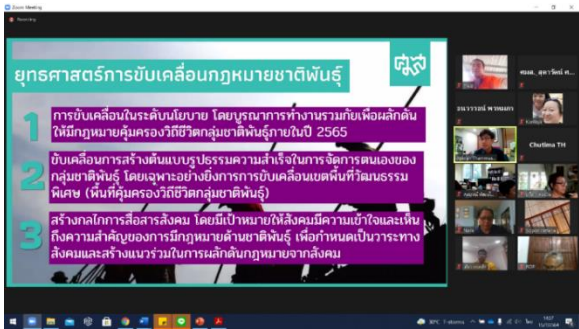
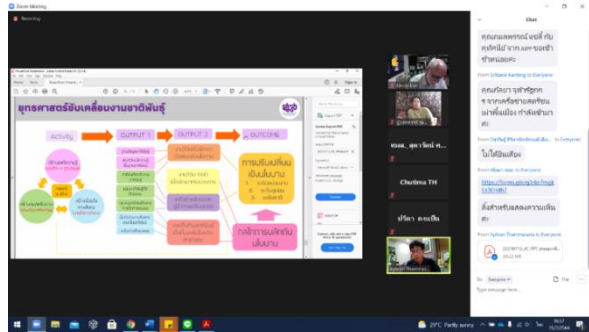
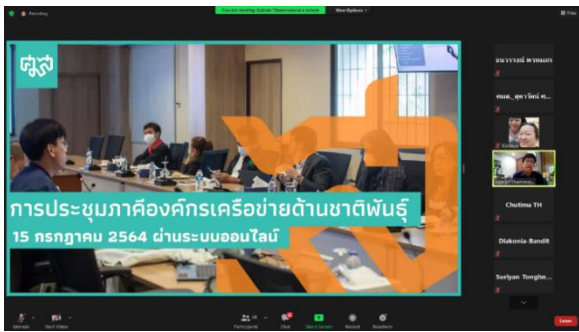
ผู้ให้ความเห็นในส่วนของประชาชนกลุ่มชาติพันธุ์ จำนวน ๕ กลุ่มชาติพันธุ์ ประกอบด้วย

- ๖.๑) กลุ่มชาติพันธุ์กะเหรี่ยง ๑ คน
- ๖.๒) กลุ่มชาติพันธุ์อุรักลาไวยัง ๙ คน
- ๖.๓) กลุ่มชาติพันธุ์มอแกน ๑ คน
- ๖.๔) กลุ่มชาติพันธุ์มานิ ๑ คน
- ๖.๕) กลุ่มชาติพันธุ์ยอง ๑ คน

คู่มือ

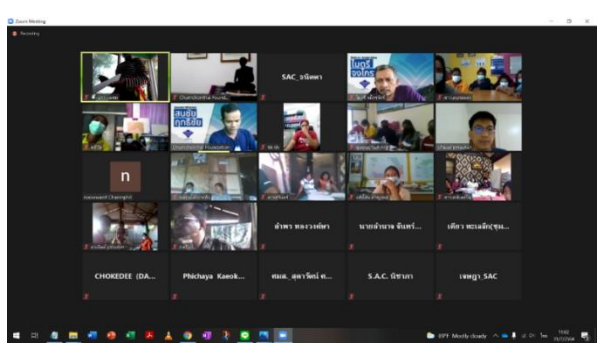
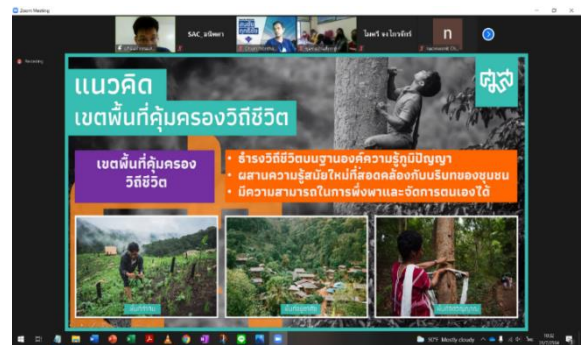
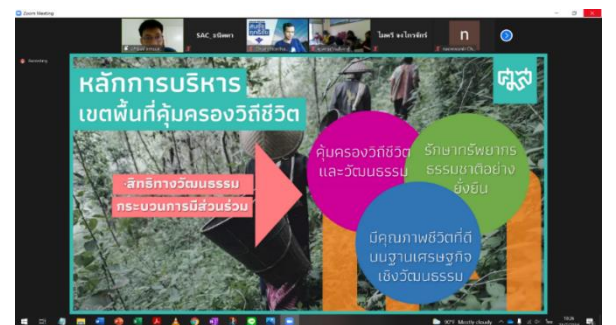
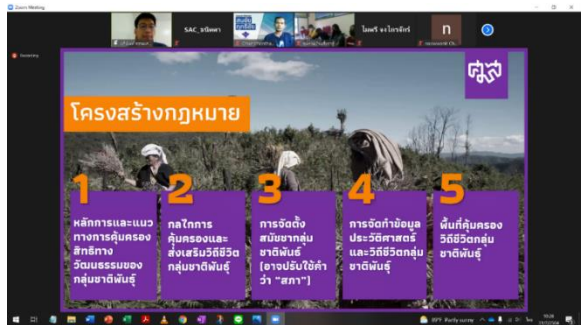
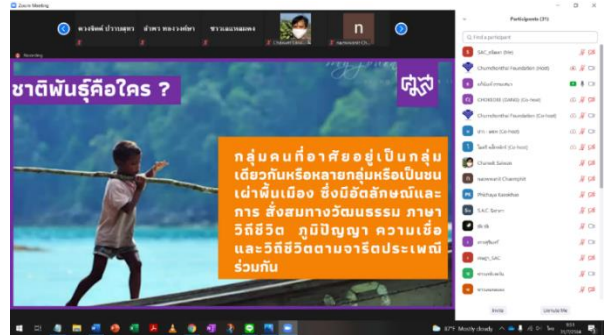
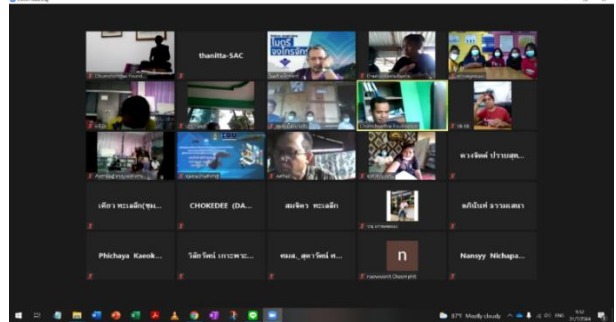
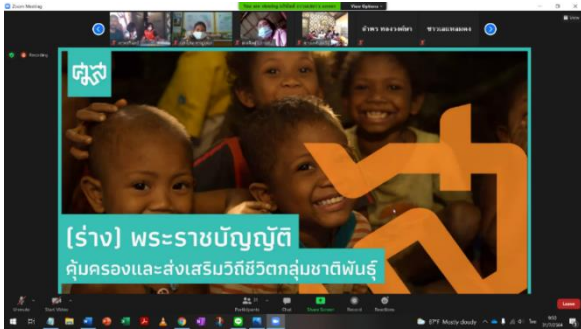
ภาพการประชุม

การประชุมรับฟังความคิดเห็นภาคีเครือข่ายองค์กรด้านชาติพันธุ์ ผ่านระบบสื่อสารทางไกลอิเล็กทรอนิกส์ เมื่อวันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๖๔ โดยมีผู้เข้าร่วมประชุม จำนวน ๗๒ คน

คู่มือ

ภาพการอบรมนักสื่อสารชาติพันธุ์เพื่อสื่อสารและขับเคลื่อน
(ร่าง) พระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ.
เมื่อวันที่ ๑๗ กรกฎาคม ๒๕๖๔ ผ่านระบบสื่อสารทางไกล

หลักฐานการรับฟังความคิดเห็นต่อ

ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ.

หลักฐานการรับฟังความคิดเห็นต่อร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ.

การจัดทำร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. ได้ดำเนินการตามหลักการของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๗๗ วรรคสอง โดยจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้อง ๔ กลุ่ม ประกอบด้วย ๑. ประชาชนกลุ่มชาติพันธุ์ ๒. ส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง ๓. สถาบันวิชาการและองค์กรภาคประชาสังคมที่ทำงานด้านชาติพันธุ์ และ ๔. ประชาชนทั่วไป ซึ่งมีการรับฟังความคิดเห็นโดยแบ่งออกเป็น ๒ ระยะ ได้แก่ ก่อนเสนอเรื่องเข้าสู่กระบวนการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี และ หลังเสนอเรื่องเข้าสู่กระบวนการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี โดยมีรูปแบบการรับฟังความคิดเห็น ดังนี้

๑. ขั้นตอนก่อนเสนอเรื่องเข้าสู่กระบวนการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี

ในขั้นตอนก่อนการเสนอร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. ต่อคณะรัฐมนตรี มีการจัดรับฟังความคิดเห็นของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง โดยมีการจัดรับฟังความคิดเห็นเป็น ๒ วิธี ดังนี้

วิธีที่ ๑ การจัดเวทีรับฟังความคิดเห็น โดยแบ่งออกเป็น ๓ รูปแบบ ได้แก่

- ๑) รูปแบบเวทีประชุมรับฟังความคิดเห็น
- ๒) รูปแบบระบบสื่อสารทางไกล
- ๓) รูปแบบการรับฟังความเห็นในระดับพื้นที่ชุมชนชาติพันธุ์

วิธีที่ ๒ การรับฟังความคิดเห็นในระบบออนไลน์ผ่านเว็บไซต์ ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน) ระหว่างวันที่ ๒ - ๒๒ สิงหาคม ๒๕๖๔ เป็นระยะเวลา ๒๐ วัน

๒. ขั้นตอนหลังเสนอเรื่องเข้าสู่กระบวนการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี

กระทรวงวัฒนธรรม โดย ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน) ผู้รับผิดชอบจัดทำร่างพระราชบัญญัติฯ มีหนังสือ กระทรวงวัฒนธรรมมีหนังสือ ที่ วธ ๐๗๐๐/๑๙๕๖ ลงวันที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๖๕ เสนอร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. เพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา ต่อมา สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี มีหนังสือ ที่ นร ๐๕๐๓/๑๓๔๕๒ ลงวันที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๖๕ แจ้งให้ กระทรวงวัฒนธรรม จัดทำแผนบริหารจัดการกิจกรรม มาตรการ หรือโครงการ ประมาณการรายจ่าย แหล่งเงินที่ใช้ตลอดระยะเวลาดำเนินการ ตามมาตรา ๒๗ แห่งพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ ศูนย์ฯ จึงจัดทำแผนบริหารจัดการกิจกรรม มาตรการ หรือโครงการ ประมาณการรายจ่าย แหล่งเงินที่ใช้ตลอดระยะเวลาดำเนินการ และมีหนังสือกระทรวงวัฒนธรรม ที่ วธ ๐๗๐๐/๒๕๒๗ ลงวันที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๖๕ เสนอรายละเอียดข้อมูลที่หน่วยงานของรัฐต้องเสนอพร้อมกับการขออนุมัติต่อคณะรัฐมนตรี ตามมาตรา ๒๗ แห่งพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ ต่อคณะรัฐมนตรี

ในขั้นตอนการเสนอร่างพระราชบัญญัติฯ ต่อคณะรัฐมนตรี สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ได้ดำเนินการสอบถามความเห็นหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยผลการดำเนินการข้างต้นนั้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องยังมีประเด็นข้อเสนอเพิ่มเติม สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี จึงมีหนังสือ ที่ นร ๐๕๐๓/๑๘๓๓๖ ลงวันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๖๕ แจ้งต่อกระทรวงวัฒนธรรมว่า ตามที่กระทรวงวัฒนธรรมได้เสนอร่างพระราชบัญญัติ

คุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. และข้อมูลตามมาตรา ๒๗ แห่งพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ นั้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องยังมีข้อเสนอเพิ่มเติมเกี่ยวกับหลักการของร่างพระราชบัญญัติที่สมควรพิจารณาให้ได้ช้อยู่ดีก่อนเสนอร่างพระราชบัญญัติต่อคณะรัฐมนตรี รองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) สั่งและปฏิบัติราชการแทนนายกรัฐมนตรี พิจารณาแล้วมีคำสั่งให้กระทรวงวัฒนธรรมรับร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวไปหารือร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ได้ช้อยู่ดีก่อนเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรี ทั้งนี้ กระทรวงวัฒนธรรม จึงมอบหมายให้ ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน) ดำเนินการตามคำสั่งรองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) โดยมีวิธีการรับฟังความคิดเห็นหลังเสนอเรื่องเข้า ครม. ๒ วิธีการ ดังนี้

วิธีที่ ๑ การจัดประชุมและรับฟังความคิดเห็นหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เมื่อวันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๖๕
โดยมีหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมประชุมและพิจารณาให้ความเห็นต่อ ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. ฉบับที่ปรับปรุงแก้ไขใหม่ ตามความเห็นของภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง จำนวนทั้งสิ้น ๑๖ หน่วยงาน ซึ่งผลการหารือที่ประชุมเห็นชอบในหลักการและเจตนารมณ์ของร่างพระราชบัญญัติฯ โดยมีมติให้ปรับแก้ร่างพระราชบัญญัติฯ ตามความเห็นของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง และมีมติให้ส่งความเห็นของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ในประเด็นเรื่องการใช้ถ้อยคำในร่างมาตรา ๓๒ โดยให้คงเนื้อความเดิมไว้ให้พิจารณาในขั้นต่อไป

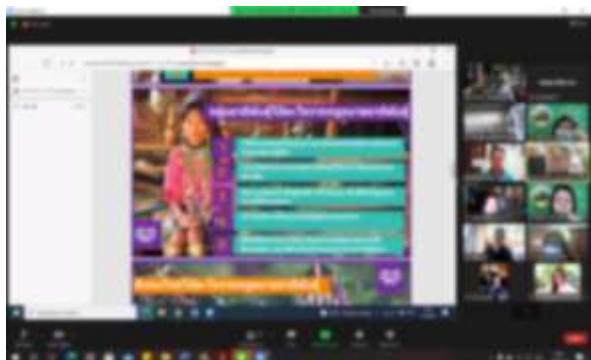
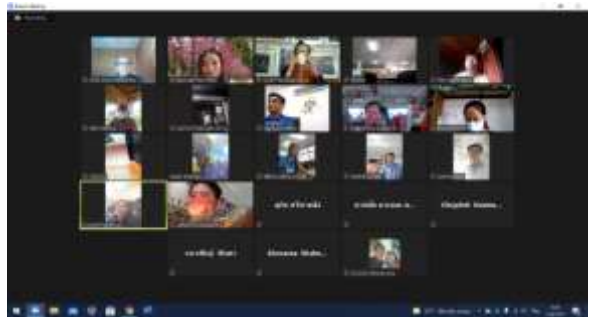
วิธีที่ ๒ การรับฟังความคิดเห็นในระบบออนไลน์ผ่านเว็บไซต์ ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน) และเว็บไซต์ กระทรวงวัฒนธรรม ระหว่างวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน - ๘ ธันวาคม ๒๕๖๕ เป็นระยะเวลา ๒๐ วัน

๓. หลักฐานการจัดเวทีรับฟังความคิดเห็นต่อร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ.

ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน) จัดเวทีรับฟังความคิดเห็นต่อร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. ทั้งสองช่วง มีจำนวนครั้งในการจัดเวทีรับฟังความคิดเห็น จำนวนทั้งสิ้น ๓๔ ครั้ง โดยจำแนกออกเป็น ๑.การจัดเวทีรับฟังความคิดเห็นโดยศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน) จำนวน ๑๗ ครั้ง ซึ่งมีผู้ร่วมรับฟังและแสดงความคิดเห็นจำนวน ๒,๗๐๖ คน ๒.การจัดกาารรับฟังความคิดเห็นในระดับพื้นที่ชุมชนชาติพันธุ์ จำนวน ๑๖ ครั้ง ซึ่งมีผู้ร่วมรับฟังและแสดงความคิดเห็นจำนวน ๒๘๒ คน และ ๓.การรับฟังความคิดเห็นผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศระบบออนไลน์ผ่านเว็บไซต์ของศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน) จำนวน ๒ ครั้ง ได้แก่ ครั้งที่หนึ่ง ผ่านเว็บไซต์ของศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน) ระหว่างวันที่ ๒ - ๒๒ สิงหาคม ๒๕๖๔ โดยมีผู้ให้ความเห็นจำนวน ๓๒ คน และ เนื่องจากการได้มีการปรับปรุงแก้ไขเนื้อความร่างพระราชบัญญัติตามความเห็นของทุกภาคส่วน ทำให้ต้องมีการรับฟังความคิดเห็นร่างพระราชบัญญัติฉบับที่ปรับปรุงแก้ไขอีกครั้ง จึงเปิดรับฟังความคิดเห็นประชาชนทั่วไป ครั้งที่สอง ผ่านเว็บไซต์ของศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน) และ เว็บไซต์กระทรวงวัฒนธรรม ระหว่างวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน - ๘ ธันวาคม ๒๕๖๕ โดยมีผู้ให้ความเห็นจำนวน ๔๔ คน กล่าวโดยสรุปได้ว่ามีผู้ให้ความเห็นผ่านช่องทางเว็บไซต์ทั้งสองครั้งรวมจำนวนทั้งสิ้น **๗๖ คน** และมีผู้ร่วมรับฟังและแสดงความคิดเห็นในรูปแบบเวทีต่าง ๆ รวมทั้งสิ้น **๓,๐๖๔ คน** โดยมีรายละเอียดการรับฟังความคิดเห็นปรากฏในเอกสาร “รายงานสรุปผลการรับฟังความคิดเห็นต่อร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ.”

ภาพหลักฐานการรับฟังความเห็น

๔. หลักฐานเปิดรับฟังความคิดเห็นผ่านระบบออนไลน์

ระยะที่ ๑ ก่อนเสนอร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. เข้าสู่กระบวนการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี ได้เปิดรับฟังความคิดเห็นผ่านเว็บไซต์ ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน) www.sac.or.th ระหว่างวันที่ ๒ - ๒๒ สิงหาคม ๒๕๖๔ เป็นระยะเวลา ๒๐ วัน

ระยะที่ ๒ หลังเสนอร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. เข้าสู่กระบวนการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี ได้เปิดรับฟังความคิดเห็นผ่านเว็บไซต์ ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน) www.sac.or.th และเว็บไซต์กระทรวงวัฒนธรรม www2.m-culture.go.th/th ระหว่างวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน - ๘ ธันวาคม ๒๕๖๕ เป็นระยะเวลา ๒๐ วัน

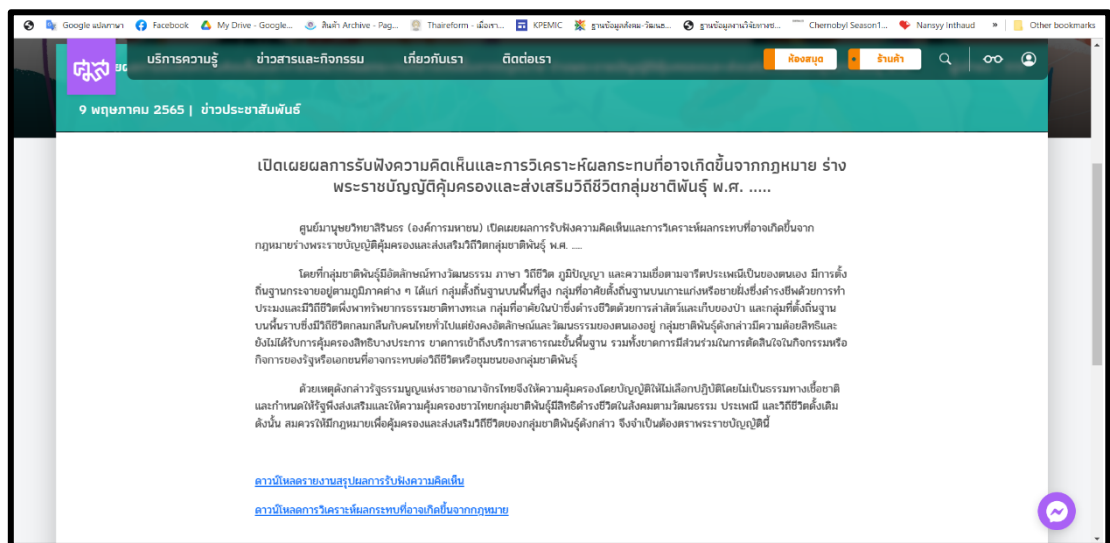
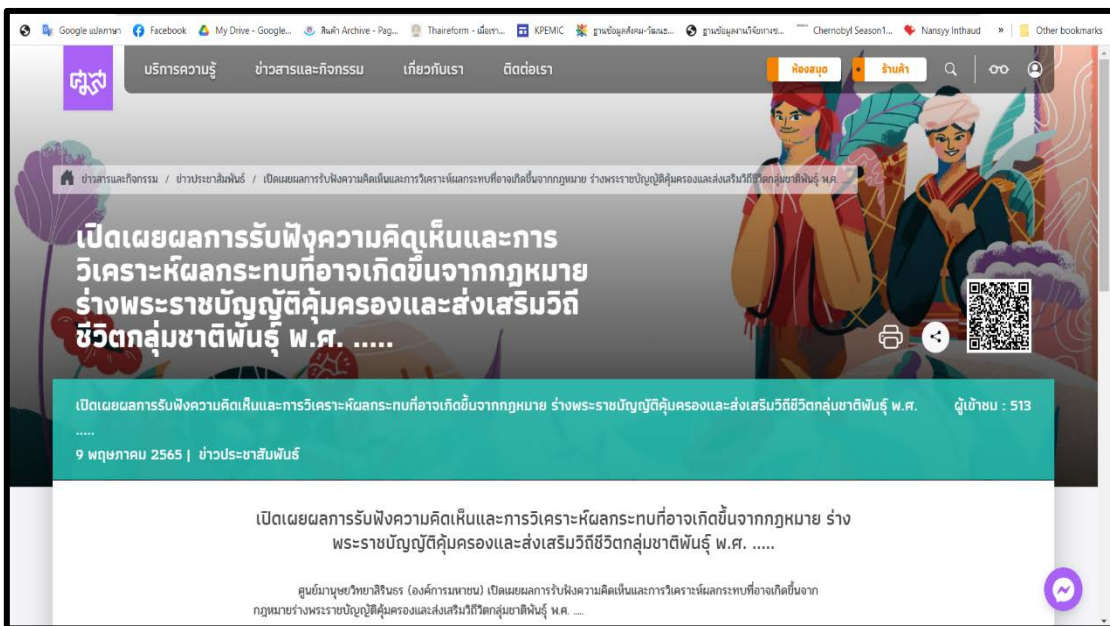

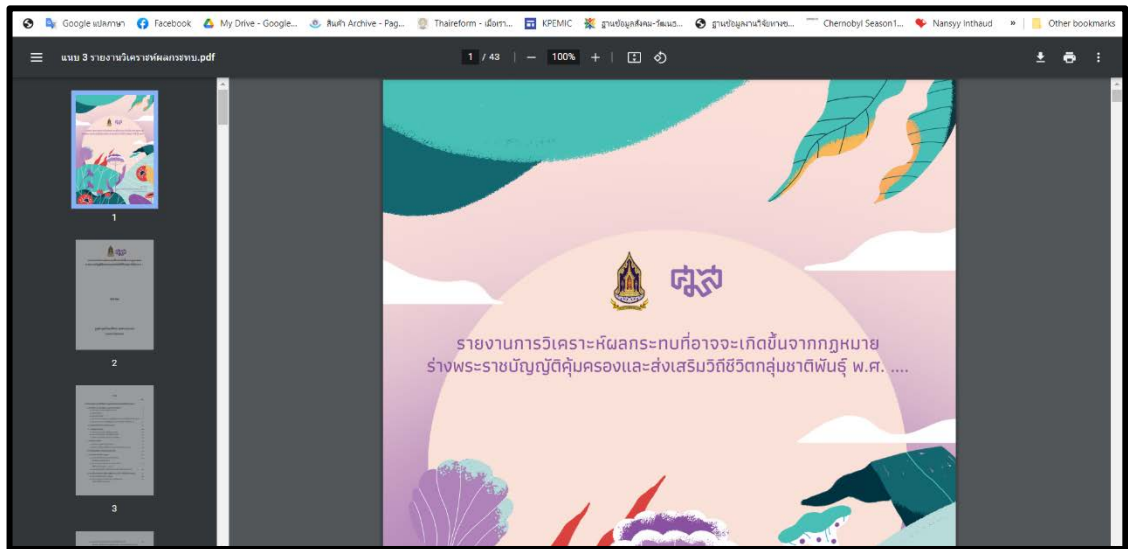
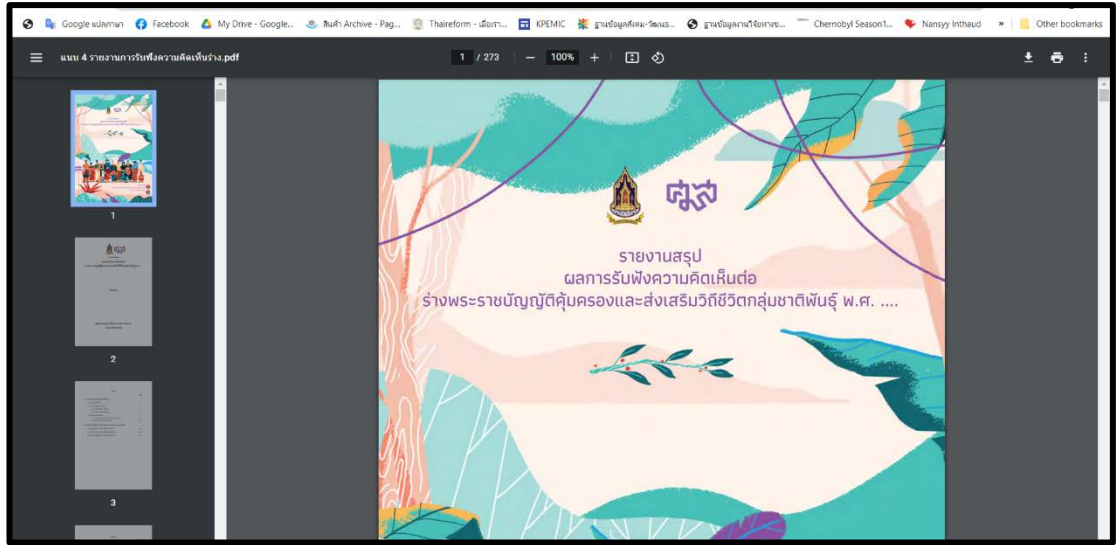
หลักฐานการรับฟังความคิดเห็นต่อ

หลักฐานการเปิดเผยผลการรับฟังความคิดเห็นและการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ.

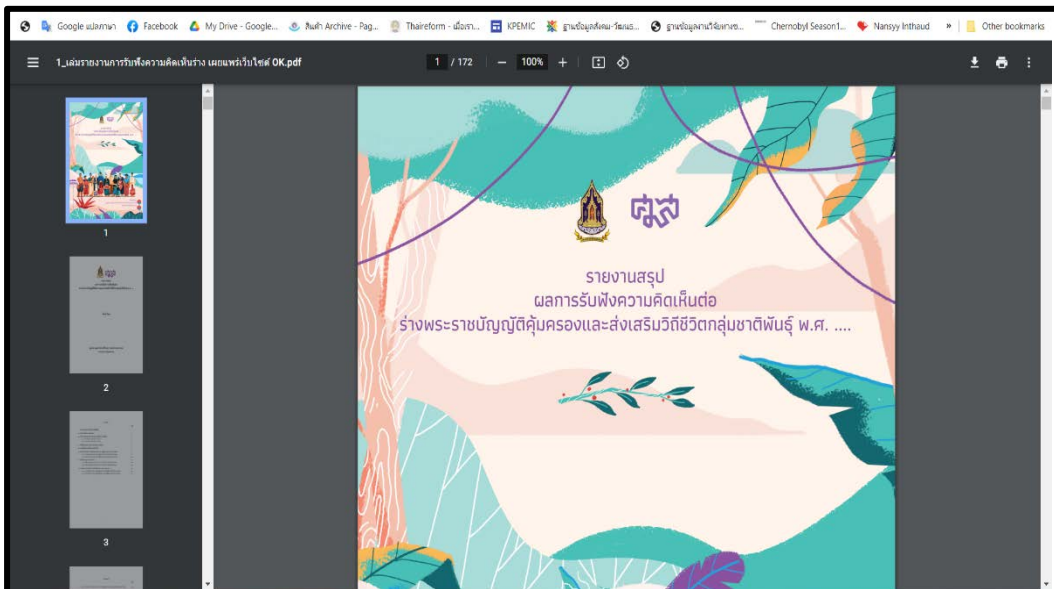
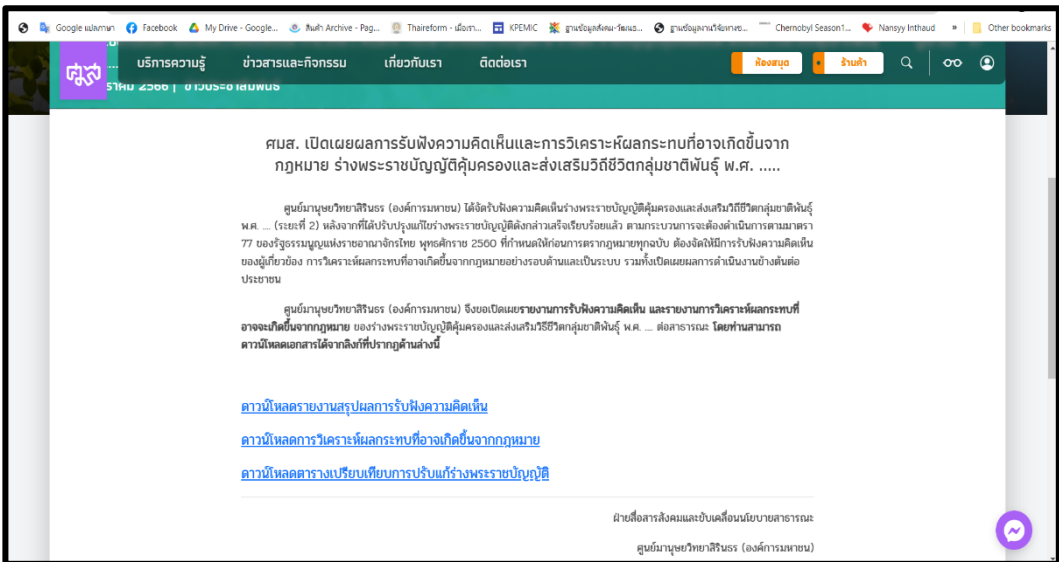
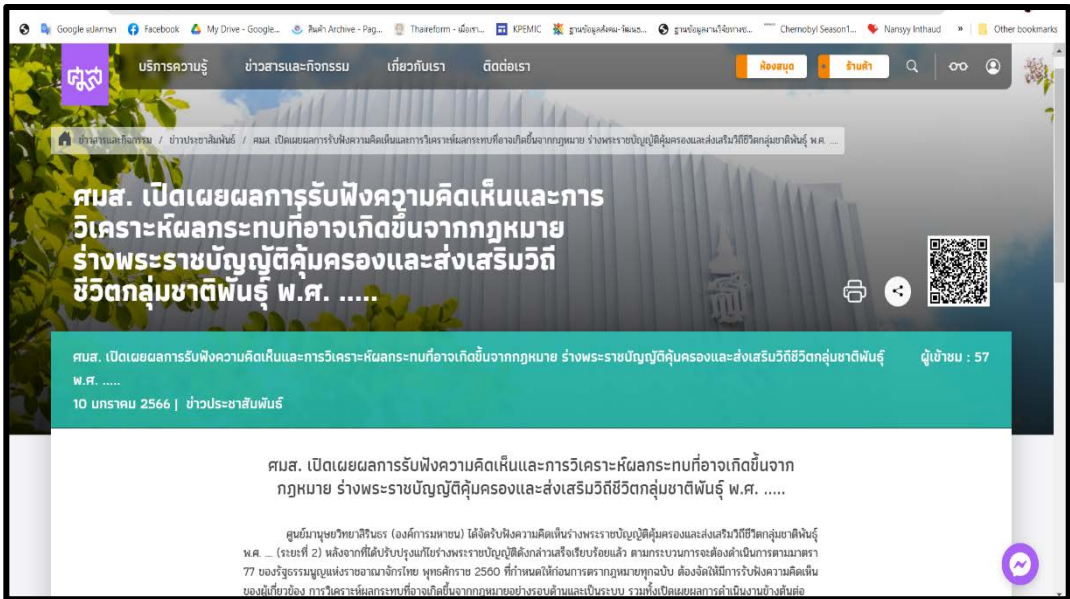
ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน) ได้เปิดเผยผลการรับฟังความคิดเห็นและการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. ผ่านเว็บไซต์ของศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน) www.sac.or.th จำนวน ๒ ระยะ ดังนี้

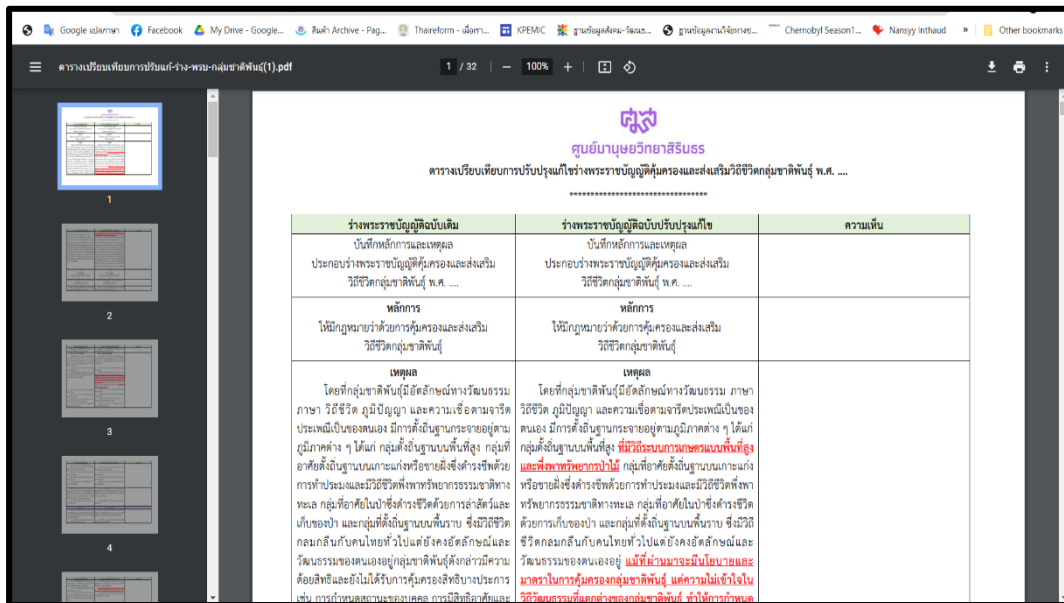
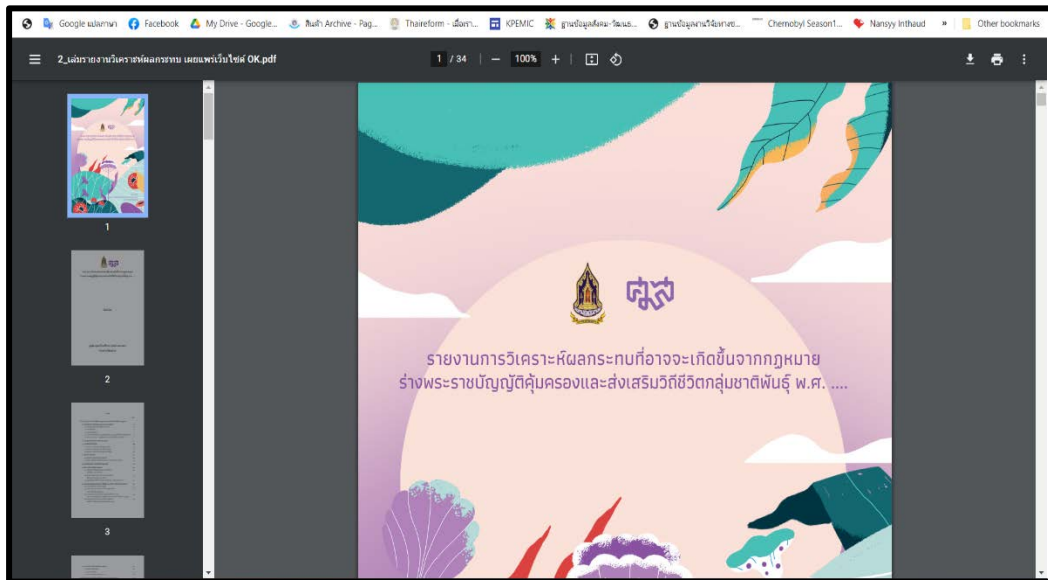
ระยะที่ ๑ ก่อนเสนอร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. เข้าสู่กระบวนการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๙ พฤษภาคม ๒๕๖๕

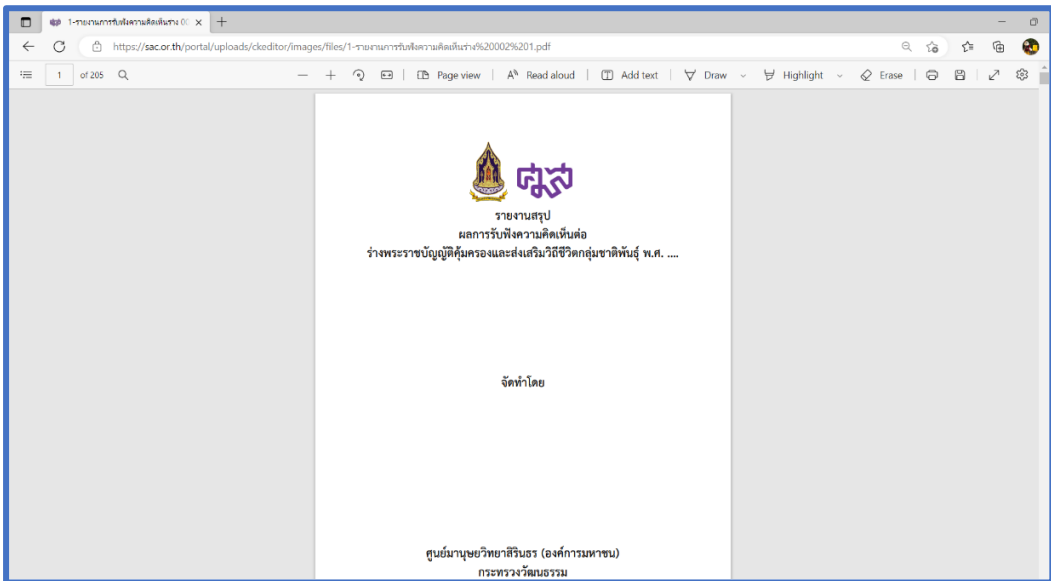
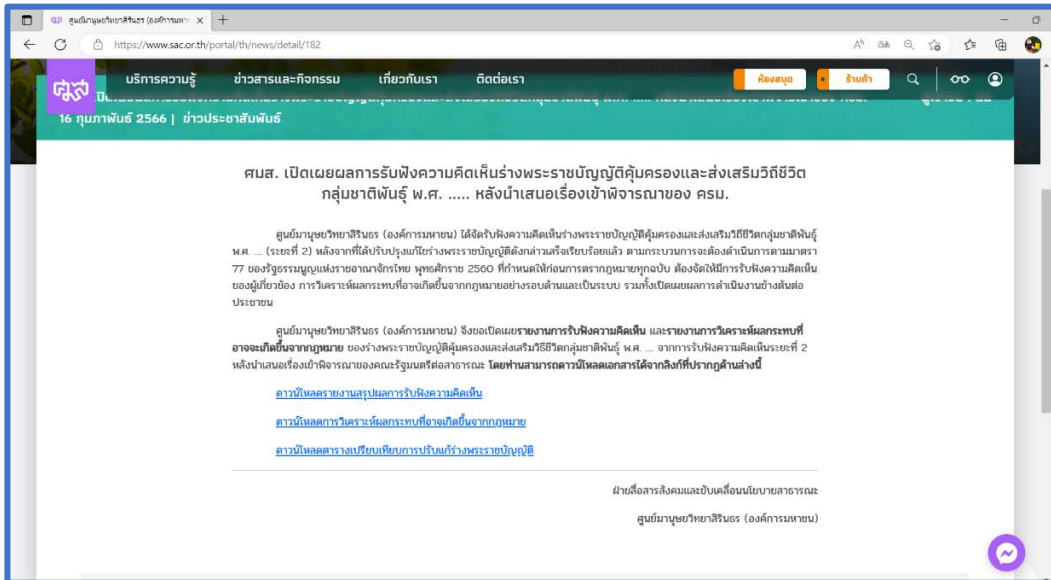
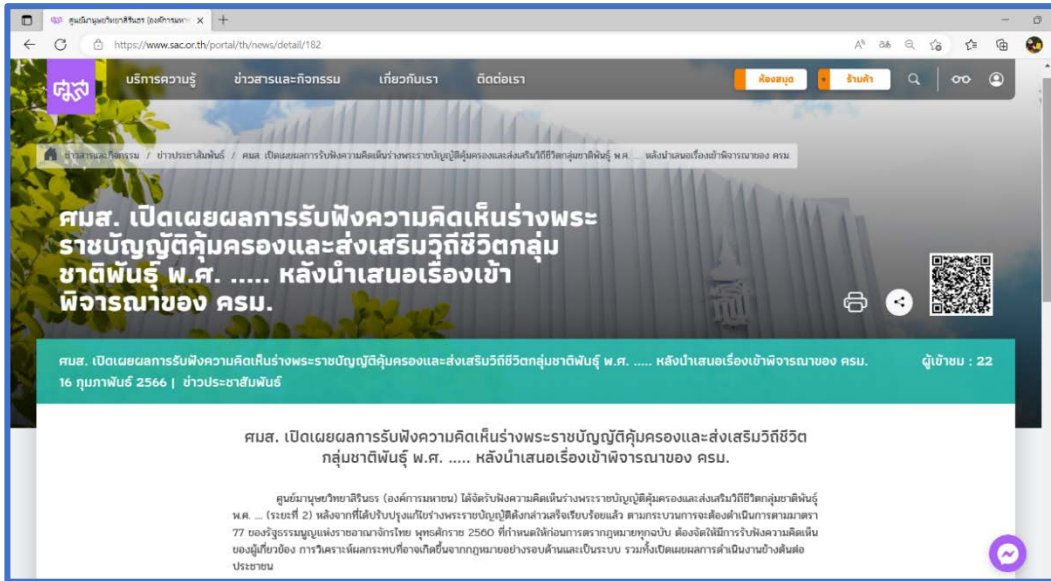

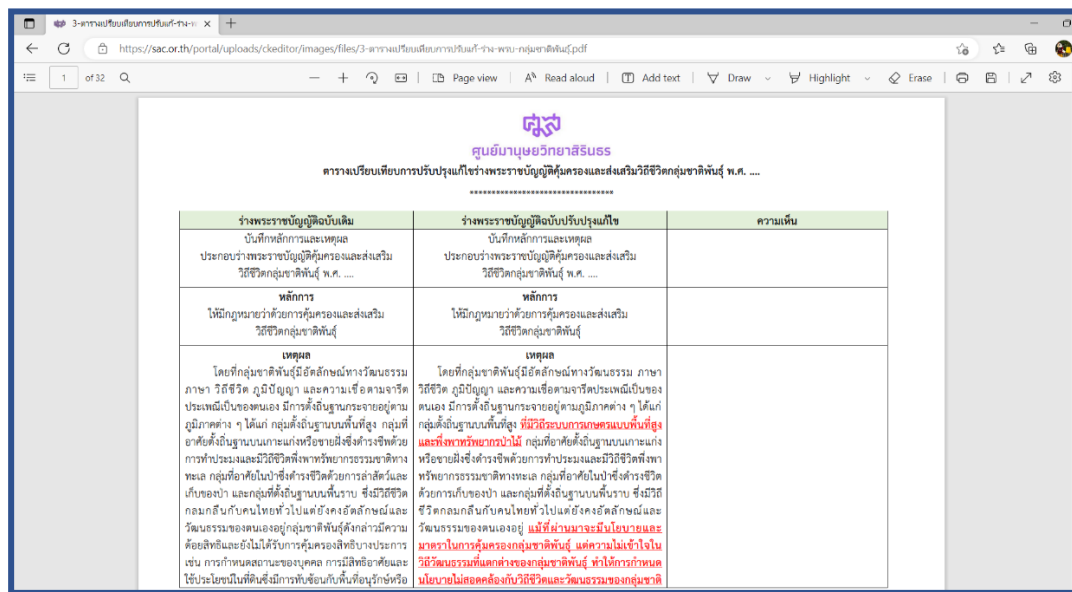
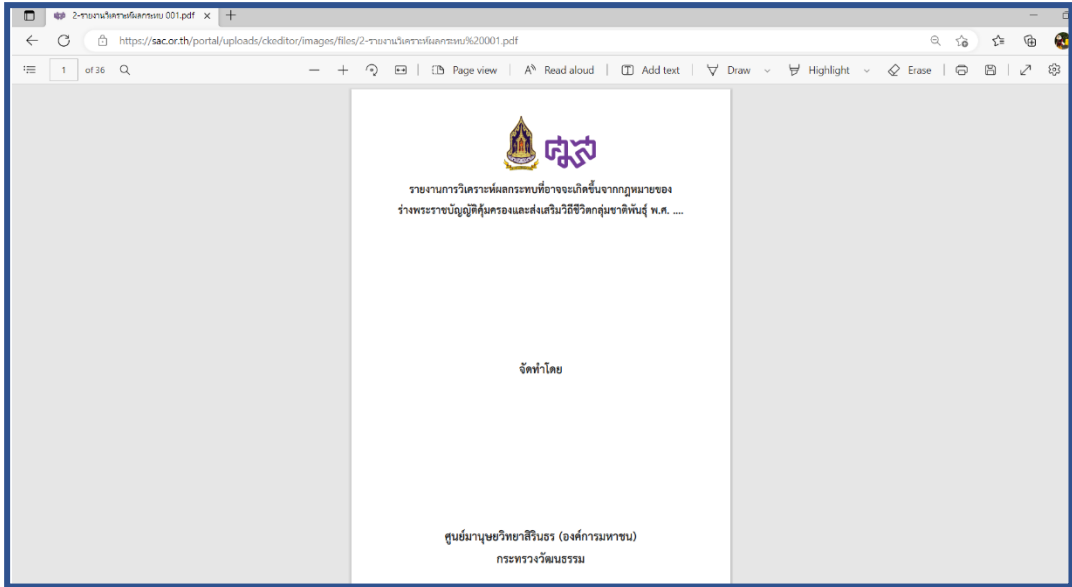
ระยะที่ ๒ หลังเสนอร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. เข้าสู่กระบวนการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี ปรับแก้ครั้งที่ ๑ เมื่อวันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๖๖

ระยะที่ ๓ หลังเสนอร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. เข้าสู่กระบวนการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี ปรับแก้ครั้งที่ ๒ เมื่อวันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖

ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน)
กระทรวงวัฒนธรรม

แผนในการจัดทำกฎหมายลำดับรองและกรอบระยะเวลา
ที่ออกตามร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ.

.....

ลำดับที่	ชื่อกฎหมายลำดับรอง	มาตรา	กรอบสาระสำคัญ	กรอบระยะเวลาในการดำเนินการ นับแต่ร่างพระราชบัญญัติฯ มีผลใช้บังคับ
๑.	ประกาศรัฐมนตรี	มาตรา ๗	กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการสรรหากรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้แทนกลุ่มชาติพันธุ์ และผู้แทนองค์กรพัฒนาเอกชน ในคณะกรรมการคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์	๖๐ วัน
๒.	ประกาศคณะกรรมการคุ้มครอง และส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์	มาตรา ๑๐ (๔)	กำหนดกลุ่มชาติพันธุ์ที่ได้รับการคุ้มครองตามพระราชบัญญัติ	๒๔๐ วัน
๓.	ระเบียบคณะกรรมการคุ้มครอง และส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์	มาตรา ๑๐ (๖)	กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการการใช้ประโยชน์จากที่ดินและ ทรัพยากรธรรมชาติ	๙๐ วัน
๔.	ระเบียบคณะกรรมการคุ้มครอง และส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์	มาตรา ๑๐ (๗)	กำหนดมาตรการความร่วมมือเพื่อประโยชน์ในการจัดทำ ข้อมูลวิถีชีวิตและประวัติศาสตร์กลุ่มชาติพันธุ์	๙๐ วัน
๕.	ประกาศรัฐมนตรี	มาตรา ๑๔	กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการขึ้นทะเบียนกลุ่มชาติพันธุ์และ การเลือกสมาชิกสมัชชา	๙๐ วัน
๖.	ข้อบังคับสมัชชากลุ่มชาติพันธุ์ แห่งประเทศไทย	มาตรา ๒๑	กำหนดข้อบังคับว่าด้วยเรื่องการประชุมและบริหารสมัชชา กลุ่มชาติพันธุ์แห่งประเทศไทย	๒๔๐ วัน
๗.	ประกาศคณะกรรมการคุ้มครอง และส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์	มาตรา ๒๗	กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกำหนดพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิต กลุ่มชาติพันธุ์	๒๔๐ วัน

ร่าง
พระราชบัญญัติ
ส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง
พ.ศ.

(นายเลาฟั้ง บัณฑิตเทอดสกุล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

ด่วนที่สุด

ที่ นร ๐๔๐๔/๒๓๔๗

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
เลขที่รับ กทพ ๐/๒๕๖๗
วันที่ ๒๙ ก.พ. ๕๗
เวลา ๑๖.๑๖ น.

สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน

เรียน เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

อ้างถึง ๑. หนังสือสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ที่ สผ ๐๐๑๔/๖๒๐ ลงวันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๖๕

๒. หนังสือสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ด่วนที่สุด ที่ สผ ๐๐๑๔/๖๑๓๔ ลงวันที่ ๗ กันยายน ๒๕๖๖

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงินซึ่งนายกรัฐมนตรีลงนามรับรองแล้ว จำนวน ๒ ฉบับ

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรได้ส่งสำเนาร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองสิทธิและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายสุริยันต์ ทองหนูเอียด กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน ๑๔,๙๕๔ คน เป็นผู้เสนอ) และร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายเลาพิ้ง บัณฑิตเทอดสกุล กับคณะ เป็นผู้เสนอ) ซึ่งประธานสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาว่าเป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๓๔ เพื่อนายกรัฐมนตรีพิจารณา ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

ในการนี้ สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรีได้นำร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวกราบเรียนนายกรัฐมนตรีพิจารณาและลงนามรับรองร่างพระราชบัญญัติทั้ง ๒ ฉบับ ดังกล่าวแล้ว รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายสมคิด เชื้อคง)

กลุ่มงานเข้าชื่อเสนอกฎหมาย
วันที่ ๒๙ ก.พ. ๕๗
วันที่ ๒๙ ก.พ. ๕๗ เวลา ๑๖.๑๖ น.

รองเลขาธิการนายกรัฐมนตรีฝ่ายการเมือง
ปฏิบัติราชการแทน เลขาธิการนายกรัฐมนตรี

กลุ่มงานระเบียบวาระ
วันที่ ๒๙ ก.พ. ๕๗
วันที่ ๒๙ ก.พ. ๕๗ เวลา ๑๖.๑๐ น.

กองประสานงานการเมือง

โทร. ๐ ๒๒๘๘ ๔๐๐๐ ต่อ ๔๔๗๗

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ saraban@thaigov.go.th

กลุ่มงานบริหารทั่วไป สำนักการประชุม
วันที่ ๒๙ ก.พ. ๕๗
วันที่ ๒๙ ก.พ. ๕๗ เวลา ๑๖.๑๕ น.
ส่งกลุ่มงาน

(สำเนา)

เลขรับ ๒๖/๒๕๖๖ วันที่ ๙ ส.ค. ๒๕๖๖

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

สภาผู้แทนราษฎร

ถนนสามเสน เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๙ สิงหาคม ๒๕๖๖

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ.

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองดังกล่าวข้างต้น

ข้าพเจ้าและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ผู้มีรายชื่อแนบท้ายนี้ ขอเสนอ ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. พร้อมด้วยบันทึกหลักการและเหตุผล และบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. มาเพื่อขอได้โปรดนำเสนอที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเพื่อพิจารณาตามรัฐธรรมนูญต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ลงชื่อ) เล่าฟิ่ง บัณฑิตเทอดสกุล ผู้เสนอ

(นายเล่าฟิ่ง บัณฑิตเทอดสกุล)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล

(ลงชื่อ) ณัฐพงษ์ เรื่องปัญญาวุฒิ ผู้เสนอ (ลงชื่อ) พิรัชฐ์ วัชรสินธุ ผู้เสนอ

(นายณัฐพงษ์ เรื่องปัญญาวุฒิ)

(นายพิรัชฐ์ วัชรสินธุ)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล

(ลงชื่อ) วิโรจน์ ลักขณาอดิศร ผู้เสนอ (ลงชื่อ) ศุภณัฐ มินชัยนันท์ ผู้เสนอ

(นายวิโรจน์ ลักขณาอดิศร)

(นายศุภณัฐ มินชัยนันท์)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล

(ลงชื่อ) ปารเมศ วิทยารักษ์สรรค์ ผู้เสนอ (ลงชื่อ) ธิษะณา ชุณหะวัณ ผู้เสนอ

(นายปารเมศ วิทยารักษ์สรรค์)

(นางสาวธิษะณา ชุณหะวัณ)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล

(ลงชื่อ) สุรเชษฐ์ ประวีณวงศ์วุฒิ ผู้เสนอ (ลงชื่อ) ปกรณ์วุฒิ อุดมพิพัฒน์สกุล ผู้เสนอ

(นายสุรเชษฐ์ ประวีณวงศ์วุฒิ)

(นายปกรณ์วุฒิ อุดมพิพัฒน์สกุล)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล

(ลงชื่อ) สิทธิพล วิบูลย์ธนากุล ผู้เสนอ (ลงชื่อ) ฉัตร สุภัทรวณิชย์ ผู้เสนอ

(นายสิทธิพล วิบูลย์ธนากุล)

(นายฉัตร สุภัทรวณิชย์)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล

(โปรดพลิก)

(ลงชื่อ) ศักดินัย นุ่มหนู (นายศักดินัย นุ่มหนู) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล	ผู้เสนอ	(ลงชื่อ) คุณากร มั่นนทีริย (นายคุณากร มั่นนทีริย) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล	ผู้เสนอ
(ลงชื่อ) รักชนก ศรีนอก (นางสาวรักชนก ศรีนอก) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล	ผู้เสนอ	(ลงชื่อ) นิติพล ผิวเหมาะ (นายนิติพล ผิวเหมาะ) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล	ผู้เสนอ
(ลงชื่อ) คำพอง เทพาคำ (นายคำพอง เทพาคำ) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล	ผู้เสนอ	(ลงชื่อ) วาที่ร้อยตรี สมชาติ เตชถาวรเจริญ (สมชาติ เตชถาวรเจริญ) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล	ผู้เสนอ
(ลงชื่อ) ชริน วงศ์พันธ์เที่ยง (นายชริน วงศ์พันธ์เที่ยง) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล	ผู้เสนอ	(ลงชื่อ) ชวาล พลเมืองดี (นายชวาล พลเมืองดี) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล	ผู้เสนอ
(ลงชื่อ) กฤษณ์หิรัญ เลิศอุฤทธิ์ภักดี (นายกฤษณ์หิรัญ เลิศอุฤทธิ์ภักดี) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล	ผู้เสนอ	(ลงชื่อ) พิมพ์กาญจน์ กิรติวิธาปกรณ์ (นางสาวพิมพ์กาญจน์ กิรติวิธาปกรณ์) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล	ผู้เสนอ
(ลงชื่อ) พุริตา ชัยอนันต์ (นางสาวพุริตา ชัยอนันต์) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล	ผู้เสนอ	(ลงชื่อ) ภัทรพงษ์ ลีลาภัทร์ (นายภัทรพงษ์ ลีลาภัทร์) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล	ผู้เสนอ
(ลงชื่อ) เพชรรัตน์ ใหม่ขมภู (นางสาวเพชรรัตน์ ใหม่ขมภู) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล	ผู้เสนอ	(ลงชื่อ) จุฬาลักษณ์ ชันสุธรรม (นางจุฬาลักษณ์ ชันสุธรรม) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล	ผู้เสนอ
(ลงชื่อ) รุติกันต์ ฐิติพดุมิกุล (นายรุติกันต์ ฐิติพดุมิกุล) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล	ผู้เสนอ	(ลงชื่อ) วุฒิพงศ์ ทองเหลา (นายวุฒิพงศ์ ทองเหลา) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคชาติพัฒนา	ผู้เสนอ
(ลงชื่อ) รัชสรณ์ นิยะโมสถ (นางสาวรัชสรณ์ นิยะโมสถ) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล	ผู้เสนอ	(ลงชื่อ) การณิก จันทดา (นางสาวการณิก จันทดา) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล	ผู้เสนอ
(ลงชื่อ) วีรนนท์ ฮวดศรี (นายวีรนนท์ ฮวดศรี) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล	ผู้เสนอ	(ลงชื่อ) ณ์รัฐภูมิ บัวประทุม (นายณ์รัฐภูมิ บัวประทุม) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล	ผู้เสนอ
(ลงชื่อ) สรพัช ศรีปราชญ์ (นายสรพัช ศรีปราชญ์) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล	ผู้เสนอ	(ลงชื่อ) กิตติภณ ปานพรหมมาศ (นายกิตติภณ ปานพรหมมาศ) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล	ผู้เสนอ
(ลงชื่อ) ชุตติพงศ์ พิภพภิญโญ (นายชุตติพงศ์ พิภพภิญโญ) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล	ผู้เสนอ	(ลงชื่อ) จิรัฎฐ์ ทองสุวรรณ (นายจิรัฎฐ์ ทองสุวรรณ) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล	ผู้เสนอ

(ลงชื่อ) วีรฐ รักเที่ยง (นายวีรฐ รักเที่ยง) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล	ผู้เสนอ	(ลงชื่อ) สว่างจิตต์ เลาะห์โรจนพันธ์ (นางสว่างจิตต์ เลาะห์โรจนพันธ์) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล	ผู้เสนอ
(ลงชื่อ) ปัญญารัตน์ นันทภูษิตานนท์ (นางปัญญารัตน์ นันทภูษิตานนท์) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล	ผู้เสนอ	(ลงชื่อ) วรท ศิริรักษ์ (นายวรท ศิริรักษ์) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล	ผู้เสนอ
(ลงชื่อ) คริษฐ์ ปานเนียม (นายคริษฐ์ ปานเนียม) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล	ผู้เสนอ	(ลงชื่อ) ฐากร ยะแสง (นายฐากร ยะแสง) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล	ผู้เสนอ
(ลงชื่อ) ชิชณุพงศ์ ตั้งเมธากุล (นายชิชณุพงศ์ ตั้งเมธากุล) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล	ผู้เสนอ	(ลงชื่อ) ภูริวรรธก์ ใจสำราญ (นายภูริวรรธก์ ใจสำราญ) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล	ผู้เสนอ
(ลงชื่อ) ณกร ชารีพันธ์ (นายณกร ชารีพันธ์) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล	ผู้เสนอ	(ลงชื่อ) สรวีย์ ศุภปณิตา (นายสรวีย์ ศุภปณิตา) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล	ผู้เสนอ
(ลงชื่อ) อธิพิล ชลธราศิริ (นายอธิพิล ชลธราศิริ) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล	ผู้เสนอ	(ลงชื่อ) ศศินันท์ ธรรมนิฐินันท์ (นางสาวศศินันท์ ธรรมนิฐินันท์) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล	ผู้เสนอ
(ลงชื่อ) ปรีดี เจริญศิลป์ (นายปรีดี เจริญศิลป์) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล	ผู้เสนอ	(ลงชื่อ) เกียรติคุณ ตันยาง (นายเกียรติคุณ ตันยาง) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล	ผู้เสนอ
(ลงชื่อ) เขตวัน เตือประโคน (นายเขตวัน เตือประโคน) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล	ผู้เสนอ	(ลงชื่อ) นพดล ทิพยชล (นายนพดล ทิพยชล) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล	ผู้เสนอ
(ลงชื่อ) เจษฎา ดนตรีเสนาะ (นายเจษฎา ดนตรีเสนาะ) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล	ผู้เสนอ	(ลงชื่อ) ตรัยวรรธน์ อิ่มใจ (นายตรัยวรรธน์ อิ่มใจ) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล	ผู้เสนอ
(ลงชื่อ) เชีย จำปาทอง (นายเชีย จำปาทอง) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล	ผู้เสนอ	(ลงชื่อ) ธีร์จชัย พันธุมาศ (นายธีร์จชัย พันธุมาศ) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล	ผู้เสนอ
(ลงชื่อ) สิริลภัส กองตระการ (นางสาวสิริลภัส กองตระการ) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล	ผู้เสนอ	(ลงชื่อ) ศนิवार บัวบาน (นางสาวศนิवार บัวบาน) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล	ผู้เสนอ
(ลงชื่อ) ชุติมา คชพันธ์ (นางสาวชุติมา คชพันธ์) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล	ผู้เสนอ	(ลงชื่อ) จุลพงศ์ อยู่เกษ (นายจุลพงศ์ อยู่เกษ) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล	ผู้เสนอ

(ลงชื่อ)	รอมฎอน ปันจอร์	ผู้เสนอ	(ลงชื่อ)	ทิพา ปวีณาเสถียร	ผู้เสนอ
	(นายรอมฎอน ปันจอร์)			(นางทิพา ปวีณาเสถียร)	
	สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล			สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล	
(ลงชื่อ)	กันต์พงษ์ ประยูรศักดิ์	ผู้เสนอ	(ลงชื่อ)	เอกราช อุดมอำนวย	ผู้เสนอ
	(นายกันต์พงษ์ ประยูรศักดิ์)			(นายเอกราช อุดมอำนวย)	
	สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล			สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล	

หมายเหตุ ผลจากการตรวจสอบความถูกต้องของผู้เสนอก่อนบรรจุระเบียบวาระ

๑. นายวุฒิพงษ์ ทองเหลา ผู้เสนอร่วม ได้ย้ายไปสังกัดพรรคชาติพัฒนาแล้ว
๒. ผลของการเปลี่ยนแปลงสถานภาพของสมาชิก ยังมีผลให้จำนวนผู้เสนอร่างพระราชบัญญัติถูกต้องตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๓๓ (๒)

สำเนาถูกต้อง

(นายสมิทิชัย จันทรเพ็ญ)
ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานระเบียบวาระ
สำนักการประชุม

นางสาวพิชญ์ธยาน์ จันทรเพ็ญ/เจ้าของเรื่อง
กลุ่มงานพระราชบัญญัติและนิติ ๑
นางสาวยุพากรณ์ สอนสุด/พิมพ์
นางสาววรัตน์ดา ไชยตะมาตย์/ทาน
นางสาววรินทร์ ภัคดีฉนวน/ตรวจ

บันทึกหลักการและเหตุผล

ประกอบร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง

พ.ศ.

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง

เหตุผล

ประเทศไทยมีชาติพันธุ์กลุ่มน้อยหลากหลายกลุ่ม อยู่อาศัยกระจายไปตามภูมิภาคต่าง ๆ ซึ่งเป็นกลุ่มที่มีอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรม ภาษา วิถีชีวิต ภูมิปัญญา และความเชื่อตามจารีตประเพณีวัฒนธรรมเป็นของตนเอง ได้แก่ กลุ่มตั้งถิ่นฐานบนพื้นที่สูง กลุ่มที่อาศัยตั้งถิ่นฐานบนเกาะแก่งหรือชายฝั่งซึ่งดำรงชีพด้วยการทำประมง และมีวิถีชีวิตพึ่งพาทรัพยากรธรรมชาติทางทะเล กลุ่มที่อาศัยในป่าซึ่งดำรงชีวิตด้วยการล่าสัตว์และเก็บของป่า และกลุ่มที่ตั้งถิ่นฐานบนพื้นราบซึ่งมีวิถีชีวิตกลมกลืนกับคนไทยทั่วไปแต่ยังคงอัตลักษณ์และวัฒนธรรมของตนเอง

แม้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ จะได้บัญญัติรับรองให้กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง มีสถานะภาพที่เสมอภาคเท่าเทียมกับบุคคลทั่วไป และมีสิทธิเสรีภาพเฉกเช่นเดียวกับบุคคลทั่วไป โดยเฉพาะมาตรา ๒๗ ได้บัญญัติว่าบุคคลย่อมเสมอกันในกฎหมาย มีสิทธิและเสรีภาพและได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายเท่าเทียมกันโดยไม่เลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมด้วยเหตุความแตกต่างทางเชื้อชาติ และมาตรา ๗๐ รัฐพึงส่งเสริมและให้ความคุ้มครองชาวไทยกลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆ ให้มีสิทธิดำรงชีวิตในสังคมตามวัฒนธรรม ประเพณี และวิถีชีวิตดั้งเดิมตามความสมัครใจได้อย่างสงบสุข ไม่ถูกรบกวน ประกอบกับประเทศไทยยังให้การรับรองกฎหมายระหว่างประเทศที่เกี่ยวกับกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง เช่น ปฏิญญาสหประชาชาติว่าด้วยสิทธิชนเผ่าพื้นเมือง ปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน และอนุสัญญาว่าด้วยการจัดการเลือกปฏิบัติทางเชื้อชาติ

แต่กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองในประเทศไทย ก็ยังมีสถานะเป็นพลเมืองชั้นสอง ไม่มีโอกาสเข้าถึงสิทธิต่างๆ บรรดาที่กฎหมายบัญญัติไว้จริง นอกจากนี้ยังมีกฎหมายและนโยบายที่กีดกันสิทธิในที่ดินและทรัพยากร โดยเฉพาะกฎหมายและนโยบายเกี่ยวกับป่าไม้ ทำให้กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองในประเทศไทย ไม่ได้รับการคุ้มครองสิทธิและโอกาสในการพัฒนาคุณภาพชีวิตอย่างแท้จริง เช่น สิทธิในการอยู่อาศัยและใช้ประโยชน์ในที่ดิน สิทธิเข้าถึงบริการสาธารณสุขขั้นพื้นฐาน รวมทั้งขาดการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในกิจกรรมหรือกิจการของรัฐหรือเอกชนที่อาจกระทบต่อสิทธิวิถีชีวิตและชุมชนของกลุ่มชาติพันธุ์

ดังนั้น สมควรให้มีกฎหมายเพื่อส่งเสริมคุ้มครองสิทธิและวิถีชีวิตของกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองในประเทศไทย จำเป็นต้องตราพระราชบัญญัติฉบับนี้

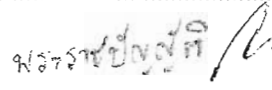
รับรอง

ร่าง
พระราชบัญญัติ
ส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง
พ.ศ.

(นายเศรษฐา ทวีสิน)
นายกรัฐมนตรี
๒๐ ก.พ. ๖๗

.....
.....
.....

.....
.....
.....
โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “ส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ.”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ บรรดากฎหมาย กฎ และข้อบังคับใด ๆ ในส่วนที่มีบัญญัติไว้แล้วซึ่งขัดหรือแย้งกับบทแห่งพระราชบัญญัตินี้ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้แทน

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“กลุ่มชาติพันธุ์” หมายความว่า กลุ่มคนที่มีอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรม ภาษา ขนบธรรมเนียม ประเพณี วิถีชีวิตและความเชื่อร่วมกัน ทั้งนี้ให้หมายรวมถึงชนเผ่าพื้นเมืองด้วย

“ชนเผ่าพื้นเมือง” หมายความว่า กลุ่มชาติพันธุ์ที่เป็นกลุ่มคนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ใดพื้นที่หนึ่งมาก่อนที่จะถูกยึดครองหรือถูกบังคับให้อพยพโยกย้าย โดยกลุ่มคนที่มีอำนาจในสังคม หรือโดยนโยบายกฎหมายของรัฐ

“การเลือกปฏิบัติทางเชื้อชาติ” หมายความว่า การจำแนก การกีดกัน การจำกัด หรือการเลือก โดยตั้งอยู่บนพื้นฐานของเชื้อชาติ สีผิว เชื้อสายหรือชาติกำเนิดหรือเผ่าพันธุ์กำเนิด ซึ่งมีเจตนาหรือมีผลให้เกิดการระงับหรือกีดกันการเคารพสิทธิมนุษยชน และเสรีภาพขั้นพื้นฐานของบุคคล ในด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และในด้านอื่นๆ ของการดำรงชีวิตในสังคม รวมทั้งการระงับหรือกีดกันการใช้สิทธิเหล่านั้นอย่างเสมอภาคของบุคคล

มาตรการที่รัฐกำหนดขึ้นเพื่อขจัดอุปสรรคหรือส่งเสริมให้กลุ่มชาติพันธุ์สามารถใช้สิทธิหรือเสรีภาพได้เช่นเดียวกับบุคคลอื่น หรือเพื่อคุ้มครองหรืออำนวยความสะดวกให้แก่กลุ่มชาติพันธุ์ ย่อมไม่ถือว่าเป็นการเลือกปฏิบัติทางเชื้อชาติ

“ชุมชน” หมายความว่า กลุ่มประชาชนที่รวมตัวกันโดยมีวัตถุประสงค์ร่วมกันเพื่อการจัดการด้านเศรษฐกิจสังคมและวัฒนธรรม รวมทั้งการมีส่วนร่วมในการดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และมีการวางระบบบริหารจัดการและการแสดงเจตนาแทนกลุ่มได้

“พื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง” หมายความว่า พื้นที่อยู่อาศัย พื้นที่ทำกิน พื้นที่ใช้ประโยชน์อย่างอื่น หรือพื้นที่ทางวัฒนธรรมและจิตวิญญาณของกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง ที่ประกาศตามกฎหมายนี้

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองแห่งชาติ

“สภา” หมายความว่า สภากลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองแห่งชาติ

“สมาชิก” หมายความว่า สมาชิกสภากลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองแห่งชาติ

“คณะกรรมการสภา” หมายความว่า คณะกรรมการสภากลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองแห่งชาติ

“สำนักงาน” หมายความว่า สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง

“อธิบดี” หมายความว่า อธิบดีกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ และ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และมีอำนาจออกกฎกระทรวง ระเบียบ และประกาศเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ในส่วนที่เกี่ยวกับราชการของกระทรวงนั้น

หมวดที่ ๑

การส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์

มาตรา ๖ การส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง ต้องสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พันธกรณีระหว่างประเทศที่ประเทศไทยผูกพัน โดยแต่ละกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง มีศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิ เสรีภาพ และได้รับการคุ้มครองอย่างเสมอภาคเท่าเทียมกัน

มาตรา ๗ ห้ามมิให้ผู้ใดกระทำการเหยียดหยาม สร้างความเกลียดชัง หรือเลือกปฏิบัติทางเชื้อชาติต่อกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง และการกำหนดนโยบาย กฎ ระเบียบ มาตรการ โครงการ

หรือวิธีปฏิบัติของหน่วยงานรัฐ องค์กรเอกชน หรือองค์กรใดในลักษณะที่เป็นการเหยียดหยาม สร้างความเกลียดชัง หรือเลือกปฏิบัติทางเชื้อชาติต่อกลุ่มชาติพันธุ์จะกระทำมิได้

การกระทำในลักษณะที่เป็นการเหยียดหยาม สร้างความเกลียดชัง หรือเลือกปฏิบัติ โดยไม่เป็นธรรมทางเชื้อชาติต่อกลุ่มชาติพันธุ์ตามวรรคหนึ่ง ให้หมายความรวมถึงการกระทำหรือควมกระทำ การ ที่แม้จะมีได้มุ่งหมายให้เป็นการเหยียดหยาม สร้างความเกลียดชัง หรือเลือกปฏิบัติทางเชื้อชาติต่อกลุ่มชาติพันธุ์โดยตรง แต่ผลของการกระทำนั้นทำให้กลุ่มชาติพันธุ์ต้องเสียสิทธิที่ควรได้รับเพราะเหตุแห่งการเป็นกลุ่มชาติพันธุ์ด้วย

มาตรการที่รัฐกำหนดเพื่อขจัดอุปสรรคหรือส่งเสริมให้กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองสามารถใช้สิทธิหรือเสรีภาพขั้นพื้นฐานได้อย่างเสมอภาคและเท่าเทียมเช่นเดียวกับบุคคลอื่น หรือเพื่อคุ้มครองหรืออำนวยความสะดวกให้แก่กลุ่มชาติพันธุ์ และชนเผ่าพื้นเมือง ย่อมไม่ถือเป็นการเลือกปฏิบัติทางเชื้อชาติ ทั้งนี้ มาตรการดังกล่าว จะต้องไม่ก่อให้เกิดการถ่วงไว้ซึ่งสิทธิที่แตกต่างกันระหว่างกลุ่มเชื้อชาติหรือชาติพันธุ์ต่าง ๆ และจะต้องสิ้นสภาพไปหลังจากที่ได้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ได้ตั้งไว้แล้ว

มาตรา ๘ ห้ามมิให้ผู้ใดโฆษณาหรือเผยแพร่ทางสื่อมวลชนหรือสื่อสารสนเทศประเภทใด อันเป็นการเหยียดหยาม สร้างความเกลียดชัง หรือเลือกปฏิบัติโดยทางเชื้อชาติต่อกลุ่มชาติพันธุ์ ที่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่ เกียรติยศ ชื่อเสียง ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ หรือสิทธิของกลุ่มชาติพันธุ์

มาตรา ๙ กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองมีสิทธิใช้ อนุรักษ์ พัฒนา และส่งเสริมภูมิปัญญา ภาษา ศิลปวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม และจารีตประเพณีอันดีงามของกลุ่มชาติพันธุ์ ตลอดจนมีหลักสูตรการศึกษาที่เหมาะสมกับวิถีชีวิตและวัฒนธรรม รวมทั้งมีสิทธิที่จะได้รับการส่งเสริมจากรัฐให้เข้าถึงสิทธิดังกล่าวนี้

มาตรา ๑๐ กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองมีสิทธิจัดการ บำรุงรักษา และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และความหลากหลายทางชีวภาพอย่างสมดุลและยั่งยืน ตามวิถีชีวิต และวัฒนธรรมของตน รวมทั้งมีสิทธิที่จะได้รับการส่งเสริมจากรัฐให้เข้าถึงสิทธิดังกล่าวนี้

มาตรา ๑๑ บุคคลหรือชุมชนกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง มีสิทธิที่จะเข้าร่วมในการตัดสินใจโครงการหรือกิจการใด ๆ ของรัฐหรือเอกชน การออกกฎหมาย กฎหรือระเบียบ หรือเรื่องอื่น ๆ ที่อาจมีผลกระทบต่อสิทธิและเสรีภาพ โดยทางตรงหรือผ่านผู้แทนที่ได้รับการคัดเลือกจากบุคคลหรือชุมชนดังกล่าว

✓ มาตรา ๑๒ กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองที่ได้รับความเสียหายตามความในหมวดนี้ มีสิทธิร้องขอต่อคณะกรรมการ ให้มีคำสั่งให้ยุติ เพิกถอน หรือห้ามมิให้กระทำการนั้น คำสั่งของคณะกรรมการให้เป็นที่สุด

การร้องขอตามวรรคหนึ่ง ไม่เป็นการตัดสิทธิผู้ร้องในอันที่จะฟ้องร้องดำเนินคดีต่อศาลที่มีเขตอำนาจ โดยให้ศาลมีอำนาจกำหนดค่าเสียหายอย่างอื่นอันมิใช่ตัวเงินให้แก่กลุ่มชาติพันธุ์ที่ถูกเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมได้ และหากการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อกลุ่มชาติพันธุ์นั้นเป็นการกระทำโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง ศาลจะกำหนดค่าเสียหายในเชิงลงโทษด้วยก็ได้

หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการร้องขอ การรวบรวมพยานหลักฐาน การไกล่เกลี่ย และการวินิจฉัยตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด ซึ่งคณะกรรมการอาจจัดให้มีคณะอนุกรรมการปฏิบัติหน้าที่แทนได้ ทั้งนี้ องค์กรประกอบ คุณสมบัติและลักษณะต้องห้าม การดำรงตำแหน่ง

และการพ้นจากตำแหน่ง อำนาจหน้าที่ และค่าตอบแทนของคณะกรรมการหรือผู้ใกล้เคียงให้เป็นไปตามที่ ^๑
คณะกรรมการกำหนด

หมวดที่ ๒

คณะกรรมการส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์

มาตรา ๑๓ ให้มีคณะกรรมการส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองแห่งชาติ ประกอบด้วย

(๑) นายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรีที่นายกรัฐมนตรีมอบหมาย เป็นประธานกรรมการ

(๒) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เป็นรองประธานกรรมการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม เป็นรองประธานกรรมการ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตาม (๔) อีกคนหนึ่งหนึ่งคน เป็นรองประธานกรรมการ

(๓) กรรมการโดยตำแหน่ง จำนวนเจ็ดคน ได้แก่ ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ปลัดกระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ปลัดกระทรวงวัฒนธรรม ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ประธานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เป็นกรรมการ

(๔) ผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งเป็นผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ด้านกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง จำนวนห้าคน โดยคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งจากบุคคลที่ได้รับการสรรหาตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด เป็นกรรมการ

(๕) ผู้แทนกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองจำนวนห้าคน โดยคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งบุคคลที่ได้รับการสรรหาตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด เป็นกรรมการ

(๖) ให้อธิบดีเป็นกรรมการและเลขานุการ และมีอำนาจแต่งตั้งข้าราชการในกรมจำนวนไม่เกินสองคนเป็นผู้ช่วยเลขานุการ

มาตรา ๑๔ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิและกรรมการผู้แทนกลุ่มชาติพันธุ์มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปี

เมื่อครบกำหนดตามวาระในวาระหนึ่ง หากยังมีได้มีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิหรือกรรมการผู้แทนกลุ่มชาติพันธุ์ขึ้นใหม่ ให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิหรือกรรมการผู้แทนกลุ่มชาติพันธุ์ซึ่งพ้นจากตำแหน่งในวาระนั้นอยู่ในตำแหน่งเพื่อดำเนินงานต่อไปจนกว่ากรรมการผู้ทรงคุณวุฒิหรือกรรมการผู้แทนกลุ่มชาติพันธุ์ซึ่งได้รับตำแหน่งใหม่เข้ารับหน้าที่

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิและกรรมการผู้แทนกลุ่มชาติพันธุ์ซึ่งพ้นจากตำแหน่งเพราะครบวาระอาจได้รับการแต่งตั้งอีกได้ แต่ต้องไม่เกินสองวาระติดต่อกัน

มาตรา ๑๕ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระตามมาตรา ๑๔ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ และกรรมการผู้แทนกลุ่มชาติพันธุ์พ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออก
- (๓) คณะรัฐมนตรีให้ออกเพราะบกพร่องหรือไม่สุจริตต่อหน้าที่
- (๔) เป็นบุคคลล้มละลาย คนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

มาตรา ๑๖ ในกรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิหรือกรรมการผู้แทนกลุ่มชาติพันธุ์พ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระ ให้คณะรัฐมนตรีแต่งตั้งบุคคลซึ่งมีคุณสมบัติเช่นเดียวกันเป็นกรรมการแทน และให้ผู้ที่ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งแทนอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการซึ่งตนแทน

ในระหว่างที่ยังไม่ได้แต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิหรือกรรมการผู้แทนกลุ่มชาติพันธุ์แทน ตำแหน่งที่ว่าง ให้คณะกรรมการประกอบด้วยกรรมการเท่าที่เหลืออยู่

มาตรา ๑๗ การประชุมคณะกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดจึงเป็นองค์ประชุม

ให้ประธานกรรมการเป็นประธานในที่ประชุม ในกรณีที่ประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ให้รองประธานกรรมการเป็นประธานในที่ประชุม หากรองประธานไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ให้กรรมการซึ่งมาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

ให้มีการประชุมคณะกรรมการไม่น้อยกว่าปีละหนึ่งครั้ง

มาตรา ๑๘ คณะกรรมการมีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดนโยบาย มาตรการ ระเบียบและแผนปฏิบัติงานเพื่อส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์ ในทุกหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน ทั้งในส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น

(๒) เสนอแนะนโยบายและข้อเสนอในการปรับปรุงกฎหมาย กฎ หรือข้อบังคับ ต่อคณะรัฐมนตรี เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์แห่งพระราชบัญญัตินี้

(๓) เสนอความเห็นและให้คำปรึกษาต่อรัฐมนตรีผู้รับผิดชอบเกี่ยวกับนโยบาย กฎหมาย โครงการ หรือการดำเนินการอื่นใดที่อาจมีผลกระทบต่อกลุ่มชาติพันธุ์

(๔) ประกาศเขตพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง ตามมาตรา ๒๐

(๕) แต่งตั้งคณะกรรมการส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์จังหวัด ตามมาตรา ๒๐ คณะอนุกรรมการ คณะทำงานสอบสวนหาข้อเท็จจริงตามคำร้องขอตามมาตรา ๒๐ หรือคณะทำงานอื่นเพื่อปฏิบัติการตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

(๖) แต่งตั้งคณะกรรมการสภากลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง โดยหลักเกณฑ์และวิธีการ ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

(๗) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการหรือตามที่คณะรัฐมนตรีมอบหมาย

(๘) ติดตาม ประเมินผลและตรวจสอบการดำเนินงานของคณะกรรมการส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์จังหวัด รวมทั้งให้คำแนะนำและเสนอแนะในการส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง

(๙) มีคำสั่งให้เพิกถอนการกระทำหรือห้ามมิให้มีการกระทำใด ๆ ตามคำร้องขอตามมาตรา ๑๒

(๑๐) มีหนังสือเรียกบุคคลใดหรือผู้แทนหน่วยงานรัฐ มาให้ข้อมูล ชี้แจงข้อเท็จจริง แสดงความเห็น หรือเรียกให้ส่งเอกสารใด ๆ เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง

(๑๑) ดำเนินการอื่นใดที่เกี่ยวกับการส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง

มาตรา ๑๔ ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๑๗ มาใช้บังคับกับการประชุมของคณะกรรมการส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์จังหวัด คณะอนุกรรมการหรือคณะทำงานโดยอนุโลม

มาตรา ๒๐ ให้มีคณะกรรมการส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์จังหวัด โดยคำนึงถึงความจำเป็นและความเหมาะสมของแต่ละจังหวัด ตลอดจนการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้อง

คณะกรรมการส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์จังหวัด ประกอบด้วย

(๑) นายองค์การบริหารส่วนจังหวัดหรือรองนายองค์การบริหารส่วนจังหวัด ซึ่งได้รับมอบหมายจากนายองค์การบริหารส่วนจังหวัด เป็นประธานกรรมการ

(๒) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตาม (๔) เลือกกันเองหนึ่งคน เป็นรองประธานกรรมการ

(๓) กรรมการโดยตำแหน่ง ได้แก่ พัฒนาการจังหวัด ยุติธรรมจังหวัด ศึกษาธิการจังหวัด ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด เกษตรจังหวัด เป็นกรรมการ

(๔) ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวนห้าคน ซึ่งนายองค์การบริหารส่วนจังหวัด แต่งตั้งผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ด้านกลุ่มชาติพันธุ์ เป็นกรรมการ

(๕) ผู้แทนกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง จำนวนห้าคน ซึ่งนายองค์การบริหารส่วนจังหวัด แต่งตั้ง เป็นกรรมการ

(๖) วัฒนธรรมจังหวัด เป็นกรรมการและเลขานุการ และให้กรรมการผู้แทนกลุ่มชาติพันธุ์ตาม (๕) เลือกกันเองหนึ่งคนเป็นเลขานุการร่วม

มาตรา ๒๑ ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๑๔ มาตรา ๑๕ และมาตรา ๑๖ มาใช้บังคับในการดำรงตำแหน่ง การพ้นจากตำแหน่ง การแต่งตั้งกรรมการแทน ของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ตามมาตรา ๒๐ โดยอนุโลม เว้นแต่อำนาจของคณะรัฐมนตรีตามมาตรา ๒๑ (๓) และมาตรา ๒๒ ให้เป็นอำนาจของนายองค์การบริหารส่วนจังหวัด แล้วแต่กรณี

มาตรา ๒๒ ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๑๗ มาใช้บังคับกับการประชุมของคณะอนุกรรมการหรือคณะทำงานของคณะกรรมการส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์จังหวัด โดยอนุโลม

มาตรา ๒๓ คณะกรรมการส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์จังหวัด มีหน้าที่และอำนาจดังต่อไปนี้

(๑) เสนอความเห็นต่อคณะกรรมการเกี่ยวกับการกำหนดนโยบาย มาตรการ ระเบียบ และแผนปฏิบัติงานเพื่อส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง

(๒) ให้คำปรึกษา แนะนำ และประสานงาน แก่หน่วยงานของทั้งภาครัฐและเอกชน ในการดำเนินการใด ๆ ที่เกี่ยวกับกลุ่มชาติพันธุ์หรืออาจมีผลกระทบต่อกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง

(๓) สำรวจและจัดทำข้อมูลพื้นฐานกลุ่มชาติพันธุ์ รวมทั้งกำหนดมาตรการ ระเบียบ และแผนปฏิบัติงานเพื่อส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองระดับจังหวัด

(๔) มีหนังสือเรียกบุคคลใดหรือผู้แทนหน่วยงานรัฐ มาให้ข้อมูล ชี้แจงข้อเท็จจริง แสดงความเห็น หรือเรียกให้ส่งเอกสารใด ๆ เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง

(๕) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นหน้าที่และอำนาจหรือตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

(๖) ให้ความเห็นชอบ คำขอจัดตั้งเขตพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง ตามมาตรา ๒๖

(๗) ดำเนินการอื่นใดที่เกี่ยวกับการส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์

มาตรา ๒๔ ให้กรมส่งเสริมวัฒนธรรมทำหน้าที่เป็นสำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการ สำนักงานมีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) รับผิดชอบงานธุรการ การประชุมและการดำเนินงานอื่น ๆ ของคณะกรรมการคุ้มครองสิทธิและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง สภาชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองแห่งชาติ คณะอนุกรรมการและคณะทำงานชุดต่างที่แต่งตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติฉบับนี้

(๒) จัดทำร่างนโยบาย ยุทธศาสตร์ แนวทาง และแผนงานเพื่อคุ้มครองสิทธิและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองเสนอต่อคณะกรรมการเพื่อให้ความเห็นชอบ

(๓) ประสานงานกับหน่วยงานด้านนโยบายและยุทธศาสตร์ของรัฐบาลและหน่วยงานอื่น ๆ ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และองค์กรระหว่างประเทศภายใต้พันธกรณีระหว่างประเทศที่ประเทศไทยเป็นภาคีที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง และดำเนินการเพื่อให้เกิดการทำงานร่วมกันในระดับนโยบาย ยุทธศาสตร์และแผนงานตามที่คณะกรรมการกำหนด

(๔) สนับสนุนและส่งเสริมความร่วมมือระหว่างหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และองค์กรด้านสื่อสารมวลชน ในการดำเนินงานการเผยแพร่ สร้างความเข้าใจ และแลกเปลี่ยนความรู้เกี่ยวกับวิถีชีวิตของกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง และการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม

(๕) ส่งเสริมสนับสนุนและจัดให้มีการวิจัย สำรวจ ศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลต่าง ๆ ของกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองเกี่ยวกับชุมชน ภูมิปัญญา และอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมและภาษา รวมทั้งการพัฒนาศักยภาพและความเข้มแข็ง องค์กรชุมชน สตรี เด็ก เยาวชน และผู้นำกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง

(๖) รับคำร้อง สอบสวนข้อเท็จจริง รวบรวมพยานหลักฐาน จัดทำรายงานพร้อมความเห็น เสนอต่อคณะกรรมการให้คำสั่งตามมาตรา ๑๒

(๗) ติดตามสถานการณ์การละเมิดสิทธิของกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง และจัดทำ รายงานพร้อมเสนอความเห็นเสนอต่อคณะกรรมการ เพื่อให้มีคำสั่งเพิกถอนการกระทำหรือห้ามมิให้กระทำ การหรือเพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้

(๘) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้หรือตามกฎหมายอื่น หรือตามที่ คณะรัฐมนตรี หรือคณะกรรมการมอบหมาย

มาตรา ๒๕ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้กรรมการและอนุกรรมการและ คณะกรรมการส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์จังหวัด เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

หมวด ๓

พื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง

มาตรา ๒๖ เพื่อประโยชน์ในการคุ้มครองวิถีชีวิตและวัฒนธรรม การรักษา ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน การส่งเสริมคุณภาพชีวิตที่สืบฐานเศรษฐกิจเชิงวัฒนธรรม และการส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชนตามภูมิปัญญาและวัฒนธรรมของกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง รัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ มีอำนาจประกาศเขตพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชน เผ่าพื้นเมืองขึ้นในพื้นที่ชุมชนหนึ่งๆ หรือหลายชุมชนรวมกันก็ได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความเหมาะสมในการบริหาร จัดการ และความเห็นชอบของประชาชนในพื้นที่เป้าหมาย โดยออกเป็นประกาศกระทรวง

มาตรา ๒๗ ให้ชุมชนยื่นคำขอเขตประกาศเขตพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่า พื้นเมือง พร้อมด้วยระเบียบและแผนแม่บทว่าด้วยการบริหารจัดการพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชน เผ่าพื้นเมืองต่อสำนักงาน

แผนแม่บทตามวรรคหนึ่ง อย่างน้อยต้องประกอบด้วย สิทธิและหน้าที่ของประชาชนในพื้นที่ การจัดการที่ดินอยู่อาศัยและทำกิน การจัดการพื้นที่วัฒนธรรมและจิตวิญญาณ การจัดการพื้นที่สรวงและ รักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การทำนุบำรุงรักษาและสืบทอดศิลปวัฒนธรรมและภาษา มาตรการ ป้องกันและบรรเทาความเสียหาย มาตรการบังคับใช้ระเบียบการบริหารจัดการพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติ พันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง รวมทั้งมาตรการลงโทษสำหรับผู้กระทำละเมิดต่อธรรมนูญดังกล่าว ทั้งนี้ ต้องไม่ขัด หรือแย้งกับระเบียบที่เสนอต่อคณะกรรมการ

การยื่นคำขอ การตรวจสอบและพิจารณาคำขอ การออกประกาศ การติดตามประเมินผล และ การยกเลิกหรือเพิกถอนพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง ให้เป็นไปตามเงื่อนไข หลักเกณฑ์ และวิธีการที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

มาตรา ๒๘ เมื่อคณะกรรมการได้กำหนดให้พื้นที่ใดเป็นพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ และชนเผ่าพื้นเมืองตามมาตรา ๒๖ แล้ว ให้ประชาชนและชุมชนมีสิทธิอยู่อาศัยและใช้ประโยชน์ที่ดินและทรัพยากรธรรมชาติ ตามที่กำหนดไว้ในระเบียบและแผนแม่บทว่าด้วยการบริหารจัดการพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองนั้น และไม่สามารถจำหน่ายจ่ายโอนสิทธิดังกล่าวให้แก่บุคคลใดได้ เว้นแต่การสืบทอดทางมรดกแก่ทายาทโดยธรรม

การใช้ประโยชน์ที่ดินและทรัพยากรธรรมชาติตามวรรคหนึ่ง ต้องเป็นไปอย่างสมดุลและยั่งยืน ไม่ทำลายความสมดุลของระบบนิเวศและความหลากหลายทางชีวภาพ หรือส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมอย่างร้ายแรง

หากประชาชนในชุมชนที่อยู่ภายในพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองกระทำการใด ๆ อันเป็นการฝ่าฝืนต่อระเบียบว่าด้วยการบริหารจัดการพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองนั้น หรือบุคคลภายนอกชุมชน เข้าไปกระทำการใด ๆ โดยไม่ได้รับความยินยอมจากคณะกรรมการบริหารพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง อันเป็นการละเมิดต่อกฎหมายทั่วไปหรือกฎหมายเฉพาะสำหรับพื้นที่นั้น ๆ บุคคลดังกล่าวจะไม่ได้รับการคุ้มครองตามพระราชบัญญัตินี้ โดยให้ถือว่าบุคคลดังกล่าวมีความผิดและต้องได้รับโทษตามกฎหมายนั้น ๆ

มาตรา ๒๙ เมื่อคณะกรรมการประกาศพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองแห่งใดแล้ว ให้คณะกรรมการส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองจังหวัด หรือคณะกรรมการในกรณีที่จังหวัดใดไม่มีคณะกรรมการส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองจังหวัด แต่งตั้งคณะกรรมการชุดหนึ่ง ซึ่งประกอบด้วยตัวแทนของชุมชนในพื้นที่ จำนวนไม่น้อยกว่าเจ็ดคน แต่ไม่เกินสิบห้าคน เพื่อทำหน้าที่บริหารพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองแห่งนั้น

มาตรา ๓๐ ให้คณะกรรมการบริหารพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองมีอำนาจและหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) ทบทวนและพัฒนาแผนแม่บทการบริหารจัดการพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง

(๒) จัดให้มีการประเมินผลการดำเนินการตามแผนแม่บทโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง

(๓) ประสานงานการรับความช่วยเหลือในด้านต่าง ๆ ที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตของประชาชนในพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง จากคณะอนุกรรมการจังหวัดตามมาตรา ๒๕ คณะอนุกรรมการเฉพาะเรื่องตามมาตรา ๒๗ และหน่วยงานของรัฐหรือเอกชน

(๔) สนับสนุนการจัดทำข้อมูลวิถีชีวิตและประวัติศาสตร์กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง

(๕) ยื่นคำขอต่อคณะกรรมการให้สั่งยกเลิกพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง โดยความเห็นชอบของสมาชิกด้วยเสียงสองในสาม

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๓๑ ในวาระเริ่มแรก ให้คณะกรรมการประกอบด้วย กรรมการตามมาตรา ๑๓ (๑) (๒) (๓) และ (๖) เป็นกรรมการและเลขานุการ เพื่อปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการตามพระราชบัญญัตินี้ไปพลางก่อน จนกว่าจะมีการแต่งตั้งกรรมการตามมาตรา ๑๓ (๔) (๕) แล้วเสร็จ ทั้งนี้ ต้องไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๓๒ ให้เขตพื้นที่วัฒนธรรมพิเศษตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๓ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ เขตพื้นที่วัฒนธรรมพิเศษตามมติคณะอนุกรรมการแก้ไขปัญหาความมั่นคงในที่อยู่อาศัย พื้นที่ทำกิน และพื้นที่ทางจิตวิญญาณของกลุ่มชาติพันธุ์ชาวเลและชาวกะเหรี่ยง และพื้นที่ส่งเสริมและคุ้มครองวิถีชีวิตวัฒนธรรมกลุ่มชาติพันธุ์ตามบันทึกข้อตกลงว่าด้วยความร่วมมือ “ส่งเสริมและคุ้มครองวิถีชีวิตวัฒนธรรมกลุ่มชาติพันธุ์” ระหว่างกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงวัฒนธรรม สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน) สถาบันวิจัยสังคม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มูลนิธิชุมชนไท มูลนิธิพัฒนาภาคเหนือ เครือข่ายกะเหรี่ยง และเครือข่ายชาวเล ลงวันที่ ๒๘ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๓ ซึ่งได้จัดตั้งอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เป็นพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองตามมาตรา ๒๖ ไปพลางก่อน และให้ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน) ร่วมกับชุมชนจัดทำแผนแม่บทและระเบียบว่าด้วยการจัดการพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เพื่อเสนอต่อคณะกรรมการพิจารณาให้ความเห็นชอบเป็นพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ
ของร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง
พ.ศ.

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรกับคณะได้เสนอร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. ต่อสภาผู้แทนราษฎรและได้จัดทำบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติตามข้อ ๑๑๐ ของข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ดังต่อไปนี้

๑. เหตุผลและความจำเป็นในการเสนอร่างพระราชบัญญัติ

ประเทศไทยมีชาติพันธุ์กลุ่มน้อยหลากหลายกลุ่ม อยู่อาศัยกระจายไปตามภูมิภาคต่าง ๆ ซึ่งเป็นกลุ่มที่มีอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรม ภาษา วิถีชีวิต ภูมิปัญญา และความเชื่อตามจารีตประเพณีวัฒนธรรมเป็นของตนเอง ได้แก่ กลุ่มตั้งถิ่นฐานบนพื้นที่สูง กลุ่มที่อาศัยตั้งถิ่นฐานบนเกาะแก่งหรือชายฝั่งซึ่งดำรงชีพด้วยการทำประมงและมีวิถีชีวิตพึ่งพาทรัพยากรธรรมชาติทางทะเล กลุ่มที่อาศัยในป่าซึ่งดำรงชีวิตด้วยการล่าสัตว์และเก็บของป่า และกลุ่มที่ตั้งถิ่นฐานบนพื้นราบซึ่งมีวิถีชีวิตกลมกลืนกับคนไทยทั่วไปแต่ยังคงอัตลักษณ์และวัฒนธรรมของตนเอง

แม้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ จะได้บัญญัติรับรองให้กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง มีสถานะภาพที่เสมอภาคเท่าเทียมกับบุคคลทั่วไป และมีสิทธิเสรีภาพเฉกเช่นเดียวกับบุคคลทั่วไป โดยเฉพาะมาตรา ๒๗ ได้บัญญัติว่าบุคคลย่อมเสมอกันในกฎหมาย มีสิทธิและเสรีภาพและได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายเท่าเทียมกันโดยไม่เลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมด้วยเหตุความแตกต่างทางเชื้อชาติและมาตรา ๗๐ รัฐพึงส่งเสริมและให้ความคุ้มครองชาวไทยกลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆ ให้มีสิทธิดำรงชีวิตในสังคมตามวัฒนธรรม ประเพณี และวิถีชีวิตดั้งเดิมตามความสมัครใจได้อย่างสงบสุข ไม่ถูกรบกวน ประกอบกับประเทศไทยยังให้การรับรองกฎหมายระหว่างประเทศที่เกี่ยวกับกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง เช่น ปฏิญญาสหประชาชาติว่าด้วยสิทธิชนเผ่าพื้นเมือง ปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน และอนุสัญญาว่าด้วยการขจัดการเลือกปฏิบัติทางเชื้อชาติ

แต่กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองในประเทศไทย ก็ยังมีสถานะเป็นพลเมืองชั้นสอง ไม่มีโอกาสเข้าถึงสิทธิต่าง ๆ บรรดาที่กฎหมายบัญญัติไว้จริง นอกจากนี้ยังมีกฎหมายและนโยบายที่กีดกันสิทธิในที่ดินและทรัพยากร โดยเฉพาะกฎหมายและนโยบายเกี่ยวกับป่าไม้ ทำให้กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองในประเทศไทย ไม่ได้รับการคุ้มครองสิทธิและโอกาสในการพัฒนาคุณภาพชีวิตอย่างแท้จริง เช่น สิทธิในการอยู่อาศัยและใช้ประโยชน์ในที่ดิน สิทธิเข้าถึงบริการสาธารณสุขขั้นพื้นฐาน รวมทั้งขาดการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในกิจกรรมหรือกิจการของรัฐหรือเอกชนที่อาจกระทบต่อสิทธิวิถีชีวิตและชุมชนของกลุ่มชาติพันธุ์

ดังนั้น สมควรให้มีกฎหมายเพื่อส่งเสริมคุ้มครองสิทธิและวิถีชีวิตของกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองในประเทศไทย จำเป็นต้องตราพระราชบัญญัติฉบับนี้

๒. สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

๒.๑ ชื่อพระราชบัญญัติส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (ร่าง มาตรา ๑)

๒.๒ กำหนดวันที่มีผลใช้บังคับพระราชบัญญัตินี้คือตั้งแต่วันที่ถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป (ร่างมาตรา ๒)

๒.๓ กำหนดให้บรรดากฎหมาย กฎ และข้อบังคับใด ๆ ในส่วนที่มีบัญญัติไว้แล้วซึ่งขัดหรือแย้งกับบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้แทน (ร่างมาตรา ๓)

๒.๔ กำหนดคำนิยามในพระราชบัญญัตินี้ ได้แก่ คำว่า "กลุ่มชาติพันธุ์" "ชนเผ่าพื้นเมือง" "การเลือกปฏิบัติทางเชื้อชาติ" "ชุมชน" "พื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง" "คณะกรรมการ" "สภา" "สมาชิก" "สำนักงาน" "คณะกรรมการสภา" "อธิบดี" และ "รัฐมนตรี" (ร่างมาตรา ๔)

๒.๕ กำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ โดยให้มีอำนาจออกกฎกระทรวง ระเบียบ และประกาศเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับราชการของกระทรวงนั้นเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๕)

๒.๖ กำหนดให้ หมวด 1 ว่าด้วยเรื่อง "การส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์" ตั้งแต่ร่าง มาตรา ๖ ถึงร่างมาตรา ๑๒ โดยมีสาระสำคัญดังต่อไปนี้

๒.๖.๑ กำหนดให้การส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง ต้อง สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พันธกรณีระหว่างประเทศที่ประเทศไทยผูกพัน โดยแต่ละ กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง มีศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิ เสรีภาพ และได้รับการคุ้มครองอย่างเสมอภาคเท่าเทียมกัน (ร่างมาตรา ๖)

๒.๖.๒ กำหนดห้ามมิให้ผู้ใดกระทำการเหยียดหยาม สร้างความเกลียดชัง หรือเลือกปฏิบัติทางเชื้อชาติต่อกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง และการกำหนดนโยบาย กฎ ระเบียบ มาตรการ โครงการ หรือวิธีปฏิบัติของหน่วยงานรัฐ องค์กรเอกชน หรือองค์กรใดในลักษณะที่เป็นการเหยียดหยาม สร้าง ความเกลียดชัง หรือเลือกปฏิบัติทางเชื้อชาติต่อกลุ่มชาติพันธุ์จะกระทำมิได้ (ร่างมาตรา ๗)

๒.๖.๓ กำหนดห้ามมิให้ผู้ใดโฆษณาหรือเผยแพร่ทางสื่อมวลชนหรือสื่อสารสนเทศ ประเภทใด อันเป็นการเหยียดหยาม สร้างความเกลียดชัง หรือเลือกปฏิบัติโดยทางเชื้อชาติต่อกลุ่มชาติพันธุ์ ที่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่ เกียรติยศ ชื่อเสียง ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ หรือสิทธิของกลุ่มชาติพันธุ์ (ร่างมาตรา ๘)

๒.๖.๔ กำหนดให้กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองมีสิทธิใช้ อนุรักษ์ พื้นฟู และ ส่งเสริมภูมิปัญญา ภาษา ศิลปวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม และจารีตประเพณีอันดีงามของกลุ่มชาติพันธุ์ ตลอดจนมีหลักสูตรการศึกษาที่เหมาะสมกับวิถีชีวิตและวัฒนธรรม รวมทั้งมีสิทธิที่จะได้รับการส่งเสริมจากรัฐ ให้เข้าถึงสิทธิดังกล่าวนี้ (ร่างมาตรา ๙)

๒.๖.๕ กำหนดให้กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองมีสิทธิจัดการ บำรุงรักษา และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และความหลากหลายทางชีวภาพอย่างสมดุลและยั่งยืน ตามวิถีชีวิตและวัฒนธรรมของตน รวมทั้งมีสิทธิที่จะได้รับการส่งเสริมจากรัฐให้เข้าถึงสิทธิดังกล่าวนี้ (ร่างมาตรา ๑๐)

๒.๖.๖ กำหนดให้บุคคลหรือชุมชนกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง มีสิทธิที่จะเข้าร่วมในการตัดสินใจโครงการหรือกิจการใด ๆ ของรัฐหรือเอกชน การออกกฎหมาย กฎหรือระเบียบ หรือเรื่องอื่น ๆ ที่อาจมีผลกระทบต่อสิทธิและเสรีภาพ โดยทางตรงหรือผ่านผู้แทนที่ได้รับการคัดเลือกจากบุคคลหรือชุมชนดังกล่าว (ร่างมาตรา ๑๑)

๒.๖.๗ กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองที่ได้รับความเสียหายตามความในหมวดนี้มีสิทธิร้องขอต่อคณะกรรมการ ให้มีคำสั่งให้ยุติ เพิกถอน หรือห้ามมิให้กระทำการนั้น คำสั่งของคณะกรรมการให้เป็นที่สุด (ร่างมาตรา ๑๒)

๒.๗ กำหนดให้ หมวด ๒ ว่าด้วยเรื่อง "คณะกรรมการส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์" ตั้งแต่ร่างมาตรา ๑๓ ถึงร่างมาตรา ๒๕ โดยมีสาระสำคัญดังต่อไปนี้

๒.๗.๑ กำหนดให้มีคณะกรรมการส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์แห่งชาติ ประกอบด้วย นายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรีที่นายกรัฐมนตรีมอบหมาย เป็นประธานกรรมการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เป็นรองประธานกรรมการ และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม เป็นรองประธานกรรมการ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเลือกกันเองหนึ่งคน เป็นรองประธานกรรมการ และให้มีกรรมการ ประกอบด้วย กรรมการโดยตำแหน่ง จำนวนเจ็ดคน กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวนห้าคน โดยคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งจากบุคคลที่ได้รับการสรรหาตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด เป็นกรรมการ และกรรมการผู้แทนกลุ่มชาติพันธุ์ จำนวนห้าคน โดยคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งบุคคลที่ได้รับการสรรหาตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด โดยให้อธิบดีเป็นกรรมการและเลขานุการ และมีอำนาจแต่งตั้งข้าราชการในกรมจำนวนไม่เกินสองคนเป็นผู้ช่วยเลขานุการ (ร่างมาตรา ๑๓)

๒.๗.๒ กำหนดให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิและกรรมการผู้แทนกลุ่มชาติพันธุ์มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปี เมื่อครบวาระแล้วอาจได้รับการแต่งตั้งอีกได้ แต่ต้องไม่เกินสองวาระติดต่อกัน และหากยังมีได้มีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิหรือกรรมการผู้แทนกลุ่มชาติพันธุ์ขึ้นใหม่ ให้อยู่ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่ากรรมการผู้ทรงคุณวุฒิหรือกรรมการผู้แทนกลุ่มชาติพันธุ์ซึ่งได้รับตำแหน่งใหม่เข้ารับหน้าที่ (ร่างมาตรา ๑๔)

๒.๗.๓ กำหนดให้นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิและกรรมการผู้แทนกลุ่มชาติพันธุ์พ้นจากตำแหน่ง เมื่อตาย ลาออก คณะรัฐมนตรีให้ออกเพราะบกพร่องหรือไม่สุจริตต่อหน้าที่ หรือเป็นบุคคลล้มละลาย คนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ (ร่างมาตรา ๑๕)

๒.๗.๔ กำหนดให้ในกรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิหรือกรรมการผู้แทนกลุ่มชาติพันธุ์พ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระ ให้คณะรัฐมนตรีแต่งตั้งบุคคลจากการสรรหาซึ่งมีคุณสมบัติเช่นเดียวกันเป็นกรรมการแทน และให้ผู้ที่ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งแทนอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการ

เว้นแต่วาระของกรรมการดังกล่าวเหลืออยู่ไม่ถึงหนึ่งร้อยแปดสิบวันจะไม่แต่งตั้งก็ได้ และในระหว่างที่ยังไม่ได้แต่งตั้งแทนตำแหน่งที่ว่าง ให้คณะกรรมการประกอบด้วยกรรมการเท่าที่เหลืออยู่ (ร่างมาตรา ๑๖)

๒.๗.๕ กำหนดให้องค์ประชุมของคณะกรรมการส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์ แห่งชาติ คือต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด โดยให้มีการประชุม คณะกรรมการไม่น้อยกว่าปีละสี่ครั้ง และการวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่ง ให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็น เสียงชี้ขาด (ร่างมาตรา ๑๗)

๒.๗.๖ กำหนดให้คณะกรรมการมีหน้าที่และอำนาจ กำหนดนโยบาย มาตรการ ระเบียบและแผนปฏิบัติงานเพื่อส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์ในทุกหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน ทั้งใน ส่วนกลางส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น เสนอแนะนโยบาย และข้อเสนอในการปรับปรุงกฎหมาย กฎ หรือข้อบังคับต่อคณะรัฐมนตรี เสนอความเห็นและให้คำปรึกษาต่อรัฐมนตรีผู้รับผิดชอบเกี่ยวกับนโยบาย กฎหมาย โครงการ หรือการดำเนินการอื่นใดที่อาจมีผลกระทบต่อกลุ่มชาติพันธุ์ ระกาศเขตพื้นที่ชุมชน และชุมชนท้องถิ่นดั้งเดิม พื้นที่อยู่อาศัย พื้นที่ทำกิน พื้นที่ทางวัฒนธรรมและจิตวิญญาณของกลุ่มชาติพันธุ์ ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการหรือตามที่คณะรัฐมนตรี มอบหมาย ติดตาม ประเมินผลและตรวจสอบการดำเนินงานของคณะกรรมการส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติ พันธุ์กรุงเทพมหานครและคณะกรรมการส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์จังหวัด รวมทั้งให้คำแนะนำ และเสนอแนะในการส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์ในกรุงเทพมหานครและระดับจังหวัด และดำเนินการ อื่นใดที่เกี่ยวกับการส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์ (ร่างมาตรา ๑๘)

๒.๗.๗ ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๑๗ มาใช้บังคับกับการประชุมของคณะกรรมการ ส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์จังหวัด คณะอนุกรรมการหรือคณะทำงานโดยอนุโลม (ร่างมาตรา ๑๙)

๒.๗.๘ กำหนดให้มีคณะกรรมการส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์จังหวัด ประกอบด้วยนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดหรือรองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด ซึ่งได้รับมอบหมาย จาก นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด เป็นประธานกรรมการ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตาม (๔) เลือกกันเองหนึ่ง คน เป็นรองประธานกรรมการ และกรรมการโดยตำแหน่งจำนวนเจ็ดคน กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวนห้าคน กรรมการผู้แทนกลุ่มชาติพันธุ์ จำนวนห้าคน ให้วัฒนธรรมจังหวัด เป็นกรรมการและเลขานุการ และให้ กรรมการผู้แทนกลุ่มชาติพันธุ์ตาม (๕) เลือกกันเองหนึ่งคนเป็นเลขานุการร่วม (ร่างมาตรา ๒๐)

๒.๗.๙ กำหนดให้ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๑๔ มาตรา ๑๕ และมาตรา ๑๖ มาใช้ บังคับในการ

ดำรงตำแหน่ง การพ้นจากตำแหน่ง การแต่งตั้งกรรมการแทน ของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ตามมาตรา ๒๐ โดยอนุโลม เว้นแต่อำนาจของคณะรัฐมนตรีตามมาตรา ๒๑ (๓) และมาตรา ๒๒ ให้เป็นอำนาจ ของนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด แล้วแต่กรณี (ร่างมาตรา ๒๑)

๒.๗.๑๐ กำหนดให้นำบทบัญญัติมาตรา ๑๗ มาใช้บังคับกับการประชุมของคณะกรรมการหรือคณะทำงานของคณะกรรมการส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์จังหวัด โดยอนุโลม (ร่างมาตรา ๒๒)

๒.๗.๑๑ กำหนดให้คณะกรรมการส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์จังหวัด มีหน้าที่และอำนาจเสนอความเห็นต่อคณะกรรมการเกี่ยวกับกำหนดนโยบาย มาตรการ ระเบียบและแผนปฏิบัติงานเพื่อส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์ ให้คำปรึกษา แนะนำ และประสานงาน แก่หน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนในการดำเนินการที่เกี่ยวกับกลุ่มชาติพันธุ์หรืออาจมีผลกระทบต่อกลุ่มชาติพันธุ์ มีหนังสือเรียกบุคคลใดหรือผู้แทนหน่วยงานรัฐ มาให้ข้อมูล ชี้แจงข้อเท็จจริง แสดงความเห็น หรือเรียกให้ส่งเอกสารใด ๆ เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง สืบสวนและจัดทำข้อมูลพื้นฐานกลุ่มชาติพันธุ์รวมทั้งกำหนดมาตรการ ระเบียบ และ แผนปฏิบัติงานเพื่อส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์ระดับจังหวัด ให้ความเห็นชอบ คำขอจัดตั้งเขตพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นหน้าที่และอำนาจหรือตามที่คณะกรรมการมอบหมาย และดำเนินการอื่นใดที่เกี่ยวกับการส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์ (ร่างมาตรา ๒๓)

๒.๗.๑๒ ให้กรมส่งเสริมวัฒนธรรม ทำหน้าที่เป็นสำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการ และมีหน้าที่และอำนาจรับผิดชอบงานธุรการ การประชุมและการดำเนินงานอื่น ๆ ของคณะกรรมการคุ้มครองสิทธิและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง สภาชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองแห่งชาติ คณะอนุกรรมการและคณะทำงานชุดต่างที่แต่งตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติฉบับนี้ จัดทำร่างนโยบาย ยุทธศาสตร์ แนวทาง และแผนงานเพื่อคุ้มครองสิทธิและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองเสนอต่อคณะกรรมการเพื่อให้ความเห็นชอบ ประสานงานกับหน่วยงานด้านนโยบายและยุทธศาสตร์ของรัฐบาลและหน่วยงานอื่น ๆ ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และองค์กรระหว่างประเทศภายใต้พันธกรณีระหว่างประเทศที่ประเทศไทยเป็นภาคี ที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง สนับสนุนและส่งเสริมความร่วมมือระหว่างหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และองค์กรด้านสื่อสารมวลชน ในการดำเนินงานการเผยแพร่สร้างความเข้าใจ และแลกเปลี่ยนความรู้เกี่ยวกับวิถีชีวิตของกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง และการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม ส่งเสริมสนับสนุนและจัดให้มีการวิจัย สืบสวน ศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลต่าง ๆ ของกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง รับคำร้อง สอบสวนข้อเท็จจริง รวบรวมพยานหลักฐาน จัดทำรายงานพร้อมความเห็นเสนอต่อคณะกรรมการ ติดตามสถานการณ์การละเมิดสิทธิของกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง และจัดทำรายงานพร้อมเสนอความเห็นเสนอต่อคณะกรรมการ ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้หรือตามกฎหมายอื่น หรือตามที่คณะรัฐมนตรี หรือคณะกรรมการมอบหมาย (ร่างมาตรา ๒๔)

๒.๗.๑๓ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้กรรมการและอนุกรรมการและคณะกรรมการส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์จังหวัด เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา (ร่างมาตรา ๒๕)

๒.๘ กำหนดให้ หมวด ๓ ว่าด้วยเรื่อง "พื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง" (ตั้งแต่ร่างมาตรา ๒๖ ถึงร่างมาตรา ๓๐)

๒.๘.๑ กำหนดให้พื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองเพื่อประโยชน์ในการคุ้มครองวิถีชีวิตและวัฒนธรรม การรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน การส่งเสริมคุณภาพชีวิตที่ตีบนฐานเศรษฐกิจเชิงวัฒนธรรม และการส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชนตามภูมิปัญญาและวัฒนธรรมของกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง โดยอำนาจรัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการประกาศเขตพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองขึ้นในพื้นที่ชุมชนหนึ่งๆ หรือหลายชุมชนรวมกันก็ได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความเหมาะสมในการบริหารจัดการ และความเห็นชอบ ของประชาชนในพื้นที่เป้าหมาย โดยออกเป็นประกาศกระทรวง (ร่างมาตรา ๒๖)

๒.๘.๒ กำหนดให้ชุมชนยื่นคำขอเขตประกาศเขตพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง พร้อมด้วยระเบียบและแผนแม่บทว่าด้วยการบริหารจัดการพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองต่อสำนักงาน (ร่างมาตรา ๒๗)

๒.๘.๓ กำหนดให้ประชาชนและชุมชนมีสิทธิอยู่อาศัยและใช้ประโยชน์ที่ดินและทรัพยากรธรรมชาติ ในพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง ตามที่กำหนดไว้ในระเบียบและแผนแม่บทว่าด้วยการบริหารจัดการพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองนั้น และไม่สามารถจำหน่ายจ่ายโอนสิทธิดังกล่าวให้แก่บุคคลใดได้ เว้นแต่การสืบทอดทายาทมรดกแก่ทายาทโดยธรรม (ร่างมาตรา ๒๘)

๒.๘.๔ กำหนดให้คณะกรรมการส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองจังหวัด หรือคณะกรรมการในกรณีที่มีจังหวัดใดไม่มีคณะกรรมการส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองจังหวัด แต่งตั้งคณะกรรมการชุดหนึ่ง ซึ่งประกอบด้วยตัวแทนของชุมชนในพื้นที่ จำนวนไม่น้อยกว่าเจ็ดคน แต่ไม่เกินสิบห้าคน เพื่อทำหน้าที่บริหารพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองแห่งนั้น (ร่างมาตรา ๒๙)

๒.๘.๕ กำหนดให้คณะกรรมการบริหารพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง มีอำนาจและหน้าที่ ทบทวนและพัฒนาแผนแม่บทการบริหารจัดการพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง จัดให้มีการประเมินผลการดำเนินการตามแผนแม่บทโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง ประสานงานการรับความช่วยเหลือในด้านต่าง ๆ ที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตของประชาชนในพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง จากคณะอนุกรรมการจังหวัด ตามมาตรา ๒๕ คณะอนุกรรมการเฉพาะเรื่องตามมาตรา ๒๗ และหน่วยงานของรัฐหรือเอกชน สนับสนุนการจัดทำข้อมูลวิถีชีวิตและประวัติศาสตร์กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง ยื่นคำขอต่อคณะกรรมการให้ส่งยกเลิกพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง โดยความเห็นชอบของสมาชิกด้วยเสียงสองในสาม (ร่างมาตรา ๓๐)

รายงานผลการรับฟังความคิดเห็น
และการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากร่างกฎหมาย

ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์ และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ.

(นายเลาฟั้ง บัณฑิตเทอดสกุล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร กับคณะ)

โดย

คณะกรรมการขับเคลื่อนการรับฟังความคิดเห็นและวิเคราะห์ผลกระทบ
ที่อาจเกิดขึ้นจากร่างกฎหมายที่เสนอโดยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
หรือผู้มีสิทธิเลือกตั้งไปสู่ภาคประชาชน
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

สารบัญ

	หน้า
สารบัญ	ก
บทสรุปผู้บริหาร	ค
ส่วนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของร่างกฎหมาย	1-1
1. ชื่อร่างกฎหมาย	1-1
2. หลักการและเหตุผล	1-1
3. ผู้เสนอร่างกฎหมาย	1-2
ส่วนที่ 2 การรับฟังความคิดเห็นและสรุปผลการรับฟังความคิดเห็น	2-1
1. ข้อมูลประกอบการรับฟังความคิดเห็น	2-1
2. ผู้เกี่ยวข้องที่ได้รับหรืออาจได้รับผลกระทบจากร่างกฎหมาย	2-2
3. ประเด็นการรับฟังความคิดเห็น	2-3
4. ระยะเวลาและวิธีการการรับฟังความคิดเห็น	2-4
5. สรุปผลการรับฟังความคิดเห็น	2-7
ส่วนที่ 3 รายงานผลการวิเคราะห์ผลกระทบอันเกิดจากร่างกฎหมาย	3-1
1. ความเป็นมา สภาพปัญหา ความจำเป็นที่จะต้องตรากฎหมาย	3-1
2. ความสอดคล้องของร่างกฎหมาย	3-1
3. ประโยชน์ที่ประชาชนและสังคมจะได้รับ	3-5
4. ความสัมพันธ์หรือความใกล้เคียงกับกฎหมายอื่น	3-7
5. ผลกระทบโดยรวมที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย	3-7
6. ผลกระทบของร่างกฎหมายที่อาจส่งผลให้เกิดการทุจริต (CORRUPTION)	3-9
7. การกำหนดให้มีระบบอนุญาตอนุมัติหรือการใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่	3-10
8. การกำหนดให้มีระบบคณะกรรมการ	3-10
9. บทกำหนดโทษ	3-10
ส่วนที่ 4 การเปิดเผยรายงานผลการรับฟังความคิดเห็นและรายงานผลการวิเคราะห์ผลกระทบอันเกิดจากร่างกฎหมาย	4-1

ภาคผนวก

- (1) รายงานสรุปโครงการสัมมนาเพื่อรับฟังความคิดเห็นร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ.
- (2) รายงานผลการรับฟังความคิดเห็นและรายงานผลการวิเคราะห์ผลกระทบอันเกิดจากร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองสิทธิและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. ที่เสนอต่อสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ 25 (เสนอโดย นายสุรียัน ทองหนูเอียด กับคณะผู้เชี่ยวชาญ)
- (3) รายงานผลการรับฟังความคิดเห็นและรายงานผลการวิเคราะห์ผลกระทบอันเกิดจากร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. ที่เสนอต่อสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ 25 (เสนอโดย นางมุกดา พงษ์สมบัติ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร กับคณะ)
- (4) รายงานผลการรับฟังความคิดเห็นและรายงานผลการวิเคราะห์ผลกระทบอันเกิดจากร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. ที่เสนอต่อสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ 25 (เสนอโดย นายณัฐพล สืบศักดิ์วงศ์ กับคณะ)
- (5) รายงานผลการรับฟังความคิดเห็นและรายงานผลการวิเคราะห์ผลกระทบอันเกิดจากร่างพระราชบัญญัติสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย พ.ศ. ที่เสนอต่อสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ 25 (เสนอโดย นายศักดิ์ดา แสนมี่ กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งจำนวน 12,888 คน)

บทสรุปผู้บริหาร

ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. ซึ่งเสนอโดยนายเลาฟั้ง บัณฑิตเทอดสกุล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร กับคณะ มีหลักการสำคัญ เพื่อให้มีกฎหมายในการส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง เป็นการบัญญัติรับรองสิทธิและการห้ามไม่ให้มีการเลือกปฏิบัติหรือการกระทำการใด ๆ ที่นำไปสู่ความเกลียดชัง หรืออคติต่อกลุ่มชาติพันธุ์ โดยมีการตั้งคณะกรรมการระดับชาติและระดับจังหวัดเพื่อทำหน้าที่ในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิของกลุ่มชาติพันธุ์ ตลอดจนกำหนดเขตพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง เพื่อให้มีการแก้ไขปัญหาพื้นที่ทับซ้อนในเขตป่า เนื่องจากปัจจุบันยังมีกฎหมายเกี่ยวกับป่าไม้ที่ยังจำกัดสิทธิการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน จำกัดสิทธิในการอยู่อาศัยและใช้ประโยชน์ในที่ดินและทรัพยากรธรรมชาติ ซึ่งทำให้กลุ่มชาติพันธุ์ยังมีคุณภาพชีวิตที่ล้าหลัง

คณะกรรมการขับเคลื่อนการรับฟังความคิดเห็นและวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากร่างกฎหมายที่เสนอโดยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือผู้มีสิทธิเลือกตั้งไปสู่ภาคประชาชน ได้จัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นด้วยวิธีการรับฟังผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของรัฐสภา และส่งประเด็นไปรับฟังความคิดเห็นจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหรืออาจได้รับผลกระทบจากร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว ตลอดจนการรับฟังความคิดเห็นด้วยวิธีการอื่นโดยได้จัดโครงการสัมมนาเพื่อรับฟังความคิดเห็นร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. ขึ้นเมื่อวันอังคารที่ 24 ตุลาคม พ.ศ. 2566 ณ ห้องประชุมสัมมนา B1-2 ชั้น B1 โซน C อาคารรัฐสภา ทั้งนี้ จากการรับฟังความคิดเห็นจากร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว พบว่าส่วนใหญ่เห็นด้วยกับการกำหนดให้มีร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ เนื่องจาก การมีกฎหมายเฉพาะมาคุ้มครอง ทำให้มีบทบัญญัติที่รับรองสิทธิและการเข้าถึงสิทธิของกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง เพื่อประโยชน์ในการคุ้มครองวิถีชีวิตและวัฒนธรรม การรักษาทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และความหลากหลายทางชีวภาพอย่างสมดุลและยั่งยืน ตามวิถีชีวิตและวัฒนธรรมของตน การส่งเสริมคุณภาพชีวิตที่ดีบนฐานเศรษฐกิจเชิงวัฒนธรรมและการส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชนตามภูมิปัญญาและวัฒนธรรมของกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง การมีส่วนร่วมและการกำหนด

ตนเอง สิทธิในความเสมอภาค และการห้ามไม่ให้มีการเลือกปฏิบัติ หรือการกระทำการใดๆ ที่นำไปสู่ความเกลียดชัง หรืออคติต่อกลุ่มชาติพันธุ์

การวิเคราะห์ผลกระทบอันเกิดขึ้นจากร่างกฎหมาย พบว่า ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ มีความสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ยุทธศาสตร์ชาติและแผนการปฏิรูปประเทศ ตลอดจนข้อตกลงระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง ที่ได้บัญญัติรับรองให้กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง มีสถานะภาพที่เสมอภาคเท่าเทียมกับบุคคลทั่วไป และมีสิทธิเสรีภาพเช่นเดียวกับบุคคลทั่วไป มีสิทธิดำรงชีวิตในสังคมตามวัฒนธรรม ประเพณี และวิถีชีวิตดั้งเดิมตามความสมัครใจได้อย่างสงบสุขและไม่ถูกรบกวน

การมีกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองนี้จะนำมาซึ่งการสร้างทัศนคติที่ดีต่อกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง การสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับความหลากหลายทางวัฒนธรรม การยอมรับในความแตกต่างและการอยู่ด้วยกันได้เสมอภาคและอย่างมีศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์อย่างเท่าเทียม การสนองความต้องการต่อการแก้ปัญหาเฉพาะกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง เพราะทำให้มีโครงสร้างคณะกรรมการที่มีตัวแทนจากชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง เป็นกลไกส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิตามกฎหมายนี้ มีความสอดคล้องกับรูปแบบสิทธิของกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง ประเด็นสิทธิในการกำหนดตนเอง (right to self-determination) อันเป็นรากฐานของสิทธิอื่น ๆ ได้แก่ การไม่ถูกเลือกปฏิบัติ สิทธิในที่ดินและการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ สิทธิในวัฒนธรรมและอัตลักษณ์ และสิทธิทางเศรษฐกิจและสังคม

ทั้งนี้ การมีสิทธิจัดการและใช้ประโยชน์จากทรัพยากรตามวิถีวัฒนธรรม และมีส่วนร่วมกำหนดแนวทางการพัฒนา จะส่งผลให้สังคมมีทุนทางวัฒนธรรมที่หลากหลายและเป็นประโยชน์ในการพัฒนาเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน ประสิทธิภาพในการบริหารงบประมาณที่เน้นการเสริมศักยภาพกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองให้เป็นพลังในการพัฒนาประเทศ

ส่วนการวิเคราะห์ผลกระทบของร่างกฎหมายที่อาจส่งผลให้เกิดการทุจริต (Corruption Risk Assessment) ไม่พบความเสี่ยงอาจส่งผลให้เกิดการทุจริต (Corruption) เนื่องมีการกำหนดหลักเกณฑ์และกลไกป้องกันการใช้อำนาจของรัฐมนตรี กรรมการ และเจ้าหน้าที่ที่อาจจะเกินอำนาจ หรืออาจจะมีการใช้อำนาจที่อาจจะเป็นการเอื้อประโยชน์ให้แก่บุคคลที่อาจมีส่วนได้เสียตามกฎหมาย ไว้ในร่างกฎหมายนี้แล้ว

รายงานผลการรับฟังความคิดเห็น

และรายงานผลการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากร่างกฎหมาย

ส่วนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของร่างกฎหมาย

1. ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ.

กฎหมายใหม่

แก้ไขเพิ่มเติม

ยกเลิก

2. หลักการและเหตุผล

2.1 หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง

2.2 เหตุผล

ประเทศไทยมีชาติพันธุ์กลุ่มน้อยหลากหลายกลุ่ม อยู่อาศัยกระจายไปตามภูมิภาคต่างๆ ซึ่งเป็นกลุ่มที่มีอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรม ภาษา วิถีชีวิต ภูมิปัญญา และความเชื่อตามจารีตประเพณี วัฒนธรรมเป็นของตนเอง ได้แก่ กลุ่มตั้งถิ่นฐานบนพื้นที่สูง กลุ่มที่อาศัยตั้งถิ่นฐานบนเกาะแก่งหรือชายฝั่ง ซึ่งดำรงชีพด้วยการทำประมงและมีวิถีชีวิตพึ่งพาทรัพยากรธรรมชาติทางทะเล กลุ่มที่อาศัยในป่า ซึ่งดำรงชีวิตด้วยการล่าสัตว์และเก็บของป่า และกลุ่มที่ตั้งถิ่นฐานบนพื้นราบซึ่งมีวิถีชีวิตกลมกลืนกับคนไทยทั่วไปแต่ยังคงอัตลักษณ์และวัฒนธรรมของตนเอง

แม้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 จะได้บัญญัติรับรองให้กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง มีสถานะภาพที่เสมอภาคเท่าเทียมกับบุคคลทั่วไป และมีสิทธิเสรีภาพเฉกเช่นเดียวกับบุคคลทั่วไป โดยเฉพาะมาตรา 27 ได้บัญญัติว่าบุคคลย่อมเสมอกันในกฎหมาย มีสิทธิและเสรีภาพและได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายเท่าเทียมกันโดยไม่เลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมด้วยเหตุความแตกต่างทางเชื้อชาติ และมาตรา 70 รัฐจึงส่งเสริมและให้ความคุ้มครองชาวไทยกลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆ ให้มีสิทธิดำรงชีวิตในสังคมตามวัฒนธรรม ประเพณี และวิถีชีวิตดั้งเดิมตามความสมัครใจได้อย่างสงบสุข ไม่ถูกรบกวน ประกอบกับประเทศไทยยังให้การรับรองกฎหมายระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง เช่น ปฏิญญาสหประชาชาติว่าด้วยสิทธิชนเผ่าพื้นเมือง ปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน และอนุสัญญาว่าด้วยการจัดการเลือกปฏิบัติทางเชื้อชาติ แต่กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองในประเทศไทย ก็ยังมีสถานะเป็นพลเมืองชั้นสอง ไม่มีโอกาสเข้าถึงสิทธิต่างๆ บรรดาที่กฎหมาย

บัญญัติไว้จริง นอกจากนี้ยังมีกฎหมายและนโยบายที่กีดกันสิทธิในที่ดินและทรัพยากร โดยเฉพาะกฎหมายและนโยบายเกี่ยวกับป่าไม้ ทำให้กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองในประเทศไทย ไม่ได้รับการคุ้มครองสิทธิและโอกาสในการพัฒนาคุณภาพชีวิตอย่างแท้จริง เช่น สิทธิในการอยู่อาศัยและใช้ประโยชน์ในที่ดิน สิทธิเข้าถึงบริการสาธารณสุขขั้นพื้นฐาน รวมทั้งขาดการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในกิจกรรมหรือกิจการของรัฐหรือเอกชนที่อาจกระทบต่อสิทธิวิถีชีวิตและชุมชนของกลุ่มชาติพันธุ์

ดังนั้น สมควรให้มีกฎหมายเพื่อส่งเสริมคุ้มครองสิทธิและวิถีชีวิตของกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองในประเทศไทย จำเป็นต้องตราพระราชบัญญัติฉบับนี้

3. ผู้เสนอร่างกฎหมาย

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

ประชาชนเข้าชื่อเสนอกฎหมาย

นายเลาฟั้ง บัณฑิตเทอดสกุล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรกับคณะ เป็นผู้เสนอ

ส่วนที่ 2 การรับฟังความคิดเห็นและสรุปผลการรับฟังความคิดเห็น

1. ข้อมูลประกอบการรับฟังความคิดเห็น

ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. มีหลักการเพื่อให้มีกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง เพื่อสร้างโอกาสให้กลุ่มชาติพันธุ์สามารถเข้าถึงสิทธิต่างๆ ได้อย่างเสมอภาคและเท่าเทียมมากขึ้น ไม่ถูกเลือกปฏิบัติ ทั้งด้วยกฎหมายและความอคติ ทำให้กลุ่มชาติพันธุ์ยังไม่สามารถเข้าถึงสิทธิต่าง ๆ ได้

โดยที่ประเทศไทยมีชาติพันธุ์กลุ่มน้อยหลากหลายกลุ่ม อยู่อาศัยกระจายไปตามภูมิภาคต่าง ๆ ซึ่งเป็นกลุ่มที่มีอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรม ภาษา วิถีชีวิต ภูมิปัญญา และความเชื่อตามจารีตประเพณี วัฒนธรรมเป็นของตนเอง ได้แก่ กลุ่มตั้งถิ่นฐานบนพื้นที่สูง กลุ่มที่อาศัยตั้งถิ่นฐานบนเกาะแก่งหรือชายฝั่ง ซึ่งดำรงชีพด้วยการทำประมง และมีวิถีชีวิตพึ่งพาทรัพยากรธรรมชาติทางทะเล กลุ่มที่อาศัยในป่า ซึ่งดำรงชีวิตด้วยการล่าสัตว์และเก็บของป่า และกลุ่มที่ตั้งถิ่นฐานบนพื้นราบซึ่งมีวิถีชีวิตกลมกลืนกับคนไทยทั่วไปแต่ยังคงอัตลักษณ์และวัฒนธรรมของตนเอง แม้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 จะได้บัญญัติรับรองให้กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง มีสถานะภาพที่เสมอภาคเท่าเทียมกับบุคคลทั่วไป และมีสิทธิเสรีภาพเฉกเช่นเดียวกับบุคคลทั่วไป โดยเฉพาะมาตรา 27 ได้บัญญัติว่าบุคคลย่อมเสมอภาคกันในกฎหมาย มีสิทธิและเสรีภาพและได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายเท่าเทียมกัน โดยไม่เลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมด้วยเหตุความแตกต่างทางเชื้อชาติ และมาตรา 70 รัฐจึงส่งเสริมและให้ความคุ้มครองชาวไทยกลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆ ให้มีสิทธิดำรงชีวิตในสังคมตามวัฒนธรรม ประเพณี และวิถีชีวิตดั้งเดิมตามความสมัครใจได้อย่างสงบสุข ไม่ถูกรบกวน ประกอบกับประเทศไทยยังให้การรับรองกฎหมายระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง เช่น ปฏิญญาสหประชาชาติว่าด้วยสิทธิชนเผ่าพื้นเมือง ปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน และอนุสัญญาว่าด้วยการจัดการเลือกปฏิบัติทางเชื้อชาติ แต่กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองในประเทศไทย ก็ยังมีสถานะเป็นพลเมืองชั้นสอง ไม่มีโอกาสเข้าถึงสิทธิต่าง ๆ บรรดาที่กฎหมายบัญญัติไว้จริง ทำให้กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองในประเทศไทยไม่ได้รับการคุ้มครองสิทธิและโอกาสในการพัฒนาคุณภาพชีวิตอย่างแท้จริง รวมทั้งขาดการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในกิจกรรมหรือกิจการของรัฐหรือเอกชนที่อาจกระทบต่อสิทธิวิถีชีวิต และชุมชนของกลุ่มชาติพันธุ์ ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้จึงเป็นการบัญญัติรับรองสิทธิ และการห้ามไม่ให้มีการเลือกปฏิบัติหรือการกระทำการใด ๆ ที่นำไปสู่ความเกลียดชังหรืออคติต่อกลุ่มชาติพันธุ์ โดยมีการตั้งคณะกรรมการระดับชาติและระดับจังหวัดเพื่อทำหน้าที่ในการส่งเสริม และคุ้มครองสิทธิของกลุ่มชาติพันธุ์ ตลอดจนกำหนดเขตพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ และชนเผ่าพื้นเมือง เพื่อให้มีการแก้ไขปัญหาพื้นที่ทับซ้อนในเขตป่า เนื่องจากปัจจุบันยังมีกฎหมายเกี่ยวกับป่าไม้ที่ยังจำกัดสิทธิการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน

จำกัดสิทธิในการอยู่อาศัยและใช้ประโยชน์ในที่ดินและทรัพยากรธรรมชาติ ซึ่งทำให้กลุ่มชาติพันธุ์ยังมีคุณภาพชีวิตที่ล้าหลัง

2. ผู้เกี่ยวข้องที่ได้รับหรืออาจได้รับผลกระทบจากร่างกฎหมาย

1. สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
2. กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
3. กระทรวงวัฒนธรรม
4. กระทรวงมหาดไทย
5. กระทรวงศึกษาธิการ
6. กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
7. กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
8. กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
9. กรมการพัฒนาชุมชน
10. สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน)
11. ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน)
12. สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
13. สถาบันวิจัยสังคม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
14. มูลนิธิชุมชนไท
15. มูลนิธิพัฒนาภาคเหนือ
16. มูลนิธิพัฒนาวัฒนธรรม (CrCF)
17. ศูนย์รวมการศึกษาและวัฒนธรรมของชาวไทยภูเขาในประเทศไทย (IMPECT)
18. มูลนิธิชนเผ่าพื้นเมืองเพื่อการศึกษาและสิ่งแวดล้อม (IPF)
19. มูลนิธิภูมิปัญญาชาติพันธุ์ (WISE)
20. สมาคมสร้างเสริมสุขภาวะชุมชนชาติพันธุ์ (สสช.)
21. มูลนิธิพัฒนาชนกลุ่มน้อยและชาติพันธุ์ (พชช.)
22. เครือข่ายสตรีชนเผ่าแห่งประเทศไทย (คสช.)
23. เครือข่ายเด็กและเยาวชนชนเผ่าพื้นเมือง (TKN)
24. เครือข่ายกะเหรี่ยงเพื่อวัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม (KNCE)
25. เครือข่ายกะเหรี่ยงและชาวเล

26. เครือข่ายชาติพันธุ์ชาวเล

27. ประชาชน

3. ประเด็นการรับฟังความคิดเห็น

1. ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการกำหนดบทนิยามคำว่า "กลุ่มชาติพันธุ์" "ชนเผ่าพื้นเมือง" "การเลือกปฏิบัติทางเชื้อชาติ" "ชุมชน" "พื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง"

2. ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการบัญญัติรับรองสิทธิและการเข้าถึงสิทธิของกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง เพื่อประโยชน์ในการคุ้มครองวิถีชีวิตและวัฒนธรรม การรักษาทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และความหลากหลายทางชีวภาพอย่างสมดุลและยั่งยืน ตามวิถีชีวิตและวัฒนธรรมของตนเอง การส่งเสริมคุณภาพชีวิตที่ดีบนฐานเศรษฐกิจเชิงวัฒนธรรมและการส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชนตาม ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมของกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง การมีส่วนร่วมและการกำหนดตนเอง สิทธิในความเสมอภาค และการห้ามไม่ให้มีการเลือกปฏิบัติ หรือการกระทำใดๆ ที่นำไปสู่ความเกลียดชัง หรืออคติต่อกลุ่มชาติพันธุ์

3. ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการกำหนดให้มีคณะกรรมการส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองแห่งชาติ ทำหน้าที่ในการกำหนดนโยบาย มาตรการ ระเบียบและแผนปฏิบัติงาน เพื่อส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์ในทุกหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน ทั้งใน ส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น เสนอแนะนโยบายและข้อเสนอในการปรับปรุงกฎหมาย กฎ หรือข้อบังคับต่อคณะรัฐมนตรี เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของกฎหมาย ตลอดจนดำเนินการอื่นใดที่เกี่ยวกับการส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง เป็นต้น

4. ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการกำหนดให้มีคณะกรรมการส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์จังหวัด

5. ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการกำหนดเขตพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง โดยการให้อำนาจรัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองแห่งชาติประกาศเขตพื้นที่คุ้มครองในพื้นที่ชุมชนหนึ่ง ๆ หรือหลายชุมชนรวมกันได้ โดยความเห็นชอบของประชาชนในพื้นที่เป้าหมาย

6. ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการกำหนดให้มีสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง กรมส่งเสริมวัฒนธรรม ทำหน้าที่หน่วยงานธุรการของคณะกรรมการตามร่างพระราชบัญญัตินี้

7. ท่านเห็นว่าที่ผ่านมามีปัญหาเกี่ยวกับการส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง หรือไม่ อย่างไร และการเสนอร่างพระราชบัญญัตินี้จะช่วยแก้ไขปัญหานั้นได้หรือไม่ อย่างไร

8. ข้อคิดเห็น หรือข้อเสนอแนะอื่นๆ

4. ระยะเวลาและวิธีการการรับฟังความคิดเห็น

4.1 กรอบระยะเวลาดำเนินการสำหรับการจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นและวิเคราะห์ผลกระทบ จำนวน 132 วัน นับตั้งแต่วันที่ 27 กันยายน 2566 ถึงวันที่ 5 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2567

4.2 วิธีการรับฟังความคิดเห็น

(1) ผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของรัฐสภาและส่งประเด็นไปรับฟังความคิดเห็นจากผู้ได้รับผลกระทบโดยตรง

(1.1) ระยะเวลาในการรับฟังความคิดเห็น ตั้งแต่วันที่ 27 กันยายน ถึงวันที่ 20 ธันวาคม

พ.ศ. 2566

(1.2) ผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของรัฐสภา www.parliament.go.th

การรับฟังความคิดเห็นต่อร่าง พ.ร.บ.
ตามมาตรา 77 ของรัฐธรรมนูญ

ค้นหา

หน้าแรก ร่างพระราชบัญญัติ รายงานผลการรับฟัง เกี่ยวกับเรา สมัครเป็นผู้ให้ความเห็นร่างกฎหมาย ติดต่อเรา

ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ.
นายเลาพิ้ง บัญกิตเทอดสกุล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร กับคณะ

รับฟังตั้งแต่ วันที่ 27 กันยายน 2566 เป็นต้นไป

สถานะ: **เปิดรับความคิดเห็น** ผู้แสดงความเห็น 8 คน ✔ 87.50% ✘ 12.50%

ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ.
ประเภทร่าง เสนอโดยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร **เป็นร่างการเงิน**
เสนอโดย นายเลาพิ้ง บัญกิตเทอดสกุล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร กับคณะ

(1.3) ส่งประเด็นไปรับฟังผู้ที่เกี่ยวข้องโดยตรง ประกอบด้วย

1. สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
2. กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
3. กระทรวงวัฒนธรรม
4. กระทรวงมหาดไทย
5. กระทรวงศึกษาธิการ
6. กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
7. กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
8. กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
9. กรมการพัฒนาชุมชน
10. สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน)
11. ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน)
12. สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
13. สถาบันวิจัยสังคม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
14. มูลนิธิชุมชนไท
15. มูลนิธิพัฒนาภาคเหนือ
16. มูลนิธิสืบสานวัฒนธรรม (CrCF)
17. ศูนย์รวมการศึกษาและวัฒนธรรมของชาวไทยภูเขาในประเทศไทย (IMPECT)

18. มูลนิธิชนเผ่าพื้นเมืองเพื่อการศึกษาและสิ่งแวดล้อม (IPF)
19. มูลนิธิภูมิปัญญาชาติพันธุ์ (WISE)
20. สมาคมสร้างเสริมสุขภาวะชุมชนชาติพันธุ์ (สสช.)
21. มูลนิธิพัฒนาชนกลุ่มน้อยและชาติพันธุ์ (พชช.)
22. เครือข่ายสตรีชนเผ่าแห่งประเทศไทย (คสช.)
23. เครือข่ายเด็กและเยาวชนชนเผ่าพื้นเมือง (TKN)
24. เครือข่ายกะเหรี่ยงเพื่อวัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม (KNCE)
25. เครือข่ายกะเหรี่ยงและชาวเล
26. เครือข่ายชาติพันธุ์ชาวเล

(2) การรับฟังความคิดเห็นด้วยวิธีการอื่น

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

**โครงการสัมมนา
เพื่อรับฟังความคิดเห็น**

ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและคุ้มครอง
กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ.

วันอังคารที่ 24 ตุลาคม 2566
ณ ห้องประชุมสัมมนา B1-2 โซน C อาคารรัฐสภา

คณะกรรมการขับเคลื่อนการรับฟังความคิดเห็น
และวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากร่างกฎหมายฯ

<https://www.parliament.go.th/section77/>

คณะกรรมการขับเคลื่อนการรับฟังความคิดเห็นและวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากร่างกฎหมายที่เสนอโดยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือผู้มีสิทธิเลือกตั้งไปสู่ภาคประชาชน ได้จัดกิจกรรมโครงการสัมมนาเพื่อรับฟังความคิดเห็นร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. ในวันอังคารที่ 24 ตุลาคม พ.ศ. 2566 ณ ห้องประชุม สัมมนา B1-2 ชั้น B1 โซน C อาคารรัฐสภา และผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (Online) มีผู้เข้าร่วมการสัมมนาทั้งสิ้น จำนวน 195 คน เป็นตัวแทนขององค์กรภาคประชาชน และกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองต่างๆ จำนวน 132 คน โดยมีรูปแบบวิธี

การสัมมนาเป็นการบรรยาย การเสวนาเพื่อให้ความรู้เพื่อสร้างความเข้าใจต่อร่างกฎหมายจากผู้ทรงคุณวุฒิ และสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ผู้เสนอร่างพระราชบัญญัติ ตลอดจนการสังเกตการณ์ แบบมีส่วนร่วมในกระบวนการสนทนากลุ่มโดยผู้ดำเนินการสนทนากลุ่มที่มีภาษาวัฒนธรรมหรือความคุ้นเคย กับกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง ข้อมูลทั้งหมดใช้วิธีวิเคราะห์เนื้อหา (Thematic content analysis)

5.สรุปผลการรับฟังความคิดเห็น

5.1 ข้อมูลทั่วไปผู้ร่วมแสดงความคิดเห็น

(1) จากระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของรัฐสภา www.parliament.go.th

โดยมีผู้เข้าชม จำนวน 5,610 ราย และมีผู้แสดงความคิดเห็นจำนวน 13 คน

1. เพศ

ชาย จำนวน 10 คน (76.92%)

หญิง จำนวน 3 คน (23.08%)

2. อายุ (ปี)

20 หรือต่ำกว่า จำนวน 0 คน (0%)

21 - 30 จำนวน 3 คน (23.08%)

31 - 40 จำนวน 6 คน (46.15%)

41 - 50 จำนวน 4 คน (30.77%)

51 - 60 จำนวน 0 คน (0%)

61 ขึ้นไป จำนวน 0 คน (0%)

3. ระดับการศึกษา

ประถมศึกษา หรือต่ำกว่า จำนวน 0 คน (0%)

มัธยมศึกษา/ปวช./ปวส. จำนวน 1 คน (7.69%)

ปริญญาตรี จำนวน 9 คน (69.23%)

สูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 3 คน (23.08%)

(2) จากการส่งประเด็นไปรับฟังผู้ที่เกี่ยวข้องโดยตรง

หน่วยงานที่แสดงความคิดเห็น มีดังนี้

1. กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

2. กระทรวงวัฒนธรรม

3. กระทรวงมหาดไทย
4. กระทรวงศึกษาธิการ
5. สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

(3) จากการรับฟังความคิดเห็นโดยวิธีการอื่น

โครงการสัมมนาเพื่อรับฟังความคิดเห็นร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. มีผู้เข้าร่วมการสัมมนา จำนวน 195 คน ประกอบด้วย

1) ตัวแทนขององค์กรภาคประชาชน และกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองต่างๆ จำนวน 132 คน ประกอบด้วย

- มูลนิธิพัฒนาภาคเหนือ/P-move จำนวน 5 คน
 - สภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย จำนวน 29 คน
 - เครือข่ายสตรีชนเผ่าแห่งประเทศไทย จำนวน 5 คน
 - เครือข่ายเด็กและเยาวชนชนเผ่าพื้นเมือง จำนวน 10 คน
 - เครือข่ายเกษตรกรภาคเหนือ จำนวน 10 คน
 - เครือข่ายชาติพันธุ์ชาวเลอันดามัน จำนวน 13 คน
 - เครือข่ายชาติพันธุ์ (ก้าวไกล) จำนวน 34 คน
 - กาศสินธุ์ จำนวน 5 คน
 - ฟัน้องลัวะทิวพัฒนา จำนวน 7
 - สังขละบุรี ทองผาภูมิ จำนวน 5 คน
 - ไททรงดำ จ.เพชรบุรี จำนวน 10 คน
 - ชาติพันธุ์ไทยขาลาวพุทธ จำนวน 3 คน
 - ผู้ประสานงาน จำนวน 4 คน
 - ชุมชนกะเหรี่ยงดั้งเดิมป่าแก่งกระจาน จำนวน 10 คน
 - กลุ่มชาติพันธุ์ปะโอ และไทยใหญ่ จำนวน 16 คน
- 2) หน่วยงานของรัฐ จำนวน 10 คน (รวมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (Online) 7 คน)
- 3) วิทยากร จำนวน 7 คน
- 4) ผู้บริหารสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร จำนวน 6 คน
- 5) เจ้าหน้าที่/ข้าราชการรัฐสภา/ผู้สังเกตการณ์ จำนวน 40 คน

5.2 ผลการรับฟัง

ผลการรับฟังผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของรัฐสภา www.parliament.go.th และจากการส่งประเด็นไปรับฟังผู้ที่เกี่ยวข้องโดยตรง รวมทั้งการโครงการสัมมนาเพื่อรับฟังความคิดเห็น ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. สรุปได้ดังนี้

1. ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการกำหนดบทนิยามคำว่า “กลุ่มชาติพันธุ์” “ชนเผ่าพื้นเมือง” “การเลือกปฏิบัติทางเชื้อชาติ” “ชุมชน” “พื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง”

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
<p>ประชาชนจำนวน 12 คน เห็นด้วยกับประเด็น คำถามนี้ และแสดงความคิดเห็นไว้ว่าร่างพระราชบัญญัตินี้จะส่งเสริม “เป็นคนเท่ากัน” และเป็นการนิยามถึงความหมายที่แท้จริง เป็นการตีกรอบทางด้านกฎหมายในการคุ้มครองได้อย่างถูกกลุ่มเป้าหมาย</p> <p><i>(เว็บไซต์)</i></p>	<p>ประชาชนจำนวน 1 คน ไม่เห็นด้วยกับประเด็น คำถามนี้ แต่มิได้แสดงความคิดเห็นไว้แต่อย่างใด</p> <p><i>(เว็บไซต์)</i></p>
<p>ในส่วนของการกำหนดบทนิยามคำว่า “กลุ่มชาติพันธุ์” “การเลือกปฏิบัติทางเชื้อชาติ” “ชุมชน” และ “พื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง”</p> <p><i>(กระทรวงวัฒนธรรม)</i></p>	<p>ในส่วนของบทนิยามใน 3 ประเด็น ดังต่อไปนี้ ควรได้รับการเปลี่ยนแปลง</p> <p>1. “กลุ่มชาติพันธุ์” เพื่อให้เกิดการครอบคลุมมากยิ่งขึ้น ควรแก้ไขเป็น <i>กลุ่มที่มีอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรม ศาสนา ภาษา ขนบธรรมเนียม ประเพณี วิถีชีวิตและความเชื่อร่วมกัน</i> ทั้งนี้ให้หมายถึงกลุ่มชนเผ่าพื้นเมืองต่างๆ ที่มีสำนักทาง <i>กลุ่มที่มีอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรม ศาสนา ภาษา ขนบธรรมเนียม ประเพณี วิถีชีวิตและความเชื่อร่วมกัน</i></p> <p>2. “ชนเผ่าพื้นเมือง” ควรแก้ไขเป็น <i>กลุ่มชาติพันธุ์</i> ซึ่งเป็นกลุ่มคนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ใดพื้นที่หนึ่งมาก่อน ที่ถูกยึดครองหรือถูกบังคับให้อาศัยอพยพโยกย้าย โดยกลุ่มที่มีอำนาจในสังคม หรือนโยบายกฎหมายของภาครัฐ</p>

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
	<p>3.“การเลือกปฏิบัติทางเชื้อชาติ” ควรแก้ไขเป็น การจำแนก การกีดกัน การจำกัด หรือการเลือก ปฏิบัติ โดย...</p> <p>(กระทรวงมหาดไทย)</p>
<p>ให้ใช้คำว่า “ชาติพันธุ์” “ชนเผ่าพื้นเมือง” และ “พื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และ ชนเผ่าพื้นเมือง”</p> <p>(การรับฟังความคิดเห็นด้วยวิธีการอื่นโดย การจัดโครงการสัมมนาเพื่อรับฟังความคิดเห็น ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและคุ้มครอง กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. ณ อาคารรัฐสภา)</p>	

ข้อสังเกต ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

- การกำหนดบทนิยามของคำต่าง ๆ เห็นว่า การกำหนดว่ากลุ่มใดหรือบุคคลใดเป็นชาติพันธุ์ควรมีการระบุให้เป็นที่และอำนาจของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อร่วมกันกำหนดนิยามความเป็นชาติพันธุ์ให้นำไปสู่ความสอดคล้องกับการกำหนดแนวทางการคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ ทั้งนี้ ในบริบทของกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ การขับเคลื่อนงานที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มชาติพันธุ์เกิดขึ้นภายใต้เจตนารมณ์ของคำว่า “ราษฎรบนพื้นที่สูง” โดยยึดโยงกับบริบททางประวัติศาสตร์ สถานะทางสังคมและเศรษฐกิจรวมไปถึงปัจจัยทางภูมิศาสตร์ที่ส่งผลต่อการเข้าถึงสวัสดิการขั้นพื้นฐาน จึงเสนอให้การกำหนดนิยามความเป็นชาติพันธุ์พิจารณาความหลากหลายในสมมติฐานและแนวทางการปฏิบัติงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้วย เพื่อให้เกิดความเป็นเอกภาพ นอกจากนี้ มีข้อสังเกตเพิ่มเติมเรื่องการให้นิยามของ “ชนเผ่าพื้นเมือง” ว่าหมายถึง “กลุ่มคนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ใดพื้นที่หนึ่งมาก่อนที่จะถูกยึดครองหรือถูกบังคับให้อพยพโยกย้าย โดยกลุ่มคนที่มีอำนาจในสังคมหรือโดยนโยบายกฎหมายของรัฐ...” ว่ามีความสอดคล้องกับฉันทามติในระดับสากล ดังที่ปรากฏในปฏิญญาสหประชาชาติว่าด้วยสิทธิชนเผ่าพื้นเมือง (United Nations Declaration on the Rights of Indigenous Peoples: UNDRIP) เพียงใด นอกจากนี้ ยังไม่มีการนิยาม “ชนเผ่าพื้นเมือง” อย่างเป็นทางการในกฎหมายระหว่างประเทศ จึงมีความเห็นว่าประเด็นข้างต้นนี้จำเป็นต้องศึกษาเพิ่มเติม เนื่องจากมีนัยสำคัญต่อแนวทางการออกแบบ

นโยบายการระบุด้านการแก้ปัญหา และการออกแบบมาตรการเพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าวโดยภาครัฐ
(กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์)

- การกำหนดบทนิยามของคำว่า “ชนเผ่าพื้นเมือง” ทั้งนี้ เพราะแม้ประเทศไทย จะร่วมลงคะแนนเสียงสนับสนุนปฏิญญาสหประชาชาติ ว่าด้วยสิทธิชนเผ่าพื้นเมือง (United Nations Declaration on the Right of Indigenous Peoples: UNDRIP) ในการประชุมสมัชชาสหประชาชาติ ครั้งที่ 61 เมื่อวันที่ 13 กันยายน 2550 เพื่อแสดงถึงนโยบายของรัฐบาลไทยในการสนับสนุนหลักการ ของปฏิญญา แต่ประเทศไทยไม่ได้ร่วมอุปถัมภ์ปฏิญญาดังกล่าวและท่าทีของรัฐบาลไทยในเวทีระหว่าง ประเทศได้แสดงท่าทีที่ชัดเจนมาโดยตลอดว่าประเทศไทยไม่มีชนเผ่าพื้นเมืองในความหมายที่เชื่อมโยง ถึงกลุ่มคนที่ได้รับความยุติธรรมทางประวัติศาสตร์ ซึ่งเป็นกลุ่มคนที่มีถิ่นฐานอยู่ในพื้นที่หนึ่ง ๆ และ ถูกขับไล่หรือถูกรุกรานโดยชนอีกกลุ่มหนึ่งซึ่งเข้ามาทีหลัง ซึ่งไม่สอดคล้องกับบริบทของไทยที่คนทุกกลุ่ม ต่างอาศัยอยู่ร่วมกันในประเทศไทยมาแต่เดิมโดยไม่ได้มีกลุ่มใดเป็นผู้รุกรานจากต่างถิ่น ดังนั้นการให้ คำนิยาม “ชนเผ่าพื้นเมือง” ในร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ควรยึดโยงกับท่าทีของประเทศไทยในเวที ระหว่างประเทศ และต้องมีความรัดกุมเพียงพอเพื่อป้องกันความเข้าใจที่คลาดเคลื่อนเกี่ยวกับกลุ่มชาติพันธุ์ ในประเทศไทย (กระทรวงวัฒนธรรม)

2. ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการบัญญัติรับรองสิทธิและการเข้าถึงสิทธิของ กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง เพื่อประโยชน์ในการคุ้มครองวิถีชีวิตและวัฒนธรรม การรักษา ทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และความหลากหลายทางชีวภาพอย่างสมดุลและยั่งยืน ตามวิถีชีวิต และวัฒนธรรมของตน การส่งเสริมคุณภาพชีวิตที่ดีบนฐานเศรษฐกิจเชิงวัฒนธรรมและการส่งเสริม ความเข้มแข็งของชุมชนตามภูมิปัญญาและวัฒนธรรมของกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง การมีส่วนร่วมและการกำหนดตนเอง สิทธิในความเสมอภาค และการห้ามไม่ให้มีการเลือกปฏิบัติ หรือการกระทำการใดๆ ที่นำไปสู่ความเกลียดชัง หรืออคติต่อกลุ่มชาติพันธุ์

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
ประชาชนจำนวน 12 คน เห็นด้วยกับประเด็น คำถามนี้ แต่มิได้แสดงความคิดเห็นไว้แต่อย่างใด (เว็บไซต์)	
เนื่องจากประเทศไทยเป็นสังคมพหุวัฒนธรรม ประกอบด้วยกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง	

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
<p>ที่มีอัตลักษณ์ วัฒนธรรม ภาษา การปฏิบัติแตกต่างกันไปตามจารีตประเพณีของตน ซึ่งการรับรองสิทธิและการเข้าถึงสิทธิของกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง จะสอดคล้องตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ที่บัญญัติรับรองให้บุคคลย่อมเสมอกันในกฎหมาย มีสิทธิและเสรีภาพและได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายเท่าเทียมกันโดยไม่เลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมด้วยเหตุความแตกต่างทางเชื้อชาติ มีเสรีภาพบริบูรณ์ในการนับถือศาสนา มีเสรีภาพในการปฏิบัติหรือประกอบพิธีกรรมตามหลักศาสนาของตน มีเสรีภาพในการเดินทางและการเลือกถิ่นที่อยู่ มีเสรีภาพในการประกอบอาชีพ มีเสรีภาพในการร่วมกันเป็นสมาคม สหกรณ์ ฟันฟู หรือส่งเสริมภูมิปัญญา ศิลปะ วัฒนธรรมขนบธรรมเนียม และจารีตประเพณีอันดีงามทั้งของท้องถิ่นและของชาติ มีสิทธิจัดการ บำรุงรักษา และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และความหลากหลายทางชีวภาพอย่างสมดุลและยั่งยืน</p> <p><i>(กระทรวงมหาดไทย)</i></p>	

ข้อสังเกต ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

- กรณีการบัญญัติรับรองสิทธิและการเข้าถึงสิทธิของกลุ่มชาติพันธุ์ เสนอให้เพิ่มเติมมาตรการส่งเสริมทุนทางสังคมเนื่องจากมีความจำเป็นต่อการจัดการของชุมชนและการดำรงชีวิตของประชาชนในพื้นที่คุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์จากหน่วยงานของรัฐและเอกชน ซึ่งมีความสำคัญต่อการแก้ไขปัญหาของกลุ่มชาติพันธุ์ในประเทศไทยที่มีความเปราะบางและเสี่ยงต่อการละเมิดสิทธิทางวัฒนธรรม สิทธิในการดำรงชีวิต สิทธิในการเลือกที่อยู่อาศัย ปัญหาความเหลื่อมล้ำ ที่อาจเป็นผลกระทบต่อความเป็นอยู่ของกลุ่มชาติพันธุ์ *(กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์)*

- มีความเห็นสอดคล้องกับหลักการ และไม่มีความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม (กระทรวงวัฒนธรรม, การรับฟังความคิดเห็นด้วยวิธีการอื่นโดยการจัดโครงการสัมมนาเพื่อรับฟังความคิดเห็นร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. ณ อาคารรัฐสภา)

3. ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการกำหนดให้มีคณะกรรมการส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองแห่งชาติ ทำหน้าที่ในการกำหนดนโยบาย มาตรการ ระเบียบและแผนปฏิบัติงานเพื่อส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์ในทุกหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน ทั้งในส่วนกลาง ส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่น เสนอแนะนโยบายและข้อเสนอในการปรับปรุงกฎหมาย กฎ หรือข้อบังคับต่อคณะรัฐมนตรี เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของกฎหมาย ตลอดจนดำเนินการอื่นใดที่เกี่ยวกับการส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง เป็นต้น

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
<p>ประชาชนจำนวน 13 คน เห็นด้วยกับประเด็นคำถามนี้ และแสดงความคิดเห็นไว้ว่าร่างพระราชบัญญัตินี้จะส่งเสริม “เป็นคนเท่ากัน” และเป็นการส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองอย่างมีนัยสำคัญ โดยมีรัฐเข้าไปสนับสนุน (เว็บไซต์)</p>	
<p>เนื่องจากกลุ่มชาติพันธุ์ในแต่ละจังหวัดย่อมมีความแตกต่างเชิงบริบททั้งในด้านวัฒนธรรม สังคม และเศรษฐกิจ (กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์)</p>	<p>เนื่องจากองค์ประกอบของคณะกรรมการ ตามร่างพระราชบัญญัติจะไม่สามารถดำเนินนโยบายในการคุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองได้ เสนอให้จัดตั้งเป็นสำนักงานที่เป็นองค์กรอิสระ ไม่ขึ้นต่อนายกรัฐมนตรีและคณะรัฐมนตรี โดยให้มีการสรรหา กำหนดคุณสมบัติของผู้ที่จะเป็นคณะกรรมการ ให้เป็นผู้มีความรู้ความสามารถ ตลอดจนความเชี่ยวชาญทางด้านสังคม มานุษยวิทยา เศรษฐกิจ วัฒนธรรม การจัดการทรัพยากรธรรมชาติ และให้มีสัดส่วนของ</p>

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
	<p>ตัวแทนกลุ่มชาติพันธุ์ไม่ใช่รูปแบบการเป็นกรรมการ โดยตำแหน่ง จะเกิดประโยชน์มากกว่า <i>(การรับฟังความคิดเห็นด้วยวิธีการอื่นโดย การจัดโครงการสัมมนาเพื่อรับฟังความคิดเห็น ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและคุ้มครอง กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. ณ อาคารรัฐสภา)</i></p>

ข้อสังเกต ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

- ให้จำแนกลักษณะตามกลุ่มที่อาศัย ด้วยเหตุผลที่ว่ากลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ มีการกระจายอยู่ทั่วประเทศและมีบริบททางสังคมที่แตกต่างกัน จึงจำเป็นต้องกำหนดให้มีผู้แทนหน่วยงานของรัฐในพื้นที่ให้ครอบคลุมพื้นที่ ต่าง ๆ ทั่วประเทศ โดยคำนึงถึงลักษณะของกลุ่มที่อยู่อาศัย อาทิ 1) กลุ่มที่อยู่อาศัยบนพื้นที่สูง 2) กลุ่มที่อยู่อาศัยบนพื้นที่ราบ 3) กลุ่มที่อาศัยและตั้งถิ่นฐานตามหมู่เกาะหรือชายฝั่งทะเล และ 4) กลุ่มที่อาศัยในพื้นที่ป่า *(กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์)*

- มีความเห็นสอดคล้องกับหลักการ และมีความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมว่า ร่างมาตรา 13 กำหนดให้อธิบดีกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เป็นกรรมการและเลขานุการ แต่ในร่างมาตรา 24 กำหนดให้ กรมส่งเสริมวัฒนธรรม ทำหน้าที่เป็นสำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการดังกล่าว ทั้งนี้การกำหนดให้ผู้ทำหน้าที่กรรมการและเลขานุการของคณะกรรมการ กับหน่วยงานที่ทำหน้าที่สำนักงานเลขานุการต่างหน่วยงานกัน อาจส่งผลต่อการปฏิบัติงานได้ในอนาคต *(กระทรวงวัฒนธรรม)*

- มีความเห็นสอดคล้องกับหลักการ และไม่มีความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม *(กระทรวงมหาดไทย)*

- มีความเห็นสอดคล้องกับหลักการและเหตุผลของร่างพระราชบัญญัติฯ ดังกล่าว ซึ่งเป็นไปตามหลักการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิของชาวไทยกลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ ตามที่บัญญัติรับรองไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 70 อย่างไรก็ตาม มีข้อสังเกตเพิ่มเติม ดังนี้

1) ร่างมาตรา 13 (3) ที่บัญญัติให้ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เป็นกรรมการโดยตำแหน่งในคณะกรรมการส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองแห่งชาติ เห็นว่าสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เป็นองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญมีหน้าที่ตรวจสอบ

การละเมิดสิทธิมนุษยชน รวมทั้งจัดทำข้อเสนอแนะ มาตรการหรือแนวทางในการแก้ไขปรับปรุงกฎหมาย และการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนต่อรัฐสภา คณะรัฐมนตรี และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้สอดคล้องกับหลักสิทธิมนุษยชน ตลอดจนหน้าที่และอำนาจอื่นตามที่กฎหมายบัญญัติเพื่อคุ้มครอง และส่งเสริมสิทธิมนุษยชนตามรัฐธรรมนูญและพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. 2560 นอกจากนี้ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติเป็นสถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติตามหลักการเกี่ยวกับสถานะของสถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (หลักการปารีส) ซึ่งกำหนดให้สถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติต้องมีอำนาจหน้าที่ส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน ตลอดจนมีหลักประกันต่าง ๆ เพื่อความเป็นอิสระจากรัฐบาล ดังนั้น ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ จึงไม่อาจดำรงตำแหน่งภายใต้การกำกับของฝ่ายบริหารได้

2) ร่างมาตรา 13 (4) ที่บัญญัติให้มีผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งเป็นผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญ และ ประสบการณ์ด้านกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองจำนวนห้าคน เห็นว่า ในสัดส่วนผู้ทรงคุณวุฒิดังกล่าว ควรประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิด้านอื่นที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินการตามพระราชบัญญัติฉบับนี้ด้วย เช่น ด้านกฎหมาย ด้านการเกษตร ด้านพัฒนาสังคม ด้านมานุษยวิทยา ด้านสังคมวิทยา หรือ ด้านสิ่งแวดล้อม เป็นต้น

3) ร่างมาตรา 15 ที่บัญญัติให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิและกรรมการผู้แทนกลุ่มชาติพันธุ์ พ้นจากตำแหน่งด้วยเหตุที่บัญญัติไว้ เห็นว่า เพื่อให้เกิดความชัดเจนในการบังคับใช้ ควรเพิ่มเติมและแก้ไขหลักเกณฑ์การพ้นจากตำแหน่ง ดังนี้

(1) ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่โทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

(2) คณะกรรมการให้ออกเพราะบกพร่องต่อหน้าที่ มีความประพฤติเสื่อมเสีย หรือหย่อนความสามารถ

(3) แก้ไขคำว่า “เป็นบุคคลล้มละลาย” เป็น “เป็นบุคคลล้มละลายทุจริต” เนื่องจาก บุคคลดังกล่าวไม่ได้เป็นกรรมการโดยตำแหน่ง และแม้บุคคลนั้นเป็นบุคคลล้มละลาย แต่ยังเป็น ผู้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ด้านต่าง ๆ อันจะเป็นประโยชน์ต่อกลุ่มชาติพันธุ์และการดำเนินการตามพระราชบัญญัติฉบับนี้

4) ร่างมาตรา 18 (4) ที่บัญญัติให้คณะกรรมการมีคำสั่งให้เพิกถอนการกระทำหรือห้ามมิให้มีการกระทำใด ๆ ที่ทำให้กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองที่ได้รับความเสียหายตามความในหมวดที่ 1 การส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์ เห็นว่า ควรคำนึงถึงอำนาจของหน่วยงานอื่น

ของรัฐตามพระราชบัญญัติฉบับต่าง ๆ ที่อาจขัดแย้งกันในการบังคับใช้กฎหมายด้วย เช่น พระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช 2484 และพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. 2562 เป็นต้น

(สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ)

4. ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการกำหนดให้มีคณะกรรมการส่งเสริมและคุ้มครอง กลุ่มชาติพันธุ์จังหวัด

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
<p>ประชาชนจำนวน 13 คน เห็นด้วยกับประเด็นคำถามนี้ และแสดงความคิดเห็นไว้ว่าร่างพระราชบัญญัตินี้จะส่งเสริม “เป็นคนเท่ากัน” (เว็บไซต์)</p>	
<p>กลุ่มชาติพันธุ์ในแต่ละจังหวัดย่อมมีความแตกต่างเชิงบริบททั้งในด้านวัฒนธรรม สังคม และเศรษฐกิจ (กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์)</p>	<p>ควรกำหนดให้เป็นอำนาจของคณะกรรมการส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองแห่งชาติ ในการแต่งตั้งคณะกรรมการหรือคณะทำงานขึ้นมาในกรณีที่มีกรณีจำเป็น เพื่อไม่ให้เกิดความซ้ำซ้อนในการดำเนินงาน โดยเห็นว่าควรใช้กลไกปกติของการบริหารราชการแผ่นดินเป็นกลไกขับเคลื่อนการส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์ระดับจังหวัด (กระทรวงวัฒนธรรม)</p>
<p>การกำหนดให้มีคณะกรรมการส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์จังหวัด ซึ่งมีองค์ประกอบจากผู้ที่เกี่ยวข้องในแต่ละจังหวัด ทั้งผู้นำท้องถิ่น ส่วนราชการ ผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้แทนกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองในแต่ละจังหวัด นั้น จะทำให้การดำเนินงานเกี่ยวกับการส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์เหมาะสมกับบริบทของแต่ละพื้นที่ (กระทรวงศึกษาธิการ)</p>	<p>ควรกำหนดให้มีเฉพาะในจังหวัดที่มีชนเผ่าพื้นเมืองที่มีกลุ่มชาติพันธุ์ที่เป็นกลุ่มคนที่ถูกยึดครองหรือถูกบังคับให้อาศัยอพยพโยกย้ายโดยกลุ่มมีอำนาจในสังคม หรือนโยบาย กฎหมายของภาครัฐ หรือได้รับการเลือกปฏิบัติ และในจังหวัดที่ประกาศเป็นเขตพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองโดย โดยแต่งตั้งคณะกรรมการส่งเสริม</p>

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
	และคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์จังหวัด คณะอนุกรรมการ คณะทำงาน ตามร่างมาตรา 20 <i>(กระทรวงมหาดไทย)</i>
	ควรให้มีการสรรหาโดยชุมชนเป็นผู้เสนอ รายชื่อกรรมการ และให้ชุมชนเป็นผู้คัดเลือก ผู้มีคุณสมบัติเอง <i>(การรับฟังความคิดเห็นด้วยวิธีการอื่นโดย การจัดโครงการสัมมนาเพื่อรับฟังความคิดเห็น ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและคุ้มครอง กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. ณ อาคารรัฐสภา)</i>

ข้อสังเกต ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

- การกำหนดให้นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดเป็นประธาน แต่มีผู้แทนส่วนราชการ
เป็นกรรมการ อาจมีข้อจำกัดในการสั่งการส่วนราชการเพราะไม่มีอำนาจสั่งการโดยตรง ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อ
ต่อการขับเคลื่อนการส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์ *(กระทรวงวัฒนธรรม)*

5. ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการกำหนดเขตพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และ
ชนเผ่าพื้นเมือง โดยการให้อำนาจรัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการส่งเสริมและคุ้มครอง
กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองแห่งชาติประกาศเขตพื้นที่คุ้มครองในพื้นที่ชุมชนหนึ่ง ๆ หรือหลาย
ชุมชนรวมกันได้ โดยความเห็นชอบของประชาชนในพื้นที่เป้าหมาย

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
ประชาชนจำนวน 13 คน เห็นด้วยกับประเด็น คำถามนี้ และแสดงความคิดเห็นไว้ว่าร่าง พระราชบัญญัตินี้จะส่งเสริม “เป็นคนเท่ากัน” <i>(เว็บไซต์)</i>	

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
<p>ชุมชนควรจะต้องมีส่วนร่วมในการพิจารณา (การรับฟังความคิดเห็นด้วยวิธีการอื่นโดย การจัดโครงการสัมมนาเพื่อรับฟังความคิดเห็น ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและคุ้มครอง กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. ณ อาคารรัฐสภา)</p>	

ข้อสังเกต ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

- เห็นด้วยกับการกำหนดเขตพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง แต่ถ้ามีการขยายตัวของเขตชุมชนจนอาจจะเกินเขตคุ้มครองที่กำหนดหรือไปกระทบกับเขตป่าไม้ เป็นต้น จะมีมาตรการอย่างไร *(เว็บไซต์)*

- ความเห็นสอดคล้องกับหลักการ และมีความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมว่า ร่างมาตรา 29 ที่กำหนดให้คณะกรรมการประกอบด้วยตัวแทนของชุมชนในพื้นที่จำนวนไม่น้อยกว่า เจ็ดคนแต่ไม่เกินสิบห้าคน ทำหน้าที่บริหารพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองนั้น เนื่องจากหลักการบริหารพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองให้ความสำคัญกับหลักการ การมีส่วนร่วม จึงมีความเห็นว่าในองค์ประกอบของคณะกรรมการบริหารพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ และชนเผ่าพื้นเมือง ควรกำหนดให้มีสัดส่วนของส่วนราชการที่เกี่ยวข้องในพื้นที่เข้าเป็นคณะกรรมการด้วย เพื่อสร้างกลไกการมีส่วนร่วมระหว่างชุมชนกับรัฐในการบริหารจัดการพื้นที่เพื่อช่วยลดปัญหาความขัดแย้ง ในพื้นที่ *(กระทรวงวัฒนธรรม)*

- ความเห็นสอดคล้องกับหลักการ และไม่มีความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม *(กระทรวงมหาดไทย)*

- ร่างมาตรา 28 วรรคสาม ที่บัญญัติให้ บุคคลที่ฝ่าฝืนระเบียบบริหารจัดการพื้นที่ คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ ให้ถือว่ามีความผิดและต้องได้รับโทษตามกฎหมาย นั้น เห็นว่าในกรณี การกระทำความผิดอาญา การบัญญัติให้ถือว่ามีความผิดและต้องได้รับโทษโดยปราศจากการพิสูจน์ ตามหลักการในประมวลกฎหมายอาญา มีลักษณะเป็นข้อสันนิษฐานโดยเด็ดขาด ซึ่งขัดต่อหลักบุคคล ซึ่งต้องหาว่ากระทำความผิดอาญาต้องมีสิทธิได้รับการสันนิษฐานว่าเป็นผู้บริสุทธิ์จนกว่าจะพิสูจน์ตามกฎหมาย ได้ว่ามีความผิด ตามกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง ข้อ 14 วรรคสอง

และรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 29 วรรคสอง (สำนักงานคณะกรรมการ
สิทธิมนุษยชนแห่งชาติ)

6. ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการกำหนดให้มีสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมและ
คุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง กรมส่งเสริมวัฒนธรรม ทำหน้าที่หน่วยงานธุรการของ
คณะกรรมการตามร่างพระราชบัญญัตินี้

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
<p>ประชาชนจำนวน 13 คน เห็นด้วยกับประเด็น คำถามนี้ และแสดงความคิดเห็นไว้ว่าร่าง พระราชบัญญัตินี้จะส่งเสริม “เป็นคนเท่ากัน” (เว็บไซต์)</p>	

ข้อสังเกต ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

- การกำหนดให้มีสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์และ
ชนเผ่าพื้นเมือง สังกัดกรมส่งเสริมวัฒนธรรม ทำหน้าที่หน่วยงานธุรการของคณะกรรมการ และกำหนดให้
คณะกรรมการส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองแห่งชาติ มีอธิบดีกรมพัฒนาสังคม
และสวัสดิการ เป็นกรรมการและเลขานุการ และมีอำนาจแต่งตั้งข้าราชการในกรมจำนวนไม่เกินสองคน
เป็นผู้ช่วยเลขานุการ ซึ่งกรณีนี้ จะเห็นได้ว่าฝ่ายเลขานุการของคณะกรรมการ กับหน่วยงานที่ทำหน้าที่
ธุรการของคณะกรรมการอยู่ต่างกระทรวงกัน โดยอาจเกิดปัญหาในการปฏิบัติงาน การประสานงาน ทั้งใน
ด้านงานธุรการต่างๆ ของคณะกรรมการ และในด้านการบริหารงบประมาณการดำเนินการของ
คณะกรรมการ (*กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์*)

- ความเห็นสอดคล้องกับหลักการ และมีความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมว่า
ควรพิจารณาถึงหน่วยงานที่จะทำหน้าที่เป็นสำนักงานเลขานุการ/คณะกรรมการ ซึ่งควรจะเป็นหน่วยงานที่มี
บทบาทหน้าที่โดยตรงในการทำงานกับกลุ่มชาติพันธุ์ หรือเป็นหน่วยงานที่มีองค์ความรู้เกี่ยวกับชาติพันธุ์
รวมถึงการกำหนดให้ผู้ที่ทำหน้าที่กรรมการและเลขานุการของคณะกรรมการ กับหน่วยงานที่ทำหน้าที่
สำนักงานเลขานุการต่างหน่วยงานกันอาจส่งผลกระทบต่อการทำงานได้ในอนาคต (*กระทรวงวัฒนธรรม*)

- สำหรับประเด็นการกำหนดให้มีสำนักงานคณะกรรมการและคุ้มครองกลุ่มชาติ
พันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง เพื่อทำหน้าที่เป็นหน่วยงานธุรการของคณะกรรมการตามร่างพระราชบัญญัตินี้

เป็นการเฉพาะ เพื่ออำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองแห่งชาติ ในกรณีที่ส่วนราชการที่รักษาการตามร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ได้มีการแบ่งส่วนงาน โดยกำหนดให้มีสำนักงาน กลุ่มงาน หรือกองงานใด เป็นผู้รับผิดชอบในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองอยู่ก่อนแล้วนั้น อาจให้สำนักงาน กลุ่มงาน หรือกองงานนั้นเป็นผู้รับผิดชอบทำหน้าที่หน่วยธุรการของคณะกรรมการตามร่างพระราชบัญญัตินี้ต่อไปได้ ทั้งนี้ เพื่อให้การปฏิบัติงานของคณะกรรมการเป็นไปด้วยความต่อเนื่องและลดขั้นตอนหรือความซ้ำซ้อนในการปฏิบัติราชการของหน่วยงานผู้รับผิดชอบตามร่างพระราชบัญญัตินี้ต่อไป

(กระทรวงศึกษาธิการ)

- ควรเป็นหน่วยงานที่วางแผนแนวนโยบายในการคุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง ตรวจสอบเรื่องร้องเรียนและวินิจฉัยข้อพิพาทระหว่างเจ้าหน้าที่รัฐกับกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง

(การรับฟังความคิดเห็นด้วยวิธีการอื่นโดยการจัดโครงการสัมมนาเพื่อรับฟังความคิดเห็นร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. ณ อาคารรัฐสภา)

7. ท่านเห็นว่าที่ผ่านมามีปัญหาเกี่ยวกับการส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองหรือไม่ อย่างไร และการเสนอร่างพระราชบัญญัตินี้จะช่วยแก้ไขปัญหาได้หรือไม่ อย่างไร

จากการมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นต่อร่างพระราชบัญญัติของกลุ่มผู้ได้รับผลกระทบ ผู้มีส่วนได้เสียหรือประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากร่างกฎหมาย พบว่ายังคงมีกลุ่มชาติพันธุ์จำนวนมากที่ไม่ได้รับสถานะทางกฎหมาย ซึ่งเป็นความเสี่ยงที่ไม่สามารถเข้าถึงบริการขั้นพื้นฐาน ถือเป็นความเหลื่อมล้ำที่ส่งผลกระทบต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดี การขาดสิทธิทางวัฒนธรรมและอคติทางชาติพันธุ์ ซึ่งเกิดจากการขาดการเรียนรู้และเคารพในวัฒนธรรมทำให้เกิดความอ่อนไหวทางวัฒนธรรม และสุ่มเสี่ยงต่อการละเมิดสิทธิมนุษยชนกับประชากรกลุ่มชาติพันธุ์ การขาดสิทธิในทรัพยากรและความมั่นคงทางเศรษฐกิจ นโยบายอนุรักษ์ป่าที่ไม่สอดคล้องกับวิถีดั้งเดิม ทำให้ไม่สามารถเข้าถึงการใช้ประโยชน์ ที่ดิน และอิทธิพลจากการเกษตรกรรมเชิงพาณิชย์ ทำให้ต้องพึ่งพาวัตถุดิบ ราคาสูง มีแนวโน้มที่จะต้องเป็นกลุ่มที่ประสบกับวัฏจักรหนี้สิน ขาดความมั่นคงในการดำรงชีวิต การสูญเสียอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมจากการที่กลุ่มชาติพันธุ์ จำนวนหนึ่งต้องละทิ้งความเป็นชาติพันธุ์ทำให้ขาดผู้สืบทอดวัฒนธรรม ทำให้วัฒนธรรมของกลุ่มชาติพันธุ์ต้องสูญหาย

ดังนั้น เมื่อพิจารณาถึงสถานการณ์ปัญหาของกลุ่มชาติพันธุ์ในประเทศไทย ที่กลุ่มชาติพันธุ์เผชิญกับปัญหาทางวัฒนธรรมและเชิงโครงสร้าง ส่งผลกระทบต่อทั้งในเชิงสังคม เศรษฐกิจและความมั่นคงของประเทศ จึงจำเป็นต้องมีกฎหมายที่สอดคล้องกับวิถีชีวิต เพื่อลดผลกระทบที่จะเกิดขึ้นกับกลุ่มชาติพันธุ์และสังคม สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แนวนโยบายและยุทธศาสตร์ชาติ แผนปฏิรูปประเทศด้านสังคม รวมถึงการเป็นกฎหมายสำคัญที่คณะรัฐมนตรีจะตราขึ้นตามรัฐธรรมนูญ ตลอดจนพันธกรณีระหว่างประเทศที่ประเทศไทยผูกพัน โดยแต่ละกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองมีศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิ เสรีภาพ และได้รับการคุ้มครองอย่างเสมอภาคเท่าเทียมกัน

ทั้งนี้ จากการสัมมนาเพื่อรับฟังความคิดเห็นร่างพระราชบัญญัติ ฯ ได้บทสรุปว่า ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. มีเจตนารมณ์เพื่อให้มีกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง เพื่อสร้างโอกาสให้กลุ่มชาติพันธุ์สามารถเข้าถึงสิทธิต่าง ๆ ได้อย่างเสมอภาคและเท่าเทียมมากขึ้น ไม่ถูกเลือกปฏิบัติทั้งด้วยกฎหมายและความอคติ ทำให้กลุ่มชาติพันธุ์ยังไม่สามารถเข้าถึงสิทธิต่าง ๆ ได้ โดยมีสาระสำคัญ คือ (1) การบัญญัติรับรองสิทธิและการห้ามไม่ให้มีการเลือกปฏิบัติ หรือการกระทำการใด ๆ ที่นำไปสู่ความเกลียดชัง หรืออคติต่อกลุ่มชาติพันธุ์ (2) การตั้งคณะกรรมการเพื่อทำหน้าที่ในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิของกลุ่มชาติพันธุ์ และ (3) การประกาศเขตพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง เพื่อให้มีการแก้ไขปัญหาพื้นที่ทับซ้อนในเขตป่า เนื่องจากปัจจุบันยังมีกฎหมายเกี่ยวกับป่าไม้ที่ยังจำกัดสิทธิการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน จำกัดสิทธิในที่ดิน สิทธิในทรัพยากร ซึ่งทำให้กลุ่มชาติพันธุ์ยังมีคุณภาพชีวิตที่ล้าหลัง

(การรับฟังความคิดเห็นด้วยวิธีการอื่นโดยการจัดโครงการสัมมนาเพื่อรับฟังความคิดเห็นร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. ณ อาคารรัฐสภา)

8. ข้อคิดเห็น หรือข้อเสนอแนะอื่นๆ

1) มีประชาชนจำนวน 7 คน เห็นด้วยกับร่างพระราชบัญญัตินี้ให้ผ่านเป็นกฎหมาย และประชาชนจำนวน 1 คน ไม่เห็นด้วยกับร่างพระราชบัญญัตินี้ผ่านเป็นกฎหมาย

(เว็บไซต์)

2) รายละเอียดในร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ..... ได้กำหนดหลักการและแนวทางในการคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์ ด้วยการสร้างกลไกการมีส่วนร่วมให้เกิดแนวทางการบริหารจัดการที่ดี โดยกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ มีกลไกการดำเนินงานที่สามารถสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพชีวิตของกลุ่มชาติพันธุ์ได้ ดังนี้

(1) คณะกรรมการส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคมแห่งชาติ และคณะกรรมการส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคมจังหวัด ซึ่งมีผู้แทนหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม ซึ่งมุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชน โดยครอบคลุมสวัสดิการ 7 ด้าน ได้แก่ การศึกษา สุขภาพอนามัย ที่อยู่อาศัย การมีงานทำและการมีรายได้ นันทนาการ ความยุติธรรม และบริการทางสังคมทั่วไป โดยให้ความสำคัญทั้งในมิติเชิงประเด็นและเชิงพื้นที่

(2) กองทุนส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคม ซึ่งสามารถนำไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพชีวิต ช่วยเหลือคุ้มครองสิทธิและสร้างโอกาสในการเข้าถึงสวัสดิการสังคมได้อย่างเปิดกว้าง

(3) สภาองค์กรชุมชน โดยสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) มีการส่งเสริมสนับสนุนผ่านองค์กรชุมชน โครงการบ้านมั่นคง และระบบสวัสดิการชุมชน เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและสร้างความเข้มแข็งระดับชุมชนในการจัดการตนเอง ซึ่งได้รับการสนับสนุนจากภาคีเครือข่าย ภาครัฐและภาคประชาสังคม

(4) มีกลไกระดับจังหวัด เช่น สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด ศูนย์คุ้มครองคนไร้ที่พึ่งจังหวัด ศูนย์พัฒนาราชภรณ์บนพื้นที่สูง ศูนย์ช่วยเหลือสังคม สายด่วน 1300 ศูนย์ช่วยเหลือสังคมระดับตำบล รวมถึงอาสาสมัครพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ซึ่งสามารถเป็นกลไกระดับพื้นที่ในการมีส่วนร่วมส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง

(กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์)

3) ในร่างมาตรา 3 ที่ระบุว่า บรรดากฎหมาย กฎ และข้อบังคับใด ๆ ในส่วนที่มีบัญญัติไว้แล้วซึ่งขัดหรือแย้งกับบทแห่งพระราชบัญญัตินี้ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้แทน ซึ่งเป็นประเด็นที่ละเอียดอ่อนที่อาจกระทบกับกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องและบังคับใช้อยู่ในปัจจุบัน จึงจำเป็นต้องมีการรับฟังความเห็นจากส่วนราชการที่เกี่ยวข้องและมีกฎหมายอื่นบังคับใช้อยู่ มิเช่นนั้นอาจเป็นปัญหาในเชิงการบังคับใช้กฎหมายในอนาคต

(กระทรวงวัฒนธรรม)

4) ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. ที่มีนายเลาฟั้ง บัณฑิตเทอดสกุล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรกับคณะ เป็นผู้เสนอ มีหลักการเหตุผลทำนองเดียวกับ “ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ.” ฉบับที่กระทรวงวัฒนธรรมได้ดำเนินการตามแผนปฏิรูปประเทศด้านสังคม โดยมอบหมายให้ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน) เป็นหน่วยงานหลักดำเนินการยกร่างซึ่งได้ยกร่างเสร็จเป็นที่เรียบร้อยแล้ว โดยได้มีการรับฟังความเห็นจากส่วนราชการที่เกี่ยวข้องและประชาชนทั่วไป รวมทั้งได้จัดทำวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมายตามกระบวนการของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา 77

เรียบร้อยแล้ว จึงควรมำร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. มาพิจารณาประกอบ เนื่องจากมีประเด็นสาระสำคัญที่ควรมำมาพิจารณา ดังนี้

- (1) การกำหนดบทนิยามคำว่า “กลุ่มชาติพันธุ์” และ “พื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์”
- (2) การกำหนดกลไกหลักการคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์
- (3) การกำหนดกลไกการคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ในระดับนโยบาย โดยให้มีคณะกรรมการคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์
- (4) การกำหนดกลไกการมีส่วนร่วมของกลุ่มชาติพันธุ์ โดยมีการจัดตั้งสมัชชากลุ่มชาติพันธุ์แห่งประเทศไทย
- (5) การกำหนดกลไกจัดทำข้อมูลวิถีชีวิตและประวัติศาสตร์กลุ่มชาติพันธุ์ โดยบัญญัติให้มีคณะกรรมการจัดทำข้อมูลวิถีชีวิตและประวัติศาสตร์กลุ่มชาติพันธุ์
- (6) การกำหนดหลักเกณฑ์และแนวทางในการกำหนดเขตพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์

(กระทรวงวัฒนธรรม)

5) เห็นด้วยกับหลักการของร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมวิถีและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์ และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. ซึ่งเป็นการส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองในประเทศไทย เพื่อให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยไม่เลือกปฏิบัติทางเชื้อชาติต่อกลุ่มชาติพันธุ์ และชนเผ่าพื้นเมือง และกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองมีสิทธิใช้ อนุรักษ์ พัฒนา ส่งเสริม ภูมิปัญญา การศึกษา ที่เหมาะสมกับวิถีชีวิตและวัฒนธรรม และยังมีสิทธิได้รับการส่งเสริมจากรัฐ นอกจากนี้ ยังเป็นการสนับสนุน ให้กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองคงรักษาไว้ซึ่งอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมภาษา วิถีชีวิตภูมิปัญญา และความเชื่อตามจารีตประเพณีวัฒนธรรมของกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองให้คงอยู่

(กระทรวงศึกษาธิการ)

6) มีความเห็นสอดคล้องกับหลักการและเหตุผลของร่างพระราชบัญญัติฯ ดังกล่าว ซึ่งเป็นไปตามหลักการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิของชาวไทยกลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ ตามที่บัญญัติรับรองไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 70

(สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ)

7) ควรให้เจ้าหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้อง เช่น เจ้าหน้าที่กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช กรมป่าไม้ กรมชลประทาน กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง เป็นต้น อยู่ภายใต้บังคับของ

กฎหมายฉบับนี้ด้วย โดยให้คณะกรรมการส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง ทั้งในระดับชาติและระดับจังหวัด

เสนอให้เพิ่มเติมรายละเอียดในการกำหนดพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตและชนเผ่าพื้นเมืองให้ชัดเจนในร่างกฎหมายฉบับนี้

เสนอให้เพิ่มเติมเรื่องสถานะบุคคล สัญชาติ และการรับบริการสาธารณสุขจากรัฐไว้ในร่างกฎหมายฉบับนี้ด้วย เพราะว่ายังมีปัญหาเรื่องกลุ่มชาติพันธุ์ไม่สามารถรับบริการสาธารณสุขของรัฐได้ (การรับฟังความคิดเห็นด้วยวิธีการอื่นโดยการจัดโครงการสัมมนาเพื่อรับฟังความคิดเห็นร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. ณ อาคารรัฐสภา)

ส่วนที่ 3 รายงานผลการวิเคราะห์ผลกระทบอันเกิดขึ้นจากร่างกฎหมาย

1. ความเป็นมาสภาพปัญหาความจำเป็นที่จะต้องตรากฎหมาย

โดยที่ยังคงมีกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองในประเทศไทยจำนวนมาก ไม่มีโอกาสเข้าถึงสิทธิต่าง ๆ ที่กฎหมายบัญญัติไว้ โดยเฉพาะบริการขั้นพื้นฐาน ทำให้ไม่ได้รับการคุ้มครองสิทธิและโอกาสในการพัฒนาคุณภาพชีวิตอย่างแท้จริง รวมทั้งขาดการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในกิจกรรมหรือกิจการของรัฐหรือเอกชนที่อาจกระทบต่อสิทธิวิถีชีวิตและชุมชนของกลุ่มชาติพันธุ์

ดังนั้น เพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาดังกล่าว ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. ที่เสนอโดยนายเลาฟิ่ง บัณฑิตเทิดสกุล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร กับคณะ จึงมีหลักการสำคัญเพื่อร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. มีหลักการเพื่อให้มีกฎหมายที่บัญญัติรับรองสิทธิ สร้างโอกาสให้กลุ่มชาติพันธุ์สามารถเข้าถึงสิทธิต่าง ๆ ได้อย่างเสมอภาคและเท่าเทียมมากขึ้น ไม่ถูกเลือกปฏิบัติทั้งด้วยกฎหมายและความอคติ ทำให้กลุ่มชาติพันธุ์ยังไม่สามารถเข้าถึงสิทธิต่าง ๆ ได้ โดยมีการตั้งคณะกรรมการระดับชาติและระดับจังหวัดเพื่อทำหน้าที่ในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิของกลุ่มชาติพันธุ์ ตลอดจนกำหนดเขตพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง เพื่อให้มีการแก้ไขปัญหาพื้นที่ทับซ้อนในเขตป่า เนื่องจากปัจจุบันยังมีกฎหมายเกี่ยวกับป่าไม้ที่ยังจำกัดสิทธิการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน จำกัดสิทธิในการอยู่อาศัยและใช้ประโยชน์ในที่ดินและทรัพยากรธรรมชาติ ซึ่งทำให้กลุ่มชาติพันธุ์ยังมีคุณภาพชีวิตที่ล่าช้า

2. ความสอดคล้องของร่างกฎหมาย

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

มาตรา 27 บุคคลย่อมเสมอกันในกฎหมาย มีสิทธิและเสรีภาพและได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายเท่าเทียมกัน

ชายและหญิงมีสิทธิเท่าเทียมกัน

การเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคล ไม่ว่าด้วยเหตุความแตกต่างในเรื่องถิ่นกำเนิด เชื้อชาติ ภาษา เพศ อายุ ความพิการ สภาพทางกายหรือสุขภาพ สถานะของบุคคล ฐานะทางเศรษฐกิจหรือสังคม ความเชื่อทางศาสนา การศึกษาอบรม หรือความคิดเห็นทางการเมืองอันไม่ขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ หรือเหตุอื่นใดจะกระทำได้

มาตรการที่รัฐกำหนดขึ้นเพื่อขจัดอุปสรรคหรือส่งเสริมให้บุคคลสามารถใช้สิทธิหรือเสรีภาพได้เช่นเดียวกับบุคคลอื่น หรือเพื่อคุ้มครองหรืออำนวยความสะดวกให้แก่เด็ก สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการหรือผู้ด้อยโอกาส ย่อมไม่ถือว่าเป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมตามวรรคสาม

บุคคลผู้เป็นทหาร ตำรวจ ข้าราชการ เจ้าหน้าที่อื่นของรัฐ และพนักงานหรือลูกจ้างขององค์กรของรัฐย่อมมีสิทธิและเสรีภาพเช่นเดียวกับบุคคลทั่วไป เว้นแต่ที่จำกัดไว้ในกฎหมายเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับการเมือง สมรรถภาพ วินัย หรือจริยธรรม

มาตรา 43 บุคคลและชุมชนย่อมมีสิทธิ

(1) อนุรักษ์ ป่าไม้ หรือส่งเสริมภูมิปัญญา ศิลปะ วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม และจารีตประเพณีอันดีงามทั้งของท้องถิ่นและของชาติ

(2) จัดการ บำรุงรักษา และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และความหลากหลายทางชีวภาพอย่างสมดุลและยั่งยืนตามวิธีการที่กฎหมายบัญญัติ

(3) เข้าชื่อกันเพื่อเสนอแนะต่อหน่วยงานของรัฐให้ดำเนินการใดอันจะเป็นประโยชน์ต่อประชาชนหรือชุมชน หรืองดเว้นการดำเนินการใดอันจะกระทบต่อความเป็นอยู่อย่างสงบสุขของประชาชนหรือชุมชนและได้รับแจ้งผลการพิจารณาโดยรวดเร็ว ทั้งนี้ หน่วยงานของรัฐต้องพิจารณาข้อเสนอแนะนั้นโดยให้ประชาชนที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการพิจารณาด้วยตามวิธีการที่กฎหมายบัญญัติ

(4) จัดให้มีระบบสวัสดิการของชุมชน

สิทธิของบุคคลและชุมชนตามวรรคหนึ่ง หมายความว่ารวมถึงสิทธิที่จะร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือรัฐในการดำเนินการดังกล่าวด้วย

มาตรา 57 รัฐต้อง

(1) อนุรักษ์ ป่าไม้ และส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น ศิลปะ วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมและจารีตประเพณีอันดีงามของท้องถิ่นและของชาติ และจัดให้มีพื้นที่สาธารณะสำหรับกิจกรรมที่เกี่ยวข้องรวมทั้งส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชน ชุมชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้ใช้สิทธิและมีส่วนร่วมในการดำเนินการด้วย

(2) อนุรักษ์ คุ้มครอง บำรุงรักษา ป่าไม้ บริหารจัดการ และใช้หรือจัดให้มีการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และความหลากหลายทางชีวภาพ ให้เกิดประโยชน์อย่างสมดุลและยั่งยืน โดยต้องให้ประชาชนและชุมชนในท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมดำเนินการและได้รับประโยชน์จากการดำเนินการดังกล่าวด้วยตามที่กฎหมายบัญญัติ

มาตรา 70 รัฐพึงส่งเสริมและให้ความคุ้มครองชาวไทยกลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ ให้มีสิทธิดำรงชีวิตในสังคมตามวัฒนธรรม ประเพณี และวิถีชีวิตดั้งเดิมตามความสมัครใจได้อย่างสงบสุข ไม่ถูกรบกวน ทั้งนี้ เท่าที่ไม่เป็นการขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน หรือเป็นอันตรายต่อความมั่นคงของรัฐ หรือสุขภาพอนามัย

ยุทธศาสตร์ชาติและแผนการปฏิรูปประเทศ
ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง

การมีกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคง ที่ให้ความสำคัญกับการสร้างกลไกภาคประชาชนในการเสริมสร้างความมั่นคงแห่งชาติ ถือเป็นกลไกหนึ่งเพราะอยู่ในแผนสร้างเสริมชุมชนเข้มแข็งที่จะเป็นรากฐานให้เกิดความมั่นคงของรัฐ

ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม

เนื่องจากการมีกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองดังกล่าว จะเป็นกลไกในการสร้างความเข้มแข็งของชุมชนกลุ่มชาติพันธุ์ให้มีความเสมอภาคและเท่าเทียมกัน

แผนปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) ด้านสังคม ซึ่งได้บรรลุผลลัพธ์ตามเป้าหมายของผลอันพึงประสงค์ที่กำหนดไว้ ไม่ว่าจะเป็นการจัดให้มีการกระจายการถือครองที่ดินอย่างเป็นธรรม รวมทั้งการตรวจสอบกรรมสิทธิ์ และการถือครองที่ดินทั่วประเทศเพื่อแก้ไขปัญหากรรมสิทธิ์และสิทธิครอบครองที่ดินอย่างเป็นระบบ การแก้ปัญหาความยากจนและความเหลื่อมล้ำในสังคม ความเป็นธรรมใน สังคม และการคุ้มครองผู้บริโภค เด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ ผู้ยากไร้ และผู้ด้อยโอกาส การส่งเสริมสถาบันครอบครัว การรักษาความสมดุลระหว่างการพัฒนาด้านวัตถุกับการพัฒนาด้านจิตใจ

อย่างไรก็ตาม แผนการปฏิรูปประเทศด้านสังคมยังมีกิจกรรมปฏิรูปหลายกิจกรรมที่ไม่ได้ดำเนินการอย่างเป็นรูปธรรม อาทิ การศึกษาและจัดตั้งกองทุนพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางสังคม การปรับปรุงระบบสวัสดิการและความช่วยเหลือทางสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่งสวัสดิการของกลุ่มเปราะบางทางสังคม รวมทั้งประเด็นปฏิรูปที่ต้องมีการขับเคลื่อนอย่างต่อเนื่อง อาทิ การคุ้มครองผู้บริโภค การส่งเสริมและให้ความคุ้มครองชาวไทยกลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆ การสนับสนุนความเข้มแข็งชุมชนโดยการออกกฎหมายและมาตรการต่างๆ การมีส่วนร่วมและการรับรู้ข้อมูลที่ถูกต้องของประชาชน

หนังสือสัญญาระหว่างประเทศ ข้อตกลงหรือความตกลงระหว่างประเทศ

- ปฏิญญาสหประชาชาติว่าด้วยสิทธิชนเผ่าพื้นเมือง (United Nations Declaration on the Rights of Indigenous Peoples: UNDRIP) เป็นกฎหมายสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศอย่างหนึ่งที่ให้การรับรองและคุ้มครองสิทธิของชนเผ่าพื้นเมืองซึ่งประสบปัญหาและได้รับผลกระทบยาวนานจากการถูกข่มขู่เพื่อปกป้องผืนดิน ผืนป่าและวิถีชีวิตของตนเอง และยังมีมุ่งส่งเสริมการพัฒนาและเสริมสร้างสถาบันทางการศึกษา การเมือง เศรษฐกิจและสังคมของชนเผ่าพื้นเมือง เพื่อให้สามารถดำรงอยู่และสามารถรักษาอัตลักษณ์ วัฒนธรรมที่ดีงามของตนเองไว้ได้

- ปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน (Universal Declaration of Human Rights) ถือเป็นครั้งแรกในประวัติศาสตร์ที่นานาประเทศเห็นพ้องกันว่าสิทธิและเสรีภาพเป็นสิ่งที่ต้องได้รับการปกป้องเพื่อให้มนุษย์สามารถมีชีวิตอยู่ได้อย่างเสรี เท่าเทียม และมีศักดิ์ศรี

- อนุสัญญาาระหว่างประเทศว่าด้วย การขจัดการเลือกปฏิบัติทางเชื้อชาติในทุกรูปแบบ (Convention on the Elimination of all Forms of Racial Discrimination: CERD) กล่าวถึงคำจำกัดความของคำว่าเลือกปฏิบัติทางเชื้อชาติว่าหมายถึง การจำแนก กีดกัน การจำกัดหรือการเอื้ออำนวยพิเศษ เพราะเชื้อชาติ สีผิว เชื้อสาย ชาติกำเนิด หรือเผ่าพันธุ์ และการดำเนินมาตรการเพื่อขจัดการเลือกปฏิบัติทางเชื้อชาติในทุกรูปแบบ รวมถึงการประกันสิทธิอันเท่าเทียมของบุคคลภายใต้กฎหมาย และการเยียวยาเมื่อถูกละเมิด

- อนุสัญญาว่าด้วยการขจัดการเลือกปฏิบัติต่อสตรีในทุกรูปแบบ (Convention on the Elimination of All Forms of Discrimination Against Women: CEDAW) เป็นข้อตกลงระหว่างประเทศด้านสิทธิมนุษยชนที่มีวัตถุประสงค์เพื่อขจัดการเลือกปฏิบัติต่อผู้หญิงในทุกรูปแบบ โดยข้อสันนิษฐานเบื้องต้นของอนุสัญญาฯ นี้ตั้งอยู่บนพื้นฐานว่าผู้หญิงมักได้รับการปฏิบัติหรือส่งเสริมจากรัฐในลักษณะที่ด้อยกว่าชาย ดังนั้นรัฐมีหน้าที่ที่จะต้องสร้างหลักประกันว่าหญิงจะได้รับการปฏิบัติ ดูแล และส่งเสริมอย่างเท่าเทียมกับชาย

- อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก (Convention on the Rights of the Child) เป็นข้อตกลงระหว่างประเทศที่จัดทำขึ้นโดยคณะกรรมการด้านสิทธิมนุษยชนขององค์การสหประชาชาติ ตามหลักการของกฎบัตรสหประชาชาติ ที่ว่าด้วยศักดิ์ศรีและคุณค่าของมนุษย์ที่เท่าเทียมกัน โดยคำนึงว่าเด็กมีสิทธิที่จะได้รับการดูแลและช่วยเหลือทั้งในสภาพแวดล้อมของครอบครัว และการเลี้ยงดูอื่น ๆ บนพื้นฐานของประเพณีและค่านิยมทางวัฒนธรรมของชาติพันธุ์และสังคม

- อนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ (the convention on biological diversity) เป็นข้อตกลงระหว่างประเทศด้านสิ่งแวดล้อม ที่ต้องการให้มีความร่วมมือระหว่างประเทศระหว่างหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน ระหว่างประชาชนชาวโลกในการรักษาความหลากหลายทางชีวภาพ และการใช้ประโยชน์ระบบนิเวศ ชนิดพันธุ์และพันธุกรรมอย่างยั่งยืน

- กติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง (International Covenant on Civil and Political Rights: ICCPR) ที่รัฐต้องประกันสิทธิที่จะมีวัฒนธรรม ความเชื่อ และภาษาของตนเอง ตลอดจนกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิทางเศรษฐกิจสังคมและวัฒนธรรม

- กติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม (International Covenant on Economic, Social and Cultural Rights: ICESCR) ที่รัฐต้องประกันสิทธิของบุคคลภายใน

เขตอำนาจรัฐในการมีมาตรฐานชีวิตที่ดีพอเพียง มีสุขภาพทางด้านกายและจิตใจ สิทธิในการศึกษาและสิทธิในวัฒนธรรมเท่าที่ดีที่สุดเท่าที่เป็นไปได้ โดยไม่ถูกเลือกปฏิบัติ

3. ประโยชน์ที่ประชาชนและสังคมจะได้รับ

ในประเทศไทยมีชนเผ่าพื้นเมืองและกลุ่มชาติพันธุ์รวมมากกว่า 6 ล้านคน ในจำนวนนี้มีทั้งที่อยู่บนพื้นที่สูง พื้นที่ราบ ชาวทะเล ฯลฯ ซึ่งมีบริบทพื้นที่ วิถีชีวิต และวัฒนธรรมต่างกัน และในจำนวนนี้ยังมีกลุ่มที่เปราะบางอย่างมากซึ่งขาดสิทธิในการเข้าถึงบริการขั้นพื้นฐาน สิทธิทางวัฒนธรรม ตลอดจนสิทธิในทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ซึ่งประเทศไทยได้เข้าร่วมปฏิญญาสากลหลายฉบับที่รับรองต่อสิทธิของชนเผ่าพื้นเมือง และแม้ในรัฐธรรมนูญกำหนดไว้ว่าประชาชนทุกคนมีสิทธิเสรีภาพที่เสมอภาคกันตามกฎหมาย และสะท้อนถึงเจตนารมณ์คุ้มครองส่งเสริมวิถีชีวิตชาวไทยกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองในประเทศไทย ตลอดจนมีมติคณะรัฐมนตรีคุ้มครอง แต่ในทางปฏิบัติจริง เมื่อต้องมีการดำเนินงานของหน่วยงานรัฐที่เกี่ยวข้องกับชนเผ่าพื้นเมือง ก็จะมีการกล่าวอ้างว่าจำเป็นต้องดำเนินการตามกฎหมายที่มีอยู่ และยังไม่มีความเป็นแนวทางปฏิบัติในการปกป้องคุ้มครองและส่งเสริมสิทธิตลอดจนการมีส่วนร่วมของชนเผ่าพื้นเมืองอย่างสอดคล้องกับภาษาและวัฒนธรรม อีกทั้งบริบทของโลกทำให้สถานการณ์ที่กลุ่มชาติพันธุ์ต้องเผชิญมีความเปราะบางมากขึ้น ในส่วนของสิทธิทางวัฒนธรรม การส่งเสริมเสรีภาพของชาติพันธุ์ การสร้างความเสมอภาค ความหลากหลาย ยังไม่มีกฎหมายเฉพาะมาคุ้มครองและกฎหมายฉบับนี้จึงมีความจำเป็น

การมีกฎหมายเฉพาะมาคุ้มครอง ทำให้มีบทบัญญัติที่รับรองสิทธิและการเข้าถึงสิทธิของกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง เพื่อประโยชน์ในการคุ้มครองวิถีชีวิตและวัฒนธรรม การรักษาทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และความหลากหลายทางชีวภาพอย่างสมดุลและยั่งยืน ตามวิถีชีวิตและวัฒนธรรมของตน การส่งเสริมคุณภาพชีวิตที่ดีบนฐานเศรษฐกิจเชิงวัฒนธรรมและการส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชนตามภูมิปัญญาและวัฒนธรรมของกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง การมีส่วนร่วมและการกำหนดตนเอง สิทธิในความเสมอภาค และการห้ามไม่ให้มีการเลือกปฏิบัติ หรือการกระทำการใดๆ ที่นำไปสู่ความเกลียดชัง หรืออคติต่อกลุ่มชาติพันธุ์

ในเรื่องที่เกี่ยวกับชนเผ่าพื้นเมือง ซึ่งมีมิติวิถีชีวิต ประเพณี วัฒนธรรม การเลือกปฏิบัติ ฯลฯ ซึ่งกว้างขวางมาก จึงจำเป็นต้องมีกฎหมายมารับรองให้ชัดเจน จะใช้กฎหมายสัญญาชาติ กฎหมายที่ดิน หรือกฎหมายอื่นเพียงฉบับเดียวไม่ได้ ต้องมีภาพรวมเพื่อทำให้มิติต่าง ๆ เกิดขึ้นได้จริง และในความซับซ้อนนี้มีพี่น้องชนเผ่าพื้นเมืองไม่ต่ำกว่า 50-60 เผ่า ซึ่งมีทั้งผู้หญิง เด็กนักเรียน คนไร้สัญชาติ หรือคนที่มีปัญหาที่ดิน จึงยังต้องมีรายละเอียดในเชิงของการปฏิบัติงาน โดยกฎหมายที่มีอยู่ เช่น กฎหมายว่าด้วยอุทยาน

อาจไม่เข้าใจวิถีชีวิต หรือกฎหมายว่าด้วยการศึกษาอาจไม่เข้าใจว่าต้องส่งเสริมภาษาให้เด็กสืบทอด
อัตลักษณ์ของตนเองได้ จึงจำเป็นต้องมีกฎหมายว่าด้วยชนเผ่าพื้นเมือง

กรณีกฎหมายที่มีอยู่ไม่ยอมรับการมีอยู่ของชุมชน เช่น ชุมชนที่ตั้งอยู่ในเขตป่าทั้งที่ชุมชน
เหล่านั้นตั้งมาอยู่ก่อนแล้ว หรือการดำเนินกิจกรรมพัฒนาชุมชน การฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติโดยชนเผ่า
พื้นเมืองที่เป็นระดับชุมชนหรือเครือข่ายลุ่มน้ำ ที่ผ่านมาทำได้อย่างจำกัดเพราะกฎหมายที่มีอยู่ไม่อนุญาต
โดยเฉพาะอย่างยิ่งกฎหมายอุทยานแห่งชาติ หรือกฎหมายสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า มีหลายเรื่อง
ที่กระทบวิถีชีวิต เช่นการจะใช้ประโยชน์จากพื้นที่ป่าตามวิถีชนเผ่าพื้นเมืองหลายกลุ่มชาติพันธุ์ต้องมีการ
เลี้ยงสัตว์หาพืชผัก แต่กลับต้องมีการจ่ายค่าธรรมเนียม ต้องจ่ายเป็นรายปีหรือตามจำนวนของสัตว์ที่ระบุ
ไว้ ซึ่งกระทบการดำรงชีวิตที่อยู่พึ่งพิงกับป่า หรือการดำรงวิถีการผลิตแบบไร่หมุนเวียนภายใต้กฎหมาย
อุทยานหรือกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องกับป่าไม้และที่ดินก็ไม่สามารถที่จะดำเนินการได้เช่นกัน การมี
กฎหมายระดับพระราชบัญญัติจะเป็นเครื่องมือสำคัญที่ส่งเสริมวิถีชีวิตของผู้ที่อยู่ในป่า เป็นกฎหมาย
ส่งเสริมมากกว่าควบคุมหรือจำกัดสิทธิ กลไกของคณะกรรมการส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์และชน
เผ่าพื้นเมืองจะมีหน้าที่ในการดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมายและทำให้เกิดความร่วมมือภายใต้
หน่วยงานอื่น ๆ ที่เข้ามาสนับสนุนไปในแนวทางเดียวกัน

ร่างพระราชบัญญัตินี้จะแสดงถึงการยอมรับการมีตัวตนของกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่า
พื้นเมืองในประเทศไทยให้ชัดเจนมากขึ้น เพราะรัฐมักอ้างว่าไม่มีชนเผ่าพื้นเมืองในประเทศไทย แต่ก็ได้
ลงนามให้การรับรองข้อตกลงระหว่างประเทศหรือปฏิญญาของสหประชาชาติว่าด้วยสิทธิชนเผ่าพื้นเมือง
ไปแล้ว ดังนั้น ร่างพระราชบัญญัตินี้จึงมีความจำเป็นในส่วนนี้ เพื่อให้รัฐมีความสมบูรณ์แบบในการ
ทำหน้าที่ตามที่ได้มีการระบุไว้ในบทบัญญัติรัฐธรรมนูญ

ความจำเป็นที่ต้องมีกฎหมายเฉพาะที่ว่าด้วยการส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์และ
ชนเผ่าพื้นเมืองนี้ ยังเกิดขึ้นจากปัญหาในด้านค่านิยมที่ยังไม่มีปรากฏชัดเจนและยังเป็นข้อถกเถียง
ในนโยบายและกฎหมายอื่น จึงจำเป็นต้องมีกฎหมายว่าด้วยกลุ่มชาติพันธุ์ โดยนิยามของชนเผ่าพื้นเมือง
และกลุ่มชาติพันธุ์เป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้ควรมีกฎหมายว่าด้วยชนเผ่าพื้นเมือง เพื่อนำไปสู่แนวทางปฏิบัติ
ที่เสมอภาค ความหมายของคำว่าชนเผ่าพื้นเมืองและกลุ่มชาติพันธุ์ องค์การเพื่อการศึกษาวิทยาศาสตร์
และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ (United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization:
UNESCO) หรือ ยูเนสโก มีการกล่าวถึงมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ คือ Indigenous people
คำนี้ทั่วโลกให้ความหมายรวมทั้งชนพื้นเมืองและชนเผ่าพื้นเมือง องค์การต่าง ๆ เช่น โครงการพัฒนา
แห่งสหประชาชาติ (United Nations Development Programme: UNDP) ธนาคารโลก โครงการสิ่งแวดล้อม
แห่งสหประชาชาติ (United Nations Environment Programme: UNEP) ได้นำนิยามนี้มาเขียนให้ชัดเจน

มากขึ้น โดยเกณฑ์ประการหนึ่งของชนเผ่าพื้นเมือง เรียกว่าเป็น self-identification คือการที่คนชนเผ่าพื้นเมืองระบุตนเองว่าตนเองเป็นชนเผ่าพื้นเมือง และคนรอบข้างยอมรับว่าเป็นชนเผ่าพื้นเมือง จึงไม่ใช่หน้าที่ของรัฐที่จะบอกว่าใครเป็นหรือไม่เป็นชนเผ่าพื้นเมือง ส่วนคำว่ากลุ่มชาติพันธุ์ไม่ได้มีกฎหมายระหว่างประเทศคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์ แต่มีกฎหมายคุ้มครองกลุ่มที่เรียกว่า indigenous people เป็นการอธิบายความเหมือนว่ามีประวัติศาสตร์ร่วมกัน มีตำนานความเป็นมาร่วมกัน มีความเชื่อร่วมกัน มีวัฒนธรรม ประเพณี การแต่งกาย ภาษาต่าง ๆ ร่วมกัน ซึ่งชนเผ่าพื้นเมืองเป็นกลุ่มชาติพันธุ์แน่นอน แต่มีลักษณะที่ด้อยกว่า ถูกทำให้เป็นคนชายขอบ ถูกกีดกันถูกเลือกปฏิบัติ

การมีกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองนี้ จะนำมาซึ่งการสนองความต้องการต่อการแก้ปัญหาเฉพาะกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง เพราะทำให้มีโครงสร้างคณะกรรมการที่มีตัวแทนจากชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง เป็นกลไกส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิตามกฎหมายนี้ มีความสอดคล้องกับรูปแบบสิทธิของกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง ประเด็นสิทธิในการกำหนดตนเอง (right to self-determination) อันเป็นรากฐานของสิทธิอื่น ๆ ได้แก่ การไม่ถูกเลือกปฏิบัติ สิทธิในที่ดิน และการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ สิทธิในวัฒนธรรมและอัตลักษณ์ และสิทธิทางเศรษฐกิจและสังคม

4. ความสัมพันธ์หรือความใกล้เคียงกับกฎหมายอื่น

ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้บัญญัติบางประการที่สอดคล้องกับ

- (1) พระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. 2562
- (2) พระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2507 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

เนื่องจากเป็นกฎหมายดังกล่าวเป็นกฎหมายที่ใช้บังคับเกี่ยวกับการอนุรักษ์พื้นที่ธรรมชาติ ป่าไม้ แหล่งต้นน้ำ ซึ่งพื้นที่บางส่วนมีความทับซ้อนกับพื้นที่ที่กลุ่มชาติพันธุ์อยู่อาศัย และประกอบอาชีพด้วย

5. ผลกระทบโดยรวมที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย

5.1 ผลกระทบต่อเศรษฐกิจ

โดยที่กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง จะได้รับการยอมรับในฐานะพลเมืองของชาติ อย่างเสมอภาคไม่ถูกเลือกปฏิบัติ มรดกวัฒนธรรมของกลุ่มชาติพันธุ์ได้รับการคุ้มครองและส่งเสริม มีความมั่นคงในที่อยู่อาศัยที่ทำกินและพื้นที่จิตวิญญาณตามวิถีวัฒนธรรม สามารถเข้าถึงบริการพื้นฐานของรัฐอย่างเสมอภาค มีสิทธิจัดการและใช้ประโยชน์จากทรัพยากรตามวิถีวัฒนธรรม และมีส่วนร่วมกำหนดแนวทางการพัฒนา ส่งผลให้สังคมมีทุนทางวัฒนธรรมที่หลากหลายและเป็น ประโยชน์ในการ

พัฒนาเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน ประสิทธิภาพในการบริหารงบประมาณที่เน้นการเสริมศักยภาพกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองให้เป็นพลังในการพัฒนาประเทศ ประเทศมีความมั่นคงโดยสามารถลดความเหลื่อมล้ำทางสังคมที่เป็นรากฐานของความขัดแย้งรุนแรง ทรัพยากรธรรมชาติมีความอย่างยั่งยืน บนฐานของการจัดการและใช้ประโยชน์อย่างเป็นธรรม

5.2 ผลกระทบต่อสังคม

สร้างทัศนคติที่ดีต่อกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองพบปัญหาด้านทัศนคติของคนในสังคม ซึ่งเป็นเชิงลบต่อคนกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง โดยปัญหาอีกประการหนึ่งที่กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองกำลังเผชิญอยู่ คือ ปัญหาเรื่องอคติหรือมายาคติว่าด้วยกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง เป็น “คนป่า” หรือ “คนดง” เป็นกลุ่มคนล้าหลัง เป็นภัยต่อความมั่นคงของชาติ เป็นต้น ความคิดเหล่านี้ตั้งอยู่บนพื้นฐานของการปราศจากความเข้าใจเกี่ยวกับความหลากหลายทางวัฒนธรรม สังคมไทยเป็นสังคมพหุวัฒนธรรม ความหลากหลายทางวัฒนธรรมคือความงามและความรุ่มรวยของวัฒนธรรมและจารีตประเพณี การยอมรับในความแตกต่างและการอยู่ด้วยกันได้เสมอภาคและอย่างมีศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์อย่างเท่าเทียมเป็นรากฐานที่สำคัญของสังคมพหุวัฒนธรรม แต่ในสภาพความเป็นจริง สังคมไทยเต็มไปด้วยความเหลื่อมล้ำและการเลือกปฏิบัติ มีการบีบบังคับทั้งจากกฎหมาย นโยบายและการปลูกฝังแนวคิดเพื่อเปลี่ยนแปลงให้ทุกคนต้องมีวัฒนธรรมแบบเดียวต้องเหมือนกัน ทำให้กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง รู้สึกถูกด้อยค่า ถูกทำให้อัตลักษณ์ล้าหลัง ทำให้คนรุ่นหลังรังเกียจวัฒนธรรมของตน ปฏิเสธที่จะสืบสานและพูดภาษาของตนในที่สาธารณะ และจะทำให้อัตลักษณ์เหล่านี้สูญหายไปในที่สุด

5.3 ผลกระทบอื่นที่สำคัญ

ในส่วนของหน่วยงานรัฐบางหน่วยงาน ที่ยังไม่ยอมรับการมีตัวตนของกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง และมีอคติต่อกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองอยู่ จากนโยบายและแผนแม่บทต่าง ๆ ยังมองว่ากลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง เป็นพื้นฐานปัญหาและเป็นปัญหาเรื่องของความมั่นคงของชาติ เช่น การค้ายาเสพติด อคติแบบนี้ยังอยู่ในคนที่ทำงานในหน่วยงานของรัฐอยู่มาก เมื่อนิยามชนเผ่าพื้นเมืองจึงทำให้บุคคลเหล่านี้หรือหน่วยงานเหล่านี้รู้สึกไม่มั่นคง ทำให้รู้สึกว่าแยกตนเองหรือจะจัดการตนเองแบบเบ็ดเสร็จเสมือนว่าเป็นการแยกประเทศและดินแดน ถือเป็นอคติแบบสุดโต่ง แต่ขณะนี้คำภาษาไทยยังไม่มีคำอื่นที่เหมาะสมไปกว่าคำว่าชนเผ่าพื้นเมือง เพราะชนเผ่าพื้นเมืองหมายถึงอัตลักษณ์วิถีที่มีประวัติศาสตร์แบบแผนที่เป็นภูมิปัญญา วิถีวัฒนธรรมที่ต้องดำรงอยู่สืบทอดต่อในรุ่นลูกหลาน ภาษาอังกฤษสมัยก่อนเป็นคำว่า tribal หรือว่า hill tribe แต่ในภาษาไทยมีความรู้สึกที่หลายคนมองว่าเป็นคำที่ถูกแบ่ง

ชาวเขาถูกมองว่าเป็นอื่นและเป็นกลุ่มที่อพยพมาจากที่อื่น ซึ่งปัจจุบันยังหาคำอื่นไม่ได้ เพราะคำนี้ถูกใช้
เป็นทางการมา 15 ปีที่แล้ว ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2550 ที่มีการตั้งสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย

6. ผลกระทบของร่างกฎหมายที่อาจส่งผลให้เกิดการทุจริต (Corruption Risk Assessment)

6.1 ความเสี่ยงที่อาจส่งผลให้เกิดการทุจริต (Corruption) ในการกำหนดให้มีระบบ

คณะกรรมการ

มี ไม่มี

6.2 ความเสี่ยงที่อาจส่งผลให้เกิดการทุจริต (Corruption) ในการกำหนดให้มีระบบ

อนุมัติ อนุญาต

มี ไม่มี

6.3 ความเสี่ยงที่อาจส่งผลให้เกิดการทุจริต (Corruption) ในการกำหนดให้อำนาจ

แก่เจ้าหน้าที่ตามกฎหมาย

มี ไม่มี

6.4 ความเสี่ยงที่อาจส่งผลให้เกิดการทุจริต (Corruption) ในการกำหนดให้มี

การออกกฎหมายลำดับรอง

มี ไม่มี

6.5 ความเสี่ยงที่อาจส่งผลให้เกิดการทุจริต (Corruption) กรณีกฎหมายไม่ครอบคลุม

มี ไม่มี

6.6 ความเสี่ยงที่อาจส่งผลให้เกิดการทุจริต (Corruption) กรณีกฎหมายคลุมเครือ

ซ้ำซ้อน หรือขัดกัน

มี ไม่มี

6.7 ความเสี่ยงที่อาจส่งผลให้เกิดการทุจริต (Corruption) กรณีกฎหมายกำหนดโทษ

มี ไม่มี

7. การกำหนดให้มีระบบอนุญาตอนุมัติหรือการใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่

 มี ไม่มี

8. การกำหนดให้มีระบบคณะกรรมการ

 มี ไม่มี

เหตุผลและความจำเป็น

เพื่อให้มีคณะกรรมการส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองแห่งชาติ ทำหน้าที่ในการกำหนดนโยบาย มาตรการ ระเบียบและแผนปฏิบัติงานเพื่อส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์ ในทุกหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน ทั้งในส่วนกลาง ส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่น เสนอแนะนโยบาย และข้อเสนอในการปรับปรุงกฎหมาย กฎ หรือข้อบังคับต่อคณะรัฐมนตรี แต่งตั้งคณะกรรมการส่งเสริม คุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์จังหวัด คณะกรรมการบริหารพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของกฎหมาย ตลอดจนดำเนินการอื่นใดที่เกี่ยวกับการส่งเสริมและคุ้มครอง กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง เป็นต้น

9. บทกำหนดโทษ

 ไม่มี โทษทางอาญา โทษทางปกครอง โทษปรับเป็นพินัย โทษอุปรกรณ์

ส่วนที่ 4 การเปิดเผยรายงานผลการรับฟังความคิดเห็นและรายงานผลการวิเคราะห์ผลกระทบอันเกิดจากร่างกฎหมาย

คณะกรรมการขับเคลื่อนการรับฟังความคิดเห็นและวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากร่างกฎหมายที่เสนอโดยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือผู้มีสิทธิเลือกตั้งไปสู่ภาคประชาชน ได้เปิดเผยรายงานผลการรับฟังความคิดเห็นและรายงานผลการวิเคราะห์ผลกระทบอันเกิดจากร่างกฎหมายทางเว็บไซต์รัฐสภา www.parliament.go.th แล้วตั้งแต่วันที่ 5 กุมภาพันธ์ 2567

คณะกรรมการขับเคลื่อนการรับฟังความคิดเห็นและวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากร่างกฎหมายที่เสนอโดยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือผู้มีสิทธิเลือกตั้งไปสู่ภาคประชาชน
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

ภาคผนวก

- (1) รายงานสรุปโครงการสัมมนาเพื่อรับฟังความคิดเห็นร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ.
- (2) รายงานผลการรับฟังความคิดเห็นและรายงานผลการวิเคราะห์ผลกระทบอันเกิดจากร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองสิทธิและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. ที่เสนอต่อสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ 25 (เสนอโดย นายสุริยัน ทองหนูเอียด กับคณะผู้เชิญชวน)
- (3) รายงานผลการรับฟังความคิดเห็นและรายงานผลการวิเคราะห์ผลกระทบอันเกิดจากร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. ที่เสนอต่อสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ 25 (เสนอโดย นางมุกดา พงษ์สมบัติ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร กับคณะ)
- (4) รายงานผลการรับฟังความคิดเห็นและรายงานผลการวิเคราะห์ผลกระทบอันเกิดจากร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. ที่เสนอต่อสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ 25 (เสนอโดย นายณัฐพล สืบศักดิ์วงศ์ กับคณะ)
- (5) รายงานผลการรับฟังความคิดเห็นและรายงานผลการวิเคราะห์ผลกระทบอันเกิดจากร่างพระราชบัญญัติสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย พ.ศ. ที่เสนอต่อสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ 25 (เสนอโดย นายศักดิ์ดา แสนมี กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งจำนวน 12,888 คน)

โครงการสัมมนาเพื่อรับฟังความคิดเห็น

ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ.

วันอังคารที่ 24 ตุลาคม พ.ศ. 2566

ณ ห้องประชุมสัมมนา B1-2 ชั้น B1 โซน C อาคารรัฐสภา และผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (Online)

1. ผู้เข้าร่วมการสัมมนา จำนวน 195 คน

1) ตัวแทนขององค์กรภาคประชาชนต่างๆ จำนวน 132 คน

- มูลนิธิพัฒนาภาคเหนือ/P-move (5)
- เครือข่ายสตรีชนเผ่าแห่งประเทศไทย (5)
- เครือข่ายเกษตรกรภาคเหนือ (10)
- เครือข่ายชาติพันธุ์ (ก้าวไกล) (34)
 - กาศสินธุ์ (5)
 - พี่น้องลัวะทิววัฒนา (7)
 - สังขละบุรี ทองผาภูมิ (5)
 - ไททรงดำ จ.เพชรบุรี (10)
 - ชาติพันธุ์ไทยชาวลาวพุทธ (3)
 - ผู้ประสานงาน (4)
- สภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย (29)
- เครือข่ายเด็กและเยาวชนชนเผ่าพื้นเมือง (10)
- เครือข่ายชาติพันธุ์ชาวเลอันดามัน (13)
- ชุมชนกะเหรี่ยงดั้งเดิมป่าแก่งกระจาน (10)
- กลุ่มชาติพันธุ์ปะโอ และไทยใหญ่ (16)

2) หน่วยงานของรัฐ จำนวน 10 คน (รวมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (Online) 7 คน)

3) วิทยากร จำนวน 7 คน

4) ผู้บริหารสำนักงาน 6 คน

5) เจ้าหน้าที่/ข้าราชการรัฐสภา/ผู้สังเกตการณ์ จำนวน 40 คน

2. ค่าใช้จ่าย จำนวน 256,914 บาท

- 1) ค่าสมนาคุณวิทยากร จำนวน 10,200 บาท
- 2) ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม จำนวน 12,200 บาท
- 3) ค่าอาหารกลางวัน จำนวน 25,500 บาท
- 4) ค่าเดินทาง จำนวน 176,464 บาท
- 5) ค่าที่พัก (โรงแรมมิได้) จำนวน 32,550 บาท

3. วิธีดำเนินงานและกิจกรรม

- 1) บรรยายพิเศษ หัวข้อ “กฎหมายกับการส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง
- 2) เสวนาวิชาการ หัวข้อ “ก้าวให้ข้ามปัญหาการกดทับสิทธิของกลุ่มชาติพันธุ์”
- 3) การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น (Focus Group) ต่อร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ.”

- ด้านความมั่นคง
- ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- ด้านสิทธิในที่ดินและเศรษฐกิจ
- ด้านการอนุรักษ์และส่งเสริมวัฒนธรรม

4. การประเมินผลลัพธ์และความคุ้มค่าของโครงการ

1) มิติประสิทธิผล

(1) การบรรลุวัตถุประสงค์

ร้อยละของความสำเร็จของการบรรลุเป้าหมายของโครงการ

ผลการดำเนินงาน สามารถดำเนินงานตามแผนงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ ได้ร้อยละ 100

(2) ความพึงพอใจ

ร้อยละของความพึงพอใจของกลุ่มเป้าหมายที่เข้าร่วมกิจกรรม

ผลการดำเนินงาน ร้อยละ 90 มีความพึงพอใจระดับสูงต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการ
นิติบัญญัติ

2) มิติประสิทธิภาพ

ประสิทธิภาพการดำเนินงานโดยรวม

ร้อยละของกลุ่มเป้าหมายที่เข้าร่วมกิจกรรมในห้องประชุมและผ่านระบบสื่อออนไลน์

ผลการดำเนินงาน ร้อยละ 165 (จากจำนวนกลุ่มเป้าหมายที่เข้าร่วมตามแผนงานที่คาดไว้เดิม 120 คน)

ร้อยละของกลุ่มเป้าหมายที่เข้าร่วมกิจกรรมที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติ และสามารถแสดงความคิดเห็นให้เกิดการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากร่างกฎหมายอย่างรอบด้านและเป็นระบบ

ผลการดำเนินงาน ค่าเฉลี่ยไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติ และสามารถแสดงความคิดเห็นให้เกิดการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากร่างกฎหมาย

3) มิติผลกระทบ

ส่งเสริมความสัมพันธ์ระดับเจ้าหน้าที่ของรัฐสภาไทยกับภาคส่วนราชการอื่น ภาคเอกชน ภาควิชาการ รวมถึงภาคประชาสังคม และประชาชนทั่วไปในการแลกเปลี่ยนความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ร่วมกัน

ร้อยละของผู้เข้าร่วมโครงการที่สามารถแลกเปลี่ยนความรู้ ทักษะและประสบการณ์ในการทำงานร่วมกัน

ผลการดำเนินงาน ค่าเฉลี่ยไม่น้อยกว่าร้อยละ 80

5. สรุปเนื้อหาสาระ

คณะกรรมการขับเคลื่อนการรับฟังความคิดเห็นและวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากร่างกฎหมายที่เสนอโดยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือผู้มีสิทธิเลือกตั้งไปสู่ภาคประชาชน สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร จัดโครงการสัมมนาเพื่อรับฟังความคิดเห็นร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. โดยมีนายปดิพัทธ์ สันติภาดา รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่หนึ่ง เป็นประธานเปิดงาน ว่าที่เรือตรี ยุทธนา สำเภาเงิน ที่ปรึกษาด้านกฎหมายและโฆษกประจำสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ในฐานะประธานคณะกรรมการขับเคลื่อนการรับฟังความคิดเห็นฯ กล่าวรายงาน ตลอดจน สส. พรรคก้าวไกล สักส่วนชาติพันธุ์ ประชาชนกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองจากจังหวัดต่าง ๆ เข้าร่วม โดยมีการถ่ายทอดสดผ่านเพจสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร สื่อวิดีโอ YouTube TP channel และผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์

ภายในงานสัมมนา มีการบรรยายพิเศษหัวข้อ “การส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์/ชนพื้นเมืองกับอนาคตของโลก: กฎหมายไทยกับโอกาสใหม่” โดยศาสตราจารย์สุริชัย หวันแก้ว ผู้อำนวยการศูนย์ศึกษาสันติภาพและความขัดแย้ง จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ตลอดจนการเสวนาวิชาการหัวข้อ “ก้าวให้ข้ามปัญหาการกดทับสิทธิของกลุ่มชาติพันธุ์” นำโดยนายเลาฟั้ง บัณฑิตเทอดสกุล สส.บัญชีรายชื่อพรรคก้าวไกล ในฐานะผู้เสนอร่าง พ.ร.บ. ฉบับนี้ของพรรคก้าวไกล นายอภิรักษ์ ธรรมเสนา หัวหน้ากลุ่มงานสื่อสารความรู้และเครือข่ายสัมพันธ์ ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน) นายสุมิตรชัย หัตถสาร ผู้อำนวยการศูนย์พิทักษ์และฟื้นฟูสิทธิชุมชนท้องถิ่น ศักดิ์ดา แสนมี เลขานุการสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย นางสาวศยามล ไกยูรวงศ์ กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ศาสตราจารย์สุริชัย หวันแก้ว ผู้อำนวยการศูนย์ศึกษาสันติภาพและความขัดแย้ง จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ดำเนินรายการโดย นางสาวอัญชิษฐา บุญพรพงศ์ พิธีกรดำเนินรายการ สถานีวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์รัฐสภา

ช่วงบ่ายเป็นกิจกรรมแบ่งกลุ่มแลกเปลี่ยนความคิดเห็นต่อร่างกฎหมายใน 4 ด้าน คือ ด้านความมั่นคง ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านสิทธิในที่ดินและเศรษฐกิจ และด้านการอนุรักษ์และส่งเสริมวัฒนธรรม

ทั้งนี้ จากการสัมมนาได้บทสรุปได้ว่า ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. มีเจตนารมณ์เพื่อให้มีกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง เพื่อสร้างโอกาสให้กลุ่มชาติพันธุ์สามารถเข้าถึงสิทธิต่าง ๆ ได้อย่างเสมอภาคและเท่าเทียมมากขึ้น ไม่ถูกเลือกปฏิบัติทั้งด้วยกฎหมายและความอคติ ทำให้กลุ่มชาติพันธุ์ยังไม่สามารถเข้าถึงสิทธิต่าง ๆ ได้ โดยมีสาระสำคัญ คือ 1. การบัญญัติรับรองสิทธิและการห้ามไม่ให้มีการเลือกปฏิบัติ หรือการกระทำการใด ๆ ที่นำไปสู่ความเกลียดชัง หรืออคติต่อกลุ่มชาติพันธุ์ 2. การตั้งคณะกรรมการเพื่อทำหน้าที่ในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิของกลุ่มชาติพันธุ์ และ 3. การประกาศเขตพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง เพื่อให้มีการแก้ไขปัญหาพื้นที่ทับซ้อนในเขตป่า เนื่องจากปัจจุบันยังมีกฎหมายเกี่ยวกับป่าไม้ที่ยังจำกัดสิทธิการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน จำกัดสิทธิในที่ดิน สิทธิในทรัพยากร ซึ่งทำให้กลุ่มชาติพันธุ์ยังมีคุณภาพชีวิตที่ล่าช้า

จากการมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นต่อร่างกฎหมายของกลุ่มผู้ได้รับผลกระทบ ผู้มีส่วนได้เสีย หรือประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากร่างกฎหมาย พบว่ายังคงมีกลุ่มชาติพันธุ์จำนวนมากที่ไม่ได้รับสถานะทางกฎหมาย ซึ่งเป็นความเสี่ยงที่ไม่สามารถเข้าถึงบริการขั้นพื้นฐาน ถือเป็นความเหลื่อมล้ำที่ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดี การขาดสิทธิทางวัฒนธรรมและอคติทางชาติพันธุ์ ซึ่งเกิดจากการขาดการเรียนรู้และเคารพในวัฒนธรรมทำให้เกิดความอ่อนไหวทางวัฒนธรรม และสุ่มเสี่ยงต่อการละเมิดสิทธิมนุษยชนกับประชากรกลุ่มชาติพันธุ์ การขาดสิทธิในทรัพยากรและความมั่นคงทางเศรษฐกิจ

นโยบายอนุรักษ์ป่าที่ไม่สอดคล้องกับวิถีดั้งเดิม ทำให้ไม่สามารถเข้าถึงการใช้ประโยชน์ ที่ดิน และอิทธิพลจากการเกษตรกรรมเชิงพาณิชย์ ทำให้ต้องพึ่งพาวัตถุดิบ ราคาสูง มีแนวโน้มที่จะต้องเป็นกลุ่มที่ประสบกับวิกฤตหนี้สิน ขาดความมั่นคงในการดำรงชีวิต การสูญเสียอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมจากการที่กลุ่มชาติพันธุ์ จำนวนหนึ่งต้องละทิ้งความเป็นชาติพันธุ์ทำให้ขาดผู้สืบทอดวัฒนธรรม ทำให้วัฒนธรรมของกลุ่มชาติพันธุ์ต้องสูญหาย

ดังนั้น เมื่อพิจารณาถึงสถานการณ์ปัญหาของกลุ่มชาติพันธุ์ในประเทศไทย ที่กลุ่มชาติพันธุ์เผชิญกับปัญหาทางวัฒนธรรมและเชิงโครงสร้าง ส่งผลกระทบทั้งในเชิงสังคม เศรษฐกิจและความมั่นคงของประเทศ จึงจำเป็นต้องมีกฎหมายที่สอดคล้องกับวิถีชีวิต เพื่อลดผลกระทบที่จะเกิดขึ้นกับกลุ่มชาติพันธุ์และสังคม สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แนวนโยบายและยุทธศาสตร์ชาติ แผนปฏิรูปประเทศด้านสังคม รวมถึงการเป็นกฎหมายสำคัญที่คณะรัฐมนตรีจะตราขึ้นตามรัฐธรรมนูญ ตลอดจนพันธกรณีระหว่างประเทศที่ประเทศไทยผูกพัน โดยแต่ละกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองมีศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิ เสรีภาพ และได้รับการคุ้มครองอย่างเสมอภาคเท่าเทียมกัน

โดยที่กลุ่มชาติพันธุ์จะได้รับการยอมรับในฐานะพลเมืองของชาติอย่างเสมอภาคไม่ถูกเลือกปฏิบัติ มรดกวัฒนธรรมของกลุ่มชาติพันธุ์ได้รับการคุ้มครองและส่งเสริม มีความมั่นคงในที่อยู่อาศัยที่ทำกิน และพื้นที่จิตวิญญาณตามวิถีวัฒนธรรมสามารถเข้าถึงบริการพื้นฐานของรัฐอย่างเสมอภาค มีสิทธิจัดการและใช้ประโยชน์จากทรัพยากรตามวิถีวัฒนธรรม และมีส่วนร่วมกำหนดแนวทางการพัฒนา ส่งผลให้สังคมมีทุนทางวัฒนธรรมที่หลากหลายและเป็นประโยชน์ในการพัฒนาเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน ประสิทธิภาพในการบริหารงบประมาณที่เน้นการเสริมศักยภาพกลุ่มชาติพันธุ์ให้เป็นพลังในการพัฒนาประเทศ ประเทศมีความมั่นคงโดยสามารถลดความเหลื่อมล้ำทางสังคมที่เป็นรากฐานของความขัดแย้งรุนแรง ทรัพยากรธรรมชาติมีความอย่างยั่งยืนบนฐานของการจัดการและใช้ประโยชน์อย่างเป็นธรรม ตลอดจนประเทศไทยได้รับการยอมรับจากนานาชาติในการคุ้มครองความหลากหลาย

รายงานผลการรับฟังความคิดเห็น
และรายงานผลการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจาก
ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองสิทธิและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์
และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ.
นายสุรียัน ทงหนูเอียด กับคณะผู้เชี่ยวชาญ เป็นผู้เสนอ

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

รายงานผลการรับฟังความคิดเห็นและรายงานผลการวิเคราะห์ ผลกระทบที่อาจเกิดจากร่างพระราชบัญญัติ

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลพื้นฐานของร่างพระราชบัญญัติ

๑. ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองสิทธิและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ.

กฎหมายใหม่

แก้ไขเพิ่มเติม

ยกเลิก

๒. หลักการและเหตุผล

๒.๑ หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองสิทธิและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง

๒.๒ เหตุผล

ประเทศไทยเป็นสังคมพหุชาติพันธุ์และพหุวัฒนธรรม ประกอบด้วยกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองที่มีอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรม ภาษา วิถีชีวิต ภูมิปัญญา และความเชื่อตามจารีตประเพณี วัฒนธรรมเป็นของตนเอง มีการตั้งถิ่นฐานอยู่ตามภูมิภาคต่าง ๆ ได้แก่ กลุ่มตั้งถิ่นฐานบนพื้นที่สูง กลุ่มที่อาศัยตั้งถิ่นฐานบนเกาะแก่งหรือชายฝั่งซึ่งดำรงชีพด้วยการทำประมงและมีวิถีชีวิตพึ่งพาทรัพยากรธรรมชาติทางทะเล กลุ่มที่อาศัยในป่าซึ่งดำรงชีพด้วยการล่าสัตว์และเก็บของป่า และกลุ่มที่ตั้งถิ่นฐานบนพื้นที่ราบซึ่งมีวิถีชีวิตกลมกลืนกับคนไทยทั่วไปแต่ยังคงอัตลักษณ์และวัฒนธรรมของตนเอง ซึ่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ได้บัญญัติรับรองให้บุคคลย่อมเสมอภาคกันในกฎหมาย มีสิทธิและเสรีภาพและได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายเท่าเทียมกันโดยไม่เลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมด้วยเหตุความแตกต่างทางเชื้อชาติ มีเสรีภาพบริบูรณ์ในการถือศาสนาและย่อมมีเสรีภาพในการปฏิบัติหรือประกอบพิธีกรรมตามหลักศาสนาของตน มีเสรีภาพในการเดินทางและการเลือกถิ่นที่อยู่ มีเสรีภาพในการประกอบอาชีพ มีเสรีภาพในการร่วมกันเป็นสมาคม สหกรณ์ ฟันฟู หรือส่งเสริมภูมิปัญญา ศิลปะ วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม และจารีตประเพณีอันดีงามทั้งของท้องถิ่นและของชาติ มีสิทธิจัดการ บำรุงรักษา และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และความหลากหลายทางชีวภาพอย่างสมดุลและยั่งยืน นอกจากนี้ ประเทศไทยยังให้การรับรองปฏิญญาสหประชาชาติว่าด้วยสิทธิชนเผ่าพื้นเมืองและปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน และยังให้สัตยาบันเป็นภาคีตามกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม และอนุสัญญาว่าด้วยการจัดการเลือกปฏิบัติทางเชื้อชาติ อนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ รวมทั้งพันธกรณีระหว่างประเทศที่ผูกพันประเทศไทยต้องถือปฏิบัติด้วย เนื่องจากผลการพัฒนาประเทศไทยทางด้านเศรษฐกิจและสังคมจากอดีตถึงปัจจุบัน ส่งผลให้วิถีชีวิต อัตลักษณ์ทางวัฒนธรรม ประเพณี ภาษาดั้งเดิมของแต่ละกลุ่มชาติพันธุ์ได้เริ่มจางหายไปจากสังคมและยังถูกเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมด้วยเหตุความแตกต่างแห่งเชื้อชาติและภาษา ทำให้กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองในประเทศไทย ยังมีความด้อยสิทธิและไม่ได้รับการคุ้มครองสิทธิ

บางประการ เช่น การกำหนดสถานะของบุคคล การมีสิทธิอาศัยและใช้ประโยชน์ในที่ดินซึ่งมีการทับซ้อนกับพื้นที่อนุรักษ์หรือพื้นที่ที่อยู่ในความดูแลของทางราชการซึ่งไม่สามารถอนุญาตให้ประชาชนใช้ประโยชน์ได้ตามกฎหมาย ขาดการเข้าถึงการบริการสาธารณะขั้นพื้นฐาน รวมทั้งขาดการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในกิจกรรมหรือกิจการของรัฐหรือเอกชนที่อาจกระทบต่อสิทธิ วิถีชีวิต และชุมชนของกลุ่มชาติพันธุ์ ดังนั้นจึงสมควรให้มีกฎหมายเพื่อส่งเสริมคุ้มครองสิทธิและวิถีชีวิตของกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองในประเทศไทย จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๓. ผู้เสนอร่างพระราชบัญญัติ

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

ประชาชนเข้าชื่อเสนอกฎหมาย

นายสุรียัน ทองหนูเอียด กับคณะผู้เชิญชวน เป็นผู้เสนอ

ส่วนที่ ๒ การรับฟังความคิดเห็นและสรุปผลการรับฟังความคิดเห็น

๑. ข้อมูลประกอบการรับฟังความคิดเห็น

ประเทศไทยเป็นสังคมพหุชาติพันธุ์และพหุวัฒนธรรม ประกอบด้วยกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองที่มีอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรม ภาษา วิถีชีวิต ภูมิปัญญา และความเชื่อตามจารีตประเพณีวัฒนธรรมเป็นของตนเอง มีการตั้งถิ่นฐานอยู่ตามภูมิภาคต่าง ๆ ได้แก่ กลุ่มตั้งถิ่นฐานบนพื้นที่สูง กลุ่มที่อาศัยตั้งถิ่นฐานบนเกาะแก่งหรือชายฝั่งซึ่งดำรงชีพด้วยการทำประมงและมีวิถีชีวิตพึ่งพาทรัพยากรธรรมชาติทางทะเล กลุ่มที่อาศัยในป่าซึ่งดำรงชีวิตด้วยการล่าสัตว์และเก็บของป่า และกลุ่มที่ตั้งถิ่นฐานบนพื้นที่ราบซึ่งมีวิถีชีวิตกลมกลืนกับคนไทยทั่วไปแต่ยังคงอัตลักษณ์และวัฒนธรรมของตนเอง ซึ่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ได้บัญญัติรับรองให้บุคคลย่อมเสมอกันในกฎหมาย มีสิทธิและเสรีภาพและได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายเท่าเทียมกันโดยไม่เลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมด้วยเหตุความแตกต่างทางเชื้อชาติ มีเสรีภาพบริบูรณ์ในการถือศาสนาและย่อมมีเสรีภาพในการปฏิบัติหรือประกอบพิธีกรรมตามหลักศาสนาของตน มีเสรีภาพในการเดินทางและการเลือกถิ่นที่อยู่ มีเสรีภาพในการประกอบอาชีพ มีเสรีภาพในการร่วมกันเป็นสมาคม สหกรณ์ ฟันฟู หรือส่งเสริมภูมิปัญญา ศิลปะ วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม และจารีตประเพณีอันดีงามทั้งของท้องถิ่นและของชาติ มีสิทธิจัดการ บำรุงรักษา และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และความหลากหลายทางชีวภาพอย่างสมดุลและยั่งยืน นอกจากนี้ ประเทศไทยยังให้การรับรองปฏิญญาสหประชาชาติว่าด้วยสิทธิชนเผ่าพื้นเมืองและปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน และยังให้สัตยาบันเป็นภาคีตามกติกา ระหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม และอนุสัญญาว่าด้วยการขจัดการเลือกปฏิบัติทางเชื้อชาติ อนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ รวมทั้งพันธกรณีระหว่างประเทศที่ผูกพันประเทศไทยต้องถือปฏิบัติด้วย เนื่องจากผลการพัฒนาประเทศไทยทางด้านเศรษฐกิจและสังคมจากอดีตถึงปัจจุบันส่งผลให้วิถีชีวิต อัตลักษณ์ทางวัฒนธรรม ประเพณี ภาษาดั้งเดิมของแต่ละกลุ่มชาติพันธุ์ได้เริ่มจางหายไปจากสังคมและยังถูกเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมด้วยเหตุความแตกต่างแห่งเชื้อชาติและภาษา ทำให้กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองในประเทศไทย ยังมีความด้อยสิทธิและไม่ได้รับการคุ้มครองสิทธิบางประการ เช่น การกำหนดสถานะของบุคคล การมีสิทธิอาศัยและใช้ประโยชน์ในที่ดินซึ่งมีการทับซ้อนกับพื้นที่อนุรักษ์หรือพื้นที่ที่อยู่ในความดูแลของทางราชการซึ่งไม่สามารถอนุญาตให้ประชาชนใช้ประโยชน์ได้ตามกฎหมาย ขาดการเข้าถึงการบริการสาธารณะขั้นพื้นฐาน รวมทั้งขาดการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในกิจกรรมหรือกิจการของรัฐหรือ

เอกชนที่อาจกระทบต่อสิทธิ วิถีชีวิต และชุมชนของกลุ่มชาติพันธุ์ ดังนั้น จึงสมควรให้มีกฎหมายเพื่อส่งเสริมคุ้มครองสิทธิและวิถีชีวิตของกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองในประเทศไทย จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญ

ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองสิทธิและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. ดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดบทนิยามคำว่า “กลุ่มชาติพันธุ์” “ชนเผ่าพื้นเมือง” “ชุมชน” “สิทธิชุมชน” “ที่ดินของรัฐ” และ “พื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง” (ร่างมาตรา ๔)

(๒) กำหนดขอบเขตสิทธิของกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง โดยการกำหนดให้มีสิทธิทางวัฒนธรรมและการศึกษา สิทธิในที่ดินและทรัพยากรธรรมชาติ สิทธิในการกำหนดตนเอง สิทธิในความเสมอภาคและไม่ถูกเลือกปฏิบัติ สิทธิการมีส่วนร่วม สิทธิในการบริการขั้นพื้นฐานของรัฐ (ร่างมาตรา ๖ – ร่างมาตรา ๑๗)

(๓) กำหนดให้มีคณะกรรมการคุ้มครองสิทธิและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง ทำหน้าที่ในการกำหนดนโยบายการคุ้มครองสิทธิและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง ให้คำแนะนำแก่คณะรัฐมนตรีในการแก้ไข ปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนการกำกับและติดตามนโยบายและมาตรการต่าง ๆ ที่คณะกรรมการกำหนด เป็นต้น (ร่างมาตรา ๑๘ – ร่างมาตรา ๒๘)

(๔) กำหนดให้มีสภากลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองแห่งชาติ ทำหน้าที่ประสานงาน แลกเปลี่ยนความรู้และสร้างความเข้าใจอันดีกับกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองกับสังคม เสนอนโยบายต่อคณะกรรมการ ส่งเสริมและสนับสนุนกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองให้มีส่วนร่วมกับหน่วยงานของรัฐ เป็นต้น (ร่างมาตรา ๒๙ – ร่างมาตรา ๔๒)

(๕) กำหนดให้มีข้อมูลวิถีชีวิตและประวัติศาสตร์กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง โดยการกำหนดให้มีคณะกรรมการจัดทำข้อมูลวิถีชีวิตและประวัติศาสตร์กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง (ร่างมาตรา ๔๓ – ร่างมาตรา ๔๕)

(๖) กำหนดให้มีพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง โดยการให้คณะกรรมการมีอำนาจกำหนดพื้นที่คุ้มครองได้ ตลอดจนการกำหนดให้มีคณะกรรมการบริหารพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองทำหน้าที่จัดทำธรรมนูญของพื้นที่คุ้มครอง ประเมินผลการดำเนินการตามแผนแม่บท เสนอแนะการปรับปรุงแผนแม่บทต่อคณะกรรมการ เป็นต้น (ร่างมาตรา ๔๖ – ร่างมาตรา ๕๐)

(๗) การกำหนดให้มีสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองสิทธิและส่งเสริมวิถีชีวิตข้อมูลวิถีชีวิตและประวัติศาสตร์กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง ทำหน้าที่หน่วยงานธุรการของคณะกรรมการ ตามร่างพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๕๑ – ร่างมาตรา ๖๑)

๒. ผู้เกี่ยวข้องที่ได้รับหรืออาจได้รับผลกระทบจากร่างพระราชบัญญัติ

- ๑) สำนักนายกรัฐมนตรี
- ๒) สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
- ๓) กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
- ๔) กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- ๕) กระทรวงวัฒนธรรม
- ๖) กระทรวงศึกษาธิการ

- ๗) กระทรวงยุติธรรม
- ๘) สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน)
- ๙) ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน)
- ๑๐) สถาบันวิจัยสังคม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ๑๑) มูลนิธิชุมชนไท
- ๑๒) มูลนิธิพัฒนาภาคเหนือ

๓. ประเด็นการรับฟังความคิดเห็น

๑) ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการกำหนดบทนิยามคำว่า “กลุ่มชาติพันธุ์” “ชนเผ่าพื้นเมือง” “ชุมชน” “สิทธิชุมชน” “ที่ดินของรัฐ” และ “พื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง” ในร่างมาตรา ๔

๒) ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการกำหนดขอบเขตสิทธิของกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง โดยการกำหนดให้มีสิทธิทางวัฒนธรรมและการศึกษา สิทธิในที่ดินและทรัพยากรธรรมชาติ สิทธิในการกำหนดตนเอง สิทธิในความเสมอภาคและไม่ถูกเลือกปฏิบัติ สิทธิการมีส่วนร่วม สิทธิในการบริการขั้นพื้นฐานของรัฐ

๓) ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการกำหนดให้มีคณะกรรมการคุ้มครองสิทธิและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง ทำหน้าที่ในการกำหนดนโยบายการคุ้มครองสิทธิและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง ให้คำแนะนำแก่คณะรัฐมนตรีในการแก้ไข ปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนการกำกับและติดตามนโยบายและมาตรการต่าง ๆ ที่คณะกรรมการกำหนด เป็นต้น

๔) ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการกำหนดให้มีสภากลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองแห่งชาติ ทำหน้าที่ประสานงานแลกเปลี่ยนความรู้และสร้างความเข้าใจอันดีกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองกับสังคม เสนอนโยบายต่อคณะกรรมการ ส่งเสริมและสนับสนุนกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองให้มีส่วนร่วมกับหน่วยงานของรัฐ เป็นต้น

๕) ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการกำหนดให้มีข้อมูลวิถีชีวิตและประวัติศาสตร์กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง โดยการกำหนดให้มีคณะกรรมการจัดทำข้อมูลวิถีชีวิตและประวัติศาสตร์กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง

๖) ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการกำหนดพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง โดยการให้อำนาจคณะกรรมการมีอำนาจกำหนดพื้นที่คุ้มครองได้ ตลอดจนการกำหนดให้มีคณะกรรมการบริหารพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองทำหน้าที่จัดทำธรรมนูญของพื้นที่คุ้มครอง ประเมินผลการดำเนินการตามแผนแม่บท เสนอแนะการปรับปรุงแผนแม่บทต่อคณะกรรมการ เป็นต้น

๗) ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการกำหนดให้มีสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองสิทธิและส่งเสริมวิถีชีวิตข้อมูลวิถีชีวิตและประวัติศาสตร์กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง ทำหน้าที่หน่วยงานธุรการของคณะกรรมการตามร่างพระราชบัญญัตินี้

๘) ท่านมีความคิดเห็นในประเด็นอื่น ๆ เกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัตินี้หรือไม่ อย่างไร

๔. ระยะเวลาและวิธีการการรับฟังความคิดเห็น

๔.๑ ระยะเวลาในการรับฟังความคิดเห็น

ตั้งแต่วันที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๖๕ ถึงวันที่ ๑๓ มิถุนายน ๒๕๖๕ รวมระยะเวลา
จำนวน ๕๓ วัน

๔.๒ วิธีการรับฟังความคิดเห็น

(๑) ผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของรัฐสภา www.parliament.go.th

The screenshot shows the official website of the Thai National Assembly. The main banner features the Thai National Assembly logo and the text 'รัฐสภาไทย Thai National Assembly'. Below the banner, there is a section titled 'การรับฟังความคิดเห็นต่อร่าง พ.ร.บ. ตามมาตรา 77 ของรัฐธรรมนูญ' (Public Hearing on the Draft of the 77th Amendment to the Constitution). A 'LIVE' button is visible next to a video player showing a session. The website also includes a search bar and a navigation menu with items like 'หน้าแรก', 'ร่างพระราชบัญญัติ', 'รายงานผลการรับฟัง', 'เกี่ยวกับเรา', and 'ติดต่อเรา'.

การรับฟังความคิดเห็นต่อร่าง พ.ร.บ.
ตามมาตรา 77 ของรัฐธรรมนูญ

รับฟังตั้งแต่วันที่ 22 เมษายน 2565 ถึงวันที่ 13 มิถุนายน 2565

สถานะ: เปิดรับความคิดเห็น

ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองสิทธิและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. ...
นายสุรียัน ทองหนูเอียด กับคณะ

ประเภทร่าง เสนอโดยประชาชน เป็นร่างการเงิน
เสนอโดย นายสุรียัน ทองหนูเอียด กับคณะ

ขณะนี้ผู้แสดงความความคิดเห็นแล้ว 1 คน

(๒) ส่งประเด็นไปรับฟังผู้ที่เกี่ยวข้องโดยตรง ประกอบด้วย

- สำนักนายกรัฐมนตรี
- สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
- กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
- กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- กระทรวงวัฒนธรรม
- กระทรวงศึกษาธิการ
- กระทรวงยุติธรรม
- สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน)
- ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน)
- สถาบันวิจัยสังคม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- มูลนิธิชุมชนไท
- มูลนิธิพัฒนาภาคเหนือ

๕. สรุปผลการรับฟังความคิดเห็น

๕.๑ ข้อมูลทั่วไปผู้ร่วมแสดงความคิดเห็น

จากระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของรัฐสภา www.parliament.go.th ผู้เข้าชม จำนวน ๓๙๐ ราย ผู้แสดงความคิดเห็น จำนวน ๑ ราย

จากการส่งประเด็นไปรับฟังผู้ที่เกี่ยวข้องโดยตรง

ส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ องค์การเอกชน ที่ได้แสดงความคิดเห็นมี จำนวน ๑ ราย คือ สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

๕.๒ ผลการรับฟัง

ผลการรับฟังผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของรัฐสภา www.parliament.go.th และจากการส่งประเด็นไปรับฟังผู้ที่เกี่ยวข้องโดยตรง สรุปได้เป็นรายประเด็นดังนี้

๑) ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการกำหนดบทนิยามคำว่า “กลุ่มชาติพันธุ์” “ชนเผ่าพื้นเมือง” “ชุมชน” “สิทธิชุมชน” “ที่ดินของรัฐ” และ “พื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง” ในร่างมาตรา ๔

(๑) เห็นด้วย จำนวน ๑ คน (ผู้ร่วมแสดงความคิดเห็นจากระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของรัฐสภา www.parliament.go.th)

(๒) สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ มีความเห็นในประเด็นนี้ ดังนี้

- นิยามคำว่า “กลุ่มชาติพันธุ์” ควรรวมถึง “ชนเผ่าพื้นเมือง” เนื่องจากเป็นการยอมรับการมีอยู่ของกลุ่มคนทุกกลุ่มที่อาศัยอยู่ในประเทศไทยอย่างต่อเนื่องและยาวนาน และเป็นการแสดงให้เห็นถึงความหลากหลายทางวัฒนธรรม ดังนั้น จึงไม่จำเป็นต้องนิยามคำว่า “ชนเผ่าพื้นเมือง” ขึ้นอีก เพื่อให้การบังคับใช้กฎหมายเป็นไปโดยง่าย สะดวกและไม่สับสน

- นิยามคำว่า “พื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง” เป็นประโยชน์ต่อกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง เพื่อให้กลุ่มชาติพันธุ์ได้มีพื้นที่อยู่อาศัย พื้นที่ทำกิน และพื้นที่ทางวัฒนธรรมและจิตวิญญาณ ในการใช้ชีวิตดำรงชีวิตในสังคมตามวัฒนธรรม ประเพณี และวิถีชีวิตดั้งเดิมตามความสมัครใจได้อย่างสงบสุข ไม่ถูกรบกวน ซึ่งเป็นหลักการสำคัญที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๗๐ มาตรา ๔๓ และมาตรา ๕๗ ได้คุ้มครองและรับรองสิทธิของชาวไทยกลุ่มชาติพันธุ์ไว้ อีกทั้ง เป็นการส่งเสริมคุณภาพชีวิตที่สืบสานเศรษฐกิจเชิงวัฒนธรรม โดยสมาชิกของชุมชนกลุ่มชาติพันธุ์ที่อยู่อาศัยในพื้นที่มีสิทธิในการใช้ประโยชน์จากที่ดินและทรัพยากรธรรมชาติเพื่อการทำกินตามวิถีชีวิตวัฒนธรรม อยู่บนพื้นฐานของความสมดุลและยั่งยืน โดยให้ชุมชนเป็นแกนหลักในการจัดการร่วม (Co – Management) เพื่อส่งเสริมความร่วมมือและการเคารพ อัตลักษณ์ของกลุ่มชาติพันธุ์ที่มีวิถีชีวิตผูกพันกับพื้นที่

- นิยามคำว่า “การเลือกปฏิบัติทางเชื้อชาติ” ไม่ควรบัญญัติไว้ในบทนิยาม เนื่องจากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๔ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๒๗ ได้คุ้มครองไม่ให้มีการเลือกปฏิบัติในทางเชื้อชาติไว้เป็นกฎหมายระดับสูงสุดแล้ว อีกทั้งกฎหมายในระดับพระราชบัญญัติฉบับต่าง ๆ ได้คุ้มครองไม่ให้มีการเลือกปฏิบัติในประเด็นต่าง ๆ ไว้แล้วเช่นกัน เช่น พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. ๒๕๔๖ มาตรา ๒๒ คุ้มครองไม่ให้มีการเลือกปฏิบัติใด ๆ ต่อเด็ก พระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๑๕ คุ้มครองไม่ให้มีการเลือกปฏิบัติระหว่างเพศชายและเพศหญิงในการจ้างงาน พระราชบัญญัติความเท่าเทียมกันระหว่างเพศ พ.ศ. ๒๕๕๘ มาตรา ๓ และมาตรา ๑๗ คุ้มครองไม่ให้มีการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมระหว่างเพศ และพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพ

ชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๑๕ คุ้มครองไม่ให้มีการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อคนพิการ นอกจากนี้ กติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง (International Covenant on Civil and Political Rights: ICCPR) ข้อ ๒๖ ข้อ ๒๔ และ ข้อ ๔ ซึ่งประเทศไทยเป็นภาคีและมีพันธกรณีที่จะต้องปฏิบัติตาม ได้คุ้มครองไม่ให้มีการเลือกปฏิบัติในประเด็นต่าง ๆ รวมถึงประเด็นด้านเชื้อชาติไว้แล้ว

- นิยามคำว่า “ชุมชน และสิทธิชุมชน” ไม่ควรบัญญัติไว้ในบทนิยาม เนื่องจาก รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๔๓ ได้คุ้มครองสิทธิชุมชนไว้อย่างละเอียดและชัดเจนแล้ว

๒) ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการกำหนดขอบเขตสิทธิของกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง โดยการกำหนดให้มีสิทธิทางวัฒนธรรมและการศึกษา สิทธิในที่ดินและทรัพยากรธรรมชาติ สิทธิในการกำหนดตนเอง สิทธิในความเสมอภาคและไม่ถูกเลือกปฏิบัติ สิทธิการมีส่วนร่วม สิทธิในการบริการขั้นพื้นฐานของรัฐ (หมวด ๑ มาตรา ๖ – มาตรา ๑๗)

(๑) เห็นด้วย จำนวน ๑ คน (ผู้ร่วมแสดงความคิดเห็นจากระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของรัฐสภา www.parliament.go.th)

(๒) สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ มีความเห็นในประเด็นนี้ ดังนี้

- ประเทศไทยในฐานะรัฐภาคีของกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมืองและกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม มีพันธกรณีต้องปฏิบัติตามมาตรฐาน ซึ่งกำหนดไว้ในกติกาดังกล่าว ซึ่งเป็นมาตรฐานขั้นต่ำและต้องดำเนินการอย่างค่อยเป็นค่อยไปให้มีความก้าวหน้า เช่น การให้สิทธิพิเศษบางประการ (Special Rights) เพื่อให้ชนกลุ่มน้อยสามารถรักษาอัตลักษณ์ ภาษา ลักษณะและขนบธรรมเนียมของตนเองได้ เพื่อช่วยให้ได้มาซึ่งความเท่าเทียมโดยไม่มี การเลือกปฏิบัติ แต่มิใช่การมอบอภิสิทธิ์ (Privilege) เหนือกลุ่มบุคคลอื่นในสังคม รวมถึงการได้รับประโยชน์ จากบริการต่าง ๆ ได้ รวมทั้งการมีส่วนร่วมในชีวิตการเมืองและเศรษฐกิจตามที่พึงได้รับ (Entitlement) โดยนโยบายและมาตรการที่รัฐกำหนดขึ้นควรจัดอุปสรรคและส่งเสริมให้ชนกลุ่มน้อยสามารถใช้สิทธิหรือเสรีภาพ ได้เช่นเดียวกับบุคคลอื่น และรัฐพึงเคารพในการแสดงออกถึงอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมและภาษา ตลอดจน สามารถรักษาและพัฒนา (Preserve and Develop) อัตลักษณ์ของกลุ่มชาติพันธุ์ เมื่อพิจารณา รัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๗ วรรคสี่ กำหนดให้มาตรการที่รัฐกำหนดขึ้นเพื่อขจัด อุปสรรคหรือส่งเสริมให้บุคคลสามารถใช้สิทธิหรือเสรีภาพได้เช่นเดียวกับบุคคลอื่น หรือเพื่อคุ้มครองหรืออา นวยความสะดวกให้แก่เด็ก สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ หรือผู้ด้อยโอกาส ย่อมไม่ถือว่าเป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่ เป็นธรรม ประกอบกับมาตรา ๗๐ ซึ่งกำหนดให้รัฐพึงส่งเสริมและให้ความคุ้มครองชาวไทยกลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ เห็นว่าเป็นการกำหนดหลักการหรือมาตรฐานที่สอดคล้องกัน ซึ่งการที่กลุ่มชาติพันธุ์จะสามารถใช้สิทธิต่าง ๆ ตามที่พันธกรณีระหว่างประเทศและรัฐธรรมนูญกำหนดไว้ได้ นอกจากการรวมกลุ่มที่เข้มแข็งแล้ว จำเป็น จะต้องมีกลไกการดำเนินการที่เชื่อมโยงและสามารถเข้าไปมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนนโยบายต่าง ๆ จากภาครัฐด้วย เพื่อใช้เป็นช่องทางในการแสดงอัตลักษณ์และสะท้อนปัญหาที่อาจเกิดจากการเข้าไม่ถึงสิทธิ ต่าง ๆ ดังนั้น จึงควรมีบทบัญญัติที่เชื่อมโยงกับกลไกของรัฐในระดับต่าง ๆ ตั้งแต่ระดับท้องถิ่น ระดับจังหวัด และระดับชาติ

- ร่างมาตรา ๘ ของร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้กำหนดให้มีการส่งเสริมสนับสนุน การตั้งสถานศึกษานั้น ถือเป็นวิธีการส่งเสริมการพัฒนาทางวัฒนธรรมและภาษา ซึ่งเป็นส่วนสำคัญที่ส่งเสริมให้ ชาวไทยกลุ่มชาติพันธุ์สามารถดำรงชีวิตตามวัฒนธรรมประเพณีและวิถีชีวิตดั้งเดิมได้อย่างสงบสุข สอดคล้อง

ตามมาตรา ๗๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ จึงเห็นว่าเป็นหน้าที่ที่รัฐควรสนับสนุนให้มีการดำเนินการได้จริง

๓) ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการกำหนดให้มีคณะกรรมการคุ้มครองสิทธิและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง ทำหน้าที่ในการกำหนดนโยบายการคุ้มครองสิทธิและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง ให้คำแนะนำแก่คณะรัฐมนตรีในการแก้ไข ปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนการกำกับและติดตามนโยบายและมาตรการต่าง ๆ ที่คณะกรรมการกำหนด เป็นต้น (หมวด ๒ มาตรา ๑๘ – มาตรา ๒๘)

- เห็นด้วย จำนวน ๑ คน (ผู้ร่วมแสดงความคิดเห็นจากระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของรัฐสภา www.parliament.go.th)

๔) ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการกำหนดให้มีสภากลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองแห่งชาติ ทำหน้าที่ประสานงานแลกเปลี่ยนความรู้และสร้างความเข้าใจอันดีกับกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองกับสังคม เสนอนโยบายต่อคณะกรรมการ ส่งเสริมและสนับสนุนกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองให้มีส่วนร่วมกับหน่วยงานของรัฐ เป็นต้น (หมวด ๓ มาตรา ๒๙ – มาตรา ๔๒)

(๑) เห็นด้วย จำนวน ๑ คน (ผู้ร่วมแสดงความคิดเห็นจากระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของรัฐสภา www.parliament.go.th)

(๒) สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ มีความเห็นในประเด็นนี้ ดังนี้

- มาตรา ๒๙ ของร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ กำหนดให้มีสภาชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองแห่งชาติ ซึ่งเป็นองค์กรที่จัดตั้งขึ้นเพื่อประโยชน์ในการคุ้มครอง ส่งเสริม และมีส่วนร่วมในการกำหนดวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง โดยสมาชิกของสภาชาติพันธุ์ฯ มีที่มาจากผู้แทนกลุ่มชาติพันธุ์ซึ่งเลือกกันเองภายในกลุ่ม ที่ได้ขึ้นทะเบียนไว้กับสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองสิทธิและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองเห็นว่าเป็นการแสดงให้เห็นถึงการเสริมความเข้มแข็งและสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมของกลุ่มชาติพันธุ์ กลุ่มต่าง ๆ อีกทั้ง สภาชาติพันธุ์ฯ มีบทบาทในการเชื่อมโยงกลไกภาครัฐด้วย เนื่องจากสภาชาติพันธุ์ฯ มีหน้าที่สรรหาผู้แทนกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองให้นายกรัฐมนตรีแต่งตั้งเป็นคณะกรรมการคุ้มครองสิทธิและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง ตามมาตรา ๑๘ ของร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งที่แสดงให้เห็นว่ารัฐยอมรับให้มีผู้แทนกลุ่มชาติพันธุ์เป็นส่วนหนึ่งขององค์กรที่ทำหน้าที่คุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์ในระดับชาติ อนึ่ง ร่างพระราชบัญญัติบางฉบับที่เกี่ยวกับการคุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ได้มีการบัญญัติในลักษณะทานองเดียวกันแต่ใช้คำต่างกัน เช่น ใช้คำว่า “สมัชชากลุ่มชาติพันธุ์แห่งประเทศไทย” อย่างไรก็ตาม หากพิจารณาถึงหัวใจสำคัญของกระบวนการสร้างความเข้มแข็งและการมีส่วนร่วมของกลุ่มชาติพันธุ์ในระยะยาว กระบวนการรวมตัวกันในรูปแบบสมัชชามีโอกาสที่จะยืดหยุ่น คล่องตัว เป็นแนวราบ และสอดคล้องกับ วิถีวัฒนธรรมของกลุ่มชาติพันธุ์มากกว่า

- มาตรา ๒๙ ของร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ กำหนดให้มีการขึ้นทะเบียนกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง เห็นว่าเป็นการยอมรับและสนับสนุนกลุ่มบุคคลและชุมชนให้สามารถใช้สิทธิชุมชนได้ โดยมีความแน่นอนและชัดเจนยิ่งขึ้น โดยผู้แทนของกลุ่มชาติพันธุ์ที่ได้ขึ้นทะเบียนกับสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองสิทธิและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองสามารถเป็นสมาชิกของสภาชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองแห่งชาติซึ่งเป็นองค์กรในการขับเคลื่อนการคุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์

๕) ทานเห็นด้วยหรือไม่กับการกำหนดให้มีข้อมูลวิถีชีวิตและประวัติศาสตร์กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง โดยการกำหนดให้มีคณะกรรมการจัดทำข้อมูลวิถีชีวิตและประวัติศาสตร์กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง (หมวด ๔ มาตรา ๔๓ - มาตรา ๔๕)

(๑) เห็นด้วย จำนวน ๑ คน (ผู้ร่วมแสดงความคิดเห็นจากระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของรัฐสภา www.parliament.go.th)

(๒) สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ มีความเห็นในประเด็นนี้ ดังนี้

มาตรา ๔๓ ของร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ กำหนดให้จัดทำข้อมูลวิถีชีวิตและประวัติศาสตร์ของ กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง เห็นว่าเป็นประโยชน์ต่อกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง ในด้านการคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง การพิสูจน์ข้อเท็จจริงตามกฎหมายในการรับรองสถานะบุคคล การประกาศพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง และการประกาศและเพิกถอน เขตพื้นที่ที่มีกฎหมายกำหนดไว้เพื่อการอนุรักษ์หรือการใช้ประโยชน์ในทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การผังเมือง และการดำเนินกิจการอื่นของรัฐ (สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ)

๖) ทานเห็นด้วยหรือไม่กับการกำหนดพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง โดยการให้อำนาจคณะกรรมการมีอำนาจกำหนดพื้นที่คุ้มครองได้ ตลอดจนการกำหนดให้มีคณะกรรมการบริหารพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองทำหน้าที่จัดทำธรรมนูญของพื้นที่คุ้มครอง ประเมินผลการดำเนินการตามแผนแม่บท เสนอแนะการปรับปรุงแผนแม่บทต่อคณะกรรมการ เป็นต้น (หมวด ๕ มาตรา ๔๖ - มาตรา ๕๐)

เห็นด้วย จำนวน ๑ คน (ผู้ร่วมแสดงความคิดเห็นจากระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของรัฐสภา www.parliament.go.th)

๗) ทานเห็นด้วยหรือไม่กับการกำหนดให้มีสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองสิทธิและส่งเสริมวิถีชีวิตข้อมูลวิถีชีวิตและประวัติศาสตร์กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง ทำหน้าที่หน่วยงานธุรการของคณะกรรมการตามร่างพระราชบัญญัตินี้ (หมวด ๖ มาตรา ๕๑ - มาตรา ๖๑)

(๑) เห็นด้วย จำนวน ๑ คน (ผู้ร่วมแสดงความคิดเห็นจากระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของรัฐสภา www.parliament.go.th)

(๒) สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ มีความเห็นในประเด็นนี้ ดังนี้

มาตรา ๕๑ ของร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ กำหนดให้จัดตั้งสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองสิทธิและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองขึ้นเพื่อเป็นหน่วยงานธุรการของคณะกรรมการคุ้มครองสิทธิและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง สภาชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองแห่งชาติ และคณะกรรมการจัดทำข้อมูลวิถีชีวิตและประวัติศาสตร์กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง

เห็นว่า หากให้ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน) ทำหน้าที่เป็นหน่วยงานธุรการของคณะกรรมการฝ่ายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ โดยไม่ต้องจัดตั้งหน่วยงานหรือสำนักงานใดขึ้นใหม่ จะเป็นการประหยัดงบประมาณและบุคลากร โดยเฉพาะอย่างยิ่งศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธรฯ เป็นองค์การมหาชนที่มีลักษณะเป็นศูนย์ข้อมูลทางด้านมานุษยวิทยาและสาขาที่เกี่ยวข้องทางด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มีความคล่องตัวในการดำเนินงาน ได้รับการสนับสนุนด้านงบประมาณจากรัฐบาล เพื่อการศึกษาวิจัยให้บริการทางวิชาการ และเผยแพร่ความรู้แก่ผู้สนใจและสังคมโดยส่วนรวม ซึ่งการดำเนินงานต่าง ๆ มิได้มุ่งหวังผลกำไรเป็นหลัก อีกทั้ง ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธรฯ มีแนวนโยบายที่สำคัญว่า ความรู้เกี่ยวกับสังคมวัฒนธรรมของคนกลุ่มต่าง ๆ ในประเทศไทย เพื่อนบ้าน

ใกล้เคียง และมนุษยชาติ รวมถึงกลุ่มคนชั้นสูง ชาวบ้านทั่วไป และคนกลุ่มน้อย ควรมีการรวบรวมเก็บรักษาไว้ และสนับสนุนให้มีการศึกษาเรียนรู้ต่อไป เพื่อให้ประชาชนรู้จักความเป็นมาของตนเอง อีกทั้งยังเชื่อมโยงอดีต ปัจจุบัน อนาคตได้ ยอมรับในความแตกต่างหลากหลายของเพื่อนมนุษย์ที่มีปรัชญาและวิถีชีวิตที่เคารพใน ศักดิ์ศรีของกันและกัน ดังนั้น ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธรฯ จึงมีความเหมาะสมที่จะเป็นหน่วยงานธุรการของ คณะกรรมการฝ่ายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ ดังนั้น ควรแก้ไข เพิ่มเติมพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน) พ.ศ. ๒๕๔๓ มาตรา ๗ เพื่อเพิ่ม วัตถุประสงค์และอำนาจหน้าที่ของศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธรฯ โดยให้มีฐานะ เป็นหน่วยงานธุรการของ คณะกรรมการคุ้มครองสิทธิและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองสภาชาติพันธุ์และชนเผ่า พื้นเมืองแห่งชาติ และคณะกรรมการจัดทำข้อมูลวิถีชีวิตและประวัติศาสตร์กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง ตามร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ด้วย

๘) ท่านมีความคิดเห็นในประเด็นอื่น ๆ เกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัตินี้หรือไม่ อย่างไร

- ไม่มี -

ส่วนที่ ๓ รายงานผลการวิเคราะห์ผลกระทบอันเกิดจากร่างพระราชบัญญัติ

๑. ความเป็นมา สภาพปัญหา ความจำเป็นที่จะต้องตราพระราชบัญญัติ

ประเทศไทยเป็นสังคมพหุชาติพันธุ์และพหุวัฒนธรรม ประกอบด้วยกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองที่มีอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรม ภาษา วิถีชีวิต ภูมิปัญญา และความเชื่อตามจารีตประเพณีวัฒนธรรม เป็นของตนเอง มีการตั้งถิ่นฐานอยู่ตามภูมิภาคต่าง ๆ ได้แก่ กลุ่มตั้งถิ่นฐานบนพื้นที่สูง กลุ่มที่อาศัยตั้งถิ่นฐานบนเกาะแก่งหรือชายฝั่งซึ่งดำรงชีพด้วยการทำประมงและมีวิถีชีวิตพึ่งพาทรัพยากรธรรมชาติทางทะเล กลุ่มที่อาศัยในป่าซึ่งดำรงชีวิตด้วยการล่าสัตว์และเก็บของป่า และกลุ่มที่ตั้งถิ่นฐานบนพื้นที่ราบซึ่งมีวิถีชีวิตกลมกลืนกับคนไทยทั่วไปแต่ยังคงอัตลักษณ์และวัฒนธรรมของตนเอง ซึ่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ได้บัญญัติรับรองให้บุคคลย่อมเสมอภาคกันในกฎหมาย มีสิทธิและเสรีภาพและได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายเท่าเทียมกันโดยไม่เลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมด้วยเหตุความแตกต่างทางเชื้อชาติ มีเสรีภาพบริบูรณ์ในการถือศาสนาและย่อมมีเสรีภาพในการปฏิบัติหรือประกอบพิธีกรรมตามหลักศาสนาของตน มีเสรีภาพในการเดินทางและการเลือกถิ่นที่อยู่ มีเสรีภาพในการประกอบอาชีพ มีเสรีภาพในการร่วมกันเป็นสมาคม สหกรณ์ ฟันฟู หรือส่งเสริมภูมิปัญญา ศิลปะ วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม และจารีตประเพณีอันดีงามทั้งของท้องถิ่นและของชาติ มีสิทธิจัดการ บำรุงรักษา และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และความหลากหลายทางชีวภาพอย่างสมดุลและยั่งยืน นอกจากนี้ ประเทศไทยยังให้การรับรองปฏิญญาสหประชาชาติว่าด้วยสิทธิชนเผ่าพื้นเมืองและปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน และยังให้สัตยาบันเป็นภาคีตามกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม และอนุสัญญาว่าด้วยการจัดการเลือกปฏิบัติทางเชื้อชาติ อนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ รวมทั้งพันธกรณีระหว่างประเทศที่ผูกพันประเทศไทยต้องถือปฏิบัติด้วย เนื่องจากผลการพัฒนาประเทศไทยทางด้านเศรษฐกิจและสังคมจากอดีตถึงปัจจุบัน ส่งผลให้วิถีชีวิต อัตลักษณ์ทางวัฒนธรรม ประเพณี ภาษาดั้งเดิมของแต่ละกลุ่มชาติพันธุ์ได้เริ่มจางหายไปจากสังคมและยังถูกเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมด้วยเหตุความแตกต่างแห่งเชื้อชาติและภาษา ทำให้กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองในประเทศไทย ยังมีความด้อยสิทธิและไม่ได้รับการคุ้มครองสิทธิบางประการ เช่น การกำหนดสถานะของบุคคล การมีสิทธิอาศัยและใช้ประโยชน์ในที่ดินซึ่งมีการทับซ้อนกับ

พื้นที่อนุรักษ์หรือพื้นที่ที่อยู่ในความดูแลของทางราชการซึ่งไม่สามารถอนุญาตให้ประชาชนใช้ประโยชน์ได้ตามกฎหมาย ขาดการเข้าถึงการบริการสาธารณะขั้นพื้นฐาน รวมทั้งขาดการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ในกิจกรรมหรือกิจการของรัฐหรือเอกชนที่อาจกระทบต่อสิทธิ วิถีชีวิต และชุมชนของกลุ่มชาติพันธุ์ ดังนั้นจึงสมควรให้มีกฎหมายเพื่อส่งเสริมคุ้มครองสิทธิและวิถีชีวิตของกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองในประเทศไทย จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๒. ความสอดคล้องของร่างพระราชบัญญัติ

ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองสิทธิและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. มีความสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๒๗ ได้กำหนดให้บุคคลย่อมเสมอกันในกฎหมาย มีสิทธิและเสรีภาพและได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายเท่าเทียมกัน ชายและหญิงมีสิทธิเท่าเทียมกัน การเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคล ไม่ว่าด้วยเหตุความแตกต่างในเรื่องถิ่นกำเนิด เชื้อชาติ ภาษา เพศ อายุ ความพิการ สภาพทางกายหรือสุขภาพ สถานะของบุคคล ฐานะทางเศรษฐกิจหรือสังคม ความเชื่อทางศาสนา การศึกษาอบรม หรือความคิดเห็นทางการเมืองอันไม่ขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญหรือเหตุอื่นใด จะกระทำมิได้ ประกอบกับมาตรา ๓๑ กำหนดให้บุคคลย่อมมีเสรีภาพบริบูรณ์ในการถือศาสนา และย่อมมีเสรีภาพในการปฏิบัติหรือประกอบพิธีกรรมตามหลักศาสนาของตน แต่ต้องไม่เป็นปฏิปักษ์ต่อหน้าที่ของปวงชนชาวไทยไม่เป็นอันตรายต่อความปลอดภัยของรัฐ และไม่ขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน ซึ่งมาตรา ๓๘ และมาตรา ๔๐ ยังกำหนดให้บุคคลย่อมมีเสรีภาพในการเดินทางและการเลือกถิ่นที่อยู่ และบุคคลย่อมมีเสรีภาพในการประกอบอาชีพ การจำกัดเสรีภาพจะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย ตลอดจรรยาบรรณแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๔๓ ยังบัญญัติให้บุคคลและชุมชนย่อมมีสิทธิเข้าชื่อกันเพื่อเสนอแนะต่อหน่วยงานของรัฐให้ดำเนินการใดอันจะเป็นประโยชน์ต่อประชาชนหรือชุมชน หรืองดเว้นการดำเนินการใดอันจะกระทบต่อความเป็นอยู่อย่างสงบสุขของประชาชนหรือชุมชนและได้รับแจ้งผลการพิจารณาโดยรวดเร็ว ทั้งนี้ หน่วยงานของรัฐต้องพิจารณาข้อเสนอแนะนั้นโดยให้ประชาชนที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการพิจารณาด้วยตามวิธีการที่กฎหมายบัญญัติ ประกอบกับมาตรา ๕๗ กำหนดให้รัฐต้องอนุรักษ์ คุ้มครอง บำรุงรักษา พื้นฟู บริหารจัดการ และใช้หรือจัดให้มีการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และความหลากหลายทางชีวภาพ ให้เกิดประโยชน์อย่างสมดุลและยั่งยืน โดยต้องให้ประชาชนและชุมชนในท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมดำเนินการและได้รับประโยชน์จากการดำเนินการดังกล่าวด้วยตามที่กฎหมายบัญญัติอีกด้วย

๓. ประโยชน์ที่ประชาชนและสังคมจะได้รับ

เมื่อมีพระราชบัญญัตินี้ย่อมส่งผลให้ประชาชนทุกกลุ่มของประเทศมีความเสมอภาคกันในทางกฎหมาย ตลอดจรรยาบรรณมีสิทธิและเสรีภาพและได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายอย่างเท่าเทียมกันตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยบัญญัติรองรับไว้ได้อย่างแท้จริง

๔. ความสัมพันธ์หรือความใกล้เคียงกับกฎหมายอื่น

ร่างพระราชบัญญัตินี้บัญญัติบางประการที่สอดคล้องกับพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ และพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ เนื่องจากเป็นกฎหมายดังกล่าวเป็นกฎหมายที่ใช้บังคับเกี่ยวกับการอนุรักษ์พื้นที่ธรรมชาติ ป่าไม้ แหล่งต้นน้ำ ซึ่งพื้นที่บางส่วนมีความทับซ้อนกับพื้นที่ที่กลุ่มชาติพันธุ์อยู่อาศัย และทำมาหากินด้วย

๕. ผลกระทบโดยรวมที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย

ร่างพระราชบัญญัตินี้ส่งผลกระทบต่องบประมาณรายจ่ายของรัฐบาล เนื่องจากกำหนดให้มีการจัดตั้งสำนักงานขึ้นใหม่ ซึ่งจะต้องได้รับการอุดหนุนงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณจากรัฐบาล โดยงบประมาณในส่วนนี้จะมีผลต่อไปในอนาคต จึงเป็นภาระในการหารายได้ของรัฐบาลเพื่อนำมาจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีดังกล่าว

๖. การกำหนดให้มีระบบอนุญาต อนุมัติหรือการใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่ มี ไม่มี**เหตุผลและความจำเป็น**

เนื่องจากการใช้ระบบอนุญาตเป็นการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลชั้นสูง โดยห้ามมิให้กระทำการที่ต้องขออนุญาตนั้นจนกว่าจะได้รับอนุญาต และมุ่งหวังให้หน่วยงานของรัฐมีการพิจารณาอย่างรอบคอบในการใช้ระบบการควบคุม กำกับดูแลหรือการที่รัฐจะเข้าไปเกี่ยวข้องข้องในกิจกรรม การดำเนินชีวิต หรือการประกอบธุรกิจของประชาชนเท่าที่จำเป็นโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้ ซึ่งสมควรต้องพิจารณาตามระดับความสำคัญของกิจกรรม ประโยชน์สาธารณะ และผลกระทบที่จะเกิดขึ้นแก่ประชาชน รวมทั้งความคุ้มค่าของระบบการควบคุมหรือกำกับดูแลที่เลือกใช้ให้มีความเหมาะสม และได้สัดส่วนกับมาตรการที่เลือกใช้ เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกันและมีแนวทางในการจำกัดการใช้ระบบอนุญาตที่ไม่จำเป็นและเป็นภาระแก่ประชาชนจนเกินสมควร โดยพระราชบัญญัตินี้เป็นกฎหมายเกี่ยวกับการคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตจึงไม่มีความจำเป็นต้องกำหนดระบบอนุญาตไว้

๗. การกำหนดให้มีระบบคณะกรรมการ มี ไม่มี**เหตุผลและความจำเป็น**

เพื่อให้คณะกรรมการทำหน้าที่ในการกำหนดนโยบายการคุ้มครองสิทธิและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง ให้คำแนะนำแก่คณะรัฐมนตรีในการแก้ไข ปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนการกำกับและติดตามนโยบายและมาตรการต่าง ๆ

๘. บทกำหนดโทษ ไม่มี โทษทางอาญา โทษทางปกครอง โทษปรับทางพินัย โทษอุปรกรณ์**เหตุผลและความจำเป็น**

-

ส่วนที่ ๔ การเปิดเผยรายงานผลการรับฟังความคิดเห็นและรายงานผลการวิเคราะห์ผลกระทบ อันเกิดจากร่างพระราชบัญญัติ

คณะกรรมการรับฟังความคิดเห็นและวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากร่างกฎหมายที่เสนอโดยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ได้เปิดเผยรายงานผลการรับฟังความคิดเห็นและรายงานผลการวิเคราะห์ผลกระทบอันเกิดจากร่างกฎหมาย ทางเว็บไซต์รัฐสภา www.parliament.go.th แล้วตั้งแต่วันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๖๕

คณะกรรมการรับฟังความคิดเห็นและวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น
จากร่างกฎหมายที่เสนอโดยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือผู้มีสิทธิเลือกตั้ง
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

รายงานผลการรับฟังความคิดเห็น
และรายงานผลการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจาก
ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ.
นางมุกดา พงษ์สมบัติ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรกับคณะ เป็นผู้เสนอ

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

รายงานผลการรับฟังความคิดเห็น

และรายงานผลการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดจากร่างพระราชบัญญัติ

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลพื้นฐานของร่างพระราชบัญญัติ

๑. ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ.

 กฎหมายใหม่ แก้ไขเพิ่มเติม ยกเลิก

๒. หลักการและเหตุผล

๒.๑ หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์

๒.๒ เหตุผล

โดยที่ประเทศไทยประกอบด้วยกลุ่มชาติพันธุ์ที่เป็นกลุ่มคนที่มีอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรม วิถีชีวิต ขนบธรรมเนียมประเพณี และความเชื่อร่วมกันที่หลากหลาย เป็นประเทศพหุชาติพันธุ์และพหุวัฒนธรรม ซึ่งไม่ถูกเลือกปฏิบัติตามอนุสัญญาว่าด้วยการขจัดการเลือกปฏิบัติทางเชื้อชาติในทุกรูปแบบ ตลอดจนรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ได้บัญญัติรับรองให้บุคคลย่อมเสมอกันในกฎหมาย มีสิทธิและเสรีภาพและได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายเท่าเทียมกัน และกำหนดให้รัฐพึงส่งเสริมและให้ความคุ้มครองชาวไทยกลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ ให้มีสิทธิดำรงชีวิตในสังคมตามวัฒนธรรม ประเพณี และวิถีชีวิตดั้งเดิมตามความสมัครใจได้อย่างสงบสุข ไม่ถูกรบกวน ซึ่งจากสถานการณ์ปัจจุบันที่เปลี่ยนแปลงไปจากอดีต ประเทศไทยมีการพัฒนาไปสู่ความเป็นสังคมสมัยใหม่ ส่งผลให้วิถีชีวิต อัตลักษณ์ทางวัฒนธรรม ประเพณี ภาษาดั้งเดิมของแต่ละกลุ่มชาติพันธุ์ได้เริ่มจางหายไปจากสังคม รวมถึงการถูกเลือกปฏิบัติด้วยเหตุแห่งเชื้อชาติ และภาษา โดยที่ประเทศไทยยังไม่มีกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์ จึงต้องมีบทบัญญัติที่รับรองสิทธิและเสรีภาพ ตลอดจนมาตรการส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์ในด้านต่าง ๆ เพื่อให้ทุกกลุ่มชาติพันธุ์ในประเทศไทยมีสิทธิจัดการ อนุรักษ์ ฟื้นฟู และส่งเสริมภูมิปัญญา ศิลปวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม และจารีตประเพณีอันดีงาม และสามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีศักดิ์ศรีและความภาคภูมิใจ โดยที่ยังคงรักษาวิถีชีวิตวัฒนธรรมดั้งเดิมได้ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๓. ผู้เสนอร่างพระราชบัญญัติ

 สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ประชาชนเข้าชื่อเสนอกฎหมาย

นางมุกดา พงษ์สมบัติ กับคณะ เป็นผู้เสนอ

ส่วนที่ ๒ การรับฟังความคิดเห็นและสรุปผลการรับฟังความคิดเห็น

๑. ข้อมูลประกอบการรับฟังความคิดเห็น

โดยที่ประเทศไทยประกอบด้วยกลุ่มชาติพันธุ์ที่เป็นกลุ่มคนที่มีอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรม วิถีชีวิต ขนบธรรมเนียมประเพณี และความเชื่อร่วมกันที่หลากหลาย เป็นประเทศพหุชาติพันธุ์และพหุวัฒนธรรม ซึ่งไม่ถูกเลือกปฏิบัติตามอนุสัญญาว่าด้วยการจัดการเลือกปฏิบัติทางเชื้อชาติในทุกรูปแบบ ตลอดจนรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ได้บัญญัติรับรองให้บุคคลย่อมเสมอกันในกฎหมาย มีสิทธิและเสรีภาพและได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายเท่าเทียมกัน และกำหนดให้รัฐพึงส่งเสริมและให้ความคุ้มครองชาวไทยกลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ ให้มีสิทธิดำรงชีวิตในสังคมตามวัฒนธรรม ประเพณี และวิถีชีวิตดั้งเดิมตามความสมัครใจได้อย่างสงบสุข ไม่ถูกรบกวน ซึ่งจากสถานการณ์ปัจจุบันที่เปลี่ยนแปลงไปจากอดีต ประเทศไทยมีการพัฒนาไปสู่ความเป็นสังคมสมัยใหม่ ส่งผลให้วิถีชีวิต อัตลักษณ์ทางวัฒนธรรม ประเพณี ภาษาดั้งเดิมของแต่ละกลุ่มชาติพันธุ์ได้เริ่มจางหายไปจากสังคม รวมถึงการถูกเลือกปฏิบัติด้วยเหตุแห่งเชื้อชาติ และภาษา โดยที่ประเทศไทยยังไม่มีกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์ จึงต้องมีบทบัญญัติที่รับรองสิทธิและเสรีภาพ ตลอดจนมาตรการส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์ในด้านต่าง ๆ เพื่อให้ทุกกลุ่มชาติพันธุ์ในประเทศไทยมีสิทธิจัดการ อนุรักษ์ พื้นฟู และส่งเสริมภูมิปัญญา ศิลปวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม และจารีตประเพณีอันดีงาม และสามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีศักดิ์ศรีและความภาคภูมิใจ โดยที่ยังคงรักษาวิถีชีวิตวัฒนธรรมดั้งเดิมได้ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้ โดยสรุปสาระสำคัญ ดังนี้

๑. กำหนดให้มีการส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์ ดังนี้

๑) กำหนดให้ประเทศไทยเป็นพหุชาติพันธุ์และพหุวัฒนธรรม และการส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์ต้องสอดคล้องกับพันธกรณีระหว่างประเทศที่ประเทศไทยผูกพัน (ร่างมาตรา ๖ และมาตรา ๗)

๒) กำหนดห้ามมิให้ผู้ใดกระทำการเหยียดหยาม สร้างความเกลียดชัง หรือเลือกปฏิบัติทางเชื้อชาติต่อกลุ่มชาติพันธุ์ (ร่างมาตรา ๘)

๓) ให้การกำหนดนโยบาย กฎ ระเบียบ มาตรการ โครงการ หรือวิธีปฏิบัติของหน่วยงานรัฐ หน่วยงานเอกชน ในลักษณะที่เป็นการเหยียดหยาม สร้างความเกลียดชัง หรือเลือกปฏิบัติทางเชื้อชาติต่อกลุ่มชาติพันธุ์จะกระทำมิได้ โดยให้หมายความรวมถึงการกระทำหรืองดเว้นกระทำการ ที่แม้จะมีได้มุ่งหมายให้เป็นการเหยียดหยาม สร้างความเกลียดชัง หรือเลือกปฏิบัติทางเชื้อชาติต่อกลุ่มชาติพันธุ์โดยตรงแต่ผลของการกระทำนั้นทำให้กลุ่มชาติพันธุ์ต้องเสียสิทธิที่ควรได้รับเพราะเหตุแห่งการเป็นกลุ่มชาติพันธุ์ด้วย (ร่างมาตรา ๙)

๔) กำหนดห้ามมิให้ผู้ใดโฆษณาหรือเผยแพร่ทางสื่อมวลชนหรือสื่อสารสนเทศประเภทใดอันเป็นการเหยียดหยาม สร้างความเกลียดชัง หรือเลือกปฏิบัติโดยทางเชื้อชาติต่อกลุ่มชาติพันธุ์ ที่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่ เกียรติยศ ชื่อเสียง ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ หรือสิทธิของกลุ่มชาติพันธุ์ (ร่างมาตรา ๑๐)

๕) กำหนดให้กลุ่มชาติพันธุ์มีสิทธิอนุรักษ์ พื้นฟู และส่งเสริมภูมิปัญญา ศิลปวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม และจารีตประเพณีอันดีงาม รวมถึงมีสิทธิใช้ อนุรักษ์ พื้นฟู และส่งเสริมภูมิปัญญาด้านภาษาของกลุ่มชาติพันธุ์ ตลอดจนมีหลักสูตรการศึกษาที่เหมาะสมกับวิถีชีวิตและวัฒนธรรม (ร่างมาตรา ๑๑)

๖) กำหนดให้กลุ่มชาติพันธุ์มีสิทธิจัดการ บำรุงรักษา และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และความหลากหลายทางชีวภาพอย่างสมดุลและยั่งยืน ตามวิถีชีวิตและวัฒนธรรม (ร่างมาตรา ๑๒)

๗) กำหนดให้กลุ่มชาติพันธุ์มีสิทธิได้รับการส่งเสริมในการพัฒนาคุณภาพชีวิต (ร่างมาตรา ๑๓)

๘) กำหนดให้กลุ่มชาติพันธุ์มีสิทธิได้รับการส่งเสริมให้มีส่วนร่วมในกิจกรรมเพื่อประโยชน์ของ ชุมชน และกิจกรรมที่อาจมีผลกระทบต่อชุมชนและวิถีชาติพันธุ์ รวมทั้งได้รับการคุ้มครองในการเข้าร่วมและ ดำเนินกิจกรรม และมีสิทธิได้รับการส่งเสริมในการมีส่วนร่วมในกระบวนการทางสังคม โดยได้รับการจัดสรร ที่ค้ำประกันถึงสัดส่วนของกลุ่มชาติพันธุ์ (ร่างมาตรา ๑๔ และมาตรา ๑๕)

๙) กำหนดให้กลุ่มชาติพันธุ์ได้รับการส่งเสริมและคุ้มครองในการเข้าถึงสาธารณูปโภค ขั้นพื้นฐาน สิทธิขั้นพื้นฐานและสิทธิมนุษยชน (ร่างมาตรา ๑๖)

๑๐) กำหนดให้กลุ่มชาติพันธุ์ได้รับการคุ้มครอง มีสิทธิดำรงชีวิตในสังคม สิทธิครอบครองและสิทธิ ในการจัดการ พื้นที่ชุมชนและชุมชนท้องถิ่นดั้งเดิม พื้นที่อยู่อาศัย พื้นที่ทำกิน พื้นที่ทางวัฒนธรรมและ จิตวิญญาณ ทั้งนี้ ตามที่คณะกรรมการส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์แห่งชาติประกาศกำหนด (ร่างมาตรา ๑๗ และมาตรา ๒๔ (๕))

๒. กำหนดให้มีคณะกรรมการส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์แห่งชาติ ประกอบด้วย

๑) นายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรีที่นายกรัฐมนตรีมอบหมาย เป็นประธานกรรมการ

๒) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เป็นรองประธานกรรมการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม เป็นรองประธานกรรมการ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตาม (๔) เลือกกันเอง หนึ่งคน เป็นรองประธานกรรมการ

๓) กรรมการโดยตำแหน่ง จำนวนเจ็ดคน ได้แก่ ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ปลัดกระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวงยุติธรรม ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ปลัดกระทรวงวัฒนธรรม ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เป็นกรรมการ

๔) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวนเจ็ดคน ซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งจากการสรรหาของสภากลุ่มชาติพันธุ์ แบ่งเป็นผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ด้านกลุ่มชาติพันธุ์ จำนวนห้าคน และผู้แทนองค์กร ที่ทำงานด้านกลุ่มชาติพันธุ์ จำนวนสองคน โดยค้ำประกันถึงสัดส่วนเพศสภาพ

๕) กรรมการผู้แทนกลุ่มชาติพันธุ์ จำนวนเจ็ดคน ซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งจากการสรรหาของ สภากลุ่มชาติพันธุ์ โดยค้ำประกันถึงสัดส่วนเพศสภาพ

ให้อธิบดีเป็นกรรมการและเลขานุการ และมีอำนาจแต่งตั้งข้าราชการในกรมจำนวนไม่เกินสองคน เป็นผู้ช่วยเลขานุการ และให้กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการทำหน้าที่เป็นสำนักงานเลขานุการของ คณะกรรมการ (ร่างมาตรา ๑๘ และมาตรา ๑๙)

๓. กำหนดให้คณะกรรมการส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์แห่งชาติ มีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

๑) กำหนดนโยบาย มาตรการ ระเบียบและแผนปฏิบัติงานเพื่อส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์ ในทุกหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน ทั้งในส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น

๒) เสนอแนะนโยบาย และข้อเสนอในการปรับปรุงกฎหมาย กฎ หรือข้อบังคับต่อคณะรัฐมนตรี เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์แห่งพระราชบัญญัตินี้

๓) เสนอความเห็นและให้คำปรึกษาต่อรัฐมนตรีผู้รับผิดชอบเกี่ยวกับนโยบาย กฎหมาย โครงการ หรือการดำเนินการอื่นใดที่อาจมีผลกระทบต่อกลุ่มชาติพันธุ์

๔) ประกาศเขตพื้นที่ชุมชนและชุมชนท้องถิ่นดั้งเดิม พื้นที่อยู่อาศัย พื้นที่ทำกิน พื้นที่ทางวัฒนธรรมและจิตวิญญาณ ของกลุ่มชาติพันธุ์ตามมาตรา ๑๗

๕) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการหรือตามที่ คณะรัฐมนตรีมอบหมาย

๖) ติดตาม ประเมินผลและตรวจสอบการดำเนินงานของคณะกรรมการส่งเสริมและคุ้มครอง กลุ่มชาติพันธุ์กรุงเทพมหานครและคณะกรรมการส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์จังหวัด รวมทั้งให้ คำแนะนำและเสนอแนะในการส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์ในกรุงเทพมหานครและระดับจังหวัด

๗) ดำเนินการอื่นใดที่เกี่ยวกับการส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์ (ร่างมาตรา ๒๔)

๔. กำหนดให้มีคณะกรรมการส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์กรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย

๑) ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครหรือรองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครที่ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร มอบหมาย เป็นประธานกรรมการ

๒) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตาม (๔) เลือกกันเองหนึ่งคน เป็นรองประธานกรรมการ

๓) กรรมการโดยตำแหน่ง จำนวนเจ็ดคน ได้แก่ ผู้แทนสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน ผู้แทนกรมการ ปกครอง ผู้แทนกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ ผู้แทนสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ผู้แทนสำนักงาน ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ผู้แทนศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร ผู้แทนกรมพัฒนาสังคมและ สวัสดิการ เป็นกรรมการ

๔) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวนเจ็ดคน ซึ่งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครแต่งตั้ง โดยความเห็นชอบ ของสภากลุ่มชาติพันธุ์ ซึ่งเป็นผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ด้านกลุ่มชาติพันธุ์ จำนวนห้าคน และผู้แทนองค์กรที่ทำงานด้านกลุ่มชาติพันธุ์ จำนวนสองคน โดยคำนึงถึงสัดส่วนเพศสภาพ

๕) กรรมการผู้แทนกลุ่มชาติพันธุ์ จำนวนเจ็ดคน ซึ่งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครแต่งตั้ง โดย ความเห็นชอบของสภากลุ่มชาติพันธุ์ โดยคำนึงถึงสัดส่วนเพศสภาพ

ให้ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาสังคม กรุงเทพมหานคร เป็นกรรมการและเลขานุการ ให้กรรมการ ผู้แทนกลุ่มชาติพันธุ์เลือกกันเองหนึ่งคนเป็นเลขานุการร่วม และให้ประธานคณะกรรมการส่งเสริมและคุ้มครอง กรุงเทพมหานครแต่งตั้งข้าราชการสำนักพัฒนาสังคมจำนวนไม่เกินสองคนเป็นผู้ช่วยเลขานุการ (ร่างมาตรา ๒๖)

๕. กำหนดให้มีคณะกรรมการส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์จังหวัด ประกอบด้วย

๑) ผู้ว่าราชการจังหวัดหรือรองผู้ว่าราชการจังหวัดซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้ว่าราชการจังหวัด

๒) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตาม (๔) เลือกกันเองหนึ่งคน เป็นรองประธานกรรมการ

๓) กรรมการโดยตำแหน่ง จำนวนเจ็ดคน ได้แก่ นายกองค้การบริหารส่วนจังหวัด พัฒนาการจังหวัด ยุติธรรมจังหวัด ศึกษาธิการจังหวัด ผู้อำนวยการสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด วัฒนธรรมจังหวัด พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด เป็นกรรมการ

๔) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวนเจ็ดคน ซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้ง โดยความเห็นชอบของ สภากลุ่มชาติพันธุ์ ซึ่งเป็นผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ด้านกลุ่มชาติพันธุ์ จำนวนห้าคน และผู้แทนองค์กรที่ทำงานด้านกลุ่มชาติพันธุ์ จำนวนสองคน เป็นประธานกรรมการ

๕) กรรมการผู้แทนกลุ่มชาติพันธุ์ จำนวนเจ็ดคน ซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้ง โดยความเห็นชอบของสภากลุ่มชาติพันธุ์

ให้ผู้อำนวยการศูนย์ประสานงานส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์จังหวัด เป็นกรรมการและเลขานุการ ให้กรรมการผู้แทนกลุ่มชาติพันธุ์เลือกกันเองหนึ่งคนเป็นเลขานุการร่วม และให้ประธานคณะกรรมการส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์จังหวัดแต่งตั้งข้าราชการในจังหวัดจำนวนไม่เกินสองคนเป็นผู้ช่วยเลขานุการ (ร่างมาตรา ๒๗)

๖. กำหนดให้คณะกรรมการส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์กรุงเทพมหานครและคณะกรรมการส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์จังหวัด มีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

๑) เสนอความเห็นต่อคณะกรรมการเกี่ยวกับกำหนดนโยบาย มาตรการ ระเบียบ และแผนปฏิบัติงานเพื่อส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์

๒) ให้คำปรึกษา แนะนำ และประสานงาน แก่หน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน ในการดำเนินการ ที่เกี่ยวกับกลุ่มชาติพันธุ์หรืออาจมีผลกระทบต่อกลุ่มชาติพันธุ์

๓) สำรวจและจัดทำข้อมูลพื้นฐานกลุ่มชาติพันธุ์ รวมทั้งกำหนดมาตรการ ระเบียบ และแผนปฏิบัติงาน เพื่อส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์ระดับจังหวัด

๔) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นหน้าที่และอำนาจหรือตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

๕) ดำเนินการอื่นใดที่เกี่ยวกับการส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์ (ร่างมาตรา ๓๐)

๗. กำหนดให้คณะกรรมการส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์แห่งชาติ คณะกรรมการส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์กรุงเทพมหานคร และคณะกรรมการส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์จังหวัด มีอำนาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการหรือคณะทำงานเพื่อปฏิบัติการตามที่คณะกรรมการมอบหมายได้ (ร่างมาตรา ๒๕ และ มาตรา ๒๙)

๘. กำหนดให้มีสภากลุ่มชาติพันธุ์ ประกอบด้วยสมาชิกที่มาจากกลุ่มชาติพันธุ์ ซึ่งเลือกกันเองภายใน แต่ละกลุ่มที่ได้ขึ้นทะเบียนไว้กับสภาแล้ว จำนวนกลุ่มละไม่เกินห้าคน โดยการเลือกกันเองให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ประธานสภากำหนด โดยคำนึงถึงสัดส่วนเพศสภาพ และตัวแทนเยาวชน เท่าเทียม ภายในระหว่างกลุ่มชาติพันธุ์และมีความสอดคล้องทางวัฒนธรรม ซึ่งกลุ่มชาติพันธุ์แต่ละกลุ่มสามารถขึ้นทะเบียนกับสำนักงานส.ภากลุ่มชาติพันธุ์ตามหลักเกณฑ์ และวิธีการที่สภากลุ่มชาติพันธุ์กำหนด และกำหนดให้ ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน) ทำหน้าที่สำนักงานสภากลุ่มชาติพันธุ์ (ร่างมาตรา ๓๓ และมาตรา ๔๙)

๙. กำหนดให้สภากลุ่มชาติพันธุ์ มีหน้าที่และอำนาจดังต่อไปนี้

๑) เสนอนโยบาย มาตรการส่งเสริมและคุ้มครอง แก่คณะกรรมการส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์ แห่งชาติ

๒) เป็นศูนย์กลางในการประสานงาน แลกเปลี่ยน เรียนรู้ ประชาสัมพันธ์ และเผยแพร่เกี่ยวกับ เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และข้อมูลข่าวสารของกลุ่มชาติพันธุ์

๓) ส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน และสิทธิกลุ่มชาติพันธุ์

๔) อนุรักษ์ ส่งเสริม และฟื้นฟู อัตลักษณ์ ภาษา วัฒนธรรมอันดีงาม ภูมิปัญญา อาหาร สมุนไพร พันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ป่า และจารีตประเพณีของกลุ่มชาติพันธุ์

๕) เสนอแนะ ให้คำปรึกษาต่อภาครัฐหรือเอกชน ในนโยบายหรือกิจการหรือโครงการใด ๆ ที่อาจ ส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิตของกลุ่มชาติพันธุ์ รวมทั้งขับเคลื่อนนโยบายสาธารณะที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มชาติพันธุ์

๖) สนับสนุน ส่งเสริม วิจัย และพัฒนาศักยภาพและความเข้มแข็งขององค์กร ชุมชน ชมรม สตรี เยาวชน และผู้นำของกลุ่มชาติพันธุ์

๗) สร้างความร่วมมือกับหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อจัดทำแผนงาน โครงการ หรือกิจกรรมที่เป็นการส่งเสริม คุ้มครองและพัฒนาศักยภาพกลุ่มชาติพันธุ์

๘) เสนอแนวทางการแก้ไขปัญหา ที่ส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิตจากนโยบายหรือกิจการหรือโครงการ ใด ๆ ต่อรัฐและหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง

๙) จัดทำรายงานและข้อเสนอในประเด็นกลุ่มชาติพันธุ์ เพื่อเสนอต่อคณะรัฐมนตรีและหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้อง

๑๐) แต่งตั้งคณะที่ปรึกษา คณะอนุกรรมการ และคณะทำงาน ตามที่สภาเห็นชอบ

๑๑) พิจารณาให้ความเห็นชอบแผนงาน โครงการ และงบประมาณของสภา

๑๒) ออกกฎ ระเบียบ ประกาศ ข้อบังคับ เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

๑๓) หน้าที่อื่นตามที่กฎหมายกำหนด (ร่างมาตรา ๔๒)

๑๐. กำหนดให้สภามีคณะกรรมการสภาประกอบด้วย ประธานสภาหนึ่งคน รองประธานสภาห้าคน เลขาธิการสภาหนึ่งคน และกรรมการสภาสิบห้าคน โดยให้คณะกรรมการสภาการประชุมตามภารกิจ อย่างน้อยสองเดือนต่อครั้ง (ร่างมาตรา ๔๓ และมาตรา ๔๔)

๑๑. กำหนดให้มีคณะผู้อาวุโสสภา จำนวนสิบห้าคน ที่คำนึงถึงสัดส่วนเพศสภาพ และให้กระจายสัดส่วน ไปตามกลุ่มชาติพันธุ์และภูมิภาค โดยคณะกรรมการสภาเสนอให้ที่ประชุมสภารับรองโดยผู้อาวุโสมีคุณสมบัติ ดังต่อไปนี้

๑) เป็นผู้มีความรู้ความเข้าใจ หรือผู้มีความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับกลุ่มชาติพันธุ์หรือปราชญ์ชาวบ้าน

๒) มีความประพฤติดี เที่ยงธรรม เป็นแบบอย่างและได้รับการยอมรับจากกลุ่มชาติพันธุ์

๓) มีความเสียสละ และมีจิตอาสา

๔) เป็นกลุ่มชาติพันธุ์ หรือผู้ที่ทำคุณประโยชน์ให้กับกลุ่มชาติพันธุ์ (ร่างมาตรา ๔๕ และมาตรา ๔๖)

๑๒. กำหนดให้หลักเกณฑ์และวิธีการแต่งตั้งคณะผู้อาวุโสสภา วิธีการประชุม วาระการดำรงตำแหน่ง และการพ้นจากตำแหน่ง ให้เป็นไปตามระเบียบที่กำหนดโดยสภากลุ่มชาติพันธุ์ และกำหนดให้คณะผู้อาวุโสสภา มีหน้าที่และอำนาจ ดังนี้

๑) ให้คำปรึกษา ทารือ ให้ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะแก่สมาชิกสภา คณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ คณะทำงาน และสำนักงานสภาในเรื่องต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

๒) โกล่เกลี่ยกรณีที่เกิดข้อพิพาท มีความคิดเห็นที่แตกต่างไม่สามารถหาข้อยุติได้ (ร่างมาตรา ๔๗ และมาตรา ๔๘)

๑๓. กำหนดบทลงโทษแก่บุคคลที่กระทำการฝ่าฝืนบทบัญญัติของกฎหมายฉบับนี้ ดังนี้

๑) กำหนดให้ผู้ฝ่าฝืนมาตรา ๘ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามเดือน หรือปรับไม่เกินสามหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (ร่างมาตรา ๕๑)

๒) กำหนดให้ผู้ฝ่าฝืนมาตรา ๙ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามเดือน หรือปรับไม่เกินสามหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (ร่างมาตรา ๕๑)

๓) กำหนดให้ผู้ฝ่าฝืนมาตรา ๑๐ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามเดือน หรือปรับไม่เกินสามหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (ร่างมาตรา ๕๒)

๑๔. กำหนดให้กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ สํารวจและจัดทำข้อมูลกลุ่มชาติพันธุ์ ข้อมูลชุมชน ข้อมูลพื้นที่ชุมชนและชุมชนท้องถิ่นดั้งเดิม พื้นที่อยู่อาศัย พื้นที่ทำกิน พื้นที่ทางวัฒนธรรมและจิตวิญญาณ ของกลุ่มชาติพันธุ์ โดยกระบวนการมีส่วนร่วมของกลุ่มชาติพันธุ์ภายในสามร้อยหกสิบวันนับแต่วันบังคับใช้พระราชบัญญัตินี้ ในระหว่างการดำเนินการสำรวจและจัดทำพื้นที่ดังกล่าว ให้กลุ่มชาติพันธุ์สามารถใช้สิทธิในพื้นที่ดังกล่าวได้ตามวิถีชีวิตและวัฒนธรรม (ร่างมาตรา ๕๓)

๑๕. กำหนดให้ศูนย์พัฒนาราชากรบนพื้นที่สูง กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ปฏิบัติหน้าที่เป็นศูนย์ประสานงานส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์ จนกว่าจะมีการโอนบรรดากิจการทรัพย์สิน หนี้ สิทธิ งบประมาณ ภาระผูกพัน รายได้ ข้าราชการ ลูกจ้าง พนักงานราชการ ของศูนย์พัฒนาราชากรบนพื้นที่สูงไปยังศูนย์ประสานงานส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์แล้วเสร็จ (ร่างมาตรา ๕๔)

๑๖. กำหนดให้กระทรวงวัฒนธรรมจัดตั้งสภากลุ่มชาติพันธุ์ให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันบังคับใช้พระราชบัญญัตินี้ โดยองค์ประกอบหลักเกณฑ์และวิธีการ ได้มาซึ่งสมาชิกสภากลุ่มชาติพันธุ์ตาม มาตรา ๓๓ ให้เป็นไปตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรมกำหนด (ร่างมาตรา ๕๕)

๒. ผู้เกี่ยวข้องที่ได้รับหรืออาจได้รับผลกระทบจากร่างพระราชบัญญัติ

๑. กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

๒. กระทรวงวัฒนธรรม

๓. ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

๔. ปลัดกระทรวงวัฒนธรรม

๕. ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

๖. ปลัดกระทรวงมหาดไทย
๗. ปลัดกระทรวงยุติธรรม
๘. ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
๙. ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๑๐. อธิบดีกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ
๑๑. ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร
๑๒. ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาสังคม กรุงเทพมหานคร
๑๓. ประชาชนกลุ่มชาติพันธุ์
๑๔. ประชาชนทั่วไป

๓. ประเด็นการรับฟังความคิดเห็น

๑. ท่านเห็นด้วยกับการให้มีกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์ตามร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้หรือไม่ อย่างไร

๒. ท่านเห็นด้วยกับการกำหนดห้ามมิให้มีการกระทำใดอันเป็นการเหยียดหยาม สร้างความเกลียดชัง หรือเลือกปฏิบัติทางเชื้อชาติโดยไม่เป็นธรรมต่อกลุ่มชาติพันธุ์ ทั้งที่เป็นการกระทำของผู้ใด หน่วยงานรัฐ หน่วยงานเอกชน รวมถึงห้ามมิให้มีการโฆษณาหรือเผยแพร่ทางสื่อมวลชนหรือสื่อสารสนเทศประเภทใด ในการกระทำดังกล่าว หรือไม่ อย่างไร

๓. ท่านเห็นด้วยกับการกำหนดบทลงโทษ ทั้งโทษจำคุก ปรับ หรือทั้งจำทั้งปรับ กับผู้กระทำการฝ่าฝืน ตามข้อ ๒ หรือไม่ อย่างไร

๔. ท่านเห็นด้วยกับการกำหนดให้มี “คณะกรรมการส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์แห่งชาติ” โดยมีการกำหนดองค์ประกอบของคณะกรรมการ วาระการดำรงตำแหน่ง หน้าที่และอำนาจ การแต่งตั้ง คณะอนุกรรมการ คณะทำงาน รวมถึงให้กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ทำหน้าที่เป็นสำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการ หรือไม่ อย่างไร

๕. ท่านเห็นด้วยกับการกำหนดให้มี “คณะกรรมการส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์ กรุงเทพมหานคร” โดยมีการกำหนดองค์ประกอบของคณะกรรมการ หน้าที่และอำนาจ และให้ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาสังคม กรุงเทพมหานคร เป็นกรรมการและเลขานุการ หรือไม่ อย่างไร

๖. ท่านเห็นด้วยกับการกำหนดให้มี “คณะกรรมการส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์จังหวัด” โดยมีการกำหนดองค์ประกอบของคณะกรรมการ หน้าที่และอำนาจ และให้ผู้อำนวยการศูนย์ประสานงานส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์จังหวัด เป็นกรรมการและเลขานุการ หรือไม่ อย่างไร

๗. ท่านเห็นด้วยกับการกำหนดให้มี “สภากลุ่มชาติพันธุ์” โดยกำหนดให้มีการขึ้นทะเบียนกลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ คุณสมบัติและลักษณะต้องห้าม วาระการดำรงตำแหน่ง หน้าที่และอำนาจ การมีคณะกรรมการสภา คณะผู้อาวุโสสภา รวมถึงการให้ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน) ทำหน้าที่เป็นสำนักงานสภา กลุ่มชาติพันธุ์ หรือไม่ อย่างไร

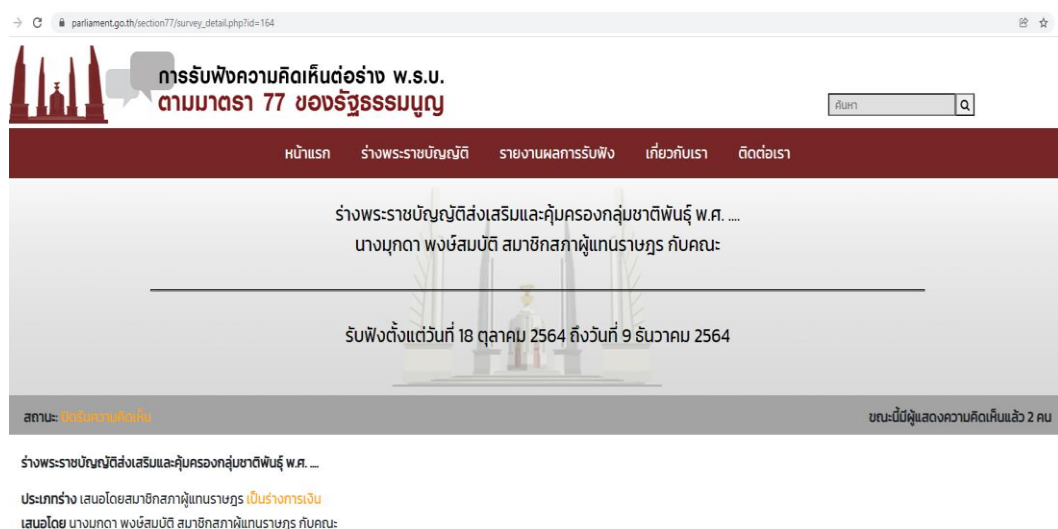
๘. ท่านเห็นด้วยกับร่างกฎหมายฉบับนี้ที่กำหนดให้มีการโอนบรรดาการบริหารจัดการของศูนย์พัฒนา
ราษฎรบนพื้นที่สูง กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ไปยัง “ศูนย์ประสานงานส่งเสริม
และคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์” หรือไม่ อย่างไร

๔. ระยะเวลาและวิธีการการรับฟังความคิดเห็น

๔.๑ ระยะเวลาในการรับฟังความคิดเห็น รับฟังระหว่างวันที่ ๑๘ ตุลาคม ๒๕๖๔ ถึงวันที่ ๙
ธันวาคม ๒๕๖๔ รวมระยะเวลา จำนวน ๕๓ วัน

๔.๒ วิธีการรับฟังความคิดเห็น

ผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของรัฐสภา www.parliament.go.th

๕. สรุปผลการรับฟังความคิดเห็น

๕.๑ มีผู้เข้าเยี่ยมชมเว็บไซต์จำนวน ๔๐๕ คน ผู้ร่วมแสดงความคิดเห็นจำนวน ๒ คน ดังนี้

๑. เพศ

ชาย (จำนวน ๒ คน)

หญิง (จำนวน ๐ คน)

๒. อายุ (ปี)

๒๐ หรือต่ำกว่า (จำนวน ๐ คน)

๒๑ - ๓๐ (จำนวน ๑ คน)

๓๑ - ๔๐ (จำนวน ๐ คน)

๔๑ - ๕๐ (จำนวน ๐ คน)

๕๑ - ๖๐ (จำนวน ๑ คน)

๖๑ ขึ้นไป (จำนวน ๐ คน)

๓. ระดับการศึกษา

ประถมศึกษา หรือต่ำกว่า (จำนวน ๐ คน)

มัธยมศึกษา/ปวช./ปวส. (จำนวน ๐ คน)

ปริญญาตรี (จำนวน ๑ คน)

สูงกว่าปริญญาตรี (จำนวน ๑ คน)

๔. อาชีพ

รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ (จำนวน ๐ คน)

ข้าราชการบำนาญ (จำนวน ๐ คน)

ค้าขาย/ทำธุรกิจส่วนตัว (จำนวน ๐ คน)

เกษตรกร (จำนวน ๐ คน)

รับจ้าง (จำนวน ๑ คน)

นักเรียน/นักศึกษา (จำนวน ๑)

อื่นๆ (จำนวน ๐ คน)

๕. ท่านเกี่ยวข้องกับร่างพระราชบัญญัตินี้ในฐานะใด

ประชาชนกลุ่มชาติพันธุ์ (จำนวน ๑ คน)

ประชาชนทั่วไป (จำนวน ๑ คน)

๕.๒ ผลการรับฟัง

ผลการรับฟังผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของรัฐสภา www.parliament.go.th สรุปได้เป็นรายประเด็นดังนี้

๑. ท่านเห็นด้วยกับการให้มีกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์ตามร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้หรือไม่ อย่างไร

- เห็นด้วย จำนวน ๒ คน

๒. ท่านเห็นด้วยกับการกำหนดห้ามมิให้มีการกระทำใดอันเป็นการเหยียดหยาม สร้างความเกลียดชังหรือเลือกปฏิบัติทางเชื้อชาติโดยไม่เป็นธรรมต่อกลุ่มชาติพันธุ์ ทั้งที่เป็นการกระทำของผู้ใด หน่วยงานรัฐ หน่วยงานเอกชน รวมถึงห้ามมิให้มีการโฆษณาหรือเผยแพร่ทางสื่อมวลชนหรือสื่อสารสนเทศประเภทใดในการกระทำดังกล่าว หรือไม่ อย่างไร

- เห็นด้วย จำนวน ๒ คน เพื่อส่งเสริมความเท่าเทียมในชาติพันธุ์และแสดงให้เห็นถึงอัตลักษณ์ของบุคคล

๓. ท่านเห็นด้วยกับการกำหนดบทลงโทษ ทั้งโทษจำคุก ปรับ หรือทั้งจำทั้งปรับ กับผู้กระทำการฝ่าฝืนตามข้อ ๒ หรือไม่ อย่างไร

- เห็นด้วย จำนวน ๒ คน

๔. ท่านเห็นด้วยกับการกำหนดให้มี “คณะกรรมการส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์แห่งชาติ” โดยมีการกำหนดองค์ประกอบของคณะกรรมการ วาระการดำรงตำแหน่ง หน้าที่และอำนาจ การแต่งตั้ง คณะอนุกรรมการ คณะทำงาน รวมถึงให้กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ทำหน้าที่เป็นสำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการ หรือไม่ อย่างไร

- เห็นด้วย จำนวน ๒ คน

๕. ท่านเห็นด้วยกับการกำหนดให้มี “คณะกรรมการส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์กรุงเทพมหานคร” โดยมีการกำหนดองค์ประกอบของคณะกรรมการ หน้าที่และอำนาจ และให้ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาสังคม กรุงเทพมหานคร เป็นกรรมการและเลขานุการ หรือไม่ อย่างไร

- เห็นด้วย จำนวน ๒ คน

ไม่เห็นด้วยกับการกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๖. ท่านเห็นด้วยกับการกำหนดให้มี “คณะกรรมการส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์จังหวัด” โดยมีการกำหนดองค์ประกอบของคณะกรรมการ หน้าที่และอำนาจ และให้ผู้อำนวยการศูนย์ประสานงานส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์จังหวัด เป็นกรรมการและเลขานุการ หรือไม่ อย่างไร

- เห็นด้วย จำนวน ๒ คน

๗. ท่านเห็นด้วยกับการกำหนดให้มี “สภากลุ่มชาติพันธุ์” โดยกำหนดให้มีการขึ้นทะเบียนกลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ คุณสมบัติและลักษณะต้องห้าม วาระการดำรงตำแหน่ง หน้าที่และอำนาจ การมีคณะกรรมการสภา คณะผู้อาวุโสสภา รวมถึงการให้ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน) ทำหน้าที่เป็นสำนักงานสภากลุ่มชาติพันธุ์ หรือไม่ อย่างไร

- เห็นด้วย จำนวน ๒ คน

๘. ท่านเห็นด้วยกับร่างกฎหมายฉบับนี้ที่กำหนดให้มีการโอนบรรดาการบริหารจัดการของศูนย์พัฒนาราษฎรบนพื้นที่สูง กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ไปยัง “ศูนย์ประสานงานส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์” หรือไม่ อย่างไร

- เห็นด้วย จำนวน ๒ คน

ส่วนที่ ๓ รายงานผลการวิเคราะห์ผลกระทบอันเกิดจากร่างพระราชบัญญัติ

๑. ความเป็นมา สภาพปัญหา ความจำเป็นที่จะต้องตราพระราชบัญญัติ

โดยที่ประเทศไทยประกอบด้วยกลุ่มชาติพันธุ์ที่เป็นกลุ่มคนที่มีอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรม วิถีชีวิต ขนบธรรมเนียมประเพณี และความเชื่อร่วมกันที่หลากหลาย เป็นประเทศพหุชาติพันธุ์และพหุวัฒนธรรม ซึ่งไม่ถูกเลือกปฏิบัติตามอนุสัญญาว่าด้วยการจัดการเลือกปฏิบัติทางเชื้อชาติในทุกรูปแบบ ตลอดจนรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ได้บัญญัติรับรองให้บุคคลย่อมเสมอกันในกฎหมาย มีสิทธิและเสรีภาพและได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายเท่าเทียมกัน และกำหนดให้รัฐพึงส่งเสริมและให้ความคุ้มครองชาวไทยกลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ ให้มีสิทธิดำรงชีวิตในสังคมตามวัฒนธรรม ประเพณี และวิถีชีวิตดั้งเดิมตามความสมัครใจได้อย่างสงบสุข ไม่ถูกรบกวน ซึ่งจากสถานการณ์ปัจจุบันที่เปลี่ยนแปลงไปจากอดีต ประเทศไทยมีการพัฒนาไปสู่ความเป็นสังคมสมัยใหม่ ส่งผลให้วิถีชีวิต อัตลักษณ์ทางวัฒนธรรม ประเพณี ภาษาดั้งเดิมของแต่ละกลุ่มชาติพันธุ์ได้เริ่มจางหายไปจากสังคม รวมถึงการถูกเลือกปฏิบัติด้วยเหตุแห่งเชื้อชาติ และภาษา โดยที่ประเทศไทยยังไม่มีกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์ จึงต้องมีบทบัญญัติที่รับรองสิทธิและเสรีภาพ ตลอดจนมาตรการส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์ในด้านต่าง ๆ เพื่อให้ทุกกลุ่มชาติพันธุ์ในประเทศไทยมีสิทธิจัดการ อนุรักษ์ พื้นฟู และส่งเสริมภูมิปัญญา ศิลปวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม และจารีตประเพณีอันดีงาม และสามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีศักดิ์ศรีและความภาคภูมิใจ โดยที่ยังคงรักษาวิถีชีวิตวัฒนธรรมดั้งเดิมได้ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๒. ความสอดคล้องของร่างพระราชบัญญัติ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๗๐ รัฐพึงส่งเสริมและให้ความคุ้มครองชาวไทยกลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ ให้มีสิทธิดำรงชีวิตในสังคมตามวัฒนธรรม ประเพณี และวิถีชีวิตดั้งเดิมตามความสมัครใจได้อย่างสงบสุข ไม่ถูกรบกวน ทั้งนี้ เท่าที่ไม่เป็นการขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน หรือเป็นอันตรายต่อความมั่นคงของรัฐ หรือสุขภาพอนามัย

๓. ประโยชน์ที่ประชาชนและสังคมจะได้รับ

มีบทบัญญัติที่รับรองสิทธิและเสรีภาพ ตลอดจนมาตรการส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์ในด้านต่าง ๆ เพื่อให้ทุกกลุ่มชาติพันธุ์ในประเทศไทยมีสิทธิจัดการ อนุรักษ์ พื้นฟู และส่งเสริมภูมิปัญญา ศิลปวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม และจารีตประเพณีอันดีงาม และสามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีศักดิ์ศรีและความภาคภูมิใจ โดยที่ยังคงรักษาวิถีชีวิตวัฒนธรรมดั้งเดิมได้

๔. ความสัมพันธ์หรือความใกล้เคียงกับกฎหมายอื่น

-

๕. ผลกระทบโดยรวมที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย

-

๖. การกำหนดให้มีระบบอนุญาต อนุมัติหรือการใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่

 มี ไม่มี

เหตุผลและความจำเป็น

เป็นกิจกรรมที่กระทบต่อการดำรงชีวิตของประชาชน เพื่อให้มีการตรวจสอบจากรัฐให้เป็นไปตามมาตรฐานหรือหลักการ อันจะทำให้ประชาชนสามารถดำรงชีวิตได้อย่างปกติสุข

๗. การกำหนดให้มีระบบคณะกรรมการ

 มี ไม่มี

เหตุผลและความจำเป็น

คณะกรรมการ เป็นกลไกสำคัญในการกำหนดนโยบาย สนับสนุนให้เกิดการขับเคลื่อน พร้อมทั้งควบคุมดูแลการดำเนินงานและการบริหารงานทั่วไป

๘. บทกำหนดโทษ

 ไม่มี โทษทางอาญา โทษทางปกครอง โทษปรับเป็นพินัย โทษอุปรกรณ์

เหตุผลและความจำเป็น

.....

.....

ส่วนที่ ๔ การเปิดเผยรายงานผลการรับฟังความคิดเห็นและรายงานผลการวิเคราะห์ผลกระทบอันเกิดจากร่างพระราชบัญญัติ

คณะกรรมการรับฟังความคิดเห็นและวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากร่างพระราชบัญญัติที่เสนอโดยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ได้เปิดเผยรายงานผลการรับฟังความคิดเห็นและรายงานผลการวิเคราะห์ผลกระทบอันเกิดจากร่างพระราชบัญญัติ ทางเว็บไซต์รัฐสภา www.parliament.go.th แล้วตั้งแต่วันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๖๔

คณะกรรมการรับฟังความคิดเห็นและวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากร่างพระราชบัญญัติที่เสนอโดยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือผู้มีสิทธิเลือกตั้ง
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

รายงานผลการรับฟังความคิดเห็น
และรายงานผลการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจาก
ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ.
นายณัฐพล สืบศักดิ์วงศ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรกับคณะ เป็นผู้เสนอ

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

รายงานผลการรับฟังความคิดเห็น
และรายงานผลการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดจากร่างพระราชบัญญัติ

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลพื้นฐานของร่างพระราชบัญญัติ

๑. ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ.

กฎหมายใหม่

แก้ไขเพิ่มเติม

ยกเลิก

๒. หลักการและเหตุผล

๒.๑ หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์

๒.๒ เหตุผล

โดยที่มาตรา ๗๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยได้บัญญัติให้รัฐพึงส่งเสริมและให้ความคุ้มครองชาวไทยกลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ ให้มีสิทธิดำรงชีวิตในสังคมตามวัฒนธรรม ประเพณี และวิถีชีวิตดั้งเดิมตามความสมัครใจได้อย่างสงบสุข ไม่ถูกรบกวน ซึ่งประเทศไทยมีกลุ่มชาติพันธุ์ที่แตกต่างและหลากหลาย แต่ละกลุ่มล้วนมีวิถีชีวิต ภาษา ภูมิปัญญา และวัฒนธรรมที่เป็นเอกลักษณ์ของตนเองมาช้านาน ประเทศไทยได้มีการให้สัตยาบันต่อพันธกรณีระหว่างประเทศเกี่ยวกับการส่งเสริมและอนุรักษ์วิถีชีวิตของกลุ่มชาติพันธุ์หลายฉบับ ซึ่งปัจจุบันไม่มีกฎหมายส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์โดยตรง ส่งผลให้กลุ่มชาติพันธุ์ต้องเผชิญปัญหาต่าง ๆ โดยเฉพาะการขาดสิทธิทางวัฒนธรรม ขาดสิทธิทางทรัพยากร และอคติทางสังคมต่อกลุ่มชาติพันธุ์ ดังนั้นเพื่อให้ภาครัฐมีบทบาทและอำนาจตามกฎหมายอย่างถูกต้องสอดคล้องกับสภาพสังคม วัฒนธรรมของประเทศไทยที่มีความหลากหลายทางเชื้อชาติและวัฒนธรรม และเพื่อให้กลุ่มชาติพันธุ์ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการดูแลรักษาและสืบทอดวัฒนธรรมอันดีงามตลอดจนการดูแลและสามารถใช้ประโยชน์จากทรัพยากรที่มีอยู่ตามธรรมชาติในท้องถิ่นของตนได้อย่างยั่งยืนถูกต้องตามกฎหมายโดยไม่ถูกดูถูกเหยียดหยามหรือการกีดกันจากกลุ่มบุคคลภายนอกที่มีความแตกต่างทางเชื้อชาติและวัฒนธรรม และรัฐพึงส่งเสริมและให้ความคุ้มครองชาวไทยกลุ่มชาติพันธุ์ ให้มีความสามารถในการพึ่งพาตนเองมีศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ และมีโอกาสในการเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศอย่างแท้จริง การมีกฎหมายเพื่อส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิของกลุ่มชาติพันธุ์ จึงสอดคล้องกับทั้งทางความเป็นจริงของสังคมวัฒนธรรมไทยและรัฐธรรมนูญ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๓. ผู้เสนอร่างพระราชบัญญัติ

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

ประชาชนเข้าชื่อเสนอกฎหมาย

นายณัฐพล สืบศักดิ์วงศ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร กับคณะ เป็นผู้เสนอ

ส่วนที่ ๒ การรับฟังความคิดเห็นและสรุปผลการรับฟังความคิดเห็น

๑. ข้อมูลประกอบการรับฟังความคิดเห็น

ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. ฉบับนี้เป็นร่างกฎหมายใหม่ โดยมีหลักการเพื่อให้มีกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์ และมีเหตุผลเพื่อให้มีกฎหมายที่เป็นไปอย่างสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญ หมวด ๖ แนวนโยบายแห่งรัฐ มาตรา ๗๐ ซึ่งกำหนดให้รัฐพึงส่งเสริมและให้ความคุ้มครองชาวไทยกลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ ให้มีสิทธิดำรงชีวิตในสังคมตามวัฒนธรรม ประเพณี และวิถีชีวิตดั้งเดิมตามความสมัครใจได้อย่างสงบสุข ไม่ถูกรบกวน ประกอบกับเพื่อให้เป็นไปอย่างสอดคล้องกับการที่ประเทศไทยได้มีการให้สัตยาบันและมีการภาคยานุวัติต่อพันธกรณีระหว่างประเทศเกี่ยวกับการส่งเสริมและอนุรักษ์วิถีชีวิตของกลุ่มชาติพันธุ์หลายฉบับ เช่น อนุสัญญาาระหว่างประเทศว่าด้วยการจัดการเลือกปฏิบัติทางเชื้อชาติในทุกรูปแบบ (Convention on the Elimination of all Forms of Racial Discrimination : CERD) กติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง (International Covenant on Civil and Political Rights : ICCPR) กติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม (International Convention on Economic, Social and Cultural Rights : ICESCR) และปฏิญญาสหประชาชาติว่าด้วยสิทธิของชนเผ่าพื้นเมือง (United Nations Declaration on the Rights of Indigenous Peoples : UNDRIP) เป็นต้น ซึ่งจากการที่ในปัจจุบันประเทศไทยยังไม่มีกฎหมายเพื่อส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์โดยตรง จึงส่งผลให้กลุ่มชาติพันธุ์ต้องเผชิญปัญหาต่าง ๆ โดยเฉพาะการขาดสิทธิทางวัฒนธรรม ขาดสิทธิทางทรัพยากร และอคติทางสังคมต่อกลุ่มชาติพันธุ์ ดังนั้น รัฐจึงพึงส่งเสริมและให้ความคุ้มครองชาวไทยกลุ่มชาติพันธุ์โดยการให้มีกฎหมายเพื่อส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิของกลุ่มชาติพันธุ์ โดยการเสนอกฎหมายนี้มีวัตถุประสงค์ คือ

๑. เพื่อให้ภาครัฐมีบทบาทและอำนาจตามกฎหมายอย่างถูกต้องสอดคล้องกับสภาพสังคม วัฒนธรรมของประเทศไทยที่มีความหลากหลายทางเชื้อชาติและวัฒนธรรม

๒. เพื่อให้กลุ่มชาติพันธุ์ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการดูแลรักษาและสืบทอดวัฒนธรรมอันดีงามตลอดจนการดูแลและสามารถใช้ประโยชน์จากทรัพยากรที่มีอยู่ตามธรรมชาติในท้องถิ่นของตนได้อย่างยั่งยืน ถูกต้องตามกฎหมาย โดยไม่ถูกดูถูกเหยียดหยามหรือการกีดกันจากกลุ่มบุคคลภายนอกที่มีความแตกต่างทางเชื้อชาติและวัฒนธรรม

๓. เพื่อให้กลุ่มชาติพันธุ์มีความสามารถในการพึ่งพาตนเองมีศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ และมีโอกาสในการเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศอย่างแท้จริง

ทั้งนี้ เพื่อให้เป็นไปอย่างสอดคล้องกับทั้งบริบทความเป็นจริงของสังคมไทยซึ่งมีความหลากหลายทางเชื้อชาติและมีลักษณะเป็นพหุวัฒนธรรม โดยการมีลักษณะดังกล่าวทำให้ประเทศไทยมีกลุ่มชาติพันธุ์เป็นจำนวนหลายกลุ่มซึ่งแต่ละกลุ่มล้วนมีวิถีชีวิต ภาษา ภูมิปัญญา และวัฒนธรรมที่เป็นเอกลักษณ์ของตนเองมาอย่างช้านาน รวมถึงเพื่อให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญและพันธกรณีระหว่างประเทศตามที่กล่าวมาข้างต้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

การเสนอร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้มีข้อมูลอันเป็นสาระสำคัญสรุปได้ ดังนี้

๑. การกำหนดผู้รักษาการตามกฎหมาย

- กำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม เป็นผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และมีอำนาจออกกฎกระทรวง ระเบียบและประกาศเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับราชการของกระทรวงนั้น (ร่างมาตรา ๕)

๒. การส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์ (หมวด ๑)

๑) กำหนดให้ประเทศไทยเป็นประเทศพหุชาติพันธุ์ โดยมีอัตลักษณ์ทางชาติพันธุ์ที่หลากหลาย กลมกลืน และแตกต่างกัน แต่ละกลุ่มชาติพันธุ์มีวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี และความเชื่อของกลุ่มบุคคลที่อยู่ร่วมกันในสังคม (ร่างมาตรา ๖)

๒) กำหนดให้การส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์ต้องสอดคล้องกับพันธกรณีระหว่างประเทศที่ประเทศไทยผูกพัน (ร่างมาตรา ๗)

๓) กำหนดห้ามมิให้ผู้ใดกระทำการเหยียดหยาม สร้างความเกลียดชัง หรือการเลือกปฏิบัติทางเชื้อชาติโดยไม่เป็นธรรมต่อกลุ่มชาติพันธุ์ และกำหนดให้หน่วยงานของรัฐและหน่วยงานเอกชนจะกระทำการโดยมีนโยบาย กฎ ระเบียบ มาตรการ โครงการ หรือวิธีปฏิบัติในลักษณะที่เป็นการเหยียดหยาม สร้างความเกลียดชัง หรือการเลือกปฏิบัติทางเชื้อชาติต่อกลุ่มชาติพันธุ์ย่อมกระทำมิได้ (ร่างมาตรา ๘ วรรคหนึ่ง)

๔) กำหนดห้ามมิให้ผู้ใดทำการโฆษณาหรือเผยแพร่ทางสื่อมวลชนหรือสื่อสารสนเทศอันเป็นการเหยียดหยาม สร้างความเกลียดชัง หรือเลือกปฏิบัติทางเชื้อชาติต่อกลุ่มชาติพันธุ์ อันก่อให้เกิดความเสียหายแก่ เกียรติยศ ชื่อเสียง ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ หรือสิทธิของกลุ่มชาติพันธุ์ (ร่างมาตรา ๑๐ วรรคหนึ่ง)

๕) กำหนดให้กลุ่มชาติพันธุ์ที่เป็นผู้เสียหายจากการกระทำอันเป็นการเหยียดหยาม สร้างความเกลียดชัง หรือการเลือกปฏิบัติทางเชื้อชาติต่อกลุ่มชาติพันธุ์ ไม่ว่าจะเป็นการกระทำจากผู้ใด หน่วยงานของรัฐ หน่วยงานเอกชน รวมถึงการกระทำจากการโฆษณาหรือเผยแพร่ทางสื่อมวลชนหรือสื่อสารสนเทศมีสิทธิร้องขอต่อ “คณะกรรมการส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์แห่งชาติ” ซึ่งเป็นคณะกรรมการที่ร่างกฎหมายนี้กำหนดขึ้น เพื่อให้มีคำสั่งเพิกถอนการกระทำหรือห้ามมิให้กระทำการนั้นได้ และคำสั่งของคณะกรรมการให้เป็นที่สุด ทั้งนี้ หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการร้องขอ การรวบรวมพยานหลักฐาน การไกล่เกลี่ยและการวินิจฉัยให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด (ร่างมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง ร่างมาตรา ๑๐ วรรคสอง และร่างมาตรา ๑๑)

๕) กำหนดให้การร้องขอต่อคณะกรรมการส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์แห่งชาติตามร่างมาตรา ๙ วรรคหนึ่งและร่างมาตรา ๑๐ วรรคสอง ไม่ตัดสิทธิผู้ร้องในฐานะผู้เสียหายในการฟ้องเรียกค่าเสียหายฐานละเมิดต่อศาลที่มีเขตอำนาจ โดยให้ศาลมีอำนาจกำหนดค่าเสียหายอย่างอื่นที่มีใช้ตัวเงินได้ และหากการกระทำตามที่ร้องขอกระทำโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง ให้ศาลสามารถกำหนดค่าเสียหายเชิงลงโทษโดยกำหนดไม่เกินสี่เท่าของค่าเสียหายที่แท้จริงด้วยก็ได้ (ร่างมาตรา ๙ วรรคสอง และร่างมาตรา ๑๐ วรรคสาม)

๖) กำหนดเรื่องสิทธิของกลุ่มชาติพันธุ์

(๑) สิทธิใช้ อนุรักษ์ พื้นฟู และส่งเสริมภูมิปัญญา ภาษา ศิลปวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม และจารีตประเพณีอันดีงามของกลุ่มชาติพันธุ์ ตลอดจนมีหลักสูตรการศึกษาที่เหมาะสมกับวิถีชีวิตและวัฒนธรรม (ร่างมาตรา ๑๒)

(๒) สิทธิจัดการ บำรุงรักษา และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และความหลากหลายทางชีวภาพอย่างสมดุลและยั่งยืน ตามวิถีชีวิตและวัฒนธรรมของตน (ร่างมาตรา ๑๓)

(๓) สิทธิได้รับการส่งเสริมในการพัฒนาคุณภาพชีวิต (ร่างมาตรา ๑๔)

(๔) สิทธิได้รับการส่งเสริมให้มีส่วนร่วมในกิจกรรมเพื่อประโยชน์ของชุมชน และกิจกรรมที่อาจอาจมีผลกระทบต่อชุมชนและวิถีชาติพันธุ์ รวมทั้งได้รับการคุ้มครองในการเข้าร่วมและดำเนินกิจกรรม (ร่างมาตรา ๑๕)

(๕) สิทธิได้รับการส่งเสริมให้มีส่วนร่วมในกระบวนการทางสังคม โดยได้รับการจัดสรรที่คำนึงถึงสัดส่วนของกลุ่มชาติพันธุ์ (ร่างมาตรา ๑๖)

๗) กำหนดเรื่องการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิของกลุ่มชาติพันธุ์

(๑) การส่งเสริมและคุ้มครองในการเข้าถึงสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐาน สิทธิขั้นพื้นฐานและสิทธิมนุษยชน (ร่างมาตรา ๑๗)

(๒) การคุ้มครองสิทธิในการดำรงชีวิตในสังคม สิทธิครอบครองและสิทธิในการจัดการพื้นที่ชุมชนและชุมชนท้องถิ่นดั้งเดิม พื้นที่อยู่อาศัย พื้นที่ทำกิน พื้นที่ทางวัฒนธรรม และจิตวิญญาณ (ร่างมาตรา ๑๘)

๓. คณะกรรมการส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์ (หมวด ๒)

๑) กำหนดให้มี “คณะกรรมการส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์แห่งชาติ” โดยกำหนดองค์ประกอบให้นายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรีที่ได้รับมอบหมายเป็นประธานกรรมการ และให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเลือกกันเอง ๑ คน เป็นรองประธานกรรมการ รวมถึงกำหนดให้มีกรรมการโดยตำแหน่ง กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ และกรรมการผู้แทนกลุ่มชาติพันธุ์ จำนวนประเภทละ ๗ คน โดยให้อธิบดีกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ เป็นกรรมการและเลขานุการ และมีอำนาจแต่งตั้งข้าราชการในกรมจำนวนไม่เกิน ๒ คนเป็นผู้ช่วยเลขานุการ ทั้งนี้ ให้กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ทำหน้าที่เป็นสำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการ (ร่างมาตรา ๑๙ และร่างมาตรา ๒๐)

๒) กำหนดเรื่องวาระการดำรงตำแหน่งของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ และกรรมการผู้แทนกลุ่มชาติพันธุ์ไว้จำนวนคราวละ ๔ ปี โดยกรรมการทั้ง ๒ ประเภทที่พ้นจากตำแหน่งตามวาระต้องปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่ากรรมการตำแหน่งใหม่จะเข้ารับหน้าที่ ซึ่งพ้นจากตำแหน่งเพราะครบวาระอาจได้รับการแต่งตั้งอีกได้ แต่ต้องไม่เกินสองวาระติดต่อกัน รวมถึงกำหนดให้กรรมการทั้ง ๒ ประเภทพ้นจากตำแหน่งนอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ ได้แก่ ตาย ลาออก คณะรัฐมนตรีให้ออกเพราะบกพร่องหรือไม่สุจริตต่อหน้าที่ เป็นบุคคลล้มละลาย คนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ และได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่ในความผิดอันได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ ทั้งนี้ กรณีที่มีการพ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระให้มีการแต่งตั้งกรรมการแทน โดยให้คณะรัฐมนตรีแต่งตั้งบุคคลตามคุณสมบัติเดิมแทนและให้ผู้ที่ได้รับแต่งตั้งแทนดำรงตำแหน่งตามวาระที่เหลืออยู่ (ร่างมาตรา ๒๑ ร่างมาตรา ๒๒ และร่างมาตรา ๒๓)

๓) กำหนดเรื่องการประชุม โดยต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดจึงจะเป็นองค์ประชุม และกรณีที่ประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ให้รองประธานปฏิบัติหน้าที่เป็นประธาน หากรองประธานไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ให้เลือกกรรมการที่มาประชุมปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าว รวมถึงให้มีการประชุมคณะกรรมการไม่น้อยกว่าปีละ ๔ ครั้ง (ร่างมาตรา ๒๔)

๔) กำหนดเรื่องหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ โดยให้คณะกรรมการกำหนดนโยบาย มาตรการ ระเบียบและแผนการปฏิบัติงาน เสนอแนะนโยบายและข้อเสนอในการปรับปรุงกฎหมายและกฎต่อคณะรัฐมนตรี ประกาศเขตพื้นที่ชุมชน พื้นที่ชุมชนท้องถิ่นดั้งเดิม และพื้นที่อื่น รวมถึงปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง (ร่างมาตรา ๒๕)

๕) กำหนดเรื่องการจัดคณะอนุกรรมการหรือคณะทำงานเพื่อปฏิบัติการตามที่คณะกรรมการส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์แห่งชาติมอบหมาย และให้นำเรื่องการประชุมตามร่างมาตรา ๒๔ มาใช้บังคับโดยอนุโลม (ร่างมาตรา ๒๖)

๖) กำหนดให้มี “คณะกรรมการส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์กรุงเทพมหานคร” โดยกำหนดองค์ประกอบให้ผู้ว่าราชการจังหวัดกรุงเทพมหานครหรือรองผู้ว่าราชการจังหวัดกรุงเทพมหานครเป็นประธานกรรมการ ให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเลือกกันเอง ๑ คนเป็นรองประธานกรรมการ และกำหนดให้มีกรรมการโดยตำแหน่ง กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ และกรรมการผู้แทนกลุ่มชาติพันธุ์ จำนวนประเภทละ ๗ คน โดยให้ผู้ว่าราชการสำนักพัฒนาสังคม กรุงเทพมหานคร เป็นกรรมการและเลขานุการ และให้กรรมการผู้แทนกลุ่มชาติพันธุ์เลือกกันเอง ๑ คนเป็นเลขานุการร่วม รวมถึงให้แต่งตั้งข้าราชการในสำนักพัฒนาสังคม กรุงเทพมหานคร จำนวนไม่เกิน ๒ คนเป็นผู้ช่วยเลขานุการ (ร่างมาตรา ๒๗)

๗) กำหนดให้มี “คณะกรรมการส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์จังหวัด” โดยกำหนดองค์ประกอบให้ผู้ว่าราชการจังหวัดหรือรองผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธานกรรมการ ให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเลือกกันเอง ๑ คนเป็นรองประธานกรรมการ และกำหนดให้มีกรรมการโดยตำแหน่ง กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ และกรรมการผู้แทนกลุ่มชาติพันธุ์ จำนวนประเภทละ ๗ คน โดยให้ผู้ว่าราชการศูนย์ประสานงานส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์จังหวัด เป็นกรรมการและเลขานุการ และให้กรรมการผู้แทนกลุ่มชาติพันธุ์เลือกกันเอง ๑ คนเป็นเลขานุการร่วม รวมถึงให้ประธานคณะกรรมการส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์จังหวัดแต่งตั้งข้าราชการในจังหวัดจำนวนไม่เกิน ๒ คนเป็นผู้ช่วยเลขานุการ (ร่างมาตรา ๒๘)

๘) กำหนดให้นำหลักการเรื่องวาระการดำรงตำแหน่ง การพ้นจากตำแหน่งตามวาระ การพ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระ การแต่งตั้งกรรมการแทน และการปฏิบัติหน้าที่มาใช้กับกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ และกรรมการผู้แทนกลุ่มชาติพันธุ์ ในคณะกรรมการส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์กรุงเทพมหานครและคณะกรรมการส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์จังหวัดโดยอนุโลม รวมถึงให้นำหลักการเรื่องการประชุมและการจัดคณะอนุกรรมการมาใช้ได้โดยอนุโลมด้วย (ร่างมาตรา ๒๙ และร่างมาตรา ๓๐)

๙) กำหนดให้คณะกรรมการส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์กรุงเทพมหานครและคณะกรรมการส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์จังหวัดมีหน้าที่และอำนาจเสนอความเห็นต่อคณะกรรมการเกี่ยวกับนโยบาย มาตรการ ระเบียบเพื่อส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์ ให้คำปรึกษา แนะนำ ประสานงานกับหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน สืบสวนและจัดทำข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มชาติพันธุ์ และปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง (ร่างมาตรา ๓๐)

๔. สภากลุ่มชาติพันธุ์ (หมวด ๓)

๑) กำหนดให้มี “สภากลุ่มชาติพันธุ์” ประกอบด้วยสมาชิกซึ่งมาจากกลุ่มชาติพันธุ์ที่ได้ขึ้นทะเบียนไว้กับสภากลางคะแนนเลือกกันเองในแต่ละกลุ่ม จำนวนกลุ่มละไม่เกิน ๕ คน การเลือกกันเองให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ประธานสภากลุ่มชาติพันธุ์กำหนด โดยคำนึงถึงสัดส่วนที่เหมาะสมทั้งเพศชาย เพศหญิง เพศสภาพ ตัวแทนเยาวชน ความเท่าเทียมภายในระหว่างกลุ่มชาติพันธุ์และมีความสอดคล้องทางวัฒนธรรม ทั้งนี้ ให้ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน) ทำหน้าที่เป็นสำนักงานสภากลุ่มชาติพันธุ์ (ร่างมาตรา ๓๒ และร่างมาตรา ๔๘)

๒) กำหนดเรื่องคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของสมาชิกสภากลุ่มชาติพันธุ์ โดยต้องมีสัญชาติไทยหรือเป็นบุคคลที่มีถิ่นที่อยู่ในประเทศไทย มีอายุไม่ต่ำกว่า ๑๘ ปีบริบูรณ์ และไม่เป็นบุคคลล้มละลาย คนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ (ร่างมาตรา ๓๓)

๓) กำหนดให้สมาชิกมีวาระการดำรงตำแหน่ง ๔ ปีนับแต่ประกาศรายชื่อในราชกิจจานุเบกษา และอาจได้รับการคัดเลือกใหม่ได้ แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกิน ๒ วาระมิได้ โดยสมาชิกซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระต้องปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าสมาชิกซึ่งได้รับการคัดเลือกใหม่จะเข้ารับหน้าที่ รวมถึงกำหนดให้สมาชิกพ้นจากตำแหน่งนอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ ได้แก่ ตาย ลาออก ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้าม ขาดประชุมโดยไม่มีเหตุอันควรและไม่ได้รับอนุญาตจากประธานสภา ๓ ครั้งติดต่อกัน สภามีมติด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่า ๒ ใน ๓ ของจำนวนสมาชิกเท่าที่มีอยู่ให้ถอดถอนเพราะบกพร่องหรือไม่สุจริตต่อหน้าที่ และถูกถอดถอนโดยกลุ่มชาติพันธุ์ที่คัดเลือกกันเองตามที่กำหนดในหลักเกณฑ์และวิธีการคัดเลือกและถอดถอนสมาชิก (ร่างมาตรา ๓๔ และร่างมาตรา ๓๕)

๔) กำหนดเรื่องการประชุมสภากลุ่มชาติพันธุ์ โดยให้มีการประชุมครั้งแรกภายใน ๖๐ วันนับแต่มีการประกาศรายชื่อสมาชิกในราชกิจจานุเบกษา ซึ่งการประชุมสามัญสภาอย่างน้อยต้องมีปีละ ๒ ครั้ง ส่วนการประชุมวิสามัญสภาให้ประชุมเมื่อสมาชิกเข้าชื่อกันไม่น้อยกว่า ๑ ใน ๕ ของจำนวนสมาชิกสภาทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ขอให้มีการประชุมสภา หรือมีเหตุจำเป็นอันมิอาจเพิกเฉยได้ ทั้งนี้ การประชุมสภาต้องเปิดเผย และต้องมีสมาชิกลงมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของสมาชิกเท่าที่มีอยู่ จึงจะเป็นองค์ประชุม (ร่างมาตรา ๓๖ และร่างมาตรา ๓๗)

๕) กำหนดให้สภากลุ่มชาติพันธุ์เชิญหน่วยงานของรัฐ หน่วยงานเอกชนหรือบุคคลใดมาให้ข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็น หรือให้ส่งเอกสารหรือข้อมูลเพื่อประกอบการพิจารณาได้ (ร่างมาตรา ๓๘)

๖) กำหนดให้สมาชิกสภากลุ่มชาติพันธุ์ คณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ และคณะทำงานที่สภาแต่งตั้งได้รับเบี้ยประชุมและค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา (ร่างมาตรา ๓๙)

๗) กำหนดให้สภากลุ่มชาติพันธุ์มีอำนาจตราข้อบังคับการประชุมหรือข้อบังคับอื่นที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานของสภาได้ (ร่างมาตรา ๔๐)

๘) กำหนดเรื่องหน้าที่และอำนาจของสภากลุ่มชาติพันธุ์ โดยให้เสนอนโยบาย มาตรการ ส่งเสริมและคุ้มครองต่อคณะกรรมการส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์แห่งชาติ เป็นศูนย์กลางการประสานงาน แลกเปลี่ยน เรียนรู้ ประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารของกลุ่มชาติพันธุ์ ส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนและสิทธิกลุ่มชาติพันธุ์ สร้างความร่วมมือกับหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อจัดทำแผนงาน โครงการ กิจกรรม รวมถึงปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง (ร่างมาตรา ๔๑)

๙) กำหนดให้สภากลุ่มชาติพันธุ์มี “คณะกรรมการสภากลุ่มชาติพันธุ์” ประกอบด้วยประธานสภา ๑ คน ซึ่งดำเนินการเลือกจากการประชุมสภาครั้งแรก รองประธานสภา ๕ คน ซึ่งให้สมาชิกสภา กลุ่มชาติพันธุ์แต่ละภูมิภาคเสนอรายชื่อตัวแทนเป็นหญิง ๑ คน และชาย ๑ คน เพื่อให้ที่ประชุมเลือกเลขานุการสภา ๑ คน ซึ่งประธานสภาเสนอชื่อให้ที่ประชุมสภารับรอง และกรรมการสภา ๑๕ คน ซึ่งให้สมาชิกสภากลุ่มชาติพันธุ์คัดเลือกกันเองตามสัดส่วนจากแต่ละภูมิภาค กลุ่มชาติพันธุ์ เพศและเยาวชน ทั้งนี้ ให้คณะกรรมการสภากลุ่มชาติพันธุ์มีการประชุมตามภารกิจอย่างน้อย ๒ เดือนต่อครั้งโดยให้ประธานสภาเป็นผู้เรียกประชุม (ร่างมาตรา ๔๒ และร่างมาตรา ๔๓)

๑๐) กำหนดให้สภากลุ่มชาติพันธุ์มี “คณะผู้อาวุโสสภากลุ่มชาติพันธุ์” จำนวน ๑๕ คน โดยคำนึงถึงสัดส่วนที่เหมาะสมทั้งเพศชาย เพศหญิง และเพศสภาพ และให้กระจายสัดส่วนไปตามกลุ่มชาติพันธุ์ และภูมิภาค โดยคณะกรรมการสภากลุ่มชาติพันธุ์เสนอชื่อให้ที่ประชุมสภารับรอง ซึ่งมีการกำหนดคุณสมบัติทางด้านความรู้ ความประพฤติ และต้องเป็นกลุ่มชาติพันธุ์หรือผู้ที่ทำประโยชน์ให้กับกลุ่มชาติพันธุ์ รวมถึงได้กำหนดหน้าที่และอำนาจในการให้คำปรึกษาแก่สมาชิกสภา คณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ คณะทำงาน และสำนักงานสภาในเรื่องต่าง ๆ และการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท (ร่างมาตรา ๔๔ ร่างมาตรา ๔๕ และร่างมาตรา ๔๖)

๕. บทลงโทษ (หมวด ๔)

- กำหนดโทษสำหรับผู้ใดที่ฝ่าฝืนมาตรา ๑๐ วรรคแรก กรณีห้ามมิให้โฆษณาหรือเผยแพร่ทางสื่อมวลชนหรือสื่อสารสนเทศอันเป็นการเหยียดหยาม สร้างความเกลียดชัง หรือเลือกปฏิบัติโดยทางเชื้อชาติต่อกลุ่มชาติพันธุ์ โดยระวางโทษปรับไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท หรือทำงานบริการสังคมหรือสาธารณะประโยชน์ในกลุ่มชาติพันธุ์ (ร่างมาตรา ๔๙)

๖. บทเฉพาะกาล

๑) กำหนดให้กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ สืบและจัดทำข้อมูลสำคัญต่าง ๆ ของกลุ่มชาติพันธุ์ โดยกระบวนการมีส่วนร่วมของกลุ่มชาติพันธุ์ ภายใน ๓๖๐ วันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (ร่างมาตรา ๕๐)

๒) กำหนดให้ศูนย์พัฒนาราชภูรบนพื้นที่สูง กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ปฏิบัติหน้าที่เป็นศูนย์ประสานงานส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์ จนกว่าจะมีการโอนบรรดาการบริหารจัดการต่าง ๆ ของศูนย์พัฒนาราชภูรบนพื้นที่สูงไปยังศูนย์ประสานงานส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์แล้วเสร็จ (ร่างมาตรา ๕๑)

๓) กำหนดให้กระทรวงวัฒนธรรมจัดตั้งสภากลุ่มชาติพันธุ์ให้แล้วเสร็จภายใน ๑๘๐ วันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ทั้งนี้ องค์กรประกอบ หลักเกณฑ์ และวิธีการได้มาซึ่งสมาชิกสภากลุ่มชาติพันธุ์ ให้เป็นไปตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรมกำหนด (ร่างมาตรา ๕๒)

๒. ผู้เกี่ยวข้องที่ได้รับหรืออาจได้รับผลกระทบจากร่างพระราชบัญญัติ

๒.๑ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

๒.๒ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม

๒.๓ ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

๒.๔ ปลัดกระทรวงวัฒนธรรม

๒.๕ อธิบดีกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ

๒.๖ ผู้อำนวยการศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน)

๒.๗ ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

๒.๘ ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาสังคม กรุงเทพมหานคร

๒.๙ ตำแหน่งอื่น ๆ ที่เป็นองค์ประกอบของคณะกรรมการชุดต่าง ๆ

๑) กรรมการโดยตำแหน่งของคณะกรรมการส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์ คือ

(๑) ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

(๒) ปลัดกระทรวงมหาดไทย

(๓) ปลัดกระทรวงยุติธรรม

(๔) ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

(๕) ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๒) กรรมการโดยตำแหน่งของคณะกรรมการส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์กรุงเทพมหานคร คือ

(๑) ผู้แทนสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน

(๒) ผู้แทนกรมการปกครอง

- (๓) ผู้แทนกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ
- (๔) ผู้แทนสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
- (๕) ผู้แทนสำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- (๖) ผู้แทนศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน)
- (๗) ผู้แทนกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ

๓) กรรมการโดยตำแหน่งของคณะกรรมการส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์จังหวัด คือ

- (๑) นายองค์การบริหารส่วนจังหวัด
- (๒) พัฒนาการจังหวัด
- (๓) ยุติธรรมจังหวัด
- (๔) ศึกษาธิการจังหวัด
- (๕) ผู้อำนวยการสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด
- (๖) วัฒนธรรมจังหวัด
- (๗) พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด

๔) ผู้ว่าราชการจังหวัด ซึ่งปฏิบัติหน้าที่แต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิของคณะกรรมการส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์จังหวัด

- ๒.๑๐ องค์การภาคประชาสังคมที่เกี่ยวข้อง
- ๒.๑๑ ประชาชนกลุ่มชาติพันธุ์
- ๒.๑๒ ประชาชนทั่วไป

๓. ประเด็นการรับฟังความคิดเห็น

๓.๑ ท่านเห็นด้วยกับการให้มีกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์ตามร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้เพื่อให้เป็นไปอย่างสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญ มาตรา ๗๐ หรือไม่ อย่างไร

๓.๒ ท่านเห็นด้วยกับการกำหนดห้ามมิให้มีการกระทำใดอันเป็นการเหยียดหยาม สร้างความเกลียดชัง หรือเลือกปฏิบัติทางเชื้อชาติโดยไม่เป็นธรรมต่อกลุ่มชาติพันธุ์ ทั้งที่เป็นการกระทำของผู้ใด หน่วยงานรัฐ หน่วยงานเอกชน รวมถึงห้ามมิให้มีการโฆษณาหรือเผยแพร่ทางสื่อมวลชนหรือสื่อสารสนเทศในการกระทำดังกล่าว หรือไม่ อย่างไร

๓.๓ ท่านเห็นด้วยกับการกำหนดให้มี “คณะกรรมการส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์แห่งชาติ” โดยมีการกำหนดองค์ประกอบของคณะกรรมการ วาระการดำรงตำแหน่ง หน้าที่และอำนาจ การตั้งคณะอนุกรรมการ รวมถึงให้กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ทำหน้าที่เป็นสำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการ หรือไม่ อย่างไร

๓.๔ ท่านเห็นด้วยกับการกำหนดให้คณะกรรมการส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์สามารถมีคำสั่งเพิกถอนการกระทำ หรือห้ามมิให้กระทำการที่เกี่ยวข้องกับการเหยียดหยาม สร้างความเกลียดชัง หรือเลือกปฏิบัติทางเชื้อชาติต่อกลุ่มชาติพันธุ์ตามที่กลุ่มชาติพันธุ์ร้องขอ และให้คำสั่งเป็นที่สุด หรือไม่ อย่างไร

๓.๕ ท่านเห็นด้วยกับการกำหนดให้การกระทำซึ่งเหยียดหยาม สร้างความเกลียดชัง หรือเลือกปฏิบัติทางเชื้อชาติต่อกลุ่มชาติพันธุ์สามารถฟ้องศาลเพื่อเรียกค่าเสียหายฐานละเมิดได้ และหากเป็นการกระทำโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงให้ศาลกำหนดค่าเสียหายเชิงลงโทษไม่เกินสี่เท่าของค่าเสียหายที่แท้จริง หรือไม่ อย่างไร

๓.๖ ท่านเห็นด้วยกับการกำหนดให้มี “คณะกรรมการส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์ กรุงเทพมหานคร” โดยมีการกำหนดองค์ประกอบของคณะกรรมการ หน้าที่และอำนาจ และให้ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาสังคม กรุงเทพมหานคร เป็นเลขานุการ หรือไม่ อย่างไร

๓.๗ ท่านเห็นด้วยกับการกำหนดให้มี “คณะกรรมการส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์จังหวัด” โดยมีการกำหนดองค์ประกอบของคณะกรรมการ หน้าที่และอำนาจ และให้ผู้อำนวยการศูนย์ประสานงานส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์จังหวัด เป็นเลขานุการ หรือไม่ อย่างไร

๓.๘ ท่านเห็นด้วยกับการกำหนดให้มี “สภากลุ่มชาติพันธุ์” โดยกำหนดให้มีการขึ้นทะเบียนกลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ คุณสมบัติและลักษณะต้องห้าม วาระการดำรงตำแหน่ง หน้าที่และอำนาจ การมีคณะกรรมการสภา คณะผู้อาวุโสสภา รวมถึงการให้ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน) ทำหน้าที่เป็นสำนักงาน หรือไม่ อย่างไร

๓.๙ ท่านเห็นด้วยกับร่างกฎหมายฉบับนี้ที่กำหนดให้มีการโอนบรรดาการบริหารจัดการของศูนย์พัฒนาราชภฏบนพื้นที่สูง กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ไปยัง “ศูนย์ประสานงานส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์” หรือไม่ อย่างไร

๔. ระยะเวลาและวิธีการการรับฟังความคิดเห็น

๔.๑ ระยะเวลาในการรับฟังความคิดเห็น วันที่ ๑๗ สิงหาคม ๒๕๖๔ ถึงวันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๖๔ รวมระยะเวลา จำนวน ๑๑๕ วัน นับจากวันขึ้นเว็บไซต์ ถึงวันปิดการรับฟัง

๔.๒ วิธีการรับฟังความคิดเห็น

(๑) ผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของรัฐสภา www.parliament.go.th

ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. ...

ประเภทร่าง เสนอโดยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เป็นร่างกรรณ
เสนอโดย นายณัฐพล สืบศักดิ์วงศ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร กับคณะ

(๒) ส่งประเด็นไปรับฟังผู้ที่เกี่ยวข้องโดยตรง คือ

- รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
- รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม
- ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
- ปลัดกระทรวงวัฒนธรรม
- ปลัดกระทรวงมหาดไทย
- อธิบดีกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ
- ผู้อำนวยการศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน)
- ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร
- ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาสังคม กรุงเทพมหานคร
- ประธานมูลนิธิสืบสานวัฒนธรรม (CrCF)
- นายกสมาคมศูนย์รวมการศึกษาและวัฒนธรรมของชาวไทยภูเขาในประเทศไทย (IMPECT)
- เลขาธิการมูลนิธิชนเผ่าพื้นเมืองเพื่อการศึกษาและสิ่งแวดล้อม (IPF)
- ประธานมูลนิธิภูมิปัญญาชาติพันธุ์ (WISE)
- นายกสมาคมสร้างเสริมสุขภาวะชุมชนชาติพันธุ์ (สสช.)
- ประธานมูลนิธิพัฒนาชนกลุ่มน้อยและชาติพันธุ์ (พชช.)
- ประธานกรรมการเครือข่ายสตรีชนเผ่าแห่งประเทศไทย (คสช.)
- ประธานกรรมการเครือข่ายเด็กและเยาวชนชนเผ่าพื้นเมือง (TKN)
- ประธานกรรมการเครือข่ายกะเหรี่ยงเพื่อวัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม (KNCE)
- ประธานกรรมการเครือข่ายชาติพันธุ์ชาวเล

๕ สรุปผลการรับฟังความคิดเห็น

๕.๑ ข้อมูลทั่วไปผู้ร่วมแสดงความคิดเห็น

จากระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของรัฐสภา www.parliament.go.th จำนวน ๗๓ คน ซึ่งเป็นองค์กรภาคประชาสังคม จำนวน ๑ คน ประชาชนกลุ่มชาติพันธุ์ จำนวน ๓๐ คน และประชาชนทั่วไป จำนวน ๔๒ คน โดยมีการระบอบอาชีพคือ รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ จำนวน ๓ คน ข้าราชการบำนาญ จำนวน ๑ คน ค้าขาย/ทำธุรกิจส่วนตัว จำนวน ๕ คน เกษตรกร จำนวน ๑๙ คน รับจ้าง จำนวน ๕ คน นักเรียน/นักศึกษา จำนวน ๒๗ คน และอื่น ๆ จำนวน ๑๓ คน

จากการส่งประเด็นไปรับฟังผู้ที่เกี่ยวข้องโดยตรง

ส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐ ได้แสดงความคิดเห็นมี จำนวน ๔ ราย คือ กระทรวงวัฒนธรรม ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน) กระทรวงมหาดไทย และสำนักพัฒนาสังคม กรุงเทพมหานคร ทั้งนี้ หน่วยงานภาคประชาสังคม จำนวน ๑๐ หน่วยงาน ที่มีการส่งประเด็นไปรับฟังผู้ที่เกี่ยวข้องโดยตรงได้ร่วมแสดงความคิดเห็นระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของรัฐสภา www.parliament.go.th

๕.๒ ผลการรับฟัง

ผลการรับฟังผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของรัฐสภา www.parliament.go.th และจากการส่งประเด็นไปรับฟังผู้ที่เกี่ยวข้องโดยตรง สรุปได้เป็นรายประเด็นดังนี้

๑. ท่านเห็นด้วยกับการให้มีกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์ตามร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้เพื่อให้เป็นไปอย่างสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๗๐ หรือไม่ อย่างไร

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
<p>ผู้แสดงความคิดเห็นจากเว็บไซต์ จำนวน ๗๐ คน เห็นด้วยกับการมีกฎหมายนี้ โดยมีความเห็นบางส่วน คือ</p> <ul style="list-style-type: none"> - เนื่องจากหลักฐานทางประวัติศาสตร์แสดงให้เห็นอย่างชัดเจนว่า บริเวณที่เรียกว่าประเทศไทยเป็นประเทศที่เกิดขึ้นมาจากบุคคลหลายเผ่าพันธุ์ - ประชาชนทุกคนที่อาศัยอยู่ในประเทศควรมีสติธิและเสรีภาพขั้นพื้นฐานอย่างเท่าเทียมกัน - เป็นสิทธิขั้นพื้นฐานที่ควรได้รับ - ควรมีพระราชบัญญัติเฉพาะกลุ่มชาติพันธุ์เพื่อคุ้มครองวิถีชีวิต ประเพณี วัฒนธรรม หรือพื้นที่จิตวิญญาณ เพราะเป็นอัตลักษณ์ที่มีลักษณะเฉพาะของกลุ่มชาติพันธุ์นั้น ๆ <p>(เว็บไซต์)</p>	<p>ผู้แสดงความคิดเห็นจากเว็บไซต์ จำนวน ๒ คน ไม่เห็นด้วยกับการมีกฎหมายนี้ โดยมีความเห็น คือ</p> <ul style="list-style-type: none"> - กฎหมายดังกล่าวเป็นการให้สิทธิกลุ่มบุคคลหนึ่งเป็นการเฉพาะ ทำให้เกิดความไม่เท่าเทียมกันในสังคม ซึ่งกฎหมายทั่วไปสามารถใช้ได้โดยปกติกับคนไทยทุกคนอยู่แล้ว ดังนั้น กฎหมายจึงไม่มีความจำเป็นที่จะต้องตราขึ้น - ตามกฎหมายของรัฐธรรมนูญแห่งประเทศไทย ทุกคนมีความเสมอภาคเท่าเทียมกัน การจะมีกฎหมายคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์ กลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง ย่อมไม่เกิดความเป็นธรรมกับคนส่วนใหญ่ของประเทศ สร้างความเลื่อมล้ำให้กับคนในชาติ อาจทำให้เกิดปัญหาในระยะยาว เกิดความแตกสามัคคีได้ เพราะฉะนั้นจึงไม่เห็นด้วย และขอคัดค้านการออกกฎหมายฉบับดังกล่าว <p>(เว็บไซต์)</p>

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
<p>เห็นด้วยกับหลักการของร่างพระราชบัญญัตินี้ เพราะเป็นไปตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๗๐ ที่ระบุว่า “รัฐพึงส่งเสริมและให้ความคุ้มครองชาวไทย กลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ ให้มีสิทธิดำรงชีวิตในสังคมตาม วัฒนธรรม ประเพณี และวิถีชีวิตดั้งเดิมตามความ สมัยครใจได้อย่างสงบสุข ไม่ถูกรบกวน ทั้งนี้ เท่าที่ ไม่เป็นการขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดี ของประชาชน หรือเป็นอันตรายต่อความมั่นคงของรัฐ หรือสุขภาพอนามัย” <i>(กระทรวงวัฒนธรรม)</i></p>	
<p>เห็นด้วยกับหลักการของร่างพระราชบัญญัตินี้ เพราะเป็นไปตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๗๐ ที่ระบุว่า “รัฐพึงส่งเสริมและให้ความคุ้มครองชาวไทย กลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ ให้มีสิทธิดำรงชีวิตในสังคมตาม วัฒนธรรม ประเพณี และวิถีชีวิตดั้งเดิมตามความ สมัยครใจได้อย่างสงบสุข ไม่ถูกรบกวน ทั้งนี้ เท่าที่ ไม่เป็นการขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดี ของประชาชน หรือเป็นอันตรายต่อความมั่นคงของรัฐ หรือสุขภาพอนามัย” <i>(ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน))</i></p>	
<p>เห็นด้วยในหลักการของร่างพระราชบัญญัติส่งเสริม และคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. เนื่องจากเป็น ร่างกฎหมายที่จะส่งเสริมและให้ความคุ้มครองชาวไทย กลุ่มชาติพันธุ์ ให้มีความสามารถในการพึ่งพาตนเอง มีศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ และมีโอกาสในการเข้ามา มีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศอย่างแท้จริง อันสอดคล้องกับหลักการตาม มาตรา ๗๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย <i>(กระทรวงมหาดไทย)</i></p>	

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
<p>เห็นด้วยกับการให้มีกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์ตามร่างพระราชบัญญัติ ซึ่งมีความสอดคล้องตามมาตรา ๗๐ ที่บัญญัติให้รัฐพึงส่งเสริมและให้ความคุ้มครองชาวไทยกลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ ให้มีสิทธิดำรงชีวิตในสังคมตามวัฒนธรรม ประเพณี และวิถีชีวิตดั้งเดิมตามความสมัครใจ ได้อย่างสงบสุข ไม่ถูกรบกวน ทั้งนี้เท่าที่ไม่เป็นการขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน หรือเป็นอันตรายต่อความมั่นคงของรัฐ หรือสุขภาพอนามัย โดยเฉพาะกับการแก้ไขปัญหาใน“กลุ่มชาติพันธุ์” เช่น ชนเผ่าอาข่า จังหวัดเชียงราย ชนเผ่ากระเหรี่ยง ปกาเกอญอ อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก ชาวกระเหรี่ยงบ้านบางกลอย อำเภอแก่งกระจาง จังหวัดเพชรบุรี ชาวกระเหรี่ยงไผ่ล่ว อำเภอสังขละบุรี จังหวัดกาญจนบุรี โดยส่วนใหญ่กลุ่มชาติพันธุ์จะอาศัยอยู่ตามแนวเทือกเขา พื้นที่ป่า ในลักษณะเป็นชนกลุ่มน้อย ส่วนมากจะพบตามภาคเหนือ เช่น จังหวัดเชียงใหม่ จังหวัดเชียงราย จังหวัดแม่ฮ่องสอน จังหวัดลำปาง จังหวัดตาก จังหวัดน่าน หรือจังหวัดที่มีรอยต่อตะเข็บชายแดน ภาคเหนือ ภาคตะวันตก ภาคตะวันออก ภาคตะวันออก เชียงเหนือ และภาคใต้ โดยกลุ่มชาติพันธุ์เป็นกลุ่มมีความเสี่ยงและภาวะวิกฤตประสบปัญหาการจำกัดสิทธิความเป็นพลเมืองและการเมืองการปกครอง ปัญหาในกระบวนการพิสูจน์และขอสัญชาติไทยของกลุ่มผู้ไร้รัฐและกลุ่มชาติพันธุ์ เนื่องจากยังไม่ได้เป็นพลเมืองไทย ไม่ได้รับสัญชาติไทย จึงเป็นคนนอกกฎหมายไร้รัฐ ไม่มีความมั่นคงด้านที่อยู่อาศัยการประกอบอาชีพ ที่ดินที่ทำกินและมักถูกกล่าวหาว่าบุกรุกป่าไม้เขตอุทยาน ส่งผลให้เกิดการถูกขูดรีดเรียกรับสินบนเพื่อแลกกับผลประโยชน์ อีกทั้งไม่สามารถเข้าถึงสิทธิและใช้ประโยชน์จากทรัพยากรเท่าเทียมกับพลเมืองไทยทั่วไป เช่น การถือครองเอกสารสิทธิ์ครอบครองที่ดิน การเข้าถึงสวัสดิการของรัฐต่าง ๆ ขาดโอกาสและเข้าไม่ถึงระบบทางการศึกษา โดยเฉพาะในถิ่นทุรกันดารที่ห่างไกล ถูกจำกัดสิทธิในการเดินทางเนื่องจากเป็นบุคคลผิดกฎหมายเข้าไม่ถึงบริการสาธารณสุขไม่ได้รับความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างพลเมืองไทยกับกลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ เช่น</p>	

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
<p>มีอคติด้านเชื้อชาติ ภาษาและวัฒนธรรมที่แตกต่าง ตลอดจนไม่ได้รับการส่งเสริมอนุรักษณ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวิถีวัฒนธรรมอันเป็นอัตลักษณ์ของกลุ่มชาติพันธุ์ ในแต่ละพื้นที่ เป็นต้น ทั้งนี้ ควรช่วยเหลือให้ได้รับสัญชาติเป็นการเร่งด่วนเพื่อให้มีสิทธิในการดำรงชีวิต ในฐานะพลเมืองไทย ให้สามารถเข้าถึงสวัสดิการของรัฐ อย่างทั่วถึงและลดความเหลื่อมล้ำสามารถพัฒนาการพึ่งพาและการจัดการตนเองได้โดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น หรือวัฒนธรรมการดูแลรักษาอนุรักษณ์ และจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้อย่างสมดุล และยั่งยืน (สำนักพัฒนาสังคม กรุงเทพมหานคร)</p>	

๒. ท่านเห็นด้วยกับการกำหนดห้ามมิให้มีการกระทำใดอันเป็นการเหยียดหยาม สร้างความเกลียดชัง หรือเลือกปฏิบัติทางเชื้อชาติโดยไม่เป็นธรรมต่อกลุ่มชาติพันธุ์ ทั้งที่เป็นการกระทำของผู้ใด หน่วยงานรัฐ หน่วยงานเอกชน รวมถึงห้ามมิให้มีการโฆษณาหรือเผยแพร่ทางสื่อมวลชนหรือสื่อสารสนเทศในการกระทำดังกล่าว หรือไม่ อย่างไร

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
<p>ผู้แสดงความคิดเห็นจากเว็บไซต์ จำนวน ๗๑ คน เห็นด้วยกับกรณีนี้ โดยมีความเห็นบางส่วน คือ</p> <ul style="list-style-type: none"> - กลุ่มชาติพันธุ์ก็มีสถานะความเป็นมนุษย์อย่างเท่าเทียมกันกับบุคคลอื่น ๆ - ทุก ๆ คนมีหน้าที่รักษาเสรีภาพในการที่จะรักษาสิทธิที่จะไม่ถูกให้มีการกระทำใดอันเป็นการเหยียดหยาม สร้างความเกลียดชัง หรือเลือกปฏิบัติทางเชื้อชาติ โดยไม่เป็นธรรมต่อกลุ่มชาติพันธุ์ ทั้งที่เป็นการกระทำของผู้ใด หน่วยงานรัฐ หน่วยงานเอกชน รวมถึงห้ามมิให้มีการโฆษณาหรือเผยแพร่ทางสื่อมวลชนหรือสื่อสารสนเทศ ควรได้รับการคุ้มครองสิทธิตามกฎหมายด้วย - ประชาชนทุกคนที่อาศัยอยู่ในประเทศควรได้รับสิทธิและเสรีภาพขั้นพื้นฐานอย่างเท่าเทียมกัน - เพื่อคุ้มครองสิทธิให้แก่ประชาชนที่เป็นกลุ่มชาติพันธุ์ 	<p>ผู้แสดงความคิดเห็นจากเว็บไซต์ จำนวน ๒ คน ไม่เห็นด้วยกับกรณีนี้ โดยมีความเห็นว่า คือ</p> <ul style="list-style-type: none"> - ไม่สมควรมีกฎหมายดังกล่าว เพราะกฎหมายที่มีอยู่เพียงพอแล้ว - ทุกคนต้องเคารพกฎหมาย และเคารพสิทธิของบุคคลอื่นด้วย โดยไม่จำเป็นต้องมีกฎหมายคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์เป็นการเฉพาะแต่อย่างใด (เว็บไซต์)

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
<p>- เห็นด้วยกับการกำหนดบทลงโทษหากมีการเหยียดหยาม สร้างความเกลียดชัง หรือเลือกปฏิบัติทางเชื้อชาติโดยไม่เป็นธรรมต่อกลุ่มชาติพันธุ์</p> <p>(เว็บไซต์)</p>	
<p>เห็นด้วยตามที่กำหนด เนื่องจากสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ซึ่งระบุไว้ในมาตรา ๔ ว่า "ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิ เสรีภาพ และความเสมอภาคของบุคคลย่อมได้รับความคุ้มครอง" และมาตรา ๒๕ ถึง ๔๙ ได้บัญญัติขอบเขตของสิทธิเฉพาะในบางด้าน เช่น ความยุติธรรมทางอาญา การศึกษา การไม่เลือกปฏิบัติ ศาสนา และเสรีภาพในการแสดงออก เป็นต้น</p> <p>(สำนักพัฒนาสังคม กรุงเทพมหานคร)</p>	

๓. ท่านเห็นด้วยกับการกำหนดให้มี “คณะกรรมการส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์แห่งชาติ” โดยมีการกำหนดองค์ประกอบของคณะกรรมการ วาระการดำรงตำแหน่ง หน้าที่และอำนาจ การตั้งคณะอนุกรรมการ รวมถึงให้กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ทำหน้าที่เป็นสำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการ หรือไม่ อย่างไร

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
<p>ผู้แสดงความคิดเห็นจากเว็บไซต์ จำนวน ๖๘ คน เห็นด้วยกับกรณีนี้ โดยมีความเห็นบางส่วน คือ</p> <ul style="list-style-type: none"> - ประชาชนทุกคนที่อาศัยอยู่ในประเทศควรได้รับสิทธิและเสรีภาพขั้นพื้นฐานอย่างเท่าเทียมกัน - เห็นด้วย โดยควรมีคณะกรรมการกลางที่มาจากทุกฝ่าย <p>(เว็บไซต์)</p>	<p>ผู้แสดงความคิดเห็นจากเว็บไซต์ จำนวน ๔ คน ไม่เห็นด้วยกับกรณีนี้ โดยมีความเห็น คือ</p> <ul style="list-style-type: none"> - ควรให้กรรมการผู้แทนกลุ่มชาติพันธุ์มีบทบาทมากกว่านี้ - ไม่สมควรมีกฎหมายดังกล่าวเกิดขึ้น - ไม่เห็นด้วยกับการออกกฎหมายนี้ จึงไม่จำเป็นต้องมีคณะกรรมการดังกล่าว <p>(เว็บไซต์)</p>
<p>เห็นด้วยกับการมีคณะกรรมการฯ องค์ประกอบต่าง ๆ การแต่งตั้งผู้ดำเนินการ ในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อการทำหน้าที่ส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์ ในกลุ่มยังขาดสัญชาติไร้รัฐ ไร้ซึ่งสิทธิต่าง ๆ จึงเป็นกลุ่มที่ต้องมีการดำเนินการในหลายมิติ เช่น การได้รับสัญชาติ และกระบวนการพิสูจน์สัญชาติ การได้รับสิทธิเป็นพลเมืองไทย การถือครองที่ดินและการเข้าถึงทรัพยากร ทูนาทาง</p>	

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
<p>สังคมเพื่อช่วยเหลือกลุ่มผู้ด้อยโอกาส การสร้างความ เป็นธรรมในการเข้าถึงบริการสาธารณสุข การศึกษา และกระบวนการยุติธรรม จึงต้องอาศัยกลไกของ กฎหมายระเบียบข้อบังคับ และบริหารจัดการผ่านทาง หน่วยงานของกระทรวง ทบวง กรม ต่าง ๆ แต่เนื่องจาก มีความอ่อนไหวด้านความมั่นคงของประเทศและ ประชากร จึงมีหลายกระทรวงที่มีความเกี่ยวข้อง เช่น กระทรวงมหาดไทย กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม กระทรวงวัฒนธรรม กระทรวง ยุติธรรม กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงสาธารณสุข ซึ่งสามารถมองความเชื่อมโยงได้ในหลายมิติ ขึ้นอยู่กับ สภาพปัญหาของกลุ่มชาติพันธุ์นั้น ๆ แต่สิ่งที่ต้องการ ทำให้เกิดแห่งสิทธิ คือ การได้รับสัญชาติ และ กระบวนการพิสูจน์สัญชาติ ดังนั้น กระทรวงที่สำคัญ มีความเร่งด่วนในการแก้ไขปัญหาและสมควร เป็นเลขานุการคณะกรรมการ คือ กระทรวงมหาดไทย ส่วนกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคง ของมนุษย์ ควรเป็นหน่วยงานรองรับในการส่งเสริม และคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์ ในกรณีที่ได้รับสัญชาติ แล้วแต่ยังเป็นผู้ประสบปัญหาด้อยโอกาส เช่น ด้านความเป็นอยู่การเข้าถึงโอกาสและสิทธิทาง สังคมต่าง ๆ เป็นต้น</p> <p><i>(สำนักพัฒนาสังคม กรุงเทพมหานคร)</i></p>	

๔. ท่านเห็นด้วยกับการกำหนดให้คณะกรรมการส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์สามารถมีคำสั่งเพิกถอนการกระทำ หรือห้ามมิให้กระทำการที่เกี่ยวข้องกับการเหยียดหยาม สร้างความเกลียดชัง หรือเลือกปฏิบัติทางเชื้อชาติต่อกลุ่มชาติพันธุ์ตามที่กลุ่มชาติพันธุ์ร้องขอ และให้คำสั่งเป็นที่สุด หรือไม่ อย่างไร

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
<p>ผู้แสดงความคิดเห็นจากเว็บไซต์ จำนวน ๖๘ คน เห็นด้วยกับกรณีนี้ โดยมีความเห็นบางส่วน คือ</p> <ul style="list-style-type: none"> - ประชาชนทุกคนที่อาศัยอยู่ในประเทศควรได้รับสิทธิและเสรีภาพขั้นพื้นฐานอย่างเท่าเทียมกัน - หลายกรณีการเลือกปฏิบัติมักเกิดจากหน่วยงานของรัฐ คณะกรรมการฯ จึงควรมีอำนาจในการระงับยับยั้งได้ <p>(เว็บไซต์)</p>	<p>ผู้แสดงความคิดเห็นจากเว็บไซต์ จำนวน ๔ คน ไม่เห็นด้วยกับกรณีนี้ โดยมีความเห็น คือ</p> <ul style="list-style-type: none"> - การมีคำสั่งดังกล่าวควรให้สภาผู้แทนกลุ่มชาติพันธุ์เป็นผู้ตัดสิน - มีกลไกปกติอยู่แล้ว หากมีใครดูหมิ่นเหยียดหยามสามารถใช้กฎหมายปกติในการฟ้องร้องต่อศาลได้ - ไม่สมควรมีกฎหมายดังกล่าวเกิดขึ้น <p>(เว็บไซต์)</p>
	<p>ไม่เห็นด้วย เนื่องจากคำสั่งเพิกถอนการกระทำ หรือห้ามมิให้กระทำที่เกี่ยวข้องกับการเหยียดหยาม สร้างความเกลียดชัง หรือเลือกปฏิบัติทางเชื้อชาติต่อกลุ่มชาติพันธุ์ร้องขอ เช่น การเพิกถอนสิทธิที่ดินป่าอนุรักษ์ และการออกคำสั่งให้ได้รับสิทธิในที่ดินทำกิน การกำหนดโทษอันละเมิดนั้นควรเป็นไปตามคำสั่งในกระบวนการยุติธรรม (สำนักพัฒนาสังคม กรุงเทพมหานคร)</p>

๕. ท่านเห็นด้วยกับการกำหนดให้การกระทำซึ่งเหยียดหยาม สร้างความเกลียดชัง หรือเลือกปฏิบัติทางเชื้อชาติต่อกลุ่มชาติพันธุ์สามารถฟ้องศาลเพื่อเรียกค่าเสียหายฐานละเมิดได้ และหากเป็นการกระทำโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงให้ศาลกำหนดค่าเสียหายเชิงลงโทษไม่เกินสี่เท่าของค่าเสียหายที่แท้จริง หรือไม่ อย่างไร

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
<p>ผู้แสดงความคิดเห็นจากเว็บไซต์ จำนวน ๗๑ คน เห็นด้วยกับกรณีนี้ โดยมีความเห็นบางส่วน คือ</p> <ul style="list-style-type: none"> - ทุก ๆ คนมีหน้าที่รักษาเสรีภาพในการที่จะรักษาสิทธิที่จะไม่ถูกให้มีการกระทำใดอันเป็นการเหยียดหยาม สร้างความเกลียดชัง หรือเลือกปฏิบัติทางเชื้อชาติ โดยไม่เป็นธรรมต่อกลุ่มชาติพันธุ์ ทั้งที่เป็นการกระทำของผู้ใด หน่วยงานรัฐ หน่วยงานเอกชน รวมถึงห้ามมิให้มีการโฆษณาหรือเผยแพร่ทางสื่อมวลชน 	<p>ผู้แสดงความคิดเห็นจากเว็บไซต์ จำนวน ๒ คน ไม่เห็นด้วยกับประเด็นคำถามนี้ โดยมีความเห็น คือ</p> <ul style="list-style-type: none"> - กฎหมายเกี่ยวกับการหมิ่นประมาท ให้ความคุ้มครองในเรื่องดังกล่าวอยู่แล้ว จึงไม่ควรมีกฎหมายหรือกลไกที่กำหนดให้เฉพาะกลุ่มชาติพันธุ์ - ไม่สมควรมีกฎหมายดังกล่าวเกิดขึ้น <p>(เว็บไซต์)</p>

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
<p>หรือสื่อสารสนเทศ ควรได้รับการคุ้มครองสิทธิตามกฎหมายด้วย</p> <ul style="list-style-type: none"> - ประชาชนทุกคนที่อาศัยอยู่ในประเทศควรได้รับสิทธิและเสรีภาพขั้นพื้นฐานอย่างเท่าเทียมกัน - เมื่อความเสียหายเกิดขึ้นแล้ว จึงสมควรที่จะต้องมีมาตรการเยียวยาเพื่อรักษาความเป็นธรรม และป้องกันกรณีทำนองเดียวกันมิให้เกิดขึ้นอีก <p>(เว็บไซต์)</p>	
<p>เห็นด้วย เนื่องจากการกระทำซึ่งเหยียดหยามสร้างความเกลียดชัง หรือเลือกปฏิบัติทางเชื้อชาติต่อกลุ่มชาติพันธุ์ ซึ่งส่งผลกระทบต่อชีวิต จิตใจ ทรัพย์สิน และวิถีความเป็นอยู่ อันเป็นเหตุของการละเมิดต้องมีการดำเนินการในรูปแบบของคดีความ มีการกำหนดโทษที่หนัก เพื่อป้องกันการละเมิดต่อกลุ่มชาติพันธุ์ที่ได้รับการขึ้นทะเบียนควบคุมของสภากลุ่มชาติพันธุ์ตามกฎหมายจะกำหนด และกำหนดเป็นความผิดต่อกลุ่มชาติพันธุ์ที่ไม่ขึ้นทะเบียนควบคุม และเพื่อป้องกันการเกิดกลุ่มชาติพันธุ์ใหม่อย่างไม่มีสิ้นสุด</p> <p>(สำนักพัฒนาสังคม กรุงเทพมหานคร)</p>	

๖. ท่านเห็นด้วยกับการกำหนดให้มี “คณะกรรมการส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์ กรุงเทพมหานคร” โดยมีการกำหนดองค์ประกอบของคณะกรรมการ หน้าที่และอำนาจ และให้ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาสังคม กรุงเทพมหานคร เป็นเลขานุการ หรือไม่ อย่างไร

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
<p>ผู้แสดงความคิดเห็นจากเว็บไซต์ จำนวน ๗๑ คน เห็นด้วยกับกรณีนี้ โดยมีความเห็นบางส่วน คือ</p> <ul style="list-style-type: none"> - เห็นว่ามีความเหมาะสมแล้ว - ประชาชนทุกคนที่อาศัยอยู่ในประเทศควรได้รับสิทธิและเสรีภาพขั้นพื้นฐานอย่างเท่าเทียมกัน - ในกรุงเทพฯ ก็มีกลุ่มชาติพันธุ์ที่อยู่กันเป็นชุมชนด้วย จึงพึงได้รับการคุ้มครองและส่งเสริมโดยกฎหมายนี้ <p>(เว็บไซต์)</p>	<p>ผู้แสดงความคิดเห็นจากเว็บไซต์ จำนวน ๒ คน ไม่เห็นด้วยกับประเด็นคำถามนี้ โดยมีความเห็น คือ</p> <ul style="list-style-type: none"> - ประชาชนทุกกลุ่ม ทุกคนมีความเสมอภาคเท่าเทียมกัน หากมีคณะกรรมการดังกล่าวจะยิ่งสร้างความขัดแย้งให้คนในสังคมมากยิ่งขึ้น ทุกคนในชาติต้องปฏิบัติตามกฎหมายภายใต้บรรทัดฐานเดียวกัน จะมีการคุ้มครอง ยกเว้น หรือให้สิทธิเฉพาะกลุ่มชาติพันธุ์ย่อมขัดกับหลักรัฐธรรมนูญของไทย - ไม่สมควรมีกฎหมายดังกล่าวเกิดขึ้น <p>(เว็บไซต์)</p>

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
	<p>ไม่เห็นด้วยเนื่องจากประชากรในกรุงเทพมหานคร เป็นพลเมืองไทย สามารถเข้าถึงสวัสดิการของ กรุงเทพมหานคร ภาครัฐกระทรวงต่าง ๆ และภาคเอกชน ได้อย่างทั่วถึง ได้รับความคุ้มครองสิทธิและเข้าถึง กระบวนการยุติธรรมตามที่มีกฎหมายต่าง ๆ กำหนดแล้ว จึงไม่สมควรมีกระบวนการส่งเสริมและคุ้มครอง กลุ่มชาติพันธุ์ในกรุงเทพมหานคร และการตีตราว่า เป็นกลุ่มชาติพันธุ์นั้น มักจะมีนัยความหมายไปในทางเหยียดหยามและมีอคติในกลุ่มนั้น ๆ</p> <p><i>(สำนักพัฒนาสังคม กรุงเทพมหานคร)</i></p>

๗. ท่านเห็นด้วยกับการกำหนดให้มี “คณะกรรมการส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์จังหวัด” โดยมีการกำหนดองค์ประกอบของคณะกรรมการ หน้าที่และอำนาจ และให้ผู้อำนวยการศูนย์ประสานงานส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์จังหวัด เป็นเลขานุการ หรือไม่ อย่างไร

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
<p>ผู้แสดงความคิดเห็นจากเว็บไซต์ จำนวน ๗๑ คน เห็นด้วยกับกรณีนี้ โดยมีความเห็นบางส่วน คือ</p> <ul style="list-style-type: none"> - คณะกรรมการจะสามารถช่วยดูแลกลุ่มชาติพันธุ์ในพื้นที่จังหวัดของตนได้ใกล้ชิดยิ่งขึ้น - เห็นว่ามีความเหมาะสมแล้ว - ประชาชนทุกคนที่อาศัยอยู่ในประเทศควรได้รับสิทธิและเสรีภาพขั้นพื้นฐานอย่างเท่าเทียมกัน <p><i>(เว็บไซต์)</i></p>	<p>ผู้แสดงความคิดเห็นจากเว็บไซต์ จำนวน ๒ คน ไม่เห็นด้วยกับประเด็นคำถามนี้ โดยมีความเห็น คือ</p> <ul style="list-style-type: none"> - ประชาชนทุกกลุ่ม ทุกคนมีความเสมอภาคเท่าเทียมกัน หากมีคณะกรรมการดังกล่าว ยิ่งสร้างความขัดแย้งให้คนในสังคมมากยิ่งขึ้น ทุกคนในชาติต้องปฏิบัติตามกฎหมายภายใต้บรรทัดฐานเดียวกัน จะมีการคุ้มครอง ยกเว้น หรือให้สิทธิเฉพาะกลุ่มชาติพันธุ์ย่อมขัดกับหลักรัฐธรรมนูญของไทย - ไม่สมควรมีกฎหมายดังกล่าวเกิดขึ้น <p><i>(เว็บไซต์)</i></p>
	<p>ไม่เห็นด้วย เนื่องจากกลุ่มชาติพันธุ์ในลักษณะชนกลุ่มน้อยไม่ได้มีปัญหาทั้ง ๗๗ จังหวัดส่วนใหญ่จะมีให้เห็นตามภาคเหนือ บนพื้นที่สูง และตามจังหวัดที่มีแนวตะเข็บชายแดนติดกับประเทศเพื่อนบ้าน เช่น พม่า ลาว กัมพูชา มาเลเซีย ซึ่งเป็นกลุ่มเสี่ยงและประสบภาวะวิกฤตยังไร้รัฐ ไร้สัญชาติ ไม่มีสิทธิการเข้าถึงสวัสดิการต่าง ๆ ดังนั้น การดำเนินการด้านกลุ่มชาติพันธุ์ควรคำนึงถึงด้านความมั่นคงของประเทศ และควรกำหนดเป็นภาวะเร่งด่วนเพื่อผลักดันในระดับนโยบายในกลุ่มชาติพันธุ์ ให้ได้รับสัญชาติเพื่อการเข้าถึง</p>

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
	สวัสดิการแห่งรัฐจากกระทรวงต่าง ๆ ได้อย่างทั่วถึง ในฐานะเป็นพลเมืองไทย ดังนั้นควรดำเนินการ เฉพาะจังหวัดที่ยังมีปัญหากลุ่มชาติพันธุ์เท่านั้น ซึ่งอาจแต่งตั้งเป็นลักษณะกลุ่มจังหวัดใกล้เคียงซึ่งจะมี กลุ่มชาติพันธุ์ที่ใกล้เคียงกัน และการตีตราพลเมือง ไทยของจังหวัดต่าง ๆ ว่าเป็นกลุ่มชาติพันธุ์มักจะมี นัยความหมายไปในทางเหยียดหยามและม้อคติใน กลุ่มนั้น ๆ (สำนักพัฒนาสังคม กรุงเทพมหานคร)

๘. ท่านเห็นด้วยกับการกำหนดให้มี “สภากลุ่มชาติพันธุ์” โดยกำหนดให้มีการขึ้นทะเบียน กลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ คุณสมบัติและลักษณะต้องห้าม วาระการดำรงตำแหน่ง หน้าที่และอำนาจ การมี คณะกรรมการสภา คณะผู้อาวุโสสภา รวมถึงการให้ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน) ทำหน้าที่เป็น สำนักงาน หรือไม่ อย่างไร

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
<p>ผู้แสดงความคิดเห็นจากเว็บไซต์ จำนวน ๗๑ คน เห็นด้วยกับกรณีนี้ โดยมีความเห็นบางส่วน คือ</p> <ul style="list-style-type: none"> - เห็นว่ามีความเหมาะสมแล้ว - สภากลุ่มชาติพันธุ์ดังกล่าวจะสามารถเป็น แกนกลางประสานงานให้เกิดการมีส่วนร่วมจาก กลุ่มสมาชิกอย่างกว้างขวาง ส่วนสำนักงานเลขานุการ ของสภากลุ่มชาติพันธุ์อาจเป็นศูนย์มานุษยวิทยา สิรินธร หรือเป็นกลไกที่จัดตั้งขึ้นใหม่ให้ทำหน้าที่ โดยตรงรับผิดชอบต่อสภากลุ่มชาติพันธุ์ของตน - ประชาชนทุกคนที่อาศัยอยู่ในประเทศควรได้รับ สิทธิและเสรีภาพขั้นพื้นฐานอย่างเท่าเทียมกัน <p>(เว็บไซต์)</p>	<p>ผู้แสดงความคิดเห็นจากเว็บไซต์ จำนวน ๒ คน ไม่เห็นด้วยกับประเด็นคำถามนี้ โดยมีความเห็น คือ</p> <ul style="list-style-type: none"> - ประชาชนทุกกลุ่ม ทุกคนมีความเสมอภาค เท่าเทียมกัน หากมีคณะกรรมการดังกล่าว ยิ่งสร้างความขัดแย้งให้คนในสังคมมากยิ่งขึ้น ทุกคนในชาติ ต้องปฏิบัติตามกฎหมายภายใต้บรรทัดฐานเดียวกัน จะมีการคุ้มครอง ยกเว้น หรือให้สิทธิเฉพาะกลุ่มชาติพันธุ์ ย่อมขัดกับหลักรัฐธรรมนูญของไทย - ไม่สมควรมีกฎหมายดังกล่าวเกิดขึ้น <p>(เว็บไซต์)</p>
<p>เห็นด้วย เนื่องจากเป็นการรวมตัวของกลุ่มชาติพันธุ์ เป็นรูปแบบการพัฒนาโดยกำหนดผู้ประสบปัญหา เป็นศูนย์กลางในการพัฒนาสภากลุ่มชาติพันธุ์จะสามารถ เข้าใจในสภาพปัญหาได้ดีกว่ากลุ่มบุคคลภายนอก การกำหนดให้มีขึ้นทะเบียนกลุ่มชาติพันธุ์ เพื่อเป็นกลไก ในการขับเคลื่อนและติดตามผลในระดับนโยบายและ แนวทางปฏิบัติ เนื่องจากแต่ละกลุ่มชาติพันธุ์จะมีความ เป็นอยู่และอัตลักษณ์ที่แตกต่างกันในแต่ละ พื้นที่ ส่วนการกำหนดคุณสมบัติและลักษณะต้องห้าม</p>	

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
<p>วาระการดำรงตำแหน่ง หน้าที่และอำนาจนั้นเป็นรูปแบบสากลทั่วไปแต่ไม่ควรมีคณะกรรมการสภาคณะอาวุโสสภาเนื่องจากมีความซ้ำซ้อน โดยให้ใช้รูปแบบของคณะกรรมการส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์ ตามประกอบร่างพระราชบัญญัตินี้ เป็นผู้กำกับดูแลแทนส่วนการกำหนดให้ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน) ทำหน้าที่เป็นสำนักงานนั้น มีความเห็นด้วยเนื่องจากเป็นหน่วยงานที่ได้ทำการศึกษาทางด้านชาติพันธุ์ ซึ่งชี้ให้เห็นคุณสมบัติทางชาติพันธุ์ต่าง ๆ พยายามค้นหาและอธิบายสถานะตัวตนทางสังคมและฐานะทางชาติพันธุ์ จากมุมมองของกลุ่มชาติพันธุ์ และทั้งบุคคลทั่วไปตามแนวคิดทฤษฎีทางมานุษยวิทยาตลอดจนทำการพัฒนาฐานข้อมูลกลุ่มชาติพันธุ์ในประเทศขึ้นใหม่ตามที่กลุ่มชาติพันธุ์ใช้ชื่อเรียกกลุ่มตนเอง หรือต้องการให้สังคมภายนอกเรียก ตลอดจนค้นคว้าวิจัยให้มีเนื้อหาทันสมัย แสดงให้เห็นพลวัตและอัตลักษณ์ทางชาติพันธุ์ที่เกี่ยวข้องกับบริบทและการปฏิสัมพันธ์ทางสังคมในปัจจุบันเป็นหน่วยงานที่สื่อสารกับสาธารณะให้บุคคลทั่วไปมีความเข้าใจเรื่องความหลากหลายทางชาติพันธุ์และรู้จักวัฒนธรรมของกลุ่มชาติพันธุ์ โดยมีวิวัฒนาการทำงานด้านชาติพันธุ์การจัดทำฐานข้อมูลกลุ่มชาติพันธุ์ในประเทศไทย ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๑ (สำนักพัฒนาสังคม กรุงเทพมหานคร)</p>	

๙. ท่านเห็นด้วยกับร่างกฎหมายฉบับนี้ที่กำหนดให้มีการโอนบรรดาการบริหารจัดการของศูนย์พัฒนารัฐบาลชนบทพื้นที่สูง กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ไปยัง “ศูนย์ประสานงานส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์” หรือไม่ อย่างไร

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
<p>ผู้แสดงความคิดเห็นจากเว็บไซต์ จำนวน ๖๙ คน เห็นด้วยกับกรณีนี้ โดยมีความเห็นบางส่วน คือ</p> <ul style="list-style-type: none"> - ประชาชนทุกคนที่อาศัยอยู่ในประเทศควรได้รับสิทธิและเสรีภาพขั้นพื้นฐานอย่างเท่าเทียมกัน - การมีศูนย์ประสานงานดังกล่าว จะช่วยทำให้การส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์ มีบทบาทและหน้าที่ที่เฉพาะเจาะจงมากยิ่งขึ้น <p><i>(เว็บไซต์)</i></p>	<p>ผู้แสดงความคิดเห็นจากเว็บไซต์ จำนวน ๒ คน ไม่เห็นด้วยกับประเด็นคำถามนี้ โดยมีความเห็น คือ</p> <ul style="list-style-type: none"> - ไม่ควรมีศูนย์ประสานงานดังกล่าว การมีศูนย์ประสานงานยิ่งทำให้เห็นว่า กลุ่มชาติพันธุ์มีสิทธิพิเศษมากกว่าคนไทยทั่วไปที่เป็นคนส่วนใหญ่ของชาติ ซึ่งอาจนำไปสู่ความเกลียดชัง และขัดแย้งในสังคมที่รุนแรงขึ้น - ไม่สมควรมีกฎหมายดังกล่าวเกิดขึ้น <p><i>(เว็บไซต์)</i></p>
	<p>ไม่เห็นด้วย เนื่องจากการพัฒนารัฐบาลชนบทพื้นที่สูงนั้น ดำเนินการจนเข้าถึงสิทธิความเป็นพลเมืองไทย ได้รับสัญชาติไทยและได้รับการส่งเสริมและคุ้มครองตามกฎหมายที่กำหนด และสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารสวัสดิการต่าง ๆ ของภาครัฐ สามารถพัฒนาการพึ่งพาและการจัดการตนเองได้โดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นหรือวัฒนธรรมการดูแลรักษา อนุรักษ์ และจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้อย่างสมดุลและยั่งยืนโดยมีศูนย์พัฒนารัฐบาลชนบทพื้นที่สูงดูแลอยู่แล้ว แต่ในส่วนของกลุ่มชาติพันธุ์จะต้องดำเนินการเร่งรัดให้ได้สัญชาติไทยจึงเป็นกลุ่มที่ต้องส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิ ในขณะที่ยังไม่ได้รับความเป็นพลเมืองไทย ยังไม่มีกฎหมายใดให้ความคุ้มครองไม่สามารถเข้าถึงการพิทักษ์สิทธิของตนเองและของกลุ่มชาติพันธุ์ตามกระบวนการยุติธรรม จึงมีความเห็นว่าควรแยกหน่วยงานดำเนินการ เนื่องจากมีความจำเป็นเร่งด่วนของปัญหาต่างกัน</p> <p><i>(สำนักพัฒนาสังคม กรุงเทพมหานคร)</i></p>

๕.๓ ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

(๑) จากประเด็นรับฟังความคิดเห็นข้อ ๑ เกี่ยวกับการมีกฎหมายฉบับนี้เพื่อให้เป็นไปอย่างสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๗๐ นั้น มีผู้ร่วมแสดงความคิดเห็น จำนวน ๑ คน เสนอแนะว่า “การมีกฎหมายดังกล่าวควรคำนึงถึงหลักการของการพัฒนาอย่างมีส่วนร่วมของบรรดากลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ เป็นสำคัญด้วย” *(เว็บไซต์)*

(๒) จากประเด็นรับฟังความคิดเห็นข้อ ๓ เกี่ยวกับการกำหนดให้มี “คณะกรรมการส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์แห่งชาติ” โดยกำหนดหลักการต่าง ๆ ดังกล่าว รวมถึงให้กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ทำหน้าที่เป็นสำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการนั้น มีผู้ร่วมแสดงความคิดเห็น จำนวน ๑ คน เสนอแนะว่า “สำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการอาจเป็นหน่วยงานสังกัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ หรือหน่วยงานสังกัดกระทรวงวัฒนธรรม หรือร่วมกันก็ได้” *(เว็บไซต์)*

(๓) จากประเด็นรับฟังความคิดเห็นข้อ ๔ เกี่ยวกับการที่ร่างกฎหมายฉบับนี้กำหนดให้มีการโอนบรรดาการบริหารจัดการของศูนย์พัฒนาราชภรณ์บนพื้นที่สูง กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ไปยัง “ศูนย์ประสานงานส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์” นั้น มีผู้ร่วมแสดงความคิดเห็น จำนวน ๒ คน เสนอแนะในลักษณะเดียวกันว่า “การโอนบรรดาการบริหารจัดการมีความเหมาะสมแล้ว แต่ควรให้ประชาชนที่เป็นกลุ่มชาติพันธุ์มีส่วนเกี่ยวข้องในเรื่องดังกล่าวด้วย” *(เว็บไซต์)*

(๔) ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้กำหนดให้ส่วนราชการมีบทบาทเป็นฝ่ายเลขานุการของกลไกคณะกรรมการในระดับต่าง ๆ แตกต่างกันไป เช่น ร่างมาตรา ๒๐ ให้กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ทำหน้าที่สำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์ระดับชาติ หรือร่างมาตรา ๔๘ กำหนดให้ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน) กระทรวงวัฒนธรรม ทำหน้าที่สำนักงานสภากลุ่มชาติพันธุ์ จึงมีข้อสังเกตว่า จะทำให้การขับเคลื่อนการให้ความคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ขาดการบูรณาการกัน หรือไม่ อย่างไร *(กระทรวงวัฒนธรรม และศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน))*

(๕) ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้กำหนดให้ศูนย์ประสานงานส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์ โดยกำหนดในร่างมาตรา ๒๘ ให้ผู้อำนวยการศูนย์ประสานงานส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์จังหวัด เป็นกรรมการและเลขานุการคณะกรรมการส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์จังหวัด และในบทเฉพาะกาล ร่างมาตรา ๕๑ กำหนดให้ศูนย์พัฒนาราชภรณ์บนพื้นที่สูง กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ปฏิบัติหน้าที่เป็นศูนย์ประสานงานส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์ จนกว่าจะมีการโอนบรรดากิจการทรัพย์สิน หนี้ สิทธิ งบประมาณ ภาระผูกพัน รายได้ ข้าราชการ ลูกจ้าง พนักงานราชการ ของศูนย์พัฒนาราชภรณ์บนพื้นที่สูงไปยังศูนย์ประสานงานส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์แล้วเสร็จ จึงมีข้อสังเกตว่า ศูนย์ประสานงานส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์ถือเป็นหน่วยงานที่ตั้งใหม่หรือไม่ และต้องมีการตั้งขึ้นในทุกจังหวัดหรือไม่ และมีภารกิจอย่างไร เนื่องจากในร่างพระราชบัญญัติไม่ได้มีการกำหนดภารกิจของศูนย์ประสานงานดังกล่าวไว้ *(กระทรวงวัฒนธรรม และศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน))*

(๖) ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้มีหลักการและเหตุผลทำนองเดียวกับร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. ที่กระทรวงวัฒนธรรมได้ดำเนินการตามแผนปฏิรูปประเทศด้านสังคม โดยมอบหมายให้ ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน) เป็นหน่วยงานหลักดำเนินการ ซึ่งขณะนี้ได้ยกร่างเสร็จเรียบร้อยแล้ว ดังนั้น จึงควรพิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ประกอบกับร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. ด้วย *(กระทรวงวัฒนธรรม และศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน))*

(๗) หมวด ๔ บทลงโทษ ร่างมาตรา ๔๙ กำหนดให้ผู้ฝ่าฝืนมาตรา ๑๐ วรรคแรกจะต้องระวางโทษนั้นจะขัดต่อหลักการของร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ที่มีเป้าหมายเพื่อส่งเสริมและคุ้มครองวิถีชีวิตของกลุ่มชาติพันธุ์หรือไม่ อย่างไร *(กระทรวงวัฒนธรรม)*

ส่วนที่ ๓ รายงานผลการวิเคราะห์ผลกระทบอันเกิดจากร่างพระราชบัญญัติ

๑. ความเป็นมา สภาพปัญหา ความจำเป็นที่จะต้องตราพระราชบัญญัติ

การเสนอให้มีร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้เป็นผลสืบเนื่องจากการที่ประเทศไทยมีประชาชนหรือกลุ่มคนที่อาศัยอยู่ในประเทศในลักษณะที่เป็นพหุชาติพันธุ์และพหุวัฒนธรรม หรือเรียกว่า “กลุ่มชาติพันธุ์” อย่างไรก็ตามที่ผ่านมาประเทศไทยไม่มีกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์โดยตรง จึงส่งผลให้กลุ่มชาติพันธุ์ต้องเผชิญปัญหาด้านต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการขาดสิทธิทางวัฒนธรรม ขาดสิทธิในการเข้าถึงทรัพยากร และอคติทางสังคมต่อกลุ่มชาติพันธุ์ ทั้งนี้ เพื่อให้กลุ่มชาติพันธุ์ซึ่งเป็นประชาชนหรือกลุ่มคนที่มีอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมและมีองค์ความรู้อันเป็นภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมที่มีลักษณะเฉพาะได้รับการส่งเสริมและคุ้มครองเกี่ยวกับสิทธิ เสรีภาพ ความเสมอภาค และศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ตลอดจนการเลือกปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรมด้วยความแตกต่างในเรื่องถิ่นกำเนิด เชื้อชาติ ภาษา หรือเหตุอื่นใด รวมถึงได้รับการส่งเสริมและคุ้มครองเกี่ยวกับมรดกทางวัฒนธรรม อันเป็นไปตามบทบัญญัติและเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๗๐ ซึ่งรัฐต้องนำบทบัญญัติในมาตรานี้ไปเป็นแนวทางในการตรากฎหมายและกำหนดนโยบายในการบริหารราชการแผ่นดิน และรัฐธรรมนูญมาตราอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ประกอบกับความตกลงหรือตราสารระหว่างประเทศในหลายฉบับที่เกี่ยวกับการส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์ ซึ่งประเทศไทยเข้าเป็นภาคี ตลอดจนรวมถึงยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐ ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคของสังคม ข้อที่ ๔.๓ การเสริมสร้างพลังทางสังคม ข้อย่อยที่ ๔.๓.๕ สนับสนุนการพัฒนาทุนทางสังคมและวัฒนธรรม จึงมีความจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้เพื่อให้หลักการที่มีอยู่ในรัฐธรรมนูญ ความตกลงหรือตราสารระหว่างประเทศ และยุทธศาสตร์ชาติดังกล่าวได้รับการปฏิบัติที่เป็นไปอย่างเป็นรูปธรรม

๒. ความสอดคล้องของร่างพระราชบัญญัติ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐

มาตรา ๔ วรรคหนึ่ง “ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิ เสรีภาพ และความเสมอภาคของบุคคลย่อมได้รับความคุ้มครอง” และวรรคสอง “ปวงชนชาวไทยย่อมได้รับความคุ้มครองตามรัฐธรรมนูญเสมอกัน”

มาตรา ๒๗ วรรคหนึ่ง “บุคคลย่อมเสมอกันในกฎหมาย มีสิทธิและเสรีภาพและได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายเท่าเทียมกัน” และวรรคสาม “การเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคลไม่ว่าด้วยเหตุความแตกต่างในเรื่องถิ่นกำเนิด เชื้อชาติ ภาษา เพศ อายุ ความพิการ สภาพทางกายหรือสุขภาพ สถานะของบุคคล ฐานะทางเศรษฐกิจหรือสังคม ความเชื่อทางศาสนา การศึกษาอบรม หรือความคิดเห็นทางการเมืองอันไม่ขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ หรือเหตุอื่นใด จะกระทำมิได้”

มาตรา ๔๓ “บุคคลและชุมชนย่อมมีสิทธิ

(๑) อนุรักษ์ ฟื้นฟู หรือส่งเสริมภูมิปัญญา ศิลปะ วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม และจารีตประเพณีอันดีงามทั้งของท้องถิ่นและของชาติ

(๒) จัดการ บำรุงรักษา และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และความหลากหลายทางชีวภาพอย่างสมดุลและยั่งยืนตามวิธีการที่กฎหมายบัญญัติ

(๓) เข้าชื่อกันเพื่อเสนอแนะต่อหน่วยงานของรัฐให้ดำเนินการใดอันจะเป็นประโยชน์ต่อประชาชนหรือชุมชน หรือดเนินการดำเนินการใดอันจะกระทบต่อความเป็นอยู่อย่างสงบสุขของประชาชนหรือชุมชน และได้รับแจ้งผลการพิจารณาโดยรวดเร็ว ทั้งนี้ หน่วยงานของรัฐต้องพิจารณาข้อเสนอแนะนั้นโดยให้ประชาชนที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการพิจารณาด้วยตามวิธีการที่กฎหมายบัญญัติ

(๔) จัดให้มีระบบสวัสดิการของชุมชน

สิทธิของบุคคลและชุมชนตามวรรคหนึ่ง หมายความว่ารวมถึงสิทธิที่จะร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือรัฐในการดำเนินการดังกล่าวด้วย”

มาตรา ๗๐ “รัฐพึงส่งเสริมและให้ความคุ้มครองชาวไทยกลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ ให้มีสิทธิดำรงชีวิตในสังคมตามวัฒนธรรม ประเพณี และวิถีชีวิตดั้งเดิมตามความสมัครใจได้อย่างสงบสุข ไม่ถูกรบกวน ทั้งนี้ เท่าที่ไม่เป็นการขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน หรือเป็นอันตรายต่อความมั่นคงของรัฐ หรือสุขภาพอนามัย”

ทั้งนี้ มาตรา ๗๐ เป็นบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ในหมวด ๖ แนวนโยบายแห่งรัฐ ที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์โดยตรง และได้มีการกำหนดบทบัญญัติดังกล่าวไว้ในเหตุผลการเสนอให้มีร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ซึ่งมาตราดังกล่าวมีความมุ่งหมายอันสะท้อนถึงเจตนารมณ์ของบทบัญญัติที่ปรากฏตามหนังสือความมุ่งหมายและคำอธิบายประกอบบรายมาตราของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ความว่า “เพื่อกำหนดหลักการในการให้ความคุ้มครองชาวไทยกลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ” และมีคำอธิบายประกอบที่เกี่ยวข้องของความว่า “เพื่อกำหนดเป็นนโยบายสำคัญให้รัฐพึงส่งเสริมและให้ความคุ้มครองชาวไทยกลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ ให้มีสิทธิดำรงชีวิตในสังคมตามวัฒนธรรม ประเพณี และวิถีชีวิตดั้งเดิมตามความสมัครใจได้อย่างสงบสุข สำหรับกลุ่มชาติพันธุ์ที่ไม่ใช่คนไทยจะได้รับการดูแลตามพันธกรณีหรือข้อตกลงร่วมกันระหว่างประเทศเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนซึ่งเป็นไปตามหลักสิทธิมนุษยชนทั่วไป แต่อย่างไรก็ตามประเพณีบางอย่างของกลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ อาจส่งผลกระทบต่อบุคคลอื่นหรือไม่เป็นผลดีต่อกลุ่มชาติพันธุ์เอง ซึ่งควรได้รับการพัฒนาเพื่อให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น เช่น การเผาป่า หรือการรับประทานอาหารที่อาจก่อให้เกิดโรค เป็นต้น ดังนั้น จึงได้มีการบัญญัติความในตอนที่วางกรอบว่า

“ทั้งนี้ เท่าที่ไม่เป็นการขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน หรือเป็นอันตรายต่อความมั่นคงของรัฐ หรือสุขภาพอนามัย”

อนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยการจัดการเลือกปฏิบัติทางเชื้อชาติในทุกรูปแบบ (Convention on the Elimination of all Forms of Racial Discrimination : CERD) มีบทบัญญัติที่เกี่ยวข้อง อาทิ

ข้อ ๕ “เพื่อให้สอดคล้องตามพันธกรณีพื้นฐานที่ได้จัดวางไว้ตามข้อ ๒ ของอนุสัญญานี้ รัฐภาคีจะห้ามและจัดการเลือกปฏิบัติทางเชื้อชาติทุกรูปแบบ และจะประกันสิทธิของทุกคนให้มีความเสมอภาคกันตามกฎหมาย โดยไม่จำแนกตามเชื้อชาติ สีผิว หรือชาติหรือเผ่าพันธุ์กำเนิด.....”

กติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง (International Covenant on Civil and Political Rights – ICCPR) มีบทบัญญัติที่เกี่ยวข้อง อาทิ

ข้อ ๒๖ “บุคคลทั้งปวงย่อมเสมอภาคกันตามกฎหมาย และมีสิทธิที่จะได้รับความคุ้มครองเท่าเทียมกันตามกฎหมาย โดยปราศจากการเลือกปฏิบัติใด ๆ ในกรณีนี้กฎหมายจะต้องห้ามการเลือกปฏิบัติใด ๆ และต้องประกันการคุ้มครองบุคคลทุกคนอย่างเสมอภาคและเป็นผลจริงจึ่งจากการเลือกปฏิบัติด้วยเหตุผลใด เช่น เชื้อชาติ ผิว เพศ ภาษา ศาสนา ความคิดเห็นทางการเมืองหรือความคิดเห็นอื่นใด เผ่าพันธุ์แห่งชาติหรือสังคม ทรัพย์สิน กำเนิด หรือสถานะอื่น ๆ”

ข้อ ๒๗ “ในรัฐทั้งหลายซึ่งมีชนกลุ่มน้อยทางเผ่าพันธุ์ ศาสนา หรือภาษาอยู่ บุคคลผู้เป็นชนกลุ่มน้อยดังกล่าวจะไม่ถูกปฏิเสธสิทธิในอันที่จะมีวัฒนธรรมของตนเอง หรือนับถือและประกอบพิธีกรรมทางศาสนาของตนเอง หรือใช้ภาษาของตนเอง ภายในชุมชนร่วมกับสมาชิกอื่น ๆ ของชนกลุ่มน้อยด้วยกัน”

กติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม (International Convent on Economic, Social and Cultural Rights : ICESCR) มีบทบัญญัติที่เกี่ยวข้อง อาทิ

ข้อ ๒ ข้อย่อยที่ ๒ “รัฐภาคีแห่งกติกานี้รับที่จะประกันว่าสิทธิทั้งหลายที่ระบุไว้ในกติกานี้จะใช้ได้ โดยปราศจากการเลือกปฏิบัติใด ๆ ในเรื่องเชื้อชาติ สีผิว เพศ ภาษา ศาสนา ความคิดเห็นทางการเมืองหรือความคิดเห็นอื่นใด ชาติหรือสังคมดั้งเดิม ทรัพย์สิน กำเนิดหรือสถานะอื่น”

ข้อ ๒๕ “ไม่มีบทบัญญัติใดในกติกานี้ที่จะตีความไปในทางเสื่อมเสียต่อสิทธิที่มีมาแต่กำเนิดของประชาชนชาติทั้งปวงในอันที่จะอุปโภคและใช้ประโยชน์จากโภคทรัพย์และทรัพยากรธรรมชาติของตนอย่างเต็มที่และโดยเสรี”

ปฏิญญาสหประชาชาติว่าด้วยสิทธิของชนเผ่าพื้นเมือง (United Nations Declaration on the Rights of Indigenous Peoples : UNDRIP) มีบทบัญญัติที่เกี่ยวข้อง อาทิ

มาตรา ๑ “ชนเผ่าพื้นเมืองมีสิทธิที่จะได้รับความพึงพอใจอย่างเต็มที่ ทั้งในฐานะส่วนรวมและปัจเจกบุคคลในสิทธิมนุษยชนทั้งปวงและเสรีภาพขั้นพื้นฐาน ตามที่ได้รับการรับรองในกฎบัตรสหประชาชาติ ปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน และกฎหมายสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศ”

มาตรา ๒ “ชนเผ่าพื้นเมืองและบุคคลที่เป็นชนเผ่าพื้นเมืองมีเสรีภาพและความเสมอภาคเท่าเทียมกับกลุ่มคนและบุคคลอื่น ๆ และมีสิทธิที่จะใช้สิทธิของเขาโดยปราศจากการเลือกปฏิบัติในทุกรูปแบบ โดยเฉพาะบนพื้นฐานของความเป็นชนเผ่าพื้นเมืองโดยกำเนิดหรือโดยอัตลักษณ์ของตน”

มาตรา ๓ “ชนเผ่าพื้นเมืองมีสิทธิในการกำหนดตนเอง โดยเหตุแห่งสิทธินั้นพวกเขาจะมีอิสระที่จะกำหนดสถานภาพทางการเมืองและดำเนินการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมของตนได้อย่างมีอิสระ”

ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐ ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคของสังคม

ข้อที่ ๔.๓ การเสริมสร้างพลังทางสังคม

ข้อย่อยที่ ๔.๓.๕ สนับสนุนการพัฒนาทุนทางสังคมและวัฒนธรรม ภายใต้บริบทของสังคมที่มีความหลากหลายมากขึ้นทั้งทางชาติพันธุ์ ศาสนา และวิถีชีวิตทางวัฒนธรรมโดยไม่เลือกปฏิบัติ ส่งเสริมความตระหนักในสิทธิมนุษยชน สร้างความเท่าเทียมกันในเรื่องสิทธิและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ในกลุ่มชาติพันธุ์ ให้ความสำคัญกับองค์ความรู้และภูมิปัญญาของกลุ่มชน สร้างความภาคภูมิใจในรากเหง้าของคนในท้องถิ่น สร้างความเข้าใจและจุดร่วมบนความแตกต่างอย่างสร้างสรรค์ และส่งเสริมบทบาทของสถาบันการศึกษาในการช่วยยกระดับคุณค่าที่หลากหลายทางสังคมและวัฒนธรรมให้เป็นมูลค่าทางเศรษฐกิจที่สร้างสรรค์ เพื่อพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากได้ รวมถึงเชื่อมโยงการสร้างความร่วมมือและความสัมพันธ์อันดีกับประเทศเพื่อนบ้านบนรากฐานมรดกทางวัฒนธรรมที่มีร่วมกันกับประเทศไทย

๓. ประโยชน์ที่ประชาชนและสังคมจะได้รับ

เมื่อกฎหมายฉบับนี้มีผลบังคับใช้ย่อมส่งผลทำให้กลุ่มชาติพันธุ์ซึ่งเป็นกลุ่มบุคคลที่มีอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรม ภาษา ขนบธรรมเนียมประเพณี วิถีชีวิตและความเชื่อร่วมกัน รวมถึงชนเผ่าพื้นเมืองที่อาศัยอยู่ในประเทศไทยไม่ว่าจะมีสัญชาติไทยหรือไม่ได้รับการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิประการต่าง ๆ ที่มีการรับรองไว้แล้วตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๗๐ อันเกี่ยวข้องกับสิทธิที่จะดำรงชีวิตในสังคมตามวัฒนธรรมประเพณี และวิถีชีวิตดั้งเดิมตามความสมัครใจได้อย่างสงบสุข ไม่ถูกรบกวน トラบเท่าที่ไม่เป็นการขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน หรือเป็นอันตรายต่อความมั่นคงของรัฐ หรือสุขภาพอนามัย และมาตรา ๔๓ อันเกี่ยวข้องกับสิทธิของบุคคลและ สิทธิของชุมชนในเรื่องที่เกี่ยวข้อง กับภูมิปัญญา ศิลปะ วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม และจารีตประเพณี รวมทั้งทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และความหลากหลาย ทางชีวภาพ ให้ได้รับการรับรองอย่างเป็นรูปธรรม เนื่องจากได้มีการบัญญัติการรับรองดังกล่าวไว้ในกฎหมายระดับพระราชบัญญัติ โดยกลุ่มชาติพันธุ์จะได้รับการส่งเสริมสิทธิตามกฎหมายนี้ อาทิ

- ๑) สิทธิในการใช้ อนุรักษ์ พื้นฟู และส่งเสริมภูมิปัญญา ภาษา ศิลปวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม และจารีตประเพณีอันดีงามของกลุ่มชาติพันธุ์ ตลอดจนมีหลักสูตรการศึกษาที่เหมาะสมกับวิถีชีวิตและวัฒนธรรม
- ๒) สิทธิในการจัดการ บำรุงรักษา และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และความหลากหลายทางชีวภาพอย่างสมดุลและยั่งยืน ตามวิถีชีวิตและวัฒนธรรมของตน
- ๓) สิทธิในการได้รับการส่งเสริมในการพัฒนาคุณภาพชีวิต
- ๔) สิทธิในการได้รับการส่งเสริมให้มีส่วนร่วมในกิจกรรมเพื่อประโยชน์ของชุมชน และกิจกรรมที่อาจมีผลกระทบต่อชุมชนและวิถีชาติพันธุ์ รวมทั้งได้รับการคุ้มครองในการเข้าร่วมและดำเนินกิจกรรม
- ๕) สิทธิในการได้รับการส่งเสริมให้มีส่วนร่วมในกระบวนการทางสังคม โดยได้รับการจัดสรรที่คำนึงถึงสัดส่วนของกลุ่มชาติพันธุ์
- ๖) สิทธิในการได้รับการส่งเสริมในการเข้าถึงสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐาน สิทธิขั้นพื้นฐานและสิทธิมนุษยชน ทั้งนี้ กลุ่มชาติพันธุ์จะได้รับการคุ้มครองตามกฎหมายนี้ อาทิ
 - ๑) การคุ้มครองมิให้มีการกระทำที่เหยียดหยาม สร้างความเกลียดชัง หรือการเลือกปฏิบัติทางเชื้อชาติ โดยไม่เป็นธรรมต่อกลุ่มชาติพันธุ์ และการคุ้มครองมิให้มีการกำหนดนโยบาย กฎ ระเบียบ มาตรการ โครงการ หรือวิธีปฏิบัติของหน่วยงานรัฐ หน่วยงานเอกชน ในลักษณะที่เป็นการเหยียดหยาม สร้างความเกลียดชัง หรือการเลือกปฏิบัติทางเชื้อชาติต่อกลุ่มชาติพันธุ์

- ๒) การคุ้มครองสิทธิในการเข้าถึงสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐาน สิทธิขั้นพื้นฐานและสิทธิมนุษยชน
 ๓) การคุ้มครองสิทธิในการดำรงชีวิตในสังคม สิทธิครอบครองและสิทธิในการจัดการพื้นที่ชุมชนและชุมชนท้องถิ่นดั้งเดิม พื้นที่อยู่อาศัย พื้นที่ทำกิน พื้นที่ทางวัฒนธรรม และจิตวิญญาณ

๔. ความสัมพันธ์หรือความใกล้เคียงกับกฎหมายอื่น

- ไม่มี

๕. ผลกระทบโดยรวมที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย

ผลกระทบต่อสังคม

การเสนอให้มีพระราชบัญญัติฉบับนี้ย่อมส่งผลทำให้สิทธิและเสรีภาพของกลุ่มชาติพันธุ์ได้รับการรับรองอย่างเป็นรูปธรรมในกฎหมายระดับพระราชบัญญัติ ซึ่งเป็นกฎหมายที่ออกโดยรัฐสภาและแก้ไขได้ค่อนข้างยาก โดยการรับรองสิทธิและเสรีภาพของกลุ่มชาติพันธุ์ดังกล่าวจะส่งผลโดยตรงต่อการส่งเสริมและคุ้มครองวิถีชีวิตและความเป็นอยู่ของประชาชนหรือกลุ่มคนดังกล่าว อาทิ การพัฒนาคุณภาพชีวิต การเข้าถึงสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐาน เช่น การไฟฟ้า การประปา การสื่อสารโทรคมนาคมและระบบสารสนเทศ เป็นต้น การมีส่วนร่วมในกระบวนการทางสังคม การส่งเสริมภูมิปัญญา ภาษา ศิลปวัฒนธรรม อันเป็นมรดกทางวัฒนธรรม การคุ้มครองมิให้มีการเหยียดหยาม สร้างความเกลียดชัง หรือการเลือกปฏิบัติทางเชื้อชาติอย่างไม่เป็นธรรมต่อกลุ่มชาติพันธุ์ และการคุ้มครองมิให้มีการกำหนดนโยบาย กฎ ระเบียบ มาตรการ โครงการ หรือวิธีปฏิบัติของหน่วยงานรัฐ หน่วยงานเอกชน ในลักษณะที่เหยียดหยาม สร้างความเกลียดชัง หรือการเลือกปฏิบัติทางเชื้อชาติต่อกลุ่มชาติพันธุ์ เป็นต้น

ผลกระทบอื่นที่สำคัญ

การเสนอให้มีพระราชบัญญัติฉบับนี้อาจส่งผลกระทบอื่นที่สำคัญ คือ

๑. การมีองค์กรกลุ่มที่อาจเข้าซ้อนและเกินความจำเป็น รวมถึงอาจกระทบกับภาระงบประมาณ การกำหนดให้มีคณะกรรมการส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์ในหลายชุด ได้แก่ คณะกรรมการส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์แห่งชาติ คณะกรรมการส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์กรุงเทพมหานคร คณะกรรมการส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์จังหวัด รวมถึงการกำหนดให้มีสภากลุ่มชาติพันธุ์ คณะกรรมการสภากลุ่มชาติพันธุ์คณะผู้อาวุโสสภากลุ่มชาติพันธุ์ ฯลฯ อาจเป็นการกำหนดให้มีองค์กรกลุ่มในลักษณะที่ซ้ำซ้อนและเกินความจำเป็น รวมถึงอาจเป็นการกระทบกับภาระงบประมาณเกี่ยวกับการเบิกจ่ายเบี้ยประชุมและค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานต่าง ๆ

๒. การขาดการบูรณาการร่วมกันของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง การที่ร่างพระราชบัญญัตินี้กำหนดให้ส่วนราชการมีบทบาทเป็นฝ่ายเลขานุการของกลไกคณะกรรมการในระดับต่าง ๆ แตกต่างกัน เช่น ร่างมาตรา ๒๐ ให้กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ทำหน้าที่สำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์ระดับชาติ หรือร่างมาตรา ๔๘ กำหนดให้ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน) กระทรวงวัฒนธรรม ทำหน้าที่สำนักงานสภากลุ่มชาติพันธุ์ ซึ่งการกำหนดหน่วยงานที่มีความแตกต่างกันอาจส่งผลให้การบูรณาการเพื่อการบังคับใช้กฎหมายไม่สามารถขับเคลื่อนและดำเนินการให้เป็นไปได้โดยมีประสิทธิภาพ

๖. การกำหนดให้มีระบบอนุญาต อนุมัติหรือการใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่

มี

ไม่มี

เหตุผลและความจำเป็น

มีการกำหนดให้ใช้ดุลพินิจของคณะกรรมการส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์แห่งชาติให้มีคำสั่ง เพิกถอนการกระทำที่เหยียดหยาม สร้างความเกลียดชัง หรือการเลือกปฏิบัติทางเชื้อชาติโดยไม่เป็นธรรมต่อ กลุ่มชาติพันธุ์ และห้ามมิให้กระทำการกำหนดนโยบาย กฎ ระเบียบ มาตราการ โครงการ หรือวิธีปฏิบัติของ หน่วยงานรัฐ หน่วยงานเอกชน ในลักษณะที่เป็นการเหยียดหยาม สร้างความเกลียดชัง หรือการเลือกปฏิบัติ ทางเชื้อชาติต่อกลุ่มชาติพันธุ์จะกระทำมิได้ โดยที่การกระทำดังกล่าวส่งผลให้กลุ่มชาติพันธุ์ที่ได้รับหรือจะได้รับความเสียหายจากการกระทำในลักษณะที่เป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรม ทั้งนี้ การกำหนดให้มีอำนาจ ดุลพินิจดังกล่าวมีความจำเป็นสำหรับการบังคับใช้กฎหมายนี้

๗. การกำหนดให้มีระบบคณะกรรมการ

มี

ไม่มี

เหตุผลและความจำเป็น

มีการกำหนดให้มีระบบคณะกรรมการ เช่น คณะกรรมการส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์แห่งชาติ คณะกรรมการส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์กรุงเทพมหานคร คณะกรรมการส่งเสริมและคุ้มครอง กลุ่มชาติพันธุ์จังหวัด ฯลฯ โดยคณะกรรมการตามพระราชบัญญัตินี้เป็นกลไกสำคัญในการกำหนดนโยบาย และขับเคลื่อนการส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์ให้เป็นไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๘. บทกำหนดโทษ

ไม่มี

โทษทางอาญา

โทษทางปกครอง

โทษปรับเป็นพินัย

โทษอุปรกรณ์

เหตุผลและความจำเป็น

มีการกำหนดโทษในร่างมาตรา ๔๙ ซึ่งเป็นการกำหนด “ระวางโทษปรับไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท หรือ ทำงานบริการสังคมหรือสาธารณประโยชน์ในกลุ่มชาติพันธุ์” สำหรับการกระทำความผิดตามร่างมาตรา ๑๐ วรรคแรก กรณีห้ามมิให้ผู้ใดโฆษณาหรือเผยแพร่ทางสื่อมวลชนหรือสื่อสารสารสนเทศประเภทใด อันเป็นการเหยียดหยาม สร้างความเกลียดชัง หรือเลือกปฏิบัติโดยทางเชื้อชาติต่อกลุ่มชาติพันธุ์ ที่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่ เกียรติยศ ชื่อเสียง ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ หรือสิทธิของกลุ่มชาติพันธุ์ ทั้งนี้ การกำหนดโทษ ทางอาญาดังกล่าวมีความเหมาะสมและพอสมควรแก่กรณีแล้ว เนื่องจากเป็นการกำหนดเพียงโทษปรับในอัตรา ที่ไม่สูงจนเกินไป และหากผู้กระทำความผิดไม่มีเงินชำระค่าปรับร่างกฎหมายได้กำหนดให้มีมาตรการ ทางเลือกอื่น ซึ่งกำหนดให้ “ทำงานบริการสังคมหรือสาธารณประโยชน์ในกลุ่มชาติพันธุ์” มาใช้ทดแทนวิธีการ ลงโทษปรับ โดยมีได้ใช้หลักการกักขังแทนค่าปรับอันเป็นไปตามประมวลกฎหมายอาญาแต่อย่างใด

นอกจากนี้ยังได้กำหนดให้ศาลพิจารณาคดีละเมิดโดยให้ศาลมีอำนาจกำหนดค่าเสียหายอย่างอื่น อันมิใช่ตัวเงินสำหรับกรณีที่กลุ่มชาติพันธุ์ถูกเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรม และกำหนดค่าเสียหายในเชิงลงโทษไม่เกิน ๔ เท่าของค่าเสียหายที่แท้จริงสำหรับกรณีที่การเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อกลุ่มชาติพันธุ์ เป็นการกระทำโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง ซึ่งการกำหนดค่าเสียหายดังกล่าวมีความเหมาะสม และพอสมควรแก่กรณีแล้วเช่นกัน เนื่องจากการกำหนดค่าเสียหายอันเป็นไปตามลำดับการกระทำของผู้ที่กระทำละเมิด โดยการกำหนดค่าเสียหายที่มีใช้ตัวเงินนั้นศาลอาจสั่งให้ใช้มาตรการทดแทนต่าง ๆ ได้เช่นเดียวกับการกำหนดโทษตามร่างมาตรา ๔๙ ข้างต้น

ส่วนที่ ๔ การเปิดเผยรายงานผลการรับฟังความคิดเห็นและรายงานผลการวิเคราะห์ผลกระทบอันเกิดจากร่างพระราชบัญญัติ

คณะกรรมการรับฟังความคิดเห็นและวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากร่างพระราชบัญญัติที่เสนอโดยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ได้เปิดเผยรายงานผลการรับฟังความคิดเห็นและรายงานผลการวิเคราะห์ผลกระทบอันเกิดจากร่างพระราชบัญญัติ ทางเว็บไซต์รัฐสภา www.parliament.go.th แล้วตั้งแต่วันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๖๔

The screenshot shows the website for the public hearing process. At the top, there is a navigation bar with the text "การรับฟังความคิดเห็นต่อร่าง พ.ร.บ. ตามมาตรา 77 ของรัฐธรรมนูญ" (Public Hearing on the Draft Bill under Article 77 of the Constitution). Below the navigation bar, there is a large banner with the text "ร่างพระราชบัญญัติที่เปิดรับฟังความคิดเห็นตามมาตรา 77 ของรัฐธรรมนูญ" (Draft Bill that opens public hearing under Article 77 of the Constitution). At the bottom of the banner, there is a button labeled "รายงานผลการรับฟังความคิดเห็น" (Report on the Results of Public Hearing).

คณะกรรมการรับฟังความคิดเห็นและวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น
จากร่างพระราชบัญญัติที่เสนอโดยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือผู้มีสิทธิเลือกตั้ง
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

รายงานผลการรับฟังความคิดเห็น
และรายงานผลการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจาก
ร่างพระราชบัญญัติสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย พ.ศ.
นายศักดิ์ดา แสนมี กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งจำนวน ๑๒,๘๘๘ คน เป็นผู้เสนอ

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

รายงานผลการรับฟังความคิดเห็น
และรายงานผลการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากร่างพระราชบัญญัติ

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลพื้นฐานของร่างพระราชบัญญัติ

๑. ร่างพระราชบัญญัติสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย พ.ศ.

กฎหมายใหม่

แก้ไขเพิ่มเติม

ยกเลิก

๒. หลักการและเหตุผล

๒.๑ หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย

๒.๒ เหตุผล

โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พันธกรณีระหว่างประเทศที่ประเทศไทยเป็นภาคี และร่วมรับรองปฏิญญาสหประชาชาติว่าด้วยสิทธิชนเผ่าพื้นเมือง ซึ่งที่ประชุมสมัชชาใหญ่แห่งสหประชาชาติให้การรับรองเมื่อวันที่ ๑๓ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๐ ถือเป็นพันธะของรัฐบาลที่จะต้องให้การส่งเสริม คุ้มครอง และปกป้องสิทธิของชนเผ่าพื้นเมืองที่มีอยู่ในประเทศของตน

กลุ่มประชากรชนเผ่าพื้นเมืองในประเทศไทย เป็นชุมชนชาติพันธุ์ท้องถิ่นดั้งเดิมที่ตั้งถิ่นฐานอยู่ในแถบภูเขาและหุบเขายาวนาน มีวิถีชีวิตและวัฒนธรรมที่หลากหลาย มีอัตลักษณ์เฉพาะแตกต่างกันไป กระจายตัวอยู่ตามภูมิภาคต่าง ๆ กลุ่มประชากรเหล่านี้มีองค์ความรู้และภูมิปัญญา รวมทั้งมีความมุ่งมั่นที่จะอนุรักษ์ พัฒนาและสืบทอดวิถีชีวิต อัตลักษณ์และระบบแบบแผนภูมิปัญญาของตนเอง แต่กลุ่มคนเหล่านี้ส่วนใหญ่ยังเป็นผู้ด้อยหรือขาดโอกาสจากกระบวนการพัฒนาของรัฐ ทำให้ถูกจำกัดสิทธิในการพัฒนา ซึ่งก่อให้เกิดความเหลื่อมล้ำและไม่เป็นธรรมในการดำรงวิถีชีวิต ด้วยสถานการณ์ปัจจุบันที่มีการเปลี่ยนแปลงของโลก จึงเกิดการรวมตัวกันของชนเผ่าพื้นเมืองเพื่อแก้ไขปัญหาและกำหนดวิถีชีวิตของตนเอง จึงเห็นพ้องกันว่าจำเป็นต้องมีกลไกในการส่งเสริม ประสานงาน และแก้ไขปัญหาของตนเองได้อย่างทั่วถึงทุกด้านและสนองตอบต่อวิถีวัฒนธรรมที่หลากหลาย ทั้งยังสอดคล้องกับเจตนารมณ์ของมาตรา ๔๓ และมาตรา ๗๐ ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ จึงมีความจำเป็นที่ต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๓. ผู้เสนอร่างพระราชบัญญัติ

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

ประชาชนเข้าชื่อเสนอกฎหมาย

นายศักดิ์ดา แสนมี กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน ๑๒,๘๘๘ คน เป็นผู้เสนอ

ส่วนที่ ๒ การรับฟังความคิดเห็นและสรุปผลการรับฟังความคิดเห็น

๑. ข้อมูลประกอบการรับฟังความคิดเห็น

โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พันธกรณีระหว่างประเทศที่ประเทศไทยเป็นภาคี และร่วมรับรองปฏิญญาสหประชาชาติว่าด้วยสิทธิชนเผ่าพื้นเมือง ซึ่งที่ประชุมสมัชชาใหญ่แห่งสหประชาชาติให้การรับรอง เมื่อวันที่ ๑๓ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๐ ถือเป็นพันธะของรัฐบาลที่จะต้องให้การส่งเสริม คุ้มครอง และปกป้องสิทธิของชนเผ่าพื้นเมืองที่มีอยู่ในประเทศของตน

กลุ่มประชากรชนเผ่าพื้นเมืองในประเทศไทย เป็นชุมชนชาติพันธุ์ท้องถิ่นดั้งเดิมที่ตั้งถิ่นฐานอยู่ในแถบภูเขาและหุบเขา มีวิถีชีวิตและวัฒนธรรมที่หลากหลาย มีอัตลักษณ์เฉพาะแตกต่างกันไป กระจายตัวอยู่ตามภูมิภาคต่าง ๆ กลุ่มประชากรเหล่านี้มีองค์ความรู้และภูมิปัญญา รวมทั้งมีความมุ่งมั่นที่จะอนุรักษ์ พัฒนา และสืบทอดวิถีชีวิต อัตลักษณ์และระบบแบบแผนภูมิปัญญาของตนเอง แต่กลุ่มคนเหล่านี้ส่วนใหญ่ยังเป็นผู้ด้อยหรือขาดโอกาสจากกระบวนการพัฒนาของรัฐ ทำให้ถูกจำกัดสิทธิในการพัฒนา ซึ่งก่อให้เกิดความเหลื่อมล้ำและไม่เป็นธรรมในการดำรงวิถีชีวิต ด้วยสถานการณ์ปัจจุบันที่มีการเปลี่ยนแปลงของโลก จึงเกิดการรวมตัวกันของชนเผ่าพื้นเมืองเพื่อแก้ไขปัญหาและกำหนดวิถีชีวิตตนเอง จึงเห็นพ้องกันว่าจำเป็นต้องมีกลไกในการส่งเสริมประสานงาน และแก้ไขปัญหาของตนเองได้อย่างทั่วถึงทุกด้านและสนองตอบต่อวิถีวัฒนธรรมที่หลากหลาย ทั้งยังสอดคล้องกับเจตนารมณ์ของ มาตรา ๔๓ และมาตรา ๗๐ ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐

๒. ผู้เกี่ยวข้องที่ได้รับหรืออาจได้รับผลกระทบจากร่างพระราชบัญญัติ

๑. กระทรวงมหาดไทย
๒. กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
๓. คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
๔. นักวิชาการด้านกฎหมาย
๕. ประชาชนทั่วไป

๓. ประเด็นการรับฟังความคิดเห็น

๑. ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการกำหนดให้มีสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย รวมทั้งการกำหนดองค์ประกอบของสมาชิก ตามร่างมาตรา ๖
๒. ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการกำหนดคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของสมาชิกสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย ตามร่างมาตรา ๗
๓. ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการกำหนดให้สมาชิกสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทยมีวาระการดำรงตำแหน่ง ๔ ปี นับแต่วันประกาศรายชื่อสมาชิกในราชกิจจานุเบกษา และอาจได้รับการคัดเลือกใหม่ได้ ตามร่างมาตรา ๘
๔. ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการกำหนดให้สมาชิกสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทยพ้นตำแหน่งตามร่างมาตรา ๙
๕. ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการกำหนดบทบาทหน้าที่ของสมาชิกสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย ตามร่างมาตรา ๑๐
๖. ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการกำหนดหน้าที่และอำนาจของสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย ตามร่างมาตรา ๑๑

๗. ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการกำหนดโครงสร้างการบริหารสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย ตามร่าง มาตรา ๑๒

๘. ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการกำหนดให้คณะกรรมการมีการประชุมตามภารกิจอย่างน้อยสามเดือน ต่อครั้ง ประธานสภาเป็นผู้เรียกประชุมคณะกรรมการ ทั้งนี้องค์ประชุม และการลงมติของที่ประชุม คณะกรรมการให้ใช้หลักการฉันทามติหรือรูปแบบอื่น ๆ ตามที่ประชุมคณะกรรมการบริหารสภาเห็นสมควร ตามร่างมาตรา ๑๕

๙. ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการกำหนดให้ประธานสภามีหน้าที่และอำนาจ ตามร่างมาตรา ๑๖ ดังต่อไปนี้

๙.๑ ดำเนินการประชุมและมีอำนาจออกคำสั่งใด ๆ ตามความจำเป็นในการประชุมสภา และ คณะกรรมการ ให้เป็นไปตามข้อบังคับของสภา

๙.๒ เป็นผู้แทนสภาในการติดต่อประสานงานในนามของสภากับบุคคลและหน่วยงานภายนอก

๙.๓ ปฏิบัติงานอื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมายจากสภา

๑๐. ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการกำหนดให้ รองประธานสภามีหน้าที่และอำนาจแทนประธานสภา ในกรณีที่ ประธานสภาไม่สามารถทำหน้าที่ได้ ทั้งนี้ให้รองประธานสภาตามลำดับความอาวุโสเป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่แทน ประธานสภา หรือปฏิบัติการตามที่ประธานสภามอบหมาย ตามร่างมาตรา ๑๗

๑๑. ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการกำหนดให้ เลขานุการสภามีหน้าที่และอำนาจจัดเตรียมการประชุม จัดทำรายงานการประชุม ติดต่อประสานงาน และรับผิดชอบงานธุรการของสภา ตามร่างมาตรา ๑๘

๑๒. ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการกำหนดให้มีการประชุมสภาสามัญสามัญปีละสองครั้ง ตามร่างมาตรา ๑๙

๑๓. ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการกำหนดให้ การลงมติให้ถือหลักฉันทามติ ยกเว้นเป็นเรื่องเกี่ยวกับการเงิน แผนงาน โครงการ หรือเรื่องอื่นใดที่มีลักษณะเป็นงานประจำ ให้ถือเสียงข้างมากเป็นประมาณ โดย สมาชิกหนึ่งคนให้มีหนึ่งเสียงในการลงคะแนน และในกรณีที่คะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมเป็นผู้ ตัดสินชี้ขาด ในการพิจารณาว่าเรื่องใดยกเว้นไม่ต้องใช้หลักฉันทามติ ให้ประธานนำเรื่องดังกล่าวมาหารือกับ คณะผู้อาวุโสเพื่อหาข้อยุติ ความเห็นของคณะผู้อาวุโสถือเป็นที่สุด ตามร่างมาตรา ๒๐

๑๔. ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการกำหนดให้สภาชนเผ่าพื้นเมือง คณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ และ คณะทำงานที่สภาแต่งตั้งสามารถเชิญข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น หรือบุคคลหนึ่งบุคคลใดมาให้ข้อเท็จจริง หรือแสดงความคิดเห็นหรือให้ จัดส่งเอกสาร หรือข้อมูลเพื่อประกอบการพิจารณาได้ตามที่เห็นสมควร ให้ข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้าง ของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจหรือราชการส่วนท้องถิ่น ให้ความร่วมมือแก่สภาชนเผ่า พื้นเมือง คณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ และคณะทำงานที่สภาชนเผ่าพื้นเมืองแต่งตั้ง ตามร่างมาตรา ๒๑

๑๕. ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการกำหนดให้สมาชิก คณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ คณะผู้อาวุโส และ คณะทำงานที่สภาแต่งตั้ง ได้รับเบี้ยประชุมและให้มีสิทธิเบิกค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานตามที่กำหนดใน พระราชกฤษฎีกาที่เกี่ยวข้อง ตามร่างมาตรา ๒๒

๑๖. ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการกำหนดให้คณะกรรมการบริหารสภา หรือสำนักงานสภา อาจพิจารณา เชิญผู้อาวุโสที่เป็นผู้ทรงภูมิปัญญาของชนเผ่าพื้นเมือง นักพัฒนา หรือนักวิชาการด้านชาติพันธุ์และชนเผ่า พื้นเมือง นักพัฒนา หรือนักวิชาการด้านชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง จำนวน ๑๕ คน เสนอให้ที่ประชุมสภา รับรองเป็นคณะผู้อาวุโสของสภา ตามร่างมาตรา ๒๔

๑๗. ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการกำหนดคุณสมบัติของผู้อาวุโสจะต้องเป็นผู้รู้ ผู้มีความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับ ชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง หรือปราชญ์ชาวบ้าน มีความประพฤติดี เป็นแบบอย่างและได้รับการยอมรับจาก

กลุ่มชาติพันธุ์หรือเครือข่ายชนเผ่าพื้นเมือง มีความเสียสละ และมีจิตอาสา เป็นชนเผ่าพื้นเมือง หรือผู้ที่ทำคุณประโยชน์ให้กับกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง ตามร่างมาตรา ๒๕

๑๘. ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการกำหนดบทบาทหน้าที่ของคณะผู้อาวุโส ตามร่างมาตรา ๒๖ ดังนี้

๑) ให้คำปรึกษาหารือ ให้ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะแก่สมาชิกสภา คณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ คณะทำงาน และสำนักงานสภา ในเรื่องต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

๒) ให้ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อแผนงานและแผนงบประมาณของสภา

๓) โกล่เกลี่ยกรณีที่เกิดข้อพิพาทหรือมีความคิดเห็นที่แตกต่างไม่สามารถหาข้อยุติตามที่สมาชิก คณะกรรมการ และเจ้าหน้าที่สำนักงานสภาร้องขอ

๔) เข้าร่วมประชุมสภา การประชุมกรรมการบริหารสภา และการประชุมสำนักงานสภาตามที่ร้องขอ

๕) กำกับ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานตามที่ได้รับมอบหมายจากสภาหรือ คณะกรรมการ และรายงานต่อคณะกรรมการหรือที่ประชุมสภา

๑๙. ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการกำหนดให้สำนักงานสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทยมีหน้าที่ ตามร่างมาตรา ๒๘ ดังนี้

๑) จัดทำแผนงาน โครงการตามมติของสภา เพื่อเสนอคณะกรรมการพิจารณาดำเนินการและเสนอต่อสภา ตามมาตรา ๑๑

๒) อำนวยความสะดวกแก่สมาชิกสภา คณะกรรมการบริหารสภา คณะผู้อาวุโส และรับผิดชอบในงานธุรการและการดำเนินจัดประชุมของสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย

๓) จัดทำรายงานประจำปีเกี่ยวกับผลงานและอุปสรรคในการดำเนินงานของสภา เพื่อเสนอต่อสมาชิกสภา คณะรัฐมนตรีและรัฐสภา

๔) ประสานงาน ให้ความร่วมมือ และบริการทางวิชาการให้แก่สภาและภาคที่เกี่ยวข้อง

๕) ประชาสัมพันธ์และเฝ้าอำนวยความสะดวกการขึ้นทะเบียนและจัดทำคู่มือหลักเกณฑ์การสรรหาสมาชิกตามที่ได้รับมอบหมายจากสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย

๖) จัดให้มีฐานข้อมูลประชากรชนเผ่าพื้นเมืองในประเทศไทยในด้านต่าง ๆ ทั้งในระดับกลุ่มชาติพันธุ์และในภาพรวม

๗) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่สภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทยมอบหมาย

๒๐. ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการกำหนดให้มีเลขาธิการสำนักงาน เป็นผู้ควบคุมดูแลโดยทั่วไปซึ่งกิจการของสำนักงาน และมีอำนาจกำหนดระเบียบที่เกี่ยวข้องในการบริหารจัดการสำนักงาน โดยความเห็นชอบของ คณะกรรมการ ให้เลขาธิการสำนักงานเป็นเลขานุการสภาโดยตำแหน่ง คุณสมบัติ การสรรหาและการแต่งตั้ง เลขาธิการสำนักงานสภา ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่สภากำหนด ตามร่างมาตรา ๒๙

๒๑. ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการกำหนดให้จัดตั้งกองทุนสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย มีฐานะเป็นนิติบุคคล เพื่อส่งเสริมสิทธิและคุ้มครองวิถีชีวิตของชนเผ่าพื้นเมืองในประเทศไทย ตามร่างมาตรา ๓๐ โดยมีวัตถุประสงค์ ดังต่อไปนี้

๑) คุ้มครอง ส่งเสริมและสนับสนุนการฟื้นฟูอัตลักษณ์ ภาษา มรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม พื้นที่ทางจิตวิญญาณของชนเผ่าพื้นเมือง

๒) ส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษา วิจัย และจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อพัฒนาศักยภาพแกนนำ ชุมชน องค์กร และเครือข่ายของชนเผ่าพื้นเมืองในประเทศไทย

๓) คุ้มครอง ส่งเสริม และสนับสนุนเรื่องอาชีพ การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิตของชนเผ่าพื้นเมืองที่สอดคล้องกับวิถีวัฒนธรรมตนเอง

๔) ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการเลือกปฏิบัติ การจัดการความขัดแย้ง การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างวัฒนธรรมและการอยู่ร่วมกันอย่างสันติวัฒนธรรม

๕) เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย ตามมาตรา ๑๑ กองทุน ประกอบด้วยเงินและทรัพย์สิน ดังต่อไปนี้

(๑) เงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้บริจาคให้เพื่อสมทบกองทุนโดยไม่มีเงื่อนไข

(๒) ดอกผลหรือรายได้อื่น

(๓) เงินและทรัพย์สินอื่นที่ตกเป็นของกองทุน

๒๒. ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการกำหนดองค์ประกอบของคณะกรรมการกองทุน ตามร่างมาตรา ๓๑ โดยกำหนดให้คณะกรรมการกองทุน ประกอบด้วย กรรมการสภาที่คัดเลือกกันเอง จำนวน ๗ คน ผู้แทนสำนักนายกรัฐมนตรี จำนวน ๑ คน ผู้แทนสำนักงบประมาณ จำนวน ๑ คน และผู้เชี่ยวชาญด้านบริหารจัดการกองทุน และด้านชนเผ่าพื้นเมือง ด้านละ ๑ คน

การแต่งตั้ง วาระการดำรงตำแหน่ง และการพ้นจากตำแหน่งของคณะกรรมการกองทุน ตามวรรคหนึ่งให้ เป็นไปตามระเบียบที่สภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทยกำหนด

๒๓. ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการกำหนดการดำเนินการเงินของสภา ตามร่างมาตรา ๓๒ ให้อยู่ ภายใต้การติดตาม ตรวจสอบ และประเมินของสำนักงานคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน

เงินและทรัพย์สินตามมาตรา ๓๐ วรรคสองให้ส่งเข้ากองทุน

๒๔. ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการกำหนดให้บรรดาอสังหาริมทรัพย์ที่กองทุนได้มาตามมาตรา ๓๐ วรรคสอง โดยมีผู้บริจาคให้หรือได้มาโดยการซื้อด้วยเงินรายได้ของกองทุน หรือแลกเปลี่ยนกับทรัพย์สินของกองทุน ให้ เป็นกรรมสิทธิ์ของกองทุน ตามร่างมาตรา ๓๓

๒๕. ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการกำหนดให้จัดทำงบดุล รายงานการเงินของกองทุนที่ผู้ตรวจสอบบัญชี รับรองแล้วเสนอต่อคณะกรรมการบริหารสภาและที่ประชุมสภา ตามร่างมาตรา ๓๔

๒๖. ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการกำหนดบทเฉพาะกาลให้ในวาระเริ่มแรกให้สำนักงานเลขาธิการสภาที่มีอยู่ ดำเนินการเลือกสมาชิกสภาภายใน ๙๐ วัน และให้ดำเนินการจัดตั้งสำนักงานตามพระราชบัญญัตินี้ภายใน ๑ ปี นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ รวมถึงดำเนินการรวบรวมจัดทำทะเบียนประชาชนชนเผ่าพื้นเมือง ตามร่างมาตรา ๓๕

๒๗. ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการกำหนดบทเฉพาะกาลให้โครงสร้างและการบริหารจัดการสภา อาจมีการแก้ไขและปรับปรุงให้เหมาะสมกับสถานการณ์และข้อเท็จจริงของสมาชิกในภูมิภาค โดยให้เป็นไปตามมติ ของที่ประชุมสภา ตามร่างมาตรา ๓๖

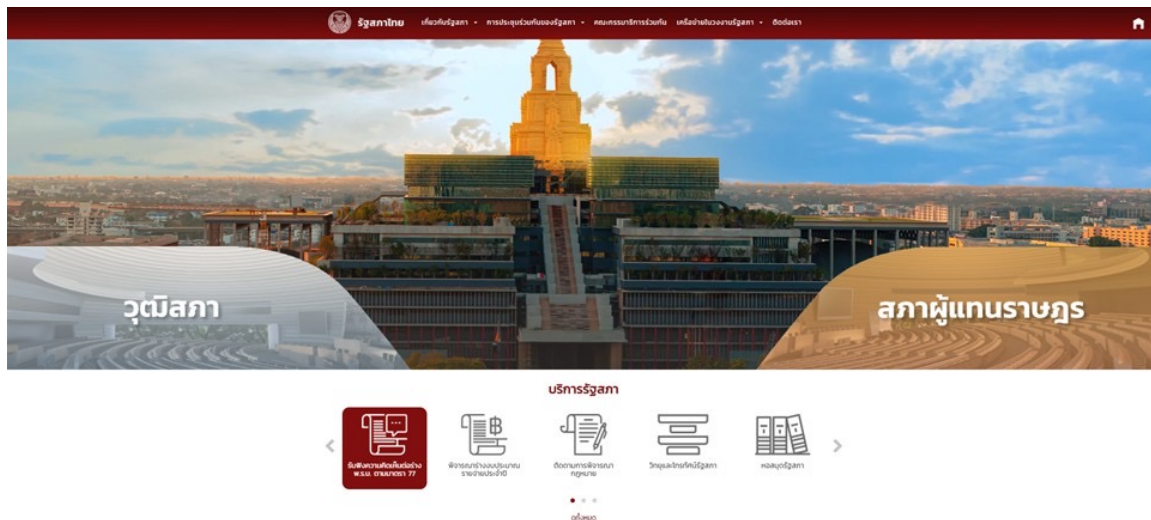
๒๘. ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ (ถ้ามี)

๔. ระยะเวลาและวิธีการการรับฟังความคิดเห็น

๔.๑ ระยะเวลาในการรับฟังความคิดเห็น วันที่ ๘ ตุลาคม ๒๕๖๔ ถึงวันที่ ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ รวมระยะเวลา จำนวน ๕๓ วัน นับจากวันขึ้นเว็บไซต์ ถึงวันปิดการรับฟังความคิดเห็น

๔.๒ วิธีการรับฟังความคิดเห็น

(๑) ผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของรัฐสภา www.parliament.go.th

This screenshot shows a public hearing page for the 77th Amendment. It features a header with the title 'การรับฟังความคิดเห็นต่อร่าง พ.ร.บ. ตามมาตรา 77 ของรัฐธรรมนูญ' (Public Hearing on the Draft Bill under Article 77 of the Constitution) and a search bar. Below the header is a dark red navigation bar with links: 'หน้าแรก' (Home), 'ร่างพระราชบัญญัติ' (Draft Bill), 'รายงานผลการรับฟัง' (Hearing Report), 'เกี่ยวกับเรา' (About Us), and 'ติดต่อเรา' (Contact Us). The main content area includes the title of the bill, the number of participants (12,888), and the hearing dates (August 8-29, 2564). At the bottom, it shows the status 'สถานะ: เปิดรับความคิดเห็น' (Status: Open for comments) and 'ขณะนี้ไม่มีผู้แสดงความคิดเห็นแล้ว 2 คน' (No comments at the moment, 2 people).

(๒) ส่งประเด็นไปรับฟังผู้ที่เกี่ยวข้องโดยตรง ประกอบด้วย

๑. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย
๒. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
๓. ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
๔. คณบดีคณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
๕. คณบดีคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

๕ สรุปผลการรับฟังความคิดเห็น

๕.๑ ข้อมูลทั่วไปผู้ร่วมแสดงความคิดเห็น

จากระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของรัฐสภา www.parliament.go.th
จำนวน ๒ ราย โดยเป็นประชาชนทั่วไป

จากการส่งประเด็นไปรับฟังผู้ที่เกี่ยวข้องโดยตรง

ส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ องค์กรเอกชน ที่ได้แสดงความคิดเห็น

จำนวน ๒ หน่วยงาน ได้แก่ กระทรวงมหาดไทย สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

๕.๒ ผลการรับฟังความคิดเห็น

๑. ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการกำหนดให้มีสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย รวมทั้งการกำหนดองค์ประกอบของสมาชิก ตามร่างมาตรา ๖

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
<p>๑. เห็นด้วย จำนวน ๒ คน ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - สภานี้จะช่วยเปิดพื้นที่สำหรับชนเผ่าพื้นเมืองกลุ่มต่าง ๆ ได้มาร่วมคิด ร่วมวางแผน และร่วมกำกับติดตามกิจกรรมการพัฒนาและแก้ปัญหาที่แต่ละกลุ่มหรือหลายกลุ่มประสปร่วมกันถือเป็นพื้นที่แลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกัน สภานี้จึงมีลักษณะเป็นกลไกจัดการตนเองด้านการพัฒนาบนฐานวัฒนธรรมของชนเผ่าพื้นเมืองกลุ่มต่าง ๆ - การเปิดรับสมาชิกสภาแต่ละครั้งไม่จำเป็นต้องมีการลงทุนด้วยการหาเสียงเพราะใช้วิธีปรึกษาหารือกันภายในกลุ่มหรือเครือข่ายของกลุ่ม แล้วสรรหาผู้แทนไม่เกิน ๕ คนต่อกลุ่มโดยต้องมีสัดส่วนหญิง ชาย และเยาวชนเข้าสู่สภา จึงไม่ให้ความสำคัญว่าประชากรกลุ่มใดมากกว่าจะต้องได้จำนวนตัวแทนมากกว่า อันเป็นการใช้พวกมากเข้าข่มกลุ่มที่มีประชากรน้อยกว่า <p>(ผู้ร่วมแสดงความคิดเห็นจากระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของรัฐสภา www.parliament.go.th)</p>	

๒. ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการกำหนดคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของสมาชิกสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย ตามร่างมาตรา ๗

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
<p>๑. เห็นด้วย จำนวน ๒ คน ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - จะเป็นสภาของประชาชนโดยตรงที่สมาชิกต้องปลอดจากนักการเมือง และผู้บริหารและนักปกครองของรัฐเป็นการป้องกันมิให้สภานี้ถูกดึงดูดเข้าสู่วังวนของการต่อสู้ทางการเมืองและการเลือกข้าง <p>(ผู้ร่วมแสดงความคิดเห็นจากระบบเทคโนโลยี)</p>	

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
สารสนเทศของรัฐสภา www.parliament.go.th)	

๓. ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการกำหนดให้สมาชิกสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทยมีวาระการดำรงตำแหน่ง ๔ ปี นับแต่วันประกาศรายชื่อสมาชิกในราชกิจจานุเบกษา และอาจได้รับการคัดเลือกใหม่ได้ตามร่างมาตรา ๘

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
<p>๑. เห็นด้วย จำนวน ๒ คน ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - ระยะเวลา ๔ ปี เป็นช่วงเวลาที่เหมาะสมที่สมาชิกสภาจะใช้เวลาเรียนรู้และผลักดันกิจกรรมด้านการพัฒนาร่วมกัน หากสมาชิกคนใดทำหน้าที่ได้ดีกลุ่มยังสามารถส่งกลับเข้าสู่สภาได้อีกหนึ่งสมัย <p>(ผู้ร่วมแสดงความคิดเห็นจากระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของรัฐสภา www.parliament.go.th)</p>	

๔. ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการกำหนดให้สมาชิกสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทยพ้นตำแหน่งตามร่างมาตรา ๙

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
<p>๑. เห็นด้วย จำนวน ๒ คน ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - เงื่อนไขในการพ้นตำแหน่งเป็นมาตรฐานที่ใช้กันโดยทั่วไป <p>(ผู้ร่วมแสดงความคิดเห็นจากระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของรัฐสภา www.parliament.go.th)</p>	

๕. ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการกำหนดบทบาทหน้าที่ของสมาชิกสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทยตามร่างมาตรา ๑๐

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
<p>๑. เห็นด้วย จำนวน ๒ คน ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - การเป็นสมาชิกสภามีใช่เป็นเพียงการเข้าร่วม 	

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
<p>ประชุมเท่านั้น แต่ควรมีหน้าที่ยื่น ๆ ที่พึงกระทำด้วย เช่น ทำหน้าที่เป็นสะพานเชื่อมระหว่างสภากับกลุ่มของตนเอง หรือร่วมในการรณรงค์และเผยแพร่กิจกรรมที่สภาส่งเสริมและสนับสนุนนอกห้องประชุม เป็นต้น</p> <p>(ผู้ร่วมแสดงความคิดเห็นจากระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของรัฐสภา www.parliament.go.th)</p>	

๖. ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการกำหนดหน้าที่และอำนาจของสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย ตามร่างมาตรา ๑๑

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
<p>๑. เห็นด้วย จำนวน ๒ คน ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - อุดมการณ์ของสภานี้คือการรวมพลังความคิดและแรงกายร่วมผลักดันกิจกรรมการพัฒนาและแก้ไขปัญหาาร่วมกัน โดยมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของรัฐคอยช่วยให้คำปรึกษาแนะนำกิจกรรมต่าง ๆ ที่สภาสนับสนุน <p>(ผู้ร่วมแสดงความคิดเห็นจากระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของรัฐสภา www.parliament.go.th)</p>	

๗. ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการกำหนดโครงสร้างการบริหารสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย ตามร่างมาตรา ๑๒

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
<p>๑. เห็นด้วย จำนวน ๒ คน ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - สมาชิกสภาที่เป็นตัวแทนมาจากทุกกลุ่มของชนเผ่าพื้นเมืองที่ได้ขึ้นทะเบียนไว้แล้วนับเป็นกลไกตัดสินใจสูงสุดของสภา โดยมีคณะกรรมการบริหารสภาเป็นผู้กำกับดูแลอย่างใกล้ชิดแทนสมาชิกทั้งหมดของสภา ทั้งนี้ สำนักงานเลขาฯ ของสภามีหน้าที่เป็น 	

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
ผู้รับสนองข้อคิดเห็น (ผู้ร่วมแสดงความคิดเห็นจากระบบเทคโนโลยี สารสนเทศของรัฐสภา www.parliament.go.th)	

๘. ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการกำหนดให้คณะกรรมการมีการประชุมตามภารกิจอย่างน้อยสามเดือนต่อครั้ง ประธานสภาเป็นผู้เรียกประชุมคณะกรรมการ ทั้งนี้องค์ประชุม และการลงมติของที่ประชุมคณะกรรมการให้ใช้หลักการฉันทามติหรือรูปแบบอื่น ๆ ตามที่ประชุมคณะกรรมการบริหารสภาเห็นสมควร ตามร่างมาตรา ๑๕

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
๑. เห็นด้วย จำนวน ๒ คน ดังนี้ - เห็นด้วยกับการประชุม ๓ เดือนต่อครั้ง (ผู้ร่วมแสดงความคิดเห็นจากระบบเทคโนโลยี สารสนเทศของรัฐสภา www.parliament.go.th)	

๙. ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการกำหนดให้ประธานสภามีหน้าที่และอำนาจ ตามร่างมาตรา ๑๖ ดังต่อไปนี้

๙.๑ ดำเนินการประชุมและมีอำนาจออกคำสั่งใด ๆ ตามความจำเป็นในการประชุมสภา และคณะกรรมการ ให้เป็นไปตามข้อบังคับของสภา

๙.๒ เป็นผู้แทนสภาในการติดต่อประสานงานในนามของสภากับบุคคลและหน่วยงานภายนอก

๙.๓ ปฏิบัติงานอื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมายจากสภา

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
๑. เห็นด้วย จำนวน ๒ คน ดังนี้ - บทบาทเหล่านี้โดยทั่วไป เป็นอำนาจหน้าที่ที่ผู้ปฏิบัติต้องทำอยู่แล้วอันเป็นเสมือนสัญลักษณ์ขององค์กรหรือภาวะผู้นำที่เป็นประชาธิปไตย (ผู้ร่วมแสดงความคิดเห็นจากระบบเทคโนโลยี สารสนเทศของรัฐสภา www.parliament.go.th)	

๑๐. ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการกำหนดให้ รองประธานสภา มีหน้าที่และอำนาจแทนประธานสภา ในกรณีที่ประธานสภาไม่สามารถทำหน้าที่ได้ ทั้งนี้ให้รองประธานสภาตามลำดับความอาวุโสเป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภา หรือปฏิบัติการตามที่ประธานสภามอบหมาย ตามร่างมาตรา ๑๗

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
<p>๑. เห็นด้วย จำนวน ๒ คน ดังนี้</p> <p>- เมื่อประธานสภามอบหมายงานให้ผู้รับมอบจึงควรมีการเตรียมการให้พร้อมในการเข้าร่วมกิจกรรมนั้น ๆ เมื่อรองประธานสภาได้รับมอบอำนาจหน้าที่จึงสมควรที่จะดำเนินการให้เต็มศักยภาพ</p> <p>(ผู้ร่วมแสดงความคิดเห็นจากระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของรัฐสภา www.parliament.go.th)</p>	

๑๑. ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการกำหนดให้ เลขานุการสภา มีหน้าที่และอำนาจจัดเตรียมการประชุม จัดทำรายงานการประชุม ติดต่อบริษัท และรับผิดชอบงานธุรการของสภา ตามร่างมาตรา ๑๘

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
<p>๑. เห็นด้วย จำนวน ๒ คน ดังนี้</p> <p>- เป็นบทบาทหน้าที่ของผู้ทำหน้าที่เลขานุการอยู่แล้ว การจัดเตรียมสถานที่ประชุม วัสดุอุปกรณ์ ความรับผิดชอบด้านงานธุรการ สารบัญ ติดต่อบริษัท โดยทั่วไปควรเป็นหน้าที่ของเลขานุการอยู่แล้ว</p> <p>(ผู้ร่วมแสดงความคิดเห็นจากระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของรัฐสภา www.parliament.go.th)</p>	

๑๒. ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการกำหนดให้มีการประชุมสภาสามัญปีละสองครั้ง ตามร่างมาตรา ๑๙

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
<p>๑. เห็นด้วย จำนวน ๒ คน ดังนี้</p> <p>- การประชุมสภาเพียงปีละครั้งอาจเนิ่นนานไปบ้าง อาจทำให้ต้องมีการร้องขอเพื่อเปิดประชุมวิสามัญ</p>	

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
(ผู้ร่วมแสดงความคิดเห็นจากระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของรัฐสภา www.parliament.go.th)	

๑๓. ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการกำหนดให้ การลงมติให้ถือหลักฉันทามติ ยกเว้นเป็นเรื่องเกี่ยวกับการเงิน แผนงาน โครงการ หรือเรื่องอื่นใดที่มีลักษณะเป็นงานประจำ ให้ถือเสียงข้างมากเป็นประมาณ โดยสมาชิกหนึ่งคนให้มีหนึ่งเสียงในการลงคะแนน และในกรณีที่คะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมเป็นผู้ตัดสินชี้ขาด ในการพิจารณาว่าเรื่องใดยกเว้นไม่ต้องใช้หลักฉันทามติ ให้ประธานนำเรื่องดังกล่าวมาหารือกับคณะผู้อาวุโสเพื่อหาข้อยุติ ความเห็นของคุณะผู้อาวุโสถือเป็นที่สุด ตามร่างมาตรา ๒๐

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
<p>๑. เห็นด้วย จำนวน ๒ คน ดังนี้</p> <p>- หลักการฉันทามติเป็นเครื่องมือใหม่ เพื่อหลีกเลี่ยงภาวะเสียงส่วนใหญ่ เสียงส่วนน้อย ซึ่งมีการแพ้ชนะกันอยู่ตลอด และเป็นเหตุให้สะสมความไม่พอใจมากขึ้น</p> <p>(ผู้ร่วมแสดงความคิดเห็นจากระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของรัฐสภา www.parliament.go.th)</p>	

๑๔. ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการกำหนดให้สภาชนเผ่าพื้นเมือง คณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ และคณะทำงานที่สภาแต่งตั้งสามารถเชิญข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น หรือบุคคลหนึ่งบุคคลใดมาให้ข้อเท็จจริง หรือแสดงความคิดเห็นหรือให้จัดส่งเอกสาร หรือข้อมูลเพื่อประกอบการพิจารณาได้ตามที่เห็นสมควร ให้ข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจหรือราชการส่วนท้องถิ่นให้ความร่วมมือแก่สภาชนเผ่าพื้นเมือง คณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ และคณะทำงานที่สภาชนเผ่าพื้นเมืองแต่งตั้ง ตามร่างมาตรา ๒๑

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
<p>๑. เห็นด้วย จำนวน ๒ คน ดังนี้</p> <p>- สภาอาจมีความจำเป็นต้องได้ข้อมูลที่เป็นจริงและน่าเชื่อถือได้ ซึ่งจะมีผลอย่างยิ่งต่อการวางแผนและการแก้ปัญหา โดยใช้ข้อมูลที่จำเป็นจากฝ่ายที่เกี่ยวข้อง</p>	

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
(ผู้ร่วมแสดงความคิดเห็นจากระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของรัฐสภา www.parliament.go.th)	

๑๕. ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการกำหนดให้สมาชิก คณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ คณะผู้อาวุโส และคณะทำงานที่สภาแต่งตั้ง ได้รับเบี้ยประชุมและให้มีสิทธิเบิกค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกาที่เกี่ยวข้อง ตามร่างมาตรา ๒๒

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
๑. เห็นด้วย จำนวน ๒ คน ดังนี้ - สมาชิกสภาชนเผ่าพื้นเมืองส่วนใหญ่เป็นชาวบ้านที่อาจมิได้มีฐานะร่ำรวย หากต้องแบกรับค่าใช้จ่ายเป็นส่วนตัว อาจสร้างความเดือดร้อนให้แก่ครอบครัวได้ (ผู้ร่วมแสดงความคิดเห็นจากระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของรัฐสภา www.parliament.go.th)	

๑๖. ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการกำหนดให้คณะกรรมการบริหารสภา หรือสำนักงานสภา อาจพิจารณาเชิญผู้อาวุโสที่ เป็นผู้ทรงภูมิปัญญาของชนเผ่าพื้นเมือง นักพัฒนา หรือนักวิชาการด้านชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง นักพัฒนา หรือนักวิชาการด้านชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง จำนวน ๑๕ คน เสนอให้ที่ประชุมสภารับรองเป็นคณะผู้อาวุโสของสภา ตามร่างมาตรา ๒๔

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
๑. เห็นด้วย จำนวน ๒ คน ดังนี้ - ผู้อาวุโสทั้งที่เป็นนักวิชาการและผู้รู้ชนเผ่าพื้นเมืองย่อมสั่งสมทั้งความรู้และประสบการณ์มากพอที่จะช่วยให้คำปรึกษาแนะนำที่เป็นประโยชน์จริง (ผู้ร่วมแสดงความคิดเห็นจากระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของรัฐสภา www.parliament.go.th)	

๑๗. ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการกำหนดคุณสมบัติของผู้อาวุโสจะต้องเป็นผู้รู้ ผู้มีความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง หรือปราชญ์ชาวบ้าน มีความประพฤติดี เป็นแบบอย่าง และได้รับการยอมรับจากกลุ่มชาติพันธุ์หรือเครือข่ายชนเผ่าพื้นเมือง มีความเสียสละ และมีจิตอาสา เป็นชนเผ่าพื้นเมือง หรือผู้ที่ทำคุณประโยชน์ให้กับกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง ตามร่างมาตรา ๒๕

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
<p>๑. เห็นด้วย จำนวน ๒ คน ดังนี้</p> <p>- บทบาทของคณะผู้อาวุโสมีความสำคัญที่สมาชิกจะต้องพึ่งพาทั้งความรู้และประสบการณ์</p> <p>(ผู้ร่วมแสดงความคิดเห็นจากระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของรัฐสภา www.parliament.go.th)</p>	

๑๘. ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการกำหนดบทบาทหน้าที่ของคณะผู้อาวุโส ตามร่างมาตรา ๒๖ ดังนี้

- ๑) ให้คำปรึกษาหารือ ให้ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะแก่สมาชิกสภา คณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ คณะทำงาน และสำนักงานสภา ในเรื่องต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง
- ๒) ให้ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อแผนงานและแผนงบประมาณของสภา
- ๓) โกล่เกลี่ยกรณีที่เกิดข้อพิพาทหรือมีความคิดเห็นที่แตกต่างไม่สามารถหาข้อยุติตามที่สมาชิก คณะกรรมการ และเจ้าหน้าที่สำนักงานสภาร้องขอ
- ๔) เข้าร่วมประชุมสภา การประชุมกรรมการบริหารสภา และการประชุมสำนักงานสภาตามที่ร้องขอ
- ๕) กำกับ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานตามที่ได้รับมอบหมายจากสภาหรือคณะกรรมการ และรายงานต่อคณะกรรมการหรือที่ประชุมสภา

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
<p>๑. เห็นด้วย จำนวน ๒ คน ดังนี้</p> <p>- ผู้อาวุโสจะให้คำปรึกษาได้ดีจากประสบการณ์ของแต่ละคน รวมทั้งมักจะได้รับความเชื่อถือจากสมาชิกสภาที่อ่อนวัยกว่า</p> <p>(ผู้ร่วมแสดงความคิดเห็นจากระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของรัฐสภา www.parliament.go.th)</p>	

๑๙. ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการกำหนดให้สำนักงานสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทยมีหน้าที่ ตามร่างมาตรา ๒๘ ดังนี้

๑) จัดทำแผนงาน โครงการตามมติของสภา เพื่อเสนอคณะกรรมการพิจารณา ดำเนินการและเสนอต่อสภา ตามมาตรา ๑๑

๒) อำนวยความสะดวกแก่สมาชิกสภา คณะกรรมการบริหารสภา คณะผู้อาวุโส และ รับผิดชอบในงานธุรการและการดำเนินจัดประชุมของสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย

๓) จัดทำรายงานประจำปีเกี่ยวกับผลงานและอุปสรรคในการดำเนินงานของสภา เพื่อเสนอต่อสมาชิกสภา คณะรัฐมนตรีและรัฐสภา

๔) ประสานงาน ให้ความร่วมมือ และบริการทางวิชาการให้แก่สภาและภาคีที่เกี่ยวข้อง

๕) ประชาสัมพันธ์และเฝ้าอำนวยความสะดวกการขึ้นทะเบียนและจัดทำคู่มือหลักเกณฑ์ การสรรหาสมาชิกตามที่ได้รับมอบหมายจากสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย

๖) จัดให้มีฐานข้อมูลประชากรชนเผ่าพื้นเมืองในประเทศไทยในด้านต่าง ๆ ทั้งในระดับ กลุ่มชาติพันธุ์และในภาพรวม

๗) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่สภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทยมอบหมาย

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
<p>๑. เห็นด้วย จำนวน ๒ คน ดังนี้</p> <p>- สำนักงานเลขาฯ นอกจากบทบาทหน้าที่งาน บริการให้แก่สภาและคณะกรรมการแล้ว ยังต้อง ประสานงานกับฝ่ายต่าง ๆ เพื่อการร่วมงานในลักษณะ พหุภาคีอีกด้วย</p> <p>(ผู้ร่วมแสดงความคิดเห็นจากระบบเทคโนโลยี สารสนเทศของรัฐสภา www.parliament.go.th)</p>	

๒๐. ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการกำหนดให้มีเลขาธิการสำนักงาน เป็นผู้ควบคุมดูแล โดยทั่วไปซึ่งกิจการของสำนักงาน และมีอำนาจกำหนดระเบียบที่เกี่ยวข้องในการบริหารจัดการสำนักงาน โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ ให้เลขาธิการสำนักงานเป็นเลขานุการสภาโดยตำแหน่ง คุณสมบัติ การสรรหาและการแต่งตั้งเลขาธิการสำนักงานสภา ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่สภากำหนด ตาม ร่างมาตรา ๒๙

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
<p>๑. เห็นด้วย จำนวน ๒ คน ดังนี้</p> <p>- โดยทั่วไปเลขาธิการย่อมเป็นหัวหน้าสำนักงานอยู่</p>	

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
<p>แล้ว จึงควรควบคุมการดำเนินงานของทีมีเลขาฯ ให้ผลิตงานมีคุณภาพและตรงเวลา รวมทั้งการดูแลความเรียบร้อยของสำนักงาน</p> <p>(ผู้ร่วมแสดงความคิดเห็นจากระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของรัฐสภา www.parliament.go.th)</p>	

๒๑. ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการกำหนดให้จัดตั้งกองทุนสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย มีฐานะเป็นนิติบุคคล เพื่อส่งเสริมสิทธิและคุ้มครองวิถีชีวิตของชนเผ่าพื้นเมืองในประเทศไทย ตามร่างมาตรา ๓๐ โดยมีวัตถุประสงค์ ดังต่อไปนี้

๑) ส่งเสริมและสนับสนุนการฟื้นฟูอัตลักษณ์ ภาษา มรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม พื้นที่ทางจิตวิญญาณของชนเผ่าพื้นเมือง

๒) ส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษา วิจัย และจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อพัฒนาศักยภาพแกนนำ ชุมชน องค์กร และเครือข่ายของชนเผ่าพื้นเมืองในประเทศไทย

๓) ส่งเสริม และสนับสนุนเรื่องอาชีพ การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิตของชนเผ่าพื้นเมืองที่สอดคล้องกับวิถีวัฒนธรรมตนเอง

๔) ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการเลือกปฏิบัติ การจัดการความขัดแย้ง การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างวัฒนธรรมและการอยู่ร่วมกันอย่างสันติวัฒนธรรม

๕) เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย ตามมาตรา ๑๑ กองทุน ประกอบด้วยเงินและทรัพย์สิน ดังต่อไปนี้

(๑) เงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้บริจาคให้เพื่อสมทบกองทุนโดยไม่มีเงื่อนไข

(๒) ดอกผลหรือรายได้อื่น

(๓) เงินและทรัพย์สินอื่นที่ตกเป็นของกองทุน

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
<p>๑. เห็นด้วย จำนวน ๒ คน ดังนี้</p> <p>- สภาจำเป็นต้องมีงบประมาณเพื่อใช้ขับเคลื่อนงานด้านต่าง ๆ ของสภา</p> <p>(ผู้ร่วมแสดงความคิดเห็นจากระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของรัฐสภา www.parliament.go.th)</p>	

๒๒. ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการกำหนดองค์ประกอบของคณะกรรมการกองทุน ตามร่าง มาตรา ๓๑ โดยกำหนดให้คณะกรรมการกองทุน ประกอบด้วย กรรมการสภาที่คัดเลือกกันเอง จำนวน ๗ คน ผู้แทนสำนักนายกรัฐมนตรี จำนวน ๑ คน ผู้แทนสำนักงบประมาณ จำนวน ๑ คน และผู้เชี่ยวชาญด้าน บริหารจัดการกองทุนและด้านชนเผ่าพื้นเมือง ด้านละ ๑ คน

การแต่งตั้ง วาระการดำรงตำแหน่ง และการพ้นจากตำแหน่งของคณะกรรมการกองทุน ตามวรรคหนึ่งให้เป็นไปตามระเบียบที่สภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทยกำหนด

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
<p>๑. เห็นด้วย จำนวน ๒ คน ดังนี้</p> <p>- กองทุนต้องยึดหลักของความโปร่งใส</p> <p>คณะกรรมการกองทุนจึงควรสรรหาจากผู้มีความ</p> <p>ซื่อสัตย์และผู้มีความรู้และประสบการณ์ด้านการเงิน</p> <p>(ผู้ร่วมแสดงความคิดเห็นจากระบบเทคโนโลยี</p> <p>สารสนเทศของรัฐสภา www.parliament.go.th)</p>	

๒๓. ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการกำหนดการดำเนินการด้านการเงินของสภา ตามร่างมาตรา ๓๒ ให้อยู่ภายใต้การติดตาม ตรวจสอบ และประเมินของสำนักงานคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน เงินและทรัพย์สินตามมาตรา ๓๐ วรรคสองให้ส่งเข้ากองทุน

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
<p>๑. เห็นด้วย จำนวน ๒ คน ดังนี้</p> <p>- เป็นการแสดงความจริงใจที่ไม่มีเจตนาฉ้อฉลแอบ</p> <p>แฝงอยู่ในการดูแลและบริหารการเงิน</p> <p>(ผู้ร่วมแสดงความคิดเห็นจากระบบเทคโนโลยี</p> <p>สารสนเทศของรัฐสภา www.parliament.go.th)</p>	

๒๔. ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการกำหนดให้บรรดาอสังหาริมทรัพย์ที่กองทุนได้มาตามมาตรา ๓๐ วรรคสอง โดยมีผู้บริจาคให้หรือได้มาโดยการซื้อด้วยเงินรายได้ของกองทุน หรือแลกเปลี่ยนกับทรัพย์สินของกองทุน ให้เป็นกรรมสิทธิ์ของกองทุน ตามร่างมาตรา ๓๓

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
๑. เห็นด้วย จำนวน ๒ คน ดังนี้ - จะช่วยให้กองทุนสามารถเติบโตได้ (ผู้ร่วมแสดงความคิดเห็นจากระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของรัฐสภา www.parliament.go.th)	

๒๕. ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการกำหนดให้จัดทำบดูล รายงานการเงินของกองทุนที่ผู้ตรวจสอบบัญชีรับรองแล้วเสนอต่อคณะกรรมการบริหารสภาและที่ประชุมสภา ตามร่างมาตรา ๓๔

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
๑. เห็นด้วย จำนวน ๒ คน ดังนี้ - เพื่อให้คณะกรรมการบริหารกองทุนได้ทราบสถานะทางการเงินอยู่ตลอดเวลา (ผู้ร่วมแสดงความคิดเห็นจากระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของรัฐสภา www.parliament.go.th)	

๒๖. ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการกำหนดบทยเฉพาะกาลให้ในวาระเริ่มแรกให้สำนักงานเลขาธิการสภาที่มีอยู่ ดำเนินการเลือกสมาชิกสภาภายใน ๙๐ วัน และให้ดำเนินการจัดตั้งสำนักงานตามพระราชบัญญัตินี้ภายใน ๑ ปี นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ รวมถึงดำเนินการรวบรวมจัดทำทะเบียนประชากรชนเผ่าพื้นเมือง ตามร่างมาตรา ๓๕

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
๑. เห็นด้วย จำนวน ๒ คน ดังนี้ - เป็นเวลาที่เหมาะสมสำหรับกิจกรรมนั้น ๆ (ผู้ร่วมแสดงความคิดเห็นจากระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของรัฐสภา www.parliament.go.th)	

๒๗. ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการกำหนดบทเฉพาะกาลให้โครงสร้างและการบริหารจัดการสภา อาจมีการแก้ไขและปรับปรุงให้เหมาะสมกับสถานการณ์และข้อเท็จจริงของสมาชิกในภูมิภาค โดยให้เข้าไปตามมติของที่ประชุมสภา ตามร่างมาตรา ๓๖

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
<p>๑. เห็นด้วย จำนวน ๒ คน ดังนี้</p> <p>- เนื่องจากเป็นความคิดริเริ่มซึ่งอาจต้องมีการปรับเปลี่ยนบางเรื่องให้สามารถรักษาประสิทธิภาพของการทำงานไว้ได้</p> <p>(ผู้ร่วมแสดงความคิดเห็นจากระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของรัฐสภา www.parliament.go.th)</p>	

๒๘. ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ

๑. เห็นด้วย จำนวน ๒ คน ดังนี้

- การจัดตั้งสภาชนเผ่าพื้นเมืองจะช่วยผ่อนปรนภาระของหน่วยงานของรัฐบาลลง

ได้มากในงานด้านการพัฒนา

- เห็นด้วยกับ ร่าง พ.ร.บ.ชุดนี้เป็นอย่างยิ่ง

(ผู้ร่วมแสดงความคิดเห็นจากระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของรัฐสภา www.parliament.go.th)

๒. เห็นด้วยในหลักการของร่างพระราชบัญญัติสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย พ.ศ.

เนื่องจากเป็นร่างกฎหมายที่จะทำให้มีกลไกในการส่งเสริม ประสานงานและแก้ไขปัญหาของชนเผ่าพื้นเมืองได้อย่างทั่วถึงทุกด้านและสนองตอบต่อวิถีวัฒนธรรมที่หลากหลาย อันสอดคล้องกับหลักการตามมาตรา ๔๓ และมาตรา ๗๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (กระทรวงมหาดไทย)

๓. ประเด็นภาพรวม

โดยที่ปัจจุบันมีร่างกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและคุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ในลักษณะคู่ขนานกันทั้งฝ่ายบริหาร ฝ่ายนิติบัญญัติ และภาคประชาชนจำนวนหลายฉบับ ซึ่งแต่ละฉบับมีรูปแบบรายละเอียดที่ทั้งเหมือนและแตกต่างกัน ดังนั้น จึงเห็นว่าหากมีการพิจารณาร่างกฎหมายดังกล่าวทั้งหมดร่วมกัน เพื่อบัญญัติเป็นกฎหมายในการส่งเสริมและคุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ในระดับพระราชบัญญัติที่มีลักษณะเป็นกฎหมายกลาง น่าจะเกิดผลดีที่เป็นรูปธรรมและมีความเป็นเอกภาพในการบังคับใช้กฎหมายทั้งด้านการส่งเสริมและคุ้มครองควบคู่กันอย่างบูรณาการและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน

หมายเหตุ : ร่างกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมและคุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ที่สืบค้นได้ในปัจจุบัน ได้แก่

๑) ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและคุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. ฉบับศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร

๒) ร่างกฎหมายฉบับคณะอนุกรรมการด้านผู้สูงอายุ ผู้พิการ กลุ่มชาติพันธุ์ในคณะกรรมการเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ ผู้พิการ กลุ่มชาติพันธุ์ฯ สภาผู้แทนราษฎร

๓) ร่างกฎหมายฉบับกลุ่มขบวนการประชาชนเพื่อสังคมที่เป็นธรรม (P-Move)

๔) ร่างกฎหมายฉบับของพรรคก้าวไกล (นายณัฐพล สืบศักดิ์วงศ์ กับคณะ) และ

๕) ร่างกฎหมายของกลุ่มสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย ซึ่งเป็นฉบับที่สำนักงาน

เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรได้ขอความเห็นมายังคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

(สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ)

๔. ประเด็นความเห็นต่อหลักการและเหตุผลของร่างพระราชบัญญัติสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย พ.ศ.

- รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๗๐ ได้บัญญัติรับรองให้รัฐพึงส่งเสริมและให้ความคุ้มครองชาวไทยกลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ ให้มีสิทธิดำรงชีวิตในสังคมตามวัฒนธรรม ประเพณี และวิถีชีวิตดั้งเดิมตามความสมัครใจได้อย่างสงบสุขไม่ถูกรบกวน เท่าที่ไม่เป็นการขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน หรือเป็นอันตรายต่อความมั่นคงของรัฐ หรือสุขภาพอนามัย รวมถึง มาตรา ๔๓ บุคคลและชุมชนย่อมมีสิทธิอนุรักษ์ ฟื้นฟู หรือส่งเสริมภูมิปัญญา ศิลปะ วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม และจารีตประเพณีอันดีงามทั้งของท้องถิ่นและของชาติ ซึ่งเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญดังกล่าวสอดคล้องกับหลักการของร่างพระราชบัญญัติสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย พ.ศ. โดยการจัดทำร่างกฎหมายเพื่อให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญดังกล่าว นั้น มีวัตถุประสงค์เพื่อคุ้มครองสิทธิของชาวไทยให้เสมอภาคกันโดยไม่ถูกเลือกปฏิบัติทางด้านนโยบายและกฎหมายและมาตรการต่าง ๆ ที่อาจไม่สอดคล้องกับวิถีวัฒนธรรมและส่งเสริมให้กลุ่มชาติพันธุ์ได้มีส่วนร่วมในกลไกกระบวนการต่าง ๆ ของรัฐอย่างเป็นรูปธรรม นอกจากนี้ร่างกฎหมายยังเป็นไปตามข้อ ๒๗ ของกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง (International Covenant on Civil and Political Rights; ICCPR) ที่รัฐต้องประกันสิทธิที่จะมีวัฒนธรรม ความเชื่อ และภาษาของตนเองตลอดจนกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม (International Covenant on Economic Social and Cultural Rights; ICESCR) ที่รัฐต้องประกันสิทธิของบุคคลภายในเขตอำนาจรัฐในการมีมาตรฐานชีวิตที่ดีพอเพียงมีสุขภาวะด้านกายและจิตใจ สิทธิในการศึกษาและสิทธิในวัฒนธรรมเท่าที่ดีที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ โดยไม่ถูกเลือกปฏิบัติ ตามพันธกรณีประเทศไทยต้องปฏิบัติตาม

หมายเหตุ : กติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง ค.ศ. ๑๙๖๖ (International Covenant on Civil and Political Rights ๑๙๖๖ : ICCPR) ข้อ ๒๗ ในรัฐทั้งหลายซึ่งมีชนกลุ่มน้อยทางเผ่าพันธุ์ ศาสนา หรือภาษาอยู่บุคคลผู้เป็นชนกลุ่มน้อยดังกล่าวจะไม่ถูกปฏิเสธสิทธิในอันที่จะมีวัฒนธรรมของตนเอง หรือนับถือและประกอบพิธีกรรมทางศาสนาของตนเอง หรือใช้ภาษาของตนเอง ภายในชุมชนร่วมกับสมาชิกอื่น ๆ ของชนกลุ่มน้อยด้วยกัน

- กติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิทางเศรษฐกิจสังคมและวัฒนธรรม (International Covenant on Economic Social and Cultural Rights; ICESCR) ข้อบทที่ ๒ (๒) ข้อ ๑๑ ข้อ ๑๒ ข้อ ๑๓ และข้อ ๑๕

(สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ)

๕. ประเด็นการเชื่อมโยงกลไกภาครัฐ

ประเทศไทยในฐานะรัฐภาคีของกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง ค.ศ. ๑๙๖๖ (International Covenant on Civil and Political Rights: ICCPR) และกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม (International Covenant on Economic, Social and Cultural Rights: ICESCR) มีพันธกรณีต้องปฏิบัติตามมาตรฐานซึ่งกำหนดไว้ในกติกาดังกล่าว (รายละเอียดตามข้อ ๒) ซึ่งเป็นมาตรฐานขั้นต่ำและต้องดำเนินการอย่างค่อยเป็นค่อยไปให้มีความก้าวหน้า

อาทิ การให้สิทธิพิเศษบางประการ (special rights) เพื่อให้ชนกลุ่มน้อยสามารถรักษาอัตลักษณ์ ภาษาลักษณะและขนบธรรมเนียมของตนเองได้ เพื่อช่วยให้ได้มาซึ่งความเท่าเทียมโดยไม่มีการเลือกปฏิบัติ แต่มิใช่เป็นการมอบอภิสิทธิ์ (privileges) เหนือกลุ่มบุคคลอื่นในสังคม รวมถึงการได้รับประโยชน์จากบริการต่าง ๆ ได้ รวมทั้งการมีส่วนร่วมในชีวิตการเมืองและเศรษฐกิจตามที่พึงได้รับ (Entitlement) โดยนโยบายและมาตรการที่รัฐกำหนดขึ้นควรจัดอุปสรรคและส่งเสริมให้ชนกลุ่มน้อยสามารถใช้สิทธิหรือเสรีภาพได้เช่นเดียวกับบุคคลอื่น และรัฐพึงเคารพในการแสดงออกถึงอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมและภาษา ตลอดจนสามารถรักษาและพัฒนา (preserve and develop) อัตลักษณ์ของกลุ่มชาติพันธุ์ เมื่อพิจารณารัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๗ วรรคสี่ บัญญัติให้มาตรการที่รัฐกำหนดขึ้นเพื่อจัดอุปสรรคหรือส่งเสริมให้บุคคลสามารถใช้สิทธิหรือเสรีภาพได้เช่นเดียวกับบุคคลอื่น หรือเพื่อคุ้มครองหรืออำนวยความสะดวกให้แก่เด็ก สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ หรือผู้ด้อยโอกาส ย่อมไม่ถือว่าเป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรม ประกอบกับ มาตรา ๗๐ ซึ่งบัญญัติให้รัฐพึงส่งเสริมและให้ความคุ้มครองชาวไทยกลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ นั้น เห็นว่าเป็นการกำหนดหลักการหรือมาตรฐานที่สอดคล้องกันสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติพิจารณาในหลักการแล้วเห็นว่า การที่กลุ่มชาติพันธุ์จะสามารถใช้สิทธิต่าง ๆ ตามที่พันธกรณีระหว่างประเทศและรัฐธรรมนูญกำหนดไว้ได้ นอกจากการรวมกลุ่มที่เข้มแข็งแล้ว จำเป็นจะต้องมีกลไกการดำเนินการที่เชื่อมโยง และสามารถเข้าไปมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนนโยบายต่าง ๆ จากภาครัฐด้วย เพื่อใช้เป็นช่องทางในการแสดงอัตลักษณ์และสะท้อนปัญหาที่อาจเกิดจากการเข้าถึงสิทธิต่าง ๆ ดังนั้น ร่างพระราชบัญญัติสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย พ.ศ. ควรมีบทบัญญัติที่เชื่อมโยงกับกลไกของรัฐในระดับต่าง ๆ อย่างน้อยในระดับท้องถิ่น

(สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ)

๖. ประเด็นพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์

สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติพิจารณาแล้ว เห็นว่า เพื่อการส่งเสริมและคุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม ควรบัญญัติให้มีการจัดสรรพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์เพื่อประโยชน์ในการคุ้มครองวิถีชีวิตและวัฒนธรรม ในการส่งเสริมคุณภาพชีวิตที่ดีบนฐานเศรษฐกิจเชิงวัฒนธรรม โดยสมาชิกของชุมชนกลุ่มชาติพันธุ์ที่อยู่อาศัยในพื้นที่มีสิทธิในการใช้ประโยชน์จากที่ดินและทรัพยากรธรรมชาติเพื่อการทำกินตามวิถีชีวิตวัฒนธรรม อยู่บนพื้นฐานของความสมดุลและยั่งยืน โดยให้ชุมชนเป็นแกนหลักในการจัดการร่วม (Co - management) เพื่อส่งเสริมความร่วมมือและการเคารพอัตลักษณ์ของกลุ่มชาติพันธุ์ที่มีวิถีชีวิตผูกพันอยู่กับพื้นที่

(สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ)

๗. ประเด็นการส่งเสริมสนับสนุนการตั้งสถานศึกษา

ร่างมาตรา ๑๑ (๑๑) เกี่ยวกับการส่งเสริมสนับสนุนการตั้งสถานศึกษา รวมทั้ง พัฒนาหลักสูตรวิถีวัฒนธรรมนั้น ถือเป็นวิธีการส่งเสริมการพัฒนาทางวัฒนธรรมและภาษาซึ่งเป็นส่วนสำคัญที่ส่งเสริมให้ชาวไทยกลุ่มชาติพันธุ์สามารถดำรงชีวิตตามวัฒนธรรมประเพณีและวิถีชีวิตดั้งเดิมได้อย่างสงบสุข สอดคล้องตามมาตรา ๗๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ จึงเห็นว่าเป็นหน้าที่ที่รัฐควรสนับสนุนให้มีการดำเนินการได้จริง

(สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ)

ส่วนที่ ๓ รายงานผลการวิเคราะห์ผลกระทบอันเกิดจากร่างพระราชบัญญัติ

๑. ความเป็นมา สภาพปัญหา ความจำเป็นที่จะต้องตราพระราชบัญญัติ

โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พันธกรณีระหว่างประเทศที่ประเทศไทยเป็นภาคี และร่วมรับรองปฏิญญาสหประชาชาติว่าด้วยสิทธิชนเผ่าพื้นเมือง ซึ่งที่ประชุมสมัชชาใหญ่แห่งสหประชาชาติให้การรับรอง เมื่อวันที่ ๑๓ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๐ ถือเป็นพันธะของรัฐบาลที่จะต้องให้การส่งเสริม คุ้มครอง และปกป้องสิทธิของชนเผ่าพื้นเมืองที่มีอยู่ในประเทศของตน

กลุ่มประชากรชนเผ่าพื้นเมืองในประเทศไทย เป็นชุมชนชาติพันธุ์ท้องถิ่นดั้งเดิมที่ตั้งถิ่นฐานอยู่ในแถบภูเขาคนเฒ่ามายาวนาน มีวิถีชีวิตและวัฒนธรรมที่หลากหลาย มีอัตลักษณ์เฉพาะแตกต่างกันไป กระจายตัวอยู่ตามภูมิภาคต่าง ๆ กลุ่มประชากรเหล่านี้มีองค์ความรู้และภูมิปัญญา รวมทั้งมีความมุ่งมั่นที่จะอนุรักษ์ พัฒนา และสืบทอดวิถีชีวิต อัตลักษณ์และระบบแบบแผนภูมิปัญญาของตนเอง แต่กลุ่มคนเหล่านี้ส่วนใหญ่ยังเป็นผู้ด้อยหรือขาดโอกาสจากกระบวนการพัฒนาของรัฐ ทำให้ถูกจำกัดสิทธิในการพัฒนา ซึ่งก่อให้เกิดความเหลื่อมล้ำและไม่เป็นธรรมในการดำรงวิถีชีวิต ด้วยสถานการณ์ปัจจุบันที่มีการเปลี่ยนแปลงของโลก จึงเกิดการรวมตัวกันของชนเผ่าพื้นเมืองเพื่อแก้ไขปัญหาและกำหนดวิถีชีวิตตนเอง จึงเห็นพ้องกันว่าจำเป็นต้องมีกลไกในการส่งเสริม ประสานงาน และแก้ไขปัญหาของตนเองได้อย่างทั่วถึงทุกด้านและสนองตอบต่อวิถีวัฒนธรรมที่หลากหลาย ทั้งยังสอดคล้องกับเจตนารมณ์ของ มาตรา ๔๓ และมาตรา ๗๐ ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ จึงมีความจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๒. ความสอดคล้องของร่างพระราชบัญญัติ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐

“มาตรา ๔๓ บุคคลและชุมชนย่อมมีสิทธิ

(๑) อนุรักษ์ พื้นฟู หรือส่งเสริมภูมิปัญญา ศิลปะ วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม และจารีตประเพณี อันดีงามทั้งของท้องถิ่นและของชาติ

(๒) จัดการ บำรุงรักษา และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และความหลากหลายทางชีวภาพอย่างสมดุลและยั่งยืนตามวิธีการที่กฎหมายบัญญัติ

(๓) เข้าชื่อกันเพื่อเสนอแนะต่อหน่วยงานของรัฐให้ดำเนินการใดอันจะเป็นประโยชน์ต่อประชาชนหรือชุมชน หรืองดเว้นการดำเนินการใดอันจะกระทบต่อความเป็นอยู่อย่างสงบสุขของประชาชนหรือชุมชน และได้รับแจ้งผลการพิจารณาโดยรวดเร็ว ทั้งนี้ หน่วยงานของรัฐต้องพิจารณาข้อเสนอแนะนั้นโดยให้ประชาชนที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการพิจารณาด้วยตามวิธีการที่กฎหมายบัญญัติ

(๔) จัดให้มีระบบสวัสดิการของชุมชน

สิทธิของบุคคลและชุมชนตามวรรคหนึ่ง หมายความว่ารวมถึงสิทธิที่จะร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือรัฐในการดำเนินการดังกล่าวด้วย”

“มาตรา ๗๐ รัฐพึงส่งเสริมและให้ความคุ้มครองชาวไทยกลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ ให้มีสิทธิดำรงชีวิตในสังคมตามวัฒนธรรม ประเพณี และวิถีชีวิตดั้งเดิมตามความสมัครใจได้อย่างสงบสุข ไม่ถูกรบกวน ทั้งนี้เท่าที่ไม่เป็นการขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน หรือเป็นอันตรายต่อความมั่นคงของรัฐหรือสุขภาพอนามัย”

๓. ประโยชน์ที่ประชาชนและสังคมจะได้รับ

ร่างพระราชบัญญัติสภาพัฒนาการเมืองแห่งประเทศไทย พ.ศ. จะส่งเสริมให้มีกลไกในการส่งเสริมประสานงาน และแก้ไขปัญหาของชนเผ่าพื้นเมืองได้อย่างทั่วถึงทุกด้านและสนองต่อวิถีวัฒนธรรมที่หลากหลาย

๔. ความสัมพันธ์หรือความใกล้เคียงกับกฎหมายอื่น

-

๕. ผลกระทบโดยรวมที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย**๕.๑ ผลกระทบต่อเศรษฐกิจ**

-

๕.๒ ผลกระทบต่อสังคม**เชิงบวก**

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๗๐ ได้บัญญัติรับรองให้รัฐพึงส่งเสริมและให้ความคุ้มครองชาวไทยกลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ ให้มีสิทธิดำรงชีวิตในสังคมตามวัฒนธรรม ประเพณี และวิถีชีวิตดั้งเดิมตามความสมัครใจได้อย่างสงบสุข ไม่ถูกรบกวนเท่าที่ไม่เป็นการขัดต่อความสงบเรียบร้อย หรือศีลธรรมอันดีของประชาชน หรือเป็นอันตรายต่อความมั่นคงของรัฐ หรือสุขภาพอนามัย รวมถึง มาตรา ๔๓ บุคคลและชุมชนย่อมมีสิทธิอนุรักษ์ พื้นฟู หรือส่งเสริมภูมิปัญญา ศิลปะ วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม และจารีต ประเพณีอันดีงามทั้งของท้องถิ่นและของชาติ ซึ่งการจัดทำร่างกฎหมายเพื่อให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญดังกล่าว นั้น มีวัตถุประสงค์เพื่อคุ้มครองสิทธิของชาวไทยให้เสมอภาคกันโดยไม่ถูกเลือกปฏิบัติ ทางด้านนโยบายและกฎหมายและมาตรการต่าง ๆ ที่อาจไม่สอดคล้องกับวิถีวัฒนธรรมและส่งเสริมให้กลุ่มชาติพันธุ์ได้มีส่วนร่วมในกลไกกระบวนการต่าง ๆ ของรัฐอย่างเป็นรูปธรรม นอกจากนี้ร่างกฎหมายยังเป็นไปตาม ข้อ ๒๗ ของกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง (International Covenant on Civil and Political Rights: ICCPR) ที่รัฐต้องประกันสิทธิที่จะมีวัฒนธรรม ความเชื่อ และภาษาของตนเอง ตลอดจนกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิทางเศรษฐกิจสังคมและวัฒนธรรม (International Covenant on Economic, Social and Cultural Rights: ICESCR) ที่รัฐต้องประกันสิทธิของบุคคลภายในเขตอำนาจรัฐในการมีมาตรฐานชีวิตที่ดีพอเพียง มีสุขภาวะด้านกายและจิตใจ สิทธิในการศึกษาและสิทธิในวัฒนธรรมเท่าที่ ดีที่สุดเท่าที่เป็นไปได้ โดยไม่ถูกเลือกปฏิบัติ ตามพันธกรณีที่ประเทศไทยต้องปฏิบัติตาม

๕.๓ ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมหรือสุขภาพ

-

๕.๔ ผลกระทบอื่นที่สำคัญ

-

๖. การกำหนดให้มีระบบอนุญาต อนุมัติหรือการใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่

มี ไม่มี

เหตุผลและความจำเป็น

.....

.....

.....

๗. การกำหนดให้มีระบบคณะกรรมการ

มี ไม่มี

เหตุผลและความจำเป็น

..... การกำหนดให้มีคณะกรรมการ เช่น คณะกรรมการบริหารสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทยให้มี
หน้าที่และอำนาจในการบริหารและดำเนินงานต่าง ๆ ตามที่ประชุมสภาได้ให้ความเห็นชอบแล้ว เป็นต้น.....

.....

.....

๘. บทกำหนดโทษ

ไม่มี

โทษทางอาญา

โทษทางปกครอง

โทษปรับเป็นพินัย

โทษอุปรกรณ์

เหตุผลและความจำเป็น

.....

.....

ส่วนที่ ๔ การเปิดเผยรายงานผลการรับฟังความคิดเห็นและรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบอันเกิดจากร่างพระราชบัญญัติ

คณะกรรมการรับฟังความคิดเห็นและวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากร่างพระราชบัญญัติ
ที่เสนอโดยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ได้เปิดเผยรายงานผลการรับฟังความคิดเห็นและ
รายงานผลการวิเคราะห์ผลกระทบอันเกิดจากร่างพระราชบัญญัติทางเว็บไซต์รัฐสภา www.parliament.go.th
แล้วตั้งแต่วันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๖๔

The screenshot shows the top section of a website. At the top left is a logo with three stylized towers. To its right is the text: "การรับฟังความคิดเห็นต่อร่าง พ.ร.บ. ตามมาตรา 77 ของรัฐธรรมนูญ" (Public opinion on the draft of the 77th Amendment of the Constitution). Further right is a search bar with the placeholder text "ค้นหา" and a magnifying glass icon. Below this is a dark red navigation bar with white text: "หน้าแรก" (Home), "ร่างพระราชบัญญัติ" (Draft Bill), "รายงานผลการรับฟัง" (Report on the results of the public hearing), "เกี่ยวกับเรา" (About us), and "ติดต่อเรา" (Contact us). The main content area has a light gray background with the text: "ร่างพระราชบัญญัติที่เปิดรับฟังความคิดเห็นตามมาตรา 77 ของรัฐธรรมนูญ" (Draft Bill that opens up public opinion under Article 77 of the Constitution). In the background of this text is a faint image of the Thai Parliament building. At the bottom of the screenshot is a gray bar with a person icon and the text "รายงานผลการรับฟังความคิดเห็น" (Report on the results of the public hearing).

คณะกรรมการรับฟังความคิดเห็นและวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น
จากร่างพระราชบัญญัติที่เสนอโดยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือผู้มีสิทธิเลือกตั้ง
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

ร่าง
พระราชบัญญัติ
คุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์
พ.ศ.

(นางสาวปิยะรัฐชย์ ดิยะไพรัช สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย กักคณະ เป็นผู้เสนอ)

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
เลขที่รับ ๓๒๓๕ / ๒๕๖๗
วันที่ ๒๗ ก.พ. ๖๗
เวลา ๑๓.๓๕ น.

ด่วนที่สุด

ที่ นร ๐๔๐๔/ ๒๕๖๗

สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี

ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน

เรียน เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

อ้างถึง หนังสือสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ด่วนที่สุด ที่ สผ ๐๐๑๔/๑๘๐๕ ลงวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗
สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงินซึ่งนายกรัฐมนตรีลงนามรับรองแล้ว จำนวน ๑ ฉบับ

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรได้ส่งสำเนาร่างพระราชบัญญัติ
คุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (นางสาวปิยะรัฐชย์ ดิยะไพรัช กับคณะ เป็นผู้เสนอ)
ซึ่งประธานสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาว่าเป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน ตามรัฐธรรมนูญแห่ง
ราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๓๔ เพื่อนายกรัฐมนตรีพิจารณา ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

ในการนี้ สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรีได้นำร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวกราบเรียนนายกรัฐมนตรี
พิจารณาและลงนามรับรองร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. (นางสาวปิยะรัฐชย์
ดิยะไพรัช กับคณะ เป็นผู้เสนอ) แล้ว รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

กลุ่มงานระเบียบวาระ

รับที่ ๑๔๐ / ๒๕๖๗

วันที่ ๒๗ / กพ. / ๖๗ เวลา ๑๕.๐๕ น.

(นายสมคิด เชื้อคง)

รองเลขาธิการนายกรัฐมนตรีฝ่ายการเมือง
ปฏิบัติราชการแทน เลขาธิการนายกรัฐมนตรี

กลุ่มงานพระราชบัญญัติและญัตติ

สำนักการประชุม

เลขที่รับ ๓๑ / ๒๕๖๗
วันที่ ๒๗ / กพ. / ๖๗ เวลา ๑๕.๕๐

กองประสานงานการเมือง

โทร. ๐ ๒๒๘๘ ๔๐๐๐ ต่อ ๔๔๗๗

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ saraban@thaigov.go.th

กลุ่มงานบริหารทั่วไป สำนักการประชุม

รับที่ ๒๓๖ / ๒๕๖๗
วันที่ ๒๗ / กพ. / ๖๗ เวลา ๑๕.๒๕ น.

ส่งกลุ่มงาน..... ดำเนินการ

ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ.

(นางสาวปิยะรัฐชย์ ทิยะไพรัช กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

๒๐ / ๒๕๖๗
๑ ๑ พ. ๖๗
๑๐ ๒๐ น.

สภาผู้แทนราษฎร
ถนนสามเสน แขวงถนนนครไชยศรี
เขตดุสิต กรุงเทพฯ ๑๐๓๐๐

๓๐ มกราคม ๒๕๖๗

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ.

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

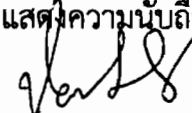
สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ.

ข้าพเจ้ากับคณะ ขอเสนอร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. พร้อมด้วยบันทึกหลักการและเหตุผล และบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. มาเพื่อได้โปรดนำเสนอสภาผู้แทนราษฎรพิจารณาและหากสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้วก็ขอได้โปรดนำเสนอมติสภาพิจารณาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยต่อไป

กลุ่มงานระเบียบวาระ
วันที่ ๑๕๑ / ๒๕๖๗
วันที่ ๒๗ / ๑๗ / ๖๗ เวลา ๑๕.๑๐ น.

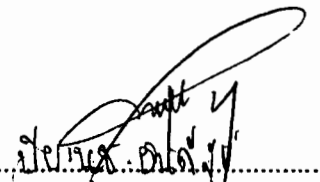
ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

๑.

(..... จี.วี.จ้อย ดิจ.ไพรัช) ผู้เสนอ

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรค.....เพื่อไทย
หมายเลขประจำตัวสมาชิก.....๒๓๐ ✓

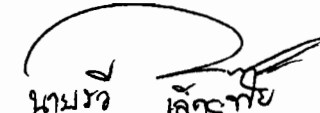
๒.

(..... ปิ.ป.นง. จิตว่อง) ผู้เสนอ
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรค.....เพื่อไทย
หมายเลขประจำตัวสมาชิก.....๒๒๙ ✓

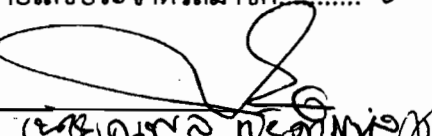
๓.

(..... น.ต.ป.นง. จิตว่อง) ผู้เสนอ
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรค.....เพื่อไทย
หมายเลขประจำตัวสมาชิก.....๒๓๐ ✓

๔.

(..... น.ต.ป.นง. จิตว่อง) ผู้เสนอ
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรค.....เพื่อไทย
หมายเลขประจำตัวสมาชิก.....๒๙๖ ✓

๕.

(..... น.ต.ป.นง. จิตว่อง) ผู้เสนอ
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรค.....เพื่อไทย
หมายเลขประจำตัวสมาชิก.....๑๒๑ ✓

กลุ่มงานพระราชบัญญัติและผู้สภานิติบัญญัติ

สำนักงานประชุม
เลขที่รับ ๑๓ / ๒๕๖๗
วันที่ ๑ / ๑๗ / ๖๗ เวลา ๑๐.๕๐ น.

รับมอบส่งข้อกฎหมาย
.....

กลุ่มงานบริหารทั่วไป สำนักงานประชุม
วันที่ ๑๑ / ๑๗ / ๖๗ เวลา ๑๐.๕๕ น.
ส่งกลุ่มงาน..... ดำเนินการ

ผู้เสนอ ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ.

๖. [Signature]
(ศุภกิจ ชูทอง)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรค พท.
หมายเลขประจำตัวสมาชิก 156 ✓

๘. [Signature]
(พ.ต.ท. สอนอ ชูทอง)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรค เพื่อไทย
หมายเลขประจำตัวสมาชิก 494 ✓

๑๐. [Signature]
(เรณูเกียรติ รุ่งธนาเกียรติ)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรค เพื่อไทย
หมายเลขประจำตัวสมาชิก 449 ✓

๑๒. [Signature]
(เฉลิมพร นพรัตน์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรค เพื่อไทย
หมายเลขประจำตัวสมาชิก 280 ✓
325

๑๔. [Signature]
(ศีกดิ์เชย ถังหวรรณ)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรค เพื่อไทย
หมายเลขประจำตัวสมาชิก 363 ✓

๑๖. [Signature]
(อนิลา บุญภรณ์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรค เพื่อไทย
หมายเลขประจำตัวสมาชิก 463 ✓

๑๘. [Signature]
(สุภากร วัฒนกิจ)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรค เพื่อไทย
หมายเลขประจำตัวสมาชิก 100 ✓

๒๐. [Signature]
(มาธกรณ์ วัฒนกิจ)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรค เพื่อไทย
หมายเลขประจำตัวสมาชิก 474 ✓

๗. [Signature]
(พ.ต.ท. ชูทอง)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรค เพื่อไทย
หมายเลขประจำตัวสมาชิก 172 ✓

๙. [Signature]
(นาย สักสิทธิ์ น้อยประเสริฐ)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรค เพื่อไทย
หมายเลขประจำตัวสมาชิก 417 ✓

๑๑. [Signature]
(สุวิทย์ นพรัตน์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรค เพื่อไทย
หมายเลขประจำตัวสมาชิก 344 ✓

๑๓. [Signature]
(สุวิทย์ นพรัตน์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรค เพื่อไทย
หมายเลขประจำตัวสมาชิก 440 ✓

๑๕. [Signature]
(ทมนิต นพรัตน์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรค เพื่อไทย
หมายเลขประจำตัวสมาชิก 185 ✓

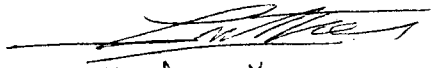
๑๗. [Signature]
(สุนทร นพรัตน์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรค พท.
หมายเลขประจำตัวสมาชิก 278 ✓ 283

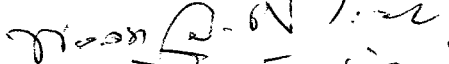
๑๙. [Signature]
(สุวิทย์ นพรัตน์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรค เพื่อไทย
หมายเลขประจำตัวสมาชิก 100 ✓

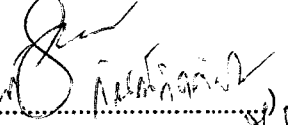
๒๑. [Signature]
(ทองเพชร ศิริพิพัฒน์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรค เพื่อไทย
หมายเลขประจำตัวสมาชิก 211 ✓

รับ รวบรวมข้อมูล
[Signature]

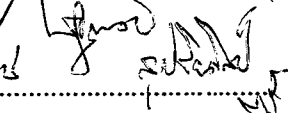
ผู้เสนอ ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ.

๒๒.
(.....สฤษดิ์ชัยศักดิ์ เกษมทอง.....)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรค.....เพื่อไทย
หมายเลขประจำตัวสมาชิก.....439 ✓

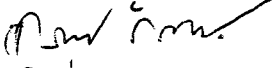
๒๓.
(.....วิไลวรรณ วัฒนะวงศ์.....)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรค.....เพื่อไทย
หมายเลขประจำตัวสมาชิก.....346 ✓

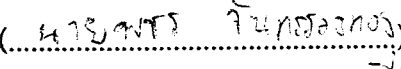
๒๔.
(.....จิตติพร เกษมทอง.....)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรค.....เพื่อไทย
หมายเลขประจำตัวสมาชิก.....486 ✓

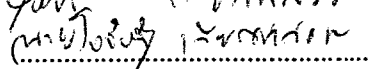
๒๕.
(.....เกศพนธ์ เกษมทอง.....)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรค.....เพื่อไทย
หมายเลขประจำตัวสมาชิก.....236 ✓

๒๖.
(.....ณัฐพร เกษมทอง.....)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรค.....เพื่อไทย
หมายเลขประจำตัวสมาชิก.....129 ✓

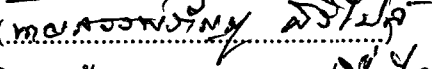
๒๗.
(.....นริศ ภู่อัง.....)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรค.....เพื่อไทย
หมายเลขประจำตัวสมาชิก.....363 ✓

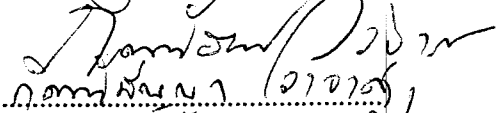
๒๘.
(.....เกศณิชา กลิ่นธเนศวร.....)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรค.....เพื่อไทย
หมายเลขประจำตัวสมาชิก.....27 ✓

๒๙.
(.....นายพรวิทย์ วัฒนธรรมาภรณ์.....)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรค.....เพื่อไทย
หมายเลขประจำตัวสมาชิก.....235 ✓

๓๐.
(.....สุนิษา เกษมทอง.....)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรค.....เพื่อไทย
หมายเลขประจำตัวสมาชิก.....500 ✓

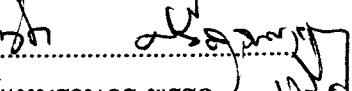
๓๑.
(.....นพคุณภัทร วัฒนธรรมาภรณ์.....)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรค.....เพื่อไทย
หมายเลขประจำตัวสมาชิก.....037 ✓

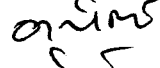
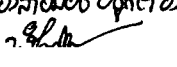
๓๒.
(.....นพคุณพรวิทย์ วัฒนธรรมาภรณ์.....)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรค.....เพื่อไทย
หมายเลขประจำตัวสมาชิก.....399 ✓

๓๓.
(.....กมลพร วัฒนธรรมาภรณ์.....)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรค.....เพื่อไทย
หมายเลขประจำตัวสมาชิก.....22 ✓

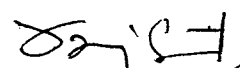
๓๔.
(.....สัชฌาย์ นิตถะวง โสภณ.....)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรค.....เพื่อไทย
หมายเลขประจำตัวสมาชิก.....396 ✓

๓๕.
(.....นศกานต์ นิตถะวง โสภณ.....)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรค.....เพื่อไทย
หมายเลขประจำตัวสมาชิก.....21 ✓

๓๖.
(.....นพคุณ วัฒนธรรมาภรณ์.....)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรค.....เพื่อไทย
หมายเลขประจำตัวสมาชิก.....277 ✓

๓๗.
(.....นพคุณนิตถะวง โสภณ.....)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรค.....เพื่อไทย
หมายเลขประจำตัวสมาชิก.....489 ✓
รับรองความถูกต้อง

ผู้เสนอ ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ.

๓๘.
(..... 119๐ อัครวิมล.....)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรค..... เด็อใหม่
หมายเลขประจำตัวสมาชิก..... 337 ✓

๔๐.
(..... ดาวาทพงษ์.....)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรค..... พท.
หมายเลขประจำตัวสมาชิก..... 65 ✓

๔๒.
(..... 1๗๖๓ วัฒนวิมล.....)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรค..... เด็อใหม่
หมายเลขประจำตัวสมาชิก..... 315 ✓

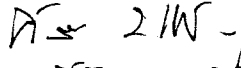
๔๔.
(..... อัครวิมล สันธิ์วณิช.....)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรค..... เด็อใหม่
หมายเลขประจำตัวสมาชิก..... 171 ✓

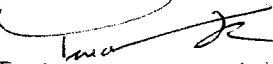
๔๖.
(..... ๒๓๖1 วัฒนวิมล.....)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรค..... เด็อใหม่
หมายเลขประจำตัวสมาชิก..... 179 ✓

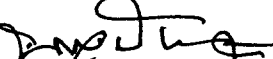
๔๘.
(..... จางุรนต์ อภิชาติ.....)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรค..... พท.
หมายเลขประจำตัวสมาชิก..... 48 ✓

๕๐.
(..... อัครวิมล อัครวิมล.....)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรค..... พท.
หมายเลขประจำตัวสมาชิก..... 184 ✓

๕๒.
(..... ๓๘๖๖๓๓ มิ่งขวัญ.....)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรค..... เด็อใหม่
หมายเลขประจำตัวสมาชิก..... 385 ✓

๓๙.
(..... ๓๓๖๓ วัฒนวิมล.....)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรค..... เด็อใหม่
หมายเลขประจำตัวสมาชิก..... 084 ✓

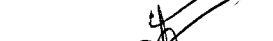
๔๑.
(..... ๓๖๖๓ วัฒนวิมล.....)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรค..... พท.
หมายเลขประจำตัวสมาชิก..... 383 ✓

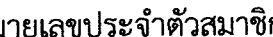
๔๓.
(..... ๓๖๖๓ วัฒนวิมล.....)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรค..... เด็อใหม่
หมายเลขประจำตัวสมาชิก..... 177 ✓

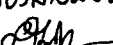
๔๕.
(..... ๓๖๖๓ วัฒนวิมล.....)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรค..... เด็อใหม่
หมายเลขประจำตัวสมาชิก..... 382 ✓

๔๗.
(..... ๓๖๖๓ วัฒนวิมล.....)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรค..... เด็อใหม่
หมายเลขประจำตัวสมาชิก..... 084 ✓

๔๙.
(..... ๓๖๖๓ วัฒนวิมล.....)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรค..... เด็อใหม่
หมายเลขประจำตัวสมาชิก..... 386 ✓

๕๑.
(..... ๓๖๖๓ วัฒนวิมล.....)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรค..... พท.
หมายเลขประจำตัวสมาชิก..... ๓๖๖๓ ✓

๕๓.
(..... ๓๖๖๓ วัฒนวิมล.....)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรค..... พท.
หมายเลขประจำตัวสมาชิก..... 030 ✓

รับรองฉบับนี้เมื่อวันที่ ๑๖/๑๑/๒๕๖๓

ผู้เสนอ ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ.

๕๔. ทิพนัน
(ทิตตพงศ์ ทวีธรรม)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรค..... เพื่อไทย
หมายเลขประจำตัวสมาชิก..... 27 ✓

๕๖. หบุตรภัค สรรค์
(หบุตรภัค สรรค์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรค..... เพื่อไทย
หมายเลขประจำตัวสมาชิก..... 101 ✓

๕๘. ไพรัตน์ สรรค์
(ไพรัตน์ สรรค์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรค..... พท.
หมายเลขประจำตัวสมาชิก..... 108 ✓

๖๐. พรเทพ นวรัตน์
(พรเทพ นวรัตน์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรค..... เพื่อไทย
หมายเลขประจำตัวสมาชิก..... 239 ✓

๖๒. ชุตานันท์ อรรณพ
(ชุตานันท์ อรรณพ)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรค..... เพื่อไทย
หมายเลขประจำตัวสมาชิก..... 191 ✓

๖๔. วิวัฒน์ สรรค์
(วิวัฒน์ สรรค์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรค..... เพื่อไทย
หมายเลขประจำตัวสมาชิก..... 053 ✓

๖๖. วิระพล ทวี
(วิระพล ทวี)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรค..... เพื่อไทย
หมายเลขประจำตัวสมาชิก..... 332 ✓

๖๘. วิวัฒน์ สรรค์
(วิวัฒน์ สรรค์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรค..... เพื่อไทย
หมายเลขประจำตัวสมาชิก..... 195 ✓

ลลิตา
(ลลิตา)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรค..... พ.ท.
หมายเลขประจำตัวสมาชิก..... 180 ✓

ลลิตา
(ลลิตา)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรค..... พ.ท.
หมายเลขประจำตัวสมาชิก..... 813 ✓

ลลิตา
(ลลิตา)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรค..... เพื่อไทย
หมายเลขประจำตัวสมาชิก..... 393 ✓

ลลิตา
(ลลิตา)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรค..... เพื่อไทย
หมายเลขประจำตัวสมาชิก..... 181 ✓

ลลิตา
(ลลิตา)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรค..... เพื่อไทย
หมายเลขประจำตัวสมาชิก..... 141 ✓

ลลิตา
(ลลิตา)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรค..... เพื่อไทย
หมายเลขประจำตัวสมาชิก..... 323 ✓

ลลิตา
(ลลิตา)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรค..... เพื่อไทย
หมายเลขประจำตัวสมาชิก..... 244 ✓

ลลิตา
(ลลิตา)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรค..... เพื่อไทย
หมายเลขประจำตัวสมาชิก..... 143 ✓

ผู้ประมวลส่งข้อมูลต่อ
วิวัฒน์

ผู้เสนอ ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ.

๗๐.

(ปวงษ์มยุ (เสด็จรัตนศัพท์))

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

หมายเลขประจำตัวสมาชิก 213 ✓

๗๑.

(ภาคพพิมพชวลี ทัศนาวรรณ์) ✓

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

หมายเลขประจำตัวสมาชิก 166 ✓

๗๒.

(...จิสาธ-ดี ไตร:ชชาวัฒน์) ✓

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

หมายเลขประจำตัวสมาชิก 349 ✓

๗๓.

(...สิทธมาศ สุวรรณกุล) ✓

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

หมายเลขประจำตัวสมาชิก 046 ✓

๗๔.

(...ศกช ๕๐๖๗๐๖) ✓

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

หมายเลขประจำตัวสมาชิก 99 ✓

๗๕.

(...จิกนบ ๒๕๖/๗๗) ✓

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

หมายเลขประจำตัวสมาชิก ๐๕๕ ✓

๗๖.

(...นายวัชร ๑๖๐๑๑๖) ✓

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

หมายเลขประจำตัวสมาชิก 3๐๕ ✓

๗๗.

(...สิริสนัน ๑๖๖๖๖๖๖๖) ✓

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

หมายเลขประจำตัวสมาชิก 403 ✓

๗๘.

(...๑๖๖๖ ๑๖๖๖๖๖๖๖) ✓

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

หมายเลขประจำตัวสมาชิก 3๕9 ✓

๗๙.

(...๑๖๖๖๖๖ ๑๖๖๖๖๖๖๖) ✓

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

หมายเลขประจำตัวสมาชิก 2๐9 ✓

๘๐.

(...นายกรวิชัย สารากา) ✓

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

หมายเลขประจำตัวสมาชิก 004 ✓

๘๑.

(...นายทศพร สิริธเนศวร) ✓

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

หมายเลขประจำตัวสมาชิก 151 ✓

๘๒.

(...เมธีรังนก ดัชนี) ✓

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

หมายเลขประจำตัวสมาชิก 416 ✓

๘๓.

(...วิฑูรย์ รุ่งคำวงศ์) ✓

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

หมายเลขประจำตัวสมาชิก 343 ✓

๘๔.

(...นายอภิรักษ์ สาทิม) ✓

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

หมายเลขประจำตัวสมาชิก 1๐5 ✓

๘๕.

(...ศิริพร นอนวิวัฒน์) ✓

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

หมายเลขประจำตัวสมาชิก 374 ✓

รับรองรายชื่อผู้ลงชื่อ
[Signature]

ผู้เสนอ ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ.

๘๖. (.....) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรค..... หมายเลขประจำตัวสมาชิก..... ✓

(.....) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรค..... หมายเลขประจำตัวสมาชิก..... 190 ✓

๘๘. (.....) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรค..... หมายเลขประจำตัวสมาชิก..... 189 ✓

(.....) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรค..... หมายเลขประจำตัวสมาชิก..... ๐98 ✓

๙๐. (.....) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรค..... หมายเลขประจำตัวสมาชิก..... 324 ✓

(.....) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรค..... หมายเลขประจำตัวสมาชิก..... 244 ✓

๙๒. (.....) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรค..... หมายเลขประจำตัวสมาชิก..... 455 ✓

(.....) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรค..... หมายเลขประจำตัวสมาชิก..... 2๒5 ✓

๙๔. (.....) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรค..... หมายเลขประจำตัวสมาชิก..... 162 ✓

(.....) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรค..... หมายเลขประจำตัวสมาชิก..... ๕9๕ ✓

๙๖. (.....) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรค..... หมายเลขประจำตัวสมาชิก..... 2๐19 ✓

(.....) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรค..... หมายเลขประจำตัวสมาชิก..... 163 ✓

๙๘. (.....) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรค..... หมายเลขประจำตัวสมาชิก..... 472 ✓

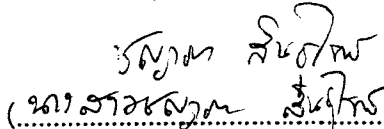
(.....) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรค..... หมายเลขประจำตัวสมาชิก..... 401 ✓

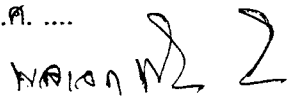
๑๐๐. (.....) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรค..... หมายเลขประจำตัวสมาชิก..... 372 ✓

(.....) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรค..... หมายเลขประจำตัวสมาชิก..... ๐91 ✓

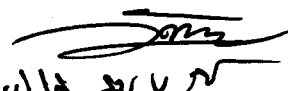
โปรดลงมือช่วยกัน
With

ผู้เสนอ ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ.

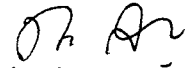
๑๐๒.
(นางสาวสุภาวดี สุนทร).....
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรค.....เพื่อไทย
หมายเลขประจำตัวสมาชิก.....๐๗๐ ✓

๑๐๓.
(นางสาวอภิญญา อภิญญา).....
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรค.....เพื่อไทย
หมายเลขประจำตัวสมาชิก.....๕๕๒ ✓

๑๐๔.
(เจษฎา สิริวัฒนภักดี).....
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรค.....เพื่อไทย
หมายเลขประจำตัวสมาชิก.....๐๖๑ ✓

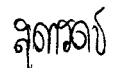
๑๐๕.
(นายไพโรจน์ ชัยวัฒน์).....
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรค.....เพื่อไทย
หมายเลขประจำตัวสมาชิก.....๓๓๖ ✓

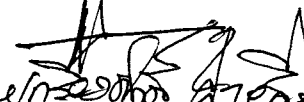
๑๐๖.
(นายอนุสรณ์ ธรรมใจ).....
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรค.....เพื่อไทย
หมายเลขประจำตัวสมาชิก.....๒๑๖ ✓

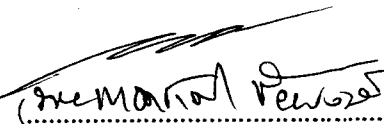
๑๐๗.
(ชัชชาติ สิทธิพันธุ์).....
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรค.....เพื่อไทย
หมายเลขประจำตัวสมาชิก.....๐๖๔ ✓

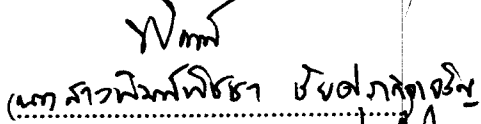
๑๐๘.
(นายอนุทิน ชาญวีรกูล).....
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรค.....เพื่อไทย
หมายเลขประจำตัวสมาชิก.....๒๗๘ ✓

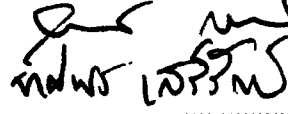
๑๐๘.
(นายสุวิทย์ ชาญชัย).....
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรค.....เพื่อไทย
หมายเลขประจำตัวสมาชิก.....๓๘๔ ✓

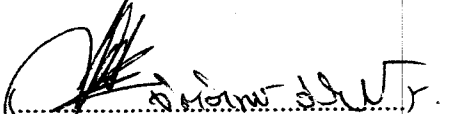
๑๑๐.
(นายสุวิทย์ ชาญชัย).....
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรค.....เพื่อไทย
หมายเลขประจำตัวสมาชิก.....๔๗๗ ✓

๑๑๑.
(นายสุวิทย์ ชาญชัย).....
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรค.....เพื่อไทย
หมายเลขประจำตัวสมาชิก.....๐๒๙ ✓

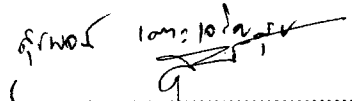
๑๑๒.
(นายอนุทิน ชาญวีรกูล).....
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรค.....เพื่อไทย
หมายเลขประจำตัวสมาชิก.....๑๖๔ ✓

๑๑๓.
(นายอนุทิน ชาญวีรกูล).....
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรค.....เพื่อไทย
หมายเลขประจำตัวสมาชิก.....๒๖๙ ✓

๑๑๔.
(นายอนุทิน ชาญวีรกูล).....
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรค.....เพื่อไทย
หมายเลขประจำตัวสมาชิก.....๑๖๐ ✓

๑๑๕.
(นายอนุทิน ชาญวีรกูล).....
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรค.....เพื่อไทย
หมายเลขประจำตัวสมาชิก.....๐๖๐ ✓

๑๑๖.
(นายอนุทิน ชาญวีรกูล).....
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรค.....เพื่อไทย
หมายเลขประจำตัวสมาชิก.....๔๘๑ ✓

๑๑๗.
(นายอนุทิน ชาญวีรกูล).....
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรค.....เพื่อไทย
หมายเลขประจำตัวสมาชิก.....๔๔๓ ✓

ผู้เสนอ ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ.

๑๑๘.

(นายอนุสรณ์ ใจปมระชาด)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรค.....

หมายเลขประจำตัวสมาชิก 471 ✓

๑๑๙.

(นาย วิเศษ โยธยา)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรค.....

หมายเลขประจำตัวสมาชิก 350 ✓

๑๒๐.

(.....)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรค.....

หมายเลขประจำตัวสมาชิก.....

๑๒๑.

(.....)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรค.....

หมายเลขประจำตัวสมาชิก.....

๑๒๒.

(.....)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรค.....

หมายเลขประจำตัวสมาชิก.....

๑๒๓.

(.....)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรค.....

หมายเลขประจำตัวสมาชิก.....

๑๒๔.

(.....)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรค.....

หมายเลขประจำตัวสมาชิก.....

๑๒๕.

(.....)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรค.....

หมายเลขประจำตัวสมาชิก.....

๑๒๖.

(.....)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรค.....

หมายเลขประจำตัวสมาชิก.....

๑๒๗.

(.....)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรค.....

หมายเลขประจำตัวสมาชิก.....

๑๒๘.

(.....)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรค.....

หมายเลขประจำตัวสมาชิก.....

๑๒๙.

(.....)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรค.....

หมายเลขประจำตัวสมาชิก.....

๑๓๐.

(.....)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรค.....

หมายเลขประจำตัวสมาชิก.....

๑๓๑.

(.....)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรค.....

หมายเลขประจำตัวสมาชิก.....

๑๓๒.

(.....)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรค.....

หมายเลขประจำตัวสมาชิก.....

๑๓๓.

(.....)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรค.....

หมายเลขประจำตัวสมาชิก.....

รับทราบเมื่อวันพุธที่ ๑๖/๑๒/๖๕
[Signature]

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์
 พ.ศ.

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์

เหตุผล

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๗๐ ได้บัญญัติให้รัฐพึงส่งเสริมและให้ความคุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ ให้มีสิทธิดำรงชีวิตในสังคมตามวัฒนธรรม ประเพณี และวิถีชีวิตดั้งเดิม ตามความสมัครใจได้อย่างสงบสุข ไม่ถูกรบกวน เท่าที่ไม่เป็นการขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน หรือเป็นอันตรายต่อความมั่นคงของรัฐ หรือสุขภาพอนามัย โดยที่กลุ่มชาติพันธุ์มีความหลากหลายของอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรม ภาษา วิถีชีวิต ภูมิปัญญา และความเชื่อ ตามจารีตประเพณีเป็นของตนเอง มีการตั้งถิ่นฐานกระจายอยู่ตามภูมิภาคต่าง ๆ ซึ่งมีวิถีชีวิตกลมกลืนรวมอยู่ในราชอาณาจักรไทย แม้ที่ผ่านมาจะมีนโยบายและมาตรการในการคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์ แต่ยังคงขาดบทกฎหมายเฉพาะที่กำหนดมาตรการอันเหมาะสม ในการปฏิบัติต่อคนเหล่านี้ในพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ ทำให้ยังมีกลุ่มชาติพันธุ์ในประเทศไทยหลายกลุ่ม ไม่ได้ได้รับการคุ้มครองสิทธิบางประการเท่าที่ควร เช่น ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ การมีสิทธิอาศัยและใช้ประโยชน์ในที่ดิน ซึ่งมีการทับซ้อนกับพื้นที่อนุรักษ์หรือพื้นที่ที่อยู่ในการดูแลของทางราชการ ที่ไม่สามารถอนุญาตให้ประชาชนใช้ประโยชน์ได้ตามกฎหมาย อีกทั้ง ขาดการเข้าถึงบริการสาธารณสุขขั้นพื้นฐาน ตลอดจนขาดการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในกิจกรรมหรือกิจการของรัฐหรือเอกชน ที่อาจกระทบต่อวิถีชีวิตหรือชุมชนของกลุ่มชาติพันธุ์ เพื่อประโยชน์แห่งการดั่งศักยภาพชุมชนร่วมพัฒนาเศรษฐกิจการค้าและการท่องเที่ยว ควบคู่ไปกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในพื้นที่ชุมชน ประกอบกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๗ บัญญัติว่า บุคคลย่อมเสมอกันในกฎหมาย มีสิทธิเสรีภาพและได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายเท่าเทียมกัน และห้ามมิให้เลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคล ไม่ว่าความแตกต่างในเรื่องถิ่นกำเนิด เชื้อชาติ ภาษา ฐานะทางเศรษฐกิจหรือสังคม ความเชื่อทางศาสนา ดังนั้นสมควรให้มีกฎหมายเพื่อคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ดังกล่าว จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ร่าง

พระราชบัญญัติ

คุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ.

.....
.....
.....

(นายเศรษฐา ทวีสิน)

นายกรัฐมนตรี

๒๗ ก.พ. ๖๗

.....
.....
โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์

.....
.....
มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ.”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“กลุ่มชาติพันธุ์” หมายความว่า กลุ่มคนชาติไทยที่อาศัยอยู่เป็นกลุ่มเดียวกันหรือหลายกลุ่ม ซึ่งมีอัตลักษณ์และการสั่งสมทางวัฒนธรรม ภาษา วิถีชีวิต ภูมิปัญญาความคิดสร้างสรรค์ และความเชื่อตามจารีตประเพณีร่วมกัน

“พื้นที่ส่งเสริมและคุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์” หมายความว่า พื้นที่คุ้มครองชุมชนให้กลุ่มชาติพันธุ์สามารถดำรงวิถีชีวิตบนฐานภูมิปัญญาและวัฒนธรรมโดยมีการจัดการ อนุรักษ์ และใช้ประโยชน์ในทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน ประกอบด้วยพื้นที่อยู่อาศัย พื้นที่ทำกิน หรือพื้นที่ทางวัฒนธรรมและจิตวิญญาณ ของกลุ่มชาติพันธุ์ และได้มีการดำเนินการตามมาตรา ๓๗

“สมัชชา” หมายความว่า สมัชชากลุ่มชาติพันธุ์แห่งประเทศไทย

“สมาชิก” หมายความว่า สมาชิกสมัชชากลุ่มชาติพันธุ์แห่งประเทศไทย

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์

“กรรมการ” หมายความว่า กรรมการคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์

“หน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

“ศูนย์” หมายความว่า ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน)

มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกประกาศเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ในส่วนที่เกี่ยวกับอำนาจและหน้าที่ของตน ประกาศนั้นเมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑

บททั่วไป

มาตรา ๕ ห้ามมิให้ผู้ใดกระทำการเหยียดหยาม สร้างความเกลียดชัง หรือเลือกปฏิบัติ เพราะเหตุแห่งความแตกต่างด้านถิ่นกำเนิด เชื้อชาติ ภาษาของกลุ่มชาติพันธุ์

การกำหนดนโยบาย กฎ ระเบียบ มาตรการ โครงการ หรือวิธีปฏิบัติของรัฐ ในลักษณะที่เป็นการเหยียดหยาม สร้างความเกลียดชัง หรือการเลือกปฏิบัติทางเชื้อชาติต่อกลุ่มชาติพันธุ์ จะกระทำมิได้

มาตรา ๖ กลุ่มชาติพันธุ์มีสิทธิใช้ อนุรักษ์ พัฒนา และได้รับการส่งเสริมภูมิปัญญาความคิดสร้างสรรค์ ภาษา ศิลปวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม ตลอดจนจารีตประเพณีอันดีงามของตน

มาตรา ๗ ชุมชนกลุ่มชาติพันธุ์มีสิทธิจัดการ บำรุงรักษา ใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ ควบคู่กับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม และความหลากหลายทางชีวภาพอย่างสมดุลและยั่งยืน ตามวิถีชีวิต และวัฒนธรรมของตน

มาตรา ๘ กลุ่มชาติพันธุ์มีสิทธิได้รับการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิต การเข้าถึงบริการสาธารณะขั้นพื้นฐานตามสิทธิขั้นพื้นฐานและสิทธิมนุษยชน

มาตรา ๙ กลุ่มชาติพันธุ์ มีสิทธิได้รับการส่งเสริมให้มีส่วนร่วมในกิจกรรมเพื่อประโยชน์ชุมชน และกิจกรรมที่อาจมีผลกระทบต่อชุมชนและวิถีชีวิตชาติพันธุ์ รวมทั้งได้รับการคุ้มครองในการเข้าร่วมและดำเนินกิจกรรม

มาตรา ๑๐ กลุ่มชาติพันธุ์มีสิทธิได้รับการส่งเสริมให้มีส่วนร่วมในกระบวนการทางสังคม และการเมือง โดยได้รับการจัดสรรที่คำนึงถึงสัดส่วนของกลุ่มชาติพันธุ์

หมวด ๒

การคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์

มาตรา ๑๑ การคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ตามพระราชบัญญัตินี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อการคุ้มครองสิทธิขั้นพื้นฐาน ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ การรับรองสิทธิของกลุ่มชาติพันธุ์ และชุมชน ตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้ หมวด ๑ และดังต่อไปนี้

(๑) การรับรองคุ้มครองศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ที่ไม่ถูกเกลียดชังเหยียดหยาม หรือเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรม เพราะเหตุแห่งความเป็นกลุ่มชาติพันธุ์

(๒) การอนุรักษ์ ภูมิปัญญาหรือความหลากหลายทางวัฒนธรรม ภาษา วิถีชีวิต และความเชื่อตามจารีตประเพณี ซึ่งเสี่ยงต่อการสูญหายหรือเสียหาย

(๓) ส่งเสริมการอนุรักษ์ และการเผยแพร่อัตลักษณ์ท้องถิ่น และการพัฒนาต่อยอดภูมิปัญญาความคิดสร้างสรรค์ เพื่อพัฒนาวิถีชีวิต และเศรษฐกิจชุมชน

(๔) การแสดงออกซึ่งภูมิปัญญา ความหลากหลายทางวัฒนธรรม ภาษา วิถีชีวิต และความเชื่อตามจารีตประเพณี

(๕) การจัดการชุมชนและพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ตามมาตรา ๓๗

(๖) การจัดการ อนุรักษ์ และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อม และความหลากหลายทางชีวภาพและวัฒนธรรมอย่างยั่งยืนของชุมชน

ให้หน่วยงานของรัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีหน้าที่ดำเนินการหรือร่วมกันดำเนินการให้เป็นไปตามวรรคหนึ่ง

มาตรา ๑๒ หน่วยงานของรัฐมีภารกิจร่วมกันดำเนินการเพื่อให้มีการคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ ให้เป็นไปตามมาตรฐานและแนวปฏิบัติที่ดีตามที่คณะกรรมการกำหนด

ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีภารกิจตามกฎหมายในการจัดบริการสาธารณะใดที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ ก็ให้ดำเนินการต่อไปได้ โดยให้คำนึงถึงมาตรฐานและแนวปฏิบัติที่ดีตามวรรคหนึ่ง

หมวด ๓

คณะกรรมการ

มาตรา ๑๓ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่ง เรียกว่า “คณะกรรมการคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์” ประกอบด้วย

(๑) นายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรีซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมาย เป็นประธานกรรมการ

(๒) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม เป็นรองประธานกรรมการ

(๓) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เป็นรองประธานกรรมการ

(๔) กรรมการโดยตำแหน่ง ได้แก่ ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ปลัดกระทรวง

มหาดไทย ปลัดกระทรวงวัฒนธรรม ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ปลัดกระทรวงสาธารณสุข ปลัดกระทรวงยุติธรรม และเลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ

(๕) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวนห้าคน ซึ่งนายกรัฐมนตรีแต่งตั้งโดยการสรรหาผู้มี ความรู้ความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับชาติพันธุ์ และเป็นผู้ทรงคุณวุฒิด้านกฎหมาย ด้านการเกษตร ด้านพัฒนา สังคม ด้านมานุษยวิทยา ด้านสังคมวิทยา ด้านทรัพยากรธรรมชาติ ด้านสิ่งแวดล้อม หรือด้านอื่นที่เป็น ประโยชน์ต่อการดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้

(๖) ผู้แทนกลุ่มชาติพันธุ์ จำนวนเจ็ดคน ซึ่งนายกรัฐมนตรีแต่งตั้งโดยการสรรหาของ สมัชชา

(๗) ผู้แทนองค์กรพัฒนาเอกชน จำนวนสองคน

(๘) ผู้อำนวยการศูนย์ ฯ เป็นกรรมการและเลขานุการ

องค์กรพัฒนาเอกชนตาม (๗) ต้องเป็นนิติบุคคลที่มีวัตถุประสงค์ไม่เป็นการแสวงหาผล กำไรและดำเนินกิจกรรมด้านกลุ่มชาติพันธุ์มาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปี

หลักเกณฑ์และวิธีการสรรหากรรมการตาม (๕) (๖) และ (๗) ให้เป็นไปตามที่รัฐมนตรี ประกาศกำหนด

มาตรา ๑๔ กรรมการตามมาตรา ๑๓ (๕) (๖) และ (๗) มีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสี่ปี และอาจได้รับการแต่งตั้งใหม่อีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งเกินกว่าสองวาระติดต่อกันไม่ได้

เมื่อครบกำหนดวาระตามวรรคหนึ่ง หากยังมีได้มีการแต่งตั้งกรรมการตามมาตรา ๑๓ (๕) (๖) และ (๗) ขึ้นใหม่ ให้กรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระ อยู่ในตำแหน่งเพื่อปฏิบัติหน้าที่ต่อไป จนกว่ากรรมการซึ่งได้รับแต่งตั้งใหม่เข้ารับหน้าที่ แต่ต้องไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่กรรมการผู้ นั้นพ้นจากตำแหน่งตามวาระ

ในกรณีที่กรรมการตามวรรคหนึ่งพ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระ ให้ดำเนินการแต่งตั้ง กรรมการประเภทเดียวกันแทนภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ตำแหน่งกรรมการนั้นว่างลง และให้ผู้ได้รับ แต่งตั้งดำรงตำแหน่งแทนอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการซึ่งตนแทน

ในกรณีที่วาระของกรรมการที่พ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระเหลืออยู่ไม่ถึงเก้าสิบวัน จะ ไม่ดำเนินการแต่งตั้งกรรมการแทนตำแหน่งที่ว่างนั้นก็ก็ได้ และให้คณะกรรมการประกอบด้วยกรรมการ เท่าที่เหลืออยู่

มาตรา ๑๕ นอกจากการพ้นตำแหน่งตามวาระของกรรมการตาม ๑๓ (๕) (๖) และ (๗) พ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) เป็นบุคคลล้มละลายทุจริต

(๔) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

(๕) ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่โทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

(๖) คณะกรรมการให้ออกเพราะบกพร่องต่อหน้าที่ มีความประพฤติเสื่อมเสียหรือหย่อนความสามารถ

มาตรา ๑๖ คณะกรรมการมีอำนาจและหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดนโยบายและมาตรการการคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ ในกรณีที่มีความจำเป็นให้เสนอต่อคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบต่อไป

(๒) เสนอต่อคณะรัฐมนตรีในการแก้ไขปรับปรุงกฎหมาย กฎ ระเบียบ หรือข้อบังคับ เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๑๑

(๓) กำกับ ติดตาม และประเมินผลในการดำเนินการตามนโยบายและมาตรการการคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ตามที่คณะกรรมการกำหนด เพื่อให้สอดคล้องกับบทบัญญัติแห่งกฎหมายหรือพันธกรณีระหว่างประเทศ

(๔) ประกาศพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ตามมาตรา ๓๓

(๕) กำหนดหลักเกณฑ์การจัดการและการใช้พื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์

(๖) กำหนดมาตรการความร่วมมือระหว่างศูนย์ ฯ กับหน่วยงานของรัฐเพื่อประโยชน์จัดให้มีหรือจัดทำข้อมูลวิถีชีวิตและประวัติศาสตร์กลุ่มชาติพันธุ์

(๗) กำหนดมาตรฐานและแนวปฏิบัติที่ดีต่อกลุ่มชาติพันธุ์ ส่งเสริมศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของกลุ่มชาติพันธุ์

(๘) ส่งเสริมการอนุรักษ์ และพัฒนาอัตลักษณ์ วัฒนธรรม ภูมิปัญญาความคิดสร้างสรรค์ เพื่อเศรษฐกิจการค้า การท่องเที่ยว และสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ชุมชน

(๙) พิจารณาเรื่องร้องทุกข์ และกำหนดแนวทางและมาตรการในการแก้ไขเยียวยาการละเมิดสิทธิกลุ่มชาติพันธุ์

(๑๐) จัดให้มีระบบและมาตรการในการให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายแก่กลุ่มชาติพันธุ์

(๑๑) ออกระเบียบหรือประกาศเพื่อปฏิบัติให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

(๑๒) แต่งตั้งคณะอนุกรรมการ ที่ปรึกษา หรือคณะทำงาน เพื่อปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใด อันอยู่ในอำนาจหน้าที่ตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

(๑๓) ดำเนินการอื่นใดที่เกี่ยวกับการคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ และชุมชนกลุ่มชาติพันธุ์

มาตรา ๑๗ การประชุมคณะกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม

ให้ประธานกรรมการเป็นประธานในที่ประชุม ถ้าประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประธานกรรมการทำหน้าที่ประธานในที่ประชุม ถ้ารองประธานกรรมการไม่

มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กรรมการที่มาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

วิธีการประชุมและการปฏิบัติงานของคณะกรรมการ ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๑๘ ให้ประธานกรรมการ รองประธานกรรมการ และกรรมการ ได้รับเบี้ยประชุมและประโยชน์ตอบแทนอื่นตามหลักเกณฑ์ที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

มาตรา ๑๙ ให้ผู้อำนวยการศูนย์ ฯ ทำหน้าที่เลขานุการคณะกรรมการ และให้ศูนย์ทำหน้าที่ธุรการและงานวิชาการของคณะกรรมการ หรือคณะอนุกรรมการที่คณะกรรมการตั้งขึ้น รวมทั้งให้มีอำนาจและหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) จัดทำร่างนโยบาย ยุทธศาสตร์ แนวทาง และแผนงานเพื่อคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์เสนอต่อคณะกรรมการเพื่อให้ความเห็นชอบ

(๒) ทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางในการประสานงานเกี่ยวกับการคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

(๓) จัดเก็บและเผยแพร่ข้อมูลของกลุ่มชาติพันธุ์เกี่ยวกับชุมชน ภูมิปัญญา และ อัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมและภาษา

(๔) สนับสนุนและส่งเสริมความร่วมมือ การดำเนินงาน การเผยแพร่ สร้างความเข้าใจ และแลกเปลี่ยนความรู้เกี่ยวกับวิถีชีวิตของกลุ่มชาติพันธุ์ และการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม

(๕) ส่งเสริมสนับสนุนและจัดให้มีการศึกษาวิจัย การพัฒนาศักยภาพและความเข้มแข็งองค์กร ชุมชน สตรี เด็ก เยาวชน และผู้นำกลุ่มชาติพันธุ์

(๖) สร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างภาครัฐและภาคเอกชนทั้งในระดับท้องถิ่น ระดับภูมิภาค และระดับชาติในการคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์

(๗) รับเรื่องร้องทุกข์ที่เกิดจากการกระทำอันเป็นการละเมิดสิทธิและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของกลุ่มชาติพันธุ์ หรือชุมชนกลุ่มชาติพันธุ์

(๘) ปฏิบัติงานอื่นตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

หมวด ๔

สมัชชา

มาตรา ๒๐ เพื่อประโยชน์ในการคุ้มครอง ส่งเสริม และมีส่วนร่วมในการกำหนดวิถีชีวิต กลุ่มชาติพันธุ์ และชุมชนชาติพันธุ์ ให้มีการจัดตั้งสมัชชา ประกอบด้วย สมาชิกที่มาจากผู้แทนกลุ่มชาติพันธุ์ซึ่งเลือกกันเองภายในกลุ่มที่ได้ขึ้นทะเบียนไว้กับคณะกรรมการ จำนวนกลุ่มละไม่เกินห้าคน หลักเกณฑ์และวิธีการขึ้นทะเบียนกลุ่มชาติพันธุ์ และการเลือกสมาชิกให้เป็นไปตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

มาตรา ๒๑ สมาชิกต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

- (๑) มีสัญชาติไทยหรือเป็นบุคคลที่มีถิ่นที่อยู่ถาวรในประเทศไทย
- (๒) มีอายุสิบแปดปีขึ้นไป
- (๓) เป็นสมาชิกของกลุ่มชาติพันธุ์ที่ได้ขึ้นทะเบียนไว้ตาม มาตรา ๒๐
- (๔) ไม่เป็นบุคคลล้มละลายทุจริต
- (๕) ไม่เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

(๖) ไม่เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง สมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น

มาตรา ๒๒ สมาชิกมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปีนับแต่วันที่ได้รับการเลือกและอาจได้รับการเลือกใหม่อีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งเกินสามวาระติดต่อกันไม่ได้

สมาชิกซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระให้ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าสมาชิกซึ่งได้รับการเลือกใหม่จะเข้ารับหน้าที่

มาตรา ๒๓ สมาชิกพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

- (๑) ครบวาระ
- (๒) ตาย
- (๓) ลาออก
- (๔) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๒๑
- (๕) ขาดการประชุมโดยไม่มีเหตุอันควรและไม่ได้รับอนุญาตจากประธานสามครั้ง

ติดต่อกัน

(๖) สมัชชามีมติให้พ้นด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของสมาชิกที่มีอยู่ เพราะบกพร่องต่อหน้าที่ มีความประพฤติเสื่อมเสีย หรือหย่อนความสามารถ

มาตรา ๒๔ ในกรณีที่สมาชิกจากกลุ่มชาติพันธุ์ใดพ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระตาม มาตรา ๒๓ ให้กลุ่มชาติพันธุ์นั้นเลือกบุคคลแทนตำแหน่งที่ว่างลงภายในระยะเวลาสามสิบวันนับแต่วันที่สมาชิกนั้นพ้นจากตำแหน่ง

สมาชิกที่ได้รับเลือกตามวรรคหนึ่ง อยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของสมาชิกซึ่งตนแทน แต่ถ้าเวลาเหลือน้อยกว่าเก้าสิบวันจะไม่ดำเนินการเลือกแทนตำแหน่งที่ว่างก็ได้

มาตรา ๒๕ ให้มีการประชุมสมัชชาภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่มีการเลือกสมาชิกเพื่อเลือกประธาน รองประธาน เลขาธิการ และกรรมการบริหารสมัชชา

หลักเกณฑ์และวิธีการเลือกประธาน รองประธาน เลขาธิการ และกรรมการบริหารสมัชชาตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่สมัชชากำหนด

ให้มีการประชุมสมัชชาปีละสองครั้ง เว้นแต่ในกรณีมีเหตุจำเป็นประธานหรือสมาชิกไม่น้อยกว่าหนึ่งในห้าอาจเข้าชื่อเพื่อขอให้มีการประชุมสมัชชาก็ได้

การลงมติของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก สมาชิกคนหนึ่งมีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

มาตรา ๒๖ สมัชชา มีหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) เป็นศูนย์กลางในการประสานงานแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างกลุ่มชาติพันธุ์ และระหว่างกลุ่มชาติพันธุ์หรือชุมชนชาติพันธุ์กับสังคม

(๒) ส่งเสริมให้กลุ่มชาติพันธุ์อนุรักษ์หรือฟื้นฟูมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมหรืออัตลักษณ์ทางวัฒนธรรม ภาษา ภูมิปัญญาความคิดสร้างสรรค์ และการจัดการและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม

(๓) เสนอนโยบาย มาตรการคุ้มครอง และส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ และศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของกลุ่มชาติพันธุ์ ต่อคณะกรรมการ

(๔) ส่งเสริมและสนับสนุนให้กลุ่มชาติพันธุ์มีส่วนร่วมกับหน่วยงานของรัฐในการจัดการบำรุงรักษา อนุรักษ์ และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติหรือความหลากหลายทางชีวภาพที่จะเป็นประโยชน์ต่อชุมชนและประเทศชาติอย่างยั่งยืน

(๕) เผยแพร่และให้ความรู้ความเข้าใจแก่กลุ่มชาติพันธุ์ หน่วยงานของรัฐ และเอกชนในการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน

(๖) พิจารณาแต่งตั้งผู้แทนสมัชชาในการเข้าร่วมประชุมหรือมีบทบาทในฐานะตัวแทนกลุ่มชาติพันธุ์ ตามพันธกรณีระหว่างประเทศที่ประเทศไทยเป็นภาคี

(๗) สนับสนุนการจัดทำข้อมูลวิถีชีวิตและประวัติศาสตร์กลุ่มชาติพันธุ์ ตลอดจนภูมิปัญญาความคิดสร้างสรรค์ ของกลุ่มชาติพันธุ์ตามพระราชบัญญัตินี้

(๘) เสนอปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาของกลุ่มชาติพันธุ์อันเกี่ยวกับการดำเนินการของรัฐและการจัดทำบริการสาธารณะของหน่วยงานของรัฐต่อคณะกรรมการ

(๙) เป็นตัวแทนกลุ่มชาติพันธุ์เกี่ยวกับการส่งเสริมสิทธิและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของกลุ่มชาติพันธุ์

(๑๐) รายงานปัญหาและผลที่เกิดขึ้นอันเนื่องจากการดำเนินงานใด ๆ ของหน่วยงานของรัฐต่อคณะกรรมการ

มาตรา ๒๗ ให้สมัชชามีอำนาจตราข้อบังคับการประชุมและข้อบังคับอื่นที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่ โดยให้รวมถึงการประชุมสมัชชาระดับกลุ่มชาติพันธุ์ และระดับภูมิภาค

ในการตราข้อบังคับการประชุมและข้อบังคับอื่นตามวรรคหนึ่ง หากมีกรณีที่สมัชชาต้องแต่งตั้งบุคคลไปดำรงตำแหน่งหรือหน้าที่ใด ในการตราข้อบังคับดังกล่าวอย่างน้อยให้สมัชชาคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของสตรีด้วย

มาตรา ๒๘ ให้มีคณะกรรมการบริหารสมัชชาคณะหนึ่ง ประกอบด้วย ประธานสมัชชา เป็นประธาน และกรรมการอื่นอีกจำนวนไม่เกินสิบห้าคนซึ่งที่ประชุมสมัชชาเลือกจากสมาชิก โดยคำนึงถึงสัดส่วนจากกลุ่มชาติพันธุ์ ภูมิภาค เพศ และให้เลขานุการสมัชชาเป็นเลขานุการของคณะกรรมการบริหารสมัชชา

มาตรา ๒๙ ให้นำความในมาตรา ๒๔ มาใช้กับการพ้นจากตำแหน่งกรรมการในคณะกรรมการบริหารสมัชชา และอาจพ้นด้วยกรณีอื่นตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับของสมัชชา

มาตรา ๓๐ คณะกรรมการบริหารสมัชชามีอำนาจและหน้าที่ในการบริหารและดำเนินงานของสมัชชาให้เป็นไปตามมาตรา ๒๗ และที่กำหนดในข้อบังคับของสมัชชา

หมวด ๕

ข้อมูลวิถีชีวิตประวัติศาสตร์กลุ่มชาติพันธุ์

มาตรา ๓๑ ให้คณะกรรมการจัดทำข้อมูลวิถีชีวิตและประวัติศาสตร์กลุ่มชาติพันธุ์ เพื่อการคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และเพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานในการพิสูจน์ข้อเท็จจริงเพื่อรับรองสถานะบุคคลและเพื่อประกาศพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ รวมถึงเพื่อการประกาศและเพิกถอนเขตพื้นที่ที่มีกฎหมายกำหนด เพื่อการอนุรักษ์หรือการใช้ประโยชน์ในทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การผังเมืองและการดำเนินการอื่นที่กระทบต่อวิถีชีวิตของกลุ่มชาติพันธุ์ ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วย ประวัติศาสตร์กลุ่มชาติพันธุ์ พื้นที่ชุมชน พื้นที่อยู่อาศัย พื้นที่ทำกิน พื้นที่ทางวัฒนธรรม และจิตวิญญาณ ข้อมูลบุคคล ข้อมูลวิถีชีวิตและมรดกทางวัฒนธรรมและภาษา และข้อมูลอื่นที่มีความจำเป็นพื้นฐาน

ในการดำเนินงานตามวรรคหนึ่ง คณะกรรมการ อาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการและคณะทำงาน เพื่อปฏิบัติงานอย่างใดอย่างหนึ่ง อันอยู่ในอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ ก็ได้

มาตรา ๓๒ ให้คณะกรรมการช่วยเหลือให้คำแนะนำ กลุ่มชาติพันธุ์ ให้ได้รับการคุ้มครองศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ในฐานะคนไทย อย่างเท่าเทียมกัน

หมวด ๖

พื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์

มาตรา ๓๓ เพื่อประโยชน์ในการคุ้มครองวิถีชีวิตและวัฒนธรรม การส่งเสริมศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ การรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน การส่งเสริมคุณภาพชีวิตที่ดี บนฐานเศรษฐกิจเชิงวัฒนธรรม และการส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชนตามภูมิปัญญาและวัฒนธรรม ตลอดจนการพัฒนาต่อยอดภูมิปัญญาของกลุ่มชาติพันธุ์ คณะกรรมการมีอำนาจกำหนดพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์

คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ตามวรรคหนึ่งต่อไป โดยให้ทำเป็นประกาศของคณะกรรมการ

มาตรา ๓๔ การประกาศพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ตามมาตรา ๓๔ ให้ประชาชนและชุมชนมีสิทธิอยู่อาศัยและใช้ประโยชน์จากที่ดินและทรัพยากรธรรมชาติตามที่กำหนดในธรรมนูญของพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์นั้น และไม่สามารถจำหน่ายโอนสิทธิดังกล่าวให้แก่บุคคลใดได้ เว้นแต่การสืบทอดทางมรดกแก่ทายาทโดยธรรม โดยก่อนการประกาศพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ ให้ชุมชนจัดทำแผนแม่บทและแผนที่การจัดการพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด โดยให้ศูนย์ได้ประสานหน่วยงานของรัฐในพื้นที่ได้สนับสนุนชุมชนในการจัดทำแผนแม่บทและแผนดังกล่าวด้วย

มาตรา ๓๕ ให้ประชาชนในชุมชนที่อยู่ภายในพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ มีสิทธิใช้ประโยชน์จากที่ดินและทรัพยากรธรรมชาติ ตามธรรมนูญของพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ดังต่อไปนี้

- (๑) ก่อสร้าง แผ้วถาง หรือกระทำด้วยประการใด ๆ เพื่อการอยู่อาศัย การสาธารณสุขปศุสัตว์ สาธารณูปโภค การเกษตรกรรม การประมง การเลี้ยงสัตว์และกิจกรรมสาธารณะของชุมชน
- (๒) กระทำด้วยประการใด ๆ เพื่อการทำกินตามวิถีชีวิต วัฒนธรรมและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์
- (๓) การใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติอื่นในพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ทำได้ตามความจำเป็นต่อการอุปโภคบริโภคในครัวเรือน เศรษฐกิจชุมชน หรือใช้ในกิจกรรมสาธารณะของชุมชน
- (๔) ชักน้ำหรือบังคับน้ำจากทางน้ำ ลำน้ำ ลำห้วย หนอง หรือบึง เพื่อประโยชน์ในการอุปโภคบริโภค การเกษตรกรรม การเลี้ยงสัตว์ และกิจกรรมสาธารณะของชุมชน
- (๕) ปลูกต้นไม้หรือพฤษชาติอื่น ๆ
- (๖) ปฏิบัติพิธีกรรมตามประเพณีและจิตวิญญาณของกลุ่มชาติพันธุ์

(๗) การอื่นตามที่คณะกรรมการกำหนด

การใช้ประโยชน์ตามวรรคหนึ่ง ต้องเป็นไปอย่างสมดุลและยั่งยืน ไม่ทำลายความหลากหลายทางชีวภาพ หรือส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

ในกรณีที่กฎหมายโคบัญญัติให้การกระทำหรือการงดเว้นการกระทำตามวรรคหนึ่งเป็นความผิดหรือต้องรับผิดตามกฎหมาย หากผู้มีสิทธิอยู่อาศัยและใช้ประโยชน์จากที่ดินและทรัพยากรธรรมชาติตามที่กำหนดในธรรมนูญของพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ เป็นผู้กระทำหรืองดเว้นการกระทำ เมื่อเจ้าหน้าที่ของรัฐได้ว่ากล่าวตักเตือน และผู้นั้นยินยอมแก้ไขการกระทำไม่ให้เข้าองค์ประกอบความผิดแห่งกฎหมาย ให้ถือว่าผู้นั้นไม่มีเจตนาในการกระทำความผิดอันเป็นเหตุให้ต้องรับผิดตามกฎหมายนั้น

มาตรา ๓๖ เมื่อคณะกรรมการประกาศพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์แล้วให้คณะกรรมการแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ ซึ่งประกอบด้วยผู้แทนหน่วยงานของรัฐในพื้นที่และผู้แทนของชุมชนในพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ จำนวนไม่น้อยกว่าเจ็ดคนแต่ไม่เกินสิบห้าคน เพื่อทำหน้าที่ประสานกับหน่วยราชการหรือหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องอันเกี่ยวกับพระราชบัญญัตินี้

ให้ที่ประชุมคณะกรรมการบริหารพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ เลือกกรรมการคนหนึ่งซึ่งเป็นผู้แทนของชุมชน ในพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ ให้ทำหน้าที่ประธานคณะกรรมการบริหารพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์

คณะกรรมการบริหารพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ ตามวรรคหนึ่ง ให้ทำหน้าที่บริหารพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์

มาตรา ๓๗ ให้คณะกรรมการบริหารพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ มีอำนาจและหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) จัดทำธรรมนูญของพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ โดยอย่างน้อยต้องประกอบด้วยสิทธิและหน้าที่ของประชาชนในพื้นที่ทำกิน พื้นที่อยู่อาศัย พื้นที่วัฒนธรรมและจิตวิญญาณ และพื้นที่สงวน และรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การทำนุบำรุงรักษาศิลปหัตถกรรมและภาษา มาตรการบังคับใช้ธรรมนูญในพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์

(๒) จัดให้มีการประเมินผลการดำเนินการตามแผนแม่บทโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์

(๓) เสนอแนะการปรับปรุงแผนแม่บทต่อคณะกรรมการ

(๔) ประสานงานการรับความช่วยเหลือในด้านต่าง ๆ ที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตของประชาชนในพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์จากหน่วยงานของรัฐหรือเอกชน

(๕) สนับสนุนการจัดทำข้อมูลวิถีชีวิตและประวัติศาสตร์กลุ่มชาติพันธุ์ การคุ้มครองศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ให้แก่คณะกรรมการ

หมวด ๗
บทกำหนดโทษ

มาตรา ๓๘ ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๕ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๓๙ ในวาระเริ่มแรก ให้คณะกรรมการประกอบด้วย กรรมการตามมาตรา ๑๓ (๑) (๒) (๓) และ (๔) เพื่อปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการตามพระราชบัญญัตินี้ไปพลางก่อน จนกว่าจะมีการ แต่งตั้งกรรมการตามมาตรา ๑๓ (๕) (๖) และ (๗) ทั้งนี้ ต้องไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับ แต่วันที่ พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๔๐ ในวาระเริ่มแรก ให้สำนักงบประมาณจัดสรรงบประมาณ ให้ส่วนราชการหรือ หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องกับวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๑๑ สำหรับความจำเป็นในปีนั้น เพื่อปฏิบัติ หน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ โดยอาจเสนอต่อคณะรัฐมนตรีให้เบิกจ่ายจากงบกลางไปพลางก่อน ก็ได้

มาตรา ๔๑ ให้ดำเนินการสรรหาและแต่งตั้งสมาชิกสมัชชา ให้ครบองค์ประกอบของ สมัชชาตามมาตรา ๒๐ ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๔๓ ให้เขตพื้นที่วัฒนธรรมพิเศษตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๓ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๕๓ เขตพื้นที่วัฒนธรรมพิเศษตามมติคณะอนุกรรมการแก้ไขปัญหาความมั่นคงในที่อยู่ อาศัย พื้นที่ทำกิน และพื้นที่ทางจิตวิญญาณของกลุ่มชาติพันธุ์ชาวเลและชาวกะเหรี่ยง และพื้นที่ส่งเสริม และคุ้มครองวิถีชีวิตวัฒนธรรมกลุ่มชาติพันธุ์ตามบันทึกข้อตกลงว่าด้วยความร่วมมือ “ส่งเสริม และ คุ้มครองวิถีชีวิตวัฒนธรรมกลุ่มชาติพันธุ์” ลงวันที่ ๒๘ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๓ ซึ่งได้จัดตั้งอยู่ก่อนวันที่ พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เป็นพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ตามมาตรา ๓๔ไปพลางก่อน จนกว่า คณะกรรมการจะมีการประกาศกำหนดเป็นอย่างอื่น ทั้งนี้ คณะกรรมการต้องประกาศกำหนดพื้นที่ คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งปี นับตั้งแต่วันที่ มี คณะกรรมการตามพระราชบัญญัตินี้ เป็นวาระแรก

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

.....
นายกรัฐมนตรี

บันทึกวิเคราะห์สรุป
สาระสำคัญของพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์
พ.ศ.

๑. เหตุผลและความจำเป็นในการเสนอร่างพระราชบัญญัติ

ด้วยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ได้มีบทบัญญัติเพื่อคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของปวงชนวิถีชีวิต ให้มีศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ อย่างเท่าเทียมกัน ดังปรากฏใน มาตรา ๒๗ บัญญัติว่า บุคคลย่อมเสมอกันในกฎหมาย มีสิทธิเสรีภาพและได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายเท่าเทียมกัน และห้ามมิให้เลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคล ไม่ว่าความแตกต่างในเรื่องถิ่นกำเนิด เชื้อชาติ ภาษา ฐานะทางเศรษฐกิจหรือสังคม ความเชื่อทางศาสนา และมาตรา ๗๐ ได้บัญญัติว่า รัฐพึงส่งเสริมและให้ความคุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ ให้มีสิทธิดำรงชีวิตในสังคมตามวัฒนธรรม ประเพณี และวิถีชีวิตดั้งเดิมตามความสมัครใจได้อย่างสงบสุข ไม่ถูกรบกวน จึงยอมแสดงให้เห็นได้ว่า รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มีความมุ่งหมายในการรับรองคุ้มครองศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของคนชาติไทยทุกคน รวมถึง “กลุ่มชาติพันธุ์” ด้วย ซึ่งกลุ่มชาติพันธุ์มีความหลากหลายของอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรม ภาษา วิถีชีวิต ภูมิปัญญา และความเชื่อ ตามจารีตประเพณีเป็นของตนเอง มีการตั้งถิ่นฐานกระจายอยู่ตามภูมิภาคต่าง ๆ แม้ว่า มีวิถีชีวิตกลมกลืนรวมอยู่ในราชอาณาจักรไทย แต่ยังคงอัตลักษณ์ วัฒนธรรม ภูมิปัญญา ความคิดสร้างสรรค์ ของตนเอง และปรากฏว่า ในปัจจุบันยังขาดบทกฎหมายเฉพาะ เพื่อเป็นบทกฎหมายระดับรองจากรัฐธรรมนูญ ในการกำหนดมาตรการอันเหมาะสมและสอดคล้องกับเจตนารมณ์ของบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญดังกล่าว เพื่อการปฏิบัติต่อกลุ่มชาติพันธุ์ อาทิเช่น การกำหนดสถานะของบุคคล ศักดิ์ศรี ความเป็นมนุษย์ การกำหนดสิทธิอาศัยและใช้ประโยชน์ในที่ดิน ที่มีการทับซ้อนกับพื้นที่อนุรักษ์หรือพื้นที่ที่อยู่ในการดูแลของทางราชการ ที่ไม่สามารถอนุญาตให้ประชาชนใช้ประโยชน์ได้ตามกฎหมาย การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในกิจกรรมหรือกิจการของรัฐหรือเอกชน ที่อาจกระทบต่อวิถีชีวิตหรือชุมชนของกลุ่มชาติพันธุ์ ในพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ อันจะประโยชน์ต่อการดึงศักยภาพชุมชนร่วมพัฒนา เศรษฐกิจการค้าและการท่องเที่ยว ควบคู่ไปกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในพื้นที่ชุมชนตลอดจน การส่งเสริมให้มีการพัฒนาต่อยอดภูมิปัญญาความคิดสร้างสรรค์ ของชุมชนกลุ่มชาติพันธุ์ ด้วยเหตุจำเป็นดังกล่าว จึงสมควรให้มีกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์นี้

๒. เหตุผลที่ต้องแก้ไขกฎหมายในเวลานี้

เป็นการร่างพระราชบัญญัติขึ้นมาใหม่ เพื่อกำหนดแนวทางในกฎหมายระดับรองจากรัฐธรรมนูญ ให้เป็นบทกฎหมายเฉพาะที่นำสิทธิขั้นพื้นฐานของคนชาติไทยกลุ่มชาติพันธุ์ ตามที่ได้รับการรับรองคุ้มครองไว้ในรัฐธรรมนูญ ไปสู่การปฏิบัติใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพและเป็นมาตรฐานเดียวกัน

๓. ความเกี่ยวข้องกับกฎหมายอื่น

๓.๑ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๗ และ ๗๐

๓.๒ ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง การประกาศแผนปฏิรูปประเทศ เมื่อวันที่

๖ เมษายน ๒๕๖๑

๔. สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ.มีสาระสำคัญ

ดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดบทบัญญัติทั่วไป เพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติในการรับรองคุ้มครองสิทธิเสรีภาพ และศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ของกลุ่มชาติพันธุ์ ให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญ ทั้งนี้ โดยมีบทบัญญัติห้ามมิให้มีการเลือกปฏิบัติ ห้ามการเหยียดหยาม สร้างความเกลียดชัง (มาตรา ๕) ส่งเสริมภูมิปัญญาความคิดสร้างสรรค์ ส่งเสริมภาษา ศิลปวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม ของกลุ่มชาติพันธุ์ (มาตรา ๖) ส่งเสริมการจัดการ บำรุงรักษา ใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ ควบคู่กับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม และความหลากหลายทางชีวภาพอย่างสมดุลและยั่งยืน ตามวิถีชีวิต และวัฒนธรรมของชุมชนชาติพันธุ์ (มาตรา ๗) สิทธิได้รับการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิต (มาตรา ๘) ตลอดจน การส่งเสริมให้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจกิจกรรม ที่อาจมีผลกระทบต่อชุมชนและวิถีชีวิตชาติพันธุ์ (มาตรา ๙) และให้มีส่วนร่วมในกระบวนการทางสังคม และการ เมือง โดยได้รับการจัดสรรที่คำนึงถึงสัดส่วนของกลุ่มชาติพันธุ์ เท่าที่ ไม่ขัดต่อกฎหมายอื่น (มาตรา ๑๐)

ทั้งนี้ มีการกำหนดบทลงโทษทางอาญาแก่ความผิดบางประการที่กระทบต่อกลุ่มชาติพันธุ์ เพื่อให้กฎหมายที่เกิดความศักดิ์สิทธิ์มีสภาพบังคับอย่างเป็นรูปธรรม

(๒) กำหนดไว้ในหมวดที่ ๒ ให้ ส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐมีภารกิจร่วมกัน ดำเนินการเพื่อให้มีการคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ อาทิเช่น ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ (มาตรา ๑๑ (๑)) การอนุรักษ์ ภูมิปัญญาหรือความหลากหลายทางวัฒนธรรม (มาตรา ๑๑ (๒)) ส่งเสริมการอนุรักษ์ และการเผยแพร่อัตลักษณ์ท้องถิ่น (มาตรา ๑๑ (๓)) การแสดงออกซึ่งภูมิปัญญา ความหลากหลายทางวัฒนธรรม ภาษา วิถีชีวิต และความเชื่อตามจารีตประเพณี (มาตรา ๑๑ (๔)) การจัดการชุมชนและพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ (มาตรา ๑๑ (๕)) การใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ ควบคู่ไปกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม (มาตรา ๑๑ (๖)) ซึ่งการดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรฐานและแนวปฏิบัติที่ดี ตามที่คณะกรรมการคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์กำหนด (มาตรา ๑๒)

(๓) กำหนดให้จัดตั้ง คณะกรรมการคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์(ไว้ในหมวดที่ ๓) ซึ่งมีตัวแทนจากภาคส่วนต่างๆ เพื่อให้เกิดความร่วมมือกันทั้งในภาครัฐและเอกชนในการคุ้มครองคนชาติไทยกลุ่มชาติพันธุ์ และชุมชนกลุ่มชาติพันธุ์ ซึ่งมีนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน และมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรมและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์เป็นรองประธานตลอดจนมีผู้อำนวยการศูนย์เป็นกรรมการและเลขานุการ (มาตรา ๑๓) โดยให้ดำรงตำแหน่งอยู่ตามวาระที่กฎหมายกำหนด (มาตรา ๑๔) และมีการพ้นตำแหน่งของกรรมการด้วยเหตุต่าง ๆ (มาตรา ๑๕) ทั้งนี้ คณะกรรมการมีอำนาจและหน้าที่ ดังต่อไปนี้ การกำหนดนโยบายและมาตรการการคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ ในกรณีที่มีความจำเป็นให้เสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบต่อไป (มาตรา ๑๖ (๑)) เสนอต่อคณะรัฐมนตรีในการแก้ไขปรับปรุงกฎหมาย กฎ ระเบียบ หรือข้อบังคับ เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ในการคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์ (มาตรา ๑๖ (๒)) กำกับ ติดตาม และประเมินผลในการดำเนินการตามนโยบายและมาตรการการคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ (มาตรา ๑๖ (๓)) การประกาศพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ตามมาตรา (มาตรา ๑๖ (๔)) การกำหนดหลักเกณฑ์การจัดการและการใช้พื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ (มาตรา ๑๖ (๕)) การกำหนดมาตรการความร่วมมือกับหน่วยงานของรัฐเพื่อประโยชน์จัดให้มีหรือจัดทำข้อมูลวิถีชีวิตและประวัติศาสตร์กลุ่มชาติพันธุ์ และส่งเสริมสนับสนุนให้กลุ่มชาติพันธุ์ได้เข้าถึงบริการทางด้านสาธารณสุข และสาธารณสุขภาคขั้นพื้นฐานจากรัฐ (มาตรา ๑๖ (๖)) กำหนดมาตรฐานและแนวปฏิบัติที่ดีต่อกลุ่มชาติพันธุ์ ส่งเสริมศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของกลุ่มชาติ (มาตรา ๑๖ (๗)) การส่งเสริมการอนุรักษ์ และพัฒนาอัตลักษณ์ วัฒนธรรม ภูมิปัญญาความคิดสร้างสรรค์ เพื่อเศรษฐกิจการค้า การท่องเที่ยว และสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ชุมชน (มาตรา ๑๖ (๘)) รับพิจารณาเรื่องร้องทุกข์ และกำหนดแนวทางและมาตรการในการแก้ไขเยียวยาการละเมิดสิทธิกลุ่มชาติพันธุ์ (มาตรา ๑๖ (๙)) จัดให้มีระบบและมาตรการในการให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายแก่กลุ่มชาติพันธุ์ (มาตรา ๑๖ (๑๐)) ออกระเบียบหรือประกาศเพื่อปฏิบัติให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๑๖ (๑๑)) แต่งตั้งคณะอนุกรรมการ ที่ปรึกษา หรือคณะทำงานเพื่อปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใด อันอยู่ในอำนาจหน้าที่ตามที่คณะกรรมการมอบหมาย (มาตรา ๑๖ (๑๒)) ดำเนินการอื่นใดที่เกี่ยวกับการคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ และชุมชนกลุ่มชาติพันธุ์ (มาตรา ๑๖ (๑๓)) การกำหนดองค์ประชุมของคณะกรรมการฯ (มาตรา ๑๗) การกำหนดเกี่ยวกับเบี้ยประชุมของคณะกรรมการ ฯ (มาตรา ๑๘) และกำหนดให้ผู้อำนวยการศูนย์ทำหน้าที่เลขานุการคณะกรรมการ และให้ศูนย์ทำหน้าที่ธุรการและงานวิชาการของคณะกรรมการ หรือคณะอนุกรรมการที่คณะกรรมการตั้งขึ้น และมีอำนาจ รับเรื่องร้องทุกข์ที่เกิดจากการกระทำอันเป็นการละเมิดสิทธิและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของกลุ่มชาติพันธุ์ หรือชุมชนกลุ่มชาติพันธุ์ (มาตรา ๑๙)

(๔) ให้มีการจัดตั้ง สมัชชากลุ่มชาติพันธุ์แห่งประเทศไทย เป็นศูนย์กลางในการประสานงานแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และสร้างความเข้าใจอันดี ระหว่างกลุ่มชาติพันธุ์หรือชุมชนชาติพันธุ์กับสังคมเป็นตัวแทนกลุ่มชาติพันธุ์เกี่ยวกับการส่งเสริมสิทธิและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของกลุ่มชาติพันธุ์

ตลอดจน ส่งตัวแทนเข้าไปมีส่วนร่วมในคณะกรรมการคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ (มาตรา ๒๐ - ๓๐)

(๕) ให้มีการจัดทำข้อมูลวิถีชีวิตประวัติศาสตร์กลุ่มชาติพันธุ์ เพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของกลุ่มชาติพันธุ์ (มาตรา ๓๑ - ๓๒)

(๖) ให้มีการกำหนดพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ และให้ประชาชนในชุมชนที่อยู่ภายในพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ มีสิทธิใช้ประโยชน์จากที่ดินและทรัพยากรธรรมชาติ ตามธรรมนูญของพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ ในกรณีที่ถูกกฎหมายใดบัญญัติให้การกระทำหรือการงดเว้นการกระทำในเขตพื้นที่ดังกล่าว ซึ่งเป็นไปอย่างสมดุลงและยั่งยืน ไม่ทำลายความหลากหลายทางชีวภาพ หรือส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ว่าเป็นความผิดหรือต้องรับผิดตามกฎหมาย หากผู้มีสิทธิอยู่อาศัยและใช้ประโยชน์จากที่ดินและทรัพยากรธรรมชาติตามที่กำหนดในธรรมนูญของพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ เป็นผู้กระทำหรืองดเว้นการกระทำ เมื่อเจ้าหน้าที่ของรัฐได้กล่าวตักเตือน และผู้นั้นยินยอมแก้ไขการกระทำไม่ให้เข้าองค์ประกอบความผิดแห่งกฎหมาย ให้ถือว่าผู้นั้นไม่มีเจตนาในการกระทำความผิดอันเป็นเหตุให้ต้องรับผิดตามกฎหมายนั้น ตลอดจนให้มี ให้คณะกรรมการบริหารพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์เพื่อประโยชน์แก่การนี้ (มาตรา ๓๓ - ๓๗)

(๗) กำหนดฐานความผิดอาญา ว่าด้วยการกระทำเหยียดหยามหรือสร้างความเกลียดชังแก่กลุ่มชาติพันธุ์ ซึ่งถือว่าเป็นการกระทำที่ละเมิดต่อศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ที่ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ (มาตรา ๓๘)

(๘) กำหนดบทเฉพาะกาล เพื่อให้กระบวนการเปลี่ยนผ่านสู่การมีพระราชบัญญัติฉบับใหม่นี้ มีประสิทธิภาพในการคุ้มครองศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของกลุ่มชาติพันธุ์มากที่สุด (มาตรา ๓๙ - ๔๒)

ร่าง
พระราชบัญญัติ
สภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย
พ.ศ.

(นายศักดิ์ดา แสนมี กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน ๑๒,๘๘๘ คน เป็นผู้เสนอ)

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
เลขที่รับ 1097/๒๕๖๗
วันที่ ๑๖ ก.พ. ๖๗
เวลา ๙.๐๐ น.

ที่ นร ๐๕๐๓/๒๕๖๗

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติที่คณะรัฐมนตรีขอรับมาพิจารณา ก่อนรับหลักการ (ร่างพระราชบัญญัติสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย พ.ศ.)

เรียน เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

อ้างถึง หนังสือสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ที่ สผ ๐๐๑๔/๑๐๐๑๒ ลงวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๖๖

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๙๑๔/๓
ลงวันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๖๗

ตามที่สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรแจ้งว่า ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ ๒ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันพฤหัสบดีที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๖๖ และครั้งที่ ๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันพุธที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๖๖ ที่ประชุมได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย พ.ศ. (นายศักดิ์ดา แสนมี กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน ๑๒,๘๘๘ คน เป็นผู้เสนอ) แล้วเห็นชอบให้คณะรัฐมนตรีรับร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวไปพิจารณา ก่อนรับหลักการ โดยให้รอการพิจารณาไว้ภายในกำหนด ๖๐ วัน ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๑๑๘ นั้น

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้เสนอข้อสังเกตและผลการพิจารณาร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวมาเพื่อดำเนินการ ความละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

ในคราวประชุมคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗ คณะรัฐมนตรีพิจารณาเห็นว่า รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๗๐ บัญญัติให้รัฐพึงส่งเสริมและให้ความคุ้มครองชาวไทย กลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ ให้มีสิทธิดำรงชีวิตในสังคมตามวัฒนธรรม ประเพณี และวิถีชีวิตดั้งเดิมตามความสมัครใจ ได้อย่างสงบสุข ไม่ถูกรบกวน ทั้งนี้ เท่าที่ไม่เป็นการขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน หรือเป็นอันตรายต่อความมั่นคงของรัฐ หรือสุขภาพอนามัย ซึ่งเมื่อพิจารณาร่างพระราชบัญญัติสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย พ.ศ. (นายศักดิ์ดา แสนมี กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน ๑๒,๘๘๘ คน เป็นผู้เสนอ) แล้วยังเห็นว่า ร่างพระราชบัญญัตินี้มีชื่อและสาระสำคัญที่ไม่สอดคล้องกับบทบัญญัติตามมาตรา ๗๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ซึ่งเป็นหลักการเกี่ยวกับการคุ้มครองความหลากหลายทางวัฒนธรรม (Cultural Diversity) และการแสดงออกซึ่งความหลากหลายทางวัฒนธรรมในสังคมไทยของกลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งร่างพระราชบัญญัตินี้ใช้ถ้อยคำว่า “ชนเผ่าพื้นเมือง” อันอาจทำให้เกิดความเข้าใจสับสนได้ว่าเป็นเรื่องของ “ชนพื้นเมืองดั้งเดิม” (Indigenous Peoples) ซึ่งมีนัยเกี่ยวกับการยึดครองดินแดนของผู้มาทีหลังหรือการล่าอาณานิคม และไม่ตรงกับบริบทของประเทศไทย จึงสมควรใช้คำว่า “กลุ่มชาติพันธุ์” (ethnic groups) แทน อย่างไรก็ตาม โดยที่ร่างพระราชบัญญัตินี้มีหลักการเพื่อคุ้มครองสิทธิของกลุ่มชาติพันธุ์และส่งเสริมวิถีชีวิตของบุคคลดังกล่าวให้สามารถดำรงชีวิตได้ในสังคมตามวัฒนธรรม ประเพณี และวิถีชีวิตดั้งเดิมของตนซึ่งสอดคล้องกับหลักสิทธิมนุษยชนและหลักการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย รวมทั้งมีหลักการทำนองเดียวกันกับร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. ของกระทรวงวัฒนธรรม ที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติ (๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗) อนุมัติหลักการร่างพระราชบัญญัติและให้ส่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

/ตรวจพิจารณา ...

ตรวจพิจารณาเป็นเรื่องด่วน ประกอบกับผลการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย พ.ศ. (นายศักดิ์ดา แสนมี กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน ๑๒,๘๘๘ คน เป็นผู้เสนอ) ระหว่าง สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จำนวน ๑๐ หน่วยงาน ได้แก่ กระทรวงการคลัง (กรมบัญชีกลาง) กระทรวงการต่างประเทศ (กรมองค์การระหว่างประเทศ) กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (สำนักงานปลัดกระทรวง) กระทรวงมหาดไทย (กรมการปกครอง) กระทรวงวัฒนธรรม [ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน)] สำนักงานประมง สำนักงาน ก.พ. สำนักงาน ก.พ.ร. สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ซึ่งล้วนเห็นด้วยและไม่ขัดข้องในหลักการของร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวโดยมีข้อสังเกตบางประการ เช่น

๑. การจัดตั้งสำนักงานสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทยยังไม่มี ความชัดเจนว่ามีสถานะเป็นหน่วยงานของรัฐหรือไม่

๒. การจัดตั้งกองทุนสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทยยังไม่มี ความชัดเจนว่ากองทุนดังกล่าวเป็นทุนหมุนเวียนตามพระราชบัญญัติการบริหารทุนหมุนเวียน พ.ศ. ๒๕๕๘ หรือไม่

๓. ร่างพระราชบัญญัติไม่ได้กำหนดสาระสำคัญเกี่ยวกับการกำหนดรองรับสิทธิกลุ่มชาติพันธุ์ และการกำหนดหน้าที่ให้หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องดำเนินการเพื่อคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ รวมทั้งการกำหนดกลไกเชื่อมโยงระหว่างสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทยกับภาครัฐ จึงได้ลงมติ

๑. รับทราบข้อสังเกตและผลการพิจารณาเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติที่คณะรัฐมนตรีขอรับมาพิจารณาก่อนรับหลักการ (ร่างพระราชบัญญัติสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย พ.ศ. ซึ่งนายศักดิ์ดา แสนมี กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน ๑๒,๘๘๘ คน เป็นผู้เสนอ) ตามที่สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเสนอ

๒. ให้ส่งคืนร่างพระราชบัญญัติสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย พ.ศ. (นายศักดิ์ดา แสนมี กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน ๑๒,๘๘๘ คน เป็นผู้เสนอ) ที่คณะรัฐมนตรีขอรับมาพิจารณาก่อนรับหลักการไปยังสภาผู้แทนราษฎรภายในกำหนดเวลา พร้อมให้แจ้งความเห็นของคณะรัฐมนตรีไปด้วยว่า คณะรัฐมนตรีรับหลักการร่างพระราชบัญญัติสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย พ.ศ. (นายศักดิ์ดา แสนมี กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน ๑๒,๘๘๘ คน เป็นผู้เสนอ) และให้ส่งความเห็นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดังกล่าวไปเพื่อประกอบการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรด้วย โดยขอให้สภาผู้แทนราษฎรพิจารณา ร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว พร้อมกับร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. ของกระทรวงวัฒนธรรม ที่คณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอไปในคราวเดียวกันต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอได้โปรดดำเนินการต่อไปด้วย จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

กลุ่มงานเข้าชื่อเสนอกฎหมาย
รับที่ ๒๕๒๕๖๓
วันที่ ๒๒ ก.พ. ๖๗ เวลา ๑๐.๓๐ น.

(นางณัฐฎาจารย์ อนันตศิลป์)
เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

กลุ่มงานระเบียบวาระ/
รับที่ ๕๕๘ / ๒๕๖๓
วันที่ ๒๒ ก.พ. ๖๗ เวลา ๐๙.๕๙ น.

กองนิติธรรม
โทร. ๐๒ ๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๑๓๔๒ (วนิช)
โทรสาร ๐ ๒๒๘๒ ๘๑๒๑
ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ : saraban@soc.go.th

กลุ่มงานบริหารทั่วไป สำนักงาน
รับที่ ๒๕๖๘ / ๒๕๖๓
วันที่ ๒๒ ก.พ. ๖๗ เวลา ๙.๕๐
ส่งกลุ่มงาน... ดำเนินงาน...

ด่วนที่สุด

ที่ นร ๐๙๑๔/๓

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
๑ ถนนพระอาทิตย์ เขตพระนคร
กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐

๒๔ มกราคม ๒๕๖๗

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติที่คณะรัฐมนตรีขอรับมาพิจารณาก่อนรับหลักการ (ร่างพระราชบัญญัติสภาชนเผ่า
พื้นเมืองแห่งประเทศไทย พ.ศ.)

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๗/๘๘
ลงวันที่ ๓ มกราคม ๒๕๖๗

ตามหนังสือที่อ้างถึง ความว่า ด้วยสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรแจ้งว่า
ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ ๒ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันพฤหัสบดี ที่ ๑๔
ธันวาคม ๒๕๖๖ และครั้งที่ ๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันพุธที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๖๖
ที่ประชุมได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย พ.ศ. (นายศักดิ์ดา
แสนมี กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน ๑๒,๘๘๘ คน เป็นผู้เสนอ) แล้วมีมติเห็นชอบให้คณะรัฐมนตรี
รับร่างพระราชบัญญัติฉบับดังกล่าวไปพิจารณาก่อนรับหลักการ สำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี
จึงส่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวมายังสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเพื่อเชิญผู้แทนกระทรวง
ทบวง กรม ที่เกี่ยวข้องมาร่วมพิจารณา และแจ้งผลการพิจารณาไปยังสำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี
ภายในวันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๖๗ ทั้งนี้ คณะรัฐมนตรีจะต้องแจ้งผลการพิจารณาไปยังสภาผู้แทนราษฎร
ภายในวันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗ ความละเอียดทราบแล้ว นั้น

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวโดยจัดประชุม
เพื่อรับฟังความเห็นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเมื่อวันที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๖๗ ซึ่งมีหน่วยงานเข้าร่วม
ประชุม จำนวน ๑๑ หน่วยงาน ได้แก่ กระทรวงการคลัง กระทรวงการต่างประเทศ กระทรวงการพัฒนา
สังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงวัฒนธรรม สำนักงบประมาณ
สำนักงาน ก.พ. สำนักงาน ก.พ.ร. สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงาน
คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ และศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน) ปรากฏผล
การพิจารณา ดังต่อไปนี้

๑. ความเห็นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติ สภามณฑลแห่งประเทศไทย พ.ศ. (นายศักดิ์ดา แสนมี กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน ๑๒,๘๘๘ คน เป็นผู้เสนอ) โดยสรุปได้ ดังต่อไปนี้

๑.๑ กระทรวงการคลัง (กรมบัญชีกลาง) เห็นด้วยในหลักการของการตรา กฎหมายเกี่ยวกับการคุ้มครองสิทธิชนเผ่าพื้นเมือง โดยมีข้อสังเกต ดังนี้

(๑) ร่างมาตรา ๒๒ การกำหนดให้สมาชิกสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย คณะกรรมการบริหารสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย คณะอนุกรรมการ คณะผู้อาวุโส และคณะทำงานที่สภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทยแต่งตั้งได้รับเบี้ยประชุม และมีสิทธิเบิกค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกาที่เกี่ยวข้อง และร่างมาตรา ๒๗ การกำหนดให้มีสำนักงานสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทยเป็นนิติบุคคลและอยู่ภายใต้ การอำนวยการของคณะกรรมการบริหารสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย นั้น เนื่องจาก ยังไม่ชัดเจนว่าสำนักงานสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทยเป็นหน่วยงานของรัฐประเภทใด อยู่ภายใต้กฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณหรือไม่ ประการใด รวมถึงแหล่งเงินที่ใช้เพื่อจ่ายรายการ ค่าใช้จ่ายมาจากแหล่งเงินใด นอกจากนี้ กรณีการกำหนดสิทธิให้ได้รับเบี้ยประชุมตามพระราชกฤษฎีกา ที่เกี่ยวข้องในร่างมาตรา ๒๒ หากหมายถึงพระราชกฤษฎีกาเบี้ยประชุมกรรมการ พ.ศ. ๒๕๔๗ ออกโดย อาศัยอำนาจตามมาตรา ๓ (๔) แห่งพระราชบัญญัติการกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการจ่ายเงิน บางประเภทตามงบประมาณรายจ่าย พ.ศ. ๒๕๑๘ ซึ่งใช้บังคับกับหน่วยงานของรัฐที่ใช้จ่ายจาก แหล่งเงินงบประมาณ โดยให้สิทธิเฉพาะคณะกรรมการบริหารสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย และคณะอนุกรรมการ มิได้รวมถึงคณะทำงาน ข้อกำหนดตามร่างมาตราดังกล่าวจึงอาจเกิดปัญหา ในการปฏิบัติได้ สำหรับค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน นั้น เป็นค่าใช้จ่ายในลักษณะค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปปฏิบัติหน้าที่ ของกรรมการบริหารสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทยและอนุกรรมการ ซึ่งเบิกจ่ายตามพระราชกฤษฎีกาค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการ พ.ศ. ๒๕๒๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม โดยอนุโลมหรือไม่ อย่างไร ดังนั้น จึงเห็นควรกำหนดให้ชัดเจนเพื่อมิให้เกิดปัญหาในการตีความ

(๒) ร่างมาตรา ๓๐ กำหนดให้จัดตั้งกองทุนสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย มีฐานะเป็นนิติบุคคลเท่านั้น แต่ไม่ได้กำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับกองทุนสภาชนเผ่าพื้นเมือง แห่งประเทศไทยไว้ชัดเจน ทั้งนี้ หากกองทุนสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทยมิได้ตั้งขึ้น เพื่อกิจการที่อนุญาตให้นำรายรับสมทบทุนไว้ใช้จ่ายได้โดยไม่ต้องนำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดินแล้ว กองทุนอาจไม่ใช้ทุนหมุนเวียนตามพระราชบัญญัติการบริหารทุนหมุนเวียน พ.ศ. ๒๕๕๘ และไม่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของกระทรวงการคลังที่จะกำกับดูแล

(๓) การตรากฎหมายที่มีผลผูกพันทรัพย์สินหรือก่อให้เกิดภาระทางการเงิน การคลังแก่รัฐจะต้องพิจารณาถึงความคุ้มค่า ต้นทุน ผลประโยชน์ และเสถียรภาพและความมั่นคง ทางเศรษฐกิจและสังคม ตลอดจนความยั่งยืนทางการคลังของรัฐด้วย

อย่างไรก็ดี กระทรวงวัฒนธรรมโดยศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน) ได้ดำเนินการยกย่องพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. ซึ่งอยู่ระหว่างการรับฟังความคิดเห็นของหน่วยงานเพื่อนำเสนอคณะรัฐมนตรี ดังนั้น เพื่อให้การพิจารณาร่างกฎหมายดังกล่าวเป็นไปด้วยความรอบคอบและไม่เป็นการเสนอกฎหมายที่ซ้ำซ้อนกัน จึงควรนำร่างพระราชบัญญัติสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย พ.ศ. ไปพิจารณาร่วมกับร่างกฎหมายที่กระทรวงวัฒนธรรมเสนอ

๑.๒ กระทรวงการต่างประเทศ (กรมองค์การระหว่างประเทศ) ไม่ขัดข้องในหลักการต่อร่างพระราชบัญญัติสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย พ.ศ. ทั้งนี้ หากพิจารณาเปรียบเทียบข้อเสนอแนะโดยสรุป (concluding observations) จากการนำเสนอรายงานข้อมูลรายประเทศของไทยเมื่อเดือนพฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๔ ต่อคณะกรรมการว่าด้วยการขจัดการเลือกปฏิบัติทางเชื้อชาติ (Committee on the Elimination of Racial Discrimination) ภายใต้อนุสัญญาว่าด้วยการขจัดการเลือกปฏิบัติทางเชื้อชาติในทุกรูปแบบ (Convention on the Elimination of All Forms of Racial Discrimination : CERD) กับอำนาจหน้าที่ของสภาชนเผ่าพื้นเมืองตามร่างพระราชบัญญัติฯ การมีองค์หรือตัวแทน (representation) ของไทยที่เป็นระบบจะช่วยอุดช่องว่างและส่งเสริมการดำเนินการในด้านต่าง ๆ ของไทย อาทิ ข้อมูลสถิติที่มีการแบ่งแยกกลุ่มการเลือกปฏิบัติทางเชื้อชาติและการเลือกปฏิบัติต่อกลุ่มเปราะบางต่าง ๆ คำพูดที่ทำให้เกิดความเกลียดชังและอาชญากรรมจากความเกลียดชัง (hate speech and hate crimes) การสร้างความตระหนักรู้และทัศนคติที่ดีต่อกลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ อย่างไรก็ตาม มีข้อสังเกต ดังนี้

(๑) ร่างมาตรา ๑๑ (๗) กำหนดหน้าที่และอำนาจของสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทยให้เป็นกลไกในการแสวงหาความร่วมมือในการพิทักษ์และปกป้องสิทธิมนุษยชนทรัพย์สินทางปัญญา สิทธิชนเผ่าพื้นเมืองของกลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ ในระดับพื้นที่ ระดับประเทศ และระดับนานาชาติ รวมทั้งประสานความร่วมมือกับหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อจัดทำแผนงาน โครงการ หรือกิจกรรมที่เป็นการส่งเสริมวิถีชีวิตและพัฒนาศักยภาพชนเผ่าพื้นเมืองให้กับรัฐและภาคีที่เกี่ยวข้อง ซึ่งปัจจุบันในการเจรจาการค้าเสรีมีแนวโน้มที่บางกลุ่มประเทศได้หยิบยกประเด็นเกี่ยวกับสิทธิของชนพื้นเมืองดั้งเดิม (Indigenous Peoples) การส่งเสริมการค้าของผลิตภัณฑ์ที่ผลิตโดยกลุ่มดังกล่าว และการมีผู้แทนในการประชุม/กิจกรรมต่าง ๆ อาทิ การเจรจากรอบความร่วมมือทางเศรษฐกิจอินโด - แปซิฟิก (Indo - Pacific Economic Framework : IPEF) ความตกลงการค้าเสรีอาเซียน - แคนาดา (ACAFTA) ดังนั้น สภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทยตามร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวจะเป็นอีก interest group ในเรื่องนี้ และอาจมีบทบาทในระดับนานาชาติได้

(๒) ร่างมาตรา ๒๑ ระบุถึงอำนาจของสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทยในการเชิญข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น หรือบุคคลใดให้ข้อเท็จจริง หรือให้จัดส่งเอกสารหรือข้อมูลเพื่อประกอบการพิจารณา ซึ่งการกำหนดอำนาจดังกล่าวอาจเปรียบได้กับการที่รัฐสภาเชิญหน่วยงานของรัฐไปชี้แจงข้อเท็จจริงในเรื่องต่าง ๆ จากร่างमतาดังกล่าวจะเห็นได้ว่า มีความไม่ชัดเจนเกี่ยวกับสถานะของสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทยว่าเป็นหน่วยงานอิสระหรือเป็นองค์กรภายใต้รัฐบาลซึ่งกระทบต่ออำนาจและความสัมพันธ์ของสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทยต่อหน่วยงานภาครัฐ และมีนัยต่อมาตรา ๒๒ เรื่องทางการเงิน เช่น การรับเบี้ยประชุม

(๓) การใช้ถ้อยคำว่า “ชนเผ่าพื้นเมือง” คาบเกี่ยวกับคำว่า “ชนพื้นเมืองดั้งเดิม” (Indigenous Peoples) ซึ่งในบริบทของประเทศไทยโดยปกติจะใช้คำว่า “กลุ่มชาติพันธุ์” (ethnic groups) จึงอาจต้องระมัดระวังการใช้ถ้อยคำดังกล่าวด้วย เนื่องจากตามปฏิญญาสหประชาชาติว่าด้วยสิทธิชนพื้นเมืองดั้งเดิม (United Nations Declaration on the Rights of Indigenous Peoples : UNDRIP) ไม่ได้กำหนดความหมายของคำว่า “ชนพื้นเมืองดั้งเดิม” ซึ่งเป็นเจตนาของผู้ร่างที่เห็นว่าการนิยามชนพื้นเมืองดั้งเดิมควรเป็นสิทธิของชนพื้นเมืองดั้งเดิมในการระบุตัวตนด้วยตนเอง นอกจากนี้ การใช้คำว่า “ชนพื้นเมืองดั้งเดิม” มีนัยว่าเกี่ยวกับการถูกยึดครองดินแดนของผู้มาทีหลังหรือการล่าอาณานิคม เช่น กลุ่มอะบอริจิน เมารี อินเดียนแดง ซึ่งไม่สอดคล้องกับบริบทของไทย

๑.๓ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (สำนักงานปลัดกระทรวง) เห็นด้วยในหลักการของร่างพระราชบัญญัติสภาพชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย พ.ศ. โดยมีข้อสังเกต ดังนี้

(๑) เหตุผลประกอบร่างพระราชบัญญัติได้อ้างปฏิญญาสหประชาชาติว่าด้วยสิทธิของชนเผ่าพื้นเมืองและมาตรา ๗๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แต่ประเทศไทยได้รับรองการมีชนเผ่าพื้นเมืองหรือไม่ อย่างไร

(๒) ร่างมาตรา ๕ มีเหตุผลที่กำหนดให้นายกรัฐมนตรีเป็นผู้รักษาการตามร่างพระราชบัญญัติอย่างไร ทั้งนี้ เนื่องจากพระราชบัญญัติบางฉบับสามารถกำหนดให้รัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง เช่น รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรมหรือรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์เป็นผู้รักษาการตามพระราชบัญญัติ

(๓) ร่างมาตรา ๑๑ (๔) กำหนดให้สภาพชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย มีหน้าที่และอำนาจอนุรักษ์ส่งเสริมและฟื้นฟู อัตลักษณ์ ภาษา ศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญา อาหารสมุนไพร พันธุ์พืช พื้นที่ทางจิตวิญญาณ และพื้นที่ทำมาหากินตามจารีตประเพณีของชนเผ่าพื้นเมือง มีความคาบเกี่ยวกับการประกาศเขตคุ้มครองวัฒนธรรมและวิถีชีวิต

(๔) ร่างมาตรา ๑๒ กำหนดเกี่ยวกับโครงสร้างการบริหารสภาพชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทยซึ่งอาจจำเป็นต้องมีภาครัฐเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารด้วยหรือไม่

(๕) ร่างมาตรา ๒๑ กำหนดให้สมาชิกสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย คณะอนุกรรมการที่คณะกรรมการบริหารสภาพชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทยแต่งตั้ง คณะผู้อาวุโสของสภาพชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย และคณะทำงานที่สภาพชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทยแต่งตั้งมีอำนาจเชิญข้าราชการ พนักงานหรือลูกจ้างของหน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น หรือบุคคลใดมาให้ข้อเท็จจริงหรือให้จัดส่งเอกสารหรือข้อมูลเพื่อประกอบการพิจารณาอาจเข้าช้อนกับอำนาจและหน้าที่ของผู้ตรวจการแผ่นดินหรือคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

(๖) ร่างมาตรา ๒๗ กำหนดให้สำนักงานสภาพชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย เป็นหน่วยงานนิติบุคคลและอยู่ภายใต้การอำนวยการของคณะกรรมการบริหารสภาพชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทยเท่านั้น แต่ไม่ได้กำหนดชัดเจนว่าเป็นหน่วยงานของรัฐหรือไม่ อย่างไร ทำให้เกิดความไม่ชัดเจนเกี่ยวกับสถานะของสำนักงานสภาพชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย นอกจากนี้ ควรกำหนด

เพิ่มเรื่องความรับผิดชอบต่อสาธารณะ เช่น การรายงานผลการปฏิบัติงานเพื่อให้ทราบถึงประโยชน์ที่จะได้รับจากการจัดตั้งสำนักงานดังกล่าว

(๗) ร่างมาตรา ๓๐ กำหนดไม่ชัดเจนว่ากองทุนสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทยรับเงินอุดหนุนหรือเงินบริจาคจากรัฐบาลหรือไม่ และจะทำให้มีสถานะเป็นหน่วยงานของรัฐหรือไม่ รวมทั้งกรณีที่มีผู้บริจาคเป็นคนต่างประเทศจะบริหารจัดการอย่างไร

๑.๔ กระทบวงมหาดไทย (กรมการปกครอง) เห็นด้วยในหลักการของร่างพระราชบัญญัติสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย พ.ศ. โดยมีข้อสังเกต ดังนี้

(๑) ร่างมาตรา ๗ (๑) กำหนดให้สมาชิกสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทยต้องมีสัญชาติไทยหรือเป็นบุคคลที่มีถิ่นที่อยู่ถาวรในประเทศไทย แต่จากข้อมูลการจัดทำทะเบียนประวัติของกรมการปกครองพบว่า กลุ่มชาติพันธุ์บางส่วนไม่มีสัญชาติไทยหรือไม่มีถิ่นที่อยู่ถาวรในประเทศไทย จึงอาจทำให้ขาดคุณสมบัติที่จะเป็นสมาชิกสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย

(๒) ร่างมาตรา ๗ (๓) กำหนดให้สมาชิกสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทยต้องเป็นชนเผ่าพื้นเมืองในกลุ่มชาติพันธุ์ที่อยู่ในประเทศไทยอาจขัดแย้งกับร่างมาตรา ๗ (๑) ที่กำหนดให้สมาชิกต้องมีสัญชาติไทยหรือเป็นบุคคลที่มีถิ่นที่อยู่ถาวรในประเทศไทยหรือไม่

(๓) ร่างมาตรา ๗ (๔) กำหนดให้สมาชิกสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทยต้องมีอายุ ๑๕ ปีบริบูรณ์ขึ้นไปอาจจะไม่เหมาะสมเนื่องจากสมาชิกสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทยมีอำนาจและหน้าที่ตามมาตรา ๑๑ จึงควรกำหนดเกณฑ์อายุที่มีความสามารถตัดสินใจในเชิงนโยบายได้ โดยควรกำหนดอายุขั้นต่ำ ๑๘ ปีบริบูรณ์ หรือ ๒๐ ปีบริบูรณ์ ทั้งนี้ อาจกำหนดให้จัดตั้งสภาเยาวชนชนเผ่าพื้นเมืองโดยให้บุคคลที่มีอายุ ๑๕ ปีบริบูรณ์สามารถเป็นสมาชิกสภาเยาวชนชนเผ่าพื้นเมืองได้

๑.๕ กระทบวงวัฒนธรรม (ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน)) เห็นด้วยในหลักการของร่างพระราชบัญญัติสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย พ.ศ. โดยมีข้อสังเกต ดังนี้

(๑) ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. ของกระทรวงวัฒนธรรมซึ่งขณะนี้อยู่ระหว่างการเสนอคณะรัฐมนตรีกำหนดให้มีสมัชชากลุ่มชาติพันธุ์แห่งประเทศไทย คณะกรรมการบริหารสมัชชา และคณะผู้อาวุโส ทำนองเดียวกันกับร่างพระราชบัญญัติสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย พ.ศ. ที่กำหนดให้มีสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย คณะกรรมการบริหารสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย และคณะผู้อาวุโส เพียงแต่ใช้คำต่างกัน นอกจากนี้ ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. ของกระทรวงวัฒนธรรมมีเป้าหมายหรือเจตนารมณ์ใช้กลไกสมัชชาเป็นพื้นที่ให้กลุ่มชาติพันธุ์มีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายและวางกลไกให้มีผู้แทนของสมัชชาเข้าไปเป็นตัวแทนในคณะกรรมการคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ที่เป็นคณะกรรมการระดับนโยบายซึ่งมีนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน ซึ่งหมายความว่า จะมีกลไกการเชื่อมโยงระหว่างหน่วยงานของรัฐและภาคประชาชนที่เป็นกลุ่มชาติพันธุ์

(๒) ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. ของกระทรวงวัฒนธรรมมีการสอบถามความเห็นไปยังกระทรวงการต่างประเทศและได้ให้ความเห็นว่าควรระมัดระวังการใช้ถ้อยคำว่า “ชนเผ่าพื้นเมือง” อีกทั้งจากการรับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. ของกระทรวงวัฒนธรรม นั้น

หน่วยงานต่าง ๆ ได้ให้ข้อสังเกตว่า ไม่ควรใช้ถ้อยคำดังกล่าวจึงเป็นเหตุให้ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. ของกระทรวงวัฒนธรรมไม่ใช่คำว่า “ชนเผ่าพื้นเมือง”

(๓) ร่างพระราชบัญญัติสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย พ.ศ.

กำหนดลักษณะและบทบาทของสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทยไม่ชัดเจนว่าเป็นหน่วยงานภาครัฐหรือองค์กรอิสระ รวมถึงเรื่องการใช้งบประมาณหรือแหล่งที่มาของกองทุน ส่วนร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. ของกระทรวงวัฒนธรรมกำหนดให้รัฐสนับสนุนการดำเนินงานของสมัชชากลุ่มชาติพันธุ์แห่งประเทศไทยเป็นรายปี

(๔) ร่างพระราชบัญญัติสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย พ.ศ.

กำหนดให้สภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทยมีหน้าที่และอำนาจทำงานเดียวกับสมัชชากลุ่มชาติพันธุ์แห่งประเทศไทยตามร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. ของกระทรวงวัฒนธรรม

(๕) สภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทยมีสภาพที่เป็นองค์กรอิสระและไม่มีกลไกการเชื่อมโยงระหว่างหน่วยงานของรัฐกับสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย ดังนั้น การที่ร่างมาตรา ๒๑ กำหนดให้สมาชิกสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย คณะกรรมการบริหารสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย คณะอนุกรรมการที่คณะกรรมการบริหารสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทยแต่งตั้ง คณะผู้อาวุโสของสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย และคณะทำงานที่สภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทยแต่งตั้งมีอำนาจเรียกให้หน่วยงานของรัฐจัดส่งเอกสารหรือข้อมูลจะสามารถกระทำได้หรือไม่

(๖) การจัดทำร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. ของกระทรวงวัฒนธรรม นั้น หน่วยงานโดยส่วนใหญ่เห็นชอบในหลักการ แต่เนื่องจากมีเหตุยบสภาผู้แทนราษฎรทำให้มีการส่งคืนร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวกลับมา และปัจจุบันกระทรวงวัฒนธรรมได้เสนอเข้าไปอีกครั้งหนึ่ง ซึ่งขณะนี้อยู่ระหว่างการสอบถามความเห็นจากหน่วยงานต่าง ๆ ซึ่งหากคณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบในหลักการและให้ส่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณาอาจทำให้มีระยะเวลาจำกัดหากจะเสนอให้สภาผู้แทนราษฎรพิจารณาพร้อมกับร่างพระราชบัญญัติสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย พ.ศ.

๑.๖ สำนักงบประมาณ เห็นด้วยในหลักการและเหตุผลของร่างพระราชบัญญัติสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย พ.ศ. โดยมีข้อสังเกต ดังนี้

(๑) การจัดตั้งสำนักงานสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทยไม่ได้กำหนดชัดเจนว่าเป็นหน่วยงานของรัฐประเภทใด ซึ่งจะมีความเกี่ยวข้องกับโครงสร้างการบริหารสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทยที่ไม่ปรากฏว่ามีองค์ประกอบจากภาครัฐ ดังนั้น ตามร่างมาตรา ๒๒ เรื่องการเบิกค่าเบี้ยประชุมและค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานตามพระราชกฤษฎีกาที่เกี่ยวข้องนั้นจะสามารถดำเนินการเบิกจ่ายได้หรือไม่ อย่างไร

(๒) การจัดตั้งกองทุนสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทยไม่ชัดเจนว่าเป็นการจัดตั้งในรูปแบบใด อยู่ภายใต้กำกับของรัฐหรือไม่ ซึ่งมีข้อสังเกตว่า ในร่างมาตรา ๓๑ มีผู้แทนจากหน่วยงานภาครัฐร่วมเป็นคณะกรรมการกองทุน เช่น สำนักนายกรัฐมนตรี สำนักงบประมาณ แต่ไม่ได้รับรู้ว่าแหล่งเงินทุนมาจากงบประมาณแผ่นดินหรือไม่ ทั้งนี้ ต้องพิจารณาว่าการจัดตั้งกองทุนเป็นไปตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องหรือไม่

(๓) ร่างมาตรา ๒๑ กำหนดให้สภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทยมีอำนาจเชิญหน่วยงานของรัฐมาให้ข้อเท็จจริง และจัดส่งเอกสารหรือข้อมูลเพื่อประกอบการพิจารณาตามที่กำหนดในร่างพระราชบัญญัติฯ นั้น สามารถดำเนินการดังกล่าวได้หรือไม่

(๔) หากเป็นองค์กรที่ดำเนินการเกี่ยวกับกิจการของรัฐและจำเป็นต้องใช้งบประมาณในการดำเนินการ หากมีสถานะเป็นหน่วยงานของรัฐ จึงจะขอรับงบประมาณจากรัฐได้ แต่โดยที่ร่างพระราชบัญญัติสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย พ.ศ. ไม่ชัดเจนว่าสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทยเป็นหน่วยงานของรัฐหรือไม่และประเภทใด ทั้งนี้ พระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ กำหนดไว้ชัดเจนว่าหน่วยรับงบประมาณหมายถึงหน่วยงานของรัฐ รวมทั้งได้นิยามไว้ว่าเป็นหน่วยงานของรัฐประเภทใดบ้าง

๑.๗ สำนักงาน ก.พ. เห็นด้วยในหลักการของร่างพระราชบัญญัติสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย พ.ศ. โดยมีข้อสังเกต ดังนี้

(๑) ร่างมาตรา ๒๗ กำหนดให้จัดตั้งสำนักงานสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทยเป็นหน่วยงานนิติบุคคลและอยู่ภายใต้การอำนวยการของคณะกรรมการบริหารสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย แต่การกำหนดดังกล่าวยังไม่ชัดเจนว่าเป็นหน่วยงานของรัฐหรือเป็นหน่วยงานในรูปแบบใดซึ่งอาจส่งผลในเรื่องของการบริหารจัดการองค์กร

(๒) ร่างมาตรา ๒๘ กำหนดให้มีเลขาธิการสำนักงานสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทยเป็นผู้ควบคุมดูแลโดยทั่วไปซึ่งกิจการของสำนักงานและมีอำนาจกำหนดระเบียบที่เกี่ยวข้องในการบริหารจัดการสำนักงาน อีกทั้งที่มาของเลขาธิการสำนักงานสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทยให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่สภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทยกำหนด ดังนั้นจึงมีลักษณะเป็นหน่วยงานอิสระที่มีการบริหารจัดการกันเอง ในส่วนของสำนักงาน ก.พ. จะมีหน้าที่และอำนาจเกี่ยวกับการบริหารจัดการอัตรากำลังของส่วนราชการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดินและกฎหมายว่าด้วยการปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม

(๓) ในภาพรวมของร่างพระราชบัญญัติสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย พ.ศ. ยังไม่มีความเชื่อมโยงกับหน่วยงานภาครัฐว่าจะเข้าไปมีส่วนร่วมในการสนับสนุนและการบริหารจัดการหรือกำกับดูแลอย่างไร ทั้งนี้ สมควรกำหนดให้ภาครัฐเข้ามามีส่วนร่วมด้วย

๑.๘ สำนักงาน ก.พ.ร. เห็นว่า ปัจจุบันกระทรวงวัฒนธรรมอยู่ระหว่างเสนอร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. ต่อคณะรัฐมนตรี ซึ่งในร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวมีวัตถุประสงค์ในลักษณะเดียวกันกับร่างพระราชบัญญัติสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย พ.ศ. คือ การคุ้มครองและส่งเสริมสิทธิขั้นพื้นฐาน วิถีชีวิต อัตลักษณ์ และภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมของกลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ ที่อาศัยอยู่ตามภูมิภาคต่าง ๆ ในประเทศไทย และได้กำหนดให้ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน) เป็นผู้รับผิดชอบและเป็นฝ่ายเลขานุการของคณะกรรมการที่เกี่ยวข้อง ประกอบกับมีบทบัญญัติให้มีสมาชิกซึ่งมีองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ในลักษณะที่เทียบเคียงได้กับสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทยแล้ว จึงถือได้ว่ามีแนวทางที่ชัดเจนและครอบคลุมวัตถุประสงค์เช่นเดียวกันแล้ว แต่บทบัญญัติตามร่างพระราชบัญญัติสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย พ.ศ. ที่บางส่วนขาดความชัดเจน อาทิ ร่างมาตรา ๒๗ กำหนดให้จัดตั้งสำนักงานสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย ยังไม่มีความชัดเจนเกี่ยวกับสถานะของสำนักงานว่าเป็นหน่วยงานของรัฐหรือไม่ คณะกรรมการบริหารสภาและสำนักงานจะมีความสัมพันธ์กับรัฐในลักษณะใด

เนื่องจากองค์ประกอบของคณะกรรมการบริหารสภาพตามร่างมาตรา ๑๒ จะมีที่มาโดยการสรรหาจากสมาชิกสภาฯ ด้วยกันเอง โดยไม่มีผู้แทนจากหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนความชัดเจนในรูปแบบความสัมพันธ์และการบริหารงานของสำนักงานต่อสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย คณะกรรมการบริหารสภา คณะผู้อาวุโส และคณะกรรมการกองทุน เป็นต้น ดังนั้น เพื่อให้การขับเคลื่อนนโยบายเกี่ยวกับการคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์เป็นไปอย่างมีเอกภาพและการพิจารณาร่างกฎหมายเป็นไปอย่างรอบคอบ จึงควรร่างพระราชบัญญัติสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย พ.ศ. ไปพิจารณาร่วมกับร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. ของกระทรวงวัฒนธรรม

๑.๙ สำนักงานสภาพพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เห็นด้วยในหลักการของร่างพระราชบัญญัติสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย พ.ศ. เนื่องจากเป็นการให้ความสำคัญกับกลุ่มชาติพันธุ์หรือชนเผ่าพื้นเมืองที่ได้เข้ามามีส่วนร่วม มีโอกาสทางเศรษฐกิจและสังคม ได้รับความคุ้มครอง และมีหลักประกันในสังคม อีกทั้งยังสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นความเสมอภาคและหลักประกันทางสังคม สำหรับกลุ่มเปราะบางหรือกลุ่มมีรายได้น้อย และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐ หมวดหมายที่ ๙ ประเทศไทยมีความยากจนข้ามรุ่นลดลง และมีความคุ้มครองทางสังคมที่เพียงพอ เหมาะสม อย่างไรก็ตาม มีข้อสังเกตว่า กลไกตามร่างพระราชบัญญัติสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย พ.ศ. คล้ายกับร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. ของกระทรวงวัฒนธรรม อีกทั้งยังไม่มีชัดเจนในประเด็นการเป็นองค์กรอิสระหรือองค์กรภายใต้การกำกับ รวมทั้งการจัดตั้งสำนักงานต้องมีงบประมาณและกำลังคน ดังนั้น ควรต้องพิจารณาในรายละเอียดซึ่งในขั้นแรกอาจพิจารณาร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. ของกระทรวงวัฒนธรรมเป็นร่างหลักแล้วนำบางประเด็นมาผนวกรวม

๑.๑๐ สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เห็นด้วยในหลักการของร่างพระราชบัญญัติสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย พ.ศ. โดยมีข้อสังเกต ดังนี้

(๑) โดยที่ปัจจุบันมีร่างกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและคุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ที่เสนอโดยฝ่ายบริหาร ฝ่ายนิติบัญญัติ และภาคประชาชนจำนวนหลายฉบับซึ่งแต่ละฉบับมีรูปแบบรายละเอียดที่ทั้งเหมือนและแตกต่างกัน จึงเห็นว่าควรบูรณาการหรือพิจารณาร่างกฎหมายทั้งหมดร่วมกัน ทั้งนี้ เพื่อความเป็นเอกภาพในการบังคับใช้กฎหมายและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน

(๒) บันทึกเหตุผลประกอบร่างพระราชบัญญัติไม่ควรอ้างอิงปฏิญญาสหประชาชาติว่าด้วยสิทธิของชนเผ่าพื้นเมือง (United Nations Declaration on the Rights of Indigenous Peoples : UNDRIP) เนื่องจากประเทศไทยยังไม่ได้เข้าเป็นภาคีในปฏิญญาดังกล่าว โดยสมควรอ้างอิงถึงข้อบทที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมและคุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ เช่น กติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง ค.ศ. ๑๙๖๖ (International Covenant on Civil and Political Rights 1966 : ICCPR) ข้อ ๒ วรรคหนึ่ง และข้อ ๒๗ และกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม (International Covenant on Economic , Social and Cultural Rights : ICESCR) ข้อ ๒ วรรคสอง

(๓) เนื้อหาของร่างพระราชบัญญัติควรกำหนดบทบาทบัญญัติหรือกลไกที่เชื่อมโยงกับกลไกของรัฐในระดับต่าง ๆ อย่างน้อยในระดับท้องถิ่น ทั้งนี้ เพื่อให้กลุ่มชาติพันธุ์สามารถเข้าไปมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนนโยบายจากภาครัฐได้ รวมทั้งใช้เป็นช่องทางในการแสดงอัตลักษณ์และสะท้อนปัญหาที่อาจเกิดจากการเข้าไม่ถึงสิทธิต่าง ๆ

(๔) เนื้อหาของร่างพระราชบัญญัติควรกำหนดให้มีการจัดสรรพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์ในการคุ้มครองวิถีชีวิตและวัฒนธรรมในการส่งเสริมคุณภาพชีวิตที่ดีบนฐานเศรษฐกิจเชิงวัฒนธรรม โดยให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการพื้นที่ที่จะเป็นประโยชน์ต่อการแก้ไขปัญหาที่มีอยู่และลดปัญหาความขัดแย้งระหว่างกลุ่มชาติพันธุ์ในพื้นที่กับเจ้าหน้าที่ของรัฐได้

(๕) เห็นด้วยกับร่างมาตรา ๑๑ (๑๑) ที่กำหนดเกี่ยวกับการส่งเสริมสนับสนุนการตั้งสถานศึกษาและพัฒนาหลักสูตรวิถีวัฒนธรรมเนื่องจากถือเป็นวิธีการส่งเสริมการพัฒนาทางวัฒนธรรมและภาษาซึ่งเป็นส่วนสำคัญที่ส่งเสริมให้ชาวไทยกลุ่มชาติพันธุ์สามารถดำรงชีวิตตามวัฒนธรรมประเพณีและวิถีชีวิตดั้งเดิมได้อย่างสงบสุข

๒. ความเห็นของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาขอเรียนว่า ร่างพระราชบัญญัติสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย พ.ศ. (นายศักดิ์ดา แสนมี กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน ๑๒,๘๘๘ คน เป็นผู้เสนอ) มีหลักการเป็นการกำหนดให้มีกฎหมายว่าด้วยสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย และมีเหตุผลเพื่ออนุรักษ์ พัฒนา และสืบทอดวิถีชีวิต อัตลักษณ์ และระบบแบบแผนภูมิปัญญาของชนเผ่าพื้นเมือง โดยกำหนดกลไกในการส่งเสริม ประสานงาน และแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นกับชนเผ่าพื้นเมืองเพื่อสนองต่อวิถีวัฒนธรรมที่หลากหลายให้ครอบคลุมทุกด้าน โดยร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวมีสาระสำคัญสรุปได้ ดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดให้ชนเผ่าพื้นเมืองแต่ละกลุ่มชาติพันธุ์มาขึ้นทะเบียนกับสำนักงานสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทยหรือสำนักงานสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทยในภูมิภาค (ร่างมาตรา ๔)

(๒) กำหนดให้มีสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทยมีหน้าที่และอำนาจในการประสานงาน แลกเปลี่ยน เรียนรู้ และเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับกิจการของสภาชนเผ่าพื้นเมือง ส่งเสริมการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข คุ้มครองและส่งเสริมสิทธิมนุษยชนและสิทธิชนเผ่าพื้นเมือง ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการความขัดแย้งและการอยู่ร่วมกันอย่างสันติ อนุรักษ์ ส่งเสริม และฟื้นฟูอัตลักษณ์ ภาษา ศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญา อาหาร สมุนไพร พันธุ์พืช พื้นที่ทางจิตวิญญาณ และพื้นที่ทำมาหากินตามจารีตประเพณีของชนเผ่าพื้นเมือง ศึกษา ติดตาม และประเมินผลกระทบของนโยบายหรือกิจการหรือโครงการใด ๆ ที่มีผลกระทบต่อชนเผ่าพื้นเมือง เพื่อจัดทำรายงานและข้อเสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรี รัฐสภา และองค์การระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง พัฒนาระบบฐานข้อมูล รวบรวม วิเคราะห์ และสรุปข้อมูลเกี่ยวกับสถานการณ์ สภาพปัญหาและความต้องการของชนเผ่าพื้นเมืองในประเทศไทย พิจารณาให้ความเห็นชอบแผนงาน โครงการ และงบประมาณของสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย ส่งเสริมและสนับสนุน

การจัดตั้งสถานศึกษา รวมทั้งการพัฒนาหลักสูตรวิธีวิวัฒนาการของชนเผ่าพื้นเมือง ตลอดจนแต่งตั้ง คณะผู้อาวุโสสภา คณะที่ปรึกษา คณะอนุกรรมการ และคณะทำงาน (ร่างมาตรา ๑๑)

(๓) กำหนดให้มีคณะกรรมการบริหารสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย มีหน้าที่และอำนาจในการบริหารและดำเนินงานต่าง ๆ ตามที่ที่ประชุมสภาชนเผ่าพื้นเมือง แห่งประเทศไทยได้ให้ความเห็นชอบแล้ว และกำหนดให้สมาชิกสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย คณะกรรมการบริหารสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย คณะอนุกรรมการ คณะผู้อาวุโส และคณะทำงานที่สภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทยแต่งตั้งได้รับเบี้ยประชุมและมีสิทธิเบิกค่าใช้จ่าย ในการดำเนินงานตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกาที่เกี่ยวข้อง (ร่างมาตรา ๑๒ ถึงร่างมาตรา ๒๓)

(๔) กำหนดให้มีคณะผู้อาวุโสของสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทยมีหน้าที่ ให้คำปรึกษาหารือ ให้ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะแก่สมาชิกสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย คณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ คณะทำงาน และสำนักงานสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย ในเรื่องต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ให้ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อแผนงานและแผนงบประมาณของ สภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย โกล่เกลี่ยกรณีที่เกิดข้อพิพาทหรือมีความคิดเห็นที่แตกต่างกัน จนไม่สามารถหาข้อยุติตามที่สมาชิกสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย คณะกรรมการบริหาร สภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย และเจ้าหน้าที่สำนักงานสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย ร้องขอ ตลอดจนกำกับ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานตามที่ได้รับมอบหมายจาก สภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทยหรือคณะกรรมการบริหารสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย (ร่างมาตรา ๒๔ ถึงร่างมาตรา ๒๖)

(๕) กำหนดให้มีสำนักงานสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทยมีฐานะเป็น นิติบุคคลและอยู่ภายใต้การอำนวยการของคณะกรรมการบริหารสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย โดยมีหน้าที่ในการจัดทำแผนงาน โครงการตามมติของสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย จัดทำรายงานประจำปีเกี่ยวกับผลงานและอุปสรรคในการดำเนินงานของสภาชนเผ่าพื้นเมือง แห่งประเทศไทยเพื่อเสนอต่อสมาชิกสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย คณะรัฐมนตรี และรัฐสภา ประสานงาน ให้ความร่วมมือ และบริการทางวิชาการให้แก่สภาและภาคที่เกี่ยวข้อง จัดให้มีฐานข้อมูล ประชากรชนเผ่าพื้นเมืองในประเทศไทย รวมทั้งกำหนดให้มีเลขาธิการสำนักงานสภาชนเผ่าพื้นเมือง แห่งประเทศไทยเป็นผู้ควบคุมดูแลกิจการของสำนักงาน และมีอำนาจกำหนดระเบียบที่เกี่ยวข้อง ในการบริหารจัดการสำนักงานโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ และกำหนดให้เลขาธิการ เป็นเลขานุการสภาโดยตำแหน่ง (ร่างมาตรา ๒๗ ถึงร่างมาตรา ๒๙)

(๖) กำหนดให้จัดตั้งกองทุนสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทยมีฐานะเป็น นิติบุคคลโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อคุ้มครอง ส่งเสริม สนับสนุน และฟื้นฟูอัตลักษณ์ ภาษา มรดก ภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม พื้นที่ทางจิตวิญญาณของชนเผ่าพื้นเมือง ส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษา วิจัย และจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อพัฒนาศักยภาพแกนนำชุมชน องค์กร และเครือข่ายของชนเผ่า พื้นเมืองในประเทศไทย คุ้มครอง ส่งเสริม และสนับสนุนเกี่ยวกับอาชีพ การจัดการทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม ตลอดจนกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิตของชนเผ่าพื้นเมืองให้สอดคล้องกับวิถีวัฒนธรรม ของตนเอง ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการเลือกปฏิบัติ การจัดการความขัดแย้ง การแลกเปลี่ยน เรียนรู้ระหว่างวัฒนธรรมและการอยู่ร่วมกันอย่างสันติ และกำหนดให้กองทุนประกอบด้วยเงิน หรือทรัพย์สินที่มีผู้บริจาคให้เพื่อสมทบกองทุนโดยไม่มีเงื่อนไข ดอกผลหรือรายได้อื่น เงินและทรัพย์สินอื่น

ที่ตกเป็นของกองทุน รวมทั้งกำหนดให้มีคณะกรรมการกองทุนประกอบด้วยกรรมการสภาที่คัดเลือกกันเองจำนวนเจ็ดคน กำหนดให้การดำเนินการด้านการเงินของสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย อยู่ภายใต้การติดตาม ตรวจสอบ และประเมินของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน รวมทั้งกำหนดให้ จัดทำงบดุล รายงานการเงินของกองทุนที่ผู้ตรวจสอบบัญชีรับรองแล้วเสนอต่อคณะกรรมการ บริหารสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทยและที่ประชุมสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย (ร่างมาตรา ๓๐ ถึงร่างมาตรา ๓๔)

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้พิจารณาหลักการและสาระสำคัญของ ร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวประกอบกับความเห็นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องแล้ว เห็นว่า ร่างพระราชบัญญัติ สภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย พ.ศ. ที่นายศักดิ์ดา แสนมี่ กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน ๑๒,๘๘๘ คน เป็นผู้เสนอ มีหลักการเพื่อคุ้มครองสิทธิของกลุ่มชาติพันธุ์และส่งเสริมวิถีชีวิตของบุคคล ดังกล่าวให้สามารถดำรงชีวิตได้ในสังคมตามวัฒนธรรม ประเพณี และวิถีชีวิตดั้งเดิมของตน ซึ่งมีหลักการที่สอดคล้องกับหลักสิทธิมนุษยชนและหลักการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทยและเป็นร่างกฎหมายสำคัญที่จะตราขึ้นเพื่อดำเนินการตามหมวด ๑๖ การปฏิรูปประเทศ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย นอกจากนี้ ยังมีหลักการที่สอดคล้องกับ ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. ของกระทรวงวัฒนธรรม ซึ่งอยู่ระหว่างเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา อย่างไรก็ตาม ร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวมีสาระสำคัญ ที่ไม่ชัดเจนและไม่ได้กำหนดสาระสำคัญหลายประการ เช่น

(๑) การใช้ถ้อยคำว่า “ชนเผ่าพื้นเมือง” อาจทำให้ผู้เกี่ยวข้องเข้าใจสับสนว่าเป็น “ชนพื้นเมืองดั้งเดิม” (Indigenous Peoples) ดังนั้น สำหรับประเทศไทยจึงสมควรใช้คำว่า “กลุ่มชาติพันธุ์” (ethnic groups) เพื่อให้ตรงกับบริบทของประเทศไทยและไม่ให้เกิดความเข้าใจ สับสนว่าเป็น “ชนพื้นเมืองดั้งเดิม” ซึ่งถ้อยคำดังกล่าวมีนัยเกี่ยวกับการถูกยึดครองดินแดน ของผู้มาทีหลังหรือการล่าอาณานิคม เช่น กลุ่มอะบอริจิน เมารี อินเดียแดง ทั้งนี้ สมควรใช้ถ้อยคำ ตามร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. ของกระทรวงวัฒนธรรม

(๒) การจัดตั้งสำนักงานสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทยโดยไม่กำหนด ให้ชัดเจนว่า มีสถานะเป็นหน่วยงานของรัฐหรือไม่ ทั้งนี้ หากสำนักงานสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย มีสถานะเป็นหน่วยงานของรัฐจะต้องพิจารณาถึงโครงสร้าง อัตราค่าจ้าง และค่าใช้จ่ายในการ ดำเนินการต่าง ๆ ซึ่งก่อให้เกิดภาระผูกพันต่องบประมาณแผ่นดินที่รัฐต้องจัดสรรให้ และการจัดตั้ง หน่วยงานของรัฐเพิ่มขึ้นไม่สอดคล้องกับแผนการปฏิรูปประเทศด้านการบริหารราชการแผ่นดิน ที่มุ่งให้ระบบราชการมีขนาดเล็กลง รวมทั้งไม่สอดคล้องกับมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒ มกราคม ๒๕๖๒ เรื่อง การทบทวนข้อเสนอให้จัดตั้งหน่วยงานของรัฐตามแผนการปฏิรูปประเทศ ที่กำหนดให้การขอจัดตั้ง หน่วยงานใหม่ต้องเป็นกรณีที่มีความจำเป็นอย่างยิ่ง แต่หากสำนักงานสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย มิได้มีสถานะเป็นหน่วยงานของรัฐและไม่ได้รับงบประมาณจากรัฐแล้วย่อมไม่สามารถเบิกจ่าย เบี้ยประชุมตามพระราชกฤษฎีกาเบี้ยประชุมกรรมการ พ.ศ. ๒๕๔๗ และไม่สามารถเบิกจ่ายค่าใช้จ่าย ในการเดินทางไปราชการตามพระราชกฤษฎีกาค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการ พ.ศ. ๒๕๒๖ ได้ ทั้งนี้ เนื่องจากพระราชกฤษฎีกาทั้งสองฉบับออกโดยอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติการกำหนด หลักเกณฑ์เกี่ยวกับการจ่ายเงินบางประเภทตามงบประมาณรายจ่าย พ.ศ. ๒๕๑๘ ดังนั้น การกำหนดให้ สมาชิกสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย คณะกรรมการบริหารสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย

คณะอนุกรรมการ คณะผู้อาวุโส และคณะทำงานที่สภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทยแต่งตั้งได้รับ เบี้ยประชุมและค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานตามพระราชกฤษฎีกาที่เกี่ยวข้อง ซึ่งหากพระราชกฤษฎีกาที่เกี่ยวข้องดังกล่าวหมายถึงพระราชกฤษฎีกาเบี้ยประชุมกรรมการฯ และพระราชกฤษฎีกาค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการฯ แล้วกรณีอาจทำให้เกิดปัญหาการบังคับใช้กฎหมาย ทั้งนี้ ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. ของกระทรวงวัฒนธรรมได้กำหนดให้จัดตั้งหน่วยงานของรัฐขึ้นใหม่ แต่กำหนดให้ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน) เป็นหน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบซึ่งสอดคล้องกับแผนการปฏิรูปประเทศด้านการบริหารราชการแผ่นดินที่มุ่งให้ระบบราชการมีขนาดเล็กลง และมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒ มกราคม ๒๕๖๒ เรื่อง การทบทวนข้อเสนอมอบให้จัดตั้งหน่วยงานของรัฐตามแผนการปฏิรูปประเทศ ที่กำหนดให้การขอจัดตั้งหน่วยงานใหม่ต้องเป็นกรณีที่มีความจำเป็นอย่างยิ่ง รวมทั้งการกำหนดให้ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน) เป็นหน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบก่อนจะดำเนินการให้มีข้อมูลเพื่อประกอบการพิจารณาถึงความเหมาะสมและความจำเป็นที่จะจัดตั้งเป็นหน่วยงานของรัฐขึ้นใหม่หรือไม่

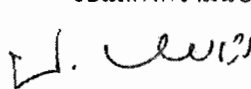
(๓) การกำหนดให้จัดตั้งกองทุนสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทยโดยมีเงินและทรัพย์สินที่มีผู้บริจาคให้เพื่อสมทบกองทุนโดยไม่มีเงื่อนไข ดอกผลและรายได้อื่น และเงินและทรัพย์สินอื่นที่ตกเป็นของกองทุนเท่านั้น การกำหนดเงินและทรัพย์สินดังกล่าวจะเพียงพอให้กองทุนสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทยสามารถดำเนินงานตามวัตถุประสงค์ได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลหรือไม่ นอกจากนี้ การกำหนดให้รับเงินบริจาคโดยไม่กำหนดหลักเกณฑ์หรือเงื่อนไขการตรวจสอบการรับเงินดังกล่าวอาจทำให้กองทุนถูกครอบงำและกระทบต่อความมั่นคงของรัฐได้

(๔) ร่างพระราชบัญญัติสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย พ.ศ. ที่นายศักดิ์ดา แสนมณี กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน ๑๒,๘๘๘ คน เป็นผู้เสนอ ไม่ได้กำหนดสาระสำคัญเกี่ยวกับการกำหนดรองรับสิทธิกลุ่มชาติพันธุ์และการกำหนดหน้าที่ให้หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องดำเนินการเพื่อคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ รวมทั้งการกำหนดกลไกที่เชื่อมโยงระหว่างสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทยซึ่งเป็นพื้นที่ในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างสมาชิกกับภาครัฐที่สามารถนำข้อคิดเห็นดังกล่าวไปสู่การปฏิบัติซึ่งแตกต่างกับร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. ของกระทรวงวัฒนธรรมที่กำหนดรองรับสิทธิกลุ่มชาติพันธุ์และกำหนดมาตรการหรือกลไกให้ภาครัฐคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ เช่น กำหนดให้มีคณะกรรมการคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ซึ่งเป็นคณะกรรมการนโยบายเพื่อขับเคลื่อนนโยบายของสมาชิกกลุ่มชาติพันธุ์แห่งประเทศไทยไปเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อทำให้เกิดผลสัมฤทธิ์ที่เป็นรูปธรรม กำหนดให้หน่วยงานของรัฐมีภารกิจร่วมกันดำเนินการเพื่อให้การคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์เป็นไปตามมาตรฐานและแนวปฏิบัติที่ดี กำหนดนโยบายและมาตรการคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ กำหนดเขตพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์เพื่อประโยชน์ในการคุ้มครองวิถีชีวิต วัฒนธรรม และการรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน กำหนดการส่งเสริมคุณภาพชีวิตที่ดีบนฐานเศรษฐกิจเชิงวัฒนธรรม

ดังนั้น ในขั้นนี้ คณะรัฐมนตรีจึงยังไม่ควรมิมีมติรับหลักการร่างพระราชบัญญัติ
สภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย พ.ศ. ที่นายศักดิ์ดา แสนมี กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง
จำนวน ๑๒,๘๘๘ คน เป็นผู้เสนอ และเห็นสมควรให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเร่งผลักดันร่างพระราชบัญญัติ
คุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. ของกระทรวงวัฒนธรรมซึ่งมีหลักการทำนอง
เดียวกันแต่กำหนดรองรับสิทธิกลุ่มชาติพันธุ์ กำหนดสาระสำคัญที่ชัดเจน และกำหนดมาตรการ
และกลไกที่คุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ที่จะช่วยให้การบังคับใช้กฎหมายมีประสิทธิภาพ
ยิ่งขึ้นโดยเร็วต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายปกรณ์ นิลประพันธ์)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

กองหลักนิติบัญญัติ

ฝ่ายวิเคราะห์การร่างกฎหมาย

โทร. ๐ ๒๒๒๒ ๐๒๐๖-๙ ต่อ ๑๒๒๒ (นางสาวพรรณพรฯ)

โทรสาร ๐ ๒๒๒๖ ๖๒๐๑

www.ocs.go.th

www.lawreform.go.th

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ saraban@ocs.go.th

สำเนาถูกต้อง

(นายวิช ว่างไว)

บดีกรชำนาญการ กองนิติธรรม

รายงานผลการดำเนินการ

เรื่อง การเสนอร่างพระราชบัญญัติสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย พ.ศ.
(ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งร่วมกันเข้าชื่อเสนอ ตามมาตรา ๑๓๓ (๓) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย)

ด้วย นายศักดิ์ดา แสนมี กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน ๑๒,๘๘๘ คน ได้ร่วมกันเข้าชื่อเสนอร่างพระราชบัญญัติสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย พ.ศ. พร้อมด้วยบันทึกหลักการและเหตุผล และบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๒๐ มกราคม ๒๕๖๔ ประธานสภาผู้แทนราษฎรได้วินิจฉัยว่าเป็นร่างพระราชบัญญัติที่มีหลักการเกี่ยวกับเรื่องที่บัญญัติไว้ในหมวด ๓ สิทธิและเสรีภาพของปวงชนชาวไทย และหมวด ๕ หน้าที่ของรัฐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย จากนั้น ประธานสภาผู้แทนราษฎรได้ดำเนินการ ดังนี้

๑. ตรวจสอบความถูกต้องของเอกสารที่ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งร่วมกันเข้าชื่อเสนอกฎหมายปรากฏว่ามีผู้เข้าชื่อเสนอกฎหมายที่มีสิทธิเลือกตั้งและเอกสารหลักฐานครบถ้วน จำนวน ๑๒,๘๘๘ คน

๒. ประธานสภาผู้แทนราษฎร ได้วินิจฉัยหลักการของร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ เห็นว่าไม่เป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๓๔

๓. ประธานสภาผู้แทนราษฎร มีบัญชาให้สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรดำเนินการรับฟังความคิดเห็นจากผู้ที่เกี่ยวข้องและวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ก่อนบรรจุระเบียบวาระการประชุม ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๗๗ ประกอบพระราชบัญญัติการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๔ มาตรา ๑๓

๔. สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรได้จัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นและจัดทำสรุปผลการรับฟังและรายงานผลการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากร่างพระราชบัญญัติเพื่อประกอบการพิจารณาเสร็จเรียบร้อยแล้ว

๕. ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ได้บรรจุระเบียบวาระการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ แต่ยังไม่ได้รับการพิจารณาให้ความเห็นชอบจากรัฐสภา และต้องตกไปเพราะเหตุอายุของสภาผู้แทนราษฎรสิ้นสุดลงหรือมีการยุบสภาผู้แทนราษฎร

๖. นายศักดิ์ดา แสนมี ผู้ริเริ่มเสนอกฎหมายได้มีหนังสือถึงประธานสภาผู้แทนราษฎร แจ้งความประสงค์ให้นำร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ กลับมาบรรจุระเบียบวาระการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๖ เพื่อให้รัฐสภาพิจารณาต่อไป ตามบทบัญญัติของพระราชบัญญัติการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๔ มาตรา ๑๔ และประธานสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาอนุญาตแล้ว

บัดนี้ จึงถือว่าประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน ๑๒,๘๘๘ คน ได้เข้าชื่อเสนอร่างพระราชบัญญัติสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย พ.ศ. ถูกต้องตามมาตรา ๑๓๓ (๓) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และพระราชบัญญัติการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๔ แล้ว

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

สำนักงานสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย (สขพ.)
252 ม.2 ต.สันทรายน้อย อ.สันทราย จ.เชียงใหม่ 50210
โทรศัพท์: 0-5349 2544 อีเมล: cipl.office@gmail.com

สำนักงานศาลยุติธรรม
เลขที่รับ ๑๐๓๐/๒๕๖๖
วันที่ ๑๒.๑๒.๖๖
เวลา ๑๐.๑๕ น.

ที่ สขพ.๐๑๙/๒๕๖๖

๘ สิงหาคม ๒๕๖๖

งานตามวาระการประชุมสภาชนเผ่าพื้นเมือง
ครั้งที่ ๑๒๕๕/๖๖
วันที่ ๑๒.๑๒.๖๖
เวลา ๑๕.๑๕ น.

เรื่อง ขอให้ประธานสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๖ ได้เร่งผลักดันและพิจารณา ร่างพระราชบัญญัติสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย พ.ศ.

รองประธานสภาผู้แทนราษฎร
เลขรับที่ ๕๓/๖๖
วันที่ ๑๒.๑๒.๖๖
เวลา ๑๕.๐๐ น.

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. สำเนาร่างพระราชบัญญัติสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย พ.ศ. จำนวน ๑ ชุด
๒. สำเนารายงานผลการรับฟังความคิดเห็นและวิเคราะห์ผลกระทบฯ รัฐสภา จำนวน ๑ ชุด

สืบเนื่องจากในปัจจุบันได้มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ส.ส.) ชุดที่ ๒๖ และได้มีประธานสภาผู้แทนราษฎร และรองประธานสภาผู้แทนราษฎรเป็นที่เรียบร้อยแล้ว แต่เนื่องจากร่างพระราชบัญญัติสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย พ.ศ. ที่ได้รับการบรรจุให้อยู่ในระเบียบวาระการประชุมของสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ในวาระที่ ๕ เรื่องค้างพิจารณา ในลำดับที่ ๕.๒๐ ก่อนที่นายกรัฐมนตรี (พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา) ได้ยุบสภาผู้แทนราษฎรไป ซึ่งทางผู้ริเริ่มเสนอกฎหมายและตัวแทนของผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่ร่วมเข้าชื่อเสนอร่าง พ.ร.บ.ดังกล่าว เห็นว่าร่างกฎหมายที่มีประชาชนเข้าร่วมเสนอกฎหมายถูกต้อง เป็นจำนวน ๑๒,๘๘๘ คน และได้ผ่านกระบวนการรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องและวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นอย่างรอบด้านและเป็นระบบ อีกทั้งยังได้มีการเปิดเผยรายงานผลการรับฟังความคิดเห็นฯเป็นที่เรียบร้อยแล้ว ซึ่งชนเผ่าพื้นเมืองมีความคาดหวังว่า หากประเทศไทยมีกฎหมายฉบับนี้ จะสร้างการยอมรับการมีตัวตนของชนเผ่าพื้นเมือง ส่งเสริมการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม และมีกระบวนการคุ้มครองวิถีชีวิตของชนเผ่าพื้นเมืองทุกกลุ่มชาติพันธุ์ได้อย่างแท้จริงอีกด้วย

ด้วยเหตุนี้ผู้ริเริ่มเสนอกฎหมายและตัวแทนชนเผ่าพื้นเมือง (จำนวน ๑๓ คน) จึงใคร่ขอเข้าพบท่านเพื่อยื่นหนังสือเพื่อแสดงเจตจำนงที่เห็นความจำเป็นและความสำคัญของร่าง พ.ร.บ.ดังกล่าว ที่ต้องการให้ท่านและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้หยิบยกและนำร่างกลับมาบรรจุไว้ในระเบียบวาระการประชุมของสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๖ พร้อมทั้งเร่งผลักดันและพิจารณาตามกระบวนการของรัฐสภาต่อไป โดยขอเข้าพบท่านในวันพุธที่ ๙ สิงหาคม ๒๕๖๖ เวลา ๑๑.๓๐ น. ณ อาคารรัฐสภา เขตดุสิต กรุงเทพฯ

จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

กลุ่มงานระเบียบวาระ
วันที่ ๑๒.๑๒.๖๖
วันที่ ๑๒.๑๒.๖๖ เวลา ๑๓.๓๐ น.

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(นายศักดิ์ดา แสนมณี)

ผู้ริเริ่มเสนอกฎหมาย

สำนักงานสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย (สชพ.)
252 ม.2 ต.สันทรายน้อย อ.สันทราย จ.เชียงใหม่ 50210
โทร 0-5349 2544/ cipt.office@gmail.com

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
เลขที่รับ..... ๖๕๔๐/๐๕๖๕
วันที่..... ๓๑/๕/๖๕
เวลา..... ๑๕.๕๓ น.

ที่ สชพ.040/2564

๗ เมษายน ๒๕๖๔

เรื่อง ขอยื่นคำร้องขอเสนอสำเนาร่างพระราชบัญญัติสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย พ.ศ. และ
เอกสารการลงลายมือชื่อของผู้มีสิทธิเลือกตั้ง

กราบเรียน ประธานรัฐสภา

อ้างถึง หนังสือสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ที่ สผ ๐๐๑๔/๑๓๐๘ ลงวันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
๑. สำเนาร่างพระราชบัญญัติสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย พ.ศ. พร้อมด้วย
บันทึกหลักการและเหตุผลและบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ จำนวน ๑ ชุด
 ๒. เอกสารการลงลายมือชื่อของผู้มีสิทธิเลือกตั้งพร้อมด้วยสำเนาบัตรประชาชน
จำนวน ๑๓,๐๒๐ ชุด
 ๓. รายชื่อของผู้แทนของผู้ซึ่งเสนอร่างพระราชบัญญัติสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย
พ.ศ. จำนวน ๓๘ คน

ตามที่ ประธานรัฐสภาได้วินิจฉัยว่าร่างพระราชบัญญัติสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย พ.ศ. มี
หลักการเป็นไปตามมาตรา ๔๒ มาตรา ๔๓ (๑) (๒) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยและให้ผู้ริเริ่ม
ดำเนินการชักชวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งร่วมเข้าชื่อเสนอร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวได้แล้วนั้น

บัดนี้ คณะผู้ริเริ่มได้ดำเนินการชักชวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งร่วมเข้าชื่อเสนอร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวได้
จำนวน ๑๓,๐๒๐ คนแล้ว จึงขอเสนอสำเนาร่างพระราชบัญญัติฯพร้อมบันทึกประกอบ เอกสาร
การลงลายมือชื่อของผู้มีสิทธิเลือกตั้งพร้อมทั้งสำเนาบัตรประชาชน และรายชื่อของผู้แทนของผู้ซึ่งเสนอ
ร่างพระราชบัญญัติ ต่อประธานรัฐสภาเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(นายศักดิ์ดา แสนมี)
ผู้ริเริ่มเสนอกฎหมาย

กลุ่มงานบริหารทั่วไป สำนักการประชุม
รับที่..... ๓๗๓ / ๒๕๖๕
วันที่..... ๓๑ / ๕ / ๖๕ เวลา..... ๑๕.๑๖ น.
ส่งกลุ่มงาน..... ๖๖๖๑๑..... ดำเนินการ

กลุ่มงานพระเมธีบารง
รับที่..... ๖๑๕ / ๒๕๖๕
วันที่..... ๒๗ / ๕ / ๖๕ เวลา..... ๑๐.๐๐ น.

กลุ่มงานเข้าชื่อเสนอกฎหมาย
รับที่..... ๓๗ / ๒๕๖๕
วันที่..... ๓๑ / ๕ / ๖๕ เวลา..... ๑๗.๐๖ น.

ตามาร่างพระราชบัญญัติ สภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย

พ.ศ.

บันทึกหลักการและเหตุผล

ประกอบร่างพระราชบัญญัติสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย

พ.ศ.

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย

เหตุผล

โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พันธกรณีระหว่างประเทศที่ประเทศไทยเป็นภาคี และร่วมรับรองปฏิญญาสหประชาชาติว่าด้วยสิทธิชนเผ่าพื้นเมือง ซึ่งที่ประชุมสมัชชาใหญ่แห่งสหประชาชาติให้การรับรองเมื่อวันที่ ๑๓ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๐ ถือเป็นพันธะของรัฐบาลที่จะต้องให้การส่งเสริม คุ้มครอง และปกป้องสิทธิของชนเผ่าพื้นเมืองที่มีอยู่ในประเทศของตน

กลุ่มประชากรชนเผ่าพื้นเมืองในประเทศไทย เป็นชุมชนชาติพันธุ์ท้องถิ่นดั้งเดิมที่ตั้งถิ่นฐานอยู่ในแถบภูเขาเขายาวนาน มีวิถีชีวิตและวัฒนธรรมที่หลากหลาย มีอัตลักษณ์เฉพาะแตกต่างกันไป กระจายตัวอยู่ตามภูมิภาคต่างๆ กลุ่มประชากรเหล่านี้มีองค์ความรู้และภูมิปัญญา รวมทั้งมีความมุ่งมั่นที่จะอนุรักษ์ พัฒนา และสืบทอดวิถีชีวิต อัตลักษณ์และระบบแบบแผนภูมิปัญญาของตนเอง แต่กลุ่มคนเหล่านี้ส่วนใหญ่ยังเป็นผู้ด้อยหรือขาดโอกาสจากกระบวนการพัฒนาของรัฐ ทำให้ถูกจำกัดสิทธิในการพัฒนา ซึ่งก่อให้เกิดความเหลื่อมล้ำและไม่เป็นธรรมในการดำรงวิถีชีวิต ด้วยสถานการณ์ปัจจุบันที่มีการเปลี่ยนแปลงของโลก จึงเกิดการรวมตัวกันของชนเผ่าพื้นเมืองเพื่อแก้ไขปัญหาและกำหนดวิถีชีวิตตนเอง จึงเห็นพ้องกันว่าจักต้องมีกลไกในการส่งเสริม ประสานงาน และแก้ไขปัญหาของตนเองได้อย่างทั่วถึงทุกด้านและสนองตอบต่อวิถีวัฒนธรรมที่หลากหลาย ทั้งยังสอดคล้องกับเจตนารมณ์ของ มาตรา ๔๓ และ มาตรา ๗๐ แห่งรัฐธรรมนูญราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐ จึงมีความจำเป็นที่ต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สำเนาร่างพระราชบัญญัติ การขึ้นทะเบียนและควบคุมดูแลชาวต่างชาติ พ.ศ.

ร่าง
พระราชบัญญัติ
สภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย
พ.ศ.

.....
.....
.....

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้ เรียกว่า “พระราชบัญญัติสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย พ.ศ.”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“ชนเผ่าพื้นเมือง” หมายถึง บุคคลหรือกลุ่มชาติพันธุ์ที่ตั้งถิ่นฐานร่วมกันโดยมีวิถีปฏิบัติตามจารีตประเพณีที่สืบทอดจากบรรพบุรุษ ตลอดจนมีภาษาและแบบแผนทางวัฒนธรรมของตนเองมาจนถึงปัจจุบัน เป็นกลุ่มคนที่มีความสืบเนื่องทางประวัติศาสตร์ อาศัยอยู่ในพื้นที่ใดพื้นที่หนึ่งหรือหลายพื้นที่และพึ่งพาผูกพันกับทรัพยากรในพื้นที่นั้นๆ มิได้เป็นกลุ่มครอบงำทางเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และวัฒนธรรม และพิจารณาตนเองว่ามีความแตกต่างไปจากภาคส่วนอื่น ๆ ของสังคม มีความมุ่งมั่นที่จะอนุรักษ์ พัฒนา และสืบทอดวิถีชีวิต อัตลักษณ์ ระบบภูมิปัญญาสู่คนรุ่นอนาคต อันเป็นไปตามแบบแผนทางวัฒนธรรม สถาบันทางสังคม และระบบนิเวศธรรมของตน รวมทั้งเป็นกลุ่มที่รักษาสันติวัฒนธรรม อันเป็นแนวปฏิบัติตามจารีตประเพณี ยิ่งกว่านั้นยังระบุตนเองว่าเป็นชนเผ่าพื้นเมืองและได้รับการยอมรับจากกลุ่มอื่นๆ

“สมาชิก” หมายถึง สมาชิกสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย

“คณะกรรมการ” หมายถึง คณะกรรมการบริหารสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย

“คณะผู้อาวุโส” หมายถึง คณะผู้อาวุโสสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย

“สภาชนเผ่าพื้นเมือง” หมายถึง สภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย

“การประชุมสภา” หมายถึง การประชุมของสมาชิกสภา คณะกรรมการบริหาร ผู้อาวุโส กองเลขานุการสภา

“สำนักงาน” หมายถึง สำนักงานสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย และให้หมายรวมถึงสำนักงานสภาในภูมิภาคด้วย

สำเนาร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองคนต่างด้าวในประเทศไทย พ.ศ.

มาตรา ๔ ขนเผ่าพื้นเมืองแต่ละกลุ่มชาติพันธุ์มาขึ้นทะเบียนกับสำนักงาน ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ สภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทยกำหนด

มาตรา ๕ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎระเบียบเพื่อ ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ กฎระเบียบนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้บังคับใช้ได้

หมวด ๑

สภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย

มาตรา ๖ ให้มีสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย ประกอบด้วยสมาชิกที่มาจากชนเผ่าพื้นเมืองซึ่ง เลือกกันเองภายในแต่ละกลุ่มชาติพันธุ์ที่ได้ขึ้นทะเบียนไว้กับสภาแล้ว จำนวนกลุ่มละไม่เกินห้าคน การเลือกกันเองตามวรรคหนึ่งให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่สภากำหนด โดยต้องมีสัดส่วนหญิง ชาย และตัวแทนเยาวชนที่เป็นธรรมภายในกลุ่มชาติพันธุ์เดียวกัน

มาตรา ๗ สมาชิกต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามดังต่อไปนี้

- (๑) มีสัญชาติไทย หรือเป็นบุคคลที่มีถิ่นที่อยู่ถาวรในประเทศไทย
- (๒) ไม่เป็นบุคคลวิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ
- (๓) เป็นชนเผ่าพื้นเมืองในกลุ่มชาติพันธุ์ที่อยู่ในประเทศไทย
- (๔) มีอายุสิบห้าปีบริบูรณ์ขึ้นไป
- (๕) มีความเสียสละและให้เวลาร่วมกิจการสภาได้
- (๖) ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย ซึ่งศาลยังไม่สั่งให้พ้นจากคดี คนวิกลจริต หรือจิตฟั่นเฟือน ไม่สมประกอบ
- (๗) ไม่เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา ข้าราชการการเมือง ผู้บริหารองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น ดำรงตำแหน่งในพรรคการเมือง หรือนักบวช

มาตรา ๘ ให้สมาชิกมีวาระการดำรงตำแหน่งสี่ปีนับแต่วันประกาศรายชื่อสมาชิกในราชกิจจานุเบกษา และอาจได้รับการคัดเลือกใหม่ได้

สมาชิกซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระต้องปฏิบัติหน้าที่ต่อไป จนกว่าสมาชิกซึ่งได้รับการเลือกใหม่จะเข้า รับหน้าที่

มาตรา ๙ สมาชิกพ้นจากตำแหน่งดังต่อไปนี้

- (๑) พ้นตามวาระ
- (๒) ตาย
- (๓) ลาออก
- (๔) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๗
- (๕) สภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทยมีมติด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสาม ของจำนวน สมาชิกเท่าที่มีอยู่ให้ถอดถอนออกจากตำแหน่งเพราะเหตุมีความประพฤติในทางเสื่อมเสียต่อการปฏิบัติหน้าที่ หรือประพฤติผิดศีลธรรมและจริยธรรมของการเป็นสมาชิก

สำเนาร่างพระราชบัญญัติ... กรมส่งเสริมการเกษตร

๓

(๗) ถูกลดถอนโดยกลุ่มชาติพันธุ์ที่คัดเลือกกันเองตามที่กำหนดในหลักเกณฑ์ วิธีการคัดเลือกและ ถอดถอนสมาชิกของสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย

เมื่อบุคคลซึ่งเป็นสมาชิกที่มาจากกลุ่มชาติพันธุ์ใดพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระตามวรรคหนึ่ง ให้กลุ่มชาติพันธุ์นั้นทำการคัดเลือกบุคคลอื่นเป็นสมาชิกแทนตำแหน่งที่ว่างภายในระยะเวลาสามสิบวัน นับแต่วันพ้นตำแหน่ง

สมาชิกที่ได้รับการคัดเลือกเข้ามาแทนให้อยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของสมาชิกที่ตนแทน แต่ถ้าเวลาเหลือน้อยกว่าเก้าสิบวันไม่ต้องดำเนินการเพื่อหาสมาชิกใหม่แทนตำแหน่งที่ว่าง

มาตรา ๑๐ บทบาทหน้าที่ของสมาชิกสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย

(๑) ประสานงานกับชุมชนและเครือข่ายในกลุ่มชาติพันธุ์ของตนเอง หรือสภาชนเผ่าพื้นเมืองในระดับพื้นที่ รวมทั้งเป็นตัวแทนของสภาในการประสานงานและสร้างความร่วมมือกับบุคคล องค์กร เครือข่ายต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับกิจการสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย

(๒) จัดทำและปรับปรุงข้อมูลสมาชิกองค์กรที่ขึ้นทะเบียนกับสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทยให้เป็นปัจจุบัน

(๓) ร่วมศึกษาสภาพปัญหา รวบรวมข้อมูลองค์ความรู้ภูมิปัญญาและปฏิบัติการที่ดีและจัดทำข้อเสนอแนะต่อคณะกรรมการบริหารสภาและที่ประชุมสภา

(๔) ประชาสัมพันธ์ข้อมูลเกี่ยวกับสภา ภูมิปัญญา และปฏิบัติการที่ดีของชนเผ่าพื้นเมืองให้เครือข่ายในกลุ่มชาติพันธุ์ของตนเอง สภาชนเผ่าพื้นเมืองในระดับพื้นที่ ภาครัฐ และสาธารณชน

(๕) สนับสนุน ติดตาม และผลักดันให้ภารกิจของสภาบรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้

(๖) เข้าร่วมกิจกรรมของสภาทุกระดับและร่วมประชุมสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย

หมวด ๒

หน้าที่และอำนาจของสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย

มาตรา ๑๑ สภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย มีหน้าที่และอำนาจดังต่อไปนี้

(๑) ประสานงาน แลกเปลี่ยน เรียนรู้ และเผยแพร่ ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับกิจการของสภาชนเผ่าพื้นเมือง

(๒) ส่งเสริมการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

(๓) คุ้มครองและส่งเสริมสิทธิมนุษยชนและสิทธิชนเผ่าพื้นเมือง รวมทั้งส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการความขัดแย้งและการอยู่ร่วมกันอย่างสันติ

(๔) อนุรักษ์ ส่งเสริม และฟื้นฟู อัตลักษณ์ ภาษา ศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญา อาหาร สมุนไพร พันธุ์พืช พื้นที่ทางจิตวิญญาณ และพื้นที่ทำมาหากินตามจารีตประเพณีของชนเผ่าพื้นเมือง

(๕) ศึกษา ติดตาม และประเมินผลกระทบของนโยบาย หรือกิจการหรือโครงการใดๆ ที่มีผลกระทบต่อชนเผ่าพื้นเมือง เพื่อจัดทำรายงานและข้อเสนอในประเด็นของชนเผ่าพื้นเมืองต่อคณะรัฐมนตรี รัฐสภา และองค์การระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง

สำเนาร่างพระราชบัญญัติ ^(๕๒๒) ส่งเสริมและพัฒนาสุขภาพชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ.

(๖) คุ้มครองและส่งเสริมอาชีพที่สอดคล้องกับวิถีวัฒนธรรม ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการบำรุงรักษา และใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และความหลากหลายทางชีวภาพตามจารีตประเพณีที่สมดุลและยั่งยืน

(๗) เป็นกลไกในการแสวงหาความร่วมมือในการพิทักษ์และปกป้องสิทธิมนุษยชน ทรัพย์สิทธิทางปัญญา สิทธิชนเผ่าพื้นเมืองของกลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆ ในระดับพื้นที่ ระดับประเทศ และระดับนานาชาติ รวมทั้งประสานความร่วมมือกับหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อจัดทำแผนงาน โครงการ หรือกิจกรรมที่เป็นการส่งเสริมวิถีชีวิตและพัฒนาศักยภาพชนเผ่าพื้นเมืองให้กับรัฐและภาคีที่เกี่ยวข้อง

(๘) สนับสนุน ส่งเสริม วิจัย พัฒนาศักยภาพ และเสริมสร้างความเข้มแข็งของแกนนำ องค์กร ชุมชน และเครือข่ายของชนเผ่าพื้นเมืองในประเทศไทย โดยคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของสตรีและเยาวชนชนเผ่าพื้นเมือง

(๙) พัฒนาระบบฐานข้อมูล รวบรวม วิเคราะห์ และสรุปข้อมูลเกี่ยวกับสถานการณ์ สภาพปัญหาและความต้องการของชนเผ่าพื้นเมืองในประเทศไทย สำหรับนำไปใช้ในการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพ และแก้ไขปัญหาที่ชนเผ่าพื้นเมืองประสบอยู่ รวมทั้งการประชาสัมพันธ์ต่อสาธารณชนโดยใช้ระบบสารสนเทศที่เป็นปัจจุบันและการสื่อสารที่หลากหลาย

(๑๐) พิจารณาให้ความเห็นชอบแผนงาน โครงการ และงบประมาณของสภาได้อย่างเหมาะสม โดยคำนึงถึงการให้ทรัพยากรให้คุ้มค่า

(๑๑) ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดตั้งสถานศึกษา รวมทั้งการพัฒนาหลักสูตรวิถีวัฒนธรรมของชนเผ่าพื้นเมือง

(๑๒) แต่งตั้งคณะผู้อาวุโสสภา คณะที่ปรึกษา คณะอนุกรรมการ และคณะทำงาน ตามที่สภาเห็นชอบ

(๑๓) ออกกฎ ระเบียบ ประกาศ ข้อบังคับตามพระราชบัญญัติ

(๑๔) หน้าที่อื่นตามที่กฎหมายกำหนด

หมวด ๓

โครงสร้างการบริหารสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย

มาตรา ๑๒ ให้สภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย มีคณะกรรมการบริหารสภา จำนวน สิบห้าคน ประกอบด้วย ประธานสภาหนึ่งคน รองประธานสภาตามจำนวนภาค เลขานุการสภาหนึ่งคน และกรรมการบริหารสภา

เมื่อมีการประชุมสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทยเป็นครั้งแรก ให้สมาชิกที่มีอายุสูงสุดหรือสมาชิกที่มีอายุสูงลำดับถัดมาเมื่อสมาชิกที่มีอายุสูงสุดสละสิทธิ์ ทำหน้าที่เป็นประธานชั่วคราว เพื่อให้ที่ประชุมสภาคัดเลือกประธานสภาเป็นไปตามหลักเกณฑ์การคัดเลือกประธานสภา และให้ผู้ได้รับเลือกเป็นประธานสภาทำหน้าที่เป็นประธานที่ประชุมต่อไป

ในการประชุมคราวแรก ให้ประธานสภาเสนอชื่อบุคคลให้ทำหน้าที่เป็นเลขานุการสภาหนึ่งคนเพื่อให้ที่ประชุมสภารับรอง และทำหน้าที่ชั่วคราวจนกว่าจะมีการสรรหาและได้เลขาธิการสำนักงานสภามาทำหน้าที่ต่อไป

ให้สมาชิกจากแต่ละภูมิภาคเสนอรายชื่อตัวแทนในภูมิภาคของตนเองที่ได้รับการคิดสรรที่เป็นไปตามฉันทามติในภาคนั้น โดยเป็นชายหนึ่งคนและหญิงหนึ่งคนเพื่อให้ที่ประชุมสภาเลือกและรับรองเป็นรอง

สำเนาร่างพระราชบัญญัติ ^(๕๗๔) สงวนพระราชอำนาจแก่ผู้ปกครอง พ.ศ.

- ๕ -

ประธานสภา และกรรมการบริหารสภา และให้ดำเนินการสรรหากรรมการที่เหลือ เพื่อเป็นคณะกรรมการบริหารสภาในคราวเดียวกัน โดยคณะกรรมการบริหารสภามีวาระอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่ตนเป็นสมาชิก ในการเสนอและสรรหาประธานสภา รองประธานสภา เลขานุการสภา และคณะกรรมการบริหารสภา ให้คำนึงถึงความเหมาะสม ประสพการณ์ ความเชี่ยวชาญ การมีสัดส่วนหญิง ชาย และเยาวชน และการกระจายตามภูมิภาคอย่างเท่าเทียมกันตามหลักเกณฑ์การสรรหาคณะกรรมการบริหารสภาฯ ยกเว้นตำแหน่งเลขานุการที่เป็นเลขาธิการโดยตำแหน่ง

ผู้แทนของกลุ่มชาติพันธุ์ใดจะเป็นคณะกรรมการเกินกว่าหนึ่งตำแหน่งไม่ได้

มาตรา ๑๓ คณะกรรมการพ้นจากตำแหน่งดังต่อไปนี้

- (๑) พ้นจากตำแหน่งสมาชิกตามมาตรา ๙
- (๒) มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๗
- (๓) ขาดการประชุมโดยไม่มีเหตุอันควรและไม่ได้รับอนุญาตจากประธานสภาสามครั้งติดต่อกัน
- (๔) ลาออกจากการเป็นกรรมการ

มาตรา ๑๔ คณะกรรมการบริหารสภาชนเผ่าพื้นเมือง มีหน้าที่และอำนาจในการบริหารและดำเนินงานต่าง ๆ ตามที่ประชุมสภาได้ให้ความเห็นชอบแล้ว

มาตรา ๑๕ ให้คณะกรรมการมีการประชุมตามภารกิจอย่างน้อยสามเดือนต่อครั้ง ประธานสภาเป็นผู้เรียกประชุมคณะกรรมการ ทั้งนี้องค์ประชุม และการลงมติของที่ประชุมคณะกรรมการ ให้ใช้หลักการฉันทามติหรือรูปแบบอื่น ๆ ตามที่ประชุมคณะกรรมการบริหารสภาเห็นสมควร

มาตรา ๑๖ ประธานสภามีหน้าที่และอำนาจดังต่อไปนี้

- (๑) ดำเนินการประชุมและมีอำนาจออกคำสั่งใด ๆ ตามความจำเป็นในการประชุมสภาและคณะกรรมการ ให้เป็นไปตามข้อบังคับของสภา
- (๒) เป็นผู้แทนสภาในการติดต่อประสานงานในนามของสภากับบุคคลและหน่วยงานภายนอก
- (๓) ปฏิบัติงานอื่นๆ ตามที่ได้รับมอบหมายจากสภา

มาตรา ๑๗ รองประธานสภามีหน้าที่และอำนาจแทนประธานสภาในกรณีที่ประธานสภาไม่สามารถทำหน้าที่ได้ ทั้งนี้ให้รองประธานสภาตามลำดับความอาวุโสเป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภา หรือปฏิบัติการตามที่ประธานสภามอบหมาย

มาตรา ๑๘ เลขานุการสภามีหน้าที่และอำนาจจัดเตรียมการประชุม จัดทำรายงานการประชุม ติดต่อประสานงาน และรับผิดชอบงานธุรการของสภา

มาตรา ๑๙ ภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวัน นับแต่วันที่มีการประกาศพระราชบัญญัตินี้ ให้ดำเนินการประชุมสภาครั้งแรก ให้เป็นไปตามมาตรา ๑๒

ให้มีการประชุมสภาสามัญสามปีละสองครั้ง

สำเนาร่างพระราชบัญญัติสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย พ.ศ.

คณะกรรมการอาจมีมติให้มีการประชุมสภาสมัยวิสามัญ เมื่อมีเหตุจำเป็นที่ต้องมีการปรึกษาหารือเป็นการเร่งด่วน

คณะกรรมการต้องจัดให้มีการประชุมสภาสมัยวิสามัญ เมื่อสมาชิกเข้าชื่อกันจำนวนหนึ่งในห้าของจำนวนสมาชิกสภาที่มีอยู่ขอให้มีการประชุมสภา

มาตรา ๒๐ การประชุมสภา ต้องกระทำโดยเปิดเผยและต้องมีสมาชิกมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของสมาชิกเท่าที่มีอยู่ จึงจะเป็นองค์ประชุม

ให้ประธานสภาเป็นประธานในที่ประชุม ถ้าประธานสภาไม่อยู่หรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประธานสภาตามลำดับอาวุโสหนึ่งคนเป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภา

การลงมติ ให้ถือหลักฉันทามติ ยกเว้นเป็นเรื่องเกี่ยวกับการเงิน แผนงาน โครงการ หรือเรื่องอื่นใดที่มีลักษณะเป็นงานประจำ ให้ถือเสียงข้างมากเป็นประมาณ โดยสมาชิกหนึ่งคนให้มีหนึ่งเสียงในการลงคะแนน และในกรณีที่คะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมเป็นผู้ตัดสินชี้ขาด

ในการพิจารณาว่าเรื่องใดยกเว้นไม่ต้องใช้หลักฉันทามติ ให้ประธานนำเรื่องดังกล่าวหารือกับคณะผู้อาวุโสเพื่อหาข้อยุติ ความเห็นของคณะผู้อาวุโสถือเป็นที่สุด

มาตรา ๒๑ สภาชนเผ่าพื้นเมือง คณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ และคณะทำงานที่สภาแต่งตั้งสามารถเชิญข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น หรือบุคคลหนึ่งบุคคลใดมาให้ข้อเท็จจริง หรือแสดงความคิดเห็นหรือให้จัดส่งเอกสาร หรือข้อมูลเพื่อประกอบการพิจารณาได้ตามที่เห็นสมควร ให้ข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจหรือราชการส่วนท้องถิ่น ให้ความร่วมมือแก่สภาชนเผ่าพื้นเมือง คณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ และคณะทำงานที่สภาชนเผ่าพื้นเมืองแต่งตั้ง

มาตรา ๒๒ ให้สมาชิก คณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ คณะผู้อาวุโส และคณะทำงานที่สภาแต่งตั้งได้รับเบี้ยประชุมและให้มีสิทธิ์เบิกค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกาที่เกี่ยวข้อง

มาตรา ๒๓ สภา มีอำนาจตราและแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับการประชุมและข้อบังคับอื่นที่เกี่ยวข้อง

หมวดที่ ๔

คณะผู้อาวุโสสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย

มาตรา ๒๔ คณะกรรมการบริหารสภา หรือสำนักงานสภา อาจพิจารณาเชิญผู้อาวุโสที่เป็นผู้ทรงภูมิปัญญาของชนเผ่าพื้นเมือง นักพัฒนา หรือนักวิชาการด้านชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง จำนวน สิบห้าคนเสนอให้ที่ประชุมสภารับรองเป็นคณะผู้อาวุโสของสภา การได้มาซึ่งคณะผู้อาวุโสให้คำนึงถึงสัดส่วน เพศ ความเชี่ยวชาญ การกระจายไปตามกลุ่มชาติพันธุ์และภูมิภาคอย่างเหมาะสม โดยคำนึงถึงการยอมรับตามระบบจารีตประเพณีของกลุ่มชาติพันธุ์หรือภูมิภาคนั้นๆ และให้ดำรงตำแหน่งตามวาระของสมาชิกสภาสมัยนั้น

มาตรา ๒๕ ผู้อาวุโส มีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

- (๑) เป็นผู้รู้ ผู้มีความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง หรือปราชญ์ชาวบ้าน
- (๒) มีความประพฤติดี เป็นแบบอย่างและได้รับการยอมรับจากกลุ่มชาติพันธุ์หรือเครือข่ายชนเผ่าพื้นเมือง
- (๓) มีความเสียสละ และมีจิตอาสา
- (๔) เป็นชนเผ่าพื้นเมือง หรือ ผู้ที่ทำคุณประโยชน์ให้กับกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง

มาตรา ๒๖ คณะผู้อาวุโส มีบทบาทหน้าที่ดังนี้

- (๑) ให้คำปรึกษาหารือ ให้ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะแก่สมาชิกสภา คณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ คณะทำงาน และสำนักงานสภา ในเรื่องต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง
- (๒) ให้ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อแผนงานและแผนงบประมาณของสภา
- (๓) โกล่เกลี่ยกรณีที่เกิดข้อพิพาทหรือมีความคิดเห็นที่แตกต่างไม่สามารถหาข้อยุติตามที่สมาชิก คณะกรรมการ และเจ้าหน้าที่สำนักงานสภาร้องขอ
- (๔) เข้าร่วมประชุมสภา การประชุมกรรมการบริหารสภา และการประชุมสำนักงานสภาตามที่ร้องขอ
- (๕) กำกับ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานตามที่ได้รับมอบหมายจากสภาหรือคณะกรรมการ และรายงานต่อคณะกรรมการหรือที่ประชุมสภา

หมวด ๕

สำนักงานสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย

มาตรา ๒๗ ให้มีสำนักงานสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทยเป็นหน่วยงานนิติบุคคลและอยู่ภายใต้การอำนวยการของคณะกรรมการบริหารสภา

มาตรา ๒๘ สำนักงานสภา ให้มีหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (๑) จัดทำแผนงาน โครงการตามมติของสภา เพื่อเสนอคณะกรรมการพิจารณาดำเนินการและเสนอต่อสภา ตามมาตรา ๑๑
- (๒) อำนวยความสะดวกแก่สมาชิกสภา คณะกรรมการบริหารสภา คณะผู้อาวุโส และรับผิดชอบในงานธุรการและการดำเนินการจัดประชุมของสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย
- (๓) จัดทำรายงานประจำปีเกี่ยวกับผลงานและอุปสรรคในการดำเนินงานของสภา เพื่อเสนอต่อสมาชิกสภา คณะรัฐมนตรีและรัฐสภา
- (๔) ประสานงาน ให้ความร่วมมือ และบริการทางวิชาการให้แก่สภาและภาคีที่เกี่ยวข้อง
- (๕) ประชาสัมพันธ์และเื้ออำนวยการขบวนการขึ้นทะเบียนและจัดทำคู่มือหลักเกณฑ์การสรรหาสมาชิกตามที่ได้รับมอบหมายจากสภา
- (๖) จัดให้มีฐานข้อมูลประชากรชนเผ่าพื้นเมืองในประเทศไทยในด้านต่าง ๆ ทั้งในระดับกลุ่มชาติพันธุ์และในภาพรวม
- (๗) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่สภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทยมอบหมาย

(๔๗๓)

สำเนาร่างพระราชบัญญัติ กองทุนสภามหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ พ.ม.

มาตรา ๒๙ ให้มีเลขาธิการสำนักงาน เป็นผู้ควบคุมดูแลโดยทั่วไปซึ่งกิจการของสำนักงาน และมีอำนาจกำหนดระเบียบที่เกี่ยวข้องในการบริหารจัดการสำนักงาน โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ ให้เลขาธิการสำนักงานเป็นเลขานุการสภาโดยตำแหน่ง
คุณสมบัติ การสรรหาและการแต่งตั้งเลขาธิการสำนักงานสภา ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่สภา กำหนด

หมวด ๒ กองทุนสภามหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์

มาตรา ๓๐ ให้จัดตั้งกองทุนสภามหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ มีฐานะเป็นนิติบุคคล เพื่อส่งเสริม สิทธิและคุ้มครองวิถีชีวิตของชนเผ่าพื้นเมืองในประเทศไทย โดยมีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

(๑) คุ้มครอง ส่งเสริมและสนับสนุนการฟื้นฟูอัตลักษณ์ ภาษา มรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม พื้นที่ทางจิตวิญญาณของชนเผ่าพื้นเมือง

(๒) ส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษา วิจัย และจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อพัฒนาศักยภาพแกนนำ ชุมชน องค์กร และเครือข่ายของชนเผ่าพื้นเมืองในประเทศไทย

(๓) คุ้มครอง ส่งเสริม และสนับสนุนเรื่องอาชีพ การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และ กิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิตของชนเผ่าพื้นเมืองที่สอดคล้องกับวิถีวัฒนธรรมตนเอง

(๔) ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการเลือกปฏิบัติ การจัดการความขัดแย้ง การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ระหว่างวัฒนธรรมและการอยู่ร่วมกันอย่างสันติวัฒนธรรม

(๕) เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของสภามหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ตามมาตรา ๑๑

กองทุน ประกอบด้วยเงินและทรัพย์สิน ดังต่อไปนี้

(๑) เงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้บริจาคให้เพื่อสมทบกองทุนโดยไม่มีเงื่อนไข

(๒) ดอกผลหรือรายได้อื่น

(๓) เงินและทรัพย์สินอื่นที่ตกเป็นของกองทุน

มาตรา ๓๑ ให้คณะกรรมการกองทุน ประกอบด้วย กรรมการสภาที่คัดเลือกกันเองจำนวนเจ็ดคน ผู้แทนสำนักนายกรัฐมนตรีจำนวนหนึ่งคน ผู้แทนสำนักงบประมาณจำนวนหนึ่งคน และผู้เชี่ยวชาญด้านบริหารจัดการกองทุนและด้านชนเผ่าพื้นเมืองด้านละหนึ่งคน

การแต่งตั้ง วาระการดำรงตำแหน่ง และการพ้นจากตำแหน่งของคณะกรรมการกองทุน ตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามระเบียบที่สภามหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์กำหนด

มาตรา ๓๒ การดำเนินงานด้านการเงินของสภา ให้อยู่ภายใต้การติดตาม ตรวจสอบ และประเมินของ สำนักงานคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน

เงินและทรัพย์สินตามมาตรา ๓๐ วรรคสอง ให้ส่งเข้ากองทุน

สำเนาร่างพระราชบัญญัติ การแบ่งเงินรายได้ของเทศบาล พ.ศ.

มาตรา ๓๓ บรรดาอสังหาริมทรัพย์ที่กองทุนได้มาตามมาตรา ๓๐ วรรคสอง โดยมีผู้บริจาคให้หรือได้มาโดยการซื้อด้วยเงินรายได้ของกองทุน หรือแลกเปลี่ยนกับทรัพย์สินของกองทุน ให้เป็นกรรมสิทธิ์ของกองทุน

มาตรา ๓๔ ให้จัดทำงบดุล รายงานการเงินของกองทุนที่ผู้ตรวจสอบบัญชีรับรองแล้วเสนอต่อคณะกรรมการบริหารสภาและที่ประชุมสภา

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๓๕ ในวาระเริ่มแรกให้สำนักงานเลขาธิการสภาที่มีอยู่ ดำเนินการเลือกสมาชิกสภาภายในเก้าสิบวัน และให้ดำเนินการจัดตั้งสำนักงานตามพระราชบัญญัตินี้ภายในหนึ่งปี นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ รวมถึงดำเนินการรวบรวมจัดทำทะเบียนประชากรชนเผ่าพื้นเมือง

มาตรา ๓๖ โครงสร้างและการบริหารจัดการสภา อาจมีการแก้ไขและปรับปรุงให้เหมาะสมกับสถานการณ์และข้อเท็จจริงของสมาชิกในภูมิภาค โดยให้เป็นไปตามมติของที่ประชุมสภา

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

.....
นายกรัฐมนตรี

สำเนาร่างพระราชบัญญัติสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย พ.ศ.

บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ
ของร่างพระราชบัญญัติสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย
พ.ศ.

ความจำเป็นและที่มาของการจัดทำร่างพระราชบัญญัติสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย พ.ศ.

ประชากรชนเผ่าพื้นเมืองในประเทศไทยมีหลากหลายกลุ่มชาติพันธุ์และกระจายตัวอยู่ทั่วทุกภูมิภาค ซึ่งกลุ่มคนเหล่านี้ยังประสบปัญหาและสถานการณ์อยู่มากมาย ทั้งในเรื่องนโยบาย กฎหมายและมาตรการที่ถูกนำไปปฏิบัติแบบไม่สอดคล้องกับวิถีวัฒนธรรมชุมชน และขัดกับหลักเจตนารมณ์ของปฏิญญาสหประชาชาติว่าด้วยสิทธิชนเผ่าพื้นเมืองที่รัฐบาลไทยร่วมรับรองไปเมื่อปี พ.ศ.๒๕๕๐ จนทำให้เกิดการเลือกปฏิบัติ มีการข่มขู่ จับกุมคุมขัง และปรับโทษอยู่บ่อยครั้ง นอกจากนี้ชนเผ่าพื้นเมืองส่วนใหญ่อยู่ในสภาวะสูญเสียอัตลักษณ์ ภาษา และวัฒนธรรมท้องถิ่นตนเองไปอย่างรวดเร็ว อีกทั้งกระแสโลกาภิวัตน์และกระบวนการพัฒนาประเทศที่มีพลังดึงดูดเยาวชนและคนวัยทำงานออกจากชุมชนไปสู่เมืองมากขึ้น เพื่อให้มีมาตรการจัดการเลือกปฏิบัติ มีการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิชนเผ่าพื้นเมือง พร้อมทั้งสร้างหลักประกันการยอมรับการมีตัวตนของชนเผ่าพื้นเมืองในประเทศไทย และมีกลไกหนุนเสริมการพัฒนาศักยภาพแกนนำทั้งหญิง ชาย และเยาวชนของชนเผ่าพื้นเมือง ให้สามารถแก้ไขปัญหาของตนเอง ตลอดจนให้ชนเผ่าพื้นเมืองได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนและประเทศชาติที่ยั่งยืน และสามารถกำหนดวิถีชีวิตตนเองได้จริง

ด้วยความจำเป็นข้างต้น จึงทำให้ชนเผ่าพื้นเมืองจำนวน ๑๗ กลุ่มชาติพันธุ์จากทุกภูมิภาคได้มีการรวมตัวกันครั้งแรกในนาม “เครือข่ายชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย (คชท.)” ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๐ โดยจัดเวทีสัมมนาวิชาการและกิจกรรมรณรงค์ให้รัฐและสาธารณชนยอมรับและเคารพสิทธิชนเผ่าพื้นเมือง โดยเฉพาะการร่วมกันจัดงานมหกรรมชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทยอย่างต่อเนื่องทุกปี และในการจัดงานมหกรรมฯ พ.ศ.๒๕๕๓ ได้มีการประกาศเจตนารมณ์ร่วมกันเพื่อจัดตั้ง “สภาชนเผ่าพื้นเมืองประเทศไทย” ขึ้น และเมื่อวันที่ ๙ - ๑๐ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๕ ทาง คชท. ได้มีการจัดสัมมนาวิชาการว่าด้วยเรื่อง “จากแนวคิดสู่รูปธรรมของสภาชนเผ่าพื้นเมือง” ที่จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งนำมาสู่การแต่งตั้งคณะทำงานยกร่างพระราชบัญญัติสภาชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย พ.ศ. ... โดยคณะทำงานยกร่างฯ ได้จัดประชุมระดมความคิดเห็น ออกแบบโครงสร้างร่างพระราชบัญญัติ (พ.ร.บ.) และดำเนินการยกร่างกฎหมาย หลังจากนั้นได้มีการนำร่างกฎหมายดังกล่าวปรึกษาหารือผู้เชี่ยวชาญ รับฟังความเห็นจากชนเผ่าพื้นเมืองทั่วประเทศ และนำมาปรับปรุงร่าง พ.ร.บ.นี้ จนกระทั่งได้มีการนำเสนอและได้รับความเห็นชอบจากเวทีสมัชชาระดับชาติว่าด้วยสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย (ครั้งแรก) ในงานมหกรรมชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย ครั้งที่ ๘ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๗ และต่อมาเมื่อวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๗ ทาง คชท. ได้ยื่นหนังสือเสนอร่าง พ.ร.บ.ดังกล่าวต่อคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมาย (คปก.) ได้ให้คำปรึกษาและสนับสนุนการดำเนินการร่างกฎหมายของประชาชนและเสนอความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับแผนการให้มีกฎหมายตามที่กฎหมายบัญญัติไว้ ซึ่ง คปก. ได้ดำเนินการให้ความเห็นและข้อเสนอแนะต่อร่าง พ.ร.บ. ดังกล่าว รวมถึงการจัดเวทีรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิอย่างรอบด้าน ซึ่งต่อมา คปก.ได้เสนอความเห็นและข้อเสนอแนะเรื่องแผนการให้มีการตรากฎหมายว่าด้วยสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย พร้อมด้วยร่าง พ.ร.บ.ดังกล่าวต่อคณะรัฐมนตรี สภานิติบัญญัติแห่งชาติ และสภาปฏิรูปแห่งชาติ เพื่อประกอบการพิจารณาตามอำนาจหน้าที่ในขณะนั้น และเมื่อวันที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๖๒ ผู้แทนสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย (สชพ.) และภาคี ได้ยื่นหนังสือให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่มาจากการเลือกตั้ง ได้จัดตั้งคณะกรรมการ (กมธ.) ด้านชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองโดยเฉพาะ เพื่อให้เป็นกลไกพิจารณาศึกษาแนวทางการแก้ไขปัญหาของชนเผ่าพื้นเมือง และผลักดันให้รัฐสภาได้รับร่าง พ.ร.บ.ดังกล่าว ให้เป็นกฎหมายส่งเสริมสิทธิชนเผ่าพื้นเมืองในประเทศไทยโดยเร็ว แต่ในที่สุดได้เป็นส่วนหนึ่งใน กมธ.กิจการเด็ก เยาวชน

สำเนาร่างพระราชบัญญัติสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย พ.ศ.

สตรี ผู้สูงอายุ ผู้พิการ กลุ่มชาติพันธุ์ และผู้มีความหลากหลายทางเพศ สภาผู้แทนราษฎร เท่านั้น จึงนำมาสู่การระดมรายชื่อเพื่อร่วมยื่นเสนอกฎหมายโดยประชาชนในครั้งนี้

หลักการและเหตุผลของการจัดทำร่างพระราชบัญญัติสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย พ.ศ.

- (๑) เพื่อยืนยันสิทธิของชนเผ่าพื้นเมืองที่มีอยู่ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และยืนยันการรับรองสิทธิในการกำหนดวิถีชีวิตของตนเองที่สอดคล้องกับพันธกรณีระหว่างประเทศที่ประเทศไทยได้ลงนามเป็นภาคี รวมถึงปฏิญญาสหประชาชาติว่าด้วยสิทธิชนเผ่าพื้นเมืองที่กำหนดให้รัฐบาลที่จะต้องส่งเสริมคุ้มครอง และปกป้องสิทธิของชนเผ่าพื้นเมืองที่มีอยู่ในประเทศของตน
- (๒) เพื่อให้สภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย เป็นกลไกหลักในการส่งเสริม ประสานงาน และแก้ไขปัญหา กลุ่มประชากรชนเผ่าพื้นเมืองได้อย่างทั่วถึงทุกด้าน และสนับสนุนให้รัฐสามารถจัดทำนโยบายและแผนงานที่สอดคล้องกับวิถีวัฒนธรรมชนเผ่าพื้นเมือง และส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชนเผ่าพื้นเมืองในการพัฒนาชุมชนและประเทศชาติอย่างยั่งยืน
- (๓) เพื่อให้รัฐสนับสนุนกลไก กระบวนการ และประสานความร่วมมือในการสร้างหลักประกันในการจัดการเลือกปฏิบัติและอคติทางชาติพันธุ์ และการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิชนเผ่าพื้นเมืองในประเทศไทย

สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย พ.ศ.

ร่าง พ.ร.บ. ฉบับนี้ มีทั้งหมด ๓๘ มาตรา แบ่งออกเป็น ๗ หมวด ได้แก่ (๑) สภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย (๒) หน้าที่และอำนาจของสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย (๓) โครงสร้างการบริหารสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย (๔) คณะผู้อาวุโสสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย (๕) สำนักงานสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย (๖) กองทุนสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย และ (๗) บทเฉพาะกาล

๑. นิยาม “ชนเผ่าพื้นเมือง”

ชนเผ่าพื้นเมือง (Indigenous Peoples) หมายถึง บุคคลหรือกลุ่มชาติพันธุ์ที่ตั้งถิ่นฐานร่วมกันโดยมีวิถีปฏิบัติตามจารีตประเพณีที่สืบทอดจากบรรพบุรุษ เป็นกลุ่มคนที่มีความสืบเนื่องทางประวัติศาสตร์ ตลอดจนมีภาษาและแบบแผนทางวัฒนธรรมของตนเองมาจนถึงปัจจุบัน อาศัยอยู่ในพื้นที่ใดพื้นที่หนึ่งหรือหลายพื้นที่และพึ่งพาผูกพันกับทรัพยากรในพื้นที่นั้นๆ-มิได้เป็นกลุ่มครอบงำทางเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และวัฒนธรรม และพิจารณาตนเองว่ามีความแตกต่างไปจากภาคส่วนอื่น ๆ ของสังคม มีความมุ่งมั่นที่จะอนุรักษ์ พัฒนา และสืบทอดวิถีชีวิต อัตลักษณ์ ระบบภูมิปัญญาสู่คนรุ่นอนาคต อันเป็นไปตามแบบแผนทางวัฒนธรรม สถาบันทางสังคม และระบบนิเวศวัฒนธรรมของตน รวมทั้งเป็นกลุ่มที่รักษาสันติวัฒนธรรม อันเป็นแนวปฏิบัติตามจารีตประเพณี ยิ่งกว่านั้นยังระบุตนเองว่าเป็นชนเผ่าพื้นเมืองและได้รับการยอมรับจากกลุ่มอื่น ๆ

๒. หน้าที่และอำนาจของสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย

ให้มีสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย ประกอบด้วยสมาชิก คณะกรรมการบริหาร คณะผู้อาวุโส และสำนักงานสภา โดยสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย มีหน้าที่และอำนาจดังนี้ (๑) ประสานงาน แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ประชาสัมพันธ์ และเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับกิจการสภา และประเด็นที่เกี่ยวข้องกับชนเผ่าพื้นเมือง (๒) ส่งเสริมการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข (๓) คุ้มครองสิทธิมนุษยชน ส่งเสริมสิทธิชนเผ่าพื้นเมือง และการอยู่ร่วมกันอย่างสันติ (๔) ส่งเสริมและฟื้นฟูอัตลักษณ์ ภาษา วัฒนธรรม พื้นที่ทางจิตวิญญาณและพื้นที่ทำมาหากินตามจารีตประเพณีของชนเผ่าพื้นเมือง (๕) ศึกษา ติดตาม และประเมินผลกระทบของนโยบายหรือกิจการที่มีผลกระทบต่อชนเผ่าพื้นเมือง เพื่อจัดทำรายงานและข้อเสนอในประเด็นของชนเผ่าพื้นเมืองต่อคณะรัฐมนตรี รัฐสภา และองค์การระหว่างประเทศ (๖) คุ้มครองและส่งเสริมอาชีพและการจัดการ

สำเนาร่างพระราชบัญญัติ..... ราชบัณฑิตยสถานแห่งประเทศไทย พ.ศ.

ทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และความหลากหลายทางชีวภาพที่สอดคล้องกับวิถีวัฒนธรรม (๗) แสวงหาความร่วมมือในการพิทักษ์และปกป้องสิทธิมนุษยชน ทรัพยากรทางปัญญา สิทธิชนเผ่าพื้นเมืองในระดับต่าง ๆ รวมทั้งสร้างความร่วมมือในการจัดทำแผนงาน โครงการ หรือกิจกรรมที่เป็นการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพชนเผ่าพื้นเมือง (๘) สนับสนุน ส่งเสริม วิจัย พัฒนา และเสริมสร้างความเข้มแข็งของแกนนำ องค์กร ชุมชน และเครือข่ายของชนเผ่าพื้นเมือง ที่เน้นการมีส่วนร่วมของสตรีและเยาวชนชนเผ่าพื้นเมือง (๙) พัฒนาระบบฐานข้อมูลเกี่ยวกับสถานการณ์ สภาพปัญหา และความต้องการของชนเผ่าพื้นเมืองที่นำไปใช้ในการส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพและแก้ไขปัญหาที่ชนเผ่าพื้นเมืองประสบอยู่ รวมทั้งประชาสัมพันธ์ต่อสาธารณชน (๑๐) พิจารณาให้ความเห็นชอบแผนงาน โครงการ และงบประมาณของสภา (๑๑) ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดตั้งสถานศึกษาและการพัฒนาหลักสูตรวิถีวัฒนธรรมของชนเผ่าพื้นเมือง (๑๒) แต่งตั้งคณะผู้อาวุโสสภา คณะที่ปรึกษา คณะอนุกรรมการ และคณะทำงาน ตามที่สภาเห็นชอบ (๑๓) ออกกฎ ระเบียบ ประกาศ ข้อบังคับตามพระราชบัญญัติ และ (๑๔) ทำหน้าที่อื่นตามที่กฎหมายกำหนด

๓. สมาชิกสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย

กำหนดให้มีสมาชิกสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย มาจากการคัดเลือกกันเองภายในแต่ละกลุ่มชาติพันธุ์ที่ได้ขึ้นทะเบียนไว้กับสภาแล้ว จำนวนกลุ่มละไม่เกินห้าคน ให้แต่ละกลุ่มคำนึงถึงสัดส่วนหญิง ชาย และให้มีตัวแทนเยาวชนอยู่ด้วย และให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่สภากำหนด

๔. คณะกรรมการบริหารสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย

กำหนดให้มีคณะกรรมการบริหารสภา จำนวน ๑๕ คน ที่มีประธานสภาได้รับการคัดเลือกมาจากสมาชิกสภา ส่วนรองประธานกรรมการให้เป็นตัวแทนจากภูมิภาคต่าง ๆ ที่ได้รับการคัดสรรตามหลักฉันทมติ และการคัดเลือกกรรมการบริหารสภาตำแหน่งอื่น ๆ ให้คำนึงถึงความเหมาะสม ประสิทธิภาพ ความเชี่ยวชาญ การมีสัดส่วนหญิง ชาย และเยาวชน และการกระจายตามภูมิภาคอย่างเท่าเทียมกันตามหลักเกณฑ์การสรรหาคณะกรรมการบริหารสภาฯ ยกเว้นตำแหน่งเลขานุการที่เป็นเลขานุการโดยตำแหน่ง

๕. คณะผู้อาวุโสสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย

กำหนดให้มีคณะผู้อาวุโสสภา ที่เป็นผู้ทรงภูมิปัญญาของชนเผ่าพื้นเมือง นักพัฒนา หรือนักวิชาการด้านชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง จำนวน ๑๕ คน ทั้งนี้การได้มาซึ่งผู้อาวุโสสภาให้คำนึงถึงสัดส่วน เพศ ความเชี่ยวชาญ การกระจายไปตามกลุ่มชาติพันธุ์และภูมิภาคอย่างเหมาะสม รวมถึงการยอมรับตามจารีตประเพณีของกลุ่มชาติพันธุ์หรือภูมิภาคต่าง ๆ โดยทำหน้าที่ (๑) ให้คำปรึกษาหารือ ให้ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะแก่สมาชิกสภา คณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ คณะทำงาน และสำนักงานสภา (๒) ให้ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อแผนงานและแผนงบประมาณของสภา (๓) ใกล้เคียงกรณีที่เกิดข้อพิพาทหรือมีความคิดเห็นที่แตกต่างไม่สามารถหาข้อยุติตามที่สมาชิก คณะกรรมการ และเจ้าหน้าที่สำนักงานสภาร้องขอ และ (๔) กำกับ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานตามที่ได้รับมอบหมายจากสภาหรือคณะกรรมการ

๖. สำนักงานสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย

ให้มีสำนักงานสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย มีหน้าที่ (๑) จัดทำแผนงาน โครงการตามมติของสภา เพื่อเสนอคณะกรรมการพิจารณาดำเนินการและเสนอต่อสภา (๒) อำนวยความสะดวกแก่สมาชิก คณะกรรมการบริหารสภา คณะผู้อาวุโสสภา และรับผิดชอบในงานธุรการและการดำเนินจัดประชุมของสภา (๓) จัดทำรายงานประจำปีเกี่ยวกับผลงานและอุปสรรคในการดำเนินงานของสภา เพื่อเสนอต่อสมาชิกสภา (๔) ประสานงาน ให้ความร่วมมือ และบริการทางวิชาการแก่สภาและภาคีที่เกี่ยวข้อง (๕) ประชาสัมพันธ์ และเฝ้าอำนวยความสะดวกการขึ้นทะเบียนและจัดทำคู่มือหลักเกณฑ์การสรรหาสมาชิกสภา และ (๖) จัดให้มีฐานข้อมูลประชากรชนเผ่าพื้นเมืองในประเทศไทย

สำเนาร่างพระราชบัญญัติ สภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย พ.ศ.

๗. กองทุนสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย

ให้จัดตั้งกองทุนสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย เพื่อส่งเสริมสิทธิและคุ้มครองวิถีชีวิตของชนเผ่าพื้นเมืองในประเทศไทย โดยมีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้ (๑) คุ้มครอง ส่งเสริมและสนับสนุนการฟื้นฟูอัตลักษณ์ ภาษามรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม พื้นที่ทางจิตวิญญาณของชนเผ่าพื้นเมือง (๒) ส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษา วิจัย และจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อพัฒนาศักยภาพแกนนำชุมชน องค์กร และเครือข่ายของชนเผ่าพื้นเมืองในประเทศไทย (๓) คุ้มครอง ส่งเสริม และสนับสนุนเรื่องอาชีพ การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิตของชนเผ่าพื้นเมืองที่สอดคล้องกับวิถีวัฒนธรรมตนเอง (๔) ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการเลือกปฏิบัติ การจัดการความขัดแย้ง การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างวัฒนธรรมและการอยู่ร่วมกันอย่างสันติ วัฒนธรรม และ (๕) เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย

๘. บทเฉพาะกาล

ในวาระเริ่มแรกให้สำนักงานเลขาธิการสภาที่มีอยู่ทำหน้าที่เป็นสำนักงานสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย

๙. หน่วยงานกำกับดูแล

กำหนดให้นายกรัฐมนตรี เป็นผู้รักษาการตามร่าง พระราชบัญญัตินี้ โดยมีหน้าที่กำกับดูแลการออกกฎระเบียบและสนับสนุนการดำเนินการกิจของสำนักนายกรัฐมนตรีที่สอดคล้องกับสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย

รายงานผลการรับฟังความคิดเห็น
และรายงานผลการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจาก
ร่างพระราชบัญญัติสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย พ.ศ.
นายศักดิ์ดา แสนมี กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งจำนวน ๑๒,๘๘๘ คน เป็นผู้เสนอ

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

รายงานผลการรับฟังความคิดเห็น
และรายงานผลการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากร่างพระราชบัญญัติ

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลพื้นฐานของร่างพระราชบัญญัติ

๑. ร่างพระราชบัญญัติสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย พ.ศ.

กฎหมายใหม่

แก้ไขเพิ่มเติม

ยกเลิก

๒. หลักการและเหตุผล

๒.๑ หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย

๒.๒ เหตุผล

โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พันธกรณีระหว่างประเทศที่ประเทศไทยเป็นภาคี และร่วมรับรองปฏิญญาสหประชาชาติว่าด้วยสิทธิชนเผ่าพื้นเมือง ซึ่งที่ประชุมสมัชชาใหญ่แห่งสหประชาชาติให้การรับรองเมื่อวันที่ ๑๓ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๐ ถือเป็นพันธะของรัฐบาลที่จะต้องให้การส่งเสริม คุ้มครอง และปกป้องสิทธิของชนเผ่าพื้นเมืองที่มีอยู่ในประเทศของตน

กลุ่มประชากรชนเผ่าพื้นเมืองในประเทศไทย เป็นชุมชนชาติพันธุ์ท้องถิ่นดั้งเดิมที่ตั้งถิ่นฐานอยู่ในแถบภูเขาและหุบเขา มีวิถีชีวิตและวัฒนธรรมที่หลากหลาย มีอัตลักษณ์เฉพาะแตกต่างกันไป กระจายตัวอยู่ตามภูมิภาคต่าง ๆ กลุ่มประชากรเหล่านี้มีองค์ความรู้และภูมิปัญญา รวมทั้งมีความมุ่งมั่นที่จะอนุรักษ์ พัฒนาและสืบทอดวิถีชีวิต อัตลักษณ์และระบบแบบแผนภูมิปัญญาของตนเอง แต่กลุ่มคนเหล่านี้ส่วนใหญ่ยังเป็นผู้ด้อยหรือขาดโอกาสจากกระบวนการพัฒนาของรัฐ ทำให้ถูกจำกัดสิทธิในการพัฒนา ซึ่งก่อให้เกิดความเหลื่อมล้ำและไม่เป็นธรรมในการดำรงวิถีชีวิต ด้วยสถานการณ์ปัจจุบันที่มีการเปลี่ยนแปลงของโลก จึงเกิดการรวมตัวกันของชนเผ่าพื้นเมืองเพื่อแก้ไขปัญหาและกำหนดวิถีชีวิตของตนเอง จึงเห็นพ้องกันว่าจำเป็นต้องมีกลไกในการส่งเสริม ประสานงาน และแก้ไขปัญหาของตนเองได้อย่างทั่วถึงทุกด้านและสนองตอบต่อวิถีวัฒนธรรมที่หลากหลาย ทั้งยังสอดคล้องกับเจตนารมณ์ของมาตรา ๔๓ และมาตรา ๗๐ ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ จึงมีความจำเป็นที่ต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๓. ผู้เสนอร่างพระราชบัญญัติ

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

ประชาชนเข้าชื่อเสนอกฎหมาย

นายศักดิ์ดา แสนมี กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน ๑๒,๘๘๘ คน เป็นผู้เสนอ

ส่วนที่ ๒ การรับฟังความคิดเห็นและสรุปผลการรับฟังความคิดเห็น

๑. ข้อมูลประกอบการรับฟังความคิดเห็น

โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พันธกรณีระหว่างประเทศที่ประเทศไทยเป็นภาคี และร่วมรับรองปฏิญญาสหประชาชาติว่าด้วยสิทธิชนเผ่าพื้นเมือง ซึ่งที่ประชุมสมัชชาใหญ่แห่งสหประชาชาติให้การรับรอง เมื่อวันที่ ๑๓ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๐ ถือเป็นพันธะของรัฐบาลที่จะต้องให้การส่งเสริม คุ้มครอง และปกป้องสิทธิของชนเผ่าพื้นเมืองที่มีอยู่ในประเทศของตน

กลุ่มประชากรชนเผ่าพื้นเมืองในประเทศไทย เป็นชุมชนชาติพันธุ์ท้องถิ่นดั้งเดิมที่ตั้งถิ่นฐานอยู่ในแถบภูเขาและหุบเขา มีวิถีชีวิตและวัฒนธรรมที่หลากหลาย มีอัตลักษณ์เฉพาะแตกต่างกันไป กระจายตัวอยู่ตามภูมิภาคต่าง ๆ กลุ่มประชากรเหล่านี้มีองค์ความรู้และภูมิปัญญา รวมทั้งมีความมุ่งมั่นที่จะอนุรักษ์ พัฒนา และสืบทอดวิถีชีวิต อัตลักษณ์และระบบแบบแผนภูมิปัญญาของตนเอง แต่กลุ่มคนเหล่านี้ส่วนใหญ่ยังเป็นผู้ด้อยหรือขาดโอกาสจากกระบวนการพัฒนาของรัฐ ทำให้ถูกจำกัดสิทธิในการพัฒนา ซึ่งก่อให้เกิดความเหลื่อมล้ำและไม่เป็นธรรมในการดำรงวิถีชีวิต ด้วยสถานการณ์ปัจจุบันที่มีการเปลี่ยนแปลงของโลก จึงเกิดการรวมตัวกันของชนเผ่าพื้นเมืองเพื่อแก้ไขปัญหาและกำหนดวิถีชีวิตตนเอง จึงเห็นพ้องกันว่าจำเป็นต้องมีกลไกในการส่งเสริมประสานงาน และแก้ไขปัญหาของตนเองได้อย่างทั่วถึงทุกด้านและสนองตอบต่อวิถีวัฒนธรรมที่หลากหลาย ทั้งยังสอดคล้องกับเจตนารมณ์ของ มาตรา ๔๓ และมาตรา ๗๐ ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐

๒. ผู้เกี่ยวข้องที่ได้รับหรืออาจได้รับผลกระทบจากร่างพระราชบัญญัติ

๑. กระทรวงมหาดไทย
๒. กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
๓. คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
๔. นักวิชาการด้านกฎหมาย
๕. ประชาชนทั่วไป

๓. ประเด็นการรับฟังความคิดเห็น

๑. ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการกำหนดให้มีสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย รวมทั้งการกำหนดองค์ประกอบของสมาชิก ตามร่างมาตรา ๖
๒. ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการกำหนดคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของสมาชิกสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย ตามร่างมาตรา ๗
๓. ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการกำหนดให้สมาชิกสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทยมีวาระการดำรงตำแหน่ง ๔ ปี นับแต่วันประกาศรายชื่อสมาชิกในราชกิจจานุเบกษา และอาจได้รับการคัดเลือกใหม่ได้ ตามร่างมาตรา ๘
๔. ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการกำหนดให้สมาชิกสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทยพ้นตำแหน่งตามร่างมาตรา ๙
๕. ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการกำหนดบทบาทหน้าที่ของสมาชิกสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย ตามร่างมาตรา ๑๐
๖. ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการกำหนดหน้าที่และอำนาจของสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย ตามร่างมาตรา ๑๑

๗. ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการกำหนดโครงสร้างการบริหารสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย ตามร่าง มาตรา ๑๒

๘. ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการกำหนดให้คณะกรรมการมีการประชุมตามภารกิจอย่างน้อยสามเดือน ต่อครั้ง ประธานสภาเป็นผู้เรียกประชุมคณะกรรมการ ทั้งนี้องค์ประชุม และการลงมติของที่ประชุม คณะกรรมการให้ใช้หลักการฉันทามติหรือรูปแบบอื่น ๆ ตามที่ประชุมคณะกรรมการบริหารสภาเห็นสมควร ตามร่างมาตรา ๑๕

๙. ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการกำหนดให้ประธานสภามีหน้าที่และอำนาจ ตามร่างมาตรา ๑๖ ดังต่อไปนี้

๙.๑ ดำเนินการประชุมและมีอำนาจออกคำสั่งใด ๆ ตามความจำเป็นในการประชุมสภา และ คณะกรรมการ ให้เป็นไปตามข้อบังคับของสภา

๙.๒ เป็นผู้แทนสภาในการติดต่อประสานงานในนามของสภากับบุคคลและหน่วยงานภายนอก

๙.๓ ปฏิบัติงานอื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมายจากสภา

๑๐. ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการกำหนดให้ รองประธานสภา มีหน้าที่และอำนาจแทนประธานสภา ในกรณีที่ ประธานสภาไม่สามารถทำหน้าที่ได้ ทั้งนี้ให้รองประธานสภาตามลำดับความอาวุโสเป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่แทน ประธานสภา หรือปฏิบัติการตามที่ประธานสภามอบหมาย ตามร่างมาตรา ๑๗

๑๑. ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการกำหนดให้ เลขาธิการสภา มีหน้าที่และอำนาจจัดเตรียมการประชุม จัดทำรายงานการประชุม ติดต่อประสานงาน และรับผิดชอบงานธุรการของสภา ตามร่างมาตรา ๑๘

๑๒. ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการกำหนดให้มีการประชุมสภาสามัญสามัญปีละสองครั้ง ตามร่างมาตรา ๑๙

๑๓. ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการกำหนดให้ การลงมติให้ถือหลักฉันทามติ ยกเว้นเป็นเรื่องเกี่ยวกับการเงิน แผนงาน โครงการ หรือเรื่องอื่นใดที่มีลักษณะเป็นงานประจำ ให้ถือเสียงข้างมากเป็นประมาณ โดย สมาชิกหนึ่งคนให้มีหนึ่งเสียงในการลงคะแนน และในกรณีที่คะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมเป็นผู้ ตัดสินชี้ขาด ในการพิจารณาว่าเรื่องใดยกเว้นไม่ต้องใช้หลักฉันทามติ ให้ประธานนำเรื่องดังกล่าวมาหารือกับ คณะผู้อาวุโสเพื่อหาข้อยุติ ความเห็นของคณะผู้อาวุโสถือเป็นที่สุด ตามร่างมาตรา ๒๐

๑๔. ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการกำหนดให้สภาชนเผ่าพื้นเมือง คณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ และ คณะทำงานที่สภาแต่งตั้งสามารถเชิญข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น หรือบุคคลหนึ่งบุคคลใดมาให้ข้อเท็จจริง หรือแสดงความคิดเห็นหรือให้ จัดส่งเอกสาร หรือข้อมูลเพื่อประกอบการพิจารณาได้ตามที่เห็นสมควร ให้ข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้าง ของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจหรือราชการส่วนท้องถิ่น ให้ความร่วมมือแก่สภาชนเผ่า พื้นเมือง คณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ และคณะทำงานที่สภาชนเผ่าพื้นเมืองแต่งตั้ง ตามร่างมาตรา ๒๑

๑๕. ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการกำหนดให้สมาชิก คณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ คณะผู้อาวุโส และ คณะทำงานที่สภาแต่งตั้ง ได้รับเบี้ยประชุมและให้มีสิทธิเบิกค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานตามที่กำหนดใน พระราชกฤษฎีกาที่เกี่ยวข้อง ตามร่างมาตรา ๒๒

๑๖. ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการกำหนดให้คณะกรรมการบริหารสภา หรือสำนักงานสภา อาจพิจารณา เชิญผู้อาวุโสที่เป็นผู้ทรงภูมิปัญญาของชนเผ่าพื้นเมือง นักพัฒนา หรือนักวิชาการด้านชาติพันธุ์และชนเผ่า พื้นเมือง นักพัฒนา หรือนักวิชาการด้านชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง จำนวน ๑๕ คน เสนอให้ที่ประชุมสภา รับรองเป็นคณะผู้อาวุโสของสภา ตามร่างมาตรา ๒๔

๑๗. ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการกำหนดคุณสมบัติของผู้อาวุโสจะต้องเป็นผู้รู้ ผู้มีความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับ ชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง หรือปราชญ์ชาวบ้าน มีความประพฤติดี เป็นแบบอย่างและได้รับการยอมรับจาก

กลุ่มชาติพันธุ์หรือเครือข่ายชนเผ่าพื้นเมือง มีความเสียสละ และมีจิตอาสา เป็นชนเผ่าพื้นเมือง หรือผู้ที่ทำคุณประโยชน์ให้กับกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง ตามร่างมาตรา ๒๕

๑๘. ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการกำหนดบทบาทหน้าที่ของคณะผู้อาวุโส ตามร่างมาตรา ๒๖ ดังนี้

๑) ให้คำปรึกษาหารือ ให้ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะแก่สมาชิกสภา คณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ คณะทำงาน และสำนักงานสภา ในเรื่องต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

๒) ให้ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อแผนงานและแผนงบประมาณของสภา

๓) โกล่เกลี่ยกรณีที่เกิดข้อพิพาทหรือมีความคิดเห็นที่แตกต่างไม่สามารถหาข้อยุติตามที่สมาชิก คณะกรรมการ และเจ้าหน้าที่สำนักงานสภาร้องขอ

๔) เข้าร่วมประชุมสภา การประชุมกรรมการบริหารสภา และการประชุมสำนักงานสภาตามที่ร้องขอ

๕) กำกับ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานตามที่ได้รับมอบหมายจากสภาหรือ คณะกรรมการ และรายงานต่อคณะกรรมการหรือที่ประชุมสภา

๑๙. ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการกำหนดให้สำนักงานสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทยมีหน้าที่ ตามร่างมาตรา ๒๘ ดังนี้

๑) จัดทำแผนงาน โครงการตามมติของสภา เพื่อเสนอคณะกรรมการพิจารณาดำเนินการและเสนอต่อสภา ตามมาตรา ๑๑

๒) อำนวยความสะดวกแก่สมาชิกสภา คณะกรรมการบริหารสภา คณะผู้อาวุโส และรับผิดชอบในงานธุรการและการดำเนินจัดประชุมของสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย

๓) จัดทำรายงานประจำปีเกี่ยวกับผลงานและอุปสรรคในการดำเนินงานของสภา เพื่อเสนอต่อสมาชิกสภา คณะรัฐมนตรีและรัฐสภา

๔) ประสานงาน ให้ความร่วมมือ และบริการทางวิชาการให้แก่สภาและภาคที่เกี่ยวข้อง

๕) ประชาสัมพันธ์และเฝ้าอำนวยความสะดวกการขึ้นทะเบียนและจัดทำคู่มือหลักเกณฑ์การสรรหาสมาชิกตามที่ได้รับมอบหมายจากสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย

๖) จัดให้มีฐานข้อมูลประชากรชนเผ่าพื้นเมืองในประเทศไทยในด้านต่าง ๆ ทั้งในระดับกลุ่มชาติพันธุ์และในภาพรวม

๗) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่สภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทยมอบหมาย

๒๐. ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการกำหนดให้มีเลขาธิการสำนักงาน เป็นผู้ควบคุมดูแลโดยทั่วไปซึ่งกิจการของสำนักงาน และมีอำนาจกำหนดระเบียบที่เกี่ยวข้องในการบริหารจัดการสำนักงาน โดยความเห็นชอบของ คณะกรรมการ ให้เลขาธิการสำนักงานเป็นเลขานุการสภาโดยตำแหน่ง คุณสมบัติ การสรรหาและการแต่งตั้ง เลขาธิการสำนักงานสภา ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่สภากำหนด ตามร่างมาตรา ๒๙

๒๑. ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการกำหนดให้จัดตั้งกองทุนสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย มีฐานะเป็นนิติบุคคล เพื่อส่งเสริมสิทธิและคุ้มครองวิถีชีวิตของชนเผ่าพื้นเมืองในประเทศไทย ตามร่างมาตรา ๓๐ โดยมีวัตถุประสงค์ ดังต่อไปนี้

๑) คุ้มครอง ส่งเสริมและสนับสนุนการฟื้นฟูอัตลักษณ์ ภาษา มรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม พื้นที่ทางจิตวิญญาณของชนเผ่าพื้นเมือง

๒) ส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษา วิจัย และจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อพัฒนาศักยภาพแกนนำ ชุมชน องค์กร และเครือข่ายของชนเผ่าพื้นเมืองในประเทศไทย

๓) คุ้มครอง ส่งเสริม และสนับสนุนเรื่องอาชีพ การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิตของชนเผ่าพื้นเมืองที่สอดคล้องกับวิถีวัฒนธรรมตนเอง

๔) ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการเลือกปฏิบัติ การจัดการความขัดแย้ง การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างวัฒนธรรมและการอยู่ร่วมกันอย่างสันติวัฒนธรรม

๕) เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย ตามมาตรา ๑๑ กองทุน ประกอบด้วยเงินและทรัพย์สิน ดังต่อไปนี้

(๑) เงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้บริจาคให้เพื่อสมทบกองทุนโดยไม่มีเงื่อนไข

(๒) ดอกผลหรือรายได้อื่น

(๓) เงินและทรัพย์สินอื่นที่ตกเป็นของกองทุน

๒๒. ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการกำหนดองค์ประกอบของคณะกรรมการกองทุน ตามร่างมาตรา ๓๑ โดยกำหนดให้คณะกรรมการกองทุน ประกอบด้วย กรรมการสภาที่คัดเลือกกันเอง จำนวน ๗ คน ผู้แทนสำนักนายกรัฐมนตรี จำนวน ๑ คน ผู้แทนสำนักงบประมาณ จำนวน ๑ คน และผู้เชี่ยวชาญด้านบริหารจัดการกองทุน และด้านชนเผ่าพื้นเมือง ด้านละ ๑ คน

การแต่งตั้ง วาระการดำรงตำแหน่ง และการพ้นจากตำแหน่งของคณะกรรมการกองทุน ตามวรรคหนึ่งให้ เป็นไปตามระเบียบที่สภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทยกำหนด

๒๓. ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการกำหนดการดำเนินงานการเงินของสภา ตามร่างมาตรา ๓๒ ให้อยู่ ภายใต้การติดตาม ตรวจสอบ และประเมินของสำนักงานคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน

เงินและทรัพย์สินตามมาตรา ๓๐ วรรคสองให้ส่งเข้ากองทุน

๒๔. ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการกำหนดให้บรรดาอสังหาริมทรัพย์ที่กองทุนได้มาตามมาตรา ๓๐ วรรคสอง โดยมีผู้บริจาคให้หรือได้มาโดยการซื้อด้วยเงินรายได้ของกองทุน หรือแลกเปลี่ยนกับทรัพย์สินของกองทุน ให้ เป็นกรรมสิทธิ์ของกองทุน ตามร่างมาตรา ๓๓

๒๕. ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการกำหนดให้จัดทำงบดุล รายงานการเงินของกองทุนที่ผู้ตรวจสอบบัญชี รับรองแล้วเสนอต่อคณะกรรมการบริหารสภาและที่ประชุมสภา ตามร่างมาตรา ๓๔

๒๖. ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการกำหนดบทเฉพาะกาลให้ในวาระเริ่มแรกให้สำนักงานเลขาธิการสภาที่มีอยู่ ดำเนินการเลือกสมาชิกสภาภายใน ๙๐ วัน และให้ดำเนินการจัดตั้งสำนักงานตามพระราชบัญญัตินี้ภายใน ๑ ปี นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ รวมถึงดำเนินการรวบรวมจัดทำทะเบียนประชาชนชนเผ่าพื้นเมือง ตามร่างมาตรา ๓๕

๒๗. ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการกำหนดบทเฉพาะกาลให้โครงสร้างและการบริหารจัดการสภา อาจมีการแก้ไขและปรับปรุงให้เหมาะสมกับสถานการณ์และข้อเท็จจริงของสมาชิกในภูมิภาค โดยให้เป็นไปตามมติ ของที่ประชุมสภา ตามร่างมาตรา ๓๖

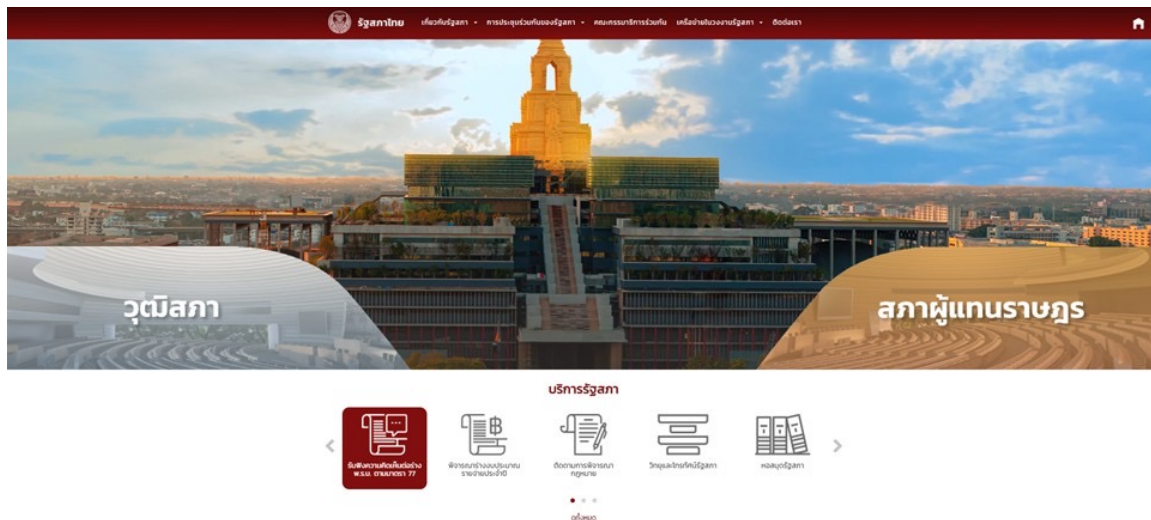
๒๘. ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ (ถ้ามี)

๔. ระยะเวลาและวิธีการการรับฟังความคิดเห็น

๔.๑ ระยะเวลาในการรับฟังความคิดเห็น วันที่ ๘ ตุลาคม ๒๕๖๔ ถึงวันที่ ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ รวมระยะเวลา จำนวน ๕๓ วัน นับจากวันขึ้นเว็บไซต์ ถึงวันปิดการรับฟังความคิดเห็น

๔.๒ วิธีการรับฟังความคิดเห็น

(๑) ผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของรัฐสภา www.parliament.go.th

การรับฟังความคิดเห็นต่อร่าง พ.ร.บ. ตามมาตรา 77 ของรัฐธรรมนูญ

หน้าแรก
ร่างพระราชบัญญัติ
รายงานผลการรับฟัง
เกี่ยวกับเรา
ติดต่อเรา

ร่างพระราชบัญญัติสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย พ.ศ.
นายศักดิ์ดา แสนมี กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 12,888 คน

รับฟังตั้งแต่วันที่ 8 ตุลาคม 2564 ถึงวันที่ 29 พฤศจิกายน 2564

สถานะ: ปิดรับความคิดเห็น
ขณะนี้ไม่มีผู้แสดงความคิดเห็นแล้ว 2 คน

(๒) ส่งประเด็นไปรับฟังผู้ที่เกี่ยวข้องโดยตรง ประกอบด้วย

๑. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย
๒. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
๓. ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
๔. คณะบดีคณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
๕. คณะบดีคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

๕ สรุปผลการรับฟังความคิดเห็น

๕.๑ ข้อมูลทั่วไปผู้ร่วมแสดงความคิดเห็น

จากระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของรัฐสภา www.parliament.go.th
จำนวน ๒ ราย โดยเป็นประชาชนทั่วไป

จากการส่งประเด็นไปรับฟังผู้ที่เกี่ยวข้องโดยตรง

ส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ องค์กรเอกชน ที่ได้แสดงความคิดเห็น

จำนวน ๒ หน่วยงาน ได้แก่ กระทรวงมหาดไทย สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

๕.๒ ผลการรับฟังความคิดเห็น

๑. ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการกำหนดให้มีสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย รวมทั้งการกำหนดองค์ประกอบของสมาชิก ตามร่างมาตรา ๖

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
<p>๑. เห็นด้วย จำนวน ๒ คน ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - สภานี้จะช่วยเปิดพื้นที่สำหรับชนเผ่าพื้นเมืองกลุ่มต่าง ๆ ได้มาร่วมคิด ร่วมวางแผน และร่วมกำกับติดตามกิจกรรมการพัฒนาและแก้ปัญหาที่แต่ละกลุ่มหรือหลายกลุ่มประสปร่วมกันถือเป็นพื้นที่แลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกัน สภานี้จึงมีลักษณะเป็นกลไกจัดการตนเองด้านการพัฒนาบนฐานวัฒนธรรมของชนเผ่าพื้นเมืองกลุ่มต่าง ๆ - การเปิดรับสมาชิกสภาแต่ละครั้งไม่จำเป็นต้องมีการลงทุนด้วยการหาเสียงเพราะใช้วิธีปรึกษาหารือกันภายในกลุ่มหรือเครือข่ายของกลุ่ม แล้วสรรหาผู้แทนไม่เกิน ๕ คนต่อกลุ่มโดยต้องมีสัดส่วนหญิง ชาย และเยาวชนเข้าสู่สภา จึงไม่ให้ความสำคัญว่าประชากรกลุ่มใดมากกว่าจะต้องได้จำนวนตัวแทนมากกว่า อันเป็นการใช้พวกมากเข้าข่มกลุ่มที่มีประชากรน้อยกว่า <p>(ผู้ร่วมแสดงความคิดเห็นจากระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของรัฐสภา www.parliament.go.th)</p>	

๒. ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการกำหนดคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของสมาชิกสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย ตามร่างมาตรา ๗

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
<p>๑. เห็นด้วย จำนวน ๒ คน ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - จะเป็นสภาของประชาชนโดยตรงที่สมาชิกต้องปลอดจากนักการเมือง และผู้บริหารและนักปกครองของรัฐเป็นการป้องกันมิให้สภานี้ถูกดึงดูดเข้าสู่วังวนของการต่อสู้ทางการเมืองและการเลือกข้าง <p>(ผู้ร่วมแสดงความคิดเห็นจากระบบเทคโนโลยี)</p>	

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
สารสนเทศของรัฐสภา www.parliament.go.th)	

๓. ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการกำหนดให้สมาชิกสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทยมีวาระการดำรงตำแหน่ง ๔ ปี นับแต่วันประกาศรายชื่อสมาชิกในราชกิจจานุเบกษา และอาจได้รับการคัดเลือกใหม่ได้ตามร่างมาตรา ๘

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
<p>๑. เห็นด้วย จำนวน ๒ คน ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - ระยะเวลา ๔ ปี เป็นช่วงเวลาที่เหมาะสมที่สมาชิกสภาจะใช้เวลาเรียนรู้และผลักดันกิจกรรมด้านการพัฒนาร่วมกัน หากสมาชิกคนใดทำหน้าที่ได้ดีกลุ่มยังสามารถส่งกลับเข้าสู่สภาได้อีกหนึ่งสมัย <p>(ผู้ร่วมแสดงความคิดเห็นจากระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของรัฐสภา www.parliament.go.th)</p>	

๔. ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการกำหนดให้สมาชิกสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทยพ้นตำแหน่งตามร่างมาตรา ๙

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
<p>๑. เห็นด้วย จำนวน ๒ คน ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - เงื่อนไขในการพ้นตำแหน่งเป็นมาตรฐานที่ใช้กันโดยทั่วไป <p>(ผู้ร่วมแสดงความคิดเห็นจากระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของรัฐสภา www.parliament.go.th)</p>	

๕. ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการกำหนดบทบาทหน้าที่ของสมาชิกสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทยตามร่างมาตรา ๑๐

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
<p>๑. เห็นด้วย จำนวน ๒ คน ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - การเป็นสมาชิกสภามีใช่เป็นเพียงการเข้าร่วม 	

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
<p>ประชุมเท่านั้น แต่ควรมีหน้าที่ยื่น ๆ ที่พึงกระทำด้วย เช่น ทำหน้าที่เป็นสะพานเชื่อมระหว่างสภากับกลุ่มของตนเอง หรือร่วมในการรณรงค์และเผยแพร่กิจกรรมที่สภาส่งเสริมและสนับสนุนนอกห้องประชุม เป็นต้น</p> <p>(ผู้ร่วมแสดงความคิดเห็นจากระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของรัฐสภา www.parliament.go.th)</p>	

๖. ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการกำหนดหน้าที่และอำนาจของสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย ตามร่างมาตรา ๑๑

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
<p>๑. เห็นด้วย จำนวน ๒ คน ดังนี้</p> <p>- อุดมการณ์ของสภานี้คือการรวมพลังความคิดและแรงกายร่วมผลักดันกิจกรรมการพัฒนาและแก้ไขปัญหาาร่วมกัน โดยมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของรัฐคอยช่วยให้คำปรึกษาแนะนำกิจกรรมต่าง ๆ ที่สภาสนับสนุน</p> <p>(ผู้ร่วมแสดงความคิดเห็นจากระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของรัฐสภา www.parliament.go.th)</p>	

๗. ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการกำหนดโครงสร้างการบริหารสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย ตามร่างมาตรา ๑๒

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
<p>๑. เห็นด้วย จำนวน ๒ คน ดังนี้</p> <p>- สมาชิกสภาที่เป็นตัวแทนมาจากทุกกลุ่มของชนเผ่าพื้นเมืองที่ได้ขึ้นทะเบียนไว้แล้วนับเป็นกลไกตัดสินใจสูงสุดของสภา โดยมีคณะกรรมการบริหารสภาเป็นผู้กำกับดูแลอย่างใกล้ชิดแทนสมาชิกทั้งหมดของสภา ทั้งนี้ สำนักงานเลขาฯ ของสภามีหน้าที่เป็น</p>	

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
ผู้รับสนองข้อคิดเห็น (ผู้ร่วมแสดงความคิดเห็นจากระบบเทคโนโลยี สารสนเทศของรัฐสภา www.parliament.go.th)	

๘. ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการกำหนดให้คณะกรรมการมีการประชุมตามภารกิจอย่างน้อยสามเดือนต่อครั้ง ประธานสภาเป็นผู้เรียกประชุมคณะกรรมการ ทั้งนี้องค์ประชุม และการลงมติของที่ประชุมคณะกรรมการให้ใช้หลักการฉันทามติหรือรูปแบบอื่น ๆ ตามที่ประชุมคณะกรรมการบริหารสภาเห็นสมควร ตามร่างมาตรา ๑๕

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
๑. เห็นด้วย จำนวน ๒ คน ดังนี้ - เห็นด้วยกับการประชุม ๓ เดือนต่อครั้ง (ผู้ร่วมแสดงความคิดเห็นจากระบบเทคโนโลยี สารสนเทศของรัฐสภา www.parliament.go.th)	

๙. ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการกำหนดให้ประธานสภามีหน้าที่และอำนาจ ตามร่างมาตรา ๑๖ ดังต่อไปนี้

๙.๑ ดำเนินการประชุมและมีอำนาจออกคำสั่งใด ๆ ตามความจำเป็นในการประชุมสภาและคณะกรรมการ ให้เป็นไปตามข้อบังคับของสภา

๙.๒ เป็นผู้แทนสภาในการติดต่อประสานงานในนามของสภากับบุคคลและหน่วยงานภายนอก

๙.๓ ปฏิบัติงานอื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมายจากสภา

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
๑. เห็นด้วย จำนวน ๒ คน ดังนี้ - บทบาทเหล่านี้โดยทั่วไป เป็นอำนาจหน้าที่ที่ผู้ปฏิบัติต้องทำอยู่แล้วอันเป็นเสมือนสัญลักษณ์ขององค์กรหรือภาวะผู้นำที่เป็นประชาธิปไตย (ผู้ร่วมแสดงความคิดเห็นจากระบบเทคโนโลยี สารสนเทศของรัฐสภา www.parliament.go.th)	

๑๐. ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการกำหนดให้ รองประธานสภา มีหน้าที่และอำนาจแทนประธานสภา ในกรณีที่ประธานสภาไม่สามารถทำหน้าที่ได้ ทั้งนี้ให้รองประธานสภาตามลำดับความอาวุโสเป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภา หรือปฏิบัติการตามที่ประธานสภามอบหมาย ตามร่างมาตรา ๑๗

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
<p>๑. เห็นด้วย จำนวน ๒ คน ดังนี้</p> <p>- เมื่อประธานสภามอบหมายงานให้ผู้รับมอบจึงควรมีการเตรียมการให้พร้อมในการเข้าร่วมกิจกรรมนั้น ๆ เมื่อรองประธานสภาได้รับมอบอำนาจหน้าที่จึงสมควรที่จะดำเนินการให้เต็มศักยภาพ</p> <p>(ผู้ร่วมแสดงความคิดเห็นจากระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของรัฐสภา www.parliament.go.th)</p>	

๑๑. ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการกำหนดให้ เลขานุการสภา มีหน้าที่และอำนาจจัดเตรียมการประชุม จัดทำรายงานการประชุม ติดต่อบริษัทงาน และรับผิดชอบงานธุรการของสภา ตามร่างมาตรา ๑๘

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
<p>๑. เห็นด้วย จำนวน ๒ คน ดังนี้</p> <p>- เป็นบทบาทหน้าที่ของผู้ทำหน้าที่เลขานุการอยู่แล้ว การจัดเตรียมสถานที่ประชุม วัสดุอุปกรณ์ ความรับผิดชอบด้านงานธุรการ สารบัญ ติดต่อบริษัทต่าง ๆ โดยทั่วไปควรเป็นหน้าที่ของเลขานุการอยู่แล้ว</p> <p>(ผู้ร่วมแสดงความคิดเห็นจากระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของรัฐสภา www.parliament.go.th)</p>	

๑๒. ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการกำหนดให้มีการประชุมสภาสามัญสามัญปีละสองครั้ง ตามร่างมาตรา ๑๙

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
<p>๑. เห็นด้วย จำนวน ๒ คน ดังนี้</p> <p>- การประชุมสภาเพียงปีละครั้งอาจเนิ่นนานไปบ้าง อาจทำให้ต้องมีการร้องขอเพื่อเปิดประชุมวิสามัญ</p>	

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
(ผู้ร่วมแสดงความคิดเห็นจากระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของรัฐสภา www.parliament.go.th)	

๑๓. ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการกำหนดให้ การลงมติให้ถือหลักฉันทามติ ยกเว้นเป็นเรื่องเกี่ยวกับการเงิน แผนงาน โครงการ หรือเรื่องอื่นใดที่มีลักษณะเป็นงานประจำ ให้ถือเสียงข้างมากเป็นประมาณ โดยสมาชิกหนึ่งคนให้มีหนึ่งเสียงในการลงคะแนน และในกรณีที่คะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมเป็นผู้ตัดสินชี้ขาด ในการพิจารณาว่าเรื่องใดยกเว้นไม่ต้องใช้หลักฉันทามติ ให้ประธานนำเรื่องดังกล่าวมาหารือกับคณะผู้อาวุโสเพื่อหาข้อยุติ ความเห็นของคุณะผู้อาวุโสถือเป็นที่สุด ตามร่างมาตรา ๒๐

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
๑. เห็นด้วย จำนวน ๒ คน ดังนี้ - หลักการฉันทามติเป็นเครื่องมือใหม่ เพื่อหลีกเลี่ยงภาวะเสียงส่วนใหญ่ เสียงส่วนน้อย ซึ่งมีการแพ้ชนะกันอยู่ตลอด และเป็นเหตุให้สะสมความไม่พอใจมากขึ้น (ผู้ร่วมแสดงความคิดเห็นจากระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของรัฐสภา www.parliament.go.th)	

๑๔. ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการกำหนดให้สภาชนเผ่าพื้นเมือง คณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ และคณะทำงานที่สภาแต่งตั้งสามารถเชิญข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น หรือบุคคลหนึ่งบุคคลใดมาให้ข้อเท็จจริง หรือแสดงความคิดเห็นหรือให้จัดส่งเอกสาร หรือข้อมูลเพื่อประกอบการพิจารณาได้ตามที่เห็นสมควร ให้ข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจหรือราชการส่วนท้องถิ่นให้ความร่วมมือแก่สภาชนเผ่าพื้นเมือง คณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ และคณะทำงานที่สภาชนเผ่าพื้นเมืองแต่งตั้ง ตามร่างมาตรา ๒๑

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
๑. เห็นด้วย จำนวน ๒ คน ดังนี้ - สภาอาจมีความจำเป็นต้องได้ข้อมูลที่เป็นจริงและน่าเชื่อถือได้ ซึ่งจะมีผลอย่างยิ่งต่อการวางแผนและการแก้ปัญหา โดยใช้ข้อมูลที่จำเป็นจากฝ่ายที่เกี่ยวข้อง	

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
(ผู้ร่วมแสดงความคิดเห็นจากระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของรัฐสภา www.parliament.go.th)	

๑๕. ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการกำหนดให้สมาชิก คณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ คณะผู้อาวุโส และคณะทำงานที่สภาแต่งตั้ง ได้รับเบี้ยประชุมและให้มีสิทธิเบิกค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกาที่เกี่ยวข้อง ตามร่างมาตรา ๒๒

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
๑. เห็นด้วย จำนวน ๒ คน ดังนี้ - สมาชิกสภาชนเผ่าพื้นเมืองส่วนใหญ่เป็นชาวบ้านที่อาจมิได้มีฐานะร่ำรวย หากต้องแบกรับค่าใช้จ่ายเป็นส่วนตัว อาจสร้างความเดือดร้อนให้แก่ครอบครัวได้ (ผู้ร่วมแสดงความคิดเห็นจากระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของรัฐสภา www.parliament.go.th)	

๑๖. ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการกำหนดให้คณะกรรมการบริหารสภา หรือสำนักงานสภา อาจพิจารณาเชิญผู้อาวุโสที่เป็นผู้ทรงภูมิปัญญาของชนเผ่าพื้นเมือง นักพัฒนา หรือนักวิชาการด้านชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง นักพัฒนา หรือนักวิชาการด้านชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง จำนวน ๑๕ คน เสนอให้ที่ประชุมสภารับรองเป็นคณะผู้อาวุโสของสภา ตามร่างมาตรา ๒๔

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
๑. เห็นด้วย จำนวน ๒ คน ดังนี้ - ผู้อาวุโสทั้งที่เป็นนักวิชาการและผู้รู้ชนเผ่าพื้นเมืองย่อมสั่งสมทั้งความรู้และประสบการณ์มากพอที่จะช่วยให้คำปรึกษาแนะนำที่เป็นประโยชน์จริง (ผู้ร่วมแสดงความคิดเห็นจากระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของรัฐสภา www.parliament.go.th)	

๑๗. ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการกำหนดคุณสมบัติของผู้อาวุโสจะต้องเป็นผู้รู้ ผู้มีความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง หรือปราชญ์ชาวบ้าน มีความประพฤติดี เป็นแบบอย่าง และได้รับการยอมรับจากกลุ่มชาติพันธุ์หรือเครือข่ายชนเผ่าพื้นเมือง มีความเสียสละ และมีจิตอาสา เป็นชนเผ่าพื้นเมือง หรือผู้ที่ทำคุณประโยชน์ให้กับกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง ตามร่างมาตรา ๒๕

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
<p>๑. เห็นด้วย จำนวน ๒ คน ดังนี้</p> <p>- บทบาทของคณะผู้อาวุโสมีความสำคัญที่สมาชิกจะต้องพึ่งพาทั้งความรู้และประสบการณ์</p> <p>(ผู้ร่วมแสดงความคิดเห็นจากระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของรัฐสภา www.parliament.go.th)</p>	

๑๘. ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการกำหนดบทบาทหน้าที่ของคณะผู้อาวุโส ตามร่างมาตรา ๒๖ ดังนี้

- ๑) ให้คำปรึกษาหารือ ให้ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะแก่สมาชิกสภา คณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ คณะทำงาน และสำนักงานสภา ในเรื่องต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง
- ๒) ให้ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อแผนงานและแผนงบประมาณของสภา
- ๓) ใกล้เคียงกรณีที่เกิดข้อพิพาทหรือมีความคิดเห็นที่แตกต่างไม่สามารถหาข้อยุติตามที่สมาชิก คณะกรรมการ และเจ้าหน้าที่สำนักงานสภาร้องขอ
- ๔) เข้าร่วมประชุมสภา การประชุมกรรมการบริหารสภา และการประชุมสำนักงานสภาตามที่ร้องขอ
- ๕) กำกับ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานตามที่ได้รับมอบหมายจากสภาหรือ คณะกรรมการ และรายงานต่อคณะกรรมการหรือที่ประชุมสภา

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
<p>๑. เห็นด้วย จำนวน ๒ คน ดังนี้</p> <p>- ผู้อาวุโสจะให้คำปรึกษาได้ดีจากประสบการณ์ของแต่ละคน รวมทั้งมักจะได้รับความเชื่อถือจากสมาชิกสภาที่อ่อนวัยกว่า</p> <p>(ผู้ร่วมแสดงความคิดเห็นจากระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของรัฐสภา www.parliament.go.th)</p>	

๑๙. ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการกำหนดให้สำนักงานสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทยมีหน้าที่ ตามร่างมาตรา ๒๘ ดังนี้

๑) จัดทำแผนงาน โครงการตามมติของสภา เพื่อเสนอคณะกรรมการพิจารณา ดำเนินการและเสนอต่อสภา ตามมาตรา ๑๑

๒) อำนวยความสะดวกแก่สมาชิกสภา คณะกรรมการบริหารสภา คณะผู้อาวุโส และ รับผิดชอบในงานธุรการและการดำเนินจัดประชุมของสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย

๓) จัดทำรายงานประจำปีเกี่ยวกับผลงานและอุปสรรคในการดำเนินงานของสภา เพื่อเสนอต่อสมาชิกสภา คณะรัฐมนตรีและรัฐสภา

๔) ประสานงาน ให้ความร่วมมือ และบริการทางวิชาการให้แก่สภาและภาคีที่เกี่ยวข้อง

๕) ประชาสัมพันธ์และเฝ้าอำนวยความสะดวกการขึ้นทะเบียนและจัดทำคู่มือหลักเกณฑ์ การสรรหาสมาชิกตามที่ได้รับมอบหมายจากสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย

๖) จัดให้มีฐานข้อมูลประชากรชนเผ่าพื้นเมืองในประเทศไทยในด้านต่าง ๆ ทั้งในระดับ กลุ่มชาติพันธุ์และในภาพรวม

๗) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่สภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทยมอบหมาย

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
<p>๑. เห็นด้วย จำนวน ๒ คน ดังนี้</p> <p>- สำนักงานเลขาฯ นอกจากบทบาทหน้าที่งาน บริการให้แก่สภาและคณะกรรมการแล้ว ยังต้อง ประสานงานกับฝ่ายต่าง ๆ เพื่อการร่วมงานในลักษณะ พหุภาคีอีกด้วย</p> <p>(ผู้ร่วมแสดงความคิดเห็นจากระบบเทคโนโลยี สารสนเทศของรัฐสภา www.parliament.go.th)</p>	

๒๐. ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการกำหนดให้มีเลขาธิการสำนักงาน เป็นผู้ควบคุมดูแล โดยทั่วไปซึ่งกิจการของสำนักงาน และมีอำนาจกำหนดระเบียบที่เกี่ยวข้องในการบริหารจัดการสำนักงาน โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ ให้เลขาธิการสำนักงานเป็นเลขานุการสภาโดยตำแหน่ง คุณสมบัติ การสรรหาและการแต่งตั้งเลขาธิการสำนักงานสภา ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่สภากำหนด ตาม ร่างมาตรา ๒๙

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
<p>๑. เห็นด้วย จำนวน ๒ คน ดังนี้</p> <p>- โดยทั่วไปเลขาธิการย่อมเป็นหัวหน้าสำนักงานอยู่</p>	

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
<p>แล้ว จึงควรควบคุมการดำเนินงานของทีมีเลขาฯ ให้ ผลิตงานมีคุณภาพและตรงเวลา รวมทั้งการดูแลความ เรียบร้อยของสำนักงาน</p> <p>(ผู้ร่วมแสดงความคิดเห็นจากระบบเทคโนโลยี สารสนเทศของรัฐสภา www.parliament.go.th)</p>	

๒๑. ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการกำหนดให้จัดตั้งกองทุนสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย
มีฐานะเป็นนิติบุคคล เพื่อส่งเสริมสิทธิและคุ้มครองวิถีชีวิตของชนเผ่าพื้นเมืองในประเทศไทย ตามร่าง
มาตรา ๓๐ โดยมีวัตถุประสงค์ ดังต่อไปนี้

๑) ส่งเสริมและสนับสนุนการฟื้นฟูอัตลักษณ์ ภาษา มรดกภูมิปัญญาทาง
วัฒนธรรม พื้นที่ทางจิตวิญญาณของชนเผ่าพื้นเมือง

๒) ส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษา วิจัย และจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อพัฒนา
ศักยภาพแกนนำ ชุมชน องค์กร และเครือข่ายของชนเผ่าพื้นเมืองในประเทศไทย

๓) ส่งเสริม และสนับสนุนเรื่องอาชีพ การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและ
สิ่งแวดล้อม และกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิตของชนเผ่าพื้นเมืองที่สอดคล้องกับวิถีวัฒนธรรมตนเอง

๔) ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการเลือกปฏิบัติ การจัดการความขัดแย้ง การ
แลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างวัฒนธรรมและการอยู่ร่วมกันอย่างสันติวัฒนธรรม

๕) เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย ตามมาตรา ๑๑
กองทุน ประกอบด้วยเงินและทรัพย์สิน ดังต่อไปนี้

(๑) เงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้บริจาคให้เพื่อสมทบกองทุนโดยไม่มีเงื่อนไข

(๒) ดอกผลหรือรายได้อื่น

(๓) เงินและทรัพย์สินอื่นที่ตกเป็นของกองทุน

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
<p>๑. เห็นด้วย จำนวน ๒ คน ดังนี้</p> <p>- สภาจำเป็นต้องมีงบประมาณเพื่อใช้ขับเคลื่อน งานด้านต่าง ๆ ของสภา</p> <p>(ผู้ร่วมแสดงความคิดเห็นจากระบบเทคโนโลยี สารสนเทศของรัฐสภา www.parliament.go.th)</p>	

๒๒. ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการกำหนดองค์ประกอบของคณะกรรมการกองทุน ตามร่าง มาตรา ๓๑ โดยกำหนดให้คณะกรรมการกองทุน ประกอบด้วย กรรมการสภาที่คัดเลือกกันเอง จำนวน ๗ คน ผู้แทนสำนักนายกรัฐมนตรี จำนวน ๑ คน ผู้แทนสำนักงบประมาณ จำนวน ๑ คน และผู้เชี่ยวชาญด้าน บริหารจัดการกองทุนและด้านชนเผ่าพื้นเมือง ด้านละ ๑ คน

การแต่งตั้ง วาระการดำรงตำแหน่ง และการพ้นจากตำแหน่งของคณะกรรมการกองทุน ตามวรรคหนึ่งให้เป็นไปตามระเบียบที่สภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทยกำหนด

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
<p>๑. เห็นด้วย จำนวน ๒ คน ดังนี้</p> <p>- กองทุนต้องยึดหลักของความโปร่งใส</p> <p>คณะกรรมการกองทุนจึงควรสรรหาจากผู้มีความ</p> <p>ซื่อสัตย์และผู้มีความรู้และประสบการณ์ด้านการเงิน</p> <p>(ผู้ร่วมแสดงความคิดเห็นจากระบบเทคโนโลยี</p> <p>สารสนเทศของรัฐสภา www.parliament.go.th)</p>	

๒๓. ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการกำหนดการดำเนินการด้านการเงินของสภา ตามร่างมาตรา ๓๒ ให้อยู่ภายใต้การติดตาม ตรวจสอบ และประเมินของสำนักงานคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน เงินและทรัพย์สินตามมาตรา ๓๐ วรรคสองให้ส่งเข้ากองทุน

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
<p>๑. เห็นด้วย จำนวน ๒ คน ดังนี้</p> <p>- เป็นการแสดงความจริงใจที่ไม่มีเจตนาฉ้อฉลแอบ</p> <p>แฝงอยู่ในการดูแลและบริหารการเงิน</p> <p>(ผู้ร่วมแสดงความคิดเห็นจากระบบเทคโนโลยี</p> <p>สารสนเทศของรัฐสภา www.parliament.go.th)</p>	

๒๔. ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการกำหนดให้บรรดาอสังหาริมทรัพย์ที่กองทุนได้มาตามมาตรา ๓๐ วรรคสอง โดยมีผู้บริจาคให้หรือได้มาโดยการซื้อด้วยเงินรายได้ของกองทุน หรือแลกเปลี่ยนกับทรัพย์สินของกองทุน ให้เป็นกรรมสิทธิ์ของกองทุน ตามร่างมาตรา ๓๓

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
๑. เห็นด้วย จำนวน ๒ คน ดังนี้ - จะช่วยให้กองทุนสามารถเติบโตได้ (ผู้ร่วมแสดงความคิดเห็นจากระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของรัฐสภา www.parliament.go.th)	

๒๕. ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการกำหนดให้จัดทำบดุล รายงานการเงินของกองทุนที่ผู้ตรวจสอบบัญชีรับรองแล้วเสนอต่อคณะกรรมการบริหารสภาและที่ประชุมสภา ตามร่างมาตรา ๓๔

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
๑. เห็นด้วย จำนวน ๒ คน ดังนี้ - เพื่อให้คณะกรรมการบริหารกองทุนได้ทราบสถานะทางการเงินอยู่ตลอด (ผู้ร่วมแสดงความคิดเห็นจากระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของรัฐสภา www.parliament.go.th)	

๒๖. ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการกำหนดบทยเฉพาะกาลให้ในวาระเริ่มแรกให้สำนักงานเลขาธิการสภาที่มีอยู่ ดำเนินการเลือกสมาชิกสภาภายใน ๙๐ วัน และให้ดำเนินการจัดตั้งสำนักงานตามพระราชบัญญัตินี้ภายใน ๑ ปี นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ รวมถึงดำเนินการรวบรวมจัดทำทะเบียนประชากรชนเผ่าพื้นเมือง ตามร่างมาตรา ๓๕

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
๑. เห็นด้วย จำนวน ๒ คน ดังนี้ - เป็นเวลาที่เหมาะสมสำหรับกิจกรรมนั้น ๆ (ผู้ร่วมแสดงความคิดเห็นจากระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของรัฐสภา www.parliament.go.th)	

๒๗. ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการกำหนดบทเฉพาะกาลให้โครงสร้างและการบริหารจัดการสภา อาจมีการแก้ไขและปรับปรุงให้เหมาะสมกับสถานการณ์และข้อเท็จจริงของสมาชิกในภูมิภาค โดยให้เข้าไปตามมติของที่ประชุมสภา ตามร่างมาตรา ๓๖

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
<p>๑. เห็นด้วย จำนวน ๒ คน ดังนี้</p> <p>- เนื่องจากเป็นความคิดริเริ่มซึ่งอาจต้องมีการปรับเปลี่ยนบางเรื่องให้สามารถรักษาประสิทธิภาพของการทำงานไว้ได้</p> <p>(ผู้ร่วมแสดงความคิดเห็นจากระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของรัฐสภา www.parliament.go.th)</p>	

๒๘. ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ

๑. เห็นด้วย จำนวน ๒ คน ดังนี้

- การจัดตั้งสภาชนเผ่าพื้นเมืองจะช่วยผ่อนปรนภาระของหน่วยงานของรัฐบาลลง

ได้มากในงานด้านการพัฒนา

- เห็นด้วยกับ ร่าง พ.ร.บ.ชุดนี้เป็นอย่างยิ่ง

(ผู้ร่วมแสดงความคิดเห็นจากระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของรัฐสภา www.parliament.go.th)

๒. เห็นด้วยในหลักการของร่างพระราชบัญญัติสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย พ.ศ.

เนื่องจากเป็นร่างกฎหมายที่จะทำให้มีกลไกในการส่งเสริม ประสานงานและแก้ไขปัญหาของชนเผ่าพื้นเมืองได้อย่างทั่วถึงทุกด้านและสนองตอบต่อวิถีวัฒนธรรมที่หลากหลาย อันสอดคล้องกับหลักการตามมาตรา ๔๓ และมาตรา ๗๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (กระทรวงมหาดไทย)

๓. ประเด็นภาพรวม

โดยที่ปัจจุบันมีร่างกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและคุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ในลักษณะคู่ขนานกันทั้งฝ่ายบริหาร ฝ่ายนิติบัญญัติ และภาคประชาชนจำนวนหลายฉบับ ซึ่งแต่ละฉบับมีรูปแบบรายละเอียดที่ทั้งเหมือนและแตกต่างกัน ดังนั้น จึงเห็นว่าหากมีการพิจารณาร่างกฎหมายดังกล่าวทั้งหมดร่วมกัน เพื่อบัญญัติเป็นกฎหมายในการส่งเสริมและคุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ในระดับพระราชบัญญัติที่มีลักษณะเป็นกฎหมายกลาง น่าจะเกิดผลดีที่เป็นรูปธรรมและมีความเป็นเอกภาพในการบังคับใช้กฎหมายทั้งด้านการส่งเสริมและคุ้มครองควบคู่กันอย่างบูรณาการและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน

หมายเหตุ : ร่างกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมและคุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ที่สืบค้นได้ในปัจจุบัน ได้แก่

๑) ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและคุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. ฉบับศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร

๒) ร่างกฎหมายฉบับคณะอนุกรรมการด้านผู้สูงอายุ ผู้พิการ กลุ่มชาติพันธุ์ในคณะกรรมการเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ ผู้พิการ กลุ่มชาติพันธุ์ฯ สภาผู้แทนราษฎร

๓) ร่างกฎหมายฉบับกลุ่มขบวนการประชาชนเพื่อสังคมที่เป็นธรรม (P-Move)

๔) ร่างกฎหมายฉบับของพรรคก้าวไกล (นายณัฐพล สืบศักดิ์วงศ์ กับคณะ) และ

๕) ร่างกฎหมายของกลุ่มสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย ซึ่งเป็นฉบับที่สำนักงาน

เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรได้ขอความเห็นมายังคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

(สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ)

๔. ประเด็นความเห็นต่อหลักการและเหตุผลของร่างพระราชบัญญัติสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย พ.ศ.

- รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๗๐ ได้บัญญัติรับรองให้รัฐพึงส่งเสริมและให้ความคุ้มครองชาวไทยกลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ ให้มีสิทธิดำรงชีวิตในสังคมตามวัฒนธรรม ประเพณี และวิถีชีวิตดั้งเดิมตามความสมัครใจได้อย่างสงบสุขไม่ถูกรบกวน เท่าที่ไม่เป็นการขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน หรือเป็นอันตรายต่อความมั่นคงของรัฐ หรือสุขภาพอนามัย รวมถึง มาตรา ๔๓ บุคคลและชุมชนย่อมมีสิทธิอนุรักษ์ ฟื้นฟู หรือส่งเสริมภูมิปัญญา ศิลปะ วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม และจารีตประเพณีอันดีงามทั้งของท้องถิ่นและของชาติ ซึ่งเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญดังกล่าวสอดคล้องกับหลักการของร่างพระราชบัญญัติสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย พ.ศ. โดยการจัดทำร่างกฎหมายเพื่อให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญดังกล่าว นั้น มีวัตถุประสงค์เพื่อคุ้มครองสิทธิของชาวไทยให้เสมอภาคกันโดยไม่ถูกเลือกปฏิบัติทางด้านนโยบายและกฎหมายและมาตรการต่าง ๆ ที่อาจไม่สอดคล้องกับวิถีวัฒนธรรมและส่งเสริมให้กลุ่มชาติพันธุ์ได้มีส่วนร่วมในกลไกกระบวนการต่าง ๆ ของรัฐอย่างเป็นรูปธรรม นอกจากนี้ร่างกฎหมายยังเป็นไปตามข้อ ๒๗ ของกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง (International Covenant on Civil and Political Rights; ICCPR) ที่รัฐต้องประกันสิทธิที่จะมีวัฒนธรรม ความเชื่อ และภาษาของตนเองตลอดจนกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม (International Covenant on Economic Social and Cultural Rights; ICESCR) ที่รัฐต้องประกันสิทธิของบุคคลภายในเขตอำนาจรัฐในการมีมาตรฐานชีวิตที่ดีพอเพียงมีสุขภาวะด้านกายและจิตใจ สิทธิในการศึกษาและสิทธิในวัฒนธรรมเท่าที่ดีที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ โดยไม่ถูกเลือกปฏิบัติ ตามพันธกรณีประเทศไทยต้องปฏิบัติตาม

หมายเหตุ : กติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง ค.ศ. ๑๙๖๖ (International Covenant on Civil and Political Rights ๑๙๖๖ : ICCPR) ข้อ ๒๗ ในรัฐทั้งหลายซึ่งมีชนกลุ่มน้อยทางเผ่าพันธุ์ ศาสนา หรือภาษาอยู่บุคคลผู้เป็นชนกลุ่มน้อยดังกล่าวจะไม่ถูกปฏิเสธสิทธิในอันที่จะมีวัฒนธรรมของตนเอง หรือนับถือและประกอบพิธีกรรมทางศาสนาของตนเอง หรือใช้ภาษาของตนเอง ภายในชุมชนร่วมกับสมาชิกอื่น ๆ ของชนกลุ่มน้อยด้วยกัน

- กติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม (International Covenant on Economic Social and Cultural Rights; ICESCR) ข้อบทที่ ๒ (๒) ข้อ ๑๑ ข้อ ๑๒ ข้อ ๑๓ และข้อ ๑๕

(สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ)

๕. ประเด็นการเชื่อมโยงกลไกภาครัฐ

ประเทศไทยในฐานะรัฐภาคีของกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง ค.ศ. ๑๙๖๖ (International Covenant on Civil and Political Rights: ICCPR) และกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม (International Covenant on Economic, Social and Cultural Rights: ICESCR) มีพันธกรณีต้องปฏิบัติตามมาตรฐานซึ่งกำหนดไว้ในกติกาดังกล่าว (รายละเอียดตามข้อ ๒) ซึ่งเป็นมาตรฐานขั้นต่ำและต้องดำเนินการอย่างค่อยเป็นค่อยไปให้มีความก้าวหน้า

อาทิ การให้สิทธิพิเศษบางประการ (special rights) เพื่อให้ชนกลุ่มน้อยสามารถรักษาอัตลักษณ์ ภาษาลักษณะและขนบธรรมเนียมของตนเองได้ เพื่อช่วยให้ได้มาซึ่งความเท่าเทียมโดยไม่มีการเลือกปฏิบัติ แต่มิใช่เป็นการมอบอภิสิทธิ์ (privileges) เหนือกลุ่มบุคคลอื่นในสังคม รวมถึงการได้รับประโยชน์จากบริการต่าง ๆ ได้ รวมทั้งการมีส่วนร่วมในชีวิตการเมืองและเศรษฐกิจตามที่พึงได้รับ (Entitlement) โดยนโยบายและมาตรการที่รัฐกำหนดขึ้นควรจัดอุปสรรคและส่งเสริมให้ชนกลุ่มน้อยสามารถใช้สิทธิหรือเสรีภาพได้เช่นเดียวกับบุคคลอื่น และรัฐพึงเคารพในการแสดงออกถึงอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมและภาษา ตลอดจนสามารถรักษาและพัฒนา (preserve and develop) อัตลักษณ์ของกลุ่มชาติพันธุ์ เมื่อพิจารณารัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๗ วรรคสี่ บัญญัติให้มาตรการที่รัฐกำหนดขึ้นเพื่อจัดอุปสรรคหรือส่งเสริมให้บุคคลสามารถใช้สิทธิหรือเสรีภาพได้เช่นเดียวกับบุคคลอื่น หรือเพื่อคุ้มครองหรืออำนวยความสะดวกให้แก่เด็ก สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ หรือผู้ด้อยโอกาส ย่อมไม่ถือว่าเป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรม ประกอบกับ มาตรา ๗๐ ซึ่งบัญญัติให้รัฐพึงส่งเสริมและให้ความคุ้มครองชาวไทยกลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ นั้น เห็นว่าเป็นการกำหนดหลักการหรือมาตรฐานที่สอดคล้องกันสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติพิจารณาในหลักการแล้วเห็นว่า การที่กลุ่มชาติพันธุ์จะสามารถใช้สิทธิต่าง ๆ ตามที่พันธกรณีระหว่างประเทศและรัฐธรรมนูญกำหนดไว้ได้ นอกจากการรวมกลุ่มที่เข้มแข็งแล้ว จำเป็นจะต้องมีกลไกการดำเนินการที่เชื่อมโยง และสามารถเข้าไปมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนนโยบายต่าง ๆ จากภาครัฐด้วย เพื่อใช้เป็นช่องทางในการแสดงอัตลักษณ์และสะท้อนปัญหาที่อาจเกิดจากการเข้าถึงสิทธิต่าง ๆ ดังนั้น ร่างพระราชบัญญัติสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย พ.ศ. ควรมีบทบัญญัติที่เชื่อมโยงกับกลไกของรัฐในระดับต่าง ๆ อย่างน้อยในระดับท้องถิ่น

(สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ)

๖. ประเด็นพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์

สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติพิจารณาแล้ว เห็นว่า เพื่อการส่งเสริมและคุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม ควรบัญญัติให้มีการจัดสรรพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์เพื่อประโยชน์ในการคุ้มครองวิถีชีวิตและวัฒนธรรม ในการส่งเสริมคุณภาพชีวิตที่ดีบนฐานเศรษฐกิจเชิงวัฒนธรรม โดยสมาชิกของชุมชนกลุ่มชาติพันธุ์ที่อยู่อาศัยในพื้นที่มีสิทธิในการใช้ประโยชน์จากที่ดินและทรัพยากรธรรมชาติเพื่อการทำกินตามวิถีชีวิตวัฒนธรรม อยู่บนพื้นฐานของความสมดุลและยั่งยืน โดยให้ชุมชนเป็นแกนหลักในการจัดการร่วม (Co - management) เพื่อส่งเสริมความร่วมมือและการเคารพอัตลักษณ์ของกลุ่มชาติพันธุ์ที่มีวิถีชีวิตผูกพันอยู่กับพื้นที่

(สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ)

๗. ประเด็นการส่งเสริมสนับสนุนการตั้งสถานศึกษา

ร่างมาตรา ๑๑ (๑๑) เกี่ยวกับการส่งเสริมสนับสนุนการตั้งสถานศึกษา รวมทั้ง พัฒนาหลักสูตรวิถีวัฒนธรรมนั้น ถือเป็นวิธีการส่งเสริมการพัฒนาทางวัฒนธรรมและภาษาซึ่งเป็นส่วนสำคัญที่ส่งเสริมให้ชาวไทยกลุ่มชาติพันธุ์สามารถดำรงชีวิตตามวัฒนธรรมประเพณีและวิถีชีวิตดั้งเดิมได้อย่างสงบสุข สอดคล้องตามมาตรา ๗๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ จึงเห็นว่าเป็นหน้าที่ที่รัฐควรสนับสนุนให้มีการดำเนินการได้จริง

(สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ)

ส่วนที่ ๓ รายงานผลการวิเคราะห์ผลกระทบอันเกิดจากร่างพระราชบัญญัติ

๑. ความเป็นมา สภาพปัญหา ความจำเป็นที่จะต้องตราพระราชบัญญัติ

โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พันธกรณีระหว่างประเทศที่ประเทศไทยเป็นภาคี และร่วมรับรองปฏิญญาสหประชาชาติว่าด้วยสิทธิชนเผ่าพื้นเมือง ซึ่งที่ประชุมสมัชชาใหญ่แห่งสหประชาชาติให้การรับรอง เมื่อวันที่ ๑๓ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๐ ถือเป็นพันธะของรัฐบาลที่จะต้องให้การส่งเสริม คุ้มครอง และปกป้องสิทธิของชนเผ่าพื้นเมืองที่มีอยู่ในประเทศของตน

กลุ่มประชากรชนเผ่าพื้นเมืองในประเทศไทย เป็นชุมชนชาติพันธุ์ท้องถิ่นดั้งเดิมที่ตั้งถิ่นฐานอยู่ในแถบภูเขาคนเฒ่ามายาวนาน มีวิถีชีวิตและวัฒนธรรมที่หลากหลาย มีอัตลักษณ์เฉพาะแตกต่างกันไป กระจายตัวอยู่ตามภูมิภาคต่าง ๆ กลุ่มประชากรเหล่านี้มีองค์ความรู้และภูมิปัญญา รวมทั้งมีความมุ่งมั่นที่จะอนุรักษ์ พัฒนา และสืบทอดวิถีชีวิต อัตลักษณ์และระบบแบบแผนภูมิปัญญาของตนเอง แต่กลุ่มคนเหล่านี้ส่วนใหญ่ยังเป็นผู้ด้อยหรือขาดโอกาสจากกระบวนการพัฒนาของรัฐ ทำให้ถูกจำกัดสิทธิในการพัฒนา ซึ่งก่อให้เกิดความเหลื่อมล้ำและไม่เป็นธรรมในการดำรงวิถีชีวิต ด้วยสถานการณ์ปัจจุบันที่มีการเปลี่ยนแปลงของโลก จึงเกิดการรวมตัวกันของชนเผ่าพื้นเมืองเพื่อแก้ไขปัญหาและกำหนดวิถีชีวิตตนเอง จึงเห็นพ้องกันว่าจำเป็นต้องมีกลไกในการส่งเสริม ประสานงาน และแก้ไขปัญหาของตนเองได้อย่างทั่วถึงทุกด้านและสนองตอบต่อวิถีวัฒนธรรมที่หลากหลาย ทั้งยังสอดคล้องกับเจตนารมณ์ของ มาตรา ๔๓ และมาตรา ๗๐ ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ จึงมีความจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๒. ความสอดคล้องของร่างพระราชบัญญัติ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐

“มาตรา ๔๓ บุคคลและชุมชนย่อมมีสิทธิ

(๑) อนุรักษ์ พื้นฟู หรือส่งเสริมภูมิปัญญา ศิลปะ วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม และจารีตประเพณี อันดีงามทั้งของท้องถิ่นและของชาติ

(๒) จัดการ บำรุงรักษา และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และความหลากหลายทางชีวภาพอย่างสมดุลและยั่งยืนตามวิธีการที่กฎหมายบัญญัติ

(๓) เข้าชื่อกันเพื่อเสนอแนะต่อหน่วยงานของรัฐให้ดำเนินการใดอันจะเป็นประโยชน์ต่อประชาชนหรือชุมชน หรืองดเว้นการดำเนินการใดอันจะกระทบต่อความเป็นอยู่อย่างสงบสุขของประชาชนหรือชุมชน และได้รับแจ้งผลการพิจารณาโดยรวดเร็ว ทั้งนี้ หน่วยงานของรัฐต้องพิจารณาข้อเสนอแนะนั้นโดยให้ประชาชนที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการพิจารณาด้วยตามวิธีการที่กฎหมายบัญญัติ

(๔) จัดให้มีระบบสวัสดิการของชุมชน

สิทธิของบุคคลและชุมชนตามวรรคหนึ่ง หมายความว่ารวมถึงสิทธิที่จะร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือรัฐในการดำเนินการดังกล่าวด้วย”

“มาตรา ๗๐ รัฐพึงส่งเสริมและให้ความคุ้มครองชาวไทยกลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ ให้มีสิทธิดำรงชีวิตในสังคมตามวัฒนธรรม ประเพณี และวิถีชีวิตดั้งเดิมตามความสมัครใจได้อย่างสงบสุข ไม่ถูกรบกวน ทั้งนี้เท่าที่ไม่เป็นการขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน หรือเป็นอันตรายต่อความมั่นคงของรัฐหรือสุขภาพอนามัย”

๓. ประโยชน์ที่ประชาชนและสังคมจะได้รับ

ร่างพระราชบัญญัติสภาพัฒนาการเมืองแห่งประเทศไทย พ.ศ. จะส่งเสริมให้มีกลไกในการส่งเสริมประสานงาน และแก้ไขปัญหาของชนเผ่าพื้นเมืองได้อย่างทั่วถึงทุกด้านและสนองต่อวิถีวัฒนธรรมที่หลากหลาย

๔. ความสัมพันธ์หรือความใกล้เคียงกับกฎหมายอื่น

-

๕. ผลกระทบโดยรวมที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย**๕.๑ ผลกระทบต่อเศรษฐกิจ**

-

๕.๒ ผลกระทบต่อสังคม**เชิงบวก**

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๗๐ ได้บัญญัติรับรองให้รัฐพึงส่งเสริมและให้ความคุ้มครองชาวไทยกลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ ให้มีสิทธิดำรงชีวิตในสังคมตามวัฒนธรรม ประเพณี และวิถีชีวิตดั้งเดิมตามความสมัครใจได้อย่างสงบสุข ไม่ถูกรบกวนเท่าที่ไม่เป็นการขัดต่อความสงบเรียบร้อย หรือศีลธรรมอันดีของประชาชน หรือเป็นอันตรายต่อความมั่นคงของรัฐ หรือสุขภาพอนามัย รวมถึง มาตรา ๔๓ บุคคลและชุมชนย่อมมีสิทธิอนุรักษ์ พื้นฟู หรือส่งเสริมภูมิปัญญา ศิลปะ วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม และจารีต ประเพณีอันดีงามทั้งของท้องถิ่นและของชาติ ซึ่งการจัดทำร่างกฎหมายเพื่อให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญดังกล่าว นั้น มีวัตถุประสงค์เพื่อคุ้มครองสิทธิของชาวไทยให้เสมอภาคกันโดยไม่ถูกเลือกปฏิบัติ ทางด้านนโยบายและกฎหมายและมาตรการต่าง ๆ ที่อาจไม่สอดคล้องกับวิถีวัฒนธรรมและส่งเสริมให้กลุ่มชาติพันธุ์ได้มีส่วนร่วมในกลไกกระบวนการต่าง ๆ ของรัฐอย่างเป็นรูปธรรม นอกจากนี้ร่างกฎหมายยังเป็นไปตามข้อ ๒๗ ของกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง (International Covenant on Civil and Political Rights: ICCPR) ที่รัฐต้องประกันสิทธิที่จะมีวัฒนธรรม ความเชื่อ และภาษาของตนเอง ตลอดจนกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิทางเศรษฐกิจสังคมและวัฒนธรรม (International Covenant on Economic, Social and Cultural Rights: ICESCR) ที่รัฐต้องประกันสิทธิของบุคคลภายในเขตอำนาจรัฐในการมีมาตรฐานชีวิตที่ดีพอเพียง มีสุขภาวะด้านกายและจิตใจ สิทธิในการศึกษาและสิทธิในวัฒนธรรมเท่าที่ที่ดีที่สุดเท่าที่เป็นไปได้ โดยไม่ถูกเลือกปฏิบัติ ตามพันธกรณีที่ประเทศไทยต้องปฏิบัติตาม

๕.๓ ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมหรือสุขภาพ

-

๕.๔ ผลกระทบอื่นที่สำคัญ

-

๖. การกำหนดให้มีระบบอนุญาต อนุมัติหรือการใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่

มี ไม่มี

เหตุผลและความจำเป็น

.....

.....

.....

๗. การกำหนดให้มีระบบคณะกรรมการ

มี ไม่มี

เหตุผลและความจำเป็น

..... การกำหนดให้มีคณะกรรมการ เช่น คณะกรรมการบริหารสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทยให้มี
หน้าที่และอำนาจในการบริหารและดำเนินงานต่าง ๆ ตามที่ประชุมสภาได้ให้ความเห็นชอบแล้ว เป็นต้น.....

.....

.....

๘. บทกำหนดโทษ

ไม่มี

โทษทางอาญา

โทษทางปกครอง

โทษปรับเป็นพินัย

โทษอุปรกรณ์

เหตุผลและความจำเป็น

.....

.....

ส่วนที่ ๔ การเปิดเผยรายงานผลการรับฟังความคิดเห็นและรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบอันเกิดจากร่างพระราชบัญญัติ

คณะกรรมการรับฟังความคิดเห็นและวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากร่างพระราชบัญญัติ
ที่เสนอโดยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ได้เปิดเผยรายงานผลการรับฟังความคิดเห็นและ
รายงานผลการวิเคราะห์ผลกระทบอันเกิดจากร่างพระราชบัญญัติทางเว็บไซต์รัฐสภา www.parliament.go.th
แล้วตั้งแต่วันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๖๔

The screenshot shows the top section of a website. At the top left is a logo with three stylized towers. To its right is the text: "การรับฟังความคิดเห็นต่อร่าง พ.ร.บ. ตามมาตรา 77 ของรัฐธรรมนูญ" (Public opinion on the draft Bill under Section 77 of the Constitution). Further right is a search bar with the text "ค้นหา" and a magnifying glass icon. Below this is a dark red navigation bar with the following links: "หน้าแรก", "ร่างพระราชบัญญัติ", "รายงานผลการรับฟัง", "เกี่ยวกับเรา", and "ติดต่อเรา". The main content area has a light gray background with the text: "ร่างพระราชบัญญัติที่เปิดรับฟังความคิดเห็นตามมาตรา 77 ของรัฐธรรมนูญ" (Draft Bill that opens up to public opinion under Section 77 of the Constitution). Below this is a gray bar with a person icon and the text "รายงานผลการรับฟังความคิดเห็น" (Report on the results of public opinion).

คณะกรรมการรับฟังความคิดเห็นและวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น
จากร่างพระราชบัญญัติที่เสนอโดยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือผู้มีสิทธิเลือกตั้ง
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

ร่าง
พระราชบัญญัติ
คุ้มครองสิทธิและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง
พ.ศ.

(นายสุริยันต์ ทองหนูเอียด กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน ๑๔,๙๕๔ คน เป็นผู้เสนอ)

ด่วนที่สุด

ที่ นร ๐๔๐๔/๒๓๔๙

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
เลขที่รับ กทพ ๐ ๒๖๐๗
วันที่ ๒๙ ก.พ. ๕๗
เวลา ๑๖.๑๖ น.

สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน

เรียน เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

อ้างถึง ๑. หนังสือสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ที่ สผ ๐๐๑๔/๖๒๐ ลงวันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๖๕

๒. หนังสือสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ด่วนที่สุด ที่ สผ ๐๐๑๔/๖๑๓๔ ลงวันที่ ๗ กันยายน ๒๕๖๖

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงินซึ่งนายกรัฐมนตรีลงนามรับรองแล้ว จำนวน ๒ ฉบับ

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรได้ส่งสำเนาร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองสิทธิและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายสุรียันต์ ทองหนูเอียด กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน ๑๔,๙๕๔ คน เป็นผู้เสนอ) และร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. (นายเลาพิ้ง บัณฑิตเทอดสกุล กับคณะ เป็นผู้เสนอ) ซึ่งประธานสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาว่าเป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๓๔ เพื่อนายกรัฐมนตรีพิจารณา ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

ในการนี้ สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรีได้นำร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวกราบเรียนนายกรัฐมนตรีพิจารณาและลงนามรับรองร่างพระราชบัญญัติทั้ง ๒ ฉบับ ดังกล่าวแล้ว รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายสมคิด เชื้อคง)

กลุ่มงานเข้าชื่อเสนอกฎหมาย
วันที่ ๒๙ / ๒ / ๕๗
วันที่ ๒๙ ก.พ. ๕๗ เวลา ๑๖.๑๕ น.

รองเลขาธิการนายกรัฐมนตรีฝ่ายการเมือง
ปฏิบัติราชการแทน เลขาธิการนายกรัฐมนตรี

กลุ่มงานระเบียบวาระ
วันที่ ๒๙ / ๒ / ๕๗
วันที่ ๒๙ ก.พ. ๕๗ เวลา ๑๖.๐๐ น.

กองประสานงานการเมือง

โทร. ๐ ๒๒๘๘ ๔๐๐๐ ต่อ ๔๔๗๗

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ saraban@thaigov.go.th

กลุ่มงานบริหารทั่วไป สำนักการทะเบียน
วันที่ ๒๙ / ๒ / ๕๗
วันที่ ๒๙ / ๒ / ๕๗ เวลา ๑๖.๑๕ น.
ส่งกลุ่มงาน เพ็ญใจ น.ส.ก.น. ดำเนินการ

รายงานผลการดำเนินการ

เรื่อง การเสนอร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองสิทธิและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์

และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ.

(ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งร่วมกันเข้าชื่อเสนอ ตามมาตรา ๑๓๓ (๓) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย)

ด้วย นายสุริยันต์ ทองหนูเอียด กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน ๑๔,๙๕๔ คน ได้ร่วมกันเข้าชื่อเสนอร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองสิทธิและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. พร้อมด้วยบันทึกหลักการและเหตุผล และบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๖๔ ประธานสภาผู้แทนราษฎรได้วินิจฉัยว่าเป็นร่างพระราชบัญญัติที่มีหลักการเกี่ยวกับเรื่องที่บัญญัติไว้ในหมวด ๓ สิทธิและเสรีภาพของปวงชนชาวไทย และหมวด ๕ หน้าที่ของรัฐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย จากนั้นประธานสภาผู้แทนราษฎรได้ดำเนินการ ดังนี้

๑. ตรวจสอบความถูกต้องของเอกสารที่ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งร่วมกันเข้าชื่อเสนอกฎหมาย ปรากฏว่ามีผู้เข้าชื่อเสนอกฎหมายที่มีสิทธิเลือกตั้งและเอกสารหลักฐานครบถ้วน จำนวน ๑๔,๙๕๔ คน

๒. ประธานสภาผู้แทนราษฎร ได้วินิจฉัยหลักการของร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ เห็นว่าเป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๓๔ ซึ่งนายกรัฐมนตรี ได้พิจารณาและลงนามรับรองร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวเรียบร้อยแล้ว

๓. ประธานสภาผู้แทนราษฎร มีบัญชาให้สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรดำเนินการรับฟังความคิดเห็นจากผู้ที่เกี่ยวข้องและวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ก่อนบรรจุระเบียบวาระการประชุม ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๗๗ ประกอบพระราชบัญญัติการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๔ มาตรา ๑๓

๔. สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรได้จัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นและจัดทำสรุปผลการรับฟังและรายงานผลการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากร่างพระราชบัญญัติเพื่อประกอบการพิจารณาเสร็จเรียบร้อยแล้ว

บัดนี้ จึงถือว่าประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน ๑๔,๙๕๔ คน ได้เข้าชื่อเสนอร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองสิทธิและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. ถูกต้องตามมาตรา ๑๓๓ (๓) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และพระราชบัญญัติการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๔ แล้ว

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

มูลนิธิพัฒนาภาคเหนือ (มพน.)
บ้านเลขที่ ๗๗/๑ หมู่ ๕ ตำบลสุเทพ
อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ๕๐๒๐๐

๘ ธันวาคม ๒๕๖๔

เรื่อง ขอยื่นคำร้องขอเสนอร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองสิทธิและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ.ที่ประธานสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบให้เชิญชวน พร้อมเอกสารการลงลายมือชื่อของผู้มีสิทธิเลือกตั้ง และรายชื่อของผู้แทนของผู้เสนอร่างพระราชบัญญัติ

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

อ้างถึง หนังสือสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ที่ สผ ๐๐๑๔/๑๑๒๕๕ ลงวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๖๔

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
๑. ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองสิทธิและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. พร้อมด้วยบันทึกหลักการและเหตุผลและบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ
 ๒. เอกสารการลงลายมือชื่อของผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน ๑๖,๕๕๙ คน
 ๓. บัญชีรายชื่อของผู้แทนของผู้ซึ่งเสนอร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองสิทธิและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. จำนวน ๓๐ คน

ตามที่ประธานสภาผู้แทนราษฎรได้วินิจฉัยว่าร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองสิทธิและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. มีหลักการเป็นไปตาม มีหลักการเป็นไปตามหมวด ๓ สิทธิเสรีภาพของปวงชนชาวไทย และหมวด ๕ หน้าที่ของรัฐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยและให้ผู้เชิญชวนดำเนินการชักชวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งร่วมเข้าชื่อเสนอร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวได้แกะนั้น

บัดนี้ คณะผู้เชิญชวนได้ดำเนินการชักชวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งร่วมเข้าชื่อเสนอร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวได้จำนวน ๑๖,๕๕๙ คนแล้ว จึงขอเสนอร่างพระราชบัญญัติพร้อมบันทึกประกอบ เอกสารการลงลายมือชื่อของผู้มีสิทธิเลือกตั้ง และบัญชีรายชื่อของผู้แทนของผู้ซึ่งเสนอร่างพระราชบัญญัติต่อประธานสภาผู้แทนราษฎรเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(นายสุริยนต์ ทองหนูเอียด)

ผู้เชิญชวนเสนอกฎหมาย

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
เลขที่รับ ๑๗๑๗๕/๖๕๕๕
วันที่ ๖ ธ.ค. ๖๔
เวลา ๑๕.๑๕ น.

กลุ่มงานเข้าชื่อเสนอกฎหมาย
วันที่ ๑๐๗ / ๒๕๖๔
วันที่ ๑๐ ธ.ค. ๖๔ เวลา ๑๕.๑๕

กลุ่มงานบริหารทั่วไป สำนักงานประชุม

รับที่ ๑๑๔๗ / ๒๕๖๔

วันที่ ๙ / ๖.๓ / ๖๔ เวลา ๑๕.๓๐ น.

ส่งกลุ่มงาน หน้าที่รับผิดชอบกลุ่มงาน ดำเนินการ

ร่างพระราชบัญญัติ
ที่ประธานสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบให้เชิญชวน
บันทึกหลักการและเหตุผล

ประกอบร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองสิทธิและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง

พ.ศ.

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วย การคุ้มครองสิทธิและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง

เหตุผล

ประเทศไทยเป็นสังคมพหุชาติพันธุ์และพหุวัฒนธรรม ประกอบด้วยกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองที่มีอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรม ภาษา วิถีชีวิต ภูมิปัญญา และความเชื่อตามจารีตประเพณีวัฒนธรรมเป็นของตนเอง มีการตั้งถิ่นฐานกระจายอยู่ตามภูมิภาคต่าง ๆ ได้แก่ กลุ่มตั้งถิ่นฐานบนพื้นที่สูง กลุ่มที่อาศัยตั้งถิ่นฐานบนเกาะแก่งหรือชายฝั่งซึ่งดำรงชีพด้วยการทำประมงและมีวิถีชีวิตพึ่งพาทรัพยากรธรรมชาติทางทะเล กลุ่มที่อาศัยในป่าซึ่งดำรงชีวิตด้วยการล่าสัตว์และเก็บของป่า และกลุ่มที่ตั้งถิ่นฐานบนพื้นที่ราบซึ่งมีวิถีชีวิตกลมกลืนกับคนไทยทั่วไปแต่ยังคงอัตลักษณ์และวัฒนธรรมของตนเอง ซึ่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ได้บัญญัติรับรองให้บุคคลย่อมเสมอภาคกันในกฎหมาย มีสิทธิและเสรีภาพและได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายเท่าเทียมกันโดยไม่เลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมด้วยเหตุความแตกต่างทางเชื้อชาติ มีเสรีภาพบริบูรณ์ในการถือศาสนาและย่อมมีเสรีภาพในการปฏิบัติหรือประกอบพิธีกรรมตามหลักศาสนาของตน มีเสรีภาพในการเดินทางและการเลือกถิ่นที่อยู่ มีเสรีภาพในการประกอบอาชีพ มีเสรีภาพในการรวมกันเป็นสมาคม สหกรณ์ สหภาพ องค์กรชุมชน หรือหมู่คณะอื่น และรัฐธรรมนูญยังรับรองสิทธิให้บุคคลและชุมชนมีสิทธิอนุรักษ์ พื้นฟู หรือส่งเสริมภูมิปัญญา ศิลปะ วัฒนธรรม ชนบธรรมเนียม และจารีตประเพณีอันดีงามทั้งของท้องถิ่นและของชาติ มีสิทธิจัดการ บำรุงรักษา และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และความหลากหลายทางชีวภาพอย่างสมดุลและยั่งยืน นอกจากนี้ ประเทศไทยยังให้การรับรองปฏิญญาสหประชาชาติว่าด้วยสิทธิชนเผ่าพื้นเมืองและปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน และยังให้สัตยาบันเป็นภาคีตามกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม และอนุสัญญาว่าด้วยการจัดการเลือกปฏิบัติทางเชื้อชาติ อนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ รวมทั้งพันธกรณีระหว่างประเทศที่ผูกพันประเทศไทยต้องถือปฏิบัติด้วย

เนื่องจากผลจากการพัฒนาประเทศไทยทางด้านเศรษฐกิจและสังคมจากอดีตจนถึงปัจจุบัน ส่งผลให้วิถีชีวิต อัตลักษณ์ทางวัฒนธรรม ประเพณี ภาษาดั้งเดิมของแต่ละกลุ่มชาติพันธุ์ได้เริ่มจางหายไปจากสังคมและยังถูกเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมด้วยเหตุความแตกต่างแห่งเชื้อชาติและภาษา ทำให้กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองในประเทศไทย ยังมีความด้อยสิทธิและไม่ได้รับการคุ้มครองสิทธิบางประการ เช่น การกำหนดสถานะของบุคคล การมีสิทธิอาศัยและใช้ประโยชน์ในที่ดินซึ่งมีการทับซ้อนกับพื้นที่อนุรักษ์หรือพื้นที่อยู่ในการดูแลของทางราชการที่ไม่สามารถอนุญาตให้ประชาชนใช้ประโยชน์ได้ตามกฎหมาย ขาดการเข้าถึงบริการสาธารณะขั้นพื้นฐาน รวมทั้งขาดการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในกิจกรรมหรือกิจการของรัฐหรือเอกชนที่อาจ

ร่างพระราชบัญญัติ

ที่ประธานสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบให้เชิญชวน

กระหนบต่อสู้วิถีชีวิตและชุมชนของกลุ่มชาติพันธุ์ ดังนั้น สมควรให้มีกฎหมายเพื่อส่งเสริมคุ้มครองสิทธิและวิถีชีวิตของกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองในประเทศไทย จำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ร่างพระราชบัญญัติ
ที่ประธานสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบให้เชิญชวน

ร่าง

พระราชบัญญัติ

คุ้มครองสิทธิและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง

พ.ศ.

รับรอง

(นายเศรษฐา ทวีสิน)

นายกรัฐมนตรี

๒๐ ก.พ. ๖๗

.....
.....
.....
.....

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองสิทธิและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง

.....
.....

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติคุ้มครองสิทธิและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ.”

มาตรา ๒ ในพระราชบัญญัตินี้ ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

มาตรา ๓ บรรดากฎหมาย กฎ และข้อบังคับใด ๆ ในส่วนที่มีบัญญัติไว้แล้วซึ่งขัดหรือแย้งกับบทบัญญัตินี้ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้แทน

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“กลุ่มชาติพันธุ์” หมายความว่า กลุ่มคนที่อาศัยอยู่เป็นกลุ่มเดียวกันหรือหลายกลุ่มหรือเป็นชนเผ่าพื้นเมือง ที่ตั้งถิ่นฐานร่วมกันโดยมีวิถีปฏิบัติตามจารีตประเพณีสืบทอดจากบรรพบุรุษ ตลอดจนมีภาษาและแบบแผนทางวัฒนธรรมของตนมาจนถึงปัจจุบัน เป็นกลุ่มคนที่มีความสืบเนื่องในทางประวัติศาสตร์ อาศัยอยู่ในพื้นที่ใดพื้นที่หนึ่งหรือหลายพื้นที่ และพึ่งพาผูกพันกับทรัพยากรในพื้นที่นั้น ๆ พวกเขามีไขกลุ่มครอบงำทางสังคมและมีความมุ่งมั่นที่จะอนุรักษ์ พัฒนา และสืบทอดวิถีชีวิต อัตลักษณ์ ระบบภูมิปัญญา อันเป็นไปตามแบบแผนทางวัฒนธรรม สถาบันทางสังคมและระบบนิติธรรมของตน รวมทั้งเป็นกลุ่มที่รักษาสันติวัฒนธรรมอันเป็นแนวทางปฏิบัติตามจารีตประเพณี

ร่างพระราชบัญญัติ

ที่ประธานสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบให้เชิญชวน

“ชนเผ่าพื้นเมือง” หมายความว่า กลุ่มชาติพันธุ์ที่มีลักษณะอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้

(๑) เป็นกลุ่มคนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ใดพื้นที่หนึ่งมาก่อนที่จะถูกยึดครองหรือถูกบังคับให้อพยพโยกย้าย โดยกลุ่มคนที่มีอำนาจในสังคม หรือโดยนโยบายกฎหมายของรัฐ

(๒) มีวัฒนธรรมที่เด่นชัดและแตกต่างจากสังคมส่วนใหญ่ โดยรวมถึงภาษา ศาสนา ความเชื่อ วิถีการผลิต รูปแบบโครงสร้างทางสังคมและสถาบันต่างๆ

(๓) เคยประสบกับความไม่เป็นธรรม การถูกกีดกัน การแบ่งแยก การทำให้เป็นชายขอบ หรือการเลือกปฏิบัติ โดยเงื่อนไขเหล่านี้อาจยังคงอยู่ในปัจจุบันหรือไม่ก็ได้

(๔) นิยามตัวเองและได้รับการยอมรับจากกลุ่มอื่น ๆ หรือหน่วยงานรัฐว่าเป็นกลุ่มคนเฉพาะ

“การเลือกปฏิบัติทางเชื้อชาติ” หมายความว่า การจำแนก การกีดกัน การจำกัด หรือการเลือกโดยตั้งอยู่บนพื้นฐานของเชื้อชาติ สีผิว เชื้อสายหรือชาติกำเนิดหรือเผ่าพันธุ์กำเนิด ซึ่งมีเจตนาหรือมีผลให้เกิดการระงับหรือปิดกั้นการเคารพสิทธิมนุษยชน และเสรีภาพขั้นพื้นฐานของบุคคล มาตรการที่รัฐกำหนดเพื่อขจัดอุปสรรคหรือส่งเสริมให้กลุ่มชาติพันธุ์สามารถใช้สิทธิหรือเสรีภาพได้เช่นเดียวกับบุคคลอื่น หรือเพื่อคุ้มครองหรืออำนวยความสะดวกให้แก่กลุ่มชาติพันธุ์ ย่อมไม่ถือว่าเป็นการเลือกปฏิบัติทางเชื้อชาติ

“ชุมชน” หมายความว่า กลุ่มประชาชนที่รวมตัวกันโดยมีวัตถุประสงค์ร่วมกันเพื่อการจัดการด้านเศรษฐกิจสังคมและวัฒนธรรม รวมทั้งการมีส่วนร่วมในการดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และมีการวางระบบบริหารจัดการและการแสดงเจตนาแทนกลุ่มได้

“สิทธิชุมชน” หมายความว่า สิทธิที่ให้ชุมชนร่วมกันบริหารจัดการ ครอบครอง และใช้ประโยชน์ในที่ดินของรัฐ เพื่อสร้างความมั่นคงในการอยู่อาศัยและการใช้ประโยชน์ในที่ดินของชุมชน ซึ่งชุมชนมีหน้าที่ต้องดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมตลอดจนปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้โดยกฎหมาย และระเบียบที่เกี่ยวข้อง

“ที่ดินของรัฐ” หมายความว่า ที่ดินอันเป็นทรัพย์สินของแผ่นดิน หรือสาธารณสมบัติของแผ่นดินตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์หรือที่ดินที่สงวนหรือหวงห้ามไว้ตามกฎหมายเฉพาะ

“พื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง” หมายความว่า พื้นที่อยู่อาศัย พื้นที่ทำกินหรือพื้นที่ทางวัฒนธรรมและจิตวิญญาณของกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง ที่ประกาศตามกฎหมายนี้

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการส่งเสริมคุ้มครองสิทธิและวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง

“กรรมการ” หมายความว่า กรรมการคุ้มครองสิทธิและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง

“คณะอนุกรรมการ” หมายความว่า คณะอนุกรรมการคุ้มครองสิทธิและวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองระดับจังหวัด

“อนุกรรมการ” หมายความว่า อนุกรรมการคุ้มครองสิทธิและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองระดับจังหวัด

“สภา” หมายความว่า สภาชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองแห่งชาติ

“สมาชิก” หมายความว่า สมาชิกสภาชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองแห่งชาติเป็นผู้มีสัญชาติไทยหรือมีถิ่นที่อยู่ถาวรตามกฎหมาย รวมถึงบุคคลที่เป็นกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองที่ประสบปัญหาไร้รัฐไร้สัญชาติ

ร่างพระราชบัญญัติ

ที่ประธานสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบให้เชิญชวน

ที่อยู่ในระหว่างการพิสูจน์หรือพัฒนาสถานะบุคคลตามกฎหมาย การกำหนดคุณสมบัติและประเภทของตัวบุคคลซึ่งเป็นกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองที่ประสบปัญหาไร้รัฐไร้สัญชาติที่อยู่ในระหว่างการพิสูจน์หรือพัฒนาสถานะบุคคลตามกฎหมายให้เป็นไปตามกฎกระทรวง”

“คณะกรรมการสภา” หมายความว่า คณะกรรมการสภาชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองแห่งชาติ

“จังหวัด” หมายรวมถึง กรุงเทพมหานคร

“หน่วยงานรัฐ” หมายความว่า ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ

“สำนักงาน” หมายความว่า สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองสิทธิและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง

“เลขathiการ” หมายความว่า เลขathiการสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองสิทธิและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง

“รองเลขathiการ” หมายความว่า รองเลขathiการสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองสิทธิและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้และให้มีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่กับออกกฎกระทรวง ระเบียบ หรือประกาศเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวง ระเบียบ หรือประกาศนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑

ขอบเขตสิทธิของกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง

ส่วนที่ ๑

สิทธิทางวัฒนธรรมและการศึกษา

มาตรา ๖ กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองมีสิทธิที่จะไม่ถูกบังคับให้ผสมกลมกลืนทางวัฒนธรรมหรือทำลายวัฒนธรรมของตน ไม่ว่าจะจากการกระทำใดๆ ที่มีเป้าหมายหรือมีผลให้ต้องพรางกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองจากบูรณภาพแห่งตนหรือจากคุณค่าทางวัฒนธรรมหรืออัตลักษณ์ของตน

รัฐต้องจัดหากลไกที่มีประสิทธิภาพสำหรับการป้องกันและแก้ไขปัญหาสำหรับการกระทำใดๆ ที่มีเป้าหมายหรือมีผลให้ต้องพรางกลุ่มชาติพันธุ์จากบูรณภาพแห่งตนหรือจากคุณค่าทางวัฒนธรรมหรืออัตลักษณ์ของตน รวมทั้งการกระทำใดๆ ที่เป็นการบังคับให้มีการผสมกลมกลืน หรือการรวมพวกทางวัฒนธรรม

มาตรา ๗ กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองมีสิทธิในการธำรงรักษา อนุรักษ์ คุ้มครอง แสดงออก ปฏิบัติ พัฒนา และพัฒนา วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม ประเพณี มรดกทางวัฒนธรรม องค์ความรู้พื้นบ้าน

ร่างพระราชบัญญัติ

ที่ประธานสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบให้เชิญชวน

ทรัพย์สินทางปัญญา ประวัติศาสตร์ภาษา ธรรมเนียมปฏิบัติ มุขปาฐะ ประชญา ระบบตัวเขียน และวรรณกรรมของตน รวมทั้งการแสดงออกทางวัฒนธรรม พิธีกรรมทางจิตวิญญาณ ตามความเชื่อดั้งเดิมและความเชื่อทางศาสนา

รัฐต้องมีมาตรการที่มีประสิทธิผล เพื่อให้แน่ใจว่าสิทธินี้จะได้รับการคุ้มครองและต้องให้แน่ใจว่ากลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองจะสามารถเข้าใจมาตรการ ขั้นตอนตามเอกสารของทางราชการ นโยบาย และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง และหากจำเป็นให้มีการจัดการแปลภาษาให้หรือโดยวิธีการอื่นที่เหมาะสม

มาตรา ๘ กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองมีสิทธิจัดตั้งและควบคุมระบบการศึกษาและสถาบันการศึกษาของตน ในการให้การศึกษาด้วยภาษาของตนเองในลักษณะที่เหมาะสมกับวิถีทางวัฒนธรรมของการสอนและการเรียนรู้ของตนเอง ร่วมกับการศึกษาของรัฐทุกรูปแบบและทุกระดับโดยปราศจากการเลือกปฏิบัติ เพื่อให้ปัจเจกบุคคลที่เป็นกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง โดยเฉพาะเด็กและผู้อาศัยอยู่นอกชุมชนของตนสามารถเข้าถึงการศึกษาตามแบบแผนวัฒนธรรมและภาษาของตนเองได้

รัฐต้องร่วมมือกับกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง โดยมีมาตรการที่มีประสิทธิผลเพื่อให้ปัจเจกบุคคลที่เป็นกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง โดยเฉพาะเด็กและผู้อาศัยอยู่นอกชุมชนของตนสามารถเข้าถึงการศึกษาตามแบบวัฒนธรรมและภาษาของตนเองได้

ส่วนที่ ๒

สิทธิในที่ดินและทรัพยากรธรรมชาติ

มาตรา ๙ กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองมีสิทธิเป็นเจ้าของ ใช้ พัฒนาและควบคุมที่ดินและทรัพยากรธรรมชาติ ซึ่งพวกเขาได้มาตามประเพณี หรือจากการที่เคยใช้ประโยชน์ หรือการครอบครอง หรือการใช้ตามประเพณีอื่นๆ รวมทั้งกรณีการได้มาซึ่งสิ่งเหล่านั้นโดยวิธีอื่นในทำนองเดียวกัน อันรวมถึงพื้นที่ตกทอดมาจากบรรพบุรุษ และมีสิทธิที่จะดำรงรักษาและเสริมสร้างความเข้มแข็งของความสัมพันธ์ด้านจิตวิญญาณกับที่ดิน น้ำ ป่าไม้ ทะเลและชายฝั่งทะเล รวมทั้งทรัพยากรธรรมชาติอื่นๆ ให้เกิดความสมดุลและยั่งยืน เพื่อส่งต่อให้คนในรุ่นต่อไป

กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองมีสิทธิที่จะได้รับการคุ้มครอง ปกป้องและแก้ไขปัญหาสำหรับการกระทำใดๆ ที่มีเป้าหมายหรือมีผลให้พวกเขาหลุดพ้นจากความเป็นเจ้าของที่ดิน เขตแดนหรือทรัพยากรของตน ไม่ว่าจะเป็นรูปแบบใดๆ ของการบังคับเคลื่อนย้ายประชากรซึ่งมีเป้าหมาย หรือมีผลให้เกิดการละเมิด หรือลิดรอนสิทธิใดๆ ของพวกเขา โดยปราศจากความยินยอมและความเห็นชอบโดยอิสระ ล่วงหน้า และได้รับการบอกแจ้งของกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองที่เกี่ยวข้อง

กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองผู้ซึ่งถูกพรากวิถีการยังชีพและการพัฒนาของตนต้องมีสิทธิได้รับการชดเชยอย่างยุติธรรม โดยจะจัดให้อยู่ในรูปของที่ดินและทรัพยากรที่มีคุณภาพ ขนาดและมีสถานะถูกต้องตามกฎหมาย หรือมีการชดเชยที่เป็นตัวเงิน หรือในลักษณะอื่นๆ ที่เหมาะสม

ร่างพระราชบัญญัติ

ที่ประธานสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบให้เชิญชวน

รัฐต้องจัดหากลไกที่มีประสิทธิภาพสำหรับการป้องกันและแก้ไขปัญหาสำหรับการกระทำใดๆ ที่มีเป้าหมายหรือมีผลให้พวกเขาหลุดพ้นจากความเป็นเจ้าของที่ดิน เขตแดนหรือทรัพยากรของตน ไม่ว่าจะรูปแบบใดๆ ของการบังคับเคลื่อนย้ายประชากร ซึ่งมีเป้าหมาย หรือมีผลให้เกิดการละเมิด หรือสิทธิใดๆ ของพวกเขา โดยปราศจากความยินยอมและความเห็นชอบโดยอิสระ ล่วงหน้า และได้รับการบอกแจ้งของกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งต้องมีมาตรการในการชดเชยเยียวยาความเสียหายอย่างยุติธรรม โดยจะจัดให้อยู่ในรูปของที่ดินและทรัพยากรที่มีคุณภาพ ขนาดและมีสถานะถูกต้องตามกฎหมาย หรือมีการชดเชยที่เป็นตัวเงิน หรือในลักษณะอื่นๆ ที่เหมาะสม

มาตรา ๑๐ กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองมีสิทธิในการอนุรักษ์ พื้นฟูและปกป้องสภาพแวดล้อมและศักยภาพในการผลิตในที่ดินและทรัพยากรธรรมชาติของชุมชน รวมทั้งความหลากหลายทางชีวภาพ รวมไปถึงทรัพยากรมนุษย์และพันธุกรรมอื่นๆ เมล็ดพันธุ์ เวชภัณฑ์ยา ภูมิปัญญาในด้านคุณสมบัติของพันธุ์พืชและพันธุ์สัตว์ของพวกเขา และยังมีสิทธิที่จะรักษา ควบคุม ค้ำครองและพัฒนาทรัพย์สินทางปัญญาของเขาต่อมรดกทางวัฒนธรรม ความรู้พื้นบ้านและการแสดงออกทางวัฒนธรรมของพวกเขา

รัฐต้องจัดตั้งและดำเนินการโครงการให้ความช่วยเหลือกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองในการอนุรักษ์และการคุ้มครองสิ่งดังกล่าวโดยไม่มีทางเลือกปฏิบัติ

มาตรา ๑๑ กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองมีสิทธิในการดำรงชีวิตอยู่สิ่งแวดล้อมที่ดีต่อสุขภาพปลอดจากมลพิษและวัตถุอันตรายใดๆ ไม่ว่าจะเกิดจากการดำเนินโครงการของภาคเอกชน หรือโครงการของภาครัฐ หรือโครงการร่วมกันระหว่างภาคเอกชนและภาครัฐ

รัฐต้องมีมาตรการที่มีประสิทธิภาพ เพื่อให้แน่ใจได้ว่าไม่มีการจัดเก็บหรือทิ้งวัตถุอันตรายในที่ดินหรือเขตแดนของกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง โดยปราศจากความยินยอมและความเห็นชอบโดยอิสระ ล่วงหน้า และได้รับการบอกแจ้งของกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองที่เกี่ยวข้อง และต้องมีมาตรการที่มีประสิทธิภาพตามความจำเป็นสำหรับการติดตาม ดูแล การรักษาและการฟื้นฟูสุขภาพของกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองที่ได้รับผลกระทบจากวัตถุอันตรายดังกล่าว ต้องได้รับการดำเนินงานอย่างจริงจังและมีมาตรฐาน

รัฐต้องจัดหากลไกที่มีประสิทธิผลสำหรับการชดเชยที่ดีและยุติธรรมสำหรับกิจกรรมดังกล่าว และจัดหามาตรการที่เหมาะสมในการบรรเทาผลกระทบในทางลบของสภาพแวดล้อม เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรมหรือจิตวิญญาณ

มาตรา ๑๒ กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองมีสิทธิในการดำรงวิถีชีวิตทางการเกษตรตามวัฒนธรรมประเพณีดั้งเดิม การดำรงชีวิตในการล่าสัตว์ เก็บของป่า การจับปลาตามวิถีดั้งเดิมที่สืบทอดมาตามภูมิปัญญาของบรรพบุรุษจากรุ่นสู่รุ่นอันเป็นมรดกทางวัฒนธรรม โดยไม่เกิดการทำลายให้เสียสมดุลหรือเป็นอันตรายต่อระบบนิเวศทางธรรมชาติ

รัฐต้องจัดให้มีการประกาศหรือขึ้นทะเบียนวิธีการทำการเกษตรตามวัฒนธรรมประเพณี การดำรงชีวิตในการล่าสัตว์ เก็บของป่า การจับปลาตามวิถีดั้งเดิมที่สืบทอดมาตามภูมิปัญญาตามวรรณคดี ให้เป็นมรดกทางวัฒนธรรมที่ต้องอนุรักษ์และคุ้มครองให้ดำรงอยู่สืบไป

ร่างพระราชบัญญัติ
ที่ประธานสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบให้เชิญชวน

ส่วนที่ ๓

สิทธิในการกำหนดตนเอง

มาตรา ๑๓ กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองมีสิทธิในการกำหนดตนเอง โดยเหตุแห่งสิทธินั้นพวกเขา มีอิสระที่จะกำหนดวิถีการดำรงชีวิตและดำเนินการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรมของตนได้อย่างอิสระ รวมทั้งการธำรงรักษาและเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับสถาบันทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม อันมีลักษณะเฉพาะของตน ในขณะที่ยังคงรักษาสิทธิในการมีส่วนร่วมอย่างเต็มที่ในชีวิตทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรมของประเทศ

บุคคลของกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองมีสิทธิในการดำรงชีวิต บุรณภาพทางด้านจิตใจและร่างกาย เสรีภาพและความมั่นคงของบุคคล และมีสิทธิร่วมกันที่จะมีชีวิตอยู่อย่างเสรี สันติและมั่นคง ในฐานะที่เป็นกลุ่มชนเฉพาะและต้องไม่ตกอยู่ภายใต้การกระทำใดอันเป็นความรุนแรง

มาตรา ๑๔ บุคคลที่เป็นกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองทุกคนมีสิทธิที่จะได้รับสัญชาติไทย และมีสิทธิที่จะเป็นส่วนหนึ่งของชุมชนพื้นเมืองหรือชนชาติไทย อันเป็นไปตามขนบธรรมเนียมและประเพณีของชุมชนหรือชาติไทยที่เกี่ยวข้องนั้น โดยไม่อาจให้มีการเลือกปฏิบัติใดๆ เกิดขึ้นจากการใช้สิทธินี้

ส่วนที่ ๔

สิทธิในความเสมอภาคและไม่ถูกเลือกปฏิบัติ

มาตรา ๑๕ กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองและบุคคลที่เป็นกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองมี เสรีภาพและความเสมอภาคเท่าเทียมกับกลุ่มคนและบุคคลอื่น ๆ และมีสิทธิที่จะใช้สิทธิของเขาโดยปราศจาก การเลือกปฏิบัติในทุกรูปแบบ โดยเฉพาะบนพื้นฐานของความเป็นกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองโดยกำเนิด หรือโดยอัตลักษณ์ของตน

รัฐต้องมีมาตรการที่มีประสิทธิผลโดยการปรึกษาหารือและร่วมมือกับกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่า พื้นเมืองที่เกี่ยวข้องเพื่อต่อสู้กับอคติและขจัดกาเลือกปฏิบัติและเพื่อส่งเสริมความอดทนอดกลั้น ความเข้าใจ และความสัมพันธ์อันดีระหว่างกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองกับภาคส่วนอื่นๆ ทั้งหมดของสังคม และมี มาตรการป้องกันไม่ให้เกิดการโฆษณาชวนเชื่อในลักษณะส่งเสริมหรือยุยงให้มีการเลือกปฏิบัติทางชาติพันธุ์และ เชื้อชาติต่อพวกเขา

รัฐควรมีมาตรการที่มีประสิทธิผลเพื่อให้แน่ใจว่าสื่อที่เป็นของรัฐสามารถสะท้อนความหลากหลายทาง วัฒนธรรมกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองได้อย่างถูกต้อง รัฐควรสนับสนุนให้สื่อที่เป็นเจ้าของโดยภาคเอกชน มีการสะท้อนความหลากหลายทางวัฒนธรรมของชนเผ่าพื้นเมืองอย่างเพียงพอ โดยต้องไม่กระทบกระเทือนต่อ เสรีภาพอันสมบูรณ์ในการแสดงความคิดเห็น

ร่างพระราชบัญญัติ
ที่ประธานสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบให้เชิญชวน

ส่วนที่ ๕
สิทธิการมีส่วนร่วม

มาตรา ๑๖ กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองมีสิทธิที่จะเข้าร่วมในการตัดสินใจในเรื่องต่างๆ ซึ่งอาจมีผลกระทบต่อสิทธิของพวกเขา โดยผ่านผู้แทนที่พวกเขาเลือกเองตามกระบวนการของตนเองและในการดำรงรักษาและพัฒนาสถาบันที่ทำหน้าที่ตัดสินใจอันเป็นลักษณะของกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองของตนเอง

กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองมีสิทธิตัดสินใจในการกำหนดอัตลักษณ์หรือสมาชิกภาพที่สอดคล้องตามจารีตและประเพณีของตนเอง ในการนี้ต้องไม่ทำให้เขาเสียสิทธิในการที่จะได้รับสัญชาติจากรัฐในประเทศที่เขาอาศัยอยู่ และมีสิทธิในการตัดสินใจเกี่ยวกับโครงสร้างและการคัดเลือกสมาชิกภาพของสถาบันตามกระบวนการของตนเอง

กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองมีสิทธิในการยอมรับ เคารพ และบังคับใช้สนธิสัญญา ข้อตกลงและการจัดการเชิงสร้างสรรค์อื่นๆ ดังกล่าว ที่ได้สรุปร่วมกับรัฐหรือผู้รับช่วงต่อในการปกครอง และให้รัฐนับถือและเคารพต่อสนธิสัญญา ข้อตกลงและการจัดการเชิงสร้างสรรค์อื่นๆ ดังกล่าว

รัฐจะต้องปรึกษาและร่วมมืออย่างสุจริตใจกับกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองที่เกี่ยวข้องโดยผ่านสถาบันผู้แทนของเขาในการขอรับความยินยอมและความเห็นชอบโดยอิสระ ส่วนหน้า และได้รับการบอกแจ้งของกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองที่เกี่ยวข้องก่อนที่จะมีการรับรองและดำเนินการตามมาตรการในทางนิติบัญญัติหรือทางปกครองที่อาจส่งผลกระทบต่อพวกเขา

ส่วนที่ ๖
สิทธิในการบริการขั้นพื้นฐานของรัฐ

มาตรา ๑๗ กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองมีสิทธิได้รับบริการและสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานของรัฐอย่างเสมอภาค เท่าเทียม หัวถึงและเป็นธรรม เพื่อการดำรงชีวิตอย่างปกติสุข โดยปราศจากการเลือกปฏิบัติด้วยเหตุแห่งความเป็นกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง

รัฐต้องจัดให้มีบริการและสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานแก่กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองอย่างเพียงพอต่อการดำรงชีวิตอย่างปกติสุข หรือตามความจำเป็นเพื่อการยังชีพ โดยต้องจัดอุปสรรคใดๆ ที่เกิดขึ้นจากนโยบายและกฎหมาย เพื่อให้สามารถดำเนินการได้

ร่างพระราชบัญญัติ

ที่ประธานสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบให้เชิญชวน

หมวด ๒

คณะกรรมการคุ้มครองสิทธิกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง

มาตรา ๑๘ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่ง เรียกว่า “คณะกรรมการคุ้มครองสิทธิและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง” ประกอบด้วย

- (๑) นายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรีที่นายกรัฐมนตรีมอบ เป็นประธานกรรมการ
- (๒) ประธานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติหรือกรรมการสิทธิมนุษยชนที่ได้รับมอบหมายตามมติเห็นชอบของที่ประชุมคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เป็นรองประธาน
- (๓) กรรมการโดยตำแหน่ง ได้แก่ ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ปลัดกระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวงวัฒนธรรม ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ และปลัดกระทรวงยุติธรรม

(๔) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวนห้าคน ซึ่งนายกรัฐมนตรีแต่งตั้งโดยการสรรหาผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง และเป็นผู้ทรงคุณวุฒิด้านมานุษยวิทยา ด้านสังคมวิทยา ด้านการเกษตร ด้านพัฒนาสังคม ด้านกฎหมาย หรือด้านอื่นที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้

(๕) ผู้แทนกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง จำนวนเจ็ดคน ซึ่งนายกรัฐมนตรีแต่งตั้งโดยการสรรหาของสภาชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองแห่งชาติ

(๖) ผู้แทนองค์กรพัฒนาเอกชนจำนวนสามคน

องค์กรพัฒนาเอกชนตาม (๖) จะต้องเป็นนิติบุคคลที่มีวัตถุประสงค์ไม่แสวงหาผลกำไรและดำเนินกิจกรรมด้านกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองมาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปี

หลักเกณฑ์และวิธีการสรรหากรรมการตาม (๔) (๕) และ (๖) ให้เป็นไปตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

ให้เลขาธิการเป็นกรรมการและเลขานุการ และให้เลขาธิการแต่งตั้งเจ้าหน้าที่สำนักงานจำนวนไม่เกินสองคนเป็นผู้ช่วยเลขานุการ

มาตรา ๑๙ กรรมการตามมาตรา ๑๘ (๔) (๕) และ (๖) มีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสามปี และอาจได้รับการแต่งตั้งใหม่อีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งเกินกว่าสองวาระติดต่อกันไม่ได้

เมื่อครบกำหนดวาระตามวรรคหนึ่ง หากยังมิได้มีการแต่งตั้งกรรมการตามมาตรา ๑๘ (๔) (๕) และ (๖) ขึ้นใหม่ ให้กรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระ อยู่ในตำแหน่งเพื่อปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่ากรรมการซึ่งได้รับแต่งตั้งใหม่เข้ารับหน้าที่ แต่ต้องไม่เกินเก้าสิบวันนับแต่วันที่กรรมการผู้นั้นพ้นจากตำแหน่งตามวาระ

ในกรณีที่กรรมการตามวรรคหนึ่งพ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระ ให้ดำเนินการแต่งตั้งกรรมการประเภทเดียวกันแทนภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ตำแหน่งกรรมการนั้นว่างลง และให้ผู้ได้รับแต่งตั้งดำรงตำแหน่งแทนอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการซึ่งตนแทน

ในกรณีที่วาระของกรรมการที่พ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระเหลืออยู่ไม่ถึงเก้าสิบวัน จะไม่ดำเนินการแต่งตั้งกรรมการแทนตำแหน่งที่ว่างนั้นก็ได้ และให้คณะกรรมการประกอบด้วยกรรมการเท่าที่เหลืออยู่

ร่างพระราชบัญญัติ
ที่ประธานสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบให้เชิญชวน

มาตรา ๒๐ นอกจากการพ้นตำแหน่งตามวาระ กรรมการตามมาตรา ๑๘ (๔) (๕) และ (๖) พ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออก
- (๓) เป็นบุคคลล้มละลายทุจริต
- (๔) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ
- (๕) ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่โทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

(๖) คณะกรรมการให้ออกเพราะบกพร่องต่อหน้าที่ มีความประพฤติเสื่อมเสียหรือหย่อนความสามารถ
มาตรา ๒๑ คณะกรรมการมีอำนาจและหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดนโยบาย เป้าหมายและมาตรการการคุ้มครองสิทธิและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองตามที่กำหนดไว้ตามบทบัญญัติในหมวด ๑ ตั้งแต่มาตรา ๖ ถึงมาตรา ๑๗ และให้สอดคล้องกับพันธกรณีระหว่างประเทศด้านสิทธิมนุษยชนที่ประเทศไทยให้การรับรองและเป็นภาคี เพื่อเสนอต่อคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบ

(๒) ให้คำแนะนำแก่คณะรัฐมนตรีในการแก้ไขปรับปรุงกฎหมาย กฎ ระเบียบ หรือข้อบังคับเพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ตามบทบัญญัติในหมวด ๑ ตั้งแต่มาตรา ๖ ถึงมาตรา ๑๗

(๓) กำกับ ติดตาม และประเมินผลในการดำเนินการตามนโยบายและมาตรการการคุ้มครองสิทธิและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองตามที่คณะกรรมการกำหนด และให้สอดคล้องกับพันธกรณีระหว่างประเทศด้านสิทธิมนุษยชนที่ประเทศไทยให้การรับรองและเป็นภาคี

(๔) กำหนดหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขในการพิจารณาที่ดินของรัฐที่อาจอนุญาตให้ชุมชนกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองได้รับสิทธิชุมชนในการจัดการที่ดินและทรัพยากรธรรมชาติ

(๕) กำหนดระเบียบ หลักเกณฑ์และวิธีการในการตรวจสอบและพิจารณาความเหมาะสมของชุมชนที่อาจอนุญาตให้ได้รับสิทธิชุมชนในการจัดการที่ดินและทรัพยากร ตลอดจนแนวทางในการติดตามการดำเนินงานของชุมชนให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนด

(๖) ประกาศพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองตามมาตรา ๔๖

(๗) กำหนดหลักเกณฑ์วิธีการในการใช้สิทธิชุมชนของกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองในการบริหารจัดการและใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและการใช้พื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองตามมาตรา ๔๘

(๘) กำหนดมาตรการความร่วมมือระหว่างสำนักงาน สภาชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองแห่งชาติกับหน่วยงานของรัฐเพื่อประโยชน์จัดให้มี หรือจัดทำข้อมูลวิถีชีวิตและประวัติศาสตร์กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง

(๙) กำหนดมาตรการและมาตรฐานแนวปฏิบัติที่ดีเพื่อป้องกันและจัดการเลือกปฏิบัติต่อกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองตามมาตรา ๑๕

(๑๐) พิจารณาเรื่องร้องทุกข์ และกำหนดแนวทางและมาตรการในการแก้ไข ชนชายและเยียวอาการละเมิดสิทธิกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง

ร่างพระราชบัญญัติ

ที่ประธานสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบให้เชิญชวน

(๑๑) จัดให้มีระบบและมาตรการในการให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายแก่กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง

(๑๒) แต่งตั้งคณะกรรมการคุ้มครองสิทธิและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองระดับจังหวัดและคณะกรรมการเฉพาะเรื่อง หรือแต่งตั้งคณะกรรมการ ที่ปรึกษา หรือคณะทำงาน เพื่อปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใดอันอยู่ในอำนาจหน้าที่ตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

(๑๓) ออกระเบียบกำหนดคุณสมบัติ หลักเกณฑ์และวิธีการคัดเลือกเลขาธิการและรองเลขาธิการ และดำเนินการคัดเลือกและมีมติให้ความเห็นชอบเสนอนายกรัฐมนตรีแต่งตั้ง

(๑๔) ออกระเบียบหรือประกาศเพื่อปฏิบัติให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ และดำเนินการอื่นใดที่เกี่ยวกับการคุ้มครองสิทธิและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๒๒ การประชุมคณะกรรมการ ต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม

ให้ประธานกรรมการเป็นประธานในที่ประชุม ถ้าประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประธานกรรมการทำหน้าที่ประธานในที่ประชุม ถ้ารองประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กรรมการที่มาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่ง

ในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

วิธีการประชุมและการปฏิบัติงานของคณะกรรมการ ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๒๓ ให้ประธานกรรมการ รองประธานกรรมการ และกรรมการ ได้รับเบี้ยประชุมและประโยชน์ตอบแทนอื่นตามหลักเกณฑ์ที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

มาตรา ๒๔ ให้คณะกรรมการแต่งตั้ง “คณะกรรมการคุ้มครองสิทธิและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองระดับจังหวัด” โดยคำนึงถึงความจำเป็นและความเหมาะสมของแต่ละจังหวัด ตลอดจนการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้อง

คณะกรรมการตามวรรคหนึ่ง ประกอบด้วย

(๑) ผู้ว่าราชการจังหวัด เป็นประธานอนุกรรมการ

(๒) ยุติธรรมจังหวัด เป็นรองประธานอนุกรรมการ

(๓) วัฒนธรรมจังหวัด และพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด เป็นอนุกรรมการ

(๔) ผู้แทนหน่วยงานของรัฐ ซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดเสนอรายชื่อจำนวนไม่เกินสองคน เป็นอนุกรรมการ

(๕) ผู้แทนกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองในจังหวัด ซึ่งสภาเสนอรายชื่อไม่เกินสามคน เป็นอนุกรรมการ

(๖) ผู้ทรงคุณวุฒิด้านมานุษยวิทยา ด้านสังคมวิทยา ด้านการเกษตร ด้านพัฒนาสังคม ด้านกฎหมาย หรือด้านอื่นที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้ ซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดเสนอรายชื่อจำนวนไม่เกินสามคน เป็นอนุกรรมการ

ร่างพระราชบัญญัติ

ที่ประธานสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบให้เชิญชวน

(๗) ผู้แทนภาคประชาสังคมหรือองค์กรพัฒนาเอกชนด้านชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง ในจังหวัดซึ่งเลือกกันเอง จำนวนไม่เกินสามคน เป็นอนุกรรมการ

(๘) ผู้อำนวยการศูนย์พัฒนารัฐบาลบนพื้นที่สูงจังหวัด เป็นอนุกรรมการและเลขานุการ

ในกรณีที่จังหวัดใดไม่มีศูนย์พัฒนารัฐบาลบนพื้นที่สูงจังหวัด ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเสนอชื่อข้าราชการในสังกัดสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดหรือสำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดคนหนึ่งเพื่อแต่งตั้งเป็นกรรมการและเลขานุการ

หลักเกณฑ์และวิธีการได้มาซึ่งอนุกรรมการใน (๕) และ (๖) ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๒๕ คณะอนุกรรมการตามมาตรา ๒๔ มีอำนาจและหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) เสนอความเห็นต่อคณะกรรมการเกี่ยวกับการกำหนดนโยบาย มาตรการ ระเบียบ และแผนปฏิบัติงานเพื่อคุ้มครองสิทธิและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองของจังหวัด

(๒) ให้ความเห็นต่อคณะกรรมการในการประกาศพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง

(๓) ให้คำปรึกษา แนะนำ และประสานงานแก่หน่วยงานของรัฐ หน่วยงานเอกชน กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง ในการดำเนินการเกี่ยวกับการคุ้มครองสิทธิและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองตามบทบัญญัติหมวด ๑ มาตรา ๖ ถึงมาตรา ๑๗

(๔) ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการสำรวจและจัดทำข้อมูลพื้นฐานกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองของจังหวัด

(๕) ดำเนินการอื่นใดตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

มาตรา ๒๖ ให้คณะกรรมการแต่งตั้ง “คณะอนุกรรมการเฉพาะเรื่อง” ขึ้นคณะหนึ่งหรือหลายคณะประกอบด้วย

(๑) ผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งคณะกรรมการแต่งตั้ง เป็นประธานอนุกรรมการเฉพาะเรื่อง

(๒) ผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี ซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมาย เป็นอนุกรรมการเฉพาะเรื่อง

(๓) ผู้แทนหน่วยงานของรัฐ ซึ่งคณะกรรมการเห็นสมควรแต่งตั้ง จำนวนไม่เกินสองคน เป็นอนุกรรมการเฉพาะเรื่อง

(๔) ผู้แทนกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง ซึ่งได้รับการเสนอชื่อจากสภาไม่เกินสองคน เป็นอนุกรรมการเฉพาะเรื่อง

(๕) ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวนไม่เกินห้าคน ซึ่งมีความรู้ความสามารถในด้านที่เป็นประโยชน์ต่อการคุ้มครองวิถีชีวิตของกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองในเรื่องสถานะบุคคล การจัดการที่ดินและทรัพยากรธรรมชาติ วัฒนธรรมและภาษา การศึกษา หรือด้านอื่นที่คณะกรรมการเห็นสมควร เป็นอนุกรรมการเฉพาะเรื่อง

(๖) ผู้แทนภาคประชาสังคมหรือองค์กรพัฒนาเอกชนด้านชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง จำนวนไม่เกินสองคน เป็นอนุกรรมการเฉพาะเรื่อง

ให้เลขาธิการแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ของสำนักงานคนหนึ่งเป็นอนุกรรมการเฉพาะเรื่องและเลขานุการ และอาจแต่งตั้งผู้ช่วยเลขานุการคนหนึ่งหรือหลายคนก็ได้

การได้มาซึ่งประธานอนุกรรมการเฉพาะเรื่องตาม (๑) และอนุกรรมการตาม (๔) และ (๕) ให้สำนักงานเสนอรายชื่อต่อคณะกรรมการเพื่อพิจารณาแต่งตั้ง

ร่างพระราชบัญญัติ

ที่ประธานสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบให้เชิญชวน

มาตรา ๒๗ ให้คณะกรรมการเฉพาะเรื่องตามมาตรา ๒๖ มีอำนาจและหน้าที่ ในการคุ้มครองวิถีชีวิตของกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองในเรื่องสถานะบุคคล การจัดการที่ดินและทรัพยากรธรรมชาติ วัฒนธรรมและภาษา หรือการศึกษา หรือเรื่องอื่นตามที่คณะกรรมการเห็นสมควร เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ตามบทบัญญัติหมวด ๑ มาตรา ๖ ถึงมาตรา ๑๗ รวมทั้งให้มีอำนาจและหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) ศึกษาและกำหนดแนวทางเพื่อประโยชน์ต่อการคุ้มครองวิถีชีวิตของกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง

(๒) กำกับ และติดตาม การดำเนินการคุ้มครองวิถีชีวิตของกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง ตามบทบัญญัติหมวด ๑ มาตรา ๖ ถึงมาตรา ๑๗ และแนวทางตาม (๑)

(๓) เสนอความเห็นต่อคณะกรรมการเพื่อกำหนดนโยบาย มาตรการ ระเบียบ และแผนปฏิบัติงานเพื่อคุ้มครองสิทธิและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองตามประเด็นที่ได้รับมอบหมาย หรือที่เกี่ยวข้อง

(๔) ให้คำปรึกษา แนะนำ และประสานงานแก่หน่วยงานของรัฐ หน่วยงานเอกชน หรือกลุ่มชาติพันธุ์หรือชนเผ่าพื้นเมือง ในการดำเนินการเกี่ยวกับการคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง ตามบทบัญญัติหมวด ๑ มาตรา ๖ ถึงมาตรา ๑๗ และแนวทางตาม (๑)

(๕) ดำเนินการอื่นใดตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

มาตรา ๒๘ ให้นำมาตรา ๒๒ และมาตรา ๒๓ มาใช้บังคับแก่คณะกรรมการตามมาตรา ๒๔ และคณะกรรมการเฉพาะเรื่องตามมาตรา ๒๖ โดยอนุโลม

หมวด ๓

สภาชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองแห่งชาติ

มาตรา ๒๙ เพื่อประโยชน์ในการคุ้มครอง ส่งเสริม และมีส่วนร่วมในการกำหนดวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง ให้มีการจัดตั้งสภาชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองแห่งชาติ ประกอบด้วย สมาชิกที่มาจากผู้แทนกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองซึ่งเลือกกันเองภายในกลุ่มที่ได้ขึ้นทะเบียนไว้กับสำนักงาน จำนวนกลุ่มละไม่เกินห้าคน

หลักเกณฑ์และวิธีการขึ้นทะเบียนกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง และการเลือกสมาชิกให้เป็นไปตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

มาตรา ๓๐ สมาชิกต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

(ก) คุณสมบัติ

(๑) มีสัญชาติไทย หรือมีถิ่นที่อยู่ถาวรตามกฎหมาย รวมถึงบุคคลที่เป็นกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองที่ประสบปัญหาไร้รัฐไร้สัญชาติที่อยู่ในระหว่างการพิสูจน์หรือพัฒนาสถานะบุคคลตามกฎหมายการ

ร่างพระราชบัญญัติ

ที่ประธานสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบให้เชิญชวน

กำหนดคุณสมบัติและประเภทของตัวบุคคลซึ่งกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองที่ประสบปัญหาไร้รัฐไร้สัญชาติ
ที่อยู่ในระหว่างการพิสูจน์หรือพัฒนาสถานะบุคคลตามกฎหมายให้เป็นไปตามกฎกระทรวง

(๒) มีอายุสิบแปดปีขึ้นไป

(๓) เป็นสมาชิกของกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองที่ได้ขึ้นทะเบียนไว้ตามมาตรา ๒๘

(ข) ลักษณะต้องห้าม

(๑) เป็นบุคคลล้มละลายทุจริต

(๒) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

(๓) เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา ข้าราชการการเมือง ผู้บริหารองค์กรปกครอง
ส่วนท้องถิ่น และกรรมการบริหารพรรคการเมือง

มาตรา ๓๑ สมาชิกมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปีนับแต่วันที่ได้รับเลือกและอาจได้รับการเลือก
ใหม่อีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งเกินสามวาระติดต่อกันไม่ได้

สมาชิกซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระให้ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าสมาชิกซึ่งได้รับการเลือกใหม่จะเข้า
รับหน้าที่

มาตรา ๓๒ สมาชิกพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

(๑) ครบวาระ

(๒) ตาย

(๓) ลาออก

(๔) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๓๐

(๕) ขาดการประชุมโดยไม่มีเหตุอันควรและไม่ได้รับอนุญาตจากประธานสามครั้งติดต่อกัน

(๖) สภามีมติให้พ้นด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของสมาชิกที่มีอยู่ เพราะบกพร่องต่อหน้าที่
มีความประพฤติเสื่อมเสีย หรือหย่อนความสามารถ

มาตรา ๓๓ ในกรณีที่สมาชิกจากกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองใดพ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระ
ตามมาตรา ๓๑ ให้กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองนั้นเลือกบุคคลแทนตำแหน่งที่ว่างลงภายในระยะเวลา
สามสิบวันนับแต่วันที่สมาชิกนั้นพ้นจากตำแหน่ง

สมาชิกที่ได้รับเลือกตามวรรคหนึ่ง อยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของสมาชิกซึ่งตนแทน แต่ถ้า
เวลาเหลือน้อยกว่าเก้าสิบวันจะไม่ดำเนินการเลือกแทนตำแหน่งที่ว่างก็ได้

มาตรา ๓๔ ให้มีการประชุมสภาภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่มีการเลือกสมาชิก เพื่อเลือกประธาน รอง
ประธาน เลขานุการ และกรรมการบริหารสภา

หลักเกณฑ์และวิธีการเลือกประธาน รองประธาน เลขานุการ และกรรมการบริหารสภาตามวรรคหนึ่ง
ให้เป็นไปตามที่สภากำหนด

ให้มีการประชุมสภาปีละสองครั้ง เว้นแต่ในกรณีมีเหตุจำเป็นประธานหรือสมาชิกไม่น้อยกว่าหนึ่งในห้า
อาจเข้าชื่อเพื่อขอให้มีการประชุมสภาก็ได้

การลงมติของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก สมาชิกคนหนึ่งมีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียง
เท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

ร่างพระราชบัญญัติ
ที่ประธานสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบให้เชิญชวน

มาตรา ๓๕ สภามีหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) เป็นศูนย์กลางในการประสานงานแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง และระหว่างกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองกับสังคม

(๒) ส่งเสริมให้กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองอนุรักษ์หรือฟื้นฟูมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม หรืออัตลักษณ์ทางวัฒนธรรม ภาษา และการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ ภายใต้สิทธิชุมชนของกลุ่มชาติพันธุ์ และชนเผ่าพื้นเมืองตามบทบัญญัติหมวด ๑ มาตรา ๖ ถึงมาตรา ๑๗

(๓) เสนอนโยบาย เป้าหมาย มาตรการคุ้มครองสิทธิและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองต่อคณะกรรมการ

(๔) ส่งเสริมและสนับสนุนให้กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองมีส่วนร่วมกับหน่วยงานของรัฐในการจัดการ การบำรุงรักษา และการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติหรือความหลากหลายทางชีวภาพที่จะเป็นประโยชน์ต่อชุมชนและประเทศชาติอย่างยั่งยืน

(๕) เผยแพร่และให้ความรู้ความเข้าใจแก่กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง หน่วยงานของรัฐ และเอกชนในการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน

(๖) สนับสนุนการจัดทำข้อมูลวิถีชีวิตและประวัติศาสตร์กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองตามพระราชบัญญัตินี้

(๗) เสนอปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหากลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองอันเกี่ยวกับการดำเนินการของรัฐและการจัดทำบริการสาธารณะของหน่วยงานของรัฐต่อคณะกรรมการ

(๘) เป็นตัวแทนหรือสถาบันอันเป็นตัวแทนของกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง ในการดำเนินการใดๆ เกี่ยวกับแก้ไขปัญหาคกรกระทำอันเป็นการละเมิดสิทธิต่อกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองตามบทบัญญัติ ในหมวด ๑ มาตรา ๖ ถึงมาตรา ๑๗ ตลอดจนการเข้าเป็นตัวแทนผู้มีอำนาจในการดำเนินการทางกฎหมาย แทนบุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่เป็นกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง

(๙) รายงานปัญหาและผลที่เกิดขึ้นอันเนื่องจากการดำเนินงานใด ๆ ของหน่วยงานของรัฐต่อคณะกรรมการ

มาตรา ๓๖ ให้สภาผู้มีอำนาจตราข้อบังคับการประชุมและข้อบังคับอื่นที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่ โดยให้รวมถึงการประชุมสภาระดับกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง และระดับภูมิภาค

มาตรา ๓๗ ให้มีคณะกรรมการบริหารสภาคณะหนึ่ง ประกอบด้วย ประธานสภาเป็นประธาน และกรรมการอื่นอีกจำนวนไม่เกินสิบห้าคนซึ่งที่ประชุมสภาเลือกจากสมาชิก โดยคำนึงถึงสัดส่วนจากกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง ภูมิภาค เพศ และให้เลขานุการสภาเป็นเลขานุการของคณะกรรมการบริหารสภา

มาตรา ๓๘ ให้นำความในมาตรา ๓๖ มาใช้กับการพ้นจากตำแหน่งกรรมการในคณะกรรมการบริหารสภา และอาจพ้นด้วยกรณีอื่นตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับของสภา

มาตรา ๓๙ คณะกรรมการบริหารสภาผู้มีอำนาจและหน้าที่ในการบริหารและดำเนินงานของสภาให้เป็นไปตามมาตรา ๓๕ และที่กำหนดในข้อบังคับของสภา

มาตรา ๔๐ ให้สภาแต่งตั้งคณะผู้อาวุโส จำนวนไม่เกินยี่สิบห้าคน

ร่างพระราชบัญญัติ

ที่ประธานสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบให้เชิญชวน

การแต่งตั้งคณะผู้อาวุโสตามวรรคหนึ่ง ให้คำนึงถึงสัดส่วนของกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง ภูมิภาค และเพศ

หลักเกณฑ์และวิธีการคัดเลือกผู้อาวุโสให้เป็นไปตามข้อบังคับของสภา

ผู้อาวุโสตามวรรคหนึ่งมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปีนับแต่วันที่ได้รับการเลือกและอาจได้รับการเลือกใหม่อีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งเกินสามวาระติดต่อกันไม่ได้

ผู้อาวุโสซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระให้ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าผู้อาวุโสซึ่งได้รับการเลือกใหม่จะเข้ารับหน้าที่

มาตรา ๔๑ ผู้อาวุโสตามมาตรา ๔๐ ต้องมีคุณสมบัติ ดังต่อไปนี้

(๑) เป็นผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง และหรือเป็นผู้ทรงภูมิปัญญาของกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง

(๒) มีความประพฤติและเป็นแบบอย่างที่ดี

(๓) มีความเสียสละและมีจิตอาสา

(๔) อื่นๆ ตามที่สภากำหนด

มาตรา ๔๒ คณะผู้อาวุโส มีหน้าที่อำนาจดังนี้

(๑) ให้คำปรึกษา หรือ ให้ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะแก่สมาชิก คณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ คณะทำงาน และสำนักงานสภา ในเรื่องต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

(๒) โกล่เกลี่ยกรณีที่เกิดข้อพิพาท หรือมีความคิดเห็นที่แตกต่างไม่สามารถหาข้อยุติได้ ตามที่สมาชิก คณะกรรมการ หรือเจ้าหน้าที่สำนักงานสภาชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองแห่งชาติร้องขอ และให้ข้อวินิจฉัยของ คณะผู้อาวุโสเป็นที่สิ้นสุด

หมวด ๔

ข้อมูลวิถีชีวิตและประวัติศาสตร์กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง

มาตรา ๔๓ การจัดทำข้อมูลวิถีชีวิตและประวัติศาสตร์กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง มีวัตถุประสงค์ ดังต่อไปนี้

(๑) เพื่อการคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองตามบทบัญญัติในหมวด ๑ มาตรา ๖ ถึงมาตรา ๑๗

(๒) เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานสำคัญในการพิสูจน์ข้อเท็จจริงตามกฎหมายในการรับรองสถานะบุคคล

(๓) เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานสำคัญในการประกาศพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง

(๔) เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานสำคัญในการประกาศและเพิกถอนเขตพื้นที่ที่มีกฎหมายกำหนดเพื่อการอนุรักษ์หรือการใช้ประโยชน์ในทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การผังเมือง และการดำเนินกิจการอื่นของรัฐที่กระทบต่อวิถีชีวิตของกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง

ร่างพระราชบัญญัติ

ที่ประธานสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบให้เชิญชวน

มาตรา ๔๔ ให้มีคณะกรรมการขึ้นคณะหนึ่ง เรียกว่า "คณะกรรมการจัดทำข้อมูลวิถีชีวิตและประวัติศาสตร์กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง" ประกอบด้วย

- (๑) กรรมการซึ่งได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการ เป็นประธาน
- (๒) กรรมการซึ่งเป็นผู้แทนคณะกรรมการศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน)
- (๓) กรรมการโดยตำแหน่ง ได้แก่ อธิบดีกรมการปกครอง อธิบดีกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ และผู้อำนวยการสำนักงานสถิติแห่งชาติ

(๔) กรรมการจำนวนสองคน ซึ่งเป็นผู้แทนคณะกรรมการบริหารสภา

(๕) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวนเจ็ดคน ซึ่งคณะกรรมการแต่งตั้งจากผู้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญด้านสังคมศาสตร์ ด้านมนุษยศาสตร์ ด้านภาษาและวัฒนธรรม และด้านประวัติศาสตร์

ให้เลขาธิการเป็นกรรมการและเลขานุการ และให้เลขาธิการแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ของสำนักงานเป็นผู้ช่วยเลขานุการ

มาตรา ๔๕ ให้คณะกรรมการจัดทำข้อมูลวิถีชีวิตและประวัติศาสตร์กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง ตามมาตรา ๔๔ มีอำนาจและหน้าที่ในการจัดทำข้อมูลวิถีชีวิตและประวัติศาสตร์กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วย ประวัติศาสตร์กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง พื้นที่ชุมชน พื้นที่อยู่อาศัย พื้นที่ทำกิน พื้นที่ทางวัฒนธรรมและจิตวิญญาณ ข้อมูลบุคคล ข้อมูลวิถีชีวิตและมรดกทางวัฒนธรรมและภาษา และข้อมูลอื่นที่มีความจำเป็นพื้นฐาน

ในการดำเนินงานตามวรรคหนึ่ง คณะกรรมการจัดทำข้อมูลวิถีชีวิตและประวัติศาสตร์กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองตามมาตรา ๔๔ อาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการและคณะทำงาน เพื่อปฏิบัติงานอย่างใดอย่างหนึ่งอันอยู่ในอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการจัดทำข้อมูลวิถีชีวิตและประวัติศาสตร์กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง

หมวด ๕

พื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง

มาตรา ๔๖ เพื่อประโยชน์ในการคุ้มครองวิถีชีวิตและวัฒนธรรม การรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน การส่งเสริมคุณภาพชีวิตที่ดีบนฐานเศรษฐกิจเชิงวัฒนธรรม และการส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชนตามภูมิปัญญาและวัฒนธรรมของกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง คณะกรรมการมีอำนาจกำหนดพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง

ก่อนการประกาศพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง ให้ชุมชนจัดทำแผนแม่บทว่าด้วยการจัดการพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง โดยให้สำนักงานสนับสนุนการจัดทำแผนแม่บทดังกล่าว

ร่างพระราชบัญญัติ

ที่ประธานสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบให้เชิญชวน

เมื่อจัดทำแผนแม่บทเสร็จแล้วให้สำนักงานเสนอต่อคณะกรรมการเพื่อประกาศพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองตามวรรคหนึ่งต่อไป โดยให้ทำเป็นประกาศของคณะกรรมการ และในกรณีที่เป็นจะให้มีแผนที่แนบท้ายประกาศด้วยก็ได้

มาตรา ๔๗ การประกาศพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองตามมาตรา ๔๖ ให้ประชาชนและชุมชนมีสิทธิอยู่อาศัยและใช้ประโยชน์จากที่ดินและทรัพยากรธรรมชาติตามที่กำหนดในธรรมนูญของพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองนั้น และไม่สามารถจำหน่ายโอนสิทธิดังกล่าวให้แก่บุคคลใดได้ เว้นแต่การสืบทอดทางมรดกแก่ทายาทโดยธรรม

มาตรา ๔๘ ให้ประชาชนในชุมชนที่อยู่ภายในพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง มีสิทธิใช้ประโยชน์จากที่ดินและทรัพยากรธรรมชาติ ตามธรรมนูญของพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง ดังต่อไปนี้

(๑) ก่อสร้าง แผ้วถาง หรือกระทำด้วยประการใด ๆ เพื่อการอยู่อาศัย การสาธารณสุข โภคสาธารณสุข การเกษตรกรรม การประมง การเลี้ยงสัตว์และกิจกรรมสาธารณะของชุมชน

(๒) กระทำด้วยประการใด ๆ เพื่อการทำกินตามวิถีชีวิตและวัฒนธรรม

(๓) การใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติอื่นในพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองทำได้ตามความจำเป็นต่อการอุปโภคบริโภคในครัวเรือน เศรษฐกิจในครัวเรือนและชุมชน หรือใช้ในกิจกรรมสาธารณะของชุมชน

(๔) ชักน้ำหรือบังคับน้ำจากทางน้ำ ลำน้ำ ลำห้วย หนอง หรือบึง เพื่อประโยชน์ในการอุปโภคบริโภค การเกษตรกรรม การเลี้ยงสัตว์ และกิจกรรมสาธารณะของชุมชน

(๕) ปลูกต้นไม้หรือพฤษชาติอื่น ๆ

(๖) ปฏิบัติพิธีกรรมตามประเพณีและจิตวิญญาณของกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง

(๗) การอื่นตามที่คณะกรรมการกำหนด

การใช้ประโยชน์ตามวรรคหนึ่ง ต้องเป็นไปอย่างสมดุลและยั่งยืน ไม่ทำลายความหลากหลายทางชีวภาพ หรือส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

ในกรณีที่กฎหมายใดบัญญัติให้การกระทำหรือการงดเว้นการกระทำตามวรรคหนึ่ง เป็นความผิดหรือต้องรับผิดตามกฎหมายนั้น หากผู้มีสิทธิอยู่อาศัยและใช้ประโยชน์จากที่ดินและทรัพยากรธรรมชาติตามที่กำหนดในธรรมนูญของพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง เป็นผู้กระทำหรืองดเว้นการกระทำนั้น ให้ถือว่าไม่มีเจตนาในการกระทำความผิดและไม่ต้องรับผิดตามกฎหมายนั้น

มาตรา ๔๙ เมื่อคณะกรรมการประกาศพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองแล้วให้คณะกรรมการแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง ซึ่งประกอบด้วยตัวแทนของชุมชนในพื้นที่ จำนวนไม่น้อยกว่าเจ็ดคนแต่ไม่เกินสิบห้าคน เพื่อทำหน้าที่บริหารพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง

มาตรา ๕๐ ให้คณะกรรมการบริหารพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง มีอำนาจและหน้าที่ ดังต่อไปนี้

ร่างพระราชบัญญัติ
ที่ประธานสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบให้เชิญชวน

(๑) จัดทำธรรมนูญของพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง โดยอย่างน้อยต้องประกอบด้วย สิทธิและหน้าที่ของประชาชนในพื้นที่ทำกิน พื้นที่อยู่อาศัย พื้นที่วัฒนธรรมและจิตวิญญาณ และพื้นที่สงวนและรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การทำนุบำรุงรักษาศิลปวัฒนธรรมและภาษา มาตรการบังคับใช้ธรรมนูญในพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง ทั้งนี้ ต้องไม่ขัดหรือแย้งกับแผนแม่บทที่เสนอต่อคณะกรรมการ ตามมาตรา ๔๖

(๒) จัดให้มีการประเมินผลการดำเนินการตามแผนแม่บทโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง

(๓) เสนอแนะการปรับปรุงแผนแม่บทต่อคณะกรรมการ

(๔) ประสานงานการรับความช่วยเหลือในด้านต่าง ๆ ที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตของประชาชนในพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง จากคณะอนุกรรมการจังหวัดตามมาตรา ๒๕ คณะอนุกรรมการเฉพาะเรื่องตามมาตรา ๒๗ และหน่วยงานของรัฐหรือเอกชน

(๕) สนับสนุนการจัดทำข้อมูลวิถีชีวิตและประวัติศาสตร์กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองให้แก่คณะกรรมการจัดทำข้อมูลวิถีชีวิตและประวัติศาสตร์กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองและสำนักงาน

หมวด ๖

สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองสิทธิและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง

มาตรา ๕๑ ให้จัดตั้งสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองสิทธิและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง ขึ้นเป็นหน่วยงานของรัฐที่ไม่เป็นส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณหรือกฎหมายอื่น ให้สำนักงานมีฐานะเป็นนิติบุคคลและอยู่ในกำกับของนายกรัฐมนตรี กิจการของสำนักงานไม่อยู่ภายใต้บังคับแห่งกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน กฎหมายว่าด้วยแรงงานสัมพันธ์ กฎหมายว่าด้วยการประกันสังคมและกฎหมายว่าด้วยเงินทดแทน แต่พนักงานและลูกจ้างของสำนักงานต้องได้รับประโยชน์ตอบแทนไม่น้อยกว่าที่กำหนดไว้ในกฎหมายดังกล่าว

มาตรา ๕๒ ให้สำนักงานมีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) รับผิดชอบงานธุรการของคณะกรรมการคุ้มครองสิทธิและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง สภาชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองแห่งชาติ และคณะกรรมการจัดทำข้อมูลวิถีชีวิตและประวัติศาสตร์กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง

(๒) จัดทำร่างนโยบาย ยุทธศาสตร์ แนวทาง และแผนงานเพื่อคุ้มครองสิทธิและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองเสนอต่อคณะกรรมการเพื่อให้ความเห็นชอบ

(๓) ประสานงานกับหน่วยงานด้านนโยบายและยุทธศาสตร์ของรัฐบาลและหน่วยงานอื่น ๆ ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และองค์กรระหว่างประเทศภายใต้พันธกรณีระหว่างประเทศที่ประเทศไทยเป็นภาคี ที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง และดำเนินการเพื่อให้เกิดการทำงานร่วมกันในระดับนโยบาย ยุทธศาสตร์ และแผนงานตามที่คณะกรรมการกำหนด

ที่ประธานสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบให้เชิญชวน

(๔) สนับสนุนและส่งเสริมความร่วมมือระหว่างหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และองค์กรด้านสื่อสารมวลชน ในการดำเนินงานการเผยแพร่ สร้างความเข้าใจ และแลกเปลี่ยนความรู้เกี่ยวกับวิถีชีวิตของกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง และการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม

(๕) ส่งเสริมสนับสนุนและจัดให้มีการวิจัย สำรวจ ศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลต่าง ๆ ของกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองเกี่ยวกับชุมชน ภูมิปัญญา และอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมและภาษา รวมทั้งการพัฒนาศักยภาพและความเข้มแข็ง องค์กรชุมชน สตรี เด็ก เยาวชน และผู้นำกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง

(๖) รับเรื่องร้องทุกข์ที่เกิดจากการกระทำอันเป็นการละเมิดสิทธิของกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง ตามบทบัญญัติในหมวด ๑ มาตรา ๖ ถึงมาตรา ๑๗ รวมทั้งติดตามสถานการณ์การละเมิดสิทธิของกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง และดำเนินการจัดทำรายงานเสนอต่อคณะกรรมการพิจารณา เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้

(๗) ดำเนินการเพื่อให้มีการประชุมสภาสภาชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองแห่งชาติ และการสนับสนุนการจัดประชุมสภาชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองเฉพาะพื้นที่ และเฉพาะประเด็นปัญหาของกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง ให้บรรลุผล

(๘) สนับสนุนค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานของสภา คณะกรรมการบริหารสภา คณะผู้อาวุโส และคณะกรรมการบริหารพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง

(๙) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้หรือตามกฎหมายอื่น หรือตามที่คณะรัฐมนตรีหรือคณะกรรมการมอบหมาย

มาตรา ๕๓ รายได้ของสำนักงาน ประกอบด้วย

- (๑) เงินอุดหนุนทั่วไปที่รัฐบาลจัดสรรให้ตามความเหมาะสมเป็นรายปี
- (๒) เงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้บริจาคให้
- (๓) เงินหรือทรัพย์สินอื่นที่ตกเป็นของสำนักงาน
- (๔) รายได้จากการดำเนินกิจการของสำนักงาน
- (๕) ดอกผลของเงินหรือทรัพย์สินตาม (๑) (๒) (๓) และ (๔)

มาตรา ๕๔ บรรดารายได้ของสำนักงานตามมาตรา ๕๓ ไม่เป็นรายได้ที่ต้องนำส่งกระทรวงการคลังตามกฎหมายว่าด้วยเงินคงคลังและกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ

ทรัพย์สินของสำนักงานไม่อยู่ในความรับผิดชอบแห่งการบังคับคดีและบุคคลใดจะยกอายุความขึ้นเป็นข้อต่อสู้สำนักงานในเรื่องทรัพย์สินของสำนักงานมิได้

บรรดาอสังหาริมทรัพย์ที่สำนักงานได้มาโดยมีผู้บริจาคให้ หรือได้มาโดยการซื้อ หรือแลกเปลี่ยนจากรายได้ตามมาตรา ๕๓ (๒) (๓) (๔) หรือ (๕) ของสำนักงานให้เป็นกรรมสิทธิ์ของสำนักงาน

ให้สำนักงานมีอำนาจในการปกครอง ดูแล บำรุงรักษา ใช้อ้างอิง และจัดหาประโยชน์จากทรัพย์สินของสำนักงาน

บรรดาอสังหาริมทรัพย์ที่สำนักงานได้มาโดยใช้เงินรายได้ตามมาตรา ๕๓ (๑) ให้ตกเป็นที่ราชพัสดุ แต่สำนักงานมีอำนาจในการปกครอง ดูแล บำรุงรักษา ใช้อ้างอิง และจัดหาประโยชน์ได้

ร่างพระราชบัญญัติ

ที่ประธานสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบให้เชิญชวน

มาตรา ๕๕ การเก็บรักษาและการใช้จ่ายเงินของสำนักงานให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

การบัญชีของสำนักงาน ให้จัดทำตามหลักสากลตามแบบและหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกำหนด และต้องจัดให้มีการตรวจสอบภายในเกี่ยวกับการเงิน การบัญชี และการพัสดุของสำนักงาน ตลอดจนรายงานผลการตรวจสอบให้คณะกรรมการทราบอย่างน้อยปีละครั้ง

ให้สำนักงานจัดทำงบการเงินซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วยงบดุลและบัญชีทำการส่งผู้สอบบัญชีภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชีของทุกปี

ในทุกรอบปีให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินหรือบุคคลภายนอกตามที่คณะกรรมการแต่งตั้งด้วยความเห็นชอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเป็นผู้สอบบัญชีและประเมินผลการใช้จ่ายเงินและทรัพย์สินของสำนักงาน โดยให้แสดงความคิดเห็นเป็นข้อวิเคราะห์ว่าการใช้จ่ายดังกล่าวเป็นไปตามวัตถุประสงค์ประหยัด และได้ผลตามเป้าหมายเพียงใด แล้วทำรายงานผลการสอบบัญชีเสนอต่อคณะกรรมการ

ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชีของทุกปี ให้สำนักงานทำรายงานประจำปีเสนอต่อคณะกรรมการเพื่อเสนอต่อรัฐมนตรีเพื่อทราบ โดยแสดงงบการเงินและบัญชีทำการที่ผู้สอบบัญชีรับรองว่าถูกต้องแล้ว พร้อมทั้งรายงานของผู้สอบบัญชี รวมทั้งแสดงผลงานของสำนักงานในปีที่ล่วงมาด้วย

มาตรา ๕๖ ให้มีเลขาธิการคนหนึ่งเป็นผู้รับผิดชอบการบริหารงานของสำนักงานขึ้นตรงต่อคณะกรรมการ มีหน้าที่ควบคุมดูแลโดยทั่วไปซึ่งงานของสำนักงาน และเป็นผู้บังคับบัญชาพนักงานและลูกจ้างในสำนักงาน โดยอาจมีรองเลขาธิการตามจำนวนที่คณะกรรมการกำหนดเป็นผู้ช่วย สั่งและปฏิบัติงานตามที่เลขาธิการมอบหมายก็ได้

คุณสมบัติของเลขาธิการและรองเลขาธิการ หลักเกณฑ์และวิธีการคัดเลือกเลขาธิการและรองเลขาธิการ ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

ให้นายกรัฐมนตรีมีอำนาจแต่งตั้งเลขาธิการจากบุคคลที่คณะกรรมการคัดเลือก และมีมติให้ความเห็นชอบแล้ว

เลขาธิการมีอำนาจแต่งตั้งรองเลขาธิการโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ

มาตรา ๕๗ ให้เลขาธิการมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปี และอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งเกินสองวาระติดต่อกันมิได้

เมื่อเลขาธิการพ้นจากตำแหน่ง ให้รองเลขาธิการพ้นจากตำแหน่งด้วย

เมื่อตำแหน่งเลขาธิการว่างลงและยังไม่มีกรรมการแต่งตั้งเลขาธิการคนใหม่ ให้คณะกรรมการแต่งตั้งกรรมการคนหนึ่งเป็นผู้รักษาการแทน

ในกรณีที่เลขาธิการไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองเลขาธิการที่คณะกรรมการบริหารกำหนดเป็นผู้รักษาการแทน แต่ถ้าไม่มีรองเลขาธิการหรือรองเลขาธิการไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ให้คณะกรรมการแต่งตั้งพนักงานของสำนักงานคนหนึ่งเป็นผู้รักษาการแทน

ร่างพระราชบัญญัติ

ที่ประธานสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบให้เชิญชวน

มาตรา ๕๘ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระแล้วเลขาธิการพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) ถูกจำคุก

(๔) ไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ หรือไม่ผ่านการประเมิน ทั้งนี้ ตามระเบียบที่

คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๕๙ เลขาธิการมีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) บริหารกิจการของสำนักงานให้เป็นไปตามกฎหมาย นโยบาย มติ ข้อบังคับ ระเบียบหรือประกาศของคณะกรรมการ

(๒) จัดทำแผนงานหลัก แผนการดำเนินงาน แผนการเงินและงบประมาณประจำปีของสำนักงานเสนอคณะกรรมการบริหารเพื่ออนุมัติ

(๓) ดำเนินการเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล การเงิน การงบประมาณและการบริหารด้านอื่นของสำนักงาน ตามระเบียบที่คณะกรรมการบริหารกำหนด

(๔) วางระเบียบเกี่ยวกับการดำเนินงานของสำนักงานเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับกฎหมาย นโยบาย มติ ข้อบังคับ ระเบียบหรือประกาศของคณะกรรมการ

(๕) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

มาตรา ๖๐ เงินเดือนและประโยชน์ตอบแทนอื่นของเลขาธิการให้คณะกรรมการกำหนดตามหลักเกณฑ์ที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

มาตรา ๖๑ ให้เลขาธิการเป็นผู้แทนของสำนักงานในกิจการของสำนักงานที่เกี่ยวข้องกับบุคคลภายนอก แต่เลขาธิการจะมอบหมายให้บุคคลใดปฏิบัติงานในเรื่องใดแทนตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนดก็ได้

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๖๒ ในวาระเริ่มแรก ให้คณะกรรมการประกอบด้วย กรรมการตามมาตรา ๑๘ (๑) (๒) และ (๓) และให้ผู้อำนวยการศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน) เป็นกรรมการและเลขานุการ เพื่อปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการตามพระราชบัญญัตินี้ไปพลางก่อน จนกว่าจะมีการแต่งตั้งกรรมการตามมาตรา ๑๘ (๔) (๕) และ (๖) จัดตั้งสำนักงานและแต่งตั้งเลขาธิการตามมาตรา ๕๑ และมาตรา ๕๖ ทั้งนี้ ต้องไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๖๓ ในวาระเริ่มแรก ให้สำนักงบประมาณจัดสรรงบประมาณจากงบประมาณรายจ่ายบูรณาการหรืองบประมาณรายจ่ายงบกลางให้แก่ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน) และหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องตามความจำเป็นในปีนั้นเพื่อปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้

ร่างพระราชบัญญัติ

ที่ประธานสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบให้เชิญชวน

มาตรา ๖๔ ในวาระเริ่มแรก ให้นำข้อมูลกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองซึ่งศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน) ได้จัดทำไว้ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับมาเป็นข้อมูลในการประกาศกำหนด หลักเกณฑ์และการขึ้นทะเบียนกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองของรัฐมนตรีตามมาตรา ๖๙ วรรคสอง ไป พลังก่อน จนกว่าคณะกรรมการจัดทำข้อมูลวิถีชีวิตและประวัติศาสตร์กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองจะได้ จัดทำข้อมูลแล้วเสร็จ

มาตรา ๖๕ ให้สภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทยซึ่งสมาคมศูนย์รวมการศึกษาและวัฒนธรรมของ ชาวไทยภูเขาในประเทศไทยที่ได้ดำเนินการบริหารจัดการอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ทำหน้าที่ สภาชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองแห่งชาติตามพระราชบัญญัตินี้ ไปพลังก่อน จนกว่าจะได้มีการแต่งตั้งสภา ชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองแห่งชาติตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ต้องไม่เกินเก้าสิบวันนับแต่วันที่ พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๖๖ ให้เขตพื้นที่วัฒนธรรมพิเศษตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๓ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ เขต พื้นที่วัฒนธรรมพิเศษตามมติคณะอนุกรรมการแก้ไขปัญหาความมั่นคงในที่อยู่อาศัย พื้นที่ทำกิน และพื้นที่ทาง จิตวิญญาณของกลุ่มชาติพันธุ์ชาวเลและชาวกะเหรี่ยง และพื้นที่ส่งเสริมและคุ้มครองวิถีชีวิตวัฒนธรรมกลุ่ม ชาติพันธุ์ตามบันทึกข้อตกลงว่าด้วยความร่วมมือ “ส่งเสริมและคุ้มครองวิถีชีวิตวัฒนธรรมกลุ่มชาติพันธุ์” ระหว่างกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงวัฒนธรรม สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน) สถาบันวิจัยสังคม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มูลนิธิชุมชนไท มูลนิธิพัฒนาภาคเหนือ เครือข่ายกะเหรี่ยง และเครือข่ายชาวเล ลงวันที่ ๒๘ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๓ ซึ่งได้จัดตั้งอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เป็นพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่า พื้นเมืองตามมาตรา ๔๖ ไปพลังก่อน และให้ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน) ร่วมกับชุมชนจัดทำ แผนแม่บทและธรรมนูญว่าด้วยการจัดการพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองให้แล้วเสร็จ ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เพื่อเสนอต่อคณะกรรมการพิจารณาให้ความ เห็นชอบเป็นพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ภายในหนึ่งปี นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

.....

นายกรัฐมนตรี

ร่างพระราชบัญญัติ
ที่ประธานสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบให้เชิญชวน
บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ

ของร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองสิทธิและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่า
พื้นเมือง พ.ศ.....

ผู้มีสิทธิเลือกตั้งได้เสนอร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองสิทธิและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ..... ต่อสภาผู้แทนราษฎรและได้จัดทำบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ โดยมีสาระสำคัญ ดังต่อไปนี้

๑. เหตุผลและความจำเป็นในการเสนอร่างพระราชบัญญัติ

ประเทศไทยมีประชากรที่นิยามตนเองว่าเป็นชนเผ่าพื้นเมืองมากกว่า 40 กลุ่มชาติพันธุ์ มีจำนวนประมาณ 3 ล้านคน ซึ่งอาศัยกระจุกกระจายตามภูมิภาคต่างๆ ของประเทศกว่า 64 จังหวัด ชนเผ่าพื้นเมืองมีความหลากหลายในวิถีชีวิตมีทั้งที่อาศัยอยู่บนพื้นที่สูง ในป่า ที่ราบสูง และชายฝั่งทะเล จากฐานข้อมูลที่สำคัญงานสภาชนเผ่าพื้นเมืองได้รวบรวมไว้ กระจายตัวอาศัยอยู่ในชุมชน 67 จังหวัด โดยแบ่งเป็นกลุ่มที่อยู่ภาคเหนือบนพื้นที่สูง จะมีกลุ่มชาติพันธุ์ กะเหรี่ยง (ปกากะญอ) ม้ง อาข่า ลาหู่ ลีซู ลเวีอะ เมี่ยน ดาราอาง คะฉิ่น มลาบรี และถิ่น กลุ่มที่อยู่ภาคเหนือพื้นที่ราบ จะมีกลุ่มชาติพันธุ์ ไตหย่า บีซู ขมุ ไทใหญ่ ไทยอง ไทลื้อ ไทเขิน และอิมปี กลุ่มที่อยู่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จะมีกลุ่มชาติพันธุ์ ญ้อกรุ โย้ย กูย แสก (แดรก) กูไท ญ้อ บรู กะเลิง โซ(ทะเว็ง) ไล่ (โทร) กลุ่มที่อยู่ภาคกลาง-ตะวันออกเฉียงเหนือ จะมีกลุ่มชาติพันธุ์ กะเหรี่ยง (ไผ่ล่ง) ของ มอญ ลาวโซ่ง (ไทยทรงดำ) ลาวคั้ง ลาวแจ้ว ลาวเวียง ไทยวน ปลั่ง และกลุ่มที่อยู่ภาคใต้ จะมีกลุ่มชาติพันธุ์ มอแกน มอแกลน อูรักละโว้ย มั่นนิ

ชาวไทยกลุ่มชาติพันธุ์ที่นิยามตนเองว่าเป็น “ชนเผ่าพื้นเมือง” ซึ่งหมายถึง ชุมชน ประชาชน และประชาชาติที่มีความสืบเนื่องทางประวัติศาสตร์ พิจารณาตนเองว่ามีความแตกต่างไปจากภาคส่วนอื่น ๆ ของสังคม ขณะที่อาศัยอยู่ในเขตแดนเหล่านั้นพวกเขามิได้เป็นกลุ่มครอบงำในสังคม และมีความมุ่งมั่นที่จะอนุรักษ์พัฒนาและสืบทอดเขตแดนของบรรพบุรุษและอัตลักษณ์ทางชาติพันธุ์ของตนสู่คนรุ่นอนาคต ในฐานะที่เป็นรากฐานของการคงอยู่ในสถานะของประชาชน อันสืบเนื่องจากแบบแผนทางวัฒนธรรม สถาบันทางสังคม และระบบนิติธรรมของตน โดยอ้างอิงนิยามของสหประชาชาติ: (EC/N.4/Sub.2/1986/7/Add.4. pa. 379)

ชาวไทยกลุ่มชาติพันธุ์อาศัยอยู่ในประเทศมาเป็นเวลานาน แต่ไม่ได้รับการยอมรับจากรัฐในฐานะที่เป็นประชาชนชาวไทยอย่างเท่าเทียมกับประชาชนชาวไทยทั่วไปและถูกเรียกด้วยสรรพนามที่แตกต่างกันไป ตามแต่รัฐราชการแต่ละช่วงเวลาจะกำหนดให้เรียกเป็นทางการ เช่น คำว่า “ชาวป่า” “ชาวเขา” “ชาวเล” หรือบางกลุ่มชาติพันธุ์ก็ถูกเรียกอย่างเหยียดหยาม เช่น เรียกกลุ่มชาติพันธุ์กะเหรี่ยงว่า “ยาง” เรียกกลุ่มชาติพันธุ์ม้งว่า “แม้ว” ฯลฯ หรือ แม้แต่เรียกรวมๆว่า “ชนกลุ่มน้อย” สาเหตุเนื่องจากทัศนคติของรัฐและคนส่วนใหญ่ในสังคมเห็นว่ากลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองมีอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมประเพณี ภาษา องค์ความรู้ภูมิปัญญา และวิถีชีวิตแตกต่างไปจากวิถีชีวิตของคนส่วนใหญ่ในสังคมไทย จนกลายเป็นอคติทางเชื้อชาติและวัฒนธรรม และที่เลวร้ายกว่านั้นมองว่ากลุ่มชาติพันธุ์เหล่านี้มีเกี่ยวข้องกับยาเสพติด ทำให้เลื่อนลอย ตัดไม้ทำลายป่า ทำให้กลายเป็นคนชายขอบของสังคมไทย และเป็นเหยื่อของการเลือกปฏิบัติอย่างไม่เป็นธรรมตลอดมา ทั้งๆ ที่ในความจริงแล้ววิถีชีวิตของกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองส่วนใหญ่ดำรงชีวิตอยู่ตามวิถีวัฒนธรรมและภูมิปัญญาดั้งเดิมที่สอดคล้องกับธรรมชาติ อยู่อาศัยและพึ่งพาดีน น้ำ ป่า ทะเล และทำการเกษตรดั้งเดิมที่ไม่ทำลายธรรมชาติและมีส่วนร่วมในการรักษาความหลากหลายทางชีวภาพและสร้างความ

ร่างพระราชบัญญัติ

ที่ประธานสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบให้เชิญชวน

สมดุลให้กับทรัพยากรธรรมชาติอีกด้วย ตัวอย่างเช่น การทำไร่หมุนเวียนที่เป็นภูมิปัญญาของกลุ่มชาติพันธุ์ที่อยู่บนพื้นที่

ด้วยเหตุผลดังกล่าว ประกอบกับมาตรา ๔ แห่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ บัญญัติว่า ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิ เสรีภาพ และความเสมอภาคของบุคคลย่อมได้รับความคุ้มครอง มาตรา ๒๗ บัญญัติว่า บุคคลย่อมเสมอกันในกฎหมาย มีสิทธิและเสรีภาพและได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายเท่าเทียมกัน การเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคล ด้วยเหตุความแตกต่างในเรื่องถิ่นกำเนิด เชื้อชาติภาษา สถานะของบุคคล ฐานะทางเศรษฐกิจหรือสังคมความเชื่อทางศาสนา การศึกษาอบรม จะกระทำมิได้ และมาตรา ๔๓ ยังบัญญัติรับรองสิทธิของบุคคลและชุมชนว่ามีสิทธิอนุรักษ์ พื้นฟู หรือส่งเสริมภูมิปัญญา ศิลปะ วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม และจารีตประเพณีอันดีงามทั้งของท้องถิ่นและของชาติ และมีสิทธิจัดการ บำรุงรักษา และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และความหลากหลายทางชีวภาพอย่างสมดุลและยั่งยืน

นอกจากนี้

ดังนั้น การจัดทำ (ร่าง) พระราชบัญญัติคุ้มครองสิทธิและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง มีเป้าหมายที่สำคัญและสอดคล้องกับพันธกิจของรัฐบาลไทย ดังนี้

๑. เพื่อให้มีให้มีนโยบายและแนวปฏิบัติที่ชัดเจนในการคุ้มครองสิทธิและวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง ตามหลักการที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย หมวด ๓ สิทธิเสรีภาพของปวงชนชาวไทย มาตรา ๒๗, ๔๑, ๔๓ และ ๔๗ หมวด ๕ หน้าที่ของรัฐ มาตรา ๕๑, ๕๔, ๕๕, ๕๖, ๕๗, ๕๘ และ ๕๙ รวมถึงมาตราอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น มาตรา ๔ และมาตรา ๗๐ เป็นต้น

๒. เพื่อให้สอดคล้องกับข้อตกลงระหว่างประเทศที่รัฐบาลไทยได้รับรองไว้ เช่น อนุสัญญาาระหว่างประเทศว่าด้วยการขจัดการเลือกปฏิบัติทางเชื้อชาติในทุกรูปแบบ (Convention on the Elimination of all Forms of Racial Discrimination หรือ CERD) และปฏิญญาสหประชาชาติว่าด้วยสิทธิของชนเผ่าพื้นเมือง (United Nations Declaration on the Rights of Indigenous Peoples หรือ UNDRIP)

๓. เพื่อให้เป็นกฎหมายที่มีแนวปฏิบัติที่ชัดเจนในการคุ้มครองสิทธิและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง เพื่อให้เจ้าหน้าที่รัฐและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องตระหนักและมีความเข้าใจวิถีชีวิตของกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองว่าเป็นองค์ประกอบสำคัญในสังคมพหุวัฒนธรรมของไทย

๔. เพื่อให้มีกฎหมายที่ส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพชีวิต การสนับสนุนให้กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติร่วมกับรัฐ โดยอาศัยหลักการและภูมิปัญญาดั้งเดิมที่เคยอยู่อาศัยและทำกินอย่างสอดคล้องกับธรรมชาติ

๕. เพื่อสนับสนุนหลักการเรื่องความหลากหลายทางวัฒนธรรมและการอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุข และเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนของสหประชาชาติ ตามหลักนิติธรรม หลักความเสมอภาค โดยไม่แบ่งแยก ไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

๒. สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

(ร่าง) พระราชบัญญัติคุ้มครองสิทธิและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง ได้ให้คำนิยาม

“กลุ่มชาติพันธุ์” ไว้ในมาตรา ๕ ว่า “กลุ่มคนที่อาศัยอยู่เป็นกลุ่มเดียวกันหรือหลายกลุ่มหรือเป็นชนเผ่าพื้นเมือง ที่ตั้งถิ่นฐานร่วมกันโดยมีวิถีปฏิบัติตามจารีตประเพณีสืบทอดจากบรรพบุรุษ ตลอดจนมีภาษาและ

ร่างพระราชบัญญัติ

ที่ประธานสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบให้เชิญชวน

แบบแผนทางวัฒนธรรมของตนมาจนถึงปัจจุบัน เป็นกลุ่มคนที่มีความสืบเนื่องในทางประวัติศาสตร์ อาศัยอยู่ในพื้นที่ใดพื้นที่หนึ่งหรือหลายพื้นที่ และพึ่งพาผูกพันกับทรัพยากรในพื้นที่นั้น ๆ พวกเขามีไขกลุ่มครอบงำทางสังคมและมีความมุ่งมั่นที่จะอนุรักษ์ พัฒนา และสืบทอดวิถีชีวิต อัตลักษณ์ ระบบภูมิปัญญา อันเป็นไปตามแบบแผนทางวัฒนธรรม สถาปัตยกรรมทางสังคมและระบบนิเวศวัฒนธรรมของตน รวมทั้งเป็นกลุ่มที่รักษาสันติวัฒนธรรมอันเป็นแนวทางปฏิบัติตามจารีตประเพณี”

และให้นิยามคำว่า “ชนเผ่าพื้นเมือง” หมายความว่า “กลุ่มชาติพันธุ์ที่มีลักษณะอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้ (๑) เป็นกลุ่มคนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ใดพื้นที่หนึ่งมาก่อนที่จะถูกยึดครองหรือถูกบังคับให้อพยพโยกย้าย โดยกลุ่มคนที่มีอำนาจในสังคม หรือโดยนโยบายกฎหมายของรัฐ (๒) มีวัฒนธรรมที่เด่นชัดและแตกต่างจากสังคมส่วนใหญ่ โดยรวมถึงภาษา ศาสนา ความเชื่อ วิถีการผลิต รูปแบบโครงสร้างทางสังคมและสถาบันต่างๆ (๓) เคยประสบกับความไม่เป็นธรรม การถูกกีดกัน การแบ่งแยก การทำให้เป็นชายขอบ หรือการเลือกปฏิบัติ โดยเงื่อนไขเหล่านี้อาจยังคงอยู่ในปัจจุบันหรือไม่ก็ได้ (๔) นิยามตัวเองและได้รับการยอมรับจากกลุ่มอื่น ๆ หรือหน่วยงานรัฐว่าเป็นกลุ่มคนเฉพาะ”

นอกจากนี้ยังให้คำนิยาม “การเลือกปฏิบัติทางเชื้อชาติ” , “ชุมชน” , “สิทธิชุมชน” และอื่นๆ ไว้ในมาตรา ๔ เช่นกัน และร่างพระราชบัญญัตินี้มีสาระสำคัญแบ่งเป็น ๕ หมวดดังนี้

หมวดที่หนึ่ง ว่าด้วยขอบเขตสิทธิของกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง โดยแบ่งเป็น ๖ ส่วน ส่วนที่ ๑ ว่าด้วยสิทธิทางวัฒนธรรมและการศึกษา มาตรา ๖ ถึงมาตรา ๘ , ส่วนที่ ๒ ว่าด้วยสิทธิในที่ดินและทรัพยากรธรรมชาติ มาตรา ๙ ถึงมาตรา ๑๒ , ส่วนที่ ๓ ว่าด้วยสิทธิในการกำหนดตนเอง มาตรา ๑๓ และมาตรา ๑๔ , ส่วนที่ ๔ ว่าด้วยสิทธิในความเสมอภาคและไม่ถูกเลือกปฏิบัติ มาตรา ๑๕ , ส่วนที่ ๕ ว่าด้วยสิทธิการมีส่วนร่วม มาตรา ๑๖ และส่วนที่ ๖ ว่าด้วยสิทธิในการบริการขั้นพื้นฐานของรัฐ มาตรา ๑๗

หมวดที่สอง ว่าด้วยคณะกรรมการคุ้มครองสิทธิกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง ประกอบด้วยกลไกเชิงนโยบาย บัญญัติไว้ใน มาตรา ๑๘ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่ง เรียกว่า “คณะกรรมการคุ้มครองสิทธิกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง” มีนายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรีที่ได้รับมอบหมายเป็นประธาน มีประธานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติหรือกรรมการสิทธิมนุษยชนที่ได้รับมอบหมายตามมติเห็นชอบของที่ประชุมคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติเป็นรองประธาน และประกอบด้วยผู้แทนหน่วยงานรัฐ ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้แทนกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองเป็นกรรมการ โดยมีหน้าที่กำหนดนโยบายในการคุ้มครองสิทธิและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง

กลไกเชิงปฏิบัติการบัญญัติไว้ใน มาตรา ๒๔ ให้คณะกรรมการแต่งตั้ง “คณะอนุกรรมการคุ้มครองสิทธิและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองระดับจังหวัด” มีผู้ว่าราชการจังหวัด เป็นประธาน มียุติธรรมจังหวัด เป็นรองประธานอนุกรรม และประกอบด้วยผู้แทนหน่วยงานรัฐ ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้แทนกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง และผู้แทนองค์กรพัฒนาเอกชนในจังหวัดเป็นอนุกรรมการ มีหน้าที่คุ้มครองสิทธิและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองในระดับจังหวัด และมาตรา ๒๖ ให้คณะกรรมการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเฉพาะเรื่อง มีหน้าที่ดำเนินการศึกษาประเด็นเฉพาะเรื่องเกี่ยวกับกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง เพื่อให้ข้อเสนอแนะแก่คณะกรรมการระดับชาติ

หมวดสาม ว่าสภาชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองแห่งชาติ เป็นกลไกการมีส่วนร่วมของกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง โดยบัญญัติไว้ใน มาตรา ๒๙ เพื่อประโยชน์ในการคุ้มครอง ส่งเสริม และมีส่วนร่วมในการกำหนดวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง ให้มีการจัดตั้งสภาชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองแห่งชาติ

ร่างพระราชบัญญัติ

ที่ประธานสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบให้เชิญชวน

ประกอบด้วย สมาชิกที่มาจากผู้แทนกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองซึ่งเลือกกันเอง ให้มีหน้าที่เป็นศูนย์กลางในการประสานงานแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง และระหว่างกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองกับสังคม ส่งเสริมการอนุรักษ์หรือฟื้นฟูมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมหรืออัตลักษณ์ทางวัฒนธรรม ภาษา และการจัดการทรัพยากรธรรมชาติภายใต้สิทธิชุมชน และเสนอนโยบายเป้าหมายและมาตรการคุ้มครองสิทธิและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองต่อคณะกรรมการและหน้าที่อื่นๆ ตามมาตรา ๓๕ และให้มีการจัดตั้งคณะผู้อาวุโสให้เป็นที่ปรึกษา ตามมาตรา ๔๐

หมวดสี่ ว่าด้วยข้อมูลวิถีชีวิตและประวัติศาสตร์กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง โดยบัญญัติมาตรา ๔๓ ให้มี "คณะกรรมการจัดทำข้อมูลวิถีชีวิตและประวัติศาสตร์กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง" มีบทบาทสำคัญในการกำหนดแนวทางจัดทำฐานข้อมูลกลุ่มชาติพันธุ์ในประเทศไทย เพื่อเป็นแหล่งอ้างอิงเชิงวิชาการในการคุ้มครองและส่งเสริมกลุ่มชาติพันธุ์

หมวดห้า ว่าด้วยพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง โดยบัญญัติไว้ใน มาตรา ๔๖ ความว่า เพื่อประโยชน์ในการคุ้มครองวิถีชีวิตและวัฒนธรรม การรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน การส่งเสริมคุณภาพชีวิตที่ดีบนฐานเศรษฐกิจเชิงวัฒนธรรม และการส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชนตามภูมิปัญญาและวัฒนธรรมของกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง คณะกรรมการมีอำนาจกำหนดพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง และ กำหนดให้ประชาชนในชุมชนที่อยู่ภายในพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง มีสิทธิใช้ประโยชน์จากที่ดินและทรัพยากรธรรมชาติตามธรรมเนียมของพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง ตามมาตรา ๔๘

หมวดหก ว่าสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองสิทธิและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง โดยบัญญัติไว้ใน มาตรา ๕๑ ให้จัดตั้งสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองสิทธิและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง ขึ้นเป็นหน่วยงานของรัฐที่ไม่เป็นส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจ มีหน้าที่รับผิดชอบงานธุรการของคณะกรรมการคุ้มครองสิทธิและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง สภาชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองแห่งชาติ และคณะกรรมการจัดทำข้อมูลวิถีชีวิตและประวัติศาสตร์กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง จัดทำร่างนโยบาย ยุทธศาสตร์ แนวทาง และแผนงานเพื่อคุ้มครองสิทธิและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองเสนอต่อคณะกรรมการเพื่อความเห็นชอบ ประสานงานกับหน่วยงานด้านนโยบายและยุทธศาสตร์ของรัฐบาลและหน่วยงานอื่น ๆ ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และองค์กรระหว่างประเทศภายใต้พันธกรณีระหว่างประเทศที่ประเทศไทยเป็นภาคี ที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง และดำเนินการเพื่อให้เกิดการทำงานร่วมกันในระดับนโยบาย ยุทธศาสตร์และแผนงานตามที่คณะกรรมการกำหนดและอื่นๆ ตามมาตรา ๕๒

บทเฉพาะกาล ให้เขตพื้นที่วัฒนธรรมพิเศษตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๓ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ เขตพื้นที่วัฒนธรรมพิเศษตามมติคณะอนุกรรมการแก้ไขปัญหาความมั่นคงในที่อยู่อาศัย พื้นที่ทำกิน และพื้นที่ทางจิตวิญญาณของกลุ่มชาติพันธุ์ชาวเลและชาวกะเหรี่ยง และพื้นที่ส่งเสริมและคุ้มครองวิถีชีวิตวัฒนธรรมกลุ่มชาติพันธุ์ตามบันทึกข้อตกลงว่าด้วยความร่วมมือ "ส่งเสริมและคุ้มครองวิถีชีวิตวัฒนธรรมกลุ่มชาติพันธุ์" ระหว่างกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงวัฒนธรรม สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน) สถาบันวิจัยสังคม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มูลนิธิชุมชนไท มูลนิธิพัฒนาภาคเหนือ เครือข่ายกะเหรี่ยง และเครือข่ายชาวเล ลงวันที่ ๒๘ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๓ ซึ่งได้จัดตั้งอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เป็นพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองตามมาตรา ๔๖ ไปพลางก่อน ตามมาตรา ๖๖

รายงานผลการรับฟังความคิดเห็น
และรายงานผลการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจาก
ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองสิทธิและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์
และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ.
นายสุรียัน ทองหนูเอียด กับคณะผู้เชิญชวน เป็นผู้เสนอ

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

รายงานผลการรับฟังความคิดเห็นและรายงานผลการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดจากร่างพระราชบัญญัติ

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลพื้นฐานของร่างพระราชบัญญัติ

๑. ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองสิทธิและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ.

กฎหมายใหม่

แก้ไขเพิ่มเติม

ยกเลิก

๒. หลักการและเหตุผล

๒.๑ หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองสิทธิและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง

๒.๒ เหตุผล

ประเทศไทยเป็นสังคมพหุชาติพันธุ์และพหุวัฒนธรรม ประกอบด้วยกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองที่มีอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรม ภาษา วิถีชีวิต ภูมิปัญญา และความเชื่อตามจารีตประเพณี วัฒนธรรมเป็นของตนเอง มีการตั้งถิ่นฐานอยู่ตามภูมิภาคต่าง ๆ ได้แก่ กลุ่มตั้งถิ่นฐานบนพื้นที่สูง กลุ่มที่อาศัยตั้งถิ่นฐานบนเกาะแก่งหรือชายฝั่งซึ่งดำรงชีพด้วยการทำประมงและมีวิถีชีวิตพึ่งพาทรัพยากรธรรมชาติทางทะเล กลุ่มที่อาศัยในป่าซึ่งดำรงชีวิตด้วยการล่าสัตว์และเก็บของป่า และกลุ่มที่ตั้งถิ่นฐานบนพื้นที่ราบซึ่งมีวิถีชีวิตกลมกลืนกับคนไทยทั่วไปแต่ยังคงอัตลักษณ์และวัฒนธรรมของตนเอง ซึ่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ได้บัญญัติรับรองให้บุคคลย่อมเสมอภาคกันในกฎหมาย มีสิทธิและเสรีภาพและได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายเท่าเทียมกันโดยไม่เลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมด้วยเหตุความแตกต่างทางเชื้อชาติ มีเสรีภาพบริบูรณ์ในการถือศาสนาและย่อมมีเสรีภาพในการปฏิบัติหรือประกอบพิธีกรรมตามหลักศาสนาของตน มีเสรีภาพในการเดินทางและการเลือกถิ่นที่อยู่ มีเสรีภาพในการประกอบอาชีพ มีเสรีภาพในการร่วมกันเป็นสมาคม สหกรณ์ ฟันฟู หรือส่งเสริมภูมิปัญญา ศิลปะ วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม และจารีตประเพณีอันดีงามทั้งของท้องถิ่นและของชาติ มีสิทธิจัดการ บำรุงรักษา และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และความหลากหลายทางชีวภาพอย่างสมดุลและยั่งยืน นอกจากนี้ ประเทศไทยยังให้การรับรองปฏิญญาสหประชาชาติว่าด้วยสิทธิชนเผ่าพื้นเมืองและปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน และยังให้สัตยาบันเป็นภาคีตามกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม และอนุสัญญาว่าด้วยการจัดการเลือกปฏิบัติทางเชื้อชาติ อนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ รวมทั้งพันธกรณีระหว่างประเทศที่ผูกพันประเทศไทยต้องถือปฏิบัติด้วย เนื่องจากผลการพัฒนาประเทศไทยทางด้านเศรษฐกิจและสังคมจากอดีตถึงปัจจุบัน ส่งผลให้วิถีชีวิต อัตลักษณ์ทางวัฒนธรรม ประเพณี ภาษาดั้งเดิมของแต่ละกลุ่มชาติพันธุ์ได้เริ่มจางหายไปจากสังคมและยังถูกเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมด้วยเหตุความแตกต่างแห่งเชื้อชาติและภาษา ทำให้กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองในประเทศไทย ยังมีความด้อยสิทธิและไม่ได้รับการคุ้มครองสิทธิ

บางประการ เช่น การกำหนดสถานะของบุคคล การมีสิทธิอาศัยและใช้ประโยชน์ในที่ดินซึ่งมีการทับซ้อนกับพื้นที่อนุรักษ์หรือพื้นที่ที่อยู่ในความดูแลของทางราชการซึ่งไม่สามารถอนุญาตให้ประชาชนใช้ประโยชน์ได้ตามกฎหมาย ขาดการเข้าถึงการบริการสาธารณะขั้นพื้นฐาน รวมทั้งขาดการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในกิจกรรมหรือกิจการของรัฐหรือเอกชนที่อาจกระทบต่อสิทธิ วิถีชีวิต และชุมชนของกลุ่มชาติพันธุ์ ดังนั้นจึงสมควรให้มีกฎหมายเพื่อส่งเสริมคุ้มครองสิทธิและวิถีชีวิตของกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองในประเทศไทย จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๓. ผู้เสนอร่างพระราชบัญญัติ

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

ประชาชนเข้าชื่อเสนอกฎหมาย

นายสุรียัน ทองหนูเอียด กับคณะผู้เชิญชวน เป็นผู้เสนอ

ส่วนที่ ๒ การรับฟังความคิดเห็นและสรุปผลการรับฟังความคิดเห็น

๑. ข้อมูลประกอบการรับฟังความคิดเห็น

ประเทศไทยเป็นสังคมพหุชาติพันธุ์และพหุวัฒนธรรม ประกอบด้วยกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองที่มีอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรม ภาษา วิถีชีวิต ภูมิปัญญา และความเชื่อตามจารีตประเพณีวัฒนธรรมเป็นของตนเอง มีการตั้งถิ่นฐานอยู่ตามภูมิภาคต่าง ๆ ได้แก่ กลุ่มตั้งถิ่นฐานบนพื้นที่สูง กลุ่มที่อาศัยตั้งถิ่นฐานบนเกาะแก่งหรือชายฝั่งซึ่งดำรงชีพด้วยการทำประมงและมีวิถีชีวิตพึ่งพาทรัพยากรธรรมชาติทางทะเล กลุ่มที่อาศัยในป่าซึ่งดำรงชีวิตด้วยการล่าสัตว์และเก็บของป่า และกลุ่มที่ตั้งถิ่นฐานบนพื้นที่ราบซึ่งมีวิถีชีวิตกลมกลืนกับคนไทยทั่วไปแต่ยังคงอัตลักษณ์และวัฒนธรรมของตนเอง ซึ่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ได้บัญญัติรับรองให้บุคคลย่อมเสมอกันในกฎหมาย มีสิทธิและเสรีภาพและได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายเท่าเทียมกันโดยไม่เลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมด้วยเหตุความแตกต่างทางเชื้อชาติ มีเสรีภาพบริบูรณ์ในการถือศาสนาและย่อมมีเสรีภาพในการปฏิบัติหรือประกอบพิธีกรรมตามหลักศาสนาของตน มีเสรีภาพในการเดินทางและการเลือกถิ่นที่อยู่ มีเสรีภาพในการประกอบอาชีพ มีเสรีภาพในการร่วมกันเป็นสมาคม สหกรณ์ ฟันฟู หรือส่งเสริมภูมิปัญญา ศิลปะ วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม และจารีตประเพณีอันดีงามทั้งของท้องถิ่นและของชาติ มีสิทธิจัดการ บำรุงรักษา และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และความหลากหลายทางชีวภาพอย่างสมดุลและยั่งยืน นอกจากนี้ ประเทศไทยยังให้การรับรองปฏิญญาสหประชาชาติว่าด้วยสิทธิชนเผ่าพื้นเมืองและปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน และยังให้สัตยาบันเป็นภาคีตามกติกา ระหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม และอนุสัญญาว่าด้วยการขจัดการเลือกปฏิบัติทางเชื้อชาติ อนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ รวมทั้งพันธกรณีระหว่างประเทศที่ผูกพันประเทศไทยต้องถือปฏิบัติด้วย เนื่องจากผลการพัฒนาประเทศไทยทางด้านเศรษฐกิจและสังคมจากอดีตถึงปัจจุบันส่งผลให้วิถีชีวิต อัตลักษณ์ทางวัฒนธรรม ประเพณี ภาษาดั้งเดิมของแต่ละกลุ่มชาติพันธุ์ได้เริ่มจางหายไปจากสังคมและยังถูกเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมด้วยเหตุความแตกต่างแห่งเชื้อชาติและภาษา ทำให้กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองในประเทศไทย ยังมีความด้อยสิทธิและไม่ได้รับการคุ้มครองสิทธิบางประการ เช่น การกำหนดสถานะของบุคคล การมีสิทธิอาศัยและใช้ประโยชน์ในที่ดินซึ่งมีการทับซ้อนกับพื้นที่อนุรักษ์หรือพื้นที่ที่อยู่ในความดูแลของทางราชการซึ่งไม่สามารถอนุญาตให้ประชาชนใช้ประโยชน์ได้ตามกฎหมาย ขาดการเข้าถึงการบริการสาธารณะขั้นพื้นฐาน รวมทั้งขาดการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในกิจกรรมหรือกิจการของรัฐหรือ

เอกชนที่อาจกระทบต่อสิทธิ วิถีชีวิต และชุมชนของกลุ่มชาติพันธุ์ ดังนั้น จึงสมควรให้มีกฎหมายเพื่อส่งเสริมคุ้มครองสิทธิและวิถีชีวิตของกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองในประเทศไทย จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญ

ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองสิทธิและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. ดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดบทนิยามคำว่า “กลุ่มชาติพันธุ์” “ชนเผ่าพื้นเมือง” “ชุมชน” “สิทธิชุมชน” “ที่ดินของรัฐ” และ “พื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง” (ร่างมาตรา ๔)

(๒) กำหนดขอบเขตสิทธิของกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง โดยการกำหนดให้มีสิทธิทางวัฒนธรรมและการศึกษา สิทธิในที่ดินและทรัพยากรธรรมชาติ สิทธิในการกำหนดตนเอง สิทธิในความเสมอภาคและไม่ถูกเลือกปฏิบัติ สิทธิการมีส่วนร่วม สิทธิในการบริการขั้นพื้นฐานของรัฐ (ร่างมาตรา ๖ – ร่างมาตรา ๑๗)

(๓) กำหนดให้มีคณะกรรมการคุ้มครองสิทธิและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง ทำหน้าที่ในการกำหนดนโยบายการคุ้มครองสิทธิและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง ให้คำแนะนำแก่คณะรัฐมนตรีในการแก้ไข ปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนการกำกับและติดตามนโยบายและมาตรการต่าง ๆ ที่คณะกรรมการกำหนด เป็นต้น (ร่างมาตรา ๑๘ – ร่างมาตรา ๒๘)

(๔) กำหนดให้มีสภากลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองแห่งชาติ ทำหน้าที่ประสานงาน แลกเปลี่ยนความรู้และสร้างความเข้าใจอันดีกับกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองกับสังคม เสนอนโยบายต่อคณะกรรมการ ส่งเสริมและสนับสนุนกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองให้มีส่วนร่วมกับหน่วยงานของรัฐ เป็นต้น (ร่างมาตรา ๒๙ – ร่างมาตรา ๔๒)

(๕) กำหนดให้มีข้อมูลวิถีชีวิตและประวัติศาสตร์กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง โดยการกำหนดให้มีคณะกรรมการจัดทำข้อมูลวิถีชีวิตและประวัติศาสตร์กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง (ร่างมาตรา ๔๓ – ร่างมาตรา ๔๕)

(๖) กำหนดให้มีพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง โดยการให้คณะกรรมการมีอำนาจกำหนดพื้นที่คุ้มครองได้ ตลอดจนการกำหนดให้มีคณะกรรมการบริหารพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองทำหน้าที่จัดทำธรรมนูญของพื้นที่คุ้มครอง ประเมินผลการดำเนินการตามแผนแม่บท เสนอแนะการปรับปรุงแผนแม่บทต่อคณะกรรมการ เป็นต้น (ร่างมาตรา ๔๖ – ร่างมาตรา ๕๐)

(๗) การกำหนดให้มีสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองสิทธิและส่งเสริมวิถีชีวิตข้อมูลวิถีชีวิตและประวัติศาสตร์กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง ทำหน้าที่หน่วยงานธุรการของคณะกรรมการ ตามร่างพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๕๑ – ร่างมาตรา ๖๑)

๒. ผู้เกี่ยวข้องที่ได้รับหรืออาจได้รับผลกระทบจากร่างพระราชบัญญัติ

- ๑) สำนักนายกรัฐมนตรี
- ๒) สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
- ๓) กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
- ๔) กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- ๕) กระทรวงวัฒนธรรม
- ๖) กระทรวงศึกษาธิการ

- ๗) กระทรวงยุติธรรม
- ๘) สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน)
- ๙) ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน)
- ๑๐) สถาบันวิจัยสังคม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ๑๑) มูลนิธิชุมชนไท
- ๑๒) มูลนิธิพัฒนาภาคเหนือ

๓. ประเด็นการรับฟังความคิดเห็น

๑) ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการกำหนดบทนิยามคำว่า “กลุ่มชาติพันธุ์” “ชนเผ่าพื้นเมือง” “ชุมชน” “สิทธิชุมชน” “ที่ดินของรัฐ” และ “พื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง” ในร่างมาตรา ๔

๒) ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการกำหนดขอบเขตสิทธิของกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง โดยการกำหนดให้มีสิทธิทางวัฒนธรรมและการศึกษา สิทธิในที่ดินและทรัพยากรธรรมชาติ สิทธิในการกำหนดตนเอง สิทธิในความเสมอภาคและไม่ถูกเลือกปฏิบัติ สิทธิการมีส่วนร่วม สิทธิในการบริการขั้นพื้นฐานของรัฐ

๓) ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการกำหนดให้มีคณะกรรมการคุ้มครองสิทธิและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง ทำหน้าที่ในการกำหนดนโยบายการคุ้มครองสิทธิและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง ให้คำแนะนำแก่คณะรัฐมนตรีในการแก้ไข ปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนการกำกับและติดตามนโยบายและมาตรการต่าง ๆ ที่คณะกรรมการกำหนด เป็นต้น

๔) ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการกำหนดให้มีสภากลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองแห่งชาติ ทำหน้าที่ประสานงานแลกเปลี่ยนความรู้และสร้างความเข้าใจอันดีกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองกับสังคม เสนอนโยบายต่อคณะกรรมการ ส่งเสริมและสนับสนุนกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองให้มีส่วนร่วมกับหน่วยงานของรัฐ เป็นต้น

๕) ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการกำหนดให้มีข้อมูลวิถีชีวิตและประวัติศาสตร์กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง โดยการกำหนดให้มีคณะกรรมการจัดทำข้อมูลวิถีชีวิตและประวัติศาสตร์กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง

๖) ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการกำหนดพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง โดยการให้อำนาจคณะกรรมการมีอำนาจกำหนดพื้นที่คุ้มครองได้ ตลอดจนการกำหนดให้มีคณะกรรมการบริหารพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองทำหน้าที่จัดทำธรรมนูญของพื้นที่คุ้มครอง ประเมินผลการดำเนินการตามแผนแม่บท เสนอแนะการปรับปรุงแผนแม่บทต่อคณะกรรมการ เป็นต้น

๗) ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการกำหนดให้มีสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองสิทธิและส่งเสริมวิถีชีวิตข้อมูลวิถีชีวิตและประวัติศาสตร์กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง ทำหน้าที่หน่วยงานธุรการของคณะกรรมการตามร่างพระราชบัญญัตินี้

๘) ท่านมีความคิดเห็นในประเด็นอื่น ๆ เกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัตินี้หรือไม่ อย่างไร

๔. ระยะเวลาและวิธีการการรับฟังความคิดเห็น

๔.๑ ระยะเวลาในการรับฟังความคิดเห็น

ตั้งแต่วันที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๖๕ ถึงวันที่ ๑๓ มิถุนายน ๒๕๖๕ รวมระยะเวลาจำนวน ๕๓ วัน

๔.๒ วิธีการรับฟังความคิดเห็น

(๑) ผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของรัฐสภา www.parliament.go.th

This screenshot shows a detailed view of the hearing process on the Thai National Assembly website. The header includes the Thai National Assembly logo and name. The main content area features a banner for the hearing process, with text in Thai: "การรับฟังความคิดเห็นต่อร่าง พ.ร.บ. ตามมาตรา 77 ของรัฐธรรมนูญ" (Public hearing on the draft of the 77th Amendment to the Constitution). There is also a search bar and a navigation menu. The main content area includes the following text: "ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองสิทธิและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. ... นายสุรียัน ทองหนูเอียด กับคณะ" (Draft of the Bill on the Protection and Promotion of the Rights and Livelihoods of Ethnic Groups and Indigenous Peoples, P.M. ... Mr. Suriyan Tongnuea and his team). Below this, it states: "รับฟังตั้งแต่วันที่ 22 เมษายน 2565 ถึงวันที่ 13 มิถุนายน 2565" (Hearing from April 22, 2565 to June 13, 2565). At the bottom, it says: "สถานะ: เปิดรับความคิดเห็น" (Status: Open for public comments) and "ขณะนี้ผู้แสดงความความคิดเห็นแล้ว 1 คน" (Currently 1 person has expressed their opinion).

(๒) ส่งประเด็นไปรับฟังผู้ที่เกี่ยวข้องโดยตรง ประกอบด้วย

- สำนักนายกรัฐมนตรี
- สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
- กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
- กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- กระทรวงวัฒนธรรม
- กระทรวงศึกษาธิการ
- กระทรวงยุติธรรม
- สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน)
- ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน)
- สถาบันวิจัยสังคม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- มูลนิธิชุมชนไท
- มูลนิธิพัฒนาภาคเหนือ

๕. สรุปผลการรับฟังความคิดเห็น

๕.๑ ข้อมูลทั่วไปผู้ร่วมแสดงความคิดเห็น

จากระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของรัฐสภา www.parliament.go.th ผู้เข้าชม จำนวน ๓๙๐ ราย ผู้แสดงความคิดเห็น จำนวน ๑ ราย

จากการส่งประเด็นไปรับฟังผู้ที่เกี่ยวข้องโดยตรง

ส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ องค์กรเอกชน ที่ได้แสดงความคิดเห็นมี จำนวน ๑ ราย คือ สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

๕.๒ ผลการรับฟัง

ผลการรับฟังผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของรัฐสภา www.parliament.go.th และจากการส่งประเด็นไปรับฟังผู้ที่เกี่ยวข้องโดยตรง สรุปได้เป็นรายประเด็นดังนี้

๑) ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการกำหนดบทนิยามคำว่า “กลุ่มชาติพันธุ์” “ชนเผ่าพื้นเมือง” “ชุมชน” “สิทธิชุมชน” “ที่ดินของรัฐ” และ “พื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง” ในร่างมาตรา ๔

(๑) เห็นด้วย จำนวน ๑ คน (ผู้ร่วมแสดงความคิดเห็นจากระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของรัฐสภา www.parliament.go.th)

(๒) สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ มีความเห็นในประเด็นนี้ ดังนี้

- นิยามคำว่า “กลุ่มชาติพันธุ์” ควรรวมถึง “ชนเผ่าพื้นเมือง” เนื่องจากเป็นการยอมรับการมีอยู่ของกลุ่มคนทุกกลุ่มที่อาศัยอยู่ในประเทศไทยอย่างต่อเนื่องและยาวนาน และเป็นการแสดงให้เห็นถึงความหลากหลายทางวัฒนธรรม ดังนั้น จึงไม่จำเป็นต้องนิยามคำว่า “ชนเผ่าพื้นเมือง” ขึ้นอีก เพื่อให้การบังคับใช้กฎหมายเป็นไปโดยง่าย สะดวกและไม่สับสน

- นิยามคำว่า “พื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง” เป็นประโยชน์ต่อกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง เพื่อให้กลุ่มชาติพันธุ์ได้มีพื้นที่อยู่อาศัย พื้นที่ทำกิน และพื้นที่ทางวัฒนธรรมและจิตวิญญาณ ในการใช้ชีวิตดำรงชีวิตในสังคมตามวัฒนธรรม ประเพณี และวิถีชีวิตดั้งเดิมตามความสมัครใจได้อย่างสงบสุข ไม่ถูกรบกวน ซึ่งเป็นหลักการสำคัญที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๗๐ มาตรา ๔๓ และมาตรา ๕๗ ได้คุ้มครองและรับรองสิทธิของชาวไทยกลุ่มชาติพันธุ์ไว้ อีกทั้ง เป็นการส่งเสริมคุณภาพชีวิตที่ดีบนฐานเศรษฐกิจเชิงวัฒนธรรม โดยสมาชิกของชุมชนกลุ่มชาติพันธุ์ที่อยู่อาศัยในพื้นที่มีสิทธิในการใช้ประโยชน์จากที่ดินและทรัพยากรธรรมชาติเพื่อการทำกินตามวิถีชีวิตวัฒนธรรม อยู่บนพื้นฐานของความสมดุลและยั่งยืน โดยให้ชุมชนเป็นแกนหลักในการจัดการร่วม (Co – Management) เพื่อส่งเสริมความร่วมมือและการเคารพ อัตลักษณ์ของกลุ่มชาติพันธุ์ที่มีวิถีชีวิตผูกพันกับพื้นที่

- นิยามคำว่า “การเลือกปฏิบัติทางเชื้อชาติ” ไม่ควรบัญญัติไว้ในบทนิยาม เนื่องจากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๔ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๒๗ ได้คุ้มครองไม่ให้มีการเลือกปฏิบัติในทางเชื้อชาติไว้เป็นกฎหมายระดับสูงสุดแล้ว อีกทั้งกฎหมายในระดับพระราชบัญญัติฉบับต่าง ๆ ได้คุ้มครองไม่ให้มีการเลือกปฏิบัติในประเด็นต่าง ๆ ไว้แล้วเช่นกัน เช่น พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. ๒๕๔๖ มาตรา ๒๒ คุ้มครองไม่ให้มีการเลือกปฏิบัติใด ๆ ต่อเด็ก พระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๑๕ คุ้มครองไม่ให้มีการเลือกปฏิบัติระหว่างเพศชายและเพศหญิงในการจ้างงาน พระราชบัญญัติความเท่าเทียมกันระหว่างเพศ พ.ศ. ๒๕๕๘ มาตรา ๓ และมาตรา ๑๗ คุ้มครองไม่ให้มีการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมระหว่างเพศ และพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพ

ชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๑๕ คຸ້ມครองไม่ให้มีการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อคนพิการ นอกจากนี้ กติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง (International Covenant on Civil and Political Rights: ICCPR) ข้อ ๒๖ ข้อ ๒๔ และ ข้อ ๔ ซึ่งประเทศไทยเป็นภาคีและมีพันธกรณีที่จะต้องปฏิบัติตาม ได้คຸ້ມครองไม่ให้มีการเลือกปฏิบัติในประเด็นต่าง ๆ รวมถึงประเด็นด้านเชื้อชาติไว้แล้ว

- นิยามคำว่า “ชุมชน และสิทธิชุมชน” ไม่ควรบัญญัติไว้ในบทนิยาม เนื่องจาก รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๔๓ ได้คຸ້ມครองสิทธิชุมชนไว้อย่างละเอียดและชัดเจนแล้ว

๒) ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการกำหนดขอบเขตสิทธิของกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง โดยการกำหนดให้มีสิทธิทางวัฒนธรรมและการศึกษา สิทธิในที่ดินและทรัพยากรธรรมชาติ สิทธิในการกำหนดตนเอง สิทธิในความเสมอภาคและไม่ถูกเลือกปฏิบัติ สิทธิการมีส่วนร่วม สิทธิในการบริการขั้นพื้นฐานของรัฐ (หมวด ๑ มาตรา ๖ – มาตรา ๑๗)

(๑) เห็นด้วย จำนวน ๑ คน (ผู้ร่วมแสดงความคิดเห็นจากระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของรัฐสภา www.parliament.go.th)

(๒) สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ มีความเห็นในประเด็นนี้ ดังนี้

- ประเทศไทยในฐานะรัฐภาคีของกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมืองและกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม มีพันธกรณีต้องปฏิบัติตามมาตรฐาน ซึ่งกำหนดไว้ในกติกาดังกล่าว ซึ่งเป็นมาตรฐานขั้นต่ำและต้องดำเนินการอย่างค่อยเป็นค่อยไปให้มีความก้าวหน้า เช่น การให้สิทธิพิเศษบางประการ (Special Rights) เพื่อให้ชนกลุ่มน้อยสามารถรักษาอัตลักษณ์ ภาษา ลักษณะและขนบธรรมเนียมของตนเองได้ เพื่อช่วยให้ได้มาซึ่งความเท่าเทียมโดยไม่มี การเลือกปฏิบัติ แต่มิใช่การมอบอภิสิทธิ์ (Privilege) เหนือกลุ่มบุคคลอื่นในสังคม รวมถึงการได้รับประโยชน์ จากบริการต่าง ๆ ได้ รวมทั้งการมีส่วนร่วมในชีวิตการเมืองและเศรษฐกิจตามที่พึงได้รับ (Entitlement) โดยนโยบายและมาตรการที่รัฐกำหนดขึ้นควรจัดอุปสรรคและส่งเสริมให้ชนกลุ่มน้อยสามารถใช้สิทธิหรือเสรีภาพ ได้เช่นเดียวกับบุคคลอื่น และรัฐพึงเคารพในการแสดงออกถึงอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมและภาษา ตลอดจน สามารถรักษาและพัฒนา (Preserve and Develop) อัตลักษณ์ของกลุ่มชาติพันธุ์ เมื่อพิจารณารัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๗ วรรคสี่ กำหนดให้มาตรการที่รัฐกำหนดขึ้นเพื่อขจัด อุปสรรคหรือส่งเสริมให้บุคคลสามารถใช้สิทธิหรือเสรีภาพได้เช่นเดียวกับบุคคลอื่น หรือเพื่อคຸ້ມครองหรืออา นวยความสะดวกให้แก่เด็ก สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ หรือผู้ด้อยโอกาส ย่อมไม่ถือว่าเป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่ เป็นธรรม ประกอบกับมาตรา ๗๐ ซึ่งกำหนดให้รัฐพึงส่งเสริมและให้ความคຸ້ມครองชาวไทยกลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ เห็นว่าเป็นการกำหนดหลักการหรือมาตรฐานที่สอดคล้องกัน ซึ่งการที่กลุ่มชาติพันธุ์จะสามารถใช้สิทธิต่าง ๆ ตามที่พันธกรณีระหว่างประเทศและรัฐธรรมนูญกำหนดไว้ได้ นอกจากการรวมกลุ่มที่เข้มแข็งแล้ว จำเป็น จะต้องมีกลไกการดำเนินการที่เชื่อมโยงและสามารถเข้าไปมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนนโยบายต่าง ๆ จากภาครัฐด้วย เพื่อใช้เป็นช่องทางในการแสดงอัตลักษณ์และสะท้อนปัญหาที่อาจเกิดจากการเข้าไม่ถึงสิทธิ ต่าง ๆ ดังนั้น จึงควรมีบทบัญญัติที่เชื่อมโยงกับกลไกของรัฐในระดับต่าง ๆ ตั้งแต่ระดับท้องถิ่น ระดับจังหวัด และระดับชาติ

- ร่างมาตรา ๘ ของร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้กำหนดให้มีการส่งเสริมสนับสนุน การตั้งสถานศึกษานั้น ถือเป็นวิธีการส่งเสริมการพัฒนาทางวัฒนธรรมและภาษา ซึ่งเป็นส่วนสำคัญที่ส่งเสริมให้ ชาวไทยกลุ่มชาติพันธุ์สามารถดำรงชีวิตตามวัฒนธรรมประเพณีและวิถีชีวิตดั้งเดิมได้อย่างสงบสุข สอดคล้อง

ตามมาตรา ๗๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ จึงเห็นว่าเป็นหน้าที่ที่รัฐควรสนับสนุนให้มีการดำเนินการได้จริง

๓) ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการกำหนดให้มีคณะกรรมการคุ้มครองสิทธิและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง ทำหน้าที่ในการกำหนดนโยบายการคุ้มครองสิทธิและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง ให้คำแนะนำแก่คณะรัฐมนตรีในการแก้ไข ปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนการกำกับและติดตามนโยบายและมาตรการต่าง ๆ ที่คณะกรรมการกำหนด เป็นต้น (หมวด ๒ มาตรา ๑๘ – มาตรา ๒๘)

- เห็นด้วย จำนวน ๑ คน (ผู้ร่วมแสดงความคิดเห็นจากระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของรัฐสภา www.parliament.go.th)

๔) ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการกำหนดให้มีสภากลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองแห่งชาติ ทำหน้าที่ประสานงานแลกเปลี่ยนความรู้และสร้างความเข้าใจอันดีกับกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองกับสังคม เสนอนโยบายต่อคณะกรรมการ ส่งเสริมและสนับสนุนกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองให้มีส่วนร่วมกับหน่วยงานของรัฐ เป็นต้น (หมวด ๓ มาตรา ๒๙ – มาตรา ๔๒)

(๑) เห็นด้วย จำนวน ๑ คน (ผู้ร่วมแสดงความคิดเห็นจากระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของรัฐสภา www.parliament.go.th)

(๒) สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ มีความเห็นในประเด็นนี้ ดังนี้

- มาตรา ๒๙ ของร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ กำหนดให้มีสภาชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองแห่งชาติ ซึ่งเป็นองค์กรที่จัดตั้งขึ้นเพื่อประโยชน์ในการคุ้มครอง ส่งเสริม และมีส่วนร่วมในการกำหนดวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง โดยสมาชิกของสภาชาติพันธุ์ฯ มีที่มาจากผู้แทนกลุ่มชาติพันธุ์ซึ่งเลือกกันเองภายในกลุ่ม ที่ได้ขึ้นทะเบียนไว้กับสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองสิทธิและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองเห็นว่าเป็นการแสดงให้เห็นถึงการเสริมความเข้มแข็งและสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมของกลุ่มชาติพันธุ์ กลุ่มต่าง ๆ อีกทั้ง สภาชาติพันธุ์ฯ มีบทบาทในการเชื่อมโยงกลไกภาครัฐด้วย เนื่องจากสภาชาติพันธุ์ฯ มีหน้าที่สรรหาผู้แทนกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองให้นายกรัฐมนตรีแต่งตั้งเป็นคณะกรรมการคุ้มครองสิทธิและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง ตามมาตรา ๑๘ ของร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งที่แสดงให้เห็นว่ารัฐยอมรับให้มีผู้แทนกลุ่มชาติพันธุ์เป็นส่วนหนึ่งขององค์กรที่ทำหน้าที่คุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์ในระดับชาติ อนึ่ง ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ที่เกี่ยวกับการคุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ได้มีการบัญญัติในลักษณะทานองเดียวกันแต่ใช้คำต่างกัน เช่น ใช้คำว่า “สมัชชากลุ่มชาติพันธุ์แห่งประเทศไทย” อย่างไรก็ตาม หากพิจารณาถึงหัวใจสำคัญของกระบวนการสร้างความเข้มแข็งและการมีส่วนร่วมของกลุ่มชาติพันธุ์ในระยะยาว กระบวนการรวมตัวกันในรูปแบบสมัชชามีโอกาสที่จะยืดหยุ่น คล่องตัว เป็นแนวราบ และสอดคล้องกับ วิถีวัฒนธรรมของกลุ่มชาติพันธุ์มากกว่า

- มาตรา ๒๙ ของร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ กำหนดให้มีการขึ้นทะเบียนกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง เห็นว่าเป็นการยอมรับและสนับสนุนกลุ่มบุคคลและชุมชนให้สามารถใช้สิทธิชุมชนได้ โดยมีความแน่นอนและชัดเจนยิ่งขึ้น โดยผู้แทนของกลุ่มชาติพันธุ์ที่ได้ขึ้นทะเบียนกับสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองสิทธิและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองสามารถเป็นสมาชิกของสภาชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองแห่งชาติซึ่งเป็นองค์กรในการขับเคลื่อนการคุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์

๕) ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการกำหนดให้มีข้อมูลวิถีชีวิตและประวัติศาสตร์กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง โดยการกำหนดให้มีคณะกรรมการจัดทำข้อมูลวิถีชีวิตและประวัติศาสตร์กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง (หมวด ๔ มาตรา ๔๓ – มาตรา ๔๕)

(๑) เห็นด้วย จำนวน ๑ คน (ผู้ร่วมแสดงความคิดเห็นจากระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของรัฐสภา www.parliament.go.th)

(๒) สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ มีความเห็นในประเด็นนี้ ดังนี้

มาตรา ๔๓ ของร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ กำหนดให้จัดทำข้อมูลวิถีชีวิตและประวัติศาสตร์ของ กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง เห็นว่าเป็นประโยชน์ต่อกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง ในด้านการคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง การพิสูจน์ข้อเท็จจริงตามกฎหมายในการรับรองสถานะบุคคล การประกาศพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง และการประกาศและเพิกถอน เขตพื้นที่ที่มีกฎหมายกำหนดไว้เพื่อการอนุรักษ์หรือการใช้ประโยชน์ในทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การผังเมือง และการดำเนินกิจการอื่นของรัฐ (สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ)

๖) ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการกำหนดพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง โดยการให้อำนาจคณะกรรมการมีอำนาจกำหนดพื้นที่คุ้มครองได้ ตลอดจนการกำหนดให้มีคณะกรรมการบริหารพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองทำหน้าที่จัดทำธรรมนูญของพื้นที่คุ้มครอง ประเมินผลการดำเนินการตามแผนแม่บท เสนอแนะการปรับปรุงแผนแม่บทต่อคณะกรรมการ เป็นต้น (หมวด ๕ มาตรา ๔๖ – มาตรา ๕๐)

เห็นด้วย จำนวน ๑ คน (ผู้ร่วมแสดงความคิดเห็นจากระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของรัฐสภา www.parliament.go.th)

๗) ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการกำหนดให้มีสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองสิทธิและส่งเสริมวิถีชีวิตข้อมูลวิถีชีวิตและประวัติศาสตร์กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง ทำหน้าที่หน่วยงานธุรการของคณะกรรมการตามร่างพระราชบัญญัตินี้ (หมวด ๖ มาตรา ๕๑ – มาตรา ๖๑)

(๑) เห็นด้วย จำนวน ๑ คน (ผู้ร่วมแสดงความคิดเห็นจากระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของรัฐสภา www.parliament.go.th)

(๒) สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ มีความเห็นในประเด็นนี้ ดังนี้

มาตรา ๕๑ ของร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ กำหนดให้จัดตั้งสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองสิทธิและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองขึ้นเพื่อเป็นหน่วยงานธุรการของคณะกรรมการคุ้มครองสิทธิและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง สภาชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองแห่งชาติ และคณะกรรมการจัดทำข้อมูลวิถีชีวิตและประวัติศาสตร์กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง

เห็นว่า หากให้ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน) ทำหน้าที่เป็นหน่วยงานธุรการของคณะกรรมการฝ่ายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ โดยไม่ต้องจัดตั้งหน่วยงานหรือสำนักงานใดขึ้นใหม่ จะเป็นการประหยัดงบประมาณและบุคลากร โดยเฉพาะอย่างยิ่งศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธรฯ เป็นองค์การมหาชนที่มีลักษณะเป็นศูนย์ข้อมูลทางด้านมานุษยวิทยาและสาขาที่เกี่ยวข้องทางด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มีความคล่องตัวในการดำเนินงาน ได้รับการสนับสนุนด้านงบประมาณจากรัฐบาล เพื่อการศึกษาวิจัยให้บริการทางวิชาการ และเผยแพร่ความรู้แก่ผู้สนใจและสังคมโดยส่วนรวม ซึ่งการดำเนินงานต่าง ๆ มิได้มุ่งหวังผลกำไรเป็นหลัก อีกทั้ง ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธรฯ มีแนวนโยบายที่สำคัญว่า ความรู้เกี่ยวกับสังคมวัฒนธรรมของคนกลุ่มต่าง ๆ ในประเทศไทย เพื่อนบ้าน

ใกล้เคียง และมนุษยชาติ รวมถึงกลุ่มคนชั้นสูง ชาวบ้านทั่วไป และคนกลุ่มน้อย ควรมีการรวบรวมเก็บรักษาไว้ และสนับสนุนให้มีการศึกษาเรียนรู้ต่อไป เพื่อให้ประชาชนรู้จักความเป็นมาของตนเอง อีกทั้งยังเชื่อมโยงอดีต ปัจจุบัน อนาคตได้ ยอมรับในความแตกต่างหลากหลายของเพื่อนมนุษย์ที่มีปรัชญาและวิถีชีวิตที่เคารพใน ศักดิ์ศรีของกันและกัน ดังนั้น ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธรฯ จึงมีความเหมาะสมที่จะเป็นหน่วยงานธุรการของ คณะกรรมการฝ่ายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ ดังนั้น ควรแก้ไข เพิ่มเติมพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน) พ.ศ. ๒๕๔๓ มาตรา ๗ เพื่อเพิ่ม วัตถุประสงค์และอำนาจหน้าที่ของศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธรฯ โดยให้มีฐานะ เป็นหน่วยงานธุรการของ คณะกรรมการคุ้มครองสิทธิและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองสภาชาติพันธุ์และชนเผ่า พื้นเมืองแห่งชาติ และคณะกรรมการจัดทำข้อมูลวิถีชีวิตและประวัติศาสตร์กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง ตามร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ด้วย

๘) ท่านมีความคิดเห็นในประเด็นอื่น ๆ เกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัตินี้หรือไม่ อย่างไร

- ไม่มี -

ส่วนที่ ๓ รายงานผลการวิเคราะห์ผลกระทบอันเกิดจากร่างพระราชบัญญัติ

๑. ความเป็นมา สภาพปัญหา ความจำเป็นที่จะต้องตราพระราชบัญญัติ

ประเทศไทยเป็นสังคมพหุชาติพันธุ์และพหุวัฒนธรรม ประกอบด้วยกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองที่มีอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรม ภาษา วิถีชีวิต ภูมิปัญญา และความเชื่อตามจารีตประเพณีวัฒนธรรม เป็นของตนเอง มีการตั้งถิ่นฐานอยู่ตามภูมิภาคต่าง ๆ ได้แก่ กลุ่มตั้งถิ่นฐานบนพื้นที่สูง กลุ่มที่อาศัยตั้งถิ่นฐานบนเกาะแก่งหรือชายฝั่งซึ่งดำรงชีพด้วยการทำประมงและมีวิถีชีวิตพึ่งพาทรัพยากรธรรมชาติทางทะเล กลุ่มที่อาศัยในป่าซึ่งดำรงชีวิตด้วยการล่าสัตว์และเก็บของป่า และกลุ่มที่ตั้งถิ่นฐานบนพื้นที่ราบซึ่งมีวิถีชีวิตกลมกลืนกับคนไทยทั่วไปแต่ยังคงอัตลักษณ์และวัฒนธรรมของตนเอง ซึ่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ได้บัญญัติรับรองให้บุคคลย่อมเสมอภาคกันในกฎหมาย มีสิทธิและเสรีภาพและได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายเท่าเทียมกันโดยไม่เลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมด้วยเหตุความแตกต่างทางเชื้อชาติ มีเสรีภาพบริบูรณ์ในการถือศาสนาและย่อมมีเสรีภาพในการปฏิบัติหรือประกอบพิธีกรรมตามหลักศาสนาของตน มีเสรีภาพในการเดินทางและการเลือกถิ่นที่อยู่ มีเสรีภาพในการประกอบอาชีพ มีเสรีภาพในการร่วมกันเป็นสมาคม สหกรณ์ ฟันฟู หรือส่งเสริมภูมิปัญญา ศิลปะ วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม และจารีตประเพณีอันดีงามทั้งของท้องถิ่นและของชาติ มีสิทธิจัดการ บำรุงรักษา และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และความหลากหลายทางชีวภาพอย่างสมดุลและยั่งยืน นอกจากนี้ ประเทศไทยยังให้การรับรองปฏิญญาสหประชาชาติว่าด้วยสิทธิชนเผ่าพื้นเมืองและปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน และยังให้สัตยาบันเป็นภาคีตามกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม และอนุสัญญาว่าด้วยการจัดการเลือกปฏิบัติทางเชื้อชาติ อนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ รวมทั้งพันธกรณีระหว่างประเทศที่ผูกพันประเทศไทยต้องถือปฏิบัติด้วย เนื่องจากผลการพัฒนาประเทศไทยทางด้านเศรษฐกิจและสังคมจากอดีตถึงปัจจุบัน ส่งผลให้วิถีชีวิต อัตลักษณ์ทางวัฒนธรรม ประเพณี ภาษาดั้งเดิมของแต่ละกลุ่มชาติพันธุ์ได้เริ่มจางหายไปจากสังคมและยังถูกเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมด้วยเหตุความแตกต่างแห่งเชื้อชาติและภาษา ทำให้กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองในประเทศไทย ยังมีความด้อยสิทธิและไม่ได้รับการคุ้มครองสิทธิบางประการ เช่น การกำหนดสถานะของบุคคล การมีสิทธิอาศัยและใช้ประโยชน์ในที่ดินซึ่งมีการทับซ้อนกับ

พื้นที่อนุรักษ์หรือพื้นที่ที่อยู่ในความดูแลของทางราชการซึ่งไม่สามารถอนุญาตให้ประชาชนใช้ประโยชน์ได้ตามกฎหมาย ขาดการเข้าถึงการบริการสาธารณะขั้นพื้นฐาน รวมทั้งขาดการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ในกิจกรรมหรือกิจการของรัฐหรือเอกชนที่อาจกระทบต่อสิทธิ วิถีชีวิต และชุมชนของกลุ่มชาติพันธุ์ ดังนั้นจึงสมควรให้มีกฎหมายเพื่อส่งเสริมคุ้มครองสิทธิและวิถีชีวิตของกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองในประเทศไทย จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๒. ความสอดคล้องของร่างพระราชบัญญัติ

ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองสิทธิและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. มีความสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๒๗ ได้กำหนดให้บุคคลย่อมเสมอกันในกฎหมาย มีสิทธิและเสรีภาพและได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายเท่าเทียมกัน ชายและหญิงมีสิทธิเท่าเทียมกัน การเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคล ไม่ว่าด้วยเหตุความแตกต่างในเรื่องถิ่นกำเนิด เชื้อชาติ ภาษา เพศ อายุ ความพิการ สภาพทางกายหรือสุขภาพ สถานะของบุคคล ฐานะทางเศรษฐกิจหรือสังคม ความเชื่อทางศาสนา การศึกษาอบรม หรือความคิดเห็นทางการเมืองอันไม่ขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญหรือเหตุอื่นใด จะกระทำมิได้ ประกอบกับมาตรา ๓๑ กำหนดให้บุคคลย่อมมีเสรีภาพบริบูรณ์ในการถือศาสนา และย่อมมีเสรีภาพในการปฏิบัติหรือประกอบพิธีกรรมตามหลักศาสนาของตน แต่ต้องไม่เป็นปฏิปักษ์ต่อหน้าที่ของปวงชนชาวไทยไม่เป็นอันตรายต่อความปลอดภัยของรัฐ และไม่ขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน ซึ่งมาตรา ๓๘ และมาตรา ๔๐ ยังกำหนดให้บุคคลย่อมมีเสรีภาพในการเดินทางและการเลือกถิ่นที่อยู่ และบุคคลย่อมมีเสรีภาพในการประกอบอาชีพ การจำกัดเสรีภาพจะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย ตลอดจรรยาบรรณแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๔๓ ยังบัญญัติให้บุคคลและชุมชนย่อมมีสิทธิเข้าชื่อกันเพื่อเสนอแนะต่อหน่วยงานของรัฐให้ดำเนินการใดอันจะเป็นประโยชน์ต่อประชาชนหรือชุมชน หรืองดเว้นการดำเนินการใดอันจะกระทบต่อความเป็นอยู่อย่างสงบสุขของประชาชนหรือชุมชนและได้รับแจ้งผลการพิจารณาโดยรวดเร็ว ทั้งนี้ หน่วยงานของรัฐต้องพิจารณาข้อเสนอแนะนั้นโดยให้ประชาชนที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการพิจารณาด้วยตามวิธีการที่กฎหมายบัญญัติ ประกอบกับมาตรา ๕๗ กำหนดให้รัฐต้องอนุรักษ์ คุ้มครอง บำรุงรักษา พื้นฟู บริหารจัดการ และใช้หรือจัดให้มีการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และความหลากหลายทางชีวภาพ ให้เกิดประโยชน์อย่างสมดุลและยั่งยืน โดยต้องให้ประชาชนและชุมชนในท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมดำเนินการและได้รับประโยชน์จากการดำเนินการดังกล่าวด้วยตามที่กฎหมายบัญญัติอีกด้วย

๓. ประโยชน์ที่ประชาชนและสังคมจะได้รับ

เมื่อมีพระราชบัญญัตินี้ย่อมส่งผลให้ประชาชนทุกกลุ่มของประเทศมีความเสมอภาคกันในทางกฎหมาย ตลอดจรรยาบรรณมีสิทธิและเสรีภาพและได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายอย่างเท่าเทียมกันตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยบัญญัติรองรับไว้ได้อย่างแท้จริง

๔. ความสัมพันธ์หรือความใกล้เคียงกับกฎหมายอื่น

ร่างพระราชบัญญัตินี้บัญญัติบางประการที่สอดคล้องกับพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ และพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ เนื่องจากเป็นกฎหมายดังกล่าวเป็นกฎหมายที่ใช้บังคับเกี่ยวกับการอนุรักษ์พื้นที่ธรรมชาติ ป่าไม้ แหล่งต้นน้ำ ซึ่งพื้นที่บางส่วนมีความทับซ้อนกับพื้นที่ที่กลุ่มชาติพันธุ์อยู่อาศัย และทำมาหากินด้วย

๕. ผลกระทบโดยรวมที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย

ร่างพระราชบัญญัตินี้ส่งผลกระทบต่องบประมาณรายจ่ายของรัฐบาล เนื่องจากกำหนดให้มีการจัดตั้งสำนักงานขึ้นใหม่ ซึ่งจะต้องได้รับการอุดหนุนงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณจากรัฐบาล โดยงบประมาณในส่วนนี้จะมีผลต่อไปในอนาคต จึงเป็นภาระในการหารายได้ของรัฐบาลเพื่อนำมาจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีดังกล่าว

๖. การกำหนดให้มีระบบอนุญาต อนุมัติหรือการใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่

มี ไม่มี

เหตุผลและความจำเป็น

เนื่องจากการใช้ระบบอนุญาตเป็นการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลชั้นสูง โดยห้ามมิให้กระทำการที่ต้องขออนุญาตนั้นจนกว่าจะได้รับอนุญาต และมุ่งหวังให้หน่วยงานของรัฐมีการพิจารณาอย่างรอบคอบในการใช้ระบบการควบคุม กำกับดูแลหรือการที่รัฐจะเข้าไปเกี่ยวข้องข้องในกิจกรรม การดำเนินชีวิต หรือการประกอบธุรกิจของประชาชนเท่าที่จำเป็นโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้ ซึ่งสมควรต้องพิจารณาตามระดับความสำคัญของกิจกรรม ประโยชน์สาธารณะ และผลกระทบที่จะเกิดขึ้นแก่ประชาชน รวมทั้งความคุ้มค่าของระบบการควบคุมหรือกำกับดูแลที่เลือกใช้ให้มีความเหมาะสม และได้สัดส่วนกับมาตรการที่เลือกใช้ เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกันและมีแนวทางในการจำกัดการใช้ระบบอนุญาตที่ไม่จำเป็นและเป็นภาระแก่ประชาชนจนเกินสมควร โดยพระราชบัญญัตินี้เป็นกฎหมายเกี่ยวกับการคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตจึงไม่มีความจำเป็นต้องกำหนดระบบอนุญาตไว้

๗. การกำหนดให้มีระบบคณะกรรมการ

มี ไม่มี

เหตุผลและความจำเป็น

เพื่อให้คณะกรรมการทำหน้าที่ในการกำหนดนโยบายการคุ้มครองสิทธิและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง ให้คำแนะนำแก่คณะรัฐมนตรีในการแก้ไข ปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนการกำกับและติดตามนโยบายและมาตรการต่าง ๆ

๘. บทกำหนดโทษ

ไม่มี

โทษทางอาญา

โทษทางปกครอง

โทษปรับทางพินัย

โทษอุปรกรณ์

เหตุผลและความจำเป็น

-

ส่วนที่ ๔ การเปิดเผยรายงานผลการรับฟังความคิดเห็นและรายงานผลการวิเคราะห์ผลกระทบ อันเกิดจากร่างพระราชบัญญัติ

คณะกรรมการรับฟังความคิดเห็นและวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากร่างกฎหมายที่เสนอโดยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ได้เปิดเผยรายงานผลการรับฟังความคิดเห็นและรายงานผลการวิเคราะห์ผลกระทบอันเกิดจากร่างกฎหมาย ทางเว็บไซต์รัฐสภา www.parliament.go.th แล้วตั้งแต่วันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๖๕

คณะกรรมการรับฟังความคิดเห็นและวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น
จากร่างกฎหมายที่เสนอโดยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือผู้มีสิทธิเลือกตั้ง
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

ข้อ ๑๑๙ ในกรณีที่มีความจำเป็นเกี่ยวกับประโยชน์สาธารณะ
เมื่อสภาผู้แทนราษฎรมีมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติใดในวาระที่หนึ่งแล้ว
ประธานวุฒิสภาอาจพิจารณาอนุญาตให้คณะกรรมการสามัญประจำวุฒิสภา
คณะใดคณะหนึ่งที่เกี่ยวข้อง หรือวุฒิสภาอาจตั้งคณะกรรมการวิสามัญขึ้น
คณะหนึ่งมีจำนวนไม่เกินสิบห้าคน แล้วแต่กรณี
เพื่อพิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวเป็นเฉพาะกรณีไปก็ได้
และเมื่อสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบในวาระ ที่สามแล้ว
ให้คณะกรรมการดังกล่าวรายงานต่อประธานวุฒิสภาเป็นการด่วน
ทั้งนี้ เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาของสมาชิก
ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัตินั้นต่อไป

ข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๒